12-6

2

CARUNDE

In

Decretales

13

I
383

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

383

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

I
383

Num. 48. cax. X. num. 13.

15 - 2 - 60

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

De feudis.li.iij.ti.xx.
De fide inſtrumentoꝝ. libro.ij.ti.xxij
De fideiuſſoribꝰ li.iij.ti.xxij
De filijs pſbiteroꝝ ordinādis vl' nō.li.i.ti.xvij
De foro ꝯpetēti.li.ij.ti.ij.
De furtis.li.v.ti.xviij
De frigidis ⁊ maleficiatis ⁊ ipotētia coeūdi li.iiij.t xv

De H

De hereticis li.v.ti.vij.
De his q̄ fiūt a maioꝛe pte capituli.li.iij.ti.xi.
De his q̄ fiūt a p̄latis ſine ꝯſenſu capituli.li.iij.ti.x.
De his q̄ vi metus ve cā fiunt.li.i.ti.xxxix.
De his q filios occiderūt. li.v.ti.x.
De homicidio volūtario vel caſuali.li.v.ti.xij

De I

De infantibus et lāguidis expoſitis.li.v.ti.xi.
De i itegꝝ reſtõe.li.i.ti.xl.
De iniurijs ⁊ damno date li.v.ti.xxxvi.
De inſtõnibus.li.iij.ti.vij.
De iudeis ⁊ ſaracenis et coꝝ ſeruis.li.v.ti.vi.
De iudicijs.li.ij.ti.i.
De iuramento calumnie. li.ij.ti.vij.
De iuriurādo.li.ij.ti.xxiiij
De iure patronatus.libro iij.ti.xxxviij.

De L

De libelli oblatiõe.li.ij.ti.iij.
De litis ꝯteſtatõe.li.ij.ti.v
De locato ⁊ cõducto.li.iij ti.xviij.

De M

De magiſtris et ne aliqd exigat̃ ꝓ licētia docendi.li.v.ti.v.
De maioꝛitate ⁊ obedientia.li.i.ti.xxxij.
De maledicis.li.v.ti.xxvi.
De mr̃imonio ꝯ iterdictū eccl'ie ꝯtracto.li.iiij.ti.xvi.
De mutuis petitõnibus.libro.ij.ti.iiij

De N

De natis ex libero ventre.libro.iiij.ti.x.
Ne clerici vel monachi ſecularibus negocijs ſe immiſceāt.li.iij.ti.l.
Ne p̄lati vices ſuas vel eccleſias ſub annuo cēſu ꝯcedant.li.v.ti.iiij
Ne ſede vacāte aliquid innouet̃.li.iij.ti.ix
De noui opis nunciatõne li.v.ti.xxxij

De O

De obligatis ad rõcinia ordinādis vel nõ.li.i.ti.xix.
De obſeruantia ieiunioꝝ. li.iij.ti.xlvi
De officio archidiaconi.libro.i.ti.xxiij
De officio archip̄ſbiteri.libro.i.ti.xxiiij
De officio cuſtodis.libro i.ti.xxvij
De officio ⁊ ptāte iudicis delegati.li.i.ti.xxix
De officio iudicis ordinarij.li.i.ti.xxxi
De offi.iudicis.li.i.ti.xxxi
De officio legati.li.i.ti.xxx
De officio p̄imicerij.li.i.ti.xxv
De officio ſacriſte.libro.i.ti.xxvi
De officio vicarij.libro.i.ti.xxviij
De ordinatis ab ep̄o q renūciauit ep̄atui vl' ab excõicato.li.i.ti.xiij
De ordine cognitionum. li.ij.ti.x.

De P

De pactis. li.i.ti.xxxiiij
De procbijs ⁊ alienis prochianis.li.iij.ti.xxix
De peculio clericoꝛum.libro.iij.ti.xxv
De penis li.v.ti.xxxvij
De penitētijs ⁊ remiſſiõibus.li.v.ti.xxxviij
De pegrinātibꝰ li.ij.ti.xxix
De pigneribꝰ ⁊ alijs cautionibus.li.iij.ti.xxi
De plus petitionibus.libro.ij.ti.xi
De poſtulatione p̄latoꝝ.libro.i.ti.v.
De poſtulādo.li.i.ti.xxxvi
De p̄bendis ⁊ dignitatibus.li.iij.ti.v.
De p̄carijs.li.iij.ti.xiiij
De p̄ſbitero nõ baptiſato. li.iij.ti.xliij
De p̄ſcriptõibꝰ li.ij.ti.xxvi
De p̄ſũptõibꝰ.li.ij.ti.xxiij
De p̄uilegijs ⁊ exceſſibus p̄uilegiatoꝝ.li.v.ti.xxxiij
De ꝓbatõibus.li.ij.ti.xix
De ꝓcuratoꝛibus.libro.i.ti.xxxvij
De purgatõe canonica.li.v.ti.xxxiiij
De purgatõe vulgari.li.v.ti.xxxv.
De purificatõe poſt ptum li.iij.ti.xlvij.

De Q

Qui clerici vel vouētes matrimoniū ꝯtrahere poſſunt.li.iiij.ti.vi
Qui filij ſint legitimi.li.iiij ti.xvij
Qui matrimoniū accuſare

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

poſſunt vel cōtra illud teſti ficari.li.iiij.ti.xviij

De R

E raptori bus incēdiarijs et violatoribus eccleſiaꝝ.li.v.t.xvij.
De rebus eccl'ie alienan dis vel nō.li.iij.ti.xiij
De regularibꝰ ⁊ trāſeūtibꝰ ad religionē.li.iij.ti.xxxi.
De regul'iuris.li.v. ti. xli.
De religioſis domibus vt epiſcopo ſint ſubiecte.li.iij. ti.xxxvi.
De reliquijs ⁊ veneratiōe ſanctoꝝ.li.iij.ti.xlv.
De renūciatōe. li.i.ti.ix.
De reꝝ ꝑmutatōne. li. iij. ti.xix.
De reſcriptis ⁊ coꝝ interꝑ tionibus.li. i.ti.iij.
De reſtitutōe ſpoliatorum li.ij.ti.xiij.

De S

E ſacra vn ctiōe. li.i.ti .xv.
De ſacramētis iterandis vel nō.li.i.ti.xvi.
De ſagittarijs. li.v .ti .xv.
De ſciſmaticis ⁊ ordinatiſ ab eis.li.v. ti.viij.
De ſcrutinio in ordine faci endo.li.i.ti.xv.
De ſecūdis nuptijs.li.iiij. ti.xxi.
De ſententia ⁊ re iudicata li.ij.ti.xxvij.
De ſententia excōmunica tionis .li.v.ti.xxxix.
De ſepl'turis.li.iij.ti.xxviij
De ſeqſtratōe poſſeſſionū et fructuū.li.ij.ti.xvij.
De ſeruis nō ordinandis et coꝝ manumiſſione.libro i.ti.xviij.
De ſimonia ⁊ ne aliquid ꝓ ſpūalibus exigaṫ vel ꝓ mittaṫ.li.v.ti.iij.
De ſindico.li.i.ti.xxxviij
De ſolutōibꝰ.li.iij.ti.xxiij.
De ſortilegijs .li.v.ti .xxi.
De ſponſa duoꝝ. li. iiij.ti. iiij.
De ſponſalibus ⁊ matri monio.li.iiij.ti.i.
De ſtatu monachoꝝ ⁊ ca nonicoꝝ regularium.li.iij. ti.xxxv.
De ſucceſſionibus ab inte ſtato.li.iij.ti.xxvij.
De ſumma trinitate ⁊ fide catholica.li.i. ti.i.
De ſupplēda negligētia ꝓ latoꝝ.li.i.ti.x.

De T

E tempo ribus ordinatio nū ⁊ ꝗlitate or dinandoꝝ.li.i.ti.xi
De teſtamentis ⁊ vltimis volūtatibus.li.iij.ti. xxvi
De teſtibus cogendis vel nō.li.ij. ti.xxi.
De teſtibus ⁊ atteſtationi bus.li.ij.ti.xx.
De torneamētiſ.li.v.ti.xiij
De tranſactōnibus.li.i.ti. xxxv.
De trāſlatōe epī.li.i.ti.vij.
De treuga ⁊ pace. libro.i. ti.xxxiij.

De V

E vita ⁊ ho neſtate clericoꝝ. li.iij. ti. i.
De verboꝝ ſignificatione li.v.ti.xl.
De voto ⁊ voti redempti one.li.iij.ti.xxxiiij.
De vſuris .li.v.ti.xix.
Ut eccleſiaſtica bñficia ſi ne diminutiōe cōferantur. li.iij.ti.xij.
Ut lite nō cōteſtata nō ꝓ cedaṫ ad receptōem teſtiū vel diffinitiuā ſententiam. li.ij .ti.vi.
Ut lite pendēte nihil inno ueṫ.li.ij.ti.xvi.

Caſus longi ſuper quinqꝫ libros decretaliū a domino bernardo ea rundeꝫ ꝑcipuo gloſatore vtiliter cōpilati.

N

Ex pacificus. Premiſſa ſalutatōe. Sic pone caſum. In iſta ꝯſtitutione. Rex pacificus.id eſt. dñs noſter ieſus chriſtus pia ſua miſeratōe ab inicio mūdi diſpoſuit ſeu ꝓuidit ſubditos ſuos fore pudicos.pacificos ⁊ modeſtos. Sed ex aduerſo ſurrexit effrenata cupidi tas ſui ꝓdiga.pacis emula.mater litiū.ma teria iurgioꝝ que quotidie tot litigia gene rat ꝙ niſi iuſticia reꝓmeret conatus ipſius et explicaret multiplices queſtiones ipſiꝰ. abuſus litigatoꝝ extingueret fedus huma ni generis.⁊ cōcordia exularet extra mūdi terminos dato ſibi libello repudij. Et idō ꝯtra iſtam cupiditatē lex ꝓdita eſt.vt noxi us appetitus ipſiꝰ reſtringereṫ ſub regula iuris ꝑ quam humanū genus informaṫ.vt honeſte viuat.alteꝝ nō ledat. ius ſuū vni cuiqꝫ tribuat. Secūdo in verſu illo Sane. Ponit dñs gregorius cām huius cōpila tionis dicens.ꝙ ꝑ magiſtꝝ raymundū ca pellanū ſuū ad cōmunem vtilitatem ſtudē tium fecit redigi in vnū volumen diuerſas cōſtitutiones.⁊ decretales epiſtolas ſuoꝝ ꝑdeceſſoꝝ.que diſperſe erant ꝑ plura vo lumina.quaꝝ alique ꝓpter nimiā ſimilitu dinem.quedā ꝓpter cōtrarietatem.quedā etiam ꝓpter ſui ꝓlixitatem.cōfuſionem in ducere videbanṫ.Quedam etiā vagabanṫ extra volumina ſupradicta.de qbus tanꝗ incertis frequenter in iudiciis dubitabaṫ. Adiiciens inſuꝑ quaſdā ꝯſtitutiones ⁊ de cretales epl'as ſuas ꝑ quas quedā que in prioribus erāt dubia declaranṫ. In fine ꝑ cipit dñs gregorius.ut hac tantū cōpilati one vniuerſi vtanṫ in iudiciis ⁊ in ſcholis diſtricte ꝓhibens ne aliquis ꝓſumat aliaꝫ facere cōpilatōeꝫ ſine licentia ſedis apoſto lice ſpāli. Nota formā ſalutatōis h quā generaliter oibus facit dñs papa. Nota ꝙ ſubditi ⁊ eccleſiaꝝ ꝓlati pudice.hone ſte.ſobrie.⁊ modeſte viuere debēt. Nota ꝙ cupiditas ē mater litiū ⁊ materia iur gioꝝ. Nota ꝙ ꝑ iuſticiam reprimiṫ co natus cupiditatis. Nota ꝙ ꝑ iuſticiam queſtiones implicite terminanṫ. Nota ꝙ effectus iuſticie eſt remouere lites. ⁊ ſic ꝑ cōſequens tollit cupiditatē. Nota ꝙ tria ſunt ꝑcepta iuſticie.honeſte viuere. al teꝝ nō ledere.ius ſuū vnicuiqꝫ tradere. Nota ꝙ tribꝰ de cauſis iura corriguntṫ .ſ. ꝓpter nimiam ſimilitudinē.cōtrarietatem et ꝓlixitatem.⁊ ſic videṫ ꝙ vnū ius corri git aliud.⁊ reddenda eſt rō quare corrigiṫ

Nota ꝙ princeps nō tantū ꝑ ſe pōt iura ſtatuere ſed ꝑ aliū. Nota ꝙ licet cōmu nis vtilitas attendi debet. vtilitas tñ ſtu dentiū eſt diligentius attendenda. Nota ꝙ licet par in parē nō habeat imperiū. tñ ſucceſſor ſtatutū anteceſſoris corrigere pōt ⁊ declarare. ⁊ ſic nota ꝙ ꝑ poſteriora priora declaranṫ. Nota ꝙ iſta cōpilatio eſt canonica ⁊ in iſto ꝓhemio approbata. et ideo in iudiciis fidē facit. Nota ꝙ ne mo poſt cōpilatōem decretalis aliā facere ꝓſumat ſine licētia ſedis apl'ice ſpeciali.

De ſumma trinitate ⁊ fide catholica.
Titulus Primus.

Irmiter credimus Nota ꝙ poſt ſymbolū apoſto loꝝ quod diciṫ. credo in deū quattuor cōcilia ꝓdita fuerūt olim a ſanctis patribꝰ de ſum ma trinitate ⁊ fide catholica cōtra quoſdā hereticos.de quibus ꝗttuor cōciliis legiṫ xv.di.c.i.in quibus cōdemnati ſunt quidā heretici.q de fide catholica ⁊ ſumma trini tate ꝑperā ſentiebant.⁊ de hac fide catho lica legiṫ.xxiii.di.c.ii. Eſt ⁊ aliud ſymbolū maius qđ cantaṫ in miſſa in nicena ſyno do factū ꝓpter grecos. qui nō credebant ꝙ ſpūſſanctus ꝓcederet ab vtroqꝫ. Poſt modū aliud ſymbolū anaſtaſii ſecutū eſt il lud ſcꝫ quicunqꝫ vult. Iſtud cōciliū poſſet appellari quartū ſymbolū. in quo illud qđ de fide catholica ⁊ de ſūma trinitate in ꝑ

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

dictis cōcilijs ⁊ ſymbolis cōtinet̃.cōfirma
tur ⁊ repetit̃. vt ergo melius intelligas ca
ſum diuide.c.iſtud in.v.ptes ſcđm ꝙ ſunt
ſignate. In prima pte đr ꝙ firmiter cre
dere debemus ⁊ ſimpliciter ꝯfiteri. ꝙ vnꝰ
ſolus verus eſt deus eternus. ⁊ imenſus.
et incōmutabilis.oīpotēs.ineffabilis.ſ. pr̃
et filius ⁊ ſpūſſanctus. tres pſone ſed vna
eſſentia.ſimplex oīno. pater a nullo. filiꝰ a
pr̃e.ſpūſſanctus ab vtroq3 ꝓcedēs. abſq3
inicio ſemp ⁊ ſine fine creator oīm viſibiliū
et iuiſibiliū.ſpūaliū ⁊ corpaliū. Qui ab ini
cio tpis vtrāq3 de nihilo cōdidit creaturā
ſpūalem ⁊ corpalem.angelicā videlʒ ⁊ mū
danam.⁊ poſtmodū humanā quaſi cōmu
nem ex corpe ⁊ ſpū ꝯſtitutā. diabolus aūt
et alij demones a deo creati ſunt boni ſed
ipſi p ſe facti ſunt mali.hō vō peccauit dia
boli ſuggeſtiōe. In ſcđa pte.§. Hec ſan
cta. Dicit̃ ꝙ hec ſancta trinitas de qua p̃
miſſum eſt iuxta ordinatiſſimā diſpoſitōe3
tēpoꝝ per moyſen ⁊ ꝓphas. ⁊ alios famu
los ſuos hūano generi doctrinā tribuit ſa
lutarē.⁊ tandē vnigenitus filius dei a tota
trinitate cōiter incarnatus ex maria v̾gine
ſpūſſancti coopatōe cōceptus verus hō fa
ctus eſt ex aīa rōnabili ⁊ humana carne cō
poſitus vna pſona in duabus naturis.viā
vite demōſtrans ſm diuinitatē imortalis.
ſm humanitatē paſſibil' ⁊ mortal'.ſubijciē
do ſex articulos fidei in pſona ipſius dñi
reddituri in fine ſeculi.tā reprobis q̄3 ele
ctis ſm merita ſua. In tercia pte.§. Una
dicit̃ ꝙ eſt vna vniuerſalis eccleſia. extra
quā nullus oīno ſaluat̃. in qua ipſe qui eſt
ſacerdos eſt ſacrificiū ieſus chriſtus cuius
corpus ⁊ ſanguis i ſacr̃o altaris veraciter
cōtinent̃ ſub ſpēbus panis ⁊ vini trāſſub
ſtātiatis pane in corpꝰ ⁊ vino in ſanguinē
ptāte diuina vt nos accipiamꝰ de ſuo qđ
accepit ipſe de nr̃o. Et hoc ſacramentū ne
mo pōt cōficere niſi ſacerdos qui ſʒm cla
ues eccleſie rite fuerit ordinatꝰ q̄s dñs cō
ceſſit apl'is ⁊ eoꝝ ſucceſſoribus. In pte
quarta videlʒ.§. Sacramentū ⁊c. dicit̃ ꝙ
baptiſmus q eſt ſcđs articulus fidei i noīe
patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti cōſecrat̃ in aqua.
et ſi i forma cōcedat̃ eccleſie a q̄cunq3 ꝯfe
rat̃ tā puulis q̄3 adultis ꝓficit ad ſalutē et
ſi poſt baptiſmū qs p peccatū ꝓlapſus fue
rit.p verā poterit pniā3 repari. Ultimo di
cit ꝙ v̾gines ꝯtinentes ⁊ ꝯiugati p fidē re
ctam ⁊ p opatōem bonā ad eternā beatitu
dinē merent̃ puenire. Nota iſtā decreta
lē in examiatōe heretici. Itē nota ex hac
lr̃a ꝙ ſimpliciter hō debeat fidē cōfiteri.
Itē nota ꝙ pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctꝰ idē
ſunt ſm ſubſtantiā. Itē nota ꝙ diaboli
creati ſunt boni.ſed p liberꝝ arbitriu3 facti
ſunt mali. Itē nota ꝙ chriſtus deſcēdit
in aīa.reſurrexit in carne.⁊ aſcēdit in vtro
q3. Itē nota ꝙ vna tm̃ eccleſia eſt extra
quā nullus pōt ſaluari. Itē nota ꝙ tm̃
ſacerdos rite ordinatꝰ verꝫ cōficit corpus
chriſti. Itē nota ꝙ ſacr̃m baptiſmi a q̄
cunq3 collatū ꝓficit ad ſalutē. Itē nota
ꝙ ſi aliqs lapſus fuerit i peccatū. pōt p ve
ram pniam repari. Itē nota cōtra here
ticos ꝙ cōiugati poſſunt ſaluari.

Sic pone caſum. Ma

Damnamus giſter petrus lōbardus
dixit in ſentētijs ſuis ꝙ quedā ſumma res
eſt pr̃ ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſanctꝰ. ⁊ illa ſumma res
nō eſt generās. nec genita. nec ꝓcedens.
Sed eſt pr̃ qui generat.filiꝰ q gignit̃.ſpūſ
ſcūs qui ꝓcedit ab vtroq3. Cōtra iſtū ma
giſtꝝ petꝝ abbas ioachim ꝯpoſuit quendā
libellū.in q̄ appellauit magiſtꝝ petꝝ here
ticū ⁊ inſanū ꝓpt̃ hanc ſuā ſniam.di.ꝙ ma
giſter petrꝰ nō tā trinitatē q̄3 quaternitatē
aſtruebat in deo. videlʒ iſtas tres pſonas
et illā cōem eſſentiā q̄ſi quartā. aſſerēs ille
ioachim ꝙ nulla res eſt que ſit pr̃ ⁊ filiꝰ et
ſpūſſanctus.nec eſſentia.nec ſub̃a.nec na
tura tñ dicebat ꝙ pr̃ ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus
ſunt vna eſſentia ⁊ vna ſub̃a ⁊ vna natura
Uerūtñ iſtā vnitatē nō verā ⁊ ꝓpriā eē di
cebat.ſed q̄ſi collectiuā ⁊ ſimilitudinariā.
ſicut multi hoīes dicunt̃ vnꝰ ppl's.⁊ multi
fideles vna eccleſia. Ad h̃ ꝓbandū induce
bat pl'es autoritates. Primo illā đ actibꝰ
apl'oꝝ. Multitudis aūt credētiū erat cor
vnū ⁊ aīa vna. Scđo inducebat illā autori
tatē apl'i. Et q plātat ⁊ q rigat vnū ſunt.et
oēs vnū corpꝰ ſumꝰ in chriſto. Tercio illā
de libro regū. Populꝰ meus ⁊ ppl's tuus

vnū ſunt. Ultimo iducebat autoritatē euā
gelij iohis. Uolo pr̃ vt ſint vnū i nob ſicut
et nos vnū ſumꝰ. Sniam iſtiꝰ ioachim dā
nat ⁊ reꝓbat ꝯciliū iſtđ generale. ⁊ h̃ vſq3
ad v̾bū iſtud. Nō eñ ⁊c. Hic incipit rñde
re autoritatibus illiꝰ abbatis q̄s inducebat
ꝓ ſua ſnia. dicēs ꝙ fideles chriſti nō ſunt
vnū.i.quedā vna res ꝯmunis oibus.vt di
cebat ioachi3.ſed mō ſunt vnū.i. vna eccle
ſia ꝓpt̃ vnitatē fidei catholice.⁊ tādē vnū
regnū ꝓpt̃ vnionē indiſſolubil' charitatis.
Et ad h̃ ꝓbandū inducit ꝯſiliū autoritate3
iohis apl'i in epl'a ſua. Tres ſunt q dāt te
ſtimoniū in celo.pr̃.v̾bū. ⁊ ſpūſſanctus. et
hi tres vnū ſunt. ſtatim ſubiungēs ⁊ tres
ſunt q teſtimoniū dāt in terra ſpūs. aqua.
et ſanguis.⁊ hi tres vnū ſunt. Cōfitet̃ er
go ꝯſiliū cū magiſtro pe.ꝙ vna quedā res
eſt q̄ veraciter eſt pr̃ ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſanctus.⁊
q̄libet pſona eſt illa res.⁊ iđ trinitas tantū
et nō q̄ternitas eſt in deo.qr q̄libet triū p
ſonaꝝ eſt vna res.ſ.ſub̃a.eſſentia.ſeu natu
ra diuina.⁊ illa res nō eſt generās. nec ge
nita.nec ꝓcedēs.ſed eſt pr̃ q generat. filiꝰ
q gignit̃.⁊.ſſ.q ꝓcedit ab vtroq3.vt p h̃ no
tet̃ diſtinctio in pſonis ⁊ vnitas i natura.
Et lʒ dicat̃.alius eſt pr̃.alius filiꝰ.alius.ſſ.
nō tñ aliud.ſed id qđ eſt pr̃ eſt filiꝰ ⁊.ſſ.idē
oīno ſicut in ipſa lr̃a ꝓbat̃ ab illo loco. Li
cet ⁊c. Uſq3 ad v̾bū illud. Cū ergo. Et ibi
rñdet illi autoritati. Uolo pat̃ vt ſint vnū
⁊c.dicēs ꝙ hoc nomen vnū aliter accipit̃
ꝓ pſonis diuinis.⁊ aliter ꝓ fidelibꝰ.ſm ꝙ
hoc nomē diuerſimode accipit̃ in autorita
te illa. Eſtōte pfecti pfectōe gr̃e.ſicut ⁊ pa
ter veſter pfectꝰ eſt pfectōe nature.dicens
ꝙ ſi qs ſniā3 vl' doctrinā p̃fati ioachim ſer
uare voluerit vel defendere. tāq̄3 hereticꝰ
cēſeat̃.⁊ ab oibꝰ euitet̃.p h̃ tñ nullū p̃iudi
ciū florētino mōaſterio generet̃.cuius ipſe
ioachi3 extitit inſtitutor.qr ibi ⁊ regularis
eſt iſtitutio ⁊ obſeruātia ſalutaris.maxime
cū idē ioachi3 oīa ſcripta ſua mādauit apl'i
ce ſedis iudicio corrigēda.dictās epl'am i
q̄ firmit̃ ſe illā fidē ꝯfitet̃ tenere.quā roma
na tenet eccleſia. In fine reprobat ſnia3 et
doctrinā pueriſſimā cuiuſdā heretici noīe
impij almaricij.cuius mentē pr̃ mēdacij.i.
diabolus ita excecauit ꝙ eiꝰ doctrina nō
tā heretica q̄3 iſana ſit cēſenda. Nota ꝙ
ſine vlla diminutiōe filius naſcēdo ſub̃am
pr̃is aſſumpſit. Itē nota ꝙ vbi ſil'itudo
ē pōt eſſe diſſimilitudo. Itē nota vnū ge
nerale ꝙ delictū pſone i dānū eccīe nō re
dundat. Itē nota ꝙ lʒ pſona reꝓbet̃ nō
tñ eius acta.⁊ ſic nota ꝙ reꝓbato origina
li nō reꝓbat̃ qđ ſequit̃ ex eo. Nota ꝙ lʒ
aliquis erret in fide.ſi tñ eſt patus corrigi.
nō eſt cenſendus hereticus.

De cōſtitutionibus. Titulus.ij.

Caſuſ. Precipit

CAnonum ꝯciliū meldeñ. ꝙ
ſtatuta canonū cuſtodiant̃ ab
oibus.⁊ i actōibus vl' iudicijs
eccleſiaſticis nemo ducat̃ ſuo ſenſu.ſed iu
dicet ſm canones ⁊ leges. Nota ꝙ ca
nones ab oibus debēt obſeruari. Nota
ꝙ i iudicijs nemo ſuo ſenſu debeat duci.

Caſus. Primo po

Cognoſcentes nit̃ regula generalis
videlʒ ꝙ nullꝰ puniri dʒ ſine culpa. Scđo
đr ꝙ ſi ꝯſtitutio aliq̄ de nouo ꝓmulgat̃.ex
tendit̃ ad futura tm̃ puniēda.q̄ ꝯtra ipſam
ꝯſtitutōe3 cōmittunt̃.ita ꝙ p̃terita nō pu
niat ne detrimentū añ ꝓhibitōe3 ſuſtineāt
ignorātes.qđ eos ſi poſtea deliquerint di
gnū eſt ſuſtinere. Nota regulā. Res que
culpa caret.i dānū vocari nō ꝯuenit No
ta ꝙ leges dāt formā futuris negocijs.
Nota ꝙ decretū nō ligat ignorātes.

Caſus ſic ponit̃. Quida3

Tranſlato hebrei lʒ facti chriſtiani ſer
uare volebant legē ad lr̃am.q̄ dicebat p̃ce
ptum de ſabbato ſeruandū eſſe.⁊ circūciſi
onē eſſe ſeruandā.q̄ hodie ad lr̃am ſeruari
nō debēt. Hos rep̃hendit apl's dicens ꝙ
poſtq̄3 ſacerdotiū tranſlatū eſt ad chriſtia
nos.neceſſe eſt vt legis trāſlatio fiat. Aug.
ſup illo loco ꝓbat ꝙ hoc facere nō debent
qr lex ⁊ ſacerdotiū ſimul data fuerūt. ⁊ ab
eodē.⁊ ſub eadē ſpōſione. ⁊ ideo ſimul ſer
uanda ſunt.qr qđ de vno cōnexoꝝ dicit̃ đ
alio intelligi neceſſe eſt. Nota ꝙ trāſla
to aliquo transfert̃ ſentētia ⁊ lex ſeu cōdi
tio. Item nota ꝙ cōnexoꝝ idem eſt iu
dicium.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Nam concupiſcentiam

Caſus ſic ponit̃. Legit̃ i ep̄l'a pauli ad ro
manos. peccatū nō cognoui niſi ꝑ legē. nā
ɔcupiſcētiā neſciebā. niſi lex diceret . nō cō
cupiſces. Aug. exponit h̄ v̄ba ap̄l'i. ſ. nā cō
cupiſcentiā neſciebā dicēs. hoc eñ elegit
ap̄l's generalius. ſ. ɔcupiſcētie vitiū vnde
oīa mala oriunt̃. ɔcludit aug⁹. ergo lex illa
bona eſt q̄ dū h̄ ꝓhibet. oīa mala ꝓhibet.

Nota ꝙ licet aliq̄d nō noceat. ſi tñ noce
re poſſit ꝓhiberi dꝫ. Itē nota oriunt̃. i.
oriri pñt. ſic potes dicere i dictis teſtiū.
Itē nota ꝙ aliq̄ ꝓhibito vel ɔceſſo. oīa cō
cedi vel ꝓhiberi q̄ ex eo ſequunt̃.

Caſus ſic ponit̃. In pa

Ne innitaris

bol' ſalomonis ponunt̃
iſta verba. fili mi habe fiduciā in dño ex to
to corde tuo. ⁊ ne īnitaris prudētie tue. et
ne ſis ſapiēs apud temetipſū Hieronimus
exponit verba iſta ne īnitaris prudētie tue
dicens illū inniti prudētie ſue qui ea que ſi
bi vident̃ agenda vel dicēda p̄ponit ſtatu
tis ſanctoꝝ patꝝ vel etiā legibus. Item
nota ꝙ ꝓpriū intellectū nō dꝫ aliquis p̄fer
re decretis ſanctoꝝ patꝝ.

Caſus eſt Canonici trecē.

Cum oēs

tale fecerūt i eccleſia trecēſi
cōſtitutū ꝙ ipſi tā in abſentia q̄ꝫ in p̄ſentia
reddit⁹ ſuos ꝑciperēt integraliter. Qui ve
ro p⁹ illā ɔſtōēꝫ inſtituerent̃ nihil ꝑciperēt
in abſentia. ſed tūc tm̄ cū fuerint reſidētes
cū tñ ɔſuetudo eccleſie trecēn̄. erat ꝙ oēs
in h̄ eſſent ꝑes. Inſup cū ſingule p̄bēde vi
neas haberēt annexas. ſtatuerūt ꝙ ipſi dū
viuerēt ſuas vineas poſſiderēt. ⁊ vinee de
cedentiū nō trāſirent ad ſucceſſores. ſed ꝑ
uentus caꝑint̃ ſingulos diuidant̃. Perue
nit h̄ ad noticiam dñi pape. Et ſup h̄ papa
ſcribit archiep̄o ſenonēſi dicēs. ꝙ q̄ſqꝫ iu
ris in alteꝝ ſtatuerit. ipſe dꝫ vti eodē. ⁊ ſa
piētis dicat autoritas. patere legē. quā ip
ſe tuleris. Papa mandat ipſi archiep̄o ꝙ
oēs canonicos antiq̄s ⁊ iuniores in ꝑcep
tōe bñficioꝝ tā p̄bendaꝝ q̄ꝫ vineaꝝ faciat
eſſe ꝑes ſm̄ p̄orē cōſuetudinē ſeruatā vſqꝫ
ad tp̄s ɔſtitutōis p̄fate. vel ſm̄ rōnabilē cō
ſtōem in poſteꝝ obſeruandā. Nota ꝙ cō
ſtitutio facta in p̄iudiciū abſentiū ⁊ futuro
rū nō valet. Nota regulā ꝙ quiſqꝫ iuris
⁊c. Nota ꝙ in p̄bendis ꝑcipiēdis equa
liter vl' ineq̄liter ɔſuetudo attendit̃. No
ta ꝙ ſi ɔſuetudo fuit ꝙ oēs canonici eq̄les
haberēt p̄bendas ⁊ imutata eſt. debet ad
ſtatū priſtinū reformari.

Caſus ſic ponit̃.

Que i eccleſiaꝝ

Ciues teruēſini cō
ſtituerūt. ꝙ ſi aliq̄s ad inopiā ꝯgere ſe ꝓba
bilit̃ alligauerit liberā habeat facultatē ali
enādi feudū. qđ ab eccleſia tenet. Perue
nit h̄ ad noticiā dñi pa. Papa ſcribit ſup h̄
ep̄o tridētino volens ſup h̄ eccleſiaꝝ indē
nitati ꝓuidere decreuit hm̄ōi ɔſtōem ⁊ vē
ditōes feudoꝝ eccleſiaſticoꝝ factas ſine le
gitimo clericoꝝ ɔſenſu vires aliq̄s nō ha
bere. Nota ꝙ ɔſtō laicoꝝ facta in rebus
eccleſie nō valet. Nota ꝙ feudū nō po
teſt vendi ſine volūtate domini a q̄ tenet̃.

Caſuſ. Qui

Cum acceſſiſſent ⁊c.

dā canonici
tullē. olim ſignificauerūt dño pape. ꝙ p̄mi
ceriatus tullē. tāto tp̄e vacauerat. ꝙ ipſi⁹
collatio ad dñm papā fuerat deuoluta. Un
de papa mādauit quibuſdā vt ſup h̄ inq̄re
rent veritatē. ⁊ ſi vacauiſſet tāto tp̄e ꝙ ſm̄
lateran̄. ɔciliū ad dñm papā collatio fuiſſꝫ
deuoluta. ipſi ꝑſonā idoneā de ꝑſonatu ip
ſius iueſtirent. Cū aūt ſup h̄ executores ꝓ
cedere vellent ex ꝑte capituli fuit ꝓpoſitū
corā ipſis ꝙ reſcriptū nō valebat veritate
tacita ipetratū. q2 đ cōi ɔſenſu canonicoꝝ
tullē. fuerat cōſtitutū ne dignitas illa eſſet
vlterius in tullē. eccīa. ⁊ ipſa cōſtitutio fue
rat ꝑ ſedē ap. ɔfirmata. ꝓpter qđ euidēter
ptꝫ ꝙ p̄miceriat⁹ tāto tp̄e nō vacauit ſicut
fuit falſo dño pape ſuggeſtū. ꝓpt̃ qđ nego
ciū delatū eſt ad dñm pa. corā quo iſta oīa
fuerūt ꝓpoſita. Unde mādat pa. quibuſdā
vt ſi cōſtiterit canonicos tullē. cōiter ſtatu
iſſe ne p̄miceriatus eſſet vlterius in eccle
ſia tullē. ⁊ ſtatutū ipſum autoritate apoſto
lica ɔfirmatū fuiſſe illud faciāt in ſuo robo
re ꝑmanere. niſi poſtmodū dicti canonici
ɔtrauenerint aliquē in p̄miceriū eligendo.

Nota ꝙ p̄micerius đ2 habere officiū.
Nota ꝙ q̄ facit ɔtra p̄uilegiū amittit vires
p̄uilegīj. ⁊ ſic nota ꝙ ius ꝓpriū ꝑdit̃ ꝑ abu
ſum. Nota ꝙ facilius aliq̄d imutatū re
ducit̃ ad p̄ſtinū ſtatū q̄ꝫ ꝙ imutet̃.

Caſus Canonici ferrariē.

Cum. M.

vt maiorib⁹ redditib⁹ abun
darēt ſtatuerūt. xiiij. p̄bendaꝝ numeꝝ i ec
cleſia ferrariē. p̄ter illud qđ cōi mēſe depu
tarūt cōiter ɔtra antiquā ɔſuetudinē ipſi⁹
eccleſie. Poſtmodū q̄dā p̄benda vacāte i
ipſa eccleſia canonici ɔtra ɔſtōem ipſaꝫ vo
lūtarie veniētes. M. ⁊ q̄ttuor ſocios ſuos
in canonicos receperūt nullis p̄bēdis aſſi
gnatis eiſdē. ⁊ q̄ꝫuis redditus illoꝝ eſſent
q̄ꝫ plurimū augmētati noluerūt tñ eiſdē de
ſuperexceſcētib⁹ redditibus ꝓuidere. ⁊ iō i
ter dictos qnqꝫ ⁊ capitulū p̄dictū qō ſup h̄
mota fuit corā ferrariē. ep̄o. Tandē ad ſe.
ap. qō eſt delata. corā dño papa oīa iſta fu
erūt ex ꝑte illoꝝ qnqꝫ ꝓpoſita. ⁊ ex aduer
ſo ex ꝑte capituli fuit ꝓpoſitū ꝙ i ferrariē.
eccleſia. xiiij. p̄bēdaꝝ numer⁹ fuerat ɔſtitu
tus ⁊ a ſede ap. ɔfirmat⁹. Tandē cū vna p̄
bēda in eadē eccleſia vacauiſſet ad inſtātiā
q̄rundā receperūt duos ad eādēꝫ p̄bendā
et poſtmodū ad p̄ces ep̄i dictū. m. ⁊ q̄ndā
aliū ſine p̄iudicio ɔſtōis p̄dicte in canoni
cos receperūt. ita tñ ꝙ ipſi de canonicatu
nil reciꝑent donec p̄mi duo eſſent p̄bēdas
integre aſſecuti. ⁊ redditus q̄ ꝑ eoꝝ indu
ſtriā excreuerūt deputauerūt cōi mēſe que
minus ſufficiēs erat. q̄s qnqꝫ canonici ſibi
ɔtra p̄dictā ɔſtōēꝫ petebāt i bnficiū aſſigna
ri. Iſtis ⁊ alijs allegatis mādat pa. iudici
vt cū in ɔſtōe p̄dicta ⁊ ɔfirmatōe ap̄l'ica vl'
fuerit vel eſſe debuerit ſicut ɔſueuit exp̄ſſū
niſi itantū excreuerint eccīe facultates ꝙ
plurib⁹ poſſint ſufficere cōpetent̃. ⁊ ipſi ca
nonici ɔtra ɔſtōem ſuā recepert̃ q̄ttuor ad
vacaturas p̄bēdas vltra nūeꝝ ɔſtitutū. fa
ciat ſuperexceſcētes reddit⁹ p̄dictiſ qnqꝫ ca
nonicis aſſignari. ita ꝙ ſi ex eis eq̄les cū a
lijs poſſint habere p̄bēdas. qđ ſupfluū fue
rit i cōes vſus ɔuertat̃. antiq̄s canonicis p̄
bendas ſuas ꝑcipiētib⁹ ɔſuetas. reuocato
in p̄ſtinū ſtatū q̄cq̄d ab alterutra ꝑtiū in p̄
iudiciū alteri⁹ p⁹ motā q̄ōem corā ep̄o fer
rariē. circa p̄bēdas vl' poſſeſſiōes fuerit at
tēptatū. Nota q̄dā notabilia i hac decre
tali p̄mo ꝙ ꝓteſtatio nō ꝓdeſt illi qui facit
ɔtra ipſā ꝓteſtatōem vbi dicit. ſine p̄iudi
cio. ⁊ vbi dicit i derogatōēꝫ. Itē vbi cer
tus cano. numerus ɔſtituit̃ ɔditio illa niſi
itantū excreuerit ⁊c. ſubītelligit̃ etiaꝫ ſi nō
apponat̃. Itē lite mota nihil eſt ab alt̃u
tra ꝑtiū inouandū in p̄iudiciū alterius.

Caſus ſic

Eccleſia ſancte marie

ponit̃. Ec
cleſia ſancte marie i via lata mouit ɔtra io
hannē đ atheya ſup q̄buſdā poſſeſſiōibus
corā. l. iudice q̄ōēꝫ lite pēdente. Idē iohēs
poſſeſſiōes illas trāſtulit i monaſteriū ſan
cti ſilueſtri. tandē abſolut⁹ fuit idēꝫ iohēs.
Appellatū fuit ad ſenatorē corā q̄ idēꝫ io
hānes dicebat ꝙ nō erat ɔueniēdus. q2 nō
poſſidebat illas poſſeſſiōes. Demū. b. ſena
tor roman⁹ occaſiōe cuiuſdā ſtatuti. i q̄ ɔti
nebat̃ ꝙ ſi q̄s rē litigioſaꝫ lite pēdente trāſ
ferret i aliū illa poſſeſſio auferat̃ poſſeſſorī
et det̃ petitori. ſpoliauit mōaſteriū poſſeſſi
onib⁹ ill' ⁊ reſtituit illas eccīe ſancte marie
monaſterio ñ citato vl' ɔuicto. Unū mōaſte
riū ɔqueſtuꝫ fuit dño pa. Papa ɔſiderans
ꝙ laicis q̄ntūcunqꝫ religioſis ſup eccleſiis
⁊ ꝑſonis eccleſiaſticis nulla ē attributa fa
cultas. ⁊ ſi ab ill' ꝓprio motu ſtatutū fuerit
ꝙ eccīaꝝ etiā vtilitatē reſpiciat ⁊ fauorem
nulli⁹ dꝫ eſſe momēti niſi ꝑ romanā eccīam
fuerit approbatū. Unū ſtatutū baſilīj de nō
alienādis p̄dijs ruſticis vl' vrbanis miſte
rijs ⁊ ornamētis eccīaꝝ. lꝫ in ſe bonū fue
rit illa rōe reprobatū fuit. q2 ꝑ ſedēꝫ ap. nō
fuit roboratū. iōqꝫ qđ a ſenatore fuerat fa
ctū in p̄iudiciū monaſterīj nō ɔuenti. nō cō
feſſi. nō ɔuicti dñs papa i irritū reuocauit.
et eaſdē poſſeſſiōes reſtituit monaſterio ſu
p̄dicto. Nota ꝙ laici de reb⁹ eccīe vl' ꝑ
ſonis eccleſiaſticis nihil diſponere pñt i p̄
iudiciū eccīe. Itē ꝙ ſnīa lata ɔtra abſen
tem ñ citatū. nō ɔfeſſum. ñ ɔuictuꝫ nihil va
let. Iteꝫ nota ꝙ iudex eccleſiaſtic⁹ p̄t re
tractare ſnīam iniquā iudicis ſecularis.

Caſ⁹ Magiſtri artiū liba

Ex litteris

liuꝫ piſi⁹ ɔmorātes a ɔſue
tudine antiq̄ i q̄buſdā articul' deuiauerāt.
Unū ipſi volētes ɔſuetudinē p̄ſtinā rfor̄ma
re iuramēto interpoſito ſtatuert̃ ꝙ ſi quis

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

magiſtroꝝ oꝛdinatõni vniuerſitatis ipſoꝝ duceret reſiſtendũ ⁊ tercio cõmonit⁹ infra triduũ vniuerſitati coꝛpere ꝯtẽneret extũc cõſoꝛtio alioꝝ ĩ magiſtralibus ꝓuareꝛ ꝓpꝫ qꝺ magiſter. S. cõione ipſoꝝ fuit ꝓuatus tandẽ voluit redire ⁊ obedire vniuerſitati ſed vtꝝ debeat recipi dubitaꝛ. Quidã dicebant ꝙ ſic debebat remaneꝛ ꝓuat⁹. Alij dicebãt ꝙ recipiẽdus erat exquo volebat ſatiſfacere. Alij dicebãt ꝙ nõ poſſet recipi ꝓpter iuramentũ abſqꝫ licentia dñi pape. Vñ papa ꝯſultus rñdet ꝙ ꝯſtitutũ nõ fuit vt hmõi ꝓuatio in ꝑpetuũ duraret. cũ tam de iure cõi ꝗꝫ de ꝯſuetudine eccleſie exiſtit vt q ꝓpter ꝯtumaciã alioꝝ cõmunione ꝓuaꝛ cũ ſatiſfacere voluerit reſtitui debeat. Mãdat dñs papa ꝙ dictũ magiſtꝝ obedire volentẽ admittãt in magiſtralib⁹ ad cõſoꝛtiũ vniuerſitatis. Nota ꝙ q ſimpliciꝛ a cõione alioꝝ excludiꝛ ꝓpter ꝯtumaciam dꝫ recipi cũ ſatiſfacere voluerit. Itẽ nota ꝙ iuramentũ eſt benigne interꝓtãdũ.

Caſus ſic poniꝛ. Eduẽñ. canonici vt maioꝛibus redditib⁹ abundarẽt numeꝝ ꝓbendaꝝ

Ex parte epi in eccleſia eduẽñ. ab antiq̊ ſtatutũ reſtrinxerũt. lꝫ redditus ipſoꝝ nõ fuerint diminuti Significauit h̄ eps̄ eduẽñ. dño pape. Nolẽs igiꝛ dñs papa cultũ diuini nois diminui. ſed poti⁹ augmẽtari. mãdat quibuſdaꝫ vt antiquũ numeꝝ faciãt ĩ eccleſia eduẽñ. ſeruari. ⁊ ſi q̃s ꝓbẽdas a tꝑe vltimi ſtatuti vacaſſe iuenerint ꝑſonis idoneis illas ꝯferãt de ꝯſilio epi nõ obſtãte aliq̃ ꝯſtitutõne ſuꝑ h̄ a canonicis ipſis fctã. aut ꝯfirmatõe a ſede apoſtolica obtẽta. Nota ꝙ numerus clericoꝝ ꝑ ſolos canonicos nõ põt diminui nec valet ſtatutũ ſuꝑ h̄ factũ niſi papa ex certa ſcientia illud cõfirmaret.

Sic pone caſuꝫ. Dñs gregoꝛius papa fecerat q̃ndã

Quoniam ꝯſtitutõem ĩ eccĩa ſancte marie maioꝛis ꝺ vrbe. q̃ ꝯſtitutio eſt ĩfra. ꝺ maio. ⁊ obe. q̃ incipit ſtatuim⁹. in q̃ ꝺꝛ ꝙ ꝓſbyteri ꝓmũ locũ obtineãt. dyaconi ſcꝺm. ſubdyaconi terciũ et ſic de reliq̃s obtineãt oꝛdinatim etiaꝫ ſi poſterius admittanꝛ ⁊ q maioꝛ eſt oꝛdine in poꝛtõe ꝑcipiẽda ſit potioꝛ etiã ſi poſterius ſit receptus. Suꝑ iſta ꝯſtitutiõe dubitabaꝛ vtꝝ cõſtitutio iſta traheretꝛ ad ꝓterita vel ad futura tm̃. Dicit pa. ꝙ ꝯſtitutio iſta ſedis ap. oẽs aſtringit ⁊ nihil dꝫ obſcuꝝ et ambiguũ ꝯtinere ⁊ iõ declarat ꝯſtitutõeꝫ ꝓ dictã dicẽs ꝙ ꝯſtitutio iſta nõ ad ꝓterita. ſed ad futura tm̃ dꝫ extẽdi. qꝛ leges ⁊ ꝯſtitutõez dãt formã futuris negocijs ⁊ nõ ꝓteritis niſi noĩatim ĩ eis dicaꝛ de ꝓteritis negocijs. Nota ꝙ ꝯſtitutio pape general' eſt ⁊ oẽs ligat cũ ſit iudex oĩm. Itẽ q ius ꝯſtituit dꝫ ipſũ declarare. Itẽ ꝯſtitutio dꝫ eſſe apta ⁊ clara. Itẽ ꝯſtitutio futura tantũ reſpicit niſi aliud caueaꝛ ibidẽ.

De reſcriptis ⁊ eoꝛum interꝓtationibus. Titulus. iij.

Sic põe caſum vt ois

Sicut romana tollaꝛ dubitatio. Quidã ꝓpter ſuã culpã. qꝛ ſepe deliq̃rat ĩ appellãdo ꝓuatus fuit beneficio appellatõis vt puniretꝛ in eo in q̊ peccauit. ĩpetrauit indulgẽtiã vt ſibi liceret appellare. ⁊ ſic reſtitut⁹ fuit iuri cõi vt poſſet appellare vt ꝓus Quidã ali⁹ ĩpetrauit lr̃as ꝯtra iſtũ q habebat ĩdulgentiã ſuꝑ aliq̃ cã. appellatõe rmota vocat⁹ fuit iſte ad iudiciũ. ꝯfiſus iſte ꝺ indulgẽtia ſua appellauit ad papã. q̃riꝛ an tali appellatõi ſit deferẽdũ. Rñdꝫ papa ꝙ tali appellatõi nõ eſt deferẽdũ poſtq̃ꝫ appellatõe remota cã iudici ẽ cõmiſſa. qꝛ ſpãle mãdatũ derogat generali. Nota ꝙ ſpẽale mandatũ derogat generali.

Caſus. Quidã cleric⁹ noie

Ex parte g. ĩpetrauit lr̃as ad epm̃ ꝯuẽtrẽ. ꝯtra quendã aliũ noĩe. f. ſuꝑ ꝓbẽda de noualis ſub hac foꝛma ꝙ ſi ꝯſtaret ipſuꝫ. f. ꝺ ꝑiurio eſſe ꝯuictũ ⁊ ꝑpetuo illi renũciaſſe ꝓbende. remoueretꝛ ab ea. iudex in cã ꝓcedẽs qꝛ ei ꝯſtitit de ꝓmiſſis ipſũ. f. eadẽ ꝓbenda ꝓuauit. a q̃ ſnia dictus. f. appellauit et ad archieꝑm cantuariẽ. lr̃as impetrauit ſub hac foꝛma vt eidẽ ꝓbendaꝫ ꝓciſe ⁊ abſqꝫ cauſe cognitõe reſtitueret. Eps̄ cõuentrẽ. hoc intelligẽs ſignificauit domino pape. qualiter in negocio ipſo ꝓceſſerat. Suꝑ hoc negocio reſcribit papa eidẽ archiepo dicens ꝙ nõ credat ita ꝓciſe ſcripſiſſe

et ĩ hmõi lr̃is hec ꝯditio dꝫ intelligi ſi ꝓces ṽitate nitanꝛ etiã ſi nõ apponaꝛ. Vñ mandat papa eidẽ archiepo vt ĩſpiciat lr̃as cõuentrẽ. epo directas. ⁊ ſi inuenerit qꝺ ſm ꝓdictũ modũ eidẽ ſcripſiſſet ⁊ ĩ lr̃is ipſi⁹. f. nõ fuerit habita mẽtio ꝓoꝝ lr̃aꝝ ſniam epi ꝯuentrẽ. debeat ꝯfirmare. ⁊ ipſuꝫ. f. cũ lr̃is q̃s ĩpetrauit ad ſedẽ apl'icã venire ꝯpellat

Ex hac decretali nota ꝙ ꝑiuriũ repellit ab obtẽto bñficio. Itẽ renũciatio ꝓuat aliquẽ iure ſuo. Nota ꝙ papa nõ ſcribit ſine cãe cognitõe. ⁊ ſi ſcribit lr̃e ſuſpecte ſũt et debent ad eũ remitti. Nota ꝙ in lr̃is apl'icis intelligiꝛ iſta ꝯditio ſi ꝓces ṽitati nitanꝛ etiã ſi nõ apponaꝛ. ⁊ ſic nota ꝙ licꝫ reſcripta ſint ſtricti iuris quedã tñ ĩ eis tacite intelligunꝛ. Nota ꝙ iuriſdictio delegati potius ꝯſideraꝛ ſm ꝓcũ ṽitateꝫ ꝗꝫ ſm formã ſcripture. ⁊ ſic nota ꝙ reſcriptũ potius interꝓtandũ eſt valere ſm rei ṽitatẽ ꝗꝫ ſm oꝛdinẽ ſcripture. Nota ꝙ iudex vltimo dat⁹ formã ꝓcedẽtiũ lr̃aꝝ dꝫ inſpicere.

Caſus. Aliq̃s ĩpetrauit lr̃as cõ

Ceteꝝ tra aduerſariũ ſuũ ſuꝑ aliq̃ cã. aduerſarius ille poſtmodũ obtinuit cãm illaꝫ alijs iudicib⁹ cõmitti. nulla mentõe habita de ꝓoꝛi cõmiſſione. Diciꝛ h̄ ꝙ ꝓme lr̃e valẽt ⁊ nõ ſcꝺe. Si ṽo in ſcꝺis fiat mẽtio de ꝓmis tũc ſcꝺe valẽt ⁊ nõ ꝓme. Vltio dicit ꝙ ſi de aſſenſu ꝑtium cã cõmittiꝛ. ⁊ ꝑs altera poſtea altera neſciẽte tacito ꝺ cõmiſſione ꝓoꝛi cãm alteri obtinuerit delegari lr̃e nõ valẽt ⁊ is q tali dolo aduerſariũ ſuũ laboꝛare coegit ĩ expẽſis dꝫ eidẽ ꝯdẽnari. Nota penã illius q lr̃as falſas ĩpetrauit ꝙ caret cõmodo illaꝝ lr̃aꝝ. Nota ꝙ lr̃e poſterioꝛes debẽt facere mẽtionẽ ꝺ ꝓoꝛibus alias ꝓoꝛes nõ reuocanꝛ. Nota ꝙ poſt lr̃as ĩpetratas ꝺ ꝯſenſu ꝑtiũ alie lr̃e nõ pñt ĩpetrari niſi ꝺ eis faciãt mẽtõꝫ. Nota ꝙ nõ refert vtꝝ fraus ꝯmittaꝛ ĩ ꝓncipio vl' ꝓceſſu tꝑis Nota ꝙ ille q̃ ꝑ falſas lr̃as grauat aduerſariũ ẽ ſibi ĩ expẽſis cõdẽnand⁹.

Caſus ſic poniꝛ Ecce

Inter ceteras papa mandat aliq̃ ſub diſiũctõe. quoꝝ vnũ eſt veꝝ. alteꝝ vero falſum. h̄ mõ ſi cõſtiterit ꝙ talis ſit fili⁹ ſacerdotis ⁊ ĩ ſacerdotio genit⁹ q ꝓximo ĩ tali eccleſia miſtrauit vel ꝙ illicite occupauit eãdẽ eccleſiã qꝺ iuſtũ fuerit exeq̃ris. Queriꝛ qd iudex facere debeat. Papa rñdet ꝙ qꝺcunqꝫ iſtoꝝ iudici ꝯſtiterit eadẽ eccleſia ipſuꝫ ꝓuet ⁊ idẽ in ſimilib⁹ eſt ſeruandũ. Nota ꝙ ſi aliq̃ mãdanꝛ ſub diſiũctõe vnũ ſufficit ꝓbari vel adimpleri. Nota ꝙ in ſimilibus ideꝫ eſt iudiciũ.

Caſus. Ecce aliq̃s habens

Si q̃ndo plura bñficia ĩpetrauit lr̃as ꝯtra archieꝑm rauẽnatẽ. ſuꝑ obtinẽdo bñficio ĩ eccleſia rauẽnateñ. tacito ꝺ bñficijs ſuis archieps̄ multũ miratus fuit ꝙ papa ſcribebat ꝓ habẽti ſufficiẽs bñficiũ ⁊ ſuꝑ h̄ ſcripſit pape. Reſcribit ſibi papa dicens. Frater ſi aliqñ dirigim⁹ tibi ſcripta nr̃a q̃ animũ tuũ exaſperare videnꝛ turbari nõ ꝺbes nec moueri. ſed debes ꝯſiderare q̃litatem negocij ꝓ q̊ ſcribimus diligẽter ⁊ aut mandatũ noſtꝝ reuerẽter adimpleas. aut ꝑ lr̃as tuas cãm rõabilem oſtẽdas q̃re illꝺ adimplere nõ poſſis. qꝛ nos patiẽter ſuſtinebimus. ſi nõ feceris qꝺ praua nobis fuerit inſinuatõe ſuggeſtũ. Nota ꝙ ꝓpter verboꝝ aſperitatẽ ſuꝑioꝛis nõ dꝫ inferioꝛ moueri. Itẽ nota ꝙ mandatũ ſuꝑioꝛis dꝫ adimpleri vel eſt reddẽda rõ q̃re nõ adimpleꝛ. Et ſic nota ꝙ per lr̃as monitoꝛias ius cõferꝛ. Itẽ nota ꝙ ea que ꝑ ſolicitudinem nimiã elicita ſunt nõ valent. Itẽ nota ꝙ de omnibus eſt reddẽda ratio.

Caſus. Ciſtercieñ. mo

Cum ordinẽ nachi vl' alij religioſi habent ꝓuilegia ſuꝑ decimis vel alijs rebus. Diciꝛ hic ꝙ ſi aliquis lr̃as ĩpetrauit cõtra iſtos religioſos ſuꝑ his in q̄bus ſunt ꝓuilegiati de ipſoꝝ ꝓuilegijs mentõe nõ habita ꝑ tales lr̃as nõ tenenꝛ rñdere. Itẽ nota ꝙ reſcriptũ ĩpetratũ ꝯtra regl'ares ſuꝑ hiſ q̃ ſũt eis ꝯceſſa ꝑ ꝓuilegiũ ñ valꝫ niſi ĩ reſcripto ꝺ ꝓuilegio vl' de oꝛdine mẽtio habeaꝛ

Caſus. Quidã iudeus de no

Eam te uo ꝯuerſus ad fidẽ eccleſia toꝛnaceñ. vacante impetrauit lr̃as ꝯtra decanum ⁊ capitulũ eccleſie toꝛnaceñ. vt ipſum reciperent in canonicũ. ⁊ in fratrem ⁊ ꝓbendam cõferrent eidem. Ipſe vero litteras ſuas ꝓſentauit decano ⁊ capitulo. ipſi

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

reſpōderūt ꝙ ad ipſos nō ꝑtinebat collatio ꝓbendaꝝ. ſed ad epm̄ tornaceñ. Ipſe ꝓſentauit lr̄as epō poſtmodū electo regrendo ipſum vt qđ papa mādauerat adimpleret. Et epus rñdit ꝙ nullū ſup hoc a dn̄o papa recepat mandatū. ⁊ ſic infecto negocio rediȷt iſte ad papā. Modo reſcribit papa epō tornaceñ. dicens ꝙ ſi datā lraꝝ diligentius attēdiſſet nullatenus repuliſſet eundem. qꝛ tpe illo quo lr̄e date fuerūt ipſe erat ꝺ capitulo tanꝗ̄ qui erat archidyaconꝰ eiuſdē eccleſie. nec erat adhuc i epm cōſecratus. Unde nō poterat allegare ꝙ nō recepiſſet mandatū. In fine dicit ꝙ nō debuit dedignari ipſum recipe. qꝛ iudeus erat. Ex hac decretali nota ꝙ data lraꝝ dꝫ cōſiderari. Item qđ mandaꝛ capitulo intelligiꝛ mandari cuilibet de capitulo ſi mandatū adimplere poſſit.

Ad aures Caſus. Quidam ꝓlati tacito noīe ſuaꝝ dignitatū lr̄as impetrauerīt ſup minoribus beneficijs ſimplici noīe ſe appellantes. Queriꝛ an tales lr̄e valeant. Rñdet papa ꝙ nō eſt ſue intētionis vt ꝑ tales lr̄as debeant inquietari paupes clerici in quibus actor nomē ſupprimit ſue dignitatis. Unde tales lr̄e non valent. Ex hac decre. nota ꝙ ad intentionē mandantis recurrendū eſt. Itē nota ꝙ qui lr̄as ſup beneficio imperat dꝫ facere mentōem de beneficijs ſuis.

Si autem Caſus. Aliquis ipetrauit lr̄as cōtra aduerſariū ſuum ſup aliqua cā. poſtmodū aduerſarius ille ſup eadem cā ad alios iudices lr̄as ipetrauit in quibus de ꝓoribus mētio nō fiebat et cepit ꝯuenire aduerſariū ſuū qui ꝓores lr̄as ipetrauit. Ille corā iudicibus excepit ſe lr̄as priores hr̄e. de qbus in poſterioribus mētio nō habeꝛ. queriꝛ quid iuris ſit. Diciꝛ ꝙ ſi prior impetrās dolo vel negligentia lr̄is ſuis vſus nō fuerit ꝑ poſteriores lr̄as poterit cōueniri. Si vero copiā iudicis delegati habere nō potuit ꝑ poſteriores lr̄as nō poterit ꝯueniri. Ex hac decretali nota ꝙ dolus ⁊ negligētia imputātur. Item ſi ꝑ me nō ſtat quo minus faciam ſed ꝑ iudicē mihi nō imputaꝛ.

Ad hoc Caſus. Quidā impetrabant lr̄as a ſede apoſtolica ꝑ quas oīa negocia ipſoꝝ cōmittebantur arbitrio vnius iudicis vel pluriū quos ſibi eligere volebant. ſicqꝫ fiebat vt ſi aliquē cōuenire volebāt trahebant illū ad iudices ſibi ꝓpicios ⁊ ꝑti aduerſe ſuſpectos. nō requirentes iudiciū ordinarij. Dicit papa nos volētes huic morbo celeri obuiare remedio. mādamus dioc. epo. vt ſi tales lr̄as inuenerit i ꝓuincia ſua decernat illas vires aliquas nō habere. Alij ponūt caſum ⁊ dicūt ꝙ iudices certi dati erāt. ⁊ qꝛ oīa negocia impetrantiū cōmittebanꝛ ꝑ lr̄as illas declinabāt examē iudicis ordinarij. Ex hac decre. nota ſcꝫ primū caſum ꝙ iudex certus dꝫ eſſe ⁊ ꝙ oīa negocia alicuiꝰ vni delegato ꝯmitti nō debent. qꝛ ꝑ hoc tolliꝛ iuriſdictio ordinarij qđ eſſe nō debet.

Ad audientiam Caſus. Quidā erat excōicatus forte ab ordinario. Iſte acceſſit ad curiā dn̄i pape et obtinuit lr̄as ſup ſua abſolutōe. Ordinarius cui lr̄e ꝓſentate fuerūt. inuenit in eis peccatū in cōſtructōe. Dubitauit ordinarius vtꝝ fides illis lr̄is eſſet adhibēda. Cōſuluit papā ſup hoc. ⁊ papa rñdet ꝙ talibus lr̄is fidē adhibere nō debet. Ex hac decretali hoc ſolū collige ꝙ in lr̄is dn̄i pape nō dꝫ eſſe vitiū latinitatis.

Ex parte Caſus. Capella de empentona ſubeſt eccleſie matrici de tarente. Quidā. O. diaconus cepit cōuenire capellanū ipſius capelle miniſtrantem in ea noīe rectoris matricis eccleſie. Ipſe. o. appellauit ad ſedē ap. ⁊ poſt appellatōem a ſe factā ab ipſa capella expulit capellanū. Rector matricis eccleſie eſt ꝓſecutus illā appellatōem quā ille o. fecerat. ſed ille o. ſuā appellatōem ꝓſequi nō curauit. ⁊ cū ille o. fuiſſet ad iudiciū euocatus obiecit ſe hr̄e priores lr̄as de qbus in poſterioribus mentio nō fiebat quas ſuppꝛ̄ſſit vſqꝫ ad terciā citatōem. ⁊ dolo vel negligentia eis vti poſtpoſuit. qđ ex diuturnitate tpis apparebat ex eo ꝙ bienniū a tempore impetratōnis erat elapſum. ⁊ de appellatōne ipſius in ſuis litteris mentio nō

fiebat. Cōſultus pa. ſup hoc mādat qtenꝰ ſi ita eſſe ꝯſtiterit qcquid factū eſt poſt appellatōem ipſius. o. debeat in ſtatū ꝓſtinū reuocari ⁊ illā capellā reſtituet matrici eccleſie eundē. o. i expēſis ꝯdemnādo. ſi ꝯſtiterit ipſum. o. appellatōem ſuā ꝓſecutū nō fuiſſe. Nota ex hac decre. ꝙ maior eccleſia matrix pōt defendere ⁊ agere ꝓ capell' ſuis. Nota ſic aliqs dꝫ deferre ſue appellatōi ſicut appellatōi ſui aduerſarij. Itē ex diuturnitate tpis vl' negligētia ꝓbatur dolus. Item q lr̄as ipetrat ſup eo ſup q̄ appellauit de appellatōe ſua dꝫ facere mētōem. Itē quicqđ ſit poſt appellatōem ſuā vel alterius dꝫ in ſtatū ꝓſtinū reuocari. Itē qui nō ꝓſequiꝛ appellatōem ſuā debet cōdemnari in expenſis alteri ꝑti.

Sciſcitatus. Caſus. Aliqñ papa cōmittit cām duobus vel tribꝰ iudicibꝰ cū illa clauſula. ꝙ ſi ambo vl' tres in cā ꝓcedere nō poteſtis alter veſtꝝ in cā ꝓcedat. vel ſic. Si oēs intereſſe nequeritis duo veſtꝝ in cā ꝓcedāt. Querebaꝛ de q̄ ipotentia intelligebaꝛ. Rñdet pa. ꝙ illa ipotentia intelligiꝛ tā de iur̄ ꝗ̄ de facto. De iure ſi aliqs illoꝝ ſit ſerꝰ vel infamis. vel alio ꝯſili ipedimēto detētus puta ſi eēt excōicatus vel remotꝰ vl' ſuſpēſus. De facto vt ſi aliqs eoꝝ mortuꝰ fuerit aut ineuitabili ipedimēto detētus ⁊ tūc dꝫ ſuis ꝯiudicibus ſignificare. vt i negocio ſibi cōmiſſo ꝓcedāt. Sꝫ ſi aliqs illoꝝ ſolūmō noluerit intēſſe ꝓpter h̄ nō excuſaꝛ q̄minus debeat cū alijs intēſſe niſi i reſcripto diceret ſi oēs ſil' in cā ꝓcedere nō poteritis aut nolueritis intēſſe. No. ꝙ nō poſſe dupl'r ſumiꝛ in lr̄is dn̄i pape de facto ⁊ de iure. Nota ꝙ ſerꝰ ⁊ infamis nō pōt eſſe iudex infamis tñ pōt eſſe arbiter. Itē nota ꝙ iudices nō pn̄t ꝓcedere ſine ꝯiudice ſuo ſi ille ſe nō excuſet. Item verbū ipoſſibilitatis nō ꝑtinet verbū nolūtatis.

Paſtoralis. In prima pte poniꝛ tal' caſus. Aliqs impetrauit lr̄as ꝯ aduerſariū ſuū ſup aliqua cā ad aliquos iudices. facta citatōe vel ſaltem ꝓſentatōe. altera ps poſtmodū obtinuit eandē cām alijs iudicibus delegari. ⁊ i ſcđis lr̄is fiebat mentio de ꝓmis. ſed opponebaꝛ ꝙ ꝑ falſi ſuggeſtionem ⁊ veri ſuppꝛ̄ſſionē erāt ipetrate. Dubitaꝛ vtꝝ ꝓme lr̄e ꝑ ſcđas ſint reuocate. ⁊ queriꝛ vtꝝ ꝓores iudices an poſteriores debeāt ꝯgnoſcere de hac reuocatōe. Rñdeꝛ ꝙ ſi ꝓores iudices volūt deferre poſterioribꝰ. vel poſteriores volunt deferre ꝓoribus. tūc oēs ſil' cognoſcāt. ⁊ ſi forte oēs ſil' nequerint i vnā ꝯcordare ſententiā ꝗ̄uis plures ſint iudices in vna cōmiſſione ꝗ̄ in alia. hmōi dubitatio ꝑ arbitros cōiter electos determineꝛ. Scđo formaꝛ talis q̄ſtio. Qñqꝫ ipetranꝛ lr̄e ſub hac forma. Cōqueriꝛ ticius ꝺ petro ⁊ qbuſdā alijs ſup decimis ⁊ rebꝰ alijs. Queriꝛ vtꝝ iudex ex tali delegatōe habeat iuriſdictōeꝫ ſup ꝑſonis vel rebus cōprehēſis ꝑ clauſulā illā. qbuſdā alijs ⁊ rebꝰ alijs anteꝗ̄ ꝑſone vel res in iudicio ſint expꝛ̄ſſe. Anteꝗ̄ ſoluat illā q̄ſtionē ſubijcit aliā. q̄ orit ex ſcđa q̄ſtione. q̄ talis eſt. Aliqs de ꝑſonis illis q̄ poterāt ꝯueniri ꝑ clauſulā illā. qbuſdā alijſ et rebus alijs expꝛ̄ſſo ꝓprio noīe ipetrauit lr̄as ꝯ primū ipetrantē lr̄as generales deſignādo aliquā rem certā q̄ includebaꝛ ꝑ illā clauſulā. ⁊ rebus alijs. nullā faciēs mentōem de ꝓori cōmiſſione. q̄riꝛ vtꝝ ſcđe lr̄e valeāt. cū de ꝓmis nullā faciāt mentōꝫ nec ꝑſona aut res fuerīt adhuc i iudicio expꝛ̄ſſe. Rñdet pa. ad iſta duo. ⁊ ꝓmo ad ſcđm dicēs. ꝙ cū ſpēale mandatū deroget generali. iuriſdictio attributa ꝑ lr̄as generales. ꝑ ſpāles lr̄as q̄ntū ad ea q̄ in ſcđis lr̄is ſpecialiter ſunt expꝛ̄ſſa penitus eneruaꝛ. licꝫ ꝺ ꝓoribus nō faciāt mentōem. Un̄ q̄ntū ad hāc cām ſpāliter cōmiſſam. ſupflua relinqꝛ ꝓma q̄ſtio. qꝛ nō hꝫ ꝓtātem. Poſtea rñdet ꝓme q̄ſtioni dicēs. ꝙ iudex bene hꝫ iuriſdictōem ſup ꝑſonis vel rebus exp̄mēdis. ſed illam exercere nō pōt anteꝗ̄ ꝑſone vel res fuerint expꝛ̄ſſe. Nota ꝙ q̄ñ dubitaꝛ de iuriſdictōe cuius ſit omnes debēt cognoſcere an ſua ſit. Item nota vbi eſt par iuriſdictio. maior numerus nō ꝓferꝛ. Itē nota ꝙ ſpeciale mandatū derogat generali. Nota ꝙ iudex habet iuriſdictōem ſed illam exercere nō poteſt ante expꝛ̄ſſionem reꝝ vel ꝑſonaꝝ.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Caſus. Cauſa cõmiſſa eſt ſub hac forma.

Sedes apl'ica. Cõquerit ticius de petro ꝛ qbuſdã alijs ſup decimis ꝛ reb⁹ alijs. taliter ĩpetrantes deſignabãt viliores pſonas ꝛ minora negocia vt facilius lr̃as ĩpetrarẽt ꝛ p clauſulã generalẽ ꝯueniebãt digniores pſonas. ꝛ ſup maioribus negocijs. q̃rebat vtꝝ poſſent. Papa volẽs malicijs hoim obuiare ſtatuit ꝙ ſi minores ꝛ viliores pſone in cõmiſſionibus ſolũmõ exp̃munt maiores et digniores ſub clauſula generali nõ intelliguntur icludi ꝛ ſic nõ poſſunt ꝯueniri ſʒ nec p talẽ generalitatẽ multitudo effrenata poterit in iudicio ꝯueniri ꝛ q de minorib⁹ ꝛ leuioribus negocijs tm̃ fecerint mentõez ſup maioribus ꝛ grauiorib⁹ nullatenus audiant Scd̃o dicit ꝙ ſi aliqs pſonas aliq̃s exp̃fferit in cõmiſſione nõ vt velit eas ꝯueniꝛe ſed vt ad pares trãſire valeat vel ad minores Quia fraus ꝛ dolus ei patrocinari nõ debẽt tanq̃ʒ mẽdax p̃cator careat penitus ĩpetratis Ecce tria nota Primũ ꝙ pſone exp̃ſſe i reſcriptis digniores eſſe dñt vel ſaltẽ equales q̃ʒ ſint pſone ſub clauſula generali incluſe idẽ intellige de rebus ſpẽaliter exp̃ſſis ꝛ generaliter exp̃mẽdis Itẽ p reſcriptũ plures cauſe vnius cõmittunt ſed nõ oẽs Itẽ nõ dʒ aliquis exp̃mi p̃ncipaliter niſi debeat ꝯueniri Itẽ lr̃e p mendacium obtente nõ valent

Caſus. Quidã ſacerdos

Ex tenore. de colleuall' ĩpetrauit lr̃as ad quoſdã iudices ꝯ abbatẽ de beco. Iudices illi citauerũt abbatẽ corã qbus dictus p̃ſb̃r noluit rñdere Poſtmodũ ĩpetrauit alias lr̃as ꝯ eundẽ abbatẽ ad alios iudices qui h in ſupſcriptõe noiant de p̃oribus nõ habita mentõe Qui cũ citaſſent abbatẽ abbas ꝓpoſuit corã eis ꝙ p lr̃as illas nõ tenebat rñdere dicto p̃ſb̃ro qꝛ p alias lr̃as ad iudiciũ fuerat euocatus q̃ p poſteriores nõ fuerãt reuocate Iudices queſiuerũt a dño papa qd iuris eſſet Ipſe attẽdens ꝙ fraus ꝛ dolus alicui patrocinari nõ debẽt rñdit ꝙ ſacerdos carere dʒ cõmodo vtrarumq̃ʒ lr̃aꝝ qꝛ frauduleter ſup eodẽ negocio ad diuerſos iudices ĩpetrauit lr̃as

Nota ꝙ p ſolã citatõez ꝑpetuat reſcriptũ et ꝙ eadẽ cã diuerſis iudicib⁹ cõmitti nõ dʒ. Itẽ ar. ꝙ qs punit in eo i q̃ peccauit

Caſus. Quidã clericus

Cum adeo. p. noie ĩpetrauit lr̃as a dño papa vt p̃poſitus ꝛ clerici de grõgoſa recipent ipſum i canonicũ ꝛ in fratrẽ. Prepoſitus lr̃as illas oñdit mediolaneñ. archiep̃o. Archiep̃s multũ miratus fuit ꝙ cũ ipſe haberet ſufficiẽs beneficiũ in eccl'ia modiceñ. mãdauit dñs pa. ꝙ recipet i p̃dicta eccl'ia d' grongoſa ſcribẽs ſup h dño pape. Scribit pa. archiep̃o dicẽs ꝙ ſi lr̃aꝝ ſeriez attendiſſet nihil inueniſſet in eis qd̃ ipſius animũ offendiſſet. cũ in lr̃is illis de p̃bẽda ipſius nulla mentio haberet nec dicebat modiceñ canonicus nec etiã clericus nominabat. ꝛ in lr̃is talis erat cõditio. ſi dignus exiſteret ad eccl'iaſticũ beneficiũ obtinendũ. Ex his oibus poterat archiep̃s intelligere qualiter lr̃e ille fuerãt ĩpetrate. ſ. veritate tacita. ꝛ ſic nõ valebant. Ex hac decretali nota ꝙ diligẽter forma mandati eſt attendẽda ꝛ intelligenda ante cõtradictõem. Itẽ in lr̃is ꝓ bñficio obtinẽdo fieri dʒ ſemp mẽtio de bñficio alio ſi qd̃ hʒ ille qui ĩpetrat. ꝛ ſi dignus eſt. ꝛ ſi h nõ dicatur. tñ dʒ ſubintelligi. Item q nõ eſt clericus nõ reputat idoneus ad bñficiũ eccleſiaſticũ obtinendũ. Itẽ ſi eſt clericus dʒ ſe clericũ dicere. ſi nõ eſt clericus nõ dʒ ſe clericũ appellare. ſed ſcolarẽ. Itẽ nota ꝙ tacita veritate lr̃e ĩpetrate nõ valent.

Caſus. Inter eccl'iam p̃mõ

Cauſam. ſtrateñ. ex vna pte. ꝛ eccl'iaꝫ pramoceñ. ex altera ṽtebat ꝯtrouerſia ſup quibuſdã poſſeſſionib⁹. Cauſa fuit cõmiſſa in hac forma. ſi alterutra ptium legitime citata nõ venerit. vel iudicio cõparere cõtẽpſerit recipiatis ptis p̃ſentis ꝓbatões. et q̃ntũ de iure poteritis in cãe cognitõne ac deciſione ꝓcedatis. Orta fuit dubitatio ſup forma huius reſcripti ex eo ꝙ dicebat ꝙ ſi aliqua ps citata ꝛc. recipiatis ꝓbatões alteri⁹ ptis ꝛ cãm terminetis. Dicebat ꝙ etiã lite nõ ꝯteſtata poterãt recipi teſtes ꝛ ſententia ferri ꝓpter cõtumaciam alteri⁹ ptis. Queſiuerũt iudices a domino papa. quid iuris eſſet. Dicit ꝙ clauſula illa q̃ntũ de iure poteritis. dʒ p̃cedere clauſulam illã de ꝓbationũ receptõe. ꝛ añ illã fuerat inſerenda. Vñ mandat pa. qd̃ illam clauſulã intelligant ibidẽ vbi ab inicio debuerat poni ꝛ in cã iſta iuxta tenorẽ lr̃arum illaꝝ ꝓcedãt. ita tñ qd̃ ſi autoritate illaꝝ lr̃aꝝ legitime i illo negocio eſt ꝓceſſuꝫ ſtabile pſeueret. Si v̓o occaſione illi⁹ clauſule aliqd in p̃iudiciũ ptis alteri⁹ eſt p̃ſumptũ. illud decreuit pa. nõ valere. Ex hac decretali no. ꝙ nõ ſemp eſt forma v̓boꝝ ſequenda. ꝛ h intellige cũ illa forma ſit ꝯ ius cõmune. vt hic. Itẽ ꝓpter formã reſcripti nõ eſt recedendũ a iur cõmuni. niſi ꝯſtet papã aliter voluiſſe. Item ſolũ illud reuocat qd̃ eſt illegitime factũ. Item ſicut cauſa principalis p̃ot cõmitti appellatõne remota. ita ꝛ incidens.

Caſus. Quidã clericus. p. noie obtinuit

Conſtitutus. lr̃as a dño papa ad decanũ ꝛ capl'm bituriceñ. vt ipſum recipent in canonicũ ꝛ in fratrem. ꝛ p̃bendã ſi qua vacaret vel ꝓximo vacaturã eidem ꝯferrẽt. ſibi ſup h executoribus deputatis. Sed tñ ex aduerſo bituriceñ. capl'm ſe opponens negociũ ad ſe. ap. eſt delatũ. Corã dño papa. dictus cleric⁹ allegauit p̃dicta. Capl'm ex aduerſo rñdit ꝙ cũ in bituricenſi eccl'ia certus numerus canonicoꝝ ſit inſtitutus ꝛ iuramẽto firmatus ꝛ p ſe. ap. cõfirmatus ꝛ de h dictus. p. in ſuis lr̃is nõ feciſſet mentõem. ptʒ qd̃ veritate tacita lr̃e fuerunt ĩpetrate. Auditis hinc ꝛ inde ꝓpoſitis mãdat pa. ꝙ ſi legitime ꝯſtiterit numeꝝ canonicoꝝ qui nũc eſt in bituricẽſi eccl'ia. p decanũ ꝛ capl'm iuramento firmatũ anteq̃ʒ dictus. p. lr̃as executorias ĩpetraſſet. qcquid factũ eſt p lr̃as ſuas decernat irritũ ꝛ inane. alioqn ſi qua p̃benda vacat in ipſa eccl'ia ſublato appellatõis obſtaculo eidẽ aſſignet. Ex hac decretali nota ꝙ nõ valẽt lr̃e ſup bñficio ĩpetrate niſi fiat mẽtio i eis de certo numero canonicoꝝ firmato iuramẽto ꝛ ꝯfirmatõe apl'ica. Itẽ ꝯſiderat hic tps date lr̃aꝝ.

Caſus. Quidã ĩpetrãt

Sup litteris. lr̃as a dño pa. p maliciã Alij p ſimplicitatẽ ſeu ignorantiam tacita veritate vel ſuggeſta falſitate. Quidã dicebant ꝙ tales lr̃e nõ valent. cũ mendax p̃cator carere debeat ĩpetratis. Alij dicebant ꝙ ꝛ ſi forma lr̃aꝝ carere debeãt. nihilominus tñ iudex ꝓcedere dʒ ſm ius cõmune. Dñs pa. diſtinguit inter illos q p fraudeꝫ vel p maliciã. ꝛ illos q p ſimplicitatẽ vl' ignorantiã lr̃as ĩpetrant tacita veritate vel ſuggeſta falſitate. Illi q p maliciã vel fraudẽ falſitatẽ exp̃munt ꝛ ſupprimũt veritatẽ nullũ cõmodũ d' hmõi lr̃is ꝯſequant ita tñ ꝙ poſtq̃ʒ delegato fides ſup h facta fuerit. de cã vlterius nõ ꝯgnoſcat. Inter alios q p ſimplicitatẽ lr̃as impetrarũt tacita veritate vel ſuggeſta falſitate diſtinguit. nã ſi talis v̓itas ſit ſupp̃ſſa vel falſitas ſuggeſta q̃ ſi fuiſſet exp̃ſſa. ſ. veritas. vel tacita. ſ. falſitas. papa ſaltẽ in forma cõmuni cõceſſiſſet lr̃as. delegatus ſm ordinẽ iuris ꝓcedat et nõ ſm formã lr̃aꝝ. Si vero talis falſitas ſit exp̃ſſa vel v̓itas occultata. q̃ ſi fuiſſet tacita vel exp̃ſſa papa nullas lr̃as cõceſſiſſet. delegatus nõ ꝓcedat p illas lr̃as niſi in h vt ptes ꝯuocet ad p̃ſentiã ſuã. ꝛ d' q̃litate p̃cũ cognoſcat. vt ſic in vtroq̃ʒ caſu eadem rõ q̃ delegantẽ moueret moueat ẽt delegatũ ꝛ vbi delegans ſuas lr̃as denegaret delegatus ſuũ officiũ nullatenus interponat. Nota ꝙ qui p maliciã vl' fraudem lr̃as impetrat tacita veritate vel ſuggeſta falſitate lr̃e indiſtincte nõ valent ꝓpter fraudem. et ita dolus ſeu malicia facit ꝙ nulla diſtinctio hic eſt adhibenda. Item q fraudem allegat fraudem ꝓbare debet. Item que p ſimplicitatem fiunt nõ imputant. Iteꝫ ſm qd̃ papa in iudicijs facit. ita ꝛ inferiores iudices facere dñt.

Caſus. Aliquis ĩpetrauit

Edoceri. lr̃as appellatõe remota ꝯtra abbatem quendã nulla facta mentõe de ipſius cõuentu. querebat vtꝝ abbas tenebatur rñdere p lr̃as illas ſup cauſa que cõmuniter ptinet ad abbatem ꝛ monachos. ꝛ ſi abbas appellauerit ne cõpellatur rñdere ſup cauſa illa vtꝝ valeat appellatio. Rñdetur ꝙ p appellatõem abbas ſe tueri nõ p̃ot q̃minus autoritate hmõi litteraꝝ rñdere

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

teneat̃. niſi alia cã rõnabili iuueñt. qꝛ abbas ex officio ſuo negocia ſui ꝯuẽtus teneť ꝓcurare. niſi forte abbatis ⁊ ꝯuẽtus negocia eſſent oĩno diſcreta. Nota ꝙ nõ valꝫ appellatio ꝯ vtilitatẽ eccľie interpoſita. Jtẽ nota ꝙ ꝑ lr̃as ꝯ abbatẽ tm̃ ipetratas etiã ſuꝑ cã ꝯuentus põt abbas ꝯueniri. Jtẽ qui cãm hꝫ cũ monaſterio abbatẽ ꝯueniat ⁊ nõ monachos. Jtẽ nota ꝙ ꝑlatꝰ officiũ ſuũ adimplere teneť ⁊ negocia ſue ꝯgregatõis ꝓcurare. Jtẽ nota ꝙ vbi res abbatis ⁊ cõuentus ſunt diuiſe. nõ abbas ſed ꝯuentus põt cõueniri.

Caſus. Uacãte monaſterio heſieñ. due electiones ibidẽ fuerũt celebrate. vna de cuſtode illiꝰ monaſterij. ⁊ alia de. G. moniali ipſius monaſterij.

Cũ dilecta. Suꝑ iſtis electõibus cã fuit cõmiſſa ꝑmo hildeſem̃. ſcolaſtico ⁊ ꝯiudicibꝰ ſuis ſub hac forma vt ꝑſonaliter ad monaſteriũ accedẽtes ꝑſone idonee cõmitterẽt admiſtratõem abbatie cui fieret reſtitutio ꝗrundã ſubtractoꝝ ab vtraqꝫ ꝑte. Judiceſ iſti ꝯ formã mãdati ꝓceſſerũt. Poſtmodũ cã fuit cõmiſſa abbati remothen̄. ⁊ ꝯiudicibus ſuis ꝑ ſurreptõem qꝛ in lr̃is ꝑter ꝯſciẽtiam dñi pape fuit articulus ille inſertꝰ de reſignatõe ſubtractoꝝ q in lr̃is ꝑoribꝰ ꝯtinebať. ⁊ iſti iudices ceperũt ꝓcedere in cã tandẽ negociũ ad ſe. ap. eſt delatũ. Pa. cognoſcẽs de ꝓceſſibꝰ iudicũ ꝑdictoꝝ inuenit lr̃as iudicũ ſecũdoꝝ ꝑ ſurreptõem obtẽtas. qꝛ articulꝰ de reſignatõe ſubtractoꝝ ꝑter ꝯſciam dñi pape inſertus fuerat i ſcðis lr̃is q in ꝑoribus poſitꝰ erat. de qbꝰ i ſcðis lr̃is mẽtio nõ fiebat. ⁊ iõ papa caſſauit qcqd factũ fuit occaſione lr̃aꝝ ſcðaꝝ. Preterea ꝑmi iudices ꝓceſſerunt ꝯ formã mãdati. qꝛ cũ deberẽt accedere ad locũ. ⁊ ꝑſone idonee admiſtratõeꝫ cõmittere abbatie cui ſcꝫ ꝑſone fieret reſignatio ſubtractoꝝ hinc ⁊ inde. Jpſi h̃ capľo ꝑtermiſſo ꝺ alijs inordinate cognouerũt. Propter qꝺ dñs pa. ꝓceſſum eoꝝ denunciauit irritũ ⁊ inanẽ. qꝛ cõtra formã mãdati ⁊ cõtra iuris ordinẽ ꝓceſſerunt. Mãdat ergo dñs pa. ꝙ ꝑmo iudices reſtituãt quaſdã moniales q̃ ſpoliate fuerũt ⁊ poſtea mandati forma diligẽter obſeruata in negocio ipſo ꝑuia rõe ꝓcedant. Nota ex hac decretali ꝙ lr̃e ꝑ ſurreptõem obtẽte nõ valẽt. ⁊ oppoſita exceptõe caſſať quicqd fit ꝑ eas. Jtem ſecũde lr̃e nõ valẽt niſi de ꝑmis fecerint mẽtõem. Jtẽ que ꝑmo fieri mandanť ꝑmo expedienda ſunt ſm̃ formã mandati. Jtẽ forma mandati diligẽtiſſime ſeruãda eſt Jtẽ quando ꝓcediť cõtra formã mandati nullus eſt ꝓceſſus.

Caſus. Quidã ipetrabãt

Plerunqꝫ. lr̃as ꝯtra aduerſarios ſuos. ſed eis non vtebanť. poſtea aduerſarij eoꝝ impetrauerũt alias lr̃as ſuꝑ eadẽ cauſa ad alios iudices. ⁊ tũc primo ꝑmi impetrantes exhibebant ſuas lr̃as cũ ꝑ ſecũdas cõueniebanť. dicentes ſecũdas lr̃as nõ valere. nõ facientes de ꝑoribus mentõnem. Querebať qꝺ iuris ſit. Quia malicijs hominũ nõ eſt indulgendũ ſtatuit papa ꝙ ſi quis lr̃as impetrauerit ⁊ eis ꝑ maliciã vel negligentiam nõ fuerit vſus infra annũ pꝰ q̃ꝫ habuit copiam iudicũ. autoritate ſecundaꝝ poterit cõueniri. licet de ꝑoribus nullam fecerint mentõeꝫ. Nota ꝙ malicijs hominũ nõ eſt indulgendum. Jtem per lapſum tempis ꝓbatur malicia vel negligẽtia. Jtem nõ currit ei tempus qui copiã iudicis habere nõ poteſt.

Caſus. Quidam

Cum contingat. ipetrauit lr̃as ad iudices cõtra aduerſarios ſuos. ꝑs altera impetrat cauſam eandẽ alijs iudicibus cõmitti. Judices obtẽti a ꝑte altera mandãt alicui vt ꝑtem aduerſam denunciet excõmunicatam. Alij iudices poſtmodũ mandant eidem vt eandẽ denunciet abſolutã. queriť quid ſuꝑ hoc ſit faciendum. Papa dicit hic eſſe diſtinguendũ. Cum primum recipit mandatũ ille cui hec mandanť. videat an ſibi innotuerit inter illos qui ꝑmo mandant ⁊ alios ſuꝑ iuriſdictõe diſcordiã ſuſcitatã. an nihil omnino ſciuit. ⁊ ſi nihil intellexit cum primũ mandatum recipit illud exequať. ſi poſtea ab alijs contrarium demandeť tunc petere debet copiam vtriuſqꝫ reſcripti. ⁊ ſi euidẽter appareat. ita ꝙ nõ ſit dubitandũ aliquatenus ꝙ lr̃e illoꝝ a

quibus recepit ſcꝫm mandatũ reuocẽt primas. tũc mandatũ illud adimpleat qꝺ ſcðo loco mandať. Si vero cõſtet ꝙ lr̃e illorũ q dederũt primũ mãdatũ nõ reuocenť ꝑ lr̃aſ aliorũ illud ſcðm mandatũ nullatenus exequať. donec inter illos hmõi cõcertatio ſopiať. Et illud idẽ facere dꝫ ſi ꝑmo mãdato recepto. et nõdũ executõi mãdato ei innotuit ꝙ inter eos ſuꝑ iuriſdictiõe hmõi concertatio eẽt ſuborta. Jn iſtis oĩbus mãdatis diſcretus dꝫ eẽ q ea recipit ne dicat ſe dubitare vbi dubitãdũ nõ eſt. nec dicat ſe certũ vbi certus nõ ẽ. Jn fine dicit ꝙ lꝫ certa in his deť doctria q̃liter in his ꝓcedendũ ſit. nulla tñ ꝑtãs dať huic executori inť delegatos aut ꝑtes ꝙ iudicare dẽat de iuriſdictõe. Notãdũ ẽ hoc qꝺ in hac decretali ſtatuiť ꝓpter cõtraria mãdata q̃ freq̃nter occurrũt. No. ꝙ ꝓpť ꝯtentõꝫ iuriſdictionis res ſit dubia vt executor h̃ nõ ꝓcedat

Ca. P. clericus ſcti remigij de

Olim tinebat ꝑochiã ꝺ ſalice. quã. r. de cliuo dicebat ſe canonice adeptã fuiſſe Uñ idẽ. r. impetrauit cãm ſuꝑ h̃ cõmitti qbuſdã abbatibus. Jpſi abbates ꝑtes ad ſuam ꝑñtiam ſemel ſcðo ⁊ tertio citauerũt. et qꝛ dictus. p. ꝑ ſe vel ꝑ aliũ corã eis cõparere noluit excõicauerũt eundẽ faciẽtes fructus illiꝰ ꝑochie ſequeſtrari. Poſtmoduꝫ idẽ. p. accedẽs ad eos ꝓmiſit iuri parere. ⁊ ſic fuit abſolutus ⁊ lr̃as abſolutiõis eidem conceſſerũt aſſignãtes locũ ⁊ diẽ in q̃ faceret qꝺ ꝓmiſit. ipẽ vero locũ ⁊ diẽ de lr̃is radens in loco raſure ſcripſit ꝙ iudices mãdabant vt ſequeſtrati fructus reſtituerenť eidẽ. ⁊ h̃ idẽ. p. cõfeſſus fuit coraꝫ duobus iudicibus tertio ſe excuſante. Judices ipſi h̃ oĩa ſignificauerũt dño pa. ⁊ ipẽ mãdauit iudicibus ꝑñtibꝰ vt ſi eẽt ita ipi. p. ſuꝑ ipa ꝑochia ꝑpetuũ ſilẽtiũ imponerẽt. ⁊ ꝑfato r. de cliuo ꝑfatã ꝑochiã aſſignarẽt cũ fructibus ſeq̃ſtratis. dictus vero. r. ꝓbauit hñ falſitatẽ ꝑdictã. vñ petebat ꝑochiã illã ſibi aſſignari. Judices illi dubitauerunt ſuꝑ clauſula illa ſi eẽt ita. vtꝝ ad oĩa ꝑdicta debeat referri. an tm̃ ad viciũ falſitatis. cõſuluerũt dñm pa. et ipſe rñdit ꝙ clauſula illa ad oĩa dꝫ ſuꝑiora referri. ad h̃ vt ipi. r. eccleſia cõferať. qꝛ lꝫ ꝓpter illã falſitatẽ eſſet ꝑuandus eccia ſupradicta ꝑfatus. p. q falſitatẽ hmõi ꝑpetrauit. tñ ꝓpter h̃ nõ ẽ illa eccleſia aduerſario ꝯferẽda. niſi ꝑus ſuꝑ alijſ fuerit facta plena fides. No. ꝙ ꝓpter cõtumaciã põt qs excõicari. lꝫ agat actõe reali. ordinariũ tñ ẽ in poſſeſſionẽ mitti. Jtem clauſula illa ſi ẽ ita. oĩa precedẽtia reſpicit. Jtẽ q falſat lr̃as iudicis dꝫ ꝑuari eo ſuꝑ q̃ litigať. ꝓpť hoc tñ nõ acq̃riť ius alteri ꝑti.

Ca. Abbas ſcti ſte

Dilectus filius phani bonomeñ. datus fuit viſitator a ſe. ap. in ciuitate ac dyoceſi boñ. abbas iſte. b. et. a. ꝑſbyteros ꝓpť ſuos exceſſus manifeſtos remouit ab eccleſiis ſuis ⁊ excõicauit ⁊ idẽ ꝑſbyteri lr̃as impetrauerũt a ſe. ap. in forma cõi ſuꝑ reſtitutione eorũ de cã remotõis ſue ⁊ excõicatõne q̃ tenebanť aſtricti nullã faciẽtes mentionẽ. Opponebať eis corã ep̃o imolẽſi negocii executore ꝙ lr̃e iſte nõ valerẽt. eo ꝙ nõ faciebãt mẽtiõꝫ de cã ſuarũ remotionũ nec de excõicatiõe eorundẽ. Cõſultus pa. rñdet dicẽs. ꝙ ſi ẽ ita. lr̃e nõ valẽt tanq̃ꝫ ꝑ ſurreptionẽ obtente ⁊ ꝙ ep̃s iſte decernat iuribus carere. No. ꝙ excõicatus nõ ꝑt impetrare lr̃as ad agendũ. qꝛ iſti preſbiteri ſimpliciter impetrauerũt tanq̃ꝫ eſſent ſpoliati ad petendã reſtitutõꝫ. vñ dr̃ in forã cõi

Ca. Quidã erat ꝑpetuꝰ

Poſtulaſti vicarius in quadã eccia habens inſuꝑ bona ꝑr̃na de qbus poterat cõmode ſuſtẽtari. iſte vicarius impetrauit ꝯtra ep̃m q ip̃m ordinauit ſcðm illã formã cõmunẽ. cũ ſcꝫm apľm. Queſiuit iſte ep̃s a papa vtrũ teneret ei ſcðm illã formã in bñficio eccleſiaſtico ꝓuidere. Rñdit pa. ꝙ ꝑ illã formã cũ ſcꝫm apľm ſedes apľica cõſueuit pauꝑibus clericis q nullũ bñficiũ habẽt ꝓuidere. ⁊ iõ ꝑpetuus vicarius niſi de vicaria ſua fecerit mẽtionẽ de talibus lr̃is cõmodo carebit. vtpote veritate tacita impetratis. nõ em̃ dr̃ carere bñficio cui de vicarie ꝑpetue ꝓuẽtibus ẽ ꝓuiſum. ⁊ ꝓ habente bñficiũ ſufficiẽs ex certa ſcia ſuꝑ obtinẽdo alio bñficio papa nõ ſcribit de leui qui de ip̃o faciat mentionẽ. Nota ꝙ ꝑpetuꝰ vicarius bñficiatus reputať. Jtẽ nota ꝙ

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſemꝑ eſt facienda mentio de priori benefi-
cio aliter nõ valent lr̃e vt hic dicit̃.

Ca. Quidã abutebant̃ gr̃a

Nonnulli ſedis apl'ice lr̃as impetran
tes ad iudices remotos. vt ſic reus fatiga
tus laboribus ⁊ expẽſis liti cederet vel ſal
tẽ vexatõꝫ ſuã redimeret. Et qꝛ ꝑ iudiciũ in
iuria fieri nõ dꝫ. ſtatuit cõciliũ generale ne
ꝗs vltra duas dietas extra ſuã dyoceſim ꝑ
lr̃as apl'icas trahi poſſit. niſi de aſſẽſu par
tiũ fuerit impetrate. vl' niſi de hac cõſtõne
fecerint mẽtõeꝫ. In ſcd̃a pte dr̃ ꝙ alij erãt
ꝗ nouũ genus mercimonij circa lr̃as apl'i-
cas exercebãt vt finitas lites ſuſcitarẽt. vl'
nouas immitterẽt q̃ſtiões. fingũt eñi cãs ⁊
ſuꝑ illis impetrãt lr̃as ſine mãdato dñorũ
et illas exponũt venales. qñꝫ reo ne ab ac-
tore fatiget̃. qñꝫ actori. vt indebite reũ mo
leſtet. Sꝫ qꝛ lites potius ſũt reſtringẽde q̃ꝫ
ampliãde. ſtatuit conciliũ generale vt ſiqs
ſuꝑ aliq̃ q̃ſtione decetero lr̃as impetraue-
rit ſine ſpãli mãdato dñi lr̃e ille nõ valeãt ⁊
ip̃e tãq̃ꝫ falſarius puniat̃. niſi forte ſit de il
lis ꝑſonis a qbus nõ exigit̃ de iure manda
tũ. No. ꝙ in iure nulli ẽ faciẽda iniuria in
iure ſuo. Itẽ no. vltra duas dietas extra
ſuã dyoceſiꝫ ꝑ lr̃as apl'icas nullus trahi p̃t
Itẽ lr̃e ſine mãdato impetrate nõ valẽt niſi
a ꝑſonis cõiunctis fuerit impetrate.

Ca. Iordanus cle-

Dilectus filius ric⁹ dunelieñ. impe
trauit lr̃as cõtra iohẽm ſaraceñ. ſuꝑ eccia
ſcti nicolai dunelieñ. dictus iohes ad iudi
ciũ euocatus excipiẽdo ꝓpoſuit ꝙ autori-
tate illarũ lr̃arũ nõ poterat cõueniri. ex eo
ꝙ vltra duas dietas a dyoceſi vbi ſita erat
eccia p̃dicta trahebat̃ cõtra cõciliũ genera
le de q̊ in lr̃is mẽtio nõ fiebat. Ip̃i iudices
hanc exceptionẽ noluerũt admittere ꝓ eo
ꝙ idẽ iohes in roſeñ. ⁊ helieñ. dyoceſibus
obtinet bñficia. q̃ſi ex h̃ domiciliũ haberet
ibideꝫ. q̃re dictus iohes ſe. ap. appellauit.
Appellatõis cã fuit cõmiſſa archiep̃o ebo
raceñ. ⁊ eius cõiudicibus. ſed p̊mi iudices
nihilominus in negocio ꝓcedẽtes inhibe-
bant iudicibus appellatõis. ne in negocio
ſibi cõmiſſo ꝓcederẽt. Vñ mãdat pa. p̊mis
iudicibus. ꝙ ſi ita ẽ in ip̃o negocio nõ ꝓce
dant. qꝛ nõ ip̃i. ſed iudices appellatõis co
gnoſcere dñt ad q̊s iuriſdictio debeat ꝑti-
nere. No. ꝙ inter iudices datos in prin
cipali cã ⁊ iudices datos in cã appellatõis
nõ reuocat̃ in dubiũ quorũ ſit iuriſdictio.
Iudices eĩ appellatõis cognoſcere dñt an
ſit legittime appellatũ. qꝛ nemo ꝯgnoſcere
hꝫ de appellatõe ab eo ad ſuꝑiorẽ interpo
ſita. vt h̃ patet. ſed ſuꝑior ad quẽ appellat̃.

Ca. Calimacus clericuſ

Capitulum impetrauit lr̃as monito-
rias contra capl'm ſctẽ crucis cameraceñ.
Suꝑ obtinẽdo bñficio in eorũ eccia. ⁊ de-
inde p̃ceptorias obtinuit cõtra eoſdem. b.
clericus ꝯtra capl'm idẽ ſuꝑ cõſil'i bñficio
in eadẽ eccia ſibi ꝯferendo ad archidyaco
nũ tornaceñ. ⁊ ad eius collegas lr̃as execu
torias impetrauit ꝗ monnerũt capl'm ſctẽ
crucis vt dictũ. b. reciperẽt in canonicũ et
in frẽm. a qbus iudicibus capl'm appella-
uit. ſed iudices nõ obſtãte appellatõe tule-
rũt ſniaꝫ ſuſpẽſionis in eoſdẽ. Poſtmodũ
dictus calimacus lr̃as executorias ſuꝑ ex
ecutõe mãdati ꝓ ip̃o facti ad alios iudiceſ
impetrauit ꝗ tulerũt ſnias ſuſpẽſionis ⁊ ex
cõicatõnis in eoſdẽ. Capl'm ſctẽ crucis fa
ctũ iſtud ſignificauit dño pape. Papa mã
dat ep̃o ⁊ archidiacono legioñ. vt illum in
canonicũ recipiãt ⁊ bñficiũ aſſignẽt eidẽ ꝗ
prius mãdatũ apl'icũ p̃dicto capl'o repor-
tauit. relaxãtes ſnias p̃dictas iuxta formã
eccie. ſuꝑ p̃bendali bñficio alteri ſilẽtiũ im
ponẽdo. No. ꝙ ꝗ p̊mo mandatũ apl'icũ
repñtat ſuꝑ obtinẽdo bñficio ille debet bñ
ficium obtinere. ſicut ſeruat̃ in lr̃is ſuꝑ cõ-
trouerſijs impetratis.

Caſus. Quidã impe-

Ad audiẽtiaꝫ trant lr̃as a ſe. ap. vt ꝓ
uideat̃ eis in eccleſijs alicui dioceſano ſub
iectis. tandẽ recipiũt annuas pẽſiones ſeu
alia bñficia ab illis eccl'ijs ⁊ deſiſtũt ab ea-
rũ ipetitõe ⁊ renũciãt bñficio lr̃arũ. poſtea
vl' impetrant alias lr̃as ſuꝑ ſua ꝓuiſiõe nõ
faciẽtes mentionẽ de alijs. vel de pẽſione
vl' renũciatõe. Significatũ fuit h̃ dño pa.
Mãdat pa. archiep̃o bituriceñ. quatenus
illos ꝗ poſt lr̃as taliter vẽditas alias impe
trauerint aut etiã impetrabũt nõ facientes

mẽtionẽ de p̃oribus. decernat carere oĩ cõ
modo earũdẽ lr̃aꝝ. nec ꝑmittat ecciaſ ꝑ ta
les lr̃as vexari. reuocãdo in irritũ ꝗcquid
illarũ autoritate inuenit̃ eẽ factũ. No. ꝙ te
net̃ facere q̃s mẽtionẽ de lr̃is qbus renũci
auit. ſꝫ illud ꝯtigit. qꝛ vẽdidit illas. ⁊ ita q̃ſi
bñficiati reputant̃ q̃ntũ ad impetrandũ qꝛ
gr̃am ſibi cõceſſam vẽdere nõ debebant.

Ca. Quidã impetrãt pl'es

In noſtra lr̃as. vt ĩ pl'ibus eccl'ijs ad
mittant̃ ñ faciẽtes de alijs lr̃is mẽtõꝫ. ⁊ ſic
qñꝫ recepti in eccl'ijs q̃ꝫuis nõdũ hẽant bñ
ficiũ. alias tñ eccias ſuꝑ receptiõe ſua ſiue
ꝓuiſiõe impetũt ⁊ moleſtãt. Iſta ꝓpoſita
fuerunt in pñtia dñi pa. Vñ mandat archi
ep̃o mediolañ. vt faciat iſtos eſſe cõtentos
eccl'ijs in qbus talr̃ ſunt recepti. nec ꝑmit-
tat alias eccias ab eis occaſione hmõi lr̃a-
rũ moleſtari niſi de receptõe ſua fecerit mẽ
tõnẽ. No. ꝙ ꝗ receptus ẽ in canonicũ ⁊ in
frẽm. lꝫ adhuc nõ ſit bñficiũ aſſecutus repu
tat̃ bñficiatus. ita ꝙ de h̃ tenet̃ facere mẽ-
tionem.

Ca. Capl'm lauduñ. hẽbat

Ex parte indulgentiã a ſe. ap. vt forſi
tan poſſent excõicare eũ ꝗcunqꝫ in eorũ of
fenſaꝫ incideret manifeſtã. occaſiõe huius
indulgẽtie. decanus ⁊ capl'm lauduñ. tule
rũt ſniam excõicatõis in nobilẽ virũ iohẽm
ꝓpter qđ orta fuit cõtrouerſia inter eos ſu
per ip̃a ſnia ⁊ qbuſdã alijs articulis. Vñ ꝓ
curatores vtriuſqꝫ ꝑtis ad ſe. ap. acceſſer̃t
et ſuꝑ ip̃a ſnia ⁊ diuerſis alijs articulis litẽ
ſunt cõteſtati. et qꝛ de his in pñtia dñi pa.
non poterat fieri plena fides. cõmiſit papa
cãm iudicibus iſtis fine debito terminãdã
h̃ adiecto in cõmiſſione vt nõ obſtarẽt lr̃e p̃
ter aſſenſuꝫ partiũ impetrate. dictus nobi-
lis citatus ꝓpoſuit ꝙ ꝑ lr̃as illas non erat
ꝓcedendũ ex eo ꝙ. g. ꝗ lr̃as impetrauerat
falſus extiterat ꝓcurator. qꝛ añ impetratõꝫ
lr̃aꝝ mandatũ ꝓcuratoriũ fuerat reuocatũ
Vñ ꝑ tales lr̃as rñdere nõ tenebat̃. Ex ad
uerſo ex ꝑte capl'i dicebat̃ ꝙ ad pa. vel ad
capl'm talis reuocatio nõ ꝑuenit. Iudices
interlocuti ſunt ſe debere ꝓcedere ꝑ lr̃as il
las. Tandẽ petebat ꝓcurator capl'i vt iu-
dices inſpicerẽt p̃dictã indulgentiã. Pro
curator illius nobilis ex aduerſo rñdit ꝙ ꝑ
lr̃as illas ꝓcedendũ nõ erat oñdens alias
lr̃as poſterius impetratas continẽtes vt ſi
de ꝑtiũ ꝓcederẽt volũtate cãm terminarẽt
eandẽ. Aliogn cãm ſufficiẽter inſtructã re
mitterẽt ad ſe. ap. Ex parte capl'i fuit alle-
gatũ illas lr̃as nõ valere. qꝛ impetrate fue-
rant ꝑ eundẽ. g. poſt reuocatõꝫ mãdati vñ
lr̃e nõ valebãt. Iudices dubitauerũt vtrũ
ꝑ p̊mas vel ſcd̃as lr̃as debuerũt ꝓcedere.
Cõſultus pa. rñdet ꝙ ſm ſtatutũ cõcilij ge
neralis ſꝑ lr̃e ap. impetrate ſine ſpãli mãda
to dñi nõ valent. niſi eſſet de illis ꝑſonis a
qbus nõ exigit̃ mandatũ de iure. Vñ man
dat ꝙ ſi reuocatio mãdati ad ꝓcuratorẽ il
lius nobilis ꝑuenit. ꝓcedãt in negocio iu-
xta cõtinentiã p̃orũ lr̃aꝝ. nõ obſtãtibus po
ſterioribus lr̃is. qꝛ multominus valẽt lr̃e q̃
impetrant̃ ab illo a q̊ reuocatũ ẽ mandatũ
q̃ꝫ ſi nullũ mãdatũ habuiſſꝫ. No. ꝙ reuo
catio ꝓcuratoris dati ad lites ꝑuenire dꝫ
ad iudicem vel aduerſariũ aliter nõ tenet
reuocatio ⁊ valẽt ea q̃ cũ tali ꝓcuratore fa
cta ſunt in iudicio. Itẽ reuocatio ꝓcura
toris dati ad impetrandũ ſiue ad negocia.
dꝫ ꝑuenire ad ip̃m ꝓcuratorẽ. Itẽ nõ va
lent lr̃e impetrate ſine ſpãli mãdato dñi. h̃
eſt verũ niſi fuerit de illis ꝑſonis a qbus đ
iure nõ exigit̃ mandatum.

Ca. Quidã nomĩe. R.

Significante impetrauit lr̃as cõtra
g. ſub hac forma. Cõquerit̃. r. de. g. remen
ſis dyoceſis ſuꝑ qbuſdã pannis. g. citatus
corã iudicibus excipiẽdo ꝓpoſuit ꝙ cũ nõ
eſſet remẽſis dyoceſis. ſꝫ leodineñ. ꝑ hmõi
lr̃as nõ poterat cõueniri. cũ de dyoceſi leo
dineñ. nullã facerẽt mentionẽ. Et qꝛ iudex
hanc exceptõꝫ admittere denegauit. g. ad
ſe. ap. appellauit. Vñ pa. mandat ꝙ ſi ita ẽ
reuocet̃ in irritũ ꝗcquid fuit poſt appellati
onẽ attẽptatũ. No. ꝙ ſignificatio vnius
nois nõ extẽdit̃ ad aliud. Itẽ error nois
viciat reſcriptũ. ⁊ idẽ in ſeq̃nti capl'o.

Ca. Mgr̃ radulfus impe

Radulfus trauit lr̃as a ſe. apo. in hac
forma. Conquerit̃ mgr̃. r. ꝙ ep̃s ſagieñ. et
quidã alij ſagieñ. dyoceſis ſuꝑ redditibus
et rebus alijs iniuriant̃ eidẽ. Iudices per

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

clauſulã generalẽ. ꝛ q̄dam alij̄ r. clericũ rectorẽ eccie ſcti chriſtoferi ſup eccia ipſa citauerũt. Jdẽ r. excipiẽdo ꝓpoſuit corã eis ꝙ cũ ipſe. r. eſſet de ciuitate ſagieñ. ꝛ ſub illa clauſula. q̄dam alij̄ dyoceſis ſagieñ. nullus de ciuitate ſagieñ. intelligat̃ includi. ꝑ clauſulã illã nõ poterat cõueniri. Et qꝛ iudices exceptõnẽ hmõi admittere noluerũt ad ſe. ap. appellauit. Papa mãdat vt ſi ita ẽ in irritũ reuocet̃. q̄cquid poſt appellatõꝫ inuenerint eẽ factũ. No. ꝙ ciuitas appellatione dyoceſis nõ cõtinet̃ nec econtra

Ca. b. et. g. laici impetrauerũt lr̃as a ſe. apo.

Significauit. ſub hac forma. Conq̄ſti ſũt nobis. b. ꝛ. g. ꝙ ep̃s tulleñ. ꝛ q̄dam alij̄ clerici ꝛ laici ſup tali re ꝛ rebus alijs eiſdẽ iniuriant̃. Judices ꝑ clauſulã generalẽ. q̄dam alij̄ citauerũt comitiſſam namuceñ. ꝓ eo ꝙ ipſa ſucceſſerat fratri ſuo in comitatu. cui q̄ndã ſũmã pecunie dicti. b. ꝛ. g. mutuauerãt ꝛ ſic eam tãq̄ꝫ heredẽ ꝯueniebãt. Jpſa vero ꝑ ꝓcuratorẽ ſuũ fecit excipi corã ip̄is iudicibus ꝙ cum adhuc frater ip̄ius mulieris viueret q̄ñ eedẽ lr̃e fuerũt impetrate. nec ꝑ lr̃as illas frater eius fuit ad iudiciũ euocatus dũ viueret. ꝑ lr̃as illas nõ potuit ꝯueniri. ꝛ qꝛ iudices hãc exceptõꝫ admittere noluer̃t ad ſe. ap. appellauit. Papa mãdat ꝙ ſi ita ẽ totũ qđ poſt appellatõꝫ factũ ẽ in irritũ reuocet̃ No. ꝙ ſucceſſores illorũ q ꝑ clauſulã generalem pñt ꝯueniri eis defunctis re integra cõueniri nõ pñt. ſꝫ facta citatõe heredes illorũ ꝑ tales lr̃as bñ poterũt cõueniri. ꝛ ita ꝑ citationẽ reſcriptũ extendit̃ ad heredes lꝫ reſcripta ſtricti iuris cenſeant̃.

Ca. Quidã clericus noie Jo. impetrauit lr̃as p̄ceptorias ſup ꝓuiſiõe ip̄ius

Ex inſinuatione. ad ep̃m ambiañ. ꝛ poſtmodum ad iudices iſtos lr̃as executorias impetrauit ꝯtra ep̃ꝫ ſup̄dictũ in q̄bus cuꝫ de monitorijs fiebat mẽtio. ep̃s ꝓpoſuit corã iudicibus ꝙ ſup h̓ nullas monitorias receꝑat. ꝛ ꝯſuetudo eſt eccie vł curie ro. ꝙ p̄ceptorie nõ den̄t niſi monitorie p̄ceſſerit. Vñ ꝑ eas v̓itate tacita impetratas ꝓuidere ñ tenebat̃ eidẽ. Cõſultus papa r̃ñdet ꝙ ſi ſup h̓ nulle monitorie p̄ceſſerũt ſupſedeãt executorias dũmõ executorie de monitorijs fecerint mentõꝫ. alioq̄n ꝓcedãt ꝑ executorias iuxta traditã ſibi formã. No. ꝙ ſi reſcriptũ faciat mentionẽ alterius reſcripti. p̄mũ reſcriptũ exhibẽdũ ẽ. Jtẽ ex hac decretali colligit̃ ꝯſuetudo ro. ec. in bñficijs cõferendis. vt p̄mo den̄t monitorie. poſtmodũ p̄ceptorie. vltimo executorie. ꝛ tũc dꝫ fieri mẽtio de monitorijs ꝛ p̄ceptorijs. Aliq̄ñ tñ dat pa. primo loco monitorias lr̃as ꝛ executorias ſił

Ca. Pa. mãdauit ep̃o

Mandatum. nouionẽſi. vt mg̃rm. s. faceret recipi in canonicũ et in fr̃ẽm eccie ſue ſi ꝓ alio ibidẽ nõ ſcripſerit q hmõi gr̃aꝫ ꝓſequat̃. ſꝫ ep̃s iã aliũ ad mãdatũ pa. receꝑat q bñſiciũ in eadẽ eccia obtinuerat. dubitauit ep̃s vtrũ teneret̃ exeq̄ mandatũ pa. ex eo ꝙ dicebat̃ in mãdato. ſi ꝓ alio nõ ſcripſerimus q hꝰ gr̃am ꝓſequat̃. cũ nullus ꝓſequeret̃ hanc gr̃am. ſꝫ iam eſſet ꝓſecuta Cõſultus pa. dicit ꝙ ex q̄ aliũ iam recepit ad mandatũ ſuũ. mandatũ illud ꝓſeq̄ nõ tenet̃. qꝛ nõ eſt intentio pape grauare eccíaꝫ ſup receptõe duorũ. No. ꝙ papa ꝑ ſuas lr̃as nõ intendit aliquos grauare ſup plurium receptõe. niſi in lr̃is hoc dicat̃.

Caſus. Honorius tercius mandauit q̄buſdã canonicis ꝑ lr̃as

Literis monitorias vt. G. ſubdyaconũ recipent in canonicũ ꝛ in fr̃ẽm. demũ mortuus ẽ dñs honorius p̄terea dñs greg. ix. ſucceſſor honorij̄ mandauit ꝑ lr̃as executorias eiſdem canonicis vt dictũ ſubdyaconũ recipẽt in canonicũ ꝛ in fr̃ẽꝫ. ꝛ ſic fuit receptus. Poſtea vero idẽ gre. mandauit eiſdẽ vt. p. clericũ recipent in canonicũ ꝛ in fr̃ẽm niſi ꝓ aliquo ꝑ ip̄m eorũ eccia eſſet grauata. Dicebant canonici ꝙ nõ tenebant̃ ip̄m recipe. cũ aliũ ad mãdatũ greg. eiuſdẽ recepiſſent. Mandat gre. pa. vt illũ. p. clericũ recipiãt in canonicũ ꝛ in fr̃ẽm nõ obſtãte ꝙ. g. ſubdiaconũ ꝑ lr̃as executorias ip̄ius gre. receꝑiſſent. cũ factũ honorij̄ potiꝰ q̄ꝫ ſuũ fuerit ꝓſecutꝰ. No. ꝙ ſucceſſor factũ ſui añceſſoris dꝫ ſꝑ i effectũ ꝑducere ſaltẽ de hõeſtate

Ca. Dñs pa. mandauit abbati ſcti ꝓculi vt. S. clerico

Abbatez in aliqua eccia ſui monaſterij̄ ꝓuideret. poſtea mãdauit dyoceſano ꝑ lr̃as generales. vt cuidã alij̄ clerico faceret ꝓuideri in ſua dyoceſi vbi ꝓ alio ſcriptũ nõ eſſet. ep̃s cõpellebat abbatẽ vt illũ clericũ in aliqua ſua eccleſia faceret recipi. Abbas dicebat ꝙ iã receꝑat mandatũ ꝓ alio. Vñ ep̃s ꝑ lr̃as generales ip̄m ad ꝓuiſionẽ illius nõ poterat ꝯpellere. Conſultus pa. r̃ñdet ꝙ abbas ad h̓ cogi nõ debet. nec põt illũ ep̃us aggrauare ſup cõferendis bñficijs vel eccleſijs etiã ſi ep̃s hẽat facultatẽ clerico ꝑ eaſdẽ lr̃as ꝓuidendi. No. ꝙ q p̄mo pñtauit lr̃as ſuas ei ꝓuideri dꝫ. nec põt ꝯpelli vt alij̄ ꝓuideat ꝑ alias lr̃as. vt patet hic.

Caſus. Quidã p̄latus excõicauit q̄ndã ſubditũ ſuũ contra formã cõcilij̄ generalis qđ ẽ. j. de ſen. ex. ſacro. ſ. nulla monitõne p̄miſſa.

Ab excõicato Jſte conq̄ſtus fuit dño pa. vñ mandat pa. illi excõicatori ꝙ ſi ita eſt ip̄m ſine difficultate abſoluat. alioquin mandat alijs vt ipſum abſoluant ſi excõmunicator ipſum nõ duxerit abſoluendum. Sup verbis iſtis ſi eſt ita. orta eſt dubitatio. vtrũ cognitio iſta ꝑtineat excõicatori. an alijs q̄bus h̓ mãdat̃ Dicit̃ hic ꝙ cognitio iſta nõ demãdat̃ excõicatori q de facto ſuo certus eſſe dꝫ. licꝫ in h̓ deferat̃ eidẽ. ſꝫ alijs demãdat̃. No. ꝙ q cõtra cõciliũ excõicat̃. ſine difficultate dꝫ abſolui. Jtẽ nẽo dꝫ ꝓpriũ factũ ignorare.

Ca. Aliq̄s hẽbat modicũ bñficiũ de quo

Si proponẽte. cõmode nõ poterat ſuſtẽtari. ꝛ impetrauit lr̃as ſup bñficio obtinẽdo. ꝓponens ſe nõdum bñficiũ aſſecutũ. nullã faciẽdo mentionẽ de ipſo bñficio lꝫ modico qđ hẽbat. Papa dicit ꝙ lr̃e ille nõ valent. qꝛ fraudulẽter ſunt obtente. No. quantũcunq̄ꝫ modicũ ſit bñficiũ ſemꝑ de ip̄o eſt mentio facienda ſi aliud beneficiũ voluerit impetrare.

Ca. Sex vicia in h̓ capł'o reprobantur

Quia nonnulli. Primo rep̄hẽdunt̃ illi q lr̃as ſub ſuo noie impetratas alijs eiuſdeꝫ nois tradunt. ꝛ q eaſdẽ tali mõ recipiũt. Jtẽ ſcđo ꝛ illi q alios trahũt ad iudiciũ cõtra q̄s nihil hñt q̄õnis. Jtẽ tercio illi q lr̃as trahãt ad futura negocia. q̄ nondũ erãt orta tꝑe impetrati reſcripti. Jtẽ q̄rto q ſup vno negocio reuꝫ trahũt ad diuerſos iudices. Jtẽ q̄nto qui trahũt reũ ſup pluribus ꝑſonalibus actõnibus corã diuerſis iudicibus. q̄ ſub vno cõmodius tractarent̃. Jtẽ ſexto rep̄hẽdit̃ reus q eodẽ tꝑe trahit actorẽ ad diuerſa loca vł indetermiate ad villã q̄ hꝫ cõe nomẽ cũ pluribus eiuſdẽ ꝓuincie villis. Oẽs iſte ꝑſone q̄ maliciã hãc exercẽt carere dñt ꝯmodo lr̃aꝝ. ꝛ in expẽſis dñt alteri ꝑti ꝯdẽnari No. ꝙ q abutit̃ lr̃is apo. caret cõmodo earundẽ ꝛ in expẽſis ꝯdẽnat̃. Jtẽ nota penã illius q lr̃as ſuas alijs p̄bet. Jtẽ no. penã illius q cõuenit aliquẽ ſine cã. Jtẽ no. ꝙ lr̃e apo. nõ extẽdunt̃ ad futuras lites. Jtẽ no. ꝙ q̄s nõ dꝫ cõueniri vno ꝛ eodẽ tꝑe coraꝫ diuerſis iudicibus ſup plꝛibus ꝑſonalibus actõibus. Jtẽ no. ꝙ reus nõ dꝫ citare actorẽ eodẽ tꝑe ad diuerſa loca. Jtẽ no. ꝙ aliq̄s nõ dꝫ citare indeterminate ad villã que cõe nomẽ hꝫ cũ pluribꝫ villis eiuſdẽ ꝓuicie

De conſuetudine. Titu. iiij.

Caſus.

Onſuetudines. Statuit greg. ꝙ ꝯſuetudines q̄ eccleſijs grauamẽ inducũt penitus ſunt extirpande.

Ca. Talis erat cõſuetudo

Ex litteris. in dacia ꝙ ſi aliq̄s in ſanitate ſeu etiã in vltia volũtate vellet ꝓ remedio pctõꝝ ſuorũ cõferre locis religioſis aliquas poſſeſſiões accipiebat modicũ terre in extremitate pallij̄. qđ palliũ manu p̄lati ſuſtinet̃. ꝛ ponit̃ ſup altare ſub teſtĩonio videntiũ ꝛ audientiũ. hmõi donatio vulgariter dr̃ ſcotatio. Quidã malicioſe nitebant̃ hmõi donatões infringere ꝓ eo ꝙ ſolennitas teſtõꝝ in hmõi vltis volũtatibus nõ ſeruabat̃. Significatũ fuit h̓ dño pa. Vñ mandat q̄buſdã ꝙ hmõi donatões q̄ p̄textu cõſuetudinis talis ꝯferunt̃ locis religioſis vł etiã ſũt collate faciant inuiolabiliter obſuari. qꝛ hmõi ſignũ qđ ſcotatio dr̃ nõ eſt ſolũ argumentũ donatõis facte ſed etiã tradite poſſeſſionis. No. cõſuetudinẽ ſuandã eſſe in donatõibus in vltia voluntate factis locis religioſis. Jtẽ nota ꝙ poſſeſſio tranſ

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

fertur per alium actū ꝗ̄ꝫ ꝑ traditōnē ip̄ius
rei tranſlate.

Caſus. Jn dyoce. pictaui
Ad noſtrā en. talis erat conſuetudo:
etiā in cauſis eccl'iaſticis ꝙ cum aliqua cā
tractabaꝛ̄ ibidē auditis allegatōibus vtriuſ
qꝫ partis. ab his q̄ pn̄tes ſunt ſapiētibus ⁊
inſipiētibus queriꝛ̄ qd iuris ſit ſuꝑ cā illa. ⁊
qđ illi dictauerint vl' aliq̄s coꝝ̄ de cōſilio
pn̄tiū ꝓ ſnīa habeaꝛ̄. Peruenit h̄ ad notici
am dn̄i pape. Scribit pa. ep̄o pictauien. di
cens ꝙ talis cōſuetudo obuiat canonicis
inſtitutis. ⁊ iō nullius dꝫ eſſe momēti. quia
ſnīa a nō ſuo iudice lata nō tenet. Un̄ man
dat eidē ep̄o vt in cauſis ſubditoꝝ̄ ſuoꝝ
poſtq̄ꝫ ſibi de meritis ipſoꝝ̄ cōſtiterit ſnīaꝫ
ꝓferat ſicut poſtulat ordo iuris p̄miſſa cō
ſuetudine nō obſtante. No. ꝯſuetudo cō
tra canones introducta ⁊ nō rōnabilis. nō
valet. Jtē ſnīa a nō ſuo iudice lata nō tꝫ.
Jtē iudex ꝑ ſe ferre dꝫ ſnīam ⁊ nō ꝑ alium.

Ca. Quidā ſacerdotes apud
Quanto cōſtantinopolim cōferebant
ſacrm̄ cōfirmatōis. criſmādo in fronte ba
ptiʒatos. qđ ſacrm̄ a tp̄e apl'oꝝ ſoli ep̄i cō
ferebāt ꝑ manus impoſitionē. ſꝫ ipſi ad ſuā
excuſatōꝫ ſolā cōſuetudineꝫ allegabāt. Un̄
mandat pa. vicario ſuo apud cōſtātinopo
lim cōſtituto vt oībus p̄ſbyteris ſuis diſtri
cte ꝓhibeat ne decetero talia ſacra cōferre
p̄ſumāt. qꝛ lꝫ nō ſint a fidelibus ꝯtemnēda
tn̄ tutius eſt ea dimittere ſine ꝑiculo ex ne
ceſſitate q̄ legē nō hꝫ. q̄ꝫ ea recipe ab his q̄
ea cōferre nō pn̄t. qꝛ vmbra quedā ſolūmō
oſ̄diꝛ̄ in ope. veritas aūt in effectū n̄ ſubeſt
No. cōſuetudo nō excuſat aliquē in delicꝫ
Jtē nihil cōferꝛ̄ a ſacerdotibus ſi criſmant
in frōte baptiʒatos. ⁊ ita ꝓ nō dato habeꝛ̄.
qđ daꝛ̄ ab illo q̄ dare nō poteſt de iure.

Caſus. Canonici ſcti
Cū inter vos. petri de curia hēbant
ex priuilegio vt tp̄e interdicti poſſent cele
brare diuia. Occaſione huius p̄uilegij tp̄e
interdicti poſiti in ciuitate cenomañ. cele
brabant diuina pulſatis cāpanis ⁊ alta vo
ce ac ſi nullū eēt interdictū. Un̄ orta eſt cō
tentio inter ip̄os ⁊ canonicos cenomañ. ſꝫ
canonici ſancti petri allegabāt ꝙ eccia ſua
libera ⁊ exēpta erat ⁊ tp̄e generalis interdi
cti de cōſuetudine celebrabant diuia pulſa
tis cāpanis interdictis ⁊ excōicatis exclu
ſis. Papa conſiderās ꝙ ex tali ꝯſuetudine
ſi qua foret frāgereꝛ̄ neruus eccl'iaſtice di
ſcipline. decernit illā ꝯſuetudinē decetero
nō ſeruandā. No. cōſuetudinē nō valere
que ē cōtra ſtatum ⁊ diſcipline eccleſie.

Ca. Ep̄s londonieñ. petijt a
Cū olim dn̄o pa. lnīam vt poſſet in ec
cleſia ſua cōſtituere p̄centorē. Pa. ſibi pe
titā lnīam conceſſit dūmodo in conferēdis
ſibi redditibus nulli faceret p̄iudiciū. ita ꝙ
p̄centor ille in ſeſſionibus ꝓceſſionibus et
alijs illā hr̄et dignitatē in illa eccia londo
nieñ. quā hn̄t alij p̄cētores in alijs eccl'ijs
anglicanis ⁊ ſic ep̄s conſtituit p̄centorem.
Precētor ille taliter inſtitutus occaſione
lraꝝ dn̄i pa. quedā in p̄iudiciū aliarū digni
tatū nitebaꝛ̄ vſurpare. Un̄ alij ꝑſonatū hn̄
tes in eccia lōdonieñ. conq̄ſti ſunt dn̄o pa.
Papa mādat ep̄o helieñ. q̄tenus ſi ſm̄ di
uerſas cōſuetudines locoꝝ̄ p̄centores alij
diuerſas hn̄t dignitates in eccleſijs angli
canis faciat illū p̄cētorē cōtentū eſſe illa di
gnitate quā pōt hr̄e ſine p̄iudicio alioꝝ̄ ſal
uis rōnabilibus ⁊ approbatis cōſuetudini
bus eccie londonieñ. No. ꝙ noua digni
tas ſine licētia dn̄i pape conſtitui nō debet
Jtē in dignitatibus diuerſa pōt eſſe ꝯſue
tudo in eadē ꝓuincia. Jtē in p̄iudiciū ali
arū dignitatū. noua dignitas ꝯſtitui nō dꝫ
Jtem cōſuetudines approbate ip̄ius eccie
nihilominus remaneant in ſua firmitate.

Ca. Ep̄s hoſti
Cum venerablis. en. ⁊. L. ſctē cru
cis preſbiter cardinalis erant legati in ale
mania. Jnuenerunt iſti ꝙ quidam abbas
monaſterij. h. quod ad ro. ecc. ꝑtinet nul
lo medio trāſiuerat ad monaſteriū corbieñ
qđ ē ſil'r ſedis ap. ſpāle. ſine licētia pape vl'
eius legati. nec petita nec habita cōfirmati
one abbas in ſui defenſionē allegabat ge
neralē cōſuetudinē illius terre. Conſultus
pa. ſuꝑ h̄ rn̄det ꝙ talis cōſuetudo inimica
canonibus corruptela potius dici dꝫ. ⁊ iō
pa. mandat eandē decetero nō ſuari. No.
cōſuetudo ꝯtra canones obtenta nō valet.

Jtē nullus ſine licentia ſui prelati debet ec
cleſiam ſuam dimittere vel aliā accipere.

Ca. Uacante monaſte
Cū dilectus rio andreñ. electus fuit
quidā monachus eiuſdē monaſterij Uuil.
noīe in abbatē. Mōachi haroferē. mōaſte
rij huic electōi ſe opponētes. dicebant ele
ctionē abbatis andreñ. cenobij de ſuo mo
naſterio faciendā. Propter qđ q̄ſtio tā ſu
per electōe p̄dicta q̄ꝫ iure eligēdi abbatem
delata ē ad ſe. ap. Jn pn̄tia pa. opponebat
dictus dn̄s. U. monachus ꝙ tam de iure
cōi q̄ꝫ de p̄uilegio ſpāli ad capl'm andreñ.
monaſterij ꝑtinebat electio. vn̄ petebat ele
ctionē de ſe factā confirmari. Procurator
mōaſterij haroferen̄ ꝓpoſuit ex aduerſo ꝙ
olim ad petitiōꝫ pr̄onoꝝ mōaſterij andreñ
fuit a dyoc. ep̄o ꝯſtitutū vt ſi locus ipſe in
tantū creſceret vt abbas ꝯſtitueret ibidem
electio ipſius abbatis penes frēs eiuſdē lo
ci ⁊ capitulū haroferē. penderet ⁊ obtentu
hmōi ſtatuti ſic fuit longis tp̄ibus obſua
tū. ita ꝙ monaſterio andreñ. vacante mōa
chi eiuſdē loci de gremio haroferen̄. mona
ſterij ſibi eligebāt aliquē in abbatē. Un̄ cū
electio ipſa fuerit ꝯtra p̄dictū ſtatutū ⁊ cō
ſuetudinē q̄ eſt optima legū interpres. cele
brata merito caſſari debebat. ⁊ mādari frī
bus andreñ. vt decetero ſibi eligāt abbatē
de mōaſterio haroferē. Jnſuꝑ allegauit ꝙ
electio ipſa facta erat de ſuſpēſo ⁊ a ſuſpen
ſis. ⁊ iō etiā electō nō tenebat. Dn̄s pa. au
ditis hinc ⁊ inde ꝓpoſitis. qꝛ ei cōſtitit ꝙ e
lectio facta fuit de ſuſpēſo. ⁊ a ſuſpēſis eaꝫ
caſſauit iuſticia exigēte. i. caſſam ⁊ irritā nū
ciauit. Uerūtn̄ qꝛ p̄dictū ſtatutū ita poſſet
intelligi ꝙ ꝑ illud nō derogeꝛ̄ iuri cōi. nec
p̄uilegio h̄ mō vt electio ꝑtineat ad capl'm
andreñ. ⁊ cōfirmatio ad capl'm haroferen̄.
Mandat pa. q̄buſdā ꝙ ſi monachi harofe
reñ. talē cōſuetudinē ꝓbauerint. ꝑ quā iuri
cōi p̄iudiceꝛ̄ vicꝫ vt monachi andreñ. elige
rēt ſibi abbatē de mōaſterio haroferen̄. ſm̄
illā cōſuetudinē debeāt iudicare electionē
mōaſterij andreñ. decetero faciēdā ꝙ ſi ta
lē cōſuetudinē nō ꝓbauerint. adiudicēt mo
nachis andreñ. ius eligēdi abbatē vt liberā
hēant ꝑtātē vl' de gremio ſui mōaſterij vl'
aliunde eligēdi ſibi abbatē pn̄tādo ip̄m ha
roferē. capl'o. vt ſi fuerit canonica electō ꝑ
capl'm haroferē. ꝯfirmeꝛ̄. No. ꝙ electio fa
cta de ſuſpēſo ⁊ a ſuſpēſis nō vꝫ ⁊ intellige
de ſuſpēſiōe hoīs ⁊ nō canonis. Jtē cōſue
tudo interp̄taꝛ̄ legē ſiue ſtatutū ep̄i. Un̄ ꝑ
ip̄am cōſuetudinē declaraꝛ̄ ſtatutū qđ po
terat dubiū eē. Jtē q̄ꝫdiu ius cōe ſuari pōt
nō dꝫ recedi ab ip̄o. Jtē cōſuetudo p̄ſcri
pta p̄iudicat iuri cōi. vt de eccia aliena tm̄
eligāt. qđ ē ꝯtra ius cōe. Jtē ꝑ ſtatutū p̄
dictum p̄iudicaꝛ̄ ep̄o dyoceſis ⁊ nō capl'o
andreñ. ceſſante cōſuetudine. qꝛ ep̄s de iu
re cōi ip̄am electioneꝫ deberet cōfirmare.

Ca. Canōici ꝑiſi
Cū cōſuetudinis eñ. irreq̄ſito ep̄o
ſuo ⁊ ſine ſuo cōſenſu quaſdā ꝯſuetudines
eccie ſue immutauerīt ⁊ q̄ſdā fecerūt de no
uo. Propter qđ dicit pa. ꝙ autoritas con
ſuetudinis nō ē leuis. ⁊ nouitates q̄ñꝫ diſ
cordiā inducūt. Un̄ p̄cipit ꝙ ſine cōſenſu
ep̄i canonici cōſuetudines nō immutēt ec
cleſie. nec nouas inducāt. qđ ſiq̄s fecerint
decernit illas irritas ⁊ inanes. No. ꝙ oīa
faciēda ſunt in eccia de cōſenſu ep̄i ⁊ cano
nicoꝝ̄ niſi cōſuetudo ſit in contrarium.

Ca. Jn quadā terra ſerua
Ex parte. banꝛ̄ due conſuetudines.
Pria erat ꝙ ſi aliq̄s deueniret ad inopiaꝫ
q̄cūq̄ꝫ cāu ſiue aliq̄ mō amitteret bona ſua
poſſet alienare bona vxoris ſue ꝓ volunta
te ſua. Alia fuit ꝙ ſi vxor alicuius fidē vio
laret cōiugij ⁊ ipſe eaꝫ ꝓpter h̄ dimitteret
accipiebat dimidiā ꝑtē bonoꝝ̄ viri ſui. cuꝫ
potius eēt p̄uanda oībus bonis mariti. ac
etiā dotē ſuā ꝑdere dēret. mādat pa. ꝙ de
cetero tales cōſuetudines nō ſuenꝛ̄. No.
ꝙ maritus p̄textu cōſuetudinis bona vxo
ris alienare nō dꝫ. No. ꝙ mulier q̄ cōmit
tit adulteriū amittit dotē nō obſtante con
traria ꝯſuetudine. No. ꝙ turpes conſue
tudines nō debent obſeruari.

Ca. Jn prima ꝑte dꝛ̄ ꝙ quā
Cū tāto. to amplius q̄s in pctō ꝑſeue
rat tanto grauius peccat. Un̄ ꝯtra ius na
turale nulla cōſuetudo excuſat. qꝛ trāſgreſ
ſio iuris naturalis inducit ꝑiculum ſalutis.
Scđo dꝛ̄ ꝙ cōſuetudo lōgeua nō ē vilis. tn̄

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

nō valet vt p̄iudicet iuri cōi ſiue poſitiuo.
niſi illa ꝯſuetudo ſit rōabilis ⁊ p̄ſcripta.q̄ꝛ
tūc p̄iudicat iuri cōi in eo loco vbi cōſuetu
do illa ſuaṫ. No.ꝙ diuturnitas tp̄is nō
minuit pctm̄ ſꝫ auget. No.ꝙ ꝯtra ius na
turale nulla cōſuetudo valet. Itē ꝯtra ius
poſitiuū p̄nalꝫ ꝯſuetudo rōabilis ⁊ p̄ſcp̄ta.

De poſtulatione prelatorū. Ti.v.

Caſus.

D hoc in beato. Eccia ſe
nonenſi vacante canonici ſeno
nēſes lꝫ ab initio in diſcordia fu
iſſent.tādē ꝯueniētes in vnū ep̄m altiſiodo
rē.in ſuū archiep̄ꝫ poſtularṫ. Poſtmodū p
mgr̄m. R. p̄centorē ſuū petierūt a dn̄o pa.
vt poſtulatiōꝫ ſuā admitteret ⁊ eidem ep̄o
daret lniam trāſeūdi ad ecciam ſenoñ. Sꝫ
dn̄s pa.anteq̄ꝫ dictus mgr̄ ad ip̄m accede
ret intellexit ꝑ certo ꝙ dictus ep̄s interdi
cti ſniam quā dn̄s pa.ꝓtulerat in terrā re-
gis frācie nō ſuauerat.qđ idē mgr̄ nō nega
uit in p̄ñtia dn̄i pa.reqſit⁹ allegās ꝙ ſniam
ip̄am ſuare nō tenebaṫ.eo ꝙ nō ꝑuenerat
ad noticiā ip̄ius ep̄i ꝑ lr̄as pa.nec ꝑ lr̄as le
gati.q ſniam publicauit.nec ꝑ alicuius exe
cutoris mandatū. Inſuꝑ allegauit.ꝙ dict⁹
rex in altiſiodorē. dyoc.terrā ꝓpriā nō hē
bat. Vñ interdictū nō extēdebaṫ ad altiſio
dorē.dyoc. Suꝑ h̄ ſcribit pa. ſenoñ.capl'o
dicēs ꝙ p̄ria allegatio nō ſufficit.nec ꝓficit
ad excuſatōꝫ ep̄i altiſiodo.eo ꝙ cardinalis
ſniam interdicti publice ꝓmulgauit multis
p̄ñtibꝫ.⁊ ſnia illa a multiſ i regno frācie pu
blice ſuabaṫ.⁊ qñ aliq̄ cōſtō publice ꝓmul
gaṫ nō eſt neceſſe ꝙ ſingulorū auribꝫ inti-
meṫ.ſꝫ ſufficit ad h̄ vt qlibꝫ eā ſuare teneaṫ
ꝙ ē publice ꝓmulgata ⁊ ꝙ ita ſit ꝓbaṫ ꝑ cō
ciliū ſardiceñ.cuius v̄ba h̄ ponunṫ. Ad aliā
allegatōꝫ r̄ñdet ꝙ nō valet.ꝙ dictus rex in
altiſiodorē.dioc.terrā ꝓpriā dr̄ nō hr̄e. q̄ꝛ
ipſe mādauit totā terrā regis frācie ſubījci
interdicto ⁊ cardialis interp̄tatus fuit mā
datū pa.⁊ ſniaꝫ interdicti ꝓmulgauit in ter
rā illā q̄ regi tūc tp̄is adherebat ⁊ terra illa
altiſiodorē.adherebat tūc ipſi regi. Prete
rea ex alia cā excuſari ñ potuit. ex eo ꝙ no
uit metropolitanā ecciam ſuā ſuare ſniam
interdicti. Vñ ipſe eā ſeruare debat. Dn̄s
pa.his p̄miſſis q ſm̄ apl'm oēm inobedien
tiā dꝫ punire ꝯſiderās inobedientiā ipſius
ep̄i.p̄dictā poſtulatōꝫ repulit vt indignā.ñ
ꝓpter poſtulantē ecciaꝫ.ſꝫ ꝓpter poſtulatā
ꝑſonā cū obia nō ꝓdeſſet hūilibus ſi contē
ptus cōtumacibus nō obeſſꝫ. In fine dicit
ꝙ cū hoiem poſtulaſſent indignū ⁊ iō ami
ſiſſent ptātem eligēdi.de gr̄a tñ cōcedit eiſ
dē vt de ꝑſona ydonea eccie ſenoneñ.de-
beāt ꝓuidere. No.ea q̄ publice ſiūt nulli
lꝫ ignorare. Itē qđ metropolitana eccia
ſuat ſuffragance dn̄t obſeruare. Itē oīs
contumacia eſt punienda. Item q nō ſer
uauerit interdictum ineligibilis efficiṫ.

Ca. Canonici ſenoñ.receptis

Gratū. lr̄is caſſatōis poſtulatōnis p̄di
cte fraudulēter ſupp̄ſſerūt lr̄as ipſas. Le-
gatus tñ ap.ſe.q ſuꝑ h̄ mandatū apo.rece-
ꝑat mādauit canonicis p̄dictis vt ad electi
onē ꝓcederēt canonice celebrādā. Quidā
canōici ſenoñ.poſtulatōꝫ caſſatā a dn̄o pa.
iterū innouarunt. Quidaꝫ alīj canonici lꝫ
eēnt nūero paucíores poſtulauerūt ep̄ꝫ ca
meracē. Cardinalis intelligēs ꝙ illi q po-
ſtulatōꝫ caſſatā innouarūt eēnt eligēdi ſeu
poſtulādi ptāte priuati.⁊ iō ad alios lꝫ pau
ciores nūero eēt poſtulādi autoritas deuo
luta.poſtulatōꝫ factā de ep̄o cameracē.pe-
nitus admiſit. Et pa.p̄dictū ep̄ꝫ cameracē.
abſoluat a vinculo q̊ tenebaṫ eccie camera
cē.⁊ ꝯfirmauit factū legati. No.q ꝑſonā
indignā eligit vel poſtulat amittit ptātē eli
gendi.⁊ ptās ad alios licet pauciores nūe
ro tunc deuoluitur.

Ca. Vacāte eccia ra

Bone mēorie. uēnateñ.canonici illi
us eccie ep̄m imoleñ.poſtularūt.quidā ve
ro poſtulauerūt ſctē praxedis p̄ſbyterū car
dinalē. Poſtulatōes iſte delate ſunt ad ſe.
ap. Papa auditis allegatōnibus hincinde
tā de iure q̄ꝫ de facto.pa.etiā allegauit ple
nius ꝓ vtraqꝫ parte.ꝯſideranſ ꝙ p̄ñtia car
dinalis eſſet vtilior nō ſolū eccie ro.verum
etiā generali eccie tā apud ſe.apo.q̄ꝫ apud
ecciam rauennatē.⁊ iō papa volēs p̄ferre
cōem vtilitatē priuate ⁊ maiorē minori po
ſtulatōꝫ cardinalis nō admiſit.ex alia parte
cōſiderās ꝙ ep̄s imoleñ.a minori q̄ꝫ a ter-

cia ꝑte fuit poſtulatus.⁊ hmōi poſtulatōes
in diſcordia factas ro.ec.admittere nō cō-
ſueuit.q̄ꝛ qñ etiā in cōcordia fiūt ad admit
tendā poſtulatōꝫ non tam ex iure q̄ꝫ ex gr̄a
moueaṫ.poſtulatōꝫ imoleñ.ep̄i nō admiſit
Mādās capl'o rauēnateñ.vt in ꝑſonā ido
neā cōuenire ꝓcurent. No.ꝙ iudex pōt
ſupplere de iure ⁊ etiā de facto qđ aduoca
ti omittunt. Itē cōis vtilitas p̄ferri debꝫ
p̄uate. Itē poſtulatio ⁊ iuri ⁊ gratie in-
nititur.

Ca. Eccia ſtrigonē.

Bone memorie vacāte canonici ſtri
gonē.poſtularūt archiep̄m coloceñ. qdam
ſuffraganei ſtrigonē.eccie.ſ. qnqueeccieñ.
ep̄s.⁊ qdam alīj ep̄i huic poſtulatōi ſe op-
poſuerūt dicentes ꝙ eis contemptis ⁊ ex-
cluſis q ius in electōe hēbant hmōi poſtu-
latio fuit facta. Propter qđ nūcīj vtriuſqꝫ
partis ad ſe.ap.acceſſerūt. Sꝫ nuncīj capl'i
ecōtra r̄ñderūt ꝙ ſuffraganei de gr̄a ſolum
mō fuerāt reqſiti.ſꝫ ipſi ſuū cōſiliū denega-
uerūt. Et alia etiā aduerſarīj vicꝫ ep̄s quin
queeccieñ.⁊ alīj ꝓponebāt ꝯtra ip̄am po-
ſtulatōꝫ.q̄ꝛ de his nō cōſtitit dn̄o pa.ita ſu
per h̄ duxit ꝓuidēdū ſi ſuffraganei ꝑſiſtere
voluerint in cōtradictōe ſua ⁊ canonici ſtri
goñ.volūt inſtare poſtulatōi ſue vtraqꝫ ꝑs
ꝓcuratores ydoneos ad ſe.ap.debeat de-
ſtinare. Si vero ſuffraganei voluerint deſi
ſtere a ſua cōtradictōe ⁊ canonici volūt in
ſuo ꝓpoſito ꝑmanere mittant ꝑſon[illegible] ido-
neas q̄ dn̄m pa.reddāt certiorē ſuꝑ [illegible]go-
cio poſtulatōis. Si aūt ſuffraganei in ꝯtra-
dictōe ꝑſiſtere noluerint ⁊ caōnici diffidāt
de iure ſuo.tunc aliā ꝑſonā ſibi ꝓuideāt in
paſtorē canonice. Iſtud fuit primū manda
tū.ſꝫ anq̄ꝫ illud mādatū ad capl'm ꝑueniſſꝫ
quidā canonici temere recedētes a poſtu-
latōe quā dn̄o pa.p̄ñtauerāt alīјs ꝑſiſtenti
bus in ſua poſtulatōe p̄dictū qnqueeccieñ.
ep̄m poſtulauerūt ſuā poſtulatōeꝫ dn̄o pa.
p̄ñtantes.ſed dn̄s pa. eā nō admiſit cū fa-
cta fuiſſent in maiori ꝯtradictiōe q̄ꝫ prima.
et ꝯtra formā p̄dicti mādati mādās capl'o
vt ꝑſonā īјdoneā ſibi ꝓuideāt in paſtorem
reqſito aſſenſu ſuffraganeorū ſi de cōſuetu
dine antiqua eēt reqrēdus aliogn pa.ꝓui-
deret eccie de paſtore. Iſtud fuit ſm̄ man
datū anq̄ꝫ iſtud ſm̄ mandatū ad capl'm ꝑ-
ueniſſet canonici innitētes mādato priori
ſuffraganeos ad cōcordiā reuocauerūt pre
ter ep̄m qnqueeccieñ.q̄ facto receperṫ ſm̄
mandatū.⁊ illi q coloceñ.archiep̄m poſtu-
larūt eandē poſtulatōꝫ innouarūt.reuerſis
ad eos qbuſdaꝫ q dictū ep̄m poſtularunt.
Alīј volētes ꝓcedere iuxta tenorē ſcđi mā
dati ad capl'm ceteros cōuocauerunt. ſed
illi noluerunt cōuenire cū illis.illi credētes
penes ſe remanſiſſe ptātem eligēdi dictum
ep̄m iterū poſtularunt ꝓpter qđ vtraqꝫ ꝑs
ad ſe.ap.acceſſit. Auditis rōnibus ⁊ allega
tōnibus hincinde ſcribit pa.ſuꝑ h̄ capitulo
ſtrigoñ.dicēs ꝙ nō nocet diſcordia illoꝝ
q p̄dictū ep̄m poſtularūt.q̄ꝛ p̄mo in poſtu-
latōe coloceñ.oēs cōuenerant ⁊ cōſenſum
ſuū ꝓprīјs ſubſcriptiōibus roboratū ad ſe.
ap.trāſmiſerūt. Vñ nō potuerūt poſtea ſuū
cōſenſuꝫ mutare.ſi eñ poſtq̄ꝫ poſtulatio p̄ñ
taṫ dn̄o pa.poſſent ab ea recedere poſtulā
tes ſibi freq̄nter illuderēt.⁊ ipſius iudiciuꝫ
ab illorū arbitrio pēdere videreṫ.⁊ iō lꝫ pa.
neutrā poſtulatōꝫ admittere teneret. tñ q̄ꝛ
oēs lꝫ diuerſis tp̄ibus cōuenerit in colocē.
poſtulatōꝫ ipſius admiſit.abſoluens ip̄m a
vinculo q̊ teneṫ eccie coloceñ.⁊ dat ei licē
tiā trāſeūdi ad ſtrigoñ.ecciam.ſibi poſtmo
dū palliū trāſmiſſurus. No.poſtq̄ꝫ poſtu
latio p̄ñtata ē ſuꝑiori nō p̄ñt ab ea recede-
re poſtulātes.nec mutare cōſenſū ſicut nec
poſt electōꝫ. Itē ſi ꝯtēpti volūt poſtea cō
ſentire.bñ valet poſtulatio ſiue electio dū-
mō in forma vel in ꝑſona nō ſit viciū. Itē
no.ꝙ palliū ē ꝑſonale p̄uilegiū ⁊ locale.ꝑ-
ſonale q̄ꝛ ꝑſonā nō tranſgrediṫ. nec ad ſuc
ceſſorē trāſmittiṫ. Locale q̄ꝛ ꝯtēplatōe lo-
ci confertur.

Ca. Dicit pa.ꝙ ꝑ hmōi

Poſtulatōꝫ poſtulatōꝫ nullū ius acq
riṫ poſtulato.⁊ iō ſine p̄iudicio alic⁹ poṫat
p̄dictā poſtulatōꝫ repellere.tñ de gr̄a man
dauit ꝙ ꝑtes mittant ꝓcuratores ſuos ad
ip̄ꝫ vt vtraqꝫ ꝑte p̄ñte qđ iuſtū fuerit decer
naṫ. No.ꝙ ꝑ poſtulatōꝫ nullū ius acqriṫ
poſtulato. Itē ꝑ ꝓcuratores dn̄r ꝑtes p̄ñ-
tes ⁊ qcqd fit i eoꝝ p̄ñtia.⁊ ꝑtiū dr̄ eē fcm̄

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Caſus. Canoni

Et ſi vnanimiter. ci calaritani con
corditer elegerũt in archiepm̃ ſuũ epm̃ ſu-
trinũ petẽtes ipm̃ concedi a dño pa. Pa.
rñdet q̃uis ꝯcorditer ſit electus cũ ipe alli
gatus ſue eccie ſine pmiſſiõe dñi pa. ecciaꝫ
ipam dimittere nõ poſſit. electõꝫ ipam irri
tauit qꝛ nullo mõ debuit eligi ſꝫ tm̃ poſtula
ri. No. ꝙ epi ſp ſũt poſtulãdi ⁊ nõ eligendi
qñ ad aliã ecciam petunt. totũ in lr̃a ptꝫ. qꝛ
nõ pñt cõſentire ſine lnĩa dñi pape.

De electõe ⁊ electi poteſtate. Tit. vi.

Ca. Di-

Nullus in eccia. cit in ca-
pitulo iſto ꝙ vbicũqꝫ ſũt duo vl'
tres in eccia tanq̃ꝫ collegiuꝫ ad
ipm̃ collegiũ ptinet electio. aliter vero ele-
ctio nõ valet. No. ꝉ de iure cõi ad colle-
gium ptinet electio prelati illius eccleſie.

Ca. Oſius eps in conci

Oſius eps. lio generali ſardiceñ. di-
xit ſi qs lr̃as ppl'i accepit. p quas ppl's ipꝫ
petat in ſuũ platũ. qꝛ pſũptio eſt cõtra ipm̃
ꝙ ppl'm pmio corrupit ⁊ mercede dixit ꝙ
hmõi fraudes dãnarent. ita ꝙ laicã cõionẽ
in fine ñ accipiat niſi penituerit. ⁊ ſynodus
ſniam ipſius approbauit. No. ꝙ laici ab
electione ſunt repellendi.

Ca. Dicit in capl'o iſto ꝙ

Poſtquã. qñ cofirmatio electõis pe-
tit a ſuo ſupiori. ſupior ingrere dꝫ de vita ⁊
moribus electi in loco in q̃ cõuerſat vt ſi di
gnus inueniat ⁊ electõ ſit canonica ſine di
latione debet confirmari.

Ca. Dñs pa. p nũcios

Significaſti ſuos miſit palliũ archi-
epõ panormitano tali cõditõe ſi ipſe ſacr̃m
pſtaret ſm formã quã pa. illi trãſmiſerat p
apocriſarios ſuos. ꝉ eſt nũcios vel ſecreta
rios ꝓpter qd mirati ſũt reges ⁊ maiores
regni ꝙ pa. ꝉ iuramentũ exegit dicẽtes. ꝙ
nõ ẽ iurandum. autoritate euãgeliȷ vbi dr̃.
Nolite iurare oino. ſꝫ ſit ſmo vr̃ eſt eſt. nõ
nõ. qd ãplius ẽ. a malo ẽ. nec ab apl'is nec
in cõciliȷs inuenit ꝙ ſit iurãdũ. Archieps
ſignificauit ꝉ dño pa. ⁊ ipſe reſcribit ei di-
cens. mirent iſti pricipes ſup ꝉ dñm ieſum
xp̃m q eandẽ cõditionẽ appoſuit. dñ dixit.
Simon petre ſi diligis me paſce oues me-
as. Argumentat pa. ex facto dñi. Si ergo
q cõſcias hoim nouit hac cõditõe vſus fuit
multofortius ⁊ papa põt apponere hãc cõ
ditionẽ q hoim cõſcias nõ nouit. Poſtea
rñdꝫ autoritate euãgeliȷ. Nolite iurare ⁊c.
qd amplius ẽ ⁊c. dicit ꝙ incredulitas eorũ
q nolũt credere niſi iuret facit vt ꝉ malũ. i.
iuramentũ exigat dño pmittẽte. Multi ẽt
poſt iuramentũ pſtitũ ab vnitate eccl'ie ab
obediẽtia ſe. ap. receſſerũt. qd malũ ẽ. ⁊ p-
pter ꝉ malũ iuramentũ ꝓ fide ꝓ obediẽtia
ꝓ vnitate dꝫ pſtari. dicunt eñ ꝙ in ꝯciliȷs
nõ inuenit ꝙ ſit iurandũ. ſꝫ ꝉ nõ obſtat. qꝛ
ro. ecc. preſtat autoritatem conciliȷs et per
eius auctoritatem robur accipiunt. ⁊ in cõ
ciliȷs ſemper accipitur eius autoritas. In
fine dicit. Qui inſignia ſue dignitatis a ſe.
ap. petunt. dignũ ẽ vt ſigna ſubiectõis ſedi
ap. exhibeãt p q̃ declarẽt ſe hr̃e ⁊ ſuare ca-
tholici capitis vnitatẽ. No. ꝙ in ſpũalibꝫ
honeſte cõditões pñt apponi. Itẽ q pe-
tit ſibi ab alio iuſticiam exhiberi ei non de
bet illud qd iuſtum eſt denegare.

Ca. Quidam ſciſ

Quia diligentia. maticus reuerſus
ad catholicã vnitatẽ electus fuit in epm̃ aq
legeñ. eccie q̃ tunc ſciſmatica erat. Quidaꝫ
cardinalis legatus ap. ſe. q̃ſiuit an ipus ele
ctionẽ dẽat cõfirmare. Rñdet papa ꝙ ſi a
ſciſmatico nullũ ordinẽ recepit ⁊ ipius ele
ctio fctã fuit ſm formã canonũ. dũmõ nihil
aliud ſit qd impediat. pmittit pa. diſpẽſati-
ue ipius electõꝫ cõfirmari. mãdãs vt ipꝫ fa
ciat a catholicis epis ſuffraganeis aqlegeñ
eccie cõſecrari ſalua debita iuſticia ⁊ reue-
rẽtia eiuſdẽ eccie. cũ ad catholicã fidẽ ⁊ vni
tatẽ redierit. No. q ſcindit ſe ab vnitate
eccie de iure cõi nõ pt ꝓmoueri. Itẽ lꝫ pla
tꝰ eccie ſciſmaticꝰ ſit. eccie tñ ñ piudicat cũ
redierit ad vnitatẽ. Itẽ no ar. de ꝓteſtatõe

Ca. In ordina-

Licet de euitanda. tione ro. pon. ec
cleſia ſepe paſſa eſt ſciſſurã ꝓpter multorũ
ambitõꝫ. Ad malũ ꝉ euitãdũ in poſterũ ſta
tuit alexander in cõcilio lateraneñ. ꝙ ſi in
ordinatõe ro. põ. plena oim̃ cardialiũ ñ po
tuerit eẽ ꝯcordia ⁊ due ptes ꝯcordauerint

et tercia noluerit cõcordare cũ duabus vl'
aliũ noiare pſũpſerit ille q a duabus ptibꝫ
ẽ electus. ſine omĩ exceptõe ro. põ. habeat.
Si qs vero de tercia pte cõſ. ſus epatũ vſur
pare pſũpſerit excõicatõi ſubiaceat ita etiã
vt viaticũ ſibi deneget in fine niſi reſipue-
rit. Preterea ſi a paucioribus q̃ꝫ duabus
ptibus aliqs fuerit electus niſi maior ꝯcor
dia interuenerit nullatenus aſſumat. ⁊ pdi
cte pene ſubiaceat. ſi noluerit hũiliter abſti
nere. ⁊ ex eo ꝙ de ordinatõe ro. pon. ſtatu
itur nullũ piudiciũ fiat canonicis inſtitutis
et aliȷs eccleſiȷs in qbus ſnĩa maioris ⁊ ſa-
nioris partis dꝫ pualere. qꝛ qd in eis in du
biũ venerit. p ſuũ ſupiorẽ poterit diffiniri.
ſꝫ in ro. ec. ſpãle qd ſtatuit. qꝛ ibi nullꝰ ſupi
or reperit. No. ꝙ ad cautelã futurorum
multa ſtatuunt ⁊ futuris caſibus obuiãduꝫ
eſt. Itẽ no. electio pape a duabus ptibus
facta tercia diſcordante rata debet eſſe.

Ca. Qꝛ aliqui eli-

Cum in cunctis. gebant in epõs q
nõ erant ſcia moribus ⁊ etate ydonei. ſtatu
it cõciliũ lateraneñ. q̃les debeant eſſe q in
epõs eligunt oñdens ꝉ p locũ a minori. di
cens ꝙ in cũctis ſacris ordinibus ⁊ eccl'ia
ſticis miſteriȷs regrunt tria pcipue. ſ. etatis
maturitas grauitas morũ. ⁊ lr̃aꝝ ſcia. ergo
multofortius in epõ ꝉ ſũt ingrenda. qꝛ cuꝫ
eps ad curiã ſit poſitus aliorũ in ſeipſo dꝫ
oñdere q̃liter aliȷ ſe dẽant hr̃e. Ne igr̃ qd
ꝓ neceſſitate tpis qñꝫ factũ eſt trahat a po
ſteris in exẽplũ. ſtatuit cõciliũ lateraneñ. vt
nullus decetero eligat in epũm niſi triceſi
mũ ſue etatis annũ pegerit. ⁊ de legitio ſit
mr̃imonio natus. ⁊ q vita ⁊ ſcia laudabilis
demõſtret. ⁊ cũ electus fuerit ⁊ hũerit con
firmatõꝫ ⁊ poſſeſſionẽ ecciaſticorũ bonorũ
trãſacto tpe de cõſecrãdis epis a canonibꝫ
diffinito. ille ad quẽ ſpectat collatio bñficõ
rũ ipius liberã hẽat cõferẽdi ptãteꝫ. Scdo
dr̃ ꝙ inferiora miſteria puta decanatũ. ar-
chidyaconatũ. ⁊ talia q̃ curã aiaruꝫ hñt an
nexã nullus recipiat niſi q iã viceſimũ qntũ
annũ ſue etatis attigerit. ⁊ ſcia ⁊ moribus
cõmẽdabilis demõſtret. Cũ aũt aliqs de p
dictis aſſũptus fuerit. ⁊ monitus ad ordi-
nẽ debitum ꝓmotus nõ fuerit. ſtatuto tpe
diffinito a canonibus ab illo remoueat offi
cio. ⁊ aliȷ cõferat q velit ⁊ poſſit ea adimple
re ⁊ ſi ſup ꝉ appellauerit. nullatenꝰ audiat.
Et ꝉ ſtatutũ nõ ſolũ de ꝓmouẽdis. ſꝫ ⁊ de
ꝓmotis pcipit obſuari. Tertio dr̃ ꝙ cleri
ci q ꝯtra formã iſtã quẽq̃ꝫ elegerint eligẽdi
ptãte puatos ⁊ a bñficiȷs ecciaſticis noue
rint ſe ſuſpẽſos p trienniũ ⁊ eps q ꝯtra ꝉ fe
cerit aut fieri cõſenſerit cõferẽdi pdicta of
ficia ptãteꝫ amittat. ⁊ p capl'm aut p metro
politanũ ſi capl'm negligẽs fuerit ordinet.
No. ꝙ tria regrunt circa eos q ad ſacros
ordies ꝓmouent. ſ. etatis maturitas. mo-
rũ grauitas. ⁊ lr̃arũ ſcia. Itẽ regrit ꝙ de le
gitimo matrimonio ſit natus. Item quic
quid hic dr̃ totum notabile eſt.

Ca. Vacãte monaſterio ſctẽ

Cauſam margarete. moniales eiuſdeꝫ
monaſteriȷ cõtulerũt ptãtem eligẽdi abba-
tiſſam in epm̃ bonoñ. pmittẽtes eã recipe
in abbatiſſam quã eps eis duxerit ꝓuiden
dũ. Moniales poſtmodũ re nõ integra vo
luntatẽ ſuã mutare volebãt. mandat pa. q̃-
tenus ſi ꝉ verũ ẽ illã quã eps eis ꝓuiderit
in ſuã faciat recipi abbatiſſam ſi ydonea fu
erit. Nota ꝙ ptãs eligẽdi bñ põt pſonis
ydoneis cõferri. Itẽ p hanc decre. videt
ꝙ ptãs taliter data nõ põt reuocari.

Ca. Quidã electus fuit in

Noſti quõ epm̃ linco. Iſte ſic electus
añq̃ꝫ hẽret cõfirmatiõꝫ cepit adminiſtrare ac
cõferre pbendas ⁊ dignitates. Querebat
a dño pa. vtꝝ ſic electus añ ſuã cõfirmatõꝫ
cõferre põt pbẽdas. Rñdet pa. ꝙ cũ iſtius
electio cõfirmata nõ fuerit. pdicta facere ñ
põt. Vñ mandat epõ wigorieñ. vt ei pcipi
at ꝙ ſi quã fecit cõceſſionẽ de pdictis eam
ſtudeat reuocare. No. ꝉ ius ꝙ nullus ele
ctus añ ſuã cõfirmationẽ põt aliqd admini
ſtrare. qd ſi fecerit ꝉ ipſo repellat. Item
nota ꝙ contra factum ſuũ põt quis venire

Caſus. Vacante

Cõſiderauimus quadaꝫ eccleſia q
dam canonici appellauerunt ꝙ aliȷ nõ pro
cederent ad electionẽ ſine illis. ⁊ cõtra pri
uilegia eccleſie ſue. illi non obſtante illa ap
pellatione elegerunt iohannẽ frontinũ. ap
pellãtes ſtatim ne aliȷ cõtra ſuã electõꝫ ali-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

quid attēptarent. Illi vidētes ꝙ nō detule
rāt ſue appellatōi ⁊ ꝯtra tenorē ꝑuilegioꝝ
eccīe ſue ad electōꝫ ꝓceſſerāt. q̄ndā aliū. b.
noīe elegerūt. Delata ē ſuꝑ iſtis electōibus
cā ad dñm pa. Auditis allegatōibus ptiuꝫ
pa. cōſiderās ꝙ electio Jo. frōtini facta fu
it poſt appellatōꝫ ⁊ ꝯtra ꝑuilegia eccīe. Vi
dens etiā ꝙ electio b. poſt illā talē qualem
nō caſſatā ⁊ poſt appellatōnē ꝑ quā oīa ad
ſuū ſtatū debent reduci facta fuit. vtranqꝫ
caſſauit. ⁊ cōtulit canonicis ptātem vt aliā
ꝑſonā idoneā ſibi eligēt in rectorē. ita tñ ꝙ
vtriqꝫ p̄dictoꝝ nō minus fama ſua integra
conſeruetur. ⁊ ꝙ in alijs eccl'ijs pñt ꝓmoue
ri. ⁊ liceat eis in alterū ipſoꝝ cōſentire pre
terq̄ꝫ in iſta ordinatōe. No. ꝙ nō debꝫ fi
eri ſcda electio prima nō caſſata. Itē q̄ fi
unt poſt appellationē debent in ſtatū priſti
nū reuocari. Itē lꝫ caſſetur electio alicuius
ꝓpter modū electionis nō preiudicat ele
cto quin poſſit iterū eligi.

Ca. Quidaꝫ electus
Suffraganeis. eſt ⁊ confirmatus fu
it in archiep̄m. querit vtrū ſuffraganei ſui
poſſint ad mandatū ipſius aliquē ſuffraga
neū ſuū electū in ep̄m cōſecrare. cuꝫ adhuc
palliū nō receperit in quo ꝯfert plenitudo
officij pontificalis. papa rñdet dicēs ꝙ ſuf
fraganei ſui bene pñt ⁊ debent ad manda
tū ipſius metropolitani electū illū in ep̄um
conſecrare licet palliū nō receperit. No.
ꝙ tale mandatū de iuriſdictōe fit. nō de mi
niſterio conſecratōis. Itē nota ꝙ ꝑ cōfir
mationē conceduntur ea q̄ ſunt iuriſdictōis.

Caſ. Aliqs electus fuit in
Super eo. aliquā p̄laturā. Caſſata eſt
eius electio. Idem electus fuit poſtmodū
ad regimen alterius eccīe. querit an electō
eius debeat confirmari. Rñdet pa. ꝙ ſi pri
or electio nō fuit caſſata vicio ꝑſone. ſed ꝓ
pter modū electionis. illa caſſatio ꝓmotio
nē eius in eadē eccīa ⁊ in alia ñ poterit im
pediri niſi forte aliqd ſymoniace prauitatis
interceſſerit. Nota ꝙ cū caſſatur electio ꝓ
pter moduꝫ electionis nil imputatur electo.
nec in alicuius notam infamie incidit. ⁊ ſic
poterit eligi iterū. ſed ſecus eſt ſi ꝓpter vi
cium ꝑſone caſſatur.

Caſus. Monaſte
Cū monaſteriū. riū de pellicia ad
tantā diſſolutionē deuenerat. ꝙ frēs eiuſ
dē loci obſuantiā religionis ⁊ ordinē peni
tus abiecerāt. Tandē vt eoꝝ monaſteriuꝫ
poſſent in ſtatū priſtinū reformare. cōuene
rūt vnanimiter in q̄ndā frēm de heremo q
laudabiliter fuerat cōuerſatus cū frībus ſu
is ipm̄ in abbatē totis deſiderijs a ſuo ep̄o
poſtulātes. Qui eoꝝ petitōi p̄buit aſſenſū
petētes eandē poſtulatōꝫ a ſe. ap. cōfirmari
et papa electōꝫ illā ſeu poſtulatōꝫ canonice
factā cōfirmauit. No. ꝙ heremita pōt eli
gi in abbatē. Itē nota ꝙ de iure cōi com
petit. nō eſt ſuꝑfluū precibus impetrare.

Ca. In terra hieroſolimita
Cū terra. na talis conſuetudo in ele
ctionibus ſuabatur. Cū electio alicuius p̄la
ti deberet celebrari ꝯuētus illius eccīe du
as ꝑſonas latenter noīabat auribus p̄triar
che vel principis. vt ſi eſſet in ptāte p̄triar
che vel principis alterū p̄ficere vl' vtrunqꝫ
repellere. Quia ergo talis cōſuetudo redū
dabat in ꝑniciē eccl'iaſtice libertatis. prece
pit pa. illā cōſuetudinē penitus aboleri. ſta
tuens vt in oībus conuentualibus eccl'ijs
forma electōis canonice obſuetur. vt electo
res cōueniāt in vnū locū vbi debeat electō
celebrari. ⁊ inuocata ſpūſſancti grā ꝑſonaꝫ
ydoneā ſibi eligāt in p̄latum. Et ſi in ꝑſona
quā intendūt eligere eēt peccatū vel ſi mo
dū canonicū nō ſuarent. tādiu deliberēt et
in ꝑſona ⁊ in modo q̄uſqꝫ ꝑſonā ydoneam
inueniāt. ⁊ modus canonicus conſuetur. et
vacāti eccīe cōſulatur. Quo facto ꝑſona ele
cta pñtetur p̄triarche vl' principi vt ſuū p̄ſtet
aſſenſū. ſꝫ ꝓpter h̄ nō dꝫ electio impediri.
Nota ꝙ ius eligēdi in collegiata eccīa pti
net ad ipm̄ collegiū. Itē laici nō dñt in
tereſſe nec vocē habere in electione p̄lati.
Itē conſuetudo cōtra eccleſiaſticā liberta
tē extirpāda ē. ⁊ mala ꝯſuetudo ē reſecāda

Caſus. Quidā cleri
Tranſmiſſam. ci cuiuſdā electi ⁊ cō
firmati ꝓ exceſſibus ſuis excōicabātur. vel in
terdicebantur aut etiā ſuſpēdebantur a p̄dicto
electo. Ipi ſniaꝫ eiꝰ cōtēnentes trāſferebāt
ſe ad ꝯmercia laicoꝝ dicētes. ꝙ ip̄e electus

eos nō poterat excōicare vl' ſuſpēdere vel
interdicere. cū nōdū eēt in ep̄m ꝯſecratus.
niſi ſpāliter eēt ei a ſe. ap. h̄ indultū. Cōſul
tus pa. rñdet ꝙ ex q̄ ꝯfirmatōꝫ electōis ac
cepit de talibus ⁊ cōſimilibus liberaꝫ hēat
ptātē. ſ. excōicādi. ſuſpēdendi. vl' interdicē
di. p̄ter illa q̄ cōſecratōis miniſteriū deſide
rāt. vñ iuriſdictōꝫ ſuā i ipos libere poterit
exerceri. No. ꝙ electus ꝑ cōfirmatōꝫ ade
ptus ē oīa illa q̄ cōſiſtūt in iuriſdictōe. ⁊ in
conſecratione cōſequitur omnia que ptinēt
ad ep̄alem dignitatem.

Ca. Vacante abbatia
Cum inter. r. ſcaphuſeñ. electus fuit
in abbatē. r. ſenior. cui electōi mōachi qdaꝫ
ſe opponere curauerūt. ſ. r. iunior ⁊ quidā
alij. Suꝑ h̄ fuit cā ꝯmiſſa diuerſis iudicibꝫ
demū cā ad ſe. ap. ē delata. Cū dictus. r. ſe
nior cū inſtātia ſniaꝫ poſtulaſſet. celeſtinus
pa. ipm̄. r. ad ꝯponendū coegit inuitū ⁊ ſic
abbatie renūciās d̄ māu celeſtini cuſtodiā
et ꝑoratū eiuſdē mōaſterij recepit dū viue
ret poſſidēdos. ⁊ idē. r. tali ordinatōi ꝯſen
ſit. ⁊ ſic domū reuerſus ꝯpoſitōꝫ illā aduer
ſarij ſui noluerūt hr̄e ratā. et ſic obtinere ñ
potuit q̄ ſibi ꝑ celeſtinū cōceſſa fuerūt. imo
aduerſarij ipius in eū manus iniecerūt te
mere violētas. ⁊ euadēs māus illoꝝ ad ſe.
ap. appellauit. Legatus qdaꝫ q erat in pti
bus illis ꝓpter illos alioſqꝫ exceſſus ſuſpē
dit mōachos ac mōaſteriū interdixit. ipi tñ
nō obſtāte ſnia ipius diuia ꝓmptius q̄ꝫ an
tea celebrāt ⁊ poſt appellatōꝫ ab ipo r. ſeni
ore ad ſe. ap. interpoſitā. dictū. r. iuniorē in
abbatē elegerūt. cui ep̄s illius dyoceſis mu
nus bñdictōis ꝯtulit. ⁊ ſic iteꝝ r. ſenior ⁊ r.
iunior ꝓ cā iſta ad ſe. ap. acceſſerūt corā in
nocētio. Petebat dictus r. ſenior electiōꝫ
factā de r. iuniore caſſari vtpote factā poſt
ipam appellatōꝫ ab ipo ſeniore ad ſe. ap. in
terpoſitā. ⁊ electōꝫ prio de ipo factā cōfir
mari cū mōachi ꝯpoſitōꝫ q̄ꝫ celeſtinus fece
rat noluerūt approbare. Preterea dicebat
electōꝫ factā de r. iuniore nō tenere q2 fctā
fuerat a ſuſpēſis ⁊ de ſuſpēſa ꝑſona. Dñs
pa. his ⁊ alijs allegatis ꝯſiderās ꝙ ex ꝯſen
ſu cōpoſitiōis recepte ab ipo r. ſeniore ius
qd̄ ſibi ab illa electōe ꝯpetebat amiſiſſet. et
id appellare nō poterat ne monachi ad ele
ctōꝫ ꝓcederēt. q2 nō ſolēt audiri appellan
tes niſi q̄ꝝ intereſt. Decreuit pa. appellati
onē illā legitimā nō fuiſſe. vñ nō potuit im
pediri electio ꝑ eaꝫ. Preterea p̄poſitus et
capl'm cōſtātieñ. ſignificauerūt ꝑ lr̄as ſuas
dño pa. de interdicto poſito a legato. ⁊ ep̄s
ſignificauit eidē ꝙ ei munus bñdictōis im
pēdit. Iſta duo videntur cōtraria. q2 vl' ſcri
ptura capl'i ꝯtradicit facto ep̄i vl' factū ep̄i
obuiat ſcripture capl'i. Preterea ꝓbatū ñ
fuit ꝙ r. iunior electus fuerit ab interdictis
et id pa. nō potuit electōꝫ ipaꝫ irritare. Vñ
pa. cōmittit cām iſtis iudicibus. vt ſi ꝯſtite
rit ꝙ a ſuſpēſis electio facta fuerit ea caſſa
ta oīno ⁊ ꝯdigna ſatiſfactōe recepta ⁊ ſnia
ſuſpēſionis ⁊ interdicti relaxata. monaſte
rio de ꝑſona ydonea cōſulatur. No. ꝙ ꝑ cō
poſitōꝫ renūciat qs ſuo iuri. Itē q ſemel
renūciat ſuo iuri. poſtea ñ p̄t redire ad illd̄
Itē nō auditur appellās niſi cuius intereſt.
Itē h̄ habes ꝙ vna p̄ſumptio aliā nō elidit
Itē electio a ſuſpenſis facta ⁊ de ſuſpenſo
non tenet.

Ca. Ec
Qualiter poſt obitum cleſia pen
neñ. vacāte canonici quendā in ſuū ep̄m e
legerūt. Ille electus cōfirmatiōe nōdū ha
bita ſtatī cepit admiſtrare. Electio iſta fuit
p̄ñtata dño pa. vt eā cōfirmaret. Papa ex
amiato electōis ꝓceſſu inuenit ꝙ p̄dictus
electus admiſtrauit nō habita cōfirmatiōe
recipiēdo a clericis ⁊ laicis iuramēta fide
litatis. nō attēdēs ꝙ nemo dꝫ ſibi honorē
aſſumere. ſꝫ q vocatur a dño tāq̄ꝫ aaron. Vñ
pa. electōꝫ de ipo factā penitus caſſauit et
qcquid ex ea vl' ob eā noſcitur eē ſecutū. No
ta ꝙ nullus dꝫ admiſtrare añ cōfirmationē
Itē caſſato principali ⁊ oīa acceſſoria caſ
ſata intelliguntur. Itē ꝓpter defectum ſci
entie repellitur quis a dignitate.

Ca. Archi
Cum inter vniuerſas ep̄s capua
nus apud parnormū diē clauſit extremum
Decanus capuanus ⁊ quidā alij cum ipo
archiep̄o apud parnormum manentes in
timauerūt capl'o capuano de morte ſui pa
ſtoris mādantes capl'o ꝙ ſine ipis ad ele

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ctionē paſtoris nō ꝓcederent. Capl'm ꝟ in
tellecto miſerūt ſuū nunciū ad decanū ⁊ a-
lios q erāt parnormi. xij. diex eis terminū
aſſignātes. infra quē poſt lr̄arū receptionē
iter arripent redeūdi. Hoc totum ſignifica
uit capl'm capuanū dn̄o pa. ⁊ ſup ꝟ pa. ſcri
bit capl'o capuano dicēs. Quis eccl'iaſtica
cōſtitutio nō exigat vt canonici taꝫ remoti
ad electionē paſtoris vocenť. ⁊ illi p̄cipue
q mortē paſtoris anq̄ꝫ capl'm p̄ſciuerūt. qꝛ
vero mora p̱iculoſa ē in electōibus et ſepe
dānoſa. mādat pa. capl'o capuano vt inuo
cata ſpūſſancti gr̄a p̱ſonā ydoneā p̱ electio
nē canonicā ſibi ꝓuideāt in paſtorē. tranſ-
mittētes ad ſe. ap. nūcios qbus vice regia
petant aſſenſum. ⁊ gr̄am cōfirmatōis apl'i
ce regrant. No. ꝙ illi canonici q ſūt mul
tū remoti ⁊ q ſciunt mortē ſui p̄lati nō dn̄t
vocari ad electionē qꝛ ⁊ ip̄i venire tenenť
ad ecciam ſuā ordinandā. Jtē nota mo-
ra in electōnibus eſt dānoſa. Jtem nota
ꝙ aliquis exercet duplex officium.

Ca. Recepto a

Cum nobis olim capl'o capuano
mādato p̄dicto. canonici cōuenerūt in ca-
pitulo ad tractandū de electōne paſtoris.
Archidyaconus cū qbuſdā ſuis ſocijs ap-
pellauit ne fieret electio niſi canonica ſm
tenorē mādati ap. ⁊ ſtati receſſit. Alij q re
māſerūt in capl'o archidyaconū ⁊ alios ad
capl'm reuocauerūt vt ſm tenorē mandati
apl'ici ꝓcederēt ad electōꝫ. Et cū ip̄i nollēt
redire credētes ptātē eligēdi ad ſe deuolu
tā fuiſſe q̄ndā ſubdyaconū dn̄i pa. in archi
ep̄m elegerūt. Cū iſta eēnt ad papā delata.
pa. auditis allegatōibus vtriuſqꝫ p̱tis ſup
ꝟ ſcripſit capl'o capuano dicēs. Cū aūt cō
ſtet appellatōꝫ fuiſſe interpoſitā ne fieret e
lectio niſi canōica. videri poterat ꝙ medio
tp̱e nihil potuit nec debuit inouari. ⁊ iō ta
lis electio erat iudicāda penitus irrita ⁊ in
anis poſt appellatōꝫ legitie factā. Sꝫ cōtra
ꝟ ſic poterat rn̄deri. cū appellatū fuiſſet nō
vt nulla fieret electio. ſꝫ vt fieret canonica
ſi canōica electio fuit poſtmodū ſubſecuta
nihil cōtra formā appellatōis. ſꝫ potius ſm
ip̄am videť ꝓceſſū fuiſſe ⁊ iō nō erat electō
aliq̄tenus irritāda. Preterea cū poſt appl'
lationē archidyaconus cū ſuis fautoribus
receſſiſſent ⁊ alij eū reuocaſſent ip̄i aūt no
luerīt accedere. alienos ab electōe ſe feciſſe
videnť ꝓpter qđ ꝯtra electōꝫ nihil poſſe op
ponere videbať. His igiť ⁊ alijs allegatis
Quis ꝯtra p̱ſonā electi nihil obiectū fuiſſet
qꝛ tn̄ vt dicit apl's. nemini manū cito impo
nas. diligēter dn̄t ingri q̄ circa p̱ſonā electi
ſūt ingrēda. vn̄ de lr̄atura ei⁹ cepit dn̄s pa.
ingrere. ⁊ lꝫ nō eminētis ſcie tn̄ cōueniētis
ē inuētus. ſicut didicit ab his q eū ꝯgnoue
rūt. de etate tn̄ veritatē non potuit ſcire ꝙ
annū. xxx. attigiſſet. Vn̄ pa. volēs p̱ſone et
eccie p̱iter ꝓuidere ⁊ rōes ac canones ob
ſuare p̄fatū ſubdyaconū ꝯceſſit in ꝓcurato
rē eccie capuane. cōmittēs eidē liberā ad-
miſtratōꝫ. tam in tp̱alibus q̄ꝫ in ſpūalibus.
No. ꝙ ſi talis appellatō interponať ne fiat
electio niſi canonica electio canonica non
impetiť. Jtē q vocati ad electōꝫ nolūt ve
nire. eligēdi ptātē amittunt. ⁊ ad alios de-
uoluiť. Jtē no. ꝙ ſup̱ior dꝫ ex officio inq
rere de impedimēto electi ⁊ de oībus p̱ q̄
electus ⁊ electio reprobenť. lꝫ cōtra electū
vel formā electōis nihil obijciať. Jtē qui
nō impleuit. xxx. annū non pōt eligi in ep̄m
ſed dari poteſt ꝓcurator.

Ca. Eccia vigorneń. deſtitu

Innotuit ta paſtore canōici eiuſdē ec-
cleſie cōcorditer mgr̄m. m. archidyaconū e
boraceń. in ſuū ep̄m elegerūt. Tādē petie-
rūt electōꝫ cōfirmari ab archiep̄o cātu. me
tropolitano ip̄orū. ſꝫ qꝛ electus ille abſens
erat electōꝫ illā diſtulit ꝯfirmare. Qui tādē
veniēs ſecrete fuit ⁊ ſpōte ꝯfeſſus ꝙ de le-
gitimo m̄rionio nō fuerat ꝓcreatus. Poſt
modū capl'm a ſe. ap. petijt eandē cōfirma
ri electōꝫ. Quidā aūt ſuffraganei cantu. ſi-
gnificauerūt dn̄o pa. ꝙ fuit filius cuiuſdaꝫ
militis ex q̄dā ingenua ⁊ nō cōiugata ſuſce
ptus. ⁊ idē mgr̄ idip̄m eſt cōfeſſus. Sup ꝟ
ſcribit pa. archiep̄o cantua. ꝙ lꝫ canon late
raneń. cōcilij ab alexādro editus nō legitie
genitos adeo p̱ſequať ꝙ electōꝫ taliū innu
it nullā eē. tn̄ nō potuit legē imponere ſuc-
ceſſori. vt cū talibus diſpēſare nō poſſet. cū
par in parē nō habeat imperiū nec ptātem
Multa ei in ꝟ caſu diſpēſationē inducere

videbanť morū honeſtas lr̄arū ſcīa. ⁊ fama
p̱ſone multiplr̄ approbate a qbuſdā etiā ḋ
fr̄ibus dn̄i pa. q eū in ſcolis cognouerāt et
electio cōcordit̄ facta ⁊ hūilis cōfeſſio cōfi
tētis. Habito igr̄ diligēti tractatu ſup hoc
papa intelligēs ꝙ capl'm vigorneń. eundē
mgr̄m nō poſtulauerat. ſꝫ improuide eū ele
gerat electōꝫ p̄dictā canonis p̄dicti autori
tate caſſatā denūciauit irritā ⁊ inanē. p̱cen
do capl'o vigorń. ꝙ ei nō imponit penā ex
p̄ſſam in canone ſup̄dicto nec cōpellit eos
ꝓbare ignorantiā quā allegāt. Poſt caſſa
tionē electōnis p̄dicte ſupplicatū fuit dn̄o
pa. vt diſpēſarꝫ cū eo. ſꝫ qꝛ talis ſupplicatō
noīe capl'i nō fiebat eā nō admiſit cū nūcij
capl'i ad ꝟ nō fuerit deſtinati. decernēs ir-
ritū ⁊ inane qcquid añ receptōeꝫ p̄ntiū ſup
ordinatōe vigorń. eccleſie fuerit attempta
tum ⁊ ſi vigorneń. capl'm dictū mgr̄m dux
erit poſtulādū poſtulatōꝫ ſuā ad ſe. ap. p̄n-
tare ꝓcuret No. ꝙ illegitime geniti eligi
nō pn̄t. ſꝫ tn̄ dn̄t poſtulari. ⁊ electō taliū ir
rita ē ip̄o iure. ⁊ eligētes ſcienter ſua ptāte
eligēdi p̱uari dn̄t. Jtē no. nūcius miſſus
ad vnā rem petendaꝫ. aliam petere nō pōt
Jtē nota ꝙ par in parē nō habet ptātem.

Cum inter canonicos. Ca. Va-
cante eccleſia ſaoneń. canonici cōuenerūt
ad electōnem ſil' celebrandā ⁊ ſinguli req-
ſiti cōi cōſenſu p̄poſitū aſteń. elegerūt exce
pto. s. ſubdyacono q p̱us appellauit ne di
ctū p̄poſitū eligerēt morbo epilētico labo-
rātē. p̱ q̄ alia vice tanq̄ꝫ inabilis recuſatus
fuerat. nec ad aliaꝫ ecciam dꝫ fieri trāſitus
donec reperiať ydoneus in eccia ſaoneń.
Poſtmodū archip̄ſbyter ꝓ parte ſua. ⁊ di
ct⁹. s. p̱ ſe ſup q̄ſtione iſta in mediolanēſeꝫ
archiep̄m cōpromiſerūt. Archieps̄ mgr̄m
G. modiceń. canonicū eis dedit in ep̄m et
etiā cōfirmauit. Demū ſup his cā ē ad ſe.
ap. delata. Hec ⁊ alia in p̄ntia dn̄i pa. fue-
rant allegata. Mandat pa. qbuſdā qꝛ con
ſtat electōnē de p̄poſito p̄dicto a maiori ⁊
ſaniori p̱te capl'i celebratā fuiſſe publicatā
et ēt ſubſcriptā. electōꝫ ip̄am debeāt cōfir-
mare. dūmodo dictus p̄poſitus electōi de
ſe facte cōſenſerit. cū p̱ mutuū cōſenſum eli
gentiū ⁊ electi q̄ſi cōiugale vinculū ſit con
tractū niſi ſufficiēter ſit oñſum eūdē p̄poſi
tū morbo epilētico laborare. ſup q̄ appella
tū extitit cōtra ip̄m. nō ob. appellatiōe ſi q̄
ex alijs cauſis ſup̱ius mēoratiſ fuerit inter
poſita q̄ friuole ſūt. nō ob. eo qđ poſt talē e
lectōꝫ ab archiep̄o dř eſſe factū. Quis a p̱ti
bus cōpromiſſū fuerit in eūdē. cū electoreſ
ab electōe nō potuerit reſilire. ⁊ idē ē ac ſi
nō cōpromiſerit etiā ſi dictus p̄poſitus nō
dū electōi facte cōſenſerit. dū tn̄ velit ꝯſen
tire electionē illius debeāt cōfirmare dum
mō morbo nō laboret obiecto. No. ꝙ ele
ctio bn̄ pōt fieri de aliena eccia nō obſtāte
appellatōe ſi q̄ ꝓpter ꝟ interponať. Jteꝫ
no. ꝙ vnus ſolus audit cōtra factū aliorūꝫ
iuſtā cām allegās. Jtē p̱ cōſenſuꝫ eligentiū
et electi q̄ſi cōiugale vinculū ē cōtractum.
Jtē electores poſt factā electōꝫ variare nō
pn̄t. ⁊ idē ē publicato ſcrutinio añ electōꝫ.

Ca. Vacante p̄poſitura colo

Dudum niē. eccl'ie. xiiij. de canonicis
elegerūt p̄poſitū ſctōrū apl'orū. ſꝫ. xxiiij. p̄-
poſitū ſcti georgij elegerūt. ſup iſtis electō
nib⁹ fuit cā ꝯmiſſa qbuſdā iudicib⁹ ſub iſta
forā. vt ſi de p̱tiū ꝓcederet voluntate cām
termiarēt eādē. alioqn cā ſufficiēter inſtru
ctā remittāt ad ſe. ap. Judices v̊o citauerīt
p̱tes ad p̄ntiā ſuaꝫ. lite cōteſtata receperūt
teſtes examinauerūt eligētiū cōſcias ⁊ au-
dierūt allegatōes vtriuſqꝫ p̱tis. tādē p̄poſi
tus ſcti georgij dixit ꝙ nolebat ſtare corā
ſnīe vn̄ iudices ꝓceſſū cāe ad ſe. ap. deſtia
uerūt. p̱tibus terminū ſtatuēdo q̄ deberēt
in p̄ntia dn̄i pa. cōparere. Jn termio cōſti-
tuto nūcius p̄poſiti ſctōrū apl'orū acceſſit
ad p̄ntiā dn̄i pa. p̄poſitus ſcti georgij non
iuit nec ꝓ ſe miſit aliū rn̄ſalē. Dn̄s pa. dili
gēter inſpexit acta iudicū ⁊ inuenit ꝙ ꝓ p̄
poſito ſctōrū apl'orū faciebat autoritas. ſꝫ
ꝓ p̄poſito ſcti georgij nūerus. cū p̄mus a.
xiiij. ſcđs v̊o a. xxiiij. fuiſſet electus. Cōtra
p̄poſitū ſcti georgij fuit ꝓpoſitum. ꝙ patie
bať in ordinib⁹ ſcīa ⁊ etate defectū. Sꝫ qꝛ
allegatōes ip̄ius q̄s corā iudicib⁹ allegauit
dn̄o pa. p̄ntate nō fuerūt n̄ potuit intelligeř
qđ ipſe rn̄derit ad obiecta. ⁊ ſic cā remiſſa
ſufficienť inſtructa n̄ fuit. ⁊ iō ad diffinitiuā

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſniam ꝓcedere non potuit. Cõmittit ergo
cãm ſub hac forma. vt ſi notoriũ eẽt vel cõ
ſtaret ꝑ ea q̃ iam dicta erãt ꝙ ꝑpoſitus ſã
cti georgii electõis tꝑe pateret defectũ vel
in ordinibus vel in ſcia vel in etate impone
rent ei ſilentiũ ſuꝑ ipſa ꝑpoſitura. non ob-
ſtante ipius abſñtia corꝑali. ⁊ ꝑpoſito ſctõ-
rũ apl'orũ ꝑpoſiturã adiudicarent. alioqn
cũ q̃ſi a duabus partibus ſit electus ⁊ pro
pter h̃ appareat ꝙ bono zelo ipm̃ elegerit
impedimẽtis ceſſantibus ipius ꝑpoſiti ſã
cti georgii electionẽ cõfirmarẽt alterius e
lectiõe caſſata. No. ꝙ nũerus q̃ multũ
excedit ꝑfert autoritati. Jtẽ cã nõ dr̃ ſuf
ficiẽter inſtructa. niſi allegatões vtriuſqz
partis iudices audiuerint. Jtẽ tp̃us ele
ctõis dz inſpici an tũc debeat electus repu
tari ydoneus. Jtẽ ad h̃ ꝙ valeat electio
tria ſunt cõſiderãda in electo ſcz ordo ſcia
et tp̃s ⁊ quartũ addit vt ſit legitimus.

Ca. Vacãte eccia

Bone memorie magũti. ꝑpoſitus
ſancti petri maguntini. ⁊ quidã alii q tunc
erant abſñtes. nec ad eandẽ ecciam accede
re poterant. mandauerũt capl'o maganti.
vt ſine ipis nõ ꝓcederent ad electionẽ pa
ſtoris ⁊ ne ſecus facerẽt appellauerũt. Ca
pitulũ magun. nõ obſtante appellatõe po-
ſtulauit ep̃m vormacieñ. appellans ne pre-
poſitus ⁊ alii cõtra ſuã poſtulationẽ aliqd
attẽptarẽt. Et licẽtia pa. nec petita nec ha
bita tranſiuit dictus vormacieñ. ep̃s ad ec
cleſiã magun. ⁊ canonici autoritate ꝓpria
receperũt eundẽ quo facto ꝑpoſitus ⁊ alii
q̃ tunc erant abſñtes videntes ꝙ capl'm ap
pellationi de ipis facte nõ detulerãt. ⁊ di-
ctũ vormacieñ. ep̃m ſine licentia pa. recepe
rant illi q cũ ꝑpoſito erãt. lz pautiores nu
mero intelligentes ius eligẽdi ꝓpter alio-
rũ delictũ ad ip̃os deuolutũ fuiſſe dictũ ꝑ
poſitũ in archiep̃m elegerũt. Jſtud nego-
tiũ ꝑ partes delatũ ad ſe. ap. fuit. Auditis
q̃ partes ꝓponere voluerunt. qꝛ de allega
tis a ꝑtibus dño pa. plene nõ cõſtitit. man
dauit ꝑneſtino. vt ſi dict⁹ vormacieñ. ep̃s
recepiſſet ecciam magũ. q̃ ad tꝑalia vl' ſpũ
alia vel miniſtraſſet in ea poſtulatõz de ip̃o
factã irritã nũciaret. de gr̃a cõcedens eidẽ
ecciam vormacieñ. de iure eſſet vtraqz pri
uandus. qd̃ ſi parere cõtemneret priuaret
vtraqz. Poſtmodũ vero inqreret de ipius
ꝑpoſiti electõe veritatẽ. ⁊ ſi cõſtaret ei de
vi q̃z ip̃e ꝑpoſitus ⁊ ſui metuebãt. electõez
cõfirmaret ipius. nõ obſtante ꝙ poſt appl'
lationẽ fuiſſet electus. qꝛ alij q appellatõni
nõ detulerant cõtra ip̃m opponere nõ va-
lebãt. cũ fruſtra imploret legis auxiliũ q cõ
mittit in legẽ. Preterea nõ poterat ei op-
poni ꝙ eẽt a paucioribus electus. qꝛ cum
ip̃i appellationẽ interpoſitã cõtẽpſiſſent ⁊
ꝑter lĩiaz pa. recepiſſent dictũ vor. ep̃m ſe
reddiderũt indignos. Si vero nõ recepiſſz
q̃ ad tꝑalia vel ſpũalia ecciam magũ. tũc le
gatus reqreret tam de electõe q̃z de poſtu
latõe ⁊ inqſitionẽ ad ſe. ap. deſtinaret. Le
gatus v̉o lz oia eẽnt notoria q̃ contra vor.
ep̃m opponebant. ad maiorẽ tñ cautelam
multos teſtes ex ꝑte ꝑpoſiti inductos re-
cepit. Vñ ip̃e ſcd̃m mandatũ pa. poſtulatõ
nẽ de ep̃o vor. factã penitus caſſauit ⁊ ele
ctionẽ ꝑpoſiti cõfirmauit ⁊ ip̃m in ꝑſbyte-
rũ ordinauit ⁊ in ep̃m cõſecrauit. Quo fa-
cto nũcij vtriuſqz ꝑtis iterũ ad ſe. ap. acceſ
ſerunt. Ex parte vor. ꝓponebat contra fa-
ctũ legati. ꝙ eo nõ citato ⁊ ſuis ſeq̃cibus ꝓ
ceſſiſſet. Rñdit pa. ꝙ exceſſus notorius ex
aminatõne nõ indiget. qꝛ factũ iſtud noto
riũ erat. ⁊ oia preſumunt legitie acta q̃ fa-
cta ſunt a legato. nec poſſent ꝓbare ꝙ cita
ti nõ fuerunt. qꝛ negãtis factũ nulla ẽ ꝓba
tio ſcz̃m rerũ naturã. qꝛ ⁊ ſi qlibz de ſe dice
ret ꝙ nõ fuit citatus. ſinguli eẽnt in ſuis te
ſtimonijs ſingulares. ⁊ ſicut ad ip̃m lega-
tũ ſecure nunciũ tranſmiſerũt ita potuerũt
ꝓcuratorẽ ydoneũ deſtinare. Dñs pa. au
ditis q̃ partes ꝓponere voluerũt q̃zuis ꝓ-
pter autoritatẽ iudiciariã ꝑſumant q̃ a le-
gato facta ſunt eſſe legitime acta. plus tñ il
lam rõnem aduertit ꝙ aduerſarij ipius ꝑ
poſiti ex tribus cauſis ꝑmiſſis intantum ſe
reddiderũt indignos ꝙ cõtra ip̃m ꝑpoſitũ
nõ debent audiri. ⁊ id̃ qd̃ factũ eſt de ipſo
ꝑpoſito ꝑ eos nõ põt impediri. immo ⁊ ſi e
lectores ꝑpoſiti ſil'r deliqſſent vt ſe reddi-
diſſent indignos. ad papaz fuiſſet eligendi
ꝑtãs deuoluta. quare potuiſſe⁊ ꝑdictũ pre

poſitũ preficere eidẽ eccie in paſtorẽ. Suꝑ
his igit habito tractatu diligẽti caſſationẽ
poſtulatõis de vormacieñ. ep̃o facte rataz
hũit pa. ⁊ electõz ꝑpoſiti ꝯfirmauit. No.
ꝙ ep̃s q ſine lĩia pa. trãſit ad aliaz ecciam
h̃ ipſo dz eam ꝑdere ⁊ etiã ꝓpriã. Jtẽ ca
nonici q ſine licẽtia pa. ip̃m recipiũt priua-
ti ſunt ꝑtãte eligẽdi. ⁊ ꝑtãs eligendi ad ali
os deuoluit. lz ſint nũero pauciores. Jtẽ
q nõ defert appellatõi aduerſarij ſui cõtra
ip̃am appellationẽ nõ põt opponere. qꝛ fru
ſtra implorat legis auxiliũ q cõmittit in le-
gem. Jtẽ q̃ a iudice fiunt ꝑſumunt legiti
me acta q̃zdiu in cõtrariũ aliqd nõ oñdat.
Jtẽ negatiua directe ꝓbari nõ põt. Jtez
teſtes ſingulares nõ valent. Jtem ſicut
qs mittit nunciũ ita põt mittere ꝓcuratorẽ
et ſic ꝑ nũciũ nõ excuſat q̃minus cõtumax
iudicet. Jtẽ cũ oẽs canonici in electione
deliquũt ad ſuꝑiorẽ deuoluit eligẽdi ꝑtãs
Jtẽ electio ſiue poſtulatõ q̃ nulla eſt nõ im
pedit electionem ſecundam.

Ca. Populus eccie ſcti ſal

Querelã. uatoris cũ eẽt in quaſi poſ-
ſeſſiõe ꝑñtandi rectorẽ in ipſa eccia. p. ꝑſbi
terũ elegit in rectorẽ eiuſdẽ eccie ſancti ſal
uatoris ⁊ ꝑ cardinalẽ ſctẽ ſuſanne in ip̃a fu
it inſtitutus. G. tituli ſancti vitalis preſby-
ter carð. ꝑ yconomũ eccie ſctẽ agathe cui⁹
cardinalis ipſe eſt gubernator mouit qõnẽ
ꝯtra dictũ. p. ꝑſbyterũ ſuꝑ eccia ſancti ſal-
uatoris. Cauſa iſta fuit cõmiſſa dño inno-
cẽtio ꝑ celeſtinũ dñ erat carð. corã q̃ pete-
bat yconomus ſctẽ agathe dictũ. p. preſby
terũ ab eccia ſcti ſaluatoris remoueri quaz
occupauerat in ꝑiudiciũ eccie ſancte aga-
the. ⁊ iniuriã cardinalis cũ ipſa eccia ꝑtine
at ad ecciam ſctẽ agathe pleno iure inſuꝑ
petebat penſionẽ. xvi. denariorũ papieñ. ec
cleſie ſancte agathe debitã ꝓ eccleſia ſan-
cti ſaluatoris ſibi reſtitui de nouo ſubtra-
ctã. Ex aduerſo rñdet p. ꝑſbyter predictus
ꝙ ipſe nullã iniuriã fecit cardinali nec in ꝑ
iudiciũ eccie ſancte agathe receꝑat ecciaz
ſancti ſaluatoris. cũ eccleſia ſancti ſaluato-
ris nullo iure ꝑtineat ad eccleſiã ſctẽ aga-
the. nec ſibi dz reddere aliquã pẽſionẽ. ſed
ꝑ electionẽ populi ad quẽ ꝑtinet de antiq̃
cõſuetudine ꝑ cardinalẽ ſancte ſuſanne ad
quaz ipſa ꝑtinet eccia fuerat inſtitutus lite
cõteſtata. ⁊ receptis ꝓbatiõibus hincinde
mortuo celeſtino ſucceſſit ei innocentius.
ipſe rõibus vtriuſqz inſpectis abſoluit ip̃m
ꝑſbyterũ ab impetitõe yconomi ſancte aga
the ſuꝑ electõe ⁊ inſtitutõe facta de ipſo in
eccia ſancti ſaluatoris. imponendo ſilentiũ
ſuꝑ his yconomo ſancte agathe. qꝛ cõſtitit
ꝙ ppl's ſancti ſaluatoris erat in quaſi poſ-
ſeſſione ꝑñtandi clericũ qñ ip̃m ꝑſbyterum
elegit ad illã. ⁊ ꝙ eccia ipſa ſpectat ad titu
lum ſancte ſuſanne in ſpũalibus pleno iure
ſalua qõne ſuꝑ iure ꝑronatus inter ecciam
ſctẽ agathe ⁊ ppl'm ſancti ſaluatoris. Jtẽ
qꝛ conſtitit ꝙ pẽſio. xvi. denariorũ papieñ.
monete fuit ſoluta eccie ſctẽ agathe annua
tim ꝓ eccleſia ſancti ſaluatoris in termis ꝑ
multa tꝑa. ſed de nouo ſubtracta. reſtituit
eccleſiã ſancte agathe in eundẽ ſtatũ ꝑcipi
endi predictã penſionẽ ab eccia ſancti ſal-
uatoris in termis ⁊ condẽnauit predictum
ꝑſbyterũ ad ſolutionẽ pẽſionis ꝑdicte ſub
tracte ſalua qõne ꝓprietatis inter ipſas ec
cleſias. No. ꝙ ꝑ ſolã ꝑñtationẽ factã ab
eo q eſt in qeta poſſeſſione ꝑñtandi. lz dñs
nõ ſit. acqrit ius in eccleſia. ita ꝙ poſtea nõ
remoueret ſi ius ꝑñtandi alij adiudicaret.
Jtẽ ſnĩa lata ſuꝑ poſſeſſione nõ ꝑiudicat ꝓ
prietati. Jtem ſpoliatus reſtitui debz añ
queſtioem ꝓprietatis.

Ca. Eccleſia vin

Cũ vintonenſis toñ. vacante ar-
chidiaconus cum ſuis ſequacibus elegit ſa
lubrieñ. decanũ illegitime natũ ſcienter. pri
or ⁊ cõplices ſui elegerũt ꝑcentorẽ lincoñ.
Pro iſtis duabus electõibus ꝑtes venerũt
ad ſe. ap. Papa auditis ꝓbatõibus vtriuſ
qz electõis inuenit electionẽ vtranqz cõtra
formã canonicã attẽptatã. Prima electio
ꝑ archidya. de ſalubrieñ. decano ꝑ inordi-
natã ꝑſumptionẽ facta fuit de hoie illegiti
me nato. Scd̃o de ꝑcentore linco. ꝑ violen
tam impꝛ̃ſſionẽ. Vñ pa. habito concilio fra
trũ vtranqz caſſauit. Poſtea vero aliqbus
diebus elapſis pars illa q̃ precẽtorẽ elege-
rat ad dñm pa. acceſſit. ⁊ qd̃dam exhibuit
inſtrm̃ ſigillatũ cũ ſigillo cõuentus in q̃ cõ-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

tinebaꝛ ꝙ vintoneñ. cõuentus vices ſuas
cõmiſerat priori ⁊ qbuſdã de fribus ſup e-
lectõe faciẽda in pñtia dñi pa. Vñ petebat
prior ⁊ cõplices ſui lniaȝ eligẽdi. Pa. iſtud
inſtr̃m fecit exhiberi alteri pti qđ ab oibus
extitit approbatũ. Papa q̃ſiuit ab illo prio
re ⁊ ſocijs eius vtrũ vellẽt admittere alios
ad electõȝ celebrandã. ⁊ ipſi rñderũt ꝙ ſal-
uis exceptõibus q̃s ꝯtra illos hẽbant illos
admittere volebant. ⁊ ſic ꝓteſtatõe p̃miſſa
oẽs ſil' in cõi fuerũt ad tractãdũ de electõe
ſed nõ potuerũt cõcordare de aliq̃ pſona e
ligẽda cõiter. ⁊ ſic infecto negocio habue-
rũt recurſũ ad papã. ⁊ illi q p̃centorẽ elege
rant dicebãt illos q ſalubrieñ. decanũ ele-
gerant iure eligẽdi ipſo iure p̃uatos. qꝛ ho
minẽ illegitime natũ ſciẽter elegerãt. vñ ſm
cõciliũ laterañ. eligẽdi ptãtem pdiderãt. et
bñficijs eccĩaſticis triẽnio carere debebãt
petentes a pa. vt ſup h interloq dignareꝛ.
Alij vero ad h rñdebãt ꝙ ille decanus ſa-
lubrieñ. p ſe. ap. legitimari ꝓmeruit. Dñs
pa. ſup h cõſiderans ꝙ prior ⁊ ſui poſt pri-
mã electõȝ ſuã admiſerãt alios ad celebrã-
dã ſcđam. ⁊ lateraneñ. cõciliũ vna vice tm̃
punit huius p̃ſumptores. interloq̃ndo ꝓ-
nũciauit illos ẽẽ admittẽdos. qꝛ electõ quã
mõ facere volebant nõ iam ſcđa. ſȝ potius
tertia cõcurrebat. No. ꝙ q ſcienter indi-
gnũ eligit. amittit ptãtem eligẽdi. ⁊ deuol-
uiꝛ ad illos q nõ peccauerũt. Itẽ p h ꝓ-
baꝛ ꝙ ille canon cũ in cunctis. eſt canon la
te ſniẽ. Itẽ illi q amiſerunt ptãtem eligẽ-
di pñt admitti ad electiõeȝ ab illis ad quos
eligẽdi ptãs fuerat deuoluta.

Ca. Cum eccĩa

Per inquiſitionẽ. toloſana infama
ta fuiſſet ſup quibuſdã exceſſibus. mãdauit
pa. quibuſdã vt inqrerẽt ſup h veritatẽ tam
in capite q̃ȝ in mẽbris. Inqſitores ad tolo
ſanã eccĩam accedẽtes acceperũt iuramen
ta canonicorũ. ⁊ in illa inqſitiõe quidã ma
ſtaron cancellarius iuratus aſſeruit ſe ſci-
uiſſe ꝓ certo. R. olim toloſañ. ep̃um ⁊ ami
cos ipſius anteq̃ȝ ipſe. R. eligereꝛ habuiſſe
colloquiũ cũ quibuſdã canonicis noĩatim
exp̃ſſis ac eos p̃cibus ſollicitaſſe vt ip̃m. r.
in ep̃m eligerent. ⁊ vidit ⁊ audiuit qñ ep̃us
ipſe cõfeſſus fuit in pñtia q̃rundaȝ canoni-
corũ ſe p̃ſtitiſſe iuramentũ qbuſdã canoni-
cis. q ſue prime electõi fuerãt aduerſati. cre
dens ꝓ certo ꝙ iuramentũ illud p̃ſtitũ fuit
vt eligereꝛ ex pacto. Itẽ dixit idẽ maſta
ron ꝙ ipſemet poſt electõȝ. r. caſſatã domũ
ep̃alem noĩe ipſius. r. detinebat ⁊ recipie-
bat redditus ep̃ales q̃s expendebat in ne-
gocijs ip̃ius. r. Iudices dubitauerũt quali
ter dictus maſtaron puniri deberȝ. Papa
ſup h cõſultus rñdet. Cũ ergo dictus ma-
ſtaron dictũ. r. ſimoniacũ ſciẽter elegerit in
ep̃m ſicut ipſe ſuo iuramento aſſeruit. ⁊ ſic
bñficijs eccĩaſticis ſe reddidit indignũ in p̃
poſitũ toloſañ. poſtea eligi nõ potuit. Vñ
mãdat pa. inqſitoribus ipſis. vt ip̃m ab offi
cio p̃poſitiue amouẽtes virũ ydoneũ faci-
ant aſſumi ad ipſam. No. ꝙ q ſciẽter indi
gnũ eligit. indignus efficiꝛ bñficijs eccĩaſti
cis. ita ꝙ interim de iure nõ poteſt eligi.

Ca. Quidã p̃oratus in eccĩa

Cũ cãm. ſancti petri lucani vacauit. ma
ior ps canonicorũ in priorẽ elegit p̃ſbyteꝝ
bonũ. quidã alij cõtradicebãt dicentes. ꝙ
talis electio nõ valebat. eo ꝙ dictus p̃ſby-
ter bonus nõ erat ꝓfeſſus ordinẽ regularẽ
Cauſa fuit cõmiſſa qbuſdã iudicibus corã
qbus allegabaꝛ. ꝙ cũ dictus p̃ſbyter bonꝰ
nõ fuiſſet ꝓfeſſus ordinẽ regularẽ eligi nõ
potuit in priorẽ. In cõtrariũ ꝓponebaꝛ ꝙ
multi priores cõtinue vnus poſt aliũ fuerãt
in eccĩa ipſa p multa ⁊ longa tpa q non fue
rant ꝓfeſſi. Dubitauerũt iudices an talis
cõſuetudo excuſaret q̃minus talis electio
valeret. Conſultus pa. rñdet. ꝙ non debe
mus ſolũmõ attẽdere qđ ſit factũ. ſȝ qđ ſit
potius faciendũ. ⁊ ſm legẽ diuinã nõ ẽ arã
dũ in boue ⁊ aſino. nec aliqs dȝ induere ve
ſtẽ de lano ⁊ lino cõtextã. Vñ mandat pa.
vt ip̃am electõȝ debeãt irritare ⁊ p̃dictũ p̃
ſbyterũ bonũ ⁊ alios nõ ꝓfeſſos cõpellant
vt beati bñdicti regulã in eadẽ eccĩa conſti
tutã ꝓfiteanꝛ ⁊ ſeruẽt aut eccĩam ip̃am oĩ-
no dimittãt. No. ꝙ nõ dȝ cõſiderari qđ
factũ ſit. ſed qđ faciendũ. qꝛ in h conſuetu-
do non excuſat. Itẽ oẽs q in vno eodẽq̃ȝ
officio deſeruiunt eiuſdem ꝓfeſſionis de-
bent eſſe.

Ca. vacante eccleſia ar

Quod ſicut. machana quidaȝ abbas
electus fuit in archiep̃m eccĩe armachane.
et poſtmodũ cõfirmatus ⁊ ꝯſecratus. Qui
dã ep̃s ⁊ abbas quidã opponebãt ſe huic
electõi. Legatus ap. ſe. corã q̃ p̃dicti ſe op
ponebãt inqſiuit de mõ electõis ⁊ de pſo-
na electi. qꝛ multa ꝓponebanꝛ tam ꝯtra p-
ſonã electi q̃ȝ ꝯtra formã electõis. ⁊ inqſitõ
ne facta inuenit plura. tam cõtra pſonã ele
cti. q̃ȝ ꝯtra formã electõis. dubitauit cardi-
nalis qđ ſibi eẽt faciendũ. Conſuluit papã
et ipſe rñdet ad illa q̃ ꝯtra electõȝ ꝓponebã
tur. Primũ quidẽ electio dicebaꝛ facta de
tribus. ſȝ illa videꝛ potius noĩatio q̃ȝ electõ
vñ nihil iuris acqſitũ fuit noĩatis. ⁊ iõ lici-
te potuit ꝓcedi ad electõȝ celebrandã in ec
cleſia armachana. Scđm fuit appellatio a
rege interpoſita. et pa. dicit ꝙ appellatio
illa electõȝ ñ potuit impedire. qꝛ nihil attẽ-
ptatũ fuit in p̃iudiciũ regis. qꝛ nõ noĩatõ ſȝ
electio ſolennis dȝ principi pñtari. vt ſuũ p̃
ſtet aſſenſũ tanq̃ȝ p̃ronus. lȝ qñq̃ȝ p vſurpa
tionẽ in cõtrariũ fiat. Terciũ fuit qꝛ dicti
ep̃s ⁊ abbas contẽpti fuerũt. vt dicebant.
dicit pa. ſi electõi intereſſe debuerũt ⁊ ipſi
nõ contẽpti ſed vocati fuerũt dũmõ ſine pi
culo potuerũt vocari. ſiue nequerĩt ſiue no
luerint ad electionẽ venire celebrandã ip̃o
rũ abſentia electionẽ non potuit impedire.
Si vero nõ fuerint vocati. ſed contẽpti caſ
ſari dȝ electio. niſi poſtea ꝓ bono pacis vo
luerint cõſentire. Sup eo vero ꝙ in die cõ
ſecratõis ſue añq̃ȝ miſſa finireꝛ acolitũ or-
dinauit ꝓ tãto exceſſu caſtigeꝛ qꝛ ſolus ro
manus pon. q conſecraꝛ añ hymnũ angeli
cũ. ⁊ poſtmodũ miſſam incipit ⁊ pficit. con
ſecratus in die ſue ꝯſecratõis p̃õt ordines
celebrare. Alij vero q inter epl'am ⁊ euan-
geliũ cõſecranꝛ. qꝛ ipſi cõſecrati cõcelebrãt
principaliter celebrãti nõ dñt tũc ordines
celebrare ne diuidaꝛ miſterium vnitatis.
Preterea nõ lȝ archiep̃o ſine pallio cõuo-
care cõciliũ cõficere criſma. dedicare baſili
cas. ordinare clericos. ⁊ ep̃os cõſecrare. et
iõ multũ p̃ſumit q añq̃ȝ impetret palliũ p̃di
cta facere p̃ſumit. cũ nõ tanq̃ȝ ep̃s ſȝ tanq̃ȝ
archiep̃s ea facere videaꝛ. Sup eo vero ꝙ
tabulã argẽteã alienauit dũmõ eccĩam red
det indẽnem equanimiter poterit p̃teriri.
cũ hoc ꝓceſſerit de cleri ⁊ ppl'i voluntate.
Nota ꝙ p noĩationẽ nullũ ius acqriꝛ noĩa
to. Itẽ appellatio p laicũ patronũ inter-
poſita ne fiat electõ in eccleſia collegiata ñ
valet. Item ſi qs contẽptus ſit in electio
ne niſi conſentire voluerit caſſari debet ele
ctio. Alia vero que contra pſonam ꝓpone
banꝛ. diſpenſatiue dicta intelliguntꝛ.

Ca. Vacante eccĩa baioceñ.

Auditis. canonici baioceñ. ad electõeȝ
cõueniẽtes. ps vna elegit vuil. archid. alia
ps elegit. r. ſubdyaconũ. Electões iſte dela
te ſunt ad dñm pa. Ipſe pa. examĩatis me-
ritis vtriuſq̃ȝ electõis inuenit vtranq̃ȝ con
tra formaȝ iuris attẽptatã h mõ. Cum eñ
canonici in capitulo cõueniſſent. ⁊ volun-
tates ſinguloꝝ inqſite fuiſſent. decanus cũ
paucioribus cõuenit in dictũ. r. ſubdyaco-
nũ nõ ip̃m eligẽdo ſed noĩando ⁊ cãtor cũ
pluribus noĩauit dictũ vuil. archid. tandeȝ
ſolus cantor noĩauit mgr̃m. r. de albegijs
appellans ne decanus q primã vocẽ in ele
ctione hẽbat ad electõȝ ꝓcederet ſine con
ſenſu totius capl'i vl' maioris ptis. Deca-
nus nõ obſtante appellatiõe illa nõ habito
cõſenſu maioris ptis capituli ſȝ longe mio
ris dictũ vuil. archid. elegit ſtatiȝ appellãs
ne qs ꝯtra electõȝ aliqđ attẽptaret. decanꝰ
tñ allegabat ꝙ electõi ſue plures alij cõſen
ſerunt. ſed h allegatio nõ valebat cũ ex poſt
facto cõualeſcere nõ poterat qđ ab initio ñ
valebat. qꝛ electio q̃ fuit irrita ipſo iure per
ſubſequentẽ cõſenſum nõ poterat ẽẽ rata.
Poſt electõȝ decani cantor ⁊ alij q reman
ſerũt in capl'o poſt illã electõȝ decani nõdũ
caſſatã. ⁊ poſt ap. ad ſe. ap. interpoſitã rece
dentes a noĩatiõe dicti vuil. archidyaconi
dictũ ſubdyaconũ. r. elegerũt. Dñs pa. qꝛ
vtranq̃ȝ electõȝ inuenit ꝯtra formã canoni
cã attẽptatã vt dictum. ẽ. vtranq̃ȝ caſſauit.
Nota ꝙ ſcđa electio attẽptari nõ dȝ p̃ma
nõ caſſata. qđ intellige cũ prima electio nõ
eſt nulla rõne electi. Nota ꝙ electio que
nulla ẽ. ex poſt facto nõ conualeſcit. Iteȝ
quod fit poſt legitimã appellationem nõ va
let.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ca. Eccia toloſan. vacāte

In cauſis. capl'm ad tractādū de electione inſil' ꝯuenerūt. ⁊ duos de capitulo elegerūt. vt qnqꝫ de eodē capl'o eligerent electoꝛes. q p̄ſtito iuramēto tractarēt de electōe paſtoꝛis. ⁊ ſtatutū fuit a capl'o vt ille quē illi qnqꝫ cōcoꝛditer eligerēt vl' tres ex illis dūmō pſona eēt ydonea ꝓ ep̄o hērēt. Poſtmodū cū illi duo qnqꝫ electoꝛes elegiſſent. ⁊ illi ad tractandū de electōe receſſiſſent in partē. ⁊ nō poſſent oēs cōcoꝛdare in vnā pſonā. tres ex illis poſtulauerūt ep̄ꝫ ꝯuenarū. reliq duo tercia die cū paucis d' capl'o reliqs abſētibus archid'. agenē. elegerūt. Demū cā ſup iſtis electōibus ad ſe. ap. ē delata. In p̄ntia dn̄i pa. oīa iſta ex pte illoꝛū q poſtularāt ep̄m ꝯuenarū ꝓpoſita fuerūt. e cōtrario nūcij p̄dicti archid'. rn̄derūt. ꝙ cū p̄dicti qnqꝫ de electōe tractarent et inter ſe diſcoꝛdaſſent. ita ꝙ ꝯtentioſe voces eoꝛū a frībus q remāſerant in capitulo audite fuerūt a capl'o. Capl'm p duos de canonicis eiſdē ꝓhibuit ne vlterius in negocio ipſo ꝓcederēt. reuocādo ſibi traditā ptātem. mandātes eiſdē vt ad capl'm redirent ad tractandū de electōe cū alijs. q̄ruꝫ duo ad capl'm ſūt reuerſi. ſubſeq̄nti die capitulū ꝓut moꝛis ē fecit pulſari campanaꝫ ad capl'm cōgregandū. ⁊ cū p̄dicti tres cū qbuſdā alijs ad capl'm n̄ veniſſent. poꝛ cū maioꝛi pte capl'i p̄dictū archid'. agenē. elegit. Auditis his ⁊ alijs pa. ſup h' ſcribit quibuſdā abbatibus in hunc modū. qꝛ poſtulatio facta de ep̄o ꝯuenarū. facta fuit p illos in q̄s totū capitulū eligēdi trāſtulerat ptātem ꝓpter qd' de cōſenſu totius capl'i intelligit' eē facta. cū res nō eēt integra. ex eo ꝙ electoꝛes in tractatu ꝓceſſerāt ptātem illā capl'm nō potuit reuocare. id' electōꝫ ipius archidiaconi caſſauit. Vn̄ mandat pa. q̄tenus ſi pſonā illius ep̄i inueniāt vtilem ⁊ neceſſariā ad regimē eccie toloſane ⁊ idoneā ad hereticoꝛū pfidiā extirpandā ei tribuāt lnīam trāſeundi ad ecciam toloſan. Nota ꝙ re nō integra ptās alij cōceſſa nō pōt reuocari. Itē qd' fit p illos qbus totū capl'm cōtulit ptātem p ip̄m capl'm intelligit' eē factū. Itē q̄ p aliū facit. p ſeip̄m facere videt'.

Ca. Eccia

Cum eccia vulterana. vulterana canonicoꝛū obſeqo longo tpe fuerat deſtituta. vn̄ vulteranus ep̄s q̄ſdam canonicos elegit ⁊ inſtituit in eadeꝫ. ſed canonici eos recipe noluerūt dicentes ꝙ electio talis fuerat in eoꝛū p̄iudiciū attemptata ꝓpter qd' ep̄s cōtra canonicos illos lr̄as ap. ad floꝛētinū ep̄m impetrauit. coꝛā q̄ petebat ep̄us vt canonicos ꝓhiberet ab iniuria. quā faciebant eidē ſup electōe dictoꝛū canonicoꝛū Scd'o petebat vt canonici ip̄m ep̄m iure electōis libere vti decetero paterent'. Floꝛētinus ep̄s lite ſup dictis articulis ꝯteſtata ⁊ recepꝰ ꝓbatiōibꝫ vtriuſqꝫ ptis dubitans q̄liter ſup p̄dictis deberet ꝓcedere cōſuluit dn̄m pa. cām inſtructā remittēdo ad ip̄m et ipſe pa. eidē rn̄det vt ſup primo articulo in q̄ petebat ep̄s vt canōicos ꝓhiberꝫ ab iniuria quā faciebant eidē ſup electōe p̄dictoꝛū canonicoꝛū abſoluat canonicos vulteranos ab impetitōe ep̄i. qꝛ nō videt' iniuriam facere q vtit' ſuo iure. cū p teſtes longe melius ſit ꝓbatū ꝙ canonici illo iure ſunt vſi anteq̄ꝫ ep̄s vulteranus. In ſcd'o articulo q̄ idē ep̄s petebat vt canonici paterent' ip̄m libere vti decetero iure electōnis. abſoluat ſimiliter canonicos ſepedictos. cū ſit notoriū ꝙ in tuſcia ꝯſuetudo generalis fuetur vt in cathedralibus eccleſijs capl'm ſolum mō irreqſito ep̄o eligēdi canonicos hēant ptātem. No. ꝙ nō facit alicui iniuriā qui vtit' ſuo iure. No. ꝙ in eccleſijs cathedralibus circa electōes cōſuetudo ſeruat'. cum de iure cōi ptineant ſil' ad capitulū ⁊ ep̄m illius eccleſie.

Ca. Eccia moꝛinen. deſti-

Cū dilecti. tuta paſtoꝛe archidyaconꝰ eiuſdē eccie electus fuit in paſtoꝛē. Super iſta electōe iam cōfirmata oꝛta fuit poſtmodū cōtrouerſia inter ip̄m electū ⁊ eius ſeq̄ces. ⁊ quoſdā alios canōicos eiuſdē eccie. tandē delata eſt qō ad ſe. ap. Ex parte electi fuit ꝓpoſitū coꝛā pa. ꝙ cū eccia ipſa vacaret canonici eiuſdē eccie in tres canonicos moꝛinē. poteſtatem eligendi epiſcopū contulerunt ꝓmittentes vt illū recipent in rectoꝛē quē de gremio eccleſie ducerēt eligendū. q examinatis volūtatibus ſingulorum archidiaconū eiuſdē eccleſie elegerūt. Metropolitanus electionē examinans ac pſonā electi. ⁊ de etate ipſius de cuius defectu fuerat ab aliqbus dubitatū veritateꝫ inqrens ꝓnunciauit ip̄m in etate non ſuſtinere defectū. ⁊ electionē ipſius cōfirmauit Vn̄ petebat' imponi ſilentiū parti aduerſe q̄ ſe huic electōi opponebat malicioſe. Verūquidā. b. noīe ꝓpoſuit ex aduerſo ſub pena bn̄ficij ſui ſe obligans. ꝙ ſupradictis tribus ſub hac foꝛma data fuit ptās eligendi. vt examinatis ſinguloꝛū volūtatibus. illum in quē oēs vel maioꝛ ⁊ ſanioꝛ pars capituli de gremio eccie cōſentire eligere tenerent' ſed ipſi electoꝛes ptātem ſibi traditā nō ſuāntes. dictū archidiaconū quē pauci de capitulo noīarant eligere p̄ſumpſerunt. Vn̄ canonici moꝛin̄. poſtmodū mirabant' q̄liter archidiaconus fuerat electus. ⁊ cū plures eēnt in eccia digniores. vn̄ cepert fere oēs publice ꝓfiteri ꝙ ip̄m archidy. nullatenus noīauerant. ⁊ reputātes ſe in hac pte deluſos. ⁊ ſic talē ſurreptionē dn̄o pa. retulerūt petentes dictū archidyaconū remoueri ab eccia moꝛinē. Dn̄s pa. his auditis. qꝛ res iſta erat pnicioſa exēplo ſi p ſurreptōnis aſtutiā qs aſcēderet ad apicē dignitatis. ita duxit ꝓuidendū vt cōtradictoꝛes p̄ſtent iuramentū qd' malicioſe nō ꝓponāt hmōi qōnē. ⁊ p̄dicti tres electoꝛes iuramēto aſtringant' dicere veritatē ꝙ ex canonicis examinatōis tpe in dictū archidi. cōuenerūt. ⁊ ſi tres vel duo illoꝛū dixerint ꝙ maioꝛ pars canonicoꝛū cōſenſerit in dictū archidi. contradictoꝛibus ſilentiū imponat'. cū illoꝛū ꝓbatio inſufficiēs eēt eo ꝙ eēnt in ſuis teſtimonijs ſingulares. Si vō dixerint ꝙ a paucioꝛibus p̄dictus fuerit noīatus. tūc ſi fuerit ſufficiēter ꝓbatū. ꝙ illū de gremio eccie ſm̄ foꝛmā ſibi datā eligere tenerent'. in quē oēs vel maioꝛ ⁊ ſanioꝛ ps capituli cōſentirent. electō ipſius caſſet' alioqn qd' de ipſo archidy. factū ē ratū habeat'. ⁊ cōtradictoꝛes cōpeſcant' ab ipſius moleſtatōe. ⁊ iudices p̄dictū. b. ꝓuēt p̄bēda moꝛin̄. eccie q ſe ad hanc penā ſi in ꝓbatōe deficeret obligauit nō obſtāte ꝙ ſup etatis defectu fuit obiectū contra ip̄m. cū idē. b. nō multū inſtiterit huic obiectōi. ⁊ ſup h' a metropolitāo iudicatū fuerit cuius ſn̄ia in rem trāſijt iudicatā. a qua infra decendiū n̄ fuerat appellatū. No. ea q̄ p ſurreptōꝫ fiūt caſſari debēt Itē no. ꝙ iuramētū dꝫ exigi ꝙ exceptiōes malicioſe nō opponant' vbi ē p̄ſumptio cōtra obijcientes. Itē ꝓpter defectū ꝓbatōnis teſtes recipiunt' q alias de facto ſuo recipi nō deberēt. Itē teſtes ſingulares nō valēt. Itē aliqs pōt ſe obligare ad penam bn̄ficij ſui. Itē interlocutoꝛia ſn̄ia a qua infra. x. dies nō appellat' tranſit in rem iudicatam ſicut diffinitiua.

Caſus. Defūcto decano

Cū in iure. cuiuſdā eccie capl'm eiuſdem eccie cōpꝛomiſit in. vij. canōicos eiuſdem eccie ſub hac foꝛma vt illū quē ex ſe vl' alijs de gremio ipſius eccie oēs ipſi ſepteꝫ vl' maioꝛ pars eoꝛū eligeret. capl'm ip̄m recipet in decanū. Tandē vnus ex illis ſeptē electus fuit a tribus ipſoꝛū. ⁊ alius q nō erat de nūero illoꝛū ſeptē a tribus alijs electus fuit in decanū. Cōſultus pa. qs eoꝛū eſſet potioꝛ decanus rn̄det. ꝙ ille q de nūero ſeptē a tribus illoꝛū ē electus ſm̄ foꝛmā cōpꝛomiſſi. debet in decanū aſſumi dūmō electōni de ſe facte voluerit cōſentire. ⁊ aliqd' canonicū nō obſiſtat. Ex hac decre. cōſueuit dici ꝙ pſona electa auget numeruꝫ eligentiū. cōtrariū tn̄ verū ē ꝙ pſona electi nō cōputat' in nūero eligentiū. qd' ꝓbat'. j. e. cumana eccia. Itē foꝛa mādati ē ſeq̄nda

Ca. Vt melius lr̄a intl'

Venerabilē. ligat' h' p̄notandū eſt. Fredericus impatoꝛ habuit duos filios. henricū ⁊ philippū. Moꝛtuo frederico ſucceſſit ei henricus eius filius in impio. Hoc facto henricus impatoꝛ ꝓcurauit ꝙ principes alemanie eligerent in regē ⁊ impatoꝛē ꝓmouendū poſt moꝛtē ipſius henrici fredericū filiū iſtius hērici impatoꝛis. ⁊ ſic fuit electus philippus frater henrici ⁊ alij pn̄cipes iurauerūt dicto frederico fidelitateꝫ tanq̄ꝫ regi q fredericus poſtmodū ꝓmotus in impatoꝛē fuit depoſitus p innocētiū. iiij in cōcilio lugdun̄. poſtmodū vero moꝛtuo henrico impatoꝛe fratre philippi ac patre

dicti frederici principes in diſcordia elege
runt.quidā elegerunt ottonē. quidaꝫ vero
dictū philippū fratrē henrici. Cum ergo e
lectōnes ſic iſte in diſcordia facte fuiſſent.
papa miſit q̄ndam legatū in alemania.vt al
terā electionū p̄dictarum quā canonicā in
ueniret confirmaret. Legatus vero diligē
ti examinatōne p̄miſſa in dictis electōibus
electionē ottonis cōfirmauit.electōne alte
rius reprobata.ꝓpter qđ principes illi qui
philippū elegerunt.cōquerebant̄ de facto
legati.⁊ miſerunt nūcios ſuos cū lr̄is ſuis
ad papā.⁊ intercetera principes hac obie-
ctione vſi ſunt dicentes. Legatus iſte aut
electoris aut cognitoris geſſit pſonam ſi e
lectoris falcem miſit in meſſem alienaꝫ. qđ
facere nō debuit.ſi cognitoris abſ̄te altera
parte pperam ꝓceſſit.cum citata nō fuerit
et iō nō debet contumax reputari. Scribit
papa ſup h̄ negocio duci ʒaringie dicēs ꝙ
hū confitet̄ ⁊ recognoſcit ius eligēdi regē
in impatorem poſtea ꝓmouendū ad princi
pes ptinere.⁊ de iure ⁊ antiqua cōſuetudi
ne.q: ſe.ap.tranſtulit imperiū ro. a grecis
in pſona magnifici karoli ad theutonicos.
ſed principes hū recognoſcunt ꝙ ptās exa
minandi pſonā electā ſpectat ad pa.qui eā
inungit.cōſecrat ⁊ coronat.q: illud regula
riter verū eſt ꝙ ad eū ptinet examinatio p
ſone ad quē manus impoſitio ſpectat.nun
quid em̄ etiā ſi principes in concordia pſo
nā eligerent indignā deberet pa.illū cōfir-
mare aut coronare abſit hoc oīo. His p̄-
miſſis pa.rn̄det obiectōi principū dicēs ꝙ
legatus approbādo ottonē ⁊ reprobando
philippū.nec electoris geſſit pſonā. q: nec
aliquē fecit eligi nec elegit.nec cognitoris
q: quantū ad eligentis neutrius electionē
cōfirmauit nec etiā infirmauit.ſed exercuit
denūciatoris officiū.q: pſonā philippi re-
putauit indignā.pſonā vero ottonis denū
ciauit ydoneā ad imperiū obtinendū nō tā
ꝓpter ſtudia eligentiū q̄ꝫ ꝓpter merita ele
ctorū.q̄ꝫuis maior pars illorū ad quos pti
net electio cōſenſerit in ottonē. et ex eo ꝙ
electores phi.alijs abſ̄tibus et contēptis
ip̄m eligere p̄ſumpſerūt ptꝫ eos pperā pro
ceſſiſſe.q: in electōibus plus nocet contē-
ptus vnius q̄ꝫ multorū cōtradictio in pſ̄ti.
His ergo p̄miſſis reputauit pa.ottonem y
doneū ⁊ philippū indignū ad imperiū obti
nendū.cū em̄ vota principū in electōe diui
dunt̄ poſt ammonitiōꝫ ⁊ expectationē pōt
pa.alteri pti fauere marie poſtq̄ꝫ ab ipſo in
unctio ⁊ coronatio poſtulat̄.⁊ hoc ꝓbatur
iure ⁊ exēplo. Iure h̄ mō.nunqd em̄ ſi prin
ceps ammoniti ⁊ expectati vel nō potuerīt
vel noluerunt eligere aliquē ſe.ap.carebit
defenſore quaſi dicat non.exēplo hoc mō.
ſciunt em̄ principes ꝙ cū lotharius ⁊ cōra
dus in diſcordia fuiſſent electi.pa.lothariū
coronauit.⁊ imperiū obtinuit coronatus.
dictus cōrado ad eius gr̄am redeunte. po
ſtea monet principes vt a philippo repro-
bato recedāt ⁊ ottoni adhereant.niſi tunc
demū qn̄ contra pſonā vel factū ipſius ali-
qd obiectū fuerit ⁊ ꝓbatū. His dictis oñ-
dit multa.lꝫ phi.eſſet ab oībus electus con
corditer p q̄ electio ſua nō teneret.h̄ modo
Impedimēta philippi ſūt notoria. excōica
tio publica.piuriū manifeſtū.⁊ pſecutio di
uulgata.quā ipſe ⁊ eius anteceſſores in ro
manā ec.⁊ alias eccleſias exercuerūt. Naꝫ
ipſe a p̄deceſſore nr̄o fuit excōicationis vin
culo innodatus.qđ poſtmodū recognouit
dum p eius nunciū ſuū abſolutōis bn̄ficiuꝫ
poſtulauit.vn̄ patet ꝙ fuit excōicatus ele-
ctus. Ipſe vero cōtra ꝓpriū iuramentū re-
gnū ſibi vſurpare p̄ſumpſit.cū ſup illo iura
mento ſe.ap.primo cōſulere debuiſſet. nec
ꝓdeſt ad ſuā excuſationē.ſi dicat ꝙ iuram̄
tū illud fuiſſꝫ illicitū.q: nihilominus ſe.ap.
prius ſup eo reqrere debuit anteq̄ꝫ contra
ip̄m ꝓpria temeritate veniret.⁊ h̄ ꝓbat exē
plo gabaonitarū q cū a filijs iſrael p fraudē
ſurripuerūt iuramentū.ipſi tn̄ filij iſrael co
gnita fraude cōtra illud venire noluerūt.ni
ſi prius cōſulerent dn̄m.vtrū dictū iuramē
tū ſit licitū aut illicitū ⁊ vtrū ſuandū ſit aut
nō ſuandū.nullus ſane mentis ignorat ad
iudiciū pape ptinere. Preterea ſi philip-
pus imperiū obtineret libertas principum
deperiret in electōe.⁊ imperiū obtinēdi de
cetero ceteris fiducia tolleret̄.ſi em̄ philip.
ſuccederet henrico fratri ſuo ſicut hēricus
ſucceſſit frederico patri ipſorū videret̄ im-

periū nō p electionē ſed potius p ſucceſſio
nē ꝓcedere.⁊ in p̄iudiciū principū redūda
ret ſi nō niſi de domo ducis predicti vide-
ret̄ aliqs aſſumendus. Ultimo monet pa.
iſtum ducē vt oīno a philippo recedat non
obſtante iuramēto ſi qđ ei fecerit rōe regni
q: eo reprobato hm̄ōi iuramentuꝫ obſuari
nō debet. Ex hac decre.multa notabilia eli
ciunt̄.primū eſt ꝙ ius eligēdi regem in im-
peratorē ꝓmouendū de iure cōi ptinet ad
principes. Itē ad euꝫ ptinet examinatio
ad quē ptinet cōfirmatio. Itē ad officiuꝫ
illius q cōfirmat electū ſpectat etiā ſi nihil
ei obijciat̄ inqrere an electus ſit ydoneus.
Itē qn̄qꝫ reprobat̄ electio potius ꝓpter p
ſonā electi indignā q̄ꝫ ꝓpter eligētes. Itē
in electōibus plus nocet contēptus vnius
q̄ꝫ ſi multi pſ̄tes cōtradicant. Itē iudex
pōt alteri pti fauere. Itē publice excōica
tus repellit̄ ab electione. Iteꝫ piuriū ma
nifeſtū repellit aliquē a dignitate Itē pſe
cutores ecciarum ab eccleſiaſtico honore
debēt repelli.vt puniant̄ in q̄ peccauerūt.
Itē cū dubitat̄ an iuramentū ſit licitū vl̄ il
licitū.recurrēdū ē ad ſe.ap. Itē in hono
ribus nō dꝫ ſp ſucceſſio attēdi. Itē in fine
no.ꝙ ſublato pricipali acceſſoriū nō tenet.

Caſus. In q̄dam eccleſia due
Coram.electōes fuerūt celebrate. Cā
ſup his electōibus fuit delata ad ſe.ap.ſed
q: nō potuit cōſtare dn̄o pa.de meritis illa
rū electionū.mādat qbuſdā vt ſi electō vtri
uſqꝫ partis caſſata fuerit vocatis fr̄ibus q
ſunt in ꝓuincia qđ maiori ⁊ ſaniori parti il
lorū placuerit.faciāt p cenſurā eccīaſticam
firmiter obſuari. No.ꝙ vbi electio debꝫ
celebrari.ibi.oēs canonici de eccia q ſūt in
ꝓuicia ſūt vocādi. Itē no.q ſūt in eadē ꝓui
cia dicunt̄ pn̄tes. Itē inuiolabiliter obſua
ri debet qđ fit a maiori ⁊ ſaniori parte.

Caſus. Ep̄o cremo
Bone memorie nen̄.in extremis agē
te cū deſparet̄ de vita ipi⁹ ca.ipi⁹ eccie cita
uit qn̄dam canonicū ſuum in ciuitate regia
in ſtudio cōmorantē vt ad certū terminuꝫ
veniret ꝓ futuri paſtoris electōe facienda.
Dicto canonico nō veniente ad terminuꝫ
ſibi prefixū.⁊ ep̄o elapſo termino viam vni
uerſe carnis ingreſſo anteq̄ꝫ corpus ipſius
ſepulture traderet̄ abſente p̄dicto canoni-
co capitulū contulit ptātem eligendi qbuſ-
dā canonicis eccie ſue.⁊ ipſi canonici poſt
mortē ep̄i ⁊ ante ſepulturā ceperūt tracta-
re de electiōe paſtoris.⁊ quidā ex illis ma-
ior pars tn̄ cōuenerunt in archip̄ſbyterū ip
ſius eccie.alij in archidiaconū ſuū.eo vero
ſepulto minor pars cōſenſit maiori.⁊ ſic di
ctus archip̄ſbyter poſt ſepulturā ab oībus
eſt electus. Cui electōi dictus archidyaco
nus ⁊ capitulū cōſenſerūt. Poſtmodū ve-
ro ſuꝑuenit dictus canonicus aſſerēs ſe fu
iſſe contēptuꝫ.ꝓpter qđ vt dicebat electio
nō valebat. Un̄ credens ptātem eligēdi ad
ſe eſſe deuolutā p̄dictū archidyaconū ele-
git. Un̄ ꝓpter electiōes iſtas dictus cano-
nicus ꝓ ſe ⁊ qdam alius. N.noīe ꝓ archi-
dyaco.ad ſe.ap.acceſſerūt. Papa vero de
meritis iſtarū electionū cognito .electionē
archidiaconi celebratā poſt electionē archi
p̄ſbiteri nō caſſatā caſſauit.q: nō debuit.h.
canonicus ꝓcedere ad electionē ſcđam an̄
caſſationē prioris.in penā interdicens di-
cto.h.canonico vocē cōtradictōis.in p̄mo
cōſenſu capitulo pdurante.⁊ electionē ar-
chip̄ſbiteri iuſticia exigēte caſſauit. tum q:
corpe dicti ep̄i nōdū tradito ſepulture ha-
buerūt de ipſa electōe tractatū cōtra cano
nicas ſanctiōes.tū q: dictus.h.canonicus
contēptus fuit.lꝫ vnus ſolus fuerit.q: in ta
libus plus nocet contēptus vnius q̄ꝫ mul-
torū cōtradictio in pſ̄ti.nec valuit p̄dicta
citatio.q: cū mortē ep̄i p̄uenerit nō potuit
arcere citatū. No.ꝙ ſcđa electio nō ē faciē
da prima nō caſſata. Itē vnius ſolius cō
tēptus pōt caſſare electionē. Itē ep̄o de
functo nondū ſepulto nō debet fieri electō
Itē plus nocet cōtēptus vnius q̄ꝫ ꝯdictio
multorū. Itē citacio nō legitīe facta nō tꝫ.

Ca. Quidā fil̄ factuſ
Cū ad noſtrā.fuit monachus ⁊ ab-
bas.cū prius debuerit eē monachus q̄ꝫ ab
bas. Peruenit h̄ ad noticiā dn̄i pa. Pa.vi
dens ꝙ ꝯtra regulares traditōnes h̄ fuerit
attēptatū electionē de ipſo factā caſſauit.
q: nullus dꝫ monachari ſpem habēs vel ꝓ
miſſionē ꝙ fiat abbas. No.ſola ſpes vel

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

pꝛomiſſio ſimoniā inducit. et ideo ille q ſic monachaᷓ vel eligiᷓ de iure eſt repellēdus Item nota quis pꝛius debꝫ monachari q̄ꝫ in abbatem aſſumi.

Caſus. Uacāte q̄dā mōaſterio poſito in medio nationis puerſe. monachi cū nō poſſent ſui ordinis pſonā ydoneā inuenire. p quā monaſteriū poſſet gubernari in quendā nobilem ⁊ diſcretū oculos extenderunt. p quē poterant melius defenſari. Uñ acceſſerunt ad prēm ipius humiliter poſtulātes ab ipſo vt filiū ſuū induceret q̄tenus habitū ſuſcipet monachalē nullā ſpem patri dantes de ipius pmotione. Et pater ad hoc filiū ſuū induxit. Qui monachus factus ſtatim fuit in abbatē electus. cuius electio cōfirmata fuit p rectorē manſañ. legatū ap. ſe. moꝛtuo illo rectore q cōfirmauit ſuā electionē ſucceſſit ſibi quidā alius legatus ap. ſe. q dubitauit an talis electio valuerit. cum dictus abbas patus ſit ſe purgare. q ad h nulla fuit ambitōe inductus. petētes a pa. vtrū dict⁹ legatus electionē potuit cōfirmare vel diſpenſare cū ipſo. ⁊ ſi electio illa ſit caſſanda an iterū poſſit eligi in abbatē. Rñdet pa. q ex his q̄ incōtinenti ſunt acta oñditur q talis taliter eligi ñ potuit in abbatem. et ideo pa. electionē illā decreuit irritā ⁊ inanē. qꝛ pꝛius voluit eſſe mgr̄ q̄ꝫ diſcipulus. ſꝫ poſtq̄ꝫ fuerit in regula cōpetenter inſtructus ſi neceſſitas ⁊ vtilitas monaſterij poſtulauerit. poterit in abbatē aſſumi. ne monaſteriū oppꝛimaᷓ incurſibus malignoꝛuꝫ. pꝛius tñ ab ipſo purgatōne recepta. No. q ex his que incōtinenti fiunt p̄ſumiᷓ cōtra aliquē Itē pꝛius debet eſſe qs diſcipulus q̄ꝫ mgr̄ vt in p̄cedenti capitulo diciᷓ.

Ca. Quidam electus fuit in ep̄um vel in aliū p̄latum.

Illa quotidiana. In hac electione quidā interfuerūt q p ſolā participationē inciderant in minoꝛē excōicationē. dubitabaᷓ an ppter h electio viciareᷓ. Conſultus pa. rñdet q p certo inuenit electionē illā canonicā fuiſſe. ⁊ iō eam cōfirmauit. Uerumtñ ſi qs defectus fuit in ea ppter h q illi excōicati mioꝛi excōicatiōe interfuerunt. pa. ſupplet h de plenitudine ptātis. No. q excōicatus minoꝛi excōicatiōe pōt eligere. qꝛ talis nō ē ſepatus niſi a ſacramentis.

Ca. Uacāte cōſtantinopolitana eccia duo vocati ſunt ad eam. pars vna poſtulauit archiepm eraclieñ. alia vero elegit plebanuꝫ ſcti pauli de venetijs.

Scriptū eſt. Procuratoꝛes vtriuſqꝫ partis ad ſe. ap. ppter h acceſſerūt. hec ⁊ alia in pñtia dñi pa. pponētes. Ex parte poſtulantiū archiepm pponebaᷓ q due ptes et amplius poſtulauerāt dictū archiep̄um. ad hoc pbandū inducebaᷓ quoddā publicū inſtrm cōputatis ſeptē p̄poſitis ⁊ p̄latis cōuentualiū eccleſiarū. q de cōi cōſenſu ad electionē fuerunt vocati. ⁊ pcuratoꝛ ptis aduerſe illud idem fuit confeſſus in iudicō ſed eius confeſſio extitit poſtea reuocata. Unde pars poſtulantiū pponebat ſuā intentionē pbatā. qꝛ ⁊ de his q̄ partes in iudiciū deduxerant. nō potuit fieri dño pape plena fides mādat pa. cuidā notario ſuo vt ſup his ingrat diligentiſſime veritatem de meritis electi ⁊ poſtulati apd venetias vbi vterqꝫ natus fuit ⁊ diutius cōuerſatus. et de ſtudijs eligentiū ⁊ poſtulantiū ⁊ de oībus que cām poſſunt inſtruere apud cōſtātinopolim vbi electio ⁊ poſtulatio facte fuerunt. ⁊ ſi partes cōcoꝛdauerint pcedat h mō. vt ſi cōſtiterit q de cōi cōſenſu ad electionē p̄riarche admittereᷓ. vij. p̄poſiti ſiue p alios. ⁊ duo alij ex parte vniuerſitatis p oībus p̄latis cōuentualiū eccleſiarum. ⁊ tunc tpis tot eſſent p̄lati q̄t erant eccie cōuentuales ita q cū ſeptē p̄poſitis ⁊ nouem canonicis facerēt duplo maioꝛē numerum quā. xvi. electoꝛes plebani. tunc poſtulatōꝫ admittat. niſi poſtulatus indignus reptus fuerit. ⁊ electōe plebani caſſata abſoluat illum ab eccia eraclieñ. ⁊ det ſibi licentiā trāſeundi ad ecciam cōſtantinopolim. Si vero oēs p̄dicti nō fecerint duplo maioꝛē numerū ſiue dignus ſiue indignus fuerit poſtulatus eo repulſo electionē plebani cōfirmet niſi ⁊ ipſe plebanus reptus fuerit indignus. Si vero numerus poſtulantiū fuerit duplo maioꝛ q̄ꝫ eligentiū ⁊ pſona poſtulata fuerit indigna. ⁊ electio ⁊ poſtulatio repꝛobeᷓ. niſi foꝛſitan oēs vel maioꝛ ps poſtulantiū ex certa ſcia indignū poſtulaſſent. vt illa vice poſtulādi ſeu eligēdi cēnt ptāte priuati ⁊ in h caſu electiōꝫ plebani ꝯfirmꝫ. ſi eā de pſona ydonea cōſtiterit eſſe celebꝛatam No. q qñ aliqs eligiᷓ ingrendū ē de cōuerſatione illius ab illis apud q̄s fuit cōuerſatus. No. q q ſciēter eligit indignū ea vice poſtulādi vel eligēdi ptāte pꝛiuaᷓ. Qui vero ignoꝛāter eligit vel poſtulat indignū nō puniᷓ. Itē ſi maioꝛ pars ignoꝛat vicium minoꝛis partis. nō imputaᷓ maioꝛi parti q̄ h ignoꝛauit. Hec decretalis cōtinet ius h in fine. Alia vero p̄cedentia ex cōi concoꝛdantia ptinet ⁊ puiſione pape dicta ſunt.

Ca. Quia propter

Ne pro defectu. defectuꝫ paſtoꝛis eccia viduata tam in tpalibus q̄ꝫ in ſpūalibus freq̄nter ſuſtinet leſionē. ⁊ iō conciliuꝫ volēs ⁊ periculis animarū ⁊ ecciarum indēnitatibus puidere. ſtatuit vt eccia cathedralis vel regularis vltra tres menſes non vacet ⁊ ſi infra tres mēſes impedimēto iuſto ceſſante electio celebꝛata nō fuerit. electoꝛes eligendi ptāte careant ea vice. ⁊ poteſtas ad pꝛimū ſupioꝛē trāſferaᷓ. ⁊ ille ad quē fuerit deuoluta ptās infra alios tres menſes cū cōcilio capituli ſui ⁊ alioꝛū religioſoꝛū de pſona ijdonea ipius eccie viduate. vel ſi ibi idoneus nō reperiᷓ. de alia nō differat eccia oꝛdinare ſi ipſe canonicā voluerit effugere vltionē. No. q eccia cathedralis vel regularis nō dꝫ vacare vltra tres menſes. Itē illi q nō pōt agere nō currit p̄ſcriptō. Nota q p negligentiā qs amittit ius eligendi. Itē regularis eccia quātū ad tp̄s eligendi equiparaᷓ eccie cathedrali. Itē ius eligendi deuoluiᷓ ad archiep̄m ppter negligentiā capituli Itē nota q q̄ꝫdiu reperiᷓ in eccia ydonea pſona. nō debet eligi aliquis de aliena eccleſia.

Ca. Quidā malicioſe ⁊ fraudulenter nitebanᷓ diuerſas foꝛmas electionū inuenire.

Quia propter. ppter qd pericula multa ⁊ impedimēta pueniebant eccleſijs viduatis. ⁊ iō ad hec pericula euitanda ſtatuit conciliū generale tres foꝛās circa electōes cathedraliū ⁊ regulariū eccleſiarū. Pꝛima foꝛa ē hec. vtrocatis oībus q volunt debent ⁊ poſſunt cōmode intereſſe. eligant tres de capitulo fide digni. q ſigillatim ⁊ ſecreto vota oim diligenter ingrant ⁊ inſcriptis redigant. q̄ facto incōtinēti anteq̄ꝫ ad alia diuertāt vota illa publicēt in cōi in pñtia capituli. ⁊ ſi plures electi ſunt fiat hinc ⁊ inde collatio nūeri ad numerū. meriti ad meritū ⁊ zeli ad zelum. ⁊ ſic collatōe habita. nō obſtante appllatōe alicuius is eligaᷓ in quē oēs vel maioꝛ ⁊ ſanioꝛ pars capituli conſentit. Scda foꝛma eſt vt eligendi ptās aliq̄bus viris ydoneis cōmittaᷓ. q vice oim puideant eccleſie viduate de paſtoꝛe. Aliter vero q̄ꝫ dictū eſt duobus modis p̄dictis electio fctā nō valeat. Tertia vero foꝛma ē ſi q̄i p inſpirationē diuinā cōiter ab oibus abſqꝫ vicio electio fuerit celebrata. Qui vero ꝯtra p̄dictas foꝛmas eligere attēptauerint eligendi ea vice ptāte pꝛiuenᷓ. Poſtmodū diciᷓ q nullus in electōis negocio pcuratoꝛē conſtituat niſi ſit abſens in eo loco vñ debeat aduocari. ⁊ ſi iuſto ſit impedimēto detētus vt venire nō poſſit. ſup hoc ſi opus fuerit fidem faciat iuramēto. ⁊ tunc ſi voluerit cōmittat alicui de capitulo vices ſuas. Et in fine repꝛobat pa. clādeſtinas electōnes ſtatuens vt q̄ꝫcito electio facta fuerit ſolenniter publiceᷓ. Nota hic tres foꝛmas canonice eligendi. Itē vbi ſunt plures in electione vocē habētes dꝫ fieri collatio nūeri ad numerū. meriti ad meritū. ⁊ zeli ad zelū. Itē appellatio ne fiat electio ſm foꝛmā canonicā nō vꝫ. Itē maioꝛ ⁊ ſanioꝛ pars in electōne p̄ualet. Itē abſens in loco de q̄ dꝫ vocari pōt cōſtituere pcuratoꝛem in electōe. Itē clādeſtine electōes in iure ſunt repꝛobate. Itē qcqd h dr̄ p notabili hēaᷓ.

Ca. Frequēter eligebanᷓ multi p impꝛſſionē ſiue p abuſū ſecularis ptātis vel alt̄ius ptātis ⁊ electi conſentiebāt. qd erat contra eccie libertatē.

Quiſquis. ne decetero talia fierēt. ſtatuit cōciliū generale q ſi qs electōni taliter de ſe facte ꝯſenſerit ꝯ canonicā libertate ille careat cōmodo electōis ⁊ fiat ineligibil'. ⁊ ſine diſpēſatōe ad aliq̄ꝫ eligi nō poſſit digtatē. h ē pe

na illius q̄ conſentit. Scd̄o imponit penaꝫ electoribus dicēs ꝙ q̄ electionē taliter celebrare p̄ſumpſerint quā dicit pa. irritā ipſo iure ab officijs ⁊ bn̄ficijs ꝑ trienniū ſuſpendant. ⁊ ſint tunc ptāte eligēdi priuati. Nota ꝙ in electōibus dꝫ eſſe liber conſenſus eligentiū. ſi vero coactus nō valet imo irrita eſt electio ⁊ cōtra eccīaſticā libertatē Jtē electores q̄ taliter eligunt de iure illa vice ptātē eligendi amittunt ⁊ ipſe electus conſentiens fit ineligibilis.

Ca. Quidā minus idonie

Nihil eſt. tā ſcīa ꝙ̄ etate aut inhoneſte vite eligebant ad regimē animarū. propter qd̄ eccl'ijs multa pericula imminebāt. volēs cōciliū generale huic morbo cōgruā adhibere medelā. ſtatuit vt cū aliqs fuerit ad regimē animarū electus ille ad quē ꝑtinet cōfirmatio diligēter examinet electōis ꝓceſſuꝫ ⁊ ꝑſonā electā. ⁊ ſi electio fuerit canonica ⁊ ꝑſona ydonea. electionē cōfirmet et ſi in cōtrariū fecerit repellat electus ⁊ cōfirmator puniat̄ h̄ mō. vt ſi cōſtiterit ꝙ per negligentiā ꝓmouerit hoiem inſufficiētis ſcīe. vel inhoneſte vite vl' illegitīe etatis poteſtatē ꝯfirmandi ſucceſſorē ipīus amittat et a ꝑceptōe ꝓprij bn̄ficij ſuſpendat̄ q̄uſqꝫ fuerit reſtitutus. Si vero h̄ ꝑ maliciā fecerit. grauius puniat̄. Scd̄o dicit ꝙ ep̄i tales ad ſacros ordines ꝓmoueant q̄ cōmiſſum ſibi officiū valeāt exercere digne ſi ⁊ ip̄i voluerint effugere canonicā vltionē. Tercio dicit ꝙ illi q̄ nullo mediāte ꝑtinēt ad romanū pon. ad ip̄m ꝑſonaliter p̄ſitent̄. aut nuncios ſuos trāſmittāt ydoneos. ꝑ q̄s diligēter inq̄rat̄ de electōibꝫ ⁊ electis vt ſic poſt modū cōfirment̄ ſi nullū obſtiterit impedimētū. ita tn̄ ꝙ ſi aliq̄ ſint valde remoti vicꝫ vltra ytaliā ⁊ electi ſint in cōcordia diſpenſatiue interī adminiſtrēt ne eccīe ex mora aliqd̄ dampnū incurrāt. ſed de rebus eccīe nihil alienēt. munus bn̄dictōis ſiue cōſecrationis recipiāt ſicut cōſueuerūt No. diligenter ꝙ tria ſunt neceſſaria illi q̄ ad regimen eligit̄ animarū. ſ. vite honeſtas. ſcīa. ⁊ etas legitima. ⁊ q̄rtum etiā ꝙ ſit legitīe natus ⁊ pena h̄ ſtatuta ē illis q̄ ꝓmouent indignos ad aliq̄s eccīas gubernandas. No. ꝙ q̄ſi quis indignus ꝓmouet̄ non ſolū ꝓmotus ſed ꝓmouens venit puniēdus. Jtē puniri dꝫ q̄s in eo in q̄ deliquit. Jtē plus punit̄ delinquēs ex certa ſcīa. ꝙ̄ ex ignorātia Jtē q̄s pōt petere cōfirmationē ꝑ interpoſitā ꝑſonā. Jtē nota vnū ſpāle ꝙ illi q̄ ſūt vltra ytaliam poſſunt ante cōfirmatōnē adminiſtrare ⁊ hoc ſi electio eorū fuerit facta in concordia. ⁊ ſint ſine medio ſubiecti ro. eccleſie. Jtē qui eſt vltra ytaliam cenſet̄ eſſe remotus. Jtē in conſecratione recipienda ſeruanda eſt conſuetudo.

Ca. Statuit papa in ca

Ut p̄terite. pitulo iſto vt expenſe neceſſarie que fiunt vacante eccīa ꝑ capitulū ꝓ negocio electionis de bonis ep̄atus ſiue p̄ſiarchatus integraliter reſtituant̄ eiſdem. dūmodo canonici nō occupent bona ep̄atus poſt deceſſum p̄lati. hoc eſt qd̄ dicit. No. ꝙ de bōis vacātis eccleſie expēſe que fiunt ad vtilitatem ſucceſſoris ep̄i ſolui debent dūmodo canonici nō occupauerint bona ep̄i decedentis.

Caſus. Archi

Cum poſt petitam ep̄s lugdunēſ poſtulauit licētiā cedendi ⁊ obtinuit. Poſt renunciationē ipſius canonici lugdunēſ. p̄miſſo ſcrutinio publicatōe ⁊ collatione ſecuta p̄poſitum ſuū concorditer elegerūt in archiep̄m. Electio p̄ſitata fuit dn̄o pa. Examinato electionis ꝓceſſu inuenit papa. ꝙ poſt publicationē conſenſuū ⁊ collationis tractatū electio nō fuit ſtatim facta. ſed aliq̄ꝫ diu ꝓtracta. ⁊ cōſenſus electi prius fuit requiſitus ꝙ̄ electus ⁊ id̄ pa. electionem caſſauit iuſticia exigente. ſolūmodo ꝓpter inordinatū ꝓceſſum q2 nō fuit forma obſeruata. Nota ꝙ incontinenti electio faciēda eſt poſt publicationē ⁊ collationē. alias caſſat̄ electio. Jtē eligendus nō debet requiri ante electionē ne tāq̄ꝫ ambicioſus repellatur. Jtem forma ſeruari debet in electione.

Ca. Vacāte mōaſterio

Conſtitutis. fiſcanēſ electus fuit q̄dam in abbatē. Huic electioni ſe opponebant quidā abbates. ꝓpter qd̄ ꝓcuratores ipſorū ⁊ ipſius electi ad dn̄m pa. habuerūt

recurſum. Procuratores abbatū petebāt electōꝫ illā caſſari dicētes. abbates p̄dictos ſe debere electōi intereſſe abbatis fiſcanēſ et fuiſſe contēptos. ex ꝑte aduerſa fuit petitū vt illi ꝓcuratores exp̄merēt q̄ iure abbates deberēt electōi fiſcan̄. intereſſe. et iuſſi fuerūt exp̄mere ius. Et rn̄derūt ꝙ cū olim aſſūpti fuerīt in abbates ſuorū mōaſteriorū cōceſſū fuit eis ab abbate ⁊ cōuentu monaſterij fiſcan̄. vt hērent vocē in capl'o eorundē. Pa. rōnē illā friuolā reputās ſuꝑ h̄ impoſuit ꝑpetuū ſilētiū abbatibus ſup̄dictis. No. monachus trāſlatus nō hꝫ vocē in capitulo a q̄ trāſlatus eſt. No. q̄cunqꝫ vult ſe opponere electōi q̄ nō ſit de capl'o dꝫ exprimere q̄ iure ſe opponat cuꝫ ius cōe ꝓ ſe nō habeat. ⁊ ſi ſit laicus dꝫ dicere q̄ iure. q2 forte p̄ſonus. Jtē nota ꝙ regulariter ad illos de capl'o ſolū ꝑtinet electio p̄lati.

Ca. Eccīa rothoma

Eccīa veſtra. gen̄. vacāte canonici ad electiōꝫ congregati p̄miſſo ſcrutinio ſm̄ formā cōcilij. quidā cōſenſerūt in thomā. q̄dā in cācellariū. ⁊ quidā alij ſingulares in ſingulares ꝑſonas eiuſdē eccīe cōſenſerūt. Electōes iſte delate ſūt ad pa. Papa vero auditis ſuꝑ his ⁊ alijs q̄ in p̄ſītia ⁊ fratrum ſuorū fuerūt ꝓpoſita inuenit ꝙ illi q̄ cōſenſerāt in thomā maiorē ꝑtem faciebāt reſpectu aliorū q̄ in alios cōſenſerūt. ſed ad maiorē partē totius capl'i nō ꝑueniebāt. p̄terea cōſiderauit pa. ꝙ poſt publicatōꝫ cōſenſuū ⁊ collatōis tractatū nulla ſubſecuta fuit electio. ſꝫ deportatio ad ſedem facta poſt appellatōꝫ legitimā. ſꝫ talis deportatio pro electōe haberi nō dꝫ. vn̄ q̄cquid factū fuit de thoma pa. caſſauit. i. caſſum ⁊ irritū nūciauit petitōe cancellarij nō admiſſa. No. ꝙ non tꝫ electio niſi ſit facta a maiori parte toti⁹ capituli. vt h̄ ꝓbat̄ expreſſe. Jtē publicatio ⁊ collatio ⁊ marie electio ſunt de forma electōis ſiue de ſubſtātia. ita qd̄ ſi aliqd̄ eorū defecerit. nō tenet electio. Jtē q̄ſi electio coelecti irritat̄ nō tn̄ ꝓpter hoc alteri coelecto ius acquirit̄.

Ca. Jn quibuſdā ec

Cū in magiſtrū cleſijs regularibus quidā eligebant̄ in abbates q̄ nondū erant ꝓfeſſi ordinē regularē. Hoc intelligēs pa. ſcribit dyoc. ep̄o dicēs. ꝙ in mgr̄m aſſumi nō debet q̄ nondū fuit diſcipulus nec debꝫ p̄fici q̄ nō nouit ſubeſſe. Vn̄ mandat vt q̄ſcunqꝫ tales inuenerit q̄ ꝓfeſſi nō fuerīt. ab. hmōi remoueat abbatijs. No. ꝙ prius q̄s eſſe debet diſcipulus ꝙ̄ mgr̄. Jtē monachus nō ꝓfeſſus nō debet eligi in abbateꝫ et ſi electus fuerit dꝫ ab eccīa remoueri.

Ca. Vacāte eccle

Cumana eccīa. ſia cumana ſtatuta die ad celebrādā electionē canonici ⁊ tres abbates q̄ vocē in electione habere dicunt̄ ceperunt de electione tractare. Capellani et clerici ciuitatis eiuſdē dicebant ſe debere electioni intereſſe. ⁊ qd̄ ſine ipſis electio fieri nō deberet. Tandē ne ꝓpter hmōi cōtradictionē differret̄ electio capellani ⁊ clerici admiſſi fuerunt ſub hmōi ꝓteſtatiōe ꝙ vox eorum q̄ nō deberent intereſſe de iure vel de cōſuetudine nō valeret. ⁊ ſic premiſſo ſcrutinio ſeptem canonici ⁊ vnus abbas xi. capellani. ⁊. ix. clerici in archip̄ſbyteruꝫ eiuſdem eccleſie cōuenerunt. ix. canonici ⁊ vnus abbas vnus capellanus et. xi. clerici in archidyaconū eiuſdē eccleſie cōſenſerūt et publicato ſcrutinio a parte ſua extitit electus vterqꝫ. Electiones iſte ad ſe. ap. ſunt delate. Dn̄s papa meritis auditis vtriuſqꝫ electionis ⁊ auditis alijs que partes ꝓponere curauerūt inuenit ꝙ. xviij. ſunt canonici. ⁊. xiiij. capellani. xx. clerici ⁊ tres abbates. ſed neutra electio ꝑuenit ad maiorē ꝑtem totius capituli. nec fuit ꝓbatū ꝙ clerici admitti debuerunt. nec fuit probatum ꝙ capellani admiſſi fuerant de iure vel cōſuetudine. q2 ⁊ ſi capellani interfuerint duabꝫ electōibus ep̄orum ⁊ ſcrutatores dederint voluntatū. nō tn̄ vota illorū inquiſita fuerunt nec aliquos elegerunt. Sed dato ꝙ vota illorum inq̄ſita fuiſſent vel aliq̄s elegiſſent. ꝑ hoc tn̄ nō fuit ꝓbatum ꝙ illud eis cōpeteret de iure vel cōſuetudine p̄ſcripta et ideo dn̄s pa. electiones p̄dictas factas etiam contra formam concilij generalis. q2 collatio in cōi fuit omiſſa que ſtatī poſt publicationem ſcrutinij fieri debuiſſet caſſauit et electores hac vice poteſtate eligendi

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

priuauit. No. ꝙ in electõibꝫ faciẽdis va-
let ꝓteſtatio. lꝫ ↄtra ꝓteſtatõꝫ fieri videaṫ.
Itẽ nõ valet electio niſi ſit facta a maiori ꝑ
te totius capl'i. Itẽ h̄ ꝓbaṫ ꝙ ꝑſona ele-
cti nõ cõputaṫ in nũero eligẽtiũ. nec auget
numerũ. qꝛ ſi eẽt archidyaconus obtinuiſ-
ſet ſi forma ſuata fuiſſet. ⁊ lr̃a h̄ ꝓbat vbi di
cit neutrã electõꝫ inuenimus ad maiorem
ꝑtem totius capl'i ꝑueniſſe. Itẽ cõſuetu
do in h̄ nõ ꝓdeſt niſi ſit p̄ſcripta. Itẽ q pec
cant in forma cõcilij ꝑ ſniam priuandi ſunt
ptãte eligẽdi. h̄ fuit omiſſa collatio. ⁊ ſic fu
it peccatum in forma.

Ca. Quidã comes de

Sacroſancta. zvarenna. p̄ronus mo
naſterij ſcti prangracij ꝑtinẽtes ad mona-
ſteriũ cluniac. cõtẽdebat cũ abbate cluniac.
ſuꝑ ordinatiõe prioris ipſius mõaſterij ſcti
prangracij. Tandẽ dictus comes cũ abba
te cluniaceñ. de conſenſu capl'i ſui fecit q̄n
dam cõpoſitõꝫ. vt vicꝫ eẽt in arbitrio ip̄ius
comitis recipe ad p̄oratũ dicti monaſterij
vnũ de duobus melioribus totius ordiniſ
cluniac. q̄s abbas duxerit noiandos exce-
ptis p̄oribus cluniac. ⁊ de charitate. abbaſ
cluniac. ſucceſſor illius q fecit ↄpoſitõꝫ iſtã
vidẽs illã cõpoſitõꝫ monaſterio ſuo dãno-
ſam. acceſſit ad dñm pa. oñdendo cõpoſitõ
nẽ ſibi in p̄iudiciũ ſui mõaſterij factã. Pa-
pa cõſiderans ꝙ ius eligẽdi nõ cadit in lai
cũ in eccia collegiata. ⁊ iõ illud erat ꝑnitio
ſum exẽplo ⁊ redũdabat in diſpẽdiũ eccia-
ſtice libertatis. ſtatuit vt abbas cluniac. di
ctũ p̄oratũ poſſit libere ordinare. nõ obſtã
te ipſa cõpoſitõe iuri cõtraria. denũciando
poſtmodũ ordinatõꝫ factã p̄rono. vt ſi volu
erit ſuũ p̄ſtet aſſenſuꝫ. No. ex hac decre.
ꝙ cõpoſitio in ſpũalibus cũ laico facta cõ-
tra ecciaſticã libertatẽ ⁊ iuri ↄ̃ria nõ tenet
etiã ſi facta ſit a toto capl'o. Itẽ ius eligẽ
di nõ cadit in laicũ in eccia collegiata etiã
p̄ronum Itẽ electio a toto collegio facta
p̄ñtari debet patrono vt aſſentiat.

Ca. Vacãte biſuntina

Cũ in veteri. eccia mãdauit pa. capi
tulo biſũtino. vt infra. xl. dies poſt receptõ
nẽ lr̃arũ ꝑſonã ydoneã ſibi eligerent in pa-
ſtorẽ cũ cõſilio ſancti benigni ⁊ moriſmun-
di abbatũ ⁊ fris. g. de ordine fratrũ p̄dica-
torũ alioqn dicti cõſiliarij ꝓuiderent eccie
biſuntine de paſtore. Recepto mãdato die
ad eligendũ p̄fixa canonici ptãtem eligen-
di archiep̄m ſex ex canonicis ſuis cõtuleṙt
vſqꝫ ad cõſumptionẽ cuiuſdã candele du-
ra turam q̃ extitit coram eis accenſa. tandẽ
electores ceperũt tractare de electõne pa-
ſtoris ⁊ cõuenerũt in p̄dictũ abbatẽ ſancti
benigni. ⁊ cũ ſuꝑ hoc conſiliũ ſociorũ ipſi-
us reqſiſſent vnus eorũ rñdit ꝙ habito in-
ter ſe conſilio rñderent. et cũ illi differrent
dare rñſum ⁊ candela deficeret. electores
ipſi nõ expectato rñſo ipſorũ dictũ abbatꝫ
in biſuntinũ archiep̄m elegerunt. Proceſ-
ſus huius electionis ad ſe. ap. eſt delatus.
Sed qꝛ de hmõi ꝓceſſu nõ cõſtitit dño pa
pe archiep̄o vienẽ. ⁊ abbate de firmitate
iniunxit. vt ſi conſtaret ꝙ electores p̄dicti
ſuꝑ electõe tractatũ habuiſſent. ⁊ in tracta
tu electionis reqſitum fuiſſet conſiliũ p̄di-
ctorũ. electionẽ ipſius abbatis ſi ꝑſona eẽt
ydonea cõfirmarent ⁊ ſi in tractatu electio
nis nõ fuiſſet illorũ conſiliũ reqſitum q̄ꝫuis
poſtea requiſitũ fuerit tꝑe nõ cõpetẽti. nec
etiã fuit expectatũ rñſum ipſorũ. vel ſi idꝫ
abbas nõ eſſet ydoneus qḋ de ipſo factum
erat caſſarent. Inquiſitores ipſi ſm̃ mãda-
tum dñi pape ꝓcedentes inqſitionẽ ſuam
dño pape remiſerũt. Papa ſuꝑ hoc reſcri-
bit quibuſdã dicens. cũ aũt nõ fuerit comꝑ
tum tꝑe cõpetenti reqſitũ conſiliũ de ꝑſõa
p̄dicti abbatis. ⁊ qñ fuit requiſitũ ñ fuit ex
pectatũ niſi modico tꝑe. ⁊ cũ non debeat a
lijs obeſſe ꝙ electores intantũ ſe artarent
electionẽ ipſius abbatis nõ ꝓpter viciũ ꝑ-
ſone. ſed ꝓpter viciũ electõis caſſauit. No
ta ex hac decre. ꝙ forma mandati diligen-
ter eſt obſeruanda. ⁊ qꝛ iſti nõ ſeruauerunt
formã ſibi datã. caſſatũ fuit factum illorum
Nota cũ dṙ de conſilio taliũ ꝓcedas. q̄ꝫci-
to incipis de h̄ tractare debes reqrere ip̄o
rum cõſiliũ. nec expectare qñ iam fixiſti ani
mũ tuũ. Item negligentia ſiue factũ vni-
us. alij de iure nõ debet obeſſe.

Caſus. Eccleſia niuer

Congregato nenſi vacante capitu-
lum eiuſdem eccleſie die prefixa ad celebrã

dam electionẽ cõuenerũt p̄miſſo ſcrutinio
ſm̃ formã cõcilij generalis. xviij. cõputato
quodã ꝓcuratore cuiuſdã abñtis cõuene-
rũt in cãtorẽ eiuſdẽ eccie. xiij. vo i decanũ
eiuſdẽ eccie cõſenſeṙt. Illi q cãtorẽ in ſcru
tinio noiauerũt vidẽtes ꝙ eſſent nũero plu
res q̄ꝫ illi q in decanũ cõuenerant. ip̄m cã-
torẽ in paſtorẽ elegerunt. Poſtmodũ pars
decani vidẽs ꝙ alij plurimũ deliqſſent eli-
gendo ꝑſonã ſcie lr̃aruꝫ expertẽ. ꝓpter ꝙ illi
erãt ipſo iure eligẽdi ptãte priuati ſm̃ ſtatu
ta lateraũ. cõcilij. ⁊ ad eos ptãte eligẽdi de
uoluta p̄dictũ decanũ in ſuũ ep̄m elegit ad
ſe. apo. appellans. ⁊ ſic negociũ iſtud ad ſe.
ap. ẽ delatũ. Petebat corã pa. pars deca-
ni electõeꝫ ipſius cõfirmari. reliq̃ infirmata
cũ facta eẽt de ꝑſona indigna. Pars alte-
ra petebat electõꝫ cantoris a maiori ꝑte ca
pituli canonice factã reliq̃ infirmata confir
mari. Mandat pa. ep̄o ſaluanectẽ. vt ſi di-
ctus cantor defectũ in lr̃atura nõ patiṫ. ⁊ a
lias eſt ydoneus. ipſius electio cõfirmeṫ re
liqua infirmata. alioqn cantoris electõe ir-
rita nũciata. decanũ ip̄m ſi alias ydoneus
ẽ p̄ficiat in paſtorẽ eccie niuerneñ. Nota
ꝙ ſi aliqs defectuꝫ in lr̃atura patiṫ. electio
de ipſo facta nõ valet. ⁊ ad alios lꝫ paucio
res numero deuoluiṫ ptãs eligendi. Itẽ
nota ꝙ neſcientia ꝓmouendũ impedit ⁊ ꝓ
motum deijcit.

Ca. Vacante rotho

Dudũ eccleſia. mageñ. eccia. canoni
ci cõuenerũt ad celebrandã electionẽ. De
canus ipſius eccie electus fuit in paſtorꝫ.
Contra iſtã electionẽ ſe opponebat. A. ar
chidyaconus ipſius eccleſie ⁊ quidam alij
canonici. dicto archiḋ. ꝓ ſe ⁊ ꝓ parte ſua ⁊
g. archiḋ. ꝓcuratore eorũ q electionẽ cele-
brauerãt in p̄ñtia pape cõſtitutis inter alia
q̃ contra electum obiecta fuerunt. ꝓpoſuit
archiḋ. p̄dictus ꝙ idẽ electus poſt cõciliuꝫ
generale adeptus fuerat archidyaconatuꝫ
ambiañ. ⁊ ip̄m cũ pluribus parrochialibus
eccleſijs quas ipſe habuerat añ ip̄m conci
liũ retinere p̄ſumpſit. ⁊ dimiſſo illo archidi
aconatu eccias ipſas retinuit. Sed in con-
cilio illo dṙ ꝙ qcunqꝫ recepit bñficium ha-
bens curã animarũ annexã ſi prius tale bñ
ficiũ obtinebat ipſo iure ſit iſto bñficio p̄ua
tus. ⁊ ſi illud retinere contenderit etiã alio
ſpolieṫ. Sꝫ idẽ electus ↄtra p̄dictũ cõciliuꝫ
veniẽs notã cupiditatis incurrit quã in a-
lijs debuit reprobare. ⁊ retinẽdo bñficia q̃
nõ ſpectabãt ad ip̄m rẽ cõtrectauit alienã.
et ſic furtũ cõmiſit q̄dãmõ vel rapinã. Pre
terea in ſue ſalutis ꝑiculũ ⁊ multarũ aiaruꝫ
diſpẽdiũ illas eccias retinebat. cũ earũ cu-
ra nullatenus ad eũ ꝑtinerꝫ. cũ illis eẽt ip̄o
iure p̄uatus. ⁊ ſic ꝑ ip̄ꝫ parrochiã illarũ dã
nabiliter ſũt decepti. Ex aduerſo rñdit ꝓ-
curator alterius ꝑtis. ꝙ ⁊ ſi dictus electus
plura bñficia obtinebat. ꝑ cõceſſionẽ tñ ro
thomagẽ. archiep̄i excuſabat eũdẽ dño pa.
exhibitã. Dñs pa. excuſatõꝫ illã friuolã re-
putauit. mãdãs qbuſdã vt ſi cõſtaret ꝙ idẽ
electus poſt receptũ archidiaconatũ p̄di-
ctũ curã aiaruꝫ habentẽ p̄fatas eccias ele-
ctõnis tꝑe tenuiſſet. nec oñderet ſecũ ſuꝑ h̄
ꝑ ſe. ap. diſpẽſatũ fuiſſe electõꝫ caſſarẽt ip̄i-
us ⁊ eccie de ꝑſona idonea ꝓuiderẽt. Par
tibus igiṫ in iudiciũ p̄ñtia ↄſtitutis ⁊ p̄ſtito
iuramẽto de veritate dicẽda. ⁊ factis poſi-
tõibus ⁊ rñſionibus hinc ⁊ inde. tandẽ idẽ
decanus electus ex qbuſdã grauaminibus
ad ſe. ap. appellauit. iudices nõ obſtãte ap
pellatõe caſſauerũt electõꝫ eiuſdẽ decani ⁊
eidẽ eccie de cenomañ. ep̄o ꝓuideṙt. Poſt
modũ vero cã ad ſe. ap. ẽ delata. Papa ex
aminato ꝓceſſu iudicũ p̄dictorũ. lꝫ poſitio
nes ⁊ rñſiones facte fuiſſent ſuꝑ qbuſdã ar
ticulis corã p̄dictis iudicibus. qꝛ tñ pa. nõ
inuenit litẽ cõteſtatã fuiſſe. qꝛ ꝑ poſitões ⁊
rñſiones nõ fit cõteſtatio litis. ſed ꝑ petitõ
nẽ in iure ꝓpoſitã ⁊ rñſionẽ ſecutã cõteſta
tio litis fit ꝓceſſum eorundem iudicum de
nũciauit irritũ ⁊ inanẽ. Poſt iſta oĩa dictꝰ
archiḋ. ex cã p̄miſſa petijt eandẽ electõꝫ ir-
ritari. Electus p̄dictus rñdit ꝙ electõ eiuſ
nõ erat irritanda. ſed potius cõfirmanda li
te corã pa. ltime conteſ. ⁊ p̄ſtito a partibus
iuramẽto deveritate dicenda. Electus ip̄e
cõfeſſus fuit electõis tꝑe ſe bñficia tenuiſſe
p̄dicta. ſed excuſabat ſe dicẽdo ꝙ nõ crede
bat dictũ archidyaconatũ curam animarũ
habere. ſed cum ipſe confeſſus fuerit in iu-
re. ꝙ archidyac. ambiañ. de conſuetudine

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſuſpendit excõicat ⁊ abſoluit pͥſbyteros et ꝑpores ⁊ parrochiales eccias interdicit. viſitat ⁊ ingrit. ⁊ ꝓcuratões recipit. ex ħ probaṫ ꝙ curã aiarũ hꝫ annexã. ⁊ ſi etiã nõ hẽret curã aiarum ꝑſonatus tñ exiſtit. ſꝫ idẽ ẽ iudiciũ de ꝑſonatibus ⁊ bñficijs curã bñtibus. Jtẽ indulgẽtiã quã ſuꝑ ħ ſe dicebat hr̃e pa. friuolã reputauit. qꝛ fuit impetrata falſitate ſuggeſta ⁊ veritate tacita. q̃ tacita vl̕ expꝛeſſa eã nullatenus hũiſſet. ſuggeſſit eñ ꝙ ꝑdictas eccias canonice fuit aſſecutus añq̃ꝫ archidiaconatũ habuiſſet. cũ nullus poſſet plures parrochiales eccias hr̃e. niſi vna pẽdeat ab altera. vl̕ niſi vnã intitulatã ⁊ aliã cõmendatã hr̃et. ſꝫ cũ ipſe vtranqꝫ intitulatã hũerit. illas canonice nõ potuit obtinere. Jtẽ dixit ꝙ redditus ſui ꝑſonatus erant tenues ⁊ exiles. Suppꝛeſſit etiã ꝙ plures parrochiales eccias cũ pluribus alijs bñficijs in diuerſis eccleſijs obtinerꝫ et nõ fuit intẽtio pa. ſecũ in tot bñficijs diſpẽſare. nec de nouo ſibi aliqd ↄcedere. Ad vltimũ cũ nõ reſtaret niſi ſnia ꝓferenda renũciauit iuri ſi qđ ei cõpetebat ⁊ liti ſpõtanea voluntate ceſſit. ⁊ pa. eius renũciatõeꝫ admiſit. Ex hac decre. plura notabilia colliguṅṫ. Primo ꝙ q hꝫ curã animarũ vel ꝑſonatũ ſi recipit cõſimile bñficiũ ipſo iure vacat pꝛimũ. Jtẽ dñ qs retinet plura bñficia cũ cura animarũ vl̕ plures ꝑſonatus. ineligibilis efficiṫ dũ illa retinet. Jtẽ ſolus pa. ſuꝑ ħ põt diſpẽſare vt qs habeat plura bñficia cũ cura animarũ vl̕ ꝑſonatus. Jtẽ tp̃e electõis ſpectãdũ ẽ an qs ſit idoneus. Jtẽ ꝑ petitioneꝫ in iure ꝓpoſitã ⁊ rñſionẽ ſecutã fit litis ↄteſtatio ⁊ nõ ꝑ poſitões ⁊ rñſiones. Jtẽ vbi litis cõteſtatio non p̃ceſſit. nullus ẽ ꝓceſſus. nec iuramẽtũ in cã illa factũ. ſed iterũ litis cõteſtatio faciẽda ẽ ⁊ iterũ iurandũ ẽ. Jtẽ cõfeſſio in iure facta p̃iudicat. Jtẽ ſi qs p̃latus excõicat abſoluit. ingrit. ⁊ viſitat. ex ħ curã hꝫ aniarũ. Jtẽ bñficia cũ cura animarũ ⁊ ꝑſonatus eqparanṫ. Jtem indulgentia impetrata veritate tacita vel falſitate ſuggeſta nõ valet.

Ca. Vacante quadã eccia

In geneſi cathedrali cũ canonici ſtatuta die ad celebrandã electionẽ inſiṫ conuenerunt. Quidã canonicus. G. noĩe fuit admiſſus cũ ꝓteſtatõe. Quidã alius canonicus. b. noĩe cũ eſſet in regno francie non fuit ad electionẽ vocatus. cũ de cõſuetudine vocari debuit. Premiſſo ſcrutinio ſm̃ formã cõcilij generalis. quidã cõſenſerunt in. 2v. qdã vero in alias ꝑſonas ſingulares. ita ꝙ in ip̃o ſcrutinio plures noĩati ⁊ electi fuerũt. publicato ſcrutinio illi q in eundem 2v. in ſcrutinio ſingulariter cõſenſerũt eundem. 2v. ſingulariter elegerunt. Demũ cã ſuꝑ iſtis electõibus ad ſe. ap. eſt delata. Examinatis iſtis electõibus pa. ſuꝑ his ita ꝓceſſit. Dicit pa. in cõcilio generali caueṫ vt his collatione habita eligaṫ in quẽ oẽs vel maioꝛ ⁊ ſanioꝛ ꝑs capituli cõſenſerit. ſed in 2v. maioꝛ ꝑs totius capituli nõ cõſenſit. q̃ꝫuis habuit maiorẽ partẽ comꝑatõe minorũ nec fuit plene collatio facta numeri ad nũerum. qꝛ in collatõe tractatum nõ extitit nec diſcuſſum vtrũ ꝑdicti duo. g. et. b. vocẽ in electõe habuerunt. nec facta fuit collatõ zeli ad zelum. nec meriti ad meritum. Preterea electio nõ fuit cõiter celebrata. qꝛ lꝫ in dictũ. 2v. ſinguli ſingulariter in ſcrutinio cõſenſiſſent. nõ tñ publicato ſcrutinio debuit ſubſeq ſingularis electio ſed cõis ne vl̕ idẽ repeti videreṫ. vel tot eſſent electões quot eſſent nũero electores. qđ eſt abſurdum. qꝛ ex ſingularibus cõſenſibus electõ nõ apparet vl̕is vel cõis. q̃ꝫuis qlibet ſingularis veritatẽ exp̃mat ſue ꝑtis. ⁊ ħ ꝓbaṫ ꝑ quoddã ſimile. ex ſingularibus ꝓpoſitõnibus lꝫ ſint vere nõ apparet vl̕is ꝓpoſitio niſi ꝑ ſignũ vniuerſale exp̃maṫ. Preterea ꝑdicti duo nõ debebãt ſic excludi. qꝛ. g. erat in poſſeſſione canõicatus. vl̕ q̃ſi hñdo ſtallũ in choro. locũ in capl̕o. legẽdo ⁊ cãtãdo. ⁊ in tractatu electionũ tãq̃ꝫ canõicus fit vocatus. q̃ꝫuis fuerit cũ ꝓteſtatõe admiſſus. Alius v̊o erat in tali loco de q̊ debuit vocari cuꝫ de toto regno frãcie voceṅṫ abñtes de cõſuetudine eccie gallicane. His igiṫ plenius examiatis pa. electõꝫ ꝑmiſſaꝫ ↄtra formam cõcilij generalis in pluribus attemptatam decreuit irritã ⁊ inanẽ. Nota ex hac decretali multa q̃ ſunt de forma electõnis que ſi omittanṫ vel aliqđ ex iſtis nõ valet electio

Primũ eſt ꝙ maioꝛ ⁊ ſanioꝛ ꝑs totius capituli dꝫ eẽ in electõe aliter nõ valet electõ Jtẽ collatio neceſſaria ẽ nũeri ad numerũ. zeli ad zelũ. ⁊ meriti ad meritũ. Jtẽ cõis dꝫ eẽ electio ſiue vniuerſalis. i. oẽs q in ſcrutinio cõſenſerũt. publicato eodẽ oẽs vna voce dñt ip̃m eligere. vl̕ vnus de mãdato aliorũ. Jtẽ oẽs q reqſiti fuerũt in ſcrutinio dñt eſſe in collatõe. Jtẽ abſentes ſunt vocandi ſi ſunt in loco vñ cõſueuerunt vocari. ſed iſtud vltimũ nõ eſt de forma qꝛ ſi abſens poſtea nollet conſentire nõ caſſaṫ electio ꝓpterea. ſed potius confirmaṫ.

Ca. Jn eccia maſſa

Maſſana eccia. na cõſuetudo inoleuit. ꝙ eadẽ eccia vacãte. quidã laici cũ canonicis eiuſdẽ eccie admittebanṫ ad electionẽ paſtoris ſignificatũ ħ fuit dño pa. Jp̃e attẽdẽs talẽ cõſuetudinẽ eẽ ↄtra canonicaſ ſanctões edicto ꝑpetuo ꝓhibebat ne ꝑ laicos cũ canonicis fiat electio põtificalis. et ſi forte facta fuerit nullã obtineat firmitatẽ nõ obſtãte ↄtraria cõſuetudine. q̃ dici debꝫ potius coꝛruptela q̃ꝫ cõſuetudo. No. laici ad electiõꝫ nõ dñt aliq̊ mõ admitti cũ clericis. No. ꝙ electio facta a clericis ⁊ laicis ſil̕ nõ valet. ⁊ ſic nota ꝙ vtile viciaṫ per inutile. Nota ꝙ cõſuetudo inducta contra eccleſiaſticã libertatẽ nõ valet in electõnibus ſed eſt dicenda potius coꝛruptela.

Ca. Vacãte eccia ca

Eccia veſtra tolañ. canonici cõueniẽtes in vnũ terminũ ſtatuerũt ad electõꝫ celebrandã. abſente. 2v. concanonico ſuo q noluit intereſſe cũ eis. adueniẽte termino. 2v. ꝑdicto abſente. et eo nõ vocato ꝑmiſſo ſcrutinio ſm̃ formã cõcilij. xiiij. ex canõicis elegerũt mgr̃m. b. cardinalẽ ↄcanonicũ ſuũ xvij. elegerũt. r. canonicũ remenſem. Poſtmodũ vero ſuꝑuenit dictus. 2v. et electioni dicti. r. cõſenſit. Pro iſtis duabus electiõibus ꝓcuratores vtriuſqꝫ ꝑtis ad ſe. ap. acceſſerũt. Ex ꝑte dicti. r. ꝓ electõe ipſius allegabãṫ ꝙ cũ in q̃tuoꝛ excederet aliã. 2v. ꝑ fato cõputato. maioꝛ et ſanioꝛ ꝑs reputari debebat. ⁊ vbi ẽ maioꝛ nũerus ibi melioꝛ zelus reputaṫ. Allegabaṫ etiã ꝙ dictus. 2v. fuerat ab eis contẽptus. ⁊ ꝙ poſtea cõſenſerat ꝑdictus. 2v. in ꝑdictum. r. Ex aduerſo rñdebaṫ. ꝙ dictus. r. in etate patiebaṫ defectũ. nec erat ſufficiẽtis ſcie ad ecciaꝫ ſuꝑdictã. Suus aũt electus erat eminẽtis ſcie. ⁊ etatis mature. ⁊ electores ip̃ius p̃cellebãt alios meritis ⁊ auctoꝛitate. ⁊ iđ meliorẽ zelũ eos cõſtabat hr̃e. Preterea ex ꝑte. b. dicebaṫ ꝙ cõſenſus ꝑdicti. 2v. quẽ ꝑs. r. dicebat eẽ cõtẽptũ aſſerẽte ꝑte. b. potius ab eo capl̕m contẽptũ fuiſſe. cũ nõ fuerit ꝑſtitus in ſcrutinio. ſꝫ poſt electõꝫ acceſſerit nihil adijcere poterat. Allegabaṫ etiã ex ꝑte. r. ꝙ ꝑs. b. peccauerat ↄtra formã cõcilij generalis q̊ caueṫ ꝓ oĩbus pñtibus ⁊c. Sꝫ. 2v. nõ fuit pñs ergo ⁊c. Sꝫ cõtra ħ dicebat ꝑs. b. ꝙ cõciliũ qđ dicit electõꝫ nõ valere qñ ↄtra formã in electõe peccaṫ. nõ dꝫ referri ad cõtemptũ nec ad alia q̃ non ſunt de forma. vñ qđ dṙ in cõcilio aliter electio facta nõ valeat. ea tm̃ reſpicit q̃ ↄtra formã cõcilij attemptanṫ. ⁊ nõ alia q̃ ibi cõtinenṫ. q̃le ẽ illud ꝙ pñtibus oĩbus q debẽt volũt ⁊ poſſunt cõmode intereſſe electio ſit faciẽda. ne alia iura q̃ ſuꝑ ħ ſtatuta ſunt vnico verbo tollanṫ nec ẽ credẽdũ ꝙ dñs pa. q iura tueṫ vnico verbo alia iura ſubuertere voluiſſet. Papa auditis hinc ⁊ inde ꝓpoſitis. cũ ex cõcilio laterañ. in oꝛdinatõibus ecciarum maioꝛ ⁊ ſanioꝛ ꝑs capituli exigaṫ. ⁊ in generali cõcilio caueaṫ vt is in quẽ maioꝛ ⁊ ſanioꝛ pars capituli cõſenſerit eligaṫ. electõꝫ dicti. r. nõ ꝓpter viciũ ꝑſõe ſꝫ potius vicio electionis cũ maioꝛ ⁊ ſanioꝛ ꝑs capituli nõ cõſenſerit in eundẽ caſſauit. ⁊ electõꝫ ſupple cardinalis cõfirmauit. No. ꝙ nõ ſemꝑ ſtaṫ maiori nũero niſi numerus maioꝛ ſit ſanioꝛ. Jtẽ auctoꝛitas hic pꝛeferṫ numero.

Ca. Vacãte aliqua eccia

Publicato canonici ꝓcedunt ad electionẽ ꝑ formã ſcrutinij. Jn ipſo ſcrutinio qlibet cõſentit ſm̃ qđ ſibi placet. Publicato ſcrutinio ipſi volũt variare ⁊ eligere aliũ querebaṫ vtrũ poſſent. Rñdeṫ ꝙ nõ. cũ fieri debeat collatio ⁊ electio facienda ſit. ⁊ ſi hoc facere noluerint. ꝑ ſuꝑiorẽ cõpellanṫ. Nota ex iſto capitulo ꝙ ex q̊ qs ſemel conſenſerit. ſuũ ꝓpoſitũ variare nõ põt. Jtẽ no. ꝙ facta publicatõe cõſenſuuꝫ canonici

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

poſſunt compelli ad eligendum
Ca. Aliqs electus eſt in
Si alicuius. ꝑlatū alicuius eccie ꝑ ſi
moniā. eo tñ ignorāte nec ratū hñte. talis e
lectio ꝓpterea reprobata ē. q̄rit᷑ vtrū ep̄us
cū illo poterit diſpēſare ſi iterū ad eandem
ꝑlaturā eligat᷑. Rñdet᷑ ꝙ ep̄s illa vice cum
illo diſpēſare nō pōt. ſed cū illo q ignorāter
ſimplex bñficiū ꝑ ſimoniā ē adeptus poſt li
berā reſignationē pōt ep̄s diſpenſare. No
ta ex hac decret. ꝙ in ſimonia ratihabitio
retrotrahit᷑ a contrario. Itē mitius ⁊ le
nius agit᷑ cum ſponte renunciante. q̄ꝫ cum
illo qui ſniam expectauit.
Ca. Dum vacat aliq̄ ec
Eis quibus. cleſia papa vel eius lega
tus interdicit canōicis vt abſqꝫ eius lnia e
ligere nō ꝑſumāt. q̄rebat᷑ vtrū tp̄s ſtatutū a
canone ſcꝫ triū vl' ſex menſiū currat illis. et
rñdet᷑ ꝙ bñ currit. ex q̄ in mora ſunt poſtu
landi lniam eligendi. No. ꝙ h currit tp̄s
ei q nō pōt agere. ſed h ē ꝓpter negligentiā
q: infra tp̄s debent petere lniam. Item
mora nocet. nec pōt hic purgari.

De tranſlatione epi. Ti. vij.

Caſus. Antio
Am ex illo. chenus pr̄iar
cha quendā. L. noie electum in
appanieñ. archiep̄m. ⁊ confirma
tū auctoritate ꝓpria ſine licētia dñi pa. trā
ſtulit in tripolitanā ecciam. ꝑuenit h ad no
ticia dñi pa. Unde ſcribit pa. ipſi pr̄iarche
dicēs. ꝙ ex illo generali priuilegio qđ dñs
cōceſſit beato petro dū dixit. tu es petrus
et ſuꝑ hanc petrā ⁊c. ⁊ ꝑ eū ec. ro. ē indultū
poſtmodum cōſtituta emanarūt cōtinentie
maiores eccie cās ad ſe. ap. referendas. vñ
trāſlatōes ep̄orū ⁊ ſediū mutatōnes ad ſe.
ap. de iure ꝑtinere noſcunt᷑. nec aliqd ſuꝑ
his immutari dꝫ p̄ter lniam ſe. ap. ⁊ iō mul
tū mirabat᷑ pa. q̄re pr̄iarcha dictū. l. electuꝫ
de maiori eccia trāſtulit ad minorē ip̄m de
archiep̄are ꝑſumēs. q̄ꝫuis em̄ nondū fuiſſꝫ
in archiep̄m ꝯſecratus. cōfirmatus tñ erat
⁊ archiep̄alia miſtrauerat q̄ꝫtū ſibi licuerat
ſicut ipſe aſſeruit dño pa. ſe cōfirmaſſe vali
nē. electū. Ne ergo audacia ꝑpetrādi ſil'ia
ceteris tribuat᷑ dñs pa. ſuſpēdit ip̄m pr̄iar
cham a cōfirmatione ep̄oruꝫ. No. ex hac
decre. ꝙ ro. ec. hꝫ priuilegiū a deo pricipa
liter. Itē depoſitōes ep̄oꝝ tranſlatōes ⁊
ſediū mutatōes ad papā tm̄ ꝑtinēt. Iteꝫ
nota illa q̄ ſibi ſe. ap. reſeruauit. ab alijs nō
debēt attēptari. Itē cōfirmatus in archi
ep̄m pōt bñ ſuos ſuffraganeos cōfirmare.
Itē merito dꝫ quis puniri in eo in q̄ pecca
uit.
Ca. Sume caſuꝫ in
Inter corꝑalia. illo verſu. Sane qm̄
archiep̄s turoñ. ⁊c. Sic pone caſum. Ebro
ceñ. eccia ſubeſt rothomageñ. archiep̄o. et
eccia andegaueñ. ſubeſt turoñ. archiep̄o. e
broceñ. electus ⁊ confirmatus poſtulatus
fuit ad ecciam andegaueñ. quem turoñ. ar
chiep̄s tranſtulit ꝓpria autoritate ad eccle
ſiam andegaueñ. ⁊ ip̄m in ep̄m cōſecrauit.
et abſoluit eū rothomageñ. archiep̄s ab ec
cleſia ebroceñ. Hec oia facta fuerunt ſine li
centia dñi pa. Papa hoc audiens manda
uit archiep̄o bituricē. vt ſi res taliter ſe ha
beret ſuſpēderet archiep̄os turoñ. ⁊ rotho
mageñ. a confirmatōe ⁊ conſecratōe ep̄oꝝ
et ſuſpenderet ep̄m illū ab executiōe officij
pontificalis. Suꝑ quo archiep̄s veritatem
ingrens mandatū apo. adimpleuit. lꝫ ij deꝫ
archiep̄i tanq̄ꝫ maiores plus exceſſerāt in
premiſſis. ep̄ūs vero prefatus ſecutus erro
rem illorū minus deliquerit. Papa intelle
cta illorū cōfeſſione ſpōtanea pepcit eiſdeꝫ
q: nō ex malicia ſed ex ſimplicitate pecca
uerūt. ⁊ ep̄s iſte q minus peccauerat plus
tñ fuerat punitus miſericordiā poſtulās et
nō iudiciū. papa intelligens ꝙ munus con
ſecrationis ſibi impēſum. nec prioris eccle
ſie nec ſcđe ip̄m fecerit ep̄m. cum ad primā
nō fuerit conſecratus. ad ſcđam vero prio
ri vinculo ꝑdurante nō potuit conſecrari.
abſoluit eum a ſuſpēſione predicta ⁊ a vin
culo quo tenebat᷑ priori eccleſie dans ei li
centiā tranſeūdi ad ecciam andegaueñ. ca
pitulo in priori conſenſu adhuc durante. h
eſt factū qđ contingit occaſione hmōi ne
gocij. Premittunt᷑ p̄cedentia ꝑ q̄ probat᷑
ꝙ archiep̄i nō potuerunt facere qđ facere
preſumpſerunt. Dicit ergo papa ꝙ inter
corporalia ⁊ ſpiritualia illa eſt differentia.

Corꝑalia em̄ facili⁹ deſtruunt᷑ q̄ꝫ ꝯſtruant᷑
ſpūalia vō facilius ꝯſtruunt᷑ q̄ꝫ deſtruant᷑.
q: ep̄s ſolus honorē dare pōt ſed ſolus au
ferre nō p̄t. Itē ep̄i a metropolitanis ſu
is ꝯſecrant᷑ ſed ꝯdēnari nō pñt niſi a pa.
Itē ꝓbat ſcđo ꝙ archiep̄i nō poterant illi
ep̄o dare licētiā trāſeūdi ad aliā ecciam h
mō. Spūale vinculū digni⁹ eſt q̄ꝫ carnale.
ſed dñs diſſolutōꝫ carnal' matrimonij ſuo
tm̄ iudicio reſeruauit diſſoluendū qđ eſt in
ter viꝝ ⁊ vxorē ergo multo forti⁹ ſibi reſer
uauit diſſolutōem mr̄imonij ſpūalis qđ eſt
int᷑ ep̄m ⁊ eccleſiā. Poſtea rñdet tacite q̄
ſtioni. Diceret aliqs dño pape multū fre
quēter trāſferunt᷑ ep̄i de vna eccia ad aliaꝫ
⁊ deponunt᷑ ⁊ renūciāt. Et ipſe rñdꝫ. Iſtđ
nō fit hūano iudicio ſed poti⁹ ꝑtāte diuina
autoritate romani pō. q eſt vicari⁹ ieſu chri
ſti ⁊ iō illa tria. ſ. trāſlatio. depoſitio. ceſſio.
ſiue renūciatio. ſoli romano pō. ſunt reſer
uata. Tercio ꝓbat rñdendo tacite q̄ſtioni
ꝙ idē eſt in electo ꝯfirmato qđ dictū eſt đ
ep̄o ꝯſecrato. ſicut em̄ ep̄s ꝯſecratus ſine li
cētia ro. pō. ecciam ſuā relinq̄re nō pōt ſic
et electus ꝯfirmat⁹. q: p⁹ electōeꝫ ⁊ ꝯfirma
tōem int᷑ ꝑſonas eligētiū ⁊ electi ſpūale cō
iugiū eſt ꝯtractū. cui ꝯiugio ep̄alis dig̃tas
nil addit. q: aliqs bñ pōt eſſe ep̄s ⁊ nullius
eccie ep̄s erit. ſicut ꝯtingit ī illo q renūciat
loco ⁊ nō dig̃tati. vñ cū idē ſit vinculū ep̄i
ad ecciam ⁊ electi maxie ꝯfirmati idē iuris
obtinet ī vtroqꝫ. Sicut ergo trāſlatio ep̄o
rū. depoſitio. ⁊ ceſſio. ſic ⁊ electoꝝ p⁹ ꝯfir
matōeꝫ ſoli ſunt ro. pō. reſeruata. q̄ꝫuis vſ
qꝫ ad tꝑa iſta qđ cautū fuerat de ep̄is non
fuerat exp̄ſſum de electis ꝓpter exp̄ſſaꝫ tñ
ſimilitudinē vel potius idēptitatē nulli po
terat videri dubiū ſubtiliter intuēti. cū de
ſimilibus idē dꝫ eſſe iudiciū. Ultimo rñdet
tacite q̄ſtioni q̄ poſſet fieri ꝑ canonē vbi ca
uet᷑ de electo. vt ſi vltra. vi. mēſes eccleſiaꝫ
retinuerit viduatā. nec ibi nec alibi donuꝫ
ꝯſecratōis accipiat. imo cedat iudicio ſui
metropolitani. ꝑ qđ decretum videbat᷑ qđ
archiep̄i p̄dicti bñ feciſſent. Rñdet pa. ꝙ
nō obſtat decretū illud ⁊ aliter intelligēti
bus q̄ꝫ dixerim⁹ decretū ſuffragari pōt. q:
eccleſia nō intelligit᷑ viduata q: ſpōſum nō
habeat ſed q: quedā ſunt q̄ nō pōt facere.
cū nō dū ſit ꝯſecrat⁹. ⁊ qđ ſequit᷑ ī canone
ſcꝫ iudicio metropolitani ſui cedat. illud fu
it ſtatutū ad penā. vñ nō dꝫ trahi ad gr̄am.
vt ſicut deijcit᷑ ꝓpter ſuā negligentiā a me
tropolitano. ita poſſit ab eođ ad aliā eccle
ſiā trāſferri. q: ⁊ illud autoritate pape đ: fi
eri q ꝑ canonē illud ꝯceſſit archiep̄is. Uñ
qđ iā dixit de ceſſiōe poterat dicere đ trāſ
latōne ſi fieri h voluiſſet. q: aliqñ intelligit᷑
ꝓhibitū qđ nō eſt in iure exp̄ſſum. Nota
differentiā int᷑ ſpūalia ⁊ corꝑalia. Itē fal
lit regula ꝙ nō oīs q dat auferre p̄t. Itē
ep̄i ꝯſecrant᷑ a metropolitanis ſuis ſed cō
dēnari nō pñt niſi a papa. Nota ꝙ ideꝫ
eſt iudiciū de electo ꝯfirmato ſicut de ep̄o
ꝯſecrato. Itē de ſimilibus idē eſt iudiciū
Itē eccia illa đ: viduata q̄ iutilē hꝫ ep̄m
Itē pena nō dꝫ trahi ad gr̄am. Itē qđ
nō eſt exp̄ſſum aliqñ intelligit᷑ ꝓhibitū.
Caſus. Ep̄s hildeſemē. a ſe.
Quanto ap. indulgentiā obtinuit ſub
hac forma. ſi ad maiorē dignitatē forſitan
vocaret᷑ eam ſibi liceret aſſumere dummō
ei nihil obſiſteret de canonicis inſtitutis.
Ipſe de hac indulgētia ꝯfiſus vocatus ad
herbipoleñ. eccleſiā ad eā ꝓpria temerita
te trāſiuit. nō attendēs qđ in euāgelio đ:
q̄s deus ꝯiunxit hō nō ſeꝑet. ꝑtāte trāſfer
rēdi pōtifices dñs ita ſibi reſeruauit ꝙ ſoli
beato petro vicario ſuo ⁊ ſucceſſorib⁹ ſuis
ſuo p̄uilegio p̄buit ⁊ cōceſſit. nō em̄ hō ſed
deus ſeꝑat. q̄s romanus pō. qui vicē veri
dei gerit ī terris autoritate diuina diſſol
uit. Ne ergo facti ꝑuerſitas trāſeat p̄ſum
ptoribus in exemplū qđ nō pōt nō eſſe no
toriū p̄cipit illi ep̄o vt admiſtratōem illius
eccleſie penit⁹ dereliq̄t. ſed q: canonici vo
ta' ſua ꝓrſus illicite ꝯtulerūt in ipſum. vt in
eo puniant᷑ in q̄ peccauerūt ipſos eligendi
ꝑtāte hac vice ſuſpēſos denunciat. Quia
vō hildeſemē. eccleſiā ip. obe dereliqt. p̄ce
pit ei pa. ne vlterius ad ipſam reuertat᷑. et
careat ꝓpria vt nec ill' p̄ſideat q̄s ꝑ ſuꝑbiā
ſpreuit nec illis q̄s ꝑ auariciā ꝯcupiuit.
Nota ꝙ qs aliqñ punit᷑ ꝓpter malū exem
plū. Nota ꝙ qs puniri dꝫ in eo in q̄ deli
qt. Nota ꝙ ſi aliqs ſit ep̄atum adeptus

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

tanꝙ̃ eꝑs nõ poteſt hoc eſſe nõ notorium quin ibi adminiſtrauerit.

Caſus. De p̃dicto negocio ad **Licet** huc ſcribit pa. in capitulo iſto. Sicut vinculũ m̃rimonij qḋ ẽ inter viꝝ ⁊ vxorẽ hõ diſſoluere neqt. de q̃ dr in euãgelio. q̃s deus cõiunxit hõ nõ ſepet. ſic vinculuꝫ iſtud qḋ eſt inter ep̃m ⁊ eccleſiã ſine illius autoritate diſſolui nõ dꝫ qui eſt vicariꝰ ieſu chriſti. h̃ nõ ↄſiderauit hildeſemẽ. ep̃us qui ꝓpria autoritate ad herbipoleñ. eccleſiã trãſiuit ⁊ illa indulgẽtia quã ſup h̃ ſe habere ꝓponit nõ excuſat p̃ſumptõeꝫ illius. in q̃ dr ꝙ ſi ad maiorẽ dignitatem vocaret̃ eã ſibi liceret aſſumere. dummõ nihil obſtaret de canonicis iſtitutis. Unde licet videret̃ aliquibus ꝙ ſi ad maiorẽ dignitatẽ vocaret̃ eam ſibi liceret aſſumere. ad parẽ tñ ſibi trãſire nõ licuit. cũ in maiori dignitate ꝓpter maiorẽ vtilitatẽ faciliꝰ ſoleat diſpẽſari. Preterea poſtulatio ſicut electio examinari dꝫ diligẽter qḋ quidẽ in eadẽ diligẽtia reſeruabat̃ dũ dixit. dummõ nihil obſtaret de canonicis inſtitutis. Uñ anteꝙ̃ poſtulatio ꝑ papã examinata fuiſſet. debuit nulla rõe tranſire. In ꝓximo capitulo nota ꝙ eꝑs ſine licẽtia pape ad aliã eccleſiã trãſire nõ dꝫ. qḋ ſi fecerit ꝑdere dꝫ vtrãqꝫ. Itẽ canonici q ipſũ autoritate ꝓpria recipiũt ea vice eligendi ſiue poſtulãdi ptãte ſunt ꝑuati. Itẽ punit̃ quis i eo in quo peccauit. Itẽ in capitulo licet. Nota ſimilitudinẽ inter matrimoniũ ſp̃uale ⁊ carnale. Itẽ facilius diſpẽſat̃ cũ aliq̃ vt ad maiorẽ trãſeat dignitatẽ ꝙ̃ ad parẽ vel minorem ꝓpter maiorẽ vtilitatẽ. Itẽ ⁊ poſtulatio ⁊ ꝑſona poſtulata dñt examiari.

De auctoritate ⁊ vſu pallij.

Titulus. viij.

Caſus. In tra **Um ſuper** ditiõe pallij forma hec ſeruat̃. Tradimus tibi palliũ vt vtaris eo ifra eccleſiã tuã. Queſitũ fuit a dño pa. q̃liter h̃ v̄bũ infra eccleſiã tuã ſit intelligendũ. Rñdet pa. ꝙ ita dꝫ itelligi ifra eccleſiã tuã. i. ifra quãlibet eccleſiã ꝓuincie tue. Si v̄o in ꝓceſſione vel aliq̃ alio mõ exiuerit ecciaꝫ tũc vti pallio ñ p̃t. Nota ꝙ appellatõe eccie cathedral' itelligit̃ q̃libet eccleſia ꝓuincie.

Caſus. Queſitũ fuit a pa. vtꝝ **Ad hoc** archiep̃us poſſit palliũ ſuũ alij archiep̃o accõmodare. Pa. dicit ꝙ nõ. cũ palliũ ꝑſonã nõ trãſeat. ſed cũ pallio ſuo q libꝫ dꝫ ſepeliri. No. ꝙ vſus pallij ẽ ꝑſonal'. No. ꝙ cũ pallio dꝫ archiep̃s ſepeliri.

Caſus. Troianꝰ eꝑs **Niſi ſpecialis** poſtulatus fuit ad pa normitanã ecciam. Legatꝰ pape q erat in ꝑtibus ill' dedit ei licẽtiã trãſcẽdi ſine autoritate dñi pa. Ille ſtatim ſe appellauit archiep̃m añꝙ̃ palliũ recepiſſet. Peruenit h̃ ad noticiã pa. Sup h̃ ſcribit illi cardiali dicẽs ꝙ ſi poſtulatio illiꝰ troiañ. ep̄i ꝑ pa. cẽt etiã approbata. nõ tñ ſe debuit archiep̃m appellare añꝙ̃ palliũ recepiſſet in q̃ ↄfert̃ plenitudo officij põtifical'. Poſtea mãdat illi cardinali vt qḋ factũ eſt ſic ſtudeat palliare. vt i ↄfuſionẽ ſe. ap. ñ redũdet. qꝛ potiꝰ illũ pa. eligit ↄfundi. ꝙ̃ velit ledi ſe. ap. dig tatẽ. No. ꝙ legatꝰ cardinal' nõ p̃t dare licẽtiã ep̄is trãſcẽdi ad alias eccias. Itẽ i pallio cõplet̃ autoritas ⁊ ptãs archiep̃al' digtatis. Itẽ q̃libet tenet̃ ſe magis diligere ꝙ̃ aliũ. niſi dñm noſtꝝ ieſum chriſtũ.

Caſus. Queſitũ fuit **Ad honorem** a pa. qñ ⁊ vbi ipſe ſuo pallio vtat̃. ⁊ qñ ⁊ vbi alij archiep̄i eodem pallio vti debeãt. Pa. rñdet ꝙ ro. põ. ſolꝰ infra miſſaꝝ ſolẽnia ſemꝑ vtit̃ ⁊ vbiqꝫ pallio. qꝛ aſſumptꝰ ẽ in eccleſiaſtice ptãtis plenitudinẽ. Alij v̄o. ſ. archiep̄i nec ſemꝑ nec vbiqꝫ. ſed ſolũ i eccia ſua i q̃ accepert̃ iuriſdictõem certis diebꝰ debent vti qꝛ vocati ſũt i ꝑtẽ ſolicitudis. ⁊ nõ i plenitudinẽ ptãtis. No. ꝙ vſus pallij alit̃ ↄſiderat̃ i dño pa. ꝙ̃ i alijs p̄latis. No. ꝙ miores ↄſuetudinẽ eccie ro. nõ ſꝑ imitant̃. No. ꝙ eadẽ res circa diuerſas ꝑſonaſ hꝫ varios effectꝰ

Caſus. Archiep̃o cõpoſtella **Ex tuaꝝ** no in traditõe ſui pallij dictũ fuit. Accipe palliũ ⁊ vtaris eo infra eccleſiã tuã. Ipſe archiep̃s ꝓ negocijs eccleſie ſue freq̃nter exibat ꝓuinciã ſuã. vñ reputabat ſibi ad v̄ecũdiã ꝙ pallio nõ vteret̃. cũ alij archiep̄i ḋ hiſpania extra ꝓuiciã ſuã ḋ ↄſuetudine generali ſuo pallio vterent̃. q̃re petebat a pa. ꝙ extra ꝓuinciaꝫ ſuã poſſet pallio vti. Ad q̃d pa. rñdet ꝙ lꝫ illa ↄſuetudo ſit potiꝰ dicẽda corruptela. tñ de ſp̄ali gr̃a eidẽ ↄcedit. vt ſi aliq̃ neceſſitate fuerit ipeditus. ita vt ad ecciam ſibi ſubiectã accedere nõ poſſit ꝓ ↄſecrãdis ſuffraganeis ſuis vel clericis ordinãdis. ⁊ ad ecciam alienã ꝓpter h̃ neceſſe habeat declinare vtẽdi pallio habeat facultatẽ. in iã dictis caſibus dũmõ ille ad quẽ eccleſia ꝑtinet id ꝑmittat. Nota licet pa. alicui p̄uilegiũ cõcedat. nõ tamẽ ipſe papa vult ꝙ ille cui cõceſſit eo in p̄iudicium alterius vtat̃.

Caſus. Queſitũ fuit a pa. **Cum ſis** . qñ ⁊ q̄bus diebꝰ archiep̃s vti poſſet pallio. Pa. rñdet. ꝙ vbicũqꝫ fuerit archiep̃s itra ſuã ꝓuiciã i celebratõibꝰ miſſaꝝ ſolẽnibꝰ diebꝰ pallio ſuo vti p̃t. No. ꝙ ꝑ palliũ deſignat̃ plenitudo ptãtis

Caſus. Quidã archiep̃s **Quia nos** . q̃ſiuit a pa. vtꝝ tã in ſua dioceſi ꝙ̃ i aliena poſſit celebrare abſqꝫ pallio ⁊ ſãdalijs. Rñdit pa. ꝙ p̃t nõ tñ ſꝑ i ſua dioc. dꝫ celebrare cũ pallio ſed certꝭ diebꝰ q ſunt i ſuo p̄uilegio exp̃ſſi ⁊ ꝑ h̃ ſoluit̃ alia q̄õ q̃ q̃ſiuit vtꝝ ꝓ defunctis cũ pallio dẽat celebrare. No. ꝙ tenor p̄uilegioꝝ ẽ attẽdẽdus ⁊ ſm qḋ ibi ↄtinet̃ ita obſ̃uandũ ẽ.

De renũciatione. Titulus. ix.

Caſus. Ep̃s lodo **Itteras** . niẽ. ſepe petijt licẽtiã cedẽdi a dño pa. Reſcribit ei pa. dicẽs. ꝙ ꝙ̃uis ipſe ↄſiderãs ſenectutẽ ſuã aut iſufficiẽtiã ſuã petat renũciãdi lniam ſciat ꝙ pa. credit ꝙ tutiꝰ ſit ei illã ecciam ſub vmbra ſui nois gub̃nari. ꝙ̃ alicui noue icog̃teqꝫ ꝑſone i tãto diſcrimie cõmitti. qꝛ i ipſo vigor deuotõis ⁊ fidei etiã corꝑe ſeneſcẽte ñ deficit. ſꝫ v̄gẽte deorſũ ↄditõe corꝑea feruor ſp̄ũs ad ſublimiora ↄſcẽdit. Monet ergo illũ vt ſuꝑ h̃ diebus iſtis i nulla iportunitate faciat ſe moleſtũ. qꝛ indecẽs eſt p̄us ſoluere militie cingulũ ꝙ̃ cedat victoribꝰ aduerſitas p̄lioꝝ No. ꝙ ñ ſtati danda ẽ cedẽdi lnia lꝫ qs dicat ſe ſenẽ ⁊ iſufficientẽ. maxīe cũ bñ admiſtrat. Itẽ idecẽs ẽ p̄us militie ſoluer̃. ⁊c.

Caſus. Iſte. p. gãſre **Cum inter. p.** di abiurauit bñficiuꝫ ſuũ. poſtea obtinuit lr̃as a dño pa. vt i eaḋ eccia recipet̃. ⁊ ſic autoritate lr̃aꝝ dñi pa. a maiori ꝑte capituli fuit receptꝰ. Quidaꝫ cãonici ↄtra dicebãt eiḋ opponẽdo ſibi iuramẽtũ. ⁊ iõ ↄtra iuramẽtũ ñ erat recipiẽdꝰ cũ ſuꝑ h̃ fuiſſet q̄õ diutiꝰ agitata. Mãdat pa. q̄buſdã q̃tenꝰ ſi p̃dictũ. p. iuenerit ḋ cõſenſu maioris ꝑtis capituli fuiſſe ḋ p̃dicto bñficio autoritate ap. iueſtitũ. eũ faciãt bñficij ipſiꝰ poſſeſſiõe pacifica gaudere. nõ obſtãte iuramẽto q̃d ḋ eoḋ bñficio nõ repetẽdo vlteriꝰ p̃ponit̃ p̃ſtitiſſe. ex q̃ ↄſenſus maioris ⁊ ſanioris ꝑtis capituli intceſſit. No. ꝙ iuramẽtũ nõ extẽdit̃ ad ea de q̄bus vl' ſuꝑ q̄bus nõ eſt iuratũ. Itẽ ius ſemel amiſſum vlterius nõ renaſcit̃. Itẽ ſnia maioris ⁊ ſanioris ꝑtis dꝫ p̄ualere.

Caſus. P. rubeꝰ cle **Ex tranſmiſſa** . ricus ſancti nicolai ḋ ceperano infirmitate loborãs. apud ſancti ſaluatoriſ monaſteriũ petijt ſibi habitũ monaſticũ indulgeri. Tãdẽ ſanitate recuꝑata trãſiuit ad monaſteriũ p̃dictũ gr̃a cõplẽdi votũ ſuũ. Et aliq̃nta mora facta i monaſterio fecit ſibi reſtitui illa q̃ ↄtulerat eccie ſancti nicolai. Poſtmodũ nihilominꝰ iſte. p. volebat vt reſtitueret̃ i eccia p̃dicta volũtate mutata. Sꝫ abbas de ceꝑano ⁊ clerici eũ recipe nolebãt. Uñ ſig̃ficauit h̃ dño pa. idẽ abbas. Sup h̃ ſcribit pa. ep̃o verulañ. dicẽs ꝙ dicta eccia ab eo ſoluta ẽ. ex q̃ ea q̃ ſibi ↄtulit ad petitõꝫ eiꝰ ſibi reſtituit. Mãdat pa. q̃tenꝰ ſi res ita ſe hꝫ p̃dictũ abbatẽ et ſocios eiꝰ ad receptõeꝫ illiꝰ. p. nulla rõe cõpellat. nec cõpelli ꝑmittat. tñ rogare poterit illos vt illũ nõ tanꝙ̃ vnũ de eccia. ſed q̃ſi de nouo recipiãt in ſociũ ⁊ in frẽm. Nota ꝙ ſuo iuri qs tacite renũciat. Itẽ nõ põt qs redire ad illud cui renũciauit. Itẽ actio ſemel extincta nõ reuiuiſcit.

Caſus. Ep̃s torñ. ſig̃ficauit **Admonet** . uit dño pa. ꝙ quidã intrabãt eccias ſue dioc. q̃ ꝑtinebãt ad ſuã iuriſdictõem ⁊ detinebãt ⁊ dimittebãt eas abſqꝫ ſuo aſſenſu ⁊ ꝓpria autoritate. Papa mãdat ſibi vt ipſe ꝓhibeat oibꝰ ꝑſonis ſui

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ep̄atus vt nullꝰ autoꝛitate ſua audeat itra re ecciam vel eā dimittere ſine autoꝛitate ſui ſupioꝛis. ⁊ q ꝯtra h̄ fecerit merito puniet. Nota ꝙ nullꝰ ſine autoꝛitate ſui ſupioꝛis dꝫ intrare ecciam vel eā dimittere.

Caſus. Quidā repetebat bn̄ficiū ſuū.

Super hoc. Obijciebat ei excipiēdo ꝙ nō poterat ipſuꝫ repetere. q꞉ dū quiete poſſidebat. ſpōte illud abiurauit. Replicabat actoꝛ ꝙ nō ſpōte renūciauit. Querit cꝰ teſtes ꝑus recipiēdi ſint. vtꝝ illius q dixit ꝙ ſpōte renūciauit. h̄ eſt rei. an illius q dixit ꝙ nō ſpōte renūciauit. h̄ eſt actoꝛis. Rn̄dit papa ꝙ nō eſt v̄iſimile vt aliqs ſpōte renūciet bn̄ficio multis foꝛte laboꝛibꝰ acqſito ſine magna cā. ⁊ q̄ꝫuis h̄ ſit veꝝ. ſ. ꝙ nō eſt v̄iſimile. tn̄ teſtes illius q dicit ꝙ ſponte renūciauit. ſ. rei ſunt recipiēdi. ⁊ iudex dꝫ ingrere cām renūciatōis. et ſi inuenerit illā ꝓbabileꝫ. i. nō vi. nec metu nec opp̄ſſiōe neqꝫ interuētu pecunie neqꝫ ꝓmiſſione extoꝛtā matie ſi nō interuenerit iuramentū. qꝺ vix fieri de volūtate ꝓpꝛia credit. qꝺ fere ſemꝑ a malo eſt. eā admittat ⁊ iponat actoꝛi ſilentiū niſi ipſe replicando ꝓbauerit qꝺ ſponte nō renūciauit. In fine rn̄det pa. q̄ſi tacite queſtioni. Diceret aliqs qn̄o pōt h̄ eſſe cū illa ſit negatiua ꝙ ſponte nō renūciauit. Et ipſe rn̄det lꝫ videat negatiua tn̄ talis negatiua hꝫ in ſe implicitā affirmatiuā. ſ. ꝙ coactus renūciauit ⁊ iō ſuꝑ illa aſſertōe iplicita ꝓbatōes actoꝛis ſunt admittēde ⁊ ſn̄ia ꝓferenda ꝓ eo q melius ꝓbabit habito reſpectu ad opinionē ⁊ dig̃tatē teſtiū. Nota nō ē veriſimile ꝙ aliqs renūciet ſponte iuri ſuo tn̄ cōtra talem p̄ſumptōem admittit ꝓbatio. Item licitū eſt vnicuiqꝫ ſuo iuri renūciare. Itē negatiua habēs in ſe implicitā affirmatiuā ꝓbatur. Itē dignitas ⁊ teſtiū opinio de iure eſt ꝯſideranda.

Caſus. Duo electi fuerūt in q̄ndā abbatiā. R. ſcꝫ ⁊ quidā alius.

In p̄ſentia Cauſa cōmiſſa fuit quibuſdā iudicibus delegatis vel coꝛā oꝛdinario cā tractata fuit. Sn̄ia fuit lata ꝯtra ipſum. r. Ipſe. r. appellauit. appellatōis cā cōmiſſa fuit ep̄o dunelie. ⁊ eiꝰ ꝯiudicibꝰ. Corā qbus dicebat. R. ſn̄iam nō valere. q꞉ in ea nō exp̄mebat cā q̄re ꝯtra ipſuꝫ ſn̄ia lata fuiſſet. Pretea ꝑs aduerſa ꝓbare debebat ſn̄iam iuſtā fuiſſe. In cōtrariū rn̄debat ꝙ iſta nō ſūt neceſſaria ⁊ ꝓ ſn̄ia iudicis ſemꝑ p̄ſumit ꝙ rite fuerit lata. Tandē dclata ē ad pa. cā iſta. Papa auditis ꝓpoſitis hinc et inde dicit ꝙ iudex nō ſꝑ ad vnā ſpēm ꝓbatōis dꝫ animū applicare. ſed oia ꝯſiderare dꝫ q̄ fiūt i ſua p̄ſentia. ⁊ ex his v̄o motū ſui animi infoꝛmare ⁊ ferre ſn̄iam. ⁊ ꝓ ſn̄ia iudicis p̄ſumit donec cōtrariū oñdat ꝓpt̄ iudicis autoꝛitatē ⁊ ſi nihil ꝓbatū fuiſſꝫ corā dunelie. ep̄o ⁊ ſuo ꝯiudice. tn̄ ſtanꝺ ſn̄ie fuerat niſi dictus. R. eā oñderet irritandā Quia tn̄ ꝯſtitit dn̄o pape ꝑ lr̄as quoꝛundā ep̄oꝝ ⁊ ꝑ ꝯfeſſionē ipſius. R. de renūciatione ſua ſpōtanea ipoſuit ei ſilentiū ſuꝑ ipſa abbatia. Nota ꝙ iudex nō dꝫ ſe applicare ad vnā ſpēm ꝓbatōis. Itē ſemꝑ p̄ſumit ꝓ ſn̄ia donec i ꝯtrariū oñdat. Itē nō teneoꝛ ꝓbare me iuſtā habuiſſe ſn̄iam ſi dicat iniuſta. Itē lr̄is ep̄oꝝ credit i p̄iudiciū alteriꝰ. Itē ex ꝯfeſſiōe qs ꝯdēnat. Itē ꝑiculoſū ē ꝙ aliqs renūciet ſuo iuri.

Caſus. Dn̄s pa. mādauit cuidam legato

Sane dilecto. ap. ſe. ꝙ. h. ſubdia. in pictauieñ. eccia canonicū inſtituere ꝓcuraret. Qui mādatis pa. obtēperās ipſum iſtituit canonicū in eadē ſed cū canonici ipſū ſuꝑ ipſo bn̄ficio moleſtarēt ꝺ ꝯcilio q̄ꝛundā canonicoꝝ illiꝰ eccie mīe capituli ſe ſbiecit eis lr̄as ſuas reddēs ſed ipſuꝫ poſtea recipe nō curabāt. Vn̄ mādat eis papa cū ipſe apud eos apud quos debuerit gr̄aꝫ obtinere diſpendiū dinoſcit ſuſtinere. q̄tenus ipſum. h. recipiāt in canonicū ⁊ in frēm ėo nō obſtante ꝙ eis lr̄as ſuas reddidit. Nota ꝙ q reſtituit inſtrumēta iuris ſui renūciare videt iuri ſuo qꝺ ſibi ex lr̄is cōpetebat. Item vn̄ gr̄am qs meret damnū ſuſtinere nō dꝫ. Itē deceptis ⁊ nō decipiētibus merito ſubuenit.

Caſus. Quidā renunciauit bn̄ficio

Quod in dubiis ſuo in manu laici ⁊ illud poſtea recepit ab ipſo. Querit an tal' renūciatio valeat. Rn̄det papa ꝙ tal' reſignatio nulla eſt. Verū tn̄ ſpoliari dꝫ illo bn̄ficio. Nota illud qꝺ nō tenet inducere p̄uatōem beneficij. Item ſp̄ūalia a laico recipiēda nō ſunt nec ſibi renuncianda.

Caſus. Archiep̄s raguſinus

Ad ſupplicationē petijt licentiā cedendi a dn̄o pa. q꞉ ſecure ibi nō poterat cōmoꝛari. ⁊ ipſe obtēta licētia ceſſit. Archiep̄s eboꝛaceñ. de ꝯſenſu regis anglie cōceſſit eidē qꝺdaꝫ beneficiū in quadā eccleſia i ep̄atu carleoli. Papa mādat archiep̄o eboꝛaceñ. ne in vituperiū oꝛdinis clericalis mēdicare cogat. quatenuſ beneficiū illud ad ſuſtentatōem cōſeruet ipſius. ita vt ſine vſu pallij in ep̄atu illo officium ep̄ale valeat exercere. eidem archiep̄o tanq̄ꝫ metropolitano obedientiā ⁊ reuerētiam ipenſurus. Nota ꝙ cū quis timet interfici in eccleſia ſua pōt petere ceſſionē. Item nota ꝙ ſupioꝛ clericis ꝓuidere tenet ne in oppꝛobꝛiū oꝛdinis clericalis mēdicent. ⁊ ſic ꝑ hoc videt ꝙ neceſſitas vniꝰ tangere dꝫ omnes. Itē nota caſum qn̄ archiep̄s ſubeſt archiep̄o nō vtit pallio.

Caſus. Calaritanus archiep̄s ſepe

Niſi cum pridē. petijt licentiā renūciandi a dn̄o pa. Suꝑ h̄ papa reſcribit eidē dicens. ꝙ ſi ꝓpter huiuſmodi ceſſionē ꝓmittit ſibi fructū melioris vite. ſcire dꝫ ꝙ ipſe nō eſt ſanctioꝛ q̄ꝫ fuerit hieremias. ⁊ ideo nō dꝫ deſerere officium p̄dicationis cū ⁊ ipſe hieremias p̄dicādo receperit verbū dei. licet recuſauerit p̄dicandi officiū. Si em̄ ꝓpter humilitatem vult cedere. eo ipſo videt in ſuꝑbiam ſe erigere ꝙ in ꝓpoſito reſignādi ſe exhibet ꝑtinacem. q꞉ tunc verā obedientiā oſtēderet cū ꝑ ipſam locū regiminis nō dimitteret.

Intueri itaqꝫ. In. §. iſto ponunt cauſe ꝓpter quas pōt quis petere cedēdi licentiam ſcꝫ ꝯſcientia criminis. debilitas coꝛꝑis defectus ſciētie. malicia plebis graue ſcandalū. ⁊ irregularitas ꝑſone. Sed in his oībus diligēs eſt adhibēda cautela. Propt̄ cōſcientiā criminis pōt quis petere licentiam renūciandi ſed nō ꝓpter cōſcientiā cuiuſlibet criminis. ſed illius ꝓpter qꝺ executio officij etiā poſt ꝑactā penitentiā impedit q꞉ ſi ꝓ quolibet crimine quis cederet pauci vel nulli remanerēt. Alia v̄o. Debilitas coꝛꝑis eſt cauſa cedēdi que ꝓcedit vel ex infirmitate vel ſenectute. ꝑ quā ipotens reddit ad exequendū officiū paſtoꝛale. nō em̄ ꝓ qualibet debilitate coꝛꝑali debet quis deſerere officiū ſuū. ⁊ hoc oſtēdit exēplo apoſtoli. Pro defectu. Pro defectu ſciētie pōt quis petere ceſſionē. Scientia em̄ circa ammiſtratōem ſp̄ūaliū ⁊ tēpoꝛaliū eſt valde neceſſaria. ⁊ ideo ꝓ vtriuſqꝫ ſciētie defectu vel' ignoꝛātia licite renunciat. Vnde dicit dn̄s. Tu ſcientiā repuliſti ⁊ ego repellā te. Et licet eminēs ſcientia deſiderāda ſit in p̄lato. cōpetens tn̄ tolerat. q꞉ multa ſciētia vt dicit apoſtolus inflat cuius imꝑfectū caritas ſupplet.

Propter maliciā Propter maliciā plebis aliqn̄ cedere debꝫ p̄latus. videlꝫ qn̄ plebs adeo mala exiſtit vt ꝓficere nequeat apud ipſam. ⁊ quāto p̄latus magis laboꝛat. tāto deterioꝛ fit. Vnde dixit dn̄s ꝑ ꝓphetam. Linguam tuā adherere faciā palato tuo. Et apoſtoli dixerūt iudeis. Ecce cōuertimur ad gentes. q꞉ verbi dei vos feciſtis indignos. Non tamē ꝓpter quālibet culpaꝫ ſubditoꝝ paſtoꝛ dimittere debet gregē ſuum. ne mercenario compꝑetur. qui dimittit oues ⁊ fugit. ſed tunc demū debet fugere cū oues cōuertunt in lupos. ⁊ tamē tales ſunt aliqn̄ tolerandi. q꞉ ſanguinē elicit qui nimis emūgit. Pro graui. Pro ſcādalo licitū eſt ep̄o petere licentiā cedendi cū aliter ſcandalū ſedari nō pōt ne plus coꝛꝑalē honoꝛē videat affectare q̄ꝫ ſalutē eternaꝫ. Sed inter ſcandalū ⁊ ſcandalū eſt diſtinguendū. ſicut dn̄s diſtinxit. dū dixit apoſtolis. Sinite illos q꞉ ceci ſunt ⁊ duces cecoꝝ. Et alibi dixit. Qui ſcādalizauerit vnū de iſtis puſill' q in me credūt expedit ei vt ſuſpēdat mola aſinaria i eu ollo eius ⁊ demergat in ꝓfundū maris. Perſone irregularitas. Propter irregularitatē dꝫ petere ceſſionē. vt ſi ſit bigamꝰ vel maritꝰ vidue Vn̄ dixit apoſtolꝰ. opoꝛtet ep̄m eſſe vnius vxoꝛis viꝝ. Nō tn̄ ꝓpter quālibet irregularitatē dari dꝫ licētia cedēdi ei q bn̄ admiſtrauerit. vt ſi nō ſit natꝰ ꝺ legitio mr̄ionio

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

qꝛ lꝫ nõ debuerit tacuiſſe īpedimentū. ſi occultū eſt factū poteſt cū eo miſericorditer diſpēſari. hoc adhibito moderamine vt inter naturales ⁊ ſpurios diſtīguaꝛ nothos et manſeres. Uex. Si vero ꝓpter alias cās petat aliquis ceſſionē nõ eſt audiēdus cū talis poſtulatio nõ videaꝛ diſcreta. qꝛ ꝓpter laboris anguſtias vel ꝑſecutões nõ debet qs dimittere ſpõſam ſuā cui ꝑ manū ſe fide media copulauit. qm̄ beati ſunt qui ꝑſecutõem patiunꝛ ꝓpter iuſticiā. Sed diceret aliquis ſpūs vbi vult ſpirat ⁊ neſcis vn̄ veniat aut quo vadat. ⁊ qui ſpū dei duciꝛ nõ eſt ſub lege. ⁊ ideo ſi cedendi licētia ei denegeꝛ nihilominus tn̄ cedet. Sed poteſt ei rn̄deri. qūo ſpū dei agiꝛ qui ꝯtra veritatem aliqd agit. i. q cõtra ſpūm dei agit. et qꝛ p̄dicta v̄a ſunt ꝓculdubio ꝯtra ſpūm dei agit. q cõtra veritatē aliqd attēptat.

Porro ſi dicat ꝙ forſan alia cā latens eſt ꝓpter quā cedendi licētia diuinitus inſpiraꝛ. põt ei rn̄deri. Et tu qūo ſcis ꝙ talis inſpiratio ſit diuina. Et ſubiecit exemplū de beato martino oſtēdens illius exēplo ꝙ renunciare nõ debeat. Quippe. Dicit pa. in. §. iſto. Quantūcunqꝫ qs virtutibus fulgeat caritatē aūt nõ habeat nihil habere videꝛ. Sed nulla eſt maior caritas q̄ꝫ vt ponat qs aiam ſuā ꝓ ſubditis ſuis vel ꝓ amicis ſuis dūmõ poſſit ꝓficere ipſis. ⁊ ſi non oibus tn̄ multis. vn̄ ab eoꝝ regimine ꝓpꝛ laborē ſe excuſare nõ dꝫ. exēplo apoſtoli. qꝛ ⁊ ſi nõ ſemꝑ laborē ſequaꝛ effect⁹ nihilominus labor ipſe meritori⁹ apud deū. iuxta illḋ. Reddet deus mercedē laboꝝ ſanctoꝝ ſuoꝝ. Ne putes. Dicit pa. i. §. iſto ꝙ nõ dꝫ credere ꝙ iõ martha malā ꝑtem elegerit q̄ circa plurima in actiua vita multū laborabat. qꝛ maria optimā ꝑtem ſcꝫ cõtemplatiuaꝫ vitā elegit. que nõ auferreꝛ ab ea. qꝛ licet cõtēplatiua vita ſit magis ſecura. actiua tn̄ eſt magis fructuoſa. Un̄ lippitudo lye ꝓpter ſobol' fecunditatē p̄ferꝛ pulcritudini rachelis. Et p̄terea ſimul põt qs eſſe actiuus ⁊ ꝯtēplatiu⁹ exēplo moyſi qui qn̄qꝫ aſcēdebat in montē vt ibi gloriā dn̄i cū maiori cerneret libertate. qn̄qꝫ deſcēdebat ī caſtra vt populo ꝓuideret. Per hoc inducit illū dn̄s papa ne cedat. Monet ergo ipſum vt laborē regiminis nõ recuſet. Ueruntn̄ qꝛ in poſtulando cedēdi licentiā inſtitit. dn̄s papa reliquit illū ꝯſcientie ſue ita vt ſi ꝓpter aliquā cauſam vtilē ⁊ honeſtam diſtinctis ſibi cauſis p̄dictis. in ſuo ꝓpoſito ꝑſeueret. de licentia ſua cedat. alioqn cedendi licentiā nouerit ſibi interdictā Quia licet habeat pēnas qbus in ſolitudinē aduolare deſideret ligate ſunt ſibi tn̄ nexibus p̄ceptoꝝ. Per hanc decretalē nota cauſas ꝓpter quas põt quis petere licētiā renunciandi. Item nota ꝙ in oibus factis diſcretio eſt adhibēda. Item quedā ſunt crimina que etiā poſt penitentiā ꝑactam īpediunt vt ſimonia in ordine ⁊ homicidiū. Item ſcientia inflat caritas edificat. Item diſtinguiꝛ inter irregularitatē ꝓpter ꝯſcientiā ſeu criminis ⁊ aliā.

Item cõmunis vtilitas p̄ferꝛ priuate ſi in cõmuni includiꝛ ꝑuata. Itē licet laborē nõ ſequaꝛ effectus. eſt tn̄ labor remunerādus. Item tempalia ⁊ ſpūalia poſſunt ſimul exerceri ſine peccato. Item in iudicio voluntario relinquiꝛ quis ꝯſcientie ſue nõ in cõtentioſo.

Caſus. Uacā

Poſt tranſlatõem. te eccia fauen. canonici cõtulerūt liberā ꝑtātēꝫ eligēdi in I. eoꝝ canonicū. Ipſe v̄o poſtulauit. Io. canonicū ſancti fridiani olim ep̄m ſarrenatē. Prepoſitus ⁊ capitulū fauenꝛ. poſtulatõem illā petierūt approbari a dn̄o papa. Sed huic poſtulationi videbaꝛ obſtare capitulū cõſtantinopol'. cõcilij. in quo dꝛ vt quicūqꝫ de põtificali dignitate ad mõaſticam vitā ⁊ penitentie locū deſcenderit ad pontificatū vlterius nõ reſurgat. Un̄ ꝯtra illud cõciliū qḋ eſt vnū de quattuor ꝯcilijs que ſeruat eccleſia ſicut q̄ttuor euangelia. nõ videbaꝛ eadem poſtulatio admittenda Ueruntn̄ in quibuſdā caſibus nõ obſtante illo ꝯcilio is qui monaſticā vitā elegit. põt iterꝫ ad epiſcopatū aſſumi. Primo ſi ꝓpter ꝑſecutõem. vel ꝓpter corꝑis infirmitatem ad monaſticā vitā deſcenderit de ſupioris licentia. his ſcꝫ ꝑſecutõe ⁊ egritudine ceſſantibus ad ep̄alēꝫ poterit reſurgere dignitatē.

Item ſi ꝓpter defectū ſciētie auctoritate apoſtolica ad monaſteriū deſcēdit. ea repta adhuc ad ep̄atū poterit reſurgere

Itē ſi qs ꝓpter cupiditatē ꝑentū eo ignorāte fuerit ep̄atū adeptus. ⁊ h̄ cõꝑto ad monaſteriū de licētia ſupioris trāſiuerit q̄ꝫuis ad illū redire nõ poſſit ad aliū tn̄ licite poterit reaſſumi. In iſtis caſibus nihil dꝛ attēptari ꝯtra ꝯciliū p̄dictū qḋ loquiꝛ ī eo caſu cū aliqs dimittit ep̄atū ꝓpꝛ aliqḋ crimē ⁊ ad monaſticā vitā pn̄ie cauſa dſcēdit alijs opinionib⁹ reiectis q̄ ī lr̄a ponunꝛ Quia ergo nõ ꝯſtitit pape ꝓpter quā cām p̄dictus. I. ceſſerit ep̄atui. mādat papa rauēnati electo. q̄tenus ſi ꝯſtiterit ei ꝙ ꝓpꝛ aliquā de p̄miſſis cāis vel ꝯſimilibus p̄dictus. I. renūciauerit ep̄atui dūmõ neceſſitas vel vtilitas id expoſcat det ei licentiaꝫ trāſeūdi ad ecciam fauen. maxie ſi verꝫ eſt qḋ aſſeriꝛ ꝙ ille loco tm̄ ceſſerit ⁊ ſi digtati vl' ordini. qꝛ tūc p̄ſumēdū eſt ꝙ nõ ꝓpꝛ aliqḋ crimē a ſe cõmiſſum cā pn̄ie trāſiuit ad vitā regularē. alioqn cū duxeſſet nimis ꝯtra tā ſolēne ꝯciliū hmõi poſtulatõem admittere iniūgat capitulo fauenꝛ. vt de alia ꝑſona idonea ſibi ꝓuideāt ī paſtorē. Nota hic q̄ttuor caſus in qbus ille qui renūciauit ep̄atui trāſiens ad monaſticā vitā p̄t iterꝫ in ep̄m reaſſumi. Item nota ꝙ ius et poteſtas eligendi ep̄m in vnū tantū põt trāſferri. Item eligi põt poſtulādus ad hoc vt poſtuleꝛ. Item nota regulam ꝙ ceſſante cauſa ceſſat effectus. Itē neceſſitas ⁊ vtilitas parificanꝛ. Itē p̄latus cõtra ius ſcriptū petitõeꝫ admittere nõ dꝫ.

Caſus. Quidā im

Quidā cedendi. petrāt cedendi licentiā ⁊ ea obtēta cedere nolūt. Dicit pa. ꝙ cõpellendi ſunt vt cedāt. Nota ꝙ ſi qs licentiā cedendi a papa obtinuerit cõpellēdus eſt vt cedat. Itē qḋ ſemel placuit amplius diſplicere nõ põt. Itē qḋ ꝑmo fuit volūtariū poſtea fit neceſſariū.

Caſus. Iohes ſubdiacon⁹

Veniens. ipetrauit lr̄as ad quoſdā iudices vt ei p̄bendā vacantē in eccleſia ſancti florētini in ꝯfluētia aſſignarēt ⁊ cū ipſi vellēt mandatū apoſtolicū adimplere. quidā canonici illi⁹ eccleſie ſe oppoſuerūt dicētes ꝙ ipſe renūciauerat iuri qḋ ſibi ex ipſiſ lr̄is cõpetebat. ſed ipſe ſubdiaconus h̄ negauit. canonici teſtes induxerūt ad hoc ꝓbandū. ꝑ q̊s videbaꝛ ꝓbatū qḋ ipſe gr̄e capituli ſe cõmiſiſſet. Duo iudicū ſententiauerūt eūdē ſubdiaconū nõ poſſe uti lr̄is ſupradictis ꝓ eo ꝙ gr̄a capituli ſe ꝯmiſit q̄re iuri ſuo renūciare viſus fuit. A q̄ ſn̄ia ipſe appellauit ſue appellatõi vigiliā ep̄hie t̄minū p̄figens Ille acceſſit ad terminū. ſed aduerſarius poſt terminū ꝑ duos menſes et ampli⁹ expectatus. tandē nūcius aduerſarij cū lr̄is ad cõtradicendū et ad impetrandūꝫ tantū cõꝑuit corā auditore dicto. Io. cõceſſo. ſed cū ſufficiēs ad cām tractandaꝫ nõ eſſet. idē auditor ſn̄iam iudicū p̄dictoꝝ caſſauit iuſticia exigēte Nota ꝙ licet qs cõmittat ſe gr̄e aduerſarij nõ renūciādo litteris impetratis cõtra ip̄m nõ intell'r ꝓpꝛ h̄ renūciaſſe iuri qḋ ſibi ex lr̄is cõpetebat.

Itē cū aliqs ſtatuit terminū ſue appellationi vtraqꝫ ꝑs appellatõis cāꝫ ꝓſeq dꝫ ꝑ ſufficientē ꝓcuratorē ad totā cāꝫ cū ꝑemptorie ad h̄ citata intelligaꝛ. Item nõ ſtatī poſt terminū ꝑemptoriū dꝫ iudex ꝓcedere

Caſus. Quidā abbas a

Ecce corā. deo graui egritudine laborabat ꝙ de uita deſperabaꝛ ipſius. Ad conciliū cuiuſdā emuli ſui quē emulū non credebat. abſoluit monachos ab obediētia ſua. ⁊ ep̄m ſuū vocauit vt abbatiā in manib⁹ ſuis renūciaret. nõ tn̄ renūciauit Poſtmodū recupata ſanitate monachi obedientiā et reuerentiā fecerūt eidē dubitauit abbas an ex tali facto ranūciaſſe intelligatur abbatie. Rn̄det pa. ꝙ nõ Nota ꝙ nõ intelligiꝛ qs renūciare regimini ſuo licet abſoluat ſubditos ab obediētia ſua. qꝛ illa nõ eſt forma renunciandi

Caſus. Quidā ab-

Dilectus filius. b..s ad romanā eccleſiā nullo medio ꝑtinens. et ſentiēs ſe inſufficientē renunciauit in manib⁹ mõachorū regimini abbatie ſine licentia pa. ⁊ mõachi aliū elegerūt. Peruenit h̄ ad papam. Cū ergo dictus abbas ſine licentia pape renūciare nequiuerit abbatie. ipſe tā renū-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ciatõem ꝙ electõem vẽſiciauit irritas et
inanes mãdans qbuſdã q̃tenus abbatẽ ip
ſum faciãt reſtitui loco ſuo. q̊ reſtituto reci
piant vice pape renũciatõem ipſius. No
ta ꝙ reſignatio fieri dꝫ i manu ſui p̃lati ali
ter nõ valet. Nota abbas imediate ſub
iectus ro. ec. nõ p̃t cedere ſine licẽtia pape

De ſupplenda negligentia p̃latoꝝ. Titulus .x.

Caſuſ. Ciſter

Tatuimus. ciẽſes aliquã
do remouẽt abbates de mona
ſterijs ſuis. vl' moriunť. ⁊ alios
in locũ illoꝝ ſubſtituũt. epi dioc. nolũt bñ
dicere ſubſtitutos abbates. ſtatuit pa. h̃ ꝙ
ſi ep̃s tercio reqſitus eos bñdicere rẽnue
rit liceat ipſis abbatibꝰ ꝓprios monachos
bñdicere ⁊ alia exercere q̃ ad coꝝ officiũ ꝑ
tinẽt. donec ep̃i illos bñdicãt. Nota ne
gligentiã p̃latoꝝ puniendã circa officiũ ſu
um. Jtẽ nota ꝙ quis dat qᵭ nõ hꝫ.

Caſus. Quidã regula

Sicut nobis res habẽt eccleſias ad
coꝝ p̃ſentatõꝫ ꝑtinẽtes. q̃s vſibus ꝓprijs
appropriare nituntˀ nec volũt ad eas duꝫ
vacãt alios p̃ñtare ſed inſtituũt ibi vicari
os occaſiõe ꝯceſſiõis quorũdã ep̃oꝝ ⁊ de
ſtituũt ꝓ ſua volũtate. ⁊ ita grauãt eos pẽ
ſionibus vt neq̃ant cõpetẽter in paupˀtate
nimia eccleſiis deſeruire nec ep̃o in ep̃ali
bus rñdere. nec hoſpitalitatẽ ſeruare. Sig
nificatũ fuit h̃ dño pape. Nolẽs igiť papa
vt antiquus ſtatꝰ eccleſie ꝓpť h̃ ſubuertať
mãdat q̃tenus niſi ſint exẽpte eccleſie ſup̃
dicte a iuriſdictõe ep̃i exceſſus illos ſtude
at rõnabiliter emẽdare. ⁊ niſi infra tꝑs ꝯci
lij lať. ſtatutũ p̃dicti monachi p̃ñtauerint
ei ꝑſonas ad vacãtes eccleſias extũc liceat
ſibi ap. re. i eis ordinare rectores. ita tñ ꝙ
ꝑ hoc nullũ patronis ipoſteꝝ p̃iudiciũ ge
nereť. Nota ꝙ exẽpti a dioceſano puni
ri nõ poſſunt. Jtẽ nota ꝯceſſionẽ eccleſi
aꝝ ab ep̃is factã ſine iuris ſolẽnitate nõ va
lere. Jtẽ ꝓpť negligentiã amittit qs ius
p̃ñtandi illa vice ſine p̃iudicio in futuꝝ.

Caſus. Magiſter ho. ⁊ rogeriuſ

Licet. diutius litigarunt corã papa ſuꝑ
archidiaconatu richimũdie. q2 dicebať ꝙ
collatio archidiaconatus infra tꝑs cõcilij
facta nõ fuerat. Ne igiť papa ius ſuũ negli
gere videať. Mãdat qbuſdã q̃tenus ſi ꝯſti
terit archidiaconatũ richimũdie vacaſſe ꝑ
annũ tꝑe ſemeſtri q̊ vel ad archiep̃m vl' ad
capitulũ donatio ꝑtinebat cõputato. nõ a
tꝑe vacatõis ſed a noticia. cũ extũc ad pa.
fuerat illius donatio deuoluta vtriq3 ſuꝑ
eo ſilentiũ imponať. Nota tꝑs ſex men
ſium currere a tꝑe noticie nõ a vacatõnie.
Jtem tempus nõ currit ignorãti. Jtẽ
poſt tempus illud elapſum nõ poſſunt eli
gere qui fuerãt negligentes.

Caſus. Jn quibuſdã eccle

Litteras . ſiis q̃dam beneficia ⁊ digta
tes tanto tꝑe vacauerãt ꝙ donatio illoꝝ
ſm lateraneñ. ꝯcil'. ad ſe. ap. fuerat deuolu
ta. Jlli ad q̊s collatio ꝑtinebat intelligẽtes
legatos ap. ſe. ad ꝑtes illas accedere. inſti
tuerũt in bñficijs ill' ꝑſonas minus idone
as. Legati inueneřt illa bñficia taliter col
lata. dubitauerũt an deberẽt illos inſtitu
tos remouere. Mãdat illis papa q̃tenus
ſi bñficia ⁊ dignitates ꝑſonis idoneis ſunt
collata ꝑmittant illos de patiẽtia pacifice
poſſidere. alioqn remoueanť ⁊ de ꝑſonis
idoneis illa nõ differãt ordinare. Nota
ꝙ collatio que nõ tenet de patiẽtia ſuꝑio
ris tenet alias nõ valeret.

Caſus. Vacante ſalamãtina

Dilecto. ec. decanus cũ qbuſdã ſeq̃ci
bus ſuis quendã .p. noĩe in cantorẽ elegit
appellãs ne ꝯtra ſuã electõem aliqd attẽp
tareť. Archiep̃s ad quẽ vt dicebať electio
cantoris fuerat deuoluta. aliũ. g. nomĩe in
cantorẽ elegit. Propter huiuſmodi electi
ones ꝓcuratores vtriuſq3 ꝑtis ad romanã
curiaꝫ acceſſerũt. Quia cõſtitit pape ꝙ ele
ctio a decano ⁊ eiꝰ ſeq̃cibus facta poſt ela
pſum ſex menſiũ ſpaciũ extitit celebrata. in
fra qᵭ ep̃us ⁊ capitulũ cõmuniter eligere
debuerũt. electõem de dicto .p. factã de
creuit irritã ⁊ inanem. ⁊ appellatõem a de
cano iterpoſitã factũ archiepiſcopi ad quẽ
erat eligẽdi autoritas deuoluta nõ potu
iſſe aliquatenus ipedire. Vñ mandat q̃te
nus electõem de p̃dicto. g. debeat cõfirma

re niſi ei aliqᵭ canonicũ obuiaret. Nota
ꝙ ꝓpter negligentiã amittit qs ius eligen
di. Jtem mora in talibus nõ purgať.

De temporibus ordinationũ ⁊ quali tate ordinandoꝝ. Titulus. xi.

Caſus .

Hbdiaconus . Hic duo
dicunť. Primũ eſt ꝙ nõ licꝫ ali
cui niſi ro. pon. aliquẽ diebus
dñicis i ſubdiaconũ ordiare. q̃uis deo di
catis v̊ginibus velũ ꝯſecratoriũ iponendi
et minores ordines ꝯferẽdi diebus dñicis
habeat poteſtatẽ. Scᵭm eſt ꝙ nõ lꝫ alicui
in vigilia pẽthecoſtes ſacros ordies cele
brare q2 in ſeq̃nti ſeptiana recepto ſpũſſan
cti flamie celebranť. No. v̊gines pñt ꝯſe
crari diebꝰ dñicis ⁊ miores ordies ꝯferri.

Caſus Cõſuetudo erat

Sane ſuper i qbuſdã eccleſiis ſcotie
et rvallie ꝙ in dedicatõibus eccleſiaꝝ vel
altariũ extra. iiij. tꝑa clerici ad ſacros ordi
nes ꝓmouebanť. Rñdit pa. ꝙ illa cõſuetu
do eſt eccleſiaſtice inſtitutioni inimica. et
ideo improbãda. ⁊ ſi multitudo ⁊ antiqua
ꝯſuetudo nõ eſſet taliter ordinati nõ debe
rent i ſuſceptis ordinibus miſtrare. ſed in
romana ec. ſic ordinati deponerenť ⁊ ordi
natores autoritate ordinãdi priuarenť.
Nota ꝙ multitudo inducit diſpenſatõem
Unde v̊ſus. Ob populũ multũ crimen ꝑ
tranſit inultũ. Nota ꝙ multitudo ⁊ cõ
ſuetudo antiqua excuſat.

Caſus. Queſituꝫ fuit a

De eo autẽ pa. an liceat extra ieiunia
iiij. temporꝝ ꝓmoueri aliq̊s in hoſtiarios
et ad alios minores ordines aut i ſubdia
conos. Rñdit pa. ꝙ licitũ eſt ep̃is dñicis
et alijs diebus feſtiuis vnũ vel duos ꝓmo
uere ad minores ordines. ſed ad ſubdiaco
natũ nõ licet niſi in q̃ttuor tꝑibus aut i ſab
bato ſancto. aut in ſabbato de paſſiõe. p̃ter
q̃ꝫ romano pontifici. Nota quo tꝑe de
beant ſacri ordines cõferri ſcꝫ in q̃ttuor tẽ
poribus. in ſabbato ſancto. ⁊ i ſabbato an
te dñicam de paſſione.

Caſus. Quidã clericus. n.

Ex tenore noĩe volebat ꝓmoueri ad
maiores ordines. tñ intantũ deliquerat ꝙ
ſi peccatũ eiꝰ publicũ eſſet degradereť ab
ordine quẽ ſuſcepit. nec poſſet ad ſuꝑiores
ꝓmoueri. Queſitũ fuit a pa. qd obſeruari
deberet. q2 peccatũ iſtius occultũ eſt. Mã
dat pa. q̃tenus ei pñiam ꝯdignã iponat et
ei ſuadeat vt ꝑte penitẽtie pacta ordine ſu
ſcepto vtať. ſed ad ſuꝑiores nõ aſcẽdat. ve
runtñ q2 peccatũ occultũ ẽ ſi ꝓmoueri vo
luerit eũ ꝓhibere nõ debet. Nota ꝙ oc
culta peccata vindictã nõ habent. ⁊ lꝫ ep̃s
peccatũ occultũ nouerit ꝑ cõfeſſionem nõ
p̃õt ꝓhibere illũ ab ordinibus.

Caſus. Quidã religioſi vo

Ad aures. lũt ad ordines ꝓmoueri p̃
lati coꝝ nolũt eos ꝓmoueri. queriť qd iu
ris ſit. Rñdet pa. ꝙ tutius ẽ eis miſtrare i
inferioribus ordinibꝰ ſuis p̃latis obedien
tiã iponẽdo quã cũ ſcandalo ſuoꝝ p̃latoꝝ
ad ordies ſuꝑiores ꝓmoueri. nec ſunt in h̃
audiẽdi. q2 p̃õt eſſe ꝙ p̃lati coꝝ aliq̃ ſua ſe
creta cõmiſſa nouerint. ꝓpť q̊ ſalua ꝯſcien
tia nequeãt ꝓmoueri. q2 nõ in ſublimitate
graduũ ſed in amplitudine caritatis acqui
riť regnũ dei. No. ꝙ regulares ꝯtra vo
luntatẽ ſuoꝝ p̃latoꝝ ꝓmoueri nõ debent.
Jtem nihil cũ ſcandalo eſt faciendũ.

Caſus. Qñ archiepi

Si archiep̃s . ſcopus debꝫ cõſecra
ri omnes ſuffraganei cõueniãt ad ſedẽ me
tropolitanã vt ab oibus cõſecreť. Ep̃i ve
ro cõprouinciales ſi neceſſe fuerit. iuſſu ar
chiep̃i a tribus ep̃is poſſunt ꝯſecrari alijs
cõſentiẽtibus. ſed melius eſt ſi archiep̃s cũ
alijs oibus pontificẽ cõſecrauerit. No
ta qᵭ omnes tãgit ab oibus approbari dꝫ.
Jtẽ licet quis aliquid poſſit ꝑ aliũ gere
re melius tñ eſt ſi ꝑ ſeipſum gerat.

Caſus. Querebať in cõci

Nec ep̃i . lio iſto vtꝝ epiſcopi poſſent
cõſecrari cõſuffraganeũ ſuum. Reſpondeť
ꝙ epiſcopi ſine ꝑmiſſu archiep̃i non p̃ſu
mant ep̃m cõſecrare. nec archiep̃s aliquẽ
cõſecrare p̃ſumat ſine duobus vel tribus
ep̃is. ita vt alij cõprouinciales ep̃i ꝑ ſuas
lr̃as cõſentiant. ꝙ ſi inter illos diſcordia fu
erit archiep̃s maiori numero cõſentiat.
Nota ſtandũ eſt maiori ꝑti.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

Caſus. Quidā ep̄s cō-

Cū quidam. tulit ſacros ordines ex-
tra .iiij. tp̄a die q̄ nō debuit. Dicit̄ ꝙ ep̄s
puniri dȝ canonica diſciplina . ſcȝ vt ꝑuet̄
ꝑtāte ꝯferēdi ordines q̄s illicite ꝯtulit. ⁊ or
diatis interdicat̄ executio ordinū ſuſceptoꝝ
donec apud ſe. ap. reſtitutōnis grām cōſe-
quant̄. Nota ꝙ quis dȝ puniri in eo in
quo deliquit. Itē nota ꝙ ab homine nō
poteſt reſtitui ꝑ eundem.

Caſus. In ꝑtibus

Cum ſecundū. calabrie ep̄i latini in
ordinibꝰ ꝯferēdis ſeruabāt inſtitutōes gre
coꝝ ordies ꝯferēdo extra .iiij. tp̄a. ⁊ ep̄i gre
ci ſimiliter i ordinibꝰ ꝯferēdis ſeruabāt in-
ſtitutōes latinoꝝ. ⁊ ita ꝑmixtim ſe adinui-
cē ordinabāt. Precepit pa. h̄ ꝙ latini talē
ritū ⁊ cōmixtōem d̄ cetero nō ſeruarēt i or
dinibus ꝯferēdis. Nota ꝙ certis tp̄ibꝰ
ſunt ordines ꝯferēdi. Itē nota ꝙ in col
latōe ordinū nō eſt faciēda ꝑmixtio ritus.

Caſus. Quidā monachus

Ex parte. bariloci tranſtulit ſe ad ni-
gros monachos. ⁊ habitū illoꝝ aſſumēs in
p̄ſbiteꝝ ē ꝓmotus. Dubitabāt iſti mona-
chi vtꝝ i ordie ſic ſuſcepto dēat miſtrare.
Mādat eis pa. q̄tinꝰ mōachū illū ꝑmittāt
officiū ſacerdotis exequi libere niſi aliđ ca
nonicū obſtiterit. Nota ꝙ ordo ſacer in
apoſtaſia receptꝰ irregularitatē nō inducit

Caſus. Quidā cleri

Quod tranſla. ci greci exiſtētes i di
oceſibus latinoꝝ ab ep̄is grecis extra .iiij.
tp̄a ordinant̄. Poſtmodū a latinis ep̄is ce
lebrare ꝓhibent̄. Queſitū fuit a pa. quid đ
talibus ſit agendū. Rn̄det pa. ꝙ cū cleric⁹
grecus ep̄o latino ſubiectꝰ a greco pōtifi-
ce ordinat̄. interdicēda eſt ei executio ordi
nis ſic ſuſcepti tanq̄ȝ ab alieno ep̄o ordina
to. niſi de mādato vel licētia ſui ep̄i illđ fi-
at. Sed ſi de licentia ſui ep̄i id factū ſit. licȝ
culpandus ſit ep̄s qui clericos ſuos a gre
co ep̄o facit ordinari. q̄mdiu ab eccleſia ta
lis mos tolerat̄. ipediri nō dȝ executio or-
dinū taliter ſuſceptoꝝ. Nota ꝙ ordina
tus a nō ſuo ep̄o ordinis executōem nō hȝ
Itē nota ꝙ rōe cōſuetudinis tolerat̄ in
executōe ordinis quē male accepit.

Caſus. Si

Cum in diſtribuēdis. aliquis ordi
natus fuerit in ſubdiaconū a dn̄o papa ab
alio ad ſuꝑiores ordines ſine licētia pape
ordinari nō debet. Nota ꝙ ordinati a
papa. ab alio ſine eius mādato ordinari nō
debent. Item nota ꝙ collatio ordinis
poteſt delegari.

Caſus. Quidā canonicus

Litteras . boñ. a. noie eccie ro. ſubdia
conus electꝰ fuit in ep̄m imoleñ. Ep̄s boñ.
recepto mādato p̄cedētis capituli ordina
uit ipſum die ſabbati i diaconū. ⁊ die dn̄i-
co ꝯtinuato ieiunio in p̄ſbiteꝝ. Peruenit
h̄ ad noticiā dn̄i pa. Vn̄ mādauit inquiri
veritatē ſuꝑ h̄ ꝑ ep̄m mutineñ. ⁊ magiſtꝝ.
h. ſubdiaconū ſuū. Ipſi factū ſm̄ qđ eſt di-
ctum ſignificauerūt dn̄o pape. Et ipſe re-
ſcribit ei dicēs ꝙ ipſe recepit lr̄as ſuas ſuꝑ
inordinata ordinatōe imoleñ. electi. in qua
ordinatōe quantū ordinator ⁊ ordinatus
deliquerint. euidēter intelligit q prudēter
attendit. Qđ ꝓbat hoc mō. Si em̄ nō licu
it bonoñ. ep̄o vtrunqȝ ordinē illi ꝯferre eo
dem die. eadē rōe nō licuit ei vnū ordinez
cōferre vno die ⁊ aliū alio die ꝯtinuato ie
iunio. cū ꝓpter cōtinuatōem ieiunij fictiōe
canonica. ſiue mane die dn̄ice trahat̄ ad
ſabbatū ſiue veſpera ſabbati ad diē dn̄icaȝ
referat̄. illa duo ad eundē diē ꝑtinere dicū
tur. Si ei dicat̄ ꝙ mane diei dn̄ice ad vnā
diē ⁊ veſꝑa ſabbati ad diē aliā referant̄. nō
eſſet ꝯtinuatio ieiunij neceſſaria. q2 ſabba-
to ante cenā ⁊ dn̄ica añ prandiū ieiunij in
telligunt̄. Ideoqȝ pa. bonoñ. ep̄m vt puni
at̄ in q̄ peccauit ſuſpendit a collatōe ordi-
nū diaconij ſcȝ ⁊ p̄ſbiterij. alteꝝ vero ab ex
ecutōe ſacerdotalis officij ſuſpēdit. donec
de ipſis aliter duxerit diſponendū. No
ta ꝙ nullus duos ſacros ordines recipere
debet nec aliquis illos cōferre eodē die. q
cōtra fecerit punit̄ ꝓut hic dicit̄. Item
nota hic regulā ꝙ quis debet puniri in eo
in quo deliquit.

Caſus. Ep̄s cōuentrē.

Vel non eſt. quendā pueꝝ. n. nomi-
ne. xiij. annos habentē iordinate ⁊ ſine cer
to titulo in diaconū ordinauit in ludibriū

ordinis clericalis. Puer ille h̄ ſignificauit
dn̄o pape ⁊ ꝙ nō ꝓuidebat eidē. Vn̄ man
dat qbuſdā q̄tenus ſi res talit̄ ſe hȝ p̄dictū
ep̄m ſuſpendāt a collatōe ordinū. ⁊ cōpel-
lāt eundē vt eiđ. m. ꝓuideat i eccleſiaſtico
bn̄ficio cōpetēti. ſuſpendētes eundē. m. ab
executōe ordis diaconatus. donec ad eta
tē legitimā ꝑuenerit in iniuriā ordinātis.
Nota ꝙ aliqs punit̄ odio alteriꝰ. Itē
q ordinat aliq̄s ante legitimā etatē punit̄
ꝓut hic đr. Item qui ordinat aliquē ad
ſacros ordines tenet̄ ei ꝓuidere.

Caſus. Eccia imi

Dilectus filius . liceñ. vacāte cano
nici imiliceñ. xv. coꝝ ꝯcanonicū in minori-
bus ordibus ꝯſtitutū in ep̄m elegerūt. Ar
chiep̄s caſſaleñ. metropolitanꝰ coꝝ māda
uit ep̄o treceñ. vt ipſum vno ⁊ eodē die ad
tres ſacros ordines ꝓmoueret. qđ nō au-
ſu ꝓprio ſed de mādato archiep̄i nō diſtu
lit adimplere. Qđ totū dictus. xv. dn̄o pa.
reſeruauit. Suꝑ his dn̄s pa. inquiſiuit ve-
ritatem. ⁊ q2 cōſtitit ei ipſum ep̄m treceñ. i
pluribus deliquiſſe. tū q2 cōfeſſus fuit ſine
mādato archiep̄i hoc feciſſe. tum q2 ⁊ ſi de
mādato archiep̄i ꝯſtaret ei obtemꝑare nō
debuit in hac ꝑte cū hmōi diſpenſatio illi
a canone nō ſit ꝑmiſſa. tū etiam q2 ſepe re
atum ꝑiurij variauit p̄us iurando ꝙ archi
ep̄s id p̄ceperat. ⁊ poſtea fuit in iure cōfeſ
ſus ꝙ archiep̄s id nō mādauerat. ipſum tā
diu ab ordināli poteſtate ſuſpēdit donec
ſuā meruerit grām obtinere. Nota h̄ ar
gumentū ꝙ ep̄i diſpenſare nō poſſunt niſi
in caſibus a iure ꝑmiſſis. Itē in iniuſto
mandato p̄lato nō eſt obediendū. Item
autoritas ſuꝑioris nō excuſat. Itē qui
in iure varius eſt in dicto ſuo ſiue cōtrari-
us ꝑiurus reputatur.

Caſus. Aliq ordi

Conſultatōem . nes ſacros recepe
rint extra tp̄a cōſtituta. querit̄ vtꝝ caracte
rē receperint. Rn̄det pa. ꝙ ſic. qbus ꝓ trāſ
greſſione hmōi pn̄ia cōpetēs eſt iponēda.
et poſtmodū ſuſtineri poterint in ſuſceptis
ordinibus miſtrare. Nota ꝙ ordo quo-
cunqȝ temꝑe cōfertur tenet licet ꝯferri nō
debeat niſi certis diebus.

Caſus. Sacerdotes et alij

Queſitū. clerici cōmittūt qn̄qȝ adulte
riū. ꝑiuriū. homicidiū. ⁊ falſum teſtimoniū
Querit̄ an ꝑmitti debeāt in ſuſceptis ordi
nibus miſtrare. Rn̄det papa ꝙ ſi crimina
p̄dicta ordie iudiciario ꝓbata vl' alias no
toria nō fuerint nō debēt p̄dicti p̄ter reos
homicidij i ſuſceptis vl' in ſuſcipiēdis ordi
nibus ipediri poſt pn̄iam ꝑactā. Si v̄o nō
penituerint monēdi ſunt ſub obteſtatōe di
uini iudicij vt in ꝑiculum ſue dānationis
in ſuſceptis ordinibus nō miniſtrēt. No
ta oēs criminoſos p̄ter reos homicidij oc
cultos poſt ꝑactaȝ penitentiā in ſuſceptis
ordinibus poſſe miſtrare.

De ſcrutinio in ordine faciendo.

Titulus. xij.

Caſus. Cū aliqs

X parte. ep̄s dȝ ꝯſecrari me
tropolitanꝰ ꝯuocat alios ſuffra
ganeos ad faciendā ꝯſecratōez
ep̄i p̄ſentāt ꝯſecrandū archiep̄o dicentes.
Reuerēde pater. poſtulat ſancta mater ec.
hunc electū in ep̄m ꝯſecrari. Et ipſe illos
interrogat. ſi ſciūt illū eſſe dignū. Et ipſi rn̄
dent ꝙ ſciūt ⁊ credūt illū eſſe dignū. Ep̄s
quidā in hmōi rn̄ſione ne hoiem offende-
ret deū extimat offendiſſe qn̄qȝ p̄ter qn̄qȝ
ꝯtra cōſcientiā rn̄dendo. cū electi cōuerſa
tio eſt ill' minus bn̄ cognita vel penitus ig
nota. queſiuit q̄liter in hmōi interrogatōi-
bus ſalua ꝯſcientia debeat rn̄dere. Rn̄det
papa cū nos aliquē ꝓmouemꝰ in diaconū
vel p̄ſbiteꝝ p̄or diaconoꝝ dicit. poſtulat ſā
cta mater ec. hūc diaconū ad onus p̄ſbite-
ratus vel hūc ſubdiaconū ad onus diaco-
natus aſſumi. Et pa. interrogat. Scis illū
eſſe dignū. ⁊ ipſe rn̄det. ſcio ⁊ teſtificor illū
eſſe dignū ad h̄ onus q̄ntū humana fragili
tas noſſe ſinit. Vn̄ in tali rn̄ſione nō credit
papa aliquē peccare dūmodo ꝯtra cōſcien
tiam nō loquat̄. q2 nō ſimpliciter dicit illū
eſſe dignū. ſed inquantū humana fragili-
tas ꝑmittit. q2 quē idignū nō nouit dignū
dȝ eſtimare. Hac ergo rn̄ſione ſecure pote
rit vti niſi forte ſibi cōſtet ꝙ ſit indignus.
Si vero ſciat illū indignū ſig̃ficet hoc me-
tropolitano anteq̄ȝ veniat ad ſcrutinium.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Sed papa hãc interrogatõem nõ facit i cõ ſecratõe epi ſed in ordinatõe pſbiteri vl' diaconi. Nota q̃ q facit ↄtra ↄſcientiã peccat mortaliter. Itẽ quilibet pſumi debꝫ dignus qui neſcit indignus. Item h ſciẽtia ꝑ credulitate accipit.

De ordinatis ab epiſcopo qui renunciauit epiſcopatui vel ab excõicato. Titulus. xiij.

Caſus. Archi-

Equiſiuit. eps toletanus renũciauit archiepatui. Poſt illã renũciatõez qſdã clericos ordinauit. Succeſſor illius qſiuit vtꝝ illi i ordinibus ipſis debẽt remanere. Rñdit pa. diſtinguẽdo vtꝝ ille renũciauerit loco tñ an loco ſimul ⁊ dignitati. In pmo caſu cũ loco tantũ renũciauit põt ordines cõferre ſicut ante initiatus ab epo aliq̃. In ſcdo caſu cũ ſimul renũciauit locõ ⁊ dignitati diſtinguit vtꝝ cõtulit ſacros an minores. Si eñ aliqs ordines minores a tali recipit et in illis poterit miſtrare ⁊ ad maiores pmoueri. q2 hmõi ordines qſq3 a nõ epis cõferunt. Si vero ſciẽter a tali ſacros ordines qs recipit executõem officij nõ habebit q2 eam nõ habebat. Si võ ignorãter. eps cũ tali poterit diſpenſare. niſi craſſa ⁊ ſupina fuerit ignorãtia. Nota q̃ minores ordines poſſunt cõferri a nõ epis. Item qui nõ habet executõem ordinis eam dare nõ poteſt. Item ignorãtia craſſa ⁊ ſupina nõ inducit diſpenſatõem.

Caſus. Querit quid ſit

Cũ clericis. faciendũ de clericis qui ignorãter ordinant ab excõicato. Et rñdetur q̃ põt ꝑ ſuos epos cũ talib9 diſpẽſari. Nota q̃ eps diſpenſare põt cũ ignorãter ordinatis ab excõmunicato.

De etate ⁊ qualitate ⁊ ordine pficiendoꝝ. Titulus. xiiij.

Caſus. Dici

Tabbates. tur h q̃ abbates decani ꝑpoſiti fiant pſbiteri. archidiacõi fiãt diaconi. Secũdo dr̃ q̃ ſi aliq̃ de cã nõ potuerint pmoueri dimittãt platões. Ex hac decre. nota q̃ ſi aliqua iuſta cauſa platus ad ſacros ordines pmoueri nõ poteſt platuram debet amittere.

Caſus. Eps cõuentreñ. cõ

Ex ratõe. ceſſit eccleſias in archidiaconatu. r. ciſterciẽñ. pueris infra decenniũ ↄſtitutis. que nõ ꝑ clericos ſed ꝑ laicos diſponunt. Mandat pa. cantuarieñ. archiepo quatenus epm illũ corrigat ſup his. ⁊ cuſtodiam illaꝝ eccleſiaꝝ cõmittat pſonis idoneis donec pueri ad cõgruã etatem ꝑuenerint. laicis inde amotis. ⁊ q̃ de cetero talia nõ pſumat. Ideꝫ pcipit papa in ſequẽti capitulo. Nota q̃ regimẽ eccleſiarum pſonis idoneis ſcientia ⁊ etate tantũ cõmitti debet ⁊ nõ pueris.

Caſus. Primo dicit q̃ in

Indecoꝝ. decoꝝ eſt vt regant eccleſias qui ſeipſos regere nõ nouerit. cũ diſcreti ⁊ lrãti ad regimen eccleſiaꝝ debeant ꝑmoueri. Scdo dicit q̃ amodo minoribus xxiiij. annis regimen eccleſiaꝝ nõ cõmittat. et ſi ſecus fuerit irritabit. ⁊ eps punict. Hec decretalis nõ cõtinet ius cõmune ſupra de elec. cũ in cũctis. Nota qui ſeipſum regere neſcit alijs pfici nõ debet.

Caſus. Prohibet pa. ne aliquis inſtituat in eccleſiis curã habẽtibus animaꝝ aliqua occaſione vl'

Eam te. etiã obtentu lraꝝ apoſtolice ſe. qui ſciẽtia moribus ⁊ etate cõcilij nõ cõgruat inſtitutis. Scdo dicit q̃ ſi aliquis hꝫ plures eccleſias quaꝝ vna nõ dependeat ab altera dimittat vnã quam voluerit. niſi ita ſint tenues in ſubſtantia q̃ ꝓprios platos non poſſint cõgrue ſuſtentare. Nota q̃ qui ad curaꝫ animaꝝ eligit. tria pcipue debet habere. ſcientiã litteraꝝ. etatem legitimã. et mores. Item nullus põt habere plures eccleſias quaꝝ vna ſufficiat.

Caſus. Dicit i hac decre-

Preterea. tali q̃ nullus dꝫ ad regimẽ animaꝝ admitti niſi ad min9 ſit ſubdiaconus. tñ diſpẽſatiue in minoribus ordinib9 cõſtituti poſſunt admitti. dũmõ tales ſint qui infra breue tps poſſint in pſbiteros ordinari. Nota q̃ nõ poteſt eligi ad curã aiaꝝ in minoribus ordinib9 cõſtitutus diſpenſatiue tñ poteſt poſtulari.

Caſus. Clerici bñficijs eccle

Queris. ſiaſticis abũdãtes moniti a plato ſuo vt ad maiores ordĩes pmoueant nolũt pmoueri dicẽtes ſecreto ſe tale qd cõmiſiſſe q̃ eos ſalua ↄſcia ordiari nõ ſinit Querit qd de talibus ſit agendũ. Rñdet pa. q̃ in caſu iſto videnť canones diſcordare. cũ quidã dicant eos nõ cõpellẽdos. alij võ ↄtrariũ aſſeuerent. Hãc ↄtrarietatẽ volẽs amputare ſtatuit vt ſi clerici ſe dicãt indignos ꝓpť occulta ſua peccata pceptiõe maioꝝ ordinũ. inferiores clerici in eccia ꝑ habil' vite ⁊ opinionis pferant eiſdẽ ⁊ bñficia ſibi auferant ⁊ alijs ↄferant. niſi forte q ordinari recuſant in alijs ſeruitijs eccleſie fuerint vtiles. Si võ ſola volũtate ordinari recuſãt. ⁊ vtilitas eccie vl' neceſſitas ſua ſerit ſi idonei fuerint cõpellẽdi ſunt ad maiores ordĩes recipiẽdos ꝑ amiſſionẽ locoꝝ et bñficioꝝ ſubtractõeꝫ. Nota q̃ clerici q nolũt pmoueri ſi ꝓpť occulta peccata h faciũt ab eccia remoueri poſſunt. ſi ſola volũtate cõpellunt ꝑ amiſſionẽ bñficioꝝ ſuorũ. Itẽ vtilitas ⁊ neceſſitas pariſicant.

Caſus. Quidã canonicus

Ad aures. coloñ. eruditus erat in phiſica ⁊ cũ plurib9 ſcdm artẽ ſuã medicinã cũ diligẽtia exhibuiſſet plurib9 in ↄtrariũ ſucceſſit. ⁊ qbus putabat adhibere medelã medicinis pceptis mortis piculũ incurrerũt. Iſte volebat pmoueri ad ſacros ordines. cõſuluit dñm papã. Papa ſup h rñdit. q̃ ſi ſup pmiſſis ↄſcia ipſuꝫ remordeat ad maiores ordines de ſuo ↄſilio nõ aſcẽdat. Nota q̃ ↄtra ↄſciam nullus dꝫ pmoueri.

Caſus. Clemens papa

Cum bone vocauit quoſdã clericos bareñ. ad pſentiã ſuã vt ſatiſfacerẽt archidiacono ſuo quẽ grauiter leſerãt. Quia ipſi venire ↄtempſerũt fecit in eos ſuſpẽſiõis ſniam pmulgari in q̃ triennio pmanẽtes q daꝫ ex illis ſuſpẽſi alia bñficia eccleſiaſtica ſunt adepti. Queſitũ fuit a pa. vtꝝ bñficia ſic recepta poſſint licite retinere. ⁊ ipſe reſpondit q̃ nõ licet eis bñficia q̃ habuerant vel que poſtmodũ ſunt adepti. aliq̃tenus retinere. Vñ mandauit archiepo bareñ. vt eos ꝑ tanta ↄtumacia ⁊ cõtemptu apoſtolico beneficijs q̃ hñt nõ differat ſpoliare. Nota q̃ ſuſpenſi ab hoie beneficia eccleſiaſtica adipiſci nõ poſſunt. Itẽ qui ꝑ triẽniũ ſteterit ſuſpenſus ptinaciter dꝫ ſuis beneficijs ſpoliari.

Caſ9. Dubitabat a multis

A multis an ſubdiacon9 poſſit i epm eligi. Et pmo oſtendit papa q̃ ſubdiacon9 nõ poſſit in epm eligi ꝑ decretũ vrbani pa. pmi qui decreuit q̃ nullus in epum eligat niſi fuerit in ſacris ordinib9 ↄſtitut9 ſacros appellãs diaconatũ ⁊ pſbiteratũ. referẽdo ſe ad ſtatũ pmitiue eccleſie in q̃ ſubdiaconatus ſacer minime dicebat. Poſtea oñdit ꝑ decretũ vrbani ſcdi q̃ hodie ordo ſbdiaconatus int' ſacros ordines reputat. ſacros appellãs pſbiteratũ diaconatũ ⁊ ſubdiaconatũ. ⁊ hoc idẽ oſtendit ꝑ alia plura decreta. dicẽs vt ſubdiaconus in epm libere poſſit eligi ſicut diaconus vel ſacerdos. Nota q̃ hodie ſubdiaconus eodẽ gaudet priuilegio cũ diacono.

Caſus. Monaſterio ſancti qui

Tuam rici vacãte cardinalis quidã volẽs ipſum de pſona idonea ordinare. ⁊ cũ ſup hoc diligentiaꝫ adhibuiſſet nec poſſet pſonã idoneã inuenire ꝑ quã poſſet ſtatus monaſterij in meli9 reformari. tandẽ inuenit qndã monachũ diſcretũ ⁊ vtilẽ monaſterio q alias de iure nõ poterat eligi in abbatẽ. ꝓ q̃ quidã laici apud cardinalẽ intercedebãt. Cõſuluit papã quid ſup hoc eſſet agendũ. Papa vero cõmendat diligentiam cardinalis mandans eidẽ quatenus ſi nõ poteſt eidem monaſterio de pſona magis idonea ꝓuidere monachũ illum quẽ ſibi cõmẽdauit ꝑ quẽ ſtatus monaſterij creditur reformãdus ibi pficiat in abbatem. nullũ habens reſpectũ ad petitõnem illicitam laicoꝝ. ſed ex officio ſuo tantũ ad hoc pcedat ita tamen q̃ ad ſacros ordines nõ aſcẽdat cũ neceſſitate inſtante poſſit in abbatem aſſumi in minoribus ordinibus cõſtitutis. ⁊ laici ipſi nõ ſint illi aliqua cõſanguinitate vel affinitate cõiuncti vt ꝓpter hoc cõtra ipſum aliqua ſuſpitio poſſit oriri. Ex hac decretali nota q̃ licet pces ſint illicite. tamen ſi nõ habeatur reſpectus

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

ad illas nõ cõmittit ſimonia. Nota ꝙ ex
neceſſitate diſpenſat cũ aliq̃ vt i abbatẽ aſ
ſumat. ⁊ in mĩoribꝰ ordibus miſtret. Itẽ
officiũ abbatis in ammiſtratõe cõſiſtit.

Caſus. Laici ali

Cum contingat. qñ traſcũt ad mo
naſteria ⁊ ibi a ſuis abbatibꝰ tõſurant. Que
ſitũ fuit a pa. an clericalꝭ ordo i tõſura huiꝰ
modi ꝯferat. Et ipſe rñdit ꝙ cũ in ſeptima
ſinodo ſit ſtatutũ vt liceat abbatibꝰ i ꝓprio
mõaſterio ſolũmodo facere lectores ꝑ ma
nus ipoſitõem. dũmõ ⁊ ipſis abbatibꝰ ab
epõ manus ipoſitio facta noſcat ⁊ ſacerdo
tes exiſtãt. ꝑ primã tõſurã i forma eccleſie
datã a talibꝰ clericalis ordo cõfert. No.
ꝙ abbates pñt cõferre ordines vt h̃ dicit.

Caſus. Quidã mõa-

Intelleximus: chus ſine licentia ſui
abbatis leuitatis cã trãſiuit ad monaſteriũ
ſancti vincẽtij. Et cũ ibi i ordie illo aliquã
diu ꝑmãſiſſet d̃ ꝯſilio q̃rundã redijt ad do
mũ priorẽ ⁊ ibi meritis exigẽtibus electus
fuit in abbatẽ. Quia i ſcdo monaſterio mo
rã fecerit dubitabat miſtrare i officio abba
tie ꝯſiderãs ꝙ legit in canone ne qs cano
nicꝰ regularis efficiat monachꝰ niſi forte:
qđ abſit. publice lapſus fuerit. ⁊ ſi factꝰ fu-
erit ad canonicatus ordinẽ reuertat. vlti-
mus in choro manẽdo. Cõſuluit papã ſuꝑ
hoc. Mãdat ei papa. q̃tenus circa curã ſi-
bi cõmiſſam ſolicitudinẽ adhibeat diligẽtẽ
ſequẽtia bona cõtinuando honoribus. No
ta ꝙ canonicus regularis factus monachꝰ
poteſt p̃fici in abbatem.

Caſus. Epũs zamorẽſ.

Accepimus. q̃ſdã clericos ꝓmouit
ad ſacros ordies ſine certo titulo. Clerici
iſti ipetrauerũt lr̃as ſuꝑ ſua ꝓuiſione ꝯtra
epm̃ zamorẽ. ad quoſdã executores. Epũs
qñ citabat ab eis exceptões ꝓponebat cõ
tra ipſos clericos. ſꝫ ipſi eas admittere no
lebant. Vñ petijt ſibi ſuꝑ h̃ ꝓuideri. Vnđ
papa reſcribit ei dicẽs. Licet in ordinatõi
bus clericoꝝ tam ipſe q̃ꝫ anteceſſores ipſiꝰ
eã diligentiã debuerint adhibere. vt minꝰ
idoneos nõ ordinarent. vñ ſm̃ h̃ ꝯtra illos
exceptõem opponere nõ poſſent. niſi forte
poſt ꝓmotõeꝫ reddiderint ſe indignos. tñ

papa ex abundãti qñ ſcribit ꝓ talibus facit
apponi in lr̃is ſuis ſi ordinatus ꝓ quo ſcri
bit ſit eccleſiaſtico beneficio nõ indignus.
Vñ papa ſine aliqua examinatõe poſſet il-
lum cõpellere ad ꝓuiſionẽ illoꝝ quos ipſe
vel anteceſſores ſui ad ordines ꝓmouerũt
cũ illos ad beneficium obtinendũ debeat
idoneos reputare. quos ad ordines rece-
pit. Vnde nõ debet grauiter ſuſtinere ſi il-
los facit ꝑ alios examinari. quos nõ credit
ſine examinatõe ordinatos fuiſſe anteq̃ꝫ ip
ſum cõpellat ad ꝓuiſionẽ illoꝝ. Mandat
igit papa eidẽ quatenus ꝓuideat illis ꝓ q
bus lr̃as ſuas recipit in forma cõmuni. in
maiori eccleſia vel in alijs dioc. bracharen
ſi. ⁊ exceptões quas ꝯtra ipſos duxerit ꝓ-
ponendas p̃cipit audiendas. Nota ar.
qđ ſemel examinatus amplius examinari
nõ debet niſi de his que poſtea cõtingunt
Itẽ qui dignus reputat ad ordinẽ di
gnus reputari debet ad beneficiũ. Iteꝫ
ſemel examinatus iteꝝ examinat. Iteꝫ
ꝑ formã cõmunem poterit executor ꝓuide
re in maiori eccleſia. Item quantũcun-
qꝫ abſolute ſcribat exceptiones legitime
ſunt admittẽde.

Caſus. Precipit pa. vt epi

Cum ſit. diligẽter inſtruãt ⁊ iformẽt
illos q̊s ꝓmouent ad ſacerdotiũ ꝑ ſe vel ꝑ
alios viros idoneos ſuꝑ diuinis officijs ⁊
eccleſiaſticis ſacramẽtis. ꝙ ſi de cetero ru
des ⁊ ignaros ꝓmouerint ⁊ ordiatores ⁊
ordinati grauiter punient. qm̃ melius eſt
paucos bonos. q̃ꝫ multos malos hr̃e mini
ſtros. Hoc vltimũ v̾bũ notandũ eſt.

Caſus. Quidã electus

Quamuis. fuit in epm̃ calmeñ. ⁊ cõ-
ſecratus. Poſtmodũ corã papa multa fue
rũt ꝓpoſita ꝯtra ipſum vt tanq̃ꝫ indignus
amoueret. Ipſe tñ fuit cõfeſſus corã papa
ꝙ nunq̃ꝫ audiuit grãmaticã nec etiã legit
donatũ. Et qꝛ ꝑ euidẽtiã facti ꝯſtitit adeo
de ipſius illiteratura ꝙ cõtra deũ eſſet tm̃
in epõ ſuſtinere defectũ ipſum remouit ab
executõe pontificalis officij ⁊ ab admĩſtra
tõe eccleſie calmeñ. Nota ꝓpter defe-
ctũ ſciẽtie remouet qs ab epãtu multo for
tius dꝫ repelli ab obtinendo.

De ſacra vnctione. Titulus. xv.

Caſus. Qui

Cum veniſſꝫ dã eps gre-
cus ad ſedẽ ap. accedẽs ꝯfeſſus
fuit dño pa. ꝙ in ꝯſecratõe ſua
ſacrã nõ receꝑat vnctõem. Vñ pa. qđ illi d̃
fuit fecit in illo ſuppleri. ſcribẽs ſuꝑ h̃ p̃riar
che ꝯſtantinopolꝭ. oñdens ꝙ due ſunt vn-
ctões. exterior ⁊ interior. Exteriori vnctio
ne vngit corpus. interiori inungit cor. Et
vngit quis oleo ⁊ chriſmate. oñdẽs q̃re d̃
vno ⁊ q̃re de alio. ⁊ oñdit ꝙ epũs inungit
in capite ⁊ p̃nceps in humero. ⁊ qlibet fi-
delis inungit in ſcapulꝭ ⁊ in pectore oleo
ſancto ante baptiſmũ. poſt baptiſmũ v̇o vn
git chriſmate in v̾tice ⁊ fronte. ⁊ oñdit qđ
ſignificent iſta ⁊ a qbus debent ꝯferri. Di
cit etiam ꝙ ꝯſecrat altare ⁊ calix exemplo
ſancti ſilueſtri pape ⁊ autoritate dñi qui p̃
cepit moyſi vt faceret oleũ vnctionis de q̊
vngeret tabernaculũ. Dicit etiã ꝙ ſacra-
mentũ vnctionis aliud figurat in nouo te-
ſtamento q̃ꝫ in veteri. Vnde nõ iudaiſat ec
cleſia cũ vnctionis celebrat ſacramentũ ſi-
cut quidã mentiunt qui diuinas ſcriptu-
ras nõ intelligũt. In fine dicit ꝙ romanuſ
pontifex nõ vtit baculo paſtorali. tum ꝓpẽ
miſteriũ. tum ꝓpter miſticã rõnem. iſte ta-
men patriarcha ad ſimilitudinẽ alioꝝ pon
tificũ poterit vti baculo paſtorali. Nota
ꝙ ꝑ ſacramenti collatõem infundit gratia
Item nota ſeriem decretalis de cõſecra
tione epõꝝ ⁊ regum ⁊ ſacerdotũ qua re cõ
ſecrantur ⁊ inungunt. qũo ⁊ in quibus mẽ
bris ⁊ de qua vnctõe quilibet coꝝ inunga
tur. ⁊ de p̃catione vnctionũ. Item no-
ta ꝙ ſummus ſacerdos dicit eps.

De ſacramentis iterandis vel nõ.
Titulus. xvi.

Caſus. Quidã fu

Paſtoralis it ꝓmotus ad ordi
nem ſubdiaconatus ſine manꝰ
impoſitõe. Queſitũ fuit an per
mitti debeat miſtrare in tali ordine. Item
quidã cõfirmandus fuit ꝑ errorem vnctus
oleo cũ deberet inungi chriſmate. querit
vtꝝ ſacramentũ cõfirmationis debeat i co
iterari. Rñdet papa ꝙ in talibus nõ eſt ali
quid iterandũ. ſed caute ſupplendũ. quod
incaute fuerat p̃termiſſum. Nota ꝙ nõ
dicit iterari qđ prius factũ nõ fuit. Itẽ
que omittunt in ordinibus cõferendis ſup
pleri debent.

Caſus. Quedã corpa defun

A nobis ctoꝝ ſepulta ſunt a ſciſmati-
cis temꝑe cuiuſdã ſciſmatici valdemarij.
Querit vtꝝ debeant exhumari. Itẽ qui-
dã p̃ſbiteri degradati celebrauerũt cũ in-
dumẽtis ſacerdotalibꝰ ſuꝑ altaribus. queri
tur vtꝝ altaria debeant recõſecrari ⁊ ve-
ſtes benedici. Reſpondet pa. ꝙ corꝑa de-
functoꝝ p̃dictoꝝ nõ ſunt exhumanda. nec
veſtes benedicẽde. nec altaria ſupradicta
recõſecranda. Nota ꝙ vtile ꝑ inutile nõ
viciatur. Itẽ nota ꝙ ꝓpter defectũ ꝑſo
ne ornamẽta eccleſiaſtica nõ polluunt.

Caſus.

Preſbiter et diaconus Dicitur
in hoc ca. ꝙ qñ p̃ſbiter ⁊ diaconus ordinã
tur recipiunt tactũ corꝑalem ꝑ manus im-
poſitõem ritu introducto ab apoſtolis. qđ
ſi fuerit omiſſum ſtatuto temꝑe ad huiuſ-
modi ordines ꝯferendos debet caute ſup
pleri qđ ꝑ errorem extitit p̃termiſſum. nec
dicit ꝓpterea aliquid iterari. Suſpẽſio ma
nuum tunc debet fieri cũ oratio ſuꝑ caput
effundit ordinandi. Nota ꝙ p̃ſbiter et
diaconus ꝑ manus impoſitõeꝫ debent or-
dinari. Item nota ꝙ ordinatio ſacerdo
tis ⁊ diaconi inducta eſt exemplo apoſto-
loꝝ. Item nota ꝙ licet in conferendo
ſacramento ſit defectus nõ tamen reitera
tur qđ legitime factũ eſt ſed ſupplet defe-
ctus. Iteꝫ nota ꝙ ſuppletio ordinis nõ
debet fieri niſi in diebus ꝯſtitutis ad ordi-
nes faciendos. ⁊ ſic nota ꝙ ideꝫ eſt in ꝑte
quod in toto. Item nota ꝙ duo imꝑfe-
cta faciunt vnũ ꝑfectum.

De filijs p̃ſbiterorum ordinandis vel
non. Titulus. xvij.

Caſus. Primo di-

Ex filii citur ꝙ filij p̃ſbitero
rum non ꝓmoueant ad ſacros
ordines niſi fuerint monachi vꝉ

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

in cõgregatõe canonica regulari laudabili
ter cõuerſati. Scdo dr ꝙ ꝑlatõem nullate
nus habere poſſunt. Tercio dicit ꝙ ſerui
nõ ſunt ordinandi niſi a dñis ſuis ꝓus do
nent plenarie libertati. Ex hac decreta
li nota ꝙ ingreſſus monaſterij tollit irre-
gularitatem ꝓuenientẽ ex alterius delicto
Item filij pſbiteroꝝ prelatõem habere
nõ poſſunt. Item ſerui ordinari nõ de-
bent niſi fuerint manumiſſi.

Caſus. Preſbiter .r.
Ad pſentiam acceſſit ad pa. tacito ꝙ
eſſet filius ſacerdotis. ipetrauit vt capella
nus exiſteret in eccleſia in qua pater ſuus
miniſtrauit. Significatũ fuit dño pa. ꝙ cũ
eſſet in ſacerdotio genitus veritate tacita
lr̃as impetrauit. vnd mãdat lincoñ. epiſco
po quatenus ſi cõſtiterit ei ꝙ dictus. r. pre
ſbiter ſit in ſacerdotio genitus ⁊ ꝙ pr̃ eius
in eadẽ eccleſia miniſtrauit. remoueat illũ
ab illa eccleſia nõ obſtantibus lr̃is ꝑdictis
Nota ꝙ littere veritate tacita ipetra-
te nõ valent.

Caſus. Prohibet hic
Preſentium papa ne filij ſacerdotuꝫ
debeãt miniſtrare in eccleſiis paternis vel
eas aliqua occaſione detinere. ſed inde pe
nitus amoueant. Nota filiũ in paterna
eccleſia nõ poſſe miniſtrare.

Caſus. Mortuo pſbi-
Conquerẽte tero eccleſie ſancte ma-
rie. m. clericus fuit pſentatus ad eã a pa-
trono. r. filius dicti pſbiteri ipediebat eius
inſtitutõeꝫ. Unde dictus. m. cõqueſtus fu
it pape. Mandat papa. ſi publicũ eſt ⁊ no
toriũ patrem dicti. r. habuiſſe pſonatum in
dicta eccleſia filius eius nullo mõ inſtitua
tur ibidẽ. ⁊ ſi inſtitutus eſt remoueat.
Nota ꝙ filius portat iniquitatẽ patris qd
veꝝ eſt tẽpaliter nõ aũt eternaliter.

Caſus. Epũs londoñ. ordina-
Veniẽs uit. n. clericũ in preſbiteꝝ ad
capellã ſancti laurentij quã cõceſſit eidem
Poſtmodũ vero ipſum ſpoliauit eadeꝫ ꝓ
eo ꝙ pater eius in ipſa eccleſia miſtrauit.
Sacerdos ille ſignificauit hoc dño pape.
Unde mãdat papa. eidẽ epiſcopo quate-
nus ſi cõſtitit ei qñ eccleſiam ei cõceſſit ꝙ
pater eius pſbiter in ipſa eccleſia miſtraſſꝫ
ipſam ſibi reſtituat ⁊ in pace dimittat amo
to alio ſi quẽ in ea inſtituit. Sed ſi hoc ig-
norauit ex quo eũ ad ipſaꝫ eccleſiã ordina
uit eã ſibi reſtituat donec ſibi de alia eccle
ſia ꝓuideat. vnde honeſte valeat ſuſtẽtari.
Nota in oĩbus decretalibus iſtis ꝙ fili
us nõ debet ſuccedere patri in eccleſiis pa
ternis. Itẽ qui ſcienter ordinat indignũ
cõpellitur ei ꝓuidere.

Caſus. R. Clericus a
Propoſuit patrono pſentatus fuit
ad eccleſiam de ſalab. epũs dioc. noluit ei
curã animaꝝ cõmittere ꝓ eo ꝙ eſſet filius
ſacerdotis. Propter qd acceſſit ad pa. di
cẽs ꝙ eſſet in ſubdiaconũ ordinatus. Re-
ſcribit pa. epõ dicens. ꝙ indignũ eſt vt ca
reat beneficio eccleſiaſtico qui in ſubdiaco
nũ eſt ordinat⁹. Mãdat quatenus aliqueꝫ
honeſtũ preſbiteꝝ cũ aſſenſu illius clerici
debeat inueniri q eccleſie ipſi deſeruiat. ita
ꝙ pfatus. r. habeat medietatẽ oĩm benefi-
cioꝝ ipſius eccleſie. qm̃ ſolus pſbiter miſſa
rũ ſolẽnia vel alia officia ſine clerico nõ po
teſt celebrare. Nota ꝙ i ſacris ordinib⁹
cõſtitutus nõ debet carere beneficio.
Item illegitimus curã animaꝝ habere nõ
debet. Item ſacerdos ſolus ſine cleri
co nõ debet eſſe.

Caſus. Abbas de
Ex tranſmiſſa caſt. pſentauit. b. cleri
cum archiepõ cant. ad eccleſiã d. n. ſed ar
chiepũs eum recipe noluit. eo ꝙ pater eius
in ipſa eccleſia miſtrauit. Ipſe ad papã ac
cedẽs ſignificauit ei qualiter fuerat repul-
ſus addẽs ꝙ pr̃ eius in ipſa eccleſia miſtra
uerat media interueniẽte pſona. Mandat
pa. eidẽ cantuarieñ. archiepõ quatenus ſi
eſt ita. ꝑdictum. b. ad eccleſiã ꝑdictam ad-
mittat. nõ ideo minus obſeruato apoſtoli-
ci reſcripti decreto qd in eccleſia dei ſuc-
ceſſionẽ hereditariã deteſtat. Nota ꝙ
in eccleſia nõ hꝫ locũ ſucceſſio. Itẽ nota
ꝙ media pſona tollit vitiũ ſucceſſionis.

Caſus. Quidã clericus
Conſtitutuſ g. noĩe qndã capellaꝫ ca
nonice fuit adeptus vt dicebat ⁊ eam plu
ribus annis poſſedit quiete. tandẽ. r. miles

ipſum ſpoliauit eadẽ. Propter qd cleric⁹
apud ordinariũ depoſuit queſtionẽ. Obie
ctũ fuit ei ꝙ pater eius i capella miſtrauit
eadẽ ꝓpter qd capellã nõ potuit rehabere
Uñ ipſe ꝯqueſtus eſt dño pape. dicens ꝙ
pater eius nec pſona nec vicarius ꝑpetu⁹
fuit in ipſa capella. aliqñ tñ ſtetit ibi ſed nul
lũ ius habebat in ea. Mãdat papa epõ vi
gornieñ. qͣtenus ſi ꝯſtiterit ei ꝙ dictus cle
ricus a ꝑdicta capella fuerit ꝑ potentiã lai
caleꝫ eiectus. ⁊ ꝙ pater eius nõ fuerit pſo
na vel ꝑpetuus vicarius in ipſa. licet qñqꝫ
miſtrauit ibidẽ noĩe ꝑdicti. g. faciat eã ſibi
reſtitui cũ fructibus inde ꝑceptis. Nota
ꝙ ſpoliatus reſtitui debet cũ fructibus ꝑ-
ceptis a tẽpe ſpoliatõnis. Item ꝑpetuus
vicarius ius dicit habere in eccleſia vñ fi-
lius eius ſuccedere ei nõ põt.

Caſus archiepũs eboraceñ. ob
Ex tua . tinuit indulgentiã a dño papa
vt poſſet diſpenſare cũ filijs ſacerdotũ. vt
remanere poſſent in eccleſiis quas patres
eoꝝ nullo medio habuerũt dũmodo eſſent
bone vite ⁊ opinionis vel lõgo tẽpe eccleſi
as tenuiſſent. Archiepũs diſpenſauit cũ ali
quibus taliũ. Poſt iſtam diſpenſatõeꝫ qui
dam ad iudices ipetrauerũt lr̃as a papa.
vt ſi ꝯſtaret ꝑdictos cũ quibus diſpenſatũ
fuerat eſſe filios ſacerdotũ vel clericoꝝ q
ꝓximo ante illos eccleſias tenuerũt ipone
rent illis ſilentiũ. ⁊ eccleſias illas ipſis ipe
trantibus aſſignẽt. tacita veritate de ꝑmiſ
ſa diſpenſatõe. Archiepũs ꝯſuluit dñm pa-
pam vtꝝ ꝑ lr̃as illas diſpenſatio ſua debe-
at reuocari. Rñdet papa ꝙ ſi ꝑ ꝓores lr̃as
cũ aliquibus diſpenſauit. diſpenſatõem il-
lam nõ vult ꝑ poſteriores lr̃as irritari. In
fine ꝓhibet papa clericos laice donatõnis
intuitu in eccleſiis ſine autoritate epĩ ſui
inſtitui. ⁊ inſtitutos ꝑcipit remoueri.
Nota ꝙ diſpẽſatio ſemel cõceſſa nõ reuo-
cat. Item lr̃e veritate tacita ipetrate nõ
valent. Item nullus debet inſtitui in ec
cleſiis ſine autoritate epiſcopi.

Caſus. Mandat
Quoniaꝫ ſacris . papa cantuariẽ. ar
chiepiſcopo ⁊ eius ſuffraganeis quaten⁹
ſi publicũ fuerit patres pſonatum in eccle
ſiis habuiſſe. filios eoꝝ ab eccleſiis illis eti
am ſi eas adepti ſunt excludãt. nec ad eas
vlterius aſſumant. ⁊ ſi hoc publicum eſt.
nec cauſa i iudicio deducat. nec teſtes ad-
mittantur. Nota ꝙ in notorijs ordo
iuris nõ requirit.

Caſus. Dicitur
Ad extirpandas . hic ꝙ filij preſbi-
teroꝝ qui eccleſias tenent in quibus pa-
tres eoꝝ nulla perſona media miniſtraue-
runt tanqꝫ perſone vel vicarij ꝑpetui re-
moueantur ab illis. Nota ꝙ filij preſbi-
teroꝝ non poſſunt ſuccedere patribus in
eccleſiis in quibus patres eoꝝ perſone vl'
vicarij fuerunt ꝑpetui. Item media pſo
na purgat viciũ ſucceſſionis.

Caſus. Queſitum fuit a papa
Ad hec . vtrũ filij epiſcopoꝝ poſſunt ad
ſacros ordines ꝓmoueri ſi alias digni ſint
Reſpondet papa ſi de legitimo matrimo-
nio ſunt geniti nec aliud ipediat. poſſunt
ad ſacros ordines licite ꝓmoueri. ⁊ in eiſ-
dem eccleſiis in quibus preſunt patres eo
rum beneficiũ obtinere. Nota ꝙ pater
et filius legitimus ſimul poſſunt eſſe in ea
dem eccleſia. Item nota hanc decre. ge
neraliter ꝓ omnibus filijs clericoꝝ de le-
gitimo matrimonio genitis ꝙ poſſunt ad
ſacros ordines ꝓmoueri ⁊ eccleſiaſtica be
neficia habere. nõ ſolum in eccleſiis alijs
ſed etiam in paternis patribus eoꝝ viuis
vel mortuis.

Caſus. Michael preſbiter
Michael . ꝓpoſuit coram papa ꝙ ec-
cleſiam ſancti. Io. canonice fuit adeptus.
Sed. n. filius antonij pſbiteri. qui ꝓximo
ante habuit pſonatum ipſius eccleſie aſſe-
rit ad ſe ꝑtinere vicariã eiuſdem eccleſie.
Mandat papa quatenus ſi cõſtiterit di-
ctum. n. filiũ fuiſſe ipſius antonij qui ꝓxi-
mo habuit pſonatum illius eccleſie ſuꝑ vi-
caria ipſius ei ſilentiũ ꝑpetuum imponat.
Nota ꝙ filius ſacerdotis patri ſucce-
dere nõ poteſt tanqꝫ perſona nec tanqꝫ vi
carius in eccleſia ꝑmanere.

Caſus. Quidaꝫ vir ⁊ eius
Litteras . vxor cõmuni cõſenſu ꝓmiſe
runt caſtitatẽ ſe ſeruaturos. qua ꝓmiſſa in

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

facie eccleſie vir ꝓmotus fuit poſtmoduꝫ vſqꝫ ad ſacerdotiū. Tandē in ſacerdotio cōſtitutus habuit acceſſum ad vxorē ⁊ ex ea filiū genuit. h. nomine. Iſte. h. deſiderauit a puericia miniſtrare dn̄o in officio clericali. Dicit papa. licet a filijs paterna incōtinentia ſit ꝓpellenda. ſi tamē dign⁹ eſt alias ꝑmittit eū in clericum ordinari ⁊ ad eccleſiaſticū beneficiū ꝓmoueri vnde valeat ſuſtentari. Nota ꝙ natus de vxore legitima habeꝛ̄ ꝓ nō legitimo. ⁊ hoc ideo. qꝛ natus eſt poſt cōtinentiā cōmuni volūtate ꝓmiſſam. ⁊ ita de illicito coitu dici pōt.

Caſus. Filij canonicorum de illegitimo matrimonio nati nō debent canonici fieri vel ꝑbendas habere in eccleſiis in qbus pr̄es eoꝝ ſunt inſtituti. qꝛ impudicū eſt vt nō legitimus filius ipudico patri in altaris officio miniſtret.

Cum decorē. Nota ꝙ illegitimus filius nō debet miniſtrare patri in officio altaris

Caſus. In pleriſqꝫ eccleſiis quedā inoleuit corruptela ꝙ filij canonicoꝝ fiebant canonici in eccleſiis ſecularibus in quib⁹ patres eoꝝ erant inſtituti canonici.

Ad abolendā. Precipit cōcilium ꝙ canonicoꝝ filij ⁊ maxime ſpurij nō fiant canonici in eccleſiis ſecularibus in quib⁹ patres eoꝝ ſunt inſtituti. et ſi cōtra factū fuerit. nō valeat eoꝝ inſtitutio. ⁊ qui tales canonicare p̄ſumpſerint a beneficijs ſuis ſuſpendanꝛ̄. Nota ꝙ qui canonicant indignos ſuſpēdi debent a bn̄ficijs ſuis ⁊ inſtituti remoueanꝛ̄.

Caſus. Virgilius

Dilectus filius. p̄ſbiter habebat qn̄dam eccleſiā curā animaꝝ habentē quam nullo medio habuit pater eius. p̄poſit⁹ ſancte marie ipſum monuit vt eccleſiā ipſaꝫ dimitteret. ipſe v̄o dicebat ꝙ remenſis archiepꝯs apoſtolice ſedis legatus cū eo diſpēſauerat ⁊ ideo eā dimittere nolebat. Prepoſitus ſignificauit h̄ dn̄o pape. Mādat pa. quatenus nō obſtante aliqua diſpenſatōe que a ſe. ap. nō manauit ſtatuat qđ canonicū fuerit ap. re. ipſum ab eccleſia remouēdo. Nota ꝙ ſolus papa cū filijs ſacerdotū pōt diſpenſare vt poſſint miniſtrare i eccleſiis in quib⁹ patres eoꝝ habuerūt ꝑſonatū ſiue curā animaꝝ nullo medio.

Caſus. In ꝓuincia turoñ. filij ſacerdotū ⁊ alij nō legitime nati ꝓmouebanꝛ̄ ad dignitates ⁊ ꝑſonat⁹ et ad alia bn̄ficia curā animaꝝ habentia ſine diſpenſatōe apoſtolice ſedis.

Nimis. Vn̄ mandat pa. archiep̄o turoñ. quatenus p̄dictos oēs remoueat a dignitatibus. ꝑſonatibus et huiuſmodi bn̄ficijs curā animaꝝ habentibus ⁊ illa ꝑſonis idoneis cōferri faciat ꝑ illos ad quos collatio ipſoꝝ noſciꝛ̄ ꝑtinere p̄cipiens ne id de cetero attēptare preſumant. Nota ꝙ ſolus papa pōt diſpēſare cum filijs ſacerdotū vt ad dignitates ⁊ curam animaꝝ poſſint ꝓmoueri.

De ſeruis nō ordinandis ⁊ eoꝛuꝫ manumiſſione.

Titulus. xviij.

Caſus. Diciꝛ̄ ꝙ nō debet ordinari ſeruus niſi primo fuerit abſolute manumiſſus. qꝛ qđ vituꝑari poterit p̄cauendū eſt. h̄ habes. liiij. di. ꝑ totū.

Inſtruendi. Nota v̄bum illud qđ infirmari vel vituꝑari pōt p̄caueri debet.

Caſus. Statuit cōcilium toletanū. vt nullus epiſcopoꝝ de cetero ꝓmoueat ſeruos ad ſacros ordines nec etiā ad minores. niſi p̄us a dominis libertatem fuerint cōſecuti. et ſi aliqs ſeruus fugiat dn̄m ſuum ⁊ fraudulenter ad gradus eccleſiaſticos ꝓmotus fuerit deponaꝛ̄. ⁊ dn̄s eius eum recipiat.

De ſeruoꝝ. Nota ꝙ ſerui ꝓmoueri nō debent ſine licentia dominoꝝ ſuoꝝ. Item qui ordinaꝛ̄ ſine manumiſſione ignorante dn̄o vel ꝯtradicente deponēdus eſt. Item licet aliquis fuerit in poſſeſſione libertatis eam amittit.

Caſus. Statuit cōcilium toletanū. ꝙ eccleſia poſſit cōſtituere p̄ſbiteros ⁊ diaconos ꝑ pro chias de ſeruis ſuis. ita tn̄ ꝙ primo accipiant libertatē ⁊ quicquid illi poſtmodū acquiſierunt vl' eis datū fuerit ad extraneas ꝑſonas nō tranſmittant. ſed oīa poſt obitū ſuū ad ius eccleſie a q̄ manumiſſi ſunt debeant ꝑtinere. qbus accuſandi vel teſtificādi aduerſus eccleſiā oīs aditus p̄cludaꝛ̄. ſicut ⁊ ceteris libertis. ad qđ ſi aſpirauerint et libertatē amittāt ⁊ honorē ordinis quē nō dignitate nature ſed tempis neceſſitate meruerūt.

De famulis. Nota ꝙ liberti dn̄m ſuū accuſare nō poſſunt. vel cōtra ipſum teſtificari ſine venia.

Caſus. Si aliquis ſeruū ſuū donauerit libertati. ⁊ cū fecerit in preſbiteruꝫ ordinari. ⁊ ille poſtea in ſuꝑbiam elatus dn̄o ſuo noluerit canonicas horas celebrare. accuſeꝛ̄ apud epiſcopū ſuum ⁊ degradeꝛ̄.

Nullus. Nota in manumiſſo operas ſpūales dominū poſſe retinere.

Item nota aliquē ꝓpter ingratitudinē ad priſtinū ſtatū reducendū.

Caſus. Diciꝛ̄ in hoc canone ꝙ epiſcop⁹ nō ordinet ſeruos vel ſpurios. quoniā in cōſecratione cuilibet epiſcopoꝝ diciꝛ̄. Vide ne quēlibet ſeruilis cōditionis p̄ſumas ad ordines ꝓmouere.

Conſuluit. Nota ꝙ ſeruus vel ſpurius ordinari nō dꝫ.

Caſus. Aliquis ſeruus eccleſie filiū ſuū obtulit ipſi eccleſie a qua libertatē fuit aſſecutus vt in ipſa eccleſia dn̄o debeat deſeruire in ordine clericali. Queriꝛ̄ vtꝝ poſt aliquod tꝑs poſſit eccleſiā illā dimittere et ad aliam ſe trāſferre. Papa hic diſtinguit vtꝝ eo tenore fuerit manumiſſus ⁊ oblat⁹ ordini clericali vt in ea dū vixerit debeat deſeruire in diuinis officijs ⁊ tūc ad aliam eccleſiā ſe tranſferre nō poteſt vel vtꝝ abſolute fuerit manumiſſus. ⁊ tunc p̄t licite ad aliā ſe tranſferre.

Eo libentius. Nota ꝙ libertas datur ſub cōditione vel tenore ⁊ tūc ille cōpelliꝛ̄ cōditionem ſeruare.

Caſus. Aliquādo ſerui ordinanꝛ̄ ſine licentia dominoꝝ ſuoꝝ. Queſitū fuit a papa qualiter iſti ſic ordinati debeāt in ſeruitutē vel nō debeāt reuocari.

Miramur. Papa miraꝛ̄ de hac queſtione cū certum ſit in canonibus qn̄o debeant vel nō debeant in ſeruitutē reuocari. Veruntn̄ de ordine ſubdiaconali. cū d̄ eo nulla fiat mētio in decretis. dicit ꝙ ille ordo eodē priuilegio gaudet cū diaconali. qꝛ licet olim nō reputareꝛ̄ ſacer in eccleſia primitiua. tn̄ a temꝑe greḡ. ⁊ vrbani ſcđm moderna temꝑa ſacer reputaꝛ̄. Nota ꝙ ſubdiaconatus ⁊ diaconatus ſimili priuilegio gaudent.

Caſus. Iohānes miles impediebat. g. diaconū ne ordinareꝛ̄ in p̄ſbiteꝝ ea occaſiōe qꝛ dicebat patrē ipſius diaconi hominē ſuū eſſe qꝫuis mater ipſius libera eſſet. Vnde ille diaconus hoc ꝓpoſuit corā papa.

Dilectus. Vn̄ mandat papa archiep̄o neapol'. q̄tenus ſi p̄dicta vera ſunt ipſum militē cōpeſcat ab huiuſmodi ipedimento. Nota ꝙ filius ſequiꝛ̄ cōditionem libere matris.

De obligatis ad ratiocinia ordinandis vel nō. Titulus. xix.

Caſus. Epꝯs auguſteñ. queſiuit in cōcilio vtꝝ ꝓcuratores actores executores ⁊ tutores pupilloꝝ ſeu curatores debeāt ordinari.

Magnus epiſcopus. Gratus epꝯs rn̄dit. ꝙ poſt officia ſua depoſita ⁊ reddita ratōe ſui officij poſſunt ordinari dūmodo alias digni inuenti fuerint. ſed nō anteq̄ꝫ liberati ſint ab officijs ſuis. qꝛ eccleſia infamatur cū poſtea cōueniunꝛ̄ ſuꝑ officijs ſuis. Omnes dixerūt. Recte rn̄dit ſanctitas veſtra. et ita eſt noſtra ſentētia. Nota ꝙ ordinandi liberi debēt eſſe nō ſolū a ſeruitute ſed etiā ab officijs ſecularibus.

De corpore viciatis ordinandis vel non. Titulus. xx

Caſus. Quidam p̄ſbiter obtulit duellū cuidā aduerſario ſuo ⁊ oblatum ab eo ſuſcepit. Preſbiter in illo duello ꝑtē digiti amiſit. Querebaꝛ̄ vtꝝ poſſet celebrare in ordine ſacerdotis.

E p̄ſbitero. Rn̄dit pa. ꝙ cū ipſe nō amiſit tm̄ de digito qn bn̄ poſſet ſine ſcādalo celebrare. poſt pactaꝫ pn̄iam ſatis poterit cū eo miſericorditer diſpēſari vt i ordine ſuo miniſtret. Nota caſum in quo ep̄s poteſt diſpenſare.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Caſus. Quidā electus
Cum de tua. fuit in epm̄. Oppone⸗
baꝛ ſibi ꝙ habebat maculā in oculo ⁊ ꝙ
nō erat legitimus. Mādat pa. ꝙ diſpēſeꝛ
cū eo in vtroqꝫ. Nota ꝙ enorme dam⸗
nū corporis ipedit ꝓmouendū.

Caſus. Quidā monachus
Ex parte. bartho. noīe in cunabul' ſe
ctus fuit. Poſtmodū fuit ordinatus ī dia
conū. queriꝛ an poſſit vlterius ad maiores
ordines ꝓmoueri. Rn̄det pa. ꝙ nicenū cō
ciliū ꝓhibet illos ad ordīes ꝓmoueri. ⁊ ſi
ꝓmoti ſunt debēt deijci q ſeipſos abſcide
rūt vel affectauerūt vt ab alijs abſciderenꝛ
dū tn̄ ſani erāt. ſed q in cunabulis ſecti ſūt
bn̄ poſſunt ꝓmoueri. qꝛ cū iudiciū aī nō ha
beāt: affectare nō poſſunt vt ab alijs abſci
danꝛ. Et ī canonibꝰ apl'oꝝ legiꝛ ꝙ ſi qs ꝑ
īſidias eunuchus factꝰ ſit vel ita natꝰ vl' in
ꝑſecutōe ei virilia amputata ſūt. ſi alias di
gnus eſt p̄t fieri ep̄s. No. ꝙ nō pōt ꝓ
moueri q ſe abſcidit. Itē qui nolēs vl'
ignorāter abſcidiꝛ ꝓmoueri pōt.

Caſus. Quidā p̄ſbiter
Significauit credēs ſe obſequiū p̄ſta
re deo fecit ſibi amputari virilia. Diciꝛ ꝙ
ſi dignꝰ ē alias diſpēſari p̄t vt in officio ſa⸗
cerdotis p̄ter officiū miſſe miſtret. No⸗
ta qui ſe abſcidit ꝓmoueri nō poteſt.

Caſus. Quidā p̄ſbiter ſen
Ex parte. tiēs ſibi lepre ꝑiculū imine⸗
re fecit ſibi p̄ſcidi virilia. Queriꝛ an poſſit
ī ı officio ſuo miſtrare. Rn̄det pa. ꝙ ſi ita ē
et alias idoneus eſt. exequēdi officiū ſuū li
berā habeat poteſtatē. No. ꝙ ſi aliquis
abſciderit ſeipſū iuſta de cā. nō efficiꝛ irre⸗
gularis. nec eius ꝓmotio vl' officiū ipediꝛ

Caſus. Quidā ꝓmotꝰ
Expoſuiſti. fuit in abbatē q carebat
altera manu. ꝯſultus pa. rn̄dit ꝙ cū ipſe ꝓ
tāto defectu nō poſſit ad ſacros ordīes ꝓ
moueri. ⁊ ipſe h̄ tacuerit ī ſua ꝓmotōe ab
officio abbatie dꝫ ꝑpetuo rmoueri. No.
ꝙ abbas ad ſacros ordines ꝓmoueri dꝫ.

Caſus. Thomaſ monachꝰ
Thomas. dū eſſet ī annis puerilibꝰ cō
ſtitutus. q̄dā barra ferrea caſu fortuitu ce
cidit ſuꝑ pollicē dextre manus ipſiꝰ. ita ꝙ
vngulā auulſit ab eo. dubitabaꝛ vtꝝ poſſet
ad ſacerdotiū ꝓmoueri. Rn̄dit pa. ꝙ ſi po
tēs eſt in ipſo pollice ad frāgendū eukari⸗
ſtiā. ⁊ aliud canonicū nō obſiſtat ꝓpt̄ talē
deformitatē. nō dꝫ ipediri q̊minus poſſit
ad ſacerdotiū ꝓmoueri. Nota ꝙ ꝑua de
formitas nō ipedit ꝓmotōeꝫ.

De bigamis nō ordinādis. Ti. xxi.

Caſus. Biga⸗
A bigami. mi ⁊ ſolenniter
penitētes ⁊ mariti repudiataꝝ
ad ſacerdotiū ꝓmoueri nō p̄n̄t
vt h̄ diciꝛ. Nota ꝙ bigamia ⁊ ſolennis
penitentia ipediunt ꝓmotōem.

Caſus. Quidā bigami ꝓ⸗
Super eo. moti fuerūt ad ſacros ordi
nes. querebaꝛ an deberēt ī ſuis ordinibus
miſtrare. Rn̄det pa. ꝙ ordiatores eoꝝ pri
uādi ſunt ptāte ordinādi ⁊ ordinati ad ſa⸗
cros ordīes nō debēt ī ipſis ordinibꝰ rema
nere qꝛ ꝯtra apl'm cū bigamis diſpēſare nō
lꝫ. tn̄ cū ordinatoribꝰ diſpēſari pōt. vt ptāte
ordinandi nō priuenꝛ. Nota ꝙ ep̄s cū
bigamis diſpenſare nō poteſt.

Caſus. De p̄ſbiteris
De bigamis. bigamis ⁊ viduaꝝ ma⸗
ritis idē ius eſt q̄ntū ad ꝓmotōem. qꝛ ꝯtra
apl'm ordinari nō debēt. No. ꝙ bigamꝰ
eſt ipſo iure ſuſpēſus a diuinis officijs.

Caſus. Quidā dū erant in lai
Nuper. cali ordine ꝯſtituti cōtraxerūt
matrimoniū. poſtmodū mortuis vxoribus
facti ſūt clerici. ꝓmoti ſūt ad ſacros ordīes
demū ꝯtraxerūt ſcd̓a mr̄ionia. Queriꝛ vtꝝ
cū talibꝰ clericis q taliter cōtraxerūt poſſit
diſpēſari vt ī ordinibꝰ ſuis remaneāt vl' ad
ſuꝑiores ordines poſſint ꝓmoueri. Et pri
mo oſtēdit ꝙ tales bigami ſint iudicandi.
In mr̄onijs eīn ꝯtrahēdis nō attendiꝛ iu
ris effectꝰ ſed animi d̓ſtinatio. Un̄ q duas
hꝫ ſimul' vxores iſamia notaꝛ qd̓ ꝑtim ad fa
ctū ꝯuenit retorq̄ri. ſicut legiꝛ de p̄ſbitero
q ꝯtraxit mr̄oniū q ꝓpter h̄ nō legalibus
nuptijs d̓r detineri. qd̓ ad factū referꝛ nō
ad ius. eadem rōe tales de qbus eſt queſi⸗
tū debent inter bigamos reputari. Incō⸗
trariū videꝛ ꝙ nō ſint bigami reputādi cū
opinioni ſit v̓itas p̄ferēda. ſi dicamꝰ iſtos
bigamos. ſm̄ hoc ſequiꝛ ꝙ ille qui nullā ha
buit vxorē eſſet bigamus reputādus. vt ſi
qs de facto ꝯtraheret cū diuerſis cū qbus
d̓ iure nō poſſet ꝯtrahere. Rn̄det pa. ꝙ cū
hmōi clericis tanq̄ꝫ cū bigamis diſpenſari
nō pōt lꝫ in veritate bigami nō exiſtāt. nō
ꝓpter ſacramēti defectū ſed ꝓpter affectū
intentōis cū ope ſubſecuto qꝛ q̄ntū ī ipſis
fuit ſcd̓a matrimonia cōtraxerūt. Nota
ꝙ infamis d̓r q ſimul hꝫ duas vxores.
Itē nota ꝙ opinioni veritas p̄ferꝛ. Itē
reputaꝛ bigamus q bigamꝰ nō eſt quo ad
ꝓmotōem. Item voluntas ſine effectu
puniꝛ. quia ꝓceſſit ad factū.

Caſus. Mulier aliqua cō
Debitum traxit matrimoniū cū aliq̊ ⁊
ab eo fuit traducta. tandē ea incognita ⁊ ī
tacta vir mortuus eſt. quidā alius cōtraxit
cum illa. que poſtmodū mortua eſt. queſi⸗
tū fuit an vir iſte poſſit ad ſacerdotiū ꝓmo
ueri. ⁊ videbaꝛ ꝙ nō. quia fuit maritus vi⸗
due ⁊ tales ꝓmoueri non poſſunt. Rn̄dit
pa. ꝙ duo ſunt in ꝯiugio carnali copula cō
ſummato. ſcꝫ ꝯſenſus aīoꝝ. ⁊ cōmixtio cor
poꝝ. Cōiunctio aīoꝝ ſignificat caritatē q̄
cōſiſtit in ſpū inter deū ⁊ iuſtā aīam. Und̓
dicit apl's. Qui adheret deo vnus ſpūs ē
cū illo. Cōmixtio corpoꝝ ſignificat ꝯformi
tatē diuine ⁊ humane nature q̄ ꝯſiſtit ī car
ne inter chriſtū ⁊ eccīam. Un̄ dicit euāge.
Uerbū caro factū eſt. Sed illud ꝯiugiū qd̓
nō eſt carnali copula ꝯſummatū nō ꝑtinet
ad illud ꝯiugiū deſignandū qd̓ int̓ chriſtū
et eccīam eſt ꝯtractū ꝑ incarnatōis miſte⸗
riū. ſm̄ qd̓ apoſtolꝰ exponēs v̓ba illa primi
ꝑentis. h̄ nunc os ex oſſibꝰ meis ⁊ caro de
carne mea ⁊c. ſtatiꝫ ſubiūxit. h̄ aūt dico ma
gnū ſacr̄m ī chriſto ⁊ eccleſia. His p̄miſſis
dicit pa. ꝙ ꝓpter ſacramēti defectū inhibi
tū eſt ne bigamꝰ aut vidue maritꝰ poſſit ad
ſacros ordines ꝓmoueri. qꝛ nec illa ē vna
vnius. nec iſte eſt vnus vniꝰ. Sic ergo ptꝫ
ꝙ vbi inter ꝯiuges deficit cōmixtio corpo
rū. ibi nō deeſt ſignaculū hmōi ſacramenti
Un̄ ſoluo tibi queſtionē ꝓpoſitā. Ille qui
mulierē ab alio viro ductā. ſed nō cognitā
duxit vxoreꝫ. ꝓpter hoc ipediri nō debet
qn poſſit ad ſacerdotiū ꝓmoueri. qꝛ nec il
le nec illa diuiſit carnē ſuam in plures.
Nota ꝙ defectus ſacramenti eſt cā quare
bigamus vel maritus vidue corrupte ad
ſacros ordines nō poſſit ꝓmoueri. ⁊ ita nō
crimē ſed irregularitas hoc facit.

Caſus. Preſbiteri ha⸗
Quia circa. bent plures cōcubinas.
queriꝛ vtꝝ bigami ſint cenſendi. Rn̄det ꝙ
ꝓpter hoc nō incurrūt irregularitatē biga
mie. Un̄ cū talibus tanq̄ꝫ cū fornicarijs po
terit ep̄s diſpēſare vt ſuū officiū exequanꝛ
Nota ꝙ plures habens cōcubinas irre
gularitatē nō incurrit. Itē nota mirabi⸗
le ꝙ cū eo qui peccat diſpenſaꝛ ⁊ cū illo q
nō peccat nō diſpenſatur.

Caſus. Quidā ſubdiaconꝰ
A nobis. quandā viduā de facto dux
it in vxorē. qꝛ de iure nō potuit. queriꝛ vtꝝ
bigamus reputeꝛ quo ad legē ꝓmotōnis.
Rn̄det papa ꝙ in veritate nō eſt bigamus
nec maritus vidue. cū inter ipſos nō fue⸗
rit matrimoniū. Ueruntn̄ cū eo tanq̄ꝫ cum
marito vidue nō poterit diſpenſari. nō ꝓ⸗
pter ſacramenti defectū ſed ꝓpter affectū
intentionis cū opere ſubſecuto. Ex hac
decre. nota ꝙ bigamus reputatur quo ad
ꝓmotōem qui bigamus nō eſt. Item no
ta ꝙ volūtas ſine effectu puniꝛ. quia ꝓ⸗
ceſſit ad actum.

De clericis peregrinis. Ti. xxij.

Caſuſ. Clerici q̄n
Ua nos. qꝫ ſe tranſferūt ad
remotas ꝑtes ⁊ dicūt ſe ordi⸗
natos nec oſtendūt lr̄as eoꝝ a
qbus ſe ordinatos dicūt. Queriꝛ quid de
talibus ſit agendū. Rn̄det pa. ꝙ tutius eſt
in his ſtatuta patꝝ ſequi q̄ꝫ nouū aliud ſta
tuatur. De tranſmarinis ſtatutū eſt. vt ad
minus quinqꝫ ep̄oꝝ teſtimonio ſuꝑ ordi⸗
natione ſua munianꝛ. qd̓ de alijs incogni⸗
tis ſimiliter eſt ſeruandū. ita vt aliquāto tē
pore habeanꝛ in ſuſpenſo. in quo de ipſoꝝ
actibus inſtruanꝛ illi cū quibus morantur
et inquirendū eſt etiā de inferioribus ordi
nibus qꝛ poſſet eſſe ꝙ aliquē p̄termiſiſſent
His ꝯſideratis poterūt admitti ad diuina
ſi alias digni inuēti fuerint. No. ꝙ non

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

ſtatiꝫ credendū eſt alicui ſuꝑ oꝛdinatōe ſua
Item nota ꝙ ingrendū eſt de ꝯuerſatōe
alicuius ab illis cū quibus moꝛat̃.

Caſus. Clerici a
Inter quattuoꝛ. liq̄ñ trāſſerūt ſe ad
ꝑtes ꝯſtantinopolitanas. accedūt ad patri
arcbā ſine lr̃is ſuoꝝ oꝛdinatoꝝ. tñ offerūt
iuramentū ꝙ ſunt i certis oꝛdinibꝰ ꝯſtituti
et petūt ad ſuꝑioꝛes oꝛdines ꝓmoueri. q̄
rit̃ qd iuris ſit. Rñdet̃ ꝙ niſi primo ꝯſtite
rit patriarche ꝑ idonea argumēta ꝺ̄ ipſoꝝ
oꝛdinatōe canonica nō dꝫ illos ſuſcipe i il
lis oꝛdinibꝰ nec ad ſuꝑioꝛes ꝓmouere añ
q̄ꝫ eoꝝ cōuerſatio fuerit appꝛobata. No
ta ꝙ iuramentū ignoti nō admittit̃ ſuꝑ ſua
oꝛdinatione. ſed hoc ideo eſt ne illi quibus
celebꝛant decipiantur.

Caſus. Clerici a
Tue fraternitati liq̄ñ accedūt ad ꝑ
tes hieroſolimitanas ſine cōmendaticijs
lr̃is ſuoꝝ ep̄oꝝ. queſiuit patriarcha an per
mittere debeat illos celebꝛare diuina. Rñ
dit papa ꝙ niſi ꝯſtiterit ei ſiue ꝑ lr̃as ſiue ꝑ
teſtes ꝺ̄ canonica oꝛdinatōe ipſoꝝ q igno
ti ſunt nō ꝑmittat illos ſuis plebibus cele
bꝛare. ſed ſi ſecreto voluerint celebꝛare ꝑ
mittant̃. Nota ꝙ alicui lꝫ in ſecreto qꝺ̄
nō licet i publico ⁊ h̄ eſt ne decipiat̃ ppl̃s.

Caſus. Quidā p̄lati eccle
Te nobis. ſiaꝝ de iuriſdictōne ep̄i re
giñ. ſine ꝯſciētia ipſius ep̄i clericos de alie
nis ep̄atibꝰ inſtituebāt in eccleſiis ſibi cō
miſſis. q̄ſiuit ep̄s a pa. qd iuris eſſet ꝺ̄ illis
clericis. Rñdet pa. ꝙ illud eis nō liceat cū
ſit ꝯtrariū honeſtati ⁊ ꝯtra inſtitutōes ſan
ctoꝝ patꝝ. ⁊ ideo pōt inde eos remouere
niſi ex diſpēſatōe eos duxerit dimittēdos
Nota clericos inſtituēdos i eccleſiis ꝺ̄
eodē loco vl̃ de eadē dioc. ⁊ ñ extraneos.

De officio archidiaconi.
Titulus. xxiij.

Caſus.
Tarchidiaconus. ſus.
Dicit̃ h̄ ꝙ archidiac. eſt vicari
us ep̄i in oībus q̄ ad eū ꝑtinēt. ſi
militer ⁊ cāe clericoꝝ ⁊ in vrbe ⁊ extra vr
bē ad ipſū ꝑtinēt ⁊ ꝯuerſatio eoꝝ ⁊ honoꝛ
⁊ reſtauratio eccīaꝝ ⁊ doctrīa eccīaſticoꝝ
et coꝛrectio exceſſuū. Itē de triēnio in
triennīū cū ep̄s fuerit īpeditus dꝫ totā vi
ſitare dioceſim ⁊ ad vicē ſui ep̄i coꝛrigere
coꝛrigēda. No. ꝙ archid. eſt vicariꝰ ep̄i
et p̄t coꝛrigere. Vñ infert̃ ꝙ hꝫ coꝛrectōeꝫ
qꝺ̄ veꝝ eſt de ꝯſuetudine p̄ſcripta.

Caſus. Dicit̃ h̄ ꝙ ad offi
Officium. ciū archid. ꝑtinet legere e
uāgeliū qñ voluerit vl̃ p̄cipe alicui diaco
no ꝙ legat. Et qñ ep̄s dꝫ miſſam celebꝛat̃
p̄cipe dꝫ ſacerdotibus vt induāt ſe veſtibꝰ
ſacris vt ep̄o miſtrēt. Itē in matrici eccle
ſia nullus dꝫ legere euangeliū aut epiſtolā
aut lectōeꝫ aut rñſoꝛiū cātare. donec p̄mo
ab ipſo auſcultet̃. Debet etiā oꝛdiare aco
litos qs eoꝝ debeat deferre candelabꝝ et
qs thuribulū. No. ꝙ ad officiū archid.
ꝑtinet euāgeliū legere ⁊ officia eccleſie or
dinare. ⁊ illos qui legere vel cātare debēt
in matrici eccleſia auſcultare.

Caſus. Archid. ſalermitanus
Ea que. habuit cuſtodiā vaſoꝝ ⁊ alioꝝ
oꝛnamētoꝝ eccīe. Archiep̄s ſalermitanus
ſig̃ficauit dño pa. ꝙ archid. negligēs erat
circa p̄dicta cuſtodiēda. Suꝑ h̄ ſcribit pa.
archid. dicēs ꝙ diſtricte ingret ab ipſo de
vaſis eccīe q̄ illic collecta ſunt. q̄liter cuſto
diunt̃ ⁊ ſi aliqd ex eis vl̃ negligētia l̃ frau
de ipſiꝰ ꝑierit ipſe i h̄ punit̃. ⁊ tenebit̃ ad
reſtitutōꝫ ipſoꝝ cū ipſe ad h̄ ex officio tene
at̃. No. i p̄lato negligētiā ⁊ fraudē cōpari.

Caſus. Archid. elieñ. ſi
Cum ſatis. ne licētia ep̄i ſui cōmitte
bat curā aīaꝝ dicēs h̄ ex ꝯſuetudine ſibi li
cere. Ep̄s cōqueſtus fuit pape de h̄. Dicit
pa. ꝙ obtētu alicuius ꝯſuetudinis nō dꝫ fa
cere ꝯtra inſtitutōes ſcōꝝ patꝝ. Vñ p̄cipit
ei ꝙ nulli cōmittat curā aīaꝝ ſine licētia et
mādato ſui ep̄i. Nota ꝙ ad ep̄m ꝑtinet
cōmittere curā aīaꝝ nō obſtante ꝯſuetudi
ne que p̄ſcripta nō ſit.

Caſus. Archid.
Archidiaconis. de iure cōmuni nō
poſſunt in aliquos ſententiā ꝓmulgare ni
ſi auctoꝛitate ep̄oꝝ. ſecus tñ eſt de ꝯſuetu
dine. Nota ꝙ archidiaconi de iure cōi
nō p̄ñt excōicare niſi autoꝛitate ep̄oꝝ.

Caſus. Dicit̃ hic ꝙ ſe
Mādamus. mel tm̄ in anno debꝫ ar
chid. viſitare niſi neceſſitas exigat ꝙ pluri
es viſitet. Nota ꝙ archid. nō hꝫ pluries
in anno viſitare niſi ex cā rōnabili.

Caſus. Queſitū fuit a pa. qd
Ad hoc ꝑtineat ad officiū archid. ⁊ in
qbus ꝑ ipſum cura ep̄alis ſolicitudinis re
leuet̃. Rñdit pa. ſm̄ ſtatuta iſidoꝛi archidi.
īperat ſubdiaconibus ⁊ leuitis. ſolicitudo
ꝑrochiaꝝ ⁊ oꝛdinatio earūdē ꝑtinet ad ip
ſum. audiri dꝫ iurgia ſinguloꝝ. archip̄ſb̄ri
rurales q decani vocant̃ ſubiacere debent
eidē. Itē ſm̄ ꝯſtitutōeꝫ romani oꝛdinis ma
ioꝛ poſt ep̄m ⁊ eius vicariꝰ repit̃. Item in
epiſtola beati clemētis pape oculꝰ ep̄i noī
nat̃ ⁊ loco ipſius ꝑ ep̄atū coꝛrigit coꝛrigē
da ⁊ emēdēda emēdat. niſi adeo ardua fue
rint negocia ꝙ abſqꝫ maioꝛis ſui p̄ſentia
nequeāt terminari. Itē in quadā ꝯſtitutōe
innoceñ. ꝯtinet̃ ꝙ ad ipſum ꝑtinet inſtitu
tio coꝛꝑalis tā in bñficijs q̄ꝫ in dig̃tatibus
et examinatio clericoꝝ q ad oꝛdines ꝓmo
uent̃ ad ipſum ꝑtinēt. ⁊ ipſe dꝫ eos ep̄o p̄
ſentare. Queſitū fuit inſuꝑ vtꝝ decani
rurales q ꝓ tꝑe inſtituunt̃ debeāt ad man
datū ep̄i vel archidiaconi vl̃ etiā vtriuſqꝫ
inſtitui vl̃ deſtitui ſi fuerint amouēdi. Ad
h̄ rñdet pa. qꝺ̄ oēs tāgit ab oībꝰ dꝫ appꝛo
bari ⁊ ipſi decani cōe officiū vtriuſqꝫ exer
cēt. ⁊ iꝺ̄ cōiter eligēdi ſunt vl̃ etiā amouē
di. Nota in qbus de iure cōmuni ꝯſiſtit
officiū archidiaconi. Itē nota ꝙ iperat
ſubdiaconibꝰ ⁊ leuitis. Itē ſolicitudo et
oꝛdinatio ꝑrochiaꝝ ꝑtinet ad ipſuꝫ. Itē
audire dꝫ cās ſinguloꝝ. Itē decani rura
les ſubſunt ei. Itē maioꝛ eſt pꝰ ep̄m ⁊ eꝰ
vicarius. Itē dꝛ oculus ep̄i. ⁊ loco ipſiꝰ
coꝛrigit exceſſus ſubditoꝝ. Itē inſtitutō
coꝛꝑalis in bñficijs ⁊ dig̃tatibꝰ ad ipſum ꝑ
tinet. Itē examinatio clericoꝝ q ad oꝛdi
nes ꝓmouent̃ ad ipſum ꝑtinet ⁊ eos debꝫ
epiſcopo p̄ſentare. Itē nota qꝺ̄ omnes
tangit ab oībus appꝛobari debet.

Caſus. Archidiaconꝰ ſi
Significaſti ne ꝯſcientia ep̄i ſui ⁊ au
toꝛitate lr̃as ſuas ꝓmouēdis nō cōcedat.
et oꝛdinādi ꝑ lr̃as archidiaconi ꝓmoueri
nō debēt. qꝺ̄ ſi fecerint. ep̄s interdicat eis ex
ecutōem oꝛdinū taliter ſuſceptoꝝ. No
ta ꝙ archidiac̃. nō poteſt dare lr̃as cōmen
daticias ꝓmouendis.

Caſus. De iure cō
Ut noſtrum. muni ad archid. ꝑtinꝫ
rep̄ſentare oꝛdinādos ep̄o. ⁊ illos examia
re. ponere abbates ⁊ abbatiſſas i ſede.
Nota de iure cōmuni p̄ſentatio oꝛdinādo
rū ⁊ eoꝝ examinatio ⁊ abbatū ⁊ abbatiſſa
rū inſtallatio ꝑtinēt ad archidiaconatū.

Caſus. Archid. ſenoñ.
Dilecto filio cōquerebat̃ ꝙ abbas et
cōuentus monaſterij ſancti petri ſenoñ. de
negabāt ſibi exhibere annuā ꝓcuratōnem
et alia quedā rōne ſui archidiaconatus ad
ipſum ſpectātia. Cauſa ad ipſius archid.
petitōem cōmiſſa fuit abbati ſancti criſpi
ni ⁊ quibuſdā alijs. Coꝛā quibꝰ petijt idē
archid. vt abbas ⁊ monachi ſibi obedirent
in his que ꝑtinent ad iuriſdictōem. coꝛre
ctōem ⁊ viſitationem. ſpectantes ad ius ar
chidiaconale. cum monaſteriū ipſum ſit ſi
tum infra terminos ſui archidiaconatus.
videlicet vt coꝛā ſe reſponderent cōquerē
tibus de ipſis. ⁊ citati venirent ad p̄ſentiā
ſuam. ⁊ eius mādata honeſta audituri ſal
ua regula ſua ⁊ abbatis ſui diſciplina. Pe
tijt inſuꝑ ne de cetero facerent aliquos de
ſenoñ. balliuia eo p̄termiſſo coꝛaꝫ officiali
archiep̄i ſenoñ. cōueniri dicēs ꝙ pꝛius cō
ueniri deberēt ſub ipſo q̄ꝫ coꝛā officiali ar
chiep̄i. exceptis ſpēalibus cauſis ipſius ar
chiep̄i ⁊ hominū ⁊ familie ſue. Lite vero
ſuꝑ p̄dictis cōteſt. iudices de cōſenſu vtri
uſqꝫ ꝑtis remiſerunt cām ad ſe. ap. Sed qꝛ
papa neſciebat cōſuetudinē qua vtit̃ archi
diac̃. ſenoñ. i alijs abbatijs ſenoñ. oꝛdinis
p̄fati monaſterij. nō potuit ꝓferre ſenten
tiam. cōmiſit cauſam iudicibus p̄ſentibus
mandans eiſdē quatenus ſuꝑ his veritatē
inquirant ꝑ canonicos ſenoñ. qui de hmōi
cōſuetudine debent habere noticiā plenio
rem. ⁊ niſi cōſtiterit eis p̄dictū archid. vel
eius añceſſoꝛes de ꝯſuetudine pacifica ſic
obtēta iuriſdictōem aliq̄ꝫ i ipſo monaſterio
vel in hmōi abbatijs hactenꝰ habuiſſe p̄fa
tū monaſteriū abſoluāt ab īpetitōe archid.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ſibi ſuꝑ h̄ ꝑpetuū ſilentiū īponendo. Si vō ꝑ eoſdē canonicos ꝯſtiterit de p̄miſſis. eādem iuriſdictōem dūtaxat adiudicēt archidiacono in monaſterio ſupdicto. quā ipſū vl' anceſſores in ipſo monaſterio vel i alijs abbatijs ꝯſtiterit habuiſſe. ſuꝑ alijs ſilētiū īponētes eidē. Nota ꝙ iuriſdictio archidiac. ex ꝯſuetudine ī multis ꝯſiſtit vt h̄ ptꝫ de iure cōi ꝯſiſtit in his q̄ dicunt̄ ſupra eodē ad h̄. ⁊. c. vt noſtꝝ. Itē vitas ſemꝑ eſt ingrenda ꝑ illos de qbus magis viſimile ē ꝙ eā debeant ſcire. Itē recurrendū eſt ad ꝯſuetudinē aliaꝝ eccleſiaꝝ. Itē eadē ꝯſuetudo dꝫ obſeruari in vna eccleſia q̄ ob ſeruat̄ in alijs eiuſdem ordinis.

De officio archip̄ſbiteri. Ti. xxiiij.

Casus. Dicit̄ hic ꝙ archip̄ſbr debꝫ ſub eſſe archid̄. ⁊ ei ſicut ep̄o obedire. ⁊ alioꝝ p̄ſbroꝝ curā agere dꝫ. ⁊ i abſentia ep̄i miſſam cātare dꝫ aut ille cui ipſe iniunxerit. Nota ꝙ archip̄ſbr ſubeſt archidiacono. Itē curā alioꝝ p̄ſbroꝝ agere debet. Itē vice ep̄i miſſam celebrat.

Ut archipreſbiter. ſus.

Casus. Dicit̄ h̄ ꝙ archip̄ſbiter dꝫ habere curā ⁊ ſolicitudinē de oībus ſacerdotib⁹. vt ep̄i ſui mādatis obediāt. In abſentia āt ep̄i dꝫ oīa officia ep̄i ſupplere exceptis his q̄ ei ſunt ꝓhibita. Nota miniſtros eccleſie ſibi adinuicē ſuffragari debere.

Miniſterium.

Casus. In h̄. c. ponunt̄ multa q̄ ſpectāt ad officiū archip̄ſbiteri q̄ exp̄ſſe patēt in lr̄a. Nota ex h̄. c. multa que ꝑtinēt ad officiū archip̄ſbiteri.

Officiū.

Casus. Hoc. c. loquit̄ ď ruralibus archip̄ſbiteris et diuidit̄ ī duas ꝑtes. Primo dicit̄ ꝙ ſingule plebes habeāt ſingulos archip̄ſbros. qui nō ſolū laicos corrigāt. ſed etiā capellanos ſub ipſis ꝯſtitutos. Scd̄o dr̄ ꝙ non putet ep̄s nō egere plebē archip̄ſbitero q̄ſi ipſe ſolus ſit ad oīa ſufficiens. qꝛ ⁊ ſi valde idoneus ſit. decet tn̄ vt ſua onera partiatur. ⁊ ſic̄ matrici eccleſie p̄eſt ep̄s ita plebibus archip̄ſbiter. vt eccleſia in nullo titubans videat̄. cūcta tn̄ ep̄o referre dꝫ ⁊ nihil ꝯ ei⁹ decretū ordinare p̄ſumat. No. ꝙ ſolus ep̄s ē ordinarius i ſua dioc̄. Itē onera ⁊ officia eccleſiaſtica ſunt ꝑtienda.

Ut ſingule.

De officio primicerij. Titul⁹. xxv.

Casus. In h̄. c. dicit̄ ꝙ p̄micerius ſubeſt archid̄. ꝑtinet tn̄ ad eius curā p̄eſſe diaconibus ⁊ alijs minorib⁹. ⁊ dꝫ dare lectorib⁹ lectōes. ⁊ cātoribus rn̄ſoria. ita ꝙ oēs iſtruere dꝫ ⁊ caſtigare. Nota ex h̄. c. multa q̄ ꝑtinent ad officiū primicerij.

Ut primicerius.

De officio ſacriſte. Titulus. xxvi.

Casus. Dicit̄ in h̄ c. ꝙ ſacriſta ſubeſt archidia. ⁊ cuſtodia vaſoꝝ ⁊ veſtimētoꝝ ſpectat ad ipſū. ⁊ cura toti⁹ theſauri. ⁊ luminaria. ⁊ incēſum. Nota ex h̄. c. multa q̄ ꝑtinēt ad officiū ſacriſte.

Ut ſciat.

De officio cuſtodis. Ti. xxvij.

Casus. Dicit̄ in h̄. c. ꝙ cuſtos eccleſie dꝫ obedire archid̄. ⁊ ad eius mandatū canonicas horas pulſare ⁊ ornamēta altaris ⁊ cuncta vtenſilia eccleſie cuſtodire. ⁊ circa lāpades ⁊ laternas in accēdēdo ⁊ extinguēdo ꝑuigil eſſe dꝫ. ne nimis ardendo oleū deꝑeat nec minus lucēdo obſcurior fiat eccleſia. Si aūt cuſtos circa hoc negligēs fuerit ꝑ archid̄. corrigi debet. Nota ꝙ diſcretio eſt mater oīm virtutū. Item ineptus miniſter ab eccleſia eijci debet.

Cuſtos.

Casus. Primo dicit̄ ꝙ cuſtos dꝫ eſſe ſolicitus de ornamētis eccleſie. luminarijs ⁊ incēſo. ⁊ ď pane ⁊ vino ad ſacrificiū. ⁊ de pulſatōe cāpanaꝝ. ⁊ ď elemoſinis decimis ⁊ oblatōibus colligēdis. ⁊ cū ꝯſenſu archid̄. diuidēdis. Scd̄o dicit̄ ꝙ in his tribus cōſiſtit ſancta mater eccleſia. archidiaco. archip̄ſbitero. et cuſtode. idcirco debēt eſſe boni ⁊ ꝯcordes. Nota ex hac decre. multa q̄ ꝑtinet ad officiū cuſtodis. Item nota ꝙ eccleſia cōſiſtit in tribus columnis ſcꝫ archidiacono archip̄ſbitero. ⁊ cuſtode.

Cuſtos.

De officio vicarij. Titul⁹. xxviij.

Casus. Quidā p̄ſbiter. R. noie moleſtabat monachos de rameſia petēdo ab eis vicariā eccleſie ď bur. a q̄ receſſerat. xx. annis elapſis. ⁊ i diuerſis eccleſiis ꝑſonatus poſtea fuerat adeptus. Cōqueſti ſunt monachi dn̄o pa. Rn̄dit pa. nō ē canonicū vt qui curā hꝫ aīaꝝ i diuerſis eccleſiis vicarius fiat i alienis. Vn̄ mādat pa. q̄tenus ſi ē ita p̄dictus p̄ſbiter cōpellat̄ deſiſtere a petitōe vicarie p̄dicte. Nota ꝙ qui recipit curā animaꝝ in alia eccleſia vicarie renunciare intelligit̄. Ar. colligit̄ hic. qď ſi nō recepiſſet curā in alijs ecc̄ijs ꝙ adhuc poſſꝫ petere vicariā q̄uis. xx. anni elapſi eſſent.

Ad audientiam.

Casus: Precipit pa. ꝙ nullus habeat plures vicarias qꝛ vicarij tenent̄ deſeruire eccleſiis et ꝑſonis eccleſiaꝝ. ⁊ ideo alienū eſt ab ordine iuris vt aliquis habeat vicariaꝫ p̄ter vnā. Nota ꝙ ſicut nullus poteſt habere plures eccleſias. ita nec plures vicarias. vtrunqꝫ enim ꝯtra ius eſt.

Prouideas.

Casus. Prelatus eccleſie de autoritate ⁊ aſſenſu ep̄i inſtituit vicariū in eccleſia ſua ⁊ eidem inſtituit certā portōem. Deceſſit p̄latus iſte. alter ſubſtitutus eſt illi. querit̄ vtꝝ poſſit illū vicariū remouere vel portōem aſſignatā diminuere. Et reſpondet̄. ꝙ neutꝝ facere p̄t niſi aliquid cōmittat ꝓpter qď ꝑ iudicem ſit in vicaria vel beneficio cōdemnandus.

Ad hec.

Nota ꝙ vicarius ꝑpetuus equiparatur p̄lato vt eo viuente nō poſſit a vicaria expelli. licet titulū non habeat niſi ꝓpter culpam ſuā ſicut nec p̄latus.

Casus. Prelati eccelſiaꝝ i quibus habent' curā animarū vel aliā dignitatē in ꝓpria ꝑſona debēt deſeruire eccleſie. ⁊ nō debent ſubſtituere ſibi vicarios in vicarijs eccleſiaꝝ q̄s eccleſias ſunt adepti. Alit̄ poni ꝯſueuit. Aliqs adeptus eſt vicariā i aliq̄ eccleſia. vicarius iſte nō p̄ōt aliū vicariū ſibi ſubſtituere in vicaria ſua. Nota ꝙ vicarius nō p̄ōt vicariū ſibi ſubſtituere.

Clericos.

Casus. Clerici cuiuſdā plebis ep̄i vulterani iurauerūt ſibi eligere p̄latū ad volūtatē laicorū. ⁊ ſic elegerūt ſibi p̄latū. ⁊ electōem ſuaꝫ ep̄o p̄ſentauerūt. ep̄s caſſauit illā electōeꝫ et excōicauit laicos illos q clericos cōpulerāt. ⁊ ipſos etiā clericos ꝓ iſto ⁊ alijs exceſſibus excōicauit. ⁊ ipetrauit lr̄as ad archiep̄m piſanū ⁊ ſuos cōiudices vt eos tā q̄ excōicatos faceret euitari vſqꝫ ad debitā ſatiſfactōem. poſt h̄ ꝑs aduerſa lr̄as ipetrauit ab ep̄o portueñ. vicario dn̄i pa. ad ep̄m lucanū ⁊ ſuos ꝯiudices. q autoritate illaꝝ lr̄aꝝ laicos ⁊ clericos abſoluerūt. excōicantes ep̄m vulteranū. ep̄s vulteranus ſiḡficauit h̄ totū dn̄o pa. ꝓus tn̄ ex abūdanti appellauit licet ſn̄ia illa nō teneret. Suꝑ hoc ſcribit pa. iudicib⁹ dicēs lr̄as vicarij ꝑ ſurreptōem obtentas. qꝛ iuriſdictio vicarij quē ro. pon. religt in vrbe nō extendit̄ extra vrbē niſi ei ſpēaliter ſit ꝯceſſum. p̄cipue cū ipſe morat̄ in ſua ꝓuincia ſpeciali videlicet inter capuanā ꝓuinciā ⁊ piſanā. Vnď mādat q̄tenus quicqd occaſione illaꝝ lr̄arū factū eſt denūciet̄ irritū ⁊ inane. Nota ꝙ lr̄e ꝑ ſurreptōem obtente. nō ꝯferunt iuriſdictōem. vt hic ptꝫ. Itē vicarius vl' legatus cās alterius ꝓuincie vel iuriſdictionis cōmittere nō poteſt.

Tua nobis.

Casus. Vicarij ꝑpetui tenent̄ facere reſidentiā in eccleſiis in qbus obtinēt vicarias. ⁊ cū habeant curā aīaꝝ debēt eſſe in ordine ſacerdotis. qď ſi facere noluerint cōpelli debent ꝑ ſubtractōem ꝓuentuū ipſaꝝ vicariaꝝ. Nota ꝙ ꝑpetuus vicarius debet eſſe ſacerdos ⁊ in vicaria reſidere.

Ex parte.

De officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. Titulus. xxix.

Casus. Quidam īpetrāt lr̄as ꝯ aduerſarios ſuos ⁊ cū ipſi eos faciūt ad iudiciū euocari. ptātes ⁊ alij potētes minis ⁊ terroribus cōpellūt ꝯq̄rentes ſilere. ⁊ ſic mādatū dn̄i pa. eludit̄. q̄rebat̄ qd iudex facere dēat. Rn̄dit pa. ꝙ ſicut agentes ⁊ cōſentientes pari pena puniri debēt. ſic eodē mō taꝫ illi

Via queſitum.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

qui trahunt in cauſam ꝙ̃ ꝑ̃ncipales fauto
res coꝝ ſi iuſticiã impediũt ꝑ cenſurã ec-
cleſiaſticã ſunt coercendi. Nota ꝙ agen
tes ⁊ cõſentientes pari pena puniri debẽt
Nota ꝙ iuriſdictio iudicis extendit̃ ad
oẽs illos qui iuriſdictõem illius ĩpediũt li-
cet de illis in lr̃is nõ fiat mentio.

Caſus. Aliqs ĩpetrauit lr̃as ſuꝑ

Sanc. aliqua cauſa cõtra aduerſariũ ſu
um ad aliquos iudices. Ille aduerſarius
alias lr̃as ĩpetrauit ad eoſdem iudices in
alia forma. dubitabãt iudices quid facere
deberent. R̃ñdit papa. ꝙ iudices ſuꝑſede
re debent executioni vtrarũqꝫ litteraꝝ do
nec romanũ pontificem ꝯſulant. ne ꝓpter
varietates lr̃aꝝ cauſa valeat retardari.
Nota ꝙ ignorantia iudicũ circa formã di
uerſaꝝ litteraꝝ facit executõem iuriſdictio
nis ſuſpendi quouſqꝫ cõſulat̃ ſuperior ſuꝑ
hoc. Item nota ꝙ ꝓ varietate lr̃aꝝ fi-
nes cauſaꝝ nõ debent ĩpediri.

Caſus. Aliqs

Si pro debilitate. eſt delegatus a
papa ſuꝑ aliqua cauſa. Iudex ĩpeditus nõ
poterat in cã ꝓcedere. querebat̃ vtꝝ poſ-
ſet aliĳ cõmittere vices ſuas. R̃ñdit pa. ꝙ
ſi ꝓ debilitate vel alia iuſta cã ĩpeditus fu
erit bñ p̃t vices ſuas cõmittere ꝑſonis ido
neis ⁊ diſcretis. ita ꝙ ſi cã eſſet dubia iudi
cẽ ipſum ꝯſulant. ⁊ ſi forte cã eſſet ita gra-
uis ꝙ ſine ipſius p̃ſentia terminari nõ poſ
ſet tũc nõ cõmittat. No. ꝙ delegatus pa
pe põt cõmittere aliĳ cãm ſibi cõmiſſam iu
ſta de cã ĩpeditus. Itẽ nota ꝙ delegat⁹
pape graues cãs cõmittere nõ debet.

Caſus. Aliqua cã cõmiſſa

De cauſis. fuit decidenda infra certũ
tꝑs puta infra duos mẽſes. querebat̃ vtꝝ
iudex termino ſibi p̃fixo elapſo poſſet vlte
rius de cã illa ſe intromittere ſi infra tꝑs p̃
fixum nõ fuerit terminata. R̃ñdit pa. ꝙ ni
ſi dies ab apoſtolico p̃fixus de [illegible] muni cõ
ſenſu ꝑtiũ infra tꝑs ſtatutũ in lr̃is fuerit ꝓ
rogatus. eo trãſacto mandatũ apoſtolicũ
expirauit. Scd̃o querebat̃. Ecce iudex
delegatus citat ꝑtes vt veniant ad p̃ſenti
am ſuam. nolũt venire vel ſtare iudicio ſuo
querit̃ qualiter puniri debeant. R̃ñdet pa.
ſi tale negociũ fuerit ꝙ certa pena ĩ ca-
nonibus exprimat̃. illã imponat. alioquin
puniat eos ſ̃m arbitriũ ſuũ cõſiderata qua
litate delicti ⁊ etiã cauſe. Nota ꝙ iuriſ-
dictio delegati põt ad maius tempus de
cõſenſu ꝑtium ꝓrogari. Item delega-
tus penaꝫ ſtatutã in iure ĩponere poteſt ⁊
nõ aliam. Item ſi nulla pena ſtatuta eſt
ſuꝑ negocio illo d̃ quo iudex cognoſcit pe
nã ꝯtumacib⁹ ĩponat ſ̃m arbitriũ ſuũ.

Caſus. Alicui delegato cã

Preterea cõmiſſa fuit ſimpliciter ſub
hac forma. Cauſam que vertit̃ inter tales
tibi cõmittimus terminandã ⁊ qd̃ iuſtũ fu
erit exeq̃ris. Iudex iſte q: in reſcripto nõ
cõtinebat̃ ꝙ poſſet punire ꝯtumacẽ vel ꝙ
poſſet citare ꝑtes. q̃ſiuit vtꝝ poſſet ꝯtuma
cem cogere vt veniat aut poſſet eũ punire
ſi nõ veniat. R̃ñdit papa. ꝙ poſtq̃ȝ cã iudi
ci eſt cõmiſſa. licet ſimpliciter bñ põt ꝑtes
cõpellere vt veniant. ⁊ punire cõtumaces
eccleſiaſtica ſeueritate. q̃ȝuis in lr̃is nihil d̃
hoc cõtineat̃. aut ꝑtes mandatũ nõ habe-
ant vt ad iudicẽ accedant. q: ex quo cã ſibi
cõmittit̃. ſuꝑ oibus q̃ ad cãm ꝑtinent ple-
nariã recipit poteſtatẽ. Nota ꝙ delega
tus põt punire ꝯtumaces. Item ex quo
cã cõmittit̃ alicui oĩa cõmiſſa intelligunt̃ ſi
ne q̃bus cã expediri nõ poteſt ⁊ ſic extendi
tur iuriſdictio ad oĩa acceſſoria.

Caſus. Cã cõmiſſa fuit

Quamuis ſub hac forma. Cãm que
inter tales vertit̃ vobis cõmittimus termi
nandã. faciatis qd̃ decreueritis ⁊c. nulla a
lia clauſula adiecta. q̃ aliq̃ñ adĳcit̃. hec ſcꝫ.
ꝙ ſi ambo nõ poteritis inter ⁊c. credebat̃
ſiue dubitabat̃ vt ſi alter nõ poſſet intẽeſſe.
vtꝝ poſſꝫ cõmittere vices ſuas. R̃ñdit pa.
ſi duob⁹ cã cõmittit̃. lꝫ in lr̃is nõ apponat̃.
ſi ambo intẽeſſe nõ poteritis. alter nihilomi
nus exequat̃. bñ põt alter cõmittere vices
ſuas ſiue cõiudici ſuo ſiue aliĳ. Nota ꝙ
iudex delegatus ſemꝑ cõmittere vices ſu-
as põt q̃liſcunqꝫ forma ſit niſi ei ꝓhibeat̃.

Caſus. Dubitabat

Significaſti iudex iſte an delegat⁹
põt ſententiã ſuã mandare executioni ſi or
dinarius ad mandatũ ſuũ eam exequi nol-

let aut nõ poſſet. R̃ñdit papa cõſultus ſi iu
dex ordinarius ad mandatũ delegati a pa
pa nõ vult aut nõ poteſt aliĳs reſiſtẽtibus
ſententiã a delegato latã executõi mãdare
delegatus nihilomin⁹ ſñiam ab eo latã p̃t
executioni mãdare ⁊ punire reſiſtẽtes.
Nota ꝙ ex iſta decr. videt̃ innui ꝙ execu-
tio ſñie ſpectet ꝑ̃mo loco ad ordinariũ.
Item nota ꝙ delegatus pape põt punire
omnes ĩpedientes officiũ ſuũ taꝫ in cogno
ſcendo q̃ȝ in exequendo ⁊ ſuam ſñiam põt
exequi ⁊ mãdare aliĳ vt eã exequat̃.

Caſus. Aliquis cleric⁹

Si quando. ĩpetrauit lr̃as ad aliquẽ
delegatũ ꝯtra p̃latũ eccleſie ſuꝑ ipſa eccle-
ſia. p̃latus corã iudice tractus ẽ in cãm. tã
dem ꝑ cõpoſitõem vel alio mõ clericus ille
eccleſiã obtinuit corã illo iudice. ⁊ certũ ẽ
ꝙ clericus nec canonicã inſtitutõnem nec
poſſeſſionẽ in ipſa eccleſia habuit corꝑalẽ
delegatus mãdat alicui vt illũ clericũ mit
tat in poſſeſſionẽ ipſi⁹ eccleſie. querit̃ vtꝝ
ep̃s debeat reſiſtere mãdato hmõi delega
ti. R̃ñdet pa. ꝙ ordinarius nõ debet violẽ
ter reſiſtere delegato. ſed apud ipſum de-
bet inſtare vt differat illũ mittere ĩ poſſeſſi
onẽ donec pape ſuꝑ h̃ negocio veritas in-
noteſcat. No. ꝙ ordinari⁹ nõ dꝫ violẽter
reſiſtere delegato nec ĩpedire officiũ ſuũ.

Caſus. Iudex delegat⁹

In litteris. tulit ſñiam ſuꝑ aliqua cã
ſibi cõmiſſa. querebat̃ vſqꝫ ad qd̃ tꝑs iudex
iſte delegatus ſe intꝑonere poſſet vt ſtet̃
ſñie ſue. R̃ñdit pa. ꝙ ex quo ꝑ ſe vel ꝑ aliũ
ſñiam mandauit executioni expirat iuriſdi
ctio illa q: ſemel eſt officio ſuo functus.
Nota ꝙ delegatus pape ⁊ ꝑ ſe ⁊ ꝑ aliũ p̃t
exequi ſñiam ſuã. Item nota ꝙ q̃ ſemel
officio ſuo funct⁹ eſt deinceps nõ hꝫ iuriſ-
dictõeꝫ. qd̃ verꝝ eſt cũ ſñiam mãdauerit ex
ecutõi vel mãdari p̃cepit cũ effectu.

Caſus. Aliqs

Conſultatiõibus. fuit ſpoliat⁹ ec-
cleſia ſua ſeu alia poſſeſſiõe ſine iudicio ec
cleſie ⁊ abſqꝫ ratõnabili cã. Acceſſit ad pa.
et cõqueſtus fuit ei ꝙ taliter fuerat ſpolia-
tus ⁊ obtinuit lr̃as ad iudices ſub hac for
ma vt infra certũ tempus reſtituatur ſibi
poſſeſſio ſi cõſtiterit iudicibus eũ taliter fu
iſſe ſpoliatũ. Ille q̃ ipſum ſpoliauit abſens
erat anteq̃ȝ aliqua mentio fieret de lr̃is il-
lis cauſa ꝑegrinationis vel cauſa ſtudioꝝ
vel alia cõſimili. nec infra tꝑs cõprehẽſum
in lr̃is poterat ſe iudici p̃ſentare. querebat̃
vtꝝ poſſeſſio debeat illi reſtitui cũ ꝑatus
ſit ſuam poſſeſſionẽ ⁊ ſpoliatõnem ꝓbare.
R̃ñdit pa. ꝙ nec poteſt nec dꝫ habere re-
ſtitutõem q̃ȝuis ꝑatus ſit ꝓbare corã dele
gatis poſſeſſionẽ ⁊ deiectõeꝫ. veruntñ ſi il
le qui poſſidet lite ꝯteſt. ſe ꝯtumaciter ab-
ſentaſſet. tũc debet ei poſſeſſio ablata reſti
tui ſi ꝓbauerit ſe poſſediſſe ⁊ ſpoliatũ fuiſ-
ſe. No. ꝙ ſpoliat⁹ ad h̃ vt reſtituat̃ duo
debet ꝓbare. ſcꝫ poſſeſſionẽ ⁊ deiectõem.
Itẽ nota ꝯtra abſentẽ cã ꝑegrinatõnis
vel ſtudĳ vel alia cõſimili nõ eſt ꝓcedendũ
diffinitiue. nec cõtumax reputat̃.

Caſus. Aliqs clericus vel laic⁹

Sanc. cãm habuit cũ ep̃o. cã ipſa cõmiſ
ſa fuit alicui iudici delegato ꝯtra ep̃m qui
delegato non ſubeſt alias. querit̃ qualiter
delegatus ep̃m punire debeat ad aliquid
faciendũ vel dandũ. cum rebellis fuerit ip
ſi delegato. R̃ñdet papa ꝙ iudex delega-
tus ab ipſo vices ipſi⁹ gerit. ⁊ ideo maior ⁊
ſuꝑior eſt illis quoꝝ cãm ſuſcipit terminã-
dam. Unde ſi ep̃s vl' alia ꝑſona que nõ ſit
de iuriſdictõne ordinaria iudicis delegati
in cã que ſibi a ſede apoſtolica delegat̃. re
bellis ⁊ cõtumax fuerit. iudex delegat⁹ po
teſt ipſum ep̃m interdicere vel ſuſpendere
ita ꝙ ſ̃m qualitatẽ negocĳ tꝑate ꝓcedens
ep̃o interdicat ingreſſum eccle vl' ſacerdo
tale officiũ vl' terrã ipſius ep̃i intẽdicto ſup
ponat. Nota ꝙ delegat⁹ vices gerit de
legantis. Itẽ maior eſt illis quoꝝ cãm
ſuſcipit terminandã. Itẽ ꝯtra maiores
ꝑſonas ab inicio tꝑate delegatus ꝓcedere
dꝫ. Itẽ terra põt intẽdici ꝓ delicto dñi.

Caſus. Quidã cleri

Ex parte. N. cus. n. noie ĩpetrauit
lr̃as ad ep̃m cõuentreñ. vt archidiaconatũ
quẽ in eccleſia ipſius primo vacare cõtin-
geret aſſignaret eidem lr̃is. iſtis p̃ſentatis
quidam alius. r. nomine lr̃as alias ad ebo-
raceñ. archiep̃um impetrauit ſub hac for-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ma. vt ſi auunculus eius archidiaconatū
quē habebat in eccleſia cōuentreñ. oīno di
mittere vellet ipſum aſſignaret eidē nulla
de pͥoribus lr̄is habita mentōe. Ep̄s ꝯuen
treñ. hoc intellecto ſignificauit negocium
dño pape ꝑ eundem. n. Sup negocio iſto
ſcribit papa archiep̄o ⁊ ep̄o p̄dictis dicēs
ꝙ ſi memor fuiſſet ꝓ p̄dicto. n. ſcripſiſſe ꝓ
aduerſario ſuo nullas lr̄as direxiſſet. Un-
de mandat eiſdē quatenus p̄fato. n. archi-
diaconatū ipſius eccleſie ſi vacet aſſignēt
nō obſtantibus lr̄is poſterius īpetratis.
Nota ꝙ ſi lr̄e ſup beneficio impetrent̄ ⁊ p̄
ſententur. lr̄e poſterius impetrate ſup cōſi
mili beneficio in eadē eccleſia nō facientes
de prioribus mentōem nō valent.

Caſus. Dominus papa cō

Ex parte. mittit cauſaꝫ aliquā ſub cer
ta forma querebat̄ vtꝝ ille ita ſequi debe-
at formā ſibi datam ꝙ exceptiones legiti-
mas nō admittat. Reſpondit papa ꝙ licet
delegatus ſequi debeat formā ſibi datam
tñ exceptiones rōnabiles admittere debet
et ſm̄ equitatē in cauſa ꝓcedere. niſi expri
mat̄ in lr̄is ꝙ nulle debeant exceptiones
admitti. quod nō credit nec ipſum nec an-
teceſſores ipſius expreſſiſſe. Nota qua
liſcunqꝫ forma detur delegato. exceptio-
nes legitimas recipere debꝫ. quia illud nō
eſt cōtra formam. Item in iudicijs ſer
uanda eſt equitas.

Caſus. Cauſa

Quoniam abbas. cōmiſſa fuit du
obus abbatibꝰ. ſcꝫ abbati leiceſtrie ⁊ abba
ti vinceſtrie nō expreſſis nominibus abba
tum cū illa clauſula ꝙ ſi ambo in cauſa ꝓ-
cedere nō poſſent alter ſolus in cauſa ꝓce
deret. Mortuo abbate vinceſtrie abbas
leiceſtrie ſolus citauit ꝑtes. Tandē ſubſti-
tutus fuit abbas abbati p̄mortuo vince-
ſtrie. Abbas leiceſtrie ſibi adiunxit in cau-
ſe cognitōe abbatē vinceſtrie de nouo ſub
ſtitutuꝫ. ⁊ cū ipſo tulit ſententiā. Quia du
bitabat̄ vtꝝ ſententia valeret ſignificatū fu
it hoc pape. ⁊ ipſe eā cōfirmauit cū fuit re-
cte lata. Nota ꝑ hanc decre. quando
cauſa cōmittit̄ dignitati nō expreſſo nomi-
ne p̄lati eo mortuo ſucceſſor in eadē cauſa
ꝓcedere debet.

Caſus. Queſtio vertit̄ in-

Super eo. ter aliquos ſup p̄ſentatiōe
rectoris in aliq̄ eccleſia. cōmittit̄ cauſa ſup
hoc alicui ſub hac forma. vt ſi cōſtiterit ius
de quo agit̄ ad alterutrā ꝑtem ꝑtinere. ad
p̄ſentatōeꝫ illius iudex ordinet eccleſiā ap.
re. Primo querit̄ vtꝝ liceat iudici delega
to ignorāte ep̄o archidiacono vl' archip̄ſbi
tero ad quē ꝑtinet inſtitutio: p̄ñtatū ſibi cle
ricū in poſſeſſionē eccleſie mittere. ⁊ ſi ali-
quis illoꝝ ad quē ꝑtinet inſtitutio appella
uerit vtꝝ ſit eoꝝ appellatōibus deferendū
Papa ꝯſultus r̄ndet ꝙ licet qōem cōmit-
tat de p̄ſentatōe ap. re. nō tñ eſt eius inten
tōis facere p̄iudiciū dioc. ep̄o. archidiaco
no vel archip̄ſbitero. Uñ clericus inſtituē
dus p̄ſentari debet illi ad quē de iure ꝑti-
net inſtitutio. ⁊ ſi ꝯtra factū fuerit eoꝝ ap-
pellatio valebit. q2 appellatio ſolūmodo in
hibita eſt illis inter q̄s cā vertit̄. ⁊ nō p̄di-
ctis. Nota ꝙ forma reſcripti nō eſt ſemꝑ
ſeruāda. vt h̄ ꝑtꝫ. ſed hoc fit q2 ꝑ h̄ fieret p̄
iudiciū illi ad quē ꝑtinet inſtitutio. nec no
cet illi q̄ obtinuit. Itē licet cā cōmiſſa ſit
inter aliq̄s alij tñ q̄s negociū tangit admit
tunt̄ ad defenſionē ſuā. Item ap. re. in-
telligit̄ de illis inter q̄s cōmittit̄ ⁊ nō alijs
Itē res inter alios acta alijs nō nocet.

Caſus. Quedā cā m̄rioni-

Cauſam . alis vertebat̄ inter. J. muli
erē ⁊. B. viꝝ illius. Illa fuit cōmiſſa duo-
bus ep̄is corā q̄bus mulier petijt reſtitui ſi
bi viꝝ ſuū q̄ ſpoliauerat ipſam. q̄ cū de ſpo
liatōe cōſtitiſſet eiſdem mandauerūt viro
vt eā reſtitueret. Uir adeo flagellis ⁊ cru-
ciatibus ipſaꝫ afflixit ꝙ inuita ⁊ coacta cō
feſſa fuit parentelā eſſe int̄ ipſam ⁊ viꝝ ſuū
Propter qđ alter đ p̄dictis ep̄is tulit ſen
tentiā diuortij int̄ ipſos. Sup hoc delata
fuit queſtio ad papā. Uñ mādat pa. q̄buſ-
dā ꝙ ſi inuenerint ꝙ dictus. B. vxorē ſu-
am dimiſerit ad iudiciū alterius iudicū p̄-
dictoꝝ monitōe p̄miſſa cōpellāt eundē vt
ipſā recipiat ⁊ maritali affectu ꝑtractet. q2
cū cā duobus cōmittit̄ ſn̄ia vniꝰ nō tenet.
Si vero aliqui apparuerint poſtq̄ꝫ ab ip-
ſo recepta fuerint q̄ velint ⁊ poſſint ipſoꝝ

matrimoniū accuſare. cām audiant ⁊ fine
canonico decidant eandē. Nota ꝙ cō-
feſſio ꝑ metū extorta nō p̄iudicat. Item
cōfeſſio ꝯtra m̄rioniū facta nō tenet. Itē
cū plures ſint iudices altero abſente nec ſe
excuſante nec cōmittēte vices ſuas. ſn̄ia al
terius vel alioꝝ nō valet. Itē reſtitutio
p̄us fieri dꝫ q̄ꝫ p̄ncipalis queſtio agitet̄.

Caſus. Inter. F. et

Cauſam que . R. de ardēna queſtio
vertebat̄ ſup natiuitate agathe matris di
cti. r. cā ſup h̄ cōmiſſa fuit ep̄is oxoñ. vinto
neñ. ⁊ londoneñ. ad petitōem ipſius. r. Sꝫ
q2 dictus londoneñ. ep̄s dñs erat dicti. r.
p̄fatus. f. habebat eū ſuſpectū. Unde papa
ad petitōem ipſius. f. amouit ipſum ⁊ loco
ipſius ſubrogauit abbatem herfordenſem
Nota cū iudex eſt dñs impetrantis po-
teſt legitime recuſari.

Caſus. Querit̄ ſi delegatus

Cum te a p̄ncipe ſubdelegauerit vices
ſuas alteri. ſi appellat̄ a ſubdelegato vtrū
delegatus debeat dimittere cām indiſcuſ-
ſam. Et r̄ndet pa. ꝙ nō ſed poteſt ꝓcedere
ſcꝫ ſi aliquid ſibi de iuriſdictōe retinuit.
Nota ꝙ ab auditore nō poteſt appellari.
quod veꝝ eſt ſm̄ diſtinctōem illius decre.
ſup queſtionū. infra. e. §. tercio.

Caſus. Hec decre. corre-

Relatum cta eſt. querit̄ ſi mortuo mā
datore poſſit ꝓcedi ꝑ lr̄as ab eodē īpetra-
tas ante mortē eius. Et reſpondet̄ ꝙ ſi lis
eſt cōteſt. poteſt ꝓcedi alias nō. hodie po-
teſt ſi ante citant̄. infra de offi. lega. ca. vlt̄.
Nota ꝙ ꝑ mortē mandatoris re exiſtē-
te integra expirat mandatū. Itēꝫ ꝑ litis
cōteſtatōem ꝑpetuat̄ iuriſdictio.

Caſus. Quedā cauſa fuit

Gratum . cōmiſſa iudici delegato. ip-
ſe ſtatim citauit ꝑtes. lis vero cōteſta. fuit
poſt mortē delegantis. querebat̄ vtrū poſ
ſit poſtea in cauſa ꝓcedere delegatus. Se
cundo ponit̄ alia queſtio. Ecce aliquis ap
pellauit a iudice. poſtmodū petijt terminū
ad ꝓducendum teſtes ⁊ atteſtatōes rece-
ptas petijt poſtmodū publicari. queritur
an ꝑ hoc appellationi renūciaſſe intelliga-
tur. Ad primā queſtionē r̄ndet papa. ꝙ ci
tatione facta negociū eſt quaſi ceptū. ⁊ p̄-
cipue ſi delegatus nō ſit certus de obitu
delegantis. vnde legitime poteſt in cauſa
ꝓcedere. In ſc̄da queſtione r̄ñ. ſi vera ſunt
p̄miſſa appellationi renunciaſſe videt̄.
Nota ꝙ ꝑ ſolam citationem ꝑpetuatur iu
riſdictio delegati. Item tacite ꝑ cōtra
rium factū renunciat quis iuri ſuo ſiue ap-
pellationi.

Caſus. In p̄ma ꝑte

Prudentiam ponit̄ talis queſtio.
Ecce cauſa cōmittit̄ tribus iudicibus cū il
la clauſula ꝙ ſi omnes intereſſe nequiue-
rint duo nihilominus in cauſa ꝓcedant.
duo illoꝝ tantū citant reum. querit̄ vtruꝫ
ille teneatur venire. Poſt illam queſtio-
nem ſtatim facit aliam queſtionē. Tres iu
dices citant reum. In termino cōſtituto
cōparuit coraꝫ duobus tercio abſente nec
ſe excuſante vl' cōmittente vices ſuas. que
rit̄ vtꝝ duo p̄ſentes poſſint in cauſa ꝓce-
dere. ⁊ eam ꝑ ſententiā diffinire. Ad pri-
mam queſtionē nō reſpōdet papa directe.
ſed reſpondendo ad ſc̄dam. intelligitur pri
ma ſoluta. Dicit papa. ꝙ cum aliquis nō
oſtenderit legitime ſe cū alijs intereſſe nō
poſſe. vel alias de hoc cōſtare canonice nō
poterit. alij in cauſe cognitōnem ꝓcedere
nō debēt. quod ſi fecerint nō valebit. quia
integrum eſt iudiciū quod plurimoꝝ ſen-
tentijs cōfirmatur. ⁊ papa libentius cōmit
tit cauſam duobus q̄ꝫ vni. ⁊ tribus q̄ꝫ duo
bus. ⁊ ſi cōtra facerent. formā reſcripti nō
ſeruarent. ꝑ hoc intelligitur queſtio prima
ſoluta. quia ſi tres citant ꝑtes ⁊ duo illoꝝ
tercio abſente ꝓcedere nō poſſunt. ergo ſi
duo tantū citant reus ad ipſoꝝ citatōnem
venire nō tenetur. Adijcit̄ poſtea ꝙ vbi
in cōmiſſione apponit̄ ſi oēs intereſſe ne-
quiuerint duo nihilominus exequant̄. Si
aliquis illoꝝ cū poſſit noluerit intereſſe a-
lij nihilominus ꝓcedere poſſunt q̄ꝫuis ille
ſit de hoc arguēdus ꝙ mandatū apoſtoli-
cū exequi ꝯtempſit. ⁊ idē dicendū eſt ꝑ oīa
qñ ſcribit̄ duobus cū illa clauſula ꝙ ſi am-
bo ⁊c. Sexta in. §. iſto tal' eſt caſus. Pe
trus īpetrauit cām cōmitti cōtra martinū
iudicibus ſup aliqua queſtione. Pendēte

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

iſta cõmiſſione martinus fecit citari petrũ
ꝑdictum ꝓ alia cauſa coꝛã oꝛdinario vľ co
ram delegato.qꝛ petrus iuri nõ parebat fu
it excõmunicatus ab oꝛdinario vel delega
to.dũ ſic eſſet excõmunicatus.cepit cõue⸗
nire martinũ coꝛã ſuis iudicibus delega⸗
tis. Martinus reus obiecit petro actoꝛi
ꝙ in iudicio ſtare nõ poteſt cũ ſit excõmu⸗
nicatus.queriť ſi reus nõ velit ſtatim ꝓba
re ipſum excõmunicatũ aut nõ poſſit vtrũ
actoꝛ audiri debeat donec reus ꝓbauerit
ipſum excõmunicatũ. Ad hoc rñdit papa.
ꝙ ſi reus ſtatim vel infra terminũ cõpeten
tem nõ ꝓbauerit quod obiecit actoꝛ poſt⸗
modũ audiatur. Veruntñ ſi cõſtiterit vel ꝑ
cõfeſſionẽ actoꝛis vel alio legitimo modo
actoꝛẽ excõmunicatũ eſſe.tunc ab ipſis iu⸗
dicibus delegatis ſm̃ foꝛmã eccleſie debꝫ
abſolui tñ ſi ab oꝛdinario vel delegato ꝓ⸗
pter aliã iuſtã cauſam fuerit excõicatus ad
ſuũ excõmunicatoꝛẽ debet remitti abſoluẽ
dus.⁊ ſi ille malicioſe ipſuꝫ nõ abſoluerit.
iudex delegatus ipſum abſoluat.dũmodo
nõ ſit tale genus excõicationis cuius abſo
lutio ſedi apoſtolice reſeruať.qꝛ ex quo ꝑn
cipale ſibi cõmittiť ⁊ acceſſoꝛiũ cõmiſſum
intelligiť. Ex ſolutione ꝑdicte queſtionis
oꝛiť alia queſtio que talis eſt. Iſte actoꝛ ex
cõicatus abſolutus eſt ꝑſtito iuramẽto ꝙ
ſtabit mandatis eccleſie. queriť coꝛã qui⸗
bus debeat ſtare iuri de cauſa illa ꝓ qua
fuit excõicatus.an coꝛã ſuo excõicatoꝛe an
coꝛã iſtis delegatis. Reſpondeť ꝙ coꝛã ſu
is excõicatoꝛibus debet iuri parere ꝓ cau
ſa illa ꝓ qua fuit excõicatus ab eis.niſi cau
ſa illa ſpecialiter aliȷ̈s iudicibus fuerit dele
gata. Sed ſi excõicatoꝛes in cauſa illa ma⸗
licioſe ꝓcedere diſtulerint.tũc delegati iſti
in cauſa illa ꝓcedere potuerũt ⁊ ſuã iuriſ⸗
dictionẽ in cauſa illa tanq̃ꝫ in acceſſoꝛio ꝑ
recõuentionẽ exercebunt. Nota plura
notabilia in hac decre. Pꝛimo cũ plures
ſunt iudices cũ clauſula illa.ꝙ ſi non oẽs.
⁊c.duo ſine aliȷ̈s ꝓcedere nõ poſſunt niſi
pꝛimo cõſtet legitime ꝙ tercius intereſſe
nõ poteſt. Itẽ foꝛma mandati diligẽter
eſt ſeruanda. Itẽ delegatus ſi intereſſe
nõ vult cũ aliȷ̈s aliȷ̈ ꝓcedere poſſunt.cũ de

voluntate ipſius cõſtiterit. Itẽ exceptio
excõicationis repellit agentẽ. Item oꝛ⸗
dinarius vel delegatus ꝑ negligentiã vel
maliciaꝫ amittit iuriſdictionẽ. Item de⸗
legatus eandẽ habet iuriſdictionẽ in acceſ
ſoꝛio q̃ꝫ in pꝛincipali. Itẽ cauſa recõuen
tionis acceſſoꝛia cenſetur ꝓpter maliciam
pꝛioꝝ iudicum.

Caſus. Inter archiepi⸗
Cum cauſa. ſcopos montis regaľ.et
roſañ.vertebať queſtio ſuꝑ quibuſdã deci
mis. Cauſa ſuꝑ his fuerat cõmiſſa archi⸗
epĩs capuano ⁊ panoꝛmitano ⁊ epõ regiñ
duo iudices.ſ.archiepĩ citauerũt archiepi
ſcopũ mõtis regalis ad certũ terminũ. Ip
ſe cõparuit in termino coꝛã archiepĩs du⸗
obus tercio ſcꝫ regiñ.abſente. In quoꝝ ꝑ⸗
ſentia ꝓpoſuit excipiẽdo ꝙ duabus ď cau
ſis coꝝ nõ debeat ſtare iudicio. qꝛ cũ cau⸗
ſa tribus cõmiſſa fuiſſet ⁊ ipſe a duobꝰ fue
rit tm̃ ad iudiciũ euocatus. tercio nec cõ⸗
mittente vices ſuas.nec ſe excuſante coꝛã
duobus reſpõdere nõ debebat. Itẽ ante
ipſoꝝ citatõem ⁊ noticiã lr̃aꝝ illaꝝ ꝓ cau⸗
ſa illa nunciũ ſuũ ad ſe.ap.deſtinauerat al⸗
legando ſuꝑ ħ q̃ndã decre.alex. Sed archi
epĩ has exceptões admittere noluerũt ꝓ⸗
nunciantes vt coꝛã eis rñderet. ꝓpter qď
ad ſe.ap.appellauit. ⁊ nunciũ ſuũ ꝓpter ħ
ad ſe.ap.deſtinauit. Iudices illi nõ obſtã⸗
te appellatõe illius aduerſariũ induxerũt in
poſſeſſionẽ illaꝝ decimaꝝ. Mandat pa.q⸗
buſdã q̃tenus ſi ꝯſtiterit dictos archiepĩos
exceptões ꝑdictas nullatenꝰ admiſiſſe de⸗
cimas ipſas qbus archiepĩs mõtis regalis
aſſerit ſe ſpoliatũ poſtq̃ꝫ nũcius ſuus ad ſe.
ap.acceſſerat faciant ei reſtitui cũ fructibꝰ
inde ꝑceptis.nõ obſtante eo. ꝙ ꝑ ꝑdictos
archiepĩos ſiue ꝑ laicalem potentiam fa⸗
ctũ fuit.poſtea vero audiant ſi quid fuerit
queſtionis. Nota ꝗcquid fit poſt legiti⸗
mã appellatõem debet reuocari. Itẽ cũ
legitima ꝓponiť exceptio vt hic fuit ⁊ iu⸗
dex eaꝫ nõ admittit.⁊ ꝓpter hoc appellať
in cauſa appellatõnis nõ eſt neceſſe ꝓbare
ꝙ exceptio ꝓpoſita vera fuiſſet. ſed ħ ſolũ
ꝓbare dꝫ ꝙ nõ fuit admiſſꝰ. hodie ad ħ vt
illud ſufficiat dꝫ appellãs in exceptõe ꝓpo

ſita adiȷ̈cere ꝙ paratus eſt illam ꝓbare. in
fra de appel. interpoſita.

Caſum iſtũ ſic collige.
Cum ſuper queſtio vertebatur inter
cõuentum de cochis ex vna ꝑte.⁊.S.quõ
dam abbatem ipſoꝝ ex altera ſuper abba⸗
tia ipſius monaſteriȷ̈ qua dictus.S.ſe ſpo
liatum iniuſte dicebat. Poſt multas ⁊ va
rias cõmiſſiones obtinuit iſte. S. cauſam
cõmitti epõ lexoneñ.⁊ abbati ď becco ſub
hac foꝛma.vt ſi ambo intereſſe nollent vel
nõ poſſent alter ſolus in cauſa ꝓcederet ꝑ
tibus in ꝑſentia iudicum cõſtitutis. Pars
aduerſa quã dictus. S.dicebat intruſam
in ꝑiudiciũ ipſius.recuſauit ꝑdictũ epiſco
pum lexoñ.tribus de cauſis. tũ quia idem
epiſcopus cauſam habebat cũ monaſterio
ſuo ſuꝑ quadã eccleſia.tũ etiam quia ipſuꝫ
R.redeuntẽ a curia romana nõ admiſit ad
oſculum pacis.tum ⁊ qꝛ dicto. R.dixerat
ꝙ ſi poſſet ei noceret. ⁊ hoc ꝓbare vole⸗
bat coꝛã dicto abbate vel coꝛam arbitris.
Dicto epiſcopo admittere hoc nolẽte an⸗
te ingreſſum cauſe fuit poſtmodũ ab ipſo
epiſcopo appellatũ.ſed ipſi duo nihilomi⸗
nus interloquentes appellationem nõ te⸗
nuiſſe dictum. S.decreuerunt ad ꝑdictam
abbatiam reſtituendũ ꝑdicto .r. ſuper ipſa
abbatia ꝑpetuum ſilentiũ imponentes ap
pellatione pꝛius ab ipſo abbate de becco
interpoſita ne cũ dicto epiſcopo ex cauſis
legitimis recuſato ꝓcederet. Vnde cauſa
demum ad ſe.ap.eſt delata. Dicitur hic ꝙ
talis ſententia nulla fuit. quia licet abbas
anteq̃ꝫ appellaretur ab eo ſolus ꝓcedere
potuiſſet.quia tamen interlocutus fuit cũ
ipſo epiſcopo qui iam iudex eſſe deſierat.
appellatõem ꝓpter hoc interpoſitam non
tenuiſſe.ꝑ cõſequentiam cõfeſſus eſt ſe nõ
poſſe in cauſa ꝓcedere.nec erat ſue inten⸗
tionis vt ſolus aliquid diffiniret.⁊ ideo cũ
eo qui iaꝫ iudex eſſe deſierat diſponere ali
quid nõ valebat poteſtate ⁊ voluntate ſi⸗
bi mutuo aduerſantibus. quia qď potuit
noluit.⁊ quod voluit nõ potuit.⁊ ita quod
a duobus factũ eſt nõ valet. Nota ꝙ ſi
iudex recuſatõnem legitimam nõ admittit
deſinit eſſe iudex appellatione ꝓpter hoc

interpoſita. Item tacite ipſo facto amit
tit quis iuriſdictõnem ⁊ ipſo facto aliquis
cõfitetur. Item vtile viciať ꝑ inutile.
Item iudex nihil facere debet cõtra pote⸗
ſtatem ſue iuriſdictionis.

Caſus. Iudex ꝑempto⸗
Conſuluit. rie citat ꝑtes ad teſtes re
cipiendos vel ad publicandas atteſtatões
eoꝝ vel ſententiã ꝓferendam.ſed pars al⸗
tera cõtumaciter ſe abſentat in termino cõ
ſtituto.queritur an ſaltem circa vltimã par
tem diei iudex in negocio ſibi cõmiſſo ꝓce
dere debeat vel expectare in ſequenteꝫ di
em. Item ſi expectauerit.queriť vtrum cõ
tumax iterum ſit citandus quia nõ fuit ꝓ⸗
ceſſum in termino cõſtituto. Papa ſuper
hac queſtione diſtinguit vtrũ iuriſdictio
delegati duret poſt terminũ peremptoꝛi⸗
um.an expiret in illo. Si duret in diem ſe⸗
quẽtem equitate ſuadente debet expecta⸗
re.nec cõtumax amplius eſt citandus niſi
iudex ei gratiam facere voluerit. Si vero
expiret in termino dato tunc ſi partes hoc
ſciuerint ⁊ nõ ꝑſentauerint ſe coꝛam iudi⸗
ce.ea hoꝛa qua poſſit cõgrue perficere qď
incumbit.extunc ꝓcedat ad faciendum id
ꝓpter quod terminũ aſſignauit.ne inſtan⸗
tia iudiciȷ̈ euaneſcat. Iudiciũ vero in tene
bꝛis exerceri nõ debet.quia qui male agit
odit lucem. Licet enim ſecundũ leges mo
re romano dies ĩ medietate noctis incipi
at.⁊ in medio ſequentis noctis deſinat vn
de quicquid fit in duabus dimidiatis no⸗
ctibus ꝑinde habetur ac ſi fieret in die.ta⸗
men papa illam hoꝛam cõgruam intelligit
ex qua poſſit ante noctis tenebꝛas perfice
re qď incumbit. In fine dicit ꝙ diſcretus
iudex nõ debet in aſſignando ꝑemptoꝛio
iuriſdictõem ſuam taliter coartare niſi ma
gna neceſſitas id expoſcat. Nota ꝑ pꝛin
cipium capituli ꝙ poſt litis cõteſtationem
in his que occurrũt debet terminus ꝑem⸗
ptoꝛius aſſignari. Item in ſequenteꝫ di
em debet iudex expectare. Item iudex
poteſt facere gratiam poſt terminũ ꝑemp⸗
toꝛiũ alium aſſignando.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

Caſus. R. rectoꝛ eccleſie ſancti ſaldati habebat qōem cū quodā alio. T ho. noie. rectore alterius eccleſie ſuꝑ iure ꝓchiali. Cā fuit cōmiſſa epō ꝛwigoꝛñ. ⁊ officiali ipſius et cuidā alteri ad petitōem rectoꝛis ſancti ſaldati ſub hac foꝛma. ꝙ ſi nō oēs tu frater epē cū altero illoꝝ ꝓcedas. Judices ꝓceſſerūt in cā lite ꝯteſt. tractu tꝑis añ diffinitiuā ſniam dictus epſ ꝑfatū. r. in ſuū familiarē admiſit. Vñ cū tam epſ ꝙ officialis ipſius q̄s dictus. r. ipetrauerat ⁊ poſtmodū familiaris eoꝝ eſſet effectꝰ ab aduerſa ꝑte merito poſſent recuſari. cām ipſam aliis iu dicibus petiit cōmitti. quibꝰ mādat pa. q̄tenus ſuꝑ his veritatē inquirāt. ⁊ ſi ita inuenerint ꝓcedant in cā iuxta cōtinentiā ꝑoꝝ lraꝝ. niſi ꝑs aduerſa coꝛā ꝑmis iudicibus litigare ꝯſenſerit poſtꝙ dictꝰ. r. familiaris ipſoꝝ factus fuit. alioqn ꝑtes ad examen ꝑoꝝ iudicū reuertanṫ. No. ꝙ ex noua cā lite ꝯteſt. pōt iudex recuſari. Jtē ſi cōſentio in illū quē poſſum legitime recuſare illū poſtea nō poſſum recuſare.

Caſus. Judex delegatus

Querenti. a pa. tulit ſniam diffinitiuā et qꝛ cōdemnatus nō parebat ſnie ipſuꝫ excōmunicauit. querebaṫ vſqꝫ ad qđ tꝑs iudex poſſit ipſum excōmunicatū ꝑere volētem abſoluere. Quidā dicebant ꝙ cū functus ſit officio ſuo vlteriꝰ nō pōt ipſum abſoluere. Alii dicebant ꝙ iuriſdictio illius durat quouſqꝫ pareaṫ ſentētie vt ſemꝑ poſſit illū abſoluere ꝑere volentē. Papa nec primā ſniam nec ſcdam ſequiṫ. ſtatuit ꝙ iudex delegatus ab ipſo nō ſolū vſqꝫ ad q̄ttuoꝛ mēſes qui danṫ ꝯdemnatis ad ſoluendū debitū. ſed etiā vſqꝫ ad annū iuriſdictionē ſuā poterit exercere. ſicut ſeruaṫ in illo qui ante liṫ. cōte. cōtumax inueniṫ. Nota ꝙ delegatus a pa. vſqꝫ ad annū pōt exequi ſniam ſuā ⁊ nō vltra. Jtem in pecuniariis cauſis danṫ quattuoꝛ mēſes ꝯdemnatis ad ſoluendū debitū.

Caſus huius

Super queſtionū. decretalis colligitur ex vltimo. §. Eius ergo ⁊c. hoc mō. Quidā impetrauit cām cōmitti a dño pa. cuidā iudici delegato. Delegatus iſte reſeruata ſibi diffinitiua ſnia cōmiſit audientiā cāe quibuſdā reo abſente ⁊ ignoꝛante. Jſti ſubdelegati citauerūt reū. Jpſe cōparuit coꝛā eis. Quia ipſi dati erāt ſine ꝯſenſu ipſius. appellauit ad ſe. ap. occaſione cuiuſdā decre. innocē. in q̄ diciṫ. Licet delegatꝰ cām ſibi cōmiſſam ap. re. nō poſſit alii cōmittere ſine ꝓuocatōnis obſtaculo. tñ ſi delegatus pa. vl' alius iudex qcunqꝫ ad a'iquē certū articulū aliquē deputauerit auditoꝛē ab illo nō poterit appellari dūmō d ꝑtiuꝫ deṫ aſſenſu. Colligebaṫ a ꝯtrario ſenſu. ergo ſi nō ſit datus de aſſenſu ꝑtium ꝑt appellari. Vnde appellauit iſte qꝛ illi non erāt dati de ipſius aſſenſu. cuius tenoꝛ poniṫ in. §. nos aūt. vſqꝫ ad. §. intentōis. Ex ꝑte aduerſa dicebaṫ ꝙ talis appellatio nō valebat ꝑ decre. alex. in qua diciṫ ꝙ ſi delegatus a pa. cōmittit alicui audientiā cāe ſibi cōmiſſe vel teſtiū examinatōeꝫ ſibi diffinitiua ſnia reſeruata ⁊ ab illo appellari cōtingat. delegatꝰ ꝑtextu hmōi appellatōnis cām indefinitā relinquere nō teneṫ. cuius tenoꝛ poniṫ in ꝑncipio. ca. v̄. ꝙ ſi ſuꝑ. vſqꝫ ad. §. nos aūt. Jſte decretales videbanṫ cōtrarie. Dubitatio iſtiꝰ ꝯtrarietatis delata eſt ad cantuarieñ. archiepm. vnde ipſe ſuꝑ hoc duas qōes fecit dño pape. Prima eſt vtꝝ ꝑ decre. innoceñ. derogatū ſit decre. alex. Scda fuit vtꝝ appellatōni illiꝰ qui appellauerat occaſiōe ꝯſtitutōis innoceñ. ſit deferendū. Suꝑ his duobꝰ articulis. Rñdit pa. ⁊ ꝑmo ad primū dicēs ꝙ ꝑ ꝯſtōem innocē. nō derogaṫ decre. alex. imo in ꝯſtitutōe innocē. ſuppleṅṫ q̄ in decre. alex. fuerāt ꝑtermiſſa. Et ſubiicit ſtatim tenoꝛē illiꝰ vſqꝫ ad. §. nos aūt. ⁊ ibi ponit v̄ba ꝯſtōnis innocē. dicēs. ꝙ licꝫ is cui cā cōmittiṫ ap. re. nō poſſit eā alii ſine ꝓuocatōis obſtaculo delegare. tñ ſi aliquē articulū deputauerit alicui audiendū ab illo ſi poterit appellari dūmō de ꝑtiū deṫ vl' recipiaṫ aſſenſu. ſed ſi delegatꝰ ipſe cōmittit exoꝛdiū liṫ vl' finē cāe vl' totū negociū ab illo tāꝙ a iudice poterit ꝓuocari. Poſtea v̄o in. §. intētionis declarat inocē. itentōeꝫ quā habuit i ꝯſtōe illa. lꝫ is cui. dicēs ꝙ delegatꝰ ab ipſo poteſt cōmittere principiū ⁊ finē ⁊ mediū cauſe ſibi cōmiſſe. cōiunctim vel diuiſim. ſm ꝙ ei viſum fuerit expedire. vt iudiciaꝛ' autoꝛitas valeat liberius expediri. nō obſtante qđ diciṫ in lege ſcꝫ ꝙ iudex debꝫ cognoſcere ꝑ ſeipſum in ꝑncipio in medio et in fine. qꝛ ipſe delegatꝰ anteꝙ ferat ſniam videre dꝫ oīa que acta ſunt diligenter. ⁊ h̄ vſqꝫ ad. §. Vex. Queꝫ. §. ita ꝯtinuabis ad ꝑcedentē. Dixerat ibi ꝙ iudex delegatus pōt cōmittere ꝑncipiū mediū ⁊ finem. ⁊ cōiunctim ⁊ diuiſim. ſed nō dixerat ꝙ poſſet appellari. vñ in. §. veꝝ dicit ꝙ ſi totā cām cōmittit alicui. vel principiū vel finē. ab eo tanꝙ a iudice licite ꝓuocaṫ. cū aūt mediū cauſe alicui cōmittit ab ipſo tanꝙ a iudice appellari nō licet nec pōt niſi mādati fines excedat vel merito ſit ſuſpectꝰ. ⁊ ideo bene ſtatuit in ꝯſtitutōe ſua. licet is cui ⁊c. ꝙ talis auditoꝛ deṫ de ꝑtium voluntate. ne valeat poſtea recuſari ⁊ hoc vſqꝫ ad. §. poꝛro

Poꝛro Dictū eſt in. §. verum ꝙ quādo iudex cōmittit totā cauſam vel principiū vel finem ipſius ab ipſo pōt appellari cū vero cōmittit mediū appellari non pōt niſi mandati fines excedat. Jn. §. iſto oſtēdit ad quē ſit appellandū. ⁊ primo quādo cōmittit totā cauſaꝫ debet appellari ad papam ⁊ nō ad delegatū. qꝛ cōmittendo totam cauſam deſinit eſſe iudex. Si vero aliquid ſibi de iuriſdictōne reſeruat tunc ad delegatū ⁊ nō ad delegantem debet appellari quia tunc remanet iudex. Si vero cōmittit mediū cauſe alicui puta teſtium examinatōem vel alium articulū ⁊ ab illo appelletur ad papā ꝓ eo ꝙ mandati fines excedit vel ſit ſuſpectus. delegatus nō obſtāte tali appellatōe vt ꝑcat laboꝛibus ꝑtium et expenſis cām indefinitā ſm decre. alex. relinquere nō teneṫ. ⁊ ſic intelligiṫ decre. alex. quādo cōmittiṫ mediū cauſe ⁊ ſic apparet ꝙ innocē. ſuppleuit de ꝑncipio fine et toto negocio. ⁊ hoc vſqꝫ ad. §. quē vero

Quē vero. Jn primo. §. v̄. ꝓ eo ꝙ vel mādati fines excedit vel merito ſit ſuſpectus. ⁊ i illo. §. veꝝ dixit. niſi mādati fines excedat vel merito ſit ſuſpectus. vñ ne valeat recuſari ꝓuide ſtatuimus vt de ꝑtium detur vl' recipiaṫ aſſenſu. ꝑ hoc videbaṫ ꝙ ſimpliciṫ poſſet recuſari niſi datus eſſet de aſſenſu ꝑtium. ſed h̄ nō eſt veꝝ ⁊ ideo dic. Si delegatus aliquē deputauerit auditorem etiā ſine aſſenſu ꝑtium neutra ꝑtiū poterit recuſare niſi coꝛā delegato iuſtam recuſationis cām oſtēdit. Si vero. Dictū eſt. ſ. in. §. nos aūt. ꝙ delegatus a pa. cui cauſa cōmiſſa eſt ap. re. ꝑt cōmittere alii vices ſuas. ⁊ ꝑt cognoſcere ap. re. Jn. §. iſto oſtēdit ꝙ iſtud nō eſt generaliter veꝝ hoc mō. Duo ſunt a principe delegati ap. re. vnus cōmittit alteri vices ſuas. iſte qui recepit iuriſdictōeꝫ a cōſocio ſuo delegatus eſt a pa. ap. re. non tñ poteſt alii cōmittere vices ſuas. nec ꝓcedere ap. re. ꝙuis dicaṫ in lr̄is ꝙ alter in cauſa ꝓcedat ſine reliquo ap. re. ſi nō poſſunt ambo pariter intereſſe et reddiṫ ratio. qꝛ quod pōt ex iuriſdictiōe ſibi a principe delegata nō poteſt cū iuriſdictione a ꝯdelegato cōmiſſa. vnde in hoc caſu ſi appelletur ab iſto ad papā eſt appellandum nō ad delegatum. ꝓpter rōem ſuperius aſſignatā in. §. poꝛro. quia totā iuriſdictionem cōſocius ſibi cōmiſit. Eius ergo. Hic reſpondet ſecūde queſtioni. Ex his que dicta ſunt cōcludit papa dicens. ꝙ appellatio illius qui appellauit ad papā occaſione cōſtitutionis innocen. ꝓ eo ꝙ ſubdelegati iſti dati nō fuerant de cōſenſu illius nō valuit. nec debuit ipedire quominus ꝓcederent auditoꝛes niſi primo coꝛā ipſo delegato iuſtam cauſam recuſationis oſtenderet. ⁊ ſi tanꝙ ſuſpecti fuiſſent merito recuſati delegatus pape nihilominus debuit in cauſa ꝓcedere ac eam terminare. ſed ſi delegatus iuſtā cauſam recuſationis noluit admittere allegatam cōtra ſubdelegatos. ſed cōpellebat illum audire coram ſuſpectis a tali grauamine licite potuit appellare. ⁊ quicquid factū eſt poſt illaꝫ appellationem debet irritū reuocari. Hāc cōcluſionem ſumit ex tribus. §. ꝓximis. §. poꝛro. in principio vbi dicit. ſi appelletur ab eo cui mediū cauſe ⁊c. ⁊. §. ſi vero. vbi idem dicit a cōtrario ſenſu. v̄. nobis tamen videtur ꝙ ad delegātem. Ergo a cōtrario ſenſu ſi nō cōmiſiſſet vices in totum appel

landū eſſet ad cōdelegantē. ⁊ ex. §. quē vo
vbi dicit ſi delegatus ⁊c̄. Nota ꝙ iudex
delegatus de ꝯſenſu ꝑtium datus recuſa-
ri nō pōt niſi forte ex noua cauſa ſupra co-
dē inſinuāte. Itē cū delegatus aliqd ſi-
bi de iuriſdictōe reſeruat ad ipſum eſt ap-
pellandū. qñ totū cōmittit ad papā eſt ap-
pellandū. Itē recuſatio ſubdelegati ꝓ-
bari dꝫ coraꝫ delegato. Itē quicquid fit
poſt legitimā ap. reuocandū eſt.

Caſus. Aliqs eſt dele-
Paſtoralis. gatus a ꝑncipe ⁊ ipſe cō
mittit alicui vices ſuas. ille nō vult ſuſcipe
ſubdelegationē. queſiuit eꝑs belien̄. vtꝝ il
lū poſſit cōpellere. Rn̄dit papa a lege ꝯceſ
ſum ē delegato a ꝑncipe ꝙ ipſe poſſit cām
ſibi cōmiſſam cōmittere alicui dūmō mali-
cioſe h̄ nō faciat. ⁊ ideo pōt cōpellere illuꝫ
vt ſuſcipiat. q2 talis iuriſdictio nulla vide-
ref ſi coertōnem aliq̄ꝫ nō haberet. tn̄ iudex
dꝫ diligēter videre vt ſi ꝑſonis ſuꝑioribus
ex cā negociū duxerit cōmittendū i cōpul-
ſione dignitati deferat ⁊ ꝑſone. Item q̄
rebaf vtꝝ delegatus poſſit cōmittere ali-
cui vt citet ꝑtes. Rn̄dit pa. cū totū negoci
um cōmittere poſſit vt dictū eſt ſupra cita
tionis officiū cōmittere pōt ⁊ punire cōtē
ptorem. Preterea In. §. iſto ponif ta-
lis queſtio. Cauſa cōmiſſa eſt alicui ap. re.
iudex tulit ſn̄iam diffinitiuā. appellatū fu-
it ab illa ſententia. cā appellatōnis cōmiſſa
eſt. Primi iudices mandauerunt alicui vt
ſententiā ab ipſis latam mandarēt executi
oni. Iudices appellationis mādant priori
bus iudicibus q̄tenus nec ꝑ ſe nec ꝑ alium
ſententiā illam mandēt executioni. querif
quid iuris ſit. Rn̄det pa. ꝙ cū ex certa ſen
tentia appellationis cām cōmittit aliȷs co
gnoſcendā appellatōem illam recipit ⁊ re-
uocat prioꝝ iuriſdictōem vt interim illoꝝ
iuriſdictio ſuſpendaf quouſqꝫ de cā appel
lationis plenius cognoſcaf. Quia vo. de-
legatus a papa tulit ſn̄iam diffinitiuā a q̄
nō eſt appellatū. mandat iudici ordinario
vt ſn̄iam illā exequaf. ordinarius ſcit ſentē
tiam illā iniuſtā. querif vtꝝ debeat illā exe
cutioni mādare vl' nō. Rn̄det pa. ꝙ ꝑ talē
demandationē nō cognitio ſed tantū exe-
cutio demandaf. ⁊ ordinarius tenef obſe
qui delegato. Vn̄ tenef ſn̄iam illā executi
oni mādare etiā ſi ſciat illā iniuſtā niſi apō
illū efficere poſſit vt ab illo mādato eū ab-
ſoluat. Cum aūt. Iudex delegatus ſta-
tuit terminū ꝑtibus in q̄ deberēt ſe p̄ſenta
re corā ipſo ad ꝓcedendū in cauſa. ꝑs alte
ra ꝓcurauit iudicē ipſuꝫ euocari a rege vl'
archieꝑo in termino illo vt negociū ꝓro-
gef. Papa volēs obuiare malicȷs ꝑuerſo
rū ſtatuit vt ſi ꝯſtiterit h̄ ꝓcuratū malicio-
ſe fuiſſe ab aliq̄ ꝑtium. iudex illā puniat de
bita pena. ⁊ ne aliqd lucꝝ d malicia ſua re
portet. iudex cōmittat negociū ꝑſone neu
tri ꝑti ſuſpecte q̄ntū ad diem illū que in ne
gocio ipſo ꝓcedat ap. re. niſi ꝑtes ꝯſenſe-
rint terminū ꝓrogari. In q̄libet. §. eſt ꝓ-
priū nota. Nota ꝙ delegatus a ꝑncipe
habet a lege facultatē dandi iudicē. Itē
deleg. pōt cōpellere quēlibet ad ſuſcipien-
dū ſubdelegatōem. niſi malicioſe ſe exone-
ret. Itē nulla eſt iuriſdictio ſine coertōe
Item delegatus pōt iniūgere cuilibet vt
citet ꝑtes. Item pōt ſumi regula qui p̄t
totū facere multofortius ⁊ eius ꝑtē. Itē
nota ꝙ certa ſcientia ꝑncipis equiualet re
uocatōni. Itē nota mirabile ꝙ ordinari
us ſn̄iam delegati etiam nō iuſtā tenef exe
qui. Item nota caſum vnū in quo dele-
gatus pōt cōmittere cām aliȷ ap. re. aliū ca
ſum habuiſti. s. c. ꝓx. qn̄ ſcꝫ media cōmittit

Caſus. Inter. a. p̄ſbiteꝝ
Ex litteris. et canonicos ſancte iuſti
ne vertebaf queſtio ſuꝑ canonicatu ipſius
eccleſie. primo ad petitōem canonicoꝝ ſan
cte iuſtine fuit cauſa cōmiſſa p̄micerio grā
deū. ⁊ plebano ſancte ſophie. poſtea vero
ad petitōem p̄ſbiteri eadē cauſa fuit cōmiſ
ſa archip̄ſbitero paduano de p̄ori cōmiſſi
one vt dicebatur nō habita mentione. tan
dem archip̄ſbiter paduanus q2 clerici ſan
cte iuſtine nō recipiebant illū p̄ſbiterum in
ſocium ⁊ fratrem. fecit illos excōmunica-
tos publice nunciari. Poſtea primiceri-
us ⁊ plebanus mādauerūt patriarche grā
deū. vt denūciaret dictos canonicos non
eſſe excōicatos. cū in ſecūdis lr̄is de p̄mis
mētio nō fiebat. Sꝫ cum patriarcha vellet
exequi mandatū ſibi iniunctū archidiaco-
nus caſtellanus ipediuit ipſum. Vn̄ p̄riar-
cha archid. illū ſuppoſuit interdicto. ꝓpt
qd diſcordia orta fuit inter ipſos. ⁊ ita que
ſtio delata eſt ad papā. Sed q2 non potuit
pape de facto ipſo plene ꝯſtare. mādat q-
buſdā vt ſuꝑ lr̄is veritatē inquirāt. ⁊ ſi ꝯſti
terit euidēter ꝙ ſcde lr̄e nō reuocēt p̄mas.
ſn̄iam latā in archid. caſtellanū vſqꝫ ad de
bitā ſatiſfactōem faciāt obſeruari. Si autē
ꝯſtiterit euidēter ꝙ ſcde lr̄e reuocēt p̄mas
ſn̄iam patriarche denūcient irritā ⁊ inanē
cū nullā recepit a p̄mis iudicibus iuriſdi-
ctōem que ꝑ ſcdas lr̄as fuerat reuocata.
Nota ꝙ in ſcdis lr̄is dꝫ fieri exp̄ſſa mētio
prioꝝ. Item nota ꝙ executor habet iu-
riſdictōem ſiue coertōem. Item ſn̄ia la-
ta ab eo qui nō hꝫ iuriſdictōem nulla eſt.

Caſus. Cā cōmiſſa ē
Licet vndiqꝫ tribus iudicibꝰ a dn̄o
pa. ſub hac forma. ꝙ ſi nō oēs ⁊c̄. vnus cō
miſit cuidā de ſocȷs ſuis vices ſuas. ⁊ tan
dē mortuus eſt. terciꝰ tanq̄ꝫ ſuſpectus fue
rat recuſatus. querif an ſuꝑſtes noīe ſuo ⁊
defuncti poſſit negociuꝫ diffinire. Rn̄def
ꝙ ſi iudex iſte nō cepit vti iuriſdictōe ſibi a
cōſocio delegata. eo viuente. iuriſdictio ex
pirauit ꝑ mortē mandatoris re integra. Si
vero ante mortē illius cepit vti iuriſdictōe
ſibi cōmiſſa. vices ſuas ⁊ illius poterit ad-
implere. Nota ꝙ re integra morte man
datoris finif mandatū. Item ꝑ ſolā cita
tōem ꝑpetuaf iuriſdictio delegati.

Caſus. Aliqs delegatꝰ
Cum in iure mandat alicui. Autorita
te qua fungor tibi iniūgo vt ticium denūci
es excōicatū. Iſte cui hoc mandaf de iu-
riſdictōe illius dubitat nec ſuꝑ h̄ fidem fa-
cit eidem. querif an teneaf exequi mādatū
illiꝰ. Rn̄def ꝙ niſi d mādato apoſtolico fi-
at fides nō tenetur exequi quod mandaf.
Hoc ſolū nota ꝙ niſi delegatus oſten-
dat iuriſdictōnem ſuam nō eſt ei credendū
ſi dicat ſe delegatum.

Caſus. Comes altiſio-
Cum olim . dorēn̄. qdam ſtagnū et
molendinū. ⁊ domū volebat cōſtruere in p̄
iudiciū ⁊ grauamen monachoꝝ virgilia-
cen̄. Monachi cām ſuꝑ hoc eꝑo ⁊ theſau-
rario niuern̄. obtinuere cōmitti. lit'. cōteſt.
ſuꝑ petitionibus monachoꝝ. receptis vtri
uſqꝫ ꝑtis teſtibus ⁊ atteſtationibus publi
catis. cum ſuꝑ illis fuiſſet a ꝑtibus diſputa
tum. comes ꝓpoſuit ꝙ de damnis in ne-
moribus ⁊ rebus aliȷs datis ſuꝑ quibꝰ te-
ſtes depoſuerūt. cognoſcere nō debebant
iudices. cū de his in reſcripto nulla men-
tio haberef. Iudices interlocuti fuerūt ꝙ
ſuꝑ damnis datis a comite ad eos iuriſdi-
ctio ꝑtinebat. Quo audito comes ſtatim
ad ſe. ap. appellauit. ſed iudices nō obſtan
te appellatōne reuocauerūt ipſum. ⁊ quia
nō venit nec miſit reſponſalē excōmunica-
uerunt eundē ⁊ per lr̄as ſuas negociū dn̄o
pape intimauerūt. Suꝑ hoc reſcribit pa. q
buſdam iudicibus dicēs ꝙ ſuꝑ damnis da
tis ante litis cōteſt. cognitio ad dictos iu-
dices nō ꝑtinebat. cum de damnis in re-
ſcripto nulla mentio haberef nec ꝓcura-
tor potuit ſuꝑ his ad iudices ꝓrogare iu-
riſdictōem. cū ad illa ſolūmodo cōſtitutus
intelligaf que in reſcripto ꝯtinentur ⁊ quā
cito comes intellexit ſuꝑ damnis fuiſſe de
poſitū ſtatim cōtradixit. vnde papa ꝓnun
ciauit iudices illos perperā ꝓceſſiſſe. ⁊ ſe-
pedictū comitē qui ꝓpter hoc appellauit
excōmunicatōis ſententia nō fuiſſe ligatū.
Nota ꝙ ꝓrogatio iuriſdictōnis fieri nō
poteſt ꝑ ꝓcuratorem dn̄o ignorante.
Item ꝓcurator datus ad cauſam certā ad
aliam nō poteſt extendere ſuū officium.
Itē fines mandati diligēter ſeruandi ſunt
Item ſi dominus nō cōtradicat facto ꝓ
curatoris excedentis fines mandati ratū
habere intelligif. Item ſententia excō-
municationis lata poſt legitimā appellati-
onē nulla eſt.

Caſus. Magiſter. S.
Cum olim. archidiaconus ⁊. B. p̄-
poſitus adinuicem ꝑmutauerūt dignita-
tes ſuas. Occaſione huiuſmodi ꝑmutatio
nis orta fuit queſtio inter ipſos. Cauſa ſu
per hoc cōmiſſa fuit quibuſdam iudicibus
Tandem cū ꝓceſſiſſent in cauſa ad ſedem
ap. tranſmiſerūt acta ipſius cauſe ꝑ dictuꝫ
B. Qui nō erubuit aperire lr̄as iudicum

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

quas dño pa. debuit fideliter p̄ſentare Ip
ſe v̄o in p̄ſentia pape ſe excuſabat dicēs ꝙ
iudices ꝑperā ꝓceſſerūt ꝯ ipſum. vñ timēs
ne lr̄as portaret vrie ſcripta illoꝝ aperuit.
et qđ ſuſpicat⁹ fuerat adinuenit. Sup h̄ di
cit pa. ſi iſte. b. ꝯſideraſſet qđ ſibi melius ex
pediret. vel nō recepiſſet ſcripta ſuſpecta.
vl' ea recepta ſibi fideliter p̄ſentaſſet. ⁊ oñ
diſſet corā ipſo cām ſuſpitōis. p̄terea ſi cō-
querebat̄ de iudice quē pa. ei ꝯceſſit. ſed đ
illo quē ipſe duxerat eligēdū. ⁊ iudices cō-
querebant̄ de ipſo. Vñ pa. v̄bis illius fidē
noluit adhibere. ſed vt puniat̄ i q̄ peccaue
rat. pa. ꝯ acta iudicū q̄ violauerat ipſuꝫ no
luit exaudire. ne đ dolo ſuo cōmodū repor
taret. Nota ꝙ lr̄as iudicū nullus dꝫ api
re iudicib⁹ ignorātib⁹. Itē punit̄ qs i eo
i q̄ peccauit. Itē dol⁹ ſuus nemini ꝓdeſt

Caſus. Archipre

Coram dilecto. ſbiter đ paſtino ce
pit edificare in prochia ſancte marie đ por
ta rauenateñ. eccleſiā ad honorē ſācte aga
the. poſt ap. a rectore ſancte marie interpo
ſitā. ſed ipſe nihilomin⁹ eccleſiā cōſtruxit.
Vñ rector eccleſie ſancte marie ipetrauit
ſup h̄ cām cōmitti abbati ſancti ſtephani ⁊
p̄ori ſancti iohis in monte. Qui poſtmodū
tulerūt ſniam ꝓ eccleſia ſancte marie. Sꝫ
capellanus ſancte agathe ſniam illā noluit
obſeruare. Vñ ſup eadē cā ſiue ꝯfirmatōe
ſcđe lr̄e ipetrate fuerūt ad epm̄ ferrarieñ.
ad petitōem eccleſie ſancte marie. Cūqꝫ ſu
per cā ipſa lit̄. ꝯteſ. ⁊ teſtibus receptis ꝑ an
nū ⁊ ampli⁹ diſceptatū fuiſſet. ps eccleſie
ſancte agathe đ his oibus mentōe nō ha-
bita fecit adiūgi ep̄o ferrariē. magiſtꝝ. L.
bonoñ. canonicū ſub hac forma. ꝙ ſi ambo
intereſſe nō poſſent. tu frater epiſcope in
cā ꝓcedas. Magiſter. L. cōmiſit alij vi-
ces ſuas. ſed ep̄s ipſum admittere noluit.
ſed ſolus in cā ꝓcedens ſniam a p̄mis iudi
cibus latā ꝯfirmauit. ⁊ cū dictus capellan⁹
ſniam illā cōtēneret obſeruare ptes ad ſe.
ap. habuere recurſum. ſed q2 nūcius ſancte
agathe nō habebat lr̄as de rato. cauit ꝑ fi-
deiuſſores ꝙ dñs ratū haberet. offerēs pe
titōem in qua petebat ferrarieñ. ipſi ſniam
caſſari. Nūcius vero ſancte marie corā au
ditore vtriqꝫ pti cōceſſo oia p̄dicta ꝓpoſu
it. petēs ſniam ferrariē. epi ꝯfirmari. ps ad
uerſa ſancte agathe ꝓpoſuit ex aduerſo ꝙ
cū dict⁹ magiſter vices ſuas alij cōmiſiſſet
ep̄s eius ſubdelegatū admittere noluit. ſꝫ
poſt appellatōem ſolus in cā ꝓceſſit. vñ pe
tebat ſniam epi infirmari. Rñſum fuit ecō
tra ꝙ ſolus ep̄s ꝓcedere potuit. q2 in lr̄is
ſcđis cōtinebat̄ ꝙ ſi ambo intereſſe nō poſ
ſent ep̄s ſolus ꝓcederet. que clauſula vt al
legabat̄ locū nō habet vt ſi ꝑ ſe vel ꝑ alium
intereſſe nō poſſet. q2 id raro ꝯtingeret. ſed
ſi nō poſſet ꝑſonaliter intereſſe. vnđ petijt
ſniam epi cōfirmari. His ⁊ alijs intellectis
cardinalis ſniam ferrarieñ. epi cōfirmauit
parti alteri ꝑpetuū ſilentiū iponens. ⁊ dñs
pa. ſniam eius autoritate apoſtolica cōfir-
mauit. Nota q̄ñ quis nō habet manda-
tū ſi eſt ꝯiuncta ꝑſona admittit̄ ad agendū
ſi caueat de rato. ſed cautio rati tunc regu
lariter p̄ſtatur cū de mandato dubitat̄.
Item lr̄e veritate tacita ipetrate nō valēt.
et ideo hic nō valuerunt lr̄e illius magiſtri
q2 nō faciebant mentōem de litis ꝯteſt. et
de teſtibus iam receptis. ⁊ ſic ps ſancte a-
gathe cōſenſerat in epm̄.

Caſus. Quedā cauſa ver-

Cum. R. tebat̄ inter iſtū. R. canoni-
cū ianueñ. ⁊. P. ciuem ianueñ. Ad petitio
nē ipſius. r. fuit cā cōmiſſa p̄poſito ſancti
dñici qui cū ptem citaſſet aduerſam. ps ci-
tata in eius p̄ſentia fecit ꝓponi ꝙ ꝓpt̄ gra
ues inimicicias ciuitatis ſue in eius p̄ſen-
tia nō poterat cōparere. Dictus. r. h̄ ſigni
ficauit dño pa. Vñ mādat pa. dicto p̄poſi
to quatenus p̄fato. r. relinquat hāc opinio
nem vt in ciuitate ianueñ. vel dioceſi eli-
gat aliquem viꝝ diſcretū exceptis canoni-
cis ianueñ. qui cū ſint eius ſocij merito eſ-
ſent pti aduerſe ſuſpecti corā quo queſtio
terminet̄. ⁊ dictus p̄poſitus p̄cipiat ei vt
eandem cām ſm̄ cōtinentiā prioꝝ lr̄aꝝ fi-
ne debito terminare ꝓcuret. Nota ꝙ ca
nonicus datus iudex ꝓ ſuo ꝯcanonico po
teſt legitime recuſari. Item nota ar. ꝙ
ad voluntatē ipetrantis iudex delegatus
debet cōmittere cām q̄ñ ad eum ptes ſecu
re nō poſſunt accedere.

Caſus. Aliqs cō-

Cum cōtingat. querit̄ dño pape
ꝙ poſt appellatōem legitimā fuit excōica-
tus ab ep̄o ſuo vel alias iniuſte excōicauit
eundē. Vñ mandat pa. iudicib⁹ q̄tenus ſi
eſt ita abſoluāt eundē iuxta formā eccleſie
vel ſniam denunciēt eſſe nullā. Ep̄us pat⁹
eſt ꝓbare ſe illū excōicaſſe añ ap. eius vel
ſniam iuſtā eſſe. querit̄ vtꝝ liceat iudicib⁹
illū abſoluere vel denūciare ſniam nullam
eſſe. nō admiſſis ꝓbatōib⁹ epi. Rñdet pa.
ꝙ cū aliqs cōquerit̄ ſe poſt appellatōem le
gitimā excōicatū. ꝓbatōnes vtriuſqꝫ ptis
ſunt admittēde anteq̄ꝫ abſoluat̄. ꝑ q̄s ꝓba
tōes apparebit vtꝝ abſolui debeat vel de
nūciari potius nō ligat⁹. ſed cū qs dicit ſe
iniuſte excōicatū fuiſſe anteq̄ꝫ fuerit abſolu
tus vix eſt ei⁹ ꝓbatio admittēda. niſi tunc
tm̄ q̄ñ dicit intolerabilē errorem in ſnia fu
iſſe exp̄ſſum. ⁊ ad h̄ ꝓbandū dꝫ admitti añ
q̄ꝫ abſoluat̄. ſed ſi ſimpliciter dicat ſe excōi
catū iniuſte. ⁊ ep̄s dicit ꝙ iuſte excōicauit
eundē. ⁊ ſup h̄ poſtulat ꝓbatōes admitti.
nō eſt ep̄s audiēdus añq̄ꝫ fuerit abſolutus
q2 ⁊ ſi ꝯſtaret ipſum iuſte excōicatū fuiſſe.
nihilominus dꝫ abſolui. vñ in h̄ caſu ſtatim
iuxta formā eccleſie dꝫ abſolui. ⁊ poſtea ꝓ
batōes vtriuſqꝫ ptis ſunt admittēde. vt ſic
appareat vtꝝ iuſte vel iniuſte fuerat excōi
catus. Nota ꝙ in duob⁹ caſibus nō te-
net excōicatio. vt ſi poſt appellatōem legi-
timā ſnia excōicationis lata ſit. vel ſi intole
rabilis error in ſnia ſit exp̄ſſus. in q̄bus ca
ſibus añ abſolutōem dꝫ admitti ad ꝓban-
dum. In alijs debet ſtatim abſolui. Itē
nō debet quis admitti ad ꝓbandū quo ꝓ-
bato nō prodeſt.

Caſus. Frederic⁹ quō-

Venerabili. dam imp̱ator ſpoliaue-
rat cephaludeñ. epm̄ eccleſia ⁊ alijs bonis
ſuis. Papa rogauit eū vt dictū epm̄ reſti-
tueret. qđ idem ꝓmiſit ſe facturꝝ. ſed nō ad
impleuit ꝓmiſſum. Vñ papa mādauit ar-
chiep̄o cuſentineñ. quatenus p̄dictū epm̄
faceret reſtitui ad ep̄atum ⁊ ad alia q̄bus
fuerat ſpoliatus. quo reſtituto plenarie et
corꝑalem poſſeſſionē ⁊ pacificā adepto ſi
ep̄s ipſe de dilapidatōe ſuſpectus eſſet vi-
rū ꝓuidum coadiutorē ꝓuideret eidem. ſi
ne cuius cōſilio nihil diſponeret de his q̄
ꝑtinent ad tꝑalem adminiſtratōem. quouſ
q̄ꝫ papa de ipſo aliter duceret ꝓuidendū
veritate cōperta. ⁊ interim vtriqꝫ illoꝝ in-
terdiceret oē genus alienatōis. Sed archi
ep̄s infirmitate corꝑis grauat⁹ cōmiſit vi-
ces ſuas abbati ſanctiſpūs de panormo. q
cū deberet epm̄ facere reſtitui cepit inqui-
rere vtꝝ ep̄s eſſet de dilapidatōe ſuſpect⁹
cōtra formā mādati. eo nō reſtituto. Poſt
modū archiep̄s cū iam eſſet officio ſuo fun
ctus cōmittendo in integꝝ vices ſuas. idē
negociū cōmiſit theſaurario cuſentio. Tā
dē ꝓceſſus illoꝝ iudicū dño pape fuit ex-
hibitus. Quos dñs papa iuſticia exigente
caſſauit. i. caſſos ⁊ irritos nūciauit. q2 ab-
bas ꝯ formā mādati ꝓceſſit ad inquirendū
de dilapidatōe nō reſtituto ep̄o. ⁊ q2 archi
ep̄s poſtea theſaurario negociū nō potuit
delegare. ⁊ ideo quicq̄d fecit nullius fuit
momēti. Nota ꝙ ſpoliatus reſtituēdus
eſt añq̄ꝫ aliquid ſibi obijciat̄. Itē forma
mādati ſeruāda eſt alioq̄n nihil agit̄. Itē
ſuſpectus de dilapidatōe nō ſtatim remo-
uet̄. ſed dat̄ ei coadiutor. ⁊ oīs alienatio ꝓ
hibet̄ eis interim. Itē cōmittens vices
ſuas poſtea reuocare nō pōt nec alij cōmit
tere. qui ꝯ facit nihil agit.

Caſus. Iuliana

Significantibus vidua impetrauit
lr̄as cōtra. M. mulierē. ⁊. I. filiū eius ſub
hac forma. Significauit nobis iuliana vi-
dua ⁊ pauꝑ ꝙ. M. mulier ⁊. I. filius eius
ſuꝑ terris ⁊ rebus alijs iniuriant̄ eidē. Iu
dices citauerūt dictā. M. ⁊. I. filiū eius.
Ipſi in p̄ſentia iudicū ꝯſtituti excipiēdo ꝓ
poſuerūt ꝙ lr̄e ille impetrate fuerūt ſugge
ſto mēdacio. q2 dicta iuliana nobilis eſt et
diues ⁊ ipſa mentita eſt ſe pauꝑem. quare
ꝑ eaſdem lr̄as nō poterant cōueniri. niſi re
quiſito prius dño ſub cuius iuriſdictōe cō
ſiſtunt corā quo parati erāt de iuſticia re-
ſpondere. Vñ iudices interloquēdo ꝓnū-
ciauerūt ſe nō debere ꝓcedere ꝑ eaſdeꝫ lit
teras. Poſtea ptes cōpromiſerūt in quoſ-
dam arbitros ſub hac forma. ꝙ ſi infra cer
tum terminū in cōpromiſſo appoſitū cām

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

nõ determinarẽt.ad examen eorundẽ iudicũ redirent. Arbitri infra tꝑs ſtatutũ cãm nõ determinauerũt.vnde iudices ꝑ formã cõpromiſſi iuriſdictõem reſumpſerũt. ⁊ cũ vellent in cã ꝓcedere dicta. M.⁊. J.filiꝰ eius ſentiẽtes ſe ꝑgrauari. ſedẽ apoſtolicã appellarũt.Unde mandat papa q̃tenus ſi ita eſt.reuocet in irritũ quicq̃d ꝑ dictos iudices poſtea factũ fuit. Nota ꝙ cũ iudex ꝓnunciat ſe nõ habere iuriſdictõeꝫ ſiue ſe nõ poſſe ꝓcedere ſtatiꝫ amittit iuriſdictõem etiã ſi iniuſte ꝓnũciat.vñ in cã illa vlteriꝰ nõ ꝓcedet ex p̃mo reſcripto.
Itẽ cõpromiſſum īfra certũ tꝑs p̃t fieri.
Item quicquid fit poſt legitimã appellationem nõ tenet.

Caſus. Reus coraꝫ
Suſpitionis. iudice ꝯſtitutus aſſignauit iuſtã cãm ſuſpitõis ꝯ iudicẽ dicẽs ꝙ paratus erat arbitros eligere ſuꝑ hac ſuſpitione cognoſcẽda. electi ſunt arbitri a ꝑtibꝰ querit vtꝝ iudex debeat ipſis arbitris terminũ aſſignare infra quẽ ſuſpitõis cãm debeãt terminare. Rñdet papa ꝙ iudex q ꝓpter h̃ forſitan ꝓuocatus obeſſet nõ dꝫ ad hoc terminũ aſſignare. ſed arbitri potiꝰ corã q̃bus ꝓbatio eſt faciẽda.⁊ oĩa facere debent que ad hũc articulũ ꝑtinere noſcunt. Iſtud hodie correctũ eſt.q꜡ iudex h̃ facere dꝫ ꝑ decr.innocẽ.iiij.q̃ incipit. legitima ſuſpitõis cã. Ab ipſo.Dicit in.§. iſto ꝙ ſi arbitri diſcordes fuerint iudex cõpellet dꝫ ipſos vt in vnã ſñiam ꝯueniãt.vl' terciũ adnocent cũ q̃ ipſi duo vl' alter eoꝝ in vnam ſñiam ꝯueniãt.ne huius occaſiõe p̃ncipale negociũ ꝓroget.⁊ h̃ quidẽ facere dꝫ iudex q꜡ ſic iuriſdictio eſt cõmiſſa ei.ſic ⁊ oĩa alia ſine q̃bꝰ iuriſdictio explicari nõ põt. Nota illa oĩa ꝑtinere ad iuriſdictionẽ iudicis ſine q̃bus p̃ncipalis q̃ſtio nõ põt exerceri et ſi ſint acceſſoria ad cãm p̃ncipalẽ. Itẽ nota ꝙ ſuſpẽſa iuriſdictõe iudicis nihilominus ſuã exercet iuriſdictõem. qđ eſt mirabile.Sꝫ h̃ iđ eſt vt ꝑ h̃ ſua iuriſdictio declaret.ſed in oĩbus alijs nihil facere p̃t q̃ꝫ diu ꝓnunciatũ ſit ſuꝑ cã ſuſpitõis.

Caſus.P.⁊.G.mercato
P.⁊.G. res lr̃as apoſtolicas ipetrauerũt ad abbatem ſancte genouefe.ꝯ ep̃m laudunẽſ. Mercatores iſti coram abbate iſto cõquerebant de ep̃o laudunẽ. ꝙ q̃ndã ſummã pecunie quã ipſi ep̃o mutauerunt ꝓmiſerat illis reſtituere certo loco ⁊ termino.ſed ipſe dictã pecuniã nõ ꝑſoluit.Pendente iudicio corã abbate. J. laicus q nõ erat de iuriſdictione abbatis in quadã ſũma pecunie dictis mercatoribus tenebat. in ſe voluit ꝓrogare iuriſdictionẽ delegatam ipſius abbatis. vt ſi infra certũ terminũ p̃dictã pecuniã nõ ſolueret mercatoribus dictus abbas ipſum excõicaret.⁊ terram ſuã ſupponeret interdicto.qđ ⁊ factũ eſt.q꜡ in termino pecuniã nõ ꝑſoluit. Reuocatũ fuit in dubiũ an tales ſñie tenerent Dicit papa ꝙ ſñie iſte nõ tenẽt.q꜡ ⁊ ſi alias abbas iuriſdictõi p̃eſſe dicat.iuriſdictionis ꝓrogatio nulla fuit.cũ ĩ dictũ.J.nullam abbas iuriſdictionẽ habebat. ⁊ iuriſdictio delegata ad alias ꝑſonas q̃ in reſcripto nõ ꝯtinent ꝓrogari nõ põt. Nota abbates iuriſdictõi p̃eſſe. Item iuriſdictio delegata ad ꝑſonas de q̃bus in reſcripto nõ fit mẽtio ꝓrogari nõ põt. Itẽ ſñia illius q iuriſdictõeꝫ nõ habet nulla eſt.

Caſus. Quidã vi
Cum viceſimũ ceſimũ annũ hñs q̃ſiuit a papa vtꝝ poſſet dari delegatus in cã. Rñdit papa exquo viceſimũ annũ ꝑegit bene potuit dari delegatus in tali etate.Sed ſi eſſet infra viceſimũ annũ nõ teneret delegatio ab alio q̃ꝫ a p̃ncipe facta. niſi ꝑtes ſcienter ꝯſentiãt in illũ qui annũ xviij. trãſcendiſſet. Nota ꝙ viceſimus annus dꝫ eſſe cõpletus in eo q dat iudex ab alio q̃ꝫ a principe.

Caſus.Si plu
Uno delegatoꝝ. res iudices dati ſunt ſimpliciter ſine clauſula illa ꝙ ſi nõ omnes ⁊c̃.vno mortuo vel recuſato alioꝝ officiũ expirauit.⁊ idem eſt in arbitris.
Nota ꝙ arbitriũ non tranſiit ad ſucceſſorem. Itẽ nota ꝙ mortuo delegato finitur iuriſdictio.

Caſꝰ.Tres iudices da
Quoniam. ti ſunt ſuꝑ aliq̃ cã. terciꝰ datꝰ fuit ex officio pape vl' de aſſenſu ꝑtiũ querit an ille poſſit alij cõmittere vices ſuas.Et rñdet ꝙ ſic cũ h̃ ſit ei a iure ꝯceſſum
Idẽ quoq꜠.Idẽ dicit in h̃.§. ꝙ cũ mandat ep̃o ſub hac forma.tu frat' epiſcope cũ altero iudicũ mandatũ apoſtolicũ exeq̃ris ep̃s bñ poteſt alteri cõmittere vices ſuas. ſine q̃ alij ꝓcedere nõ poſſunt. Is autẽ. Mãdat papa ſub hac forma alicui. Mandamus tibi vt ꝑſonaliter tale negociũ exeq̃ris.querit vtꝝ iudex poſſit alij cõmittere vices ſuas.Et rñdet ꝙ bene põt dũmodo ꝑtes ꝯſentiãt niſi in tribꝰ caſibus in q̃bus cõmittere nõ p̃t.etiã volẽtibus ꝑtibꝰ. Primus eſt cũ papa mãdat fieri inq̃ſitõem.vel mãdat ꝓuideri eccleſiis de p̃latis vel alijs miſtris.q꜡ in his caſibus papa eligit fidẽ ⁊ ĩduſtriã eoꝝ q̃bus negocia cõmittit. Ceteꝝ.Ecce cõmiſſum eſt alicui p̃dicare crucẽ.excõicare vel abſoluere aliq̃s.diſpẽſare cũ irregularibus vl' iniũgere pnĩas.querit an liceat illi cõmittere alij h̃ officiũ ſuũ.Rñdet ꝙ nulli licet h̃ cõmittere.q꜡ iuriſdictio nõ eſt ei cõmiſſa.ſed potiꝰ certũ miniſteriũ
Nota ꝙ dñs papa ꝓuidere intẽdit negocijs tractãdis ⁊ terminãdis nõ iudicibꝰ q̃bus eadẽ cõmittunt. Itẽ nota ꝙ rebꝰ et nõ v̄bis lex eſt ĩponenda. Itẽ nota ꝙ iudex delegatus a papa licet cõiter a ꝑtibꝰ ſit electus nihilominꝰ etiã eis inuitis põt alijs cõmittere vices ſuas. Iteꝫ ſi cã cõmittit pluribꝰ int' q̃s aliq̃s ſit ep̃s adiecta clauſula ꝙ ſi nõ oẽs ⁊c̃.tu frater ep̃e cũ altero eoꝝ mandatũ apoſtolicũ exeq̃ris.ep̃s p̃t cõmittere alij vices ſuas ⁊ alij ſine ep̃o vel delegato ab ipſo ꝓcedere nõ pñt.
Iteꝫ ſi iniungit alicui vt negociũ ꝑſonalit' exequat p̃t đ ꝯſenſu ꝑtiũ alijs delegare vices ſuas niſi ĩ duobus caſibus.ſ. cũ ꝑſonaliter inq̃ſitio mandat aut de p̃latis eccleſie ꝓuideri. Iteꝫ qñ eligit ĩduſtria ꝑſone ad aliq̃d faciendũ.nõ põt illud ꝑ aliũ adĩplere
Itẽ ſi cõmittit alicui ꝙ p̃dicet crucẽ.excõicet aliq̃s vel abſoluat. diſpẽſet cũ irregularibus.iniũgat pnĩas.nõ põt h̃ officiuꝫ alijs demãdare.niſi a ſede ap. fuerit legatus. Itẽ ar. ꝙ ep̃i autoritate ꝓpria non pñt cũ irregularibus diſpẽſare. cũ h̃ ex cõmiſſione ſũmi põtificis cõcedat.

De officio legati. Titulus.xxx.

Um non ignoretis.
Caſus.Archiep̃s cãtuariẽſ.eſt legatus ĩ ꝓuincia ſua. quidã tñ ſuffraganei ſui dicebãt ꝙ cãs ſubditoꝝ ſuoꝝ audire nõ poterat nec debebat niſi cuꝫ ꝑ appellatõem deferunt ad eũ. ⁊ ſic nõ ꝑmittebãt clericos ire ad archiep̃m ꝑ ſimplicem querimoniã. Archiep̃s ſignificauit h̃ dño pape. Suꝑ hoc ſcribit papa ſuffraganeis cantuariẽſ. dicẽs ꝙ ipſi ignorare nõ debent archiep̃m ſuũ ſibi p̃eſſe iure metropolitico.⁊ iure legatõnis. ⁊ licet archiep̃s iure metropolitico nõ debeat audire cauſas de ep̃atibus ipſoꝝ.niſi ꝑ appellationeꝫ deferant ad ipſum. tamen iure legationis vniuerſas cauſas que ꝑ appellatõem vel q̃rimoniam ad ſuã audientiã ꝑferunt audire põt ⁊ debet. ſicut qui vices pape gerit ĩ ꝓuincia ſua. Nota ꝙ archiep̃s in eo ꝙ archiep̃s nõ põt audire cãs de ep̃atibꝰ ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ niſi ꝑ appellatõem.

Caſus.Legatus domi
Studuiſti. ni pape genaralis eſt in aliqua ꝓuincia.Dñs papa cõmittit ſpecialiter aliquã cauſam alicui delegato.querit vtꝝ legatus iſte poſſit ĩpedire ꝓceſſum huiuſmodi delegati vel cognoſcere de cauſa illa ante cognitõem ipſius delegati vel poſtea. Rñdet papa ꝙ cũ mandatũ ſpeciale derogat generali legatus cõmiſſionem alij factã ſpecialiter ĩpedire nõ poteſt.⁊ ſi delegatus ſm formã mandati ſñiam tulerit legatus nõ poterit eam aliquatenus irritare tñ ſi rationabiliter lata fuerit eã poterit cõfirmare ⁊ executõi mandare. Nota ꝙ legatus generalis poteſtatẽ nõ habet de cã alij ſpecialiter delegata.q꜡ ſpeciale mandatum derogat generali.

Caſus.Quidã cardi
Niſi ſpecialis nalis apoſtolice ſedis legatus autoritate ꝓpria trãſtulit troianũ ep̃m ad panormitanã eccleſiaꝫ ꝯ canonica inſtituta.Dñs papa h̃ intelligẽs ſcribit eideꝫ dicẽs.ꝙ niſi eſſet ſpẽalis dilectio quã habet ad ꝑſonã illius.pena docẽte cognoſceret quantũ ipſe deliquit ꝯ cõſtitutiones

canonicas ⁊ ꝯſuetudinē generalē in trāſla tione troiani epi. Nota ꝙ iudex ꝓpter amiciciā pōt alicui remittere penam. Item legatus nō poteſt transferre epiſcopum ad aliū epiſcopatū.

Caſus. Car

Quod trāſlationem. dinalis de q̄ dicit̄ in capitulo p̄cedenti. legatus i regno ſicilie autoritate ꝓpria ſubiecit panormitanā eccleſiā meſaū. cōceſſo ſibi priuilegio primatie. credēs hoc ſibi licere ex officio legatōis ex eo ꝙ ex eodē officio pōt abſoluere illos qui violētas manus mittūt in clericos. qđ de ſpēali cōceſſione ſepe indulgebat̄ legatis. Papa hoc audiēs ſcribit eidē legato dicēs ꝙ licet generalis legatio i regno ſicilie ſit ei cōmiſſa. tū ad ea nō debuit manus extēdere q̄ in ſignū p̄uilegij generalis ſoli romano pōtifici ſunt reſeruata. licet eīn ex officio legatōis legati poſſint abſoluere illos q violētas manus mittūt in clericos. nō dꝫ ꝓpt̄ea eſtimare ꝙ poſſit panormitanā eccleſiā ſubijcere meſaneū. vl' ꝙ ex eadē poſſit duos ep̄atus vnire vel vnū diuidere ſine licētia ſpeciali. Nota ꝙ nullus legatus ex generali legatōe pōt ad illa manus extēdere q̄ ſoli ſunt romano pōtifici reſeruata excepta illoꝝ abſolutōe q manus violētas in clericos iniecerūt.

Caſus. Vacante

Licet tranenſes. tranēſi eccleſia canonici vnanimiter elegerunt in archiep̄m. G. fratrē caſſinenſis abbatē. Ep̄s portueū in ꝑtibus illis legatus examinari fecit electionē ipſius. ⁊ examinatōem illam ꝑ nūcios ſuos ad ſedē apoſtolicā trāſmiſit. Quo facto legatus electionē eandē iteꝝ examinari p̄cepit. Propter qđ abbas p̄dict' cōqueſtus fuit dn̄o pape. ꝙ poſtq̄ꝫ electionē examinauerat ⁊ eā ad papā direxerat maliciose nimis electionē eandē examinare p̄ ſumpſit. Dn̄s papa de cōſilio fratꝝ examinationem ſecundā tanq̄ꝫ a nō ſuo iudice factam poſtq̄ꝫ negociū ad papā direxerat denunciauit irritā ⁊ inanē. Nota ꝙ ſicut ſententia a nō ſuo iudice lata non tenet ſic nec examinatio. Item nota ꝙ iudex amittit iuriſdictōem poſtq̄ꝫ remiſit negociū ad ſuum ſuperiorē. ⁊ ſi quid poſtea fecerit nihil valet.

Caſus. Ep̄s p̄ne

Dilectus filius. ſtin' apoſtolice ſedis legatus cōceſſit eccleſiā ſancti trudonis. R. canonico metheū. archid. methēſi. moleſtabat ipſum ſuꝑ dicta eccleſia nec ꝑmittebat ipſum pacifica poſſeſſione gaudere dicens. ꝙ eo incōſulto ad quē p̄ſentatio illius eccleſie ꝑtinebat legatus eccleſiā illam ei cōferre nō potuit. Dictus. R. ſigficauit hoc dn̄o pape. Suꝑ hoc ſcribit papa quibuſdā dicens ꝙ plus iuris habet in cōceſſione p̄latus q̄ꝫ in p̄ſentatione patron' nec p̄iudicat̄ patrono ſi qū ꝑ legatū apoſtolice ſedis eo incōſulto eccleſia cōcedat̄. Vn̄ mandat papa q̄tenus dictū archidiaconū cōpellant deſiſtere ab inquietatōe dicti. R. ſuꝑ ipſa eccleſia. Nota regulā ꝙ plus iuris habet in cōceſſione p̄latus q̄ꝫ in p̄ſentatōe patronus. Itē nota ex hac regula ꝙ ex p̄ſentatōe acquirit̄ ius p̄ſentato. Item nota ꝙ legatus p̄t eccleſiā ꝯferre incōſulto clerico patrono.

Caſus. Dn̄s papa māda

Nouit ille. uit cuidā legato in francia legationis officia exercēti q̄tenus in terrā regis francie ꝓmulgaret ſententiā interdicti. qđ legatus nō diſtulit adimplere. Suꝑ hoc ſcripſit rex francie dn̄o pape dicēs. ꝙ legatus cū eſſet certa ratōe ſuſpectus eidē extra fines regni francoꝝ exiens in terrā regis ſniam interdicti ꝓtulit. vn̄ dicebat ſententiā nō valere. Papa ſuꝑ hoc ſcribit eidē dicens. ꝙ ⁊ ſi legatus fines regni frācoꝝ exierat qū ſententiā ꝓmulgauit nō tamen terminos ſue legatōnis egreſſus fuerat q2 nō ſolum in regno francie ſed etiā in vieneū. lugduneū. ⁊ biſuntiū. ꝓuincijs legationis officiū exercebat. Nota ꝙ legatus exiſtens extra terminos ſue legatōnis officiū ſue legationis exercere nō pōt. idē intellige de alijs iudicibus. Itē legatus ad plures ꝓuincias in vna exiſtēs de alia iudicare poteſt.

Caſus. Dn̄s papa officiū legatōis cōmiſit p̄riarche hieroſolimitano in ꝓuincia ſua. ita

Volentes.

tū ꝙ ſi legatus de latere dn̄i pape ad ꝑtes illas acceſſerit officiū legatōis q̄ꝫdiu ibi fuerit legatus pape oīno dimittat. Nota ꝙ iuriſdictio minoris iudicis ipedit̄ p̄ſente maiore. Itē nota ꝙ licet duplicet̄ iuriſdictio. tū maiorē effectū habet ſecūda q̄ꝫ p̄ma. Itē nota ꝙ vbi equalis eſt iuriſdictio ſecūda derogat prime.

Caſus. In capitu

Excōmunicatis. lo iſto fit mētio de duplici genere legatoꝝ. Primo dicit ꝙ legati illi qbus rōe ꝑſone ad tp̄s legatōis officiū iniungit̄ extra ꝓuinciā ſibi cōmiſſam. vel etiā exiſtētes in ꝓuincia ſua. nō poſſūt abſoluere excōicatos ꝓpter iniectōem manuū violentā. ſi iſti iniectores manuū ad ipſum legatū aliūde accedāt. Secūdo dic̄ ꝙ illi legati q habent officiū legatōis p̄ter tu eccleſiaꝝ ſuaꝝ q̄ꝫuis exiſtāt in ꝓuincia ſua. excōicatos p̄dictos etiā ſubditos nō pn̄t abſoluere niſi ⁊ iſtis ⁊ ill' a ſe. ap. đ ſpēali gr̄a ampli' ꝯcedat̄. ⁊ iſti legati nō mittūtur de latere pape. Nota ꝙ legat' ex p̄uilegio nō hꝫ iuriſdictōe ex ipſa legatōe niſi i ſua ꝓuincia. ⁊ circa illos đ ꝓuincia ſua

Caſus. Primo dicit̄ ꝙ le

Nemini. gati apoſtolice ſedis pn̄t facere ſtatuta i ꝓuincia ſibi cōmiſſa. ⁊ durāt ꝑpetuo. licet poſtmodū ꝓuinciā exeāt. Secūdo dicit ꝙ ſi legatus cōmittit cām alicui iuriſdictio illius expirat niſi anteq̄ꝫ exeant ꝓuinciā citatio p̄ceſſit. Nota ꝙ licet legatoꝝ iuriſdictio ſit tꝑalis tū ſtatuta ipſorū ſunt ꝑpetua. ⁊ ſic nota ꝙ ſublato p̄ncipali nō deſtruit̄ acceſſoriū. Item ex hoc nota ꝙ cauſa ſublata nō remouet̄ effectus Item nota ꝙ iuriſdictio legati nō durat niſi eo in ꝓuincia exiſtēte aliqs ceperit eā vti. ⁊ ſic nota ꝙ nō tantū morte naturali finit̄ mandatū ſed ciuili.

De officio iudicis ordinarij. Titulus. xxxi.

Caſus. Sta

Erniciosam. tuit iohēs papa in ſynodo iſta ꝙ ep̄i ſingularū ciuitatū habeāt poteſtatē inquirendi crimina ⁊ punire criminoſos ſm ꝙ canones dicūt ſine īpedimēto alicuius et ſi opus fuerit inuocēt brachiū ſeculare. ita tū ꝙ ꝑ h̄ nullū p̄iudiciū fiat ep̄is vt h̄ ipſo ius ſibi acqrat. Nota ꝙ vbi eccleſia ꝑ ſe nō ſufficit iuocare dꝫ auxiliū ſeculare.

Caſus. Sacerdos ſcit

Si ſacerdos. aliquē ꝓ certo reū alicuius criminis vl' ipſe criminoſus ei ꝯfeſſus fuit. dr ꝙ ſi ille admonitus noluerit ſatiſfacere ſacerdos nō debet eū arguere nomiatim niſi ordine iudiciario crimē fuerit ei ꝓbatū. ſed in genere admoneat illū exemplo dn̄i qui dixit. vnus veſtꝝ me traditurus ē. Sꝫ ſi ille q damnū ſuſtinuit petat iuſticiā. ſacerdos pōt excōicare illū qui damnū dedit hoc mō. Excōico quicunq̄ꝫ fecit tale factū ſed noīe ꝓprio nō debet eū excōicare. quāuis ei ꝯfeſſus fuerit. q2 nō vt iudex ſcit ſed vt deus. ⁊ debet illū admonere ne igerat ſe cōmunioni ipſius ſacerdotis. q2 nec chriſtus iudā remouit. Nota ꝙ iudex nō debet iudicare ſm ꝯſcientiā ſed ſm ea q̄ ꝓbantur. Item in genere aliquis poteſt excōmunicari.

Caſus. Ple

Cum ab eccleſiarū. ban' ſancti pācracij aliqū excōicabat aliquos ꝓceſſibus ſuis. Ep̄s florentinus abſoluebat eoſdē irrequiſito dicto plebano. Peruenit hoc ad dn̄m papā. Papa ſuꝑ hoc ſcribit ep̄o florētino dicēs. qū p̄lati eccleſiaꝝ ꝓferūt ſententiā eccleſiaſticā i aliquos malefactores illa dꝫ firma ⁊ rata cōſiſtere ⁊ obſeruari vſq̄ꝫ ad debitā ſatiſfactōem. Vn̄ mandat papa ep̄o florētino q̄tenus ſi p̄dictus plebanus ſniam excōicatōis vel interdicti in aliquos clericos vel laicos ꝑochianos ſuos rationabiliter tulerit ipſam faciet inuiolabiliter obſeruari. nec eā relaxet ſine cōſcientia dicti plebani. Nota ꝙ plebani habent iuriſdictionē excōmunicandi. Item epiſcopus debet ſeruare ſentētias ſubditoꝝ ſuoꝝ.

Caſus. Patroni eccleſi

Cum vos. aꝝ cātuarieū. ꝓuincie p̄ſentabāt ad vacātes eccleſias ꝑſonas min' idoneas ꝓpt̄ qđ ordinatio eccleſiaꝝ differebat̄. vel etiā inter p̄ſentatores ⁊ p̄latos

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

alia diſcordia emergebat. queſitū fuit a pa
pa. quid ſup̱ h̃ eſſet iſtis p̄latis faciendum.
Mādat papa q̄tenus ſi aliq̄ñ in vacantibꝰ
eccleſiis in q̄bus eccleſiaſtica ꝑſona p̄ſen
tatōem nō habet. vł q2 minus idonei p̄ſen
tanť. vel alia de cā. nō poſſint ꝑſonas ido
neas ordinare ponāt ī eccleſiis iconomos
qui debeāt ꝑcipe fructꝰ ⁊ eos expēdere in
vtilitatē eccleſiaꝝ. vel ꝯſeruare q̄uſq3 ꝑſo
ne idonee fuerint inſtitute. Nota ꝙ mi
nus idoneus nō eſt in eccleſia recipiēdus.
Itē nota ꝙ ſi qō ē ſup̱ eccleſia vacāte or
dinarius ex officio ſuo in ea p̄ficiet icono
mū. Item nota ꝙ bona vacātis eccleſie
ſucceſſori ſunt reſeruāda.

Caſus. Quidā ſubditi can
Ex parte. tuarieñ. archiepi excōicati
fuerūt iuſta de cā. Iſti excōicati acceſſerūt
ad papā ſupprimētes cās ꝓ q̄bus fuerant
excōicati. ⁊ aliā p̄tendētes abſolutōis bñfi
ciū meruerūt. querit an ſint habendi ꝓ ab
ſolutis. Rñdet papa. ꝙ ſi cōſtiterit ita eſſe
cōpellēdi ſunt ad apoſtolicā ſedē redire cū
lr̃is rei veritatē ꝯtinentibus. ⁊ ſi de h̃ non
cōſtiterit ⁊ ſuſpecti fuerint ꝙ dño pape vi
tatē cōfeſſi nō fuerint. cōpellendi ſunt pur
gatōem p̄ſtare ꝙ veritatē cōfeſſi fuerint in
abſolutōe ſua ipetranda. Nota ꝙ excōi
catus in abſolutōe obtinēda debet expri
mere cām ꝓ qua fuit excōicatus. alias nō
eſt habēdus ꝓ abſoluto.

Caſus. Duobꝰ mo
Significauit. dis poteſt poni caſus
Primo ſic. Aliqui ꝯtxerūt matrimoniū. pu
blica fama erat ꝙ erāt ꝯſanguinei vel affi
nes. ⁊ ſcandalū hoc denunciatū fuit epō. ſi
ue accuſatū fuit matrimoniū. Vñ eṕs vo
cauit illos. Ipſi fuerūt ꝯtumaces ⁊ nō ve
nerūt. ꝓpter qδ eṕs illos excōicauit. Ipſi
appellauerūt. aut ꝑ ſimplicē querelā ſigni
ficauerūt dño pape. ꝙ ipſi nō erāt ꝯſangui
nei vel affines. ⁊ ſic lr̃as ſup̱ hoc obtinuerīt
ad iudices delegatos. iudices abſoluerūt
illos ⁊c̃. ꝓut ſequiť. ⁊ cū iſti fuerūt abſolu
ti iudices delegati nō accedūt ad locū vbi
teſtes ad ꝓbandā ꝯſanguinitatē vel affini
tatē debent ꝓduci. nec aliquos ꝓ recepti
one teſtiū illuc trāſmittunt. ⁊ ſic illic rema
nēt in copula iniqua. ⁊ cā vlterius nō ꝓce
dit. querebať q̄d iuris eſſet. Rñdit papa ꝙ
dolus ⁊ fraus nō debēt illis patrocinari. ⁊
ꝓ malicia vel deſidia iudicis delegati nō
d3 quis remanere in copula ꝯiunctōis ini
que. ⁊ ideo q̄tiens ea que dicta ſunt ꝯtige
rit euenire. licite pōt ordinarius taliter ab
ſolutos in priſtinā excōicationis ſniam re
uocare. ⁊ tādiu eos taliter retineť ligatos.
quouſq3 cā in teſtiū receptōe. ⁊ ī aliis cau
ſis legitimū incipiat habere ꝓgreſſum.
Nota ꝙ qui illicite ſunt cōiuncti excōican
di ſunt vt ab inuicē diſcedant. Itē ordi
narius ſupplet maliciā ſeu deſidiā iudicis
delegati. Secundo ſic poniť caſus. Iſti
ꝯtxerunt matrimoniū. accuſatū fuit matri
moniū ſup̱ cōſanguinitate vel affinitate. tā
dem lata fuit ſnia diuortii. ſed q2 abinuicē
nō recedebāt fuerūt excōicati. Tandē ſig
nificauerūt dño pape ꝙ ſnia lata eſt ꝑ fal
ſos teſtes ⁊ h̃ ꝓbare volebāt. Vñ pa. cām
cōmiſit ſup̱ hoc. Iudices abſoluerūt illos
⁊c̃. ꝓut ſequiť in alio caſu. Et iſte caſus bo
nus eſt. q2 ſnia lata ꝯ matrimoniū nō tran
ſit in rem iudicatā quin poſſit reuocari ve
ritate reuelata q̄ñq3.

Caſus. Quidā monachi ca
Quanto nonici ⁊ alii regulares cum
debēt in clauſtro diuinis obſequiis vigila
re de redditibus eccleſiaꝝ quaꝝ curā geſ
ſerunt cōgregant pecuniā. ⁊ poſtea ꝑ curi
as principū diſcurrere nō vereuť. Factum
iſtoꝝ ꝑuenit ad noticiā dñi pape. Vñ mā
dat papa archiepō dioc̃. ipſoꝝ quatenus
moneat p̄latos predictoꝝ regulariū vt ip
ſi corrigant illos ⁊ reuocent ad clauſtꝝ ꝓ
priū. ⁊ ſi hoc negligēter obmiſerint. tūc ar
chieṕs moneat illos vt ꝓpriū ſi qδ habēt
reſignēt in manibus p̄latoꝝ ſuoꝝ ⁊ vitam
regularē obſeruent. qδ ſi nō fecerint cōpel
lat eos ad h̃ ꝑ ſuſpenſionē officii ⁊ benefi
cii apoſtolice ſedis. Nota ꝙ correctio
regulariū primo ꝑtinet ad p̄latos ipſoꝝ. et
ſi p̄lati ſunt negligētes tunc epi eos corri
gant ſm̄ ꝙ hic diciť.

Caſus. Epūs
Ad reprimendam. lexoñ. in q̄ſdam
ſubditos ſuos tulerat ſnias excōicationis

aut ſuſpenſionis. Archieṕs rothomageñ.
et alii ſuffraganei eius nō ſeruabāt ſnias il
las. Peruenit h̃ ad papā. Vñ ſcribit archi
epō ⁊ eius ſuffraganeis dicens. ꝙ ꝓpter
maliciā ꝑuerſoꝝ pene certe ſtatute ſunt. et
ideo ſicut volunt ſuas ſnias latas in ſubdi
tos ſuos ab aliis obſeruari. ita debent ipſi
ſeruare ſententias alioꝝ. quare mādat eis
quatenus ſententias quas lexoñ. eṕs ca
nonice tulit in ſuos ſubditos obſeruēt ⁊ fa
ciant a ſuis ſubditis obſeruari. Tandē lo
quitur archiepō dicens ꝙ ſnia excōmuni
cationis nō ſuſpendiť ꝑ appellationem. et
ideo ſi quis excōmunicatus ab epō lexoñ.
eidē archiepō cōqueſtus fuerit de iniuſta
excōmunicatione remittat illū ad epm̄ ab
ſoluendū ſm̄ formā eccleſie. ⁊ ſi ille eū ab
ſoluere noluerit archiepūs eū abſoluat re
cepta prius iuratoria cautione. ⁊ p̄cipiat
ei ex debito iuramēti ꝙ ſatiſfaciat eidem
epō ſup̱ eo ꝓ quo fuit excōmunicatus. niſi
cōſtiterit ꝙ iniuſte fuerit excōmunicatus.
qδ ſi nō fecerit in eandē ſniam reducat eū
dem. Nota ꝙ ſniam epi alii coepi ſerua
re teneuť. Item ꝙ tibi vis fieri alteri fa
cere debes. Item ſnia excōmunicatōis
nō ſuſpendiť ꝑ appellatōem. Item ſi ali
q̄s cōqueriť archiepō de iniuſta excōicati
one nō d3 eū ſtatim abſoluere niſi excōica
tor h̃ noluerit adimplere.

Caſus. Patriarcha hie
Duo ſimul. roſolimitanus cōpelle
bat clericos tireñ. archiepi reſpondere co
ram ipſo cōquerētibus de ipſis. cū ipſi cle
rici pati eſſent rñdere corā archiepō tireñ.
ordinario ſuo. Sup̱ hoc cōqueſtus fuit ti
reneñ. archieṕs dño pape. ⁊ ipſe rñdit ei
dem dicēs ꝙ in canonibus diffinitū eſt ꝙ
p̄mates vł patriarche nihil iuris p̄ ceteris
debent habere niſi quantū canones illis
ꝑmittunt. ⁊ ꝯſuetudo illis cōtulit ab anti
quo niſi ſup̱ hoc ap. ſe. aliquem illoꝝ p̄uile
gio ſpeciali duxerit honorandū. ⁊ ideo q̄3
diu clerici ipſius tireneñ. eccleſie corā ip
ſo voluerint ſtare iuri corā patriarcha rñ
dere nō debent niſi cauſa ꝑ appellatōnem
deferať ad ipſum aut aliquid ei a ſede apo
ſtolica ſit indultū. Nota ꝙ patriarcha
vel primas id ſolū pōt habere in ſubditos
archiepoꝝ ſuoꝝ quod eſt in canonibꝰ diffi
nitū. ⁊ idem intellige de archiepō in ſubdi
tos ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ. vel quod cōſuetu
do illis cōtulit ab antiquo. Ite3 nota ꝙ
cōſuetudo dat iuriſdictionē. Item actor
foꝝ rei debet ſequi.

Caſus. Archieṕs ꝓ
Quod ſedem pter infirmitatē vł ali
am iuſtam cām nō poteſt cōſecrare ſuffra
ganeū ſuum. queſitū fuit a papa vtꝝ poſſet
ſup̱ hoc alicui cōmittere vices ſuas. Rñdit
papa ꝙ archieṕs taliter ipeditus pōt ali
cui epō vices ſuas cōmittere ⁊ ꝯſecrādus
debet ab illo munus ꝯſecrationis accipere
dūmodo catholicus habeať ⁊ ipedimentū
ei ex ſubtractōe gratie ſe. app. nō obſiſtat.
Nota ꝙ ꝯſecratio p̄t delegari. Item
ſuffraganei delegatō3 factā a ſuo archiepō
teneuť ſuſcipe. Itē electꝰ teneť ſuſcipe
ꝯſecratōe3 a q̄ metropolitanus voluerit.

Caſus. Aliq̄s appella
Paſtoralis uit ab epō ad archiepm̄
queriť vtꝝ archiepiſcopus cauſam iſtā ſibi
delatā ꝑ appellatōem poſſit cōmittere ali
cui ſubdito ſui ſuffraganei iure metropoli
tico. ⁊ ſi nollet cauſam ſuſcipere vtꝝ poſſit
ipſum ad ſuſcipiendā delegationem cōpel
lere. Reſpondeť ꝙ archieṕs ipſum ad ſu
ſcipiendam delegationē cōpellere non po
teſt inuitū. quia in eum nullā habet pote
ſtatem niſi in quibuſdā certis articulis. q̄3
uis epiſcopus ſuus eidē ſit metropolitico
iure ſubiectus. Preterea in. §. iſto poni
tur talis caſus. Cauſa cōmiſſa eſt alicui ꝑ
ſe. apo. delegatus citauit reum. nō venit.
cōtumax fuit. ꝓpter cōtumaciam ſuā mani
feſtam fuit excōmunicatus vel iudex acto
rem duxit ī poſſeſſionē rei petite cauſa rei
ſeruande. Tandē mortuus eſt delegatus.
reus vult abſolui vel recup̱are poſſeſſionē
amiſſam p̄ſtita cautione ꝙ iuri parebit. q̄
ritur an liceat alicui ordinario ipſum abſol
uere. vel poſſeſſionē ſibi reſtituere infra an
num ſufficiēti cautione recepta ſine ſpecia
li mandato apoſtolice ſedis. Reſpondeť ꝙ
cū delegatus quantū ad illā cauſam maior
ſit ordinario ſine ſpeciali mādato dñi pa.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

excōicatus ab huiuſmodi delegato beneficium abſolutionis ꝑ alium nō poterit obtinere p̄terq̄z in mortis articulo niſi talis fuerit ille delegatus cui ali⁹ ſuccedat in onere ⁊ honore nec poſſeſſionē amiſſam poterit recuperare ꝑ aliū q̄z ꝑ ſedem apoſtolicā In fine dat papa tale cōſiliū. ne actor poſt annū efficiat̄ verus poſſeſſor reus corā ordinario vel ſi ordinariū habere non poteſt corā publicis ⁊ honeſtis ꝑſonis offerat et preſtat cautōez ꝙ iuri ꝑebit interrūpendo ꝑ hoc p̄ſcriptionē annalem. vt ſic poſt annum recuperare poſſit poſſeſſionē amiſſaꝫ

Nota ꝙ archieps̄ nō habet iuriſdictionem in ſubditos ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ niſi in certis articulis. Item delegatus pape maior eſt ordinario quantū ad cauſam illam que eſt ei cōmiſſa. Item ordinarius nō poteſt ſe intromittere de his que fiunt a delegato pape. Item ſi aliquis nō poteſt habere copiā iudicis illud ꝓteſtetur corā ordinario vel corā publicis ꝑſonis. ſi ordinarius haberi nō poteſt quod ꝑ eum nō ſtat quo minus faciat quod facere intē debat ⁊ ſic poſtea nō currit ei tꝑs quouſqꝫ copiā iudicis habere poterit.

Caſus. Eps̄ ꝑiſien̄. recepit in
Licet in. mandatis a dn̄o papa vt tam circa regulares q̄z ſeculares clericos ſue iuriſdictionis qui multa ⁊ grauia cōmittere dicebant̄ inquirat ⁊ corrigat ap. re. que viderit corrigēda. ⁊ ſtatuat ad reformationem coꝝ quod iuſtū fuerit ⁊ honeſtū. Occaſione huius mādati dicebat ep̄us pariſien̄. ꝙ nullus ſubditus ſuus a correctōne ſua ad metropolitanū poterat appellare cū in mandato ſuo appellatōis remediū ſit inhibitū. Archiep̄us ſenon̄. metropolitanus eius ſignificauit hoc dn̄o pape. Et ipſe reſcribit ei dicēs ꝙ licet in corrigendis exceſſibus appellationis remediū ſit inhibitum. nō tamen fuit intentionis pape. nec eſſe debuit iuriſdictioni archiepiſcopi per mandatū huiuſmodi derogare. Unde ſi aliquis caſus emerſerit in inquiſitionibus faciendis a dicto ep̄o nō tanq̄z delegato ſed tanq̄z ordinario in quo licitū ſit appellare nō vult papa derogare autoritati ipſius archiepiſcopi occaſione dicti mādati quo minus licitū ſit cuilibet ad ipſum archiepiſcopū tanq̄z ad metropolitanū libere appellare. Nota ꝙ a correctōne nō eſt appellandū niſi modus excedat̄. Item nō intendit papa alicui ꝑ ſuum mandatū p̄iudicium generare.

Caſus. In principio
Irrefragabili. ſtatuit cōcilium ꝙ p̄lati eccleſiaꝝ prudenter ac diligēter intendant circa correctōem ⁊ reformatōem ſubditoꝝ ſuoꝝ ⁊ p̄cipue clericoꝝ. ne ſanguis coꝝ de p̄latoꝝ manibus requirat̄. Ut aūt liberius correctionis officiū valeant exercere decreuit ꝙ nulla cōſuetudo vel appellatio ipſoꝝ officiū valeat īpedire. niſi modus canonicus in talibus excedat̄. tn̄ exceſſus canonicoꝝ cathedralis eccleſie qui cōſueuerunt corrigi ꝑ capitulū ad cōmonitōem ep̄i infra certū terminū p̄figendū. ab ipſo ꝑ ipſum capitulū corrigant̄ in illis in q̄bus talis fuit cōſuetudo. ⁊ ſi capitulū negligens fuerit. ep̄us extunc deū habens p̄ oculis ipſos corrigat appellatōne remota. Ceteꝝ. In. §. iſto dicit̄ ꝙ ſi canonici abſqꝫ manifeſta ⁊ rōnabili cauſa in cōtemptu ep̄i ceſſauerint a diuinis. eps̄ nihilominus celebret in eccleſia cathedrali. ⁊ metropolitanus tanq̄z delegatus a papa ſuꝑ hoc ad querelā ep̄i cognita v̄itate eos taliter corrigat ꝙ metu pene talia de cetero nō p̄ſumant. In fine dicit ꝙ p̄lati eccleſiaꝝ h̄ ſtatutum ad queſtū pecunie vel grauamen aliud nō cōuertant ſed diligenter obſeruēt ſi canonicā voluerint effugere vltōnem.

Nota ꝙ p̄latus tenet̄ corrigere ſubditos alias imputabit̄ ei. Item a correctōe nō appellat̄ niſi modus excedat̄. Item cōſuetudo dat iuriſdictōem in exceſſibus corrigēdis. Item hic eſt caſus in quo metropolitanus eſt iudex ſubditoꝝ ſuffraganeoꝝ. ſed nō iure metropolitico. ſed autoritate hmōi cōſtitutionis.

Caſus. In multis ꝑti
Quoniam. bus intra vnā dyoceſim vl' ciuitatē ꝑmixti ſunt populi diuerſaꝝ linguaꝝ. qui ſub vna fide varios habēt ritus et mores. ſtatuit cōcilium ꝙ ep̄i hmōi ciuitatum eligāt viros idoneos qui ſm̄ diuerſitateꝫ linguaꝝ diuina illis officia celebrēt et eccleſiaſtica ſacramēta miniſtrent. inſtruendo eos verbo ⁊ exemplo. Preterea ꝓhibet cōcilium ꝙ vna ciuitas nō habeat plures ep̄os tanq̄z vnū corpus habens plura capita quaſi monſtꝝ. Sed ſi neceſſitas ꝓpter cauſas p̄dictas poſtulauerit ep̄s loci catholicū p̄ſulem nationibus illis cōformē cōſtituat ſibi vicariū. qui ſit ei ꝑ omnia obediens ⁊ ſubiectus. ⁊ ſi aliquis aliter ſe ingeſſerit nouerit ſe excōmunicatū. ⁊ ſi nō receſſerit ab omni eccleſiaſtico miniſterio deponat̄ adhibito ſi neceſſe fuerit auxilio brachij ſecularis. Nota ꝙ vnaqueqꝫ ciuitas vnū tantū debet habere pontificē.

Item eccleſia inuocare pōt ⁊ debet auxilium ſeculare cū neceſſe fuerit.

Caſus. Inter alia q̄
Inter cetera. ꝑtinent ad ſalutē populi chriſtiani p̄dicatio verbi dei q̄z plurimū eſt neceſſaria. q̄r ſicut corpus materiali cibo nutrit̄. ita ⁊ anima ſp̄ūali cibo reficitur. ſed ep̄i quandoqꝫ ꝓpter multas occupatōes ⁊ alias multas cauſas nō ſufficiunt miniſtrare populo verbū dei. Unde ſtatuit cōcilium ꝙ ep̄i aſſumant viros idoneos ad officiū p̄dicationis qui plebes ſibi cōmiſſas coꝝ vice inſtruāt ⁊ edificent verbo et exēplo. quibus cū neceſſe fuerit ab ep̄is neceſſaria miniſtrent̄ ne ꝓpter neceſſitatē ab officio p̄dicationis deſiſtāt. Unde p̄cepit cōcilium. ꝙ ep̄i tam in cathedralib⁹ eccleſiis q̄z in alijs cōuentualibus viros idoneos debeāt ordinare quos habeāt coadiutores tam in officio p̄dicationis q̄z in audiendis cōfeſſionibus ⁊ alijs que ad ſalutem ꝑtinent animaꝝ. qui autem hoc adimplere neglexerit diſtricte ſubiaceat vltioni

Nota ꝙ epiſcopi debēt habere coadiutores nō ſolum in officio predicationis. ſed in audiendis cōfeſſionibus ⁊ penitentijs iniungēdis.

Caſus. Procurator
Conquerente. monaſterij ſancti bn̄dicti montis ſuaſii cōquerebat̄ ꝙ ep̄s de aſſiſio dyoceſanus ipſius nō cōtentus iuribus ep̄alibus in eccleſiis ⁊ capellis ipſi⁹ monaſterij q̄ debet habere. a quibuſdā eccleſiis exigebat ꝓcuratōes que ad eas p̄ſtandas nō ſufficiebāt. Un̄ petebat ꝓcurator ipſius monaſterij ꝙ ep̄s ſpecificaret illa que cōpetebant eidē in eiſdē eccleſiis ratione iuris ep̄alis. Quibuſdā vero ſpecificatis lis fuit legitime ꝯteſtata. Dn̄s papa viſis ⁊ intellectis ꝓbationibus ⁊ rōnibus vtriuſqꝫ ꝑtis decreuit ꝙ ep̄s habeat canonicam obedientiā ſubiectōeꝫ ⁊ reuerentiā et alia que in lr̄a enumerant̄ ī eccleſiis ſeu capellis dyoc̄. ipſius ad monaſteriū ipſum ſpectātibus. ita ꝙ cū ad eccleſias illas viſitandas acceſſerit. nō plus requirat ab illis eccleſiis noīe ꝓcuratōis niſi quantū ei poterūt exhibere penſatis facultatibus earūdem ne amplius aggrauent̄ in ꝓcurationibus quā cetere capelle eiuſdē dioc̄. ⁊ iſtis iuribus in p̄dictis eccleſiis ep̄s ſit ꝯtentus nec ampli⁹ exigat p̄ter moderatū auxiliuꝫ qđ iuxta formā lateran̄. cōcilij duxerit poſtulandū ſi manifeſta ⁊ rōnabilis cā extiterit. Nota ꝙ generalitas ſpecificāda eſt.

Item ꝓcuratio q̄ debet̄ rōe viſitatōnis ſm̄ facultates eccleſie dꝫ dari. Item nō amplius dꝫ exigi ab vna eccleſia q̄z exigat̄ ab alijs in ꝓcuratōib⁹ faciēdis. ⁊ eodē iur̄ quantū ad h̄ eccleſie cenſeri debēt.

Caſus. Precipit hic papa
Ut iuxta. ꝙ cū p̄lati exercēt officiū viſitatōis ſeculares ſecum nō habeant ꝑ q̄s poſſit in clauſtris diſſolutōis materia ꝓuenire. ſed duos vel tres de canonicis ſuis habeat ep̄s in decenti habitu adiunctis ſibi aliquot religioſis. Nota ꝙ in viſitationibus quas ep̄i faciunt nō debent intereſſe ſeculares ſed poti⁹ regulares.

Caſus. Inter ab
Dilectus filius. batē monaſterij rothomagen̄. ex vna ꝑte. ⁊ ep̄m veneten̄. ex altera. qđ ſuꝑ q̄buſdā q̄ſtionib⁹ vertebat̄. dicebat abbas ꝙ tercia ꝑs emēdaꝝ q̄s homines. v. prochiaꝝ ꝓ ſuis exceſſib⁹ ſoluere cōpellunt̄. ad ſuū ſpectat monaſteriū ab antiq̄. ⁊ ꝙ orta q̄ſtione eccleſiaſtica inter homines dictaꝝ prochiaꝝ citatio ꝑtinebat ad ipſum abbatē. ſed examinatio ⁊ deciſio queſtionis ad ep̄um veneten̄. ⁊ ad ipſum

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

abbatē cōmuniter ꝑtinebant. ſed ep̄s ſuꝑ his ⁊ ſuꝑ emēdis inquietabat abbatē. Super his de cōſenſu ꝑtium lr̄e fuerunt impetrate a dn̄o innocen. ad iſtos iudices ꝑ q̄s mandabat̄ eiſdeꝫ vt auditis hinc ⁊ inde ꝓpoſitis cauſam ſufficiēter inſtructā remitterent ad apoſtolicā ſedē corā quibus dictus ep̄s ꝓceſſum iſtoꝝ iudicū ipediebat occaſione cuiuſdā ſententie late ſuꝑ quibuſdā eccleſiis quo ad legē dyoceſanā ꝑ ipſo ep̄o. ſed q2 iudices nō ꝓcedebant. ſupplicauit p̄fatus abbas dn̄o pa. ho. vt cū citatio. cauſaꝝ examinatio. deciſio. ⁊ emende ad legē iuriſdictionis ꝑtineant occaſione ſententie ſupradicte nō ꝑmitteret ipediri ꝓceſſum iudicū predictoꝝ. Super his ſcribit ho. p̄dictis iudicibus mandans ꝙ cū predicta de lege iuriſdictionis exiſtant quatenus nō obſtante hm̄oi ſentētia ꝓcedāt in negocio iuxta traditā ſibi formā.
Nota ꝙ alia eſt ſentētia lata quo ad legeꝫ dyoceſanā ⁊ alia lata quo ad legē iuriſdictionis cū vna aliꝫ nō obſtat.

Caſus. Quidam ep̄s recepit
Graue. mandatū a dn̄o papa greḡ. ſuper correctōe clericoꝝ ſue dyoc̄. ⁊ ciuitatis. Occaſione iſtius mādati ep̄s tulit ſententiā interdicti in eccleſia ſancte marie d̄ orbicello ⁊ quaſdā alias exiſtētes in dyo. ipſius ep̄i ꝑtinentes ad monaſteriū ſancti anaſtaſii de vrbe. ⁊ ſuſpenſionis ſententiā in clericos earundē. Abbas cōqueſtus fuit ſuꝑ hoc dn̄o pape. cū ipſe paratus eſſet corrigere clericos dictaꝝ eccleſiaꝝ. Mandat papa dicto ep̄o ꝙ cū in dictas eccleſias nullā habeat iuriſdictōem ordinariā vl̄ delegatā occaſione p̄dicti mandati quatenus ſi ita eſt prudēter corrigat q̄ minus ꝓuide attēptauit ⁊ p̄dictas ſniās ſine difficultate relaxet. Nota ꝙ papa ꝑ lr̄as ſuas nō intendit alicui p̄iudiciū generare.

Caſus. Dicit̄ in decr.
His quibus. iſta ꝙ illi qui ex officio ſuo in certis caſibus poſſunt abſoluere illos qui ꝓpter violentā iniectōem manuū in clericos incidūt in ſententiā excōicationis. abſolutōem hm̄oi poſſunt aliꝫs cōmittere cū viderint expedire. Nota ꝙ bn̄ficium abſolutōis pōt delegari.

Caſus. Inter abbatē et
Ex litteris cōuentum monaſteriꝫ caueū. ex vna ꝑte. ⁊ cōuentum foſſe noue ſuper quibuſdā poſſeſſionibus ex altera. queſtio vertebat̄ coram archiep̄o ⁊ abbate ſancti leonardi ſalermateū. corā quibus ꝓpoſuit ꝓcurator monaſteriꝫ foſſe noue ꝙ habere nō poterat aduocatū. Unde ſuꝑ hoc coꝝ officiū implorauit. Archiep̄s dedit eidem. R. clericū ſuū vt in cauſa illa ſuuꝫ patrociniū exhiberet. Sed quidā monachus caueū. excipiendo ꝓpoſuit hoc eſſe factuꝫ in p̄iudicium ſui monaſteriꝫ. eo ꝙ dictus R. eius clericus ⁊ domeſticus exiſtebat. Judices dubitantes quid iuris eſſet. ſignificauerunt hoc dn̄o pape. Et ipſe mandat eiſdē quatenus nō obſtante hm̄oi exceptione in negocio ꝓcedant eadē p̄uia ratōne
Nota ꝙ familiaris ep̄i poteſt eſſe aduocatus in cauſa corā eo. Itē nota ꝙ aduocatus dat̄ officio iudicis.

Caſus. Eccleſia vel minor le
Judicis ſa eſt in aliquo ↄtractu in quo forma iuris ſeruata fuit. vel in aliqua ſententia a qua nō fuit appellatum. ⁊ ita deſtituti ſunt iure cōmuni. recurrerunt ad officiū iudicis ꝑ beneficiū reſtitutionis petiꝫt eccleſia vel minor principaliter reſtitui cōtra ipſum ↄtractū vel ꝯ̄ ſniam. querit̄ vtꝝ in caſu iſto debeat litis ↄteſtatio fieri. Dicit pa. ꝙ vbicūqꝫ officiū iudicis loco actionis ꝓponit̄. puta cū petit̄ reſtitutio in integrū p̄ncipaliter litis cōteſtatio dꝫ fieri. Si vero incidēter ſiue ante ingreſſum litis ſiue poſt ingreſſum cauſe hm̄oi officiū poſtulet̄ pōt ad hoc haberi recurſus ſine litis cōteſtatione. Nota ꝙ cū reſtitutio p̄ncipaliter poſtulat̄ ordo iuris ſeruari debet. ſic̄ in quolibet alio iudicio ordinario niſi certa actio vel cā ꝓponit̄.

De maioritate ⁊ obedientia.

Titulus. xxxiꝫ.

Caſꝰ. Qui
Sim certum. prius ordinatus eſt maior ⁊ p̄or his q poſterius ſunt ordinati dꝫ haberi.
Nota ꝙ q prior eſt tp̄e potior eſt iure.

Caſus. Dicitur i
Si quis venerit. hoc capitulo ꝙ ſi quis fecerit ꝯ̄ decretū ſui ep̄i excōicandus eſt. Nota ꝙ ep̄i poſſunt facere decretū.

Caſus. Quidā electus
Legebatur. fuit in p̄latū alicuius eccleſie ⁊ ↄfirmatus. quidā frater atticꝰ noie abſens erat. h̄ audiēs ſtatim venit ⁊ voluit ei facere obedientiā. ſed p̄latus volebat ꝙ ipſe ꝑ ſcripturā obligaret̄ ad obedientiā p̄ſtandā ⁊ ſeruandā. ⁊ ſic ſcripſit ⁊ ſpopōdit frat̄ atticus. Prelatꝰ ipſe ſig̃ficauit h̄ dn̄o pape. q̄liter frater atticꝰ ſcripſerat. Reſcribit ei papa dicēs. ꝙ in lr̄is illis ſignū ꝓdebat̄ iniurie. q2 nō fuit neceſſe vt obligaret̄ ſcripto q obedientiā ſuā ſpōte exhibuit̄.
Nota ꝙ nō eſt neceſſariū vt aliqs ſe obliget ſcripto q obediētiā volūtariꝰ ipēdit.

Caſus. Dicit̄ in hoc capi
Omnes. tulo. ꝙ beatꝰ petrus p̄cepit ꝙ oēs principes terre ⁊ oēs hoīes obedirēt ep̄is. Nota ꝙ ſacerdotiū maius eſt imperio ſcꝫ in ſp̄ūalibus.

Caſus. Hildeſe
Illud dominus. mēſis ep̄s trāſtulit ſe ad herbipoleū. eccleſiam ſine licentia dn̄i pape. munitōnes ⁊ caſtra herbipoleū. eccleſie retinuit ad vtilitatē illius eccleſie vt dicebat ne ſi ad alios deueniſſent nō eſſet q eas poſtmodū liberaſſet. Papa ſuꝑ his ſcribit capitulo herbipol'. dicēs ꝙ ſp̄ūalia ſunt tꝑalibꝰ digniora ⁊ obediētia melior ē q̄ꝫ victime. ⁊ potiꝰ dꝫ hō auſcultare. i. attēdere quā adip̄ē offerre ⁊ iō n̄ debebat ep̄s hildeſemē. ꝓ tꝑali cōmodo inobediētie notā icurrere nec venire ꝯ̄ apl'icas iuſſiones. No. ꝙ ſp̄ūalia ſunt tꝑalibꝰ digniora. Itē obediētia p̄fert̄ oibus v̄tutibus.

Caſus. Impator cōſtantino
Solite. pol'. faciebat patriarchā ↄſtantinopol'. iuxta pedes ſuos in ꝑtē ſiniſtrā ſedere. Papa intelligēs hoc ſcripſit ei ꝙ nō decebat eū taliter ſe habere erga patriarcham ſuū cū aliꝫ reges ⁊ p̄ncipes ſuis p̄latis ſicut debent reuerēter aſſurgant. ⁊ eis iuxta ſe venerabilē ſedem aſſignēt. Impator reſcripſit dn̄o pape. ꝙ multū mirabat̄ ꝙ ꝓpter hoc niſus fuerat eū increpare dicens ꝙ ſacerdotiū ſubeſt iperio autoritate beati petri dicētis. ſubditi eſtote oi humane creature ꝓpter deū ſiue regi tanq̄ꝫ p̄cellenti ſiue ducibus tanqꝫ ab eo miſſis ad vidictā maloꝝ laudē vero bonoꝝ. In decretali vero p̄ſenti ſcribit eidem imꝑatori dn̄s papa. rn̄dendo autoritati petri exponēs illā dicens ꝙ ſi ꝑſonā loquentis ⁊ illoꝝ ad quos loquebat̄ diligēter ↄſideraſſet nō expꝛeſſiſſet taliter intellectū illius autoritatis. Scribebat em̄ ſubditis ſuis q̄s ad humilitatē inducebat. nec ꝑ hoc voluit ſacerdotium ſubeſſe. q2 ſm̄ intellectū illius ſequeret̄ ꝙ quilibet etiā ſeruus imperiū in ſacerdotes accepiſſet ex eo ꝙ d̄r. oi humane creature. ſed nō negat qn imꝑator p̄ſit ſuis ⁊ illis q ab eo tꝑalia recipiūt. Tandē expoſita p̄miſſa autoritate petri oñdit exēplo chriſti ſacerdotiū p̄eminere regibus. autoritate hieremie dicētis. Ecce ego cōſtitui te ſuꝑ gētes ⁊ regna ⁊c̄. Et ꝑ autoritatē geū. Fecit deus duo luminaria magna ⁊c̄. Si em̄ imꝑator iſta ↄſideraſſet nō feciſſet talit̄ p̄riarchā ſuū ſedere ad pedes ſuos. Et lꝫ pa. ipſum nō increpaſſet poterat tū rōabilit̄ increpare. cū ipſe in ꝑſona petri ſuꝑ oēs recepit ꝑtātē. cui dictū fuit a dn̄o. qd̄cūqꝫ ligaueris ſuꝑ terrā ⁊c̄. In fine dicit ꝙ imꝑialis celſitudo diſcernat vtꝝ ad bonū ⁊ vtile iuitauerit imꝑatoriā excellētiā cū ipſe ſolūmō ad vtilitatē eccīe ⁊ t̄re hieroſolimitane ſubſidiū ipſū duxerit inuitādū. Nota ꝙ ꝑſona loquēs ↄſiderāda eſt ⁊ coꝝ ad q̄s aliqs loquit̄ ⁊ vim locutōis dꝫ qs ↄſiderare. Itē imꝑator p̄cellit illos q ab eo tꝑalia recipiūt etiā ſacerdotes. ſed i ſp̄ūalibus pōtifex añcellit ipſuꝫ. Itē imꝑator ⁊ aliꝫ oēs laici inferiores i clericos nō habēt ꝑtātē q2 nō ſunt eius iuriſdictioni cōmiſſi.

Caſus. Aliqs recepit ordi
Per tuas. nē ſubdiaconatꝰ a dn̄o pa. q̄ſitū eſt a dn̄o pa. vtꝝ qs ꝑ ordinē ſubdia. ſubtrahat̄ a debita reuerētia ſui ep̄i. Rn̄dit pa. ꝙ ⁊ ſi decēs ſit vt illi ſm̄ ꝙ ↄuenit inter alios ſubditos a ſuo ep̄o deferat̄ q a ſede ap. fuerit ordinatꝰ. ꝓpterea tū ab obediencia ſui ep̄i n̄ abſoluit̄. No. ꝙ ſubdi. dn̄i pa. ſubſunt ep̄is a q̄bus habent bn̄ficiū.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Item fallit regula ꝙ q̄s ordinare qs nõ
põt nec iudicare põt. Itẽ qui honorẽ re
cipit ⁊ onus recepiſſe intelligit.

Caſus. Anteꝗ̃ ci

Inter quattuor. uitas cõſtantinopo
litana caperet a chriſtianis erãt quedã ec
cleſie que patriarche ꝯſtantinopol'. nõ rñ
debant. Poſt recuperatõem petebat patri
archa a dño papa q̃tenus eccleſias illas ſi
bi ſubijceret. Rñdit papa ꝙ duplici rõe pe
titio illius nõ fuit admittẽda q2 ratio iuris
poſtulat ut in ꝑiudiciũ illoꝝ quibus ille ec
cleſie ſunt ſubiecte. nihil de ipſis debeat
ordinari. cũ nec citati ſunt nec ꝯuicti nec ꝑ
cõtumaciã ſe abſentent. Sup. Preterea
petebat patriarcha vt dñs papa faceret ſi
bi ipendi obediẽtiã ab archiepo ⁊ epis re
gni cipri. Et papa fere idez rñdit in hac pe
titõe ſm ꝙ in alia. cũ ⁊ ipſi ante ꝓmotõem
patriarche exempti extiterãt q̃ſi ꝯſtantino
politana eccleſia erat inobediẽs ⁊ rebellis
et in coꝝ abſentia circa ſtatũ illoꝝ nihil de
beat inmutari. ſi vero iuſticiã de illis poſtu
lauerit audiet ipſum. Nota ꝙ cõtra ab
ſentem nõ citatũ nõ ꝯuictum vel cõfeſſum
nõ eſt ꝓcedendum.

Caſus. Abbates qui

Quod ſuper. dam q̃ſi vocabant ad
ſynodũ ab epo dyoceſano dicebãt ꝙ abba
tes nõ tenerent ire ad ſynodũ. queſiuit epi
ſcopus a papa qd iuris eſſet. Rñdet ꝙ ab
bates ⁊ ſacerdotes ſubiecti epo lege dyo
ceſana q ad ſynodũ venire cõtemnũt ꝑ cen
ſurã eccleſiaſticã ad ſynodũ venire cogant
obedientiã ⁊ reuerẽtiã ſuo epo exhibẽtes
dũmõ nihil iniquũ ſtatuat in ipſa. No
ta ꝙ abbates ad ſynodũ venire debẽt.

Caſus. Signifi

Cum in eccleſiis. catũ fuit dño pa
pe ꝙ canonici eccleſiaꝝ ſanctoꝝ victoris
et iohis in monte inobediẽtes erãt ſuo ꝑo
ri ⁊ in alijs q̃ plurimũ excedebãt. Papa
vero volẽs intendere circa reformatõnem
coꝝ. mandauit canonicis vniuerſis vt pri
ori ſuo in his que ad deũ ꝑtinent obedirẽt
Litteris dñi pape receptis omnes reſpõ
derũt ꝙ parati erant in oibus obedire ex
ceptis quattuor qui cõtra priorẽ ſe in ſuꝑ
biam erexerũt. quãuis de obediẽtia pſtan
da priori pſtitiſſent iuramentũ. ⁊ cum nõ
poſſent ad obedientiã reuocari. dictus pri
or excõmunicauit eoſdẽ. Tandẽ petierunt
abſolui ab ipſo priore. ⁊ ipſe pcepit eiſdẽ vt
iurarent pere mãdatis ipſius. qð ipſi face
re noluerũt. vñ noluit eos abſoluere. Po
modũ dicti q̃ttuor ad ſedẽ apoſtolicã ac
ceſſerũt. ⁊ cũ cõſtituiſſet pape de ipſoꝝ ꝯtu
macia ꝑ lr̃as multoꝝ prelatoꝝ. recepto ab
eis iuramẽto ſm formã eccleſie iſtos fecit
abſolui pcipiẽs eis ſub debito iuramẽti vt
ad clauſtꝝ redirent ⁊ ſuo priori humilit̃ obe
dirent. Sup negocio iſto ſcribit papa duo
bus abbatibus mãdans eiſdẽ q̃tenus cõ
pellant pfatos canonicos redire ad obedi
entiã ſui prioris ⁊ ne de ſua malicia valeãt
gloriari cõpellant eoſdẽ vt pſtent eidẽ po
ri iuramentũ qð de parẽdo mãdatis prioris
ꝓ ſua abſolutõe ſup he negauerũt. ſi vide
rint expedire. qð ſi facere noluerint de mo
naſterio expellant. Nota ꝙ priores ⁊ ab
bates poſſunt excõicare. Itẽ iuramentũ
de obediẽtia a ꝯtumacibus põt exigi.
Itẽ lr̃is platoꝝ credit̃ in ꝑiudiciũ alioꝝ
Itẽ excõicati debent abſolui pſtito prius iu
ramẽto. Itẽ a piurio itez exigit̃ iuramẽ
tũ. Itẽ qui priori ſuo vel abbati ſuo non
vult obedire. dz expelli de monaſterio.

Caſus. Inter eccleſiã ſancti

Viſis. laurentij in damaſco ex parte
vna. ⁊ capellas ſibi ſubiectas ex pte altera
queſtio vertebat̃ ſup ſcrutinio ⁊ alijs arti
culis corã papa. Ipſe auditis que vtraqꝫ
pars corã ipſo ꝓponere voluit ſentẽtian
do decreuit vt pſbiteri ⁊ clerici earundem
capellaꝝ cardinali qui tũc erat in eccleſia
ipſa. ⁊ qui ꝑ tpa fuerit pſtent manualẽ obe
dientiam ⁊ reuerentiã ⁊ ad eccleſiã ipſam
ꝓ ſcrutinio baptiſmo ⁊ capitulo cõueniãt
tpibus cõſuetis. correctõem ipſius cardi
nalis recipiant. ⁊ ſñias excõmunicationis
interdicti vel ſuſpẽſionis quas ĩ eos ⁊ coꝝ
eccleſias cõtulerit inuiolabiliter obſeruẽt
cũ vo eccleſia illa cardinali vacabit. capel
lani ⁊ clerici ſupdicti capitulo ipſi⁹ eccleſie
exhibeant oĩa ſupradicta excepto ꝙ dictũ
eſt de correctõe excõicatõne ac ſuſpẽſione

ipſoꝝ. que dñs pa. ꝓ bono pacis ſue pru
dentie reſeruauit. Nota hic que debent
capellani ⁊ clerici ſuis platis. Itẽ vacan
te eccleſia capitulũ exercet vicẽ plati.

Caſus. Abbatiſſa quedeli

Dilecta. burgeñ. cõqueſta fuit dño pa
pe ꝙ cũ ipſa canonicas ſuas ⁊ clericos ſue
iuriſdictõi ſubiectos ſuſpẽderet ab officio
et bñficio exigentibus ſuis culpis. ipſi ꝯſi
ex eo ꝙ ipſa eos excõicare nõ poſſit ſuſpẽ
ſionẽ ipſius nõ ſeruabãt. ⁊ ſic eoꝝ exceſſus
ipuniti remanebant. Mãdat papa cuidaz
abbati q̃tenus dictas canonicas ⁊ cleri
cos cõpellat ꝑ cenſurã eccleſiaſticã vt ab
batiſſe pfate obedientiã ⁊ reuerentiã im
pendãt. ⁊ eius ſalubria mãdata obſeruent.
Nota ꝙ mulier excõicare nõ põt.

Caſus. Patriarcha gran

Dilecti filii deñ. occaſione cuiuſdam
cõſuetudinis exegit iuramentũ fidelitatis
ab epo caſtellano pter formã canonicã q̃m
alij ſuffraganei ꝯſueuerunt pſtare ſuis me
tropolitanis. Archidiacon⁹ ⁊ canonici ca
ſtellani videntes ex h eccleſie ſue ꝑiudiciũ
generari. ad ſedẽ apoſtolicã appellarũt ne
occaſione illius iuramẽti aliqd exigeret ab
epo caſtellano vltra id qð faciunt alij epi
ſuis metropolitanis. ꝓpter aliquã ꝯſuetu
dinem. Vñ mãdat papa patriarche gran
deñ. q̃tenus ꝯtentus exiſtat forma canoni
ca quã ipſe recipit ab epis ſubiectis ſibi nl'
lo medio nec amplius exigat a caſtellano
epo obtẽtu alicuius ꝯſuetudinis ptextu iu
ramẽti pſtiti ſciens ꝙ papa abſoluit cũ ab
hmõi iuramẽto quantũ ad alios articulos
imo ipſum denũciat potius nõ tenere.
Nota ꝙ vbicunqꝫ videt aliqs ſibi ꝑiudici
um generari põt appellare. Item qð ti
bi fieri nõ vis alij nõ facias. Item iura
mentum nõ extendit̃ ad ea que de iure pſ
ſtanda nõ ſunt.

Caſus. Vacãte monaſte

Cũ olim rio ſancti ſaluatoris meſſañ.
monachi elegerunt quendã in abbatẽ pſo
nã videlicet indignã. ⁊ ſic ipſo iure fuerũt
eligẽdi ptãte pruati. Mãdat papa priori fra
trꝫ pdicatoꝝ ⁊ archidiacono regiñ. quate
nus autoritate ipſius de grã ſpẽali ꝓcedãt
dictis monachis eligẽdi ſeu poſtulãdi libe
rã facultatẽ. licet ipſo iure hac vice ſint eli
gẽdi ptãte pruati. ⁊ cũ eccleſia meſſañ. vacꝫ
ad pñs electoꝫ ſuã pſentẽt capl'o meſſañ.
ꝯfirmandã ꝓut de iure fuerit vl' etiã infir
mandã. Nota ꝙ eccleſia vacãte capl'm
ſupplet vicẽ epi in ꝯfirmatõibus platoꝝ.

Caſus. In eccleſia ſan

Statuimus. cte marie maioris de vr
be talis erat cõſuetudo ꝙ illi qui pmo reci
piebant ibidem pferebat̃ illi q poſterius re
cipiebat̃ in ſeſſionibus ⁊ in portõibus pci
piendis. etiã ſi eſſet in maiori ordine cõſti
tut⁹. Quia iſtud inhoneſtũ erat. ſtatuit pa
pa ꝙ pſbiteri pmũ locũ. dyaconi ſecundũ.
ſubdyaconi terciũ. ⁊ ſic de reliquis obtine
ant ordinatim. etiã ſi poſterius ſint recepti
et in portõe pcipienda qui in maiori ordi
ne fuerint minoribus pferant̃ ⁊ minores
clerici faciãt ſeruitia ꝯſueta. Nota ꝙ ma
iores et digniores reputant̃ in maioribus
ordinibus cõſtituti.

Caſus. Archieps co

Cum inferior. locẽſis de licẽtia dñi
pape monaſteriũ de chuer cõſtitutũ in ſi
mieñ. archidyaconatu dyoc. coloceñ. erex
it eccleſiã cathedralẽ. ⁊ papa eccleſiã illam
exemit a iuriſdictõe ipſius archidyaconi.
Archidyaconus pdictus in tantã ꝓrupit
audaciã vt in epm ibi ꝯſecratũ ⁊ in eccleſi
am ſuã iuriſdictõem exercere pſumpſit. Si
gnificatũ fuit hoc dño pape. Vñ ſup h ſcri
bit ipſi archiepo coloceñ. dicens ꝙ inferi
or potiorẽ ſoluere nequit vel ligare. ſed po
tius maior minorẽ regulariter abſoluit vel
ligat. ⁊ inhoneſtũ eſt ⁊ abſurdũ vt fili⁹ po
teſtatem habeat in parentẽ. ⁊ ideo mãdat
ipſi coloceñ. vt pfato archidyacono. diſtri
cte pcipiat ne de cetero in dictũ epm talia
attẽptare pſumat. cũ dñs papa ab ipſi⁹ iu
riſdictione ipſam exemerit. ita tñ vt ſi ꝓpẽ
hoc archidyaconus iura ledunt in dyoce
ſi ſua abſqꝫ iuris alieni ꝑiudicio. recõpenſa
tionem illi faciat cõgruentẽ. Nota mi
nor in maiorẽ poteſtatẽ habere nõ debet.
Itẽ ſine alterius ꝑiudicio eccleſia ꝯſtrui
debet aut etiã ampliari.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Humilis. Caſus. Inter archiep̄m bituriceñ. ⁊ archiep̄m burdegaleñ. cõtrouerſia fuit diutius agitata ſuꝑ iure ꝑmatie quis eoꝝ deberet eſſe ꝑmas. Dñs papa greḡ. poſt diutinã cõcertatõeꝫ quandã fecit ꝓuiſionẽ inter ipſos. quã ꝓuiſionẽ miſit quibuſdã mandãs eiſdem q̄tenus reqrant aſſenſum p̄latoꝝ burdegaleñ. ꝓuincie in ea p̄ſentiũ. ⁊ cõſenſum capitulorũ cathedraliũ eccleſiaꝝ eiuſdem ꝓuincie et aſſenſum bituriceñ. capituli ſuꝑ ipſa ꝓuiſione. q̄ habito ꝓuiſionẽ illã ſolẽniter publicẽt ⁊ ſi aliq̄ ꝯſenſum p̄ſtare noluerint. publicationi p̄dicte ſupſedeãt. ⁊ eiſdẽ p̄cipiãt vt ꝑſonaliter ſi p̄lati fuerint ad p̄ſentiã pape accedãt. vl' ſi capitula fuerint ꝑ ꝓcuratores idoneos cõpeant ꝓſecuturi corã papa ius ſi qđ habẽt ⁊ ſatiſfacturi ꝑti alteri ſi ſuccubuerint in expenſis. Nota qđ oẽs vel aliq̄s tangit eoꝝ ꝯſenſus requirendꝰ eſt. Itẽ qui ſuccũbit in expẽſis ꝯdemnari dꝫ ſed h̄ ideo ſtatuit in caſu iſto. q2 quaſi fundata erat intẽtio bituriceñ. ꝑ illã ꝓuiſionẽ et iõ ſi ſuccũbãt calũniari vident.

De treuga ⁊ pace. Titulus. xxxiij.

Reugas. Caſus. Primo dr̄ ꝙ treuge durare debẽt a q̄rta feria poſt occaſum ſolis vſq3 in diẽ lune in ortu ſolis ab aduentu dñi vſq3 ad octauã paſche. hoc tñ nõ ſeruat. Secũdo dicit ꝙ qui treugas fregerit excõmunicet poſt terciã cõmonitõeꝫ ⁊ nullus excõmunicato cõmunicet. Tercio dicit ꝙ triplex funiculus difficile rumpit. ideo mandat ꝙ epiſcopi omnes ſibi ꝯſiliũ ⁊ auxiliũ ipendant. ⁊ q̄ ſecus fecerit puniat. Nota ꝙ trina ammonitio debet p̄cedere vindictã. Item ſñia ferenda eſt i ſcriptis. Item funiculꝰ triplex difficile rumpit.

Innouamus. Caſus. Dicit hic ꝙ p̄ſbiteri monachi cõuerſi viatores mercatores agricole ⁊ animalia que portant ad agꝝ ſemina vel arãt potiant ſecuritate. Nota que ꝑſone ⁊ q̄ animalia gaudẽt treugis.

De pactis. Titulus. xxxiiij.

Ntigonus. Caſus. Antigonus ep̄s matureñ. in ꝯcilio africano graueꝫ depoſuit querimoniã de optãtio ep̄o. q2 cũ inter ſe pactũ feciſſent ꝙ alter nõ ſubtraheret alterius pp̄l'os. optãtiꝰ ep̄s nõ ſeruauit pacta inita inter eos ſed alliciebat pp̄l'os antigoni. Vñ petebat vt pacta inita inter eos ſeruent aut cõuentus ſi ſe nõ correxerit. eccleſiaſticã ſentiat diſciplinã. Vniuerſi dixerunt. pax ſeruet. pacta cuſtodiant. Nota ꝙ pacta ſeruari dñt.

Quotiens. Caſus. Si aliqua pactio vel cõuentio facta eſt inter aliquos ne dubitatio ſit in futuꝝ ſuꝑ cõuentione illa. papa req̄ſitus dꝫ illã ratã habere ꝓ ſecuritate ꝑtiũ. Nota ꝙ ratihabitio retrotrahit. ⁊ mãdato cõparat.

Qualiter. Caſus. Dicit ꝙ ſtudioſe ẽ agendũ vt que ore ꝓmittũtur ope cõpleant. Nota ꝙ ea que ꝓmittunt adimpleri debent. Itẽ nota ꝙ verba accipiẽda ſunt cũ effectu.

Cum pridem. Caſus. Monachi ꝺ acra'x. P. clericus ꝓ ſe ⁊ fratre ſuo habebant ꝯtrouerſiam inter ſe ſuꝑ eccleſia ⁊ capella de lant. q̄bus ſpoliati fuerãt a monachis. S. clericus ꝓcurator monaſterij. ⁊ p̄dictus. P. ꝓ ſe ⁊ fratre ſuo acceſſerũt ad dñm papã. Procurator monachoꝝ ⁊. P. clericus ꝓ ſe ⁊ fratre ſuo cuius erat ꝓcurator. quandã fecerũt cõpoſitõem ſcꝫ ꝙ p̄dicto. P. ꝓ expẽſis quas fecerat. tres marce argẽti ſoluerent a monachis ⁊ idem. P. liti cederet ⁊ ab infeſtatõe monachoꝝ ceſſaret. Quã cõpoſitioneꝫ petierunt ꝑ dominũ papã cõfirmari. ſed ipſe noluit cõfirmare q2 illicita erat. Tandẽ papa monuit illũ. P. vt ꝓ ſe ⁊ fratre ſuo renunciaret liti. qđ ⁊ fecit. ⁊ inſtrumẽta que ſuꝑ hoc habebat in manibus dñi pape reſignauit. que deſtinauit monachis mandãs priori ⁊ fratribus vt eidẽ. P. ⁊ fratri ſuo aliquod beneficiũ aſſignarent. de q̄ maius lucꝝ haberent q̄ꝫ de illa illicita pactõe. Sꝫ prior ⁊ monachi acquieſcere noluerunt. Propter qđ dictus. P. clericus ad dominũ papam redijt exponens ei omnia ſupradicta. Sup h̄ mãdat papa quibuſdã iudicibus q̄tenus moneant priorẽ ⁊ monachos vt p̄fato. P. ⁊ fratri ſuo cõpetens bñficiũ ꝯferant ⁊ aſſignẽt. qđ ſi nõ fecerint ſi ꝯſtiterit eis dictos clericos a p̄dicta eccl'ia ⁊ capella abſq3 ordine iudiciario violenter eiectos faciãt illas ſibi reſtitui nõ obſtãtibus lr̄is ꝯfirmationis q̄s dicti monachi ſuꝑ h̄ impetraſſe dicunt. Nota ꝙ nulla pactio illicita in ſpũalibus faciẽda eſt nec aliq̄d dãdũ etiã ꝓ expẽſis. Itẽ qui renũciat inſtrumẽtis liti renũciare intelligit.

Accepimus. Caſus. Quedã eccleſie ꝯceſſe fuerũt q̄buſdã clericis tali mõ ſiue tenore ꝙ illis defunctis. alij noibus ꝓprijs deſignati ſuccedãt eiſdẽ Significatũ fuit h̄ dño pape. Mandat papa eboraceñ. archiep̄o. cũ h̄ ſit iniquũ ⁊ ſacris ꝯſtitutionibus ꝯ̄triũ q̄tenus hmõi ſucceſſiones deteſtabiles ⁊ iniq̄s decernat oĩno friuolas ⁊ inanes. Nota ꝙ in bñficijs ⁊ eccleſiis ſucceſſio locũ nõ habet.

Cum clerici. Caſus. In cantuariceñ. ꝓuincia decedẽtibus p̄latis eccleſiaꝝ clerici q̄ inſtituebant in eis pactũ faciebãt cũ illis a q̄bus eccleſias recipiebãt ꝙ ipſi ſoluerẽt maiores pẽſiones de eccleſiis illis q̄ꝫ ſolui ꝯſueuerãt vt ſic facilius poſſent eccleſias adipiſci. Vñ papa mãdat archiep̄o cãtuariceñ. ⁊ eius ſuffraganeis q̄tenus ꝓhibeãt clericis ne de cetero id attẽptare p̄ſumãt ⁊ ſi ꝯ̄ fecerint illos eccleſiis ipſis debeãt ſpoliare. ⁊ eos ꝓ tãta p̄ſumptõe eccl'iaſtica ſeueritate punire. Nota ꝙ pẽſio antiq̄tus ꝯſtituta nõ dꝫ augeri. ⁊ qui ꝯ̄ faciũt puniunt.

Pleriq3. Caſus. Quidã clerici regulares ⁊ ſeculares cũ ipſi domos ſuas locant vel ꝯcedunt feuda. pactũ adijciant in p̄iudiciũ ꝑrochialiũ eccleſiaꝝ vt ꝯductores ⁊ feudatarij decimas ſoluãt eis ⁊ apud eoꝝ eccleſias eligãt ſepulturã. Hoc ꝑuenit ad noticiã dñi pape. cũ ergo id de auaricie radice ꝓcedat. papa tale pactũ penitus reprobauit ſtatuẽs vt q̄cquid fuerit occaſiõe hmõi pacti ꝑceptũ eccleſie ꝑrochiali reddat. Nota ꝙ pactũ in p̄iudiciũ alterius factũ ei nõ nocet.

Pactiones. Caſus. Dicit grego. ꝙ pactões ꝓ ſpũalibus obtinẽdis nullius ſunt momẽti. q2 in talibus ois pactio ⁊ ois cõuentio ceſſare dꝫ. ⁊ idẽ dicendũ eſt de alijs que ſine ꝑiculo aĩe obſeruari nõ poſſunt. q2 vt dicũt leges pactũ turpe vel rei turpis aut ipoſſibilis nec ꝺ iure nec de facto obligatõem inducit. Nota ꝙ in ſpũalibus ois pactio ⁊ ꝯditio ceſſare dꝫ. Item pactũ turpe vl' ipoſſibile nõ obligat neq3 de iure neq3 de facto.

De trãſactionibus. Titulus. xxxv.

Jcut graue. Caſus. Quidaꝫ p̄lati eccleſiaꝝ habebãt cõtrouerſiã inter ſe ſuꝑ aliq̄ q̄ſtione. ⁊ ꝑ trãſactionẽ illa ꝯtrouerſia fuit deciſa. ſed ne aliq̄ dubitatio remaneret ipoſteꝝ petierũt a papa vt eã ꝯfirmaret. Sup hac trãſactõe ſtatuit papa. vt oia inſtrumẽta ⁊ quicq̄d aliud eſſet qđ opẽ alicui ꝑti afferre poſſet. vel ex p̄ſcriptõe vel priuilegio ſint caſſa ⁊ vacua. et ſola pacta ꝑpetuã obtineant firmitatẽ. ⁊ ſi aliq̄d omiſſum fuerit ex autoritate dñi pape plenũ ⁊ firmũ vigorem ⁊ robur obtineat ſola tranſactio ſiue pactũ. Nota ꝙ ea que ſunt infirma vl' minus valida ꝑ ꝯfirmatõem pape recipiũt firmitatẽ.

Statuimus. Caſus. Aliqđ collegiũ q̄ſtionẽ habet cũ aliquibus ſuꝑ decimis. dubitabat vtꝝ cõpoſitio poſſet interuenire. Statuit papa ꝙ ſi ſuꝑ decimis inter collegiũ illud ⁊ eccleſiaſticã ꝑſonã cõpoſitio facta fuerit de aſſenſu ep̄i ſui rata ⁊ firma ꝑmaneat. Nota ꝙ trãſactio locũ habet in decimis. qđ verũ eſt cũ datur ſpũale ꝓ ſpũali.

Contingit. Caſus. Abbas ſiue p̄or alicuiꝰ ꝯuentualis eccleſie habet cãm cũ aliquo clerico vl' laico corã ordinario vel delegato. abbas vel prior ſuꝑ queſtione illa tranſactionẽ fecit cũ aduerſario ſine cõſenſu capituli. vñ capitulũ tranſactõem illam nititur reuocare. querit vtꝝ poſſit. Reſpõdet papa. ꝙ ſi abbas vel prior habuit mandatũ ſiue lr̄as de rato a capi ltuo ſuo. tranſactõem illam ſi aliquot

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

annis ſeruata fuit nõ poterit reuocare ac
ſi nõ cõſenſerit a ṗncipio. ⁊ ſi lr̃as de rato
nõ habuit reuocare nõ poterit. qꝛ eam po-
ſtea ratã habuit. Nota ꝙ ꝓcuratoꝛ ad
agendũ vel defendendũ datus nõ põt trãſ
igere niſi dñs poſtea ratũ habeat.

Caſus. Inter. G. cleri-
Cõſtitutus. cũ ex vna pte. ⁊. A. cleri-
cũ ex alia ſuꝑ quadã capella queſtio vͤteba
tur. tandẽ ſopita fuit ꝑ tranſactõem ⁊ fide
hinc ⁊ inde p̃ſtita cõfirmata. tñ p̃fatus. A.
eã ſeruare nolebat. Vñ. G. cleric⁹ dño pa
pe fuit ꝯqueſtus. Dič papa ꝙ hmõi trãſa-
ctões ſpẽm habẽt ſymonie. mãdat qbuſdã
q̃tenus trãſactõe in irritũ reuocata audiãt
cãm. Nota ꝙ trãſactio in ſpũalibus in-
teruenire nõ põt. Itẽ nõ ſolũ a malo. ſed
etiã ab omni ſpẽ mali abſtinendũ eſt.

Caſus. Rectoꝛ eccleſie cu
De cetero. iuſdã impetrauit lr̃as a do
mino papa ꝯ rectoꝛẽ alterius eccleſie ſuꝑ
aliquo iure qꝺ ſe habere dicebat cõtra ali-
am eccleſiã. coꝛã iudice cõpoſuit cũ illo ad
uerſario ita ꝙ ꝑ cõpoſitõem in illa eccleſia
ſus aliqꝺ habiturus eſſet puta aliquẽ cen-
ſum annuatim. querit̃ vtꝝ talis cõpoſitio
valeat. Reſpõdet papa ꝙ ſi cõpoſitio non
eſt iuri cõtraria nõ eſt repꝛobanda ab ep̃o.
ſed cenſus ſub hoc p̃textu ſolutus ſiue ſol
uendus illi eccleſie cui p̃eſt qui lr̃as impe-
trauit. vitã illius qui ſoluerit nõ excedit.
Nota ꝙ cõpoſitio in ſpũalibus ſm̃ ius fie
ri debet. Item cẽſus intelligit̃ ꝑſonalis
eſſe niſi expꝛimat̃ ꝙ ſit realis.

Caſus. Inter. R. ⁊. A.
Ex litteris. clericos q̃ſtio vͤtebat̃ ſu-
per eccleſia de miniſtra coꝛã vigoꝛeñ. ep̃o
a ſede apoſtolica delegato. In cuius p̃ſen
tia tranſactio inter p̃dictos clericos facta
fuit mediãte. G. qui eidẽ. A. in eadẽ cauſa
patrociniũ p̃ſtabat. ⁊ teſtis etiã inſcriptus
fuit in illa trãſactõe poſtmodũ dictus. G.
mentiens ſe clericũ cũ nõdum fuerat tonſu
ratus in clericũ. ſuꝑ eccleſia illa tacito de
tranſactõe ꝯ dictũ. R. lr̃as impetrauit ad
archiep̃m eboꝛaceñ. ⁊ vigoꝛeñ. ep̃m. coꝛaꝫ
quibus ꝓponebat̃ lr̃as nõ valere ꝓ eo ꝙ
cũ nõdum fuerit tonſuratus in clericũ ipſe
dixit ſe clericũ. ⁊ qꝛ nõ dixit ĩ lr̃is ꝙ eo me
diante ⁊ autoꝛitate ipſius trãſactio fuerit
facta. vñ iudices remiſerũt cauſaꝫ ad dñm
papã. Ipſe examinato negocio cũ dictus
G. cõfiteret̃ ſe interfuiſſe in illa trãſactio-
ne. ⁊ nõ fuiſſe tonſuratũ in clericũ qñ lr̃as
ĩpetrauit. eidẽ. G. ſuꝑ dicta eccleſia ſilenti
um ĩpoſuit. Nota ꝙ tacite renũciat qs
iuri ſuo p̃ſtãdo aduocatõem in cã in q̃ ius
habet. Itẽ nota ꝙ cũ qs fuit teſtis inſcri
ptus in inſtrumẽto trãſactõis ꝓ alio in re
ſua ſibi p̃iudicat. Itẽ qui dicit ſe clericũ
cũ nõ ſit nõ valẽt lr̃e impetrate cũ h̄ in frau
dem dicat vt eas citius habeat.

Caſus. Aliquis coꝛã iudi
Super eo. ce petebat beneficiũ eccle
ſiaſticũ in aliq̃ eccleſia. querebat̃ vtꝝ ſuꝑ h̄
beneficio ſic in iudiciũ deducto poſſit fieri
tranſactio. Rñdet̃ ꝙ ſuꝑ re ſacra litigioſa
nõ põt fieri trãſactio. qꝛ res ſacra dato ali-
quo vel retẽto aut ꝓmiſſo vt poſſideat̃ ſpe
ciem ꝯtinet ſymonie. Si vero gratis ⁊ ami
cabiliter fiat cõpoſitio inter litigantes nõ
obuiat ſacris canonibus. Nota ꝙ in ſpi
ritualibus nõ habet locũ trãſactio. ſed ami
cabilis cõpoſitio.

Caſus. Monachi quidaꝫ
Veniens. maioꝛis monaſterij exco-
lunt terras in pꝛochia ſancte marie ꝺ mar
cho. ⁊ coloni ipſoꝝ monachoꝝ oĩa ſacra-
mẽta tam volũtaria q̃ꝫ neceſſaria recipiũt
ab eadẽ eccleſia. Monachi p̃dicti talem
fecerunt cõpoſitõem cũ rectoꝛe ipſius ec-
cleſie ſancte marie p̃deceſſoꝛe iſtius recto
ris vt monachi de duabus carruatis ter-
re quas monachi retinẽt in dominio ſuo
terciã ꝑtem decimaꝝ tantũ ſoluant eidẽ ec
cleſie ſancte marie. ⁊ de oĩbus alijs deci-
mã integre ſoluant. Demũ moꝛtuus eſt ſa
cerdos ille cũ quo talis tranſactio facta fu
it. ſucceſſoꝛ illius integraliter petebat deci
mam de oĩbus poſſeſſiõibus quas ipſi mo
nachi ⁊ coloni monachoꝝ excolũt in pro-
chia ſancte marie. Monachi volebãt ſe de
fendere p̃textu trãſactõis p̃dicte. nec ꝑmit
tebãt colonos ſuos ſoluere decimas p̃di-
cte eccleſie. Rectoꝛ iſte cõqueſtus eſt dño
pape. Vñ mandat papa quibuſdã q̃tenus

cõpellant monachos ⁊ agricolas ipſoꝝ ſol
uere decimas eidẽ eccleſie integralit̃ de
oĩbus rebus de qbus decime debẽt ſolui.
et de ſubtractis ſatiſfaciãt cõpetenter. niſi
p̃fati monachi docuerint tranſactõem p̃di
ctam ſuꝑ duabus carruatis terre ꝑ ſedem
apoſtolicã cõfirmatã fuiſſe. cũ alias trãſa-
ctio illa ſuꝑ duabus carruatis fuerit ꝑſo-
nalis. ⁊ pacta inter alios acta alijs obeſſe
nõ debeant. Nota ꝙ factũ anteceſſoꝛis
nõ p̃iudicat ſucceſſoꝛi in reb⁹ eccleſie.
Itẽ trãſactio facta inter ꝑſonas niſi cõfir-
mata fuerit ꝑ ſedẽ apoſtolicã ꝑſonalis eſt.
Itẽ res inter alios acta alijs nõ obeſt.

Caſus. Ecce vacat aliqua
Preterea. eccleſia. cõtentio eſt int̃ lai
cos ⁊ aliquos religioſos ſuꝑ p̃ſentatione
rectoꝛis. veniunt ad talẽ tranſactionẽ vt la
ici habeant p̃ſentationẽ. religioſi ꝑcipiant
ab eccleſia maioꝛẽ penſionẽ q̃ꝫ recipe ꝯſue
uerunt. vel nouam cũ nihil ante ꝑcipiebãt
querit̃ an talis tranſactio teneat. Rñdet
papa ꝙ talis tranſactio ſymoniaca videt̃.
et ideo de iure nõ tenet nec monachi ex ea
vllum debẽt cõmodũ obtinere. Nota ꝙ
ꝑ tranſactionẽ noua penſio imponi no po
teſt nec vetus augeri ꝑ ꝑtium pactionẽ ſi-
ne vicio ſymonie.

Caſus. Quedã cella volu
Preterea. it eximi a ſubiectõe qua te-
nebat̃ matrici eccleſie. oblato libello ⁊ lite
cõteſt. fratres illius celle ꝑ ſyndicũ ſuũ cõ-
feſſi fuerũt in iure ſe olim fuiſſe ſubiectos
matrici eccleſie. ⁊ q̃ſtionẽ de hac ſubiectio
ne olim motã fuiſſe ⁊ ꝑ tranſactionẽ ſopi-
tam ita ꝙ quẽdaꝫ cẽſum ſoluerẽt annuatiꝫ
matrici eccleſie ⁊ eſſent a ſubiectõne illius
eccleſie exẽpti. Pꝛioꝛ matricis eccleſie ꝓ-
ponebat ꝓ ipſa ꝙ de ſpũali ſubiectõe trãſi
gere nõ licebat ⁊ ex ꝯfeſſiõe illoꝝ factũ ap
paret ꝙ olim ſubiecti erãt matrici eccleſie.
ergo adhuc ad ſubiectionẽ tenent̃. cum ṗ-
uilegium exemptionis nõ oſtendãt. iudex
dubitabat quid iuris eſſet. Reſpõdit papa
ꝙ ex cõfeſſione illoꝝ fratꝝ debet ferri ſen-
tentia cõtra eos cũ illa tranſactio iniquita
tem cõtineat. licet non cõſtiterit dño pape
de illo ꝙ cella determinate reddere tene-
bat̃. Nota ꝙ de ſubiectõe tranſactio nõ
põt fieri. Item ꝯfeſſus in iure ꝓ ꝯuicto
habet̃. Item cõfeſſio capituli p̃iudicat.
et ſic videt̃ ꝙ cõfeſſio p̃lati nõ p̃iudicet ni
ſi eſſet ſyndicus in cã. vel niſi ꝯfiteret̃ ĩ ani
mã ſuaꝫ ⁊ fratꝝ ſuoꝝ ſm̃ ꝙ intellexiſſet ab
eis. qꝺ quidem veꝝ eſt.

Caſus. Quidã greci furti-
Ex parte. ue recipiebãt oꝛdĩes ſacros
a nõ ſuis ep̃is. quidã etiã celebꝛabãt in ec
cleſiis interdictis nec volebãt obedire lati
nis. ⁊ quidã alij greci ⁊ latini ep̃i celebꝛa-
bant ꝯſecrationes in ep̃atibus alioꝝ ⁊ de
cimas ꝑcipiebant ibidẽ in eoꝝ p̃iudiciũ et
grauamen. Itẽ quidã laici greci ꝓpꝛias
vxoꝛes dimittebãt autoꝛitate ſua ⁊ illis vi
uẽtibus alias accipiebãt. Suꝑ his ⁊ alijs
exceſſib⁹ pluribus p̃dicti excedebãt. Car-
dinalis legatus ibidẽ ꝯſuluit dñm papã q̃
liter ĩ his ſe deberet habere. Rñdet̃ ꝙ car
dinalis ſuꝑ his ad cõponendũ interponat
ꝑtes ſuas ⁊ poterit interdũ aliqd detrahe
re ſeueritati. ꝯſideratis ſtatu imperij ⁊ ex-
cedentiũ multitudine deliberatõne habita
ꝓut viderit expedire. exceptis caſibus qui
cõpoſitionẽ vel diſpenſationẽ nõ recipiũt
vt ſacramentũ cõiugij qꝺ apud latinos et
grecos ⁊ apud fideles ⁊ ĩfideles exiſtit. in
q̊ a ſeueritate canonica recedere nõ licet. ĩ
his vͦo in qbus ius nõ inuenit̃ exp̃ſſum ꝓ-
cedat eqtate pẽſata declinãdo in benigni-
oꝛẽ ꝑtem ſm̃ ꝙ ꝑſonas ⁊ cãs loca ⁊ tꝑa vi
derit poſtulare. Nota ꝙ iudex p̃mo ad
cõponẽdũ dꝫ laboꝛare. Itẽ ſeueritati de
trahendũ eſt. Itẽ ꝯ matrimoniũ cõpoſi
tio vel diſpẽſatio locũ nõ hꝫ. Itẽ vbi ius
nõ iuenit̃ eqtas ſeruãda eſt. Itẽ ĩ huma
nioꝛẽ ꝑtẽ ſꝑ dꝫ iudex declinare Itẽ ꝑſo-
na cã loca tꝑa ⁊ ſtatus t̃re ꝯſiderãda ſunt.

De poſtulando. Titulus. xxxvi.

Caſus. Statuit ꝯcili
Clerici. um lat̃. ꝙ clerici in ſa-
cris oꝛdinibus cõſtituti ⁊ etiam
in minoꝛibus qui ſtipẽdijs eccle
ſiaſticis ſuſtentant̃ coꝛã ſecularibus iudici
bus ꝓ ſecularibus negocijs aduocati fieri
nõ p̃ſumant niſi ꝓpꝛiam cauſam vel ſue ec

cleſie ꝓſequant̃.aut ꝓ miſerabilibus pſo‑
nis. Nota ꝙ clerici in maioribus nec in
minoribus cõſtituti aduocare non debẽt.
qđ verꝝ eſt in foro ſeculari. niſi in ꝓpria cã
vel eccl'ie vel miſerabilis pſone.

Caſus. Quidã canonici re

Ex parte. gulares aduocabãt in cau‑
ſis eccleſiaſticis ⁊ forẽſibus. ⁊ cũ eis obijci
ebat̃ ꝙ aduocati eſſe nõ deberẽt niſi forte
ꝓ vtilitate monaſterij ⁊ abbate etiã mona
ſterij imperante. ad ſuã defenſionẽ allega‑
bant ꝙ capitulũ illud q̃ talia ꝓhibent̃ de
monachis tm̃ ⁊ nõ de canonicis regulari‑
bus loquit̃. Cõſultus pa. rñdit ꝙ idẽ iudi‑
ciũ de canonicis regularibus ⁊ de mona‑
chis eſt habendũ. licet de monachis in ca
none ſpecialiter ſit exp̃ſſum. Nota ꝙ re
gulares ⁊ monachi quo ad ſecularia eodẽ
iure vti debent.

Caſus. Primo

Cum ſacerdotis. dicit̃ ꝙ ſacerdos
aduocare nõ dꝫ niſi ꝓ ſeipſo vl' eccleſia ſua
vel ſi neceſſitas imineat ꝓ cõiunctis pſonis
aut miſerabilibus. Scđo dicit ꝙ cleric⁹ q
ↄ eccleſiam ſuã a qua beneficiũ recipit pro
extranea pſona aduocatus vel ꝓcurator
extiterit tanqꝫ ingratus bñficio illius eccle
ſie poterit ſpoliari. Nota ꝙ ſacerdos in
certis caſibus tm̃ põt aduocare. Itez in
gratus põt priuari bñficio qđ recepit vel
recipit ab eo ↄ quẽ ingratus eſt.

De ꝓcuratoribus. Titulus. xxxvij.

Caſ⁹. Ep̃s

Lia quidem. ſaloneñ. ha‑
bebat q̃ndã cãm cũ quodã ad‑
uerſario ſuo in curia dñi pape.
Pro cã illa quidã acceſſerũt ad papã. nõ
habẽtes mandatũ ab ep̃o ⁊ cũ aduerſario
ep̃i iudiciũ ſunt ingreſſi. ſniam cõtrariã re‑
portãtes. Ep̃s hoc intelligẽs ſcripſit qui‑
buſdã de curia ꝙ illos ad cãm illã nõ miſe
rat. ⁊ ideo q̃ cũ ipſis in p̃iudiciũ ep̃i facta
erãt ſubſiſtere nõ debãt. ⁊ ipſe idẽ ep̃s dixit
h̃ cuidã. T. noie qui dixit h̃ pape. ꝙ ab il‑
lo audiuerat ꝙ illos nõ miſerat. Demũ ꝓ
cã illa miſit quoſdã nũcios ad dñm papã.
qui cũ nõ haberẽt mandatũ nõ fuerũt audi
ti. Vñ papa ſcribit huic ep̃o dicẽs ꝙ p̃ſen
tibus nũcijs credere noluit ſine mandato.
ne idẽ diceret de iſtis qđ dixerat de p̃ori‑
bus. Vñ ſi vult cãm ſuã tractari. mittat ꝑ‑
ſonã inſtructã cũ mandato legaliter facto
cũ ſubſcriptionib⁹ p̃ſbiteroꝝ ⁊ diaconoꝝ
ſuoꝝ roborato vt quicqd cũ eo factũ fue‑
rit iure ſubſiſtat. Nota ꝙ factũ falſi ꝓcu
ratoris dño nõ p̃iudicat. Itẽ ep̃s ſine cõ
ſenſu capituli nõ admittit̃ ad agendũ.

Caſus. Inter ep̃m ſalu‑

Querelam. beñ. ⁊. A. clericũ ſuꝑ qua
dã eccleſia queſtio vertebat̃. cauſa cõmiſſa
fuit ep̃o vigorcñ. ep̃s citauit illũ clericũ. ip
ſe infirmitate ĩpeditus ad terminũ venire
nõ potuit. qđ ꝓbare voluit corã ipſo ep̃o
ꝑ quendã p̃ſbiterꝝ ⁊ diaconũ quos ad hoc
deſtinauit. ep̃s h̃ nõ obſtante cõdemnauit
eũ in reſtitutõe expenſaꝝ q̃s nũcius ep̃i fe
cerat ad terminũ illũ. Suꝑ h̃ cõqueſtus fu
it cleric⁹ ille dño pape. Vñ mãdat qbuſdã
ꝙ ſi ↄſtiterit ꝙ vigorcñ. ep̃s p̃fatũ. A. non
cõdemnauerit in reſtitutõe expẽſaꝝ ꝓ alia
rõnabili cã. niſi ꝓ eo ꝙ in termino ↄſtituto
infirmitate detẽtus ad eius p̃ſentiã nõ ac
ceſſit. ⁊ ipſe ad ꝓbandã infirmitatẽ ſuã nũ
cios ſuos miſerit. eundẽ. A. ab eadẽ ſnia
abſoluãt q: nemo p̃t cõpelli niſi velit ĩ gra
uibus cauſis ↄſtituere ꝓcuratorẽ. No‑
ta ꝙ q ad terminũ nõ venit põt in expẽſis
ꝑti alteri ↄdemnari niſi iuſta de cã fuerit ĩ
peditus ⁊ h̃ cõſtet. Item iuſta cã ꝓbata
reuocat̃ ſnia. Itẽ in grauibus cauſis nõ
cõpellit̃ quis ↄſtituere ꝓcuratorẽ.

Caſus. Inter ar‑

Ex inſinuatõne chidyaconũ ſagi‑
neñ. ⁊ magiſtꝝ. G. ſuꝑ quadã p̃benda lex‑
oñ. eccleſie queſtio v̾tebat̃. Archidyacon⁹
ꝓ cã illa quendã cõſtituit ꝓcuratorẽ cõtra
illũ magiſtꝝ. G. ad ſedẽ apoſtolicã accedẽ
tem. ſed cũ poſtea idẽ archid. de fide illius
ꝓcuratoris dubitaret p̃ſentibus duobus
clericis eidẽ ꝓcuratori exp̃ſſe ꝓhibuit ſci‑
ente aduerſario ſuo ne iudiciũ ipſius cauſe
ſuſciperet nec lr̃is ſuis vteret̃ in iure. nec
de ipſa cauſa ſe vlterius intromitteret. ip‑
ſe nihilominus in cauſa ꝓcedens cõtrariã
ſententiã reportauit. ⁊ ille. G. ĩ poſſeſſionẽ

illius p̃bende fuit inductus. Archidyaco‑
nus h̃ intelligẽs his oibus cõtradixit. ⁊ ſi‑
gnificauit p̃dicta dño pape. Mãdat papa
qbuſdã ꝙ ſi ꝑ iuramentũ illi⁹ archidyaconi
et clerici ſuꝑſtitis cũ alter mortuus ſit ↄſti
terit de p̃miſſis nõ obſtante ſnia ↄ archid.
lata. poſſeſſionẽ dicte p̃bende cũ fructib⁹
inde ꝑceptis reſtitui faciãt eidẽ archid. ſi
aliud canonicũ nõ obſiſtat. facta reſtõne. ſi
archidyaconus ſuã canonicã inſtitutõeꝫ ꝓ
bauerit ipſam ratã habeãt ⁊ firmã. No‑
ta ꝙ factũ falſi ꝓcuratoris dño nõ p̃iudi‑
cat. iſte ꝓcurator falſus fuit a quo manda
tũ fuit legitime reuocatũ. Itẽ reuocatio
mãdati ꝓbat̃ ꝑ ꝓpriũ iuramentũ ⁊ ꝑ iura
mentũ vnius teſtis. Itẽ ſpoliatus ꝑ ini‑
quã ſniam dꝫ reſtitui. Itẽ ꝓbare dꝫ qs
ſuã canonicã iſtitutõꝫ ſi reuocet̃ in dubiũ.

Caſus. Decan⁹ tuleñ. de‑

In noſtra. nunciauit ep̃m ſuũ ſuꝑ di‑
lapidatõe excõicatione ꝑiurio ⁊ alijs qui‑
buſdã articulis dño pape. Vñ papa voca‑
uit ipſum vt veniret vel mitteret ad ſui de
fenſionẽ. Ep̃s ad cãm illaꝫ que inter ipſuꝫ
et decanũ ſuꝑ p̃dictis v̾tebat̃. ↄſtituit. B.
et. T. p̃ſbiteros ꝓcuratores ad ſe. ap. de‑
ſtinandos. Cũ poſtmodũ de ipſoꝝ fide ti‑
tubaret. mandatũ eis factũ reuocauit ſciẽ‑
te ꝑte aduerſa. Sꝫ ipſi licet lr̃as reuocato‑
rias recepiſſent. nihilominus ĩ negocio ꝓ
ceſſerunt. ⁊ cũ aduerſario ingreſſi iudiciũ.
ad ꝑiſieñ. archid. ⁊ eius collegas lr̃as ĩpe‑
trauerũt in eius p̃iudiciũ ⁊ grauamẽ. Ep̃s
h̃ audiẽs acceſſit ad iudices petens ab eis
terminũ ad ꝓbandũ ꝙ illi erãt falſi procu‑
ratores. Ipſi exceptionẽ eius friuolã re‑
putãtes dilationẽ ad h̃ cõcedere noluerũt
vñ ad ſe. ap. appellauit. ſed nihilominus li‑
te nõ ↄteſ. teſtes cõtra eũ recipe p̃ſumpſe‑
rũt ipſum a tuleñ. eccleſia ꝑ ſniam remouẽ
do. Suꝑ his oibus ep̃s dño pape fuit cõ‑
queſtus. Papa v̾o licet vix fidẽ talib⁹ ad‑
hiberet ꝙ dicti iudices viri prouidi et di‑
ſcreti taliter proceſſiſſent. cũ in ſua relatõe
quã pape fecerũt nullã de hmõi exceptiõe
fecerint mentõem q: tñ ep̃s ꝑ viros proui
dos ⁊ honeſtos de qbus nõ eſt veriſimile
ꝙ falſuꝫ tulerint teſtimoniũ. ſuꝑ p̃miſſis fe
cit plenã f. dẽ. ↄſiderãs etiã ꝙ exceptio fal
ſi procuratoris ⁊ añ ſniam ⁊ poſt p̃t oppo
ni. q̃ ꝓbata iudiciũ nullũ ⁊ ↄtrouerſia nul
la reputat̃. ꝓceſſum p̃dictoꝝ iudicũ duxit
irritandũ. Nota ꝙ exceptio falſi ꝓcura
toris ⁊ ante ſniam ⁊ poſt obijci põt. ⁊ ſen‑
tentia taliter lata dño nõ nocet. Item iu
dex qui refert negociũ ad papã. debet fa‑
cere mentionẽ de exceptionibus ꝓpoſitis
et de toto ꝓceſſu.

Caſus. Aliquis

Tue fraternitati. vult accuſare vxo
rem ſuã de adulterio. querit̃ vtꝝ h̃ poſſit
facere ꝑ ꝓcuratorẽ. Rñdet̃ ꝙ ſi vir accu‑
ſat vxorẽ de adulterio corã iudice ſeculari
ad penã legitimã infligendã. nõ ꝑ ꝓcura‑
torẽ ſed ꝑ ſeipſum illud facere dꝫ q: tũc dꝫ
inſcribere ⁊ ad penã talionis ſe aſtringere
Si vero accuſet eã de adulterio corã eccle
ſiaſtico iudice ad ſeꝑationẽ thori. ſuſtineri
põt vt ꝑ ꝓcuratorẽ accuſet. q: ⁊ ſi accuſa‑
tio ſit d̾ crimie. nõ eſt tñ criminal' ſed mixta
int̃ criminalẽ ⁊ ciuilẽ. q: ⁊ ſi oporteat ipſũ
inſcribere vt deſignet ĩ ſcriptis nomẽ adul
teri locũ ⁊ tꝑs ⁊ oia q̃ in lege ciuili cauent̃
ad talionẽ tñ ſe obligare nõ dꝫ ne forte cũ
in ꝓbatõe defecerit intentõis ſue ↄſeq̃ret̃
effectũ. No. ꝙ in cã crimiali ꝓcurator ñ
infuenit. Itẽ q nõ ꝓbat qđ intẽdit dꝫ pu
niri ſicẽ reus ↄuictus puniret̃ q: calũnioſe
accuſauit. Itẽ vbi ciuilit̃ agit̃ de crimie
p̃t ꝓcurator infuenire. Itẽ ſi aliqs ꝓhi
bet̃ vna via alia via ad id nõ dꝫ admitti.

Caſus. Inter. G. et

Cum ꝓ cauſa. F. archidiaconos ga
bilonẽ. eccl'ie q̃ſtio v̾tebat̃. Procuratores
vtriuſqꝫ acceſſerũt ad papã. Procurator
ipſius. F. ꝓpoſuit ꝙ. F. archid. ĩpetrauit
a. C. p̃. innoc. lr̃as cõfirmationis ſuꝑ qui‑
buſdã inſtitutõibus eccleſie de ↄſenſu capi
tuli factis. ex quaꝝ inobſeruãtia eccleſia le
debat̃. petens cãm cõmitti ⁊ cõfirmari cõ‑
ſtitutõees p̃dictas ⁊ ea ſibi reſtitui q̃ in vtili
tatẽ eccleſie ipſe expẽderat. Mãdat papa
quibuſdã q̃tenus expẽſas faciãt reſtitui ar
chidyacono ſi legitime ꝓbare poterit de
mãdato capituli ſe ſuſcepiſſe p̃dicta nego‑
cia ꝓmouẽda ⁊ ꝓpt̃ h̃ ad ſe. ap. acceſſiſſe.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Nota q ſi qs fec expēſas ī pcurāda vtilitate eccie. nec res habuit effectū niſi h ſecerit v mādato capli nō recupabit eas. ⁊ ſi hi iputz q ſine mādato capli h attēptabat ſec⁹ ſi res effectū habuiſſʒ etiā ſine mādato

Caſus. Uniuerſitas

Quia in cauſis ſcolariū piſienſ. qñqʒ cās mouebat ʒ alios. ⁊ alij ʒ ipſam. qꝛ vniuerſitas i cauſis p ſe inteſſe nō poterat petebat a pa. vt ſup h pcuratorē ſibi inſtituere liceret. Rñdet q licet de iure cōi illō facere poſſint tñ indulget eis pa. facultatē pcuratorē inſtituēdi ſup his. Nota q vniuerſitas de iure cōmuni pōt cōſtituere pcuratorē. Jtem qō de iure cōmuni cōpetit indulget hic dñs papa.

Caſus. Eps egitanē. ⁊ eps

Auditis colubriē. habebāt cām inter ſe ſup qbuſdā iurib⁹. cā fuit cōmiſſa diuerſis iudicibus. ⁊ tā pmi qʒ ſecūdi pceſſerūt in cā. tandē epus colubrieñ. pcurauit totū negociū ad ſe. ap. aduocari. Sup h pcuratores ſup toto negocio ad curiā dñi pape acceſſerūt. Jpſe vō examinatis pceſſibus iudicū pdictoꝝ. tandē ſup pceſſib⁹ fuit cōcluſum hic inde. añqʒ papa ferret ſniaʒ ſup pceſſib⁹ pdictis. Procurator epi colubrieñ. recepit mādatū ab ipſo. p qō mādatū pcuratoriū ſibi datū ad cām reuocabat i totū. Papa vō auditis allegatōib⁹ ſup pdictis pceſſib⁹ pceſſus ipſos ⁊ qñqʒ ſecuta ſunt ex eis vl' ob eos irrita iudicauit. nō obſtante pdicta reuocatōe. cū añqʒ pcurator reuocatorias lr̃as recepiſſet fuerat in cā cōcluſum. ⁊ epm colubrieñ. q pcurauerat negociū ad ſe. ap. euocari ⁊ poſtmodū mādatū pcuratoriū reuocauit in ɔtēptū ſe. ap. ⁊ in pindiciū aduerſarij ɔdēnauit epo egita. in expēſis qs fecit a tpe q pcurator ipſi⁹ recepit lr̃as reuocatorias. ⁊ qs factur⁹ eſſet quouſqʒ colubrieñ. p ſe vl' p idoneū pcuratorē cōſpectui dñi pape ſe pſentabit in pncipali negocio legitime pceſſur⁹. Nota q caſſato pncipali ⁊ oia ɔſecutiua caſſata itelligunt. Jtē nota q nō valʒ reuocatio mādati p⁹qʒ eſt in cā ɔcluſū. Jtē q in cōtēptū ſe. ap. ⁊ in pindiciū aduerſarij reuocat mādatū punit i expēſis pter h factis.

Caſus. Eps mutiñ. de mādato

Petitio ſe. ap. in liuoniā profectur⁹ ɔſtituit. M. ⁊. R. canonicos mutineñ. ſuos vicarios ⁊ pcuratores generales p ipſo epatu. Jſti pcuratores autoritate hmōi generalis mādati agebāt ʒ detentores bonoꝝ epi mutineñ. vl' rñdebāt cū ɔueniebātur p ipſo. Obijciebaꝛ eis q ex illo mādato id facere nō valebāt pro eo q in inſtrō vicarie ſue ſiue hmōi procuratōis nō exp̄mebaꝛ q ipſe cōſtituerit eos ſyndicos vel actores. ſed procuratores generales tenorē hmōi inſtrumēti miſerūt ad papā. Papa inſpecto tenore inſtrumēti ɔſtitit ei euidēter q intentio fuit ipſius epi dare illis poteſtatē liberā agēdi ⁊ rñdendi pro ipſo epatu. vnde hmōi exceptionē friuolā reputauit. Nota q nō refert an dicaꝛ ab vniuerſitate vel collegio. cōſtituo talē procuratorē vel ſyndicū vel actorē dūmodo appareat q ad agendū vel rñdendū dat⁹ ſit p ſequētia vel pcedentia. Jtē nota q nō refert de vbis cū ɔſtat de intentōe.

Caſus. Quedam nobilis

Accedens mulier. D. nomie de maſſa lucane dyoc. noie filij ſui cōtraxit ſpōſalia cū vbaldo ciue piſano noie filie ipſi⁹ vbaldi filijs ipſis ſciētibus. arra forſitan hinc inde appoſita. Quia nobilis illa forſitā nolebat pfiteri q cōuenerat cū dicto vbaldo. idē vbaldus detinebat eā ſub ptāte ſua. ſignificatū fuit h dño pape. Uñ mandat dicto vbaldo qtenus illā nobilē reſtituat priſtine libertati. ⁊ ipſam faciat deduci ſecure ad caſtꝝ de maſſa lucane dyoc. vt ibi exiſtēs libera pcuratorē libere valeat ordinare. qui corā papa ſuā iuſticiā pſequaꝛ. ⁊ ipſe idē vbaldus ſup ſpōſalibus q dicunꝛ cōtracta inter filiā ſuā ⁊ filiū dicte nobilis. pcuratorē idoneū ad pſentiā pape trāſmittat qui plenā habeat poteſtatē ad agendū et defendendū. Nota q qui agere vult vel rñdere nō debet eſſe in poteſtate alterius ſed libertatē habere dʒ.

Caſuſ. Magiſter

Dilectus filius. laurenꝛ. rector eccleſie de anna volēs venire bonoñ. cā ſtudij ɔſtituit quendā ſuū pcuratorē generalē ad oīa ſua negocia pcurāda. ⁊ ſic venit bonoñ. Quidā pſbiter. R. noie ʒ ipſuʒ ſup dicta eccleſia lr̃as ipetrauit. qbus fecit citari ipſum apud eccleſiā ipſam. Procurator ipſius general' p eo petijt ſibi dari terminū infra quē dictū magiſtꝝ ɔſulere poſſet vtꝝ deberet cedere vel ɔtendere. Qs cū facere iudices denegarēt ad ſe. ap. appellauit. Uñ mādat papa qten⁹ ſi ita eſt qcquid factū ſit poſt appellationē debeat in irritū reuocari Nota dilationē dandā pcuratori ad denunciandū dño.

Caſus. Quidā prior ſa

Conſtitutis. giñ. h. noie tenebaꝛ in quadā quātitate pecunie. T. laico noie vxoris ſue. Eis in pſentia pape ɔſtitutis. O. ſubdyaconū ſuū ſup cā illa cōceſſit auditorē. oblato libello dictus prior receſſit ſine licētia dimittēs qndā pcuratorē ſolūmodo ad agendū cū eſſet reus. auditor cū inſufficiēs eſſet hmōi mādatū ad defendendū porē. ipſum porē reputās ɔtumacē ɔdemnauit eundē pfato. T. in vnā marchā ſterlingoꝝ in expēſis phabita taxatōe. ⁊ dñs pa. ſniam illā ratā hʒ ⁊ firmā mādās huic epō qten⁹ ptibus ɔuocatis audiat cām. Nota q q pcuratorē idoneū nō dimittit ⁊ recedit ſine licentia ɔtumax reputaꝛ ⁊ debet alteri pti in expēſis cōdemnari.

Caſus. Aliqs cōſtituit ali

Mandato. quē pcuratorē in cā quaʒ habet corā iudice ordinario vel etiā delegato. pcurator iſte cū aduerſario igreſſus eſt iudiciū. dñs poſtmodū reuocauit mandatū a ſuo pcuratore. Queriꝛ vtꝝ ea que cū ipſo pcuratore poſtmodū fiūt valeant. Rñdet papa q ſi reuocatio iſta ad iudicē illū vel ad aduerſariū nō puenit iudiciū qō ipſe quaſi pcurator poſtea eſt exptus ratū eſſe debet. Nota q reuocatio puenire debet ad iudicē vel ad aduerſariū alias nihilominus valet qō agiꝛ p illū pcuratorē ne ex dolo qs cōmodū ſentiat.

Caſus. Filiuſfamilias

Non iniuſte. fuit ɔſtitutus pcurator in aliqua cauſa ⁊ etiā ad futuras cōtrouerſias cū quibuſdā alijs ⁊ inſolidū. ⁊ ipſe puenit alios. Obijciebaꝛ ei q nō poterat eſſe pcurator cū eſſet in poteſtate alteri⁹ et q ad futuras cās cōſtitui nō poterat. Judex nihilominus ipſum admiſit. queriꝛ qd iuris ſit. Rñdet papa q iudex iuſte fecit q ipſum admiſit. quāuis ad futuras ɔtrouerſias fuerit cōſtitutus. ⁊ licet cū alijs ſimul fuerit cōſtitutus pcurator. ipſe tñ prius pcurationis officiū occupauit. ſed talis occupatio nō habet locū in pcuratoribus diuerſis tpibus cōſtitutis. qꝛ dato poſteriore prioris pcuratio eſſet reuocata. Potuit Cōtra pcuratorē lata eſt ſentētia. Queriꝛ vtꝝ teneaꝛ appellare ⁊ pſequi appellatōem. Rñdet papa q in eo q ſententia eſt lata cōtra ipſum pōt ⁊ debet appellare. vl' ſi ex aliqua iuſta cauſa appellare nō pōt h debet dño ſignificare vt ſi voluerit appellet. ſed cām ap. pſequi nō teneꝛ inuitus. Totū eſt notandū quod hic dicitur. Nota q plures poſſunt dari pcuratores ſimul. Nota q filiuſfamilias pōt dari procurator. Nota q qs dando ſecundū pcuratorē reuocat primū. Nota q pcurator nō teneꝛ appellatōem pſequi No. q licitū ē alicui agere noie alteri⁹ ⁊ nō ſuo.

Caſus. Quedā cōmunitas

Conſulti. cōſtituit quendā pcuratorē ad impetrandū. Maior de illa cōmunitate ⁊ iurati p qs eadeʒ cōmunitas regebaꝛ erāt excōicati eo tpe quo iniunctū fuit illi pcurationis officiū. queriꝛ vtꝝ talis procurator pter hoc ab impetrādo debeat repelli. Rñdet papa q nō eſt pcurator huiuſmodi repellēdus niſi illi excōicati exp̄ſſi eſſent in lr̃is pcuratōnis vel niſi alias eoꝝ autoritate pcuratio facta fuiſſet. vel niſi ipſa cōmunitas ſciens eos eſſe tales ſimul cū eis cōſtituiſſet eundē. Nota q ſi maior pars ſcienter admittit indignū nihil valet qō agiꝛ ſed ſi ignoranter pter hoc nō vicianꝛ facta maioris ptis. Jtem vtile viciaꝛ p inutile. Jtem expſſa qñqʒ nocent que nō expſſa nō nocent.

De ſindico. Titulus. xxxviij.

Caſus. Hic dicit pa.

Jcut. q ſicē ad ei⁹ officiū ptinet mōachos ſmoueꝛ a forēſib⁹

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

litigijs ita codē mō ad ipſum ptinet q̄liter
coꝝ negocia debeāt ordinari. Un̄ mādat
illi ſubdyacono defenſori ſicilie q̄tenus lo
quaſ cū quodā fauſto ⁊ ei cōſtituat ſalariū
de bonis monaſterij cū ꝯſtituens ſyndicū
ſiue ꝓcuratorē generalem ad oia negocia
monaſterij in iudicio ꝓcurāda. expedit eīn
vt modicū damnū ſuſtineāt vt ab hmōi liti
gijs cōquieſcāt ⁊ diuinis intendāt. No
ta ꝙ monachi nō debēt eſſe ſyndici vel ꝓ-
curatores etiā ꝓ cauſis monaſterij. ſed il-
lud ex honeſtate dictū eſt q: cōtrarium ſer
uaſ. nec repelluntur ꝓpter hoc.

De his que vi metus ve cauſa fiunt.
Titulus. xxxix.

Caſus. Quidam

Exlatum. nobilis cū haberz
vxorē ſuā ſuſpectā p̄cepit militi
bus ſuis vt eā ducerēt ad quan
dā ſiluā ⁊ eā occiderēt. Ipſi duxerūt illaz
ad ſiluā ⁊ gladio euaginato vt eā occide-
rēt tn̄ pietate moti pepercerunt eidē ſub tali
cōditōe ꝙ in monaſterio monialiū ſuſcipet
habitū monachalē. ⁊ ſic ducta fuit ad mo-
naſteriū. Miles maritus ipſius miſit du-
os ep̄os ad monaſteriū vt ei velū iponerēt
Ep̄i vero q: iuuenis erat ⁊ filiū puulū ha-
bebat. ſuſpectā habuerunt mutationē vite
ſue. traxerūt eā in ptem q̄rentes ab ipſa q̄-
re h̄ faciebat. ⁊ illa rem p ordinē expoſuit il
lis dicēs ꝙ timore mortis h̄ faciebat. ⁊ qn̄
cunq; poſſet inde recederet. Alter illoꝝ vt
ſatiſfacere videreſ crudelitati viri illius ve
lū ſibi iponere ſil'auit. Poſtmodū vir d̄ me
dio eſt ſublatus. Mulier ſtatim d̄ monaſte
rio exiuit ⁊ aliū maritū accepit. Propẗ qd̄
ep̄s dyoc. ad inſtantiā monialiū illos excō
municauit. Mulier factū iſtud dn̄o pa. in-
ſinuauit. Un̄ mādat quibuſdā iudicibus q̄
tenus dictā mulierē. ⁊ viꝝ eiuſdē a ſn̄ia ex
cōicatōis abſoluāt recepto iuramēto ꝙ eo
rū ſtabūt mādato. deinde mulierē illā ⁊ ab
batiſſam ⁊ moniales an̄ p̄ſentiā ſuā faciant
cōuocari ⁊ ſi legitime ꝓbatū fuerit mulie-
rem illā monaſteriū intraſſe nō timore mor
tis ſed ſpōte. vel ſi etiā timore illo intrauit
et poſtmodū mortuo viro ratū habuit qd̄
ꝓus fecē p cē. ec. ad mōaſteriū redire cogaſ

Nota ꝙ ꝓteſtatio valet. Item votū
timore mortis emiſſū nō tenet. Itē qd̄ ab
inicio n̄ tenuit ꝯfirmaſ ratihabitōe ſeq̄nti.

Caſus. Quidā cleri-

Abbas ſancti. cus. R. noie habebat
eccl'iam ab abbate ſancti eadmūdi. Abbas
milites ⁊ burgēſes ſuos miſit ad clericū il-
lū vt eū a domo ⁊ vniuerſa ſuba ſua expel-
lerēt niſi eccl'iam ſuā i manu abbatis abiu-
raret. Qui tali mō coactus eā abiurauit. ⁊
abbas eccl'iam illā alij ꝯceſſit. Un̄ iſte. R.
ꝯq̄ſtus fuit dn̄o pa. Mādat papa ep̄o vi-
goren̄. ſi eſt ita q̄ten⁹ p̄dicto. R. cū integri
tate reſtituat vniuerſa q: q̄ metu vel vi fiūt
dn̄t in irritū reuocari. Nota ꝙ metus a-
miſſiōis rexꝑcuſat. ⁊ inſtū ēvt ea reuocēt
q̄ tn̄ metu tradita ſūt ⁊ iuramētū n̄ obſtat.

Caſus. Quidā electus fuit

Ad aures. in plebanū cuiuſdā eccl'ie cō
cordiſ a clericis vno excepto. Ipſe ad ter-
rorē laicoꝝ renūciauit electōi de ſe facte q̄
rebaſ vtꝝ nō obſtāte tali renūciatōne p̄fici
dēret eidē eccl'ie. Rn̄dit pa. ꝙ renūciatio
facta ad terrorē laicoꝝ nō ipedit q̄ min⁹ ille
p̄ficiaſ eidē eccie. niſi forte illa renūciatio
ꝯfirmata ſit iuramēto vl' fide interpoſita.
Nota ꝙ renūciatio ad terrorē laicoꝝ nō te
net tn̄ ſi i[..]mētū interueniſſet vel fides da-
ta fuiſſz cū tale iuramētū ſine piculo aīe ſer
uari poſſit nō dz p̄fici ex illa electōe. Itē
iuramentū. ⁊ fides h̄ equipanſ.

Caſus. Magiſter.

Ad audiētiam. xv. rector eccleſie de
cheuellis grauiſſimo metu regis coact⁹ iu
rauit ꝙ eccleſiā illā reſignaret i manib⁹ il-
loꝝ ad q̄s illa eccia ptinebat. qd̄ ⁊ factū eſt
Conq̄ſt⁹ fuit dn̄o pape. Et ipſe rn̄dit q̄ vi
vel metu fiūt carere dn̄t robore firmitatis.
Un̄ mādat pa. qbuſdā q̄ten⁹ ſi ꝯſtiterit ma
giſtꝝ illū ad reſignationē p talē metū fuiſſe
coactū q potuit cadere in ꝯſtātē viꝝ p̄fatā
eccleſiā faciāt illi reſtitui. nō obſtāte iura-
mēto p̄dicto q̄ ſolūmō tenebaſ ad reſignā
dū ſed nō tenebaſ ad nō repetendū. No
ta ꝙ iuramētū p metū p̄ſtitū ſeruandū eſt
dūmodo ſine piculo aīe ſeruari poſſit vt h̄
patet. Itē iuramentū nō extendiſ ad illa
ſup quibus p̄ſtitum nō eſt.

Caſus. Aliqs inuitus pticipa

Sacris. uit excōicatis. querif ſi ſit excō
municatus. Diſtinguit hic papa vtꝝ ille q
cōmu nicat excōicatis inuit⁹ ſit attractus
p coactionē an p metū coactus. In primo
caſu nō eſt excōicat⁹. cū pati magis q̄z age
re videaſ. In ſcd̄o caſu eſt excōicatus. ſed
licet met⁹ illatus culpā attenuet. eā tn̄ ꝓr-
ſus nō excludit. quia ꝓ nullo metu debuit
mortale peccatū incurrere. Nota ꝙ cō-
municās excōicato p attractōem nō eſt ex
cōicatus q: magis patiſ q̄z agit. Item ſi
qs metu cōicat excōicato excōicaſ. Itē
metus culpā attenuat. Itē nota regulā
ꝙ ꝓ nullo metu debet quis incurrere mor
tale peccatum.

Caſus. Canonici inſu

Cum dilecti. laꝝ volentes obſeruare
ordinē ciſtercien̄. emiſerūt votū p̄ſtito iura
mēto ꝙ regulā ciſtercien̄. ordinis obſerua
rēt vel ꝙ trāſlationē ſue eccl'ie ad ordinē il
loꝝ nullatenus ipedirent. ⁊ h̄ facta fuerūt
fratribus ciſtercien̄. p̄ſentib⁹. Poſtmodū
v̄o p̄dicti canonici volūtate mutata volue
rūt reuocare qd̄ fecerāt. Petiuerūt reſtōez
ꝯ factū ſuū dicētes ꝙ p metū ⁊ dolū ciſter
cien̄. ad h̄ fuerāt iducti. ⁊ iō nō valebat qd̄
fecerāt. Recepte fuerūt ꝓbatōes hinc ⁊ in
de. Papa examiato negocio q: ꝯſtitit ei d̄
voto emiſſo ⁊ de iuramēto p̄ſtito a canoni
cis p̄dictis ꝙ regulā ciſtercien̄. obſeruarēt
vel ꝙ nō ipedirēt trāſlatōez ipſius eccleſie
ad ordinē illoꝝ ipoſuit illis ſilentiū ſup re-
ſtitutōe petita cū vtrūq; ſeruatū nō v̄gat i
diſpendiū ſalutis eterne nec velit viā piu-
rijs apire n̄ ob. violētia q̄ ꝓponebaſ illata.
cū nō ꝯtineat metū mortis vl' cruciatū cor
pis. nec obſtāte dolo q̄ ſe ꝓponebāt fuiſſe
ſeductos cū talis dol⁹ poti⁹ ad fatuitatē ip
ſoꝝ q̄z ad circūuētionē ciſterciē. debeat re
torq̄ri. Nota ꝙ iuramētū ſp eſt ſeruādū
dūmō ſine piculo aīe ſeruari poſſit. Itē
metus qui nō cōtinet metū mortis vel cru
ciatū corpis nō excuſat. Itē dolus quo
quis induciſ ad bonū aīe nō imputaſ nec
impedit ꝓpoſitū melioris vite Itē nemo
debet viam piurijs apire.

Caſus. Quidā dicebat ſe

Super eo. ſpoliatū fuiſſe a qbuſdā ad
uerſarijs ſuis p violētiā. ꝯuenit illos i iudi
cio lite ꝯteſ. ꝓbauit ſolūmō p ꝓpriū iuram
tū ſingula q̄ amiſerat. ſed d̄ violētia n̄ hulla
ta ꝓbauit p teſtes. ⁊ ſic ꝯdēnati fuerūt ꝯq̄
rebanſ ꝙ iniuſte ꝯdēnati fuerāt cū iuramē
to illius credi nō debuit. Diē pa. ꝙ iniuſte
ꝯquerunſ. q: poſtq̄z de violētia ꝯſtitit p te
ſtes ⁊ de reb⁹ amiſſis p iuramētū ipſi⁹. bn̄
potuit iudex taxatōe p̄miſſa ꝯdēnare illos
in eſtimationē reꝝ amiſſaꝝ declarata p iu-
ramentū actoris ꝯſiderata pſonaꝝ ac ne-
gocij q̄litate. Nota ꝙ i caſu iſto cū qs di
cit ſe ſpoliatū p violentiā illatā debet ꝓba
re p teſtes. de reb⁹ amiſſis p iuramentū ꝓ
priū. iudex tn̄ p̄mo cōſiderabit q̄litatē pſo-
ne an ſit talis vt ꝯ ipſaz nō p̄ſumaſ ꝙ ꝓpt
h̄ deieraret. ⁊ q̄ntitatē reꝝ amiſſaꝝ.

De in integꝝ reſtitutōe. Titul⁹. xl.

Caſus. Eccle-

Equiſiuit. ſia quaſdā poſ-
ſeſſiones alienauit ꝓ modica pe
cunia qbuſdā laicis ſeruata for-
ma alienatōis. q̄rebaſ qd agēdū ſit huic ec
cleſie. Rn̄dit pa. ſi eccl'ia leſa ē ⁊ manifeſte
appet detrimētū ipſius ſiue etiā ꝓbari poſ
ſit. q: eccl'ia fungiſ iur̄ minoris ⁊ ſp dz ille-
ſa ſeruari. q̄ taliter alienata ſunt ad ꝓprieta
tē eccleſie dn̄t redire. cū nō licuerit ep̄o cō
ditōez eccie facere deteriorē. ita tn̄ ꝙ ſi em
ptores poſſeſſiōes illas fecerint ſuis expē-
ſis meliores nō dn̄t defraudari ſumptib⁹
bona fide factis. Nota ꝙ qn̄cūq; lediſ
eccia enormiter dz reſtitui ſicut minor.

Caſus. Uacāte mo-

Cū veniſſent. naſterio rothon̄. mo-
nachi elegerūt q̄ndā in abbatē. Ep̄s vene
ten̄. oppoſuit ſe ꝯ iſtā electōem. Propter
qd̄ elect⁹ ipſe ⁊ quidā alij monachi rothon̄
et magiſter. a. ꝓ ep̄o veneten̄. ad ſe. ap. ac-
ceſſerūt. Datus fuit quidā cardinalis au-
ditor. corā quo p̄dictus magiſter. A. ex p
te ep̄i ꝓpoſuit ꝙ cū monaſteriū p̄dictū ſitū
ſit in dyoē. veneten̄. ⁊ eccleſie venetē. ſub-
iectū. dict⁹ ep̄s poſſeſſione ſubiectōis ⁊ iu
re eligēdi abbatē vſus eſt hacten⁹ qete ac

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

pacifice.tandem occaſione cuiuſdã electi-
onis q̃ facta fuerat ibidẽ de cõmuni aſſen-
ſu ꝑtium cõmiſſionis lr̃e ĩpetrate fuerũt ad
ep̃m maceneñ.⁊ collegas ipſi⁹ quoꝝ duo
ad monaſteriũ acceſſerũt.intruſus eoꝝ ad
uentũ intelligens renũciauit electõi hm̃oi
et de monaſterio receſſit. Judices p̃cepe-
rũt monachis vt ſyndicũ facerẽt qui in cau
ſis monaſterij rñderet ꝓhibentes eiſdẽ ne
aliquẽ eligerent in abbatẽ donec cognoſce
reſ de iure qḋ ep̃s dicebat ſe habere in ele
ctione abbatis. Monachi fecerũt ꝓcura-
torẽ ad mandatũ iudicũ. tñ abbatẽ ꝯ eoꝝ
p̃ceptũ elegerũt cuius electionẽ ep̃us pe-
tijt infirmari ⁊ ſe reſtitui ad poſſeſſionẽ vł
quaſi qua eũ monachi ſpoliarãt. Judices
diffinitiuã ſniam ꝓ ep̃o ꝓtuleſt caſſantes
electionẽ p̃dictam. Quã ſniam petebat ꝓ
curator ep̃i cõfirmari. Ad id fuit ex aduer
ſo rñſum ꝙ licet corã p̃dictis iudicibus ꝑ
ꝓcuratorẽ monaſterij ꝓpoſitũ fuit ꝙ mo-
naſteriũ ipſum nullo medio ad romanã ec
cleſiã ꝑtinebat.iudices tñ ꝯ mõachos ani
moſe nimis ceperẽt ꝓcedere.⁊ ꝙ monaſte-
riũ nõ fuerat defenſum.nec p̃uilegia liber-
tatis monaſterij fuerũt exhibita corã eis.
que p̃uilegia exhibuit corã auditore.vñ pe
tebat ꝓcurator monaſterij ꝑ bñficiũ reſti-
tutõis ſe admitti ꝯ p̃dictã ſniam ⁊ p̃uile-
gia libertatis inſpici. Dñs papa inſpectis
p̃uilegijs q̃ declarabãt monaſteriũ ad ius
et ad ꝓprietatẽ romane eccleſie ꝑtinere.in
telligẽs inſuꝑ ꝙ licet ꝓcurator monaſterij
p̃uilegia corã p̃mis iudicibus exhibere ne
gligẽter obmiſerit.tñ ipſe fuit ꝓteſtatus tã
ius monaſterij q̃ʒ eccľie romane videlicʒ ꝙ
monaſteriũ ad romanã eccľiam nullo me-
dio ꝑtinebat. Vñ papa reſtituit monaſteri
um rothoñ.ad audientiã ne ꝓcuratoris ne
gligẽtia in damnũ tã monaſterij q̃ʒ roma-
ne eccľie redundaret tñ electionẽ ipſam a
monachis factã nec cõfirmandã duxit nec
infirmandã pendẽte ꝯtrouerſia ex qua pẽ-
det electio. Nota ꝙ eccľia ꝓpter negli-
gentiã ꝓcuratoris reſtituiſ. Jtẽ pendẽ-
te p̃ncipali qõe iuris eligẽdi nõ dʒ electio
cõfirmari. Jtẽ nota ꝙ ꝓteſtatio ꝓdeſt.

Caſus. Jnter ep̃m vigorẽ.
Auditis. ex ꝑte vna.⁊ abbatẽ ḋ eue-
ſcham ex altera ſuꝑ q̄buſdã eccleſiis i val-
le de eueſcham ꝯſtitutis qõ v̇tebaſ q̃s di-
cebat ep̃s ad ſe ſpectare lege dyoč. abbas
dicebat illas eſſe exẽptas ab ep̃ali iuriſdi-
ctõe ⁊ ſi h̃ nõ eſſet dicebat ſe in illis eccľijs
ep̃ale ius legitime p̃ſcripſiſſe. Recepte fue
rũt ꝓbatões hinc inde corã iudicib⁹ dele-
gatis.tandẽ cã delata eſt ad ſedẽ apľicam.
Videns ep̃s ꝙ eccľie p̃dicte ꝑ p̃uilegia nõ
erãt exempte ab eius iuriſdictõe tñ abbas
p̃ſcriptionẽ ꝓbauerat ꝯ ipſum allegauit ꝙ
vigoreñ.eccleſia vacauerat tanto tp̃e ꝙ il-
lo de medio ſubducto p̃ſcriptio nõ eſſet cõ
pleta.⁊ ad hoc ꝓbandum ꝑ bñficium reſti
tutionis petijt ſe admitti. Abbas p̃dictus
hoc audiẽs allegauit ꝙ vallis de eueſchã
eſt ille locus qui fuit libertati donat⁹ ꝑ du
os reges ⁊ quẽ celeſtinus libertati dona-
uit.⁊ ad hoc ꝓbandum petijt ſe admitti ꝑ
idẽ bñficium. Papa auditis ⁊ intellectis
meritis huius cauſe licet eſſet in cauſa cõ-
cluſum.q₂ tñ vtraqʒ ꝑs neceſſariã ꝓbatio-
nẽ omiſit.⁊ vtraqʒ ꝑs fungiſ iure minoris
eq̄tate pẽſata vtranqʒ eccľiam admittit ad
ꝓbandam rationẽ omiſſam ne ꝓpter hm̃oi
negligẽtiam graui iactura ledaſ. Jtẽ no
ta ꝙ eccľia fungiſ iure minoris. Nota
ꝙ eccľia reſtituiſ incidẽter ad ꝓbandã al-
legationẽ omiſſam. Jtẽ poſtq̃ʒ eſt in cã
ꝯcluſum daſ illud bñficiũ.

Caſus. Jnter. J. viꝝ et
Ex litteris. L. mulierẽ cã matrimo-
nij v̇tebaſ.q̃ cõmiſſa fuit duobus archip̃-
ſbiteris.q cũ inter ipſos ſniam diuortij ꝓ-
tuliſſent.mulier ad ſedẽ apoſtolicã appel-
lauit. Appellatõis cauſa cõmiſſa fuit abba
ti de calueñ. ⁊ archipreſbitero paduano.
Quia mulier ad terminũ ꝑemptoriũ nõ ac
ceſſit abbas cui alter ꝯiudex cõmiſerat vi-
ces ſuas ſniam a prioribus iudicibus latã
cõfirmauit. Poſt octo dies a tp̃e ſnie pa-
ter mulieris ad abbatẽ acceſſit ⁊ intellecto
ꝙ ſniam ꝓtuliſſet iurauit ꝙ quidã ad euʒ
et filiã eius acceſſerat ⁊ frauduleter noĩe
ipſi⁹ abbatis falſas lr̃as p̃ſentauit ꝯtinẽtes
vt q₂ iudex in t̃mino quẽ eis aſſignauerat

nõ poterat intereſſe poſt.viij. dies a termi
no ipſi⁹ ſe ꝯſpectui p̃ſentaret. ⁊ poſtmodũ
appellauit ⁊ etiã ſupplicauit. qḋ totũ ab-
bas dño pape inſinuauit. Suꝑ h̃ ſcribit pa
pa q̄buſdã iudicibus dicẽs.licet de fraude
taliter ꝑpetrata nõ cõſtet ad plenũ tñ ad fa
uorẽ matrimonij de benignitate canonica
ꝯ fraudem p̃dictã admiſit ſupplicatõeʒ mu
lieris ⁊ eã reſtituit ad audientiã fauore ma
trimonij. Vñ mandat quatenus de cauſa
appellatõis cognoſcant ordine iudiciario
cõfirmantes aut etiã infirmantes ſicut iu-
ſtum fuerit ſniam a primis iudicibus latã.

Nota ꝙ fauore matrimonij audiſ qui
tanq̃ʒ cõtumax alias repelleref. Jtem ar
gumentũ ꝙ ſnia cõtra matrimoniũ lata nõ
trãſit in rem iudicatã.ſed quidã ꝯriũ ſu-
munt ar.ꝙ trãſeat ex eo ꝙ ꝑ beneficiũ re-
ſtitutõis mulier iſta audita fuit alias ſi non
trãſiret iure cõmuni deberet audiri. Jtẽ
iudex appellationis cõfirmare dʒ ſententi-
am latã vel infirmare.

Caſus. Jnter ec-
Cum ex litteris. cleſiã oſteñ.ex vna
ꝑte.⁊ eccleſiã ylerdeñ. ex altera corã euge
nio papa ſuꝑ q̄buſdã eccleſiis q̃ſtio v̇tebaſ
Jpſe cognito de meritis cauſe ꝓut ſibi vi
ſum fuerat tulit ſniaʒ ꝓ eccleſia oſteñ. ꝯ ec
cleſiã ylerdeñ. ſuꝑ eccleſiis illis. Demum
mortuo eugenio ſucceſſit ei anaſtaſi⁹. Tẽ-
pore anaſtaſii celeſtinus dũ erat in minori
officio ꝯſtitutus legatus in hiſpania ex de
legatõe ipſius anaſtaſii cepit cognoſcere ḋ
illa ꝯtrouerſia.ſed cã nõ determiauit. Tã
dẽ mortuo anaſtaſio ſucceſſit ei alexander
q eidẽ celeſtino legato denuo in hiſpania
cãm cõmiſit eandẽ. Poſtmodum mortuo
alexandro ſucceſſit ei celeſtinus q dictã cõ
trouerſiã cõmiſit.g. ſancti angeli dyacono
cardinali ſub eo tenore vt inſpectis p̃uile-
gijs ylerdeñ.eccleſie.auditis etiã allegatio
nibus partꝝ nõ obſtante ſententia eugenij.
diffinitiuã ꝓferret ſententiã ⁊ illam face-
ret obſeruari. Verũtamen ꝑ legatum illuʒ
aut etiã ꝑ alios quibus cauſa ſub eodẽ te-
nore cõmiſſa fuit.licet quidã teſtes ꝓducti
fuerũt ex ꝑte ylerdeñ.eccleſie mandatum
apoſtolicũ adimpletũ nõ fuit. Poſtmodũ

tempꝫ innocẽ.magiſter.a.canonicus yler-
deñ.poſtulauit a dño innocẽtio ꝑ officium
ſuũ dictã ſententiã in melius reformari.et
cõtra eam reſtitui eccleſiam ylerdeñ. Dñs
papa cũ fratribus deliberatione habita q-
dam dicebant. ꝙ celeſtinus videbaſ eã re
ſtituiſſe ex eo ꝙ nõ obſtante dicta ſenten-
tia cõmiſit negociũ illud. Unde eadem rõ
ne petitõem eiuſdẽ eccleſie admittere de-
bebat cũ ſententia romane ſedis debeat in
melius cõmutari quotiẽſcunqʒ ꝑ ſubrepti-
onem aliquid factũ fuerit.⁊ ſm̃ iura ciuilia
principes etiã cõtra res bis iudicatas exa
minari reſtitutõnem in integꝝ ꝑmiſerunt.
Papa cõſiderans ex data ſententie in re-
giſtro eugenij reperte ꝙ p̃mo menſe ſui a-
poſtolatus tulit ſententiã illã quando nõ
videbaſ plene inſtructus de cauſa nitens
illi ratõe p̃cipue ꝙ priuilegiũ vrbani ſecũ-
di a parte oſteñ.eccleſie ꝓductũ ſubiectuʒ
fuerat falſitati.cuius tenor in regiſtro ipſi⁹
inuẽtus fuit incorruptus. Omnibus iſtis
cõſideratis deliberatio dñi pape in hoc re
ſedit vt vtraqʒ parte p̃ſente cognoſcatur
vtꝝ reſtitutio data ſit an danda cõtra p̃di
ctam ſententiã. Unde mandat ep̃o ⁊ capi
tulo oſteñ.quatenus vſqʒ ad feſtũ beate lu
cie legitime cõpareant corã ipſo oſtenſuri
ſi poterũt ꝙ dicta ſententia nõ debeat re-
tractari.vł ſi reuocãda fuerit apparcãt ſuf
ficienter inſtructi vt in p̃ncipali negocio ꝓ
cedatur.quem terminũ ꝑemptoriũ aſſigna
uit ꝓpter locoꝝ diſtantiã ꝙ ſi iniuncta cõ
tempſerint adimplere ꝓcedeſ in cauſa ni-
hilominus quantũ de iure fuerit ꝓceden-
dũ. Nota ꝙ ſententia etiã pape quãdo
ꝑ ſubreptõnem lata fuerit debet in melius
reformari. Jtẽ in breui tp̃e nõ videſ qs
plene inſtruct⁹ ſaltẽ in ardua cauſa. Jtẽ
vtraqʒ ꝑte p̃ſente cauſa reſtitutõis in inte
gꝝ debet examinari. Jtem cauſaꝝ meri
ta ꝑtium aſſertõe manifeſtanſ. Jtẽ in p̃-
ma citatõe põt ꝓponi ꝑemptoriũ edictũ ꝓ
pter diſtãtiã viaꝝ ⁊ etiã ex alia iuſta cã.

Caſus. Jnter ep̃m bur-
Suſcitata. geñ.⁊ monaſteriũ omeñ.
vertebaſ q̃ſtio ſuꝑ q̃ttuor articulis ⁊ ſuper
quibuſdã decimis acquiſitis monaſterio

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ꝑ quandã tranſactõem que cõmiſſa fuit q-
buſdã iudicibus. corã quibus ꝓceſſum fu-
it ⁊ ꝯcluſum in cã. tandẽ ſuꝑ his delata fu
it queſtio ad dñm papã. auditis quecunqꝫ
ꝑtes ꝓponere voluerũt papa cõdemnauit
monaſteriũ ſuꝑ quattuor articulis p̄dictis
lata ſententia ſuꝑ p̄dictis articulis. dñ pa-
pa vellet ſuꝑ decimis ꝓferre ſniam ſuꝑ q-
bus corã iudicibus fuerat in cauſa cõclu-
ſum ꝓcurator monaſterij petijt beneficiũ
reſtitutõis in integꝝ ad ꝓbandã p̄ſcriptio
nem taꝫ ſuꝑ q̃ttuor articulis p̄dictis q̃ꝫ eti
am ſuꝑ decimis p̄dictis acq̄ſitis monaſte-
rio ꝑ tranſactõem ⁊ dñs papa dicto ꝓcu-
ratori reſtitutõis beneficiũ ſupradictis ar-
ticulis ꝯceſſit. ne vero ꝑ excogitatã malici
am ſicut ex q̄buſdã p̄ſumptõibus videbat̃
effectũ ſnie in damnũ epi cõtingeret ipedi
ri ⁊ ne monaſteriũ ꝑ executõem ſnie detri-
mentũ incurreret ꝓpter diuerſas p̄ſumpti
ones. dñs papa eq̄tate pẽſata ita ꝓuidit vt
p̄dicta ſnia executõi mandet̃ añ aliquã ꝓ-
batõem. ita tñ ꝙ ſufficientẽ p̄ſtet cautõem
ep̄s burgeñ. ꝙ ſi monaſteriũ obtinuerit in
cauſa oĩa que ꝑceperit occaſiõe ipſius ſnie
mõaſterio reſtituant̃. No. ꝙ eccl'ia reſti
tuit̃ ad ꝓbandã p̄ſcriptõem poſt ſniam et
ante ſniam. licet ſit in cauſa ꝯcluſum. Itẽ
ꝓpter p̄ſumptões poſt ſniam mandat̃ ſnia
executioni que alias mandari nõ deberet
et h̃ de equitate ⁊ nõ de rigore.

Caſꝰ. Int̃ archiepi.
Coram felicis. bracha. ⁊ archiep. tol
tet̃. corã innoc̃. ſuꝑ iur̃ p̄matie ṽtebat̃ qõ. li
te int̃ p̄dictoſ archiep̄os ꝯteſtata corã ipſo
cãꝫ cõmiſit q̄buſdã iudicibꝰ vt ipſi cãm ſuf
ficiẽter iſtructaꝫ remitterẽt ad aplice ſedis
examẽ. ꝑtibus terminũ ꝑemptoriũ aſſignã
do in q̃ cũ oĩbus munimẽtis ꝑ q̃ cã inſtrui
poſſit ſedi aplice ſe p̄ſẽtent ſniam audituri.
Termino ṽo elapſo poſt longã expectati-
onẽ cõparuerũt ꝓcuratores archiepi bra-
chareñ. ſed q2 nõ portauerãt depoſitões
teſtiũ ⁊ alia munimẽta. dilatõem ad h̃ faci-
endũ poſtularũt. Papa interlocutus fuit
ſuꝑ h̃ ꝙ audiẽdi nõ erãt. cũ ad h̃ ſibi termi
nus ꝑemptoriꝰ aſſignatus fuiſſet. Ipſi pe-
tierũt ſe ad h̃ admitti ꝑ bñficiũ reſtitutõis
exhibẽtes ſuꝑ h̃ ſpẽale mandatũ. Vñ papa
h̃ audiẽs dedit illis dilatõem vſqꝫ ad octa
uas pentecoſtes ꝑ beneficiũ reſtitutionis.
Nota dilatõem dandã ꝑ beneficiũ reſti
tutionis ad depoſitiones teſtiũ ⁊ alia mu-
nimenta portãda que in termino cõſtituto
fuerunt omiſſa.

Caſus. Pater ⁊ mr̃
Conſtitutus. magiſtri. xv. ⁊ iohis
fratris ipſiꝰ canonici poneñ. habebãt q̃ſdã
poſſeſſiones cõmunes. matre eoꝝ defun-
cta cui ſuccedere debẽt. g. pater ipſoꝝ eis
in minori etate cõſtitutis poſſeſſiones p̄di
ctas vtriqꝫ cõmunes vendidit ꝓ certa pe-
cunie quãtitate. ſed q2 venditio huiuſmo-
di nõ valebat ꝓ ea ꝑte que ex ſucceſſione
materna fratres cõtingebat p̄dictos eman
cipauit eoſdem ⁊ fecit eos cõtractui cõſen
tire. Preterea cõſuetudo eſt in poneñ. mu
nicipio ꝙ ſi quis vẽdat poſſeſſiões ſuas ali
cui extraneo a cõſanguinitate ſua. ille q̄ eſt
ꝓximior venditori vſqꝫ ad annũ ⁊ diem a
tempe venditionis põt offerre p̄cium emp
toribus. ⁊ illi tenent̃ recipere p̄cium ⁊ re-
ſtituere rem p̄cium offerẽti. Magiſter. xv.
ꝓ ſe ⁊ Io. fratre ſuo acceſſit ad dñm papã
et expoſuit ei p̄dicta. petens a dño papa
cũ adhuc eſſent infra tempus ad obtinen-
dũ beneficiũ reſtitutionis in integꝝ vt vẽ-
ditionẽ p̄dictam ꝓ ea portione que ex ſuc
ceſſione materna cõtingebat eoſdẽ faceret
nunciari nullã. vel ꝑ beneficiũ reſtitutiõis
in integꝝ cõtra ipſam venditõem ſubueni-
ret eiſdẽ. in alia portione paterna petebãt
ſibi ꝑ idem beneficiũ ſubueniri tanq̃ꝫ ꝓxi-
mioribus ad offerendũ p̄cium emptoribꝰ
iuxta ꝯſuetudinem municipij poneñ. ꝙ ha
ctenus omiſerunt. cũ in hoc enormiter le-
dant̃. ⁊ ipſi parati ſunt offerre p̄cium emp
toribus vel eoꝝ heredibus. Vnde mãdat
papa quibuſdã q̃tenus ſi p̄miſſa inuenerint
eſſe vera venditõem p̄dictam quo ad ꝑteꝫ
que ipſos cõtingit ex ſucceſſione materna
denũcient eſſe nullã ſi in ea iuris ſolẽnitas
eſt omiſſa. vel ſi fuit ſeruata ⁊ eos ꝯſtiterit
eſſe leſos tã ſuꝑ illa ſcꝫ materna q̃ꝫ ſuꝑ alia
portõe paterna in integꝝ eos reſtituãt. dũ
tñ qđ offerũt duxerint faciendũ. Nota

ꝙ frater ꝓ fratre ſine mãdato admittit̃ ad
ipetrandũ. Itẽ ſi iuris ſolẽnitas in ꝯctu
minoris nõ ſeruat̃ nullus eſt ꝯctus in p̄iu-
diciũ minoris. Idẽ eſt in ꝯctu eccleſie. Si
vero iuris ſolẽnitas interuenit ⁊ leſus ſit
minor vel eccleſia. ſubuenit̃ eis ꝑ benefici-
um reſtitutõis in integꝝ.

Caſus. Quia beneficiũ reſti-
Cauſa. tutionis extraordinariũ eſt et
nõ dat̃ niſi deficiẽte iure cõmuni. dubitari
poterat q̄s poſſet dare bñficiũ reſtitutõis
et ideo papa oñdit in ca. iſto q̄ iudices h̃ fa
cere poſſint h̃ mõ. Quidã ſunt iudices or-
dinarij adminiſtratõem habentes. iſti pñt
cãm reſtitutionis in integꝝ examinare ac
finire. Itẽ delegati ab eis h̃ idẽ facere pñt.
ſiue h̃ ipſis delegatis cõmiſſum fuerit ſpẽa
liter. ſiue in ipſo negocio incidat q̃ſtio reſti
tutõis. Itẽ quidã ſunt alij ordinarij nõ ha
bentes admĩſtratõem delegati ab iſtis nõ
habẽtibus admĩſtratõem ⁊ arbitri de hac
cã cognoſcere nõ poſſunt. niſi corã eis mo
ta fuerit incidẽter. In fine dicit ꝙ ĩ cã ma
trimoniali liberali criminali. arbiter aſſumi
nõ põt cũ hmõi cauſe maiores iudices exi
gãt. Nota ꝙ arbitri incidẽter cognoſcũt
de cã reſtitutõis. Itẽ in tribus caſibus
h̃ aſſignatis arbiter aſſumi nõ põt.

Caſus. Lata fuit ſnia ꝯ
Beneficio. eccleſiã a qua ſnia nõ fu-
it appellatũ. eccleſia ꝯ ſniam illã petijt bñfi
ciũ reſtitutionis in integꝝ. negata fuit re-
ſtitutio. petijt iteꝝ in alio iudicio reſtituti-
onẽ. querit̃ vtꝝ debeat audiri. Rñdet̃ ꝙ ꝺ
negari dꝫ eccleſia beneficiũ reſtitutõnis p̄
terq̃ꝫ ad appellandũ. niſi nouis defenſioni
bus ad hmõi bñficiũ ſit admittẽda. ſed re-
ſtitui dꝫ ad appellandũ. Nota ꝙ ꝯ ſniaꝫ
latã in vno iudicio. nõ dat̃ reſtitutio ĩ alio
iudicio niſi ad appellandũ. Itẽ q̃ de no-
uo emergũt nouo auxilio indigẽt.

De alienatione iudicij mutandi cau-
ſa facta. Titulus. xli.

Caſus Ali
X quorundã. qui ipetrant
lr̃as ꝯ aduerſarios ſuos. Aduer
ſarij illi anteq̃ꝫ lr̃e ad iudices ꝑ-
ueniãt vel etiã poſtea vt mãdatũ apoſtoli
cũ eludãt anteq̃ꝫ citent̃ appellant. aut cõ-
mutatõem faciũt de poſſeſſionibus ſuꝑ q-
bus ꝯtrouerſia verti ſperat̃. Sig̃ficatũ fuit
hoc dño pape. Mãdat papa q̄buſdã q̃te-
nus ſi aduerſarij taliter appellauerint. aut
de poſſeſſionibꝰ de q̄bus ꝯtrouerſiã ſperãt
cõmutatõem fecerint. vl' etiã ſi malicioſe ſe
abſentauerint. illos q̄ in poſſeſſionibꝰ ſe in
geſſerũt cõpellant ſub eoꝝ examine rñdere
ap. re. Nota ꝙ reſcriptũ extẽdit̃ ad eos
de q̄bus in ipſo mẽtio facta nõ fuit ⁊ ꝯue-
niunt̃ ꝑ illud. ſed h̃ eſt ꝓpter dolũ ⁊ fraudẽ
ipſoꝝ de bñficio hmõi decretalis.

Caſus. Apud ypretũ aliq̃n
Ex parte emergũt qões inter laicos
eiuſdẽ loci q̃ dirimi debẽt ꝑ iudiciũ ſecular̃
quidã clerici faciũt ſibi cedi actões ab aliq
bus laicis dono vl' p̄cio vt aduerſarios tra
hãt ad eccleſiaſticũ foꝝ ⁊ ſic p̄dã ex tali cõ
mertio aſſequunt̃. Scabini. i. officiales eiꝰ
dem loci ſignificauerũt h̃ dño pa. Vñ ſuꝑ
h̃ ſcribit q̄buſdã dicens ꝙ hmõi ceſſiones
et emptões litiũ ꝓhibent̃ ꝑ leges. ita ꝙ ia
ctura cauſe afficiãt illos q̄ aduocãt ſibi pa
trociniũ potẽtioꝝ. ⁊ odioſe ſunt hmõi ceſſi
ones. q2 ex cupiditate ꝓcedũt. Vnde man
dat quibuſdã q̃tenus p̄dictos clericos cõ
peſcant ab hmõi p̄ſumptõe ꝑ cenſurã eccle
ſiaſticã. Nota hic ꝙ clerici ꝯueniri poſ-
ſunt laicos corã eccleſiaſtico iudice ſi hoc
eſt de ꝯſuetudine illius loci.

De arbitris. Titulus. xlij.

Caſus. Statuit cõciliuꝫ
Ane africanũ ꝙ ſi inter ep̄os
cã ṽtit̃ ⁊ ipſi ſuꝑ h̃ voluerint eli
gere arbitros aut vnũ eligãt aut
tres q̃ꝝ triũ ſequant̃ ſniam aut duoꝝ.
Nota ꝙ arbitri ĩpari numero eligi debẽt.

Caſus. Alanus p̄ſbiter in-
Non ſine ſtitutus fuit capellanꝰ in ec
cleſia ſancti alfredi ꝑ archidyaconũ ꝺ ſucl-
le. Eodẽ archidyacono mortuo. m. nepos
ipſius q̄ archidyacono in ipſa eccleſia ſuc-
ceſſit eũdem p̄ſbiteꝝ capellanũ iteꝝ inſti-
tuit ibidẽ. ⁊ illum fecit poſtmodũ p̄dicta ec
cleſia ſpoliari. tandẽ ꝑ fraudẽ ⁊ dolum ip-
ſius. m. extortũ fuit ab ipſo iuramẽtũ vt ar
bitriũ duoꝝ clericoꝝ ſuſciperet ⁊ ſeruaret

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

et illi arbitri fuerũt ꝙ ipſe.m.ꝑdicto ꝑſbite
ro.v.marcas ꝑſolueret ⁊ toti cederet que-
ſtioni. Vñ ꝑſbiter iſta ſignificauit dño pa-
pe. Et ipſe ſcribit ſup hoc archiepõ ebora
ceñ. dicens ꝙ nõ decet aliquatenus ſuſti-
nere vt qđ ꝑperaꝫ arbitrati ſũt relinqui de
beat incorrectũ. mandãs quatenus ſi ꝑfa-
ti cõfeſſi fuerint ſe tã nequiter arbitratos
fuiſſe vel aliąs de h̃ ꝯſtiterit dictũ ꝑſbiteꝝ
ab illo iuramẽto abſoluat ⁊ ipſum reſtituat
ad eccleſiã ſuam. vel ſi arbitriũ ipſum fue-
rit equitate ſubnixũ vtranqꝫ ꝑtem ad ipſiꝰ
obſeruantiã cõpellãt. Nota ꝙ arbitriũ
inique latũ nõ valet. Item ſup re ſpũali
cõpromitti poteſt in clericũ.

Caſus. V. clericus q̃ndã
Peruenit. ſororẽ ſuã tradidit in vxo-
rẽ. g. de cal'. ꝓmittens eidẽ. g. ꝙ annuatim
daret eidẽ. v. ſolidos ſterlingoꝝ. Sup eiſ-
dem. v. ſolidis orta fuit diſcordia inter ip-
ſos. Unde ſup hoc ꝓmiſerunt in q̃ttuor ꝑ
ſonas que taliter arbitrate fuerũt ꝙ idem
g. ꝑciperet annuatim decimas q̃s. V. ha-
bebat in ꝑrochia de cal'. ꝓ. v. ſolidis predi
ctis. Significatũ fuit hoc dño pape. quia
hmõi arbitriũ in poſteꝝ eccleſie poſſet eſſe
dãnoſum. mãdat papa cuidã. q̃tenus ſi eſt
ita ꝑnominatũ. g. moneat ⁊ cõpellat vt ꝑ-
dictas decimas oĩno liberas dimittat nec
hmõi occaſione vlterius aliqđ ſibi ꝓpter h̃
vendicare ꝑſumat. ⁊ clericũ illum moneat
vt cũ eodem. g. amicabiliter cõueniat.
Nota ꝙ factũ ꝑlati in damnũ eccleſie va-
lere nõ debet nec delictum ꝑſone in dam-
nũ eccleſie debet redundare.

Caſus. Inter abbatẽ et
Dilecti filii. cõuentũ de ſtardineñ. ci
ſtercieñ. ordinis ex ꝑte vna. ⁊ hoſpitalari-
os ex altera. vertebaẽ q̃ſtio ſup vſuario cu
iuſdã nemoris. in reginã francoꝝ fuit cõ-
ꝓmiſſum vtrimqꝫ ſub certa pena. Ipſa au
ditis cauſe meritis ꝑ diffinitiuã ſñiam ar-
bitriũ ꝓmulgauit de cõſilio quorundã epi
ſcopoꝝ. Hoſpitalarij h̃ intelligẽtes ꝙ femi
ne ſm regulã iuris ciuil' a publicis officijs
ſint remote ⁊ etiã ſi inter libertos ſuos au
dientiã ſuſceperit ex illaꝝ ſñia nec pena cõ
mittiẽ nec pacti exceptio daẽ. ipſius arbi-
triũ obſeruare cõtemnebãt. Propẽ qđ mo
nachi cõqueſti ſunt dño pape. Vñ ſuper h̃
papa ſcribit quibuſdã dicẽs. licꝫ femine vt
dictũ eſt a publicis officijs ſint remote. q̃
tñ iuxta ꝯſuetudinẽ approbatã que ꝓ lege
ſeruaẽ in ꝑtibus gallicanis. hmõi femine ꝑ
cellentes habẽt ordinariã iuriſdictõem in
ſubditos ſuos. mãdat papa iſtis iudicibus
q̃tenꝰ cõpellãt iſtos hoſpitalarios ꝑ penã
in cõpromiſſo appoſitã ap. re. vt arbitriuꝫ
ipſum ſicẽ ꝓuide latũ eſt ⁊ ab vtraqꝫ ꝑte ſpõ
te receptũ obſeruẽt. ꝑcipue cũ epoꝝ ꝑñtia
et ꝯſilio fuerit roboratũ. Nota ꝙ ꝯſuetu
do dat iuriſdictõem ꝑſone que alias inabi
lis eſt ad iudicandũ. Iteꝫ eccleſia ⁊ viri
etiã religioſi poſſunt petere penã.

Caſus. Abbas đ
Cum tempore. ꝑigania ꝑuilegia ⁊
alias indulgẽtias a ſede apoſtolica tꝑe. C.
meruit obtinere. ꝓpter qđ epũs merſburg.
dyoceſanus eius ꝯ ipſum grauiter eſt cõ-
motus. Vñ abbas ſup cõtrouerſiis q̃ inter
ipſum ex ꝑte vna ⁊ epũm ⁊ q̃ſdã monachos
ipſiꝰ abbatis ex ꝑte altera vertebanẽ. ꝓmi
ſit ſe arbitriũ archiepĩ magdeburgeñ. fide
hinc inde data ſeruatuꝝ. Idem archiepũs
arbitriũ ſub certa forma ſup cõtrouerſiis il
lis ꝓmulgauit ꝓnunciãs ꝙ abbas renũci-
aret ꝑuilegijs ⁊ indulgẽtijs libertatis. De
mũ orta eſt diſcordia inter ipſos occaſiõe
hmõi arbitrij. Propter qđ ipſe abbas ⁊ ꝓ
curatores epĩ ad ſe. ap. acceſſerunt. Papa
examinato cõpromiſſo ⁊ arbitrio. q̃ cõſti-
tit ei legitime ꝙ fide hinc inde data cõpro
miſſum fuit in archiepũm ꝑdictum. arbitriũ
ipſum decreuit obſeruandũ. exceptis capi
tulis illis que ꝯ libertatẽ ipſius monaſterij
et duaꝝ capellaꝝ eiuſdem in arbitrio ſunt
exp̃ſſa. q̃ ⁊ ſi ſpõte vellet abbas illis renũ-
ciare. de iure tñ nõ poſſet renũciare ꝑuile-
gijs vel indulgẽtijs libertatis ſine licentia
romani põtificis. que indicãt monaſteriuꝫ
ad ius ⁊ ꝓprietatẽ romane eccleſie ꝑtine-
re. Nota ꝙ iuramentũ qđ tangit ius al
terius nõ tenet. Itẽ arbitriũ ꝓ ꝑte tenet
et ꝓ ꝑte nõ tenet. Itẽ exẽptus nõ poteſt
renũciare priuilegio libertatis ſine licentia
illius cui ſubeſt.

Caſus. Reus ꝯuen
Cum dilectus. tus corã iudice ꝑt re
cõuenire actorẽ ſuũ. querebaẽ vtꝝ corã ar
bitris locũ haberet recõuentio ſicut in iu-
dicio cũ arbitria ad inſtar iudicioꝝ ſunt re
dacta. Rñdit papa ꝙ licet in iudicio ꝯuen
tus recõuenire valeat ꝯuenientẽ tñ coram
arbitris recõuentio locum nõ hꝫ. q̃ arbitri
iudicare nõ ꝑñt niſi de his tm̃ ſup q̃bus in
eos extitit cõpromiſſum. Nota ꝙ recõ-
uentio corã arbitris fieri nõ põt.

Caſus. Inter ꝑorẽ ſan-
Cum olim. cti bartholomei lucañ.
ex vna ꝑte. ⁊ rectorem ⁊ fratres hoſpitalis
ſancti bartholomei ex altera ſup eligẽdis
rectore ⁊ fratribus in ipſo hoſpitali q̃ſtio
vertebaẽ. Sup h̃ cã cõmiſſa fuit quibuſdã
iudicibus. Tandẽ vtraqꝫ ꝑs in ipſos iudi
ces cõpromiſit. ⁊ ipſi ꝓtulerũt arbitriũ. ſup
quo vtrimqꝫ dubitatio eſt exorta. quã peti
erũt ꝑ ſe. ap. declarari. Dñs pa. publico in
ſtrumẽto arbitriũ ꝯtinente diligẽter inſpe-
cto. inuenit ꝙ ꝑor ſancti bartholomei ſm
formã arbitrij teneẽ habere ꝯſiliũ cũ fami-
lia hoſpitalis. ⁊ tractare cũ ea de inuenien
do rectore. ꝓpter qđ dicit pa. ꝙ niſi prior
tractauerit cũ familia hoſpitalis ⁊ ipſiꝰ ꝯſi
liũ requiſierit ſup inueniẽdo rectore. nõ hꝫ
poteſtatẽ eligendi rectorẽ. ⁊ ſi elegerit ele
ctio irrita erit. ſed habito cõſilio ⁊ tractatu
ſup hoc cũ familia prior poterit eligere re-
ctorẽ ſiue cõcordet ſiue diſcordet familia
cũ ipſo rectore. Nota ꝙ forma arbitrij
ſeruanda eſt. Itẽ aliquis teneẽ req̃rere
ꝯſiliũ alterius ſed nõ teneẽ illud ſequi.

Caſus. Prohibeẽ in hoc
Cõtingit. c. ne ſup rebus ſpiritualibꝰ
cõpromittaẽ in laicũ. Nota ꝙ nõ valet
cõpromiſſio facta in laicũ de ſpũalibus.

Caſus. Inter hoſpitalari-
Per tuas. os ſancti iohãnis ⁊ pleba-
nũ de piſcia ſup hoſpitale ſancti allucij qđ
vertebaẽ. Cauſa ſup hoc fuit cõmiſſa ianu
enſi archiepõ. Tandem ꝓcurator plebani
cũ ꝑte altera autoritate ianuẽ. archiepĩ iu-
dicis delegati cõpromiſerũt de queſtione
illa in vnũ clericũ ⁊ duos laicos. iuramẽto
a ꝓcuratore plebani interpoſito. illi ꝓtule
runt arbitriũ hoſpitalarij impetrauerũt lit
teras ad archiepũm piſanũ ſup executõe ar
bitrij. cũ plebanus nollet arbitriũ obſerua
re. plebanus coraꝫ archiepõ ꝓpoſuit ꝙ ad
cãm tractandã ꝓcuratori dedit generale
mandatũ. nõ tamen ei mãdauit vt ſine ſpe
ciali mãdato cõpromittere poſſet vel trãſi
gere. ⁊ ꝓcurator ille de mandato capituli
ſui nõ fuerat ꝯſtitutus. ⁊ ideo dicebat arbi
triũ nõ valere. cũ ꝓcurator fines mandati
exceſſerit. ⁊ ꝑterea illđ arbitriũ erat ꝑ vnũ
clericũ ⁊ duos laicos ꝓmulgatũ. ⁊ ideo eti
am nõ valebat. Archiepũs ſup his cõſuluit
dñm papã. Rñdit papa ꝙ ſi ex ꝑte plebani
arbitriũ receptũ fuerit. indiſtincte ratũ de-
bet haberi ⁊ executõni mandari ſm formã
mandati aplĩci. ſi vero nõ fuit receptũ di-
ſtinguiẽ vtꝝ fuerit de obſeruãdo ipſo pe-
na ſtatuta an nõ. ſi pena fuit ſtatuta poteſt
agi ad penã. ſi nulla fuit pena ſtatuta ſed
ſimpliciter cõpromiſſum fuit ꝙ ſtareẽ ſñie
arbitroꝝ. ꝓcurator ad intereſſe poterit cõ
ueniri. q̃ iuramento ſuo ſeipſum ꝑſonaliẽ
obligauit ⁊ nõ eccleſiã. qđ autẽ a duobus
laicis ⁊ ab vno clerico diciẽ eſſe latũ nõ no
cet cũ autoritate dicti archiepĩ factum ſit
cui cã de qua cõpromiſſum eſt fuerat dele
gata. Nota ꝙ ꝓcurator generaliter da
tus ad agendũ vel defendendũ nõ põt cõ-
ꝓmittere vel trãſigere ſine ſpeciali manda
to. Itẽ ꝓcurator de ꝯſenſu capituli ꝯſti
tui dꝫ. Itẽ ꝓcurator fines mãdati nõ dꝫ
excedere. qđ ſi fecerit eccleſia vel dñs non
teneẽ nec ei nocet vt hic ꝑtꝫ. Itẽ iuramẽ
tũ ꝑſonale eſt. ⁊ ideo nõ obligat aliũ q̃ꝫ iu-
rãtẽ. Itẽ i laicũ ⁊ clericũ etiã đ re ſpũali
autoritate ſuꝑioris ꝑt ꝯpromitti vt hꝫ videẽ

Caſus. Vacãte ꝑpoſitura
Ex parte ſancti cũberti in colonia. ca
nonici illius eccleſie vota ſua diuiſerũt in
duos. Quidã elegerũt. h. de iuliaco. ⁊ qui
dam alij elegerũt. c. de lẽbardia. Poſtmo
dum cũ ꝑtes eſſent in ꝑſentia coloñ. archi
epĩ ⁊ tractarent ſup hmõi electõibus. in ip
ſum ſup h̃ fide ꝑſtita cõpromiſerũt. qui cau
ſe meritis diligẽter auditis ⁊ intellectis di
em ad ferendã diffinitiuã ſñiaꝫ ꝑtibus aſſi
gnauit. Pendẽte dilatõe electꝰ. h. de iulia

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

co de medio eſt ſublatus. Archiepꝰ ħ audito canonicis ꝓhibuit ne pēdēte ſua ſnīa ad aliā electōem ꝓcederēt. Sȝ quidā coꝝ nihilominꝰ .b. coloñ. canonicū i ꝑpoſitū elegerūt. Dic q̄ ferri debuit ſnīa ꝑtibus corā archiepō ꝯſtitutis, dictꝰ .b. allegauit ꝙ archiepꝰ vlteriꝰ ꝓcedere ñ dēbat cū ꝑ mortē alteriꝰ cōpromittētis videaꝛ cōpromiſſū finitū. Archiepꝰ ꝯſuluit ſuꝑ ħ dñm pa. Rñdit papa ꝙ lȝ cōpromiſſū ꝑ mortē ipſiꝰ .h. ſit finitū tñ ꝑus ꝺ merit̄ ꝑoris electōis cognoſcere debuit q̄ȝ ꝓceſſus fieret ad ſcđaȝ q2 ſi dictꝰ .C. ſupſtes ius hȝ. ſcđa nō tenet

Nota ꝙ finiꝛ cōpromiſſum ꝑ mortē alterius cōpromittētis. ſecus in iudicio.

Caſus. Inter epm feltreñ.

Expoſita. et bellimeñ. ex vna ꝑte. ⁊ ciues teruiſinos ex altera. ſuꝑ diſtrictu ſeu iuriſdictionibꝰ ⁊ rebꝰ alijs qđ ꝯtebaꝛ. q̄ ꝑ ſnīam hoſtieñ. epi ap. ſe. legati fuit terminata. tādē occaſiōe ipſiꝰ ſnīe quedā diſcordie orte fuerūt inꝛ eos. ſuꝑ quibꝰ diſcordijs ꝑtes cōpromiſerūt in ducē venetoꝝ. ⁊ vt eꝰ arbitriū ſeruareꝛ obſides ſuꝑ ħ ab vtraqȝ ꝑte recepit. Papa inſuꝑ illud duci mādauit vt ad cōponēdū inꝛponeret ꝑtes ſuas. Idē dux ꝯ ſnīam legati iniquū ꝓtulit arbitriū. Epꝰ feltreñ. ꝯqueſtus fuit dño pa. Et ipſe ſcribit qbuſdā iudicibꝰ ſuꝑ ħ dicēs. ꝙ licȝ eidē duci lr̄as ſuas miſiſſet vt ad cōponendū inꝛponeret ꝑtes ſuas. nō tñ fuit ſue intentōis imutare ſnīam legati vl̄ ſuſcitare qōes ꝑ eā ſopitas. Uñ mādat q̄tenꝰ nō obſtātibus lr̄is illis qcqd ꝑ dictū ducē factū inuenerint ꝯ dictā ſnīam debeāt in irritū reuocare. diſtrictiꝰ inhibētes eidē ne vlterius i cōpromiſſo ꝓcedat. ⁊ cōpellētes eundē ꝑ cēſurā eccl'iaſticā ad reſtōem obſidū datoꝝ vt ipſiꝰ arbitriū obſeruareꝛ. No. ꝙ recurrēdū eſt ad intētionē ſcribētis Itē arbiter de alio arbitrari nō dȝ niſi ꝺ q̄ cōpromiſſum eſt. qđ ſi fecerit nō valȝ. ⁊ ita forma cōpromiſſi ſeruāda eſt.

Caſus. Quidā laicꝰ. C. no

Innotuit. mine ipetrauit lr̄as ꝯ .U. laicū ſuꝑ q̄dā ſūma pecunie ad q̄ſdā iudices delegatos. corā qbus dictus. U. tractꝰ fuit in cām. Tādē fuit a ꝑtibus i duos arbitros cōpromiſſū. ita ꝙ ſi illi duo ad inuicē diſcordarēt terciū adderēt iudices noīati. retēta penes ſe ꝑtāte cōpellēdi ꝑtes ad obſeruādū arbitriū ꝑ dictos arbitros ꝓmulgādū. Sȝ cū dicti arbitri nō poſſent eſſe cōcordes dicti iudices terciū adiūxerūt q cū altero illoꝝ dictū. U. ꝯdēnauit. Idē. U. a dictis iudicibus cōpellebaꝛ ſnīam obſeruare. Inde ſentiēs ſe grauari ad ſe. ap. appellauit. Sȝ ipſi eius appellatōe ꝯtēpta tulerūt excōicatōis ſnīam i eundē. Uñ mādat pa. q̄tenus ſi eſt ita dictā ſnīam denūcient eſſe nullā. cū iuri ſit ciuili ſtatutū vt cōpromiſſum de incerta ꝑſona i arbitriū aſſumēda nō teneat. Nota ꝙ cōpromiſſum de incerta ꝑſona aſſumēda in arbitriū nō tenet. Item ſnīa excōmunicatōis poſt legitimā appellatōem lata nulla eſt.

Caſus. Inter abba

Cum a nobis. tiſſaȝ ⁊ ꝯuentū iotreñ monaſterij. ⁊ archiepm ſenoñ. ꝯtebaꝛ qđ ſuꝑ eo ꝙ idē archiepꝰ dicebat monaſteriū ipſū metropolitico iuꝛ ſibi ſubeſſe petēs ꝑterea ab ipſo monaſterio ꝓcuratōes ⁊ res alias. Tandē ꝯcorditer a ꝑtibꝰ cōpromiſſū fuit in .R. ſancti angeli dyaconū cardinalē ap. ſe. legatū. ⁊ cōpromiſſum fuit ſub certa pena ꝙ ꝑciſe ꝑerent arbitrio ſeu ordinatōi eiuſdē vl' duoꝝ mediatoꝝ. q̄s idē cardinal' ſuꝑ ħ dꝑutaret. legatꝰ ſuꝑ ħ deputauit magiſtꝝ .p. capellanum dñi pa. ⁊ .J. archiđ. ſenoñ. mediatores. ⁊ ipſi ordinādo ⁊ diffiniendo cām hmōi ꝛminauerꝛ. Poſtmodū petierūt ꝑtes a dño pa. vt ordinatōȝ ⁊ diffinitōȝ ꝑdictā ꝯfirmaret. ⁊ ipſe q̄d ꝑ dictos mediatores ſuꝑ ħ factū fuit ꝯfirmauit.

No. ꝙ ħ decr. nō ꝯdicꝛ iuri. q2 lȝ i certo arbitrio cōpromitti poſſit. tñ ſic pōt cōpromitti ꝙ valeat arbitriū qđ laudatū fuerit arbitratu cardinal'. ff. de arbitris. Si ita.

Caſus. Queritur ſi

Cōpromiſſum. cōpromiſſum in arbitros extendaꝛ ad cōpromittentis heredes. Rñdeꝛ ꝙ nō niſi in cōpromiſſo de heredibus ſit cautū. Nota ꝙ cōpromiſſio nō tranſit in ſucceſſores niſi de ipſis facta fuerit exꝑſſa mentio.

Explicit liber primus.

Incipit liber ſecundus

Rubrica. De iudicijs.
Titulus. Primus.

E quouultdeo.

Caſus. Quidaȝ ipetebat quouultdeū epm centurieñ. petijt illū introduci in ꝯcilio affricano. Interrogatus fuit an cū aduerſario ſuo vellet in iudicio experiri. ꝑmo id ꝓmiſit. altera die rñdit ħ ſibi nō placere atqȝ receſſit. Petebat aduerſarius vt remoUereꝛ ab epatu. ⁊ ꝙ ꝯciliū excōicaret ipſum. ſtatutū fuit i cōcilio ꝙ nullus eidē quouultdeo cōicet donec ſatiſſactōe ꝑſtita fuerit abſolutus. ⁊ ſic fuit excōicatus. epatus tñ ante cauſe exitū adimi ſibi nō debet. Nota ꝙ ꝓpter ꝯtumaciā aliqs eſt excōicandus. nec debet abſolui niſi ſatiſfecerit. ſed in ꝑncipali cā ꝓcedi nō debet. Item ſine cauſe cognitōne nullus deponi debet.

Caſus. Statutū fuit

Decernimus in ſynodo eugenij pape ꝙ laici negocia eccleſiaſtica tractare nō ꝑſumāt. Itē ꝑlati eccleſiaꝝ de negocijs eccleſiaſticis nō diſponāt iudicio laicoꝝ. ⁊ ꝑcipue de ſpūalibꝰ. ⁊ ꝓpter coꝝ ꝓhibitōeȝ nō dimittāt eccleſiaſticā iuſticiā exercere.

Nota ꝙ laici eccl'iaſtica negocia tractare nō debēt ⁊ maxime ſpūalia. Itē oēs ꝑlati ſunt iudices ordinarij. Itē abbas eſt nomē dignitatis. Itē ꝓpter ꝓhibitōeȝ laicoꝝ nō debet iudex eccleſiaſticus omittere exercere iuſticiā eccleſiaſticā.

Caſus. Dicíꝛ hic ꝙ cā iuris patronatꝰ ita eſt annexa

Quanto ſpūalibus cauſis ꝙ nullꝰ niſi iudex eccleſiaſticus ꝺ ea iudicare debeat. Nota ꝙ cā mixta inꝛ ſpūalē ⁊ ciuilē magis ſequiꝛ naturā ſpūalis q̄ȝ ciuilis. Itē idē iuris eſt i cōnexis quo ad iuriſdictionē ſicut in mere ſpūalibus. Itē rōe rei potius diciꝛ ſpūalis q̄ȝ rōne ꝑſone. ⁊ ſic qđ eſt minus dignū in ſui ſubſtātia maioris eſt efficacie quo ad iuriſdictionē.

Caſus. Quidam clerici

At ſi clerici tracti fuerūt inuiti corā iudice ſeculari. cōuicti vel cōfeſſi fuerūt ibi de crimine. q̄rebaꝛ an ꝓpter talē cōfeſſionē ſint a ſuo epō ꝯdemnandi. Rñdeꝛ ꝙ ꝓpter cōfeſſionē illam nō ſunt a ſuo epō cōdēnandi. q2 ſicut ſnīa a nō ſuo iudice lata nō tenet. ita ⁊ cōfeſſio facta corā eodē. Si vero corā epō ſuo ꝺ criminibus in iudicio cōuicti fuerint vel ꝯfeſſi dūmodo ſint talia crimina ꝓpter q̄ ſuſpēdi debeāt vl' deponi ſuſpēdendi ſunt a ſuis ordinibꝰ vl' ab altaris miniſterio ꝑpetuo remouēdi. Secūdo querebaꝛ vtꝝ epi diſpēſare poſſint cuȝ clericis q adulteria cōmiſerꝛ. Rñdit pa. ꝙ epꝰ diſpēſare pōt cū clericis poſt pactā penitentiaȝ de adulterijs ⁊ alijs criminibꝰ q̄ ſunt minora. Tercio queriꝛ vtꝝ clericꝰ depoſitus iudici tradēdus ſit ſeculari. Rñdeꝛ ꝙ clericū pro ſuis exceſſibus depoſitū epꝰ nō debet iudici tradere ſeculari. q2 cū ſuo ſit functꝰ officio duplici afflictōe nō dȝ ipſum affligere. Nota ꝙ ꝯfeſſio facta corā nō ſuo iudice non ꝑiudicat ꝯfitenti nec ſententia a nō ſuo iudice lata. Item epꝰ pōt diſpenſare in adulterio. Item nō eſt quis dupliciter puniēdus. Itē depoſitus ſeculari iudici tradi nō debet.

Caſus. Quidā habebāt

Ceteꝝ quia. poſſeſſiones in feudū ab eccleſia bonoñ. Iſti vaſalli eccl'ie trahebātur in cām ſuꝑ poſſeſſionibus illis corā delegatis a quibuſdā alijs qui dicebāt ſe potiores in feudo illo. Iſti excipiebāt ꝙ ꝑati erant rñdere corā dño feudi. Judices hoc nō obſtāte ſnīam excōmunicationis ſeu etiam interdicti ꝓmulgabant in ipſos. Epꝰ dñs feudi ſignificauit hoc dño pa. Unde diſtrictius id fieri ꝓhibet q̄ȝdiu illi ꝑati fuerint ſuꝑ poſſeſſionibus illis in ꝑſentia epi dñi feudi iuſticiā exhibere. Nota cū vertiꝛ queſtio feudi inter vaſallos coram dño feudi cā illa tractari debet.

Caſus. Prior ⁊ clerici

Dilecti filii. de giſeburna habebant queſtionē cōtra eboraceñ. archiepm. Cōqueſti ſunt ſuꝑ hoc dño pape ⁊ ipſe cauſaȝ illam cōmiſit quibuſdā. mandās eiſdem vt

attentius ꝓuideāt ne inquirāt cuiuſmodi actio intentetꝛ ſicut a multis fieri ſolet. ſed ſimpliciter factū ⁊ cām facti diligēter inquirant. ⁊ ſm formā canonū cām terminare ꝓcurēt. Nota ꝙ ſm canones actõeʒ nullus tenetꝛ ꝓponere ſed cām ſufficit dicere.

Intelleximus. Caſus. Querebatur vtꝝ excõicatus in iudicio ſtare poſſit. Rñdetꝛ ꝙ cõueniri põt ⁊ ꝑ aliū reſpondere ne de malicia ſua videatꝛ cõmodū reportare. Nota ꝙ excõicatus ɔueniri p̃t ⁊ ꝑ aliū ꝺ rñdere. Itē qs p̃t facere ꝑ aliū qꝺ ꝑ ſe nõ p̃t. Itē nemo dʒ de ſua malicia cõmodū reportare.

Clerici. Caſus. In archiep̃atu ſtrigonieñ. de ɔſuetudine ɔueniebantur clerici corā iudice ſeculari de criminibus. Queſiuit ſtrigonieñ. archiep̃s a dño pa. qd ſuꝑ h̃ eſſet ſeruādū. Et ipſe rñdet cū dicat impator ꝙ leges non dedignantꝛ ſacros canones imitari. in qbus generaliter traditꝛ vt clericus de oī crimine corā eccleſiaſtico iudice debeat ɔueniri. mādat papa eidē vt in hac ꝑte non ꝑmittat canonibus ex aliqua ɔſuetudine p̃iudiciū generari. Nota ꝙ leges nõ dedignantꝛ ſacros canones imitari. Itē clericus de oī crimine corā eccl'iaſtico dʒ ɔueniri. Item ɔſuetudo ī hac ꝑte nõ p̃iudicat canonibꝰ.

Cauſam. Caſus. Fratres dunelmēſis monaſterij habebāt cām cū monachis ſancti albani. Papa cõmiſit cām illam cuidā iudici delegato mandans eidē vt inter cetera ꝓuideat vt frēs dunelmēſis monaſterij ingrediantꝛ cām cū aſſenſu ⁊ voluntate ep̄i ſui. ne ſi forte monachi ſancti albani obtineāt ep̄s dunelmēſis dicens ſe abbatē illoꝝ litem ſopitā valeat ſuſcitare. Nota ꝙ capitulū ſine ɔſenſu p̃lati ad agendū vel defendendū admitti non debet. Itē iudex ꝓuidere debet an ꝑſona que agit vel defendit ſit legitima.

Cum nõ ab hoīe. Caſus. Clerici aliqñ dep̄hendūtur in furto homicidio vel ꝑiurio vel alijs qbuſcūqʒ criminibus. queritꝛ vtꝝ liceat regi vel cuilibet iudici ſeculari eos iudicare. Rñdetꝛ ꝙ ſi clericus in q̄cunqʒ ordine fuerit ɔſtitutus in furto vel alio q̄cunqʒ crimine dep̄henſus fuerit ⁊ ɔuictus. ab eccleſiaſtico iudice deponi dʒ. Et ſi depoſitus incorrigibilis fuerit ſuſpēdi dʒ. Deinde creſcēte cõtumacia excõicari dʒ. Et ſi poſtmodū in ꝓfundū maloꝝ veniēs ɔtēpſerit. cū eccleſia nõ habeat qd vltra faciat tradēdꝰ eſt curie ſeculari. ita ꝙ ei deputetꝛ exiliū vꝉ alia pena legitima inferatꝛ. Nota ꝙ clerici in q̄cunqʒ crimine ⁊ q̄cunqʒ ordine dep̄henſi fuerint a ſuo iudice ſunt cõdemnādi. Item creſcēte cõtumacia creſcere debʒ pena. Itē clericus incorrigibilis tradi debet curie ſeculari.

Quia. Caſus. Quidā noīe. x. v. ꝑ violentiā occupauit eccleſiā. p. clerici. Ipſe. p. clericus ipetrauit lr̃as ɔ̄ dictū x. v. ſuꝑ eccleſia illa. Tandē ille. x. v. mortuꝰ eſt. R. clericus eandē eccleſiā poſtmodū ē ingreſſus. dubitabatꝛ vtꝝ ille. R. ꝑ lr̃as ipetratas ɔ̄ dictū. x. v. ſuꝑ eadē eccl'ia poſſet cõueniri. Cõſultus papa p̃cipit vt ſm formā p̃oꝝ lr̃aꝝ inter dictos. R. ⁊. P. corā eiſdē iudicibus ꝓcedatꝛ ſicut inter eundē. p. ⁊ dictū. x. v. ſi viueret ꝓcederetꝛ. Nota ꝙ ꝑ reſcriptū cõuenitꝛ ſucceſſor qui ſuccedit in viciū nec põt hic allegare bonā fidē cū eccl'ia ſine iuſto titulo poſſideri ꝺ inꝛ nõ poſſit.

Cum veniſſent. Caſus. Dicitꝛ hic ꝙ qñ oritꝛ queſtio de p̃uilegijs romane eccleſie. nõ debet de ipſis iudicare niſi ſolꝰ papa. Nota ꝙ eiꝰ eſt interpretari cuius eſt cõdere. Item cauſa priuilegioꝝ ſedis apo. generali mādato nõ delegatur.

Nouit ille. Caſus. Rex francie ⁊ rex anglie ſuꝑ quadā diſcordia quā inter ſe habebāt occaſiõe feudi ſuper comitatu pictauie cõpoſuerꝛt ad inuicē et illa cõpoſitio iuramēto interpoſito hinc et inde fuit ɔfirmata. Tandē rex frācie iuramēto illo nõ obſtāte venit ɔ̄ illā cõpoſitionē occupādo comitatū p̃dictū. Rex anglie ſepe monuit ipſum vt cõpoſitõem illā ſeruaret ⁊ pacta inita inꝛ eos. Sʒ cū ille deſiſtere nollet. rex anglie denūciauit h̃ eccleſie. Vñ dñs pa. intellecta denunciatõe illa qꝛ ille veniebat ɔ̄ pacē ⁊ pacis federa iuramento firmata. cū ad ipſuʒ ꝑtineat corrigere quemlibet chriſtianū de peccato. ſcribit dñs pa. p̃latis francie. ⁊ p̄mo inducit ɔ̄ regem illū autoritatē euāgelij. ſi peccauerit inte frater tuus. nec tñ ꝓpter h̃ vult derogare iuriſdictõi ipſius in aliq̊. nec intendit iudicare ꝺ feudo ſed decernere ꝺ peccato cuius cēſura ad ipſum ſpectat. niſi ꝑ p̃uilegiū vel ɔ̄riam ɔſuetudinē iuri cõmuni aliqd ſit detractū. Tandē oñdit ꝙ rex nõ dʒ ſibi ad iniuriā reputare exemplo valētiniani ⁊ alioꝝ impatoꝝ oñdendo ꝙ ad ipſum ꝑtinet corripe quēlibet ꝺ peccato ⁊ pacis federa reformare. In fine p̃cipit cuidā legato vt in negocio ipſo ꝓcedat ſm traditā ſibi formā. niſi dictus rex vꝉ ſolidā pacē reformet vel treugas ineat cõpetētes. vel ſaltē patiatꝛ humiliter vt qdā abbas ⁊ archiep̄s bituriceñ. qbus negociū h̃ cõmiſit de plano cognoſcāt vtꝝ iuſta ſit querimonia quā ɔ̄ eum ꝓponit rex anglie vel eius exceptio ſit legitima quā ꝓponit ɔ̄ ipſū. Nota ꝙ papa nõ debet alioꝝ iura ꝑturbare. nec ecõtra. cū iuriſdictio ſit diſtincta. Itē admonitio euangelica dʒ p̃cedere denunciatõem. Itē queſtio feudi ad dñm feudi ꝑtinet niſi ɔſuetudo p̃iudicet vꝉ p̃uilegiū. ⁊ ita cõſuetudo derogat iuri. Itē ɔſuetudo ⁊ p̃uilegiū parificantꝛ. Itē ad papā ꝑtinet corrigere quēlibet de peccato. Itē peccās põt cõpelli ad pniām. Itē in iudicio nõ eſt ꝑſonaꝝ diſtinctio attēdēda ſed ita magnū iudicabis vt puū. Itē ad eccleſiā ſpectat pacē ſeruare. Item ɔ̄ denunciatõem admittitꝛ exceptio.

Paſtoralis. Caſus. Principales ꝑſone ipſum factū ꝑ ſeipſas ꝓponere debēt niſi fuerint ita indiſcreti vt eaꝝ defectus ꝑ alios ſuppleatꝛ. Nota ꝙ in iudicio p̃ncipalis ꝑſona dʒ ꝑ ſeipſum factū ꝓponere. Itē iudex põt ſupplere defectū ꝑtis.

Examinata. Caſus. Inter nobilē virum. M. de riuaria. ⁊ q̄ſdam milites de cāpania vertebatꝛ queſtio ſuꝑ iure patronatus eccleſie ſancti angeli. de cõmuni ɔcordia ſequeſtrata fuit eccleſia illa apud vicedñm ſabineñ. Tandē idē M. intentauit actionē ſuā cõtra milites illos. vēdicādo ab eis ius patronatus ipſiꝰ eccleſie. lite ɔteſtata teſtes induxit ad ꝓbādū ꝙ ipſe ius patronatꝰ ipſiꝰ eccleſie poſſidebat. qñ vicedñs ſabineñ. eandē tanq̄ʒ ſeq̄ſtratā accepit. Cauſa iſta delata fuit ad dñm pa. ⁊ ipſe diligēter examinata cā p̃dicta actõeʒ quā intentauit ɔtra milites p̃dictos ſuꝑ iure patronatus ipſiꝰ eccleſie incõgruentē ⁊ ineptā inuenit. qꝛ cū teſtes induxerit ad ꝓbandū ꝙ ipſe ius p̄ronatus ipſiꝰ eccleſie poſſidebat qñ dictꝰ vicedñs eandē tanq̄ʒ ſequeſtratā accepit. apparet ꝙ nec rei vendicatõem intētare nec ipſius reſtitutõem poterat poſtulare. Vñ papa ꝓnunciauit intentõem ipſius nobilis nõ tenere abſoluēdo milites ab eadē. tñ ſi ɔgruentē ⁊ aptā voluerit ꝓponere actõem rñdere ſibi nihilominus teneantꝛ. Nota ꝙ cā iuris p̄ronatus corā iudice eccleſiaſtico debet tractari. Itē ei qui poſſidet nõ cõpetit rei vēdicatio nec reſtitutio. ⁊ ideo qꝛ iſte poſſidebat ius patronatus qñ ſequeſtrata fuit eccleſia nõ cõpetebat ei rei vendicatio. Item cū libellus inepte cõcipitꝛ reus ab inſtantia iudicij abſoluitꝛ. ⁊ ſi poſtea cõgrue reformetꝛ nihilominus reus tenetꝛ rñdere. Item ex hac decre. videtꝛ ꝙ actio ſm canones ſit ꝓponēda.

Cum deputati. Caſus. Magiſter et fratres militie templi in italia cõſtituti habent quoſdā in domibus ſuis quos appellant p̃ceptores. Iudices tā clerici q̄ʒ ſeculares nõ admittebant eos in cauſis ꝓ ſua iuſticia ꝓſequenda illud allegantes in repulſionē ipſoꝝ ꝙ eis coꝝ generatio nõ eſt nota. Significatum fuit hoc dño pape. Vnde ꝓhibet autoritate apoſtoli. ne aliquis hmõi p̃ceptores in ꝓſecutõne cauſaꝝ hac occaſione ab agendo ⁊ reſpondēdo repellat. Nota ꝙ qlibet p̃ſumitꝛ idoneꝰ niſi ꝓbetꝛ indignus.

Qualiter ⁊ quādo. Caſus. Precipit pa. p̃latis eccleſiaꝝ vt laicis cõquerentibus de clericis plenā iuſticiam faciant. nõ obſtantibus appela tionibus fruſtratorijs quas clerici cõtra laicos frequēter opponunt ne ꝓ defe-

ctu iuſticie clerici trahanẽ a laicis ad iudiciũ ſeculare qđ oĩno ꝓhibet fieri. Nota ꝙ nemini eſt iuſticia denegãda. Ité ap pellatõibus fruſtratorijs nõ eſt deferendũ

Ité ar. ꝙ in defectu iuſticie clerici ad iudiciũ ſeculare trahi poſſunt. ſic ecõtra ꝓpẽ defectũ iuſticie iudicis ſecularis eccl'ia p̃t ſe intromittere. j. de foro cõpe. licet. ⁊. c. ex tenore.

Caſus. Inter abbatẽ

Cauſam que et cõuentũ vindoñ. et archid̃. carnoteñ. ſup qbuſdã ꝓcuratõib⁹ q̃ſtio v̂tebaẽ. Cauſa ſup h̃ cõmiſſa fuit archidya. piſieñ. ⁊ qbuſdã alijs. Sꝫ qꝛ archidyaconus piſieñ. ſil'em fere cãm habebat ⁊ ꝑti alteri nimis fauorabilis videbaẽ. loco ipſi⁹ archid̃. ſurrogauit q̃ndã decanũ mãdãs vt nõ obſtãtib⁹ p̃orib⁹ l'ris ꝓcedat in cã p̃uia rõe. Nota ꝙ cũ iudex hꝫ ſil'em cãm cauſe ſibi cõmiſſe põt ⁊ dꝫ remoueri ⁊ alter ſurrogari. cũ ꝓpter cãm ſuã ſil'em nimis fauorabilis videẽ alteri ꝑti.

Caſus. Uacante

Exhibita nobis eccleſia virduñ. electus eſt quidã. R. noĩe. Cõtra iſtũ electũ h. archid̃. ⁊ qdã alij canonici virduñ. ſe oppoñetes iperrauerũt l'fas ꝯ ipſum ad ep̃m piſieñ. ⁊ cõiudices ſuos ſub hac forma. vt vocatis q forẽt vocãdi veritatẽ inqrerent ſup his q̃ ꝓpoſita fuerãt ⁊ alijs negociũ cõtingẽtibus. ꝑtib⁹ corã iudicibus ꝯſtitutis. p̃dictus elect⁹ qbuſdã ex illis q ꝯtra ipſum agebãt in modũ exceptõis obiecit ꝯſpirationẽ ⁊ qbuſdã excõicatõeꝫ ſe illa offerẽs ꝓbaturꝝ. Iudices interlocuti fuerũt ꝙ d̃ huiuſmodi exceptõibus ⁊ negocio p̃ncipali ſimul inqrerent nolẽtes admittere ꝓbatões ſup p̃dictis exceptõibus q̃ſi nõ eſſent iudices ſed inqſitores. ⁊ iuris ordinẽ ꝑuertendo ſimul ceperũt inqrere de exceptõibus et negocio p̃ncipali ⁊ teſtes ſup eodẽ receperũt lite nõ ꝯteſta. Uñ dictus electus ad ſe. ap. appellauit. oĩa iſta dictus elect⁹ dño pa. ſig̃ficauit. Uñ mãdat qbuſdaꝫ iudicib⁹ ꝙ cũ nõ in modũ inqſitõnis ſed cõmiſſiõis negociũ extitit delegatũ q̃ten⁹ ſi ex dictis grauaminib⁹ vel aliquo ipſoꝝ ꝯſtiterit appellatũ reuocato in irritũ qcquid poſt appellatõem hmõi inuenerint eſſe factũ. i cã ipſa iuxta ꝯtinentiã p̃oꝝ l'raꝝ ꝓcedãt p̃uia rõe. Nota ꝙ in cã electõnis oẽs vocãdi ſunt q̃s ipſuꝫ negociũ tãgit. ⁊ de oĩbus negociũ ꝯtingẽtibus inqrendũ ẽ. Itẽ ꝯſpiratores nõ admittunẽ ꝯ electũ tanq̃ꝫ inimici nec excõicati qꝛ ab agẽdo ſunt excluſi. Itẽ exceptio ꝑemptoria vt ꝯſpiratio añ li. ꝯteſta. dꝫ admitti. qꝛ eſt p̃iudicialis. Itẽ de exceptõibus ⁊ negocio p̃ncipali ꝯ iuris ordinẽ ſil' cognoſci nõ debet ſed de illis p̃mo cognoſcendũ eſt q̃ ſui natura p̃cedunt qꝛ ordo iuris ſeruari dꝫ. ⁊ fines mandati ſunt diligẽter obſeruandi.

Caſus. Inter archi

Venerabilis. ep̃um rauennateñ. ex vna ꝑte. ⁊ cõitatẽ ceruieñ. ex altera ſup iuriſdictõe ciuitatis ipſius ⁊ qbuſdã alijs articulis q̃ſtio vertebaẽ. que cõmiſſa fuit magiſtro tancredo boñ. canonico. Sed ꝑ cauillatões ceruieñ. ⁊ ſubterfugia deciſio h⁹ cauſe ꝑ trienniũ fuit ꝓrogata. ⁊ tandẽ p⁹ liẽ. ꝯteſta. ⁊ cõmiſſiones varias dicti ceruieñ. aſſerebãt inſtantiã iudicij ꝑ decurſum tꝑis ꝑijſſe. ⁊ ita nolebãt vlterius ſub examine iudicis rñdere. Archiep̃s ſignificauit h̃ dño pape. Uñ ipſe mãdat eidẽ iudici ꝙ exceptõe hmõi nõ obſtãte in negocio ipſo ꝓcedat iuxta traditã ſibi formã. Nota ꝙ inſtãtia iudicij ſm canones ꝑ lapſum triennij nõ perit qꝛ iuriſdictio iudicis eſt ꝑpetua ⁊ reſcripta ꝑpetua ſunt.

Caſus. Inter abba

Significauerũt tem ⁊ ꝯuentũ monaſterij ſancte marie de florẽtia ex vna ꝑte ⁊ cõitatẽ caſtri de ſigna floreñ. dyoc̃. ex altera ſup poſſeſſiõe vel q̃ſi iuris eligẽdi ibidẽ rectorẽ corã poteſtate floreñ. q̃ſtio v̂tebaẽ. Dicta poteſtas ꝓ monaſterio ſup poſſeſſione vel q̃ſi iuris eligẽdi rectorẽ in caſtro p̃dicto diffinitiuã ſniam ꝓmulgauit. Lata p̃dicta ſnia monachi elegerũt ibi rectorem ſed illi caſtellani nõ recipiebãt illũ rectoreꝫ et inſup poteſtas floreñ. cõpellebat abbatẽ et cõuentum ſup ꝓprietate vel quaſi p̃dicti iuris in ſeculari iudicio cõmunitati p̃dicte reſpõdere. Significatũ fuit hoc dño pape. Unde mãdat ep̃o boñ. ⁊ cõiudicibus ſuis. q̃tenus ſi eſt ita cõpellãt cõmunitateꝫ p̃dictã electũ ab eiſdẽ monachis admittere in rectorẽ caſtri p̃dicti. audituri poſtmodũ ſup ꝓprietate vel q̃ſi dicti iuris qcquid ꝑtes duxerint ꝓponendũ. Partib⁹ i p̃ſentia iudicũ cõſtitutis ex ꝑte cõitatis p̃dicte fuit excipiẽdo ꝓpoſitũ ꝙ tunc corã eis rñdere nõ tenebaẽ de iuẽ cũ tꝑs vindemiaꝝ tũc exiſteret feriatũ. Ex ꝑte monaſterij fuit rñſum. h̃ malicioſe ꝓponi vt videlꝫ cã ꝓtracta tꝑs electi p̃dicti inutiliter laberẽ. Cõſultus ſup hoc papa mãdat eiſdẽ iudicibus q̃tenus h̃ nõ obſtante ꝓcedãt in negocio p̃uia rõne. Nota ꝙ hic diuidiẽ cõtinẽtia cauſe. ſed h̃ fit ꝓpter diuerſum foꝝ

Item ex cauſa ꝓcediẽ tempe feriato vindemiaꝝ altera ꝑte inuita.

De foro cõpetenti. Titulus. ij.

Caſus.

Si quis clericus. Statuit ꝯciliũ calcedoneñ. ꝙ ſi clericus cãm habeat aduerſus aliũ clericũ. nõ deſerat ep̃m clerici cõuenti vl' de cõſilio illius aliũ iudicẽ eligãt ⁊ eccleſiaſticũ.

Nota ꝙ actor foꝝ rei dꝫ ſeq. Itẽ ſine licẽtia ep̃i clerici aliũ iudicẽ eligere nõ pñt

Caſus. Statuit cõciliũ piſieñ

Nullus. ꝙ nullus iudex ſecularis eccleſiaſticã ꝑſonam p̃ſumat diſtringere vel cõdemnare. qđ ſi fecerit ab eccleſia cui fecit iniuriã tãdiu maneat ſeq̃ſtratus quouſqꝫ ſatiſfaciat. Nota ꝙ ſeculares iudices eccleſiaſticas ꝑſonas iudicare vel ꝯdemnare nõ debent. Itẽ qui iniuriã facit eccleſie cõmunione ipſius p̃uari debet.

Caſus. Si duo ep̃i diuerſarũ

Sane. ꝓuinciaꝝ ſup aliq̃ poſſeſſione vel loco ad inuicẽ cõtendãt. ille p̃mas vel patriarcha vel archiep̃s in cuius iuriſdictione eſt locus de q̃ cõtendiẽ cognoſcat vel det iudices qui cãm dirimant. Nota ꝙ rõne rei ſortiẽ quis foꝝ.

Caſus. Diciẽ hic ꝙ

Si quis cõtra. ſi aliquis cãm habuerit ꝯ clericũ corã ep̃o ſuo eũ cõueniat. ⁊ ſi ep̃s tanq̃ꝫ ſuſpectus fuerit recuſat⁹ cõmittat alij cãm ipſam. ſed ſi actor recuſauerit illũ cui ep̃s cãm cõmiſit. ep̃s det aliquẽ q ꝑtes cõpellat vt ꝯcorditer iudices eligant ne poſſint poſtea recuſari. ⁊ idẽ eſſet ſi re⁹ recuſaret illũ executorẽ. ⁊ qcqd ꝑ illos fuerit diffinitũ ꝑ ep̃m executõni mandeẽ lege ſeruata. Nota ꝙ ordinarius p̃t recuſari

Itẽ ordinarius recuſatus põt cõpellere ꝑtes vt eligãt iudices qui d̃ cã cognoſcãt.

Itẽ delegatus ep̃i ſuã ſniam nõ põt executõi mãdare vt hic colligiẽ. cõtrariũ notaui in gloſa in hoc capl'o ſignata.

Caſus. Si clericus ꝯue

Si clericus. niat laicũ de rebus ſuis vel eccleſie. ⁊ laic⁹ dicat res illas ſuas eſſe tũc actor foꝝ rei ſequaẽ. licet de ꝯſuetudine alicubi aliter obſerueẽ. Nota regulã generalẽ. actorẽ foꝝ rei ſeq debere. in quibuſdã tñ ꝑtib⁹ aliter de ꝯſuetudine ſeruaẽ.

Caſus. Quidã noĩe

Ex tranſmiſſa R. de caſiuille coram treceñ. ep̃o traxit in cãm. B. G. ⁊. xv. milites cuiuſdam ep̃i ſup quadã poſſeſſione. Quidã nobilis vir d̃ campis coꝝ dñs ſub debito fidelitatis eis inhibuit ne de ſeculari feudo in eccleſiaſtico iudicio rñderent cũ ꝑatus eſſet eidem. R. iuſticiã exhibere. Ep̃s treceñ. eos reputans cõtumaces tulit excõmunicationis ſniam in eoſdẽ. Propter quod milites cõqueſti ſunt dño pape Unde mãdat ep̃o iſtoꝝ militũ ꝙ ipſe cauſam illã iubeat ꝑ dñm feudi terminari. ⁊ ſi ipſe malicioſe diſtulerit ep̃s idem cãm ipſam terminare ꝓcuret. Nota ꝙ cã feudi ꝑ dñm ipſius feudi terminari dꝫ. Itẽ ꝓpter negligentiaꝫ ſeu maliciã amittit 'qs iuriſdictõem. Item ꝓpter negligentiã iudicis ſecularis deuoluiẽ iuriſdictio ad eccleſiaſticum.

Caſus. Uacãte quadã eccle

Verum ſia mota fuit qõ a quodã ſup quibuſdã feudis aduerſus p̃poſitũ ꝑtinentibus ad ꝓprietatẽ vacantis eccleſie. dubitabaẽ quid fieri deberet de hmõi q̃ſtione. Cõſultus pa. ſtatuit ꝙ ad p̃ſens ſupſedeatur huic q̃ſtioni quouſqꝫ ep̃s fuerit ibi electus ⁊ cõfirmatus. ⁊ ſi feudũ illud ad eccleſiã ꝑtineat. ep̃i beneplacito relinquaẽ ſicut iuſtum fuerit. ꝙ ſi ad eccleſiam nõ ꝑtineat

ĩmꝑiali beneplacito relinquaꝛ. Nota ex hac decre. bonũ ar. ꝙ vacante eccleſia iuriſdictio ep̃i ad capitulũ nõ ꝑtinet. Itẽ cã feudi ꝑ ipſius dñm dꝫ expediri.

Caſus. Primo p̃mittit pa. re

Cuꝫ ſit gulã generalem. ſ. ꝙ actoꝛ foꝝ rei ſequaꝛ. qꝛ iudices ſecľares remiſſi ſunt et negligẽtes ĩ reddẽda iuſticia ꝑſonis eccleſiaſticis. ſtatutũ fuit fauoꝛe eccleſie vt rectoꝛes eccleſiaꝝ malefactoꝛes ſuos q ſacrilegi ſunt cẽſendi poſſint ꝯuenire ſub q̃ iudice voluerit eccleſiaſtico vel ſeculari. Nota regulã. actoꝛ foꝝ rei dꝫ ſequi. Itẽ ꝓpter negligentiã iudicis ſecľaris deuoluiꝛ iuriſdictio ad eccleſiaſticũ Itẽ ſacrilegi coꝛã eccleſia ſunt ꝯueniendi. ⁊ in electõne eſt p̃latoꝝ ſub quo iudice eos velint ꝯueni re eccleſiaſtico vel ſecnlari.

Ca. Mandat pa. ꝙ

Quod clericis ſi clerici ꝑiſius cõmorantes cãs pecuniarias habuerint ꝯ aliq̃s vľ aliqui ꝯ eos iure canonico decidanꝛ. Nota qď diciꝛ in iſta decre. ſpẽale eſt ꝑiſius ex fauoꝛe vniuerſitatis ĩtroductũ.

Caſus. Quidaꝫ

Licet ex ſuſcepto laici vercelleñ. ſuꝑ qõibus q̃ foꝝ eccleſiaſticũ nõ ꝯtingũt lr̃as ĩpetrabãt ꝯ alios laicos. fatigãtes eos laboꝛibus ⁊ expẽſis. ⁊ iuriſdictõeꝫ ꝯſulũ vercelleñ. eneruãtes cũ ipſi ꝑati eſſent ꝯquerẽtibus iuſticiã exhibere. Vñ ꝯſules vercelleñ. ſignificauerũt h̃ dño pa. ⁊ ipſe ſuꝑ hoc mãdat ep̃o vercelleñ. q̃tenus ſi aliqñ a laicis v̂celleñ. ſuꝑ rebus q̃ foꝝ ſeculare ꝯtingũt lr̃as ꝯtigerit a ſe. ap. ĩpetrari illas decernat irritas ⁊ ianes dũmõ ꝯſules ⁊ cauſe v̂celleñ. de ſe ꝯquerẽtibus iuſticiã exhibeãt. ⁊ ſi aliq coꝛã ꝯſulibus fuerint aggrauati ad ipſum ep̃m ſicˊ hacten⁹ ſeruatũ eſt. vel ad ſe. ap. poterũt appellare. h̃ p̃ſertim tꝑe q̃ imꝑio vacãte ad ſuꝑioꝛẽ ſecularẽ nõ poſſunt hr̃e recurſum. ſi v̂o ꝯſules iuſticie tãq̃ꝫ ſuſpecti fuerint recuſati coꝛã arbitris a ꝑtibus electis de cã ſuſpitõis agaꝛ. q̃ ſi ꝓbata fuerit ad ipſum ep̃m vel ad papã ꝓ iuſticia recurraꝛ. Nota ꝙ lr̃e apoſtolice ĩpetrate ſuꝑ his q̃ ad foꝝ eccleſie nõ ꝑtinẽt ſunt in pẽdenti. nec ꝓcediꝛ ꝑ cas q̃uſq̃ꝫ ſeculāris iudex negligẽs apparuerit in iuſticia exhibẽda. ⁊ ſic ꝓpter negligentiã iudicis ſecularis eccleſia ſe ď his intromittere põt. Itẽ vacãte imꝑio eccľia ſupplet vicẽ iperiȷ. ⁊ ad eã appellaꝛ vacãte imꝑio. Itẽ iudex oꝛdinari⁹ põt recuſari. qꝛ iſti cõſules oꝛdinariȷ ſunt. licet ſit ꝯ opinionẽ legiſtaꝝ. vt. C. ď iuriſdi. om. iudi. l. nemo.

Caſus. Inter nobilẽ muli

Ex tenoꝛe erẽ. F. viduã. ⁊. I. de meduano ſuꝑ hereditate ipſi⁹ mulieris q̃ſtio v̂tebaꝛ. Cauſa ſuꝑ h̃ fuit cõmiſſa archiep̃o et theſaurario turoñ. Comes britãnie ſub cuius iuriſdictõe ꝑs vtraq̃ꝫ ꝯſiſtit. mulieri p̃dicte mãdauit vt cãm deferret ad ipſum ꝓmittẽs eidẽ ꝙ faceret ei iuſticie plenitudinẽ exhiberi. ⁊ qꝛ iudices nihilominus ꝓcedebant in cã. Comes h̃ ſignificauit dño pa. Ipſe v̂o ꝯſiderãs ꝙ viduaꝝ taliter dꝫ iuſticiã defenſare ꝙ aliȷs nõ debeat iniuſticiã facere. mãdat eiſdẽ iudicibus ꝙ niſi ſit talis cã q̃ ad eccleſiaſticũ foꝝ ꝑtinet ei debeãt ſuꝑſedere. dũmodo ꝑ iudicẽ ſecularẽ ſuã poſſit iuſticiã obtinere. aliogn nõ obſtante ꝯdictõne ipſius comitis cãm ipſam p̃uia rõne terminare ꝓcurent. Nota ꝙ ꝓpter negligentiã iudicis ſecularis tranſferꝛ iuriſdictio ad eccleſiaſticũ iudicem. Item cã viduaꝝ p̃ncipaliter ad foꝝ ſeculare ꝑtinet. Item lr̃e que ab inicio effectũ nõ habent. tractu tempoꝛis incipiũt habere effectum.

Caſus. Quidam cleri

Si diligenti. cus piſanus cõtraxit cũ aliquo ꝓmittens eidẽ ad certũ terminũ ſoluere certã pecunie quantitatẽ. aliogn poſſet eũ cõuenire coꝛã iudice ſeculari. ⁊ clericus ꝓmiſit ei reſpõdere ſub illo iuramento interpoſito. dubitatũ fuit an poſſet ſic renunciare iuri ſuo ſaltẽ in tꝑalibus. ⁊ iudicẽ laicũ ſibi cõſtituere. ⁊ an iuramentũ teneret. Suꝑ hoc cõſultus fuit archiep̃s piſanus qui fuerat doctoꝛ legũ. Et ipſe r̃ndit ꝙ vſq̃ꝫ ad tꝑa illa tenuerat ꝙ licitũ ſit clerico renũciare iuri ſuo ſaltẽ in tꝑalibus ⁊ ſibi laicũ iudicẽ cõſtituere. ⁊ iuramentũ ſuꝑ hoc p̃ſtitũ ſeruandũ erat. R̃nſio ⁊ opinio archiep̃i ꝑuenit ad papã. Vñ ſcribit eideꝫ archiep̃o referẽdo ſibi opinionẽ ſuã qualiter aſſeruit ꝙ licitũ erat clerico renũciare ſaltẽ in tꝑalibus iuri ſuo ⁊ laicũ ſibi iudicẽ ꝯſtituere. ⁊ ꝙ iuramentũ ſuꝑ h̃ p̃ſtitũ erat ſeruandũ. oblitus ꝯſtõis illius q̃ dicit ꝙ pacto p̃uatoꝝ iuri publico nõ derogaꝛ. ⁊ ꝙ nõ potuerit renũciare iuri ſuo nec laicũ iudicẽ ſibi cõſtituere oñdit ꝑ ꝯcilia milenitaneñ. ⁊ cartagineñ. In ꝯcilio milenitañ. ꝯtineꝛ ꝙ clerici nõ ꝑtrahant clericos ad iudicia publica relicto põtifice ſuo. qď ſi fecerint cãm ꝑdant ⁊ a cõione habeanꝛ extranei. Et in ꝯcilio cartagineñ. diciꝛ ꝙ tã ep̃i q̃ꝫ dyaconi ⁊ q̃libet clerici in criminali ſeu ciuili negocio ſi derelicto iudicio eccľiaſtico voluerint ſe purgare publicis iudiciȷs etiã ſi ꝓ eis lata fuerit ſnĩa locũ ſuũ amittant. ⁊ h̃ in criminali actõne. in ciuili v̂o ꝑdant qď euicerint ſi locũ ſuũ obtinere voluerint. Ex q̃bus ꝯciliȷs manifeſte apꝑet ꝙ clerici nec inuiti nec volẽtes pñt paciſci vt ſecularia iudicia ſubeãt. qꝛ h̃ nõ eſt bñficiũ ꝑſonale cui renũciari poſſit ſed potius toti collegio eccľiaſtico publice ẽ ꝯceſſum. cui pactũ p̃uatoꝝ derogare nõ p̃t. ⁊ iuramẽtũ ſuꝑ h̃ p̃ſtitũ licite ſeruari ñ potuit. qď ꝯ ſtatuta canonica illicitis pactõibus infoꝛmaꝛ

Nota ꝙ ius publicũ pacto p̃uatoꝝ non tolliꝛ. Itẽ clerici neq̃ꝫ ĩ criminali neq̃ꝫ ĩ ciuili pñt laicũ iudicẽ eligere ſuo derelicto qď ſi fecerint puniunꝛ. vt h̃ ďr. Itẽ ius iſtud publicũ ẽ ⁊ iõ null⁹ ei renũciare p̃t. Itẽ ſi p̃ncipale nõ tenet nec acceſſoꝛiũ. Itẽ iuramentũ ꝯ canones p̃ſtitũ nõ tenet.

Caſus. Aliqui cleri

Cũ contingat. ci deputati ſunt ſeruicio capituli beluaceñ. aut ſeruicio alioꝝ clericoꝝ beluaceñ. dyoc̃. Clerici iſti ſic ad ſeruiciũ deputati cõmittũt exceſſus aliq̃s. q̃ſiuit ep̃s beluaceñ. vtꝝ clerici iſti cũ ĩpetunꝛ ſuꝑ exceſſibus ſuis ꝯueniẽdi ſint coꝛã ipſo vel potius coꝛã illis q̃bus ſeruiũt. cũ illi q̃bus ſeruiũt hmõi iuriſdictõem vẽdicare cõtendãt. q̃uis eos nõ poſſint excõicare vel alias coercere. Ad h̃ r̃ndit pa. ꝙ coꝛã ep̃o beluaceñ. tanq̃ꝫ oꝛdinario cõueniẽdi ſunt maxime ſuꝑ his q̃ in ſua dyoc̃. cõmiſiſſe dicunꝛ. niſi foꝛte illi q̃bus ipſi deliquẽtes deſeruiũt ex indulgẽtia ſpẽali vel ꝯſuetudine vendicẽt ſibi hmõi iuriſdictõem. Nota ꝙ p̃uilegiũ ⁊ ꝯſuetudo derogãt iuri cõmuni etiã in criminibus. Itẽ ſolus ep̃s cognoſcit de criminib⁹ in dyoc̃. ſua cõmiſſis de iure cõmuni. niſi ꝯſuetudo vel p̃uilegiũ ſit in ꝯriũ. Et ſic nota ꝙ ꝯſuetudo dat iuriſdictõem. Itẽ ep̃s ſolus eſt oꝛdinari⁹ in dyoc̃. ſua. Item ratõne delicti ſoꝛtiꝛ quis foꝝ.

Caſus. Ecce aliq̃s ſa

Poſtulaſti cerdos hꝫ eccleſiã in dyoce. bonoñ. in qua reſidet. domiciliũ v̂o rõne patrimoniȷ ſui hꝫ in dyoc̃. mutiñ. ⁊ ibi ďlinq̃t. queriꝛ a q̃ ep̃o ꝓ delicto ibi cõmiſſo debeat iudicari. p̃cipue in cauſis q̃ officiȷ vel bñficiȷ p̃uatõem inducunt. R̃ndeꝛ ꝙ ꝑ ep̃m ĩ cuius dyoc̃. deliq̃t. ſnĩa in eundẽ clericũ dꝫ ꝓmulgari. ſed ꝑ illũ ep̃m in cui⁹ dyoce. hꝫ eccleſiã ſnĩa dꝫ executõi mãdari. Nota ꝙ rõe delicti efficiꝛ q̃s de foꝛo alterius. Item ꝑ aliũ ferꝛ ſententia ⁊ ꝑ aliũ executioni mandaꝛ.

Caſus. B. regina q̃ndam

Ex parte. anglie ĩpetrauit lr̃as ad iudices delegatos ꝯ nobilẽ viꝝ. xv. qui ꝯ iuſticiã ſpoliauerat eã caſtro ſegrey ꝑtinẽte ad eam rõe dotaliciȷ. Coꝛã quibus dictus nobilis excipiẽdo ꝓpoſuit ꝙ lr̃e nõ valebant ꝓ eo ꝙ caſtꝝ garchie vbi eſt eius domiciliũ p̃ncipale ꝯſiſtit in dyoc̃. rodoñ. que diſtat a turonis vltra duas dietas. Contra hoc ex ꝑte regine fuit replicatũ ꝙ nobilis ille turonis bñ poterat cõueniri. qꝛ ⁊ rodoñ. ⁊ andegaueñ. dyoc̃. exiſtit. ⁊ caſtꝝ de quo q̃ſtio v̂tiꝛ in dyoc̃. andegaueñ. exiſtit que nõ diſtat a turonis vltra. xȷȷ. leucas. p̃terea idẽ adiecit ꝙ ipſe coꝛã dño feudi debuit ꝯueniri. ⁊ iõ lr̃e apoſtolice nõ valebãt cũ nõ faciant mentõem ꝙ dñs feudi fuerit requiſitus. ⁊ in exhibẽda iuſticia fuerit negligens vel remiſſus Inſuꝑ dicebat ꝙ lr̃e exp̃ſſa falſitate fuerãt ĩpetrate ex eo ꝙ ſuggeſtũ fuerat caſtꝝ illud ad reginam illã ratõne dotaliciȷ ꝑtinere. cũ nec ab inicio nec durãte matrimonio ſibi a viro in donatõꝫ ꝓpter nuptias fuerit aſſignatũ. Cõtra iſta ex ꝑte regine fuit r̃nſuꝫ ꝙ vidua ſpoliata ir

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

requiſito dño feudi ſpoliatorē ſuū ſeu de⸗
tentorē rei corā eccleſiaſtico iudice cuius
intereſt viduas defendere. hñ poterat ꝯue
nire. Judices ſuꝑ ꝓpoſitis dubitarūt. Vñ
regina dño pape p̄dicta ſignificauit. Vnđ
mādat iudicibus p̄dictis q̄tenus ſi ꝯſtite⸗
rit dictū nobilē terrā ⁊ manſionē habere ī
andegaueñ. dyoc̄. in q̄ interdū habitare cō
ſueuit. ⁊ ipſa dyoc̄. a turonis ñ diſtat vltra
duas dietas. ⁊ in eadē dyoc̄. res litigioſa
exiſtit ī ipſo negocio iuxta tenorē p̄oꝝ lr̄a
rū p̄uia rōe ꝓcedāt nō obſtātibus alijs ex
ceptōibus q̄ in petitorio potius q̄ʒ ī poſſeſ
ſorio qđ regina ꝯ̄ dictū nobilē intētauit. lo
cū habent. Nota ꝙ cā viduaꝝ q̄ ad poſ
ſeſſoriū ꝑtinet ad eccleſiā. Jtem nota ꝙ
diete cōputant̄ a dyoc̄. in q̄ res litigioſa ex
iſtit. Jtē rōe rei de qua agit̄ ſortit̄ quis
foꝝ. Jtē cā feudi quo ad petitoriū iudi⸗
ciū corā dño feudi tractari dʒ. ⁊ ita tria re
quirunt̄ corā delegato. ſ. ꝙ habeat domi⸗
ciliū infra duas dietas a iudice delegato.
et ꝙ ibi inhabitet ⁊ ꝙ res litigioſa ꝯſtituta
ſit infra eandē dyoc̄.

Caſus. Poteſtas et

Conqueſtus. cōc bonoñ. ꝑ violenti
am vſurparūt iuriſdictōʒ in qbuſdā caſtris
et villis tpalem que ꝑtinet pleno iure ad
boñ. eccleſiā. ⁊ in cuius q̄ſi poſſeſſione ec⸗
cleſia ipſa erat. Propter qđ boñ. ep̄s ꝯq̄⸗
ſtus fuit dño pa. Vñ cām cōmiſit cuidā iu
dici mādans eidē ꝙ cū iniquū ſit ea q̄ ꝓ re
medio peccatoꝝ venerabilibꝰ eccleſiis ſūt
relicta vel aliter iuſte acqſita humanis vſi⸗
bus applicari. inuaſores ipſaꝝ reꝝ tāq̄ʒ ſa
crilegi ſunt excōicandi vſqʒ ad debitā ſatiſ
factōem. Vñ ſi ꝯſtiterit ei de p̄miſſis moni
tōe p̄miſſa ꝑ cenſurā eccleſiaſticā cōpellat
inuaſores p̄dictos ad hmōi ceſſare. ⁊ de p̄
teritis dānis ⁊ iniurijs ſatiſfacere cōpetē⸗
ter. Nota ꝙ eccleſia pōt ꝯuenire malefa
ctores ſuos corā iudice eccl'iaſtico. cū ſint
ſacrilegi. qđ crimen eccleſiaſticū eſt. Jtē
qđ ſemel deo dedicatū eſt amplius ad hu⸗
manos vſus applicari nō debet. Jtē mo
nitio debet p̄cedere vindictaʒ.

Caſus. Quidā ciues ro

Dilecti filii. mani. J. ⁊. A. q̄ndā q̄nti⸗
tatē pecunie mutuauerāt ep̄o duneliēñ. q
ꝓmiſit eiſdē dictā pecuniā ſoluere certo
loco videlʒ citra mare. Sed qꝛ dictus ep̄s
pecuniā vt ꝓmiſit nō ꝑſoluit. ipetrauerunt
lr̄as ꝯ̄ dictū ep̄m ad abbatē ſancte genoue
fe ꝑiſieñ. Abbaſ citauit ſucceſſorē dicti ep̄i
duneliēñ. q mutuū cōtraxit. Corā quo ex
ꝑte ipſius ep̄i fuit excipiēdo ꝓpoſitū ꝙ oī
bus anglicis a ſe. ap. eſt indultū vt ſuꝑ cau
ſis pecuniarijs citra mare ꝯueniri nō pñt.
ꝓpter qđ abbas nō ꝓceſſit. Vñ illi merca
tores ſignificauerunt h̄ dño pape. Et ipſe
ſcribit ep̄o duneliēñ. dicēs ꝙ ſi fuiſſet tale
p̄uilegiū ꝯceſſum nō tñ ꝓdeſſet illis qui ad
uerſarijs certo loco ſoluere ꝓmiſerūt. qꝛ ⁊
ibi ⁊ vbi domiciliū habēt pñt ꝯueniri. ⁊ iō
mādat eidē q̄tenus dictis mercatoribꝰ ſa⸗
tiſfaciat de dicta pecunia cū iuſtis ⁊ mode
ratis expēſis ⁊ ꝯgrua ſatiſfactōe damnoꝝ
ceſſantibꝰ vſuris alioqn mādat dicto abba
ti vt ī negocio ſibi cōmiſſo ꝓcedat nō ob⸗
ſtāte dicta indulgētia iuxta traditā ſibi for
mā. Nota ꝙ ſucceſſor pōt ꝯueniri ꝑ lr̄as
ipetratas ꝯ̄ p̄deceſſorē. licet añceſſor cita⸗
tus nō fuerit. Jtē licitū eſt cuilibet renū
ciare iuri qđ ꝓ ſe introductū eſt. ⁊ ita iſta
indulgētia nō ꝯtinet ius publicū. Jtem
rōe ꝯ̄ctus ⁊ rōe domicilij ſortit̄ qs foꝝ.
Jtē ſucceſſor tenet̄ ſoluere debita anteceſ
ſoris. Jtē moderate expēſe peti debent.
Jtē qui certo loco ſoluere ꝓmittit ⁊ nō
ſoluit tenet̄ aduerſario ad intereſſe.

Caſus. Quidā clericꝰ

Significaſti tenebat̄. C. mercatori ī
quadā pecunie q̄ntitate. clericus iſte ſubie
cit ſe iuriſdictōi treceñ. abbatis ſi in termi⸗
no dato ſibi a mercatore nō ſatiſfeciſſet ei⸗
dē. Terminus ille elapſus fuit nec ſatiſfe⸗
cit. querebat̄ vtꝝ abbas poſſet exercere iu
riſdictōem in illū clericū ⁊ vtꝝ potuerit ſe
ſubijcere iuriſdictōi abbatis. Rñ. pa. licʒ p̄
uatoꝝ ꝯſenſus eū qui p̄eſt iuriſdictōi poſſit
ſuū iudicē ꝯſtituere. tñ clerici in nō ſuū iu⸗
dicē cōſentire nō poſſunt. niſi forte ſit ꝑſo⸗
na eccleſiaſtica ⁊ volūtas dyoc̄. ep̄i acceſſe
rit. Nota ꝙ clerici nō poſſunt ꝯſentire ī
iudicē nō ſuū. niſi in aliū clericū ⁊ de volū
tate ep̄i. alias nō poſſunt.

Caſus. Quidā ſubdi

Propoſuiſti. tus bonoñ. ep̄i legiti⸗
me citatus fuit ad cām ad petitōem aduer
ſarij ſui. poſtmodū factus fuit alterꝰ iuriſ⸗
dictōnis. ꝓpter qđ intēdebat eius iudiciū
declinare. q̄rit̄ an poſſit. Rñdet̄ ꝙ ille ī cā
p̄dicta ius reuocandi foꝝ nō hʒ. q̄ſi ab alio
iam p̄uentus. Nota ꝙ ꝑ ſolā citatōeʒ ꝑ
petuat̄ iuriſdictio quantū ad cām illam ꝓ
qua qs citatus eſt.

Caſus. Quidā ep̄us apud

Licet rōe. ſe. ap. ꝯſtitutus. ꝯuētus fuit
ab aduerſario ſuo. ipſe dicebat ꝙ nō tene⸗
bat̄ rñdere. cū ꝓpter h̄ vocatus nō fuerit
nec ibi deliquerit vel ꝯ̄xerit vel domiciliū
habuerit. nec poſſeſſio de q̄ ipſe ꝯueniebat̄
erat ibi. ex qbus cauſis ſortit̄ qs foꝝ. Suꝑ
h̄ ſcribit papa capitulo ipſius ep̄i dicēs. ꝙ
licet ex cā aliqua de p̄dictis ex qbus quis
ſortit̄ foꝝ. ep̄s illoꝝ apud ſe. ap. ꝯuentꝰ nō
fuerit. qꝛ tñ ro. ec. oīm eccleſiaꝝ mater eſt
et magiſtra. ep̄s p̄dictus recte potuit ꝯue⸗
niri vt ibi aduerſarijs rñderet. niſi ꝓ alia iu
ſta ⁊ neceſſaria cā veniſſet. quā ſi tūc alle⸗
gaſſet ius reuocādi domū ſaluū fuiſſet ei⸗
dē. Nota ꝙ ex q̄ttuor cauſis h̄ poſitis
ſortit̄ qs foꝝ ⁊ pōt in alterius foro ꝯueniri
ſ. rōe delicti ꝯ̄ctus domicilij ⁊ rei đ q̄ agit̄.
Jtē dñs papa ordinarius iudex eſt oīm
eccleſiaꝝ ⁊ clericoꝝ. Jtē ſi qs ad roma⸗
nā curiā ꝓ cā iuſta ⁊ neceſſaria ſit vocatꝰ
nō tenet̄ tūc ibi rñdere niſi voluerit ſed hʒ
ius reuocandi domū.

De libelli oblatōe. Titulus. ij.

Caſus. Quidam

Gnarus. frēs ī ꝯcilio ꝯque
rebant̄ de qbuſdaʒ aduerſarijs
ſuis. Jgnarus ep̄s dixit. Habe⸗
tis vos libellū reclamatōis vel poſtulatōis
veſtre. Fratres illi rñderūt ſe p̄ manibꝰ nul
lū habere libellū. Jgnarꝰ ep̄s dixit. Opor⸗
tet vos hr̄e reclamatōeʒ veſtrā ī ſerie libel
li. ⁊ ſynodo porrigere vt vobis poſſit cano
nice rñderi. Et tūc frēs illi libellū cōſcripſe
rūt. ⁊ ſynodo porrexerūt. Nota ꝙ libel⸗
lus ſemꝑ dādus eſt aduerſario. ⁊ ſic libellꝰ
videt̄ eſſe p̄ncipiū ordinis iudiciarij. vt ſi⸗
ne eo nullū ſit iudicium.

Caſus. Duo fra

Significantibus. tres. T. ⁊. R. co⸗
rā iudicibꝰ delegatis a q̄dā. xv. noīe tracti
fuerūt in cām. Oblatus fuit eis libellꝰ in q̄
petebat̄ ab eis q̄dā terra. Jpſi cū plr̄es ter⸗
ras haberēt petierūt a iudicibꝰ vt t̄rā illaʒ
ſuꝑ q̄ ꝯueniebant̄ facerēt deſignari. qđ ipſi
facere denegarāt. ꝓpt̄ qđ ad ſe. ap. appel⸗
larūt. Mādat pa. q̄tenus ſi eſt ita. qcquid
factū eſt poſt ap. debeat in irritū reuocari.
Nota ꝙ cū agit̄ rei vendicatio ne ſemꝑ
deſignanda eſt res que petit̄ certo loco et
etiā finibus certis.

Caſus. Prior ⁊ ꝯuētus

Dilecti filii. ſancte marie ad carceres
petebāt q̄ndā q̄ntitatē pecunie a fratribꝰ
ſancte marie đ yſpida corā p̄ore ſancte tri
nitatis veroneñ. autoritate ap̄lica. frēs ſan
cte marie đ yſpida petiuerūt a iudice vt cāʒ
faceret exp̄mi ī libello ex q̄ dictā pecuniaʒ
ſoluere tenebāt̄. alias rñdere nō tenebāt̄. ⁊
qꝛ dictꝰ iudex hāc exceptōʒ admittere de⸗
negabat. ſe. ap. appellarūt. Vñ mādat pa. q̄⸗
tenꝰ ſi ē ita reuocet̄ ī ſtatū p̄ſtinū qcqd pꝰ
ap. hmōi fuerit attēptatū Nota ꝙ q agit
ꝑſonali actōe ſemꝑ tenet̄ cām exp̄mere ī li
bello ex q̄ cōpetat ſibi qđ petit.

De mutuis petitionibus. Ti. iiij.

Caſus. Pleba

Ex litteris. nꝰ ⁊ clerici ma⸗
turcñ. corā ep̄o vulterano ⁊ ab
bate đ ſpōgia a ſe. ap. delegatis
abbatē ⁊ ꝯuētū matureñ. mōaſterij traxerūt
ī cām ſuꝑ qbuſdā qōibꝰ Abbas ⁊ ꝯuētus
p̄dicti corā eiſdē iudicibꝰ recōuenire vole⸗
bāt plebanū ⁊ clericoſ p̄dictos ſuꝑ ſuis qō
nibꝰ q̄s ꝯ̄ eos habebāt. dubitauerūt iudices
vtꝝ ſuꝑ his haberēt cognoſcere. cū de ne⸗
gocijs mōachoꝝ nihil eis cōmiſſū fuiſſet ex
p̄ſſe. Pa. cōſultꝰ rñdit ꝙ ordo iuris exigit
vt plebanꝰ ⁊ clerici abbati ⁊ ꝯuētui p̄dictis
dēant rñdere đ iuſticia corā eis. cū ipſi pe
tāt ex ipſis đ ſuis qōibus ſibi iuſticiā exhi⸗
beri. mādans q̄tenus actōe plebani ⁊ cleri
coꝝ ꝓpoſita ⁊ rñſione facta cōpellāt eoſdē
abbati ⁊ fratribꝰ incōtinēti de ſuis qōnibꝰ
rñdere. ⁊ viciſſim rōes ꝑtiū audiētes ꝯcor
dia l' iudicio vt̄uſqʒ negociū dēant t̄miare

Nota qui petit iuſticiā ab alio tenet᷑ eidem iuſticiā reddere. Jtē recōuentio corā delegato pōt fieri. Jtē ꝯuentio ⁊ recōuentio ſimul ꝓcedere debēt. Jtē iudex ꝑmo ad ꝯcordiā ſi pōt intēdat. Jteꝫ iuriſdictio delegata extēdit᷑ ad res de qbꝰ i reſcripto nō fit mētio altera ꝑte inuita.

Caſus. Quidā impe

Prudentiam. trauit lr̄as cōtra aduerſariū ſuū re. ap. reus recōuenit actoreꝫ corā eodē iudice. actor appellat ſuꝑ recōuentōe. q̄rit᷑ an tali appellatōi ſit deferēdū Cōſultꝰ pa. rn̄det ꝙ cū actoris ⁊ rei eadeꝫ ſit ꝯditio. ⁊ vno ⁊ eodē iure circa appellatōem cēſeri dꝫ vterqꝫ. ſic̄ actor vult ꝙ iuſticia ſibi fiat ap. re. eodē mō dꝫ recōuenienti rn̄dere de ſua iuſticia. Nota ꝙ actor ⁊ reus eodē iur̄ cēſent᷑. ⁊ eadē eſt ꝯditio vtriuſqꝫ. Jtē eodē mō quo qs vult ſibi iuſticiā fieri ſub eadē forma alij rn̄dere tenet᷑.

De litis cōteſtatōne. Titulus. v.

Caſus. Inter

Lim inter. ep̄m nouionieñ ex ꝑte vna ⁊ capitulū eccl'ie ſancti q̄ntini ex altera. v̄tebat᷑ q̄ſtio ſuꝑ qbuſdā iniurijs. ſententijs excōicationū ⁊ qbuſdā alijs articulis. Suꝑ qbus cā cōmiſſa fuit qbuſdā iudicibus. Judices factis ſolūmō qbuſdā poſitōibus ⁊ rn̄ſionibꝰ ad eaſdē ⁊ auditis q̄ ꝑtes ꝓponere voluerūt. cām remiſerūt ad ap. ſe. Procuratoribus vtriuſqꝫ ꝑtis in p̄ſn̄tia pa. cōſtitutis. et examinato ꝓceſſu iudicū dn̄s pa. q2 nō inuenit lit᷑. ꝯteſ. factā fuiſſe ꝓceſſum ipſoꝝ iudicū irritū nūciauit q2 licet poſitōes ⁊ rn̄ſiones hinc inde facte fuiſſent ſuꝑ articul' p̄dictis. p h̄ tñ nō fuit ꝯteſtatio litis facta cū nō ꝑ poſitōes ⁊ rn̄ſiones ad eas ſed ꝑ petitōem in iure ꝓpoſitā ⁊ rn̄ſionem ſecutā fit ꝯteſtatio litis. Nota ꝙ vbi cōteſtatio litis omiſſa fuit nullus eſt ꝓceſſus. Jtem ꝯteſtatio litis fit ꝑ petitōem in iure ꝓpoſitam ⁊ rn̄ſioneꝫ ſecutā. ⁊ hoc in ſcriptis debet apparere.

Ut lite nō cōteſtata nō ꝓcedat᷑ ad teſtium receptōeꝫ. vel ad diffinitiuā ſententiam. Titulus. vi.

Caſus. Quedam cā

D hoc mr̄imonialis v̄tebat᷑ inter. R. ⁊. B. vxorē eiꝰ. Cā cōmiſſa fuit abbati ſancti ꝓculi et eius cōiudici. corā qbus dicta. B. accuſabat vir̄ ſuū de adulterio ad thori ſeꝑatōeꝫ et vt dotē ſuā reciꝑet ab eodē. oblato libello ꝓcurator viri noluit rn̄dere p̄textu aduocati quē nō habebat iducias poſtulādo tandē dixit ſe ꝑatū rn̄dere libello. Sed die ſtatuta dn̄ credebat᷑ ꝙ rn̄deret libello petijt reſtitutōem vxoris ꝑmo faciendā marito. ⁊ ne ſecus fieret appellauit. Mulier dicebat ſe vir̄ habere ſuſpectū. Sꝫ ꝓcurator noluit cauere de īpunitate ꝑſone nec iuri poſtea voluit cōparere. Judices nō obſtāte appellatōe illius teſtes mulieris receperūt. Atteſtatōibus publicatis dubitabat᷑ ū ferēda ſn̄ia. Quidā dicebāt deferēdū eſſe appellatōi. alij deferēdū nō eſſe. Cōſultus pa. qd iuris eſſet. Rn̄dit ꝙ lꝫ ordo iudiciarius i alijs ꝯtrouerſiis ſit ſeruādus i mr̄imonialibꝰ cauſis nō vſqꝫq̄qꝫ ſeruat᷑. Sꝫ q2 in p̄ſn̄ti negocio nō eſt actū de federe mr̄imonij ſed de crimīe adulterij ad thori ſeꝑatōem. teſtes lit᷑. nō ꝯte. recipi n̄ debuer̄t. Un̄ ſiue deferēdū ſiue nō deferēdū appellatōi fuiſſet nō ē ad diffinitiuā ſn̄iam ꝓcedendū. tñ p̄fatus. R. potuit excōicari ꝓpt̄ ſuā ꝯtumaciā vl' etiā ꝓcuratoris ſi ſciēs nō purgauerit eandē. Nota ꝙ in cā crimīali cū ciuiliter agit᷑ p̄t interuenire ꝓcurator. Jtē ar. ꝙ p̄textu aduocati dāde ſūt iducie. Jtē vxor nō ē reſtituēda viro ſuſpecto niſi p̄ſtiterit cautōeꝫ de īpunitate ipſiꝰ. Jtē i cā crimīali cū agit᷑ ū federe mr̄imonij ordo iudiciariꝰ ꝑ oīa n̄ ſeruat᷑. Jtē lite nō ꝯteſt. nō ſunt teſtes recipiēdi nec ſn̄ia diffinitiua ferēda. Jtē ꝓpt̄ ꝯtumaciā ꝓcuratoris n̄ eſt dn̄s puniēdꝰ. ſed cū ſciuerit ⁊ nō purgauerit eā. q2 ſuccedit i viciū. p̄t excōicari.

Caſus. Int̄ archiep̄m ti-

Accedens reñ. ex vna ꝑte ⁊ plebanū ſancti marci i tiro ex altera ſuꝑ iur̄ ꝑrochialī ipſiꝰ eccl'ie queſtio v̄tebat᷑. cā ſuꝑ hoc ad petitionē tireneñ. cōmiſſa fuit tribus ep̄is in quoꝝ p̄ſentia archiep̄us tireneñ. petijt reſtitutōnes iuris parrochialis in eccleſia

ſancti marci quo dicebat ſe ſpoliatū. Plebanus allegās ꝙ cū notoriū eſſet duos ū p̄dictis ep̄is ſuffraganeos eſſe archiep̄i tireñ. ⁊ ꝓpter h̄ eſſent ſibi ſuſpecti nihil ad obiecta rn̄dēs ſedē ap. appellauit. Ipſi v̄o iudices cū plebanus ſepe monitꝰ vt iuri pareret in ſua ꝯtumacia ꝑduraret. receperūt teſtes ex ꝑte archiep̄i ꝓductos. mādantes poſtmodū plebano vt ad eos accederet ꝯ teſtes obiecturus. ꝙ cū ad eoꝝ p̄ſentiā nō accederet excōicauer̄t eundē. adiudicātes poſſeſſionē iuris ꝑrochialis archiep̄o ⁊ eū reſtituētes in integꝝ. ꝓhibuerūt ne aliqs dictā poſſeſſionē ꝑturbaret. Negociū iſtū delatū fuit ad ſe. ap Suꝑ h̄ ſcribit papa patriarche hieroſolymitano ⁊ archiep̄o caſaneñ. dicēs ꝙ lis corā p̄fatis iudicibus ꝯteſtata n̄ fuit. ⁊ manifeſte patebat lr̄as ipſas impetratas fuiſſe ꝑ veri ſupp̄ſſionē. q2 notoriū erat duos iudicū p̄dictoꝝ ſuffraganeos eſſe archiep̄i tireñ. ⁊ ideo plebanus legitime appellauit. ⁊ ſi etiā appellatio ipſiꝰ legitima nō fuiſſet. iudices forte ꝓpter cōtumaciā potuerunt plebanū excōicare. ſed nō debuerūt lite nō ꝯteſta. ſuꝑ negocio p̄ncipali diffinitiuā ꝓferre ſn̄iam. Unde dn̄s papa ſn̄ias predictoꝝ iudicū caſſauit. imo caſſas ⁊ irritas nūciauit. dans in mādatis archiep̄o tireñ. vt eccleſie ſancti marci reſtituat inſtrumēta ⁊ alia vniuerſa que occaſione p̄dicte ſn̄ie ꝑ ſe vel ꝑ alios occupauit Quidā intelligūt hanc decre. loqui ꝙ archiep̄s agebat ꝑ beneficiū reſtitutōis in integꝝ iure minoris. Nota ꝙ iudex ſubditus actoris pōt legitime recuſari. Jtem cū notoria eſt ſuſpicio lr̄e ꝑ veri ſupp̄ſſionē obtente dicunt᷑ ex quo in eis de illa nō fit mentio. Jtē lite nō cōteſta. teſtes recipiendi nō ſunt. nec diffinitiua ſententia ꝓferenda. quod ſi fiat. ſententia nulla eſt. Jtem cum ſententia nulla eſt non debet caſſari ſed caſſa ⁊ irrita nūciari. q2 qđ nihil eſt caſſari nō pōt. ⁊ oīa reſtituenda ſunt in p̄ſtinū ſtatū ꝑ talē ſn̄iam habita. Jtē ſn̄ia lata ſuꝑ poſſeſſione diffinitiua dicit᷑.

Caſus. Aliqs

Tue fraternitatis. citatꝰ eſt ad cauſam legitime lite nō cōteſta. cōtumaciter ſe abſentat. querit᷑ qualiter ꝯ eum ſit ꝓcedēdum. Rn̄det᷑ ſi reus lite nō ꝯteſtata cōtumax inuenit᷑ ſi talis eſt cā ꝙ actor poſſit in poſſeſſionē rei petite induci cauſa rei ſeruande inducendus eſt in eandē. ꝙ ſi nō ſit talis cauſa ꝙ poſſit mitti in poſſeſſionē dꝫ excōmunicari. Nota ꝙ in actōe reali pena cōtumacis ordinaria eſt miſſio in poſſeſſionem rei petite. Jtē vbi nō pōt fieri miſſio. reus debet excōicari.

Caſus. Nobilis vir. xv. vi

Accedens. cecomes cū vxore ſua cauſam matrimonialē habebat. q̄ ad petitōem vxoris cōmiſſa fuit ep̄o coriſopiteñ. ⁊ archidyacono cuidā. ⁊ magiſtro petro. Judices citauerunt dictū nobilem. Ipſe coraꝫ eis fecit ꝓponi ꝙ erant ſibi certa ratōe ſuſpecti. q2 ep̄s erat ꝓxima linea cōſanguinitatis cōiunctus comiti britannie qui erat eius aduerſarius manifeſtus qui vxorē ſuam publice detinebat. et archidyaconus erat cōmenſalis eiuſdē comitis britannie. magiſter. p. erat oriundus de terra vxoris ipſius nimis fauens eidē. ⁊ oēs erant ſub diſtrictu ipſius comitis. nec poterat ire ad eos niſi ꝑ terrā ipſius comitis. nec volebant eidē nobili terminū aſſignare niſi i terra inimicoꝝ ſuoꝝ. Et quia nō admittebāt hmōi excuſatōnes ad ſe. ap. appellauit. Judices nihilominus lite nō cōteſta. receperunt teſtes ſuꝑ cōſanguinitate inter dictū nobilē ⁊ vxorē ipſius. Dictus nobilis de his dn̄o pa. eſt ꝯqueſtus. petēs etiā vxorē ſuā ⁊ terrā eius ſibi r̄ſtitui. Un̄ mādat pa. quibuſdā iudicibus q̄tenus ſuꝑ p̄dictis v̄itatē inq̄rant. ⁊ ſi ꝯſtiterit ꝙ an̄ litis ꝯteſta. vel etiā poſt ap. ex cauſis p̄miſſis interpoſitā teſtes ſuꝑ ꝯſanguinitate ꝯ matrimoniū abſqꝫ culpa cōtumacie recepti fuiſſent atteſtatōnes illas decernāt irritas ⁊ inanes et mulierē illam cōpellant ad vir̄ ſuū redire facta reſtitutōe plenaria tā terre q̄ꝫ vxoris. cām audiāt. fine canonico terminātes eandē. Nota tres cauſas recuſatōis ſcꝫ ꝙ iudex cōſanguineus illius qui morat᷑ cū aduerſario meo ⁊ ei p̄ſtat cōſilium ⁊ auxilium pōt recuſari. Iteꝫ iudex familiaris eidē p̄ſtans ꝯſilium ⁊ auxiliū pōt recuſari.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA

Jtē iudex q ortus eſt ꝺ terra in q̄ aduerſarius meus hꝫ iuriſdictōeꝫ p̄t recuſari. Jtē nullus ꝺꝫ citari ad locū nō tutū Jtē nō tenet nec ꝺꝫ qs ꝓpter cautōeꝫ cōmittere ſe ſuis inimicis. Jtē teſtes recepti lite nō ꝯteſtata.ve poſt legitimā appellatōem nō valēt. Jtē in cā matrimonij ꝓpt ꝯtumaciā etiā lite nō ꝯteſ.teſtes recipi pn̄t. Jtē reſtitutio p̄mo faciēda eſt an̄ ingreſſuꝫ cauſe p̄ncipalis. Jtē cū vxor reſtituit et res eius cū ipſa reſtitui ꝺebēt.

Caſus.

Quoniam frequenter. Quia ꝺubitabat frequenter vtꝝ lite nō cōteſta. teſtes recipi valeant vt ptꝫ p p̄cedentia iura ſtatuit pa. regulariter veꝝ eſſe ꝙ lite nō cōteſta.nō eſt ad receptōeꝫ teſtiū ꝓcedendū. Ab iſta generalitate excipiunt qdā caſus in qbus lite nō ꝯteſt. teſtes recipi pn̄t vt ſi ꝺe morte teſtiū timeat vel abſentia ꝺiuturna.tunc ſi cā ſit ciuilis ne ỽitas occultet ⁊ copia ꝓbatōis aliqbus caſib⁹ fortuitis ſubtrahat.ſenes ⁊ valitudinarij ⁊ alij teſtes ꝺ qbus ex aliq̄ rōnabili cā timet. recipiendi ſunt lite nō ꝯteſta.ſiue ps ꝯuenta ſit cōtumax ſiue ſit abſens abſqꝫ malicia vt ꝯueniri nō poſſit. Sed ſi actor nō cōuenerit aduerſariū infra annū exquo poterit ꝯueniri vel ſaltē nō ꝺenūciauerit illi hmōi teſtiū receptionē.atteſtatōes ille nō valeāt.ne forte h̄ ꝓcuret in fraudē vt ꝓceſſu tp̄is legitime ꝺefenſiones locū habere nō poſſint. Porro. Jn iſto. §. excipiunt adbuc ꝺuo caſus a p̄dicta regula in qbus teſtes recipi poſſunt lite nō ꝯteſta. Primus eſt. Si ſup electōe alicuius queſtio moueat. Secūd⁹ ſi ſup matrimonio ſiue copula maritali q̄ſtio oriat. Jn his ꝺuobus caſibus ne ꝓpt longā morā in ſpūalibus ⁊ tp̄alibus patiatur eccleſia leſionē. ⁊ ne viro vl' mulieri fornicationis occaſio p̄beat. ſi cōtumax fuerit ille cōtra quē actio fuerit ꝓponenda.teſtes lite nō ꝯteſt.ſunt admittēdi. ⁊ ſi liquet ꝺe cā ad ꝺiffinitiuā eſt ꝓcedendum. Si vero aliter. Jn iſto. §. ꝺicit ꝙ ſi ille contra quē ꝓcedit ſit abſens ⁊ nō p cōtumaciā ⁊ agat ꝺe ſpūali ꝯiugio inter p̄latū ⁊ eccleſiam iam ꝯtracto.illꝺ obſeruet qꝺ ſup expectatōe taliū pſonaꝝ eſt in ſacris ordinibus cōſtitutū. Sed ſi agat ꝺe ſpūali ꝯiugio cōtrahendo.electus p ſpaciū ſex menſiū expectet.niſi ſupior plus vel minus viderit expectandū pēſatis negocij circūſtantijs. Si vero ꝺe carnali ꝯiugio ſit agendū tādiu alteruter ꝯiugū expectet ꝺonec ꝺe ipſi⁹ obitu veriſimiliter p̄ſumat. qꝛ cū ſine culpa ſit abſens vt iuſto forſan ipedimento ꝺetineatur vel volūtate ꝓpria ſed nō malicioſe in remotis ptibus morā faciat ita ꝙ in breui citari nō poſſit. ⁊ ideo cōtra eum ꝓcedi nō ꝺebet.cū ſi p̄ſens eſſet forſitā legitimas ꝺefenſiōes haberet.eo nō obſtāte ꝙ ꝺe lapſu carnis poſſet opponi.qꝛ i matrimonio multi caſus occurrūt in qbus cōiuges cōtinere cogunt ſine culpa.cauſa tn̄ ſubeſt. Sūt et alij caſus. Jn. §. iſto adhuc excipiuntur ꝺuo alij caſus in qbus teſtes recipiunt lite non cōteſtata. puta cū p̄latus ex officio ſuo ꝓcedit p inquiſitōnem circa ſubditoꝝ exceſſus. Jtē quando teſtes ad ppetuam rei memoriā publicant. Jn alijs vero ꝺicit. Jn. §. iſto ꝺicit ꝙ in alijs caſibus a p̄dictis ſex hoc mō eſt ꝓcedendū. Videndū eſt vtꝝ agatur actione reali an pſonali. Si agat reali actōe ⁊ reus cōtumax fuerit mittendus eſt actor in poſſeſſionē rei petite vt tedio affectus reus veniat rn̄ſurus. ⁊ ſi infra annū venerit p̄ſtita cautōe iudicio ſiſti. et ſatiſdatōe accepta ꝺe reſtituēdis expenſis poſſeſſionē ſuā recuperet ꝙ ſi cautōem offerre neglexerit infra annū. poſt annū actor verus erit poſſeſſor reſeruata ꝺefenſione legitima ſup ꝓprietate abſenti. Quꝺ ſi. Jn. §. primo ꝺictū eſt quando quis cōuenit nomine ſuo.in iſto. §. ꝺicit ꝙ ſi aliquis cōuenit ſup rebus imobilibus quas poſſidet nomine alieno ꝺebet ille ſtatiꝫ nominare ꝺn̄m in iudicio. ⁊ iudex ꝺebet ei terminū aſſignare vt hoc ꝺenunciet ꝺomino vt ipſe corā eo veniat vel idoneū ꝺirigat reſponſalē vt actori reſpondeat. Si ỽo ꝺn̄s ad tempus ſtatutū nō venerit tanq̄ꝫ lite cōteſta.quantū ad interrūpendā p̄ſcriptionē longi temporis ex eo ꝺie quo poſſeſſor ad iudiciū vocatus fuit iudex vocabit ꝺominū legitimis edictis. ⁊ ſi non venerit iudex ſummatim exāminabit negociū ⁊ in poſſeſſionē reꝝ petitaꝝ actorē mittere nō tardabit.oī allegatōe abſenti ſup p̄ncipali qōe reſeruata. Si aūt ſup pſonali. Jn. §. iſto ꝓſequit aliud mēbꝝ ꝺiſtinctōis. Dicitur hic ꝙ ſi aliqs ꝯueniat ſup actōe pſonali ⁊ ꝯtumax fuerit.vel mittēdus eſt actor i poſſeſſionē mobiliū bonoꝝ ipſius vl' imobiliū ſi forſan nō habeat mobilia ꝓ mō ꝺebiti i libello ꝺeclarati. vl' ipſe ꝯtumax excōicet.ita ſcꝫ ꝙ iudex a p̄ncipio alterutra pena ſit ꝯtentus quā magis viderit expedire ad alterā nihilomin⁹ ꝓceſſurus ſi h̄ meruerit ꝓteruitas ꝯtumacis. ⁊ ſi venerit ifra annū vel etiā poſt annū audiet ſm qꝺ audit ille q ꝯuenit actōe reali q infra annū recupat poſſeſſionē vt ꝺictū eſt. s̄. §. in alijs.eoꝺē mō audit iſte an̄ annū ⁊ poſt ſic ille audit ante annū. Nota ꝙ ad iudicē ptinet habere curā ⁊ ꝺiligentiā vt ſalua ſit reꝝ ꝓbatio. Jtē nota regulā ꝙ lite nō ꝯteſ. teſtes nō ſunt recipiēdi niſi ꝺe morte eoꝝ timeat vel abſentia ꝺiuturna. Jtē ꝓpter ꝺefectū ꝓbatōis recipiunt teſtes lite n̄ cōteſ. Jtē nota annalē p̄ſcriptionē q̄ currit ꝯ illū qui ꝓducit ſenes ⁊ valitudinarios ⁊ alios ꝺe q̄ꝝ abſentia timet. Jtē nō eſt alicui artanda ꝓbandi facultas. Jtē in matrimonio carnali ⁊ ſpūali recipiunt teſtes lite nō ꝯteſ.qn̄ altera ps eſt ꝯtumax. Jtē nota h ꝙ tribus modis ꝺicit qs ꝯtumax.ſ. qn̄ venire ꝯtemnit.vel qn̄ malicioſe ſeipſū occultat.vel qn̄ ipedit ne poſſit ad eū citatio puenire. Jtē qui ipedit ne citatio ad eū pueniat habet ꝓ citato. Jteꝫ mulier ꝺꝫ viꝝ ſuū expectare ꝺonec ꝺe ipſi⁹ morte ſit certa ⁊ ecōuerſo. Jtē qn̄qꝫ priuat qs iure ſuo ſine culpa nō tn̄ ſine cā. Jtē nota hic q̄liter agit ꝯ cōtumacē. Jtē reus poſſeſſionē ꝯ ſe datā pōt infra annū recupare. Jtē miſſus in poſſeſſionē cā rei ſeruande ſm canones verus poſſeſſor eſt. Jtē q ꝯuenit noīe alteri⁹ ꝺꝫ ꝺn̄m i iudicio noīare. Jtē illa pena reo eſt infligēda q̄ magis timet. Jtē ꝺiuerſis penis pōt iudex reū punire. Jtē creſcente ꝯtumacia creſcere ꝺebet ⁊ pena.

De iuramento calumnie.

Titulus. vij.

Caſus. Jn

Inherentes. legibus inuenit vt nullus clericus iurare p̄ſumat. Alibi repit in lege ꝙ oēs p̄ncipales pſone in p̄mo litis exordio ſubeant calūnie iuramētū. Propter hāc ꝺiuerſitatē pleriqꝫ ꝺubitabāt vtꝝ clericus iuramentū hoc p̄ſtare ꝺebeat.an alij officiū illud cōmittere. qꝛ ꝯſtitutio ꝺiui marci vbi clerici iurare ꝓhibent. ꝺe clericis cōſtantinopolitanis loqui viꝺet. ⁊ iꝺo ad alios nō credit ptinere.queſitū fuit ab impatore hērico qualiter iſta cōtrarietas eſſet intelligēꝺa. Et ipſe henricus vt ipſa ꝺubietas auferat cōſtitutōem ꝺiui marci ita interp̄tat vt ad omnes clericos eccleſiaꝝ generaliter ptinere iudicet. Et honorius eius interp̄tatōnem cōfirmat. ⁊ illā cōſtitutionem ꝺiui marci ita iterp̄tari ꝺecreuit.vt ad omnes clericos generaliter ptinere ꝺicat. Et impator iuſtinianus ꝺecreuit vt canones vim legū obtineant. ⁊ in canonibus patꝝ reperit vt clerici iurare nō audeant. ⁊ ideo clericalis ordo a p̄ſtando iuramento calūnie ſit imunis. Vnde ſtatuit impator henricus vt nō epiſcopus nō p̄ſbiter nō cuiuſcunqꝫ ordinis clericus. nō abbas. nō aliquis monachus vel monialis in quacūqꝫ cauſa criminali vel ciuili iuſiurandū calūnie ſubire cogat. ſed alijs ꝺefenſoribus h̄ officiū cōmittat. Jn fine ꝺicit papa ꝙ nullus ep̄s incōſulto romano pōtifice vel aliquis clericus incōſulto ſuo ep̄o iurare audeat. ⁊ qcunqꝫ in hoc edictū cōmiſerit.veniam ſibi nouerit ꝺenegandā. Nota ꝙ q̄libet eccleſia ſuū habere ꝺꝫ ꝺefenſoreꝫ et ad agendū ⁊ ꝺefendendū q iuret ꝺe calūnia. Jtem nota ꝙ grauiores queſtiones p romanū pontificem ꝺebēt terminari. Jtē canones vim legū obtinent. Jtem nullus clericus ꝺe calūnia iurare ꝺebet ſine licentia ſui p̄lati.

Caſ⁹. Quedā cā ꝺecimaꝝ

Litteras. cōmiſſa fuit qbuſdā iudicib⁹ ꝯtētio erat int ptes ꝺ iuramēto calū. q̄ſiuerūt iudices a pa. vtꝝ iuramētū illꝺ ꝺeberet in hac cā p̄ſtari. Rn̄. ꝙ ro. ec. i his caſibus

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

in quibus de eccleſiis decimis ⁊ reb⁹ ſpūa
libus tm̄ agiť. iuramentū ď calūnia. nec da
re nec recipe ꝯſueuit. qꝛ hm̄ōi cauſe ſpūa-
les tractari debēt ex canonū equitate ⁊ nō
ex legū diſtrictōe. cū canones in cauſis hu
iuſmodi nulli indicāt calūnie iuramētū. vn̄
dimiſſa ꝯtentōe de iuramēto calūnie in cā
ꝓcedāt. Nota ꝙ in cauſis ſpūalib⁹ iura
mentū calūnie nō eſt p̄ſtandū nec rigor iu
ris ciuilis ſeruādus. ſed eqtas canonica.

Caſus. Querebā

In pertractādiſ. tur vtꝝ in cauſis
tractandis iuramentū calūnie indifferēter
ſit p̄ſtandū ⁊ a quacunqꝫ ꝑſona. Rn̄detur
ꝙ nō paſſim p̄ſtandū eſt tale iuramētū. ſed
cōſiderari debet q̄litas cauſe ⁊ principaliū
ꝑſonaꝝ. qn̄qꝫ p̄ſtať ꝑ principales ꝑſonas.
qn̄qꝫ ꝑ ſyndicos qui in aīam ſuā iurare de
bent. Nota ꝙ p̄ncipalis dn̄s cauſe ⁊ nō
ꝓcurator de calūnia iurat. ſyndicus vero
in animā ſuam.

Caſus. Quidā iudices

Imperatoꝝ. exigebāt calūnie iuramē
tū ab abbate ⁊ fratribus clareuallis. Sꝫ qꝛ
ipſi iurare nolebāt. petebať a papa vt ad h̄
eos cōpelleret. Rn̄dit papa ꝙ eos ad hoc
cōpellere nō debet. Veruntn̄ ne hac occa
ſione aliena iura illicite detineāt. ⁊ ipſi eti
am a cauſa ſua decidāt ſi ex ꝑte ipſoꝝ hu-
iuſmodi non fuerit p̄ſtitū iuramentū. p̄ci-
pit eis papa q̄tenus ī ſuo monaſterio ico-
nomū ſtatuāt qui ꝓ eis agat ⁊ rn̄deat. ⁊ ď
calūnia iuret. ⁊ ſi h̄ nō fecerint ep̄s neuma
ſen̄. dyoc̄. illoꝝ iconomū idoneū ſtatuat in
ipſo monaſterio. Nota ꝙ q̄ de calūnia
iurare nō vult cadit a cā. Iteꝫ monachi
nō cōpelluntˀ iuramentū de calūnia p̄ſtare
dūmodo ꝑ aliū p̄ſtetur.

Caſus. Diciť hic ꝙ in cauſis

Ceteꝝ. ciuilibus iuramentū calūnie p̄
ſtari debet ad h̄ vt veritas eliciať nō obſtā
te ꝯtraria ꝯſuetudine. Nota ꝙ que ď no
uo emergūt nouis auxilijs indigēt. Itē ī
cauſis ciuilib⁹ clerici iuramtū calūnie p̄ſta
re dn̄t. Itē ꝯſuetudo iuri nō p̄iudicat.

Caſus. Inter archiep̄ꝫ

Cū cauſam. rauen̄. ex ꝑte vna. ⁊ cōe
fauentie ex altera. q̄ſtio v̄tebať ſuꝑ villa lu
ci ⁊ quibuſdā alijs. q̄ cōmiſſa fuit q̄buſdam
iudicibus. ⁊ qꝛ ipſi ī negocio nō ꝓcedebāt
papa dedit ꝑtibus in mādatis vt ꝓ cā ipſa
ad ſe. ap. ꝓcuratores idoneos deſtinarēt.
Procuratoribus in p̄ſentia pape cōſtitu-
tis petitōnem archiep̄i fecit exhiberi. ⁊ ad
eā ꝑtem alterā rn̄dere. Factis quibuſdā in
terrogatōibus ⁊ rn̄ſionibus redactis ī ſcri
ptis ⁊ lite legitime cōteſtata. iuramentū ca
lūnie fecit a p̄dictis ꝓcuratoribus vtrim-
qꝫ p̄ſtari. Nota ꝙ ꝓcurator debet habe
re lr̄as de rato. Item ꝑ petitōem in iu-
re ꝓpoſitā ⁊ reſponſionē ad eam factā fit
litis cōteſtatio. Item lite cōteſtata ſta-
tim iuramentū calumnie p̄ſtari debet.
Item ꝓcurator vniuerſitatis iurat de ca-
lumnia.

Caſus. Inter ep̄um

Cum in cauſa. bellunen̄. ⁊ quendam
M. noie quedā cauſa pecuniaria verteba
tur. queſiuit ep̄s vtꝝ in cauſa ipſa deberet
ipſe de calūnia iurare. Reſpondeť ꝙ ſi ꝑ
ſyndicū vel actorem elegerit litigare ꝑ ip-
ſum p̄ſtandū erit iuramentū. ſi vero ꝑ ſeip-
ſum litigare voluerit ipſe idem ep̄s p̄ſtare
debet huiuſmodi iuramentū. ꝓpoſitis an-
te ipſum euangelijs ſed nō tactis. ſicut in
ferendo teſtimonio fieri cōſueuit. In fine
dicit. pena illius qui hoc iuramentū p̄ſtare
nō vult eſt vt actor cadat ab inſtituta acti-
one. reus vero ꝓ cōfeſſo habeať. Nota
ꝙ ep̄s in ꝓpria ꝑſona ſi vult poteſt tracta
re cauſam ſuā. ⁊ tunc iurat de calūnia. ſed
nō tangit euangelia ꝓpter reuerentiā ep̄a
lem. Itē qui non vult iurare de calūnia
amittit cauſam.

De dilationibus. Titulus. viij.

Caſus. Inter

Dilecti filii. abbatē ⁊ mona
chos de ben̄. ex vna ꝑte. ⁊ mo-
niales de leſen̄. ex altera ſuꝑ ec-
cleſia de alten̄. corā decano ⁊ archidyaco
no lincolnien̄. a ſe. ap. delegatis queſtio v̄-
tebať. Iudices p̄dicti ad petitōem monia
lium citauerūt monachos ⁊ ꝑemptorie. et
nimis breuē terminū ſtatuerūt. Abbas et
monachi timētes ſe a iudicibus aggrauari

eo ꝙ prima vice terminū ꝑemptoriū et ni-
mis breuē ſtatuerūt ad ſe. ap. appellarunt.
Reſcribit pa. iudicibus dicēs. ꝙ n̄ ſpectat
ad iuris ordinē diē ꝑemptoriū taliter ma-
turare. ⁊ p̄cipue cū agit de rebꝫ eccl̄iaſticis
niſi neceſſitas immineret. Vn̄ mandat pa.
q̄tenus ſi ē ita q̄cq̄d factū ē poſt illā appel-
lationē totū debeat in irritū reuocari ⁊ iu-
xta priorū cōtinentiā litterarū in cā ꝓcedi.
Nota ꝙ prima vice ꝑemptoriū ꝓponi nō
debet niſi ex magna cā ⁊ appellatio ꝓpter
hoc facta valet. vt hic patet.

Ca. aliq̄ cā cōmiſſa ē alicui

Preterea iudici delegato. ipſe citat re
um. ⁊ in lr̄is citatōnis inſerit tenorē reſcri-
pti. vt reus eo viſo deliberare valeat ſuper
eo de quo cōueniť. reus in termino cōſtitu
to ⁊ libello ſibi oblato petit inducias ad de
liberandū. actor dicit ꝙ nō eſt audiendus.
qꝛ bn̄ potuit deliberare ſi voluit in ſpacio
dilatōis. queriť q̄d iuris ſit. Rn̄deť ꝙ ſi re
us ad iudiciū vocatus potuit inſtrui ſuꝑ eo
de q̊ cōueniť ex reſcripto ſibi tranſmiſſo in
ducie deliberatorie nō ſūt ei vlterius indul
gende. ſed ꝓcedere dꝫ iudex in negocio ſi-
bi cōmiſſo. Nota ꝙ iudex delegatus te-
norē reſcripti dꝫ inſerere in lr̄is citatōis. et
ille inducie tunc erunt deliberatorie ita ꝙ
reo ad terminū veniēte recepto libello ſtatī
dꝫ rn̄deť. nec hēbit iducias ad deliberādū
ſi ex reſcripto inſtrui plene potuit. qꝛ nō de
bet certiorari q̄ certus eſſe potuit ⁊ noluit.

Ca. Inter archip̄ſbiterum

Litere tue. ſanctarū priſce ⁊ aquile de
vrbe. et quoſdam viros nobiles. A. et G.
corā ep̄o ferentino ſuꝑ penſione q̄rundam
poſſeſſionū queſtio vertebať. archip̄ſbiter
noīe eccl̄ie ſue obtulit libellū p̄dictis nobi-
libus cōtinentē ꝙ pēſio de poſſeſſionibus
q̄buſdā ꝑtinentibus ad eccl̄iam ſuā ipſi ec-
cleſie ſoluta nō fuerat iam tribus annis et
vltra. Ipſi nobiles petiuerūt explicari ſpa-
ciū qď ꝑ hanc dictioneꝫ ⁊ vltra ſignificare
volebat. ⁊ archip̄ſbiter exp̄ſſit ꝙ ſeptē an-
nis elapſis fuerat in ſolutōe p̄dicte penſio
nis ceſſatū. ijdem nobiles dicentes libellū
eſſe ꝑ hm̄ōi exp̄ſſionē mutatū. vn̄ petebant
inducias ad deliberandū ⁊ qꝛ iudex h̄ de-
negauit appellauerūt. Papa vero appella
tionē hm̄ōi friuolā reputans mādat ep̄o q̄
tenus ea non obſtante ꝓcedat in negocio
ipſo iuxta priorū cōtinentiā lr̄arū. No. ꝙ ꝓ
pter leuē exp̄ſſionē in libello factā nō debꝫ
q̄s hr̄e nouas inducias. cū in prima dilatō
ne deliberare potuit. Itē no. ꝙ om̄e ver
bū dubiū in libello poſitū declarari debet.

Ca. Inter bituri-

Expoſuit nobis. cen̄. ⁊ burdegalen̄
archiep̄os verteba ť queſtio ſuꝑ iure prima
tie. Pa. citauit burdegalē. archiep̄m vt ad
initiū quadrageſime ꝑ ſe vel ꝑ ydoneū rn̄-
ſalem ad p̄n̄tiam ſuā accederet. quē termi-
nū ſibi ꝑemptoriū aſſignauit bituricen̄. ar-
chiep̄o ſuper iure primacie rn̄ſurus. Poſt
modū vero dictus burdegalen. ꝓ ſubſidio
ro. ec. vocatus ad p̄n̄tiaꝫ dn̄i pa. ꝑſonaliter
acceſſit. Dictus bituricen̄. in curia cōſtitu
tus poſtulauit inſtāter vt papa in negocio
primacie ꝓcederet. Burdegalen̄. ad ꝓpria
rediēs q̄ndā cōſtituit ꝓcuratorē q̄ ſaluis ex
ceptōibus ſibi cōpetentibus in rn̄dendo et
defendēdo oīa facerꝫ q̄ ip̄emet burdegalē.
facere poſſꝫ. Bituricen̄. archiep̄s petijt vt
dictus ꝓcurator rn̄deret eidē. Ille excipiē
do ꝓpoſuit ſe ad h̄ non teneri. qꝛ ꝓ alia cā
ſcꝫ ꝓ publica vtilitate dictus burdegalen̄.
vocatus fuerat q̄re ꝓ abn̄te debuit reputa
ri. ⁊ p̄uilegiū reuocādi domū hr̄e ⁊ adhuc
n̄ deliberauerat cū ſuffraganeis ſuis ⁊ alijs
q̊ruꝫ cōſiliū cā iſta req̄rit nec hūerat tp̄s in
q̊ ad vtrunqꝫ negociū potuerit eſſe ꝑatus.
Ex aduerſo fuit rn̄ſum. ꝙ cū ipſe prius vo-
catus fuiſſet ſuꝑ q̄ōne p̄miſſa nō fuit inten
tōis pa. primū mādatū ꝑ poſterius reuoca
re. ⁊ tm̄ tp̄s habuit ꝙ bn̄ potuit deliberare
ſuꝑ vtroqꝫ negocio. Dn̄s pa. de cōſilio fra
trū ſuorū dilationē adhuc ſibi cōceſſit vſqꝫ
ad feſtū natiuitatis dn̄i. No. ꝙ q̄ ad cu-
riā ro. vocatus ē ꝓpter publicā vtilitatem
ec. ro. nō teneť tn̄c ſuis aduerſarijs rn̄dere
lꝫ pa. ſit ordinarius oīm ſed habet ius reuo
candi domum.

De ferijs. Ti. ix.

Ca. Diciť hic

Omnes dies. ꝙ oēs dies do
minici ſunt a veſꝑa in veſperam

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

feriandi.ꝛ ab om̄i ope ſeruili obſuādi. nec
in eis mercatū vel placitū fieri dꝫ.nec aliqs
ad mortē vel ad penam ſanguinis iudicari
nec ſacra pſtari debent.niſi ꝓ pace vel ma
gna neceſſitate. Nota ꝙ oēs dies dñici
ſunt feriandi. Itē iudiciū mortis vel ſan
guinis die dñico exerceri nō debet. Itē
multa in neceſſitate licēt q̄ alias nō licerent

Ca. Primo dr̄ ꝙ in feſtiſ ce
Quoniā.lebrandis q̄ ad principiū ꝛ fi
nē.dierū magnitudo ꝛ regiōis cōſuetudo
attendi dꝫ. Scdo dr̄ ꝙ dñicis diebus ꝛ a-
lijs pcipuis feſtiuitatibꝫ ꝛ a paſca vſqꝫ ad
pētecoſten nullus dꝫ flectere genua niſi ex
deuotōe velit in ſecreto. Tertio dr̄ ꝙ in cō
ſecratōibus epōꝝ ꝛ ordinatōibus clerico
rū cōſecrās ꝛ ꝯſecratus tm̄ genua flectere
dñt. Quarto dr̄ ꝙ feſtū ſctē trinitatis ſm
diuerſarū regionū conſuetudines diuerſis
tpibus anni celebraf.Eccia ſiqdem roma-
na feſtū ſancte trinitatis aliq̄ tpe ſpāliter n̄
celebrat cū ſingulis diebus gloria pr̄i ꝛc̄ et
ſimilia dicanf ad laudē trinitatis. No.ꝙ
cōſuetudo regionū in feſtis celebrandis dꝫ
attendi. Itē conſuetudo ro.ec.nō ē ſemp
in omnibus ſeruanda.

Ca. Dicif hic ꝙ lꝫ tam in veteri
Licet.q̄ꝫ in nouo teſtō ſeptima dies da-
ta fuerit ad regem.ꝛ eccia feſta ſanctorum
martirū decreuit obſeruanda. indulget tm̄
dñs pa.qbuſdā piſcatoribus ꝙ diebus dñi
cis ꝛ alijs feſtis minoribus ingruēte neceſ
ſitate poſſint capture piſciū intēdere.ita ꝙ
de captura illa eccl'ijs circūpoſitis ꝛ pau-
peribus cōgruā faciāt portōꝫ. No.ꝙ di-
es dñicus deputatus ē ad regem. Item
neceſſitas facit licitū qđ alias eſt illicitum.

Ca. In canonibus dr̄
Capellanus.ꝙ nuptie celebrari non
dñt in tribus hebdomadis an̄ feſtū beati io
hannis baptiſte.Quidā dicebāt ſeptianas
illas ſine aliqua interpollatiōe ꝯtinuandas
ipſi feſto.Alij volūt facere interuallū inter
ipꝫ feſtū ꝛ illas hebdomadas ꝛ dicūt illud
ob reuerentiā feſtiuitatis pēthecoſtes fuiſ
ſe ſtatutū q̄ feſtiuitas penthecoſtes ſolet in
ſeptimanis ipſis interuenire qn̄ꝫ.ꝛ ſic a tri
bus diebus rogationū an̄ aſcēſionē dñi in
choantes vſqꝫ ad octauū diē poſt penthe
coſtes cōputatis illis ſeptimanis illo tantū
tpis ſpacio nuptias celebrari nō pmittunt.
poſtea vero nullatenus nuptias impediūt
celebrari.queſiuit quidā epūs p capellanū
ſuū q̄ iſtarū opinionū melior eēt. Rn̄dit pa
pa ꝙ cōſuetudo eſt ro.ec. vt q̄cūqꝫ tpe ma
trimoniū cōtrahaf p cōſenſum legitimū de
pn̄ti.tm̄ a ſeptuageſima vſqꝫ ad ſeptimū diē
poſt penthecoſten nuptie celebrari nō ſinū
tur.ꝛ poſtea ſine dr̄ia celebrantur ſiue ſint
tres ſeptimane vel plures an̄ feſtū beati io-
hānis.ꝛ iō poſterior ſn̄ia meliori ꝛ ſubtilio
ri rōe iuuaf ꝛ ſiue ſm canones a ſeptuageſi
ma vſqꝫ ad octauā paſce ſiue poſt ſeptimū
diem feſti pēthecoſtes nuptie ſuſpendanf
in dñica que ſequif ꝛ deinceps licite cele-
branf. No.ꝙ ſicut ad ius tenef priceps
rn̄dere ita ad opiniones. Itē mr̄imoniuꝫ
om̄i tpe cōtrahi pōt ſꝫ ſolēnitates tm̄ diebꝫ
pdictis inhibenf. Itē illa ſn̄ia ſemp debꝫ
obſeruari q̄ meliori rōne ꝛ ſubtiliori iuuaf.
et ſic ſubtilitas in iure canonico cōmendaf
Itē cōſuetudo ro.ec.debet obſeruari.

Ca. Queſitū fuit q eſ-
Conqueſtus.ſent illi dies qbus ob-
reuerentiā dei iudicioꝝ ſtrepitus cōquie-
ſcere dꝫ.ꝛ vtrū partes renūciare valeāt fe-
rijs illoꝝ dierū. Rn̄dit pa.ꝙ lꝫ nō ꝓroga-
ri ſed expediri debeant queſtiones.tm̄ die-
bus illis q ob reuerētiā dei ſtatuti ſunt.iu-
diciorū ſtrepitus cōquieſcere dꝫ. ꝛ enume
ranf hic dies illi ꝛ illis vtiqꝫ diebus ſolēni
bus vſqꝫ adeo ab hmōi cōuenit abſtinere.
vt etiā ptibus cōſentientibus nec ꝓceſſus
tunc habitus nec ſn̄ia diebus illis ꝓmulga
ta valeat. niſi neceſſitas vrgeat vel pietas
ſuadeat. Illis aūt ferijs q̄ gr̄a meſſium vel
vindemiarū introducte ſunt pn̄t ptes renū
ciare vt tunc iudicialis ꝓceſſus ꝛ ſn̄ia vale
at. Nota ꝙ ferijs introductis ob reuerē
tiam dei nullus pōt renunciare niſi neceſſi
tas vel pietas aliud inducat. Itē neceſſi
tas vel pietas nō eſt ſub lege. Itē alijs fe
rijs q̄ ſunt introducte gratia meſſiū vel vin
demiarum pōt renunciari.

De ordine cognitionum. Ti.x.

Ca. Que-
Ntelleximus.daꝫ mulier
petebat quendā in virū.induxit
teſtes ad ꝓbandaꝫ ſuā intentio
nē.Uir timēs ſibi fieri pīudiciū p teſtes il-
los exceptionē cōſanguinitatis obiecit ꝓ-
pter quā petitionē mulieris repellere intē-
debat.querebaf an primo eſſet de impedi-
mento cōſanguinitatis agendū q̄ꝫ ſup cau
ſa mr̄imonij ſn̄ia ꝓferaf. Rn̄dit pa.ꝙ exce
ptōe cōſanguinitatis ꝓbata principalis qō
eſt pempta.ꝛ iō de ipſa eſt antea cognoſcē
dū q̄ꝫ ad diffinitōis articulū ꝓcedaf q̄ co-
gnito ꝛ ꝓbato vir ab impetitōne mulieris
debet abſolui. Nota ꝙ exceptio pempto
ria ante ſn̄iam oppoſita dꝫ examinari ꝛ co
gnoſci de ea anteq̄ꝫ ſn̄ia ſup principali qō-
ne feraf.q2 ex illa apparebit q̄liter dēat for
mari ſn̄ia. Itē ſup exceptōe pemptoria ſi
ue incidēti n̄ ꝓnūciaf ſꝫ ſup pricipali qōne

Ca. Abbas de ferētillo
Cū dilectus.accedēs ad pn̄tiam dñi
pape cōqueſtus fuit noīe monaſterij ſui de
qbuſdā nobilibus dñis de arone ꝙ ipī ma
nu armata ꝛ cū exercitu ad caſtrū monaſte
rij venientes monaſteriū ipm̄ dānificaue-
rūt in predijs animaliū ꝛ rebus alijs. de q
bus iuſticiā ſibi fieri poſtulauit.Ex pte di-
ctoꝝ nobiliū in modū exceptōis citra litis
conteſ.fuit rn̄ſum ꝙ milites ipſi p dolum ꝛ
violentiā ipſius abbatis amiſerant caſtruꝫ
ſyracti qđ ipſi ꝛ ꝓgenitores ipſoꝝ tenue-
rant ꝛ poſſiderant in qete petentes illud ſi
bi reſtitui priuſq̄ꝫ petitōibus abbatis rn̄de
rēt.cū teſtes haberent pn̄tes p q̄s incōtinē
ti intentionē ſuā ꝓbare volebāt. Ex parte
abbatis fuit taliter replicatū ꝙ ab ipō reſti
tutio peti nō poterat q nō fuerat ſpoliator
pſertim cū caſtrū illud ad ꝓprietatē mona
ſterij ptineret.qđ non diffidebaf ps aduer
ſa.Unde cū ad ipm̄ monaſteriū res ſua re-
dierit ab alia poſſeſſa debꝫ retentōis cōmo
dū obtinere etiā poſt tpa lōgiora ꝛ iudiciū
reſtitutoriū cōtra ſpoliatorē tantū cōpetit.
Dñs papa his ꝛ alijs intellectis diſtiguit
hoc mō.vtrū ſpoliatōis qō ab illis nobilibꝫ
obiecta ſit in modū actionis ad reſtitutōeꝫ
petendā.an in forma exceptōis ad intentō
nē aduerſarij repellendā. Si vero ſit ꝓpoſi
ta in modū actionis.tūc intelligunf mutue
petitōes ſe tanq̄ꝫ diuerſe minime cōtingen
tes.ꝛ ſm regulā illam q prior appellat pri-
or agat.illa queſtio q̄ primo ꝓponif prima
debet tractari.ꝛ viciſſim tractate eadē ſn̄ia
debent terminari. Sed q2 illa qō fuit a pdi
ctis nobilibus in modū exceptōis ꝓpoſita
interloq̄ndo ꝓnunciat vt ꝓbatōes eoꝝ ſu
per ipſa exceptōe primitus audianf.ꝛ ea ꝓ
bata abbati rn̄dere nō cōpellanf donec re-
ſtituanf ab ipſo. q2 ſpoliatus ante reſtōem
ſuo ſpoliatori rn̄dere nō cogif.ſed ſpoliatō
ne in modū exceptōis tm̄ ꝓbata nō eſt pro
pter h̄ reſtitutio facienda.ſicut ſi in moduꝫ
exceptōis crimen teſti opponif vt a teſtio-
nio repellaf.ꝛ ſi crimen contra teſtē ꝓbatū
fuerit ciuiliter nō ideo ſibi pena ordinaria
debet infligi ſed teſtimonio eius credi non
debꝫ.ꝛ h̄ contingit.q2 in ipm̄ accuſatio nō
ꝓcedit ꝛ inter infames quaſi ex falſo teſti-
monio nō habenf quoꝝ teſtimoniū repro
baf. Nota ꝙ qō ſpoliatōis duobus mo-
dis pōt opponi cōtra ſuū ſpoliatorē in mo
dū actionis.ꝛ ſic ſūt due petitōes ꝛ ſil' tra
ctande ꝛ in h̄ non eſt priuilegiata qn̄ ambo
ſunt reſtitutorie. Itē in modū exceptōis et
ſm h̄ nō tenef aduerſario rn̄dere ſpoliatōe
ꝓbata q̄cunqꝫ mō agat ſpoliator. Itē no
ta regulā q prior appellat prior agat. Itē
ſpoliatus ſuo ſpoliatori an̄ reſtōem non co
gif rn̄dere. Itē cū crimen ciuiliter ꝓbaf
teſtis nō punif pena ordinaria ſed ſolūmō
a teſtimonio repellif. Item ex modo agē
di formari debet ſententia.

Ca. Mor-
Tuam nō credimus. tuo comite
campanie ſine ꝓle.regina cipri dicebat qđ
debebat illi ſuccedere in comitatu tanq̄ꝫ ꝓ
ximior quidā alius h̄ intelligēs acceſſit ad
dn̄m pa.ꝓponens ꝙ cū ipſa regina nō fuiſ
ſet de legitimo mr̄imonio nata.dicto comi
ti ſuccedere non debebat ſed ipſe qđ tanq̄ꝫ
ꝓximior patus erat ꝓbare in pn̄tia dñi pa.
petens ab ipſo vt mandaret regi francie.vt
ſi forſan dicta regina ſup ſucceſſione comi
tatus pdicti corā ipſo ꝓponeret qōneꝫ nō
audiret eandē donec cā nataliū ex qua illa

dependebat fuerit terminata. Quod papa non diſtulit adimplere. Mortuo ipſo rege cui pa. p̄dicta mandauerat ſucceſſit ei lodouicus filius eius. Vñ pa. ſcribit eidē ſuper eodē negocio credēs prudentiā ipſius nō latere cām nataliū dicte regine q̄ ad forum eccleſiaſticū ꝑtinet ad examen ipſius eē delatā lꝫ pa. dictā reginā in ſuo iure velit fouere tñ q2 anteq̄ꝫ cā nataliū terminata eſſꝫ incipe cām ſucceſſionis dependentē ex illa nihil aliud eēt ꝙ negociū ipm̄ diuerſis ꝓceſſibus intricare ⁊ ordinē iuris ꝑturbare. et iō ſi ab ipſa regina fuerit requiſitus ſup h̄ pacienter expectet donec cā nataliū ꝑ ſe. ap. fuerit terminata. No. ꝙ cā nataliū ad forū eccleſiaſticū ſpectat. Itē cā natiuitatiſ p̄iudicialis eſt ad cām ſucceſſionis. ⁊ iō primo dꝫ tractari ⁊ terminari ſi ꝯtrariū fieret ordo iuris ꝑuerteret' qđ eſſe nō dꝫ nec valeret ꝓceſſus ſucceſſionis ſi legitima nō ꝓnunciaret'. Item negociū alicuius diuerſis ꝓceſſibus nō eſt intricandum.

Ca. Aliqs fuit ſpoliatus ab aduerſario

Sup ſpoliatōe. ſuo. ſpoliatus ſuū ſpoliatorēꝫ traxit in cām petens reſtitui ſibi rem illam qua eū ſpoliauerat. Spoliator volebat eū reconuenire. querit' quid iuris ſit. Rñdet papa ꝙ ſpoliator iſte nō eſt audiendus volens recōuenire ſpoliatū niſi vellet eū recōuenire de alia ſpoliatione. q2 petitio ſpoliatōis in h̄ priuilegiata eſt vt q illam intentat non cogit' rñdere ſuo ſpoliatori anteq̄ꝫ fuerat reſtitutuſ ſed ſi ſpoliator in modū exceptōnis opponat de alia ſpoliatōe contra ipm̄ ſpoliatum repellit' ab agendo. Nota ꝙ queſtio ſpoliatōis priuilegiata eſt vt ſpoliator nō poſſit recōuenire ſpoliatū iudicio petitorio niſi velit eū reconuenire de alia ſpoliatione. Item ſpoliator nō pōt opponere ſpoliato de alia ſpoliatiōe in modum exceptionis.

De plus petitionibus. Ti. xi.

Ca. Aliqs mutuauit pecuniaꝫ

Conſilium. alicui amico ſuo reſtituendā ſibi certo termīo iſte añ terminū repetebat pecuniā. rñdebat' ei ꝙ nō poterat eā repetere añ terminū. imo de h̄ puniri debebat. Cōſuluit pa. ſup h̄. Rñdit ei pa. nō fuit ꝯſiliū ꝓuidentie ꝙ añ terminū pecuniam tibi debitā repetiſti. vnde punit' importunitas plus petentiū ſi in iudicio ꝑſiſtent in ſua petitione hoc mō. vt q plus petit re ſiue cā in expenſis aduerſario condēnat'. q plus petit loco ad intereſſe tenet' pro eo ꝙ vtilitas adimit' debitori quā habuiſſet ſi loco ſtatuto ſoluiſſꝫ. ⁊ ei q plus petit tp̄e duplicant' inducie. nec rñdere tenet' niſi ei ſoluant' expenſe. Te quoqꝫ. In. §. iſto exponit quatuor modos p̄dictos plus petendi Ille petit plus cā q cuꝫ aliqd debet' ſibi in genere vel ſubalternatōe rem in ſpecie vel vnuꝫ preciſe petit. Re vero plus petit ſi. x. ſint debita ⁊ ip̄e petit. xx. Loco plus petit cū quis alibi conuenit' q̄ꝫ ſoluere cōuenit. Tp̄e plus petit' cū ante terminū vel conditionē petit' qđ debet'. Nota hic quatuor modos plus petendi ⁊ penā q contra facit Itē ꝙ q plus petit re ſiue cā ꝯdēnat' aduerſario in expēſis. Itē q plus petit loco ad intereſſe tenet'. Item q plus petit tp̄e duplicant' inducie.

De cauſa poſſeſſionis ⁊ proprietatis.

Titulus. xij.

Caſus. Quidaꝫ

Nſceptis. felix noīe de ſicilia habebat cām cuꝫ aduerſario ſuo. petebat a pa. vt cām poſſeſſionis cōmitteret vni iudici. et cām ꝓprietatis alij. Ad hoc rñdit pa. ꝙ legali ꝓuiſione decretuꝫ eſt cām poſſeſſionis ⁊ ꝓprietatis ſub vno ⁊ eodē iudice debere cognoſci vñ nō admittit petitionē ipſius Itē petebat a pa. vt contra aduerſariū ſuū abſentē q citatus nō venerat diffinitiuā ꝓferret ſniam Et ipſe rñdit ꝙ contra inauditā partē ⁊ abſentē nihil pōt diffinire. Nota ꝙ cā poſſeſſionis ⁊ ꝓprietatis apud eundē iudicem debēt cognoſci ⁊ finiri. ⁊ ſic cōtinentia cāe diuidi nō debet. Itē contra abſentē non contumacem nō eſt ꝓcedendum.

Ca. Cauſa commiſſa fuit qbuſdam iudicibus q̄ ad poſſeſſoriū ⁊ petitorium. Iudi

Ad vltimum. ces volentes parcere laboribus partium ⁊ expenſis de vtraqꝫ queſtione cōmixtim audiunt allegationes ⁊ teſtes recipiunt. poſtmodū audiunt allegatōes ⁊ atteſtatiōes ſuper poſſeſſione ⁊ ꝓnunciant ſm̄ tenorē illarū querit' vtrū hoc licite fieri poſſit. Rñdet pa. ꝙ illud licite fieri pōt cū etiam ſit in iure ciuili expꝛ̄ſſuꝫ. Nota ꝙ cā poſſeſſionis et ꝓprietatis ſimul tractari poſſūt. alias cā poſſeſſionis p̄cedere debet.

Ca. Eccleſia ſutrina vacante canonici cōuenien

Cū eccleſia. tes in vnū ⁊ inuocata ſpūſſancti gr̄a paſtorē cōi. ēr elegerunt. petētes poſtmodū electionē ipſius ꝑ ſe. ap. cōfirmari. Clerici cōuentualiū ecciarū ciuitatis eiuſdē oppoſuerunt ſe huic electōni in auditorū p̄ñtia proponentes ꝙ cū in electōibus ep̄orū ipſi ac eorū p̄deceſſores cōſueuerint intereſſe canonici ſutrineū. eis contēptis ⁊ excluſis ad electionē ꝓcedere p̄ſumpſerunt. vñ nō confirmari ſed potius infirmari petebant eandem. petitoriū ⁊ poſſeſſoriū intentantes. lite conteſ. teſtes recepti fuerūt vtrimqꝫ atteſtatōnibus publicatis. pars canonicorū dicebat intentionē ſuā eſſe ꝓbatā ſufficiēter ꝙ ad eos tm̄ ſpectaret electō. pars clericorū aſſerebat ꝙ ꝑ dicta ſuorū teſtiū plene ꝓbauerat ⁊ ꝙ electioni pōtificis intereſſe debebant. ⁊ ꝙ in triū ep̄orū electōibus q vltimo ⁊ immediate eccle ſutrine p̄fuerant vocē habuerāt cū canōicis eligēdi. Dñs pa. examīatis atteſtatōibus añdictis depꝛ̄hendit teſtes canonicorū in ꝑhibendis teſtionijs varios extitiſſe. ⁊ vacillaſſe ꝯtra fidem ſuā ⁊ ꝙ negatiuā ꝓbare nitebant' vt ad ipſos ⁊ nō ad aduerſarios ꝑtineret ius eligēdi. pars vero clericorū ſufficienter oñdit ꝙ in tribus electōibus ep̄orum de qbus premiſſum eſt fuerunt p̄ñtes ⁊ habuerunt vocem eligendi. Vñ pa. electionē p̄miſſam factam contēptis ⁊ excluſis clericis añdictis caſſauit. reducēs clericos ipſos in eam q̄ſi poſſeſſionē quā ante motā cōtrouerſiā habuerūt. Verū q2 vtraqꝫ pars qcquid iuris habuerat in qōne p̄dicta deduxerat in iudiciū. ⁊ in iure ciuili ſit cautū nō ſolū illud venire in iudiciū de q̄ dictū eſt vt veniat. ſed etiā illud venit in iudiciū qđ noīatim nō eſt ꝓhibitum. ⁊ ſm̄ ſtatuta canonica electiōes ep̄orum ad canonicos cathedraliū eccleſiarū nō eſt dubiū ꝑtinere niſi ſecus alibi obtineat de cōſuetudine ſpāli. ⁊ lꝫ clerici p̄dicti ꝓbauiſſent tercio ſe interfuiſſe in electionibus ep̄orum de qbus p̄miſſum eſt ius tñ eligendi ꝓpter breuitatē tp̄is nō ꝑduxerunt vſqꝫ ad legitimā p̄ſcriptionē. vñ ius aliqđ ſibi acqrere nō potuerunt. ⁊ actore nō probante reus debet abſolui. His oībus rōnibus cōſideratis pa. abſoluit canonicos p̄dictos ab impeditione p̄dictorū clericorū ſup faciendis electōibus ep̄orum ſibi ſup h̄ ſilentiū ꝑpetuū imponendo. Multa notabilia hic notant'. Primo ꝙ teſtis q varius eſt in dicto ſuo nō valet. Itē q vacillat repellit'. Itē qui negatiuā directe ꝓbare nitit' nō valet. Itē poſſeſſoriū ⁊ petitorium ſil' poſſunt intentari. Itē qui ꝓbat ſpoliationē reſtituit'. ⁊ ſi deficit in ꝓprietate ſtatim deſtituit'. Itē cum ſil' agit' poſſeſſorio et petitorio primo ꝓnunciat' ſup poſſeſſorio. Itē de iure cōi electio ep̄orum pertinet ad canonicos niſi conſuetudo p̄ſcripta aliud inducat. Itē ius eligendi pōt p̄ſcribi ſed hic nō p̄ſcripſerunt. ⁊ ideo ſuccubuerunt. Itē actore non ꝓbante reus debet abſolui.

Ca. Vacante betlemitana

Cum ſup. eccia duo electi fuerunt ad eam. R. ſubdiaconus dñi pa. et. P. canonicus ſancti ſepulchri. R. ſubdyaconus fuit confirmatus ꝑ patriarcham hieroſolimitanū ⁊ poſſeſſionē adeptus. ſed poſtea ꝑ ſecularē potentiā fuit ſpoliatus. Poſtmodū vterqꝫ electus ad ſe. apo. acceſſit. Predictus. R. ſubdiaconus ꝓpoſuit ꝙ cū eſſꝫ canonice electus ⁊ etiam cōfirmatus ꝑ patriarcham ⁊ ſpoliatus ꝑ potentiā ſecularē petebat ad electionē ſuā confirmari ⁊ reſtitui ad poſſeſſionē qua fuerat ſpoliatus. Predictus. P. petebat ſuā electionē confirmari. Lite conteſtata ſup p̄dictis petitiōibus et ꝓbatōibus hincinde receptis ⁊ examiatis. q2 dictus ſubdiaconus ꝓbauit ſe ꝑ potentiā ſecularē ſpoliatū. papa iuſticia mediante ipm̄ reſtituit. verū q2 tam poſſeſſoriuꝫ q̄ꝫ petitoriū deductū fuit in iudiciū. et tam reſtōnis q̄ꝫ electōis queſtio plenius exami

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

nata ⁊ conſtitit dño pa. electionē vtriuſqꝫ
canonicam nō fuiſſe. ⁊ iudex de qua re co-
gnouerit ꝓnunciare debeat electionē vtrā
qꝫ caſſauit. Itē nota ꝙ ſpoliatus debet
reſtitui. Itē poſſeſſoriū ⁊ petitoriū ſimul
poſſunt intentari. ⁊ idē intellige hic q̄ntuꝫ
ad h qđ nota. ſ. ca. primo. Itē iudex de
qua re cognoſcit de ea ꝓnunciare debet.

Caſus. Aliqs fuit ſpoli-
Paſtoralis. atus ab aduerſario ſuo.
ſpoliatus traxit ſuū ſpoliatorem in cām. re
qſitus a iudice quo iudicio velit experiri ip
ſe ſtatiꝫ obtulit libellū ſuꝑ ꝓprietate de illa
ta violentia nullā faciens mentionē. poſtq̄ꝫ
fuit in cā ꝓceſſum vult redire ad poſſeſſo-
riū ⁊ agere de violentia ſibi illata nouū iu-
diciū ſuꝑ poſſeſſorio intentādo. querit̃ qd
iuris ſit. Rñdetur ꝙ ille q cepit rem vendi
care bene pōt agere poſſeſſorio iudicio qđ
ꝓponit̃ ꝓ recuperāda poſſeſſione ſeu etiā
adipiſcenda anteq̄ꝫ ſit renunciatū aut con-
cluſum in iudicio ꝓprietatis primitus inſti
tuto. ⁊ h ꝓbat̃ ꝑ legem q̄ dr̃ ꝙ ille q fundū
cepit ab illo vendicare cum quo interdicto
vñ vi poterat experiri pendente iudicio ꝓ
prietatiſ pōt nihilominus agere interdicto
vñ vi alijs poſſeſſorijs iudicijs ſcꝫ interdi-
cto vti poſſidetis. ⁊ vtrobi ī ſuo robore du
raturis q̄ de ſui natura p̄cedunt vendicatō
nē dominij nec ſil' tractari poſſunt cū ꝓpri
etate. Si vero renunciatū ſit aut cōcluſum
in iudicio proprietatis vt iam poſſit ꝑ diffi
nitiuā ſniam terminari ne lites ex litibus o
riant̃ ⁊ via poſſit fraudibus aperiri. cā non
deciſa poſſeſſorio nō erit vtendū. niſi iudex
q de cā cognoſcit ex iuſta cā viderit hoc ex
pedire. puta ſi ex aptis iudicijs facile argui
tur iniqtas inuaſoris vel ſi ꝑ maliciā vel ca
ſu ſpoliato ſubtraxit facultatē ꝓbandi dñiū
His ⁊ alijs cauſis inſpectis q̄ continēt eq-
tatem aut iuſte mouerint animū iudicātis
poterit agi iudicio poſſeſſorio poſtq̄ꝫ etiaꝫ
fuerit cōcluſuꝫ in iudicio ꝓprietatis. No
ta ꝙ de iudicio ꝓprietatis anteq̄ꝫ ſit in eo
concluſum. pōt qs redire ad iudiciū poſſeſ
ſoriū ⁊ etiā poſtq̄ꝫ cōcluſum fuerit ex iuſta
cā vt dr̃ hic in fine. Itē lites litibus incul
cari non debent nec via fraudibus aperiri.

Itē dolus ex ꝑſpicuis indicijs ꝓbari pōt.
Itē iudex pōt iudicare ſm motū animi ſui.

Ca. Aliqs poſſeſſo-
Cum dilectus. rio ⁊ petitorio ſimul
egit cōtra aduerſariū ſuū. queſiuit iudex q̄
liter deberet ferre ſniam. Rñdit pa. ꝙ cum
ſil' eſt actū poſſeſſorio ⁊ petitorio vtrunqꝫ
dꝫ vna ſnia terminari. ſed in ꝓnunciatōe p̄
mittenda eſt poſſeſſio. ⁊ in executōe debet
ꝓprietas p̄ualere ſm qđ factū fuit. ſ. e. cuꝫ
eccia. ⁊. ca. cum ſuꝑ. Nota ꝙ petitorio ⁊
poſſeſſorio ſil' pōt agi vtrunqꝫ vna ſnia ter
minari debꝫ Itē in executōe ſnie queſtio
ꝓprietatis preferr̃ queſtioni poſſeſſionis.

Ca. Inter archiđ. vincētinū
Cū olim. ex vna parte ⁊ archipr̄ſbiterū
et canonicos eiuſdē eccie ex altera orta fu
it qđ ſuꝑ iure eligendi archidiaconū. dice-
bāt em̄ canonici ꝙ ad eos ꝑtinebat electio
archidya. quare volebant eū remouere cuꝫ
non fuiſſet electus ab eis. Archiđ. dicebat
ꝙ electus fuerat canonice ab epō vincenti
no q erat in qeta poſſeſſione eligendi archi
dyaconū ⁊ duos anteceſſores ipſius elege
rant epi vincent. ſine cōtradictione canoni
corū. Suꝑ h ꝓcuratores vtriuſqꝫ partis ad
ſe. ap. acceſſerunt. Corā pa. petebat ꝓcura
tor canonicorū electionē archidiaconi caſ
ſari. ꝓcurator archidiaconi petebat caꝫ cō
firmari ex cā p̄dicta. ⁊ litē cōteſtati fuerūt
ſuꝑ qōne p̄miſſa. ⁊ qꝛ ibi de p̄miſſis conſta
re n̄ poterat de cōi cōſenſu ꝓcuratoris vtri
uſqꝫ partis cā fuit iudicibus delegatis cō-
miſſa. Iudices receptis lr̄is citauerūt ꝑteſ
canonici petebant inducias deliberatoriaſ
vt poſſent iudices recuſare. Iudices n̄ ob-
ſtātibus allegatōibus canonicorū recepe-
rūt teſtes archiđ. ⁊ cām ip̄am cū atteſtatōi
bus ad ſe. ap. remiſerūt. Dñs pa. examiato
negocio qꝛ cōſtitit ei ꝑ atteſtatōes ꝙ archi
diaconatus eccie vincent. ab epō vincent.
collatus fuit duobus archiđ. cōtinue q añ
ip̄m extiterant ſine cōtradictōne aliqua ca
nonicoꝝ. ⁊ qꝛ canonici p̄dicti nō potuerūt
iudices recuſare nec inducias deliberato-
rias petere cū de aſſenſu ꝓcuratoris vtri-
uſqꝫ partis dati fuiſſent. archidiaconatum
p̄dictū dicto archidya. ꝑ diffinitiuaꝫ ſniam

adiudicauit canonicis vincent. ꝑpetuū ſilē
tiū imponendo ſalua queſtione ꝓprietatis
ſuꝑ collatiōe archidyaconatus ipſius ſi cō
tra epm̄ vincent. cōtendere voluerint. cuꝫ
res inter alios acta alijs obeſſe nō debeat
No. ꝙ ille q eſt electus ⁊ inſtitutus ab eo
q eſt in pacifica poſſeſſione eligēdi obtinet
ex ſola poſſeſſiōe licet poſtea appareat ius
ad alios ꝑtinere. Itē iudex datus de aſ-
ſenſu ꝓcuratoris dñi recuſari ab ipſo non
pōt. Itē res inter alios acta nō nocet a-
lijs. Itē ſnia lata ꝓpter poſſeſſionē non
preiudicat proprietati.

Caſus. Patriarcha grādeñ
In cauſa. petebat ſubiectionē in mōa-
ſterio ſancti georgij. et. l. ſolidos veneto-
rū ad iudiciū ſubiectōis. intentās ſuꝑ duo
bus p̄dictis articulis poſſeſſoriū ⁊ petito-
riū cū diceret ſe ſpoliatū predictis lite con
teſ. pars vtraqꝫ ſuas ꝓbationes induxit. et
qꝛ patriarcha ꝓbauit ſe poſſediſſe ac ꝑce-
piſſe predicta. dñs pa. ip̄m reſtituit verum
qꝛ vtraqꝫ pars deduxerat in iudiciū quic-
quid iuris habuerat in p̄dictis. papa viſis
priuilegijs predeceſſorū ſuorū ex parte mo
naſterij ꝓductorū ꝓnunciauit monaſteriū
liberū ⁊ ad ro. ec. nullo medio ꝑtinere ab-
ſoluendo monaſteriū in premiſſis ⁊ alijs q̄
iuriſdictionē ⁊ ſubiectionem reſpiciunt ab
impetitione patriarche nō obſtante poſſeſ
ſione ab ipſo patriarcha probata. quia non
ꝓbauit tanto tp̄e ſe ꝑcepiſſe predicta ꝙ ꝑ
hoc renunciatū fuerit priuilegijs libertatiſ
ſed cum de p̄dictis. l. ſolidis quos patriar-
cha petebat ad iudiciū ſubiectiōis ſit actū
ab ipſo ꝑ ſniam quā ſuꝑ hoc contrariam re
portauit. papa ſibi nō adimit ꝑtātem ſi alio
iure de premiſſis. l. ſolidis voluerit experi-
ri. Nota ꝙ nō obſtat res iudicata ſi ex a
lia cauſa eadē res petat̃ ſuꝑ qua fuerat ad
uerſarius abſolutus.

De reſtitutione ſpoliatorū. Ti. xiij.

Caſus. Qui-
Licet multū. dam cecus cō
queſtus fuit dño pa. ꝙ hoīes ec
cleſie campū ipſius ceci occupa
uerant irrationabiliter. Quidā dyaconus
ipſius eccleſie euentus noīe ex aduerſo rñ
dit ꝙ campus erat ip̄ius eccleſie. ⁊ hoc ob
tulit ſe probaturū. ⁊ cecus rñdit ſi hoc pro
bare poſſet ꝙ eſſet cōtētus. vñ ſuꝑ hoc ſcri
bit papa conſtantino. epō dicens. Quāuis
anteq̄ꝫ queſtio ꝓprietatis tractari debeat
poſſeſſio violenter ablata ipſi ceco deberet
reſtitui. tñ quia dyaconus p̄dictus conſen
tiente ipſo ceco obtulit ſe ꝓbaturū dictum
campum ad ſuam eccleſiā ꝑtinere inquirat
de hoc veritatē. ⁊ ſi hoc ꝓbatum fuerit ip̄i
ceco ſilentiū imponat. aliogn res ei ablata
reddat̃. Nota ꝙ cā poſſeſſionis prius eſt
tractanda ⁊ reſtitutio facienda q̄ꝫ queſtio
ꝓprietatis. ſed cecus iſte in hoc iuri ſuo re
nunciauit.

Caſus. Quidā clericus. h.
Sollicite. noīe dicebat ſe ſpoliatū ec-
cleſia ſua. Unde petebat reſtitui ſibi eccleſi
am. Rñdebatur econtra ꝙ nō fuerat ſpoli-
atus ſed ſponte ip̄m renunciauerat ⁊ abiu
rauerat dum eam poſſidebat. vñ nō erat au
diendus. ⁊ hoc ꝓbare volebat. Rñdebatur
qđ ⁊ ſi verum eſſet ꝙ renunciauerat ſpolia
tus tñ renunciauit ⁊ inuitus. et hoc ꝓbare
volebat. Conſultus papa qd ſuꝑ hoc eſſet
agendū mandat papa vigornieñ. epō vt di
ligenter inqrat quo tp̄e. h. renunciauit ec-
cleſie. ⁊ ſi conſtiterit illū ſpoliatū cum eidē
eccleſie renunciauit. contra ip̄m teſtes alte
rius partis de ſpontanea renunciatōe ⁊ iu
ramento preſtito nō admittat anteq̄ꝫ fuerit
reſtitutus. qꝛ nō eſt veriſimile ꝙ ſponte iu-
ri ſuo renunciauerit. q ſpoliatus renunciat
ſed teſtes ipſius. h. recipiant̃ quibus ꝓba-
re intendit ꝙ violenter p̄dicta eccleſia fue
rit ſpoliatus. Nota ꝙ ei q petit reſtitui n̄
pōt referri queſtio ꝓprietatis ꝙ ius nō ha
beat. ⁊ ſic queſtio ꝓprietatis nō preiudicat
queſtioni poſſeſſionis. qꝛ queſtio ſpoliatio
nis priuilegiata eſt vt ei nihil poſſit oppo-
ni quod tangat queſtionem ꝓprietatis niſi
primo fuerit reſtitutus.

Ca. Quidam clericus. P.
Accepta. noīe cōqueſtus fuit dño pa.
ꝙ eccleſia ſua violēter fuerat ſpoliatus. mā
dauit pa. qbuſdā iudicibus vt ſi de h cōſta
ret. ecciam facerent ſibi reſtitui. Partibus
corā iudicibus cōſtitutis rñſum fuit ab ad-

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

uerſario ꝙ ipſe nõ fuerat ſpoliatus ſed coram eboraceñ. archiepõ dum eccleſiã poſſidebat ſpontanea voluntate abiurauit eandem. ⁊ hoc offerebat ſe ꝓbaturũ. Judices conſuluerunt ſuꝑ hoc dñm papã. ⁊ ipe mãdat eiſdem quatenus ſi cõſtiterit eis ꝙ ṗdictus. p. nullo metu vel vi coactus ſed ſponte dum eccleſiã poſſidebat abiurauit eandem ⁊ ſuꝑ hoc ꝑpetuũ ſilentiũ imponãt cũ ꝑ hoc appareat ꝙ nõ fuerit ſpoliatus. Nota ꝙ petenti reſtõem põt opponi ꝙ nõ fuerat ſpoliatus ⁊ audiť volens hoc ꝓbare.

Caſus. Quidam clericus. T.

Audita. noie acceſſit ad dñm pa. ⁊ cõqueſtus eſt ei ꝙ. h. rector eccleſie de ſand. ipũm. T. ſuꝑ eccleſia de polereñ. indebite moleſtabat cum eſſet rector alterius eccleſie et iuraſſet ꝙ ipſi. T. ſuꝑ eadem eccleſia nõ moueret queſtionem. Papa mandauit epõ vigorñ. lundoñ. ⁊ archidya. clieñ. vt ſi conſtaret eiſdez dictũ. h. alterius eccleſie ꝑſonatũ habere vel ꝙ iuramento ſpontanea voluntate ṗſtito ſuꝑ eadem eccleſia dicto. T. queſtionẽ decetero nõ moueret ipm. h ab ipſius moleſtia ꝓhiberent. tandẽ conſtitit eiſdem ꝙ nõ ſolum habebat ꝑſonatũ alterius eccleſie ſed voluntate ſpõtanea abiurauerat eccleſiam de polereñ. vnde iudices ṗceperunt eidem. h. ne dictum. T. ſuꝑ eccleſia ipſa decetero moleſtaret. Sed dictus. h. nunciũ ſuum ad curiam deſtinauit lr̃as impetrans formã aliam continẽtes. ſ. ꝙ nõ obſtantibus lr̃is a parte altera impetratis reuocareť in irritũ ſi qd eſſet immutatũ in cã poſtq̃ȝ nuncius ipſius. h. iter arripuit ad ſe. ap. veniendi. audito ꝙ dictus h. tales lr̃as impetraſſet dictus. T. ad curiam acceſſit exponens dño pa. oia ṗdicta. Suꝑ hoc reſcribit pa. vigorñ. epõ ⁊ eidẽ archi. clieñ. dicẽs ꝙ nõ intellexit nec intelligi debuit vt reuocareť qđ ꝑ eos factuȝ eſſet autoritate lr̃aruȝ ipius ſed ſi aliqd indebite immutatũ eſſet. vnde mandat quatenus ſnĩam quã tulerunt añ receptionem poſteriorũ lr̃arum occaſione ipſarũ nullatenus debeãt reuocare ⁊ ſi cõtra ſnĩam ipaȝ aliqd ſtatuerunt illud debeãt reuocare. Si vero poſt receptionẽ ſequẽtiũ lr̃arum ſnĩa lata fuit ea nõ obſtante iuxta earũ tenorem in cã ꝓcedãt. Nota ꝙ aliqs duas eccleſias q̃ ad rectoriã ſiľ habere nõ põt. Jtẽ ꝑ renũciationẽ ſponte factã amittit qs ius ſuũ. Jtẽ ad intentionẽ pape ſemꝑ recurrendũ eſt. Jtẽ qđ legitime factũ eſt papa nõ intendit reuocare. Jtẽ ſnĩa recte lata ꝑ reſcriptũ pape nõ reuocať Jtẽ ſnĩa lata poſt reuocationẽ lr̃arum nõ tenet.

Ca. Aliquis dicit ſe de poſ

In literis. ſeſſiõe eccie ſue violẽter eiectũ. vñ petit reſtitui. aduerſarius dicit euȝ nõ fuiſſe canonice inſtitutũ. querit qd iuris ſit. Rñdeť ꝙ prius cognoſcendũ eſt de violenta eiectione q̃ȝ de canonica inſtitutõe qꝛ ṗdo de iuris rigore debet reſtitui. Nota ꝙ queſtio ſpoliatõis ṗcedere debet queſtionẽ ꝓprietatis. Jtẽ petẽti reſtõem nõ põt referri queſtio ꝓprietatis niſi prĩo fuerit reſtõ facta. Jtẽ predo de rigore iuris reſtituendus eſt.

Ca. Aliqs dicit ſe de

Item cũ quis. poſſeſſione ſua violenter eiectũ vel dicit aduerſariũ ſuũ clam poſſeſſionem illam intraſſe vñ petit reſtitui. aduerſarius opponit ei crimen vt ſic ṗtextu criminis repellat euȝ a ſua intentione. querit qd iuris ſit. Rñdeť ꝙ obiectio talis nõ debet admitti nec executõ principalis cãe ꝓpter hoc debet differri. qꝛ nullum crimen põt ei opponere añq̃ȝ fuerit reſtitutus cuȝ ṗſumať eius inimicus exiſtere. Nota ꝙ petenti reſtõem aduerſarius crimen opponere nõ poteſt ante reſtõem quia ṗſumitur inimicus.

Ca. Quidã clericus.

Conquerente. R. noie conqueſtus fuit dño pa. ꝙ archiepſ cantuarieñ. ipſum ſine iuris ordine ſpoliauit eccleſia ſua. Papa ſcribit archiepõ dicens. ꝙ nõ decet honeſtatẽ ſuam taliter clericos ſuos ſpoliare bñficijs ſuis ſine rõnabili cã. qbus potius paterna debet ꝓuiſione cõſulere. Vñ mandat quatenus ſi eſt ita ṗdicto clerico eccleſiam reſtituat cũ fructibus inde ꝑceptis ⁊ in pace ipam dimittat eidem. facta vero reſtitutione ſi aliqd ſuꝑ eccleſia predicta contra ipm ꝓponere voluerit corã exonieñ. epiſcopo ad hoc delegato cũ eodẽ. R. poterit ordine iudiciario experiri. No. ꝙ nullus debet deſtitui vel ſpoliari etiã a ſuo prelato iuris ordine nõ ſeruato. Jtem reſtitui debet res cũ fructibus inde ꝑceptis. Jtẽ ſpoliatus nõ teneť rñdere de ꝓprietate donec uerit reſtitutus.

Caſus. Quidam mi-

Ex tranſmiſſa. les petebat reſtõnem vxoris ſue que ab ipo ſua temeritate diuerterat. Rñdebatur ꝙ nõ debebat ei reſtitui cũ nondũ ipſius poſſeſſionẽ habuerit. ⁊ etiam qꝛ timet ſibi ꝑſone periculũ imminere. mandat pa. qbuſdã quatenus ſi conſtiterit ꝙ ṗdicto militi prefata mulier fuerit legitime deſponſata ⁊ ab eo cognita ipſam faciant ei reſtitui recepta cautiõe ſufficienti ab ipſo ꝙ ei nõ debeat malũ inferre. ſi vero ita crudelis ⁊ ſeuerus fuerit ꝙ merito de viro diffidat cõmittať alicui honeſte mulieri vſq3 ad finem cauſe cuſtodienda in loco vbi vir vel parentes ipſius nullã poſſint mulieri violentiã facere. Nota quoddã ſpeciale in iſta reſtõne videlicet ꝙ debet ꝓbari ꝓprietas. ſ. matrimoniũ contractũ fuiſſe legitime ⁊ ꝙ eam cognouerit ⁊ ꝙ ſpoliatus fuerit. Jtẽ cum timeť ſeuicia viri debet caueri vxori de impunitate ꝑſone. Jtẽ qñ capitali odio vir odit vxorem. nõ eſt ei reſtituenda etiã ſi vellet cauere de impunitate.

Ca. Archiepũs ebo

Cum veniſſet. raceñ. eccleſiã de. N concesſit canonicis ſancte trinitatis et per ſcripturam ꝓpriam confirmauit. ita vicȝ ꝙ poſt deceſſum. G. clerici q eccleſiam ipſam tunc tenebat in vſus cederet canonicorum et interim clericus ille autoritate archiepĩ canonicis ṗdictis annuã ſolueret pẽſionẽ quã archiepõ ſoluere cõſueuit. quã conceſſionẽ dñs papa inſpecto inſtrõ cõceſſionis archiepĩ confirmauit. Mortuo clerico predicto canonici ṗdicti confiſi de conceſſione ⁊ confirmatõne ṗdictis ſine autoritate archiepĩ poſſeſſionẽ ipſius eccleſie ſunt ingreſſi. Archiepũs qꝛ autoritate ꝓpria ⁊ eo nõ reqſito poſſeſſionẽ ipſius fuerũt ingreſſi fecit ſpoliari ṗdictam eccleſiaȝ omnibus que clericus defunctus ibi dimiſerat ipſis canonicis. Unde canonici ṗdicti dño pape de archiepõ ſunt conqueſti. Rñdit pa. ſuꝑ hoc ꝙ licet canonici ṗdicti a ṗfata eccleſia viuente clerico ſupradicto autoritate archiepĩ ꝑceperint annuã penſioneȝ. eo mortuo q̃uis nõ habuerint autoritatẽ archiepĩ viciofe tñ nõ ſunt ingreſſi poſſeſſionem. cum ſit cautum in iure vt is poſſideat cuius noie poſſidetur. ⁊ ideo archiepũs teneť ad reſtõem eorũ que inde fecit aſportari. Nota ꝙ eccleſia nõ vacans põt concedi collegio. Jtẽ qui ꝑ alium poſſidet poſſidere intelligiť. ⁊ ita viuente clerico intelligebanť poſſidere ꝑ ipſum.

Caſus. Quidã mi

Ex cõqueſtione les. E. noie. B. mulierẽ in vxorem accepit. ⁊ eam maritali affectione ꝑtractans filiã ſuſcepit ex ea. tandẽ ſine iudicio eccleſie a ſe remouit eandem. ⁊ lr̃as ad iudices impetrauit vt matrimoniũ accuſaret de conſanguinitate. Sed anteq̃ȝ a iudicibus citareť corã dyoč. epõ virum ſibi reſtitui poſtulauit. ⁊ ob hoc ad ſe. ap. nũcium deſtinauit. demũ coram ṗfatis iudicibus conſtituta aliqñ ꝑ ſe. aliqñ ꝑ ꝓcuratorem ante cauſe ingreſſum ⁊ poſt virũ ſuum ſibi reſtitui poſtulabat. iudices reſtõne denegata in principali ꝓcedere voluerũt. vñ ipſa ad ſe. ap. appellauit. Mulier cõqueſta fuit hoc dño pa. Unde mandat iudicibus quatenus ſi eſt ita mulieri virũ reſtitui faciant. ⁊ qcquid poſt appellationẽ factã ẽ debeant in irritũ reuocare audientes poſtmodum cãm ſuꝑ conſanguinitate ⁊ debito fine terminãtes eandem. Nota ꝙ reſtitutio ſemꝑ faciẽda eſt anteq̃ȝ tracteť queſtio principalis. Jtẽ quicquid fit poſt appellationem legitimam debet reuocari.

Caſus. Arhiepſ iſte de

Grauis nos quo fit hic mentio ſpoliauit monachos iſtos dolenſis monaſterij et damna multa ⁊ iniurias irrogauit eiſdẽ. Unde monachi domino pa. grauiter ſunt conqueſti. mandat papa quibuſdam quatenus ſi conſtiterit eis de premiſſis compellant predictum archiepiſcopum reſtituere omnia que abſtulit predictis mõachis et damna plenarie reſarcire. et de iniurijs

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ſatiſfacere competenter ꝓuideant inſup vt
fructus perceptos ab archiepiſcopo a tpe
violẽtie ꝛ quos ꝑcipe monachi potuiſſent
ſi non fuiſſent ſpoliati. eiſdẽ reſtitui faciant
vniuerſos. Nota ꝙ ſpoliati plenarie ſũt
reſtituendi ad oĩa que amiſerunt. ꝛ cũ fru-
ctibus ꝑceptis ꝛ qui ꝑcipi potuerunt.

Ca. Quidã humiliati oliꝫ

Olim cãm. impetrauerunt ab epõ tri
doneñ. vt hoſpitale ꝛ oratoriũ cõſtruerent
in loco caluentie. ꝛ eis quaſdã poſſeſſioneſ
cõceſſit ſub ea conditõe ꝙ noie epĩ tridoñ.
oratoriũ ibidem ꝛ hoſpitale cõſtruerẽt. ꝛ
tres ſolidos noĩe cenſus eidẽ epõ ſoluerẽt
annuatim. ꝛ ille q eidẽ loco p̃ficeref inueſti
turã ab eodẽ epõ ꝑciperet. ꝛ ꝓ ſe ꝛ fribus
ſuis eidẽ ꝛ ſucceſſoribus ſuis obedientiã fa
ceret manualẽ epõ ſibi retinente nihilomi-
nus dñium loci. ꝛ ſic fuit multis tꝑibus ob
ſeruatũ. Poſtmodũ mgr̃ militie templi ad
eandẽ domũ aſpirans ipſos frẽs adeo cir-
cũuenit ꝙ preter conſciam epĩ ſe et ſua in
eius manibus tradiderunt. ea tñ conditõe
appoſita ſi epõ ꝛ capitulo tridoñ. cõplace-
ret. ſine quorũ aſſenſu ſe nihil poſſe facere
aſſerebant. ꝛ mgr̃ cõditionẽ acceptauit ap
poſitã. Mgr̃ ſtatim acceſſit ad locũ. et oĩa
q̃ ibi inuenit aſportauit. epĩs hoc intelligẽs
ad domũ illam acceſſit. ꝛ quos inuenit ibi
ad cuſtodiã domus a mgr̃o dimiſſos eiecit
ab ea vim vi ſm qđ iura ꝑmittunt repellen
do. Quo facto ad petitionẽ mgr̃i cã ſuꝑ h̃
fuit qbuſdã abbatibus cõmiſſa. coraꝫ qbus
petebat dictus mgr̃ prefatã domũ ſibi re-
ſtitui qua ipm epĩs ſpoliarat. lite. conteſ. ꝛ
teſtibus hincinde receptis. iudices cãm in
ſtructã ad ſe. ap. remiſerunt. Dñs pa. dili-
genter examinato negocio ꝛ intelligens p̃
dictã domũ eidem mgr̃o traditã ſub condi
tione fuiſſe. ꝛ ꝙ nullum p̃iudicium iuri epĩ
ꝛ canonicorũ fuerat irrogatum. ex eo ꝙ di
ctus mgr̃ ignorantibꝫ epõ ꝛ canonicis poſ
ſeſſionem accepit ſciens domũ illam ꝑtine
re ad ipſos precipue qꝛ q̃ꝫcito illud ſciuerſ
vim vi repulerunt. ꝛ quia idem magiſter p̃
ter conſciam epĩ ꝛ capituli poſſeſſionẽ ac-
cepit quos ſuſpicari debuerat ſibi queſtio-
nem moturos. ꝓcuratorẽ epĩ ꝛ capituli ip

ſorum noĩe ab impetitione ipſius magiſtri
nomine domus militie templi quo ad faci
endam reſtitutionem quã petebat abſoluit
tñ ſi epũs ꝛ capitulũ incurrerunt offenſam
ipſius magiſtri defendendo ius ſuũ modũ
excedendo ſatiſfactionẽ debitam eidem ex
hibere ꝓcurẽt. Nota ꝙ qui poſſidet ſub
conditione nõ dicif poſſidere. et ideo non
competit ei reſtitutio ſi deijciaf de illa poſ
ſeſſione. Item vim vi incontinenti vel q̃ꝫ
cito intelligit vim illatam repellere licet.
Item nõ fit preiudiciũ dño ſi eo ignoran-
te alius poſſeſſionem illius accepit quomi
nus illum expellere poſſit cum hoc ſciuerit
Item ſnĩa fertur in ꝑſona ꝓcuratoris et ꝑ
eam condemnaf vel abſoluif dñs. Item
vim vi repellere licet. cum moderamine in
culpate tutele ꝛ qui modũ excedit reijcief.

Caſus. In p̃ñtia bituri

Literas tuas. ceñ. archidya. inter. T.
mulierem. et. B. virum eius quedam cau-
ſa matrimonialis vertebaf coram quo mu
lier illa petebat ſeparari a viro cui ſe quar-
to gradu conſanguinitatis ꝓponebat eſſe
cõiunctam. ꝛ hoc in continenti ꝓbare vo-
lebat. vir aũt petebat prius illam ſibi reſti-
tui que ab eo ſua temeritate diuertit. pars
mulieris econtra viri ſeuiciã allegabat. pro
pter quod nõ erat reſtituenda marito. Pri
mo petijt archidiaconus a dño papa vtrũ
reſtitutio indulgenda ſit an neganda qñ a-
liquis gradus cõſanguinitatis opponitur
in quo ſedes ap. diſpenſare nõ poteſt. nec
etiã conſueuit. ꝛ ꝓbationes ſint incontinẽ
ti parate. Queſiuit etiã an idem eſſet ſi gra
dus diſpenſabilis vel impedimentũ diſpen
ſabile allegef ꝛ ꝓbatiões ſimiliter ſunt pa-
rate. Rñdit pa. dicens ꝙ circa ſolutionem
ꝓpoſite queſtionis diuerſe ſunt ſnĩe diuer
ſorum. Quidam dicunt reſtitutionẽ facien
dam. alij contrariũ aſſeuerant alij mediam
viam eligunt dicentes qñqꝫ faciendã qñqꝫ
denegandam. Primi iuuari videnf ꝑ de-
cre. lucij pa. s̃. e. ex cõqueſtione. cuius ſen-
tentia ꝛ verba hic ponuntur. Sed contra
iſtos videf obſtare periculum inceſtus. ſed
ipſi reſpondent timorem illum vanũ eſſe qꝛ
et ſi reſtitutio ſit obtenta. qui conſanguini

tatis habet noticiã. nec dꝫ exigere debitũ.
nec contra cõſciam reddere alioqn peccat
mortaliter. ſicut ille ſuꝑ cuius copula nulla
qõ mouef nec reddere nec exigere dꝫ ſi hꝫ
cõſanguinitatis noticiã. Scdi iuuari viden
tur ꝑ decre. clemẽtis. cuius ſnĩa ꝛ verba h̃
ponunf. q̃ eſt ſupra de ordine cognitionũ.
intelleximus. cũ in multis caſibus differaf
reſtõ. Tertia opinio ſatis videf cõgrue ada
ptari vt in gradibus diuina lege ꝓhibitis
reſtõ denegef. ſed in gradibus hũana con-
ſtõne ꝓhibitis ſit cũ effectu reſtitutio indul
genda in qbus põt diſpenſari. ſicut beatus
greg. ꝛ multi alij diſpẽſauerũt. vñ nõ peccat
q ad mandatũ eccĩe debitũ reddit in talibꝫ
gradibus. ſed in alijs gradibuſ diuina lege
ꝓhibitis nõ põt diſpenſari. Dñs pa. nullã
de p̃miſſis opinionibus ad p̃ñs reprobare
intẽdit. tñ decre. lucij pape referf ad poſſeſ
ſoriũ. decre. clementis ad petitoriũ. Ve-
rumtñ cũ mulier hꝫ noticiã cõſanguinitatiſ
p̃ſertim in gradibus diuina lege ꝓhibitis.
nõ põt ſine mortali peccato viro carnaliter
cõmiſceri. fruſtra adiudicaref in tali caſu re
ſtõ ſpoliato. cũ illa cõtra deũ ꝛ ꝯtra cõſciaꝫ
nõ debeat iudici obedire. ſed potius excõi
cationẽ hũiliter ſuſtinere. ꝛ ſic eẽt q̃ſi ꝑple-
xa. qꝛ ꝓpter ſnĩaꝫ eccĩe deberet reddere de
bitũ. ꝛ ꝓpter cõſciam reddere nõ deberet.
et ſic vtriqꝫ laq̃us ꝑaref cũ inter ſe carnali
ter cõiũgi nõ poſſent. nec alteri licite copu
lari. Propterea melius videf dicẽdũ dño
innocẽ. ꝙ cũ opponif cõſanguinitas ꝛ ma
xime in gradibus diuĩa lege ꝓhibitis. ꝛ ꝓ-
batões offerunf incõtinẽti ꝑate in oĩbus
adiudicãda ẽ reſtõ p̃terq̃ꝫ ad carnalẽ copu
lã. ꝛ ad maiorẽ cautelã iuramẽtũ recipi dꝫ
ab ipſa ꝙ talis obiectio malicioſe nõ fiat. p̃
cipue ſi fama cõſentit q̃uſqꝫ auditis ꝓbatõi
bus cã terminef. Siuero nõ habeat ꝓbatõ
nes incõtinenti paratas ſed dilatões petat
qꝛ p̃ſumptio ẽ cõtra eã q̃ ſua temeritate re
ceſſit a viro. ad reſtõem plenariã ẽ cogẽda
eccĩaſtica cenſura. quã dꝫ hũiliter ſuſtinere
donec ꝓbatões offerat paratas. ꝛ tunc ab
ſolutõe petita ꝛ p̃ſtita ꝓcedaf ſm ꝙ ẽ p̃miſ
ſum nullo mãdato interim ſibi facto. Si ve
ro tanta ſit viri ſeuicia vt ei nõ poſſit ſecure

caueri nõ ſolũ nõ debet ei reſtitui ſed ab eo
potius amoueri. alioqn ſufficienti cautõne
ꝓuiſa ſi fieri põt cõiunx añ cauſe cognitiõꝫ
eſt reſtituẽda marito. No. ꝙ potius debꝫ
qs ſequi cõſciam q̃ꝫ ſnĩam eccĩe Itẽ cũ ꝓ
batões incõtinẽti ſunt parate. nõ ẽ reſtõ q̃
ad carnalẽ copulã faciẽda. Itẽ cũ p̃ſum-
ptio ẽ cõtra aliquẽ ꝙ malicioſe ꝓponat ex
ceptionẽ. iuramentũ dꝫ p̃ſtare ꝙ malicioſe
eã nõ opponat. Itẽ ꝓpter ſeuiciã viri cũ
vxori caueri nõ põt nõ eſt reſtitutõ faciẽda

Ca. Quidã ciuis ſeneñ. ha-

Ex parte. bebat q̃ndaꝫ neptẽ infra pu
bertatẽ conſtitutã. M. noie volebat eã co
pulare in mr̃imonio filio. B. ciuis ſeneñ. ñ
dum ſeptẽ annoꝝ. ꝛ traducta fuit in domũ
eiuſdẽ. ſed ipſa poſtq̃ꝫ ad nubiles annos ꝑ
uenit noluit ratuꝫ habere qđ a patruo ſuo
fuerat inchoatũ et de domo illius receſſit
poſtulãs a ſeneñ. epõ cũ alio lnĩam contra
hendi. epĩs citauit partes ad p̃ñtiam ſuam
Mulier ꝑ ꝓcuratorẽ ſuũ petebat poſſeſſio
nes ꝛ res alias ſibi reſtitui datas ꝓ ipſo no
mine dotis pars altera petebat reſtõeꝫ mu
lieris aſſerens illã ꝑ ꝓcuratorẽ cãm agere
non poſſe. ſed debeat ꝑſonaliter intereſſe.
Epĩs ſuꝑ h̃ dubitauit. ꝯſuluit dñm pa. Pa
pa rñdit ꝙ nõ eſt dubiũ qn ipſa mulier q̃ꝫ-
uis ſit minor poſſit cãm mr̃imonij ꝑ ꝓcura
torẽ tractare. ꝛ ꝑs altera reſtõem mulieris
poſtulare ñ põt. cũ nullo cõmodo iuris ſeu
poſſeſſionis fuerit deſtituta. qꝛ ꝑ talem tra
ductionẽ quã nõ p̃ceſſerunt ſponſalia vel
cõſenſus legitimus. nec etiã ſubſecuta fue-
runt. nullũ obligatoriũ vinculũ contractuꝫ
fuit inter eos. Vñ mandat quatenus ſi eſt
ita nõ obſtãtibus exceptõibus ſupradictis
audiat q̃ partes hincinde duxerint ꝓponẽ
da ꝛ qđ canonicum fuerit ap. re. decernat.
No. ꝙ minor. xxv. ãnis. maior. xij. vel. xiiij.
in cã mr̃imoniali cenſef maior. ꝛ ꝑ ſe ꝛ ꝑ ꝓ
curatorẽ cãm tractare põt. Itẽ in tali re-
ſtõne petenda neceſſe eſt ꝓbare ius mr̃imo
nij ꝛ poſſeſſionẽ corꝑalem ſcꝫ ꝑ carnalẽ co
pulaꝫ ad hoc vt def reſtõ. Itẽ iſta poſſeſ
ſio nõ ꝓcedit ſine iure. Itẽ q intendit cõ
trahere mr̃imoniũ nec poſſit etate ꝓhibẽte
nec etiã ſponſalia contrahit.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

Cum ad ſedē. Caſus. Inter hoſpitalarios hieroſolimitanos ex ꝑte vna ⁊ ep̄m cumanū ex altera vertebat̃ qō ſuꝑ eccia ⁊ hoſpitali de monte citano. q̄ commiſſa fuit abbati de accon̄. vt audiret oia tam ad poſſeſſoriū q̄ȝ ad petitoriū iudiciū ꝑtinentia q̄ pars vtraqȝ ducerȝ ꝓponenda. ⁊ cām ip̄am fine debito terminaret. Coraȝ quo petijt ꝓcurator hoſpitalis ecciam ⁊ hoſpitale p̄dictū cuȝ poſſeſſionibȝ et ꝑtinētijs ſuis q̄ tenebat ep̄s ſibi reſtitui dicens illa ad hoſpitalarios hieroſo. de iure ſpectare ⁊ ꝙ ip̄a diutius poſſediſſēt poſſeſſoriū ſolūmodo intentando. Ad q̄ rn̄det ꝓcurator ep̄i ſe nec ſcire nec credere ſupra dicta ab hoſpitalarijs poſſeſſa vel ad eos aliq̄tenus ꝑtinere ſed ep̄s tenebat ⁊ poſſidebat p̄dicta tanq̄ȝ in ſua dyoc̄. cōſtituta. Lite conteſ. ad ꝓbandā intentionē ſuā. pars vtraqȝ teſtes ꝓduxit. Abbas examīato negocio condēnauit ꝓcuratorē ep̄i ad reſtōnem oīm p̄dictorū. Pars ep̄i ad ſe. ap. appellauit a ſnīa illa. Procuratores vtriuſqȝ partis cōparuerunt in p̄ n̄tia pa. Qui cām examinauit eandē. ⁊ videbat̃ ꝑ teſtes ꝓbatum ꝙ nuncius ep̄i cumani abſtulerit cruces hoſpitalarijs inhibendo eiſdē ne ad ſupradictā ecciam vel hoſpitale redirent. ⁊ ꝙ ep̄s p̄dicta oīa poſſidebat. vnde ꝓcurator hoſpitalariorū petebat dictā reſtōnis ſnīaȝ cōfirmari. Rn̄debat̃ ex parte ep̄i ꝙ ⁊ ſi forſitan ſit oſtenſum ꝙ nuncius ep̄i p̄dicta feciſſet nō tn̄ fuit ꝓbatum ꝙ de mandato ep̄i illud factū fuiſſet. Papa conſiderans acta prioris iudicij. q2 cōſtare nō potuit ꝑ dicta teſtium vel confeſſiones partiū vel etiam ꝑ inſtrā vel ꝑ euidētiā facti ꝙ cumanus ep̄s ſpoliauerit hoſpitalarios vl' mādauerit ſpoliari. vel ratam habuerit ſpoliationē ꝓnunciauit in qōne p̄dicta interdictū vn̄ vi locū nullatenuſ habuiſſe caſſando ſnīam reſtitutionis latam a p̄dicto abbate. licet pars aduerſa diceret ꝙ ꝓ ſnīa iudicis eſſet p̄ſumēdum q ex alijs cauſis animū ſuū potuit informare. Nota ꝙ acta in vno iudicio fidem faciunt in alio. Itē nō p̄ſumit̃ ꝓ iudice ex quo nō conſtat de facto. Itē no. hic quatuor modos ꝓbandi. ꝑ teſtes ꝑ cōfeſſiones. inſtrā ⁊ ꝑ euidentiā facti. Iteȝ interdictū vn̄ vi nō dat̃ niſi contra illū qui ſpoliauit vel mandauit vel ratā habuit ſpoliationē q̄ȝuis familia ſpoliauerit. ⁊ ideo inepte fuit ꝓpoſitū iſtud poſſeſſorium contra ep̄m. Itē a ſnīa ſuꝑ poſſeſſorio appellat̃ licet in legibus contrariū caueat̃. q̄liter leges ille intelligāt̃ dr̄ in glo. ſuꝑ iſta decre. ſignata que incipit. ſicut patet in fine.

Olim vobis Ca. Ep̄s ouetēn̄. ſpoliauit ep̄m zamorēn̄. quadam parte dijoc̄. ſue. mandauit pa. q̄buſdā iudicibus vt ipſi cōpellerent ep̄m ouetēn̄. ad reſtōem partis dyoc̄. zamorēn̄. quam tenebat cū fructibus inde ꝑceptis. Ep̄s ouetēn̄. corā iudicibus ꝓponebat ꝙ cum ipſe ſpoliatus eſſet a rege ep̄atu ſuo non debebat nec poterat ad hoc cōpelli cū nihil haberet qđ reſtituere poſſȝ niſi primo ad ep̄atum ſuū fuerit reſtitutus taliter vt reſtituere poſſit qđ ꝑcepit de fructibȝ alienis. Iudices ſuꝑ hoc dubitantes cōſuluerūt dn̄m papam ⁊ ipſe reſcribit eis dicens ꝙ inanis eſt actio quā excludit inopia debitoris. mādans eiſdē vt nō prius cōpellant ep̄m ouetēn̄. ad reſtōeȝ fructuū q̄ȝ ipſe taliter fuerit reſtitutus vt reſtituere poſſit qđ ꝑcepit de fructibus alienis. Nota ꝙ contra eū qui nō habet vn̄ reſtituat nō cōpetit bn̄ficiū reſtitutionis cū effectu q̄ȝdiu ad pinguiorem fortunā nō ꝑuenerit. ratio reddit̃ in lr̄a. q2 inanis eſt actio.

Olim inter. Ca. Inter ep̄m pariſien̄ ex vna parte ⁊ q̄ndā abbatem ſue dyoc̄. ex altera queſtio vertebat̃ ſuꝑ poſſeſſione iuris parrochialis vel q̄ſi in parrochia de monte quo iure dicebat epiſcopus ſe ſpoliatum. vn̄ petebat reſtitui ad ius parrochiale in p̄dicta parrochia cōtra p̄dictum abbatem. ad ꝓbandum ſuā intentionem inducebat q̄ndam ſnīam quā tulerat in populum dicte parrochie ꝓpter quā aliquot diebus populus abſtinuit a diuinis ꝑ h̄ volens ꝓbare ſe fuiſſe in poſſeſſione iuris parrochialis ipſius parrochie. Dn̄s papa examīato negocio cōſiderās ꝙ ex eo ſolo ꝙ populus dicte parrochie timore ſnīe dicti ep̄i ꝑ aliquot dies abſtinuit a diuinis nullaȝ poſſeſſionē iuris parrochialis fuerit aſſecutus. nec aliquo mō ꝓbauit ꝙ eo tꝑe q̄ ꝓtulit ſnīam ip̄am poſſeſſionē iuris parrochialis haberet in ppl'o dicte parrochie vel prius etiā habuiſſet. vn̄ reſtōnem dicto ep̄o adiudicare nō potuit cū non ꝓbauerit ſe poſſediſſe nec ſpoliatū fuiſſe. No. ꝙ lȝ q̄s obſeruet ſnīam timore ipſius a non ſuo iudice latā ex eo ſolo nullā poſſeſſionē acq̄rit ꝓlator ipſius. Itē q petit reſtitui debȝ ꝓbare ſe poſſediſſe ⁊ ſpoliatum fuiſſe.

Sepe contingit. Ca. In iure ciuili cauet̃ ꝙ bn̄ficium reſtōnis cōtra ſpoliatorē tantū dat̃. Vn̄ cōtingit aliq̄n ꝙ ſpoliator transfert in aliū reȝ illā qua aliū ſpoliauit. ⁊ ſic ſpoliatus nō p̄t petere reſtōem contra poſſeſſorē q nō ſpoliauit. vn̄ oportet ip̄m intentare contra poſſeſſorē iudicium ꝓprietatis. ſed ꝓpter difficultatē ꝓbationū amiſſo cōmodo poſſeſſionis ſpoliatus amittit ꝓprietatem. ꝓpter ꝙ ſtatuit conciliū vt nō obſtante iuris ciuilis rigore ſi aliquis decetero ſcienter rem talē recepit cum ſpoliatori ſuccedat in viciū. cōtra hm̄ōi poſſeſſorē ſuccurrat̃ ſpoliato ꝑ beneficiū reſtōnis. q2 non multū intereſt quo ad periculū anime iniuſte detinere ac inuadere alienum. Nota iuris rigorē nō eſſe ſeruandū in caſu iſto ꝓpter viciū ſucceſſionis. Item iniuſte detinere ⁊ inuadere alienum equiparant̃.

Piſanis Ca. Piſani occupauer̄t. q̄dā caſtra ep̄i lucani ꝓpter qđ orta fuit diſcordia inter lucanos ⁊ piſanos. ⁊ q2 piſani n̄ reſtituebāt caſtra illa ep̄o lucāo de māda. dn̄i pa. excōicati fuer̄t. Demū cū diu ſtetiſſent in excōicatōe petiuerūt abſolui a dn̄o pa. parati ſtare mandatis eccleſie. Unde pa. q̄ndam ſubdya. ſuū. ꝑ. noīe miſit ad eos dans eidē in mādatis vt eccleſie lucane reſtitueret plene ac libere poſſeſſionē quā in q̄buſdā caſtris cōſtabat ip̄am eccleſiam habuiſſe ſicut tꝑe mote diſcordie habuerat. ⁊ ſuꝑ ea de qua dubietas oriretur ſufficienti cautōne recepta ꝙ p̄dicti piſani coram dn̄o pa. iuri parerent excōicationis ſnīas in eos ꝓlatas ꝓ occupatione caſtrorū relaxaret. Poſt contentiones multiplices dicebant piſani ꝙ ꝑ ep̄m lucanum ſtabat q̄minus reſtitutō fieret iuxta mandatū dn̄i pa. Vn̄ petebant quatenus ſubdyaconus p̄dictus ſnīas p̄dictas relaxaret. Ipſe receptis cautōnibus ꝙ iuri parerent corā dn̄o papa ſnīas relaxauit eaſdem. Ep̄us ꝓpter hoc reputans ſe grauatū ad ap. ſe. acceſſit impugnaturus ꝓceſſum p̄dicti ſubdiaconi. Auditis allegationibus partiū dicit dn̄s papa ꝙ in mandato ſuo duo continebant̃ vt videlicet poſſeſſio quā cōſtabat lucanaȝ eccleſiā habuiſſe tꝑe mote diſcordie prius reſtitueret̃ eidem. ⁊ vt eiuſdē poſſeſſionis reſtitutio fieret plene ac libere ſicut eam habuerat tꝑe mote diſcordie. quorum primū refert̃ ad factū. alterū refert̃ ad modū. vn̄ lȝ in facto formā mandati ſubdiaconus ipſe adimplere nequerit vt piſani dicebant. q2 nō poterat facere reſtitui ep̄o poſſeſſionē caſtrorū de qua nō conſtabat eidē. nec etiam poſſeſſio affictuū ⁊ penſionū poterat ep̄o reſtitui vt ipſe dicebat. q2 ea non fuerat ſpoliatus. tn̄ peccatuȝ fuit in modo. q2 ſubdya. debuit facere vt piſani poſſeſſionem penſionū et affictuū dimitterent ep̄o plene ac libere ſicut ipſe habuerat tꝑe mote diſcordie. quā poſſeſſionē cōfitebant̃ piſani ep̄m habere in caſtris p̄dictis. ⁊ h̄ eſſe nō poterat niſi piſani caſtra illa oīno dimitterent. q2 illis tenētibus caſtra p̄dicta in q̄bus habet affictus ⁊ penſiones ea plene ac libere habere nō poterat ſicut habebat q̄n piſani caſtra eadem nō tenebant. q2 in ꝑtāte piſanorū erat ep̄m admittere vel repellere. His ergo conſideratis dn̄s pa. ꝓceſſuȝ ſubdyaconi antedicti iudicauit irritū ⁊ inanem. Nota ꝙ forma mandati diligenter ſeruanda eſt. ⁊ q contra facit irritus eſt ꝓceſſus. Item qui reſtituit̃ plene ac libere debet reſtitui ⁊ in priſtinum ſtatum reponi

De dolo ⁊ contumacia. Ti. xiiij.

D hec. Caſus. Reus vocatus ad iudicium non venit contumax eſt. iudex ꝓpter contumatiā rei ꝓnunciat actorē mittendū eſſe in poſſeſſionem rei petite cā rei ſeruande. ſed ꝓpter potentiā rei ſiue do

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

lum non pōt nanciſci poſſeſſionē.tandē im
minente fine anni reus ne poſſeſſionē poſt
annū amittat offert cautionē ſtandi iuri.q̄-
rit hic cuiuſmodi pena iſte ſit puniēdus ꝗ
non ꝑuit iuſſioni iudicis. Rn̄det pa.ꝙ in
ecciaſticis ꝑſonis ⁊ negocijs rigor iuris nō
requirit ſed cū iuſticia ꝓpter h ꝙ iudici nō
paruit nō ꝑiclitet admitti dꝫ reus cū ꝑ cau
tionē ſtandi iudicio ſe aſtringit. No.ꝙ ri
gor iuris nō eſt ſuandus ſm canones ⁊ p̄-
cipue vbi ius actoris nō ē factū deterius.

Caſus. Inter mōachos de
Ex literis. crollis ex vna parte ⁊ cano
nicos lincoñ.ex altera queſtio v̄tebat ſuꝑ
quibuſdā eccleſijs de.V.⁊.M.Cauſa ad
petitionē monachorū cōmiſſa fuit iudicibꝫ
canonici legitime citati ſe cōtumaciter ab-
ſentarunt. Iudices licet monachi ꝓpter
cōtumaciaꝫ canonicorū mittendi eſſent in
poſſeſſionē rerū petitarū poſſeſſionē dicta
rū ecciarum ſequeſtrari fecerunt vt ſaltē af
fecti tedio venirēt ad iudiciū.Tandē dum
monachi peterent eccleſias ſibi reſtitui.rñ
derunt canonici autoritatē iudicū expiraſ-
ſe ꝓ eo ꝙ cā illa iudicibus alijs erat cōmiſ
ſa.ſed in lr̄is poſterioribus nō fiebat mētio
de prioribus.nec noia eccleſiarū que cōti-
nebant in prioribus lr̄is exprimebant ſed
indefinite dicebat ſuꝑ quibuſdā eccleſijs.
Iudices ſuꝑ h dubitantes cōſulerūt dñm
pa. Et rñdit ꝙ cū dolus ⁊ fraus alicui pa-
trocinari nō debeāt mādat q̄tenus in cā ꝓ
cedant ſm tenorē priorū lr̄arū nō obſtanti-
bus poſterioribus cōdēnantes canonicos
in expenſis ipſis monachis q̄s ꝓpter h fe-
ciſſe noſcunt. Nota ꝙ ꝗ malicioſe trahit
aliū ad iudiciū in expēſis dꝫ condēnari ad-
uerſario. Itē dolus ⁊ fraus nō debent a
licui ꝓdeſſe ſed potius obeſſe. Itē gene-
rales lr̄e nō reuocant ſpeciales.

Ca. Inter.F.et.R.filium
Cām que .agathe vertebat qđ de na-
tiuitate ipſius agathe occaſione ſucceſſio-
nis.cā natiuitatis cōmiſſa fuit ad petitōnē
ipſius.R.Tandē.F.acceſſit ad dñm papā
et fecit vnū de iudicibus remoueri.q̄ dñs
erat ipſius.R.⁊ alterū ſurrogari loco illiuſ
adijciēs ꝙ iſte.R.de anglia receſſerat ma-
licioſe.Vñ mandat pa.iudicibus vt dictū.
R.debeant legitime citare ad p̄ñtiam ſuaꝫ
et ſi contēpſerit accedere vel iudicio illorū
parere ſi abſentauerit ſe citent ꝓcuratoreꝫ
ſuū ſi aliquē dimiſerit.⁊ ſiue venerit ſiue ñ
venerit recipiāt teſtes ⁊ ſniam ꝓferant ſm
formā ſibi traditā.Si vero nullū ꝓcurato-
rem dimiſerit fiat denunciatio legitima ad
domū ipſius.R.quo facto ꝓcedat ad teſti
um receptionē ⁊ ad ſniam vt dictū eſt.No
ta ꝙ quilibet tenet dimittere ꝓcuratorē ꝗ
ſe abſentat. Itē citatio faciēda eſt ad do
mū abſentis.⁊ ſi nō defendat ꝓcedit cōtra
ip̄m. Itē contra actorē abſentē contuma
citer recipiunt teſtes lite non conteſ.⁊ fer-
tur ſnia.⁊ in iſto caſu loquit hec decre.cuꝫ
actor eſt abſens ⁊ reus p̄ñs.

Caſus. Quidā voca
Prout nobis. tus fuit ad iudiciū da
to ſibi libello contumaciter receſſit a p̄ñtia
iudicū.Tandē rediens recepto libello iu-
rauit ꝙ corā eius iuri pareret. die ſibi p̄fi-
xa p̄ñtauit ſe corā iudicibus.⁊ dum crede-
ret rñdere libello pretextu aduocati quem
nō habebat.rñdere ſolita malicia recuſauit
tandē dum actor inſtaret vt rñderet inter-
rogatus fuit quot annis decimas de q̄bus
contentio erat ꝑcepiſſet.rñdit.xl.appellās
et contumaciter iuramēto contēpto receſ-
ſit.dubitauerūt iudices vtrū ꝑ talem inter
rogationē ⁊ rñſionem cōteſtatio litis facta
eſſet.⁊ qualiter eſſet ꝓcedendū cōtra ip̄m.
Conſultus pa.rñdit q̄tenus ad cōuincen-
dā maliciā eius ſemel vocent eū ad p̄ñtiam
ſuaꝫ ⁊ ſi venerit ꝓcedant in cā. ꝙ ſi venire
noluerit cū lis ſit conteſtata ſi liquet de cā
vel liquere poſſit diffinitiuā ferant ſniam.
Si vero nō liquet nec liquere poſſit poſſeſ
ſionē adiudicent actori ſeruata dumtaxat
queſtione ꝓprietatis abſenti. Nota ꝙ ꝑ
indirectā rñſionem fit litis cōteſtatio. Itē
nota dilationē dandā ad cōuincendā mali
ciam. Itē lite conteſtata.reo abſente pōt
ferri ſententia.

Caſus. Quidam
Finem litibus. malicioſe fundata
intentione actoris vt negocium differetur
opponebant exceptiones peremptorias.

Papa volens obuiare malicijs iſtorū p̄ſer
tim cū de bñficijs ecciaſticis litigat ſtatuit
vt poſtq̄ꝫ aliqs intentionē ſuā ꝓbauerit. ſi
altera pars legitimā exceptioneꝫ opponat
quā nolit aut nō poſſit incōtinenti ꝓbare.
ſi defecerit in ꝓbando condēnet alteri par
ti in expenſis ꝓpter h factis ab eo tꝑe q̊ re
cepit inducias ad exceptionē ꝓbandā.⁊ ſi
ſoluendo non fuit alias ad arbitriū iudicis
puniat.vt h timore ꝑterritus non facile qs
in grauamen alterius falſas exceptōes op-
ponere p̄ſumat Nota ꝙ ꝗ deficit in exce
ptione ꝑemptoria ꝓbanda fundata inten-
tōne actoris debet in expenſis condēnari
Itē ad arbitriū iudicis puniri debꝫ ꝗ expē
ſas ſoluere nō pōt. Itē exceptio ꝑempto
ria p̄t opponi publicatis atteſtatōibus.

Ca.Quidā electus fu-
Cum dilecti. it in ep̄m leodineñ.Ar-
chidiaconus ⁊ quidā alij canōici eiuſdē ec
cleſie opponebant ſe huic electo.Propter
qđ nuncij ipſius electi ⁊ archid.ꝓ ſe ⁊ alijſ
acceſſerunt ad pa.Archid.et.H.canōicus
ꝓ ſe ⁊ alijs opponebant quedā crimina cō
tra electū ꝑ q̄ intendebant eū repellere tan
q̄ꝫ indignū.Suꝑ his mandat pa.ingri.Tā
dem q̄ pars archid.quedā grauamina in-
ferebat electo appellauit ad ſe.apo.ſed ap-
pellationē ſuā nō fuit ꝓſecutus ꝑ ydoneos
ꝓcuratores altera parte eā ꝓſequente ꝓ-
pter qđ orta fuit ſuſpitio cōtra ip̄m electū.
Vñ papa mandauit eidē vt infra certū ter
minū ꝑ ſe vel ſufficientē ꝓcuratorē ad p̄ñti
am ſuā accederet ſuꝑ p̄dictis rñſurus quē
terminū ꝑemptoriū aſſignauit. alioqn quā
tū de iure poſſet ꝓcederet cōtra ip̄m.Ad-
uerſarij ipſius expectauerunt ip̄m in curia
vſqꝫ ad terminū ip̄m ⁊ vltra. ſed ipſe quen
dā ſimplicē nūciū tantū cū ſuis lr̄is excuſa
torijs deſtinauit.Dicebat em̄ ꝙ tarde nū-
cium receperat. vñ nō poterat.tum ꝓpter
breuitatē termini.tum ꝓpter viarū diſcri-
mina.ſe ad p̄ñtiam pa.p̄ñtare.Sed contra
iſta ſic rñdebat.ꝙ ſicut miſerat excuſatorē
ita dirigere poterat rñſalem cum ei nō fuiſ-
ſet iniunctū vt ad cām in ꝓpria ꝑſona veni
ret.Preterea cū mandat alicui vt ad cer-
tum terminū ſe iudici rep̄ñtet. duo intelli-
guntur mandari.vt ad iudiceꝫ veniat.⁊ ad
diem ſibi ſtatutū accedat.vnde ſi nō poteſt
venire ad diē ſtatutū nihilominus poſt ter
minū venire tenet ad iudicē ſicut cum mā-
dat alicui vt ad certā diem rem certā ꝑſol
uat.nō ideo erit liberatus a debito ſi nō ſol
uat die data.imo poſt terminū ad ſoluen-
dum debet cōpelli elapſo iam die.Vñ dñs
pa.q̄ dictus electus nec venerat nec ſuffi-
cientē nunciū miſerat ad diem ſtatutū nec
poſt diutius expectatus ꝗ excuſauerat mo
ram ſuā ⁊ calores eſtiuos ⁊ inſidias formi
dabat reputauit illū contumacē.vñ condē-
nauit illū ad expenſas alteri parti quas fe-
cerat ab eo tꝑe quo ip̄m expectare incepit
Nota ꝙ cum aliqs citat ad cām veniat vl'
mittat ꝓcuratorē.nō ſufficit mittere execu
torem ſicut mittit excuſatorem. Item cō
tumax in expenſis condēnat a tꝑe cōtuma
cie. Item cum crimen in modum excepti
onis obijcit pōt ꝓcurator interuenire.

Ca. Quidā clericus.D.
Cum olim. noie acceſſit ad ſe.ap.cuꝫ
multis lr̄is p̄latorū ybernie.q̄s p̄ñtauit do
mino.C.cōtinētes ꝙ idē.D.electus erat
in ep̄m roſcñ.Et cū nullus appareret ꝗ ali
qd ꝓponeret cōtra ip̄m dñs pa.fecit illum
in ep̄m cōſecrari.Poſtmodū.F.et.G.mo
nachi ad dictū.C.accedentes ꝓpoſuerūt
ſe a canonicis eccie roſcñ.electos.⁊ ꝙ di-
ctus.D.ꝑ falſas lr̄as ſe fecerat conſecrari.
Vñ.C.cām cōmiſit q̄buſdā vt de fořa ele-
ctionis illius.D.veritatē inq̄rerent ⁊ ſi ca
nonice electus fuit faciant illū pacifica poſ
ſeſſione gaudere.alioqn cognoſcant de ele
ctōe dictorū monachorū cōfirmantes quā
canonicā inuenerint altera infirmata. Iu-
dices citauerūt illū.D.tercio ſe noluit cō-
parere.vñ ipſi cepert cognoſcere de electō
nibꝫ dictorū mōachorū.⁊ electōꝫ.F.confir
mauerūt.Interī dictus.G.ad ſe.ap.acceſ
ſit.⁊ ſuꝑ q̄buſdā grauaminibus ⁊ iniurijs
cōtra dictū.F.⁊ q̊ſdam alios lr̄as impetra
uit.Poſtmodū dictus.F.ad dñm inno.ac
cedens lr̄as p̄dictorū iudicū p̄ñtauit eideꝫ
cōtinentes q̄liter in electōe ip̄ius fuerat ꝓ
ceſſū.Dñs pa.volēs adhuc miſericorditer a
gere cum illo.D.vt eius malicia cōuincat

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

remiſit iſtū. F. ad ipſos iudices mādās eiſdem ꝙ nō obſtāte ꝙ electio ipſius. F. fuit cōfirmata. adhuc ingrant de electōe ipſius B. ſm ꝙ in lra ꝯtineť. Jn fine diť ꝙ ſi ille B. nō venit anno elapſo dictū. F. faciāt in epm cōſecrari. No. ꝙ ꝓpter maliciā alicuius cōuincendā citari dꝫ ex habundanti

Ca. Quidā canonici curi

Ueritatis. enſes denūciauerunt epm ſuū de dilapidatōe. homicidio inceſtu ⁊ alijs criminibus. de qbus erat publice infamatus. Uñ pa. cām ſup his cōmiſit primo epo tridentino ⁊ abbati ſancte marie ⁊ cuidam ꝑpoſito inhibēdo eidē ne de rebus eccleſie aliqd alienare pſumat. Scdo cōmiſſa fuit epo brixineñ. eadē cā ⁊ abbati ⁊ ꝑpoſito ꝑdictis. ſed dictus eps corā primis iudicibus vocatus p cōtumaciā venire contēpſit. vñ ipſi ab officio ⁊ bñficio ſuſpenderūt eundē. Poſtmodū citatus a ſcdis iudicibꝫ cōparuit coram eis ⁊ friuolā excuſationem ꝑtendens ſolita malicia noluit ſtare iuri cū canonicis ꝑdictis ꝓpter qđ pa. cōfirmauit ſuſpenſionē a primis iudicibus factā. Tercio loco cōmiſſa fuit cā epo cumano ⁊ cuidam abbati ad ſupandā maliciā ipſius epi qui citato ipſo epo. nec venit nec ꝓ ſe miſit aliquā rñſalem. Unde ipſi tulerūt ſniam excōicationis in eundē recipientes teſtes ſm qđ a dño pa. recepant in mandatis p quos qđlibet crimen ꝑdictorū fuit ꝓbatum. Judices cām ⁊ ꝓceſſum ipſius cauſe remiſerunt ad pa. Unde ipſe cōſideratis ꝑdictis videns ordinē iudiciariū in hoc facto fuiſſe ſeruatū. conſiderans etiam ꝙ poſt ſnias in ſe datas celebrare pſumpſit in noīe dñi cum apoſtolo volens inobedientiā omnez vlciſci tulit ſniam ꝑpetue depoſitōis in ipꝫ epm lꝫ abſentem priuans eū ab omni pontificali ⁊ ſacerdotali officio ſine ſpe reſtitutiōis reuocando in irritū qcquid de rebus eccleſie alienare pſumpſit poſt inhibitionē ſibi factam p ap. ſe. ⁊ poſt ſuſpenſionē ⁊ excōicationē latam in ipm. Nota ꝙ in cauſa denunciatōis lite nō conteſtata cōtra cōtumacē poſſunt recipi teſtes. Jtē q celebrat ſuſpenſus vel excōicatus debet deponi. Jtem in abſentē contumacē ferť ſnia depoſitionis. Jtem p denunciationē aliquis deponiť ſed hoc fuit ꝓpter magnitudinem criminis homicidij q celebrauit excōicatus.

Caſus. Aliquis citať ad

Contingit. cauſam. cōtumaciter ſe abſentat. iudex ꝓpter cōtumaciā abſentis adiudicauit poſſeſſionē actori cā rei ſeruāde. ſed ꝓpter potentiā rei ſiue dolum actor infra annū rem cuſtodiendam nanciſci non pōt vel acquiſitā amittit. ⁊ ſic ſm quoſdam poſt annum nō efficiť verus poſſeſſor. ⁊ reus de malicia ſua commodum reportat. ne igiť cōtumax melioris cōditionis ꝙ̄ obediens exiſtat ſtatuit conciliū de canonica eqtate vt in caſu ꝑmiſſo actor anno elapſo verus efficiatur poſſeſſor. Nota ꝙ ille qui nō poſſidet fictione iuris ⁊ ꝓpter doli alterius poſſidere intelligiť. ita ꝙ anno elapſo verus eſt poſſeſſor. Jtem contumax puniri debet.

Ca. Jnter archiepm

Uenerabilis. bituriceñ. ⁊ archiepm burdegalē. queſtio vertebať de iure primacie. Ad petitionē bituriceñ. mandauit pa. burdegalē. vt ad initiū prime quadrageſime pemptorie ad pñtiam ſuā p ſe vel ꝓcuratorem ydoneū accederet rñſur⁹ dicto archiepo bituriceñ. ſup iure primacie qđ ſe ꝓponit habere in prouincia burdegaleñ. ad litem conteſtandam ⁊ ad alia oīa negocia pagenda que ipſi cauſe fuerint neceſſaria. et inſup mandat quibuſdā vt ad eundē terminū ſub forma ꝑmiſſa ⁊ pemptorie citent eundem. ⁊ ſi nō poterit inueniri ad eccleſiam ſuā trine citationis edictū publice proponant vel ꝓponi faciāt. Nota ꝓcuratorem talem mittendum qui poſſit litem conteſtari. ⁊ alia oīa neceſſaria cauſe expedire Jtem ſi aliquis nō inueniť ad locū vbi habitare conſueuit trine citationis edictū debet proponi ⁊ vltimum pemptorium.

De eo qui mittitur in poſſeſſionē cauſe rei ſeruande.

Titulus. xv.

Caſus. Prior ⁊ canonici

Conſtitutis. de giſeburna habebant queſtionem cum ꝑpoſito de bel ſup eccleſia de lamento. ad petitionem prioris. Cauſa cōmiſſa fuit qbuſdā iudicibus. Sꝫ qꝛ ꝑpoſitus fuit cōtumax miſſi fuerunt prior ⁊ frēs in poſſeſſionē eccleſie ꝑdicte cauſa rei ſeruande. Jnfra annū ꝑpoſitus non recuperauit poſſeſſionez. Uñ anno elapſo partes ꝓpter h̄ acceſſerunt ad pa. in cuius pñtia ſup poſſeſſione ꝑdicte eccleſie fuit aliq̄diu diſputatū. tandē p confeſſionē vtriuſqꝫ partis ꝯſtitit pape. ꝙ lꝫ in poſſeſſionē cā rei ſeruāde. dicti prior ⁊ frēs fuiſſent inducti. altera pars infra annū nō pñtitit cautionē ſtandi iuri lꝫ voluntatē habuit. et ipi cam parati fuerāt recipe. Uñ pa. adiudicauit poſſeſſionē dicte eccīe predictis fribus ſaluo iure ꝓprietatis ipſi ꝑpoſito. Nota ꝙ nō ſufficit volūtas in caſu iſto ſine facto Jtē q nō recuperat poſſeſſionē ꝓpter contumaciā amiſſam infra annū poſt annū nō recuperat ipſam. tū de ꝓprietate audiť.

Caſus. Jnter abbatiſſā ⁊

Cum ſicut. cōuentū ſctē trinitatis ex vna pte. et. p. ſubdyaconū ex altera corā abbatibꝫ taurineñ. ⁊ decomeñ. ⁊ archidiacono. chimeñ. iudicibus delegatis ſup eccīa de capiť. queſtio vertebať ꝓpter contumaciā. p. ſubdiaconi. iudices miſerť moniales in poſſeſſionē rei petite cā rei ſuāde. Sꝫ cū h̄ ad ſubdiaconi noticiā ꝑueniſſet ad archidyaconū ꝑdictū acceſſit offerens ei ſtandi iudicio cautionē qm̄ abbas de corinthe. ꝑfectus in angliā ⁊ abbas taurineñ. viā fuerat vniuerſe carnis ingreſſus poſſeſſionem infra annū nō potuit obtinere. Uñ dictus p. poſt annū acceſſit ad pa. petēs ſibi ſup h̄ ꝓuideri cū p ipm ñ ſtetit q̄minus poſſeſſionē recuperauit infra annū. Mādat pa. cuidā quatenus ſi ē ita recipiant a reo cautionē ſtandi iuri ⁊ ei reſtituant poſſeſſionē nō obſtante eo ꝙ annus ē elapſus. ſi p eū non ſtetit q̄minus infra annū ⁊ poſſeſſionē receperit ⁊ dederit cautionē. Nota ꝙ ſi p me nō ſtetit quominus faciā qđ debeo non eſt mihi imputandū. Jtē ſi nō poſſum habere copiā iudicis non currit mihi tp̄s ānale.

Ca. Abbas ſancti

Cum veniſſent angeli cāꝫ habebat ſup quadā poſſeſſione contra. p. galeñ. legatus illius ꝓuincie cām illā cōmiſit qbuſdaꝫ iudicibꝫ ſm ius ⁊ bonā cōſuetudinē illi⁹ terre terminandā. Sed cū iudices vellent ꝓcedere tm̄ ſm ius. ꝑfatus. p. ſe. ap. appellauit. ſed nihilominus iudices partē aduerſā in poſſeſſionē rerū petitarū cā rei ſeruande mitti decreuerunt ita ꝙ ſi vſqꝫ ad annū et diē pſtaret cautionē iudicio ſiſti ⁊ parti alteri. xxx. libras reſtitueret ꝓ expēſis reciperet poſſeſſionē candē. Poſtmodū legatus ille receſſit ⁊ alter legatus infra annū terrā illā eſt ingreſſus. corā quo dictus. p. obtulit cautionē ſtandi iuri ⁊ poſſeſſionē ſibi reſtitui poſtulauit paratus reſtituere expenſas vſqꝫ ad. vi. libras. ſed abbas volebat tātū. xxx. ⁊ ſic annus elapſus eſt. Uñ queſtio iſta ad dñm pa. eſt delata. corā quo hec et alia ꝓpoſita fuerunt. Dñs papa decreuit illū. p. in poſſeſſionē reducēdū prefatā cautionē ſtatuens vt ſi cōſuetudo quā allegabat laudabilis fuerit ad expenſas reſtituendas nō compellať. qꝛ ex h̄ apparet ꝙ bñ appellauit. ſi vero cōſuetudo laudabilis nō fuerit appellatio nō tenuit. vñ ad moderatas expenſas reſtituēdas abbati quas conſtiterit ipm ꝓpter h̄ feciſſe condēnať. No. ꝙ nō obſtat lapſus anni ad recuperandā poſſeſſionē ſi infra annū p illū nō ſtat q amiſit eam. Jtē appellatio legitima impedit traditionē poſſeſſionis ⁊ ſi nō eſt legitima nō impedit quominus deť.

Ca. Aliqs citatus

Si aduerſarius. fuit ad cām poſt citationē abſentauit ſe nullū dimittens ꝓcuratorē. queriť qualiter cōtra ipm ſit ꝓcedēdū. Rñdeť ꝙ denunciatio ad domū ipſius legitima debet fieri ⁊ ſi nꝫ apparet q defendat eū. actor in poſſeſſionē rei petite cā rei ſeruāde pōt induci. Nota ꝙ qlibet teneť dimittere ꝓcuratorē qui eum defendat alꝭ ꝓcedatur contra ipſum vt hic diciť.

Ut lite pendente nihil innouetur.

Titulus. xvi.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Ca. Archiep̄s
Memoria. eboꝛaceñ. ex pri
uilegio ap. ſe. faciebat crucē per
totam angliā añ ſe deferre. Pa
pa ad petitionē cantuarieñ. archiep̄i ꝓhi-
buit ꝑ lr̄as ſuas archiep̄o eboꝛaceñ. ne cru
cem deferre faceret añ ip̄m donec cogno-
ſceret an de iure hoc facere poſſet. Unde
eboꝛaceñ. cōqueſtus ē dño pa. qualiter ip̄ꝫ
pꝛiuauerat ſine cauſe cognitōe. Unde ipſe
ſcribit eidē eboꝛaceñ. ſtatuens vt nō obſtā
tibus lr̄is ꝓhibitionis ſibi facte ad petitio
nē cantuarieñ. faciat crucē añ ſe deferre ſi-
cut eſt ei cōceſſum ꝑ pꝛiuilegiū quouſqꝫ ꝑ
ſniam decernat an de iure hoc facere de-
beat. Nota ꝙ lite pendente nō eſt alicui
auferenda poſſeſſio.

Ca. Aliquis accuſat ma-
Laudabilē. trimoniū ꝓpter cōſangui
nitatē vl' aliud ꝑpetuū impedimentū. Que
rit an ſtatim carnale cōmerciū ſit ſuſpendē
dū. Et rñdetur ꝙ alteruter coniugū pꝛiua
ri nō debet iure qđ habet in altero añ fineꝫ
cauſe. Nota ꝙ lite pendēte vxoꝛ debito
iure pꝛiuari nō debꝫ. Itē nota ꝙ ille qui
ad mandatū eccleſie ſoluit debitum vxoꝛi
ſibi p̄iudicium non facit.

Sic p̄dē ca
Eccleſia ſancte marie. ſuꝫ ad vtrā
qꝫ decretalem. Eccleſia ſancte marie in via
lata mouit q̄ſtionē cōtra iohānē de athcia
ſuꝑ qbuſdā poſſeſſionibus corā. L. iudice
lite conteſ. idem Jo. poſſeſſiones illas trā-
ſtulit in monaſteriū ſancti ſilueſtri. demū ſe
natoꝛ romanus occaſiōe cuiuſdā ſtatuti in
quo continet qđ ſi qs rem litigioſam tranſ
fert lite pen. poſſeſſio auferat poſſeſſoꝛi et
det petitoꝛi. ſpoliauit monaſteriū poſſeſſio
nibus illis ⁊ eas reſtituit eccl'ie ſancte ma-
rie. poſtea ſentētia ſenatoꝛis fuit reuocata
et ſpoliata fuit eccl'ia ſancte marie ⁊ mona
ſteriū reſtitutū. lite illa pen. celeſtinus reuo
cauit cām ad p̄ſentiam ſuā. nō obſtāte illa re
uocatione. diuerſe ſnie late fuerunt ꝑ ſena
toꝛes qñqꝫ ꝓ eccl'ia qñqꝫ ꝓ mōaſterio. Ul
timo corā inno. petebat eccleſia ſancte ma
rie reſtōem illarū poſſeſſionū qbus iniuſte
fuerat ſpoliata ꝑ quendā conſiliariū capito
lij. Dñs pa. reuocauit in irritū qcquid fa-
ctum fuit ab alijs poſtq̄ꝫ celeſtinus reuoca
uit negociū ad curiā ſuā. ⁊ reſtituit eccl'iaꝫ
ſancte marie. ⁊ qꝛ poſſeſſiones ille fuerant
alij titulo locationis obligate poſt reſtituti
onē a iohanne de athcia. nec monaſterium
poterat recuperare illas vt eccl'iam reſtitu
eret. p̄cepit pa. ꝙ monachi poſſeſſiōes al's
equalentes prioꝛibus ſubſtituerēt loco pri
oꝛū qđ ⁊ factū fuit arbitrio bonoꝛū viroꝛū.
et ille ſubſtitute erāt pignoꝛi obligate. Pa
pa fecit illas liberari a creditoꝛibus q dño
pa. inſtra pignoꝛis reddiderūt. Demū pe-
tijt monaſteriū reſtōem illarū poſſeſſionuꝫ
cōtra ſniam ſenatoꝛis ⁊ inno. ip̄m reſtituit
circa ſniam illā p̄cipiens vt poſſeſſiones il
le ſubſtitute nō debeant alienari vt ſi eccia
illa voluerit agere de ꝓpꝛietate vl' de vicio
litigioſi cōtractus ſic ꝙ euincere valeat et
habere. Nota ex pꝛimo capl'o ꝙ res que
ſuccedit in locū alterius codeꝫ iure cenſet
cum illa. Itē lite pen. res litigioſa in aliū
transferri nō debet. Itē in ſequenti nota
ꝙ poſtq̄ꝫ ſuperioꝛ reuocat ad ſe negocium
qcquid fit poſtea ab inferioꝛi non tenet vñ
reuocari debet ſaltē de facto. Itē cū res
reſtitui nō p̄ōt in alio equalenti fieri debet
reſtitutio. Et iſte due decre. ſic diuiſe olim
erant vna decre.

Ca. Inter mgr̄m. a.
Dilectus filius. rectoꝛē eccl'ie de ba
ſcuilla ⁊ anteceſſoꝛē ipſius ex vna parte et
prioꝛē ⁊ monachos de baſcuilla ex altera
queſtio vertebat ſuꝑ decimis noualiū par
rochie ipſius rectoꝛis. lite pen. corā iudici
bus delegatis abbas ⁊ conuētus maioꝛis
monaſterij turoneñ. qbus prioꝛ ⁊ monachi
p̄dicti ſubſunt ꝓ ſe ⁊ membꝛis ſuis obtinu
erūt a ſe. ap. indulgentiā ſuꝑ hmōi decima
rum ꝑceptione. nulla mentōne facta in ip̄a
de hmōi q̄ſtione. occaſione de huiuſmōi in
dulgentie prioꝛ ⁊ monachi p̄fati decimas
ipſas ſibi vendicare cōtendunt. cū iudices
ſuꝑ hoc dubitarent dictus rectoꝛ h' ſignifi
cauit dño pa. Unū mandat qbuſdam quate
nus eiſdē iniungant. vt indulgentia nō ob
ſtante p̄dicta in negocio ipſo ꝓcedant iu-
xta traditā ſibi foꝛmā. No. ꝙ lite pen. pri

uilegium vel indulgentia ſuꝑ re litigioſa im
petrata mentione nō habita de queſtione
non valet.

De ſequeſtratiōe poſſeſſionū ⁊ fructuū.
Titulus. xvii.

Caſus. Inter ar-
Ad hoc. chiep̄m mediolañ
et abbatē de ſtregula ſuꝑ qbuſ-
dam poſſeſſionibus queſtio ver
tebat q̄ ad petitionem archiep̄i ſimpliciter
cōmiſſa fuit ep̄o veroneñ. corā quo intēta-
uit archiep̄s iudiciū poſſeſſoꝛiū ⁊ ipſe par-
tim ꝓ monaſterio partim ꝓ archiep̄o ſniaꝫ
ꝓmulgauit. quo facto ꝓcuratoꝛ monaſte-
rij iudicium pꝛopꝛietatis voluit intentare
ſuꝑ illis poſſeſſionibus de qbus archiep̄s
obtinuerat in iudicio poſſeſſorio. ſed archi
ep̄s rñdit iuriſdictōnē ep̄i expiraſſe aſſerēs
cām poſſeſſionis tm̄ ⁊ nō ꝓpꝛietatis fuiſſe
cōmiſſaꝫ. ⁊ ipſe ſemel officio ſuo functus fu
erat ſuꝑ ꝓpꝛietate vlterius cognoſcere nō
valebat. Sed cum archiep̄s nollet ꝓcura-
toꝛi monaſterij rñdere ep̄s ꝓpter cōtuma-
ciā archiep̄i miſit mōaſteriū in poſſeſſioneꝫ
que fuerat ꝑ ip̄m archiep̄o adiudicata cau
ſa rei ſeruande. ſed archiep̄s monaſterium
ab illa violenter eiecit. Cauſa iſta poſtmo-
dū delata eſt ad dñm pa. C. Cum ſuꝑ hoc
aliq̄ꝫdiu fuiſſet diſputatū. C. ſic fuit interp̄
tatus reſcriptū ꝙ tam cā poſſeſſionis q̄ꝫ ꝓ
pꝛietatis iudici fuerat delegata. cum abſo-
lute ⁊ indiſtincte cōmiſſa fuiſſet. ⁊ cōtinen-
tia cauſe diuidi nō deberet p̄dictā poſſeſſi
onē ꝓ arbitrio ſuo ſequeſtrari p̄cepit apud
vercelleñ. et nouarieñ. ep̄os dans in man-
datis ep̄o regino ⁊ mutineñ. vt de cā poſ-
ſeſſionis ⁊ ꝓpꝛietatis plene cognoſcerent
et decidant candē ⁊ poſſeſſionē illi parti aſ
ſignarent q̄ obtinebit in ꝓpꝛietatē. Tandē
partibus cōparentibus corā ep̄is regino ⁊
mutineñ. infra annū a tp̄e date poſſeſſiōis
ꝑ ep̄m veroñ. archiep̄s mediol'. cautionem
obtulit ſtandi iuri. Tandē cū ipſi ep̄i nō ꝓ
ceſſiſſent in cām partes ad dñm innoč. ha-
buerunt recurſum coraꝫ quo p̄dicta ⁊ alia
multa allegata fuerūt. reducens cām in eū
ſtatū in quo fuerat cū. C. cām ꝓpꝛietatis ⁊
poſſeſſionis ꝯmiſit regino ⁊ mutineñ. ep̄is
mandato ſequeſtratōis penitus reuocato.
et ne dñs pa. monaſterio in ſuo iure deeſſꝫ
ſtatuit ꝙ archiep̄s reſtituat monaſterio ex
penſas moderatas ab eo tp̄e quo ep̄ūs ve
roneñ. ip̄m monaſteriū in poſſeſſionē mitti
decreuit vſqꝫ ad tp̄s ſatiſfactōis oblate co
ram regiñ. ⁊ mutineñ. ep̄is ꝓpter h' factas
et ꝙ archiep̄s pꝛeſtet cautionē ſufficienteꝫ
iudicio ſtandi. Nota ꝙ qñ cā ſimpliciter
et indeterminate cōmittit iudiciū poſſeſſo
riū ⁊ petitoꝛiū cōmiſſuꝫ intelligit ⁊ ſi actoꝛ
intentauit poſſeſſoꝛiū ⁊ obtinuit reus etiā
p̄ōt intentare petitoꝛiū ſuꝑ poſſeſſionibus
in qbus ſuccubuit corā eodē iudice qꝛ cōti
nentia cauſe diuidi nō debet. Itē ſeque-
ſtratio fieri nō debet. Itē expenſe reficiē
de ſūt facte a tp̄e date poſſeſſionis vſqꝫ ad
tp̄s oblate cautionis q̄ facte ſunt ꝓpter h'.

Ca. Abbas ⁊ conuētus de
Dilectus. coleceſtria impetrauit lr̄as
ad quoſdā iudices delegatos cōtra recto-
rē eccl'ie de berencia ſuꝑ ipſa eccl'ia. Iudi-
ces ipſi qꝛ rectoꝛ p̄dictus cōtumax fuit mo
nachos induxerunt in poſſeſſioneꝫ eccleſie
ipſius cā cuſtodie. ⁊ qꝛ monachi fructus p̄
dicte eccie medio tp̄e ꝑceptos diſtrahebāt
dictus rectoꝛ ſignificauit hoc dño pa. Unū
mādat quatenus ſi eſt ita fructus p̄dictos
faciant ſequeſtrari. ⁊ ſi quid de ipſis diſtra
ctū eſt faciant in pꝛiſtinū ſtatum reuocari.
Nota caſum in quo fit ſequeſtratio. ⁊ hoc
ideo qꝛ fructus debēt reſtitui ſi reus infra
annū recuperauerit poſſeſſionem.

Ca. Aliquis appellauit a
Ab eo qui. ſnia contra ip̄m lata. ip̄e ce
pit diſſipare fructus poſſeſſionis. dr ꝙ fru
ctus ſunt ab ipſo ſequeſtrandi quouſqꝫ ap
pellationis cā fuerit terminata. Nota ca
ſum in quo fit ſequeſtratio.

De confeſſis. Titulus. xviij.

Caſus
Ad monaſteriū. Qui-
dam pꝛeſbyter confeſſus fuit ſe
cōmiſiſſe homicidiū ad ſuggeſti
onem quoꝛundā. querebat. vtrū illi ad con
feſſionē ſacerdotis ſint puniendi de illo ho
micidio. Rñdetur ꝙ nō niſi aliter hoc verū
eſſe conſtiterit. qꝛ vt dicunt iura canonica

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

et ciuilia nulli de ſe confeſſo credendū ē cōtra alios excepto crimine leſe maieſtatis ⁊ periculoſa confeſſio cōfitentis de ſe nō eſt aduerſus alios admittenda. Si tñ illi de ħ infamati ſūt cū tribus ſocijs ſui ordinis ſe purgare debent. Nota ꝙ nulli de ſe confeſſo credi debet in ꝑiudiciū aliorū. Itē confeſſio criminoſi nō eſt cōtra aliū admittenda. Itē infamatus debet ſe purgare.

Caſus. Duo electi fuerūt

Cum ſup. in eccleſia bethleemitana. In examinatione illarū electionū Guil. bethleemitanus canonicus fuit in iure cōfeſſus ꝙ ꝓſtando conſenſum electioni alterius recepit obligationē quingentorū ſaracenorū ⁊ mediator fuit ſimoniace prauitatis Unde dñs pa. depoſuit ipm̄ ꝑ diffinitiuā ſniam ab omni officio ⁊ beneficio eccleſiaſtico. Nota ꝙ ſimoniacus deponi debet vt hic dicitur.

Ca. Inter abbatem ⁊ con

Ex parte. uentuꝫ ſancti. M. ex parte vna ⁊. G. noīe vxoris ſue corā iudice viterbieñ. queſtio vertebaẗ. Sindicus monaſterij confeſſus fuit quedā in iure ꝑ errorē ex qbus monachi timent ſibi ꝑiudicium generari. Abbas ⁊ conuentus ſignificauerūt ħ dño pa. petentes ſibi contra hmōi confeſſionē ꝓuideri. Scribit pa. illi iudici viterbiē. dicens ꝙ negocio nondū finito error facti nemini nocet. Unde mādat eidem ꝙ ſi de hmōi errore poterint edocere nullū ſibi ſuper hoc preiudiciū genereẗ. Nota ꝙ error facti non nocet dūmodo ante ſniam error probetur.

De probationibus. Ti. xix.

Ca.

Ex epiſtole verbis. Inter iuſtinianū principē ⁊ anceſſores tancredi regis quedā pacta facta fuerunt. in qbus continebaẗ ꝙ anceſſores ipſius tancredi ⁊ ipſe quedā obſequia debebant impatori in quorū poſſeſſione erat impator. Iſte rex tancredus ignorabat illa pacta. Uñ petijt a dño pa. greg. vt ſcriberet imperatori vt ipſe inqreret pacta illa ī cartophilatio ſuo ⁊ faceret inde copiam ſibi vt ꝑ hoc colligeret qd deberet facere impatori ⁊ quid impator ei ſeruare deberet. Sup hoc rñdit pa. regi tancredo dicens ꝙ illud facere nō pōt. qꝛ nulli dicēdū eſt. ea q̄ contra te ſunt apud teipm̄ debes reqrere documenta ⁊ in medium ꝓferre. Nota ꝙ reus non teneẗ dare actori inſtrā ſua cōtra ſe ſed actor debet habere ſuas ꝓbationes. nec econtra actor teneẗ dare reo inſtrā defenſiōis. cōia tñ inſtrā alter alteri dare tenetur.

Ca. Conſuetu

Sicut conſuetudo. do erat in quadam terra ꝙ cū aliqs intentionē ſuā fundauerat teſtibus vel inſtrīs nihilominus deferebaẗ ei ſacrm̄. qđ ſi ꝓſtaret nollet fides ꝓbatiōibus ſuis nō adhibebaẗ. Dicit pa. ꝙ ad hmōi iuramentū recurrendū eſt tūc demū cum alie legitime ꝓbationes deeſſe noſcunẗ. vñ talem conſuetudinem reprobat. Nota iuramentū in defectū ꝓbationū preſtādū. Itē cōſuetudo ħ nō ꝑiudicat iuri.

Caſus epũs bonoñ.

Ex litteris tuis. ⁊ archidiaconus eiꝰ confines habebant prebēdas in villis ſiue terris quas ipſi habebant ꝓtextu terminorū ſiue finiū. Inter eos orta eſt controuerſia. dicebat epũs archidiaconū fines antiqs egreſſum ⁊ occupaſſe partē fundi ſui. Archidyaconus incontrariū aſſerebat ſe partem eandē ſpacio. xl. annorū incōcuſſe poſſediſſe. ⁊ epũs eodē modo dicebat ſe eandē partē ꝑ idem tp̄us poſſediſſe. queriẗ cui incumbat ꝓbatio. vtrū poſſeſſori an petitori. Rñdet pa. ꝙ iudiciū finiū regūdorū tale ē vt in eo vtraqꝫ ꝑſona vices habeat duorū actoris vicꝫ ⁊ rei. Uñ hincinde teſtes ꝓduci poſſunt ad fidem faciendā iudici ⁊ illos admittat q melius ꝓbauerit. ⁊ ſi teſtes vtriuſqꝫ partis equales fuerint teſtes poſſeſſoris ꝓualebūt. qꝛ ꝓmptiora ſunt iura ad abſoluendū q̄ȝ ad condēnandū. ꝓterq̄ȝ in cauſa liberali in qua ſi teſtes equales fuerit ꝓ libertate ſētētiabiẗ. In fine rñdet quaſi tacite queſtioni. Diceret aliqs quare debet ꝓbare poſſeſſor ⁊ ipſe rñdet. iure cautū eſt ꝓbationē aliqū dari poſſeſſori. qꝛ ⁊ q obijcit ꝓſcriptionē ⁊ eam ꝓbauerit obtinebit ſed nemo eaꝫ obijcit niſi q poſſidet. Nota ꝙ in iudicio de finibus vterqꝫ dr̄ actor et reus. vñ vterqꝫ ꝓbare debet ac defendere Itē ꝓmptiora ſunt iura ad abſoluendū q̄ȝ ad condēnandū. Itē cum ꝓbationes eq̄les ſunt abſoluiẗ reus niſi in libertate. Itē q obijcit ꝓſcriptionē eam ꝓbare debet.

Caſus. Inter. O. virū

Propoſuiſti. et. S. mulierē coraꝫ delegatis iudicibꝫ mr̄ionij qđ vertebaẗ. coraꝫ quibus mulier ꝓponebat ſe nec a viro cognitā nec potuiſſe cognoſci. qđ tam ꝓprio iuramento q̄ȝ iuramento ſeptē mulierū ꝓbauit que ꝑ aſpectū corꝑis eam eſſe virginē aſſeruerant. viro ꝑ ſuū iuramentū in cōtrariū aſſerente. queriẗ cui ſit fides potius adhibenda. Rñdetur ꝙ iuramento puelle et teſtimonijs illarū ſepteꝫ mulierū potius eſt credēdū Nota probationē ꝑ aſpectuꝫ corꝑis ꝓualere iuramento viri carnalē copulam aſſerentis.

Ca. Quidaꝫ canonicus

Tertio loco. regularis ſub noīe capituli ſui fecit quandā alienationē quarundā rerū eccleſie immobiliū cuidā amico ſuo. ⁊ inſtrm̄ alienationis ſignauit ſigillo capituli ꝑ quod inſtrm̄ ille amicus dicebat in iudicio intentioneꝫ ſuā fundatā. ꝓcurator monaſterij aſſerebat inſtrm̄ illud de conſenſu capituli nō fuiſſe confectū ⁊ adulterinū vel furtiuū eſſe ſigillū. ⁊ ad hoc probandū induxit fratres illius vniuerſitatis in teſteẗ. q iurati dixerunt ꝙ quotiens de ħ inter fratres mentio erat conſiliū totius cōuentus et vox fuit vnanimis ꝙ nolebant alienationē illarū rerū. ſed illas integras ſeruare volebant. ſed cōtra hoc pars aduerſa nihil ꝓbauit. queriẗ cui probationi ſit ſtandū. Reſpondeẗ ꝙ ſm̄ aſſertionē teſtiū eſt iudicandum. Nota ꝙ teſtes ꝓualent inſtrō. Itē negatiua hic indirecte probaẗ. Itē mōachi ⁊ clerici pro ſua eccl'ia poſſūt teſtificari

Ca. Quidā iurauit ꝙ quan

Iurauit dam accipet in vxorē. ſed duꝫ vellet eaꝫ traducere quidā iuramētis ſcđm morem exhibitis legitime in iudicio probauerunt illos quinto conſanguinitatis gradu adinuicē attinere teſtibus corā partibꝫ publicatis. Quidā alius volebat probare ꝙ nullo cōſanguinitatis gradu ſe attingūt queriẗ quid in hoc caſu ſit agendum. Rñdetur ꝙ ſtandum eſt ꝓbationi priori. Nota ꝙ teſtibus publicatis etiam in cauſa matrimoniali ſup eodem articulo nō ſunt alij teſtes recipiendi.

Ca. Aliquis dum

Poſt ceſſionem. erat excōicatus fuit conſtitutus ꝓcurator in quadaꝫ cā. Ille cōparuit in iudicio. Obiectuꝫ fuit ei ꝙ nō erat admittendus cum eo tp̄e quo datus fuit ꝓcurator excōicatus erat. ⁊ hoc ꝓbatum fuit ꝑ lr̄as ordinarij ſui. qꝛ lr̄is ordinarij ſtandū eſt donec probeẗ cōtrariū. Dñs papa ipm̄ tanq̄ȝ ꝓcuratorem non admiſit. Nota ꝙ eo tp̄e quo quis ē excōicatus nō pōt conſtitui ꝓcurator ⁊ ſi cōſtituaẗ nō valet etiā ſi poſtea fuerit abſolutus.

Ca. Inter. G. ⁊. B. fra

In preſentia. tres ex vna parte. ⁊ monaſteriū caſſemarij ex altera vertebaẗ queſtio ſup bonis quondā. A. fratris dictorū. G. et B. Datus fuit eis quidā cardinalis auditor. coraꝫ quo dicti fratres ꝓponebāt ꝙ cum. A. frater ipſorū cōderet teſtm̄. M. filiū ſuum ſibi heredem inſtituit. ⁊ ei precepit vt ſi abſqꝫ liberis moreref. ad ipſos bona deuolueren̄ ipſius. Unde poſtulabant omnia illa ſibi reſtitui que monaſteriuꝫ de bonis illis detinebat ⁊ petebant monaſteriū compelli ne decetero ipſos ſup bonis alijs moleſtaret. Sindicus vero monaſterij ꝓpoſuit ex aduerſo ꝙ ꝓdictus. M. ſe ⁊ ſua obtulerat monaſterio vñ vniuerſa que habuerat erant ad monaſteriū deuoluta. quare petebat omnia que de bonis ipſius. M inuaſerant reſtitui monaſterio ⁊ ſuper alijs eis ſilentiū imponi. Ad hoc pars dictoruꝫ fratrū replicabat ꝙ dictus. M. oblationis ſue tp̄e fuerat minor annis. ⁊ illud fecerat feruore infirmitatis. ⁊ poſt conualeſcentiā qđ fecerat reuocauit. vnde cum ſine liberiſ deceſſiſſet ad ipſos bona ipſius erant deuoluta. Ad hoc rñdit ſindicus monaſterij ꝙ licet dictus. M. de monaſterio receſſiſſet eidem obtulit poſtmodū ſe ⁊ ſua firmās ꝓprio iuramento ꝙ vlterius contra oblationē ſuam nō veniret. Uñ cum idem. M.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

bis obtulerit ſe ⁊ ſua monaſterio.nec ex ad
uerſo probet̃ ꝙ tp̄e vtriuſq; oblatiõis fue
rit minor annis.monachorũ probationem
hm̃õi exceptionis probatio nõ elidit. quia
et ſi fuit minor annis tp̄e prime oblationis
tp̄e tñ ſecunde maior potuit extitiſſe. Pre
terea verbũ illud minor annis duobus mo
dis poteſt intelligi.vnde verbum dubium
intentioni monaſterij nõ nocebat. cum in-
fra.xxv.annos teneret donatio maxime iu
ramento firmata. Nec intelligendus erat
dictus.M.ſine herede decedere qui mo-
naſteriũ ſibi inſtituerat heredem.His ⁊ a-
lijs cõſideratis.H.ſancti euſtachij dyaco-
nus cardinalis videns ꝙ ſindicus mona-
ſterij plene fundauerat intentionẽ ſuam.et
ex aduerſo nihil probatũ fuerat.de manda
to dñi pa.ſententiã promulgauit predictus.
G.et.B.ſilentiũ imponens ſup his que a
monaſterio poſtulabant.⁊ condẽnauit eoſ
dem ad reſtitutionẽ illorũ que de bonis p̄
dicti.M.occuparãt.⁊ dñs papa hanc ſen
tentiã confirmauit. Nota ꝙ nõ dicit̃ de
cedere ſine herede qui monaſteriũ ſibi he-
redem inſtituit. Item verbum illud mi-
nor annis duobus modis intelligit̃.⁊ ideo
dubia probatio nõ dicit̃ probatio.quia qui
ſic probat non conſtat de qua etate ſit pro
batũ ⁊ ideo clara ⁊ certa debet eſſe proba
tio ⁊ nõ dubia.

Caſus. Inter archie-
Licet cauſam. piſcopũ rauenateñ.ex
vna parte ⁊ cõmune fauentie ex altera que
ſtio vertebat̃ ſup iuriſdictiõe honore ac di
ſtrictu in villa ſancti petri.ac quibuſdã ca-
ſtris ⁊ terris alijs que de iure ad rauena-
teñ.eccleſiã ptinebant.Procuratores vtri
uſq; partis ꝓpter hoc ad ſedem ap.acceſſe
runt lite conteſ.ſup predictis p procurato
res predictos ⁊ iuramẽto calũnie preſtito.
quia vtriq; parti erat plurimũ oneroſum te
ſtes ꝓducere coram pa.mandauit pa.epõ
placentino vt infra tres menſes teſtes reci
peret quos vtraq; pars tam ſup principali
negocio q̃ȝ in pſonas teſtiũ duceret ꝓducẽ
dos.ſtatuendo partibus terminuȝ in quo
cum atteſtatõibus apud ſe.apo.ſe pñtent.
Tandẽ partes cũ atteſtationibus cõparue

runt corã dño pa.Atteſtatõnibus publica
tis ſindicus fauentinorũ ꝓpoſuit ſe velle in
pſonas teſtiũ ex parte altera ꝓductorũ que
dam obijcere ac ꝓbare.Sindicus archiepı̄
econtra rñdit id fieri nõ debere.Papa in-
terloquendo decreuit ip̄m nõ eſſe audien-
dum cum infra tres menſes ꝓut in lr̃is dñi
pa.mandabat̃ id facere nõ curauit.Poſt h̃
ſindicus predictus obiecit in teſtes predi-
ctos ꝙ corrupti falſa dixiſſent.Papa q: ta
lis exceptio nõ ſolum ante ſn̄iam ſed etiam
poſt põt opponi q̃ȝuis crederet̃ ꝙ talis ex
ceptio p excogitatã maliciam ad differen-
dum negociũ ꝓponeret̃.eam admiſit.man
dans quibuſdam iudicibus vt teſtes quos
ſup hac exceptione procurator fauent̃. du
ceret ꝓducendos reciperent infra menſeȝ
indulto extunc altero menſe ꝓcuratori ec-
cleſie rauenateñ.infra quẽ ad reprobatio-
nẽ illorũ teſtes produceret coram eis. Iu-
dices p̄dicti receptis teſtibus p̄dictis atte
ſtationes ad dñm pa.remiſerũt prout rece
perant in mandatis.Poſt hoc dñs pa.ex-
aminauit teſtes hinc et inde ꝓductos. Et
q̃ȝuis pars fauentinorũ multos teſtes pro
duxerit ſup negocio principali.vix tñ ex il-
lis ſex tantũmodo remanſerunt.quia qdaȝ
ſibimet contradicunt in ſerie ſui dicti.⁊ qui
dam alij ſũt in ſuis teſtimonijs ſingulares
et alij qui inducti fuerãt ad ꝓbandũ teſtes
eccleſie rauenateñ.plures reprobant̃.quia
ſibiinuicẽ contradicunt.⁊ alij licȝ pauci nu
mero male fame ſunt ⁊ leuis opinionis.Et
ex alia cã etiam repellunt̃.quia non ꝓbant
id ad quod corũ ſindicus ſe aſtrinxit videli
cet ꝙ corrupti falſa dixiſſent. quia et ſi de
corruptione aliqua videant̃ dixiſſe de falſi
tate nihil dicunt. Ex p̄miſſis apparet eui-
dẽter ꝙ eccleſia p teſtes plures quibus po
tius lux veritatis aſſiſtit ſufficienter ꝓbauit
ꝙ a ſexaginta annis ⁊ citra ſupradicta loca
poſſedit.p qđ patet ꝙ ſi fauent.a.l.annis ⁊
citra vt teſtes ſui vident̃ deponere aliqua
pceperunt in locis p̄dictis illa inceperunt
pcipere ſine iuſto titulo.⁊ duo inſil' ⁊ eodẽ
modo inſolidum eandem rem poſſidere nõ
poſſunt.⁊ fauentini.ti.nõ oſtendant.ſed ex
priuilegijs imperatorũ ⁊ romanorũ ponti-

ficũ conceſſis eccl'ie rauenat̃.colligit̃ mani
feſte poſſeſſionẽ eccleſię in p̄dictis iuſtã fu
iſſe.⁊ ita p cõſequens apparet ꝙ fauentini
minus iuſte ⁊ ſine titulo aliqua in locis p̄-
dictis occuparunt.Quia vero ſindicus ec
cleſie petijt cõe fauentie a vi turbatiua ſeu
inqetiua ſup p̄miſſis ꝓhiberi.papa videns
in hoc caſu nõ ſic eẽ locũ interdicto vti poſ
ſidetis ita poſſideatis.cuȝ ꝓbatiões eccl'ie
rauenat̃.lõge ſint potiores ⁊ ideo ſic inter-
dicto ſupior.condẽnauit cõe fauẽtie ipſi ec
cleſie ſup iuriſdictõe honore atq; diſtrictu
et alijs generaliter ptinentibus ad h̃ in lo-
cis p̄dictis quo ad poſſeſſoriũ iudiciũ quo
tantũmodo actũ eſt ſibi ppetuũ ſilentiũ im
ponentes ⁊ ꝓhibentes eiſdem vt neq; p ſe
neq; p alios ſupra p̄dictis p̄ſumant aliqua
tenus ecciaȝ moleſtare Nota ꝙ exceptio
falſi añ ſn̄iam ⁊ poſt põt opponi. Itẽ te-
ſtis q contradicit ſibi nõ valet. Itẽ teſtis
ſingularis nõ valet. Itẽ teſtibus male fa
me nõ eſt credendũ vel ſaltẽ modica fides
eſt adhibenda. Itẽ q aſtrinxit ſe ad plura
ꝓbãda nõ ſufficit ſi alterũ ꝓbet. Itẽ duo
inſil' eandẽ rem ⁊ eodẽ modo inſolidũ poſſi
dere nõ poſſunt. Itẽ interdicto vti poſſi
detis vincit q poſſeſſionẽ ⁊ titulũ oſtendit.

Ca.Quidam ciuis tiberti-
Per tuas. nus.T.noĩe q̃ndam cõcu-
binã tenuit p ſeptenniũ. nec interim ꝓlem
ſuſcepit ex ea.poſtmodũ vero ab ipſo rece-
dens ad ip̄m nõ poſt multũ tp̄s eſt reuerſa
et in domo ipſius filiũ peperit dicens ſe il-
lũ ſuſcepiſſe ex eo. ipſe tñ dicebat ꝙ filius
eius nõ fuiſſet cũ p ſeptenniũ ſtetiſſet cũ eo
nec cõcepiſſet ex illo.tandẽ deuictus inſtã-
tia mulieris ſuũ filiũ recognouit.Cum aũt
dictus filius.R.noĩe ad etatẽ virilem puę
niſſet ſubarrauit ſophiã neptẽ ipſius.T.et
carnaliter cognouit eandẽ.Poſtmodũ mr̃
ipſius.R.cepit corã multis publice cõfite-
ri iurãs ꝙ.R.filius eius dictã ſophiã nul-
la cõſanguinitatis linea attinebat affirmãs
p idem iuramentũ ſe illũ de alio q̃ȝ de p̄di
cto.T.ſuſcepiſſe.querebat̃ an dicto mulie
ris eſſet ſtandũ vt ſic idẽ.R.ſophiam habe
re valeat in vxorẽ.Rñdit pa.q: mulier illa
p̄mo aſſeruit ſe dictũ.r.de p̄fato.T.ſuſce-

piſſe.⁊ idem.T.ad inſtantiã illius ſuũ filiũ
recognouit.⁊ filius illius nõiatus cõiter
fuit ⁊ habitus ab vtroq;.iuramento illius
poſtmodũ in contrariũ preſtito nõ eſt ſtan
dum q: nimis indignũ eſt vt qđ quiſq; ſua
voce dilucide ꝓteſtatus eſt in eundẽ caſuȝ
ꝓprio valeat teſtimonio infirmare. Vñ p
conſequẽs apparet ꝙ p̄dictus.R.ſophiaȝ
neptẽ dicti.T.cuius prima facie p̄ſumitur
cõſobrinus habere ñ põt aliq̃tenus in vxo
rem. Nota ꝙ primo dicto alicuius ſtan
dum eſt etiã ſi poſtea in cõtrariũ velit iura
re.⁊ valet ad teſtes ſi ex interuallo vellent
mutare dictũ ſuũ. Itẽ qđ qſq; ꝓpria vo
ce cõfitet̃ in eundẽ caſum infirmare nõ põt

Ca.Quidam iudi
Quoniã contra. ces aliqñ in p̄iudi-
ciũ alterius partis aliqua aſſerebant ita ꝙ
litigator veram negatiuã cõtra aſſertioneȝ
iniqui iudicis ꝓbare ñ poterat ne ergo fal
ſitas p̄iudicet veritati.et iniqtas equitati.
ſtatuit conciliũ vt tam ordinario iudicio q̃ȝ
extraordinario iudex habeat ſemp aut pu-
blicam pſonã ſi põt aut duos ydoneos vi
ros q fideliter vniuerſa iudicij acta conſcri
bant.videlicet citationes.dilatões.⁊ oĩa
que in lr̃a p ordinem explicant̃.deſignãdo
loca ⁊ tp̄a ⁊ pſonas.⁊ oĩa ſic cõſcripta par
tibus tribuant̃ ita ꝙ originalia penes ſcri-
ptores vel iudices remaneãt.vt ſi ſup pro-
ceſſu iudicij orta fuerit dubitatio.per acta
poſſit veritas declarari.ita videlicet vt ſic
honeſtis ⁊ diſcretis iudicibus deferat̃. ꝙ
p iniquos innocentiũ iuſticia nõ ledat̃.Iu
dex vero qui conſtitutionẽ iſtaȝ neglexerit
obſeruare ſi ꝓpter ipſius negligentiã aliqđ
difficultatis emerſerit p ſuperiorẽ pena de
bita caſtiget̃.nec ꝓ ipſius p̄ſumat̃ ꝓceſſu.
niſi quatenus in cã legitimis cõſtiterit do
cumentis. Nota quicquid hic dr̃ notabi
liter eſt notandum.

Ca.In regno dacie lex ta
Ad noſtrã. lis ſiue conſuetudo ſerua-
bat̃ ꝙ ſi aliqui de criminibus accuſabant̃
que p legitimos teſtes ꝓbari poterant cõ-
tra ipſos reputabantur immunes dũmo
do valebant ſe purgare quoq̃modo.ſacer-
dotes ⁊ clerici dacie huic legi innitebant̃.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

peruenit hoc ad noticiã dñi pa. ipſe volẽs
vt hec malã conſuetudo q̃ eſt cõtraria omi
iuri extirpeꝛ a clero. mãdat quatenus in ꝓ
batione hmõi negatiue nullus audiaꝛ. dū
tñ ex aduerſo poſſit affirmatiua ꝓbari. No
ta cõſuetudinẽ nõ valere cõtra iuris ordi-
nem. Itẽ affirmatiua preualet negatiue.

Caſus. Inter colubrieñ. ⁊
Cum cãm. egitañ. epõs vertebaꝛ que
ſtio ſup limitatõe ſuarũ dioceſiũ. Papa cõ
miſit cãm illam quibuſdam iudicibus man
dans eiſdẽ quatenus in negocio ipſo ꝓce
dant ſm diuiſiones q̃ p libros antiquos vl'
alio modo melius ꝓbabunꝛ. ⁊ p teſtes ⁊ fa
mam ⁊ p alia queciiqȝ adminicula. No.
qualiter fines ꝓbantur. Item que nõ ꝓ-
ſunt ſingula collecta proſunt.

Ca. Quedam
Cauſa matrimonii. puella cõtraxit
matrimoniũ cũ quodã iuuene. ⁊ traducta
ab ipſo tandẽ receſſit ab eo ⁊ intrauit mo-
naſteriũ ſe virginem ⁊ monachã aſſeuerãs
Iuuenis ꝑdictus repetebat eandẽ dicens
ꝙ eam carnaliter cognouiſſꝫ. Illa econtra
virginẽ ſe eſſe ac monachã aſſerebat. Mu
lier ꝓpter hoc educta fuit de monaſterio ⁊
induxit quaſdã mulieres ad probandũ per
aſpectũ corpis virginitatẽ. Tandẽ vir vo-
lebat reprobare mulieres illas q̃ inducte fu
erant cõtra ipm. Mulier vero dicebat ꝙ ti
mebat violentiã ſibi fieri ab illo. Cõſultus
pa. ſup hoc negocio mandat qbuſdã iudici
bus quatenus puellã illam ponant interiꝫ
in illo mõaſterio qđ intrauit. vt ibi vſqȝ ad
finem cauſe valeat ſecure morari. recepturi
poſtmodũ nõ ſolum ꝓbationes viri quas
inducere voluerit cõtra mulieres illas q̃s
induxit puella ad ꝓbandam virginitatẽ ve
rum etiã alias ꝓbationes hoc negociũ cõ-
tingentes quas vtraqȝ pars duxerit ꝓdu-
cendas. ⁊ qꝛ dicit canon ꝙ manus et ocu-
lus obſtetricũ ſepe falliꝛ. mandat vt adhuc
honeſtas matronas ⁊ in hoc prudẽtes de-
putare procurent ad inquirendũ vtrum di
cta puella virginitatis priuilegio ſit muni-
ta. Nota ꝙ iudex debet locũ ſecurũ ꝓui
dere partibus. Itẽ omnes ꝓbationes q̃
tangunt negociũ ſunt admittende. Iteꝫ
mulier inſpecta iterum inſpiciꝛ. ſed iſtud fit
propter periculũ animarũ ne decipiaꝛ ⁊ qꝛ
oculus ⁊ manus ſepe fallitur.

Caſus. Inter epm merſ
Cum bone. burgeñ. ex vna parte. et
abbatem ⁊ conuentũ bigameñ. monaſterij
ſup ſtatu ipſius monaſterij ⁊ quibuſdã ſpo
liationibus cõtra abbatem factis a ꝑdicto
epõ. queſtio vertebaꝛ. Sup his cã cõmiſſa
fuit quibuſdã iudicibus coraꝫ quibus litis
conteſ. facta fuit ꝓut partes confitebanꝛ ⁊
ꝓceſſum in cã. ſed nõ terminarunt eandeꝫ
aliqbus cauſis impediẽtibus vl' ipſam cau
ſam remiſerunt ad dñm pa. Poſtea papa
cãm eandẽ cõmiſit iudicibus iſtis mãdans
eiſdem quatenus acta originalia que apud
priores iudices remanſerunt debeant inq
rere diligenter. ⁊ ipſa ſi poterunt inueniri
et ſi qua alia partes duxerint legitime pro
ponenda in ſcriptis redacta ad pñtiam pa.
remittant. ſi vero acta inueniri nõ poterũt
cum nõ reuoceꝛ in dubiũ de conteſtatione
litis ſup ſtatu monaſterij ⁊ ſpoliationibus
ꝑdictis. recipiant ꝓbationes partiũ de no
uo ⁊ audiãt ſi partes voluerint tractare de
cõpoſitione. ⁊ quod ſup hoc inuenerint et
cauſam ſufficienter inſtructã ad eum remit
tant. Nota ꝙ acta prioris iudicij danda
ſunt iudicibus alijs ad quos cã ꝑuenerit ⁊
poſſunt ad hoc compelli. Item p confeſ
ſiones partiũ conſtat de conteſtatiõe litis
licet nõ reperiaꝛ in actis ex quo partes con
fitentur.

De teſtibus ⁊ atteſtationibus.

Titulus. xix.

Caſus. Tria dicunꝛ
Lacuit. in hoc capitulo. Pri
mũ ꝙ teſtis nõ ferat teſtimoniũ
pro precio. Scđm ꝙ talis debꝫ
eſſe teſtis cui nulla poſſit opponi exceptio.
Tercium ꝙ ieiunus debet ferre teſtimoni
um. Nota ꝙ teſtis cõducticius repelliꝛ.
Item ydoneus debet eſſe teſtis cui nulla
poſſit opponi exceptio.

Caſus. Capitulũ
In nomine dñi. iſtud loquiꝛ de ma
teria illius decre. ij. q. i. in primis. Epõs qui
dã dicebat ꝙ eo abſente viliſſimi teſtes re
cepti fuerint cõtra ipm. vñ nõ debebãt ſibi
ꝑiudicare. Vñ conqſtus fuit dño pa. Et ip
ſe rñdit ꝙ ſi ita eſt nulliuſ momẽti ſũt hmõi
teſtes ⁊ ꝙ ita ſit ꝓbat p legẽ vbi dꝛ. Ne po
ſtea obijciaꝛ teſtibus ꝙ p vnaꝫ partẽ geſta
ſunt optet vt teſtimonia denꝛ aduerſario a
iudice monito vt veniat ⁊ audiat teſtes. Si
vero venire noluerit iuſto impedimẽto caſ
ſante valebunt ac ſi vtraqȝ pars pñs fuiſſet
Ex qua lege argumentaꝛ pa. Ecce admo-
nẽdus ẽ ſemp aduerſarius vt veniat ad au
diendos teſtes ⁊ qꝛ ħ hic omiſſum eſt firmi
tatẽ nõ obtinet. No. ꝙ legẽ poſſumus al
legare ꝓ nobis. Itẽ teſtes recepti altera
parte abſente ⁊ nõ citata nõ valent.

Ca. Quidã ſacer-
Quoniã aliqua. dos erat infamat⁹
de qbuſdã mulieribus. nunciatũ fuit ħ dño
pa. Mandat pa. defenſori ſardine vt cũcta
diligenter inquirat. ⁊ mulieres illas cum q
bus diciꝛ deliquiſſe ſeu alios q de hac cau
ſa aliquid ſcire dicunꝛ ad dñm pa. adducat
vt de ꝑdictis exceſſibus veritas inquiraꝛ.
Nota ꝙ in cã denunciatõis oẽs admittun
tur non tñ inimici vel criminoſi. ⁊ mulieres
cum quibus delinquiꝛ ſed ad ꝑſumptionẽ
tantũ inducuntur.

Ca. In hoc ca-
In omni negocio. pitulo tradiꝛ for
ma ſm quã debꝫ aliqs denunciare crimen
alterius qui aliũ vult denunciare. Primo
admoneat illũ inter ſe ⁊ ipm ſolũ. ⁊ habebiꝛ
ꝓ vno teſte quantũ ad ꝓbandũ admonitio
nem. ⁊ ſi nõ corrigiꝛ adhibeat vnũ ſecum. ⁊
ſic erunt duo teſtes. ⁊ ſi adhuc ſe non corri
git adhibeat duos ⁊ erunt tres teſtes. ⁊ ħ
probaꝛ autoritate dñi dicentis. Si pecca-
uerit in te frater tuus corripe eũ inter te et
ipum ſolũ ⁊c. vt in ore duorũ vel trium ſtet
omne verbum. Et alibi dicit. Ego ſum qui
teſtimoniũ ꝑhibeo de meipſo ⁊ teſtimoniũ
ꝑhibet de me pater. quia duorũ hoim teſti
moniũ verum eſt. Nota capitulũ iſtud in
telligendum eſt in denunciatione.

Ca. Qñ aliq volũt ſepari
Quotiens. ꝓpꝛ ꝯſanguitatẽ. ꝯſangui
tas illa dꝫ probari p duos vel p tres teſtes
de illa cõſanguitate. vel ſi conſanguinei nõ
ſuperſunt debet probari p meliores ⁊ anti
quiores eiuſdẽ loci. ⁊ debent iurare ꝙ nõ
odio vel amore vel aliquo cõmodo qđ ha-
buerunt vel habeant vel habituri ſunt ad ħ
iuramentũ accedunt. ⁊ ſicut dicunt rei veri
tatem a ſuis maioribus acceperũt ⁊ credũt
ita eſſe.

Ca. Prior ⁊ frẽs ſancte tri-
Inſuper. nitatis petiuerunt. vtrũ pro-
ducere poſſũt de fratribus ſuis in teſtimo-
niũ in cauſis eccleſie ſue. Statuit pa. ꝙ lice
at eis hoc facere dũmodo vnus aut duo in
ſtituanꝛ ad agendũ ⁊ rñdendũ. ⁊ tunc coꝝ
teſtioniũ in cauſis in qbꝫ inſtituti ſũt nõ dꝫ
admitti. Nota ꝙ clerici poſſunt ferre te-
ſtimoniũ in cauſis eccleſiarũ ſuarum. Itẽ
nõ poteſt quis in eadẽ cauſa eẽ ꝓcurator ⁊
teſtis.

Ca. Quidã pſbyter noie. A
Ex parte. quandã ecciaꝫ canonice ade
ptus eſt vt dicebat. ⁊ eam. xxx. annis ⁊ am-
plius poſſedit in pace. Tandẽ quidam mi-
les tacito ꝙ eſſet laicus contra ipſum lr̃as
impetrauit ad quoſdam iudices vt ſi cõſta
ret ꝙ dictus pſbyter filius fuiſſet illius qui
ꝓximo in eadem eccleſia miniſtrauit vel ꝙ
publice haberet focariã ipm a predicta ec-
cleſia remouerent. Coram quibus dictus
pſbyter p ꝓcuratorem militis tractus fuit
in cãm qui quoſdã teſtes infames ⁊ notabi
les ad teſtimoniũ ꝓduxit. Sacerdos aſſe-
rebat illos nõ eſſe recipiendos ꝓ eo ꝙ qui
dam eorũ erant latrones ⁊ raptores mani
feſti dicens ſe hoc probaturũ. Iudices ni-
hilominus teſtibus talibꝫ receptis poſt ap
pellationẽ a dicto preſbytero interpoſitaꝫ
priuauerunt ipm preſcripta eccleſia. quam
quidam dapifer. I. filius ipſius militis de
tinet occupatam. Quo facto preſbyter con
queſtus fuit dño pape. Unde mandat qui
buſdam quatenus ſi conſtiterit eiſdẽ ꝙ di
ctus preſbyter nõ fuerit p teſtes ydoneos
dicta eccia ſpoliatus. caſſata ſnia ꝑdictoꝝ
iudicum non obſtantibus etiam literis cõ-
firmationis ſi que ſuper eccleſia impetrate
fuerunt reſtituant eccleſiam preſbytero ꝑ-
fato. nec eum permittant exinde moleſtari.
Si vero nõ ſunt vera que ſacerdos narra-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

nit ſcʒ ꝙ iudices nõ ꝓceſſerunt taliter con
tra ipm̃ .cãm audiãt ⁊ fine debito decidãt
et teſtes quos ille.A.noiauerit ad teſtimo
niũ ꝓducẽdos moneãt vt corã eis teſtimo
niũ ꝑhibeant veritati. Nota ꝙ viles te⸗
ſtes notabiles ⁊ infames cõtra clericos nõ
ſunt recipiendi. Jtẽ ſnia lata poſt appel⸗
lationẽ legitimã caſſanda eſt non obſtante
confirmatõe. Jte in fine eſt argumentuʒ
ꝙ teſtes nõ ſunt ꝯpellendi ſuꝑ criminibus
obiectis in modũ exceptionis cõtra teſtes.

Caſus. Litera ſa
Si quis teſtium. tis ptʒ. Judex mit
tere debet ad teſtes in caſibus huius capi
tuli nec debent cõpelli venire ad iudicem.
Nota hic caſum ſpecialeʒ in quo iudex mã
dat teſtes recipi.

Ca. Quidã ꝓ pecunia
Sicut nobis. de parentela falſum tu
lerũt teſtimoniũ in cã matrimoniali. ꝓpter
illorum teſtimonium ſnia diuortij lata fuit
Poſtea vero priuatim accedunt ad iudicẽ
aſſerẽtes nullam cõſanguinitatẽ eſſe inter
eos. ⁊ dicunt ſe corruptos ꝑhibuiſſe teſti⸗
moniũ falſitati. querit̃ vtrum ad dictũ iſto
ruʒ debeat ſnia reuocari. Rñdetur ꝙ ſi vir
aut vxor aut alter eorũ ad ſcd̃a vota tranſi
nit pnia debet imponi teſtibus de ꝑiurio ⁊
adulterio vno vel pluribus quibus cauſam
dederunt. ⁊ diligenter inquirendũ eſt corã
quibus talis corruptõ intereeſſit. ⁊ ſi tales
exhibeant̃ ꝑ quos veritas p̃dicte corruptõ
nis poſſit ꝓbari recipiendũ eſt eorum teſti
moniũ ⁊ ſnia eſt reuocanda. dictũ vero p̃⸗
dictorũ teſtiũ cum ꝑiuri ſint nõ eſt aliqua⸗
tenus admittendũ. Nota ꝙ ꝑiuro nõ eſt
credendũ. Jtẽ primo dicto alicuius ſtan
dum eſt. Jtem qui occaſionẽ damni dat
damnũ dediſſe videtur.

Ca. Obiectũ fuit cuidã p̃⸗
Veniens. ſbytero. L. noie ꝙ in eccia
de ouenſi. canonice nõ fuiſſet ingreſſus. q:
ꝓmiſit vnicuiqʒ parrochianorũ ſuorum re
mittere duos barillos vini q ꝓ bñficio da
ri cõſueuerunt ſacerdoti in ipſa eccia deſer
uienti. Ad h̃ ꝓbandũ duo fuerunt teſtes in
ducti. q iurati depoſuerũt p̃ſbyterũ p̃dictũ
talẽ feciſſe ꝓmiſſionẽ. quoꝝ alter cũ p̃dicto
p̃ſbitero fecit dictã ꝓmiſſionẽ. Judex q de
cã cognoſcebat dictũ p̃ſbyterum abſoluit.
Quo facto p̃ſbyter ad dñm pa. accedens
p̃dicta oĩa ei expoſuit cũ ipſa ſnia. Pa. re⸗
ſcripſit eidẽ iudici cõfirmans ſniam ipſius
ex eo ꝙ ille q eodẽ erat infectus crimie cõ
tra illũ teſtificari nõ potuit. ⁊ nulli de ſe cõ
feſſo aduerſus aliũ eſt credendũ. ⁊ dictum
vnius teſtis nõ ſufficit ad condẽnationẽ a
licuius. Nota ꝙ nulli de ſe cõfeſſo cõtra
aliũ eſt credendũ. Jtẽ ad dictũ vnius nõ
eſt aliquis puniẽdus. Jtẽ idem eſt remit
tere ⁊ dare. q: vtrũqʒ ſimoniã inducit.

Ca. Atteſtationes recepte
Cãm que. corã primis iudicibus dan
de ſunt iudicibus alijs qbus cã poſtmodũ
cõmittit̃. Nota ꝙ atteſtatões vnius iudi
cij in alio iudicio locum habent.

Ca. Clerici nõ debẽt re
Cũ nuncius. pelli a ferendo teſtimo⸗
nio in cã eccl'ie ſue. eo ꝙ clerici ſunt niſi ali
ud impediat. Nota ꝙ illi q ſũt de vniuer
ſitate pñt ferre teſtimoniũ in cã eccl'ie ſue.

Ca. Teſtes recepti ſũt in ali⸗
Sup eo. qua cã criminali ſiue ciuili. op
ponunt̃ eis crimia vt a teſtionio repellant̃
querit̃ qd iuris ſit. Rñdet̃ ꝙ ſi de crimibʒ
illis antea nõ ſint cõuicti vl' cõfeſſi mõ inde
cõuincant̃ nõ ſũt in teſtimoniũ admittẽdi.
Qd̃ dr̃ hic intellige ꝓut tradit̃. j. c. teſtimo
niũ. No. ꝙ obtẽtu criminis repellit̃ teſtiſ
a teſtionio etiã in crimiali. qd̃ verũ eſt ſi in
crimie ꝑſeueret. Jtẽ ꝑ exceptõʒ criminis
teſtis repellit̃ etiã lʒ de h̃ nõ ſit cõdẽnãdus

Ca. Querebat̃ vtrũ laici re
De cetero. cipiẽdi ſint in accuſatõʒ vel
teſtioniũ ꝯ clericos. Rñdet̃ ꝙ ſm canoneſ
nõ ſũt aliq̃tenus admittẽdi niſi ſuã vl' ſuoꝝ
iniuriã ꝓſequant̃. ⁊ tunc ad teſtimoniũ nõ
ſũt admittẽdi ſʒ ad accuſatõeʒ pñt admitti.
No. ꝙ nullus repellit̃ a ꝓſecutõne iniurie
ſue vl' ſuorũ ẽt ꝯ clericũ niſi eẽt excõicatus

Ca. Jn cauſis eccleſiaſticiſ
Jn cauſis. nõ debent teſtes ꝓduci vl⸗
tra terciã ꝓductionẽ niſi adhibita ſolenni⸗
tate legali vt tradit̃. j. c. c. vltra. Nota ꝙ
quarta ꝓductio nõ debet dari niſi cum iu
ris ſolennitate.

Caſus. Quidam p̃poſitus ⁊
Cum tu. canonici ſui ex vna parte ⁊ ar
chiep̃s ipſorũ ex altera ſuꝑ quadã ſnia ex⸗
cõicationis cãm habebãt adinuicẽ. ex vtra
qʒ parte teſtes ꝓducti fuerunt. tandẽ cã de
lata eſt ad dñm pa. Vñ ipſe teſtibus exami
natis dicit ꝙ teſtes capl'i iurati dixerũt ꝙ
ſnia excõicationis lata fuit poſt appellatio
neʒ. ⁊ teſtes archiep̃i ſil'r iurati dixerunt ꝙ
ſnia lata fuit añ appellationẽ. Papa vero
dicta teſtiũ volẽs interp̃tari benigne ne de
ꝑiurij reatu notarent̃ decreuit ſniaʒ illã nõ
tenere. q: vtrunqʒ eſſe potuit ſcʒ ꝙ et ante
ſniam fuit appellatum. ⁊ ſuꝑ illa deponunt
teſtes capituli. ⁊ poſt eandẽ iterũ fuit appl'
latum ⁊ ſuꝑ illa deponunt teſtes archiep̃i.
et ſic diuerſum tp̃s impedit cõtradictionẽ
teſtiũ. Nota ꝙ in benigniorẽ partẽ ſemꝑ
facienda eſt interp̃tatio. Jtẽ teſtes ſemꝑ
debent ſi poſſunt cõcordari ꝓpter ꝑiuriũ.

Ca. Snia lata eſt in a
Fraternitatis. liqua cã in qua renun
ciatũ fuit teſtibus vtrimqʒ ⁊ concluſum in
cã. appellatũ fuit ab illa ſnia. querit̃ vtrũ in
cã appellationis noui teſtes poſſint recipi
ſuꝑ queſtione iudicata. ⁊ vtrũ teſtibus in p̃
ma cã receptis liceat aliquid de nouo pro
ponere ſuꝑ ipſa queſtione. Rñdet pa. ꝙ ſi
in cã appellatõis noua capitula oriunt̃ ſuꝑ
qbus partes voluerint teſtes inducere vel
ꝑ iam receptos aliquid ꝓbare. bene ſunt re
cipiendi ſolũmodo ſuꝑ nouis capitulis. re
ceptis primo iuramentis ſm formã recipiẽ
dorũ teſtium. Nota ꝙ poſt aperturã te⸗
ſtiũ ſiue in cã principali ſiue in cã appella⸗
tionis nõ ſunt recipiendi teſtes ſuꝑ eodem
capitulo ſuꝑ quo teſtes publicati ſunt ſed
ſuꝑ nouo bene recipiunt̃.

Ca. Quidã. R. noie habe
Intimauit. bat cauſam cũ .x. clerico.
Jdem .x. quendã ſuũ capellanũ ⁊ alios q̃ʒ
plures iuramẽto aſtrinxit ꝙ cõtra ipm̃ .x.
ꝓ dicto .r. nõ ferrent teſtimoniũ nec conſi⸗
lium vel auxiliũ p̃berent eidẽ vñ .r. conque
ſtus fuit dño pa. Mandat pa. ꝙ ſi teſtimo
niũ aliorũ teſtiũ ꝓductorũ nõ eſt publicatũ
nec abrenunciatũ teſtibus. iudex recipere
nõ poſtponat illos qui ſunt iuramẽto aſtri
cti ⁊ alios ſi neceſſe fuerit in teſtimonium.
Nota ꝙ iuramentũ illicitum non repellit a
teſtimonio. Jtem atteſtationibus publi⸗
catis ſuꝑ eodem capitulo non ſunt alij te⸗
ſtes recipiendi. Jtem poſtq̃ʒ renunciatũ
eſt ꝓductioni teſtium non ſunt vlterius ad
mittendi.

Caſus. Jnter mona⸗
Cauſam que. chos de martura ex v⸗
na parte. ⁊ plebanũ ⁊ clericos eiuſdem lo⸗
ci ex altera queſtio vertebatur. que fuit cõ
miſſa quibuſdam iudicibus. coram quibus
teſtes fuerunt hinc ⁊ inde recepti ⁊ renun
ciatum ꝓductioni teſtium. ⁊ atteſtationes
etiam publicate. Tandem monachi quod
dam priuilegiũ impetratum lite pendente
produxerunt in medium ꝑ quod iuri alteri
us partis generari preiudicium videbatur
Judices ſuꝑ hoc dubitantes cõſuluerunt
dñm pa. Suꝑ hoc ſcribit papa ipſis mona
chis dicens ꝙ ipſe mandauit iudicibus vt
recipiant teſtes ydoneos qui producti fue
rint ſuꝑ alijs capitulis ſi qua fuerit alia ab
his ſuꝑ quibus teſtes recepti fuerunt ⁊ eo
rum atteſtationes publicate. nõ obſtantibʒ
aliquibus capitulis nouiter impetratis ꝑ
nuncios monachorũ que continentur in
priuilegio vel alijs lr̃is ſibi cõceſſis. poſtq̃ʒ
cauſa ipſa eiſdem iudicibus commiſſa fuit.
que videant̃ preſtare impedimentuʒ alteri
parti. ⁊ cauſam ipſam cõcordia vel iuſticia
mediante decidant. Jn fine mandat mona
chis ꝙ priuilegiũ illud ꝑ nunciũ ſuũ ad pñ
tiam ſuã tranſmittãt. quia florentinus ep̃s
ſignificauit dño pa. ꝙ quedã capitula con
tra rõnem erant ibi inſerta. Nota ꝙ atte
ſtationibus publicatis non ſunt vlterius te
ſtes alij recipiendi ſuper eiſdem capitulis
vel etiam renũciatum. Jtem lite pen. pri
uilegium in preiudiciũ alterius partis im⸗
petratum nullam de lite faciens mentionẽ
nõ valet ⁊ eo nõ obſtante iudices procede
re debent.

Ca. Sic pone caſum ſm
Perſonas. ꝙ loquit̃ hec decre. Va⸗
cat aliqua eccleſia. filius prelati decedentiſ
vel vicarius vel etiã alius cum prelatus ad
quem ſpectat inſtitutio eccleſie dicit ſe ius

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

babere in eccleſia appellat ne prelatus or-
dinet eccleſiã. Dixit pa. ꝙ ſi corã iſto epõ
vel etiam alio hmõi negocia ventilenẽ non
vult vt aliqui morbo cõſimili laborantis ſi
hoc certũ ſit aut ꝓbari poſſit in teſtimoniũ
admittanẽ ſi ab alterutra parte adducti fue
rint. Per illud verbũ hmõi qđ erat in anti
qua decre. videbaẽ hec decre. locũ babere
in ſimilibus caſibus. Sed in iſta decre. nõ
eſt illud verbũ hmõi. ſed ſimpliciter dixit ne
gocia. Vñ videẽ intelligenda decre. in om
nibus cauſis vt qcunqʒ babet ſimile nego-
ciũ nõ admittaẽ in teſtimoniũ ſilis cauſe.
Nota ꝙ qui conſimilẽ cãm babet in cauſa
conſimili teſtis eſſe nõ debet.

Caſus. Diciẽ ꝙ teſtimoniũ xp̃i
Iudei. anorũ aduerſus iudeos recipiẽ
dum eſt in q̃libet cã. cũ ipſi iudei aduerſus
xp̃ianos ſuis teſtibʒ vti p̃ſumãt. ⁊ q iudeos
volunt xp̃ianis in bac parte p̃ferre ſunt ex
cõicãdi. qꝛ iudei debent ſubiacere xp̃ianis
No. ꝙ iudei ſubiaceãt xp̃ianis ſʒ ñ ecõtra.
No. banc decretalẽ canonem late ſnĩe.

Ca. Aliqua mulier petit a-
Super eo. liquẽ in virum. vir negat ꝙ
contraxerit cum ea. mulier vult ꝓbare intẽ
tionem ſuam ꝑ matrem ⁊ ꝑ alteram mulie-
rem queriẽ vtrum mater ſit admittenda in
teſtimoniũ ꝓ filia. Rñdet pa. mater videẽ
diligere incrementũ filie ac bonorẽ. ⁊ ideo
vbi vir ſuperior eſt diuitijs nobilitate po-
tentia vel bonore ſuſpectũ eſt teſtimoniuʒ
eius ⁊ ideo non eſt aliquatenus admitten
dum. Scđo poniẽ alia queſtio. Aliqua mu
lier vult contrabere cum aliquo. mater al-
terutrius dicit ꝙ ſunt conſanguinei. queri
tur an ſint coniungendi vel nõ ꝓpter ſoluʒ
dictuʒ matris. Rñdet pa. ꝙ ſi matrimoniũ
nõ eſt contractũ inter eos matre aſſerente
illos eſſe cõſanguineos nõ debent coniun
gi. Si vero iam contractũ eſt matrimoniũ
nõ debent ſeparari ſine iuramento pluriũ ꝑ-
ſonarũ. Nota ꝙ pater vel mater põt ad-
mitti in hoc caſu vel repelli ſm diſtinctionẽ
hic poſitam. Item ad dictum vnius im-
peditur matrimoniũ contrabẽdum ſed nõ
dirimiẽ iam contractum.

Caſus. Diciẽ in
Licet vniuerſis. bac decre. ꝙ nulli
chriſtiano ⁊ multominus iudeo licitum eſt
cauſam ſuã probare ꝑ vnum teſtem. vnde
ſi queſtio aliqua emerſerit inter aliq̃s xp̃ia
nos ⁊ iudeos nõ minus q̃ʒ duorũ vel triuʒ
teſtium teſtimoniũ admittatur qui ſint pro
bate vite ⁊ fidelis conuerſationis. quia vt
dñs dixit. in ore duorum vel trium teſtium
ſtat omne verbum. tñ quedam cauſe ſunt q̃
plures q̃ʒ duos requirũt. ſed nulla eſt que
vnius teſtimonio quantũcũqʒ legitimo ter
minetur. Nota ꝙ vbi numerus teſtium
non exigitur duo vel tres ſufficiunt. Itẽ
vni in preiudicium alterius non eſt creden
dum.

Caſus. Quidã nobilis cõ
In litteris. traxit matrimoniũ cũ qua
dam muliere. cui fere ꝑ ſeptenniũ cobabi-
tans conſobrinã patris ipſius mulieris añ
q̃ʒ eam duceret ſe aſſeruit cognouiſſe. vn-
de petebat ſeparari ab ipſa. ad quod proban
duʒ induxit tres teſtes de familia ſua. que
ritur an tales teſtes ſint admittẽdi. Rñdet
papa. ſi res ita ſe babet pro illorũ teſtimo-
nio ab vxore ſeparari nõ debet. nec aliqui ad
mittãtur niſi ſint probate vite ⁊ opinionis
de quibus nõ ſit veriſimile ꝙ debeant pro
aliquo deierare. Nota ꝙ contra matri-
moniũ teſtes familiares non admittunẽ. qꝛ
preſumptio eſt contra eos ⁊ ꝓpter pericu
lum anime.

Ca. Inter abbatem
Cum veniſſet. de cicolano ex vna
parte ⁊ mgr̃m. M. ex altera cõtrouerſia ſu
per pluribus articulis vertebaẽ. quam luci
us pa. cõmiſit qbuſdã iudicibus fine debi-
to terminandã. Iudices tulerũt ſnĩam ſuꝑ
qbuſdaʒ articulis ꝓ mgr̃o. M. dicebaẽ ꝙ
ſnĩa nõ valebat cũ eſſet lata poſt appellatõ
nẽ interpoſitã occaſione mortis delegãtis
Rñdebaẽ ex parte mgr̃i. M. ꝙ appellatio
illa nõ impedit q̊minus debeat ſnĩa confir
mari. cum poſt illam appellationẽ egerit ⁊
rñderit ⁊ teſtes ꝓduxerit. ⁊ ſic appellatiõi
renunciauit. ⁊ citatio iudicũ mortẽ delegã
tis p̃uenerit. Mandat pa. quatenus ſi ſnĩa
illa fuit canonice ꝓmulgata iudices illã cõ

firment nõ obſtante appellatiõe p̃dicta. cũ
poſt appellationẽ illaʒ egerit ⁊ rñderit ⁊ te
ſtes ꝓduxerit citatõe facta ante mortẽ de-
legantis. alias vero queſtiones ſuꝑ qbus
teſtes ꝓducti fuerunt ⁊ publicate atteſtati
ones vel etiã ſi renunciatũ ſit bincinde te-
ſtibus nullis alijs receptis ſuꝑ eodẽ caplõ
ab alterutra parte ſm tenorẽ illarũ atteſta-
tionũ debeant terminare ⁊ ſi alie queſtio-
nes fuerint ſuꝑ qbus teſtes nõ fuerũt rece
pti vel renunciatũ eiſdẽ. audiant q̃ bincin-
de partes ꝓponere voluerint finẽ debituʒ
imponentes eiſdẽ. Nota ꝙ q poſt appel
lationẽ ꝓducit teſtes vel ſtat iuri tacite re-
nunciat appellatiõi. Itẽ poſt publicatas
atteſtatões lʒ altera pars nullos teſtes ꝓ
duxerit nõ ſũt alij teſtes inducẽdi. idẽ ſi re-
nunciatũ ẽ binc ⁊ inde. alʼs bñ pñt admitti.

Ca. Filij quorundã nobi
Series tui. liuʒ ꝯtraxerũt ad inuicẽ ma
trimoniũ. Tandeʒ pars vna mr̃imoniũ ac
cuſauit ⁊ teſtes ꝓduxit legitimos q cõſan-
guinitatẽ inter p̃dictos eſſe firmiter aſſere
bant ponẽtes duas ꝑſonas in prio gradu.
B. vicʒ ⁊. I. dicẽtes illos eẽ frẽm ⁊ ſororẽ
Pars aduerſa dicebat id falſum eẽ. B. ſcʒ
eſſe ſororẽ. I. ⁊ ad h̃ ꝓbandũ inducebat te
ſtes ⁊ publicũ inſtr̃m. ſed pars illa q̃ matri-
moniũ accuſabat dicebat teſtes illos nõ eẽ
recipiẽdos. ⁊ iudex etiã dicebat ꝙ nõ erat
cõſuetudo eccĩe ſueuit poſt teſtes receptos
et publicatos q cõſanguinitatẽ cõputant a
lij ex oppoſito admittanẽ. Iudex queſiuit
qd ſibi eſſet agendũ. Rñdit pa. ꝙ ſi nõ eſt a
liqd aliud qđ impediat nõ obſtante illa cõ-
ſuetudine iuri ꝯtraria teſtes illos admittat
Nota ꝙ teſtibus publicatis cõtra mr̃imo-
niũ alij teſtes admittunẽ ad ꝓbandũ ꝙ pri
mi falſuʒ tulerũt teſtimoniũ. qꝛ ⁊ poſt ſnĩaʒ
etiã admitterenẽ cũ ꝑ illos eccl̃ia decepta
fuiſſet ⁊ ita ſnĩa contra matrimoniũ lata nõ
tranſit in rem iudicataʒ. quin ſemꝑ audiaẽ
volens ꝓbare contrarium.

Ca. Aliquis ac
Preterea cũ quis. cuſaẽ ꝙ ipſe co
gnouit aliquã mulierẽ. queriẽ an teſtes qui
ad boc ꝓbandũ inducunẽ ſint interrogan-
di de viſu vel ſi etiã ſufficiat ſola vicinie fa-
ma. vel vtrũ ſit credendũ teſtibus q carna-
lis copule dicunt ſe eſſe cõſcios. ſed de vi-
ſu nibil dicũt. Conſultus pa. rñdet ꝙ ſi te-
ſtimoniũ cõueniens reddaẽ de viſu vel etiã
de auditu ⁊ fama violentã preſumptioneʒ
ſubminiſtret ⁊ alia adminicula adſint ſtan
dum eſt teſtimonio iuratorũ qbus omnibʒ
cõſideratis iudex confirmabit motũ animi
ſui ex argumentis ⁊ teſtimonijs q̃ negocio
aptiora cõpererit ⁊ ſic formabit ſnĩaʒ. No.
ꝙ ex multis preſumptionibus ⁊ ex fama fit
ꝓbatio ſufficiens. ⁊ que non ꝓſunt ſingula
multa ſimul collecta valent ⁊ ꝓbationem fa
ciunt.

Ca. Querebaẽ vtrum
Cum a nobis. dicto ſeu verbo iudi-
cis credaẽ in cauſis. Cõſultus pa. rñdit ꝙ
et ſm iura canonica ⁊ ciuilia verbo vnius
iudicis non eſt credẽdum in cauſis ſiue ſu-
per teſtamentis ſiue ſuper quibuſlibet alijs
contractibus queſtio agitetur. nec ſcriptũ
illorum eam obtinet firmitatem niſi teſtiuʒ
adminiculo fulciatur. quin poſſit reproba-
ri ꝑ teſtimonia duorũ vel triũ teſtium bo-
norum ſalua in omnibus autoritate ap. ſe.
Nota ꝙ vni iudici nõ crediẽ in cã in p̃iudi
ciũ alterius. Itẽ ſcriptum iudicis põt re-
probari ꝑ teſtes.

Ca. Aliqs trabit aduer
De teſtibus. ſariũ ſuũ in cãm. reus ob
icit exceptionẽ dilatoriã inducit teſtes ad
eam ꝓbandã iuramẽto p̃ſtito. ꝑs altera pe
tit eos cõpelli vt deponãt ſuꝑ negocio pri
cipali. queriẽ vtrũ ſint ad h̃ cogẽdi. Rñdet
pa. ꝙ ſi teſtes inducti ſint ſolũmodo ad ex-
ceptionẽ dilatoriã ꝓbandã cum ſuꝑ illa tm̃
iurauerint dicere veritatẽ ſuꝑ negocio pri
cipali nõ debent audiri nec cõpelli ad teſti
moniũ ꝑhibendũ. qꝛ deponerent nõ iurati.
Si vero inducunẽ ad exceptionẽ ꝑemptoriã
ꝓbandã. ⁊ altera ꝑs petat vt ſuꝑ nego-
cio principali deponãt ⁊ vt iurẽt ſuꝑ illo di
cere veritatẽ. ſunt ſine dubitatõne ad h̃ co
gendi niſi forte ſufficiẽs ꝓductio ſuꝑ prici
pali iam ſit facta vel niſi ſit renunciatũ ꝓdu
ctioni teſtiũ. vel niſi depoſitiões teſtiũ ſint
publicate. No. ꝙ nõ valet dictũ teſtis ſi
deponat ſuꝑ q̊ nõ iurauit. Itẽ teſtis iurare

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

debet ſuꝑ toto negocio dicere veritatẽ qui
inducit ad ꝑemptoriam exceptionẽ ꝓban
dam ſi hoc fuerit petitũ niſi in tribus caſi-
bus hic contentis. Jtẽ ꝑemptoria exce-
ptio põt opponi ⁊ ꝓbari poſtꝗ̃ renuncia-
tum eſt ꝓductioni teſtium ſuꝑ negocio pri
cipali. Jtem poteſt opponi poſt teſtium
publicationem.

Caſus. Vacãte archi

Conſtitutus. dyaconatu richimun-
die. archiepũs eboracẽ. ad quẽ ꝑtinet col-
latio eiuſdem tunc abſens hoc audito con
tulit archidiaconatũ illũ magiſtro ho. De-
canus ⁊ capitulũ eboracẽ. credentes ꝑtã
tem conferendi deuolutã ad eos. tum au-
toritate lateranẽ. concilij. tum etiã autori
tate priuilegij ſui archidyaconatũ ipm̃ con
tulerunt magiſtro rogerio ⁊ ipſum induxe
rũt in poſſeſſionẽ ipſius. Sed magiſter ho
norius poſt appellationẽ ſpoliauit eundẽ.
Propter qḋ mgr̃. R. ad dñm pa. accedẽs
ſuꝑ reſtõne ſua ad iudices lr̃as impetrauit
Sed magiſter ho. acceſſit ad curiam ⁊ im-
petrauit lr̃as reuocatorias. Vnde ꝓcura-
tor rogerij ad dñm pa. accedens p̃dicta ex
parte. R. ꝓpoſuit. Poſt p̃dicta poſtulauit
ho. vt dñs pa. quaſdã atteſtationes fa-
ceret aperiri que in cã eadem fuerant rece
pte. Procurator. R. rñdit illas nõ eſſe ape
riendas cum teſtes illi nõ fuiſſẽt inducti in
hac cã. ſed in cã illa que inter archiepm̃ e-
boracẽ. ⁊ eundẽ. R. vertebat̃. Dñs papa
noluit eas aperiri ſed cauſam cõmiſit ꝗbuſ
dam iudicibus ita ſcȝ ꝙ ſi conſtiterit eis di
ctum ho. teſtes ꝓ ſe coram alijs iudicibus
delegatis ꝓduxiſſe. ſit cõtentus atteſtatio
nibus illis depoſitis apud ipſum alioqn ſi
nullos ꝓduxerit eo nõ obſtante ꝙ teſtes il
li quorũ dicta ho. petijt aperiri ꝓducti fue
runt corã iudicibus illis ſi ꝓ dicto. ho. pro
ducti fuerit ad teſtimoniũ admittant̃. No
ta ꝙ eadem cã inter plures ꝑſonas ⁊ coraȝ
diuerſis iudicibus põt tractari. ⁊ atteſtatõ
nes recepte in vno iudicio nõ valẽt in alio
niſi partes conſentirent vt hic patet. Jtẽ
alter qui cãm agit poſſet ſe opponere corã
alijs iudicibus ꝓ iure ſuo ⁊ res inter alios
acta alijs nõ ꝓdeſt nec nocet.

Ca. Quia poſt publicataſ

Preſentiũ. atteſtatões frequenter ob
iciebat̃ in ꝑſona teſtiũ malicioſe cã differẽ-
di negociũ. ſtatuit pa. vt ſi aliquis poſt pu-
blicatas atteſtatiões in ꝑſonas teſtiũ obij-
cere voluerit. tunc demũ id ei liceat ſi iura-
mẽto firmauerit ꝙ ad hoc ex malicia nõ ꝓ
cedat niſi ante publicationẽ illud fuerit ꝓ-
teſtatus. vel niſi oſtendere potuerit ꝙ poſt
publicatõnẽ didicerit qḋ obijcit in ꝑſonas
Sed ſi aliquis fuerit ꝓteſtatus ſe velle re-
pellere ꝑſonas teſtiũ poſt publicatiões ip-
ſorũ ſi ꝗd ꝓ ipſo dixerit de facili nõ credat̃
No. ꝙ credit̃ iuramẽto alicuius ꝙ malicio
ſe nõ ꝓcedat. Jtẽ ex eo ꝙ ꝗs impugnat
nõ debet cõmodum conſequi.

Caſus. Quidã archidyaco

Jn noſtra. nus habebat controuerſiaȝ
cum ꝗbuſdã monachis. que cõmiſſa fuit ꝗ-
buſdaȝ iudicibus. lite conteſ. plures teſtes
hinc ⁊ inde recepti fuerunt. ꝗbus examina
tis iudices dubitauerunt qualiter deberẽt
ferre ſniam. cõſuluerunt dñm pa. remitten
do ſibi atteſtationes. Dñs pa. diligẽter te
ſtibus examinatis reſcripſit iudicibus illis
cuȝ plures teſtes ex parte archidyaconi ꝗ̃
ex parte monachorũ ſint ꝓducti quos non
ſolũ diuerſa ſed aduerſa penitus cõſtat te-
ſtimonia reddidiſſe. nõ tñ ad multitudineȝ
teſtiũ reſpicere oportet. ſed potius ad qua
litatẽ teſtiũ ⁊ ad dicta ipſorũ ꝗbus potius
lux veritatis aſſiſtit ex ꝗbus iudex motum
animi ſui dȝ informare. mãdat pa. iudicibȝ
quatenus ſi teſtes vtrimqȝ ꝓducti ſint eiuſ
dẽ honeſtatis ⁊ eſtimatõis ꝓ archidyaco-
no ſniam ꝓferant cũ plures teſtes ꝓduxe-
rit ꝗ̃ monachi. Si vero teſtes monachorũ
tante p̃eminẽtie fuerint ꝙ autoritas coruȝ
aliorũ ſit multitudini merito p̃ferẽda abſol
uant mõachos ab impetitõe archidiaconi.
Nota ꝙ nõ ſemꝑ debet iudex ad multitu-
dinẽ teſtiũ ſe referre. ſȝ potius ad honeſta-
tem ⁊ opinionẽ teſtiũ ꝗ veriſimiliora nego
cia dicant. ⁊ ita nõ ſemꝑ ſtat̃ maiori parti.
Jtem cum teſtes ſunt eiuſdem eſtimatiõis
tunc ſtandum eſt numero teſtium.

Caſus. Eccleſia lucana

Tam literis. vacante quidam fuit ele

ctus in epm̃. Contra iſtam electionem ar-
chidiaconus lucanus et. G. ſacriſta. ⁊ qui-
dam alij ſe opponebant. Vñ denunciaue-
runt quedã impedimenta dño pa. cõtra ele
ctum. ⁊ ꝙ contraxerat matrimoniũ cum vi
dua. Dñs pa. ſuꝑ his cõmiſit inquiſitionẽ.
Jtem archidyaconus et. G. ſacriſta p̃edi-
cti lr̃as ſub noĩe maioris partis capituli cõ
tra electum miſerũt dño pa. Capitulum ħ
intelligens ſignificauerũt pa. lr̃as illas de
conſcientia capituli non emanaſſe. ſed falſe
erant. Et de hac falſitate pa. mandauit inq
ri. Judices ſuꝑ his receperunt teſtes. ⁊ dũ
vellẽt recipere teſtes ſuꝑ eo ꝙ electus ma
trimoniũ dicebat̃ cõtraxiſſe cum vidua. ap
pellatum fuit ad ſe. ap. ne laici vł femine re
ciperent̃ contra ipm̃ in tali articulo. Vnde
iudices atteſtationes ſuꝑ alijs articulis re
ceptas remiſerũt ad dñm pa. cum lr̃is ſuis
Papa examinatis atteſtationibus illis re
ſcribit iudicibus dicens ꝙ tam ꝑ lr̃as ipſo
rum ꝗ̃ ꝑ depoſitõnes teſtiũ intellexit nihil
eſſe ꝓbatum contra electũ p̃dictum niſi de
auditu ⁊ fama. ⁊ ſi ſuꝑ alijs aliqua videant̃
eſſe ꝓbata teſtes vel ſunt ſoli vel tales qui
non potuerunt illa ꝓbare. ſed q2 ſuꝑ matri
monio ꝓpter appellationẽ p̃dictam teſtes
nõ fuerunt ꝓducti. mãdat quatenus teſtes
ſiue laicos ſiue feminas ydoneas ꝗ ad hũc
articulũ ꝓbandum inducti fuerint recipiãt
et examinent diligenter. excõicantes illos
qui eos impedire p̃ſumpſerint quominus
teſtimoniũ ꝑhibeant veritati. quibus publi
catis ſi forte irregularitas ꝓbata nõ fuerit
indicant electo purgationẽ ſuꝑ obiectis ꝑ
ſeptem canonicos maioris eccleſie. vel pri
ores ⁊ preſbiteros ciuitatis lucane. qua re
cepta p̃figant ei terminũ quo cõſecrandus
ad dñm pa. accedat. Si vero irregularitas
ꝓbata fuerit vel ſi non fuerit ꝓbata ⁊ ſi in-
fra terminũ conſtitutũ purgationẽ nõ pre-
ſtiterit. illum remoueant a prelatione luca-
ne eccleſie. mandantes capitulo vt de alio
ſibi ꝓ[…]cant in paſtorem. Jn fine dicit ꝙ
archidyaconus ⁊ ſacriſtã qui ſub noĩe ma-
ioris partis capituli dño pa. contra electũ
lr̃as deſtinarunt ab officio ⁊ beneficio de-
nuncient eſſe ſuſpenſos. donec mereantur
dñi pa. indulgentiam obtinere. cum ꝑ atte
ſtationes p̃dictas conſtet maiorẽ partẽ ca-
pituli hmõi lr̃arum conſciã nõ fuiſſe. No
ta ꝙ ſingulares teſtes nõ ꝓbant. Jtẽ vi-
libus teſtibus non creditur. Jtem cum
opponit̃ irregularitas in modũ exceptiõis
laici ⁊ femine alʼs ydonei admittunt̃. Jtẽ
qui teſtes impediũt ſunt excõicandi. Jtẽ
infamatus debȝ ſe purgare ſuꝑ his de qui
bus eſt infamatus. quod ſi nõ fecerit repel-
litur. Jtẽ qui lr̃as capituli falſat ab officõ
et bñficio debet ſuſpendi. Jtẽ hic negati
ua probat̃ vt colligitur.

Caſus. Eccleſia menẽ.

Cum olim. olim fuit archiep̃alis quã
archiep̃us cantuariẽ. tenebat ꝓ ſua ſuffra
ganea. Archidyaconus ipſius eccleſie mo-
uit queſtionẽ ſuꝑ ſtatu ſeu libertate ipſius
contra cantuariẽ. archiep̃um in p̃ñtia dñi
pape. Vnde ipſe cauſam cõmiſit quibuſdã
iudicibus mandans eiſdẽ quatenus niſi ar
chiepũs archidyaconũ p̃dictum poſſit re-
pellere ab agendo ꝑ aliquam exceptionem
conuocatis partibus vel earũ ꝓcuratori-
bus ad locũ ydoneum ⁊ ſecurũ ⁊ lite legiti
me conteſ. teſtes vtriuſqȝ partis recipiant
diligenter quos duxerit ꝓducendos. ſed
ſi archiepũs legitime citatus non cõparue
rit ꝑ ſe vel ꝑ ꝓcuratorem ydoneũ aut litem
noluerit conteſ. nihilominus recipiant te-
ſtes maxime ſenes et valitudinarios quos
archidyaconus duxerit producendos. nõ
obſtante appellatione. ⁊ depoſitiones eo-
rum ſtudeant ad ſedem apo. deſtinare. ſta-
tuentes partibus terminũ ꝑemptoriũ quo
per ſe vel idoneos ꝓcuratores coram dño
papa ſe p̃ñtent ſententiã recepture. No-
ta ꝙ in cauſa liberali reo abſente per contu
maciã teſtes recipiunt̃ lite nõ conteſ. ⁊ ſen
tẽtia fert̃. ⁊ ẽ ſp̃ális caſus fauore libertatis

Caſus. Jnter. R. militem

Ex tenore. et. M. mulierem cauſa ma
trimonij coram quibuſdam iudicibus dele
gatis vertebatur. coram quibus mulier ꝓ-
ponebat ꝙ dictus miles corporaliter preſti-
tit iuramentũ ꝙ ipſam duceret in vxorem
et poſtmodum carnaliter cognouit eandeȝ
et traduxit in domũ. Miles vero illud in-

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

ficiabaꝛ oīno adijciēs ꝙ ⁊ ſi hec vera eēnt eam tñ de iure habere nō poterat in vxoꝛē ex eo ꝙ aliam tunc viuentē prius duxerat in vxoꝛē. Ad ꝓbandā intentionē ſuā pars vtraqꝫ teſtes ꝓduxit. teſtibus publicatis ꝑ teſtes militis videbaꝛ eſſe ꝓbatū ꝙ ipſe añ feſtū purificatōis beate marie virginis. B mulierē accepit in vxoꝛē. ⁊ teſtes. M. mulieris dicebāt ꝙ in ſeptima paſchali ſequēti feſtū predictū de ea ducenda corpaliter ꝓſtitit iuramētū. Dictus miles petebat ab impetitiōe ipſius mulieris abſolui. Ex pte mulieris fuit replicatū ꝙ eo tpe ⁊ etiā ante quo teſtes militis dixerant eū cū alia contraxiſſe fuerat ſemp in eboꝛaceñ. prouincia cōmoꝛatus. cum teſtes ipſius militis dixiſſent hoc longe extra dictā ꝓuinciā actum eſſe. determinantes tp̄s ⁊ locū. ⁊ hoc erat parata ꝓbare ꝑ teſtes. Sed contra fuit ex aduerſo rñſum ꝙ cū atteſtatōes iam eſſent publicate hincinde locus ꝓdictoꝝ teſtium iam nō erat. dubitauerunt iudices vtrū teſtes mulieris eſſent ſup hoc articulo admittendi. Conſultus pa. rñdit ꝙ teſtes mulieris ſunt ad ꝓbandum illū articulū admittēdi. Nota ꝙ negatiua que habet determinationē loci vel tpis indirecte pōt ꝓbari. Item ſup nouo articulo publicatis atteſtationibus poſſunt teſtes recipi.

Ca. Inter mōa-

Significauerunt. chos ſancti dioniſij ex parte vna ⁊ abbatiſſam ⁊ moniales de foꝛcell'. ex altera tam ſup poſſeſſione ꝙꝫ ſup ꝓprietate prioratus de argentolio coram iudicibus delegatis queſtio vertebaꝛ. Moniales ſup cā ꝓprietatis primitus ſūt iudiciū ingreſſe ⁊ teſtes ꝓduxerunt in illā. Poſtmodū iudicio petitoꝛio ſuſpenſo. poſſeſſionis iudiciū ſunt ingreſſe. ſup q̄ teſtes ab vtraqꝫ parte fuerunt ꝓducti. ita ꝙ publicatio teſtiū fieri iam debebat. ſed monachi quartā ꝓductionē teſtiū cū iuris ſolennitate petierūt ſup iudicio poſſeſſoꝛio quā cū iudices denegaſſent ipſi ſe. ap. appellarunt ab ipſoꝝ interlocutoꝛia. qbus pactis iudices ꝓceſſum ſuū dño pa. ſignificauerūt. Mandat pa. qbuſdā iudicibus quatenus ſi cōſtiterit eis abbatē ⁊ monachos quartā ꝓductionē teſtiū cum iuris ſolennitate ſuper poſſeſſoꝛio petiuiſſe ⁊ ꝓpter hoc infra x. dies appellaſſe poſt interlocutoꝛiā iudicum. ad quartā ꝓductionē teſtiū cū ſolennitate iuris admittant eoſdem. niſi foꝛte iudices quartā ꝓductionē teſtium negauerint vt effrenatā multitudinē teſtium refrenarent. ⁊ ſi in ꝓbatione appellatōis defecerint in expenſis legitimis parti alteri condemnenꝛ. ⁊ cām poſſeſſionis ad quā moniales habuerunt recurſum primitus debeāt terminare niſi eſſet in petitoꝛio ꝓceſſum in tantū ꝙ poſſit de ꝓprietate liquere. ⁊ tunc queſtionē determinent ſil' vtranqꝫ ꝙ ſi de ꝓprietate ad plenū adhuc nō conſtet ꝓcedant in ipa iudicō poſſeſſionis finito. No. ꝙ q̲ prio cepit agere de ꝓprietate p̄t redire ad iudiciū poſſeſſiōis ſuſpēſo petitoꝛio. Itē quarta ꝓductio dari debet cū ſolennitate legali. aliogn appellatio ꝓpter hoc interpoſita valet niſi denegeꝛ ex cā vt hic dꝛ Item effrenata multitudo teſtiū reprobaꝛ. Item interlocutoꝛia tranſit in rem iudicatam niſi appelleꝛ ab ipſa infra. x. dies. Itē q̲ deficit in ꝓbatione appellationis a grauamine interpoſite condēnari debet alteri parti in expenſis.

Ca. Inter archiep̄m raue-

Cum cām. nateñ. ⁊ cōc fauentie vertebaꝛ queſtio ſup iuriſdictione quorundā locoꝝ. de qua habeꝛ. ſ̄. de ꝓbatōibus. licet. cauſa illa delata fuit ad dñm pa. lite cōteſ. et preſtito iuramēto ab vtraqꝫ parte de calumnia q2 difficile fuerat vtriqꝫ parti teſtes ꝓducere coꝛā pa. mādauit ep̄o placentino quatenus recipiat teſtes quos vtraqꝫ ꝑs tam ſup principali ꝙꝫ in ꝑſonas teſtium duxerit ꝓducendos. ⁊ eos diligenter examinet ⁊ de ſingulis circūſtantijs prudēter inqrat de cauſis loco ⁊ tpe auditu viſu ſcientia ⁊ de omnibus ad negociū ꝑtinentibus qđ ſi foꝛte fauentini vel alij teſtes quos archiep̄us duxerit ꝓducendos ꝓſumpſerint impedire ip̄os ab hmōi ꝓſumptōe cōpellat vt autē effrenata multitudo teſtiū refreneꝛ ꝓcipit vt hinc ⁊ inde quadragenariū numerū excedere nō ꝑmittat. ita vt ſi fauenꝛ. depoſitōes teſtiū voluerint ratas habere que

ab ep̄o ferrarieñ. ⁊ abbate pompoſiano recepte fuerint. teſtes illi cōputenꝛ in numero ꝓlibato. aliogn cum atteſtatiōes ille ſint clauſe ijdem teſtes ſi necce fuerit iterū ꝓducanꝛ. Nota qualiter iudex debeat examinare teſtes. Itē qui teſtes impedit q̄minus poſſint ꝑhibere teſtimoniū veritati puniendus eſt. Itē vltra. xl. teſtes pars inducere nō debet. Itē vltra. xl. dꝛ effrenata multitudo teſtiū. Item atteſtatiōibus clauſis iterato poſſunt ꝓduci teſtes ſi neceſſe fuerit.

Ca. Vacāte decanatu cla-

Veniens remonteñ. archidyaconus eiuſdē eccie electus extitit in decanū qdaꝫ oppoſuerūt ſe illo electo. cā cōmiſſa fuit qbuſdā iudicibus q̲ tulerūt ſniam ſup decanatu ꝓ archid̄. ⁊ in pte mandauerūt illā executōi. ſed q2 ex pte capl'i ac illa ſnia fuit appellatū. nō fuit in totū executōi mādata ꝓpter qđ archid̄. et ꝓcuratoꝛes capl'i ad ſe. ap. acceſſerūt. Archid̄. in p̄ñtia pa. petebat ſniam ꝓ eo latā in totū executioni mādari ꝓcuratoꝛes capl'i dicebāt ſniam illā contra iuſticiā ⁊ poſt appellatōꝫ eſſe latā. vñ debebat caſſari. Archid̄. dicebat illos nō eſſe audiēdos cū eēnt excōicati. Dum hec ꝓponerenꝛ. p. ſubdiaconus dñi pa. ſe oppoſuit ex aduerſo. aſſerens ſe canonice in decanū claremonteñ. electum. vñ dictus archid̄. in ſua petitōe nō erat audiēdus. q2 decanatꝰ ipſe nō ad illū ſed ad ſe potius pertinebat. Tandē interlocutuſ fuit pa. vt dictus. p. ſi poſſet incōtinēti ſuā intentōꝫ ꝓbare. Ipſe vero ſup h̄ teſtes et inſtrā ꝓduxit. Et dñs papa interlocutus fuit ꝙ ſua intererat vt ſe poſſet opponere archid̄. ꝓdicto. Lite ꝯteſ. inter illos tā ſup electōe ꝙꝫ ſup ſnia q̄ſitum fuit ab archid̄. vtrū vellet admittere in h̄ iudicio atteſtatōes primo receptas in articulo ſupradicto. Qui rñdit ꝙ vellet dūmodo poſſet obijcere tam in ꝑſona teſtiū ꝙꝫ in dicta. Quo audito pars aduerſa rñdit ꝙ atteſtationibus illis vti nolebat. cū nō ſup principali negocio ſed ſup incidēti articulo fuiſſēt lite nō cōteſ. recepte. vñ ſup toto negocio ⁊ illos et alios voluit ꝓducere teſtes. Sed archid̄. rñdit ꝙ cū teſtes illi tam ſup ſnia ꝙꝫ ſup electione dixiſſent ⁊ coꝝ dicta publicata fuiſſent in iudicio non licebat illi poſtq̄ teſtificata didicerat ſup eiſdē articulis teſtes ꝓduceret. Dñs pa. ꝓnūciauit ꝙ teſtes eēnt ſup toto negocio recipiendi q̊s vtraqꝫ pars duceret ꝓducēdos. vñ mādat qbuſdā iudicibus q̄tenus receptis teſtibuſ et rōnibus ꝑtiuꝫ intellectis cām ipſam tam ſup pricipali ꝙꝫ etiā incidēti fine canonico debeāt terminare. In fine dicit ꝙ illa q̄ in capitulo aguntꝛ nō p̄ñt defacili ꝓbari nō ꝑ canonicos. vñ mandāt vt ad cautelam abſoluāt eoſdē vt vocati ad teſtimoniū libere poſſint ꝓ vtraqꝫ parte teſtificari. No. ꝙ qlibet ad quē negociū ꝑtinet ſiue cuius intereſt pōt ſe opponere ⁊ dꝫ admitti p̄mo ꝓbato ꝙ ſua interſit. Itē cū diuerſus ē modus agēdi publicatis atteſtatōibus ſup eodē articulo p̄ñt iterū teſtes ꝓduci cū alius ē modus agēdi ꝙꝫ prius. Itē cū qs dicit ſe debere admitti dicēs ꝙ ſua intereſt plene dꝫ ꝓbare ꝙ ſua intereſt lꝫ h̄ ſciat al's nō admittereꝛ. Itē ea q̄ in capl'o fiūt ꝑ canonicos ꝓbanꝛ. Itē excōicati teſtificari ñ p̄ñt

Ca. Licet in

Tuis queſtionibus. cā monaſterij monachi ⁊ cōuerſi licite ꝓducanꝛ ad teſtioniū. nō tñ ſine iuramēto ad teſtificandū recipiunꝛ niſi iuramētū eis a pte altera remittaꝛ No. ꝙ iuramentū teſtis pōt remitti a ꝑtibus expſſe. ſed nō iuramentū calūnie qđ introductū ē ꝓpter iudicis religionē ⁊ in fauoꝛē ꝑtiū. iuramentū teſtis ꝓpter iura litigantiū principaliter declarāda. ⁊ iō illud remitti expſſe a ꝑtibꝫ nō pōt. ſꝫ iſtud bñ pōt

Ca. Inter ꝓpoſitū aurieñ. et

Dilecto. comitiſſam flandren. qđ vertebaꝛ ſup donatōe ſex ꝓbēdarū ſacerdotaliū cā ſup h̄ cōmiſſa fuit ep̄o ⁊ abbati eduñ. et decano attrebateñ. Idē ꝓpoſitus in p̄ñtia iudicū cōſtitutus citra litis cōteſ. ꝓpoſuit ꝙ teſtimoniū decani neceſſariū ſibi erat in cā ꝓdicta. cū de iure ſuo nō niſi ꝑ ip̄m ⁊ q̄ndā aliū teſtē tm̄ fidē facere poſſet. vñ petebat ab eis vt in cā ipſa ꝓcederēt decano excluſo aut ſupſederēt negocio q̄uſꝫ dñs pa. aliū ſubſtitueret loco ſui. Sꝫ iudices poſtulatiōꝫ ſuā admittere noluerūt. imo poſt ap-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

pellationē a collatōne ꝑbendarū ipſarū ſu-
ſpenderūt eundē ꝑpoſitū Prepoſitus hec
oia dño pa. ſignificauit. Ne igit̄ ꝓpter te-
ſtis defectū iuſticia ꝑpoſiti valeat depire
loco ipſius decani ſubſtituit dñs pa. abba
tē vrſicāpi. mandās eiſdē q̄tenus ſi ē ita re
laxata ſuſpēſiōe ꝑpoſiti ꝓcedāt in cā iuxta
prioris mandati tenorē. No. ꝙ ꝓpter de
fectū teſtis iudex remoueri debet vt poſſit
teſtificari in cā in q̄ datus erat iudex. Itē
ius collatōis ꝑbendarū cadit in laicum.

Ca. Quidā nobiles fū

Significauit. dauerūt eccl'iam ſcti ni
colai ſabineū. dyoc. ⁊ liberā eā eē volētes
tpe fundatōis dixerūt ſe nihil iuris retine-
re in ea. Sacerdos illius eccle cū ſup tali li
bertate nulla inſtrā facta fuiſſent timēs ne
ꝓceſſu tpis ꝓbatōis copia depiret. petijt a
dño pa. ſup h̄ ſibi ꝓuideri. Unū mandat pa.
iudici ſabineū. q̄tenus teſtes ydoneos q̄s
idē p̄ſbyter ſup h̄ duxerit p̄ntandos exami
net diligēter. ⁊ eorū dicta in publica muni
mēta redigi faciet. denūciatōe p̄miſſa fun-
datoribus antedictis vel eorū heredibus.
vt receptioni teſtiū interſint ſi velint. ⁊ ſup
tali denunciatōe fiat publicū inſtr̄m. No.
cautelā bonā ⁊ vtilē ꝓpter ea q̄ contingere
poſſent. Itē futuris caſibꝫ occurrendū eſt.

Ca. Abbas ⁊ frēs monaſterij

Cū cām. ſcti martini vēdiderūt q̄ſdam
poſſeſſiones qbuſdā laicis. in q̄ venditōne
decepti fuerunt vltra dimidiū iuſti p̄cij. te
ſtes induxerūt q bn̄ ꝓbabant ꝙ decepti e-
rant vltra dimidiū iuſti p̄cij. ſꝫ nō determi
nabāt q̄ntū vltra. mō volebant ꝓbare mōa
chi q̄ntitatē deceptōis. mādat pa. iudicibꝫ
q̄tenus recipiāt teſtes q̄s alterutra ps ſup
h̄ duxerit ꝓducēdos. ſi vero ps monaſterij
ad hūc articulū ꝓbandū eoſdē teſtes ꝓdu
xerit q̄s ad aliū articulū ꝓbandū induxit.
nihilominus eos recipiāt. qm̄ aliud ē ꝓbar
ſe deceptōis exceſſum. ⁊ aliud ꝓbare q̄nti-
tatē valoris. No. ꝙ diuerſus modus agē
di eſt ꝓbare ꝙ qs ſit deceptus vltra dimi-
diū iuſti p̄cij. ⁊ ꝓbare q̄ntū deceptus eſt vl
tra dimidiū. vn̄ teſtes recepti in vno articu
lo publicatis atteſtatōibus eorū pn̄t recipi
in alio. nec dicunt̄ recipi ſup eodē capitulo

Ca. Inter alberi-

Albericus miles. cū militē ⁊. C. mu
lierē vxorē ipſius corā cap'lo rauenatē. mr̄i
monialis qō vertebat̄. tādē ſnia diuortij la
ta fuit inter eos. ſed ſnia nō fuit redacta in
ſcriptis. Poſtmodū vero cōtraxit cum alia
de q̄ filios ſuſcepit. Ipſe vero timēs ſibi et
filijs p̄iudiciū generari. q2 ſnia nō fuit lata
in ſcriptis petijt a dño pa. vt teſtes q inter
fuerūt ſnie recipi faceret. Unū mādat pa. q-
buſdā q̄tenus teſtes q interfuerūt ſnie reci
piāt ⁊ depoſitōes ipſorū in ſcripturā publi
cā redigi faciāt. No. ꝙ ſnia ſup matrimo
nio lata tenet lꝫ in ſcriptis redacta non fue
rit ſi h̄ ꝓbet̄ ꝑ teſtes. Item ad cautelā futu
rorū recipiunt̄ teſtes. lꝫ qō nō moueat̄. ⁊ in
tellige ꝙ denunciatio facienda ſit ꝑſonis il
lis quarū intereſt teſtes nō recipi.

Ca. Quidā vir ⁊ mulier vo

Cū in tua. lebāt cōtrahere mr̄imoniū
dicebat̄ ꝙ erant cōſanguinei. Ad h̄ vt ois
ſuſpitio tolleret̄. xij. ſiue. xi. de antigoribus
et melioribus de conſanguinitate vtriuſqꝫ
iurauerūt illos nō eē cōſanguineos. diſtin-
guendo ꝑſonas ⁊ gradus illorū a qbus de
ſcenderūt. Et ſic matrimoniū cōtraxerunt.
Poſt cōtractū matrimoniū quidā accuſa-
uit matrimoniū illud ⁊ induxit tres vl' qua
tuor teſtes ꝑ q̄s parētela ꝓbata fuit. querit̄
vtrū ꝑ dicta triū vel q̄tuor poſteriorū dero
get̄ fidei illorū. xi. vel. xij. q prius an̄ cōtra-
ctū matrimoniū in cōtrariū iurauerunt. vel
p̄mi potius p̄ferant̄ poſterioribus. Rn̄det
pa. ꝙ lꝫ ad aliud ⁊ ob aliud iurauerint p̄mi
q̄ꝫ ſcdi. tn̄ ſi in ſcdo iudicio p̄ores ꝑſone in
ducte fuiſſent ⁊ iurate depoſuiſſent illa ea
dē q̄ primo dixerūt ſine dubio p̄ualerēt di
cta illorū ⁊ ſic matrimoniū n̄ ſeparet̄. Per
qō dat̄ intelligi ꝙ ſi ille ꝑſone nō fuerūt in
ducte in ſcdo iudicio ꝙ p̄ualent dicta iſto
rū triū vel q̄tuor ⁊ ſic ſeparent̄ nec poſſent
repelli eo p̄textu ꝙ ꝑtes teſtificata didice-
runt. q2 talis obiectio locū nō hꝫ in h̄ caſu.
Nota ꝙ diuerſus modus agēdi ſup eodē
articulo facit ꝙ poſt apturā teſtium ſup eo
dē articulo teſtes iterū pn̄t induci. Item
in cauſa matrimoniali nō habet locum iſta
exceptio quia partes teſtificata didicerūt.

Ca. M. canonicus ſur

Conſtitutis. rētinus in p̄ntia dñi pa.
accuſabat de crimie ſimonie archiep̄m ſuū
et ꝓteſtatus fuit ab initio ꝙ conſanguinei
ipſius archiep̄i multa impedimēta p̄ſtiterīt
ꝑ ſuā potentiā dicto. M. q̄minus copiam
ꝓbationū ſecū haberet. inducēdo quoſdaꝫ
ad iurandū ne aduerſus archiep̄m aliqd di
cerēt. ⁊ alios minis ⁊ terroribus a teſtimo
nio arcere nitebant̄. Dñs pa. ex officio ſuo
volens ſup hoc ꝓuidere mādat cuidā iudi
ci vt generaleꝫ ꝓferat ſniam excōicationis
in oēs illos qui aliqd impedimētū ipſi. M.
p̄ſtare p̄ſumpſerint in teſtibus ꝓducendis
et illos qui iurauerunt nō ferre teſtimoniū
cōtra archiep̄m denunciet iuramēto hmōi
nō teneri. ⁊ ſi aliqs de cōſanguineis archi-
ep̄i aliquē de teſtibus ipius. M. p̄ſumpſe
rit impedire. eundē archep̄m ab officio pō
tificali ſuſpendat. ⁊ faciat manere ſuſpenſū
donec a tali p̄ſumptōe deſiſtat. q2 nō eſt ve
riſimile ꝙ eo inuito talia fiant q2 ſi voluerit
potuerit ꝓhibere. vn̄ debꝫ experiri iudicis
autoritatē excluſam q defenſionis copiā ſub
trahit aduerſario ſuo. Nota ꝙ nō tenet
iuramentū quo qs aſtringit̄ nō ferre teſtio
niū ⁊ eo nō obſtante admittit̄ eius teſtimo
niū. q2 iuramentū temerariū nō ligat. Itē
oēs impediētes iuriſdictionē iudicis excōi
cari debent. Itē nō caret ſcrupulo ſocie-
tatis occulte cū ſi voluerit poterit ꝓhibere
et nō ꝓhibet. Itē q ſubtrahit aduerſario
copiam ꝓbationis oñdit ſe malā cām habe
re vnde puniri debet.

Ca. Inter principē bo-

Conſtitutis. hemorū ⁊ vxorē eius ſo
rorem nobilis viri marchionis miſneū. ma
trimonialis queſtio vertebat̄. ad petitionē
ipſius principis ep̄s pragen. citauit vxorē
ipſius ꝓ cā illa. ⁊ dum vellet ad ip̄m acce-
dere ⁊ ſuas ꝓponere defenſiones ipſa fu-
it ꝓhibita bis vel ter a ſeruientibus ipſius
ep̄i. q ꝓhibuerunt ei ingreſſum ad ip̄m pro
pter qō ad ſe. ap. appellauit. ſed nō obſtan-
te appellatōe ep̄s tulit ſniam diuortij inter
eos. a qua ſnia appellauit. Cauſa appella-
tionis cōmiſſa fuit iudicibus q ꝓceſſerunt
in cā appellatiōis. Tandē cā iſta delata fu
it iterū ad ſe. ap. Unde pa. cōmiſit cām iſtā
archiep̄o magdeburgeū. ⁊ eius coniudici.
mandans eiſdē. quatenus partibus ad lo-
cū ydoneū cōuocatis recipiāt teſtes quos
ipſa nobilis ꝓ ſe vel princeps ꝓ ſua parte.
cum nondū teſtificata didicerit ſup ꝓceſſu
pragen. ep̄i vel ꝓceſſu poſteriorū iudicum
duxerint ꝓducendos. ⁊ ipſa nobilis indu-
cat ſi voluerit teſtes quos p̄us induxit. vel
alios cum nondū renunciauerit teſtibus ꝓ
ducendis. Nota ꝙ iudex locū ydoneum
debet partibus aſſignare. Itē ſi teſtes in
vno iudicio recepti nō ſūt publicati in alio
iudicio poſſunt adhuc ijdeꝫ ⁊ alij recipi cū
nondū teſtificata didicerint nec renuncia-
uerint partes teſtibus ꝓducendis. Iteꝫ
cum dubitat̄ ſup ꝓceſſu iudicis an ſit legi-
timus ſup hoc inquirendum eſt.

Ca. Olim conſti-

Licet ex quadam. tutum fuit ex qua
dam neceſſitate vt in cōputandis gradibus
cōſanguinitatis ⁊ affinitatis valeret teſtio
niū de auditu cum ꝓpter breuem hoim vi-
tam teſtimoniū de viſu deponere nō vale-
bant vſqꝫ ad. vij. gradū. quia tn̄ ex hoc con
tra legitima coniugia multa pericula ꝓue-
niebant. ſtatuit conciliū ne ſup hoc recipiā
tur teſtes decetero de auditu. cum ꝓhibi-
tio copule coniugalis quartū gradū nō ex-
cedat. niſi forte ꝑſone tales fuerint quibus
ſit fides merito adhibenda ⁊ ante litem mo
tā teſtificata didicerint ab antiqoribus ſu-
is. nō vno cum ille ſi viueret nō ſufficeret.
ſed a duobus ad minus. nec ab infamibus
et ſuſpectis ſꝫ fide dignis. q2 abſurdū eſſet
illos admitti quorū repellerent̄ autores. ⁊
ſi vnus audiuiſſet a pluribus nō debet ad-
mitti. vel ſi infames ab hoibus bone opini-
onis illud audiuerint non debent admitti.
q2 infamibus actus legitimi ſunt interdicti
Et teſtes in ſuo adijciāt iuramēto ꝙ odio
vel amore timore vel cōmodo ad ferenduꝫ
hoc teſtimoniū nō ꝓcedunt. deſignando ꝑ
ſonas exp̄ſſis noibus vel circūlocutōe ſuffi
cienti. ⁊ ab vtroqꝫ latere ſingulos gradus
diſtinguant. ⁊ in iuramento ſuo adijciant
ſe intelleriſſe a ſuis maioribus qō deponūt
et credant ita eſſe. Sed nec tales ſufficiunt

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

niſi iurati deponāt ſe vidiſſe ꝑſonas. vl' ſalté in vno graduū ꝑdictorū cōſtitutas ꝓ cōſanguineis ſe hr̃e. tolerabilius eñi eſt aliq̊s contra ſtatuta hoīm relinq̃re copulatos q̃ȝ cōiūctos legitime cōtra ſtatuta dñi ſepare. No. teſtimoniū de auditu in cauſis matrimonij hodie ſimpliciter nō valere niſi ſint graues ꝑſone. Itē teſtimoniū vnius non ꝓbat. Itē infames a teſtionio repellunt̃ q: eis interdicunt̃ oēs actus legitimi. Itē nō debet admitti ad teſtimoniū cuius autor repellit̃. Item remoto odio amore timore ⁊ cōmodo teſtis debȝ ferre teſtioniū. Itē nō refert vtrū demonſtratōe vel circūlocutōe ſufficienti vel exꝑſſis noibus aliqs volūtatē ſuā exprimat. Iteȝ teſtis iurare dȝ añq̃ȝ deponat. Itē tolerabilius ē ⁊c̃.

Ca. Inter canōicos ſcti petri ex vna parte ⁊. G. ſimonis ex altera corā iudice delegato ſuꝑ quibuſdā poſſeſſionibus q̄ṓ vertebat̃.

Per tuas. Dictus G. tribus menſibus poſt teſtiū publicatiōȝ elapſis petijt iterū interrogari teſtes ſuos. q̃ſiuit iudex q̄d ſibi ſuꝑ hoc eſſȝ agēdū. Rñdit pa. illū non eſſe decetero audiendū niſi forte ſuꝑ certis articulis a principio petijſſet illos interrogari ⁊ iudex id negligenter vel malicioſe ꝑtermiſiſſet. Nota negligētiam vel maliciā iudicis parti ñ debere obeſſe quominus poſt aperturā teſtiū iterum interrogentur.

Ca. Inter burgenſeȝ epm̄ ex vna pte ⁊ clericos ſancte marie de caſtro ſorit ex altera coram cardinali tituli ſancte crucis q̄ṓ vertebat̃.

Licet dilectus. ꝓcurator epi ꝓpoſuit ſe adhuc velle dicere cōtra ꝑſonas teſtiū ꝓductorū in negocio principali. mandat pa. qbuſdā iudicibus q̃tenus recipiant teſtes q̊s partes producere voluerint cōtra ꝑſonas teſtiū ꝓductorū ſuꝑ negocio principali. ⁊ ſi rurſus illos pars altera vl' vtraqȝ voluerit reprobare. cōtra illos ꝓbatiōes admittant ita ꝙ vltra nō liceat partibus ad reprobationē teſtiū aſpirare ne diutius negociū ꝓrogeť ſi ꝓducēdi q̃rtos ꝯtra tercios. ⁊ ſic deinceps partibus licentia tribuať. Nota duas ꝓductiones teſtiū fieri poſſe ⁊ nō vltra ne in infinitum negociū prorogeť.

Ca. Inter archid. ſueſſionēſ. ex parte vna ⁊ capitulū ſancti petri ſueſſionū. ex altera ſuꝑ iuriſdictōe quā idē archidia. ſe habere in dicta eccia rōe archidiaconatus dicebat. q̄ṓ

Preſentata. vertebat̃. tandē vt ad ꝯcordiā ꝑueniret̄ cancellarium pariſienū. ⁊ mgr̄os. R. remeñ. et. B. brioñ. clericos ſuꝑ q̄ōne illa arbitros elegerunt. q ſuſcepto arbitrio vſqȝ ad ſniam ꝓceſſerunt. ⁊ cum ſniam ꝓferre deberent. vnus illorū deceſſit ⁊ alius in archiepm̄ edunū. eſt aſſumptus q diſtat ꝑ. xij. dietas ab ipſis. ⁊ ſic arbitriū expirauit. cū alter ſolus in ipō ꝓcedere nō valeret. vñ petijt archid. ſibi ſuꝑ hoc ꝓuideri. Mandat pa. qbuſdaȝ q̃tenus cām ipſam ſm acta coram arbitris habita debeant terminare reſeruata caplo optione vt recipiant depoſitōes corū teſtium ꝓductorū q ſuꝑſunt ꝯtra eos vel ſi eas admittere noluerint cōſentiant vt ijdem teſtes iterū admittant̃ ſaluo iure q̄ḋ in vtroqȝ caſu cōpetit ipſi caplo tam in ꝑſonas teſtiū q̃ȝ in dicta. No. ꝙ ꝑ mortē arbitrorū arbitriū eſt finitū. Itē acta in vno iudicio locū habent in alio. Itē in optione eſt illius cōtra quē teſtes inducti ſunt corā arbitris ſi teſtes viuunt admittere illorum atteſtationes vel vt iterū inducant̃ corā iudice ⁊ ſic in caſu iſto teſtibus publicatis iterum ijdem teſtes inducunt̃. Itē cōtra ꝑſonas teſtiū corā arbitris ꝓductorū pōt opponi.

Ca. Quidā p̄ſbyter. A. noie ordinē fratrū minorū intrauit cā ꝓbationis. ⁊ poſtmodū

Nuper nobis. nulla facta ꝓfeſſione exinde infra annū exiuit. ſed frēs ipm̄ ſuꝑ hoc moleſtabāt. vñ petijt a pa. ſibi ſuꝑ hoc miſericorditer ꝓuideri. Mandat pa. peneñ. epō vt ſi res taliter ſe haberet denūciaret illū ad obſeruationē illius ordinis nō teneri. Coraȝ epō cuſtos fratrū ad ꝓbandū ꝙ idem p̄ſbyter ꝓfeſſionē feciſſet quoſdā teſtes de ordine ſuo induxit. q depoſuerunt ſuꝑ hoc nō iurati contradicēte ſupradicto p̄ſbytero. Vñ p̄ſbyter illud ſignificauit dño pa. ⁊ ipē rñdit epō ꝙ nō eſt credēdū teſtimonio alicuius q̃ntūcūqȝ religioſus exiſtat in p̄iudiciū alterius niſi iuratus deponat. Nota ꝙ ꝓfeſſio regularis facit monachū ⁊ nō habitus. Item ea q̄ ſiunt in capitulo ꝑ illos de capitulo ꝓbari poſſunt. Itē nulli credendū eſt q̃ntūcūqȝ religioſo in p̄iudiciū alterius niſi ſit iuratus.

Caſus. Multi epi ⁊ abbates ⁊ alij viri religioſi

Venerabili. apud ciſterciū in generali capitulo congregati dño pa. ſignificauerunt ꝙ meritis bone memorie. M. q̄ndā abbatis ſācti martini ordinis ciſtertieñ. coriſopiteñ. dyoceſis a dño multa miracula apparuerunt. vñ ſupplicarunt eidē vt ipm̄ cathalago ſanctorūȝ faceret annumerari. Vñ mandauit qbuſdā vt diligenter veritatē inq̄rerent ſuꝑ vita et miraculis dicti abbatis. ⁊ eam ſibi ſignificarent. Ipſe receperūt multos teſtes ⁊ eoſ dño pa. remiſerunt. Dñs pa. inuenit ex relatione ipſorū inquiſitorū ꝙ teſtes illi non erant recepti ſecreto ⁊ ſigillatim cū ea diligentia q̄ ſolet in teſtibus adhiberi. Vñ nō adhibuit fidem eorū dictis. Et ideo mandat epis p̄ñtibus q̃tenus teſtes q̊s abbas et monachi ſancti martini ciſtercieñ. ſuper vita ⁊ miraculis pie memorie. M. monaſterij ſupradicti duxerint ꝓducendos ſigillatim ⁊ ſecreto examinare ꝓcurent cum ea diligentia q̄ ſolet ⁊ debet in receptione teſtium adhiberi. Nota ꝙ teſtes ſigillatim ⁊ ſecreto ſunt examinādi al's nō valet.

Ca. Archiepūs acherōtinus ſuꝑ ſimonia ⁊ alijs criminibȝ erat apud dñm pa. multipliciter infamatus.

Cum clamor. Vñ frequētibus clamoribus excitatus dedit duobus epis in mandatis vt ſuper his diligenter inquirerēt veritatē ⁊ ſibi q̄ḋ inuenirent reſcriberent diligenter. Ipſi ſuꝑ ſimonia ⁊ alijs exceſſibus teſtes receperunt ⁊ eorū atteſtationes remiſerunt dño pa. aptis atteſtatōnibus. L. et. G. ſuꝑ ſimonia ita cōfuſe depoſuerunt ꝙ ex dictis eorū veritas nō poterat declarari. Vñ iterū mandat pa. q̃tenus teſtes illos iterū examinent diligēter ⁊ alios q ſuꝑ hoc ſciuerint veritatē ⁊ dicta illorū ⁊ aliorū quos receperit ſub ſigillis ſuis dño pa. remittant. Nota ꝙ ad frequentē clamorem debet p̄latus deſcendere ad inq̄ſitiōȝ. Item iudex q ex officio inq̄rit iterū pōt examinare teſtes q obſcure dixerūt poſt ipſorū publicationeȝ. ſecus credo in ordinario iudicio.

Ca. Teſtis inductus ē in aliqua cā ciuili vl' criminali. ab aduerſa parte oppoſitū fuit crimen ipſi teſti vt a teſtimonio repelleret̃ ꝓbatū eſt crimen cōtra ipm̄. querit̃ an valeat

Teſtimoniū. teſtimonium eius. Dicit pa. ſi teſtis adhuc in crimie ꝑſeueret ſiue cā ciuilis ſit ſiue criminalis teſtimoniū eius nō valet. Si vero ſit emendatus de crimine ⁊ eum nō comiteť infamia nō debȝ repelli a teſtimonio in cā ciuili nec in criminali cuȝ ciuiliter de crimine agit̃. ꝑterq̃ȝ ꝓ reatu ꝑiurij. q: ꝑiurus nullo caſu ad teſtimoniū admittit̃. In criminali vero cā ſi conuictus fuit de crimine in alio iudicio inſtituta ꝯtra ipm̄ accuſatōe vel cōfeſſus. vel mō etiā ꝑ exceptionē exinde cōuincat̃. vl' ſi grauata ſit opinio eius ꝓ eo ꝙ q̄ñqȝ fuit tali mō repulſus. pōt remoueri a teſtimonio lȝ egerit pniam. Sed in hͦ caſu vltimo cū ſit grauata eius opinio non repellit̃ in cā ciuili. No. ꝙ teſtis q crimie detineť ſm canones nō admittit̃ ad teſtioniū in aliqua cā. ſi eſt emendatus admittit̃ cum diſtinctōne predicta. Itē ꝑiurus ad teſtimonium nō admittit̃.

Ca. Aliqs tertiā habuit ꝓductionē teſtiū. ad

Vltra terciā. huc petit quartā. querit̃ vtrū debeat audiri. Rñdet pa. ꝙ nō niſi p̄ſtito iuramento ꝙ neqȝ ꝑ ſe neqȝ ꝑ alium teſtificata didicerit. nec ꝑ dolū aliquē aut aliquā machinatiōeȝ q̃rtā petit ꝓductionē ſed q: illos habere ñ potuit quos nunc ꝓducere intendit. Nota caſum in quo ꝑter iuramentū calūnie aliud iuramentū preſtat̃ lite conteſ.

Ca. Aliqs ē accuſatus de crimine. pendente accuſatione cōtra ipm̄ petit̃ in teſtimoniū in alia

Nō debet. cā criminali. querit̃ vtrum debeat admitti. Rñdeť ꝙ pendente accuſatiōe cōtra ipſuȝ nō debet admitti. niſi forſan in criminibus exceptis. q: etiā accuſati ab accuſatione et ordinū ſuſceptōe repellunt̃ niſi prius ſe ꝓ-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS USAL

bauerint innocẽtes. Nota ꝙ accuſatus de crimine pendente accuſatione ſua non põt teſtis eſſe in criminali cã nec accuſare alium nec ordinari Itẽ in exceptis criminibus minus ydonei teſtes admittunť.

De teſtibus cogendis vel non.

Titulus.xxi.

Auſam matrimonii.

Caſus. Quedã cã matrimonialis vertebať inter. M. mulierez et virũ ſuũ. commiſſa fuit iudicibus. Mandat papa papieñ. electo q̃tenus moneat teſtes ad ferendũ teſtimoniũ q̃s vtraqz pars ſibi duxerit noiandos. Si vero odio amore vel timore ſe ſubtraxerint q̃ ad deferendum teſtimoniũ corã p̃dictis iudicibus vł nuncio quẽ ad hoc miſerint cõpellat eos ꝑ eccleſiaſticã cenſurã. Nota teſtes cõpellendos ſed prius monendos.

Ca. Mãdat pa. q̃buſdã

Cum ſuper. p̃ſbyteris q̃tenus ad p̃ñtiam ſuã accedant ꝑhibituri teſtimoniũ veritati ſuꝑ cã que vertiť inter epm̃ p̃neſtinũ et abbatẽ ſublaceñ. Si vero nõ venerint ſciant ſe ab officio ꝛ bñficio ſuſpẽſos. ꝛ ſi nec ſic venerint ſñiam excõicationis poterunt formidare. Nota ꝙ creſcente contumacia creſcere debet pena.

Ca. Aliq̃s cõueniť de aliq̃

Super eo. facto corã iudice ille factuz negat. queriť an illi q̃ interfuerũt negocio cogendi ſint ferre teſtimoniũ veritati. Rñdet pa. ſi factũ notoriũ eſt nõ ſũt neceſſarij teſtes. cũ talia ꝓbationẽ vel ordinẽ iudiciariũ nõ requirant. Si vero nõ eſt notoriũ ꝛ is q̃ cõueniť factũ negauerit. teſtes q̃ interfuerunt monẽdi ſunt nõ cogendi niſi forte timore aduerſe partis a ferendo teſtimonio reuocenť. de iuris rigore tñ indiſtincte ſũt cogendi. No. ꝙ factũ notoriũ iuris ordinem nõ requirit nec ꝓbatõe indiget. Itẽ nota ꝙ teſtes ſunt compellendi dicere veritatem.

Ca. Quidam noie Jo. de

Peruenit. ſancto laurentio accuſatuſ coram iudice ſuo de ſimonia ꝛ adulterio. aſtrinxit ꝑ iuramentũ quendã q̃ cõtra eũ ducendus erat in teſtimoniũ ꝙ ꝯtra ipm̃ non deponeret. Dubitauit iudex q̃liter aduerſus reum ſit ꝓcedendũ ꝛ an teſtis ille ſit cogendus ad teſtimoniũ ꝓferendũ. queſiuit a pa. q̃d iuris ſit. Papa conſiderans ꝙ nemo debet aduerſario ſuo inſtřa ſubtrahere quorũ appellatione teſtes cõtinenť. ꝛ q̃d ille qui hoc facit ꝛ q̃ parem copiã aduocatõnis ſubtrahit aduerſario ſuo iniquã oſtendit a ſe litem foueri. Rñdet ipm̃ teſtem cõpellendũ ad detegendũ cõuentũ tante calliditatis ꝛ fraudis. Nota ꝙ nullus debet ſubtrahere aduerſario ſuo inſtřa vel teſtes vel parem copiã aduocationis. alš põt puniri a iudice. Itẽ noie inſtřorum continẽtur ꝛ teſtes. Item q̃ inſtřa ſubtrahit aduerſario ſuo oñdit ſe iniquã fouere cãm.

Ca. Laici frequẽter enor

Peruenit. mem ꝛ intolerabilem iniuriam inferunt clericis multis p̃ñtibus ꝛ videntibus. iniuriantes in cãm tracti negãt ſe tale facinus commiſiſſe. clerici per illos q̃ p̃ñtes erant deſiderant intentionẽ ſuã ꝓbare. ſed illi nolunt teſtimoniũ ꝑhibere. q̃ſitum fuit a pa. q̃d iuris eſſet. ꝛ ipſe rñdit indirecte ꝙ hi q̃ de rebus eccleſiaſticis teſtificari recuſant ſi aliter veritas haberi nõ p̃t ad illud ſunt ꝑ cenſurã eccleſiaſticã cõpellẽdi. Nota ꝙ noie rerum eccleſiaſticarũ clerici intelligunť. Itẽ q̃ de rebus eccľiaſticis nolunt teſtificari ſunt indiſtincte cogendi.

Ca. Querebať ſi teſtes ſint co

Ceterũ. gendi in cã matrimoniali dicere teſtimoniũ ſuꝑ cõſanguinitate. Et rñdeť ꝙ ſic tam de iure q̃ȝ de cõſuetudine approbata. ſi odio vel gřa aut timore ſupprimant veritatẽ. Nota ꝙ in cã matrimoniali teſtes ſunt cõpellendi ad ferendũ teſtimoniũ et eſt notabile in cauſis de facto. Itẽ cõſuetudo approbata ꝓ lege ſeruať.

Ca. Cum epũs viſitat par

Preterea. rochiam ſuã cõuocato populo facit aliquos honeſtiores de plebe iurare ꝙ ipſi diligenter inq̃rant ſi aliqui conſanguinei matrimonialiter ſint cõiuncti. vł ſi aliqui tales cõiungi velint. q̃d denunciabunt epõ vel eius miſſo. teſtes iſti dicunť ſinodales. de q̃bus legiť. xxxv. q. vi. epiſcopos in ſinodo. ꝛ hoc ſm̃ cõſuetudinem alicuius loci vt hic dicit. quos ciuitas tua nũcupat ſinodales ſm̃ hoc ſic pone caſuz. Teſtes iſti corã epõ vel coram capitulo ſemel tulerunt teſtimonium in aliqua cã. ſi cã illa poſtmodũ ꝑueniat ad aliquẽ delegatũ ſuꝑ eadẽ cauſa nõ debent cõpelli iterato iurare. dũmodo delegatus veritatẽ aliter intelligere poſſit. niſi forte articulus noue queſtionis emergat. Scd̃o dicit ꝙ ſi teſtes iſti poſtq̃ȝ in cõi iurauerunt infamiã contraxerunt debent a ꝑhibendo teſtimonio remoueri. et ſi teſtes iſti in ſuo teſtimonio errauerint. ſed nõ ſtudioſe ꝛ incontinẽti ſe correxerint reprobari nõ debẽt. ſecus erit aũt ſi ſue correctioni interpoſuerint interuallũ. Nota ꝙ teſtis ſemel tantũ in cã iurare debet. Itẽ que de nouo emergũt nouo auxilio indigent. Itẽ teſtis ꝓpter infamiaz a teſtimonio remouetur. Itẽ teſtis incõtinenti põt corrigere dictũ ſuũ. ex interuallo non licet.

Ca. Quidaz electus fuit in

Sup his. epm̃ lucanũ. quidã canonici ſe oppoſuerunt dicentes ꝙ erat male fame. ꝛ ꝙ matrimonium contraxerat cum vidua. ꝛ lřas contra ipſum noie capituli ad dñm papam miſerunt. Super his articulis cõmiſit papa inquiſitionẽ. dubitabať an teſtes ad hec ꝓbanda debebant cõpelli. Rñdit papa ꝙ teſtes qui ad hec ꝓbanda noiati fuerit ꝑhibere teſtioniũ ꝯpellanť. No. ꝙ teſtes in criminibꝫ ferre teſtioniũ ꝯpellunť

Ca. Magiſter radolfus

Cum contra. fus impetrauit litteras a ſe. ap. dum ipſe tam ꝑ ſe q̃ȝ ꝑ ꝓcuratorem illis lřis vtereť obiectũ fuit ei ꝙ eſſent falſe. Q̃d cum ipſe negaret pars aduerſa voluit hoc ꝓbare petens vt teſtes quos ad hõ ꝓbandũ noiaret cõpellerenť. Queſiuit archiep̃s cui lřas direxerat ſupradictas vtrũ teſtes ſuꝑ articulo falſitatis hmõi eſſent cõpellendi. Rñdet pa. ꝙ ſi gratia odio vel timore ſubtraxerint cõpellat eos veritati teſtimoniũ ꝑhibere. Nota teſtes in criminibus cõpellendos.

Ca. Inter capitulũ vulteranum ex parte vna ꝛ

Dilectorum. epm̃ eorundẽ ex altera ſuꝑ diuerſis articulis ꝑ conuentionis ꝛ reconuentiõis modũ queſtio vertebať. ꝓcuratoribus vtriuſqꝫ ꝑtis in p̃ñtia pape conſtitutis lite cõteſ. mãdat papa quibuſdã quatenus teſtes q̃ fuerint noiati ſi ſe odio gratia vel timore ſubtraxerint preterq̃ȝ ſuꝑ criminibus ꝑ cenſuram ec. compellant veritati teſtimoniũ perhibere. Nota teſtes ſuꝑ criminibus non compellendos

Ca. Ciues cremoneñ

Venerabilis. cum duobus. M. ꝛ. J quondã clericis eccleſie rauenateñ. q̃ndaz fecerunt coniurationẽ contra archiep̃m rauenateñ. dantes eiſdem clericis q̃ndam pecunie quantitatẽ. ꝛ ad hec celanda ſe iuramenti vinculo aſtrinxerunt. Archiep̃s ſuꝑ his ꝛ quibuſdã alijs articulis contra ciues et clericos p̃dictos ad bononieñ. ep̃um et eius coniudicẽ lřas impetrauit. Unde cuz intentionẽ ſuam ꝓbare nõ poſſet niſi teſtionio ciuiũ predictoꝝ. ſupplicauit dño pa. vt ſibi ꝓuidere ſuꝑ hoc dignareť. Ne ergo ꝓ defectu teſtiũ ſua iuſticia deperiret mãdat papa eiſdem iudicibus quatenus monitione p̃miſſa ꝑ cẽſurã ec. compellant illos q̃s viderint compellendos vt ab hmõi iuramẽto abſoluant illos quos archiep̃s ad teſtimoniũ duxerit ꝓducendos. ꝛ nihilominus ſi illi ſe gratia odio vel timore ſubtraxerint ſimili cenſura compellant eoſdẽ ad ꝑhibẽdum teſtimoniũ veritati. Nota teſtes cõpellendos ad coniurationez probandam. Item iuramentũ temerariũ nõ repellit a teſtimonio. Item impedientes iuriſdictionem iudicis poſſunt compelli vt eam non impediant.

De fide inſtrumentorum.

Titulus. xxij.

Caſus. Diciť

J ſcripturã. hic ꝙ ſi nõ apparet autentica ſcriptura nõ poteſt fieri exemplaribus fides. niſi ſupple eſſet tranſcriptum per iudicem et eius autoritate publicatum. Nota ꝙ exemplari non creditur niſi oſtendatur originale.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Caſus. Ecce aliquis

Scripta vero. exhibet in iudicio ali
quã ſcripturã factam p manũ aduerſarij vł
ab alio. ita tñ q nõ p publicã pſonã cũ ſub-
ſcriptõe teſtiũ. ſ; teſtes inſcripti i illo inſtřo
mortui ſunt. Querit̃ vtrũ ſcriptura illa va-
leat ⁊ fidẽ facit ſi neget̃ ab aduerſario ſuo.
Rñdet pa. q ſi teſtes inſcripti mortui ſunt
ſcriptura illa nõ obtinet firmitatẽ. niſi p ma
nũ publicã facta fuerit. ita q appareat pu-
blica aut habuerit ſigillũ autenticũ p quod
poſſit ꝓbari. Nota q inſtřa publica ⁊ ſi-
gilla autentica fidem faciunt.

Ca. Inter. A. et. R. verte

Ex litteris. bat̃ queſtio ſup capella de
ambitoria. q̃ fuit cõmiſſa qbuſdã iudicibus
Partibus corã iudicibus cõſtitutis dictuſ
R. poſtulauit ſibi fieri copiã lřarum q cum
eas inſpiceret cepit illas arguere falſitatis
ꝓ eo q in narratione facti vbi ſcriptũ ẽ iu-
ra parrochialia erãt abraſe. Iudices ſup h
dubitantes queſiuerunt an ꝓpter hoc de-
beant dici falſe. Rñdit pa. q ꝓpter abraſio
nem illam non poſſunt iudicari falſe nec ſu
ſpecte. q: etiã priuilegia in noibus poſſeſſi
onũ abradunt̃. ⁊ lře ſi in narratõe facti er-
ratum eſt poſſunt abradi. Nota q lřaru;
copia facienda eſt aduerſario ad inſpicien-
dum. Itẽ vbi ius nõ conſtituit̃ nõ nocet
raſura. q: narratio facti nõ facit ius.

Ca. Inter archiepm cã

Accepimus. tuarieñ. ⁊ abbatẽ mona
ſterii ſancti auguſtini orta fuit cõtrouerſia
ſup ſtatu ⁊ libertate ipſius monaſterij. Ex
parte monaſterij exhibita fuerũt priuilegia
quorũ obtentu lata fuit ſnĩa ꝓ monaſterio
Poſtmodũ archieps dicẽs illa priuilegia
eſſe falſa ſnĩam illã ſeruare nolebat. Abbas
timens aggrauari ab ipſo appellauit ad ſe.
ap. ⁊ archieṗus tulit ſnĩam interdicti in ec
cleſiis monaſterij. ꝓpter qđ abbas dño pa
pe fuit conqueſtus. Sup h ſcribit pa. archi
epõ eboraceñ. ⁊ eius cõiudicibus dicẽs q
priuilegia nõ inſpecta nõ pñt argui falſita-
tis. ⁊ q: difficile eſſet ⁊ piculoſum ea apud
ſe. ap. exhiberi pcipit vt exhibeant̃ pdicto
archiepõ cantuarieñ. in clauſtro ipſorũ fra
trũ vel in alio loco cõgruo ⁊ ſecuro vſq; ad
natiuitatẽ ſancti iohannis bap. Si vero nõ
venerit nec miſerit imponãt ei ꝑpetuũ ſilẽ
tiũ ea vlterius arguendi. Interim vero nõ
vult pa. illa priuilegia vacillare precipiens
ſnĩam q̃ eorũ autoritate lata eſt inuiolabili
ter obſeruari. ⁊ archiepm in inſpectiõe pri
uilegiorũ. xij. hoim numero faciant eſſe cõ
tentũ. Nota q q dicit priuilegia ſiue in-
ſtrumentũ eſſe falſum debet ſibi tradi ad in
ſpiciendũ. Itẽ priuilegia nõ debẽt defer
ri ad iudicem ſi timeat̃ de eorũ amiſſione.
Itẽ officiũ iudicis eſt ſecurũ locũ partibus
aſſignare. Itẽ ad certũ tps priuilegia de
bent tradi ad inſpiciendũ. Itẽ certũ tps
pfigendũ eſt accuſare volẽti. Itẽ penden
te lite priuilegia ⁊ ſnĩa ſuã dñt obtinere fir
mitatem.

Ca. Abbas ⁊ conuentus

Contingit. ſancti facundi qñq; litem
habentes parti aduerſe compellebant̃ pri-
uilegiũ ſuum quo in iudicio vtebantur in-
tegraliter exhibere. Unde occaſiõe vnius
capituli ſup quo cõueniunt̃ plurima litigia
ſuſcitant̃. Uñ petebant a dño papa ſibi ſu-
per hoc prouideri. Reſpondit eis papa vt
qñcunq; ſuper exhibendo priuilegio vel in
dulgentia ſeu inſtrumento fuerint requiſi-
ti pñte iudice aut aliquibus viris a iudice
ad hoc deputatis. tantũmodo recitet̃ audi
ente parte aduerſa. ⁊ ſi ſup vno capitulo tã
tũ queſtio fuerit illud ſolũmodo reſcribat̃.
et parti aduerſe inde copia fiat. Nota q
reus tenet̃ oſtendere actori ſuum inſtřm.
Item ſi in inſtřo vel priuilegio quo quis
vſurus eſt plura capitula continentur il-
lud ſolũ alteri parti tradẽdũ eſt q̃ vſurus ẽ.

Caſus. Inter abba-

Inter dilectos. tem ſancti donati de
ſcorula ex vna parte. ⁊ archiepiſcopũ me-
diolaneñ. ex altera vertebat̃ queſtio ſup plu
ribus articulis. Petebat abbas noie mo-
naſterij ſui habens a capitulo ſuo manda-
tum a procuratore archiepiſcopi noie me-
diolaneñ. eccleſie. reſtitui monaſterio ſuo
portum ſcorule cum honore diſtrictu ⁊ iu
riſdictione ipſius loci. dicẽs hec omnia ad
monaſteriũ pertinere. ⁊ hoc idem dicebat
de hominibus qui habitãt in curtebinieñ.

et tenent res monaſterij de quibus mona-
ſteriũ obtinuerat in iudicio poſſeſſorio co-
ram epiſcopo veroneñ. hec omnia petebat
cum omnib; fructibus inde perceptis. Ad
omnia iſta probanda inducebat primo pri-
uilegiũ luitardi comitis quondã epi lucani
qui monaſteriũ ipm fundauerat ⁊ premiſſa
omnia donauerat monaſterio. Scđo indu
cebat inſtrumentũ ſententie aſperti quon-
dam archiepi mediolañ. quas olim tulit ex
delegatione lodouici imperatoris ſup pre
dictis cõtra. A. nepotem luitardi predicti
qui ſuper his monaſteriũ moleſtabat. Ter
cio p priuilegia romanorũ imperatorũ ⁊ p
ſertim henrici. qui omnia pdicta monaſte-
rio confirmabat vel etiã conferebat. Quar
to p inſtrumenta locationũ quas diuerſis
pſonis fecerant abbates monaſterij predi-
cti. Teſtes etiã ſup h induxit per quos om
nia intendebat probare pdicta ad ſuũ mo-
naſteriũ pertinere. Contra pdicta fuit ex
aduerſo reſponſum. ⁊ primo priuilegia lui-
tardi contra quod multa ꝓponebant̃. Pri
mo q conſumptũ erat in annotatione indi
tionis. Scđo carta vetuſtiſſima videbat̃ et
ſcriptura recẽtior apparebat. Tercio quia
falſum ſigillũ videbat̃ appoſitum. ⁊ hoc ap
parebat p imaginẽ ipſius ſigilli et per lřas
ipſius que ꝓpriũ nomen luitardi non vide
bant̃ exprimere ſed potius hoc nomen lo-
tharius. Itẽ; cera ſigilli ab interiori parte
vetuſtiſſima erat. cera que videbat̃ appoſi-
ta ab exteriori parte quaſi ad cõſeruationẽ
ſigilli recens erat ⁊ mollis. quod cum dili-
genter inueſtigatũ fuiſſet repertum fuit q
carta ſub vetuſto ſigillo fuerat pforata. ⁊ p
glutinũ noue cere que poſita erat exterius
quaſi ad cõſeruationẽ ſigilli vicioſe fuit ipi
carte ſubiunctũ ⁊ eadem ſpecie falſitatis ce
tera fere priuilegia ro. imperatorũ pter pri
uilegiũ henrici vel falſa reperta ſunt vel fal
ſata. Sed priuilegiũ henrici ad fidem faciẽ
dam nõ ſufficiebat quia nõ erat publica ma
nu confectũ nec ſigillũ habebat autenticu;
ex eo q erat ex media parte conſumptum.
nec plus de proprio noie apparebat niſi h
vox icus cum hac adiectõne dei gratia. ita
q ex lřis illis nõ poterat magis probari q
eſſet henrici q̃; lodouici. Inſtrumentũ ſen-
tentie multis modis videbat̃ ſuſpectũ. tum
quia quedã liture apparebant in ipſo. tum
q: ſubſcriptio notarij videbat̃ alterius ma
nus fuiſſe q̃; conſcriptio inſtrumenti. et tñ
notarius confitebat̃ ſe ꝓpria manu inſtru-
mentũ ſcripſiſſe. ⁊ lřa recentior videbatur
q̃; carta. ⁊ attramentũ a qua videbat̃ infe-
ctum. vt antiquius appareret. In omnib;
priuilegijs que poſteriora erãt. nulla de ip
ſa ſententia mentio habebat̃. ⁊ ſi inſtrumẽ-
tum ſnĩe legitimũ eſſet. tñ quia ipſa ſnĩa in
ter alios lata fuit ⁊ res inter alios acta. nõ
nocet alijs. nec atteſtationes nocebant cũ
inter alias pſonas recepte fuiſſent. S; pri-
uilegiũ henrici videbat̃ cõfirmatoriũ ⁊ do
natoriũ extitiſſe. vnde videbat̃ q henricus
dominiũ rerum donatarũ monaſterio con
tuliſſet. quãuis ex forma petitõis que in ip
ſo priuilegio continet̃ confirmatoriũ vide
atur. Ut ergo intelligat̃ eo modo quo ma-
gis valere poſſet diſtinguendũ videbat̃ vt
idem henricus alia donauerit ⁊ alia cõfir-
mauerit quia eadẽ nõ poſſunt confirmari ⁊
donari. cõfirmant̃ prius habita. ⁊ poſſeſſa
donant̃ que adhuc habita nõ ſunt. Unde
illa nõ poterant intelligi p priuilegiũ illud
donata ſed confirmata. q: quod meũ eſt ex
alia cã meũ fieri nõ poteſt niſi deſierit eſſe
meũ. Cum ergo priuilegiũ henrici confir-
matoriũ tantũ fuerit quo ad illa que dedu
cta fuerant in iudiciũ ſi principale nõ tenu
it nec acceſſoriũ. Per inſtrumenta vero lo
cationũ nõ eſt probata ꝓprietas nec poſſeſ
ſio. cum ad probationẽ rei ſue ſeu defenſio
nem nõ ſufficit locatio facta. Poſtq̃; vero
ſup his fuerit diutius litigatum quia legiti
me probata nõ fuerant que petebantur ad
monaſteriũ ptinere. ab impetitione ipſius
ꝓcuratorem archiepi dñs pa. abſoluit no-
mine mediolanẽ. eccleſie. qm̃ cum obſcura
ſunt iura partiũ conſueuit cõtra eum q pe-
titor eſt iudicari. Nota q libellus poteſt
concipi in perſona procuratoris nomine
tamen eccleſie. Item in libello poteſt ap
poni ſaluo iure addendi vel diminuendi.
Item nota hanc decretalem ad cogno-
ſcendã falſitatem priuilegiorum ⁊ inſtřorũ

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

primo in annis dñi ⁊ inditione. Itē ex q̄litate carte. Itē ex ſigillo priuilegij. Itē ex ſcriptura notarij. Itē res inter alios acta alijs nō obeſt. Itē res intelligi debet vt potius valeat q̄ꝫ pereat. Itē aliud eſt qḋ confirmat̃ ⁊ aliud qḋ donat̃. Itē qḋ meū eſt ex alia cā meum fieri nō pōt. Itē ſi principale nō tenet nec acceſſoriū. Itē facta locatio nō probat dñium nec poſſeſſionem. Itē ſnia format̃ in ꝑſonam ꝓcuratoris. Itē cum obſcura ſunt iura partiuꝫ iudicandū eſt ꝓ poſſeſſore.

Caſus. In archiepātu

Quod ſuper. cātuarieñ. erant quidā cruce ſignati. mandauit papa cātuarieñ. archiepō vt eos ad voti executionē cōpelleret. ⁊ dum ipſe eos cōpellere vellet ad votum ſoluendū. ipſi ſup abſolutione voti recedentes ab apo. ſede. oſtendebāt cardinalium ſigilla ignota. cum ſup impedimentis que exponebant nō eſſet eis de leui credendum. queſiuit archiepus quid agere debeat ſup his. Et rñdit pa. ꝙ ſi aliqñ lr̃as talibus concedit. reſcribit illis q ſciunt ꝑſonas ⁊ facultates eorū hoc modo. vt diligenter inquirant veritatē ſup impedimentis expoſitis. ſtatuentes ſup hoc ꝙ animarū ſaluti ⁊ ſuccurſui terre ſancte magis nouerint expedire ⁊ ꝓuidentes ne in fraudē voti aliqd fiat. Vñ ſi tales lr̃as impetrauerint tacita veritate vel expreſſa falſitate. ſiue ſint cardinalium ſiue etiā pape. ⁊ nō ſolū dubie ſed etiam certe. lr̃e ille nō valent. ⁊ eis nō obſtantibus debent ad voti executionē compelli. Nota ꝙ illi q votū emittunt cōpellendi ſūt ad executionē ipſius niſi iuſta cā ꝑ ſe. apo. fuerint abſoluti. Itē lr̃e impetrate ꝑ veri ſuppreſſionē vel falſi ſuggeſtionē nō valēt. Itē nota ꝙ ſigillo ignoto credi nō debet.

Ca. Aliqñ allegant̃ de-

Paſtoralis. cre. in iudicijs de qbus dubitat̃ an ſint decretales de qbus nō cōſtat ꝑ bullam. queſitū fuit a pa. qd iuris eēt. Sup hoc ſtatuit pa. vt ſi aliqua decre. allegat̃ de qua iudex dubitet ſi illa cōſonat iuri cōi ſm illam non dubitet iudicare. cū ſm ius cōe potius iudicare videat̃. Sed ſi iuri cōi ſit diſſona nō iudicet ſm ipſam ſed conſulat ſuperiorem de illa. Nota diſtinctionem huius decre. circa decretales de quibus dubitat̃ an ſint decretales vel non.

Caſus. Quia inſtru-

Cum dilectus. mentorū appellatiōe continent̃ ⁊ teſtes ⁊ poſt publicationē teſtium alij teſtes nō poſſunt ꝓduci. dubitatum fuit vtrū poſt publicationē atteſtationum inſtrumenta ꝓduci poſſunt. Rñdet̃ ꝙ inſtrumenta produci poſſunt vſqꝫ ad ſniaꝫ anteq̄ꝫ ſit concluſum in cā. Sup tercio. Conſuetudo erat in partibus ſcocie ꝙ aliquis ꝑ inſtrumenta regis ꝓbabat intentionem ſuā in iure. dubitauerūt iudices vtrū inſtrumenta illius regis admittere debeāt in cauſis. Rñdit papa conſultus ꝙ ſi cōſuetudo illius patrie obtinet approbata vt fides adhibeat̃ inſtrumentis illius regis ipſi poterunt ea in cauſis admittere preſertim cū ipē rex tante fuerit honeſtatis ꝙ ipſius inſtrumenta maxime habeant̃ auctoritatis in partibus ſcocianis. Nota ꝙ inſtrumēta poſſunt ꝓduci vſqꝫ quo cōcluſum ſit in cā vel vſqꝫ ad terminū ad hoc p̄fixū. Itē inſtrumentis regis credit̃ ſi conſuetudo ħ obtineat. Itē ex qualitate ꝑſone approbat̃ vel reprobat̃ inſtrumentum.

Ca. Iohannes he-

Cum iohannes. remita coram iudicibus ciuitatis viterbij. petebat a petro cōciue ipſius. C. xxx. lib. ſeneñ. ex cā mutui. Ex aduerſo ꝓpoſuit idem. P. ꝙ idem Io. tenebat̃ eidem in. C. lxxx. lib. ꝓ precio cuiuſdam domus quam ipſi Io. vendiderat. Unde petebat vt. C. xxx. libras ſibi deberet cōpenſare ⁊ reſiduū ſibi debere perſolui. Petijt inſup poſſeſſionē ipſius domus ſibi tradi vacuam ⁊ liberā. lite conteſ. ſuper hoc et alijs articulis cum fuiſſet hincinde aliq̄ꝫdiu diſputatum iudicis auditis atteſtationibus ⁊ allegationibus cōdemnauerunt iſtum. P. vt eidem Io. poſſeſſionē p̄dicte domus vacuam ⁊ liberam traderet. Ab hac ſententia dictus. P. ſe. ap. appellauit. Papa dedit. T. capellanū ſuum partibus auditorem. Coram quo ex parte ipſius. P. fuit ꝓpoſitū venditionē ipſius domus nō purā ſed ꝯditionalē fuiſſe. ⁊ iō ipm nō teneri ad traditionē ipſius. Ad hoc probandū quatuor teſtes induxit cum eſſet nouum capitulū pendens ex veteri. Qui iurati dixerunt ſe interfuiſſe ꝯtractui inter ipm P. et. Io. ſup eadem domo celebrato pro certo precio ac adiecta conditione vt idē. P. domū ipſam inhabitaret in vita ſua et poſt eius obitū domus illa remaneret. M. et. R. filijs ipſius. P. nepotibꝫ ipſius. Io. de anno. menſe. ac die quo facto fuit vendicio dixerūt ſe nō recordari. Dictus Io. venditionē nō conditionalē ſed purā fuiſſe dicebat. Ad hoc ꝓbandum induxit inſtr̃m venditionis ⁊ tabellionē qui fecit inſtr̃m. ⁊ vnū de teſtibꝫ inſcriptiſ in inſtrumēto. Dubitatum fuit que probatio valere deberet. Proponebat̃ ex parte ipſius. P. ꝙ licꝫ teſtes ⁊ inſtrumenta eandē vim obtineant in cauſis. non tñ inſtrumentū tanti debet eſſe valoris vt preferat̃ depoſitionibus triū vel plurin teſtiū. Ecōtra ex aduerſo fuit reſpōſum ꝙ cum ipſe Io. intentionē ſuam ꝑ inſtrumentū ꝓbaſſet ⁊. P. venditioneꝫ non puram ſed condicionalē fuiſſe proponeret nec ꝑ teſtes. P. de certo tp̄e fuerat facta fides. vnde nō apparebat ꝙ ſup illa venditōne depoſuiſſent ⁊ in inſtrumento certū tp̄s adijceret̃. probatio ipius. P. inefficax erat ad intentionē contrariā elidendā. Sed dicebatur ꝙ reſponſio iſta inualida erat. qm̄ vtraqꝫ pars interrogata confeſſa fuit in iure ꝙ vnica tantū vēditio ipſius domus facta fuit ſed ꝑ teſtes probat̃ venditionē cōditionalē fuiſſe. ⁊ ſic ꝑ confeſſionē vtriuſqꝫ colligitur venditionē domus conditionalem fuiſſe. nō obſtante ꝙ ipſa interrogatio facta fuit poſtq̄ꝫ fuit in cauſa cōcluſum. qr iudex vſqꝫ ad prolationē ſnie pōt interrogare de facto quotiens dubitat. Iſtis omnibus conſideratis dñs pa. de conſilio fratrum pronunciauit venditionē predictā cōditionalem fuiſſe. ⁊ dictū. P. nō teneri ad ipſius domus poſſeſſionis traditionē. ipſi Iohanni ſup hoc ſilentiū imponendo. ſententiā predictorū iudicū quo ad hunc articulum infirmando q̄uis alias iuſte ꝓnunciauerint. quia hec exceptio nō fuit propoſita coram ipſis. quantū ad alios articulos confirmauit eandem. Nota ꝙ compenſatio admittitur in iure. Item ſuper nouo articulo publicatis atteſtationibus teſtes recipiunt̃. Item teſtes preferuntur inſtrumento. Item generale dictum per circūſtantias ſpeciales iudicatur. Item exceptio ꝑemptoria poteſt ꝓponi in cauſa appellationis ſi omiſſa fuerit ante ſententiam. Itē iudex ex officio ſuo interrogare pōt partes vbicunqꝫ dubitat de facto vſqꝫ ad ſniam. Item licet ſnia lata ex noua allegatione caſſetur nō p̄iudicatur iudicibuſ qui ipſam ꝓtulerunt. Item ſnia ꝓ parte tenet ⁊ ꝓ parte nō tenet.

Caſus. quedam regina im-

Ex parte. petrauit litteras quaſdā ſup reſtitutione ſpoliationis cuiuſdaꝫ caſtri in quibus deficiebat hec lr̃a. o. in hac dictione ſpoliarunt. queritur vtrum propter hoc reſcriptum vicietur. ⁊ reſpondetur ꝙ non. Nota ꝙ propter modicū defectū nō viciatur reſcriptum. cū ex precedentibus ⁊ ſubſequentibus poſſit cognoſci mādatoris intentio.

Ca. Prior ⁊ cōuentus

Perpetuus. de ledes coram iudicibus delegatis traxerunt in cām. G. perpetuū vicariū eccleſie de rechan ſup quibuſdam decimis. Dictus vicarius reconuenit eoſdem ſup conſimilibus queſtionibus petens a iudicibus vt compellerent parteꝫ aduerſam vt faceret ei copiā quorūdam inſtrumentorum communiū ꝑ que intentionem ſuā ſuper principali negocio probare volebat ⁊ quia hoc fieri faciebāt eidem. ſe. apo. appellauit. Mandauit papa quatinuſ ſi ita eſt reuocato in ſtatum debitum quicquid poſt ap. et cetera. Nota ꝙ inſtrumēta communia parti pare exhibere tenetur. Item recōuentio poteſt fieri in ſpūalibꝫ.

Ca. Aliqs agebat contra

Imputari. aduerſariū ſuū puta petēs ab eo aliquā pecuniā. ad ſuam intentioneꝫ ꝓbandam induxit duo inſtrumenta cōtraria. querebat̃ cui illorum vel an neutri ſtandum eſſet. Rñdit pa. ꝙ iſte ſcripture cōtrarie fidem ſibi adinuicem derogāt. ⁊ ſic nō valent. et imputet ſibi qui eas in iudicio

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

ꝓtulit qꝛ in ꝑtāte ſua fuit quã voluerat nõ ꝓferre. debuit cũ eas ꝓuidiſſe ⁊ altera ꝓtuliſſe. No. q cõtraria allegat non debet audiri ⁊ imputet ſibi qui cauſam ſuam male tractat.

Ca. Aliqs agebat cõtra ali

Si cantio. quẽ aduerſariũ ſuũ petens ab eo certã pecunie q̃ntitatẽ. ad hoc ꝓbandũ inducebat quoddã inſtr̃m in quo reus ſimpliciter confitebat̃ ſe debere q̃ntitatem petitã. nullam cãm exprimendo ex qua deberet̃. querit̃ an ex tali cautiõe reus ſit condemnãdus. R̃ndet̃ ꝙ actor tenet̃ oſtendere debitũ ꝙ in cautione illa cõtinet̃. Si vero cãm reus expſſerit in ſcriptura illa propter quã ſcriptura illa facta fuit ſue confeſſioni ſtabit̃. niſi ꝓbet ſe id indebite ꝓmiſiſſe. Nota ꝙ cã ſemꝑ eſt exprimenda ad ħ vt ex confeſſione ſua quis obliget̃ alias nõ tenetur.

Ca. P. tabellio preuentus

Cum. P. morte quedã inſtr̃a nõ ꝑfecit q̃ redacta erant in nota ꝑ eundem. querebat̃ quid deberet fieri de hm̃oi inſtr̃is in notam redactis. R̃ndit pa. J. tabellioni ꝙ ad petitionẽ illorũ ad quos ꝑtinent auctoritate iudicis ordinarij poterit illa inſtr̃a in publicam formã redigere ꝑ hoc ꝑpetuo valitura ac ſi a dicto. P. completa fuiſſent. Nota ꝙ ſi mortuus fuerit tabellio q incepit inſtrumenta conficere. alius auctoritate iudicis poterit ea ꝑficere.

Ca. Aliqua inſtrumenta ꝓ

Si inſtr̃a. pter vetuſtatẽ vel aliam iuſtam cãm quaſi cõſumpta ſunt. petunt̃ exemplari. querit̃ qd fieri debeat. R̃ndet pa. ꝙ ꝑſitent̃ coram ordinario vel coram delegato ſpãliter ad hoc. ille poſtmodũ inſpiciat diligẽter illa inſtr̃a ⁊ ſi in nulla parte ſui viciata ſint p̃cipiat illa exemplari ꝑ publicã ꝑſonam. ⁊ habebunt eandẽ auctoritatẽ cũ originalibus. Nota iſta duo capitula qꝛ frequenter locum habent. Item inſtrumenta ꝓpter iuſtam cãm auctoritate iudicis ordinarij vel delegati ꝑſit renouari.

De preſumptionibus. Titulus. xxij.

Ca. Sicut il

Icut noxius. le q mittit lanceas ⁊ ſagittas vt aliquẽ interficiat. noxius eſt et malus. ita ille q fraudulẽter nocet amico ſuo ⁊ poſtea dicit ludẽs feci. Nota q ſub ſpecie ludendi amico ſuo nocet fraudulẽter ẽ in culpa. Et ex ħ ſurgit illud generale. Ludens noxius eſt in culpa. vt. ff. ad. l. acquil. Nam ludus.

Caſus. Cum due mulieres eſ

Afferte. ſent ſil' in quadã domo ⁊ vtraqꝫ haberet filium paruulũ infantem. contigit ꝙ alter infans mortuus eſt. Illa cuius filius mortuus erat accepit filium alterius viuum ⁊ filiũ ſuum mortuũ latenter poſuit ad latus illius cuius filiꝰ erat viuus. Poſtmodũ ille due mulieres ceperunt contẽdere int̃ ſe. Illa cuius filius erat viuus petebat filiũ ſuuꝫ ab alia. Illa r̃ndebat filius tuus mortuus eſt meus aũt viuit. Illa reſpõdebat econtra. Acceſſerunt ad regem ſalomonẽ ⁊ ceperunt contendere coram rege. Cum illa cuius filius erat viuus nõ poſſet ꝓbare ꝙ filius ſuus eſſet. voluit rex ꝑ preſumptionẽ inuenire cuius filius eſſet. Dixit rex. Afferte mihi gladiũ. Allato gladio ait. Diuidite infantẽ viuũ. ⁊ date dimidiã partẽ vni. ⁊ dimidiã partẽ alteri. Illa cuius filius erat viuus dixit regi. Dñe date illi infantẽ viuũ. ⁊ nõ occidat̃. Econtra illa dicebat. Nec mihi nec tibi ſit ſed diuidat̃. Tũc ait rex. Date huic. ſ. q̃ nolebat illũ infanteꝫ diuidi viuuꝫ. hec eſt eñ mater eius. Et ita rex ad hanc p̃ſumptionẽ rectã tulit ſniam. Nota ex dilectione p̃ſumit̃ aliqua eſſe mater. ⁊ hoc eſt qd̃ d̃r in fine. hec eſt mater. id eſt. preſumit̃ eſſe mater quia diligit.

Ca. Puer aliqñ preſumit̃

Ex ſtudiis ꝙ bonus debeat eẽ ex actibus ſuis. qñ videmus aliquẽ pueruꝫ bona oꝑa facere. puta libẽter audit ſapiẽtes. ſtudet virtutibus. audit mandata dei. ꝑ iſta ſigna exteriora p̃ſumit̃ ꝙ bonus futurus ſit No. ꝙ ꝑ exteriora p̃ſumit̃ de interioribus Itẽ ſi puer bñ agit p̃ſumit̃ ꝙ ſit bonus.

Caſus. Reus qui

Nullus dubitat ẽ in aliquo delicto de q̃ cõuenit̃ ſẽꝑ fugit. nunq̃ꝫ vellet venire

ad iudiciũ. ⁊ ħ ipſo p̃ſumit̃ cõtra ipm̃. ⁊ ille q eſt innocẽs libenter q̃rit vt abſoluat̃. nec aufugit. ⁊ ex ħ p̃ſumit̃ ꝙ ſit innocẽs. No. ꝙ p̃ſumit̃ ꝫ aliquẽ ꝑ ſubterfugia. Itẽ p̃ſumit̃ ꝙ aliqs ſit innocẽs ꝙ libẽter cõparet.

Ca. Dum

Nonne benedicimus. iudei diſputabant cũ iheſu ſiue contẽdebant. dixerunt iheſu. nõne bñ dicimus qꝛ ſamaritanus es et demoniũ habes. R̃ndit iheſus. ego demoniũ nõ habeo. Dicit greg. duo ſibi illata fuerunt. ꝑ hoc ꝙ vnũ negauit de alio intelligit̃ cõfiteri tacendo. Nota ꝙ qui tacet ꝯſentire videt̃. Itẽ qui de vno negat de alio tacendo confitet̃.

Ca. Dñs pa. cõmiſit offici

Mandata. um legationis ſuꝑ oẽs eccleſias ſicilie marino epõ ñ loco ſed ꝑſone illius epi cõfidẽs de eo ex eo ꝙ ex trãſacta vita illius didicit qd de ſubſeq̃nti cõuerſatõe ipſius p̃ſumere poſſit. p̃mittẽs ꝙ dum onera ſua cũ fr̃ibus partit̃ mãdata celeſtia gerere cõprobat̃. No. ꝙ ꝑſonalia reſcripta ſeu priuilegia nõ excedunt ꝑſonã. Itẽ ex preteritis p̃ſumit̃ de futuris.

Ca. Scribit greg. qbuſdã et

Quoſdã. dic̃. ꝙ q̃nto ſunt affricvicinIores tãto melius ſciũt q̃liter vaſtat̃. No. ꝙ ex vicinitate p̃ſumit̃ ꝓ aliq̃ vl' cõtra aliquẽ.

Ca. Dicit̃ hic ꝙ nõ potuit

Quanto in vicino latere qd̃ in longinquo ſcitur. Nota ꝙ quanto aliquis eſt vicinior tanto debet eſſe certior.

Ca. Dñs papa ſcripſe

Scribam eis. rat cuidã q eius deſpexerat epl'aꝫ. Dixit ergo ꝙ ſi ſcripſerit ei iterum ſilr̃ condẽnet ſc̃das lr̃as. Nota ꝙ ex p̃teritis p̃ſumit̃ circa futura.

Ca. R. capellanꝰ

Quia veriſimile. dicebat ꝙ. H. cõceſſerat ei ꝑſonatũ eccĩe ſue ⁊ ab eo vicariam ipſius eccĩe idẽ. H. receperat. ⁊ ħ dicebat ſe ꝓbaturũ. ⁊ ita. R. moleſtabat eundẽ H. Significatũ fuit ħ dño pa. Suꝑ ħ ſcribit papa decano caſſineñ. dicens ꝙ nõ eſt veriſil'e ꝙ. H. ꝑſonatũ eccĩe ꝯceſſerit dicto R. ⁊ vicariã ipſius eccĩe recepit ab eodeꝫ. Vñ mandat decano ne ſuꝑ ħ ꝓbationẽ recipiat niſi cõis fama loci ħ habeat. vel niſi tales ꝑſone appareant de qbus nõ ſit veriſil'e ꝙ debeant deierare. qꝛ ſepe cõtingit ꝙ teſtes corrupti de facili inducant̃ ad falſuꝫ teſtimoniũ ꝓferendũ. Nota ꝙ p̃ſumptõ taris eſt ꝙ nemo iactet bona ſua. Itẽ cõtra veriſimilẽ p̃ſumptioneꝫ inducuntur teſtes.

Quedã libera mulier ꝑ

Illud quoqꝫ. x. annos ⁊ vltra ſciẽter cohabitauit cuidã ſeruo tanq̃ꝫ legitimo viro. et ab eo fuit carnaliter cognita. poſtea dicebat illũ ſuũ nõ eſſe maritũ. ſed vir dicebat eam ſuã eſſe vxorẽ oſtendẽs publicum inſtr̃m in q̃ ſe cõiuges noiabant ꝑ qd̃ etiaꝫ donationẽ ꝓpter nuptias faciebat eidem. Mulier aſſerebat inſtr̃m illud factũ eſſe in fraudẽ vt dñs ſeruo ſuo fraudaret̃. Inſuꝑ produxit teſtes ꝙ ille rogatus erat pluries ab amicis mulieris ꝙ eaꝫ deſponſaret. ſed ipſe dicebat ꝙ eam nõ deſpõſaret. Vir predictũ inſtr̃m ꝓducebat ⁊ quoſdã teſtes qui viderãt eam anulos deferentẽ. Ad ħ r̃ndebat mulier ꝙ hoc faciebat ſm̃ cõſuetudinẽ illarũ q̃ panes vendunt. Iudex ſuꝑ ħ cõſuluit pa. Et ipſe r̃ndit ꝙ in hm̃oi dubietate fama vicinie debet attendi ⁊ ſi fama loci hꝫ ꝙ vir ipſam in lecto ⁊ in mẽſa ſicut vxoreꝫ tenuerit. cogẽda eſt mulier vt eidẽ viro affectu adhereat cõiugali. p̃cipue ſi p̃dictum inſtr̃m ab eo ſit factũ q officiũ ſuũ fideliter adimpleuit. Nota ꝙ ſi libera ſciẽter contrahit cũ ſeruo tenet matrimoniũ. Item circa mr̃imoniũ recurrendũ ẽ ad famã loci et ſic ꝑ exteriora ꝓbat̃ matrimoniũ ſaltẽ p̃ſumptũ ꝫ qd̃ nõ ẽ ꝓbatio admittenda in cõtrariũ. Itẽ matrimoniũ eſt maris ⁊ femine cõiũctio. indiuiduã vite cõſuetudinẽ retinẽs. Itẽ p̃ſumit̃ ꝓ inſtr̃o facto rõe officij

Ca. Quidã petrus noie

Litteris tue. cõtraxit matrimoniũ cuꝫ A. muliere. petẽs poſtmodũ ſeꝑari ab ea q̃ ad mutuã ſuitutẽ ꝓ eo ꝙ poſtq̃ꝫ mulier cũ p̃dicto viro ꝯtraxerat mr̃ioniũ ꝯſanguineꝰ ipiꝰ viri eã cognouit. Ad ħ ꝓbandũ teſtes inducti fuerũt. q dicebãt ꝙ viderãt ꝯſãguineũ illius viri ſolũ cũ ſola. nudũ cũ nuda in eodẽ lecto iacentẽ ea intentõe vt credebãt

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

vt eā cognoſceret carnaliter. ⁊ ħ viderūt in multis locis ⁊ horis electis. q̄rebaꝛ an ꝓpter has p̄ſumptōes deberent ſepari. Rn̄. pa. ꝙ ꝓpter hmōi violentā ſuſpitionē fornicatōis poſſunt q̄ ad ſeruitutē mutuā ſepari ita tn̄ vt vir illa mortua cū alia contrahat ſi voluerit. mulier vero ſine ſpe coniugij ꝑmanebit. Nota ꝙ violenta p̄ſumptio ſufficit ad condēnationē. Itē ꝑ circūſtātias ꝓbaꝛ ipſum factum. Item inceſtus impedit matrimoniū contrahendum.

Ca. Quidā iuuenis cō-

Tercio loco. traxit cū quadā ꝑ verba de p̄ñti. Alia mulier neptis p̄dicte ſpōſe ꝓpoſuit ſe prius cognitā ab illo iuuene q̄ꝫ cū illa cōtraxiſſet. Ad qđ ꝓbandū teſtes ꝓduxit q dixerunt ſe ꝓ certo credere ꝙ illa dicti iuuenis extitit cōcubina. adijcientes ꝙ eos viderat ſimil ꝑ plana. nemora. vias ⁊ in uia cōuagantes pluries. ⁊ fama vicinie ſuꝑ ħ erat. Iudex ad maiorē certitudinē iuramentū vtriuſqꝫ recepit. Qui cōfeſſi fuerūt ꝙ carnaliter ſe adinuicē p̄cognouerāt. Licet iuuenis ab ea recedere nollet quam iurauerat in vxorē habere. q̄ſitū fuit a pa. qđ iuris eſſet. Et ipſe rn̄dit ꝙ cū ħ nō dicatur ſed p̄dicaꝛ a pluribꝫ manifeſtū. ſolutis ſpōſalibus ſeparenꝛ. No. ꝙ vbi affinitas p̄ceſſit ſpōſalia etiā ꝑ fornicariū coitū. ſequens matrimoniū nō tenet. Itē allegās turpitudinē ſuā audiꝛ. Itē ex multis p̄ſumptōnibus induciꝛ ꝓbatio ſufficiēs. vñ ſurgit illud generale. q̄ non ꝓſunt ſingula multa iuuant. Itē fama cū alijs p̄ſumptōibꝫ ꝓbat

Ca. Ep̄us altiſio-

Literas veſtras. dorenſis. impetrauit lr̄as cōtra quoſdā burgēſes de charitate q̄s impetebat de hereſi. quorū vnus extiterat. xv. đ q̄ hic agiꝛ. vt cā poſſꝫ facilius expediri vtraqꝫ ꝑs cōpromiſit in duos de iudicibus ſub certa pena reſeruata ſibi nihilominus delegata ꝑtāte. corā arbitris iſtis cōtra. xv. ꝓponebat ep̄s ꝙ erat hereticus ⁊ ꝑiurus. ꝓ eo ꝙ cum ipſe. xv. habereꝛ ſuſpectus de hereſi ⁊ cōfeſſus fuit hereſim ſuam apud charitatē redeundo ad catholicā vnitatē ⁊ idē cōfeſſus fuit de quodā fratre ſuo ꝙ eodē laborabat errore. ⁊ cū frater ille coraꝫ bituricēñ. archiep̄o de hereſi cōueniretur purgatio ſibi fuit indicta ꝑ. xv. frēm ſuū qui vere catholicus credebaꝛ. Ipſe. xv. cōpurgauit frēꝫ ſuū quē prio hereticū aſſeruerat. et iđ ep̄s ꝓponebat ipm̄. xv. duo cōtraria dixiſſe. Vñ ⁊ ꝑiurus ⁊ hereticus dicebaꝛ ab ipſo ep̄o. ⁊ in hereſim relapſus. Ipſe vero ħ negabat. q2 lꝫ de ſe cōfeſſus fuiſſet de frē tn̄ nihil dixerat. ſed ep̄us ipm̄ cōuicit ꝑ teſtes. Propter hmōi cōtrarietates iudices iſti hūerꝛ. xv. đ heſi ſuſpectū. Vñ miſerꝛ illū cū lr̄is ſuis ad dn̄m pa. His oibꝫ diligēter cōſideratis dn̄s pa. habuit iſtū. xv. de hereſi vehemēter ſuſpectū. tūꝫ q2 qđ an̄ dixerat poſtea negauit ſe dixiſſe. tum q2 vel prius mēdaciū dixit in frēm aſſerendo illū hereticū. vel poſtea ꝑiuriū cōmiſit in deū purgando illū de hereſi. quorū vtrunqꝫ reddit euꝫ valde ſuſpectum. Veriſiliꝰ tn̄ videꝛ ꝙ eo tp̄e q̄ reuertebaꝛ ad fidē tam graue mendaciū nō dixiſſet in frēm quē tāq̄ꝫ chariſſimuꝫ nō aſſeruiſſet hereticū niſi fuiſſet accenſus zelo catholice fidei. Vñ p̄ſumiꝛ ꝙ cum poſtea purgauit illū turpiter deierauit. Unde mādat pa. iudicibus p̄ñtibus q̄tinus cū ꝓpter ſolā ſuſpitionē q̄ꝫuis vehementē nō in it illū de tam graui crimine condēnari talē et tantā ſecuritatē ab ipſo recipiāt p̄ter iuratoriā cautionē ꝙ timore pene tp̄alis debeat coerceri diſcretā pn̄iam iniūgentes eidē. ex q̄ appareat an ſit vere penitens. an ficte cōuerſus. Et ſi taliter eū verū catholicū cognouerint nō ꝑmittāt eum vlterius indebite moleſtari. aliogn tanq̄ꝫ hereticū eū cōdēnet. No. ꝙ arbitriū certa pena dꝫ vallari. Itē iudex delegatus in cā ſibi cōmiſſa arbiter eē nō poteſt. Itē q cōtraria dicit tanq̄ꝫ ſuſpectus repelliꝛ. Itē hic vna p̄ſumptio p̄pōderat alteri q2 illa magis accedit ad veritatē. Itē ꝓpter vehementē ſuſpitionē non dꝫ qs condēnari de hereſi. Itē a ꝑiurio nō dꝫ amplius iuramentū requiri. Itē timore pene tp̄alis aliqs coerceꝛ

Ca. Ep̄s qnqueec-

Cū in iuuētute cleſieñ. de vngaria diffamatus erat apud regem ꝙ cūꝫ quadā nepte ſua perpetrauit inceſtum. Propter quod rex vngarie literas ſuas miſit domino pape denūciando ſibi crimen ipſius. poſtulans vt malū ħ ꝑnicioſum exēplo de vngarica eccia remoueret. Sed q2 hmōi ſuggeſtio nō ꝓcedebat ex bono zelo noluit pa. fidē adhibere dictis eius. ſꝫ voluit ſcire vtrū ħ ex charitate ꝓcederet. ſcripſit ep̄o laurieñ. vt prudēter ⁊ caute a coep̄is alijs inquireret diligēter vtrū crederēt illū tali peccato reſꝑſum. Et ipſi ep̄i poſtmodū reſcripſerūt dn̄o pa. ꝙ ipſi credebāt eū virū honeſte conuerſatōis ꝑſonā ipſius multipliciter cōmendātes. Vñ ſuꝑ ħ ſcribit pa. iſtis ep̄o ⁊ abbati dicens ꝙ ep̄s ipſe adeo ſe maturum honeſtū ⁊ ꝓuidū exhibuit in iuuentute ſua ꝙ ab eccia ro. pallio meruit decorari. q̄re nō eſt de leui credendū ꝙ poſtq̄ꝫ ad ſenilē ꝑuenit etatē turpiter abiecerit iugūꝫ dn̄i. q2 hmōi labes q̄ aliqñ in iuuentute cōtrahiꝛ in ſenectute frequenter purgaꝛ. Preterea nō eſt credendū ꝙ vir talis ad ħ ſe cōuerteret. vt cū ꝓpria nepte abominabilē ꝑpetraret inceſtum. q2 etiā ſm̄ leges naturale fedus nihil ꝑmittit inter tales ꝑſonas ſeui criminis ſuſpicari No. ꝙ ex p̄terita vita preſumiꝛ de p̄ñti. Itē ꝓpter meritū ꝑſone concediꝛ p̄uilegiū. Itē inter ꝯiunctas ꝑſonas naturale fedus nō ꝑmittit turpe aliquid ſuſpicari. Item laicus pōt denunciare clericum Item denunciatio ex charitate fieri debet Itē ſuꝑior nō ſtatim debet credere de ſubditis ea que referunꝛ eidem ſed prius debet ab alijs inqrere. Itē ꝓpter infamiam a maliuolis ortā nō eſt inquiſitio facienda nec purgatio indicenda.

Ca. Quidā ſcolaris. C. noīe

Dudum. impetrauit lr̄as ad mediolañ archiđ. vt ipm̄ faceret recipi in clericū ⁊ in frēm ſi ꝑſona eſſet ydonea. a p̄ſbitero eccie ſancti victoris in qua cōſueuerunt eſſe clericus ⁊ ſacerdos. Sed p̄ſbyter ille corā archidia. cōſtitutus ꝓpoſuit ꝙ facultates eccleſie duobus clericis nō ſufficiebāt adijciens ꝙ idem. C. nō erat ydoneus ad beneficiū illius eccie obtinendū. Dubitatū fuit ⁊ cōtentio erat ſuꝑ hac ydoneitate an deberet iſte ſe ꝓbare idoneū. Vñ ꝓpter ħ ꝑtes redierūt ad pa. Mandat pa. iſtis iudicibuſ vt ex illa clauſula ſcꝫ ſi ꝑſona fuerit ydonea q̄ in reſcripto erat inſerta. eidē ſcolari ꝓbādi ſe idoneū nulla neceſſitas imponaꝛ. cū p̄ma facie p̄ſumaꝛ ydoneus niſi ꝓbetur indignus. No. ꝙ nemo ꝓbare dꝫ ſe idoneū qa qlibet p̄ſumiꝛ ydoneus niſi ꝓbeꝛ cōtrariū.

De iureiurando. Ti. xxiij.

Caſus.

X administratiōis. Vſurarij aſtringunt debitores ſuos iuramento ad ſoluendas ſibi vſuras. queriꝛ quid iuris. Rn̄deꝛ ꝙ compelli debent ꝑ cenſurā eccleſiaſticā vt hmōi iuramenta remittant. Nota ꝙ vſurarij compellendi ſunt ad remittenda iuramenta de vſuris ſoluendis.

Caſuſ. Comes arnulphus

Peruenit. ſpoliauit ep̄m laudiceū. ſ. rebus eccie ſue. ⁊ cōpulit ipm̄ iurare ꝙ nō repeteret ſic ablata. ꝑuenit hoc ad dn̄m pa. Ipſe hoc audito valde doluit dicens ꝙ ꝑ illud iuramentum nullo modo fuit obligatus vel aſtrictus. tn̄ ad cautelam ipm̄ abſoluit quia taliter coactus iurauit. Nota ꝙ iuramentū preſtitum ꝑ metum de rebus eccleſie nō repetendis nō obligat. Item a tali iuramento abſoluitur quis ad cautelā.

Ca. Rex francie ꝓmiſit re

Peruenit. gi anglie vel alicui alij preſtare conſiliū ⁊ auxiliū contra aduerſarios ſuos ſi ⁊ ipſe ſibi cōſiliū ⁊ auxiliū aduerſus ſuos ſimili modo p̄ſtaret iuramento interpoſito. vel interpoſitōe fidei ſuꝑ hoc preſtita. Rex anglie nō ſeruauit regi francie qđ promiſit. Dubitauit rex francie an teneretur ſibi ſeruare ꝓmiſſum. Rn̄dit pa. ꝙ nō dr̄ infringere ꝓpoſitum aut ꝓmiſſum. q in melius illud cōmutat. nec teneꝛ illi regi ad ꝓmiſſum ſeruandū. ſi cōſtat eū nō paruiſſe conditōi. etiā ſi iuramentū interueniſſet in illa ꝓmiſſione vl' fides hincinde data fuerit. No. ꝙ nō frangit ꝓmiſſum vel ꝓpoſitū ſuū q commutat illud in melius: Itē fidē nō ſeruanti fides nō eſt ſeruanda. Itē iuramentūꝫ vel fides data ſub cōditione nō obligat niſi conditio ſerueꝛ.

Caſus. Hic tradiꝛ forma qua-

Ego. n. liter epiſcopi iurant fidelitateꝫ dn̄i pa. et ſucceſſoribus ſuis. q immediate

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ſpectāt ad romanā eccīaȝ. Et cōtinenť in ħ
capitulo ſeptē articuli. Prio ꝙ erit ſemꝑ
fidelis dn̄o pa. ⁊ eius ſucceſſoribus canōi-
ce intrantibus. Scd̄o ꝙ eius cōſilio in cor
pore nō ledať. Tercio ꝙ cōſiliū ſecretū qđ
ſibi dixerit nulli pādet. Quarto ꝙ adiutor
erit ad defendendū papatū ⁊ regulas ſctō
rū patrū. Quinto ꝙ vocatus ad ſinodū ꝓ
poſſe ſuo veniet. niſi fuerit impeditus cano
nico impedimento. Sexto ꝙ legatū aplice
ſedis honorifice tractabit ⁊ ꝓcurabit. Se-
ptimo ꝙ ſingulis annis ꝑ ſe vel ꝑ nunciuȝ
eccīam romanā viſitabit niſi fuerit abſolu-
tus. No. ex hac decre. ſeptē articulos q̊s
debet iurare ep̄us q immediate ſpectat ad
romanā eccīam. Nota ex iſto. ca. ꝙ ep̄s
iurat fidelitatē ſancto petro ⁊ romane ecc.
et pape tunc exiſtenti ⁊ ſuis ſucceſſoribus.
Nota ſubditus nō teneť obedire p̄lato ca-
nonice nō intranti in eccl'iam etiā ſi iuraſſȝ
obedire ſucceſſori. fa. c. alienatōes. xij. q. ij.
Nota ꝙ nō teneť ſubditus adiuuare p̄latū
ſuū etiā papā cōtra ordinē ſuū. qđ intellige
vt in gloſa huius decretalis colligiť.

Ca. Diciť hic ꝙ ep̄s
Nullus epūs. nō facit ſibi iurare cle
ricos niſi qbus cōmittit eccīas. Nota ꝙ
ep̄s pōt cōpellere clericos bn̄ficiatos vt ſi
bi iurent obedientiam.

Ca. Aliqs ꝓmiſit ſoluere
Debitores. vſuras. cuȝ vſure inhibite
ſint in iure canonico ⁊ diuino. q̄rebať vtrū
ille ſit cōpellendus ad eas ſoluēdas. Et rñ
deť ꝙ non dȝ cōpelli ad ħ. Si vero iurauit
ſoluere. tunc ꝓpter iuramentū dȝ cōpelli. ⁊
cū vſure ſolute fuerint. creditores ſunt cō-
pellēdi ꝑ cēſurā eccl'iaſticā vt eas reſtituāt
No. ꝙ ſm̄ canones obligatio vſurarū non
tenet. ſed iuramentū ſuꝑ hoc factū tenet et
debet ſeruari. Item vſure reſtitui debēt.

Ca. Quidā. P. noie quā-
Ad noſtrā. dam ſummā pecunie mutu
auit qbuſdā hoibus recipiēdo ab eis quaſ
dam poſſeſſiones ⁊ redditus in pignere p̄
ſtito iuramento ab eis ꝙ ipi. p. ſuꝑ illis nul
lū grauamē inferrent donec ſibi pecuniam
ſoluerent. Anteq̄ȝ de poſſeſſionibus ⁊ red-
ditibus illis ſortē ſuā deduxiſſet. ceperunt
illum coram archiepō moleſtare. ita ꝙ ꝑ ar
chiepm̄ dictus. P. fuit excōicatus. Unde
ſuꝑ his cōqueſtus fuit dn̄o pa. Et ipſe mā-
dat eidē archiepō ⁊ eius cōiudicibus qua
tinus recepta ſufficienti cautōe ab ipſo. P
ꝙ eorū debeat ſtare mādato ipm̄ abſoluāt
poſtmodū cōpellant creditores ſi eſt ita vt
poſſeſſiones ⁊ redditus p̄dictos eidē. P.
reſtituant. qr contra iuramentū ſuū veneřt
nec ſibi moleſtiā inferant vel grauamen do
nec ei pecunia fuerit reſtituta ſicut iurauе
runt. ⁊ cū pecunia fuerit ei ꝑſoluta cōpel-
lant dictū. P. vt quicq̄d recepit vltra ſor-
tem deductis expēſis reſtituat eis qđ ſi nō
fecerit excōicent illū. Nota ꝙ ſufficiens
cautio peti debet ab eo q vult parere man
dato eccleſie. Itē iuramentū ſemꝑ ſeruā
dum eſt etiā factū ſuꝑ vſuris ſoluēdis. licet
ꝓmiſſio vſurarū nō valeat. Itē creditor
nihil vltra ſortē petere pōt. expenſas tñ q̄s
fecit circa pignera pōt deducere.

Ca. Aliquis ꝑ me
Si vero aliquis. tū grauiſſimū com
pulſus fuit renūciare beneficiū ſuum. iura-
mēto interpoſito de eodē vlteri⁹ nō repetē
do. ⁊ ſic ille cōpulſor retinuit ſibi bn̄ficiū il-
lud. Queriť quis illorū debeat beneficiū il
lud habere an alter eorū vel neuter. Rn̄det
pa. ꝙ nō eſt tutū alicui venire contra iura-
mentū ſuū niſi illud tale ſit qđ ſeruari non
poſſit ſine ꝑiculo anime nec pa. vult alicui
dare materiā contra iuramentū ſuū veniē-
di. ne auctor ꝑiurij videať. tñ in ro. ec. a plu
ribus ro. pon. factū eſt ꝙ clerici q coacti be
neficiū ſuū abiurarunt. de iuramento bene
ficiū abſolutōis meruerunt. ⁊ ad coercen-
dam iniquitatē illorū q illos iurare cōpule
rant ꝑmiſſi ſunt eadem beneficia obtinere.
Nota ꝙ iuramentū ſemꝑ eſt ſeruandū dū-
modo in obſeruatōe ipſius periculū anime
nō vergat. Itē pa. nec etiā aliqs debȝ eē
auctor ꝑiurij nec dare alicui materiā peie-
randi. Itē a tali iuramento ꝑ metū p̄ſti
to quis abſoluiť ſi petat ⁊ conſtiterit ꝙ ta-
liter iurauerit aliter nō abſolueret.

Caſus. Quidā abbas
Ex reſcripto. treuereñ. monaſterij re
cepit q̄ndam ſummā pecunie. viij. milium

ſolidorum a petro creditore qui cum abba
te ⁊ fratribus quandā conuentōnē fecit ad
hoc vt illa conuentio ſeruareť. abbas quoſ
dam de monachis ſuis obſides dedit qui
iurauerunt cōuentionē illam ſeruare. ita ꝙ
ſi illi obſides deficerent alij monachi in ob
ſtagio loco illorū ponereńť. ⁊ ſi monachi ħ
nō ſeruarent. abbas dedit fideiuſſores. xv.
et eius vxorem. qui ſimiliter fidē p̄ſtitiſſe
dicuńť. Abbas ⁊ monachi venire volebāt
contra ꝓmiſſionē ⁊ conuentionē ſuam. Si
gnificatū fuit hoc dn̄o pa. Unde ipſe man
dat quibuſdā quatinus abbatem ⁊ mona-
chos ⁊. xv. ⁊ eius vxorem moneant vt con
uentionē illam faciant obſeruari ſicut iura
uerant. alioquin abbati ⁊ monachis ingreſ
ſum eccleſie interdicant. ⁊ in terra p̄fati.
xv. ⁊ eius vxoris diuina officia prohibeant
celebrari vſq; ad ſatiſfactionē condignam.
Nota monachos obſides dari poſſe. Itē
iuramentum ſemper ſeruandum eſt dum-
modo ſine periculo anime poſſit ſeruari.
Item propter delictū alicuius poteſt ter-
ra eius interdici.

Caſus. Guil. clericus ꝓ
Querelam. miſit iuramento interpo-
ſito. R. clerico linconieñ. ſe ſoluturū annu
atim ipſi. r. duos biſantios noie eccleſie de
ſcatan. ſed ꝑ biennū in ſolutione penſionis
ceſſauit. Propter quod dictus. R. cōque
ſtus fuit dn̄o pa. Suꝑ hoc ſcribit pa. iudi-
cibus dicens ꝙ nō mereńť eccleſias rege-
re qui ſunt crimine ꝑiurij irretiti. vnde mā
dat pa. quatinus ſi conſtiterit dictū. G. cō
tra iuramentū ſuū ceſſaſſe in ſolutione pen
ſionis nō neceſſitate ſed voluntate. ab ipſa
eccleſia ipm̄ remoueant ⁊ eam p̄fato. R.
reſtituant. Nota ꝙ periuri eccleſias re-
gere nō debent. Item cum aliquis ceſſat
in ſoluti⁹ne cēſus. ꝑ biennū amittit rei de
tentionē ⁊ res dn̄o reſtituiť. Itē neceſſi
tas excuſat a ꝑiurio.

Ca. Monachi ſeu viri reli-
Tua nos. gioſi habent aliq̄ñ p̄ntatio-
nem in eccleſijs a quibus certam ꝑcipiunt
penſionē. cum ipſi eligunt clericos ad eaſ-
dem eccleſias conſtringunt eos iuramēto
ad maiorem penſionē ſoluto ꝑſoluendam.
vel p̄ſtandū aliquid preter ſolitam pēſio
nem. cum vero ep̄i eos inſtituunt. iurāt ꝙ
penſionē annuam nō augebunt. queriť hic
quod iuramentū ſit ſeruandū. Reſpondet
papa ꝙ poſterius iuramentū rōne ⁊ aucto
ritate lateraň. concilij iuuať. ⁊ ideo primo
p̄iudicat quod de cupiditate proceſſit. Ue
rumtñ iuſtum eſt vt clerici illi ꝓ ꝑiurio qđ
vitare nō poſſunt. ab eccleſijs perpetuo re
moueańť. Nota ꝙ penſio annua augeri
nō debet. Item ſi quis duo fecerit iura-
menta quod maiori iuuať rōne eſt obſeruā
dum. Item temerariū iuramentū repel-
lit ab eccleſia.

Caſus. Quidam ep̄i
Cum quidam. de ſardinia receperť
a quibuſdā creditoribus quandā pecunie
quantitatē. ⁊ iurauerunt illam ad certū ter
minū ꝑſoluere. quod facere contēpſerunt.
queriť quid ſit iſtis ep̄is faciendū ꝓ eo qđ
contra iuramentū venerunt. Rn̄det pa. ꝙ
in ipſis tanto grauius eſt vindicandū quā-
to maiori dignitate precellūt. ⁊ qr eorū ex-
emplo alij ad ſimilia ꝓuocańť. Illi vero
Quidā iurauerunt non loqui patri vel ma
tri. ſorori vel fratri. nec aliquod ſubſidium
impartiri eiſdem. Diciť ꝙ iſti ab iſto illici-
to iuramento ſunt abſoluendi iniuncta eis
penitentia ꝓ eo ꝙ male iurarunt. Nota
ꝙ plus debent puniri maiores q̄ȝ minores
Item factum maiorū trahiť a minoribus
in exemplū. Item iuramentū licituȝ non
obligat ⁊ ad cautelam a tali iuramento qs
abſoluitur.

Caſus. Prior cu-
Sicut ex litteris. iuſdam monaſterij
iracūdie calore cōmotus iurauit ꝙ in clau
ſtro eiuſdem monaſterij in quo ꝓfeſſionem
fecit decetero cum. G. monacho nō mora
retur. Abbas ſuus dubitauit ſuꝑ hoc. Cō-
ſuluit papam. Et ipſe reſpondit ꝙ nō licu-
it illi monacho temerariū facere iuramen-
tum contra fidem ſue ꝓfeſſionis ⁊ ſue ſta-
bilitatis ꝓpoſitum. vnde mandat eidem ab
bati. vt talem p̄niam ſibi iniungat ꝙ alij il-
lius exemplo deterriti ſimilia ꝑtimeſcant ⁊
in clauſtro quod abiurare nō potuit ſtabili
tate perpetua ſuaȝ p̄niam agat. Nota ꝙ

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

temerarium iuramentū nō eſt ſeruandum.
Item iuramentū contra profeſſionē ⁊ ſta-
bilitatem ꝓmiſſam nō tenet. Item pena
vnius debet eſſe metus multorū.

Caſus. Clemēs papa ter

Veritatis. cius induiſit Guill. regi ſi-
cilie vt ipſe nō teneret ſibi preſtare iuramē
tum fidelitatis ꝓ regno ſicilie ita tñ ꝙ per
hoc nō fieret ſibi vel ſucceſſoribus ſuis pre
iudiciū quominus ſibi ⁊ ſucceſſoribus ſuis
heredes ſui fidelitatē facere tenerent. Su-
per iſta indulgentia queſtio mota fuit in p̄
ſentia regis vtrū ſinguli heredes regis ſin
gulis ſucceſſoribus clementis deberent p̄
ſtare fidelitatē. Duo cardiales legati apo
ſtolice ſedis indulgentiā illam ſic interpre
tati fuerunt ꝙ heredes regis tenebant p̄-
ſtare fidelitatē dño pa. clementi ⁊ ſucceſſo
ribus ſuis ꝑ iuramentū. quo preſtito alijs
iurare poſtmodū minime compellant. Cō
ſultus fuit pa. ſuꝑ illa interpretatiōe. ⁊ ipſe
reſpondit vt heredes regis poſtq̄ ſic iura-
uerint ſucceſſoribus ſuis iurare nō compel
lant. tñ ita tenent eis ſeruare fidelitatē ac
ſi iuraſſent. hanc formā habuiſti. ē. e. Egō.
N. hec colligunt ex antiqua decre. No. ꝙ
iuramētū fidelitatis tranſit ad ſucceſſores
q: hoc actū fuit expreſſe. Item licet vaſal
lus nō iuret fidelitatē ſucceſſoribus dñi. te
net tñ eis eſſe fidelis ac ſi iuraſſet.

Caſus. Quidā iura-

Verum in ea. uerunt inuiti ⁊ cōpul
ſi ꝓ vita ⁊ rebus ſuis ſeruandis. querebat
an iſti indigeant abſolutōe. an ipo iure ſint
abſoluti. Reſpondit pa. ꝙ nihil dicit hic a
liud q̄ anteceſſores ſui dixerūt qui taliter
iurantes abſoluerunt. Verumtñ vt aufera
tur materia peierandi nō eſt eis dicendum
vt iuramenta nō ſeruent. ſed ſi ea nō ſerua-
uerint nō ſunt ꝓpter hoc tanq̄ ꝑ mortale
crimen puniendi tanq̄ ꝓ directo periurio
Nota ꝙ iuramētū metu extortum eſt obli
gatorium ex quo aliqui a tali abſoluuntur.
Item ſi quis tale iuramentū nō ſeruet de-
bet puniri non tanq̄ ꝓ directo periurio et
voluntario. Item tranſgreſſio huius iu-
ramenti nō dicit ſimpliciter mortale pecca
tum. Item metus iuſtus penā attenuat.

Caſus. Quidam venetus

Veniens. nomine alanus habuit ver-
ba cum. M. mauricū. ⁊ conuitia inter ſe in
ferēdo. propter quod ille. A. graues inimi
cicias dicit incurriſſe. quidā amici vtriuſq;
partis volentes eos reducere ad concordi
am ſuggeſſerūt illi. A. vt in ſatiſfactionē in
iuriarū iuraret ſtare mādatis. B. L. et. M
conſanguineis ipſius. Ille non credens ſe
tale quid feciſſe propter quod aliqđ graue
deberet ſibi imponi iurauit ſtare mandatis
illorū. ipſi preceperunt ei ſub debito iuramē
ti ꝙ nunq̄ curiā ducis intraret niſi qñ om-
nes generaliter vocarent. Iſte recepto ta-
iniquo mandato acceſſit ad pa. exponens
ſibi predicta adijciens ꝙ erat conſiliarius
ducis ⁊ pluribus eccleſijs quarum erat ad
uocatus iuramento tenebat in iure ſuo ad
eſſe. ⁊ nullo modo taliter iuraſſet ſi manda
tum contrariū ſibi preſciuiſſet. Unde ſuꝑ
hoc ſcribit papa illis tribus ciuibus vene-
tis dicens ꝙ ipſe ſuper hoc ſcribit patriar
che grandeū. vt ſi mandatū illud priori iu-
ramento licite facto repugnet ipſum aucto
ritate pa. denunciet nō ſeruandū. Nota
ꝙ cum aliquis alicui ſimpliciter aliquid iu
rat mandatū debet eſſe ydoneū nō iniquū
vt hic patet. alˀs relaxat mandatū. Item
iuramentū contrariū alij iuramento licite
facto ſeruandū nō eſt.

Caſus. Aliquis iurauit defen-

Breui. dere ac ſeruare pro poſſe ſuo iu
ra alicuius eccleſie. eccleſia requirit ipſum
neceſſitate imminente ſub debito iuramen
ti. ipſe appellat. querit vtrū incurrat periu
rium ſi eccleſiam nō defendat. an pretextu
appellationis a periurio excuſet. Reſpon-
det pa. ꝙ in hoc articulo appellatio nō ex-
cuſat illū a periurio imo piurij reatū incur
rit niſi difficultas ſiue neceſſitas iuſta excu
ſet propter quā non poſſit eccleſie ſubueni
re. Nota ꝙ appellatio fruſtratoria nō ex
cuſat aliquem ab eo quod facere tenetur.
Itē neceſſitas ſiue impoſſibilitas excuſat a
periurio.

Caſus. Quidam conſiliarij

Quanto. regis aragonū imo potius
deceptores induxerūt ipm vt iuraret irre

quiſito aſſenſu populi vſq; ad certū tp̄s pa
tris ſui conſeruare monetā que circa mor-
tē eiꝰ legitio pondere fuerat diminuta. ita
ꝙ graue ſcandalum in populo ortum erat.
Hoc intellecto rex ꝙ indiſcrete fecerat re-
uocare volebat. et ſatiſfacere populo. Uñ
petijt abſolui ab hmōi iuramento. Pa. ſcri
bit eidem dicens. ꝙ in caſu iſto nō tam eſt
abſolutio neceſſaria. q̄ interpretatio adhi
benda. cum eñ iuramentum illud fecit. aut
credebat monetā illam falſam eſſe. aut legi
timam. ſi falſam. iuramentū fuit illicitum. ⁊
ideo nō ſeruandū. ⁊ pro eo debet illi peni-
tentia indici. ſi vero credebat legitimā. iu-
ramentū licitum fuit. et ideo ſeruandū. Et
papa conſulit illi vt moneta illa reprobata
que diminuta fuerat a legitimo pondere a
lia moneta cudat noie patris ſui. ⁊ illam re
ducat ad legitimū ſtatum quē habuit tpe
patris ſui meliorem ⁊ ſic iuramentū ſerua-
bit. Verumtñ ſi credebat monetā diminu-
tam qñ iuramentum illud p̄ſtitit ⁊ ſua eum
conſcientia remordet confiteat peccatum
ſuū ⁊ ꝓ illicito iuramento penitentiā agat.
Nota ꝙ iuramentū aliqñ recipit intepreta
tionē vt hic patet ⁊ ꝙ aliqñ requirit abſo-
lutionē. Itē iuramentū nō eſt vinculū ini
quitatis ⁊ ad licita et honeſta ſemꝑ debet
referri. Item iuramentū illicitū non eſt
ſeruandum.

Caſus. Quidā ciuis tu-

Venientes dertinus. S. noie conuē
tus fuit ab aduerſario ſuo corā iudice ciui
tatis ſuꝑ quibuſdā poſſeſſionibus. Iudex
auditis meritis cauſe. condēnauit ipm ad
reſtitutionē rerum petitarū. Ab illa ſenten
tia appellauit ad dñm papā. Conſules ci-
uitatis nō obſtante appellatione ſnīam il-
lam executioni mādarunt inducētes acto-
rem in poſſeſſionem rerum de quibus que
ſtio vertebat. Suꝑ hoc appellans conque
ſtus fuit dño pa. cui ſubeſt ciuitas illa quo
ad tpalem iuriſdictionē. Unde ipſe conſuli
bus ⁊ populo tudertino mandauit vt poſ-
ſeſſionē ipſam reſtituant appellanti. alioqn
nouerint ꝙ ipſe mādauit micerino epo vt
eos ad id eccle. cen. compellat. cuius nego
cij occaſione p̄mittit pa. que precedunt di

cens ꝙ ipſi tenent humiliter ⁊ deuote ap
pellationibus ad ſe. ap. interpoſitis defer-
re. quia etiā leges ſeculares poſt ſnīam be-
neficiū appellationis nō denegant aggra-
uatis ſed ipſi ſnīas appella. ſuſpenſas exe-
quunt. Cōſules tudertini ſe ſuꝑ hoc excu-
ſabant in p̄ñtia pa. dicentes. ꝙ cum aliqui
vocant ad officium cōſulatus iurant ꝙ ſu-
per mutuis ⁊ plagiarijs iudicabunt ſm cō
ſuetudinē ciuitatis. ⁊ infra. xxviij. dies ſen
tentias exequent. Unde ſaluo hmōi iura-
mento nō poterant deferre appellationibꝫ
Sed contra iſtam excuſationē dicit pa. ꝙ
iudices iurant iudicare ſm leges. ſicut con
ſules iſti iurant iudicare ſm conſuetudinē
ciuitatis ſue. ⁊ iō ſicut iudices poſſunt gra
uare ſubditos contra leges ſic et conſules
iſti poſſunt contra conſuetudinē ſuos ſub-
ditos aggrauare. Unde p̄cepit eis quati-
nus appellationibus ad ſe. ap. interpoſitis
deferant hūiliter ⁊ deuote cum iuramentū
illud eos excuſare non poſſit in quo ius ſu
perioris intelligit exceptū. Nota decre.
iſtam ad plura argumenta. primo ad illud
ſnīa diffinitiua a qua eſt appellatū nō debꝫ
executioni mādari. quod ſi fiat executō de
bet reuocari vt hic patꝫ. ⁊ ideo deferre de
bet iudex appellationi ⁊ nihil innouare ea
pendente. Item in iuramento ſemꝑ ius
ſuperioris intelligit exceptū et cuiuſcunq;
alterius q: iuramentū factū in preiudiciū
alterius nō valet cum illud obſuari nō poſ
ſit. Item iuramentū ꝑſonale eſt.

Ca. Quidā

Ad noſtram noueris. ciues piſani
J. et. G. cuidam vſurario. P. noie multas
ꝑſoluerunt vſuras iuramento interpoſito.
ꝙ nec ꝑ ſe nec per alium p̄dictas vſuras re
peterent. vel apud eccleſiaſticū iudicem vl'
etiam ſecularē ſuꝑ his deponerent queſtio
nem. Creditor poſtmodū condidit teſtamē
tum in quo p̄cepit heredibus ſuis vt omni
bus qui porbarent ſe dediſſe vſuras eidem
ipſas eis reſtituerent. Sed dicti. J. et. G.
nō audebāt repetere vſuras propter hmōi
iuramentū. ⁊ heredes nō ſatiſfaciebant eiſ-
dem. Peruenit hoc ad noticiam dñi pape
vñ mandat piſano archiepo quatinus ſub

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

pena excõicationis publice in eccleſia ꝓpo nat vt qui ſuꝑ hoc veritatē nouerint proce dant ad teſtimoniū ꝓferendū. ⁊ ſi conſtite rit de p̄miſſis cōpellat heredes illius ꝑ cē. ecc. vt vſuras quas pater illorū a predictis recepit reſtituant vniuerſas. Nota ꝙ hic recipiunt̄ teſtes lite nō conteſ. q2 ꝓcedeba tur in modū inq̄ſitionis ſiue denunciatōis et ex officio iudicis. Itē q̄ non pōt agere ꝓpter iuramentū pōt denunciare. Itē a liq̄d cōcedit̄ vna via. ⁊ alia denegat̄. Itē vltime volūtatis executio ſpectat ad eccle ſiam ſi heredes exequi noluerint.

Ca. Archiep̄s neapoli

Ad noſtram. tanus quaſi ꝑ extorſio nem p̄ſtitit iuramentū ꝙ in omni cā ſerua ret ordinē iudiciariū. dubitauit archiep̄us vtrū in notorijs ordinē iudiciariū ſeruare deberet p̄textu illius iuramenti. Reſpon dit pa. archiep̄o ꝙ ſm canones manifeſta nō indigent accuſatione. nec in eis ordo iu diciarius ſeruādus eſt q̄ debet in cauſis a lijs obſeruari. nec archiep̄s habebat in mē te qn̄ iurauit modo p̄dicto vt ꝓpterea ve niret contra canonicas cōſtitutōes. alioq̄n nō iuramentū ſed periuriū extitiſſet. nec ali quo modo eſſet ſeruādum. Vn̄ papa beni gnius interpretat̄ illud iuramentū ita ꝙ ſit conſonū iuri. dicit enī ꝙ in manifeſtis ⁊ no torijs rōne predicti iuramenti nō tenet̄ ſer uare ſubtilitatē ordinis iudiciarij. q2 in his ꝑ omnia ſeruare nō debet. vn̄ ſi quis ſubti liter intelligat de ordine iuris vt in p̄miſſis nō debeat ꝑ omnia iudiciariū ordinē ſerua re. tn̄ bene poſſet intelligi ꝙ iurauit ſm re ctum intellectum vt in omnibus cauſis or do iudiciarius obſeruet̄ in illis videlicet in q̄bus eſt ordo iuris ſeruandus. ſi archiep̄s ſic fecerit ⁊ iuramētū ſeruabit ⁊ iura cano nica nō offendit. Nota ꝙ manifeſta accu ſatione nō indigent. Itē iuramentū con tra canones p̄ſtitū nō tȝ. Itē iurare cōtra ius nō iuramentū ſed potius periuriū eſt. Item iuramentū directe ſeruari pōt vel ꝑ interpretationē ſeruandū eſt. Itē in du bijs benigna debet fieri interp̄tatio. Itē in notorijs ꝑ omnia ordo iudiciarius nō ē ſeruandus. Itē ar. ꝙ verbū generale nō eſt generaliter intelligendum.

Caſus. Dñs pa.

Ea te credimus. mādauit archiepi ſcopo turicano quatinus noīe romane ec cleſie iuramentū fidelitatis exigeret ⁊ reci peret a iudice kalaritano ꝓ ipſo iudicatu. Iudex ille requiſitus noluit iuramentū il lud exhibere. aſſerēs ꝙ illud preſtiterat pi ſano archiep̄o ſaluo eccleſie roma. hono re. Papa hoc intelligens ſcribit ſuꝑ hoc iu dici ſupradicto dicens ꝙ non remittit̄ de bitum ſed auget̄. cum alicui ſoluit̄ quod a lij eſt p̄ſtandum ſed cum iuramētū illud ec cleſie ro. dictus iudex p̄ſtare tenet̄. ſi iura mentū iam preſtitū contrarium reputet illi quod dño pa. p̄ſtare tenet̄. primū illicitum eſt. ⁊ illo nō obſtante illud p̄ſtare debet q̄d ab eo petitur. ſi vero primū iuramentū nō eſt contrariū preſtando iuramento. illud ſi ne mora preſtare debet. Nota ꝙ nō re leuat̄ a debito qui alij ſoluit quod alij debȝ Item cum duo iuramenta contraria ſunt videndū eſt quod magis ſit licitum altero reiecto illud ſeruetur.

Caſus. Filie quinta

Quintauallis. uallis venerūt ad ver ba cū quibuſdā mulieribus alijs ⁊ eis mul tas iniurias irrogarūt. ꝓpter quod dictus quintauallis iurauit ſtare mandatis illarū. que tale fecerunt illi mādatū ſub debito iu ramenti. ꝙ ſi aliq̄n filij aut filie aut vxor il lius aliquod factū vel verbū contumelioſū mulieribus illis obijcerēt idem quintaual lis filios ⁊ filias exheredaret ⁊ vxorem a ſe remoueret. Quintauallis recepto tam ini quo mādato ſignificauit hoc dño pa. Vn de mandat ep̄o alatrino quatinus p̄dictis mulieribus iniungat vt mandatum illud re uocent cum licitum fuerit iuramentū ⁊ mā datum illicitū. alioquin denunciet illū non teneri ad obſeruandū hmōi mandatū. No ta ꝙ cum aliquis ſimpliciter iurat ſtare mā datis alicuius licitum debet eſſe mandatū alioquin mandatum non ligat.

Caſus. Quidā. B. nomine

Tua nos. et. A. vxor eius adinuicem iurauerunt ſe nunq̄ꝫ mutuo petituros que ſiuit ordinarius quid ſibi ſuꝑ hoc eſſet agē dum. Mandat pa. eidē quatinus vtrunqȝ inducat ad continentiā obſeruandā. quod ſi facere voluerint ⁊ eam ſeruare maneant ſeparati. alioquin compellat̄ mulier ad vi rum redire. cuȝ iuramentū illud temerariū fuerit ⁊ vterqȝ illorum adulteriū commiſit. Nota ꝙ iuramentū nō p̄iudicat matrimo nio ſed econuerſo matrimoniū preiudicat iuramento. j. de ſponſalibus. c. pe. Item paria delicta mutua cōpenſatōe tollunt̄.

Caſus. Quidā

Quemadmodum. iurauit ſe duc turū aliquā in vxorē que poſt iſta ſpōſalia ſic contracta fuit fornicata. querit̄ an tene atur eam ducere in vxorem p̄textu huius iuramenti. Rn̄det pa. ꝑ ſimile ⁊ quaſi a ma ori ſi vir iuraſſet mulieri qn̄ contraxit cum illa ꝙ eam ſemꝑ ꝓ legitima teneret vxore. eam nō poſſet dimittere pro fornicatione quā ante contractū matrimoniū cōmiſiſſet ſed ſi poſt contractū matrimoniū ⁊ p̄ſtitū iuramentum fornicatur dimittere eam poſ ſet nō obſtante hmōi iuramento. q2 in illo talis conditio ſubintelligebat̄ ſi illa contra legem matrimonij non peccaret. Eodē mō ſi aliquis iurauit ſe ducturū aliquā in vxo rem nō poteſt ei fornicationē opponere p̄ cedentem. ſed ſubſequentē vt eam ducere nō teneat̄. quia in illo iuramento talis de bet conditio ſubintelligi ſi illa contra legē deſponſationis nō venerit. alioquin ſi poſt tale iuramentū fieret publica meretrix eaȝ ducere teneret̄. q̄d eſſet prorſus abſurdū. et hoc ꝓbat ꝑ locum a maiori. ſi vir poſt cō tractum matrimoniū ꝓpter fornicationem dimittere poteſt vxorem. multo fortius an̄ coniugiū celebratū ꝓpter fornicationē ſpō ſus pōt nō admittere ſponſam. q2 turpius eicitur q̄ꝫ nō admittit̄ hoſpes. nec obſtat iu ramentū in aliquo iſtorū caſuū q2 iuramen tum illud tale eſt ꝓpter cōditionē ſubintelli gendam quod pōt ſeruari ⁊ nō ſeruari ſine tranſgreſſione iuramenti. Preterea ſi poſt hmōi iuramentū mulier fieret leproſa vel ꝑ alitica vel naſum amitteret vel quicq̄ꝫ tur pius ei contingeret nunquid teneret̄ eam ducere in vxorem. Rn̄detur ſi eſſet vxor de p̄ñti eam dimittere non poſſet. ſi ſponſa de futuro eam ducere nō teneret̄ q2 multa im pediunt matrimoniū contrahendū q̄ nō di rimunt iam contractū. Illud antē. In. §. iſto alia queſtio ponit̄ que talis eſt. Aliq̄s iurauit ꝙ ſuꝑ nullo crimine accuſaret vxorē querit̄ an iſtud iuramentū eſſet ſeruādum. Rn̄det pa. ꝙ iuramentū tale temerariū eſt q2 ſi mulier fieret infidelis ⁊ nollet cohabi tare viro ſine cōtumelia creatoris vel illum traheret ad mortale peccatū. debet ſtatim illam accuſare apud iudicē ſuū. ⁊ niſi ſe cor rigat illā dimittere debȝ ſm canones. Sed ſi iurauit expreſſe ꝙ eam ſuꝑ adulterio nō accuſaret nunq̄d debet ſeruari hoc iuramē tum. ⁊ videt̄ ꝙ nō. q2 dicit ſcriptura. patro nus eſt turpitudinis q̄ crimen celat vxoris et in euangelio dicit̄. ſi primo ⁊ ſcd̄o corre cta ſe nō emendat dicendum eſt eccleſie vt tanq̄ꝫ ethnica ⁊ publicana poſtmodū euite tur. Sed contrariū videt̄ ꝙ ſit ſeruandum. quia nō ſolum ſepties ſed ſeptuageſies ſe pties dimitendū eſt vxori peccanti. Rn̄det papa ꝙ in hoc caſu tutius eſt ꝓpter iuramē tum vt eam nō accuſet ad diuorcium cele brandū. ſed denunciare debet illam ad pe nitentiā ꝑagendā. Nota ꝙ in iuramēto honeſte conditōes ſubintelligunt̄ q̄uis nō opponant̄. Item nō poteſt q̄s reprobare vxorem quā approbauit ex cā p̄cedēti ma trimoniū vel ſponſalia. Itē multa impe diunt matrimoniū cōtrahendū q̄ non diri munt iam contractū. Item matrimoniū de p̄ñti nullo caſu ſuꝑueniente diſſoluit̄ ni ſi an̄ carnalē copulā ꝓfiteat̄ alter. Itē ſi q̄s iurat ſimpliciter nō accuſare vxorem te merariū eſt iuramentū. Item ſi q̄s iurat nō accuſare vxorem de adulterio. ſ[er]uandū eſt iuramentū. tn̄ debet eam denunciare vt peniteat. q̄d ſi nō fecerit poterit eam dimit tere ⁊ ita alia via conſequit̄ intentionē ſuā et alia denegat̄. Item q̄ nō poteſt accuſa re poteſt denunciare.

Ad finem capituli col

Et ſi chriſtus. lige caſum et cau ſam conſtitutionis huius decre. Abbas ⁊ mo nachi caſtilionis habebant cauſas ꝓ mona ſterio ſuo. dubitabant vtrum liceret eis fer re teſtimoniū ⁊ iurare ꝓ cauſis monaſterij

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ſui. Et videbaẜ eis ꝙ nō deberent iurare.
Primo auctoritate euangelij dicentis. ſit
ſermo veſter eſt eſt. nō non. qđ amplius eſt
a malo eſt. Itē iacobus apl'us videẜ ꝓhibe
re iuramentum dum dicit. Ante omnia fra
tres mei nolite iurare Dñs papa cōſultus
rñdit primo auctoritate euangelij ⁊ eam ex
ponit dicēs. Sit ſermo veſter eſt eſt. nō nō
vt affirmatio vel negatio ſicut procedit ex
ore ita ꝓcedat ex corde. tñ qꝛ malicia hoim
faciēte nō crediẜ de facili ſimplici affirmati
oni vel negationi. ideo adiūxit qđ amplius
eſt a malo eſt. illud amplius. ſ. iuramentum
non eſt malum. ſed a malo illius q non vult
credere niſi iureẜ. ⁊ eſt pena illius nō culpa
Et licet dñs videaẜ ꝓhibuiſſe iuramentum
non tamen ꝓhibuit iurare ꝑ creatorem ſed
ꝑ creaturā. Vñ cū ꝑmiſit nolite iurare om-
nino. ſtatim ſubiunxit. neqꝫ ꝑ celum. neqꝫ ꝑ
hieroſolimā. tñ ſi iureẜ ꝑ creaturā ſuandū
eſt iuramentū dūmodo licitū eſt ꝙ iuratur
Scđo rñdit auctoritati iacobi apl'i dicēs ꝙ
iacobus nō ſimpliciter ꝓhibuit iuramentū
ſed voluntatē iurādi dum dixit. an̄ oia frēs
mei nolite iurare oino. qꝛ nullus debꝫ iura
re ſpontanea voluntate niſi neceſſitate inſtā
te ⁊ tunc licite iuraẜ. dūmodo iuramentū
habeat tres comites. ſ. veritatē. iudiciū. ⁊
iuſticiā. ſed ꝓhibuit iurare ꝑ creaturā. Vñ
dicit apl's hoies ꝑ maiorē ſuū iurant. oſtē-
dens per quem ſit iurandum. i. per deum.
Et ꝙ iurandum ſit in neceſſitate oſtendit
exemplo angeli qui iurauit per viuentem
in ſecula ſeculorū. ⁊ exēplo dñi q legiẜ plus
dixiſſe ꝙ̄ eſt eſt. nō nō. dum dixit. In veri-
tate dico vobis. Si eñ iuramentū malum
eſſet dñs nō iuraſſet. Tercio dẜ qđ quedā
ꝓhibenẜ qꝛ ꝑ ſe mala ſunt. quedā vero ꝓhi
benẜ ex cā. nō qꝛ mala ſint ſed qꝛ ſi fiant fre
quenter inde mala ſequunẜ. ſicut vinū ꝑ ſe
malū nō eſt. ſed ex frequēti ⁊ incauta pota
tione luxuria generaẜ. Vñ dixit apl's. No-
lite inebriari vino in quo eſt luxuria. Sic ⁊
iuramētū ꝑ ſe quidē malū nō eſt. cum ſit cō
firmatio veritatis. ſed tñ ꝓhibeẜ ex cā. quia
ex frequenti ⁊ incauta iuratione ꝑiuriū ſe-
pe contingit. Vñ legiẜ. Vir multū iurans
implebiẜ iniquitate. Sicut paulus cōceſſit
diſcipulo ſuo thimotheo vt vtaẜ modico vi-
no ꝓpter ſtomachum. ſic certe cum exigit
neceſſitas ꝓ reuera licita ⁊ honeſta poteſt
iurari. qꝛ ceſſante cā ceſſat effectus. Vltio
rñdit pa. queſtioni ꝓpoſite. Licet eñ ſint
viri ꝑfecti vt quantūcunqꝫ poſſint iuramē-
tum vitare debeant tñ concedit eis ne pro
pter defectum teſtiū monaſteriū ſuum ſui
iuris ſuſtineat leſionem. vt deficientibus a
lijs teſtibus poſſint in cauſis monaſterij ſui
veritati teſtimoniū ꝑhibere. Nota ꝙ per
creatorē ⁊ nō ꝑ creaturam iurādum eſt. tñ
ſi ꝑ creaturam iureẜ ſeruandū eſt iuramen
tum ſi licitum eſt qđ iuraẜ. Itē in neceſſi
tate iurandū eſt. dum tñ iuramentū habe-
at veritatē iudiciū ⁊ iuſticiam. Item ꝑ iu-
ramentū delatū deciditur queſtio. Item
quedā ſunt ſimpliciter mala ⁊ ideo ꝓhibita
quedā vero ſunt ſimpliciter bona ſed ꝓhi-
benẜ ex cā. Itē ceſſante cā ceſſat effectus
Itē monachi ⁊ clerici deficiētibus alijs te
ſtibus poſſunt ferre teſtimoniū ꝓ eccleſijs
ſuis.

Ca. Vacāte eccleſia
Sicut noſtris. tutertina canonici añ
ꝙ̄ tractatus aliqs habereẜ de paſtoris ele
ctione quedā iuramenta in dannū epālis
iuris fecerunt. poſtmodū vnus ex illis ele-
ctus exiſtit in epm. ⁊ conſecratus eps ipſe
videns ꝙ ex hoc redditus epales diminue
banẜ. queſiuit a pa. vtrū iuramēta illa eēnt
ſeruanda. Papa conſiderans ꝙ iuramen-
tum nō fuit inſtitutū vt iniqtatis vinculum
eſſet. ⁊ iuramenta que cōtra vtilitatē eccle
ſiaſticā attemptanẜ. nō iuramenta ſed ꝑiu-
ria dicunẜ. ꝓ iuratōe incauta fecit ei pniaꝫ
imponi. mādans epo amelieñ. q̄tinus a ca
nonicis illis ſuꝑ ꝑmiſſis veritatē inquirat.
et ſi ita eſſe inuenerit. in ſtatū priſtinū redu
cat quicqd in dannū epālis iuris attēpta-
tum eſſe repererit. Nota ꝙ iuramentū
in damnū eccleſie datū nō eſt ſeruandum.
nec obligat ſed potius ꝑiuriū dẜ. ⁊ de h̄ de
bet penitentia imponi.

Ca. Aliquis alie-
Cum contingat. nauit res dotales
et alias quas donauerat vxori ꝓpter nu-
ptias pñte vxore ⁊ conſentiente alienatōi.

et ne vxori vlterius contra alienationē ve-
niat firmauerat ꝓprio iuramento ꝙ contra
alienationē nō veniret. Poſtmodū matri-
monio ſoluto nituẜ venire in contrarium
Conſultus pa. rñdit ꝙ licet conſenſus mu
lierū nō videaẜ in talibus obligatorius ſm
leges tñ debꝫ mulier ſeruare hmōi iuramē
tum. ne tali ꝑtextu viam cōtingat ꝑiurijs a
periri. Et hoc eſt verum ſi iuramentū tale
ſine vi ⁊ dolo ſponte ꝑſtitum fuit. cum in ꝑ
iudiciū alterius nō redundet nec obſerua-
tum vergat in diſpēdiū ſalutis eterne. No
ta ꝙ iuramentū ꝑualet legi. Item via ꝑ-
iurijs nō debet aperiri. Item iuramentū
ſemꝑ ſeruandū eſt ex quo ſine periculo ani-
me ſeruari pōt. Item iuramentum factū
in ꝑiudicium alterius nō tenet a contrario
ſenſu. Item iuramentū metu vel dolo nō
ligat.

Ca. Quidā. H. noie. et.
Sicut et. J. J. iurauerunt adinuiceꝫ
pacem ſiue treugā inter ſe ſeruare. tandem
dictus. H. mouit bellū contra ꝑdictum. J.
ſpoliando ipm quibuſdā bonis ſuis. Vñ ꝑ
fatus. J. conqueſtus fuit dño pa. qualiter.
H. ipm contra iuramentū veniens ſpolia-
uit petens ab ipſo iuramento ꝙ illi. H. pre
ſtiterat abſolui. Pa. mandat quibuſdā q̄ti
nus ſi cōſtiterit ꝑdictū. H. iniuſte mouiſſe
bellum contra ipm. Inducant ipum. H. vt
reſtituat vniuerſa que ꝑ hmōi violentiā oc
cupauit. ⁊ a ꝑſtito ſibi iuramento abſoluāt
eundem. Quod ſi facere noluerit excōicēt
ipm ⁊ terram eius ſubijciāt interdicto ſi ꝑ
miſſa veritate nituẜ. Iuramentū qđ. J. ſe
aſſerit ꝑſtitiſſe. ipm nō ligat q preſtitit. ſi de
aſſenſu factum eſt vtriuſqꝫ. dum ille cui pre
ſtitum fuerat ſeruare negligit quod ꝓmiſit
Nota ꝙ ea q̄ auferunẜ in bello iniuſto ſunt
reſtituenda. ergo a cōtrario ſenſu. ſi bellū
ſit iuſtum poſſunt licite retineri. Item fi-
des nō eſt illi ſeruanda qui fidem nō ſeruat

Caſus. Clerici iuramēta fide-
Nimis. litatis laicis ꝑſtare nō debent
cum nihil tpale teneant ab eis quia ſeruus
ſuo dño ſtat aut cadit. Nota econuerſo
ſi clericus tenet tpalia a laico debet ei pre-
ſtare fidelitatis iuramentum.

Caſus. Anthiochena eccle-
Petitio. ſia vacante princeps anthio-
chenus timens conſpirationes fieri cōtra
ipm iuramentū extorſit a canonicis anthi-
ochenis ꝙ nō eſſent decetero contra ipm.
Canonici habebant cauſas poſtmodū cō-
tra ipm ꝓ eccleſia anthiochena ⁊ etiam ꝓ
prias. queſiuerunt a dño pa. qualiter ſuper
hoc ſibi ⁊ eccleſie ſue ꝓuiderent ꝓpter iu-
ramentū ꝑdictum. Papa interꝑtatus fuit
ꝑdictum iuramentū canonicos illos nō te
neri hmōi iuramento q̊minus libere ſtare
poſſint contra ipm principē ꝓ defendēdis
iuribus ⁊ honoribus eccleſie ſue et ꝓ ſuis
ꝓprijs coercendo ſe a machinatione ſolū-
modo ꝑ quā ipſe princeps deberet incur-
rere leſionē ꝑſone vel amiſſionē ſui princi-
patus. Nota ꝙ licet iuret vel ꝓmittat a-
liqs alicui ꝙ nō erit contra ipm. tñ nō tene
tur ei contra ſe vel contra eccleſiā ſuaꝫ vel
contra cōitatē ſuā. qꝛ iuramentū nō exten-
diẜ ad hunc caſum. qꝛ cōtra ſe nemo teneẜ
vel contra eccleſiam ſuā. Item a cōſpira
tione principis ꝑ hoc iuramentū canonici
aſtringuntur.

Ca. Quidā. G. noie impe
Ex litteris. trauit lr̄as ſuꝑ reſtitutōne
vſurarum cōtra. E. ad archidiaconū ⁊ ma
giſtrū. G. canonicū tulleñ. Iudices lite cō
teſ. receperunt teſtes ꝓductos ab ipſo. G.
ꝑ quos nō potuit conſtare de q̄ntitate ſor
tis. ſed de obligatione pigneris hīi cōſtitit
et ꝑ famā quaſi notoriū habebaẜ ꝙ ipſe. E
ex quadā terra ſibi obligata ſortē ſuā ⁊ am
plius deduxiſſet. Vñ videbaẜ iudicibus vt
iuramentū de veritate dicenda exigereẜ a
partibus vt ꝑ iuramentū conſtaret de ſor-
te. Significauerunt hoc dño pa. Ne ex de
fectu hmōi iuramenti ſuccumbat iuſticia ſi
veritas occulteẜ. mandat pa. q̄tinus cōpel
lant partes ꝑ cen. ec. ad ꝑſtandum hmōi iu
ramentū. Nota in cā vſurarum iuramen
tum de veritate dicenda ꝑſtandum eſſe ſic
in ſpiritualibus cauſis ⁊ ad hoc partes cō-
pelli debent.

Ca. Rex vngarie fecit q̄ſ-
Intellecto. dam alienatōnes in ꝑiudi
ciū regni ſui ⁊ cōtra honorē regis interpo-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ſito iuramento de ipſis nõ reuocãdis. Si-
gnificatũ fuit hoc dño pape. Vñ ſcribit ar
chiepõ coloceñ. ꝛ eius ſuffraganeis ꝛ eidẽ
regi ſup hoc vt alienationes p̃dictas ſtude
at reuocare nõ obſtante iuramento illo. qꝛ
in coronatione ſua iurauit iura regni ſui ꝛ
honorẽ illibata ſeruare. Vñ illicitũ fuit iu-
ramẽtũ ſi qd̃ p̃ſtitit de nõ reuocãdis hmõi
alienationibus ꝛ ideo nõ ſeruandũ. No.
iuramentũ in damnũ regni vel eccleſie p̃ſti
tum illicitũ eſſe ꝛ ideo nõ ſeruandũ ꝛ in cõ
trarium priori iuramento licite p̃ſtito obe-
diendum.

Caſus. Mulier quedã pete-
Mulieri. bat quendã in virum ſuũ et ꝑ
iuramentũ aſſeruit in iure ꝙ ille in eam ma
trimonialiter conſenſerit ꝑ verba de p̃ñti.
Vir hoc negabat. Cum mulier non habe-
ret alias ꝓbationes vir fuit ab eius impeti
tione abſolutus. Querit̃ vtrum iudex de-
beat ei dare licentiã cum alio contrahendi
Rñdet papa ꝙ nõ ne auctor periurij vide
atur. nec debet hoc ei ꝓhibere. ne ſi forte
falſum iurauit matrimoniũ impediret. ſꝫ ẽ
ſue cõſcientie relinquẽda. Nota ꝙ acto
re nõ ꝓbante reus debet abſolui. Item
nullus ꝑ dictum ſuũ debet dare alteri ma-
teriam peierandi qꝛ imputaret̃ ei. Item
relinqui debet quis ſue conſcientie.

Ca. Aliqs clericus iurauit
Clericus. ſe ſeruaturũ ſtatuta edita in
eccleſia ſua. iuramenta taliter p̃ſtito ꝓmiſit
ꝑ id iuramentũ ſe ſeruaturũ ſtatutũ quod-
dam qd̃ poſt p̃ſtitum iuramentum factum
fuit in eccleſia. Querebat̃ vtrum teneretur
ad obſeruationẽ illius ſtatuti ꝑ iuramentũ
prius factum. Rñdit papa ꝙ ex ꝓmiſſione
ſua tenet̃ ſeruare quod ꝓmiſit. ſed nõ ex de
bito p̃ſtiti iuramẽti. Nota ꝙ iuramentũ
nõ extendit̃ ad alia niſi ſup quibus iuratũ
eſt. Item ex ꝓmiſſione aliquis obligat̃.

Ca. Aliqui litigãt co
Iuramentum. ram iudice. iudex de-
fert iuramentũ alteri parti loco ꝓbationis
querit̃ an iſtud iuramentũ ſit de neceſſita-
te p̃ſtandum. Reſpondet papa ꝙ iuramen
tum hoc recuſari nõ poteſt niſi iuſta de cã
qua allegata ꝛ oſtenſa iſtud p̃ſtare nõ cogi
tur. ſed ſi vna pars defert iuramentũ alteri
parti in iudicio illud iuramentum licite po
teſt recuſari vel referri ſi vero aliquis con-
ueniat̃ actione famoſa tunc nõ eſt licitũ re
ferre hmõi iuramentum. Sane. Dicit̃ in
hoc. §. ꝙ ſi actor omnino deficit in ꝓbatio
ne reus debet abſolui ꝗ̃uis nihil ꝓbat ſed
ſi p̃ſumptio ſit pro actore. reo poteſt defer
ri iuramentũ ad tollendam illam p̃ſumptõ
nem ꝛ ſuam innocentiam oſtendendam. ꝛ
hoc verum eſt niſi iudex cõſideratis circũ-
ſtantijs ꝑſonarũ ꝛ cauſe videat iuramentũ
illud deferendum actori. Nota ꝙ iudex
poteſt alteri parti deferre iuramentũ. Itẽ
iuramentũ a parte parti delatum põt recu
ſari ꝛ referri. Itẽ ſi quis conueniat̃ actõ
ne que infamat non poteſt hmõi referre iu
ramentũ. Item reus debet abſolui ſi ac-
tor omnino deficit in ꝓbatiõe. Item qñ
p̃ſumptio eſt ꝓ actore vel ꝓ reo poteſt de
ferri iuramentũ. Item iuramentũ defert̃
habito reſpectu ad honeſtatem perſone ꝛ
quantitatem cauſe.

De exceptionibus.

Titulus. xxiiij.

Caſus. Queſitum fu
Eniqꝫ. it a papa vtrum in ꝑ-
ſonas teſtiũ crimina obijci poſ-
ſunt vt ſic a teſtimonio repellan
tur. quibus ante iuramentũ vel depoſitio-
nes nihil fuerat obiectum. Reſpondit pa.
ꝙ poſſunt opponi diſtinguẽdo in hũc mo
dum. ſi crimina obijciunt̃ teſtibus de qui-
bus nondũ fuerant accuſati ſed tantũ op-
ponunt̃ in modũ exceptionis. crimina illa
probari debent anteq̃ꝫ cauſa ꝑ ſñiam termi
net̃. que ſi ꝓbata fuerint teſtes a teſtimo-
nio repellent̃. qꝛ vt dicunt canones teſtes
abſqꝫ vlla infamia vel ſuſpitione vel macu
la manifeſta in ferendo teſtimonio requirũ
tur. ꝙ ſi ſola crimina de quibus alio tꝑe cõ
uicti vel confeſſi fuerunt in iudicio teſtes
obijciant̃ a teſtimonio repellunt̃. quia eoꝝ
confeſſioni nõ eſt credendũ cõtra alios ni-
ſi prius ſe ꝓbauerint innocentes. Cete-
rum. Quereret aliqs ecce crimina ꝓbata
ſunt cõtra teſtes in modũ exceptõis. nun-

quid debent teſtes puniri pena ordinaria.
Rñdet pa. ꝙ ꝓpter hoc nõ debent puniri
pena ordinaria qꝛ in eos accuſatõ iuris or
dine nõ ꝓcedit ſed ſufficit vt a teſtimonio
repellant̃ p̃cipue vbi crimen qd̃ eis obijcit̃
nõ contingit cãm de qua agit̃. No. ꝙ te
ſtes ſine omni infamia debent eſſe. Iteꝫ
teſtes conuicti vel confeſſi de crimine in
iudicio a teſtimonio repellunt̃. Item nul
lus debet puniri ſine accuſatore. Itẽ ſm
modũ agendi punit̃ aliquis. Hec decre. in
telligenda eſt ꝛ notanda ſm illã. ſ̃. de teſti.
teſtimonium.

Ca. Aliqs eſt excõicatus ma
A nobis. iori excõicatione puta titius.
martinus participauit titio ſciẽter in locu-
tione vel orone. ꝛ ſic martinus eſt excõica
tus minori excõicatiõe. ecce titius accuſat
martinũ. martinus excipit cõtra titiũ dicẽs
ip̃m eſſe excõicatum maiori excõicatione.
titius replicat cõtra martinũ dicens. tu nõ
potes excipere cõtra me qꝛ tu ſciẽter parti
cipaſti mihi in orone vel in locutõe. querit̃
vtrũ martinus poſſit repellere titium a ſua
accuſatõe nõ obſtante replicatõe titij. Rñ-
det pa. ꝙ titius bñ poteſt repelli a ſua accu
ſatione nõ obſtante replicatõe. qꝛ titius re
motus eſt a cõione fideliũ. martinus vero
ſolũmodo a participatione ſacrorũ. No.
ꝙ excõicatus maiori excõicatione repellit̃
ab agendo. ſed minori excõicatiõe ligatus
nõ repellit̃ qꝛ nõ eſt remotus a cõmunione
fidelium.

Ca. Quidã laco
Cuꝫ eccleſiaſtice. bus noie fuit in-
ueſtitus ꝑ dñm pa. de quadã p̃benda vacã
te in nouariciũ. eccleſia. ꝛ de mãdato ipſius
incorꝑalem poſſeſſionẽ ipſius p̃bẽde indu
ctus. q̃ꝫ nõ ꝑmittebant eũ nouarieñ. cano-
nici poſſidere. H̃ ꝓpoſuit iacobus p̃dictus
in p̃ñtia dñi pa. Econtra pars capituli ex-
ceptionẽ quandã ꝓpoſuit cõtra ip̃m vide-
licet ꝙ in alia eccleſia bñficiũ obtinebat. Il
le replicauit cõtra eos ꝙ ipſi plura bñficia
in pluribus eccleſijs obtinebãt. Innoc. co
gnita veritate. mandat lauduñ. epõ quati-
nus dictũ iacobũ faciat p̃bende illius paci
fica poſſeſſione gaudere de qua fuit ꝑ. C.
inueſtitus nõ obſtãte exceptõe p̃dicta quã
nõ poſſunt ei obijcere cũ ꝛ ipſi varia benefi
cia in diuerſis eccleſijs habere noſcantur.
No. ꝙ q ſimili impedimento laborat nõ p̃t
illud alij opponere. Itẽ exceptio excepti
one ſiue replicatione tollitur.

Ca. Quidã malicioſe di
Paſtoralis. latorias exceptiões ꝓpo
nebant vt cauſarũ terminatio differret̃. ad
iſtorum maliciã cõpeſcendã ſtatuit papa vt
infra certũ tp̃s aſſignandũ a iudice oẽs di-
latorie exceptões ꝓponant̃. ita ꝙ ſi partes
poſt terminũ aliquas voluerint ꝓponere
quas in termino nõ fuerint ꝓteſtate nulla
tenus audiant̃ niſi de nouo poſt terminuꝫ
exorta fuerit. vel niſi ille q eã opponere vo
luerit fidem faciat iuramento ſe poſt termi
nũ ad illius noticiam ꝑueniſſe. Nota ꝙ
iudex poteſt ſtatuere terminuꝫ ad dilatori
as ꝓponendas. nec poſtmodũ poſſunt ꝓ-
poni niſi in tribus caſibus hic contentis. ſ.
ſi fuero ꝓteſtatus. ſi de nouo mihi compe
tat. vel ſi iurem poſtmodum eam ad meam
noticiã ꝑueniſſe. Itẽ que de nouo emer
gunt nouo auxilio indigẽt. Item ꝑ iura-
mentũ ꝓbat̃ conſcia alicuius. Item nota
hic caſum vbi iuramento vnius credit̃ in p̃
iudicium alterius.

Ca. Inter priorẽ ꝛ conuen-
Cũ inter. tum de argẽtolio ex vna par
te ꝛ. S. nobilem virũ pictanieñ. dyoc. ex al
tera controuerſia ſup quibuſdã damnis et
rebus alijs vertebat̃. Partibus coram de
legatis iudicibus ꝓpter hoc conſtitutis. ꝓ
curator ipſius nobilis excipiendo ꝓpoſuit
ꝙ duos de iudicibus habebat certa rõne
ſuſpectos. Procurator monaſterij allega-
uit ꝙ cum nobilis excõicatõnis vinculo te
neret̃ aſtrictus exceptionẽ hmõi ꝓponere
nõ valebat. Iudices conſuluerũt dñm pa.
et ipſe rñdit ꝙ ipſi nobili quelibet legitima
defenſio reſeruat̃ in iudicio. ꝛ p̃cipue iudi
cis recuſatio. cum ꝑiculoſum ſit ſub iudice
litigare ſuſpecto. ꝛ ap̃lica ſe. iudicibus ſu-
ſpectis cãm ex certa ſñia nõ cõmittit. vnde
nõ conſiderat̃ fauor excõicati ſed equitas
iudicantis. ꝛ abſurdum eſſet vt reo contra
actorem defenſionis copia deneget̃. qꝛ ſic

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

condēnareť qui deberet abſolui aliq̄n. nec excōicato deneganda eſt abſolutionis ſnīa q̄n eſt in cā abſolutionis. ⁊ ſi condēneť pōt appellare ſi contra iuſticiam fuerit condemnatus. ⁊ eadem rōne alia ſuffragia in vuo ⁊ eodē iudicio ñ deneganť eideꝫ. Sed excōicatus reconuenire actorē nō poteſt ne qđ in defenſionē ſuſtineť ad impugnandū extendať. Nota ꝙ periculoſum eſt litigare ſub iudice ſuſpecto. Item in iudicijs eqtas ſeruāda eſt ⁊ nō fauor. Item iudiciū claudicare non debet. Item excōicatus poteſt appellare ⁊ omnis legitima defenſio eſt illi ſalua in iudicio. ſed agere vel recōuenire nō poteſt. Item fauorabiliores ſunt rei ꝗ̄ actores.

Ca. Eṗs ſabiñ

Cum venerabilis habebat cauſaꝫ cum mōaſterio farſeñ. ſuꝑ eccleſia ſancti viti coram auditoribus vtriqꝫ parti cōceſſis Petebat ſabineñ. eṗs ipſam eccleſiā a monaſterio farſeñ. cum poſſeſſionibus ⁊ pertinentijs ſuis dicens eandem tam in tp̄alibꝫ ꝗ̄ in ſpiritualibus ꝑtinere ad eccleſiaꝫ ſabineñ. Procurator monaſterij nondum eṗi intentione fundata preprope ſic rñdit. ꝙ et ſi eccleſia predicta olim fuerit eccleſia ſabineñ. ſubiecta. eam tñ eṗs nō poteſt petere cum ex cauſa ꝑmutationis monaſteriuꝫ eam obtineat. ad hoc probandum quoddā exhibuit inſtrumentum. in quo prima facie contineri videbať ꝙ theodoſius eṗūs cuꝫ aſſenſu canonicorū ſuorum p̄dictam eccleſiam ſancti viti conceſſit monaſterio farſeñ in concambiū ꝓ quibuſdam eccleſijs ⁊ rebus alijs. Ad hoc eṗs rñdit intentōēꝫ ſuaꝫ eſſe fundatā ꝑ huiuſmodi rñſionē. q2 cū procurator mōaſterij reſpōderit ſe dictā eccleſiam ex ꝑmutatione facta per ſabineñ. eṗm obtinere ꝑ conſequens confitebať ſe credere ꝙ dicta eccīa tp̄e ꝑmutatōis ꝑtinuit ad eccīaꝫ ſabineñ. q2 ꝯtractus ꝑmutatōis celebrari nō poteſt niſi cum vero dño vel cum eo qui loco dñi habeť. Et ad probandum ꝙ dicta eccleſia ꝑtineret in tp̄alibꝫ ad epiſcopū quoſdam teſtes induxit ꝑ quos oſtēdere nitebať ꝙ ipſe diſponebat ꝓ velle ſuo de bonis ipſius eccleſie. His ⁊ alijs examinatis dñs papa intellexit dictum eṗm intētionem ſua nō ꝓbauiſſe ꝑ teſtes vel ꝑ reſpōſionem ſupradicti ꝓcuratoris. quia qui opponit exceptionē non videtur confiteri de intentione aduerſarij. vel ꝑ inſtrumentum ad hoc exhibitū ex aduerſo. quia in eo theodoſius eṗūs a quo ꝑmutatio facta ꝓponebatur. nō diciť eṗs ſabineñ. ꝗ̄uis in trāſcripto quo ꝓcurator vtebať appoſitum fuerit ſabineñ. ꝑ viciū falſitatis. licet nimis exceſſerit qui tranſcriptū illud falſauit. ⁊ delictum ꝑſone nō debet in damnū monaſterij redundare. ⁊ falſitatis exceptio et ante ſniam ⁊ poſt obijci poſſit vſqꝫ ad. xx. annos veritate cōperta nō vult papa ꝙ ꝑ hoc monaſterio p̄iudiciū generet. veruntñ q2 conſtitit pape dictaꝫ eccl'iam ſitam eē in dyoč. ſabineñ. adiudicauit ei ius eṗale in omībꝫ in eadem exceptis illis que ꝑ autentica ſcripta eideꝫ eṗo ſunt ſubtracta. cum exempta nō ꝓbetur quo ad tp̄alia eiuſdem eccleſie. abſoluit monaſteriū ab impetitione eṗi. cū ſuꝑ hoc nō ꝓbauerit ſe legitima p̄ſcriptiōe munitum. Nota ꝙ q excipit nō confiteť de iure aduerſarij. Item q aliquid addit vel minuit de inſtr̄o in p̄iudicium partis alterius falſarius eſt. Item delictuꝫ ꝑſone nō debet nocere eccleſie. Item exceptio falſi ſempꝫ poteſt ꝓponi vſqꝫ ad. xx. annos. Item eo ipſo ꝙ eccleſia ſita eſt in dioč. eṗi ei ſubeſt in omnibus ad ius eṗale ꝑtinentibus. ſed ꝓpterea non ſubeſt ei in tp̄alibus niſi illud probetur.

Ca. Nobilis vir. ꝛv.

Olim et infra. cōueniebať ꝑ lr̄as apoſtolicas corā archieṗo treuereñ. Ex parte ipſius nobilis fuit ꝓpoſitū coram ipſo ꝙ auctoritate illarū lr̄arum rñdere nō tenebatur pro eo ꝙ vltra duas dietas extra ſuaꝫ dyoč. trahebať in cauſam. Et quia dictus archieṗs hanc exceptionem nō admiſit ſe. apo. appellauit. Propter qđ tam procurator ipſius ꝗ̄ partis aduerſe ad ſe. apo. acceſſerunt. Coram qua ꝓcurator dicti nobilis p̄dicta ꝓpoſuit. ⁊ ꝓcurator partis aduerſe reſpōdet ꝙ dictus nobilis vltra duas dietas extra ſuā dyoč. ñ trahebať. q2 archieṗs in tali loco ſibi terminū ſtatuit q nō erat remotus ab illo vltra ꝗ̄ ꝑ cōciliū ſit ꝓuiſum. Vñ pa. mandat quibuſdā iudicibuſ q̄tinus ſi ꝓcurator dicti. ꝛv. poterit ꝓbare exceptionē p̄dictam viꝫ ſe trahi in cām vltra duas dietas cōtra concilium generale. appellationē ipſius legitimā fuiſſe ꝓnuncient ⁊ negocio ſuꝑſedeant. Nota ꝙ q appellat a grauamine añ ſniam in cauſa appellationis debet ꝓbare cām appellatōnis veram fuiſſe ⁊ hoc verū eſt q̄ñ nō obtulit illaꝫ ſe ꝓbaturū. Itē nota ꝙ iudex pōt remouere grauamen de duabus dietis.

Caſus. Quidam canoni-

Dilecti filii. cus graciaceñ. M. noie electus fuit in priorē eiuſdē eccleſie. S. P. et. G. ſe opponebant electōni ipſius. vñ cōtra illos lr̄as impetrauit. ipſi coram iudicibus cōſtituti ꝓpoſuerūt ꝙ dictus. M. nō debebat audiri ꝓ eo ꝙ erat excōicatus ⁊ ꝑiurus. Sed dictus. M. contra. G. ⁊. P. in modū replicationis obiecit ꝑiurium. ⁊ excōicationē contra. S. vt eorū exceptioneꝫ elideret. Sed ꝓcurator illorū rñdit ꝙ ꝓbatio illius electi ſuꝑ hoc recipi nō debebat. quia ⁊ ſi illa etiā ꝓbareñť non eſſent ꝓpterea a defenſione ſue eccleſie repellendi. Et ſi excōicatio contra dictum electū ꝓbareť in modū exceptionis repelleretť ab agendo Sed replicatio excōicationis ꝓbata nō repelleret a defendēdo. Judices interlocuti fuerunt ꝙ prius reciperent ꝓbationes ſuꝑ replicatione p̄miſſa. ꝓpter qđ ad ſe. ap. appellarunt. Mandat pa. q̄tinus ſi eſt ita reuoceť in irritum quicqđ fuit factū poſt appellationē. Nota ꝙ excōicati ⁊ ꝑiuri nō repelluntť a defendendo. Item nō debet admitti ad ꝓbandum quo probato non ꝓdeſt.

Caſus. Duo canōici

Apoſtolice ſe. prageñ. J. et. M. acceſſerunt ad ſe. ap. ꝓpter ordinationē prageñ. eccleſie. Quidā volentes impedire ꝓpoſitū illorū obijciebant eis quaſdaꝫ ſnīas ſuſpenſionis ⁊ remotionis a bñficijs in modum exceptionis. Et ipſi rñdebant ſnīas illas nullas eſſe. ⁊ hoc ꝓbare volebant ꝑ teſtes ⁊ inſtr̄a. Dñs papa ne ꝓpter hoc impediretť ordinatio prageñ. eccleſie propter quā venerant. ſnīas illas relaxauit ad cautelam. No. ꝙ ſuſpenſus ab officio ⁊ bñficio nō admittiť ad agendū ꝓ eccleſie ordinatione. cum hmōi ſp̄ūalia tunc tp̄is poſſidere nō poſſit. nec agere ꝓ eis poteſt.

Ca. Inter prio-

Dilecte in chriſto. rem ⁊ conuentū de buccellia ex parte vna ⁊ prioriſſam ⁊ cōuentū de campeſcia ex altera ſuꝑ quibuſdā decimis queſtio vertebať. Ad petitionem prioris ⁊ cōuentus predictorū cōmiſſa fuit cā illa abbati ſancti benedicti ⁊ eius cōiudicibus. Sed moniales ex grauamine ſufficienti ab eis ſe. ap. appellarunt. ⁊ nunciū ſuum ad appellationē ꝓſequendam tranſmiſerunt. Judices appellatione nō obſtante tulerunt ſnīam excōicationis in eaſdē. Papa appellationis cām cōmiſit priori de angle ⁊ cōiudicibus ſuis nulla mentione habita de ipſa excōicatione. Coram quibus pars aduerſa ꝓpoſuit ꝙ cum eſſent excōicate ⁊ in lr̄is appellationis nō fieret mētio de ſnīa excōicationis lata contra ipſas. lr̄e nō valebant. Et q2 iudices hanc exceptionem nō admittebant dictus prior ſe. ap. appellauit. ⁊ cām fecit committi priori de gernemue ⁊ coniudicibus ſuis. Coram qbus ex parte monialiū fuit excipiendo ꝓpoſitū ꝙ ſnīa excōicatiōis in eas lata fuit poſt appellationē legitimā. ⁊ cuilibet etiam excōicato defenſionis auxiliū in iudicio reſeruatur. quare iudices monialiū exceptionem partis aduerſe admittere non debebant. ſicut ipſi eam nō admiſerunt. ⁊ ideo appellatio ꝓpter hoc interpoſita non valuit. Sed q2 prior de gernemue ⁊ eius cōiudices exceptionē hmōi admittere denegabant ipſe moniales ſe. ap. appellarunt. Vñ mandat papa decano linconieñ. quatinus ſi eſt ita quicqđ factum fuerit poſt appellationē ipſarū in irritū reuoceť. ⁊ in cauſa ꝓcedať iuxta mādatum directum ad priorem de gernemue ⁊ coniudices ſuos. Nota ꝙ excōmunicatus poteſt appellare et appellationem proſequi.

Caſus. Canonici

Significarunt. de tornaco elegerūt in ſuum archipreſbyterum. P. clericum

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

et electionem ſuã pſitauerũt archiep̃o mediolaneñ. Ipſe vero eam renuit cõfirmare N. clericũ inſtituens in archip̃ſbyterũ eccleſie ſupradicte. Propter q̃d clerici ad ſe. ap. appellarunt. ⁊ cãm appellatiõis fecerũt cõmitti p̃poſito ſancti ſtephani. q electionẽ ipſorũ confirmauit. ꝓnuncians ius eligendi ptinere ad capitulũ de tornaco. ⁊ abſoluens partẽ aduerſam ab impetitiõe ipſorũ clericorũ. a qua ſñia partes ad ſe. ap. appellarunt. et cãm obtinuerunt cõmitti abbati ſancti ſaluatoris papieñ. ⁊ p̃poſito vercelleñ. coram q̃bus ex parte archiep̃i et dicti. N. clerici exceptio excõis fuit ꝓpoſita contra capitulũ de tornaco. Judices nõ conſiderãtes ꝙ a ꝓſecutõe appellatiõis p̃textu excõis nõ debeat q̃s excludi. cum om̃is defenſio legitima excõicato in iudicio refuẽt ꝓnunciauerũt partẽ archiep̃i nõ eſſe cogẽdam ad rñdendũ clericis ſupradictis. propter q̃d clerici ſe. ap. appellarũt ⁊ ſignificauerunt factũ dño pa. Uñ mandat eiſdẽ iudicibus quatinus ſi eſt ita ꝓcedant in cauſa exceptõne hmõi nõ obſtante. Nota ꝙ excõicatus põt appellare ⁊ ꝓſequi appellationẽ ⁊ omnis legitima defenſio ſibi in iudicio reſeruatur.

Ca. Exceptio excõicati

Exceptionẽ. onis inter dilatorias numeraẽ. tñ ſi reus illã ſcienter omittat. nihilominus eã in qualibꝫ parte litis opponere põt. q̃d eſt ſpãle in hac exceptione. cum alie dilatorie añ litis ingreſſum ſint ꝓponende et hoc ſtatutũ eſt ne aliq̃s in periculum anime ſue excõicato cõicare cogaẽ. ſed ſi eam omiſerit vt actor fatigeẽ laboribus ⁊ expẽſis condẽnandus eſt in expẽſis actori. In fine dicit ꝙ ſi aliq̃s eſt publice excõicatus iudex ex officio ſuo ab agendo illũ repellat q̃uis huius exceptio nõ opponaẽ Nota ꝙ exceptio excõicatiõis q̃uis dilatoria ſit q̃ñcunq̃ꝫ põt opponi. Itẽ excõicatus publice nõ ẽ audiendus licet a reo de hoc ſibi nihil opponaẽ. q2 officio iudicis eſt repellẽdus.

Ca. Aliq̃s conuenit ad

Aduerſario. uerſariũ ſuũ ſup aliqua re quã poſſidebat tp̃e lit. conteſ. ſed q2 poſtea ſine dolo deſijt rem illaꝫ poſſidere fuit abſolutus. poſtea eãdẽ rem cepit poſſidere. actor petit eãdẽ rem. queriẽ an res iudicata ei obſtet. Et rñdet pa. ꝙ non obſtat exceptio rei iudicate. Nota ad hoc vt aliq̃s condẽneẽ neceſſe eſt vt poſſideat tp̃e litis cõteſ. ⁊ tp̃e quo ſñia ferẽ. Itẽ ſi aliq̃s poſſideat tp̃e litis conteſ. ⁊ poſtea ſine dolo deſijt poſſidere abſolui dꝫ. Itẽ ſi dolo deſijt poſſidere habeẽ pro poſſeſſore.

Ca. Archiep̃s narboñ.

Venerabilẽ. appellauit a iudicibꝫ ꝓpter grauamen ſibi illatum. ⁊ ſup appellatione ſua lr̃as impetrauit. Coram iudicibus appellationis obijciebaẽ lr̃as nõ valere ꝓ eo ꝙ tp̃e impetrati reſcripti erat ex cauſis alijs excõicatus. Judices cõſuluerunt pa. Et ipſe rñdit ꝙ lꝫ ex alijs cauſis tp̃e impetrati reſcripti excõicationis vinculo teneretur de q̃bus in lr̃is ſuis mentio nõ habetur nihilominus ad ꝓſequendã appellationeꝫ ſuam debet admitti. q2 nihil ꝓdeſt excõicato appellare ſi poſſet appellationẽ ſuam ꝓſequi ⁊ lr̃as impetrare. Nota ꝙ excõicatus poteſt appellare ⁊ ꝓſequi appellationẽ et litteras impetrare.

De p̃ſcriptionibus. Ti. xxvi.

Ca. Ep̃i ſiue prelati

Tacuit. negligebãt parrochianos ſuos reuocare ad catholicam vnitatẽ. vñ ſtatuit cõcilium iſtud vt ſi aliq̃s aliquẽ locũ ad catholicam vnitatẽ cõuerterit. ſi p triẽniũ tenuerit locũ illũ nemine ip̃m repetẽte. decetero non repetaẽ ab eo. ⁊ ꝫ verũ eſt ſi p ip̃m trienniũ fuit ep̃us q poſſit illũ repetere ⁊ tacuit. Si vero nullus fuerit ep̃s nõ p̃iudiceẽ eccleſie ſed cuꝫ eccĩa ep̃m habuerit liceat ex ea die intra trienniũ locum ip̃m repetere. Itẽ ſi ep̃s p trienniũ illud catholicus non fuerit nõ currat tũc p̃ſcriptio. ſed ſi ad catholicaꝫ vnitatẽ cõuerſus fuerit ex ea die q̃ conuerſus fuerit p trienniũ habet ptãtem repetendi locũ illũ q ptinebat ad eccĩam ſuã. No. ꝙ vacãte eccĩa nõ currit p̃ſcriptio. Itẽ nõ currit p̃ſcriptio eo tp̃e quo ep̃s catholicus nõ eſt. tunc em̃ compaẽ vacanti eccleſie.

Caſus. Quedã dña patricia occupauerat partẽ patrimonij beati petri. Papa greg. ſcripſit ei ꝙ ipſa dimitteret patrimoniũ illud. Et ipſa ei reſcribit ꝙ ipſa parata erat facere rõnem. Et pa. ſcd̃o mandauit eidẽ ꝙ nihil cũ ſcandalo nihil cum ſtrepitu iudicũ volebat de cauſis pauperũ diffinire. Ultimo cum ipſa nõ dimitteret bona pauperũ reducit eideꝫ dñe ad memoriã qualiter olim ſcripſerat ſibi dicens ꝙ taciturnitas ⁊ paciẽtia ſua nõ faciet p̃iudiciũ ſucceſſoribus ſuis in rebus pauperum. Nota argu. nihil cum ſcandalo faciẽdum. Item bona eccleſiarũ pauperum ſunt. Item in re inuaſa nõ currit preſcriptio.

Nihil eſt.

Ca. Olim ha

Sanctorũ patrum. bebat locum p̃ſcriptio. xxx. annorum in rebus eccleſie. hodie nõ. vnde nõ tenet quod hic diciẽ. Vel ſic pone caſum ad hoc vt teneat iſta decre. Rector cuiuſdã eccleſie poſſedit per. xxx. annos quiete quaſdã poſſeſſiones cuiuſdã militis. queriẽ ſi preſcripſiſſet. Et reſpondetur ꝙ ſic vt ſequiẽ in lr̃a. ⁊ ſic nõ tollitur. c. iſtud per. c. ſequens. nam ibi loquiẽ qñ vna eccleſia preſcribit contra aliam. hic qñ eccleſia p̃ſcribit contra priuatum. ⁊ iſte caſus probaẽ per. §. xvi. q. iij. §. poteſt. Nota ꝙ proclamatio ſinodalis interrumpit preſcriptionem.

Quidã clericus p̃ſcripſe

De quarta. rat quartã decimarũ ⁊ oblationũ q̃ ad ep̃um ptinebant. querebaẽ an poſſet ſe tueri cõtra ep̃m. Rñdit pa. ꝙ clericus ille põt ſe tueri ab impetitione ep̃i ſup quarta p̃dicta p̃ſcriptiõe. xl. annorũ. niſi interim eccleſia paſtore vacaret q iura ipſius erigere debuiſſet. In fine rñdet tacite queſtioni q̃ poſſet fieri p canones antiquos in ca. p̃cedẽti. nonne ſufficit p̃ſcriptio. xxx. an. vt dicũt canões. Rñ. ro. ec. tricẽnalẽ p̃ſcriptionẽ ꝯ ec. nõ admittit. No. ꝙ vacãte eccleſia nõ currit p̃ſcriptio. Itẽ ſola p̃ſcriptõ xl. annorũ locum habet.

Ca. Scd̃m leges male fi

Vigilanti. dei poſſeſſor p̃ſcribit reꝫ alterius. Uñ dubitauit quidã ep̃us an idem eſſet ſm̃ canones. Sup hoc reſcribit pa. dicens. ꝙ va de cauẽdũ eſt ne male fidei poſſeſſores ſimus in p̃dijs alienis. q2 nulla antiqua dierũ poſſeſſio iuuat male fidei poſſeſſorẽ. niſi rem reſtituerit poſtq̃ꝫ eam nouerit alienaꝫ. cum poſtea bone fidei poſſeſſor dici nõ poſſit. oſtendens qualiter aliter ſit ſm̃ leges. Epheſinus em̃ legiſlator hanc legem inuenit vt locum haberet preſcriptio. xxx. vel. xl. ãnorũ in male fidei poſſeſſore ſolũmodo ꝓpter vitandã negligẽtiam miſerorũ. ⁊ longi tp̃is errorẽ ⁊ cõfuſionẽ. Sed pa. hoc nõ placuit ſiue verus dñs ſciat rem ſuã p̃ſcribi ſiue ignoret. Nota ꝙ diuturnitas tp̃is peccatum nõ minuit ſed auget. Item male fidei poſſeſſor nõ p̃ſcribit. Itẽ introducta fuit preſcriptio contra deſides et ſui iuris contemptores.

Ca. Quedã eccleſia poſſe

Ad aures. dit decias in parrochia alterius. xl. annis. queriẽ an tuta ſit eccleſia p̃ſcriptione. Rñdet pa. ꝙ de iure melior ẽ conditio poſſidentis. q2 preſcriptio. xl. annorũ excludit omnẽ actõnem. Nota ꝙ melior eſt conditio poſſidentis. Item p̃ſcriptio. xl. annorũ excludit omnẽ actionem. ⁊ intellige que p̃ſcribi poteſt.

Ca. Inter archidiaco

Cauſam que. num regiñ. ⁊ nobilem virum. G. queſtio ſup decimis vertebatur Papa cõmiſit cauſam illam mandãs iudici quatinus cauſam ipſam debito fine decidat nõ obſtante p̃ſcriptione tp̃is vel cõceſſione alicuius pſone eccleſiaſtice vel ſecularis. ſi idem. G. eaꝫ opponere voluerit. q2 cum laici nõ poſſint poſſidere decimas caſ p̃ſcribere nõ valet. Nota ꝙ laici nõ pñt poſſidere decimas aut etiam alia mere ſpiritualia. Item quod poſſideri nõ pteſt ñ poteſt preſcribi.

Caſus. In canonibus

Illud autem. reperitur ꝙ qui rem alterius p̃ſcribſit. xxx. annis tutus eſt preſcriptione. queſitũ fuit a pa. vtrũ hodie locum habeat talis p̃ſcriptio. Rñdit ꝙ ro. ec. non admittit minorẽ p̃ſcriptionẽ q̃ꝫ. xl. annorũ. lꝫ quidã canones admittant tricẽnaleꝫ. Et ſi eccĩa p. xl. annos rem aliquã inconcuſſe

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

poſſedit aduerſus aliã eccleſiam pōt ſe tue
ri quadragenaria p̄ſcriptione.ſi vero de p̄
ſcriptione ⁊ interruptione queſtio fuerit in
ter partes ab vtraqꝫ parte teſtes recipi de
bent.Et ſi ꝓbata fuerit interruptio preſcri
ptio nō valebit. Nota ꝙ quadragenaria
p̄ſcriptio ſm canones hodie locum habet.
Item preſcriptio debet eſſe continua ⁊ nō
interrupta.

Caſus.Inter du-
Quia iudicante. os abbates orta fu
it queſtio de finibus.Papa mandat illam
queſtionē diffiniendã ꝑ agrimeſſores. qui
ad loca de quibus contentio eſt accedant.
et in p̄ñtia illorum queſtionē faciant termi
nari p̄ſcriptionē.xl.annorũ tñ vtriqꝫ parti
ſuata. Nota queſtio de finibus in p̄ñtia
iudicum terminari debet. Item p̄ſcriptō
xl.annorũ hodie locum habet.

Ca.Eccl'ia de came-
Ex tranſmiſſa. mone ꝑtinet ad mōa
ſteriũ de habēdoñ.⁊ hoies deſibi ⁊ vintoñ
eccleſiarũ ſunt parrochiani matricis eccl'ie
de camemone clerici deſibi ⁊ vintoñ.minu
tatim omne ius parrochiale p̄ter ius fune-
randi ſubtraxerunt illi matrici eccleſie.ſ.de
cimas ⁊ oblationes.vñ abbas ⁊ monachi
de habēdoñ.ꝓ eccia ſua matrice de came-
mone.conq̄ſti ſunt dño pa.Vñ mandat iu
dicibus q̄tinus faciant reſtitui decimas et
oblatōes cũ alijs obuentōibus p̄dicte ma-
trici eccie de camemone.nō obſtante p̄ſcri
ptōne tp̄e hoſtilitatis a clericis p̄dictarum
eccleſiarũ. No.ꝙ mōachi p̄ñt habere ec-
cleſias parrochiales ⁊ ſic ꝑ cōſequēs ppl'm
Itē maioꝛ eccia vel monaſteriũ pōt agere
ꝓ eccleſia ſibi ſubiecta. Itē ius parrochi
ale generale nomen eſt.vt hic ptꝫ. Item
tp̄e hoſtilitatis nō currit p̄ſcriptio. Item
decime debent matrici eccie ⁊ nō capelle.

Ca.Prepoſitus ſcti naza
Accedētes rij.et.A.canonicus ſancti
ſtephaui ꝓcuratores cleri mediolañ.ad ſe.
ap.accedentes cōqueſti ſunt de ordniarijs
maioris eccie.ꝙ cũ ipſi ꝓcurent legatos ⁊
nūcios ap.ſe.dicti ordinarij nolunt illos ꝓ
curare nec aliqd conferre ad ꝓcuratōes p̄
ſtandas.volēs pa.vt qd̄ omnibus imminet
ab omībus cōportet mandat abbati de ce-
neto q̄tinus niſi dicti ordinarij ꝑ ſpāle pri
uilegiũ ap.ſe.a p̄ſtandis ꝓcuratōibus oſtē
derint ſe immunes.decernat ipſos ordina
rios teneri ad ꝓcurationes ordine debito
faciendas.etiã ſi longiſſimo tp̄e nō impen-
derint ꝓcurationē.cũ in talibus nō habeat
locũ p̄ſcriptio. No.ꝙ oēs tangit ab omī
bus approbandũ eſt. Itē oēs eccleſie te-
nent ꝓcurare nuncios ⁊ legatos ro.ec.ni-
ſi ſpāle priuilegiũ oſtendant. Item in pro
curationibus nō habet locum p̄ſcriptio.

Ca.Archiep̄s hra
Cum non liceat. charñ.conqueſtus
eſt dño pa.ꝙ priores de coſta ⁊ de ſancto
donato denegabant ſibi obedientiã ⁊ reue
rentiã exhibere.licꝫ eccleſie ſue in ipſius ar
chiep̄atu eſſent conſtitute.dicentes ꝙ eaꝫ
ſibi exhibere nō conſueuerũt.Mandat pa
pa dictis prioribus q̄tinus predicto archi
ep̄o exhibeant obedientiã ⁊ reuerentiã de
bitã ſicut alij clerici ſue dyoceſis p̄ſcriptōe
tp̄is nō obſtante. Nota ꝙ membra a ca-
pite recedere nō debent. Item eo ip̄o ꝙ
aliqua eccleſia ſita eſt in dyoc̄.alicuius pre
ſumit ſibi ſubeſſe. Item contra obedien-
tiam nō currit preſcriptio.

Ca. Inter nobilem
Ad audiētiam. virum maraſcloñ.ex
vna parte.⁊ caſtellanũ de caſtro palacioli
ex alia queſtio vertebat ſuper quibuſdam
iuribus que nobilis p̄dictus dicebat ſe de
bere percipere in dicto caſtro pro eccleſia
ro.Partibus ꝓpter hoc in p̄ñtia pape cō-
ſtitutis.Ex parte ipſius nobilis ꝓponebat
ꝙ alex.papa conceſſerat in dicto caſtro ſi-
bi.xl.ſol.papieñ.quos ro.eccle.ibi conſue-
uit ꝑcipere annuatim.Inſuꝑ comeſtiones
placita banna foris facta ⁊ oīa iura que ibi
ro.ec.habebat.Caſtellanus econtra dice-
bat ſe ad ea nulla rōne teneri. Ad qd̄ ꝓbã
dum p̄dictus nobilis inducebat priuilegiũ
alex.⁊ librũ cenſualē ⁊ hoc idem nitebat ꝓ
bare ꝑ teſtes q dicebant ſe vidiſſe p̄dictum
cenſum nūcijs ap̄l'ice ſedis a.l.annis ⁊ in-
fra fuiſſe ſolutũ.Sed ex aduerſo fuit rñſum
ꝙ nec priuilegiũ nec liber cenſualis aliqd
cōferebant.cũ ip̄e priuilegio vſus nō fuerit

ſpacio.xxx.annorũ. nec liber cēſualis quia
ſuſpectus erat ex eo ꝙ nō fuerat inuentus
in camera pa. et notarius aliter ſcripſerat
dicta teſtiũ q̄ꝫ dixiſſent. Dñs papa conſi-
derans potius auctoritatē priuilegij q̄ꝫ di
cta teſtiũ.nec librum cenſualē habet ſuſpe-
ctum licet in camera pape nō fuiſſet inuen
tus.nec credit notarium aliter ſcripſiſſe di
cta teſtium q̄ꝫ dixiſſent. Conſiderans inſu
per ꝙ eſt longe validius negociũ ip̄m tan-
gere principaliter ro.ec.contra quã nō niſi
centenaria currit p̄ſcriptio.condēnauit di
ctum caſtellanũ in ſolutione omniũ petito
rum iniungendo eideꝫ vt dicto nobili non
tanq̄ꝫ ſibi ſed tanq̄ꝫ romane ec.cuius auto-
ritate debet ꝑcipere p̄dicta.⁊ cuius etiam
vaſallus ꝓpter p̄dicta exiſtit ꝑſoluat. No
ta caſum vbi magis credit priuilegio q̄ꝫ te
ſtibus. Item liber cenſualis fidem facit.
Item preſumit pro illo qui officiũ ſuũ iura
uit fideliter adimplere. Item contra ro.
ec.nō currit preſcriptio niſi centũ annorũ.
Item aliquis facit aliquid nō tāq̄ꝫ ipſe ſed
tanq̄ꝫ alius.

Caſus.Hildeſemeñ.epi
Cum nobis. ſcopus mouit queſtio-
nem ſubiectionis contra monaſterium de
gundeſeñ.⁊ eccleſiam romanã dicēs.ꝙ p̄-
ſcripſerat libertatem contra monaſterium.
Papa commiſit quibuſdã abbatibus vt re
ciperent teſtes ep̄i ad probandã preſcripti
onem contra libertatē monaſterij. ſed poſt
q̄ꝫ inchoata fuit preſcriptio contra mona-
ſteriũ ſciſſura trium ſciſmatũ fuit in eccleſia
ro.Unde papa iterũ ſcribit eiſdem abbati-
bus dicens ꝙ tam iure canonico q̄ꝫ ciuili
ro.eccle.gaudet priuilegio ſpeciali vt con-
tra eam nō currat p̄ſcriptō niſi centũ anno
rũ.tñ non vult papa tp̄a trium ſciſmatũ cō
putare in preſcriptione ſed de medio p̄ſcri
ptionis deduci. Nota ꝙ ro.ecc.gaudet
priuilegio ſpeciali centũ ãnorũ nō ſolum in
rebus ꝓprijs ſed etiã in eccleſijs ſibi imme
diate ſpecialiter ſubiectis. Item tp̄e ſciſ-
matis nō currit p̄ſcriptio.

Caſus.Inter ep̄m vigorñieñ
Auditis. et abbatem de eueſham verte
batur controuerſia ſuꝑ quibuſdã eccleſijs
in valle de eueſham conſtitutis quas ep̄us
dicebat ad ſe ſpectare quo ad legem dioce
ſanã.cauſa ſuꝑ his cōmiſſa fuit iudicibus.
coram quibus petijt ep̄us eccleſias illas ſi
bi debere ſubeſſe quo ad legem dyoceſanã
⁊ omnia iura ep̄alia ſibi debere adiudicari
in illis eccleſijs.Abbas vero dicebat eccle
ſias illas ab eius iuriſdictione ꝓrſus exem
ptas ꝑ priuilegia vel ſi priuilegia nō ſuffice
rent dicebant ſe eccleſias illas legitime pre
ſcripſiſſe.Suꝑ his vtraqꝫ pars ſuas ꝓbatō
nes induxit.Abbas induxit tam priuilegia
q̄ꝫ teſtes ad ꝓbandã ſuã intentionē ⁊ ep̄s
ad ꝓbandã interruptōnē.Tandē cauſa ſic
inſtructa remiſſa fuit ad ſe.ap.Poſt allega
tiones multiplices intellexit ep̄s ꝙ licꝫ ab
bas ꝑ priuilegia nō ꝓbaſſe t ſuã intentionē
tñ ꝓbauerat p̄ſcriptionē.Unde contra p̄-
ſcriptionē petijt ep̄s ſe admitti ꝑ beneficiũ
reſtitutionis ad probandũ ꝙ vigorñieñ.ec
cleſia tanto tp̄e vacauerat ꝙ tp̄e vacatōis
ſubducto p̄ſcriptio nō fuit cōpleta. Abbas
vidēs ꝙ iſta probatio p̄iudicabat ſibi in to
tum petijt ſe admitti ꝑ idem beneficiũ ad ꝓ
bandũ ꝙ vallis de eueſham eſt ille locus q
fuit ꝑ duos reges libertati donatus.quem
celeſtinus papa libertati donauit. Papa
videns ꝙ vtraqꝫ eccleſia neceſſariã ꝓbatō
nem obmiſit vtranqꝫ reſtituit contra alterã
in p̄dictis articulis. Sed quia ꝓbatio ab-
batis preiudicialis erat.mandat papa iudi
cibus quatinus inſpiciant priuilegia Rc.⁊
of.regũ que abbas ſuꝑ libertate premiſſa
aſſerit ſe habere.⁊ ſi per illa cōſtiterit ꝙ val
lis de eueſham ſit ille locus quē celeſtinus
libertati donauit.abſoluant abbatē ab im-
petitōne epiſcopi ſuper eccleſijs predictis
epiſcopo ſuper illis ſilentium imponentes.
Si vero abbas in hac probatione defece-
rit audiant probationes epiſcopi ſuꝑ tēpe
quo infra quadraginta annos ſedes epi-
ſcopalis vacauit.⁊ ſi per tantum tp̄us va-
caſſe conſtiterit ꝙ illo ſubducto preſcriptō
nō ſit completa.adiudicēt epiſcopo ius epi
ſcopale in illis eccleſijs.abbati ſilētium im-
ponendo.Si autem epiſcopus hanc exce-
ptionem non probauerit. tamen quia ipſe
probauit interruptionem in quibuſdam

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

articulis.adiudicẽt eidẽ ius epiſcopale in
illis. dũmodo infra.xl.annos interruptio
facta fuit.in ceteris in quibus abbas pſcri
ptionẽ probauit epõ ſilentiũ imponentes.
Nota ꝙ ius epãle generale nomẽ eſt ⁊ ha
bet multas ſpecies ſub ſe.vt hic ptz. Itez
de vna defenſione poteſt quis tranſire ad
contrariũ.quia pſcriptio ⁊ priuilegiũ con-
traria ſunt.⁊ tñ abbas hic admiſſus fuit ad
vtrũqz ſed ſubalternatione illud fieri debz.
Item priuilegiũ regale declarat priuilegiũ
pape ⁊ ſic priuilegiũ obſcurum nõ probat.
Item tpũs vacantis eccleſie debet deduci
de pſcriptione. Item licet quis pſcribat
in vno articulo non tñ in alio.

Caſus. Archieps ſe

Cum ex officii. noſi.dum viſitaret ꝓ
uinciã ſuam tranſitũ faciens per dyoc.pa
riſieñ.deſcendit ad eccleſias abbatis ſancti
maglorij ⁊ priores de caſtres a quibus pe
tijt ꝓcurationẽ ſed ipſi ſibi eam denegaue
runt allegantes in ſuam defenſionẽ ꝙ nun
ꝙ hmõi ꝓcurationẽ pſtiterunt pdeceſſori
bus ipſius archiepi. nec petita fuit ab eis
ꝙ ipſi meminerint ꝓpter quod archiepũs
tulit in eos ſniam ſuſpenſionis ſignifican-
tes hoc dño pa. Sed ipſe hãc allegationẽ
friuolam reputauit cum cõtra ꝓcurationẽ
que rõne viſitationis debet preſcribi non
poſſit.ſicut nec contra ipſam viſitationem
poteſt aliquo modo pſcribi.ꝙuis alius cõ
tra ipm preſcribere poſſit vtranqz. Vñ mã
dat pariſieñ.epo quatinus ſniam quã tulit
prefatus archiepũs in hmõi cõtemptores
de antiqua metropolitañ.conſuetudine vſ
qz ad debitam ſatiſfactionẽ faciat obſerua
ri.quia vt dicit apoſtolus.qui ſpiritualia ſe
minat nõ eſt magnũ ſi carnalia metat.cum
nemo ſuis ſtipendijs militare cogat.ſi ali-
quid aliud voluerint allegare contra inten
tionez archiepi ac probare papa faciet eis
iuſticiam exhiberi. Nota ꝙ contra viſita
tionẽ ⁊ ꝓcurationẽ que debet ꝓpter viſi-
tationẽ nõ currit preſcriptio. Item archi
epũs iure metropolitico poteſt prouinciã
ſuam viſitare. Itẽ nemo ſuis preſumpti-
bus cogitur ſeruire.

Caſus. Archiepũs piſa

Si diligenti. nus fecit ſibi preſtari iu
ramentũ fidelitatis noie ſuo ⁊ eccleſie piſa
ne a marchione maſſe iudice calaritano ꝓ
ipſo iudicatu.cum tñ iudicatus ille ptine-
at ad ro.ecc. Papa hoc intelligens mãda
uit archiepo piſano vt illum abſolueret ab
illo iuramento.vt illud poſtea exhiberet ec
cle.ro.eo nõ obſtante. Archiepũs receptis
lrĩs papa miſit nuncios ad eum vt ſup hoc
ſe excuſaret.ſcribẽs eidem ꝙ poſtꝙ fuit in
archiepm aſſumptus iuramentũ illud rece
pit ab eodem iudice ꝓ ecc.romana.et hoc
idem fecit anteceſſor ipſius. Papa audita
reſponſione ipſius archiepi ⁊ alijs que nũ
cij ſui ꝓponere voluerunt reſcripſit eidem
archiepo in hunc modũ dicens.ꝙ iudica-
tus calaritanus ad ius ⁊ proprietatẽ ro.ec
cle.ptinet ſicut tota ſardinia nullo median
te. Vnde nõ licuit ei ꝓ ſe vel eccleſia ſua p
dictum exigere iuramentũ. Et intellectis
que nũcius ipſius ꝓpoſuit coram papa.nõ
intellexit ipm vel eccleſiam ſuã aliquo iure
iuuari.cum autoritatẽ apoſtolice ſedis ſup
hoc nõ oſtendat ꝑ quã iuramentũ illud ali
qñ ſit exactũ.nec pſcriptiõe aliqua muniat
imo ſm confeſſionẽ archiepi nõ eccleſia pi
ſana vel ipſe archiepũs fuit in quaſi poſſeſ
ſione exigendi hmõi iuramentuz. quod ab
ipſis iudicibus pro ſe.ap.confitet fuiſſe re
ceptuz.ꝑ quod conſtat ꝙ eccleſia ro.ſemp
fuit in quaſi poſſeſſione.qꝛ miniſterio illius
et anteceſſorũ ſuorũ ꝓ ro.ec.exactum fuit
⁊ preſtitũ hmõi iuramentũ.ille eñ poſſidet
cuius noie poſſidet. Si vero archiepũs di
cat ꝙ noie ſuo ⁊ nõ noie ro.ec.iuramentũ
fuit exactum.poſſet ei inferri ꝙ ipſe viola-
uit iuramentũ preſtitũ pro conſeruando iu
re ⁊ honore ro.ec.vnde licite tetinere non
poſſet.quod contra hmõi iuramentũ ſcien
ter fuit obtentũ.cum ſm hoc preſcriptio lo
cum habere nõ poſſet.cum in pſcriptiõe re
rum eccleſiaſticarũ bona fides ⁊ iuſtus ti-
tulus exigant.⁊ ſi pſcriptio locũ poſſet ha
bere.nõ tñ poſſet centenariã pſcriptionem
ꝓbare que ſola currit contra romanã ecc.
Nota ꝙ confeſſio preiudicat extra ius fa-
cta. Itẽ ille poſſidet cuius noie poſſidet

Item bona fides ⁊ iuſtus titulus regrunt
qñqz in pſcriptione rerũ eccleſiaſticarum.
Item ſola cẽtenaria pſcriptio currit cõtra
romanam eccleſiam.

Caſus. Epũs lucanus in

Cum olim. pñtia dñi pa.litigabat cuz
abbate ⁊ monachis ſancti ſaluatoris de fi-
cheto ſup plebe ſalamazone ⁊ capellis pti-
nentibus ad dictam plebem.petens in eis
inſtitutionẽ ⁊ alia ad ius epãle ptinentia.
Ad ꝓbandam intentionẽ ſuam primo alle
gabat ius cõmune.cuius auctoritate dice-
bat omnia ſpũalia in pdictis locis in eius
dyoc.ꝯſtitutis ad ipm tanꝙ ad dyoc.epm
ptinere. Inſup allegabat quoddã arbitriuz
a piſtotieñ.epo archipſbitero ⁊ primicerio
lucanis ſup hoc ꝓmulgatum. Ex parte ab
batis exhibitum fuit quoddaz priuilegium
greg.vij.qd videbat pceſſiſſe dictum arbi
trium.ꝑ quod mõaſteriũ plebs ⁊ capelle p
dicte videbant libertati donate.⁊ alia quo
qz priuilegia romanorũ pon.poſt dictũ ar-
bitrium obtenta q libertatem ſibi concede
re videbant. Induxit inſup teſtes ad ꝓbã
dum pſcriptionem. Dñs pa.examinato ne
gocio.qꝛ cõſtitit ei ꝙ abbas ſufficiẽter oſtẽ
dit monaſteriũ ſuũ ſup inſtitutionibus ⁊ q
buſdã alijs articulis tam in plebe ꝙ in ca-
pellis legitima pſcriptõne munitũ.abſoluit
abbatem ab impetitõne epi ſup iam dictis
articulis.et ſup alijs omnibus que ad ius
epãle ptinere noſcunt ſm tenorem arbitrij
eundem abbatem quo ad plebem ⁊ capel-
las cõdẽnauit. Nota ꝙ ius epãle in mul
tis articulis cõſiſtit.⁊ licet pſcribat in vno
nõ tñ in alio. Item ꝑ partem non retinet
totum. Item ꝑ arbitriũ nõ recedit a pri-
uilegio. Item contra arbitrium pſcribit.

Caſus. Inter abbatem ſan

Veniens cti martini de panonia ex v
na parte.⁊ epm veſprinieñ.ex altera cõtro
uerſia vertebat ſup quibuſdã decimis ⁊ ſu
per qbuſdam iuribus ſpũalibus clericorũ ⁊
eccleſiarũ ipſius monaſterij. Abbas in pre
ſentia pape petijt vt eps pdictus nõ impe
diat vel faciat impediri quominus omnes
qui cõſiſtunt in ſimagieñ.parrochia vel co
mitatu decimas ſibi ſoluãt de omnibus q
ibi habent. Petijt inſup vt clerici eccleſia-
rum monaſterij libere ꝑcipere poſſint chri
ſma oleum conſecrationes altariũ ⁊ eccleſi
rũ ⁊ ordines a quo maluerint epo. Ad hec
ꝓbanda induxit priuilegiũ paſchalis ⁊ ſan
cti ſtephani regis ⁊ priuilegia alexan.⁊ cle
mentis. Allegauit inſup preſcriptionẽ in p
dictis ſacramentis ꝑcipiẽdis. Et aduerſo
petijt eps vt decimas ſimagieñ.comitatus
conſtitutas in dyoc.ſua quas detinet idez
abbas ſibi reſtitui faceret.niſi aliquo ſpãli
iure ſe defendere poſſet. Papa auditis et
intellectis meritis cauſe decreuit ꝙ clerici
eccleſiarũ ipſius monaſterij quod eſt in ipſi
us dioc.conſtitutũ reciperent pdicta ſacra
menta ab epo veſprinieñ.ſi catholicus fue
rit ⁊ gratiam ſedis apo.habuerit ⁊ ea gra-
tis voluerit exhibere.alioquin a quo malu
erint epo catholico recipiendi pdicta libe
ram habeant facultatez ſicut in priuilegijs
paſchalis ⁊ alexan.continet non obſtante
priuilegio clementis ꝑ quod priuilegijs p
deceſſorum ſuorũ non extitit derogatum.
cum de ipſis nullam fecerit mentionẽ. cuz
ibi contineat ſaluis conſtitutionibus eccle
ſie romane ⁊ legatorũ ipſius. Preterea p-
ſcriptio quã abbas opponebat in eius ſub
ſidiũ obſtare nõ poterat.quia ſi preſcriptõ
cõſummata erat qñ ab alexan.priuilegium
impetrauit iuri pſcriptionis renunciaſſe vi
det pſertim cum abbas priuilegio alexan.
ſit vſus coram papa in hac cauſa. qd con-
tradicebat intentioni abbatis.quantuz ad
hunc articulum. Si vero nõdum erat con-
ſummata pſcriptio ſed erat in pſcribendo
qñ priuilegium obtinuit. poſt impetratum
priuilegiũ bonam fidem nõ habuit et ideo
nõ preſcripſit. Nota ꝙ eoipſo quo cleri
ci et eccleſie ſunt in dyoceſi epi omnia ſa-
cramenta tenent recipere ab eodẽ niſi con
trariũ oſtendat. Item gratis ſacramẽta
ſunt conferenda. Item ab eo epo qui ca
tholicus nõ eſt non debent recipi ſacramẽ
ta predicta. Item ſcdm priuilegium non
derogat primo niſi de ipſo faciat mẽtionez
ſicut in reſcriptis. Item pſcriptio ⁊ pri-
uilegium ſunt contraria. Item ex diuer
ſis cauſis titulus ſiue dominiũ haberi non

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

poteſt.vt hic patet.q2 qđ meű eſt ex alia cā
meű fieri nő poteſt.qui habet priuilegium
p̃ſcriptő quo ad hoc nihil addit. Item q
nő habet bonam fidem nő preſcribit.

Ca.Quicunqȝ facit

Quoniã omne. contra conſciam edi
ficat ad gehennã.ꝛ ideo ſtatuit conciliű ꝙ
nulla valeat p̃ſcriptio abſqȝ bona fide tam
canonica ꝙ̃ȝ ciuilis.q2 omni conſtitutőni ꝛ
conſuetudini derogandű eſt q̃ ſine mortali
peccato ſeruari nő poteſt.ꝛ ideo oportȝ vt
q rem alterius p̃ſcribit in nulla parte p̃ſcri
ptionis habeat malã fidem. No.ꝙ q fa-
cit contra conſciam peccat mortaliter.Itẽ
p̃ſcriptio ſine bona fide nő valet. Item p
hanc cőſtitutionẽ derogaẗ omni cőſtitutői
iuris ciuilis ꝛ canonici q̃ ſine mortali pec-
cato ſeruari nő poteſt. Itẽ in p̃ſcriptőne
exigiẗ bona fides continua.

De ſententia et re iudicata.

Titulus.xxvij.

Ententia contra leges

Caſus.Diciẗ in capitulo iſto ꝙ
ſnia lata cőtra leges ꝛ canones
nulla eſt ipſo iure.lȝ ñ ſit ſuſpẽſa p appella-
tionẽ. Nota ꝙ ſnia contra ius lata nulla
eſt licet nő appelleẗ ab ea.

Ca. Dicitur in capitu-

Iurgãtium. lo iſto ꝙ controuerſie li-
tigantiű celeri debent ſnia terminari. No
ta ꝙ lites ꝓrogari nő debent.

Ca.Diciẗ hic ꝙ ſenten

Non poteſt. tia epoꝛum nő poteſt cle
ricũm deponere niſi concors ꝛ iuſta fuerit
Nota ꝙ iudices in ſententijs ferendis cő
cordes eſſe debẽt.

Ca. Diciẗ in capitulo iſto ꝙ

Ea que. ea q̃ ſm canones iuſte ꝛ rőna-
biliter ſunt diffinita p confirmationẽ pape
debent roborari. Nota ꝙ ſnie iuſte late
p papam debent confirmari.qđ verum eſt
ſi poſtulatű fuerit eas confirmari.

Ca.Ecce papa p̃ſtibus p-

De cetero. tibus tulit ſniam diffinitiuã
Mandat papa alicui quatinus ſniam illaȝ
debeat executioni mandare.Executor lr̃is
executiőis receptis citat partes. Reus cő
tra quẽ debȝ executio fieri dicit ꝙ ſnia nő
eſt executioni mandãda.q2 p fraudẽ ꝛ do-
lum lata eſt.dubitat executor quid facere
debeat.vtrű debeat cognoſcere de fraude
allegata.Rñdet pa.ꝙ executor de fraude
illa vel dolo cognoſcere nő debet.ſed hoc
referat ad ſedem apo. Nota ꝙ merus ex
ecutor vltra executionẽ nullã habet cogni
tionẽ.ꝛ ideo referre debet ſupiori queſtio-
nem fraudis que opponiẗ contra ſniam.

Ca. Diciẗ hic ꝙ

Cum aliquibus. cum alicui adiudi-
cata eſt poſſeſſio.nő ſufficit ꝙ aduerſarius
det pignus.ſed mittendus eſt in poſſeſſio-
nem ꝛ gaudere debet plena ꝛ pacifica poſ
ſeſſione. Nota ꝙ cum alicui adiudicatur
poſſeſſio nő pignera ſed poſſeſſionẽ debet
habere.

Ca. Quidam. P

Lator preſentiű. noie quandam du
xit vxorem carnali copula ſubſecuta. Tan
dem ſcandalű inter eos eſt exortű.Cőſan-
guinei mulieris mouerunt queſtionẽ con-
tra virű ꝙ illa eius nő poterat eſſe vxor.et
ſic ſtudio vtriuſqȝ interueniẽte fuerűt ſepa
ti minus iuſte. Uir predictus ad conſcien
tiam rediens acceſſit ad dominum pa.ex-
ponens ſibi p̃dicta.Uñ mandat iudicibus
quatinus ſi conſtiterit eos nő fuiſſe legitie
ſeparatos ꝛ eccleſiã deceptã fuiſſe ipſos fa
ciant inſiẗ pmanere. Nota ꝙ hic auditur
turpitudinẽ ſuã allegans.ſed hoc eſt ꝓpter
periculű anime. Item ſnia contra matri-
moniű lata nő tranſit in rem iudicatam.

Caſus. Archipreſby-

Cum cauſa. ter cuiuſdam plebis ven-
didit quandã domű ſine conſenſu capituli
G.et.A.laicis.qui occaſione hmői vendi-
tionis coram legato apo.ſe.petierunt do-
mű illam ſibi adiudicari.Quidã canonicuſ
illius plebis.T.noie apparuit p capitulo
ad defenſionẽ domus.Dű cã illa tractare
tur ille.T.appellauit ad ſedem apo.Lega
tus ſtatuit terminű appellanti ad iter arri-
piendum ad apoſtolicã ſedem.Sed q2 ille
infra terminű ſibi p̃fixum iter non arripuit
p̃dictus legatus tulit ſniam contra dictuȝ.
T.adiudicans domű illam laicis p̃dictis
ſcđm conſuetudinẽ veroñ.ciuitatis.A qua
ſnia fuit appellatű.ꝛ appellationis cã com
miſſa fuit epo brixieñ.q legati errorẽ ſecu-
tus contra formã canonű legati ſniam con
firmauit.ꝛ iterum fuit appellatű. Papa di
ligenter examinato negocio licet vſus vel
cőſuetudinis nő minima ſit auctoritas nű
ꝙ̃ȝ tñ legi aut veritati preiudicat. ꝛ ideo pa
pa predictã ſniam caſſauit plebem p̃dictaȝ
abſoluens ab impetitőe illoꝛű laicoꝛű ꝛ do
mű illam eidem eccleſie adiudicans. No
ta ꝙ ſi quis infra terminű ſibi ſtatutum ap
pellationẽ nő pſequiẗ iudex poſt terminű
in cauſa ꝓcedere debet. Itẽ ſnia lata cő
tra canonum formã nő valet. Item con-
ſuetudo licet magne ſit auctoritatis nő tñ
legibus aut canonibus preiudicat.

Caſuſ. Aliqua cauſa

Inter ceteras. ꝯmiſſa eſt appellatiőe
re.Iudex tulit ſniam iniquã cőtra ius ſcri-
ptum.vel exprimendo erroreȝ in ſnia.talis
ſnia nő tenet cum iniquitatẽ contineat ma
nifeſtam. Nota ſniam contra ius ſcriptű
latam nullam eſſe.

Caſus.Inter.

Tenor litterarum. R.et.M. muli
erem queſtio matrimonij vertebaẗ. que cő
miſſa fuit epo theatino.Iudex abſente mu
liere dictű.R.ab impetitione ipſius abſol-
uit.Mulier hoc audito cauſaȝ impetrauit
cőmitti iudici p̃ſti vt de cauſa illa cogno-
ſceret ꝛ fine canonico termiaret.Iudex vo
cauit dictum.R. Ille infirmitate pretenta
nő venit.ſed nocte ſequenti cum alia cőtra
xit.ꝓpter quod iudex ip̃m excőicauit.Ille
poſtmodű comparuit ꝛ fuit abſolutus oſtẽ
dens ſniam predicti epi qualiter a muliere
predicta fuerat abſolutus. Nihilominus
mulier offerebat teſtes p quos ꝓbare vole
bat ꝙ dictus.R.eam deſponſauerat. Iu-
dex dubitauit quid facere debeat cőſultus
pa.rñdit ꝙ nő obſtante illicita abſolutione
quẽ fecit eps in cã ꝓcedat.precipiẽs dicto
R.ſub pena excőicationis ne ad eam quã
ſupduxerat accedat donec cauſa iſta fuerit
terminata. Nota ꝙ ſnia lata cőtra abſen
tem nő cőtumacẽ nő tenet ꝛ citra appella-
tőnem reſcindiẗ. Item ſnia que nulla eſt
obſtat agenti. Item ar.ꝙ aliquis priuaẗ
iure ſuo ſine culpa ſua.

Caſus. Quedã mu

Conſanguinei. lier contraxit matri-
moniű cum quodã viro.Tandẽ cőſangui-
nei eiuſdem mulieris accuſauerunt matri-
moniű dicẽtes ꝙ ipſa nő poterat eſſe eius
vxor.cum eſſet cőmater ipſius.quo ꝓbato
ſnia diuortij lata fuit.Poſt ſniam latã mu
lier confeſſa eſt epo loci ꝙ in veritate ante
ſniam eius cőmater non fuerat.ſed poſt ſe
parationẽ cőpaternitatẽ cum eo contraxit
et poſtmodű cum alio cőtraxit.queſitű fuit
a pa.quid iuris eſſet.Et ipſe rñdet ꝙ p ſo-
lam mulieris confeſſionẽ nő eſt a ſnia rece
dendű p iudiciű eccleſie ꝓmulgata niſi legi
time in contrariű ꝓbareẗ. Nota ꝙ p con
feſſionẽ alterius coniugű a iudicio eccleſie
nő eſt recedendű. Item qñcunqȝ conſti-
terit eccleſiã deceptã fuiſſe in cã matrimo
nij ſnia contra matrimoniű lata reuocabiẗ

Caſus.Uacante archidi

Cum olim. aconatu magaloneñ.eps
magaloneñ.noiauit.P.de caſtro nouo ad
ip̃m archidiaconatű.Prepoſitus eiuſdem
eccleſie inhibuit ne aliquis inſtitueret ibi-
dem niſi prius duplici voce ſibi conceſſa et
ne contra fieret appellauit.Sed eps dictű
P.p anuluȝ de archidiaconatu inueſtiuit
et p̃poſitus aliű noiauit.Propter qđ ꝓcu
ratores vtriuſqȝ partis ad ſe.ap.acceſſerűt
Celeſtinus intellecto negocio caſſauit qc-
quid factum fuit ab vtraqȝ parte.ꝓnunci-
ans ꝙ ſcriberet aliquibus vt tam epum ꝙ̃ȝ
p̃poſitum ꝛ alios moneret ad ordinanduȝ
archidiaconatű concorditer.qđ ſi nő face-
rent ipſi executores archidiaconatű ordi-
narent.Poſt hoc eidem celeſtinus contra
ꝓnunciationẽ ſuam archidiaconatű ipſum
contulit.G.qui nondű ꝓmotus erat ad di
aconatus officium.circũuentus vt diceba
tur.ꝓcuratore epi ignorãte in curia exiſtẽ-
ti.Tandem negociű iſtud delatum fuit ad
innocentiű.Ipſe vero volens p̃deceſſoruȝ
ſuorum veſtigijs inherere dicentiű ſniam
ro.ſe.cum aliqd ſubreptuȝ eſt poſſe in meli
us cőmutari.qđ de p̃dicto.G.factum fuit
in irritum reuocauit ꝛ ei licet abſens exiſte

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ret ſilentium imponendo.cum de ſubrepti
one liquido conſtitiſſet.nō obſtante dona-
tione quã a dicto epõ in eluſionẽ ſe.ap.idẽ
G.dicit̃ recepiſſe.mandans capitulo ma-
galoñ.quatinus p̃dictum archidiaconatuꝫ
in concordia eorũ qui pñtes in eccleſia fue
rint ordinare ꝓcurent. Nota ꝙ ſnia ro.
ſedis ꝓpter ſubreptioneꝫ reuocat̃. Item
ea que ꝑ ſubreptionẽ fiunt debent in irritũ
reuocari. Item contra abſentẽ ꝓcedit̃ in
his que ꝑ ſubreptionem commiſit.

Caſus. Inter abbatem ⁊

Cum inter.conuentuꝫ ſancti zenonis
veroneñ.ex parte vna.⁊ archip̃ſbyterum ⁊
clericos ſancti ꝓculi ex altera.ſuꝑ ſubiecti-
one ipſius eccleſie queſtio vertebat̃.Par-
tibus in pñtia dñi pape conſtitutis ꝓpone
batur ex parte monaſterij ꝙ eccleſia predi
cta monaſterio debet pleno iure ſubeſſe in
inſtitutione videlicet.deſtitutione.inueſti-
tura archip̃ſbyteri ⁊ eius fidelitate. ⁊ alijs
ꝑ que plena ſubiectio declarat̃.Ad hec ꝓ-
bãda pars monaſterij inducebat inſtrumẽ
tum publicũ conceſſionis.B.quondã ve-
roñ.epi quã conceſſionẽ.I.ſucceſſor illius
confirmauit. Induxit etiam priuilegia ro.
pontificũ ⁊ patriarcharũ aquilegeñ.quorũ
vnus de ſubiectione plenaria in priuilegio
ſuo euidenter exp̃ſſit.Allegauit inſuper ꝙ
olim inter abbatem ſancti zenonis ⁊ archi
p̃ſbyterum ſancti ꝓculi ⁊ fratres ipſius or
ta fuit queſtio de obedientia manuali ⁊ fi-
delitate.ſed illi ad hec duo ſe teneri nega-
bant.⁊ ſuꝑ his teſtes inducti fuerũt.Tan-
dem p̃fatus.I.veroneñ.epũs ſententialiter
diffiniuit ꝙ archip̃ſbyter vel dimitteret ec
cleſiam aut faceret eidem abbati obedienti
am ⁊ fidelitatem.ſm ꝙ quidam cardinalis
olim iudicauerat.cuius ſniam epũs fuit ſe
cutus.⁊ a ſnia epi appellatum nõ fuit.⁊ ſic
in rem tranſijt iudicatam.Ex parte aduer-
ſa ꝓponebat̃ ꝙ predicta donatio nõ vale-
bat ⁊ ita ꝑ conſequẽs nec priuilegia cõfir-
mationis ipſius conceſſionis. Dñs papa
his ⁊ alijs auditis ⁊ intellectis dicit.ꝗ̃uis
nõ ſit multum inſiſtendũ inſtr̃o donatõnis
nec confirmatõibus vel priuilegijs que ab
ipſa donatione cãm ⁊ originem habuerũt
tñ conſiderauit ꝙ quantũ ad ipſos litigan
tes ius ex ſnia factum exquo tranſit in rem
iudicatã.etiam ſi contra ius litigatoris la-
ta fuiſſet.cum lata nõ fuerit contra ius cõ-
ſtitutionis exp̃ſſe veritate geſtorũ ſermoni
bus p̃ualente.i.ſnia p̃dicti epi lata ꝓ abba
te preferẽ alijs que inducebat abbas ꝓ ſe
que parum faciebant.cum donatio illa nõ
valuerit.que ſnia p̃ſumit̃ rite lata.diffiniuit
pa.ꝙ archip̃ſbyter ſancti ꝓculi qui ꝓ tẽpe
fuerit preſtet obedientiã ⁊ fidelitatem ab-
bati ſancti zenonis. Nota ꝙ ſnia a qua nõ
eſt appellatum tranſit in rem iudicatã ⁊ fa
cit ius inter partes.i.declarat. Itẽ ſi pri-
cipale nõ tenet nec alia omnia que ab ipſo
cãm ⁊ originem acceperunt. Item lꝫ ſen
tentia lata ſit contra ius litigatoris a qua
nõ eſt appellatũ tenet ſi lata eſt contra ius
conſtitutionis expreſſe nulla eſt nec eſt ne-
ceſſe appellare ab ipſa. Item veritas ge
ſtorum ſermonibus preualet.Et poteſt hic
ſumi illud generale.plus valet ꝙ in verita-
te agit̃ quã quod ſimulate concipit̃. Itẽ
ſemꝑ preſumit̃ ꝓ ſententia donec in cõtra
rium oſtendatur.

Caſus. Inter

Cauſam que inter.canonicos no-
uarieñ.ex parte vna et.A.clericũ ex altera
queſtio vertebat̃ ſuꝑ prebẽda nouarieñ.ec
cleſie.que de conſenſu partiũ commiſſa fu
it epõ lauduñ.qui cognito de meritis cau
ſe tulit ſniam ꝓ canonicis nouarieñ.a qua
dictus clericus ſe.ap.appellauit. Partes
ꝓ cauſa illa coram dño papa cõparuerunt
In cuius pñtia ꝓpoſitum fuit ex parte ipſi
us clerici ꝙ dictus epũs contra formã man
dati ſniam ꝓmulgauit.ſicut ꝑ atteſtatiões
nitebat̃ probare.Papa auditis ratõnibus
partium.conſiderans ꝙ iudex nõ ſemꝑ ad
vnam ſpeciem ꝓbationis animi ſui motum
informat.⁊ ipſa ſnia nihil cõtinebat iniquũ
et de conſenſu partiũ cauſa fuerit cõmiſſa
ſniam a predicto epõ latam confirmauit.
Nota ꝙ qui appellat a ſnia probare debet
ſniam eſſe iniuſtam. Item iudex nõ debꝫ
ſemꝑ animũ ſuum alligare ad vnam ſpeciẽ
ꝓbationis tantũ.ſed omnia que coram eo
acta ſunt debet diligenter cõſiderare. ⁊ ex
his omnibus animũ ſuum informare.⁊ ſm
hoc ferre ſniam. Item ſnia nihil iniquuꝫ
continere debet.

Caſus

Quod ad conſultationẽ. Cum
quidam clericus infamatus eſſet ſuper qui
huſdaꝫ criminibus.indicta fuit ei purgatio
vſqꝫ ad.xx.dies ⁊ ab ipſo recepta.adueniẽ
te.xx.die appellauit nulla cauſa appellatio
nis expoſita.querit̃ vtrum appellationi illi
us ſit deferendũ. Et reſpondet̃ ꝙ nõ cum
infra decem dies nõ appellauerit.quia per
hoc acquieuit ſnie iuris interpretatiõe.ma
xime cum cãm non reddiderit appellandi.
Item idẽ clericus cõdemnatus fuit in cau
ſa pecuniaria ⁊ ꝙ ad eundẽ terminũ ſolue-
ret.qui terminũ ad hoc ſpõte ſuſcepit. ipſe
tñ ſoluere volebat infra quadrimeſtre tp̃us
quod dat̃ condẽnatis.ꝓpter quod appel
lauit.actor petebat ſniam executioni man-
dari.Querit̃ vtrum tali appellationi ſit de
ferendũ.Rñdet̃ ꝙ ꝓpter talem appellatio
nem nõ eſt differenda executõ.qr illud tp̃s
põt artari ⁊ elongari iuſta de cã. et ſponte
recipiendo talem terminũ quadrimeſtri tꝑi
renunciaſſe videt̃.vñ ſibi eſt imputandũ.et
ideo nõ audit̃ appellans. niſi forte modus
executõnis canonicus excedat̃. Nota ꝙ
niſi condẽnatus appellauerit infra.x.dies
ſnia tranſit in rem iudicatã. Item q non
appellat iuris interp̃tatiõe ſnie paruiſſe vi
detur. Item quadrimeſtre tp̃us qd dat̃
condẽnatis a iure in cã pecuniaria põt ab-
breuiari ⁊ elongari a iudice ex cã. Itẽ ſi
quis terminũ illum recipiat ſpõte etiã ſine
cã ampliori tꝑi renunciare videt̃.vñ poſtea
nõ põt appellare ꝓpter hoc. Item tacite
renũciat quis iuri ſuo. Item ab executo-
re nõ eſt appellandũ niſi modum excedat.

Ca. Inter.H.ſubdya-

Sicut nobis.conũ.⁊.H.p̃ſbyterũ ver
tebat̃ queſtio ſuꝑ qnqꝫ modijs frumẽti q̃s
dictus p̃ſbyter annuatim eidẽ ſubdiacono
vt dicebat ſoluere tenebat̃. cõmiſſa fuit cã
ſuꝑ hoc quibuſdã iudicibus.coraꝫ quibus.
H.ſubdiaconus petebat a dicto.H.p̃ſbite
ro qnqꝫ modios frumenti ſibi ꝑ annos ſin-
gulos ꝑſoluendos.Sacerdos ſe nõ teneri
rñdit cum alia vice ſuꝑ hoc conuentus fue
rit ⁊ ſnialiter abſolutus.ad qd ꝓbandũ du
os teſtes induxit.ꝑ quos conſtitit ꝙ mgr̃.
A.auctoritate epi lauduneñ.ip̃m abſoluit
ab impetitõne ſubdyaconi ſupradicti.Sed
qr teſtimoniũ ipſorũ quaſi nude ꝓlatũ fue-
rat cum nihil dixerint de cauſis q̃ iudicem
mouere ſolent ad ſniam ꝓferendã.cõſulue
runt pa.quid ſuꝑ hoc ſit ſeruandũ. cum in
pleriſqꝫ locis in quibus copia prudentum
habet̃ obſeruet̃ de conſuetudine ꝙ omnia
q̃ mouent iudicem ad ſniam ꝓferendã non
exprimant̃ in ſnia. Rñdit pa. ꝙ cum ita ſit
ꝙ ex dictis ipſorũ teſtium conſtet ſniam a
iudice ſuo ꝓlatam p̃ſumi debet omnia ſolẽ
niter ꝓceſſiſſe ꝓpter iudiciariam ptãtem.
Nota ꝙ licet teſtis non reddat cãm ſui di
cti.nihilominus valet dictum eius vbi nõ
fuit interrogatus de cã. Itẽ omnia que
mouent iudicẽ neceſſe nõ eſt exprimere in
ſnia. Item ſententia lata ꝓbatur ꝑ teſtes
Item p̃ſumenduꝫ eſt ꝓ iudiciaria ptãte ꝙ
omnia legitime fecerit in cauſis.

Ca. Cum inter ep̃m au

Cum ſuper.rieñ.ex vna parte.⁊ mo-
naſterium nouecelle ex altera.ſuꝑ ſtatu ipſi
us diuerſe ſnie pro epõ late fuiſſent taꝫ ex
parte monaſterij q̃ꝫ ex parte oueceñ.epi fu
it ad ſe.apo.appellatũ.Unde ep̃s oueceñ.
ꝑ nunciũ ſuũ conquerebat̃ ꝑ ſnias illas ec-
cleſiaꝫ oueceñ.enormiter eſſe leſam ad quã
dicebat dictum monaſteriũ ꝑtinere.quare
dicta ſnia ꝓ epõ nõ debet executioni man
dari.Suꝑ hoc negocio multa fuerunt alle
gata in pñtia dñi pa.Uñ cum ex parte mo
naſterij nihil rõnabile oſtenſum fuerit qua
re dicta ſnia ꝓ epõ lata debuerit irritari.et
ideo quantũ ad monaſteriũ ipſam cõfirma
uit.Mãdat papa iudicibus quatinus ſi cõ
ſtiterit appellationẽ ꝓ eccleſie oueceñ.rõ-
nabiliter interpoſitã ⁊ ad eam ꝓſequendã
nunciũ ſuum infra tp̃s legitimũ deſtinaſſe
executio ſnie differat̃.ne circa poſſeſſionẽ
oueceñ.eccleſia detrimentũ incurrat.alio-
quin ſicut iuſtum fuerit executõni mandet̃
ſine p̃iudicio eccleſie oueceñ.cum hoc ſibi
nõ preiudicet quominus ſuã poſſit conſeq
rõnem.cum res inter alios acta nõ noceat

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS

aliꝭs infra conſtitutõnes canonicas ⁊ ciuiles. No. ꝙ quilibet cuius intereſt poteſt appellare a ſnia inter alios lata ne mandet̃ executioni. Jtẽ infra tp̃s legitimũ .i. infra annũ debet qs ꝓſequi appellationẽ. Jtẽ et ſi nõ appellet̃ a ſnia inter alios lata. tñ remanet ei cuius intereſt ius ſaluuȝ. cum res inter alios acta nõ noceat aliꝭs.

Ca. Bertbol.

Cum bertholdus. dus miles habebat villaȝ ſuã in qua erat eccleſia. vñ ipſe erat patronus. villam illã obligauit. P. militi. dicto. P. creditore ſublato de medio. A. nepos eius ⁊ heres vacante ipſa ecclia D. clericũ eiuſdem loci pñtauit ad dictam eccleſiã dicẽs. ꝙ ius patronatus cum vniuerſitate tranſiſſet in eum. archidyaconus de conſenſu epĩ ip̃m inſtituit in eadem ⁊ in corꝑalem poſſeſſionẽ induci fecit eundem. Dictus bertholdus dñs fundi hoc audiens. T. p̃ſbyterum ep̃o pñtauit. ſed epũs ip̃m nõ admiſit. Propter qd̃ dictus. T. p̃ſbyter coram remeñ. archiep̃o apo. ſe. legato contra prefatũ. D. depoſuit queſtioneȝ Archiepũs cãm ſuꝑ hoc iudicibus delegauit ſub hac forma vt cauſam inſtructam ad ip̃m remitterent prefigendo partibus terminũ ꝑemptoriũ in quo eius ſe conſpectui pñtarent ſniam recepture. Ad quem terminum dictus. D. cum ſuis atteſtationibus acceſſit. T. preſbyter nec iuit nec tunc miſit aliquem reſpõſalem. Legatus inſpectis atteſtatiõibus. D. clerici ip̃m ab impetitione. T. preſbyteri. abſoluit. Poſtmodũ vero idem. T. preſbyter infra breue tp̃s ad legatum accedens iuſtã cãm abſentie allegauit. Quo audito archiep̃s mandauit qbuſdam iudicibus vt ſi iuſtã cãm abſentie oſtẽderet coram eis. p̃dictaȝ ſniam nullius decernerent eſſe valoris. et cãm terminarent eandẽ. alioquin ſniam ipſam facerẽt obſeruari. Dicti iudices cõmiſerunt aliꝭs vices ſuas qui teſtes ſuꝑ predicto articulo receperunt. a quibus dictus. D. clericus ad ſedem apo. appellauit. Papa auditis ꝓbationibus illius p̃ſbyteri ſuꝑ abſentie ſue cauſa licȝ eam minus ſufficienter probaſſet. ne tñ preiudicaret opinio veritati. cõmiſit papa cãm illam cuidã cardinali. Jpſe vero intellectis meritis cauſe oĩa retulit dño pape. q archiep̃m inuenit circũuentũ fuiſſe ex tenore ſnie. tum quia continebat̃ in illa ꝙ ꝑ atteſtationes ipſius clerici fuerat ſufficiẽter ꝓbatum ꝙ p̃fatus. A. in poſſeſſione iuris patronatus extiterat cum ip̃m ad eandem eccleſiã pñtauit. cum tñ ꝑ atteſtatões illas nihil aliud oñſuȝ fuit niſi ꝙ p̃dicti. P. et. A. annuatim ꝑceperunt. x. ſol. qui patronus illius eccleſie dari cõſueuerunt. tñ qꝛ dicebat̃ in ſnia illa ꝙ dictus. T. in ꝓbatione defecerat. cum ꝑ atteſtatõnes illius appareat manifeſte ip̃m ſuã intentionẽ ſufficienter ꝓbaſſe. tum etiã quia cãm nõ recepit ſufficiẽter inſtructã. cum vnius partis atteſtationes receperat q̃ parum faciebant ad cãm. Vñ papa ſniam predictã caſſauit. ⁊ p̃fato. T. adiudicauit eccleſiã memoratã. cũ a vero patrono ip̃m conſtitit fuiſſe pñtatũ. Nota ꝙ nõ valet ſnia lata contra abſenteȝ ſi conſtiterit cum iuſta de cã impeditũ fuiſſe. Jtẽ lȝ minus ſufficiẽter ꝓbetur abſentie cã nihilominus debet de cã iterum cognoſci. Jtem veritas preualet opinioni. Jtem cum iudex circũuentus eſt iterũ debet de cã cognoſci. Jtem nõ dr̃ cã remiſſa ſufficienter inſtructa niſi allegatões vtriuſqȝ partis remittant̃. Jtem euidenter h̃ patet ꝙ ex pñtatione patroni acquirit̃ ius pñtato ſi patronus in ſua preſentatione ꝑſiſtat.

Ca. Dicit̃ hic ꝙ ſm ꝙ pa.

Jn cauſis. iudicat ⁊ aliꝭ debent iudicare. ⁊ ideo papa iuris ordinẽ ⁊ equitatis rigorem in cauſis diligenter obſeruare debȝ cum in ſil̃bus aliꝭ ſimiliter debeant iudicare. niſi cum ipſe aliqd diſpenſatiue duxerit ordinandũ. Nota ꝙ ordo iuris ⁊ equitatis rigor in iudiciꝭs obſeruanda ſunt. Jtẽ ſnia pape ius facit quo ad oẽs. Jtẽ ſm ꝙ ipſe iudicat ⁊ aliꝭ iudicare debent. et ſic in ſil̃ibus idem iudiciũ eſt habendũ. Jtẽ in diſpẽſatõibus cã neceſſitatis ⁊ vtilitatis attendenda eſt. Jtem diſpenſationes non debent trahi ad ius commune.

Ca. Vacãte mõa

Jnter mõaſteriũ. ſterio ſcti leufredi monachi elegerunt quendã de gremio ipſius monaſteriꝭ in abbatẽ. ⁊ dũ ipſi peterẽt ꝯfirmatõem electõnis ſue. monachi ſancti audoeni ſe oppoſuerũt dicentes electõem illã infirmandã ex eo ꝙ de monaſterio ſancti audoeni fieri debebat. quare ep̃s dyo. eã diſtulit cõfirmare. Unde ſuꝑ hoc ad petitõem monachoꝝ ſancti leufredi cauſa cõmiſſa fuit quibuſdã iudicibus. corã qbus lis fuit cõteſtata ⁊ ꝓceſſum in cã ⁊ teſtes recepti. Demũ mõachi ſancti audoeni ad alios iudices lr̃as impetrauerũt cõtinẽtes ꝙ primi iudices erãt eis certa rõne ſuſpecti. vnde ꝓpoſuerũt quaſdã friuolas exceptiones cõtra eos. quas cũ iudices admittere nollent illi appellauerũt. Judices videntes ꝙ prime lr̃e nõ reuocabant̃ ꝑ ſecũdas ꝓceſſerunt in cauſa nõ obſtante illoꝝ appellatõe. cõfirmantes electõnem monachoꝝ ſancti leufredi. Propter qd̃ delata fuit cauſa ad pa. corã quo obiꝭciebat̃ ꝯtra ſniam ꝙ lata erat a ſuſpectis iudicibus. et ꝙ cauſa fuerat aliꝭs iudicibus delegata et poſt appellatõem. allegabant etiã ſniam p̃us latã ꝓ eis ſuꝑ queſtione ipſa. Dñs papa auditis hinc inde ꝓpoſitis. qꝛ cõſtitit ei ꝙ ſcd̃e lr̃e nõ reuocabãt primas. tñ qꝛ cauſe ſuſpitõis friuole fuerũt que ante ingreſſum litis debuerũt ꝓponi ⁊ ideo eis renũciaſſe vident̃. tñ etiam qꝛ de ꝓceſſu iudiciũ et de p̊uilegiꝭs ap. ſe. nullã fecerant mentionẽ que ſi fuiſſent exp̃ſſa lr̃as nullateꝰ habuiſſent. ſniam prioꝝ iudicum cõfirmauit. nõ obſtãte ſnia que allegabat̃ a ꝑte aduerſa que nõ fuit oſtenſa dño pape. nec p̊mis iudicibus que etiã ſi eis fuiſſet oſtẽſa nihilominus ꝯtrarium ſtatuiſſent ea poſtpoſita qꝛ nõ valebat. Si aũt tenebat ⁊ eã nõ oppoſuerũt eis imputet̃. cũ lites p̃textu nouoꝝ inſtrumentoꝝ nõ debeant inſtaurari et electo munus benedictõis exhibuit ſaluo iure dyoce. epĩ. Nota ꝙ dilatorie exceptões ante litis ingreſſum debẽt ꝓponi. Jtẽ ipſo facto renũciat quis iuri ſuo. Jtẽ ſecunde lr̃e ad hoc vt reuocẽt primas debẽt facere mentõem de ꝓceſſu iudiciꝭ ⁊ de p̊uilegiꝭs aplĩce ſedis. Jtẽ p̃textu nouoꝝ inſtrumentoꝝ lites inſtaurari nõ debent. Jtẽ ſnia cõtra res prius iudicatas tenet. Jtem ꝑ factũ ſuꝑioris nõ p̃iudicatur inferiori.

Caſus. Jnter ep̃um

Suborta inter melden. ⁊ monaſterium rematen. ſuꝑ ſubiectõe ipſius monaſteriꝭ cõtrouerſia vertebat̃. Propter hoc ꝑtibus in p̃ſentia dñi pape cõſtitutis petiꝭt ꝓcurator epĩ reſtitui ad quaſi poſſeſſionem obedientie in eodẽ monaſterio qua ipſum monachi ſpoliarant. qꝛ ꝑ cõfeſſionẽ ꝓcuratoris monaſteriꝭ cõſtitit ep̃m quaſi poſſeſſionem obedientie in eodẽ monaſterio habuiſſe. papa ipſum reſtituit ad eandẽ. Veruntamen qꝛ ex ꝑte monaſteriꝭ q̃ddam priuilegiũ innocẽ. pape exhibitũ fuit in iudicio. qd̃ plenã libertatem monaſteriꝭ exprimebat. mandat papa quibuſdã vt epiſcopum reſtituant in quaſi poſſeſſionẽ obedientie. quo reſtituto niſi ep̃s cõtra priuilegiũ aliquid rationabile oſtenderit. ſuꝑ ſubiectõne monaſteriꝭ ſilentiũ imponant eidẽ Judices p̃dicti reſtituerũt ep̃m. ⁊ poſtmodum ceperunt cognoſcere ſuꝑ ſtatu ipſius monaſteriꝭ. Cõtra priuilegiũ innoceñ. pape exhibuit ep̃us quandã ſniam alexandri pape ſuꝑ ſubiectõne ipſius monaſteriꝭ. Judices receptis ꝓbationibus vtriuſqȝ ꝑtis cãm inſtructã remiſerunt ad dominũ papam. Papa auditis ⁊ intellectis rationibus ꝑtium. qꝛ intellexit rationes epĩ efficaciores. ſubiectõem in eodẽ monaſterio adiudicauit eidẽ. vt ibidẽ habeat tanq̃ȝ dyo. ep̃us poteſtatẽ. ita tamen ꝙ ꝑ hanc ſniam nullũ p̃iudiciũ ſe. apo. generet̃ quominus cũ voluerit ſuã iuſticiam ꝓſequat̃: Jn fine rñdet quaſi tacite q̃ſtioni. Diceret aliquis Nõne priuilegiũ innocẽ. debuit tueri monaſteriũ cõtra ſniam alexan. Rñdet papa. ſi priuilegiũ innocẽ. alexandro fuit in iudicio p̃ſentatũ. ⁊ ipſe tulit ſniam in cõtrariũ illud intelligit̃ reprobaſſe. Si vero nõ fuit exhibitũ p̃textu priuilegiꝭ de nouo reperti ſnia alex. nõ debet reuocari. Nota ꝙ cõfeſſio ꝓcuratoris dño p̃iudicat. Jtem incorꝑalia nõ poſſident̃ ſed quaſi. Jtẽ reſtitutio ad ſubiectõem ante ingreſſum p̊ncipalis cauſe facienda eſt. Jtẽ licet cau-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ſa liberalis ſit ꝓiudicialis tñ queſtio poſſeſſionis ei ꝓiudicat. Jtem cõtra ꝓuilegiũ admittit̃ ꝓbatio ſiue defenſio. Jtem nõ ſufficit obijcere niſi ꝓbetur obiectum. Jtem ꝓteſtatio ꝑmittẽda eſt ne fiat alicui ꝓiudicium circa ius ſuũ vt hic fecit pa. Jtem ꝓuilegio libertatis nullus renũciare põt in ꝓiudicium pape. Jtem inſtrumẽtum intelligit̃ reprobatũ eo ipſo ꝙ iudicat̃ cõtra ipſum. Jtem ꝓtextu priuilegij de nouo reperti nõ debet ſententia reuocari. Et ſic negligẽtia nocet. ſed ꝑ hoc nõ fit ꝓiudiciũ pape quominus ſi voluerit ius libertatis ſit ſaluũ monaſterio.

Caſus. J. τ. A. ca

Cum. J. τ. A. nonici ſancti dyoniſij ꝓ ſe τ quibuſdã alijs canonicis ſuis denunciauerũt dño pape abbatẽ ſuũ ſup dilapidatione. piurio. ſymonia. τ quibuſdã alijs criminibus ſup quibus erat multipliciter infamatus. Uñ papa mandauit quibuſdã iudicibus quatenus ad eccleſiã illã ꝑſonaliter accedant τ tã in capite ꝙ̃ in mẽbris corrigant corrigẽda τ ſtatuãt que ſm deum viderint ſtatuẽda. Judices vero receptis iuramentis abbatis τ canonicoꝝ. abbatẽ ipſum ab adminiſtratiõe ipſius eccleſie ꝑ ſniam remouerũt. dilata correctione membroꝝ quã tunc nõ poterant. a qua ſnia ꝓcurator abbatis appellauit. Unde poſtmodũ in ꝓſentia pape ꝓpoſuit dictam ſniam reprobari debere. Primo q2 iudices lite nõ cõteſtata in negocio ꝓceſſerũt. tum q2 iuramenta cõſpiratoꝝ cõtra ipſum recipiẽtes depoſitionibus teſtiũ corã ptibus nõ publicatis nec oſtenſis eiſdem: ad ſniam ꝓcedere ꝓſumpſerunt. Papa vero his τ alijs intellectis q2 de articulo cõſpirationis ſibi nõ potuit fieri plena fides. mãdat iudicibus ꝙ̃tenus ſi cõſtiterit ꝙ illi cõſpiratores fuerunt quoꝝ iuramenta iudices receperũt. τ ꝙ hoc ipſum abbas ꝓbare voluerit corã eis. τ ꝙ iudices dictã illorum ſolũmodo ſecuti. cum ꝑ alios ea ꝓbata nõ eſſent. ſniam ꝓtulerunt. ꝓceſſum illorum debeant irritare. in ꝓncipali negocio iuxta formã cõprehẽſam i ꝓoribus litteris poſtmodũ ꝓcedentes. Si vero abbas nõ poterit ꝓbare illos cõſpiratores fuiſſe. vel ſi etiam hoc ꝓbauerit. appareat tamẽ ꝙ nihil depoſuerunt ſup his ꝓ quibus fuit abbas amotus. vel etiã ſi aliqua depoſuerũt cõtra abbatem ea tamẽ ꝑ alios fuerãt ſufficienter ꝓbata. ꝓceſſum illorum iudiciũ debeant cõfirmare. q2 ꝙ̃uis aduerſus abbatẽ nõ debuerunt cõſpiratores admitti. iuramentũ tamen ipſoꝝ de veritate dicẽda ſuper ſtatu ipſius eccleſie recipi potuerit. vt ꝑ dicta illoꝝ ſup alijs fides poſſit haberi ꝙ̃ ipſum abbatem nõ tangebant. ꝓcipue cum tunc ꝓbatum nõ eſſet ipſos cõſpiratores fuiſſe. Nota ꝙ aliquis poteſt ꝑ alium denunciare. Jtem cõſpiratores nõ admittuntur ad teſtimoniũ. Jtem exceptio ꝓpoſita ante ſniam a grauamine in cauſa appellationis debet vera eſſe. Jtẽ nõ ſufficit ꝓbare cõſpiratores fuiſſe. niſi ꝓbet̃ ꝙ iudex ſecutus fuerit dicta illoꝝ. Jtẽ cõſpiratores poſſunt admitti ꝯ alios ꝙ̃ ꝯtra illũ ꝯ quẽ cõſpiraſſe dicunt̃.

Caſus. H. de caſtro vartini

Cum te. et. B. habuerũt inter ſe verba iniurioſa ita ꝙ. H. dixit ipſi. B. ꝙ equus ſuus nõ erat minoris valoris ꝙ̃ capilli ipſius. B. quare ipſe. B. cõuenit. H. actione iniuriaꝝ. Judices qui de hoc cognoſcebant damnarunt dictũ. H. in. x. ſolidis. Unde ipſe timens ne ꝑ dictam ſniam notaret̃ infamia petijt a domino papa beneficiũ reſtitutionis ad famã. Papa vero cõſiderans ꝙ nulla vel modica facta ſibi fuerit iniuria vult ipſum. H. ꝑ dictam ſniam infamia nõ notari. Nota ꝙ condẽnatus de iniuria notat̃ infamia. niſi iniuria ſit minima vt hic patet.

Caſus. Uacante

Ad ꝓbandum. monaſterio berieliẽ. quedam moniales eiuſdẽ monaſterij elegerunt cuſtodẽ ipſius monaſterij. alie vero elegerunt quandã monialem aliã in abbatiſſam ipſius monaſterij. Sup iſtis electionibus cauſa fuit cõmiſſa quibuſdã iudicibus. qui examinatis electoribus ꝑdictis cõfirmauerunt electõnem cuſtodis. Poſt cõfirmatõnem dicebat̃ ꝙ vnus de iudicibus delegatis erat tp̃e late ſnie publice

excõmunicatus. Unde iteꝝ cauſa ſup hoc delata eſt ad dominũ papã. Unde ipſe mãdat quibuſdã iudicibus ꝙ ipſi cognoſcant de electione cuſtodis. vt eam ſicut de iure fuerit faciendũ confirmare vel infirmare ꝓcurent. ita vt ſi ꝓ eo ꝙ vnus ex iudicibus delegatis qui eandẽ ſententiã ꝓtulerunt eſſet tp̃e ſnie publice excõmunicatus. ſicut ꝑ metropolitani lr̃as dicebat̃. aut etiã alia iuſta cauſa cõſtiterit eandẽ ſniam infirmandam. caſſata ipſa ſententia. id eſt caſſa τ irrita nũciata. de eadẽ electione iterato cognoſcant. Nota ꝙ ſentẽtia publice excõmunicati nulla eſt. Jtem lr̃is ordinarij ſtat̃. Jtem vtile viciat̃ ꝑ inutile.

Jtem licet tp̃e late ſententie iudex ſit excõmunicatus. τ ideo ſnia nulla. ea tamen que fecit ante excõmunicatõem valebũt.

Caſus. Re

Quãuis regulariter. gulariter tradit̃ ꝙ res inter alios iudicata nõ nocet alijs. fallit tamen in caſibus hic cõtentis ſcilicet ſi aliquis cui ꝑmo cõpetit actio vl' defenſio de re aliqua ſuſtinuit ſequentẽ agere. et ei eſt ꝓiudicium generatũ. Et in alio caſu eſt etiã ei ꝓiudicium generatũ q paſſus eſt eũ experiri a quo cauſam habuit. Uerbi gratia. Epiſcopus bononieñ. cõtulit mihi archidyaconatũ. obiectum fuit mihi ꝙ eram filius ſacerdotis. τ ꝓbatũ fuit in iudicio. querit̃ vtꝝ hec ſententia debeat ꝓiudicare epõ ꝙ amittat poteſtatẽ cõferendi illam dignitatẽ illa vice. quãuis res ſit acta inter alios. Dicit̃ ꝙ ſic. quia imputet ſibi ꝙ dimiſit alium agere. cum ſibi cõpetebat actio τ defenſio illius archidyaconatus. Secundo ponit̃ ꝙ actum fuit ꝯtra epiſcopum qui cõtulerat mihi archidyaconatũ τ ꝓbatum ꝙ erã filius ſacerdotis. querit̃ an illud mihi ꝓiudicet cũ ſit inter alios actum et dicit̃ ꝙ ſic. Exempla iſtoꝝ caſuum τ aliorum pluriũ in quibus fallit regula ꝑdicta notant̃ in gloſa huius capituli. Nota h̃ regulam generalẽ. Res inter alios acta alijs nõ nocet. fallit tamen in caſibus hic cõtentis ſcꝫ cũ aliquis cui cõpetit actio vl' defenſio ſuſtinet ſequentẽ agere. Jteꝫ cum quis paſſus eſt euꝫ experiri a quo cauſam habuit.

Caſus. Ecce

Duobus iudicibus. duo ſunt iudices in aliqua cauſa diuerſas ꝓferunt ſnias querit̃ que illaꝝ teneat. Diſtinguitur. Si ſint ordinarij tenet ſnia ꝓ reo τ nõ ꝓ actore. niſi i cauſa fauorabili puta matrimonio libertate. dote ſeu teſtamento. ꝓ ipſo actore ſnia lata fuerit. Si võ ſint delegati vtraꝙ pendet ſnia ex arbitrio delegatis. Si vero ſunt arbitri neutra ſnia valet. Nota ꝙ fauorabiliora ſunt iura ad abſoluendũ ꝙ̃ ad cõdemnandũ. niſi in quattuor caſibus hic cõtentis. ſ. matrimonio. libertate. dote et teſtamento.

De appellationibus recuſationibus et relationibus.

Titulus. xxviij.

Caſus. Prior

Dilecti filii. et clerici de giſeburna habent ordinatõem ꝙ̃rundã eccleſiaꝝ. Archiepũs eboraceñ. apo. ſe. legatus volẽs eccleſias illas vacãtes ordinare. ꝑor τ canonici ꝑdicti h̃ intelligẽtes appellauerũt ab ipſo ad ſe. ap. Eundẽ ꝑorem poſt appellatõem ſuſpendit et eccleſias illas interdixit. τ canonicos excõmunicatos denunciauit ſi ꝑori obedirẽt et eccleſias nihilominus ordinauit. Propter qd̃ prior τ clerici ꝑdicti dño pape grauiter ſunt ꝯqueſti. Uñ mandat quibuſdã ꝙ̃tenus ſup his veritatẽ inquirant. τ ſi ꝑ legitimos teſtes τ famã loci inuenerint eccleſiaꝝ cõceſſiones taliter factas. in irritũ reuocent eas. niſi prior τ canonici malicioſe diſtulerint eas quantũ ad ipſos ꝑtinet ordinare. Nota ꝙ qcquid fit poſt legitimã appellatõem debet in irritũ reuocari.

Jteꝫ ꝑ negligentiã amittit quis ius ſuũ et illud transfert̃ ad ſupiorẽ. Jtẽ legatus qui nõ eſt de latere dñi pape miſſus nõ poteſt ꝯferre eccleſias vacãtes. quaꝝ ordinatio ꝑtinet ad inferiores ꝑlatos.

Caſus. Abbas ſancti

Inter cetera apollinaris appellauit ab archiepõ remeñ. ſup omni cauſa que cõtra ipſum poſſet moueri. querit̃ quid iuris

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

Et rn̄det ꝙ nō valet talis appellatio. Nota general' appellatio nō dꝫ admitti.

Caſus. Abbas ſacti pe

Ad noſtram. tri q̄ſiuit a papa an de beret deferre appellationibus monachoꝝ ſuoꝝ a correctione interpoſitis. Rn̄dit papa ꝙ appellatio nō eſt inuenta vt alicui p̄ſtaret patrociniū in ſua negcia exiſtēdi. q̄re mādat eidē quatenus nō obſtāte appellatōe ſubditoꝝ ſuoꝝ corrigat eos ſm regulā ⁊ inſtitutionē ordinis ſui. Nota ꝙ appellatio nō defendit aliquē in delicto. Itē a correctōe nō admittit appellatio.

Caſus. Aliquis appella

Perſonas. uit. ⁊ appellationi ſue nimis ꝓlixum terminū ſtatuit. Iudex debet ei aſſignare terminū infra quē ſe. ap. cōuenienter poſſit adire. ⁊ ſi ad terminū illum appellationē ſuā nō fuerit ꝓſecutus. ex tūc cōpellat appellantē ſtare iudicio ſuo ſuper his que in q̄ſtione vertunt. ⁊ ſi cōpetentē terminū ſibi p̄fixit. ⁊ appellationē ad illuꝫ nō fuerit ꝓſecutus ſimili mō cōpellat eundē. Nota ꝙ aliquis pōt ſibi p̄figere terminū ad appellationē ꝓſequendā. ⁊ ſi nimis ꝓlixum p̄fixerit iudex dꝫ terminū cōpetentē p̄figere. Itē ſi appellans nō ꝓſequit appellationē ſuā in termino ſibi p̄fixo ei renūciare intelligit. ⁊ ſic eſt ar. ꝙ tacite renunciat qs appellatōi ſue.

Caſus. Aliqs ap

Cū ſit romana. pellauit ante ſniaꝫ vel poſt. querit quantū tp̄s dandū ſit ei ad appellationē ꝓſequendā. Rn̄det papa ꝙ ſi ante ſniam vel poſt fuit appellatū hmōi appellationibus indulget annus. ⁊ ſi iuſta cā interuenerit indulget bienniū. niſi iudex a quo appellat breuius tp̄s duxerit ſtatuendū ſm locoꝝ diſtantiā ⁊ ꝑſonaꝝ ⁊ negocij qualitatē. Et ſi infra illud tp̄s appellatōem nō fuerit ꝓſecut⁹ tenebit ſnia. Si poſt ſententiā diffinitiuā fuit appellatū ⁊ a cā ſua cecidiſſe videt nec amplius ſup eodē negocio audiet appellans. Si vero a grauamine ⁊ ante ingreſſum litis fuerit appellatū. talis audit appellans. q2 canones etiā extra iudiciū paſſim appellare ꝑmittunt. ⁊ tales nō ſolent ꝓprie dici appellatōes ſed ꝓuocatōes ad cauſam. Si vero ante ſniam et poſt lit. ꝯteſt. appellauerit. cōpelli debet illius ſtare iudicio ad quē appellauit alternatiue. ſ. vt appellatōem ꝓſequat. aut iudicio ſuo ſtet. Si vero ille qui appellat fuerit raptor vel aliene rei violētus detentor. tales admittant appellantes niſi fuerit notorius raptor vel fornicator exiſtat. ſicut illequē apl's abſentem ⁊ irrequiſitū excōmunicauit. Nota appellanti dat annus ad ꝓſequendā appellationē ſuā. ⁊ ex iuſta cauſa bienniū. Itē iudex annū illū poteſt abbreuiare. Itē qui nō ꝓſequit appellationē infra debitū tp̄s rata manet ſnia. Itē in notorio crimine nō audit appellās.

Caſus. Aliquis appellauit ſu

Ad hec. ꝑ aliqua cauſa. pendēte appellatione cōuenit vel accuſat ſup alio q̄ꝫ ſup eo ſup quo appellauit. querit an teneatur ſtare ſub illo a quo appellauit appellatōne pendēte. Rn̄det papa ꝙ ſi voluerit pōt eū tanq̄ꝫ ſuſpectū recuſare. alioquin ſtare dꝫ iudicio eius. ⁊ p̄cipue ſi iudex ordinarius ſuus exiſtat. No. ꝙ pēdente appellatōe corā ordinario p̄t ipſe ordinarius recuſari ſi ſup alia cā ꝯueniat appellās corā eo.

Caſus. Duo litigabant

Si duobus. coram iudice ſuo. puta coram archidyacono. vnus appellauit ad ep̄m alter ad papā. vel corā epiſcopo. vn⁹ appellauit ad papā. alter ad archiepiſcopū Ille qui appellauit ad ep̄m vel qui appellauit ad archiep̄m ad diem appellationis acceſſit ad ipſum ꝓponens ſe ad eius audientiā appellaſſe tacito de appellatione aduerſarij ad ſedē apoſtolicā interpoſitaꝫ. Qui appellauerat ad pa. citat⁹ fuit ab ep̄o vel archiep̄o. Ille cōfidens de appellatione ſua ad pa. interpoſita nec iuit nec miſit aliquē rn̄ſalem. ⁊ q2 nō venit fuit excōmunicatus. Querit an teneat excōicatio. Et rn̄det ꝙ tenet ſnia in eū ꝓ cōtumacia lata niſi iudex ille cognouerit eū ad ſe. apo. appellaſſe. Scd̄o ponit alia q̄ſtio. Aliqs appellauit a ciuili iudice añ iudiciū vl' poſt ad dn̄m pa. Querit an talis appellatio valeat Rn̄det papa ꝙ tenet appellatio i illis qui ſubſunt pape in tp̄ali iuriſdictione. in alijs vero q̄ꝫuis de cōſuetudine alicuius loci teneat. de iuris tn̄ rigore nō tenet. No. primo ꝙ quilibꝫ vocatus ad iudiciū debet ire et allegare priuilegiū ſuum al's tenet ſnia ꝓ contumacia lata in ip̄m. Item de vno foro nō eſt appellandū ad aliud forum niſi cōſuetudo aliud inducat.

Ca. Quidā clerici appel

Ex ratione. lauerant a ſnia cōtra eos lata quā ex iuſta cā infra bienniū nō fuerāt ꝓſecuti. petebant a papa ꝙ adhuc admitterent ad ꝓſequēdā appellationē. cum infra bienniū eam nō potuerint ꝓſequi. Mādat papa iudicibus quatinus ſi conſtiterit eos ꝓpter impotentiā ꝓſecutionē appellationis omiſiſſe nō vult papa ꝙ ꝓpter hoc eis debeat preiudiciū generari. Nota ꝙ impotentia excuſat ita ꝙ etiā poſt bienniū admittit quis ad ꝓſequendā appellationē. ⁊ ſic nota ꝙ ſi ꝑ me nō ſtat mihi nō imputat.

Ca. Aliqua cā cōmiſ

Meminimus. ſa eſt alicui. iudex citat reum. ille ſtatim mittit nunciū ad papā pro cā illa. Ille venit allegans ꝙ nunciū ſuum ꝓpter cām illam miſit ad papaꝫ. querit an debeat in cā ꝓcedere vel nō. Rn̄det papa ꝙ ꝓpterea nō dimittat quominus ꝓcedat in cā ſm formam iuris. Si vero añ citationem iter arripuit tunc iudex ꝓcedere non debet. Hoc vltimū nō tenet. j. e. vt debitus Nota ꝙ ꝑ citationem ꝑpetuat iuriſdictio. Item facto quis dicit appellare.

Ca. Cauſa ꝯmiſſa eſt ali

Sup eo q̄d. cui. reus aliquā exceptōꝫ obijcit in cā illa. ꝓpter quā exceptionē appellat. querit vtrum iudex ea nō obſtante poſſit in principali ꝓcedere. Rn̄det ꝙ ſi cā principalis ſine illa terminari nō poſſit ſupſedere debet iudex in p̄cipali q̄ſtione. In fine ponit alia dubitatio. Ecce lite conteſ. opponit reus ꝙ ꝑ falſi ſuggeſtionē lr̄e ſint impetrate. querit an hec exceptio ſit admittenda. Rn̄det papa ꝙ ꝓpter hoc nō eſt differenda ſnia. Nota ꝙ licet appel. ſit re. in principali. appellat tn̄ ſup incidenti q̄ſtiōe. Item ſi principalis queſtio ſit talis ꝙ non poſſit decidi ſine incidenti. iudex ſupſedebit vtriqꝫ. Item exceptio de falſi ſuggeſtione. poſt lit. conteſ. nō valet.

Caſus. In

De appellationibus. qualibet cauſa maiori vel minori pōt quis appellare ſi grauet. Nota ꝙ idem ius ſeruari debet in minori ſicut in maiori. ⁊ eſt ar. ꝙ in modicis dandus eſt libellus.

Ca. Scd̄m canones ⁊ ante

Super eo. ſniam ⁊ poſt poteſt appellari. Scd̄m leges non pōt appellari añ ſniam niſi in caſibus. Item vbicunqꝫ appellatō tollit ⁊ recuſatio nō admittit. Item ſi cā cōmittit infra certū tp̄us terminanda. tp̄s illud incipit currere qñ iudices lr̄as recipiunt. Nota ꝙ ſm canones añ ſniam ⁊ poſt licet appellare. ſm leges añ ſniam nō appellat niſi in caſibus. Item ſicut appellatio ex cā concedit ⁊ ex cā inhibet. ſic ⁊ recuſatio. Item tp̄us nō currit niſi ab eo tp̄e q̄ potuit iudex procedere.

Ca. Clerici conquerunt ſe

Peruenit. ab aliq̄bus vulneratos vel leſos. cōquerunt clerici de illis malefactoribus ſuis. Ipſi ſtatim ap. ſe. appellant. Dicit pa. ſi eorū exceſſus nō ſit notorius compellendi ſunt vt infra cōueniens tp̄s appellationē interpoſitā ꝓſequant. ſi vero exceſſus illorū notorius fuerit nō obſtāte appellatōe illorū denūciandi ſunt excōicati vſqꝫ ad debitā ſactiſſationē ⁊ cū lr̄is ſui iudicis ap'lico cōſpectui ſe p̄ſītent Nota ꝙ in notorio crimine nō admittit appellatio.

Ca. Dicit in hoc capitu

Conſuluit. lo ꝙ ſi manifeſtum eſt aliquem vxorem alterius detinere vel inieciſſe manus violentas in clericū. ſi ſup hoc cōueniat. appellationi ſue nō eſt aliquatenus deferendū. Sed cuꝫ multa dicunt notoria que nō ſunt. cauendū eſt ne q̄d dubium eſt ꝓ notorio habeat. In fine dicit q̄d qui appellant cogendi ſunt vt infra cōueniens tēpus appellationē ſuā ꝓſequant aut pareāt iudicio iudicis a quo appellant. Nota ꝙ in crimine notorio ceſſat omnis appellatio Item appellantes cogendi ſunt appellationem ꝓſequi aut iudicio iudicis parere.

Ca. Aliq opprimunt ab

Suggeſtū ē. aduerſarijs ſuis propter

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

qđ appellāt. ⁊ cū ipſi oppreſſi ⁊ grauati iter
arripiunt ad appellationē ꝓſequendā. ad-
uerſarij illi cognoſcētes appellationē inter
poſitā nec vadunt nec mittunt ad p̄ſētiam
pa. ſed cū intelligunt illos lr̄as reportaſſe
appellant ⁊ iter arripiunt ad papam. vt ſic
aduerſarios eludant. Suggeſtum fuit hoc
dn̄o pa. Vn̄ mandat quatinus ſi qs depre
henſus fuerit hoc ex fraude vel malicia fa
cere appellationi ſue nullatenus deferat̃. ⁊
iudex in cā̄ ꝓcedat. qꝛ decre. illa qua iſti ꝓ
facere p̄ſumſit nō ad deprimendā cuiuſcū-
qꝫ iuſticiā facta eſt ſed ad remouendū ini-
quū grauamē. No. ꝙ nemo de dolo ſuo
cōmodū reportare debet. Itē occaſio iu
ris ad iniquū compendiū trahi nō debet.

Ca. Inter archiep̄um
Ad preſentiā. eboraceñ. ⁊. R. p̄ſbyte
rū cōtrouerſia fuit exorta occaſione cuiuſ-
dam excōicatiōis in ip̄m p̄ſbiyterū late ab
archiep̄o. Papa cōmiſit cām ipſam ep̄o tu
ſculano et cardinali ſancte ſuſanne. coram
qbus ꝓponebat̃ ex parte archiep̄i ꝙ ipſe
poſt ſniaꝫ in ſe latā diuia officia celebrauit
vn̄ puniri debebat ſm̄ ꝙ iura requirunt. Ex
parte p̄ſbyteri rn̄debat̃ ꝙ excōicatio nō te
nebat. cū eſſet lata poſt appellationē legiti
me interpoſitā. vn̄ ñ debebat puniri. ⁊ oīa
q̄ facta fuerāt cōtra ip̄m debebant reuoca
ri in priſtinū ſtatū. Cardinalis ⁊ ep̄s intel
lecto negocio lꝫ p̄ſbyter nō eēt excōicatus
de iure tn̄ de facto. ⁊ ad cautelā ip̄m feceřt
abſolui. ⁊ iđ mādat pa. archiep̄o q̄tinus p̄-
dictū p̄ſbyterū de cetero nō moleſtet ꝓ eo
ꝙ poſt excōicationē celebrauit diuia. cū ex
cōicatō illa facta fuerit poſt appel. legitimā
ſed oīa reducat ad eū ſtatū in q̊ erāt tp̄e ap
pellatōis emiſſe. Nota ꝙ abſoluit̃ qs ad
cautelā lꝫ nō ſit excōcatus. Itē ſnia excōi
catiōis poſt appellationē legitimā lata nul
la eſt. vnde qui poſtea celebrat non punit̃.
Item q̄ poſt talem appellationē fiunt reuo
canda ſunt in priſtinum ſtatum.

Ca. Aliqs litigabat
Cū teneamur. corā ordinario ſuo ar
chiep̄o cātuarieñ. appellauit ad pa. ſup cā̄
illa de qua litigabat. pendēte appellatōe il-
la aliqs turbauit poſſeſſionē ip̄ius appellā
tis. q̄ſiuit archiep̄us vtrū liceat ei reforma
re poſſeſſioneꝫ turbatā eo p̄termiſſo ſup q̊
eſt appellatū. Rn̄dit pa. ſi ad ip̄m q̄rela ex-
inde ꝑuenerit ordine iudiciario id ſibi lice-
bit. nec ꝓpterea intelligit̃ appellatōi renun
ciare. No. ꝙ lꝫ appellans redeat ad iudi
cē ſuū a quo appellauit ꝓ alia cā̄ ꝓ qua nō
appellauit nō intelligit̃ appellatōi ſue renū
ciare cū ſit eius ordinarius in alijs cauſis.

Quod dicit̃ hic nō tenet ⁊
Conſuluit. intellige hanc decre. ſm̄ il
lam. j. e. vt debitus.

Ca. Ep̄s zamoreñ. quaſdā
Cū parati. petitōes ꝑ nunciū ſuum fe
cit corā dn̄o pa. ꝓponi. quas cū paratus eſ
ſet admittere. J. dyaconus cadinalis olim
in hyſpania legatus ꝓpoſuit cōtra ip̄m ꝙ
cum ip̄m ad ſynodū ſuaꝫ vocaſſet. ad eius
vocationē contempſit accedere. ꝓpter qđ
ip̄m excōicauit. et ſic excōicatus ſe fecit in
ep̄m cōſecrari. Quidā canonicus ſancti ia
cobi ꝓ ipſo ep̄o firmiter aſſeruit ꝙ erat tūc
in legatiōe regis. ⁊ ideo ad ip̄m venire nō
potuit. Cardinalis allegauit econtra ꝙ nū
cius ſuus inuenit eū in ſalamātina eccleſia
et nō in legatōe regis. Iterū nūcius ep̄i al
legauit ꝙ ab ip̄o cardinali appellauerat añ
ſniam latā. Papa vero his intellectis cōſi
derans ꝙ p̄textu appellatōis nō debuit cō
tēnere advocationē legati venire p̄cepit ei
dem ep̄o quatinus vel in ꝑſona ꝓpria vel
ꝑ nūcios idoneos apl̄ico ꝯſpectui ſe p̄ſītet
ſuā ſi poterit innocentiā oñſurus. Nota
ꝙ qlibet vocatus a iudice ſuo venire tenet̃
allegaturus priuilegiū ſuū Itē ar. ꝙ nun
cio ſit credēdū. Itē ar. ꝙ autoritas regiſ
excuſaſſet ip̄m ſi in legatōe regis inuentus
fuiſſet. Itē ar. ꝙ nemo ꝓhibet̃ pluribus
defenſiōibꝫ vti. Itē credit̃ iudici in p̄iudi
ciū alterius. Itē aliqs dr̄ p̄ſīs ꝑ nunciū.

Ca. Aliqui iurāt ꝙ
Ad hec ⁊ infra. ſtabūt iudicio eccl̄ie
et poſtea appellant. q̄ſitū fuit qđ agendum
ſit de iſtis. Rn̄det papa ꝙ iudex debet eos
cōpellere vt obſeruēt iuramētū ſuū vl̓ ꝙ in
fra. xl. dies poſt appellationē ſuam iter arri
piant ad eam ꝓſequendā. Nota ꝙ prete
xtu appellationis nō poteſt quis venire cō

tra iuramentum ſuum.

Caſus. Aliquis excōica-
Queſtioni. tus preſtitit iuramentū ꝙ
ſtabit mandato eccleſie. ⁊ ſic fuit abſolutus
et anteq̄ꝫ mandatum fiat ei appellat cā̄ ſub
terfugij. vel mandato recepto. querit̃ vtrū
deferendū ſit appellationi illius. Rn̄detur
ꝙ nō eſt deferendū appellationi illius. que
iuramento eius debeat obuiare. ſed ſtatim
reducendus eſt in eandē ſniam donec mā
datum ſuſcepit ⁊ adimpleuerit ꝓpoſſe ſuo
Nota ꝙ contra iuramentū nō admittit̃ ap
pellatio. Item qui nō adimplet mandatū
ſi poteſt debꝫ reduci in eandē ſniam a qua
fuit abſolutus.

Ca. Aliqui appellant ſuꝑ a
Preterea. liqua cā̄. appellatione pen-
dente aliqua grauia cōmittunt. ⁊ dum con
ueniunt̃ ſuꝑ exceſſibus illis volunt ſe tueri
ꝑ appellatōnē. querit̃ quid iuris ſit. Rn̄det
pa. ꝙ appellatio illa nō debet eos defende
re quominus eorū exceſſus puniant̃ cenſu
ra canonica. Nota ꝙ appellatio nō extē
dit̃ ad ea q̄ poſt appellationē fiunt. Iteꝫ
appellatio nō tuet̃ aliquem in delictis.

Ca. Vacāte eccleſia tor
Conſtitutis. celeñ. canonici de electi
one tractantes archidyaconus nominauit
quendā. C. noīe. obiectum fuit a parte al-
tera ꝙ erat excōicatus. ⁊ ideo appellatū fu
it ne ad ipſius electionē ꝓcederet̃. Archi-
dya. nō obſtante appellatione ⁊ denuncia
tione excōicatōnis ip̄m. C. noīauit in ep̄m
et elegit ⁊ appellauit ne contra hoc aliquid
fieret. quo facto primicerius cum canoni-
cis et plebanus cum aſſenſu cleri ep̄atus
vel maioris partis elegit. J. in ep̄m. Cau-
ſa iſtarū electionū delata eſt ad papaꝫ. Vn̄
ipſe examinatis hmōi electōnibus mandat
patriarche grandeñ. ⁊ cuidā cardinali qua
tinus ſi archid. poſt appellationē ⁊ denun
ciationē excōicationis ꝓceſſit ad noīatōeꝫ
et electionē p̄dicti. C. ⁊ primicerius cū ca
nonicis ⁊ alijs ꝓceſſerunt ad electionē p̄-
fati. J. electionē confirment ipſius. nō ob-
ſtante appellatione p̄fati archid. ſi ipſe ap-
pellationi prius facte nō detulerit. No. ꝙ
electio facta de excōicato nulla ē ⁊ iđ ſi im
pedit ſcđam. Itē q nō defert appellatōi ap
pellationē ꝯtra aliū obijcere nō pōt. Et ſic
nota ꝙ fruſtra legis implorat auxilium qui
committit in legem.

Caſus. Aliqs coram or
Propoſuit. dinario ſuo appellat in a
liqua cā̄. cōuenit̃ poſtea ſuꝑ alijs cauſis ſu
per qbus nō eſt appellatū. ille ꝓpter appel
lationē nō vult ſuꝑ alijs rn̄dere. querit̃ qđ
iuris ſit ſeruandū. Rn̄det pa. ꝙ ꝓpter ap-
pellationē illā nō minus tenet̃ in alijs cau-
ſis ſuꝑ qbus nō eſt appellatū rn̄dere. Ve-
runtn̄ iudex a quo appellat̃ nō debet eum
cōpellere ad rn̄dendū ſuꝑ alijs qꝛ ei ſuſpe-
ctus eſt. niſi ꝓ crimine adeo graui ⁊ mani-
feſto ꝓpter qđ ipſo actu merito ſit dānan-
dus. Nota ꝙ lꝫ aliqs appellet ab ordina
rio tn̄ ſuꝑ alijs cauſis remanet eius iudex.
ſed nō debet eum compellere ad rn̄dendū
niſi crimen ſit notorium.

Ca. Archiep̄us cantua
Qua fronte. rieñ. ſuꝑ quibuſdam du-
bijs ſuis cōſuluit dn̄m pa. Anteq̄ꝫ ad que-
ſtiones rn̄deat dicit ꝙ nō videt qua fronte
ip̄m cōſulat. cum dicat̃ iuris ordinē ꝑuerte
re. cū ipſe nō in eccl̄ia. nō in palatio ſuo. nō
in camera ſua ſed in camera regis ꝯtra ius
et cōtra pōtificalē dignitatē electōnes ep̄o
rū cōfirmet. Poſtea deſcēdit ad q̄ſtiones
Prima eſt talis. Aliqs fuit excōicatus vel
interdictus ꝓ cōtumacia vel alia iuſta cā̄.
ille offert ſe ad iuſticiā de his ꝓ qbus ſniaꝫ
recepit. pars aduerſa appellat ne abſoluat̃
querit̃ an iudex ip̄m abſoluere debeat. Rn̄
det pa. ꝙ iudex ip̄m abſoluere pōt ne in ex
cōicatiōe decedat. etiā ſi appellauerit pars
aduerſa. recepta primo cautiōe ſufficiēti ab
ipſo ꝙ iuri parebit corā pa. ad quē appella
uit vel delegato ipſius. Secunda queſtio
fuit. Aliquis conquerit̃ ſe irrationabiliter
excōicatū vel interdictum. nihilominus of
fert ſe ad iuſticiā ⁊ petit abſolui. Pars ad
uerſa appellat. Ad hanc queſtionē idem re
ſpondet quod in prima ſcꝫ ꝙ poteſt illū ab
ſoluere etiā ſi pars aduerſa duxerit appel-
lādum ne abſoluat̃. Nota ꝙ qui circa of
ficium ſuum male ſe habꝫ coram ſuperiore
timere pōt cōparere vel aliqđ petere ab eo

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

dem. Jtem abſolui debet quis ne in excōicatione decedat preſtita prius cautōne ſufficienti ꝙ iuri parebit nō obſtante appellatōe partis aduerſe q: appellatio nō tenet in his que dilationē nō capiunt.

Caſus. Quia ꝑ-

Reprehenſibilis. lati nimis ꝓmpti erant ⁊ faciles ad excōicādū. ⁊ ſubditi ꝓmptiores ad appellandū. volens lateranē. conciliū ꝓuidere ſuꝑ his tam ſubditis q̄ꝫ ꝑlatis. ſtatuit ꝙ prelati ſuſpenſionis vel excōicatōis ſniam nullatenus ꝓferant in ſubiectos. niſi canonica cōmonitōne ꝑmiſſa niſi forte talis ſit culpa que ipſo facto ſuſpenſionē vel excōicationē inducat. nec ſubiecti contra diſciplinā eccleſiaſticā appellare ꝑſumant. Sed ſi aliquis ꝓ ſua neceſſitate appellauerit. cōpetens ſibi terminus prefigat ad ꝓſequendā appellationē. ꝙ ſi infra terminū nō fuerit ꝓſecutus extunc eṗs autoritate ſua vtat. Si aūt aliquis appellauerit et ille contra quē fuerit appellatū venerit. ille vero q appellauit venire neglexerit. ſi ꝓprium habuerit in expenſis parti alteri condemnet. vt hoc ſaltem timore ꝑterritus nō facile quis appellet. Jn fine dicit ꝙ religioſi cum ꝓ ſuis exceſſibus fuerint corrigēdi cōtra regularem diſciplinā nō appellēt. Nota ꝙ canonica monitio ꝑcedere debet excōicationem. Jtē ſi quis infra terminū ſibi ſtatutū appellationē nō ꝓſequit iudex poſtea officio ſuo vtat. Jtem q nō ꝓſeqt appellationē ſuam condēnari debet aduerſario eam ꝓſequenti in expēſis. Jtē a correctione nō appellatur.

Ca. Judex cōpellere dꝫ appel-

Ad hec. lantē vt appellationē ſuā ꝓſequat infra terminū ſibi ꝑfixum vel ſtet iuri corā ipſo. Jn fine dicit ſi aliqua partiū iudicē habuerit ſuſpectū. iudicē eligāt q cām dirimat. No. ꝙ iudex pōt cōpellere appellantē vt appellationē ꝓſequat. Jtē iudex ordinarius pōt recuſari. ſed pōt partes cōpellere vt aliū eligāt corā q̄ q̄ſtio terminet.

Ca. Eṗs ſalebri-

Peruenit ad nos. eñ. monuit. xv. canonicū ſuū vt in eccleſia ſua reſidentiā faceret. ille appellauit. Queſiuit eṗs a pa. quid ſuꝑ hoc faceret. Mandat pa. eidē eṗo quatinus illū moneat vt in eccleſia ſua reſidentiam faciat. vl' infra terminū cōpetentē iter arripiat eam ꝓſequēdi. interim vero vices eius in ꝑdicta eccleſia ꝯmittat alicui honeſte pſone. ⁊ de bñficio illius ei ꝓuideat qđ ſi alterū iſtorum nō fecerit ꝑbenda ipſa priuet eundē ⁊ alij eam cōferat q ibidem deſeruiat. Nota ꝙ clerici in eccleſijs reſidentiam facere tenent ad mandatum ſui prelati qđ ſi nō fecerint poſſunt eis priuari.

Ca. Querit an appellatio-

Conſuluit. ni regis frācorū ſit deferēdum ꝓ iudeis vt liceat eis habere mācipia chriſtiana ⁊ ſynagogas edificare. Reſpōdꝫ papa ꝙ nō cum ſit contra concilium generale. Nota ꝙ appellationi facte cōtra leges ⁊ canones non eſt deferendū. Jtem nota contra iudeos ꝙ non poſſunt habere chriſtiana mancipia.

Ca. Aliqua cauſa com-

Ad hec ſicut. miſſa eſt alicui ap. re. ille contra quē cōmiſſio facta eſt appellat. dicens ſe ꝓ eadem cā nunciū ſuum ad ſe. ap. deſtinaſſe. querit an tali appellationi ſit deferendū. Rñdet papa ꝙ ſi conſtiterit iudici appellantē deſtinaſſe nunciū ad ſe. apo. anteq̄ꝫ partes eſſent citate. vel anteq̄ꝫ delegatio cauſe preueniſſet ad ipſum debet appellationi deferre. Si vero poſt citationeꝫ fuit nuncius deſtinatus. nō tenetur appellationi deferre. hoc intellige ſm illam. ꝭ. c. vt debitus. Nota ꝙ miſſio nuncij excuſat appellantem ne reſpondeat coram iudice cui cauſa eſt commiſſa. ⁊ hoc intellige ſi nuncius mittatur anteq̄ꝫ partes fuerint citate. Si vero poſt non excuſat. Jtem licꝫ cauſa nō committat ap. re. poteſt tamē appellari.

Caſus. Quidā canonicus

De priore. regularis appellauit a ſuo priore qui modum excedebat in correctione. quia fecit eum veſtibus vſq; ad camiſiam ſpoliari. prior non obſtante appellatione proceſſit enormiter contra illum canonicum. Unde cōqueſtus fuit dño pape. Unde mandat cuidā iudici vt ſi prefatus canonicus appellauit ꝓpter enormitates ipſius prioris manifeſtas que reddunt ip̄m notabilem. ⁊ ipſe nō detulit appelationi. cōpellat ip̄m ad ſedem ap. cum lr̄is veritatē continentibus venire ſatiſfacturū de tanto exceſſu. Nota ꝙ ꝑlatus nō debet excedere modum in corrigendo. alioquin tenet aplatio. que alias nō teneret. Jtem qui nō defert appellationi legitime debet puniri.

Caſus. Statuit papa in ca-

Quia nos. pitulo iſto ꝙ abbates q publica infamia ſunt reſperſi aut cōuicti. ſi cōmoniti in cōmuni capitulo renunciare noluerint vocem nō habeant appellandi. Nota ꝙ in notorijs delictis nō habet locū appellatio. nec contra correctionem admittit appellatio

Caſus. Dicit in capitulo

Ad aures. iſto ꝙ iudex debet appellāti competentē terminū ꝑfigere ad appellationem ſuā ꝓſequendā. infra quē ſi nō fuerit ꝓſecutus appellationē extunc debet iudex ip̄m cōpellere ſtare iuri coram eo. Nota ꝙ tp̄us poteſt prefigi a iudice appellationi ꝓſequende. Jtem qui nō ꝓſequitur appellationem incidit in iuriſdictionē iudicis a quo appellauit.

Ca. Eccleſia ſancti

Ad audientiam iacobi ʒamoreñ. ſub eſt eccleſie compoſtellane. Epūs ʒemoreñ. multipliciter moleſtabat. G. ꝑſbyterum ꝑdicte eccleſie ſancti iacobi ʒamoreñ. ꝓpter qđ idem ꝑſbyter ſe ⁊ eccleſiam ſuā ſub ꝓtectione dñi pape ſuppoſuit. ſed ꝑfatus eṗs nihilominus poſt inuocatū ſe. apo. patrocinium. quia forte verbū appellationis nō exꝑſſit dictum preſbyteruꝫ excōicauit. ꝓpter quod idem ꝑſbyter dño pa. fuit cōqueſtus Reſpōdit papa licet ꝑdictus preſbyter ex ſimplicitate verbum appellationis nō exp̄ſſerit tñ exquo ſe et ſua ſub ꝓtectione apoſtolica ſubiecerat. ſine cauſe cognitione nō debuit aliqua ſnia condēnari. vnde mādat cuidam eṗo quatinus ſi conſtiterit ita eſſe ſniam quā predictus eṗs tulit in eundē ꝑſbyterum denuntiet nullam eſſe. Nota ꝙ ſimplicitati parcendū eſt. Jtem idem eſt ſupponere ſe ⁊ ſua ſub ꝓtectione pa. ſicut appellare ad ip̄m. vt hic patet. ſed hoc intelligo extra iudiciū. Jtem nō refert an aliquid de equiualentibus fiat. Jtem ſine cāe cognitōe nō debet aliqs cōdēnari niſi in notorijs vbi ordo iuris nō ſeruat. Jtē nemo ius ſibi dicere debet. Jtem ſnia excōicatiōis poſt appellationē lata nō tenet.

Ca. Dicit in capitulo iſto ꝙ

Accepta ſi contigerit ab audientia alicuius iudicis appellari. nō debꝫ cauſa ad ip̄m remitti niſi partes in hoc conſentiant Nota ꝙ cauſa nō debet ad eum remitti a quo eſt appellatum niſi in caſibus.

Caſus. Dicit hic ꝙ ſi iu-

Poſtremo dex delegatus ſit conſanguineus impetrantis vel fuerit aduocatus in eadē cā vel ex alia iuſta cā ſuſpectus pōt legitime recuſari lꝫ ſit ei cā remota appellatione cōmiſſa. No. ꝙ ſi iudex fuerit conſanguineus impetrantis vel aduocatus in eadem cā recuſari poteſt licet appellatio in lr̄is ſit remota. Jtē ex qualibet iuſta cauſa poteſt iudex recuſari.

Ca. Aliq clerici ſunt interdicti

Ad hec et appellāt. de appellatōe cēſ ſi nō ſeruant interdictū. querit qd iuris. Rñdet. ſicut poſt appellationē legitimā nemo pōt excōicari. ſic clerici nō pñt declinare interdictū cui añ appellationē ſuppoſiti fuerant. No. ꝙ poſt appellationē nemo pōt excōicari. Jtē ſi excōicatio vel interdictū ꝑcedat nō releuat ꝑ appellatiōꝫ ſequentē.

Ca. Quidaꝫ clerici de

Cum in eccia guallia linconiē. eṗi volentes ipſius iudiciū declinare vt ſub archieṗo litigarent. ſine rōnabili cauſa euitabāt eṗm ſuū appellando ad archieṗm. Significatū fuit hoc dño pa. Uñ mandat ipſe archieṗo quatinus ſi aliqñ cōtigerit aliquem de clericis a ꝑdicto epiſcopo appellare ad ip̄m. nō prius eius appellationeꝫ admittat q̄ꝫ ei cōſtiterit eam interpoſitā fuiſſe vel ab iniuſto grauamine. vel ab iniuſta condēnatione. alioquin remittat illum ad eṗm ſuuꝫ Nota ꝙ archieṗs nō eſt iudex ordinarius ſubditorum ſuffraganeoruꝫ ſuorum niſi in certis caſibus. Jtem nullus debet appellare niſi grauetur. alioquin remittēdus eſt ad eum a quo appellauit.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Caſus. Quedã cau

Directe nobis. ſa matrimonialis tractabaꝛ coram oꝛdinario in qua vir impedimentũ cõſanguinitatis oppoſuit. Mulier ſe. ap. appellauit. iudex ſtatuit terminũ appellanti. mulier illa nõ fuit ꝓſecuta appellationẽ in termino conſtituto ⁊ ea renunciãte appellationi iudex in cauſa ꝓcedens recepit teſtes de conſanguinitate. Tandem mulier iterũ appellauit. Petijt iudex vtrũ debeat ad ſniam ꝓcedere. Rñdit pa. licet in concilio lateranẽ. ſit ſtatutum vt ſi aliquis appellauit ⁊ infra terminũ ſibi p̃fixuz appellationem ſuam nõ fuerit ꝓſecutus iudex autoꝛitate ſua libere poſſit vti. tñ quia iterũ appellauit qđ ſibi licuit in eadem cauſa a iuriſdictione illius fuit exempta. p̃ſerti cum hic ageret ad ſepationem matrimonij qđ eſt res fauoꝛabilis. Nota ꝙ ſi appellans appellationẽ ſuam in termino pꝛefixo nõ ꝓſequiꝛ iudex poſtea in cã ꝓcedat. Itẽ in eadẽ cã poteſt appellari ſcđo etiaz ſuper vno articulo. Item matrimonium res fauoꝛabilis eſt.

Ca. Iudex ita ꝓtulit ſniaz

Preterea. niſi infra. xx. dies ſatiſfeceris ticio cognoſcas te ſuſpenſum vel interdictum vel excõicatum. Ille contra quem ſnia lata eſt medio tpe appellauit nec ad diem p̃fixum ſatiſfecit. Queriꝛ vtrũ ille ſit excõicatus aut nõ ꝓpter appellationẽ añ terminũ interpoſitã. Rñdet pa. ꝙ appellatio hmõi ſniam impedit ⁊ ſuſpendit. No. ꝙ ſnia excõicationis lata ſub conditõe vel in diem nõ ligat niſi adueniente die vel cõditione. ⁊ ideo ſi medio tpe appelleꝛ ſuſpenditur eius effectus vt hic patet.

Ca. In vna cõ

Secundo requiris. miſſione pluresſ articuli cõtinenꝛ. in vno tantũ articulo appellatio inhibeꝛ. appellaꝛ ſup alijs articuliſ Queriꝛ an teneat appellatio. Rñdet papa ꝙ ſm gregoꝛiũ verba deſeruiunt intentõi. et hec eſt intentio pape. vt de omnibus articulis q in cõmiſſione ponunꝛ iuſticia fiat et ideo appellatio in omnibus articulis intelligiꝛ interdicta. nõ refert vtrũ appellatõ inhibeaꝛ in pꝛincipio medio vel in fine. qꝛ vt dicunt iuris argumenta ea q̃ ponunꝛ in pꝛincipio ad mediũ ⁊ finẽ ⁊ q̃ in medio ad finem atqꝫ pꝛincipium ſepe referunꝛ. Tandem ponit aliam queſtionẽ. Aliquis ꝓponit ſe habere iudicem ſuſpectũ. Queriꝛ an cãm ſuſpitionis allegare teneaꝛ ⁊ pꝛobare. Rñdet pa. ꝙ cãm ſuſpitiõis allegare teneꝛ ⁊ partes eligere debent arbitros nõ multũ remotos. q de ſuſpitione cognoſcant. qđ ſi nõ fecerint iudex partes ad hoc compellat et ſi infra terminũ competentẽ a iudice aſſignatum ſuſpitio ꝓbata nõ fuerit iudex extunc in cauſa pꝛocedat. ſed ſi ſuſpitio fuerit ꝓbata iudex vlterius in cauſa nõ ꝓcedat. quia ſuſpecti ⁊ inimici iudices eſſe non debent. Nota ꝙ verba intentioni deſeruiunt. ⁊ ſm intentionẽ ꝓferẽtis verbũ ꝓlatũ intelligendũ eſt. Itẽ appellatio referꝛ ad oĩa q̃ in cõmiſſione ponunꝛ. Itẽ determinationes q̃ in pꝛincipio ponunꝛ oĩa ſequẽtia determinant ⁊ ecõuerſo. Itẽ cã ſuſpitionis ſpecificãda eſt coꝛã iudice. Itẽ cã ſuſpitõis nõ coꝛã iudice ſuſpecto ſed coꝛaz arbitris a partibus electis ꝓbari dꝫ. Itẽ iudex debet cõpellere partes vt arbitros eligant q de cã ſuſpitõnis cognoſcãt. Itẽ ſi cã ſuſpitõis infra terminũ p̃fixum ꝓbata nõ fuerit iudex in cã ꝓcedere debet. Itẽ ſuſpecti ⁊ inimici iudices eſſe nõ debent.

Ca. Aliqs pa

An ſit deferẽdum. ratus erat ſpoliare aliquẽ re ſua ille appellauit ne aliquam iniuriã ſibi faceret vel grauamen. nõ obſtãte illa appellatiõe ſpoliauit illum. Spoliatus traxit ſuũ ſpoliatoꝛẽ in cãm patus ꝓbare incõtinenti ſuã ſpoliationẽ. Ille ſpoliatoꝛ appellauit. Queriꝛ an eius appellatõni fuit deferenduz. Rñdit pa. ꝙ cum in eo ſit puniẽdus in quo peccauit. appellationi illius nõ eſt deferendũ q appellatõni deferre neglexit. No. ꝙ puniꝛ qs in q̃ peccauit. Itẽ q appellatõi ab alio interpoſite nõ defert. nec ei appellãti ẽ deferendũ. qꝛ fruſtra legis auxiliũ imploꝛat qui cõmittit in legẽ

Caſus. Dominus pa. mã

Nouit ille. dauit cuidam legato in frãcia vt terram regis francie ſupponeret interdicto. qđ ⁊ fecit. Rex francie conq̃rebaꝛ de legato ꝙ ꝑperam ꝓceſſerat cõtra ipſuz. qꝛ cũ eſſet ei ſuſpectus appellauit ab ipſo et poſt appellatõem in terram ſuã tulit ſententiã interdicti. Rñdit papa regi dicẽs. ꝙ cardinalis ſniam illã nõ edidit ſed potiꝰ publicauit nec fuit dictatoꝛ ipſius ſed potius executoꝛ. ſed ab executoꝛe appellari nõ põt niſi modũ excedat. Et papa in lr̃is cardinali directis appellatõem inhibuit. De ſuſpitõe dicit ꝙ nõ credat eũ ſuſpectũ. ⁊ ſi tñ fuiſſet ꝓpter illã appellatõem cardinal' deſiſtere nõ debuiſſet. qꝛ nõ ſuo motu ſed de mãdato pape ꝓceſſit. Nota ꝙ ab executoꝛe appellari nõ debet niſi modũ excedat. Itẽ licet executoꝛ ſit ſuſpectus ab eo tñ ꝓpter hoc appellari nõ debet. qđ ſi fiat nihilominus dꝫ exequi qđ mandaꝛ cum nullã habeat cognitõem.

Caſus. Aliqui ap

Sepe contingit. pellãt ad ſe. ap. ſed ꝓpter defectũ alterius ꝑtis nõ ꝓſequẽtis appellatõem interpoſitã nec ꝑ ſe nec ꝑ alium vel foꝛſitan ex malicia ꝓcuratoꝛis mãdatũ occultãtis. lites que de facili poterãt terminari remanẽt indeciſe. qꝛ ſi ſit qđ iuris illa poſſet citius expediri. cũ ꝓbatões nõ ſint ibi neceſſarie. ⁊ ſi eſſet qđ facti đ leui poſſet ꝑtibus p̃ñtibus cõpꝛobari. Sup ħ olim ſtatutũ fuit ĩ cõcilio lateranẽ. vt ſi qs in q̃cunqꝫ negocio appellauerit ⁊ ille q appellatus fuit venerit appellãte minime cõparente. appellãs debꝫ appellato ꝯdemnari in expenſis. Sed qꝛ ꝓpter hoc lites nihilominus ꝓrogabanꝛ. ſtatuit innocẽ. tercius vt ſi hmõi appellatio a iudice recepta vel a ꝑte fuerit appꝛobata. iudex ſtatuat terminũ appellanti. ita vt ſi infra terminũ appellatõem nõ fuerit ꝓſecutus. eo elapſo. ꝑemptoꝛij edicti vires obtineat terminus aſſignatus. vt extũc in abſentẽ ꝑinde ꝓcedaꝛ ac ſi ꝑemptoꝛie vocatus fuiſſet ad iudiciũ. ꝙ ſi appellatio interpoſita malicioſe recepta vel appꝛobata nõ fuerit. nihilominus vigoꝛẽ ſuũ obtineat cũ apparuerit legitime ꝓuocatũ. ſaluis ꝯſtõnibus ꝓmulgatis de appellãtibus poſt ſniam. qꝛ tunc illis nõ ꝓſequentibus appellatões ſuas. poſt terminũ appellatõni p̃fixũ rata manet ſnia que fuerat appellatõe ſuſpenſa. veruntñ quicqd poſſet ꝓponi circa citatõem ꝑemptoꝛiã ab abſente ad ſui defenſionẽ. ⁊ illud idẽ ꝓponi poſſit aduerſus hmõi appellatõem. In fine dicit ſi qs p̃uenerit terminũ appellatõnis ⁊ veritate tacita lr̃as ĩpetrauit. careat ĩpetratis. ⁊ in expẽſis alteri ꝑti ꝯdemnabiꝛ. No. ar. ꝙ ꝯtumacia ſiue dolus ꝓcuratoꝛis noceat dño. Itẽ q̃ſtio iuris ꝓbatõem nõ requirit. Itẽ q nõ ꝓſequiꝛ appellatõem ſuã infra terminũ ſibi ſtatutũ iudex eo elapſo ꝓcedat tanq̃ꝫ citatus ꝑemptoꝛie nõ veniſſet. Itẽ citatus ꝑemptoꝛie audiꝛ iuſtã cãm abſentie allegans. Itẽ ſi qs ĩpetrat lr̃as ante terminũ a iudice vel ab appellãte ſtatutũ tacito de illo termino lr̃e nõ valent. ⁊ tanq̃ꝫ ꝯtumax puniꝛ in expenſis.

Caſus. Vacãte deca

Conſtitutus. natu claromontẽ. quidã canonici ꝯtulerũt poteſtatẽ eligendi in epm̃. ⁊ qdam nõ. ħ acto in illa tranſlatõne vel collatõe ꝙ epũs nõ ꝓcederet ad electõꝫ ſine alijs dũ eſſent in tractatu electõis. xij. canonici appellauerũt ne aliqs eligereꝛ in decanũ ſine aſſenſu oĩm reqſito. Epũs cũ quibuſdã alijs ꝯtulit decanatũ archidyacono illius eccleſie. ⁊ ꝑs alia aliũ elegit. Quidaz cardinalis legatus ſe. ap. examinatõem electionis illius cõmiſit duobꝰ abbatibus vt cãm inſtructã ad ſe. apo. remitteret. nõ vt appellationi interpoſite derogaret. Facta examinatõe cardinalis tranſmiſit illam ad ſe. ap. Partibus poſtmodũ in p̃ſentia pa. cõſtitutis archidyaconus p̃dictus p̃dicta oĩa allegauit petens electõem de ſe factaz cõfirmari. Ex ꝑte aduerſa reſpõſum fuit ꝙ nõ erat cõfirmanda. ſed infirmanda. qꝛ facta fuit poſt appellatõem. ⁊ cõtra foꝛmam epiſcopo traditã. ⁊ ꝙ archidyaconus ſpõte renunciauit facto epiſcopi. Ad hoc fuit ꝓ archidyacono allegatũ ꝙ illi nõ erant vlterius audiendi cũ appellatõem ſuã infra terminũ nõ fuerãt ꝓſecuti. Dñs papa his et alijs auditis intellexit ꝑ aſſertõem cardinalis p̃dicti ꝙ ſub ea foꝛma fuerat appellatũ ne ſine aſſenſu omniũ ꝓcedereꝛ in electõne decani. ⁊ ꝙ appellatõem infra annũ

o

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

nõ fuerant ꝓſecuti. nec allegauerunt cãm
ꝓpter quã eſſet eis bienniũ cõcedendum.
qꝛ ſicut infra annũ miſerunt bis nuncium.
ita potuerũt mittere ꝓcuratorẽ. Veruntñ
ne videaꝶ dñs papa ꝑemptorias exceptio
nes ꝓpoſitas ſub ſilentio p̄terire mandat
iudicibus q̃tenus ſi cõſtiterit archidyaco-
nũ ſponte renunciaſſe facto epĩ ex quo fa-
cto nitiꝶ. vl'ſi ꝯſtiterit ipſum epm ꝓceſſiſſe
ad electõeꝫ ipſius archidyaconi ꝯtemptis
p̄dictis canonicis ſine qbus ad electõnem
ꝓcedere nõ valebat ſm ſibi traditã poteſta
tẽ. eidẽ archidyacono ſuꝑ decanatu ſilenti
um iponat alioquin nominatõem ſeu ele-
ctõem de alio factã ⁊ quicq̃d fuerit ſecutũ
ex ipſa deſicient irritũ ⁊ inane. Nota
ꝙ ius eligẽdi põt transferri in vnũ. Itẽ
qui nõ ꝓſequiꝶ appellatõem infra annũ pꝰ
ea nõ admittiꝶ ad eã ꝓſequendã niſi iuſtã
cãm oñderet ꝓpter quã dareꝶ ei bienniũ.
Itẽ qui repelliꝶ vna via admittiꝶ ꝑ aliã
viã. Item licitũ eſt cuilibet renũciare iu
ri ſuo. Itẽ forma mãdati ſeruãda eſt.

Caſus. Vacante p̄po-
Conſtitutis. ſitura ſancti ſaluatoris
meteñ. die ſtatuta ad celebrandã electõem
ep̃s meteñ. adiurauit canonicos illoſ ꝑ pa
trẽ ⁊ filiũ ⁊ ſpũmſanctũ vt ſm deum vnũ
eligerẽt de duobus in q̃s ꝑtes videbanꝶ
cõueniſſe quẽ magis vtilẽ ⁊ idoneũ eccle-
ſie reputarẽt. Poſt hoc decanus cũ qui-
buſdã noiauit in p̄poſitũ cantorẽ meteñ.
Cantor ſancti ſaluatoris cũ qbuſdaꝫ alijs
cõcorditer cancellariũ meteñ. elegerunt in
p̄poſitũ. cuius electõeꝫ tanq̃ꝫ a maiori ⁊ ſa
niori ꝑte capituli meteñ. ep̃s ꝯfirmauit. et
cũ vellet ei dare inueſtiturã decanꝰ appel-
lauit ad ſe. ap. ꝯ ipſum ĩpotentiã allegãdo.
dicens illũ cancellariũ impotentẽ in ꝑtibꝰ
illis in qbus bona p̄poſiture ꝯſiſtũt. addẽs
ꝙ alia ſibi opponeret in p̄ſentia pa. que in
p̄ſentia iudicis ſuſpecti noluit explicare.
Demũ cã iſta ad ſe. ap. eſt delata. Decanꝰ
ꝓ ꝑte ſua in p̄ſentia pape hec ⁊ alia ꝓpoſu
it. Dñs papa examinato negocio ei ꝯſtitit
euidenter appellatõis cãm corã ep̃o exp̄ſ-
ſam rõnabilem nõ fuiſſe. ⁊ aliam nõ exp̄ſſit
quãuis dixerit ꝙ exp̄meret coram papa.
Unde ipſe ſtatuit vt ꝑ ea que dicta fuerãt
cõfirmationis effectus nõ debeat ipediri.
poſtq̃ꝫ vero pacificã poſſeſſionem ipſius p̄
poſiture habuerit. Si q̃s cõtra ipſum ali-
quid ꝓponere voluerit nõ in modũ excep
tionis ſed in modũ denunciationis vel ac
cuſationis licentiã habeat ꝓponendi.
Nota ꝙ qui appellat etiã extra iudicium
cãm iuſte appellationis debet exprimere.
Item corã iudice appellationis poteſt
quis exp̄mere aliã cauſam q̃ꝫ illã quam in
appellando exp̄ſſit. quod locũ habet in hu
iuſmodi appellatõibus electionũ. Item
qui nõ poteſt excipere poteſt accuſare vel
denunciare.

Caſus. Si index citat ali-
Ex parte. quem ad locũ ad quem nõ
poſſit ire ſecure ꝓpoſita exceptione de lo
co ſuſpecto libere poterit appellare licꝫ ap
pellatio in lr̃is ſit inhibita niſi index locuꝫ
ſecuꝝ ei duxerit aſſignandũ. Nota exce
ptionem de loco ſuſpecto admittendã.
Item quãuis in lr̃is apoſtolicis appella-
tio ſit inhibita poteſt tamẽ iuſta de cauſa
appellari. Item iudices ſecuꝝ locuꝫ ꝑti
bus aſſignare debent. Itẽ nota ar. ꝙ iu
dex poteſt reuocare grauamen vt appel-
lans cogaꝶ recedere ab appellatõe.

Caſus. Defuncto
Significauit. magiſtro hoſpitalis
eboraceñ. fratres ipſius hoſpitalis elegerũt
B. p̄ſbiteꝝ in rectorem ſiue magiſtꝝ ipſi-
us hoſpitalis. Archiep̃s eboraceñ. ad quẽ
vt dicebat ordinatio ipſius hoſpitalis ꝑti
nebat dictũ. B. electuꝫ p̄fecit ibidẽ. Poſt
modũ vero decanus ⁊ capitulũ eboraceñ.
dicentes ꝙ ad ipſos hoſpitalis ordinatio
ꝑtinebat ĩpetrauerunt litteras ſuꝑ hoc ad
quoſdã iudices. Iudices citabant tam ar
chiepiſcopũ q̃ꝫ dictum magiſtꝝ. In quoꝝ
p̄ſentia cõparuit ꝓcurator capituli cũ lit-
teris ꝓcuratorijs ſigillatis ſigillo capituli.
in quo cõtinebatur ſigillũ capituli ad cita-
tiones tantũ. cum capitulũ aliud ſigillum
habere noſcaꝶ. Magiſter hoſpitalis exci-
piendo ꝓpoſuit ꝙ occaſione illaꝝ litteraꝝ
ꝓcurator taliter cõſtitutus non debeat ad
cauſam admitti. ⁊ inſuꝑ adiunxit ꝙ autori

tate quarundã lr̃aꝝ ad alios iudices obtẽ
taꝝ prius ꝯuẽtus fuerat ſuꝑ eodẽ negocio
de qbus in poſterioribus lr̃is nõ fiebat mẽ
tio. q̃re coram eis nõ debebat nec poterat
ꝑ illas lr̃as ꝯueniri. Iudices hmõi excepti
ones admittere noluerũt. q̃re ſe. ap. appel
lauit. Vñ mãdat pa. q̃tenus ſi ꝯſtiterit ꝓ-
pter p̄dictas exceptõẽs vel alterã caꝝ fu-
iſſe ad ſe. ap. appellatũ qcquid factũ fuerit
poſt appellatõem hmõi debeat in irritũ re
uocari. ⁊ poſtmodũ iudices in cã ꝓcedant
Nota ꝙ ꝓcurator dꝫ eſſe legitime ꝯſti-
tutus alias repelleꝶ. vñ p̄mo debes ꝟ vide
re vtꝝ ſit recte ꝯſtitutus. Itẽ nõ dꝫ quis
ꝓ eadẽ cã ad diuerſos iudices trahi Itẽ
ſcđe lr̃e nõ valent niſi exp̄ſſe de p̄oribus fe
cerint mentõem. Itẽ aliq̃s ꝓponit plu-
res exceptões quaꝝ quelibet ꝑ ſe ſufficit ſi
alterã ꝓbet. Itẽ quicq̃d fit poſt appella
tõem legitimã dꝫ in irritũ reuocari.

Decretalẽ iſtã
Significantibus. et eius caſum
habes. ſ. de libel. obla. c. ij. de v̊bo ad v̊bũ

Caſus. Inter p̄o
Ex inſinuatione rem ⁊ canonicos
ſancte barbare ex vna ꝑte. ⁊. xv. camerariũ
de tangar ex altera ſuꝑ quodã manerio co
rã ordinario queſtio vertebaꝶ. dictus. xv.
ad ſe. ap. appellauit. appellationi terminũ
nõ p̄figens. Iudex qui cãm eius videbaꝶ
fouere ꝓ eo ꝙ quidã clericus cõmenſalis
ſuus dicti camerarij fuerat aduocatus. ta-
lem terminũ ſibi ſtatuit vt vſqꝫ ad feſtũ pu
rificatõis beate marie vtraqꝫ ꝑs ab appel-
latõis ꝓſecutione eſſet reuerſa. Interiꝫ ve
ro nũcius camerarij p̄ueniens nunciũ p̄o
ris nec ipſo vſqꝫ ad legitimũ terminũ ex-
pectato ĩpetrauit lr̃as ⁊ receſſit. Prior ꝟ
intelligens ſignificauit hoc dño pa. Suꝑ
hoc reſcribit pa. dicẽs ꝙ ille iudex nõ po-
tuit ei legẽ ĩponere vt cãm tenereꝶ infra p̄
dictũ tꝑs expedire. imo abſqꝫ dãno more
intacta ꝑmaneat quouſqꝫ eã faciat expedi
ri. ⁊ qꝛ fraus ⁊ dolꝰ alicui patrocinari nõ
debent. mandat papa quibuſdã q̃tenus ſi
eſt ita ꝑtibus ꝯuocatis audiãt cauſaꝫ.
Nota ꝙ minor legẽ ſuo ſuperiori ĩponere
nõ põt. Itẽ ſi ꝑ principẽ ſtat quo minus
appellans expediat cauſaꝫ ſuã. non ĩputaꝶ
appellanti. Et ſic nota ꝙ ĩpedimentũ iudi
cis nõ nocet cauſe nec ꝑtibus p̄iudicat.
Itẽ qui lr̃as ĩpetrauit ante terminũ lr̃e nõ
valent. Itẽ fraus ⁊ dolus alicui nõ de-
bent patrociniũ imꝑtiri.

Caſus. Mortuo
Bone memorie. O. de camera re-
ctore eccleſie defañ. abbas ſancti auguſti-
ni cantuarieñ. p̄mo ꝑ quoſdã monachos
poſtmodũ ꝑ ſeipſum poſſeſſionẽ ipſius ec-
cleſie fuit ingreſſus appellãs ne aliquis eũ
ſuꝑ poſſeſſiõe ipſius eccleſie moleſtaret. et
cũ poſtmodũ p̄dictã eccleſiã pacifice poſſe
diſſet. quidã laici ipſum abbatẽ ⁊ mona-
chos de poſſeſſiõe ipſius eccl'ie ꝑ violenti
am eiecerũt quã eccleſiã archid. cãtuarieñ
cepit poſtmodũ poſſidere. vñ abbas ⁊ mo
nachi dictã eccleſiã petierũt ſibi reſtitui cũ
fructibus inde ꝑceptis. liꝶ. ꝯteſt. inter mo-
nachos ⁊ archid. teſtes fuerũt hinc inde ꝓ
ducti. Demũ cã delata eſt ad dñm pa. co-
rã quo p̄dicta ex ꝑte abbatis fuerũt ꝓpoſi
ta. Procurator archidyaconi ꝓpoſuit ex
aduerſo ꝙ defuncta ꝑſona illius eccl'ie ar-
chidyacono tantũ daꝶ eius cuſtodia imo
archidyaconi tã de iure cõmuni q̃ꝫ ꝟ ꝯſue
tudine generali tã in illa eccleſia q̃ꝫ in alijs
eiuſdẽ dyoc̃. illo iure ſemꝑ vſi fuerũt ⁊ ille
O. noie ipſius archidyaconi eandẽ eccleſi
am poſſidebat q ei vnã ꝓcuratõeꝫ ⁊. v. ſol'.
annis ſingulis exhibebat. His ⁊ alijs dili-
gẽter auditis dñs papa p̄dictos abbatẽ ⁊
monachos in eũ ſtatũ reducẽdos decreuit
in quo erãt tꝑe ap. facte ex veriſi'libus ⁊ ꝓ
babilibꝰ cauſis. ſaluo iure ꝓprietatis vtri-
qꝫ ꝑti cũ fructibus medij tꝑis aſſignandis
eiſdẽ. Nota ꝙ extra iudiciũ p̄t appellari
et a futuro grauamine. Itẽ ex veris ⁊ ꝓ
babilibꝰ cauſis dꝫ appellatio interponi.
Itẽ in cã poſſeſſiõis ferꝶ ſnĩa ſaluo iure ꝓ
prietatis. Itẽ ſpoliati reſtitui dñt cũ oĩ
ſua cã ⁊ fructibus in p̄ſtinũ ſtatũ.

Caſus. Inter archiep̃ꝫ
Dilecti filii. cantuarieñ. ⁊ p̄orẽ ⁊ mo
nachos cantuarieñ. eccleſie ſuꝑ capella de
lamech cõtrouerſia vertebaꝶ monachi ꝓ
cã illa miſerũt ad ſe. ap. duos monachos.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

J.τ.H. quos duos dictus archiepꝯs poſt
iter arreptū excōicauit. Jlli cōqueſti fuerūt
dn̄o pape. cū aūt plus ſit facto ꝗ̄ verbo ad
ſe.ap.appellare.τ illi ad ſe.apo. ꝓpter cām
illā veniētes intelligant̄ ꝓuocaſſe ad cam
mādat papa quibuſdā q̄tenus ſi eſt ita di-
ctos. J.τ.H. denūcient excōicationis vin
culo nō teneri. Nota ꝙ plus eſt facto ꝗ̄
v̄bo appellare. Jtē qui iter arripit ad ſe
dem ap. veniendi appellaſſe intelligit̄.
Jtē ſnīa excōicationis lata poſt appellati-
onē factā facto vel verbo nō tenet. Jtē
in cā ſua quis iudex eſſe nō debet.

Caſus. Dn̄s papa mā-
Paſtoralis. dat alicui vt ꝓcedat i cā
appellatōe remota. Querebat̄ vtꝝ appel-
latio fruſtratoria tantū intelligat̄ inhibita.
Papa ꝯſiderans ꝙ ꝑ appellatōem fruſtra
toriam negociū impediri nō debeat etiā ſi
nō fuiſſet inhibita. rn̄det ꝙ quelibet ꝓuo-
catio intelligit̄ remoueri que exp̄ſſe nō in-
dulget̄ a iure. ſed ſi appellās fuerit graua-
tus iniuſte grauamē ꝑ ſuꝑiorē poterit emē
dari. Vtꝝ q2. Jn iſto. §. ſic pone caſum.
Aliqs appellauit a iudice ſuo i aliquo cer-
to articulo. τ ſic ad tꝑs eſt exemptus a iu-
dice ſuo ꝑ appellatōem q̄ntū ad cām illam
ſm̄ hoc ponit̄ talis queſtio. Judex excōi-
cauit aliquē. ille appellauit ab ea tanꝗ̄ in-
iuſta. τ in eo caſu appellauit in q̄ valuiſſet
appellatio ſi ante excōmunicatōnem facta
fuiſſet. querit̄ vtꝝ iudex poſſit ipſum denū
ciare excōmunicatū nō obſtante illa appel
latione. τ videt̄ ꝙ nō poſſit. eo ꝙ ꝑ appel-
latōem interpoſitā videat̄ excōmunicātis
iuriſdictio dormitaſſe. τ ſic exēptus eſt ab
eo quantū ad cām illā Jtē querit̄ vtꝝ ex
cōicato poſſint ad tꝑs ſubtrahi eccl'iaſtica
bn̄ficia. Ad primā queſtionē rn̄det pa. ꝙ
excōmunicatio trahit ſecū ſnā executōem
et excōicatus amplius nō ligat̄ ꝑ denunci
atōnem. τ ideo iudex pōt ipſum excōicatū
denunciare vt ab aliȷ̄s euitet̄. Ad ſecundā
queſtionē rn̄det̄ ꝙ ꝓuentus eccleſiaſtici il
li merito ſubtrahunt̄ cui cōmunio eccleſie
denegat̄. Nota ꝙ oīs appellatio intelli
git̄ remota que in iure ſcripta nō eſt ꝑ re-
motōem appellatōis. Et ſic eſt ar. ꝙ oīa in
telligunt̄ ꝓhibita que nō ſunt cōceſſa exp̄ſ
ſe. Jtē ꝑ appellatōnem legitimā eximit̄
qs a iudice ſuo ad tꝑs q̄ntū ad cām illam.
Jtē excōmunicatio ſecū trahit executio
nem. Jtē ꝑ denunciatōem amplius nō li-
gat̄ quis. Jtē appellatio nō impedit denū
ciatōem. Jtē excōmunicati ꝑuandi ſunt
bn̄ficio eccleſie dū in excōmunicatōne ꝑſi-
ſtunt. Et ſic nota ꝙ q extra eccleſiā eſt ni-
hil noīe eccleſie pōt poſſidere.

Caſus. Duo liti-
Sollicitudinem. gabant corā epō
ſuo. alter eoꝝ appellauit ad ſe. ap. epꝯs illū
reputans cōtumacem excōmunicauit eun
dem. ille corā archiepō ſuo petijt ſibi iuſti
ciam fieri de ipſo q poſt appellatōem legi-
timā excōmunicauit eundē τ petijt ſe reſti
tui in priſtinū ſtatū in quo fuerat tꝑe appel
lationis: denūciari videlicet abſolutū. ꝓte
ſtans ꝙ appellationi nō renūciabat. ſed ꝓ
ſeq volebat eandē. Primo querit̄ vtꝝ me
tropolitanus cognoſcere valeat de hmōi
queſtione. τ ſi archiepꝯs illū legitime appel
laſſe inuenerit. Jteꝝ querit̄ vtꝝ ipſum de
nunciare valeat abſolutū. Tercio queſitū
fuit: vtꝝ ſi epꝯs appellauerit ab archiepō ne
illū abſoluat. appellationi ſit hmōi deferen
dū. Ad hoc rn̄det papa ꝙ ſicut metropoli
tanus nō valet cognoſcere de appellatōe
facta ad papā. ita nō pōt cognoſcere d̄ his
que poſt appellatōem fuerūt innouata. dū
modo nō poſſit cognoſcere de illis niſi de
appellatōe cognoſcat̄. vel de his que cām
ipſam cōtingunt. τ tūc ſi metropolitanus
vellet d̄ his que cām ipſam ꝯtingūt cogno
ſcere epꝯs poſſet appellare. τ ſic ſoluit̄ ter-
cia queſtio. q2 ad officiū illius qui d̄ appel
latōe cognoſcit ꝑtinet corrigere que poſt
appellatōem fuerūt innouata. Soluit poſt
modū ſcd̄m articulū. ſi vero notoriū eſſet
ꝙ mandatū epī fuit iniuſtū cui nō tenebat̄
ſubditus obedire τ ita ꝑ ꝯſequentiā appa
reat illū iuſte appellaſſe pt archiepꝯs decla
rare ſubditū irrōnabiliter fuiſſe excōmuni-
catū. Vltimo verā dat ſolutōem ad primā
queſtionē dicens cū excōmunicatus q ap-
pellauerat iuxta p̄ſcriptā formā corā archi
epō ꝯ epm̄ deponit qōem. metropolitanꝰ
pōt cognoſcere de hmōi qōe cū ipſe ꝑ hoc
renūciare appellatōi tacite videat̄. ſed ſi v̄
bo vel facto ꝓteſtat̄ ſe velle ꝓſequi appel-
latōem tanꝗ̄ aduerſa petens τ ſibi ꝯrius
nō eſt audiēdus. Nota ꝙ ad quē ꝑtinet
cognoſcere de appellatōe ad eundē ꝑtinet
cognoſcere de his q̄ cām appellatōis ꝯtin
gunt. Jtē ad quē ꝑtinet p̄ncipale τ ac-
ceſſoriū. Jtē ille pōt appellare cuius in-
tereſt. vn̄ appellat epꝯs ne archiepꝯs de hoc
cognoſcat. Jtē iniuſto mandato nō eſt
obediendū. Jtē tacite renunciat qs ap-
pellationi. Jtē qui cōtraria ꝓponit nō
eſt audiēdus.

Caſus. Epꝯs altiſio-
Dilectis filiis. dorēn̄. quendā p̄ſbite
rū domus dei faciebat in vinculis detine-
ri ꝓ eo ꝙ bona quedā ipſiꝰ eccleſie q̄ furti
ue ſubtraxerat reſtituere denegabat. ꝓpt̄
qd̄ fuerat excōicatus. in q̄ eccleſia epꝯs vt
dicebat iuriſdictionē plenariā obtinebat.
Decanus altiſiodorēn̄. dicēs eccleſiā ipſā
et dictū p̄ſbiteꝝ ad ſuā iuriſdictionē ſpecta
re monuit epm̄ vt ei dictū p̄ſbiteꝝ reſtitue
ret. Epꝯs timēs ne decanus aliqd in ſuū p̄
iudiciū attēptaret ad metropolitanā ſedeꝫ
appellauit. ſed decanus appellatōi nō de-
ferens ꝓtulit interdictū vt epō in ciuitate
p̄ſente a diuinis i eccl'ia altiſiodorēn̄. ceſſa
ret̄. Poſt h̄ in termino appellatōi p̄fixo ꝑ-
tes cōparuerūt in p̄n̄tia officialis archiepī
ſenonn̄. Decanus allegās ꝙ appellatōi epī
ideo nō duxerat deferendū. q2 p̄ſbiter ad-
huc in vinculis tenebat̄. ad ſe. ap. appella-
uit. Officialis nō obſtante appellatōe irri-
tū nunciauit interdictū poſt appellationē
epī a decano ꝓmulgatū. Poſt hec q2 de-
canus ipediebat diuinū officiū in eccleſia
celebrari epꝯs ipſum excōicauit τ ꝑ archi-
epm̄ ſuū fecit excōicatū nunciari. Sed ca-
nonici ſenonn̄. decanū nō vitabāt. Suꝑ his
orta q̄ſtione inter epm̄ τ decanū ꝓcurato
res vtriuſqꝫ ꝑtis ad ſe. ap. acceſſerūt. Hec
et alia corā dn̄o pa. ꝓpoſita fuerūt. Papa
examinato negocio intellexit ꝙ q2 epꝯs di
uerſos modos exp̄ſſit ſm̄ quos ꝑatus fuit
iuſticiā exhibere decano ſuꝑ captōe p̄ſbite
ri appellans ad metropolitanū. decanꝰ po
ſtea nō potuit ferre ſententiā interdicti. et
ideo pa. ſnīam illā decreuit irritā τ inanē
poſt appellationē legitimā ꝓmulgatā. eo
nō obſtante ꝙ decanus q̄ſi variando ꝓpo
ſuit ꝙ anteꝗ̄ epꝯs appellaſſet tulit ſnīam in
terdicti cuius effectū ad tꝑs duxerat ſuſpē
dendū. cū τ ſi h̄ veꝝ fuiſſet appellatōe int̄-
poſita ꝓcedere nō debuit ad ſnīam exeq̄n
dā. τ ꝓceſſum officialis ꝓnunciauit teme-
rariū qui poſt appellatōem a decano inter
poſitā decreuit ſnīam interdicti irritā τ in
anē. q2 appellatōe ad ſe. ap. interpoſita ni-
hil debuit innouari. Preterea ſnīa epī ꝓ-
mulgata in decanū p̄ma facie videbat̄ re-
cte lata cū ꝑ officialem ꝓhibitū eſſet ne ſer
uaret̄ in eccleſia interdictū τ decanus di-
uinū officiū impediebat. tn̄ quia ꝑ appella
tionē a decano interpoſitā ad pa. cui offici
alis duxerat deferendū apoſtolos ꝯceden
do nō ſolū principale negociū ſed etiā ac-
ceſſoria deferebant̄ ad ſe. ap. ſnīam epī la-
tam poſt appellationē decreuit papa irri-
tam τ inanē. Jn fine dicit licet archiepꝯs
decanū denunciauerit euitandū. tn̄ cano-
nicos ſenonn̄. qui ſaniori ducti ꝯſilio cōmu
nicauerunt eidē inculpabiles iudicauit. q
potius voluerūt deferre appellatōni facte
ad papā ꝗ̄ denunciatōi facte ab archiepō
Nota ꝙ ſnīa lata poſt appellationē legi
timā nō tenet. Jtē varia ꝓponens non
eſt audiēdus. Jtē poſt appellationē nō
eſt ſnīa mandanda executōi. Jtē appel-
latione pendente nihil eſt innouandū.
Jtē eoipſo ꝙ quis cōcedit apoſtolos de-
fert appellationi. Jtē ꝑ appellationē le-
gitimā τ p̄ncipale τ acceſſoriū ad ſuꝑioreꝫ
deferunt̄. Et ſic nota ꝙ q cognoſcit d̄ p̄n-
cipali τ de acceſſorio cognoſcere pōt.
Jtē appellatōi deferendū eſt potius ꝗ̄ de
nunciatōi excōicationis. Jtē excōicatꝰ
poſt legitimā appellatōeꝫ nō eſt vitādus.

Caſum iſtius decretal' ha-
Ut noſtrum. bes infra vt eccleſiaſtica be
neficia ſine di. cōſe. vt noſtꝝ. ibi legit̄ iſta
cum illa.

Caſus. Jnter eccleſiā d̄ ſam-
Oblate. bro ex vna ꝑte. τ eccleſiaꝫ de
riuocornadario ex alia corā delegatis iudi

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

cibus queſtio vertebať.lata fuit ſnia ꝑ ec-
cleſia ď ſambro a qua ſnia fuit ad ſe.ap. ap
pellatū ex ꝑte eccleſie de riuocorū. nec ad
ꝓſecutōem appellatōis fuit terminus aſſi-
gnatus.pleban⁹ de ſambro ſuꝑ obſeruāda
ſnia ſicut rōnabiliter lata erat lr̃as ipetra-
uit.ꝑs altera poſtmodū ſuꝑ ſnia infirman-
da ad alios iudices lr̃as ipetrauit nulla de
ꝑoribus i poſteriorib⁹ lr̃is habita mentōe.
dubitabať.vtꝝ ꝑores iudices vel poſterio
res de qōne illa cognoſcere debeāt. Con
ſultus pa.rn̄dit. ꝙmuis appellāti legitime
a ſnia indulgeať annus a lege ⁊ ex iuſta cā
bienniū. q꞉ tn̄ hmōi terminus p̄t reſtringi
nō ſolū a iudice a q̄ appellať.veꝝ etiam ab
appellāte.cū iō ꝯſtitutū ſit nō vt terminus
ipſe ꝑueniri nō poſſit.ſed ne valeat ꝓroga
ri.diſtinguit pa. in q̄ caſu lr̃e ipetrenť. Si
terminus ꝑfigiť ab appellāte vel iudice ap
pellatōi ꝓſequēde ſi appellatus tacito de
illo termino lr̃as ipetrauerat hmōi lr̃e tan
ꝗ̄ veritate tacita ipetrate nō valēt.Si ꝟo
nō ſit aliqs terminus ab appellāte vel iudi
ce ꝑfixus.ꝑs appellata infra terminū ꝯſti-
tutum a lege poterit cōmiſſionis lr̃as ipe-
trare dūmodo nimiū nō feſtinet vt appel-
lantē in cōmiſſione ipetrāda ſupplātet. et
caꝝ autoritate poterit iudex in appellatio
nis cā ꝓcedere. ita vt ſi appellās voluerit
in cā ꝓcedere oportebit eū agere ſub iudi
ce ſic obtento.niſi poſſit eū legitime recuſa
re.qď ſi appellās agere noluerit.appellat⁹
nihilominus poterit ꝓſequi cām ipſam.et
ſi iudex appellatōis viderit ex dilatōne pi-
culū iminere poterit ď ea cognoſcere. neu
tro etiā ꝓſequēte appellatōem vt ꝑiculum
euiteť.puta ſi appelleť a ſnia ſuꝑ cōfirma-
tione alicuius electōnis.⁊ vtraqꝫ ꝑs velit
etiam ad annū differre ꝓſecutōem appella
tionis.debet eñ iudex tūc terminū mode-
rari ne gregi dñico diu deſit cura paſto-
ris.His ergo cōſideratis rn̄ſum eſt queſti
oni iſtoꝝ iudicū videlicet ꝙ ꝑ poſteriores
nō derogať prioribus lr̃is legitime ipetra
tis.ꝑ quas poterūt primi iudices ꝓcedere
ad infirmandā vel cōfirmandā ſniam ꝑuia
rōne. Nota ꝙ appellās hꝫ annū ad ap-
pellatōeꝫ ꝓſequendā.⁊ ex iuſta cā bienniū

Itē terminus talis.ſ. annus p̄t abbreui
ari a iudice vel ab appellante ſed ꝓrogari
nō pōt. Itē nemo dꝫ ꝑuenire in lr̄is cō-
miſſionis ipetrandis appellantē nimiū fe-
ſtināter. Itē terminū ſtatutū a iudice vľ
ab appellāte neutra ꝑs p̄t ꝑuenire. Itē
iudex appellatōis p̄t ꝓſequi cām appellati
onis ſi ꝑiculum immineat neutra ꝑte ipſam
ꝓſequi volēte.

Caſus. Appellatum eſt a

Per tuas. ſnia diffinitiua vel ſaltē p⁹
publicatōeꝫ teſtiū. Queriť vtꝝ illi q de ap
pellatōe cognoſcūt poſſint ſibi cām cōmiſ-
ſam termiare ſi altera ꝑtiū coꝝ ſe ꝯſpectui
noluerit ꝑſitare.Rn̄det pa. ꝙ cū lis fuerit
corā ꝑmis iudicibus ꝯteſtata poterūt iudi
ces delegati cū eis de meritis cauſe liq̄bit
negociū termiare ſi altera ꝑs citata ꝑ ꝯtu-
maciā ſe abſentet. Nota ꝙ nec in cā ꝑn
cipali nec in cā appellatōnis ꝓcedendū eſt
ꝯ̄ abſentē niſi ꝯtumaciter ſe abſentet.

Caſus. Quia

Ut debitus honor. frequēter mali
cioſe appellabať ⁊ i grauamē alteri⁹ ꝑtis ⁊
in derogatōeꝫ iudicis.voluit ꝯciliū vt iudi
cibus honor debitus deferať. ⁊ ꝯſulať liti
gatoribus ſuꝑ laborib⁹ ⁊ expēſis ſtatuit vt
ſi qs corā idoneo iudice ꝯuenerit aduerſa
riū ſuū ille ad ſuꝑiorē an̄ ſniam nō appellet
abſqꝫ cā rōabili allegata corā iudice a q̄ ap
pellare intēdit.ſed corā illo ſuā iuſticiā ꝓ-
ſequať.nō obſtāte ſi dixerit ꝙ ad ſuꝑiorē
ꝓ cā illa nunciū deſtinauerit aut lr̃as ipe-
trauerit ab eodē.q̄ nōdū fuerint iudici de-
legato aſſignate.ſi ꝟo putauerit appellan-
dū ex cā rōabili corā iudice illā exponat ta
lē vꝫdelꝫ q̄ ſi foret ꝓbata legitima putareť.
poſtmodū ſuꝑior ď appellatōe cognoſcat.
et ſi ꝯſtiterit min⁹ rōabiliť appellatū illū re
mittat ad illū a q̄ appellauit. ⁊ inſuꝑ i expē
ſis alteri ꝑti ꝯdēnet eundē.ſi ꝟo appellatio
legitia fuerit i cā ꝓcedat ſaluis ꝯſtitutōib⁹
de maiorib⁹ cauſis ad ſe.ap.ꝓferendis.
No.ꝙ an̄ ſniam null⁹ dꝫ appellare niſi gra
ueť. ⁊ cā grauamis exponi dꝫ corā iudice
a q̄ appellať. Itē nō valet nunciū miſiſſe
vľ lr̃as hr̃e q̄ nōdū ſint delegato aſſignate.
Itē q min⁹ legitie appellat remittiť ad illū

a q̄ appellauit ⁊ i expēſis alťi ꝑti ꝯdēnať.

Caſus. Si iudex dele-

Cū ceſſante. gat⁹ aut etiā ordinari⁹
aliqd cōminādo vľ etiā interloq̄ndo ꝓtule
rit q̄ executōi mādato altera ꝑs litigantiū
graueť.ſi a tali cōminatōe vľ interlocutōe
fuerit appellatū. ⁊ iudex ſano vſus cōcilio
cōminationē vľ interlocutionē illā reuoca
uerit libere in cā ꝓcedat.nō obſtāte appel
latōe:dūmō nō ſit ex alia legitima cā ſuſpe
ctus.ne friuolis occaſionib⁹ negociū retar
deť.q꞉ ceſſante cā ceſſare dꝫ effect⁹. No
ta ꝙ iudex p̄t mutare interlocutoriā ſniam
quo facto appellatio ꝓpter hoc interpoſi-
ta locū nō habet. Itē ꝓceſſus negocij
friuolis occaſionibus retardari nō debet.
Itē ceſſante cā ceſſat effectus.

Caſus. Per illā ꝯſtōem

Cū ſpeciali. ſacro approbāte ꝯcilio.
j.de ſen. excō. ꝓuiſum fuit ne ꝑlati aliquē
excōmunicarēt niſi cōpetenti cōmonitōe p̄
miſſa.ꝑ quā ꝓuidit ꝯciliū ſubditis.ꝑ iſtam
ꝯſtōem vult ꝓuidere ꝑlatis ne ſubditus cō
monitus fruſtratorie recuſatōis vľ appel-
latōis obtentu declinare poſſit examē mo
nētis. ſtatuēs vt ſi qs allegauerit ſe iudicē
habere ſuſpectū.corā illo cām iuſte recuſa
tōnis aſſignet.⁊ ipſe cū aduerſario vľ ſi ad
uerſariū nō habeat cū iudice arbitros cōi-
ter eligat.aut ſi nō potuerint cōcordare ſu
um arbitꝝ vterqꝫ eligat q de ſuſpitōne co-
gnoſcāt.⁊ ſi ꝯcordare nequerint aduocēt
terciū vt qď decreuerint obtineat firmita-
tē.⁊ autoritate hmōi decreti ſciant ſe ad ꝟ
teneri in ꝟtute obediētie ſub obteſtatōe di
uini iudicij.cā ſuſpitōis infra terminū a iu
dice ꝑfigendū nō ꝓbata iudex i cā ꝓcedat
ſed ſi cā ſuſpitōis ꝓbeť iudex recuſatus ne
gociū cōmittat ꝑſone idonee de aſſenſu re
cuſatoris ne illū valeat poſtea recuſare. vľ
ſi magis viderit expedire ad ſuꝑiorē nego
ciū remittat. Porro.Si ꝟo ſubditus cō
monit⁹ a ꝑlato appellauerit ſi ei⁹ exceſſus
euidētia rei vľ ipſius ꝯfeſſione aut alio mō
legitimo fuerit manifeſtus. appellatōni nō
deferat.cū appellatōnis remediū nō fuerit
inſtitutū ad defenſionē iniqtatis. ſed ad p̄
ſidiū innocētie. Si ꝟo dubius ſit exceſſus

appellās cām ꝓbabilē appellatōis corā iu
dice ꝓponat. q̄ ſi eſſet ꝓbata legitima fo-
ret.⁊ tunc ſi appellās habuerit aduerſariū
infra terminū a iudice moderandū ſm lo-
coꝝ diſtantiā ⁊ tꝑis qualitatē appellatōis
cām ꝓſequať.quā ſi nō fuerit ꝓſecutus ex
tūc nō obſtante appellatōe iudex in cā ꝓ-
cedat.Si ꝟo nullū habuerit aduerſariū cū
iudex ex officio ſuo ad famā ⁊ clamorē ꝓ-
ceſſerit ſuꝑior appellatōis cauſa ꝓbata offi
ciū ſuū exequať.ſed ſi in ꝓbatōe appellati
onis defecerit ad eū a q̄ appellauit remit-
tať.Hanc ꝯſtitutōem ⁊ illā ſacro approbā
te ꝯcilio nō vult ꝯciliū ad regulares exten
di ꝯ̄ ſuas obſeruantias ſpēales. Nota ꝙ
monitio dꝫ ꝑcedere vindictā. Itē appel
latio fruſtratoria nō valet. Itē cā recuſa
tōis vel ſuſpitōis corā iudice recuſato aſſi
gnanda eſt. Itē ꝯſtitutio iſta intelligēda
eſt in ordinario. Itē ordinarius pōt re-
cuſari iuſta cā aſſignata. Itē cā ſuſpitio
nis ꝓbata cām cōmittit ordinarius qď nō
facit delegatus. Itē cā cōmitti debet ď
aſſenſu recuſatoris. Itē in notorijs ex-
ceſſibus nō admittiť appellatio. Itē ap-
pellatio nō eſt inuēta ad defenſionē iniqta
tis ſed ad ꝑſidiū innocētie. Itē q appel
lat iuſtā cām debet allegare. Itē iudex
pōt terminū appellatōis moderare. Itē
qui nō ꝓbat cām appellatōis remitti debꝫ
ad eū a quo appellauit. Itē regulares ꝯ̄
ſuas obſeruātias appellare nō debēt.

Caſus. Inter abba-

Cum cauſam. tem ⁊ ꝯuentū de val-
le ſancti iohis ex ꝑte vna.⁊ ꝑorē ⁊ canoni
cos de nouo loco ex altera ſuꝑ quadā ec-
cleſia q̄ſtio vertebať. que cōmiſſa fuit iudi
cibus delegatis.Iudices vices ſuas qbuſ
dā iudicibus cōmiſerūt ſed nō totaliter.co
rā iſtis ſubdelegatis petijt ꝓcurator cano
nicoꝝ inducias ad ꝓponendū exceptōes
dilatorias dū iſta ꝓponerenť. aduocatus
ipſius duct⁹ errore interrogatus. rn̄dit ꝙ
eccleſia ď nouo loco eccleſiā de qua q̄ſtio
erat.xl.annis poſſederat pacifice ⁊ ampli⁹
Sed ꝓcurator cōfeſſionē aduocati reuo-
cauit eadē die. cū ipſius cōfeſſio ſue petiti
oni cōtraria videbať. ne ꝑ illam cōfeſſionē

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

ꝑindiciū ſibi poſſet generari ꝓ eo ꝙ exce-
ptōes dilatorie ante lit. ꝯteſta. ſunt ꝓponē
de. Judices delegati credētes ꝑ hāc ꝯfeſſi
onē litē ꝯteſtatā fuiſſe. teſtes ꝑtis alterius
receperūt. qbus receptis examinatōem q̊-
rundā teſtiū alijs cōmiſerunt. q receperūt
quoſdā teſtes monachoꝝ. Judices dele-
gati talē examinatōez approbauerūt cū de
iure nō valeret. Propter q̄ grauamina ꝓ-
curatoꝛ canonicoꝝ ad ſe. apo. appellauit.
Cauſa delata fuit ad dn̄m papā. datus fu
it ꝑtibus auditoꝛ. coꝛā quo ꝓcuratoꝛ cano
nicoꝝ ꝑdicta oīa ꝓpoſuit petens ꝓceſſum
ꝑdictoꝝ iudicū irritū nunciari. ꝑs altera in
ſtāter petebat ꝓceſſum ꝑdictoꝝ iudicū ap
pꝛobari. ⁊ cām ipſam que multo tpe dura-
uerat terminari. Papa his ⁊ alijs intelle-
ctis qꝛ ſibi nō cōſtitit de ꝑdictis. mādat q̊-
buſdā q̄tenus ſi ꝑdicti ꝑoꝛ ⁊ canonici ꝓba
uerint ꝙ ꝑ ꝓcuratoꝛē ipſoꝝ aduocati rn̄-
ſio eadē die extitit reuocata. qꝛ ſic ꝑ cōſe-
quēs apparet ꝙ lis nō fuerit cōteſtata. vel
ſi ꝯſtiterit ꝙ iudices delegati appꝛobaue-
rint teſtes receptos a ſubdelegatis ſubde-
legatoꝝ ſuoꝝ. cū delegatus ab alio q̄ꝫ a ꝑn
cipe cām alij delegare nō poſſit. quicqd fa
ctū eſt poſt appellatōem ꝑdictā denūcient
irritū ⁊ inane dūmodo hec in appellatōis
cā fuerint exꝑſſa. Nota ꝙ cōfeſſio aduo
cati ꝑiudicat ꝑti ſue. niſi eadē die reuocet
Jtē ꝑ indirectā rn̄ſionem videt lis ꝯte-
ſtata. Jtē ſubdelegatus alij cām ſubde-
legare nō ꝑt. Sed ſolus delegatus a ꝑnci-
pe ꝑt aliū cām ſubdelegare. Jtē ꝓceſſus
habitus lite nō cōteſtata nullus eſt. Jtē
cauſe ꝓpter quas appellat ſunt exꝑmen-
de in ipſa appellatione ⁊ ꝓpter illas ap-
pellandū eſt.

Caſus. D. ꝑſbiter ob-
Dilecto filio. tinuit lr̄as a dn̄o papa
ſuꝑ receptione ſua in ſalamantina eccleſia
ad quoſdā executores. coꝛam qbus fuit ex
ꝑte capituli ſalamātini ꝓpoſitū. ꝙ cū in ſa
lamantina eccleſia certus eſſet canonicoꝝ
numerus iuramēto firmatus de quo in lit
teris directis ad eos mentio nō fiebat nō
debebant ꝑ eas ꝓcedere cōtra capitulū ſa
lamantinū. ⁊ ne ſecus facerent ſe. apo. ap-
pellauit. ſed executores hmōi appellatōne
cōtempta tulerunt excōmunicatōis ſn̄iam
in eꝑm ⁊ capitulū ſalamantinū. vnde tā ꝓ
curatoꝛ capituli q̄ꝫ dictus ſacerdos coꝛaꝫ
auditoꝛe cōceſſo cōfeſſus fuit ꝙ in eccleſia
ſalamantina certus erat canonicoꝝ nume
rus inſtitutus. Sed qꝛ licet ꝑ cōfeſſionem
ꝑſbiteri cōſtiterit ſalamantinā eccleſiā cer
tū canonicoꝝ numeꝝ habuiſſe iuramento
firmatū. ⁊ hmōi exceptōem coꝛā executori
bus fuiſſe ꝓpoſitam. ⁊ ꝙ appellatū extitit
ab eiſdē tn̄ nō cōſtitit pape ꝙ ꝓpter hmōi
exceptōem nō admiſſam vel aliā legitimaꝫ
fuerit appellatū. mandat papa quibuſdā iu
dicibus q̄tenus ſi cōſtiterit exceptionē ꝑ-
fatam d̓ certo numero canonicoꝝ iuramē
to firmato vel alias exceptōnes legitimas
fuiſſe ꝓpoſitas coꝛā executoꝛibus ꝑdictis
nec admiſſas ⁊ ideo ꝑtem capituli appel-
laſſe ꝓceſſum ipſoꝝ executoꝝ denunciēt
irritū ⁊ inanē. Nota exceptōem de cer-
to canonicoꝝ numero iuramento firmato
legitimā eſſe. Jtē nō ſufficit ꝓponere ex
ceptōem legitimā niſi ꝓpter eā nō admiſ-
ſam fuerit appellatū.

Caſus. Abbas ⁊ ꝯuentus
Nicolao. monaſterij ſancte marie li-
tigabant cū nicolao milite ſuꝑ quibuſdā q̄
ſtionibus. Monachi appellauerūt ad ſe.
ap. ⁊ appellatōi ſue terminū ꝑfixerūt. Pro
pter qđ tā miles q̄ꝫ ꝓcuratoꝛ monachoꝝ
ad curiā acceſſerūt. Datus fuit eis audi-
toꝛ ī cuius ꝑſentia ꝓpoſuit idē miles ꝙ cū
ꝓcuratoꝛ monachoꝝ nō niſi ad īpetrandū
et ꝯtradicendū fuerit inſtitutus. ſufficiēter
ad cām tractandā nō miſerunt eo ipſam ꝑ
ſonaliter ꝓſequēte. vn̄ petebat eos ſibi cō-
demnari in expenſis tanq̄ꝫ ꝯtumaces. Vn̄
mādat papa q̄tenus ſi cōſtiterit abbatem
et monachos appellatōi ſue terminū ꝑfix-
iſſe. qꝛ ſufficientē ꝓcuratoꝛē ad ꝓſequen-
dā eandem cām nō miſerūt ipſo milite eaꝫ
ꝑſonaliter ꝓſequente. monachos cōdem-
net ad reſtituēdas expenſas a tꝑe appella-
tionis factas militi memoꝛato. Nota ꝙ
ille qui appellat ſi terminū ꝑfigit ſue appel
lationi ⁊ a iudice vel aduerſario appellatō
fuerit appꝛobata tenet mittere ꝓcuratoꝛē

ſufficientē ad totam cām. alias in expenſis
cōdemnabitur. altera ꝑte eam ꝓſequente
vt hic dicitur.

Caſus. Jnter. R. tuto-
Sua nobis. rem filioꝝ. B. ciuis tu-
ſcañ. ex vna ꝑte. ⁊. F. ꝓ ſe ⁊. P. tutoꝛe filij
B. ex altera ſuꝑ quadā ſumma pecunie co
ram iudice tuſcañ. queſtio vertebat. Jdeꝫ
iudex ꝓ eodē. R. diffinitiuā tulit ſententiā
a qua ſn̄ia fuit appellatū. que bis ꝑ iudices
delegatos fuit cōfirmata. Et iteꝝ tercio fu
it appellatū ⁊ cōmiſſio facta. tandē ad pa-
pam delata eſt queſtio. Auditoꝛ ſuꝑ h̓ in-
terlocutus fuit ꝑtem alterā nō potuiſſe ter
cio appellare. Mandat papa tercio iudici
appellatōis ꝙ in cā illa vlterius nō ꝓcedat
Nota ꝙ tercio nō eſt appellandū a diffi
nitiua ſententia.

Caſus. Jnter ꝑoꝛē ⁊ cō
Dilecti filii. uentū de lacu rubeo et
F. militē coꝛā magiſtro. A. ex delegatōne
oꝛdinarij queſtio v̓tebat. idem miles ad bi
turiceñ. archieꝑm appellauit. tādem ꝑtes
cōparuerunt in ꝑſentia officialis archieꝑi
bituriceñ. coꝛā quo ex ꝑte pꝛioꝛis fuit exci
piendo ꝓpoſitum. ꝙ cū omiſſo dyoceſano
eꝑo fuiſſet ad archiepiſcopū appellatū ad
quē gradatim debuit appellari in cauſa ip
ſa ꝓcedere nō debeat. ſed quia hanc excep
tionem admittere denegauit. pꝛioꝛ ad ſedē
apoſtolicā appellauit. ſed officialis nō ob-
ſtante appellatione tulit ſentētias ſuſpēſio
nis ⁊ interdicti in pꝛioꝛē ⁊ cōuentum ꝑdi-
ctos. Mandat papa quibuſdā quatenus
ſententias illas poſt hmōi appellationem
ꝓmulgatas denuncient nullas eſſe. No
ta ꝙ gradatim eſt appellandū nullo medio
omiſſo niſi quis ad papam voluerit appel-
lare. Jtem ſententia lata poſt appellati-
onem nō tenet.

Caſus. Quedā muli
Ex parte. M. er noīe filioꝝ ſuoꝝ ī-
petrauit lr̄as cōtra quandā aliam mulierē.
M. nomine ſuꝑ quibuſdā terris ad quoſ-
daꝫ iudices delegatos. coꝛā quibus dicta
M. excipiendo ꝓpoſuit ꝙ cū res de qui-
bus in iudicio agebat ⁊ ꝑdicti filij ſui ſub
poteſtate ac tutela ipſius nō eſſent cū iam
ad ſecunda vota tranſiſſet. ſuꝑ his reſpon-
dere nullatenus tenebat eidē nomine filio
rum ſuoꝝ quoꝝ deſierat eſſe tutrix. ⁊ quia
iudices hanc exceptōnem nō admittebant
ſed reſpondere cōpellebant eandē. ipſa ſe-
dem apoſtolicā appellauit. Unde mandat
papa q̄tenus ſi eſt ita reuocato in irritum
quicqd poſt appellatōem iudices inuene-
rint attemptatū. audiant poſtmodū hinc
inde ꝓpoſita. Nota ꝙ quācito mater tu
trix filioꝝ ſuoꝝ ad ſecunda vota tranſit fi-
nit tutela. nec pōt poſtea ꝓ filijs cōueniri.
Jtem qcquid fit poſt legitimā appellati
onem in irritū debet reuocari.

Caſus. Dn̄s pa. manda-
Jntimaſti. uit inquiſitōem fieri cōtra
quoſdā hoſpitalarios. facta inquiſitōne. in
quiſitoꝛes ignoꝛātibus hoſpitalarijs trāſ-
miſerunt relationē ad dn̄m papā. nulla eis
copia facta de inquiſitionis ꝓceſſu dicit
papa ꝙ non recte ꝓceſſerunt. cū ſm̄ leges
quotiēs iudex dicit ſe velle referre negoci
um ad ſuꝑioꝛem. ſtatim tenet dare litiga-
toꝛibus exemplū cōſultationis. Nota ꝙ
relatio nō debet fieri ad ſuꝑioꝛem ꝑtibus
ignoꝛantibus. ſed debet eis dari exemplū
cōſultationis.

Caſus. Deca-
Significantibus. nus ⁊ capitulū
magduñ. impetrauerūt litteras cōtra eꝑm
aureliañ. ad quoſdā iudices ſuꝑ eo ꝙ dice
bat capitulū carnifices nō debere vende-
re carnes alibi q̄ꝫ in ſtallis decani ⁊ capl̄i
magduñ. ſuꝑ quo iure eꝑs moleſtabat ca-
pitulū ꝑdictū. Partibus in ꝑſentia iudicū
ꝯſtitutis datus fuit terminus de ꝯſenſu ꝑ
tium ad litigandū ſuꝑ ipſo negocio. Pen-
dente dilatōne petebāt decanus ⁊ capl̄m
īploꝛando iudicū officiū vt cū idem eꝑs pꝰ
citatōeꝫ carnes vēdi feciſſet in ſtallis alijs
qđ ꝑ ipſum eꝑm ſuꝑ hoc factū erat in ſtatū
pꝛiſtinū reuocarēt. Ex ꝑte eꝑi fuit ꝓpoſitū
ꝙ cū lis nō fuerit ꝯteſtata ſuꝑ negocio ꝑn
cipali locū iudicū imploꝛatio non habeat.
adijciebat inſuꝑ ꝙ cū de cōſenſu ꝑtium ad
litigandū terminus certus datus eſſet et
quantū ad diem illam ſolutū fuiſſet iudici
um eoꝛundē iudices diem datū nō pote-

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

rāt ꝑuenire niſi id fieret de cōſenſu ꝑtium nec audire ꝑtem aduerſam in tali iploꝛatione. ⁊ qꝛ ſuꝑ his nō audiebant epm̄ ſe. ap. appellauit. Dictus epſ infra annū nunciū ꝓcuratoꝛē ſuū ad appellatōez ꝓſequendā deſtinauit. ⁊ ꝯtra inhibitōem ipſius epi dictus ꝓcuratoꝛ vt credit circūuētus ſuꝑ h̄ ad quoſdā iudices ſibi certa rōe ſuſpectos lr̄as impetrauit. ſed dictus epſ noluit vti lr̄is ſic obtētis. ⁊ ſic annus elapſus fuit. vñ epſ aureliañ. hec oīa ſignificauit dño pa. petēs ab ipſo nō obſtante lapſu anni ſe ad ꝓſecutōem appellatōis admitti. Vñ mandat papa iudicibus q̄tenus ſi de hmōi ꝓhibitōe ⁊ de appellatōne ex cauſis p̄miſſis vel eaꝝ altera cōſtiterit reuocato in ſtatū p̄ſtinū quicq̄d poſt appellatōem hmōi fuerit attemptatū ꝓcedant in negocio iuxta p̄oꝝ cōtinentiā lr̄aꝝ. Nota ꝙ pendēte dilatōe lite nō cōteſtata officiū iudicis delegati locū nō habet. Itē pendente dilatōe iudicis officiū cōquieſcit. vt interim nihil facere poſſit ſine cōſenſu ꝑtium. Itē ꝓcuratoꝛ qui excedit fines mādati nō p̄iudicat dño. ⁊ ideo nō obſtat lapſus anni.

Caſus. Aliquis coꝛā iudice ꝯſtitutus cauſa ꝓbabili aſſignata ꝓpter quā nō tenebat̄ reſpondere. qꝛ iudex eam nō admiſit appellauit. Querit̄ vtꝝ coꝛā iudice appellationis ſufficit hoc ꝓbare ſcʒ ꝙ cām ꝓbabilem allegauit coꝛā iudice a q̄ appellauit nec fuit admiſſus. Reſpōdet papa ꝙ hoc nō ſufficit. niſi cām illā doceat eſſe verā. niſi coꝛaʒ inferioꝛe obtulerit ſe ꝓbatuꝝ ⁊ nō fuiſſet admiſſus. tūc nō habet neceſſe ꝓbare cām verā fuiſſe. ſed ſufficit ꝓbare ꝙ cām ꝓbabilem allegauit quā obtulit ſe ꝓbatuꝝ nec fuit admiſſus ⁊ ꝓpter hoc appellauit.

Interpoſita.

Eidē quoqʒ. Dicit̄ hic ꝙ ſi appellatio nō recipiat̄ a iudice nec ab aduerſario appꝛobetur licitū eſt appellanti ꝓſequi cām ꝑ ꝓcuratoꝛē cōſtitutum ad ipetrandū ⁊ cōtradicendū tantū licet ꝑs aduerſa ꝑ ſe vel ꝑ ꝓcuratoꝛem idoneū apud ſe. ap. iudiciū recipere ſit ꝑata. Ille deniqʒ. Aliquis appellauit ad ſuꝑioꝛem. coꝛā illo ad quē appellauit petiit remitti ad eū a quo appellauit. ꝑs altera cōtradicit. querit̄ an debeat remitti. Et dicit̄ ꝙ ſic. nō obſtante cōtradictōe alterius ꝑtis. ſed debet cōdemnari in expenſis legitimis aduerſario quas eū ꝓpter hoc feciſſe cōſtiterit. Sane. Aliquis appellauit a grauamine. coꝛā iudice appellationis ꝑatus eſt ꝓbare grauamen ꝓpter qđ duxerat appellandū. ꝑs aduerſa citata cōtumaciter ſe abſentat. querit̄ quid ſit iudici faciendū. Rñdet papa ꝙ iudex pōt ſuper hoc ꝓcedere lite nō cōteſtata. licet litis cōteſtatio nōdum facta fuerit in articulo appellatōis vel in ipſo negocio p̄ncipali qꝛ cū in caſu illo iniquitas pꝛioꝛis iudicis p̄ncipaliter arguatur nō eſt rigoꝛ iuris req̄rēdus ex quo cauſe ꝑplexitas poſſet ſequi.

Nota in p̄mo reſponſo ꝙ qui appellat a grauamine ſemꝑ adiiciat i aſſignatōe cauſe ꝙ offerat ſe cām illam ꝓbatuꝝ. ⁊ ſic đ veritate cauſe quā expoſuit nō habebit neceſſe ꝓbare. qđ ſi nō fecerit cām verā ꝓbare debebit. Itē in ſecundo reſponſo nota ꝙ qui appellat ⁊ eius appellatio a iudice vel ab aduerſario appꝛobet̄. ſufficienter ad totā cauſam ꝓcuratoꝛē mittere debet alioquin alteri ꝑti eam ꝓſequēti ꝑſonaliter cōdemnabit̄ in expenſis. Itē in tercio reſpōſo nota ꝙ pōt quis remitti ad eū a quo appellauit cōtradicēte ꝑte aduerſa. ſed illi aduerſario cōdemnabit̄ in expenſis. Itē in q̄rto reſponſo nota ꝙ altera ꝑte abſente ꝑ cōtumaciam iudex appellationis poteſt cognoſcere de grauamine. Itē vtraqʒ ꝑte p̄ſente cōteſtatio litis fieri debet in hmōi exceptōibus.

Caſus. Cū plura negocia in vna cōmiſſione ponunt̄ ſe minime cōtingentia ⁊ clauſula illa remota appellatione ponit̄ in medio litteraꝝ. reſpicit tantū p̄cedentia niſi in fine cōmiſſionis clauſula illa reiteretur.

Inquiſitioni.

Nota hic ar. ꝙ determinationes tm̄ reſpiciunt p̄cedentia ⁊ nō ſequētia.

Caſus. Plures ſuper aliqua cauſa in cōmuni conuenti ſunt. cōdemnati ſunt omnes. Unus illoꝝ appellauit ⁊ obtinuit querit̄ an victoꝛia ipſius ceteris ꝓſit. Rñdet papa ꝙ victoꝛia vnius iure cōmuni ceteris ꝓdeſt. ſi cōmuni iure iuuet̄ ⁊ idem ſit negociū ⁊ eadē ſit cauſa defenſiōis.

Una ſententia.

Nota ꝙ res inter alios acta aliis ꝓdeſt ⁊ ſnīa vnius ꝓdeſt alii.

Caſus. Aliquis ꝯdemnatus ꝑ ſententiā diffinitiuā vel etiā interlocutoꝛiā ꝯ eū lata eſt ante ſnīam. ille nō audet appellare. querit̄ quid ſit ei faciendū. Rñdet papa ſi iuſtus metus excuſat illū ita ꝙ appellare nō poſſit hoc ipſo ad appellatōis beneficiū cōuolaſſe reputat̄. dūmodo infra .x. dies exp̄mat cauſas appellatōis coꝛā iudice a q̄ appellare volebat. vel ſi eius copiā habere nō poteſt in p̄ſentia bonoꝝ viroꝝ idem faciat ſuꝑ hoc ꝓteſtatōne p̄miſſa ꝙ iuſto metu appellare nō audet ⁊ ſic nō currunt tꝑa infra que debuit appellare.

Si iuſtus metus.

Nota ꝙ iuſtus metus excuſat ne tꝑs currat infra qđ quilibet appellare tenet̄ ꝓteſtatione ſuꝑ h̄ facta alias ſine ꝓteſtatione ſuꝑ hoc nō ſufficeret metus. Item ar. ſi ꝑ me nō ſtat q̄ minus faciā qđ debeo mihi nō iputat̄ pꝛemiſſa ꝓteſtatōe. Item ꝑ ꝓteſtationē interrumpit̄ p̄ſcriptio .x. dieꝝ in hoc caſu.

De peregrinātibus. Titulus .xxix.

Caſ⁹. Quidaʒ p̄ſbiter I. noīe dñ vellet ire ad curiam dñi pape cauſa ꝑegrinationis res ſuas ⁊ eccl'ie ſue nō poſuit ſub ꝓtectione dñi pa. Poſt iter arreptū quidā aduerſarii ſui res ſuas ⁊ eccl'ie ſue abſtuleꝛt. Vñ ille cōqueſtus fuit dño pa. Dicit pa. licet p̄ſbiter ille nō poſuerit res ſuas ⁊ eccleſie ſue ſub ꝓtectōe dñi pape. tñ hi qui ad ipſū accedūt cū rebus ſuis ſub ap'lica ꝓtectōne debēt eſſe ſecuri. vñ mandat q̄buſdā q̄ten⁹ quicq̄d eidē p̄ſbitero poſt iter arreptū ad papā ſubtractū eſt vel ablatū faciant ſibi reſtitui.

Conquerente.

Nota ꝙ plus eſt facto exp̄mere q̄ʒ v̄bo. Itē qui ad papā accedunt cā ꝑegrinationis ſub eius ꝓtectione cōſiſtunt. Item ar. ꝙ poſſeſſio abſentis turbata reſtitui debet.

De cōfirmatione vtili vel inutili. Titulus .xxx.

Caſus. Aliq̄s monuit queſtionem cōtra aliquē ſuꝑ re aliqua. reus lite pēdente ipetrauit a ſe. ap. cōfirmatōeʒ rei litigioſe. queſitū fuit an ꝓpter hoc iudex ſuꝑſedere debeat cauſe cognitioni. Et rñdet̄ ꝙ ea nō obſtante de cauſa cognoſcere debʒ ⁊ cā fine debito terminare. ſed ſi rē pacifice poſſidebat. q̄ndo cōfirmatōem obtinuit. nō licet iudici poſtea de queſtione ſuboꝛta cognoſcere vel diffinire ſine mandato ap. ſe.

Si quis rei.

Nota ꝙ lite pendente nō valet cōfirmatio vel p̄uilegiū obtentū ſuꝑ re litigioſa tacito ꝙ res fuerit in iudiciū deducta.

Caſus. Dicitur in hoc .c. ꝙ de cōfirmationibus ſedis apo. nō licet alicui iudicare. niſi ad hoc habeat mandatū aut certū ſit ꝙ ꝑ falſi ſuggeſtionem ſint elicite.

De confirmationibus.

Nota ꝙ de cōfirmationibus pape ſine eius mandato nullus debet iudicare niſi ꝑ falſi ſuggeſtionem fuerint obtente.

Caſus. Lata fuit ſententia diffinitiua ꝓ eccleſia cōtra aduerſariū eccleſie. ille infra .x. dies appellauit. iudices nihilominus mandauerūt ſnīam executioni. appellans lr̄as ipetrauit de reuocanda ſnīa. eccleſia ꝓ qua lata erat ſnīa caute p̄ueniens appellantē lr̄as cōfirmationis ſnīe in foꝛma cōmuni ipetrauit nulla de appellatōne habita mentōe. queſitū fuit que littere p̄ualerent. Reſpondit pa. ꝙ lr̄e poſterioꝛes debent p̄oꝛibus p̄iudicium generare. ⁊ iudices debent cognoſcere de appellatōe nō obſtante cōfirmatione obtenta veritate tacita ſuꝑ re litigioſa. Sed ſi diceretur i lr̄is appellationis ſecundo ipetratis nullis litteris veritati ⁊ iuſticie p̄iudicantibus vel etiā ſub alia foꝛma verboꝝ dūmodo de litteris cōfirmationis nihil exp̄ſſe diceretur. Rñdet papa ꝙ tunc tādiu lr̄e cōfirmatōis ſuū debent habere vigoꝛē donec đ iniqua ſnīa plenius cognoſcatur ꝑ ſecundas lr̄as

Bone memoꝛie.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

et in ſuſpēſo cōfirmatio remanebit. Nota ꝙ lite pendente de re litigioſa cōfirma-
tio ipetrata nō valet ſiue ſit obtenta in ꝓn
cipali cauſa ſiue in cauſa appellatōis.
Jtē cōfirmatio eſt in pēdenti donec cōfir-
met vel infirmet ſnia. Jtē lr̄e generales
nō reuocant ſpeciales.

Caſus. Abbatiſſa et

Cum dilecte. moniales cuiuſdā mo
naſterij volebāt ꝓuilegia ſua innouare vn
de cū ꝓpter viaꝝ diſcrimina nō poſſent il
la p̄ſentare dn̄o pa. ſupplicauerunt eidem
q̄tenus aliquibus ꝑſonis diſcretis māda-
ret vt coꝝ tenorē inſpicerent diligēter et
ipſum ſub ſigillis ſuis ad ſe.ap. deſtinarēt.
Unde papa ſcripſit quibuſdā ep̄is ⁊ abba
tibus vt illa ꝓuilegia inſpicerēt diligenter
et tenorē ipſoꝝ ſub ſigillis ſuis ſibi fideli-
ter deſtinarēt.quod ⁊ factū fuit. Papa vi
ſo priuilegioꝝ tenore dū vellet illa ꝓuile-
gia facere innouari quidā canonici ꝓpoſu
erunt id fieri nō debere.cū hildeſemeñ.ec-
cleſia in poſſeſſione ſubiectōis ipſius mo-
naſterij ꝑ.c.annos ⁊ amplius extitiſſet.vn
de ipſe tūc priuilegia noluit innouare. ſed
mandauit quibuſdā vt ad locū idoneū ac-
cedentes vocatis qui fuerint euocandi in
quirerent veritatē. a quibus ꝑs hildeſe-
meñ.eccleſie ſe.ap.appellauit. Unde poſt
modū abbatiſſa p̄dicta petijt iterato dicta
ꝓuilegia innouari. Ex aduerſo fuit petitū
vt cām ipſam dn̄s papa cōmitteret aliqui-
bus qui teſtes reciperēt quos ꝓducere in
tendebāt cōtra priuilegia ⁊ ad ꝓbandā p̄-
ſcriptionē legitimā. Dn̄s papa ꝯſiderans
ꝙ iure ciuili cautū eſt vt quando ꝑiculum
teſtiū timet ne veritas occultet ⁊ ꝓbandi
copia fortuitis caſibus ſubtrahat etiā lite
nō cōteſtata teſtes valitudinarij ⁊ alij de
qbus ex aliqua rōnabili cauſa timet recipi
ant.eiuſdē equitatis ſilitudine ꝓuocatus
ꝓuilegia illa quaſi nimia vetuſtate cōſum-
pta fecit innouari.ita tñ ꝙ ꝑ talem innoua
tionē nullū ius de nouo monaſterio acqui
rat ſed antiquū cōſeruet. Sed quia p̄dictū
monaſteriū ad ius ⁊ ꝓprietatē eccleſie ro-
mane ꝑ priuilegiū p̄deceſſoꝝ ſuoꝝ noſci-
tur ꝑtinere abbatiſſaꝫ p̄dictam nomine ro
mane eccleſie cōſtituit ꝓcuratricem vt cū
aduerſus iura romane eccleſie nō niſi cen
tenaria currat p̄ſcriptio.ſuꝑ his ⁊ alijs ꝓ-
curet que in iudicio fuerint ꝓcurāda. Ne
ergo de ſtatu monaſterij diutius dubite-
tur.mandat iudici q̄tenus recipiat teſtes
quos hildeſemeñ.eccleſia induxerit ad ꝓ-
bandam p̄ſcriptōem vel quos monaſteriū
ꝓduxerit ad ꝓbandā interruptionē.⁊ ſi p̄
ſcriptio legitima ꝓbata fuerit adiudicet
ſubiectionē ipſius monaſterij epiſcopo p̄-
dicto.cum cōſtet ipſum in ſua dyoceſi cō-
ſtitutū corrumpendo priuilegiū innoua-
tum.niſi ex aduerſo ꝓbata fuerit interrup-
tio. que ſi ꝓbata fuerit epiſcopo ſuꝑ hoc
ſilentiū imponat ⁊ ꝓnunciet monaſteriū
ꝑpetua libertate gaudere priuilegio inno-
uato reſignato eidē. Nota ꝙ priuilegiū
et inſtrumenta quādo ſunt vetuſtate qua-
ſi cōſumpta debent innouari. Jtem ſi-
cut teſtes ex cauſa lite nō cōteſtata recipi-
unt.ſic ⁊ priuilegia ⁊ inſtrumenta ex eadē
cauſa innouant. Jtem vbi eſt eadem ra
tio ⁊ idē ius debet eſſe. Jtem ꝑ innoua
tionem nullū ius acquiritur ſed antiquum
cōſeruatur. Jtem mulier poteſt eſſe ꝓ-
curatrix. Jtem cōtra romanā eccleſiam
nō currit p̄ſcriptio niſi .c. annoꝝ. Jtem
ad officiū iudicis ꝑtinet tutum locū ꝑtibꝰ
aſſignare. Jtē eoipſo ꝙ eccleſia ſita eſt
in dyoceſi alicuius p̄ſumit ſibi ſubeſſe.
Jtē priuilegiū innouatū in pendenti eſt in
hoc caſu ſicut cōfirmatio.vt.s̄.c. bone.

Caſus. Quidā canoni

Ad noſtram. ci regulares ipetrabant
litteras cōfirmationis ſuꝑ adminiſtrationi
bus ſuis tacito ꝙ eſſent regulares.ſignifi-
catum fuit hoc dn̄o pape.ex ꝑte p̄poſiti il-
lorum regulariū. Dicit papa ꝙ regulari-
bus ꝑſonis apoſtolica ſedes aliqua nō cō-
ſueuit ꝑſonaliter cōfirmare. Unde man-
dat papa quibuſdam quatenus cōfirmati
ones a p̄dictis regularibus taliter impe-
tratas denuncient irritas ⁊ inanes. No
ta ꝙ regularibus ſua beneficia ſiue admi-
niſtrationes nō cōfirmantur ꝑſonaliter.
Jtem cōfirmatio tacita veritate impetra-
ta nō valet.

Caſus. Quidā regulares

Porrecta. qui ꝓoratibus p̄ſunt impe
trabant lr̄as cōfirmationis ſuꝑ ꝓoratibus
ſuis quo aduixerint poſſidēdas. ꝑuenit h̄
ad papā. Dicit papa ꝙ nō credit hmōi lit
teras a cācellaria ſua emanaſſe. vnde man
dat illos qui hmōi lr̄as oſtenderint in qui
bus adminiſtratōnes prioratuū cōfirmant
puniri tanꝙ̄ falſarios. Si vero nō fiat men
tio de religione ipſoꝝ. illas denunciet nō
valere.tanꝙ̄ veritate tacita ipetratas.
Nota ꝙ monachis ꝓoratus ⁊ adminiſtra
tōes nō cōfirmant. Jtem reſcriptū vel
ꝯfirmatio v̄itate tacita ip̄etrata nō valent.

Caſus. Jnter nobilem

Examinata. viꝝ mattheū de riuaria
et quoſdā alios milites de cāpania verte-
bat queſtio ſuꝑ iure patronatꝰ eccleſie ſan
cti angeli ď qua ſub certa forma cōpromiſ-
ſum fuit in vicedn̄m ſabineñ. qui tulit arbi
trium ſuꝑ queſtione p̄dicta.quod ab vtra-
qꝫ ꝑte fuit approbatū.⁊ cōfirmatio obten-
ta fuit in forma cōmuni a. C.pa. Tandem
orta queſtione ſuꝑ ipſo arbitrio delata eſt
cauſa ad dn̄m papā innoceñ. Jpſe diligen
ter examinato negocio inuenit arbitriū ꝓ
mulgatū fuiſſe cōtra formā iuris ⁊ cōpro-
miſſi.vnde ipſe arbitriū illud decreuit irri-
tum ⁊ inane nō obſtante cōfirmatōne. C.
pape.qui cōfirmauerat illud ſicut ꝓuide la
tum erat ⁊ ab vtraqꝫ ꝑte receptū. Nota
ꝙ nō tenet ſnia arbitri lata cōtra formā iu
ris. Jtē nec cōtra formā mandati. Jtē
fines mādati diligēter ſeruādi ſunt. Jtē
ſnia que nō tenet nō poteſt cōfirmari ꝑ cō
firmatōem in forma cōmuni obtentā.
Jtē quod nō eſt vel nō tenet ratū non pōt
haberi ꝑ ꝯſenſum ꝑtium.

Caſus. Jnter archi-

Venerabiles ep̄m nichoſieñ.⁊ ſuf-
fraganeos eius ex vna ꝑte.⁊ regem baro-
nes ⁊ alios nobiles regni cypri ex altera
ſuꝑ quibuſdā decimis queſtio exorta fuit.
ſed mediante albaneñ.ep̄o tunc legato in-
ter eos amicabilis cōpoſitio interuenit. h̄
adiecto in cōpoſitione ꝙ q̄ꝫ cito ꝑ ſe.ap.fu
erit cōfirmata ſtatim debeat executōni mā
dari. Poſtmodū papa illā ꝯfirmauit.⁊ ad
maiorē ſecuritatē tenor cōpoſitionis inſer
tus fuit in ipſa ꝯfirmatione. Jpſi tñ nobi-
les ipſam cōpoſitōem ſeruare nolebant.ſu
mētes occaſionē ex eo videlicet ꝙ verbū
cōfirmatōis ſm ſtilū eccleſie romane p̄ce-
dit tenorē cōpoſitōis.i.in lr̄is ꝯfirmatōnis
p̄miſit papa verba illa.cōpoſitōeꝫ ꝑ legatū
factā ꝯfirmamus ſicut ſine prauitate facta
eſt.⁊ ex eo videlicet eā ſeruare nolebāt.qr
clauſula illa cōſueta ſicut ſine prauitate fa
cta eſt in lr̄is cōfirmationis cōtinetur.cū ꝑ
hoc nō videbat ſimpliciter cōfirmata ſed
ſub ꝯditōe videlicet ſi iuſte eſſet lata. Pro
pter qď archiepiſcopus ⁊ ſuffraganei eius
ſignificauerunt hoc dn̄o pape. Unde ipſe
mandat p̄dictis nobilibus q̄tenus ſi p̄di-
cta vera ſunt cōpoſitionē illam adimplere
ꝓcurent. Nota ꝙ cōpoſitio amicabilis
p̄t fieri inter eccleſiā ⁊ laicos ſuꝑ decimis
dum tñ autoritas pape interueniat. vt hic
patet.alias nō credo ꝙ valeat citra cōfir-
mationē pape inter eccleſiā ⁊ laicos ſed h̄
actū fuit inter ꝑtes alias nō valeret niſi pa
pa cōfirmaret cōpoſitionē. Jtem nota
ꝙ ex quo papa ex certa ſcientia cōpoſitio-
nem vel tranſactionē ꝯfirmat tenet ⁊ va-
let etiā ſi alias nō valeret.

Caſus. Quidā cardina

Sua nobis. lis legatus apoſtolice ſe
dis in ꝑtibus cōſtantinopolitanis cōtulit
quedā monaſteria quibuſdaꝫ alijs eccle-
ſiis in tꝑalibus ⁊ ſpūalibus. Suꝑ illis col-
lationibus cōfirmatio apoſtolice ſedis ob-
tenta fuit in forma cōmuni. Jſti p̄lati quo-
rū eccleſie alijs collate fuerant ſumentes
occaſionē ex collationibus p̄dicti legati et
cōfirmationibus apoſtolice ſedis patriar-
che cōſtantinopolitano obedire recuſant
et ei de iuribus patriarchalibus reſpōde-
re. Unde patriarcha cōſtantinopolitanus
cōqueſtus fuit domino pape. Super hoc
ſcribit papa vniuerſis prelatis dyoce. cō-
ſtantinopol. dicens ꝙ ipſe non vult iura
que dyoceſanis debent ꝑ huiuſmodi col-
lationes ſeu etiam cōfirmationes minui ſi
ue ledi. Unde mādat predictis prelatis
quatenus nō obſtante huiuſmodi friuo-
la occaſione ipſi patriarche obedientiā et

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

reuerentiā exhibere ꝓcurent. ⁊ ei de ſuis
iuſticijs integre rñdere. Nota ꝙ legatꝰ
nō pōt ſubijcere vnā eccleſiā alteri in p̄iu-
diciū dyoceſani epi. nec papa ꝑ hmōi cōfir
matōes ſuꝑ h̄ obtentas intelligit iuribus
ep̄alibus p̄iudiciū generare. Itē ꝑ ꝯfir-
matōem ius alterius nō tollit.

Finit feliciter liber ſecūdus.

Incipit tercius liber.

De vita ⁊ honeſtate clericoꝝ. Titulus. Primus.

Caſus. Dici

Ut laici. tur in h̄ capi-
tulo ꝙ laici nō debent ſe-
dere in choro inter cleri-
cos qñ cātant diuina offi
cia. ſed in ſanctaſanctoꝝ.
Nota ꝙ laici īter clericos ſedere nō de
bent. Itē eccleſia dꝫ habere duas ꝑtes
ſ. choꝝ. qui ꝑ cancellos diuidit ab altari. ⁊
ſanctaſanctoꝝ. i. ꝑtem inferiorē eccleſie q̄
vulgariter dicit nauis eccleſie.

Caſus patet. Nota ꝙ cle-

Clerici. rici arma portare nō debent.
nec vſurarij eſſe debent.

Caſus. Statutū fuit in

Ut quiſqꝫ. cōcil. maticeñ. ꝙ qlibet
rector eccleſie habeat clericū q ſecū cātet
et epl'am ⁊ lectōeꝫ legat. ⁊ q poſſit docere
pueros ⁊ ꝑrochianos ſuos monere vt mit
tāt filios ſuos ad diſcendā fidē catholicaꝫ
i. credo in deū. q̄s ipſe doceat diligēter.
Nota ex hac decre. ꝙ duo ad minꝰ debēt
eſſe i eccleſia. Itē nota ꝙ ſolꝰ p̄ſbiter nō
dꝫ diuina officia celebrare. Itē nota ꝙ
ſacerdotis int̄eſt docere ꝑrochianos ſuos
ſymbolū. ⁊ eos inuitare ad fidē.

Caſus. Dicit in h̄. c. ꝙ ſi ali-

Si quis. qs ex clericis comā relaxaue-
rit. ſ. in ꝯtemptū eccleſie. anathema ſit.
No. ꝙ clericꝰ q comā nutrit excōicandꝰ eſt

Caſus ptꝫ. Nota ꝙ cle-

Clericus ricus nec comā nec barbaꝫ
nutrire dꝫ niſi ex iuſta cā. ſ. ex timore. Uñ
v̄ſus. Tutius vt peterē laici ſub imagie ro
mā. Fas fuit vt ſinerē luxuriari comā.

Caſus. Aliqs clericꝰ q nō

Clericus. eſt i ſacro ordine nec eſt ꝓ-
feſſus aliquā religionē. accepit vxorē ⁊ di
miſit tonſurā. q̄ſitū eſt in ꝯcil. triburieñ. qd
ſit de iſto clerico faciendū. Statuit cōciliū
ꝙ vxorē retineat ⁊ iteꝝ tondeat. nec i vita
ſua cā dimittat. Nota ꝙ clericus ꝯiuga
tus debet portare coronā.

Caſus. Dicit in h̄. c. ꝙ cle

Clericis. rici ſi comā nutrierint tōde-
ant ab archidyaconis ſuis etiaꝫ inuiti.
Nota ꝙ clerici tonſurā portare debēt.

Caſus. Quidaꝫ clerici

Monaſteria. monaſteria monialiū ni
mis freq̄ntabāt. ſtatuit lateraū. ꝯcil. ꝙ ſine
manifeſta ⁊ rōabili cā vlteriꝰ freq̄ntare nō
p̄ſumāt. qđ ſi fecerint. ꝑ ep̄m arceant. ⁊ ſi
nō deſtiterint. ab officio ſuſpēdant ſi laici
fuerint excōicent. No. ꝙ cū aliqs fac̄ ꝯ
ꝓhibitōem canonis nō ſufficit ad h̄ ꝙ ex-
cuſet cā rōnabil' niſi ſit manifeſta. Itē h̄
v̄bū freq̄ntare viciū ſonat. Itē crimē ꝓ-
pter qđ excōicat laicus. deponit clericū.

Caſus. Quia tot clerici inſti

Quoniā tuebant i eccleſiis. ꝙ honeſte
de bonis ipſaꝝ nō poterāt cōmode ſuſtēta
ri. ſtatuit greḡ. viij. vt ſm facultates eccle-
ſiaꝝ ꝯſideratis expēſis certꝰ numerus cle-
ricoꝝ ſtatuat i eis. ⁊ bona clericoꝝ veniāt
in cōi. ⁊ i vna domo comedāt ⁊ dormiant
ſub vno tecto. ⁊ ſi q ꝯ h̄ ſtatutū facere p̄ſū
pſerit. ꝑ ſuſpēſionē officij ⁊ bñficij ad h̄ cō
pellant. ⁊ etiā ſi opꝰ fuerit grauiꝰ puniant.
Scđo dic̄ ꝙ ſi aliqs eoꝝ q ſil' viuūt manꝰ
violētas i ſociū miſerit. idulgꝫ pa. p̄lat̄ coꝝ
ꝑtātē abſoluēdi eos ⁊ pniam iponēdi. niſi
forte autoritas facti grauiorē penā exigat.
No. ex hac decr. ꝙ ſm facl'tates ecciaꝝ
clerici ſunt inſtituēdi i eis. Itē canonici
regulares de iure cōi dñt cōiter viuere.
Itē regularis cū v̄berat regularē. p̄latꝰ eiꝰ
p̄t eū abſoluere. niſi delictū ſit enorme.

Caſꝰ. Quidā iudices a ſe.

Cū ab oi. ap. delegati faciebāt pactū
cū litigātibus ſuꝑ decia ꝑte litis vel etiā ꝑ
te alia ſm ꝯſuetudinē loci more ſecl'ariū re
cipiētes đ h̄ pignera ꝓ ſolario p̄t expēſas
victualiū ñ ꝯſiderātes ꝙ eccl'iaſtici redditꝰ
ad h̄ ſint eis deputati. vt inđ honeſte viuāt
ꝑuenit h̄ ad noticiā dñi pa. Uñ mandat ꝙ
de cetero ab his indebitis exactōibus de-
beāt abſtinere ⁊ gratis iudiciū ſuū litigāti
bus debeāt ipartiri. eo nō obſtāte ꝙ qdaꝫ
dicebāt ꝙ illud faciebāt noie aſſeſſoꝝ. cuꝫ
nō liceat iuſtū iudiciū vendere ⁊ venales
ſnie ſecularibꝰ legibus iprobent. Nota
ex hac decr. ꝙ nō ſolū a malo ſed ab omni
ſpē mali abſtinendū eſt. Itē expēſe pñt
peti a delegatis ⁊ h̄ intellige cū ꝓficiſcunt
extra domiciliū ſuū. cū expēſe h̄ nō repro-
bent. Itē delegati qbꝰ bñficia ſua ſuffici
unt. ſalariū accipe ñ dñt. ⁊ ml'tominꝰ ordia
. ſꝫ gratis reddere dñt iudiciū. Itē vena
ſnie nō valēt. ita ꝙ appellare nō ē necē.

Caſus. Limonēſes de no

Deus qui. no ꝯuerſi erāt ad fidē datꝰ
fuit eis ep̄s ⁊ quidā alij fratres ad p̄dican
dū euāgeliū. q2 iſti p̄dicatores diſſil'em ha
bitū habebāt murmurabāt ⁊ ſcādalū inter
limoñ. ſuſcitabat ex tali diuerſitate. Scri-
bit pa. ep̄o limoñ. ⁊ alijs fratribꝰ dicēs ne
ꝓpter diſſil'em habitū ſcandalū ſuſcitet int̄
illos qbus vnū euangeliū p̄dicant. mādat
eiſdē ꝙ oēs debeant ſe cōformare in vnū
regulare ꝓpoſitū. ⁊ honeſtū habitū quātū
ſpectat ad hoc officiū. nō obſtāte eo ꝙ qui
dā illoꝝ ſunt monachi. quidā vero canoni
ci regulares. Ex hac decre. nota ꝙ ꝓpt̄
ſcandalū recedit a iure ⁊ ab habitu regula
ri. ſed iſtud fit ad tꝑs ex cā. Itē in his q̄
ſpectāt ad ꝓfeſſiones autoritas pa. intelli
git excepta. ſicut dicit de iuramēto.

Caſus. Quidā ludi

Cum decorē. q dicunt theatrales
fiebāt in eccleſiis. i qbus ītroducebant mō
ſtra laruaꝝ. ꝓpter q̄s ludos honeſtas ec-
cleſie deformabat. ⁊ p̄ſbiteri ⁊ dyaconi in
quibuſdā feſtiuitatibꝰ. ſ. ſancti ſtephani. ſan-
cti iohis. ⁊ inocētū. ludibria ſua exercebāt
mādat pa. p̄dictā ꝯſuetudinē ludibrioꝝ imo
potiꝰ corruptelā đ p̄dictis eccl'ijs penitus
extirpari. ne ꝑ hmōi turpitudinē honeſtas
eccl'ie inq̄net. Nota ꝙ ꝯſuetudo inho-
neſta ⁊ turpis dꝫ ab eccleſia aboleri.

Caſus. In p̄ma ꝑte hꝰ

Ut clericoꝝ. c. ſtatuit ꝯcil. lateraū. ꝙ
clerici mores ⁊ actꝰ ſuos reformēt in meliꝰ
et viuāt caſte ⁊ p̄cipue i ſacris ordinibꝰ cō
ſtituti ab oi libidinis vicio p̄cauētes maxi-
me illo ꝓpt̄ qđ ira dei venit i filios diffidē
tie. q̄tenꝰ in ꝯſpectu oipotētis dei puro cor
de ac mūdo corde valeāt miſtrare. Scđo
đr. Ne facilitas venie incentiuū tribuat đ
linq̄ndi. ſtatuit vt q deꝑhenſi fuerint incō-
tinētie vicio laborare puniant ſm canoni-
cās ſanctōes ꝓut plꝰ vl' minꝰ peccauerint.
vt q̄s timor diuinꝰ a malo nō reuocat. pēa
tꝑal' cōpeſcat. ⁊ ſi qs ꝓpt̄ h̄ ſuſpēſus diuia
p̄ſūpſerit celebrare. eccl'iaſticis bñficijs ſpo
liet. ⁊ etiā ꝓ duplici cl'pa ꝑpetuo deponat
p̄lati v̄o q tl'es ſuſtinuerit i ſuis iniq̄tatibꝰ
⁊ p̄cipue obtētu pecunie vl' alteriꝰ cōmodi
tꝑal. pari pena puniant. Illi v̄o q mrīonio
pñt vti ſm morē regiōis ſue ſi lapſi fuerint
grauiꝰ puniant. No. ꝙ aliq puniunt vt
ceteri ſilia facere ꝑtimeſcāt. Itē q plꝰ pec
cat plꝰ dꝫ puniri. Itē q̄s timor a malo nō
reuocat pena tꝑali puniāt. Itē q ſuſpēſꝰ
ab hoie celebrat diuia dꝫ deponi. Itē a-
gētes ⁊ ꝯſentiētes pari pena puniri dñt.

Caſus. Primo đr ꝙ cleri

A crapula. ci abſtinere debēt a crapu
la ⁊ ebrietate ⁊ vinū ſibi tꝑare ⁊ ſe vino.
Scđo đr ꝙ nō inuitēt ſe ad inuicē ad bibē
dū. q2 ebrietas ꝑit viciū libidinis ⁊ mētis
exiliū. Tercio đr ꝙ nō inuitēt ſe ad eq̄les
potus vt q plus bibit plus laudet. Quar-
to đr ꝙ tales niſi ceſſauerint ſuſpēdant ab
officio ⁊ bñficio. Nota ꝙ clerici ſobrij
debēt eſſe. Itē ebrietas ꝑit viciū libidi-
nis ⁊ mētis exiliū inducit. Itē eq̄les po
tus ſub pena officij ⁊ bñficij ꝓhiberi dñt.

Caſus. In hac ꝯſtitutōne po

Clerici. nunt. xiiij. articuli. ſ. ꝙ clerici
officia ſecularia nō exerceāt. nec ſint iocu-
latores nec intrēt tabernas niſi ex iuſta cā
nec ludāt ad talos nec hmōi ludis inter-
ſint. coronā habeant cōgruentē. clauſa de
ferant deſuꝑ indumenta. in longitudine et
breuitate decentia. pānis rubeis ⁊ viridi-
bus nō vtant. ſotulares ⁊ manicas nō ha-
beant cōſutitios. frenis ſellis pectoralibus
calcaribus nō vtantur deauratis. cappas
manicatas ad diuinū officium nō gerant

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

nec alibi niſi ex iuſta cã ſcʒ timoꝛis . ſacer-
dotes ⁊ pſone fibulas oĩno nõ ferant. ne-
qʒ coꝛrigias auri vel argẽti oꝛnatũ haben-
tes. vel annulos niſi qbus cõpetit ex digni
tate. Secũdo dr ꝙ põtifices habeãt in pu
blico ſupinduméta linea. niſi ſint monachi
q habitũ ſemꝑ habebũt monachalẽ. pallijs
diffibulatis nõ vtanť in publico. niſi pꝰ col
lũ vel añ pectus ꝯneris. Quicqd in iſta cõ
ſtitutõe ꝯtineť notabile eſt.

Caſus. In terra comi-

Ex litteris. tis põtini erãt qdã cleri-
ci q potiꝰ intendebant negocijs ſecularibꝰ
ꝗ̃ʒ diuinis officijs. iſti volẽtes gaudere ꝑui
legio clericali nolebant ſubiacere ſtatutis
patrie. ſed qñ ſtatuta illa ꝓ ſe faciebãt tãꝗ̃ʒ
laici ſtatutis illꝰ ſe volebãt defendere. Iſte
comes põtinus ſignificauit ħ dño pa. Uñ
mãdat pa. epõ ambiẽ. vt clericos illos mo
neat tercio. ⁊ ſi nõ ſe coꝛrexerint ⁊ ꝑtermiſ
ſis officijs diuinis talibꝰ negociatõibus ſe
imiſcuerint nõ defendãt eoſdẽ ꝗ̃minus de
facultatibꝰ ſuis ſubiaceãt ſtatutis pr̃ie dũ
talibus ſe ĩplicãt. qꝛ ipſo facto renũciãt ꝑ-
uilegio clericali. Ex hac decre. nota ꝙ
vſqʒ ad terciã ammonitõem gaudẽt clerici
ꝑuilegio clericali. Itẽ ipſo facto renũci-
at qs ꝑuilegio ſuo. Itẽ clerici clericaliť
viuẽtes in rebus ꝓprijs debẽt defendi ab
eccleſia qđ eſt bñ notandũ.

De cohabitatõe clericoꝝ ⁊ mulieꝝ.
Titulus. ij.

Caſus. Cle

Nhibẽdum. rici indifferẽ
ter retinebãt ſecũ mulieres etiã
ſuſpectas. ſtatuit ꝯciliũ maguntꝰ.
vt clerici feminas ſecũ nõ retineãt de qbꝰ
ſuſpitio poſſit haberi. nec etiã illas ꝗ̃s ca-
nones ꝑmittũt. ſ. matrẽ amitã ſoroꝛẽ. qꝛ di
abolo inſtigãte ĩ illis ſcelus qñqʒ ꝑpetrať.
vel cũ illis q̃ cũ eis moꝛanť. ſed ſi q̃ de his
hʒ neceſſitatẽ eis lõge ab eccleſia neceſſa-
ria miniſtrẽt. In fine dicit ꝙ nulla femina
ad altare accedat. vel miſtret pꝛ̃ſbitero. nec
infra cãcellos ſedeat vlꝰ ſtet. Nota ꝙ cle
ricus nullã feminã habere dʒ ſecũ ĩ domo
ſua. Itẽ pꝛ̃ſbiter de rebus eccleſie pt̃ ma
tri ſue ꝓuidere aut etiã ſoroꝛi ſiue ꝯſangui
nee. Itẽ nulla femina debet miſtrare pꝛ̃-
ſbitero. nec in choꝛo ſedere.

Caſus. Si qs de clero

Si quiſquã. ſuſpectus fuerit de aliq̃
femina crimine foꝛnicatõis admoneať ter
cio. ⁊ ſi poſt pꝛimã. ſecundã. ⁊ terciã cõmo
nitõem inuentus fuerit fabulari cũ ea vel
cõuerſari. excõmuniceť. femina vero cano
nica pena puniať. Nota hic ꝙ noĩe ſa-
cerdotis oẽs inferioꝛes intelliguntꝰ.
Itẽ trina admonitio eſt neceſſaria anteꝗ̃ʒ
ꝓcedať ꝯ aliquẽ. Itẽ rõe criminis effici
tur mulier de foꝛo eccleſie.

Caſus. Cleri-

Clericos in ſacris. ci publice tenẽt
cõcubinas. queſitũ fuit an deberent cõpel
li abiurare illas. Rñdit papa ꝙ nõ vult il-
los ad eas dimittendas cõpelli ꝑ iuramen
tũ. ne inſtinctu diabolico incidãt in ꝑiuriũ
redeundo ad eas. ſed ꝑ ſn̄iam ſuſpenſionis
et interdicti eas dimittere cõpellanť. ita ꝙ
de eis nulla ſuſpitio poſſit haberi. ⁊ ſi ad e-
as redierint vel alias accepint. excõmuni-
cenť donec eas dimittant vt eoꝝ exemplo
alij arceanť. Nota ꝙ nõ debet aliqs cõ
pelli ad abiurandũ de quo pꝛ̃ſumptio ſit in
ꝯtrarium. ſ. ꝙ nõ ſerueť iuramentũ. ⁊ hinc
ſurgit illud generale. nemini pandus eſt la
queus. Itẽ creſcente cõtumacia creſce-
re debet ⁊ pena. Itẽ aliquando pena im
poniť alicui vt alij terreanť. qꝛ pena vnius
debet eſſe metus multoꝝ. Item pꝛ̃la-
tus nõ debet coꝛrigere clericos vt cõcubi
nas abiurent ſed ſi nõ dimittant eas excõ
municabit illos.

Caſus.

Sicut ad extirpãdam. Clerici đ
archiepiſcopatu cantuarieñ. publice tene-
bant cõcubinas. mandat papa cantuarieñ
archiepiſcopo ⁊ eius ſuffraganeis quate-
nus clericos illos moneant vt illas cõcu-
binas abijciant a ſe ⁊ eas vlterius nõ ad-
mittant. quod ſi facere cõtempſerint. ab ec
cleſiis ſuis eos ſuſpendant. vſqʒ ad debitã
ſatiſfactõem. ⁊ ſi eas ſuſpenſi retinuerint.
eos ab eiſdẽ eccleſiis ꝑpetuo remoueant.
Nota ħ ꝙ epĩ poſſunt diſpenſare cũ pu
blicis ꝯcubinarijs ſi ſe coꝛrigere voluerint
cũ de iure poſſint ꝑuari. Itẽ ſi clericus
ſuſpẽſus retinuerit cõcubinã ꝑpetuo bñfi-
cio ſuo debet ꝑuari.

Caſus. Quidaʒ ſacerdos

Super eo. habebat publice cõcubinã
monitus a ſuo epõ eã dimittere nolebat.
ꝓpter qđ epĩs eum ab officio ſuo ſuſpẽdit
ipſe appellauit ad ſe. ap. Eboꝛaceñ. archi-
epĩs ſignificauit ħ dño pa. Rñdit pa. ꝙ ſi
dictus ſacerdos lr̃as ĩpetrauerit que facti
ſeriem nõ ꝯtineãt. lr̃e nõ valebũt. Nota
ꝙ clericus cõcubinarius audiť appellãs.
qđ veꝝ eſt de occulto. Itẽ nota ꝙ ad ħ
ꝙ lr̃e appellatõis que ſuꝑ aliquo negocio
impetranť valeant. facti ſeriẽ cõtinere de-
bent. alias tacita ṽitate ĩpetrate ſunt.

Caſus. Clerici lõdonieñ. epĩ

Si aũt. habebãt publice cõcubinas q̃ſi
uit epĩs qualiter deberet ꝓcedere ꝯ illos.
Rñdit dñs pa. dicẽs ꝙ in qbuſdã oꝛdini-
bus ſint ꝯſtituti. ſi admoniti ſecũdo ⁊ ter-
cio eas nõ dimiſerint. eos de cetero nõ ꝑ-
mittat miniſtrare in eccleſiis ſuis. vel eoꝝ
poꝛtõnibus ap. re. ſpoliare ꝓcuret. officio
eis nihilominus interdicto. Nota ꝙ ħ
addiť de clericis inferioꝛibus ꝙ ſi poſt ter
ciã admonitõem ſupple ⁊ ſuſpẽſionẽ cõcu
binas nõ abiecerint bñficijs ſuis debent ꝑ
uari ⁊ ſic nota ꝙ trina admonitio debet ꝑ
cedere vindictã.

Caſus. Quidã cano

Veſtra duxit. nes dicũt. Nullus au
diat miſſam ſacerdotis quẽ ſcit ꝯcubinã in
dubitãter habere. Alij canones dicũt Nõ
põt aliqs q̃ntũcunqʒ pollutꝰ diuina ſacra-
mẽta polluere. ſed indifferẽter ſunt ſumen
da ab ipſo. Queſitũ fuit a lutio pa. q̃liter
iſta que ꝯtraria videbanť eſſent intelligen
da. Et rñdit pa. aliud eſt crimẽ notoꝛiũ. ali
ud eſt occultũ. Notoꝛiũ eſt de q̊ pꝛ̃ſbiter ca
nonice ꝯdemnatꝰ eſt. In quo caſu loquiť.
c. illud. Nullus audiat ⁊c̃. Occultũ qđ ab
eccleſia tolerať. In quo caſu loquiť. c. illđ.
Nõ põt aliqs q̃ntũcunqʒ pollutus ⁊c̃. Itẽ
aliud eſt notoꝛiũ qđ nõ diffiteť pꝛ̃ſbiter. et
aliud pene occultũ qđ ab eccleſia tolerať.
Sʒ aliud eſt abſtinere a miſſis eoꝝ q occul
ti ſunt ⁊ toleranť ab eccleſia vt peccãdi li-
cẽtia ceteris auferať. ⁊ ipſi ad pn̄iam reuo
cenť. ⁊ ħ licet. qꝛ fit bono ʒelo ⁊ nõ ex con
temptu. Et aliđ eſt ſi a miſſis eoꝛundẽ q to
leranť aliq abſtineãt ex eo ꝙ in foꝛnicatõe
iacent. qđ nõ licet. Sine dubio a clericis
ꝗ̃ʒuis foꝛnicarijs exquo toleranť ab eccle-
ſia. nec habent opis euidentiã licite diui-
na officia audianť ⁊ alia recipianť eccleſi-
aſtica ſacramẽta. Ex hac decre. ħ ſolũ colli
giť ꝙ a notoꝛio foꝛnicario nõ ſunt recipiẽ
da diuina officia vel eccleſiaſtica ſacramẽ-
ta. ab occultis foꝛnicarijs qui toleranť ab
eccleſia licite recipiunť nec ſunt ꝯtẽnendi.

Caſus. Quidã clerici pub

Tua nos. lice habẽt cõcubinas qñ in
terrogabanť ab epõ ſuo negabãt ſe ꝯcubi
narios eſſe. ⁊ ꝯ eos nõ apparebat accuſa-
toꝛ. q̃rebať vtꝝ credendũ ſit teſtimonio bo
noꝝ viroꝝ inť q̊s hmõi clerici ꝯuerſanť. rñ
dit pa. ꝙ ſi crimẽ eſt ita publicũ vt merito
dici poſſit notoꝛiũ. tũc nec teſtes nec accu
ſatoꝛ ſunt neceſſarij. cũ inficiari nõ poſſit.
Si vero publicũ eſt nõ ex euidentia ſed ex
fama tũc talia teſtimonia nõ ſufficiũt ad cõ
demnatõem alicuius. qꝛ teſtibus nõ teſti-
monijs eſt iudicandũ. Sed ſi de illis talis
habeať ſuſpitio ꝙ ſcandalũ generet. illis
eſt purgatio indicẽda. quã ſi pꝛ̃ſtare nolue-
rint. vlꝰ defecerint in pꝛ̃ſtando. canonice pu
nianť. Nota ꝙ in notoꝛijs factis nõ eſt
neceſſaria ꝓbatio. Item nota ꝙ teſtibꝰ
credendũ eſt nõ teſtimonijs. Itẽ qui de
ficit in purgatione puniť. ⁊ tunc fama ꝓ ve
ritate accipiť pꝛ̃ſumptiue. Itẽ deficere ĩ
purgatõe ⁊ nõ ſubire purgatõem paria ſũt
qꝛ in vtroqʒ caſu deponiť quis.

Caſus. Pꝛecipit hic pa. epõ

A nobis. piſtoꝛieñ. ꝙ mulieres nõ per
mittat cũ clericis habitare. niſi foꝛte tales
ſint cũ quibus naturale fedus nihil mali
ſuſpicari ꝑmittat. vt eſt mater. ſoroꝛ ⁊ ami-
ta. Nota ꝙ naturale fedus excludit ſu-
ſpitõem mali.

Caſus. Aliqui clerici ꝓ

Queſitum. lapſi ſunt in foꝛnicatõem
queſitũ fuit a papa vtꝝ eoꝝ officiũ ſit au-
diendũ anteꝗ̃ʒ peniteant. Rñdit papa. licʒ
quilibet ſuſpenſus ſit ꝓ moꝛtali peccato q̊

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ad ſe.quantū ad alios tñ ſuſpēſus nō eſt.⁊ ideo nō dꝫ in officiīs euitari niſi peccatū illud notoriū ſit vel ꝑ ſniam vl' ꝑ ꝯfeſſionē in iure factā.vel ꝑ euidentiā facti q̄ negari nō poſſit. No.ꝑ hāc decre.ꝙ qlibet ꝓ mortali peccato ſuſpēſus eſt q̊ ad ſe. Itē notoriū tribus modis dr vt hic ptꝫ.

De clericis cōiugatis. Titu.iij.

Caſus. Dicit̄ h ꝙ ſi

Si qui. aliqs infra ſacros ordines vxorē accepit eccl'iaſtica bñficia dimittere cōpellat̄.⁊ vxorē retineat.Si vo in ſacris ordinibꝰ accepit vxorē eā dimittat ⁊ pniam agat.qđ ſi noluerit ꝑ ſniam ſuſpēſionis ⁊ excōicationis cōpellat̄. Nota ꝙ clericus ꝯiugatus in minoribꝰ ordinibus ꝯſtitutus dꝫ vxorē retinere ⁊ amittere bñficiū eccleſiaſticū. Itē clericus in ſacris ordinibꝰ ꝯſtitutus ꝯ̄hens.dꝫ vxorē dimittere.

Caſus. Quia ꝯiugati ad bñficia

Sane. eccleſiaſtica ꝓmouebant̄.ꝑcipit pa.ne đ cetero clericꝰ ꝯiugatus ad bñficia eccl'iaſtica vl' ad ſacros ordines vel ad aliquā admiſtratōeꝫ admittat̄.niſi forte caſtitatē voueret ꝑpetuā.q vnicā tm̄ ⁊ v̊ginē habuiſſet vxorē. Nota ꝙ clerici ꝯiugati bñficia eccl'iaſtica hr̄e nō debēt niſi caſtitate ꝓmiſſa. Itē nullus ꝯiugatus dꝫ ꝓmoueri niſi q vnicā ⁊ v̊ginē habuit vxorē.

Caſus. Quidā clerici in

Quod a te. minoribus ordinibꝰ ꝯſtituti accipiebāt vxores dicētes ꝙ nō poterāt ꝯtinere.q̄rit̄ vtꝝ debeāt bñficia retinere.Rn̄det pa.ꝙ ſūt bñficiis eccl'iaſticis ſpoliādi.qꝛ carnalibꝰ deſideriīs ⁊ diuinis officiīs ſeruire nō pñt ꝓpt' indignitatē ipſoꝝ.verūtñ ſi eccl'iīs ill' in qbꝰ intitulati fuerāt aliqđ đ bonis ſuis ꝯtulerit cū ab eccl'iīs ill' fuerint ſeq̄ſtrati.bōa illa reſtituant̄ eiſđ. Nota ꝙ clerici ꝯiugati bñficia eccl'iaſtica retinere nō dñt. Itē cū qs recedit ab eccleſia qđ ſecū attulit ei dandū ē.qđ veꝝ eſt qñ autoritate iudicis recedit ⁊ ñ ſua culpa

Caſus. Quidā ſacerdotes ꝯ̄trerūt nuptias.q̄ potius ꝯtubernia

Sane. ſunt dicēda.ꝓpt' qđ fuerūt ſuis eccl'iīs ſpoliati.q̄rit̄ vtꝝ poſſit ep̄s cū talibꝰ diſpēſare Rn̄det pa.ꝙ poſt lōgā pniam ⁊ vitā laudabilē poſſūt ꝑ ep̄m diſpēſatiue ad officiū ſuum reſtitui.⁊ eiꝰ executōeꝫ hr̄e. No.ꝙ ep̄s p̄t diſpēſare cū ſacerdotibꝰ q ꝯ̄trerunt nuptias.dūmō vxor illa v̊go fuerit.

Caſus. Quidā clerici ꝯ̄trerūt

Diuerſis fallaciis. matrimonia. nihilominꝰ bñficia eccl'iaſtica retinere ꝯtendūt. querit̄ qđ iuris ſit. Dicit pa. cū ergo vir cogitet quō placere poſſit vxori.⁊ iō circa ea q̄ dei ſunt minus valeat cogitare.qꝛ q̄ſi i duo diuiſus plenā ſui nō hꝫ ptātem mādat ep̄o norwiceñ.ꝙ hmōi clericos eccl'iaſticis bñficiīs debeat ſpoliare.cū eccl'iaſticaꝝ reꝝ ſuba ꝑ tales ſoleat depꝛire.niſi ipſe ſciēter ꝯtulerit illis bñficia.⁊ tūc nō ꝑ ipſum ſed ꝑ ſuū ſuꝑiorē ſpolient̄ bñficiīs illis. Nota ꝙ iura ad ea adaptant̄ q̄ freq̄ntius accidūt. Itē ꝯiugati de iure bñficia eccleſiaſtica hr̄e nō dñt. Itē ſuba eccleſiaſticaꝝ reꝝ ſepe depꝛit ꝑ tales vñ ad admiſtratōem eaꝝ admitti nō debēt. Itē qs nō pōt ꝯ̄ factū ſuū venire.

Caſus. Vacāte anglorū

Cum olim. eccleſia canonici eiuſdeꝫ cātorē tricariceñ.in ep̄m elegerīt.archiep̄s archerōtinus electōem illiꝰ examinās ⁊ ꝑſonā.inuenit ꝙ pr̄ eiꝰ ſacerdos ⁊ grecꝰ fuit et iuxta morē grecoꝝ i minoribꝰ ordinibꝰ ꝯſtitutus vxorē duxit ⁊ ex illa i ſacerdotio ſuſcepit eundē.dubitauit archiep̄s vtꝝ electōem illā deberet ꝯfirmare.Cōſultus pa. rn̄dit ꝯſiderās ꝙ oriētalis eccleſia ñ admiſit votū ꝯtinentie.imo i minoribꝰ ordinibꝰ ꝯ̄trhere poſſunt.⁊ i ſuꝑioribꝰ m̄rimonio vti ꝯtracto.mādat ꝙ ſi aliđ nō obſiſtat illū cōfirmet.niſi ꝯſuetudo regionis repugnet ꝓ eo ꝙ inter latinos greci hmōi ꝯuerſant̄. Nota ꝙ occidētales clerici tenent̄ ex voto ad ꝯtinentiā.licet quidā dicāt ꝙ ex cōſtitutōe eccleſie tm̄. Itē greci poſſunt ꝯ̄trhere i minoribꝰ ordinibꝰ ꝯſtituti.⁊ i ſuꝑioribꝰ vti m̄rimonio. Itē ꝯſuetudo regionis eū facit ineligibilē q alias eſt eligibilis.

Caſus. Quidam

Iohānes nobis. noīe iohēs in acolitatus ordine cōſtitutus cōtraxit matrimoniū cū quadā muliere dimiſſa tonſura ep̄s loci cōpellebat eū tōſurā clericalē portare.ꝓpt' qđ vxor eiꝰ ſcādalizabat̄.đ ꝯſuetudine tñ loci clerici nō cōpellebant̄ inuiti portare coronā.Vñ iſte io.ꝯq̄ſtus eſt dño pa.Suꝑ h ſcribit pa.ep̄o dicēs ꝙ idē clericus etiā tōſuratus nō p̄t ꝓuilegio clericali gaudere. Vñ mādat q̄tenus dictū iohēm ſuꝑ tōſuratōe hmōi nō moleſtet.dūmō nullū bñficiū eccl'iaſticū recipiat rōe cuius debeat portare tonſurā.qꝛ hmōi tōſura redūdaret i opprobriū ordinis clericalis cū ipſum oporteat negociīs ſecularibꝰ imiſceri. Nota ꝙ clericꝰ ꝯiugatus etiā tōſuratus nō gaudet ꝓuilegio clericali. Itē clerici ꝯiugati nō debēt cōpelli ad portandā tonſurā clericalē i ſcandalū vxoꝝ dūmodo bñficiū eccleſiaſticū nō ꝑcipiāt.

Caſus. Dicit̄ h ꝙ clerici

Cū decorem vxorati nō debent admitti ad eccl'iaſticas dig̃tates ⁊ ſi q̄s hñt illas amittāt.qꝛ ſine ſcādalo ⁊ malo exēplo eas retinere nō poſſunt. Nota ꝙ clerici vxorati nō debēt admitti ad eccleſiaſticas dig̃tates.⁊ habitas amittere debēt.

Caſus. Quidā l'rati

Ex parte tua. de terra regine anglorū habitu ⁊ tōſura dimiſſis duxūt vxores.tñ ad h vt declinēt iuriſdictōem regine et eā defraudēt debitis obſeqīs tōſurā reſumūt.Inſuꝑ qdā aliī ꝓma tōſura recepta ſimiliter ꝯ̄hūt ⁊ eā deferūt vt excuſari valeāt a p̄dictis.Sig̃ficauit h regina dño pa.⁊ ipſe rn̄dit.cū ergo reddēda ſunt ceſari q̄ ſunt ceſaris.⁊ deo q̄ ſunt dei. patiēter ſuſtinebit ſi a talibus clericis iuſticias ſuas exegerit ſicͭ ab aliīs ꝯiugatis. Nota ꝙ cuilibet ius ſuū ſeruandū eſt. Itē clerici vxorati amittūt priuilegiū clericale.

Caſus Quidā cō

Ut cōſultationi. ſtitutꝰ i minori etate tōſurā ⁊ coronā clericalē accepit.poſtea factꝰ fuit miles.q̄rebat̄ an deberet cōpelli portare habitū clericalē.⁊ rn̄det̄ ꝙ nō dēt cōpelli. No.ꝙ ſi tōſuratꝰ ad militiā ſe trāſfert nō eſt cōpellēdus deferre tōſurā.

De clericis nō reſidētibus in eccleſia vel p̄benda. Titulus.iiij.

Caſus. Statu

Non liceat. it ꝯcil.ſardiceñ.ꝙ nullus ep̄s trāſeat ad aliā ciuitatē đ ſua ciuitate qꝛ cā q̄re h fiat videt̄ māifeſta.ſ.ambitio.qꝛ nullꝰ repit̄ q đ maiori ciuitate trāſire velit ad minorē. Nota h dubia i peiorē ꝑtē interp̄tari. Itē q creſcit đ minori ad maiꝰ creſcere dꝫ.

Caſus. Quidā p̄ſbiter car

Ex geſtis. dinalis tituli ſancti marcelli ꝑ q̄nqꝫ annos deſeruit ꝓchiā ſuā ꝯ̄ canones.⁊ qꝛ admonitꝰ redire noluit.in ſynodo ꝓuatus fuit dig̃tate ſua. Nota ꝙ p̄latus nō dꝫ eccl'iam ſuā derelinquere.qđ q fecerit ꝓuari dꝫ ꝑ ſniam.

Caſus. Quidā cupiditate ducti diuerſas

Quia nōnulli. dig̃tates ⁊ pl'es ꝓchiales eccl'ias ꝯ̄ canones recipiūt.qbus deſeruire nō pñt cū etiā vni eccl'ie vix ſufficere poſſint. ſtatuit lateraň.ꝯcil'.ꝙ iſtđ de cetero nō fiat. ſed cū bñficiū eccl'iaſticū cōmitti debuerit.taliꝫ cōmittat̄ ꝑſone q̄ reſidere in loco poſſit.⁊ ꝑ ſeipſum officiū ſuū exercere.⁊ q ꝯ̄ h fecerit qđ accepit amittat.⁊ ille q dedit.ꝯferendi ptāte illa vice ꝓuet̄ Nota ꝙ nullꝰ p̄t hr̄e plures dig̃tates.vl' plures ꝓchiales eccl'ias Itē ꝑ ſeipſum dꝫ qs reſidere ⁊ nō ꝑ vicariū. Itē q indigno ꝯfert bñficiū dꝫ ꝓuari poteſtate cōferendi beneficiū illud.⁊ indignus debet remoueri.

Caſus. Dictū eſt i p̄dicto ꝯcilio.ꝙ eccl'ia vl' bñficiū eccl'iaſti

Relatū. cū tali ꝑſone dꝫ cōmitti.q̄ ꝑ ſe curā ipſiꝰ valeat exercere.ſed qdā affirmant ſe h facere velle.ſed illđ efficere ꝯ̄dicūt. Peruenit h ad pa.Vñ mādat pa. archiep̄o eborac.ꝙ cū v̊ba cū effectu ſint accipiēda.ſi cl'es p̄ñtati fuerīt ipſos ñ admittat.⁊ q r̄cepti ſunt remoueāt̄ niſi đ licētia ſuoꝝ p̄latoꝝ fuerit abſentes.puta ſtudio l'raꝝ vl' aliīs hōeſtis cāis ⁊ ſi ꝯ̄ h appellauerit.coꝝ appellatō nō valebit. No.ꝙ ex ꝓmiſſiōe ſua qs obligat̄ Itē v̊ba cū effectu ſūt accipiēda. Itē nō dꝫ qs ſe abſentare ab eccia ſua ſine lnia ſui p̄lati q̄ntūcūqꝫ cām hēat honeſtā. Itē ſi aliqs appellet ne faciat reſidētiā.nō valet appellō.ſꝫ h itellige đ eo q ꝓmiſit reſidētiā

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Caſus. Dicit̄ ꝙ clerici
Fraternitati. alterius dyoč. nō recipiā‑
nt̄ ſine lr̄is cōmēdaticijs ſuoꝝ ep̄oꝝ. niſi
ſup ħ apoſtolicū habeat̄ mandatū. No‑
ta ꝙ credit̄ lr̄is epiſcopoꝝ.

Caſus. Quidā p̄ſbi‑
Conquerente. ter noīe. R. ꝯq̄ſtus ē
dn̄o pa. ꝙ. G. clericus regrebat ab ipſo. xx.
ſol. annuatiꝫ ꝓ eccl'ia ſua de q̄ idē p̄ſbr vix
neceſſaria ꝑcipe poterat. dicēs bn̄ficiū iſtd
in eadē eccīa ſibi fuiſſe collatū. cū alia bn̄fi
cia ſibi ſufficiētia obtineret nec eidē eccīe
deſeruiret. Mādat pa. ſi ꝯſtiterit ꝙ dictꝰ
clericꝰ habeat alia bn̄ficia ſufficiētia. vel ꝙ
ipſi eccīe nō deſeruiat dicto. G. ſup bn̄ficio
ipſo ſilentiū iponat̄. Nota ꝙ q bn̄ficiū
ſufficiēs habet ſup alio nō eſt audiendus.
Itē ſi nō deſeruiat nihil ꝑcipe debet.

Caſus. Quidā ep̄s qn̄qꝫ
De cetero ducebat ſecū aliq̄s d̄ cano
nicis eccīe ſue. alij ſubtrahebāt ill' q cū ep̄o
erāt qd̄ ꝯſueuerāt ꝑcipe de cōitate ſtatuit
pa. ne canōicis illis q ī ſeruitio ep̄i fuerint
aliq̄d ſubtrahi dēat vl' auferri. niſi forte ſint
victualia q̄ abſentibꝰ dari nō ꝯſueuerūt.
No. ꝙ dū qs eſt ī ſeruitio ep̄i ꝓ p̄ſite ⁊ de
ſeruiēti dꝫ hr̄i. ⁊ ſic eccīe deſeruire itelligit̄

Caſus. Decanꝰ cuiuſdā ec
Ex parte. cleſie trāſtulit ſe ad ꝑtes gal
licanas. ⁊ ibi ꝑ. x. annos morā fec̄. ita ꝙ nō
fuit reuerſus ad eccīam ſuā. capitulū ipſiꝰ
eccīe ſig̃ficauit ħ dn̄o pa. rn̄. pa. ꝙ nō vult
ꝙ ipſa eccīa decani officio defraudet̄. mā
dat capitulo vt ſcribāt ei ꝙ ad ſuā eccīam
reuertat̄. ⁊ ibi exerceat officiū decani. ꝙ ſi
venire noluerit ad terminū ſibi datū. dat
eis licentiā decanū aliū eligēdi. No. ꝙ
licet aliq̄s lōgo tp̄e abſens fuerit ab eccle‑
ſia ſua. ſemꝑ tn̄ citādus eſt vt redeat an̄qꝫ
ipſe beneficio ſuo priuet̄.

Caſus. Archiep̄s raguſinꝰ
Qualiter ab eccīa ſua receſſit iā ꝑ q̄‑
driennium expectatꝰ ⁊ reuocatꝰ etiā ꝑ lr̄as
dn̄i pa. nec redire voluit. Mādat pa. capl'o
raguſino vt pꝰ mēſem a receptōe lr̄aꝝ aliā
ꝑſonā idoneā ſibi eligāt in paſtorē. niſi for
ſitā reuerſus ſit. No. ꝙ citādꝰ ⁊ expectā
dus ē qs an̄qꝫ p̄uet̄ eccīa ſua. ⁊ d̄ gr̄a dat̄
huic vnꝰ mēſis pꝰ p̄mā citatōeꝫ. Itē no.
ꝙ nō eoipſo ꝙ clericꝰ recedit ab eccl'ia ſua
hꝫ ipſā ꝓ derelicta. ſed cū vocatꝰ nō redit.

Caſus. Quidam
Inter quattuor clerici patriarche
ꝯſtātinopol'. ſine licētia ipſiꝰ abſentabāt ſe
ab eccl'ijs ſuis ſine iuſta ⁊ neceſſaria cā. q̄ſi
uit p̄triarcha q̄liter cū illis eſſet agēdū. Rn̄
dit pa. ꝙ expectet illos ꝯgruo tp̄e ſcḋm qd̄ ei
videbit̄. ⁊ niſi redierint ad t̄minū eis p̄fixū
pn̄t p̄uari eccl'ijs ſuis. dūmō nō ſint iuſto ī
pedimēto detēti. Nota ꝙ ſine licētia ſui
p̄lati clerici ab eccl'ijs ſuis ſe abſentare nō
dn̄t. Itē clerici abſentātes ſe. citādi ſunt
⁊ expectādi ꝯgruo tp̄e an̄qꝫ p̄uent̄ bn̄ficijs
ſuis. Itē iuſto ipedimēto detenti nō de
bent ſuis bn̄ficijs ſpoliari.

Caſus. Quidā p̄lati eccl'iaꝝ
Ex tuc ſubditi archiep̄i patraceñ. ab‑
ſentauert̄ ſe ab eccl'ijs ſuiſ ita ꝙ citari ñ po
terāt. q̄ſiuit erchiep̄s a pa. q̄liter cū ill' eēt
agēdū. rn̄. pa. ꝙ edictū trine citatōis faciat
ꝓponi apd̄ eccīas ipſoꝝ. ⁊ ſi nō venerit. et
vltra. vi. m̄ſes eccīas d̄ſeruerit. dn̄t eccl'ijs
ſpoliari. ſꝫ p̄us ꝓcedat̄ ꝯ̄ eos ꝑ ſn̄ias ſuſpē
ſiōis ⁊ excōicatōis vt ad obediētiā ipſiꝰ ar
chiep̄i redeāt. ⁊ ſi eoꝝ malicia ſic cōpeſci ñ
poterit cardinal' ap. ſe. legatꝰ remoueat eoſ
ab admiſtratōe ſuaꝝ eccīaꝝ. ⁊ eccl'ijs ill' d̄
ꝑſonis idoneis faciat ꝓuideri. ſꝫ eos ñ de
ponat vt cū eis ſi expedierit miſericorditer
agi poſſit. No. ꝙ q nō appet apd̄ domi
ciliū ſuū dꝫ citari trinis edictis. ⁊ an̄qꝫ ꝓce
dat̄ ꝯ̄ eū dꝫ expectari ꝑ. vi. mēſes Itē ar.
ꝙ cū depoſito nō ſit diſpēſandū.

Caſus. Quidā
Tue fraternitatis clerici obtinue‑
rūt indulgētiā vt cā ſtudēdi bn̄ficia ſua ꝑci
perēt ī abſentia ſua. ⁊ ſic accepta licētia a
ſuo p̄lato trāſſerūt ſe ad villas vel caſtella.
in qbus modicū eſt ſtudiū. cū deberēt veni
re bonon̄. q̄rebat̄ vtꝝ deberēt hr̄e bn̄ficia
ſua ī hmōi ſtudio. Dic̄ pa. ꝙ ex p̄fata idul
gētia fructū hr̄e nō dn̄t. cū fraus ⁊ dolꝰ eis
patrociniū nō debeāt iptiri. No. ꝙ noīe
ſtudij de meliori vel ſaltē d̄ bono intelligē
dū eſt. Itē indulgētia intelligi dꝫ ſcḋm qd̄
ille q eā cōceſſit intelligit. Itē fraus et
dolus nemini ꝓdeſſe dꝫ ſed obeſſe.

Caſus. Quidā electꝰ fuit ī
Ex parte p̄poſitū de valerijs. in rece
ptōe ipſiꝰ p̄poſiture p̄ſtitit iuramētū ꝙ fa‑
ceret reſidentiā ī eadē. poſtmodū v̄o qn̄qꝫ
abſentabat ſe ꝓ iuribꝰ ⁊ rōibus ipſius p̄po
ſiture ꝓſeq̄ndis ſiue ꝓcurādis. dubitabat
idē p̄poſitus vtꝝ ꝑ hmōi abſentiā ꝑiuriū ī
curriſſet. Cōſultꝰ pa. rn̄. eidē ꝙ ſi nō abſen
tet ſe ī fraudē dū ipſe ꝓſequit̄ iura eccl'ie
ſue. nō dꝫ dici abſens ſed reſidēs. ⁊ ita ꝑiu
riū nō incurrit. No. ꝙ q abſens ē ꝓ vtili
tatē eccīe ſue. p̄ſñs reputat̄. ⁊ iuramentū il
lud extendit̄ ad ħ ꝙ q vtilitatē eccleſie ſue
ꝓcurat p̄ſens eſſe dicit̄. Itē fraus nō ad
mittit̄ in iuramento.

Caſuſ. Canonici meteñ
Cū dilectus talē fecerūt ꝯſtōem in ec
cleſia ſua ꝙ ī abſentia ſua nihil ꝑciperent.
Magiſter. O. eiuſdē eccīe canonicꝰ exn̄s
in curia romana ī ſuitio dn̄i pa. petebat ab
eis bn̄ficiū ſuū ſꝫ ipſi occaſiōe dicte ꝯſtōis
illd̄ denegabāt. Mādat pa. canonicis me
teñ. q̄tenus nō obſtāte illa ꝯſtōe q̄ facta eſt
ꝯ̄ abſentes. debeāt eidē magiſtro aſſignar̄
fructꝰ p̄bende ſue exiſtēti ī ſuitio dn̄i pa. qꝛ
illi q in ſeruitio pa. cōmorant̄ nō dn̄t gau‑
dere minori p̄rogatiua. q̄ꝫ illi q in eccīa cō
morant̄. qꝛ ꝑ ipſos p̄ſtiū negocia ſepiꝰ ꝓ‑
mouent̄. Iſtd̄ intelligo d̄ gr̄a ꝙ mādat da
ri bn̄ficiū. nō obſtāte illa ꝯſtōe. No. ꝙ q
eſt in ſuitio dn̄i pa. eccīe ſue deſeruire d̄r.

Caſus. Canonici
Ad audiētiam. melden̄. q̄ndā ꝯſtōeꝫ
fecerūt iuramēto interpoſito ꝯfirmatā. ꝙ
canonici nihil ꝑcipent. niſi cū in eccīa reſi
derēt. illis exceptis q ꝓpter infirmitatē ex
cuſarent̄. ⁊ q eſſent in ſeruitio ap. ſe. Ep̄s
qn̄qꝫ habebat aliq̄s ī ſeruitio ſuo de cano
nicis. ⁊ capitulū occaſiōe illius ꝯſtōis ſub‑
trahebat illis fructus p̄bendaꝝ ſuaꝝ. ⁊ ita
ep̄s nō poterat eos hr̄e qn̄ volebat vel ſibi
expediebat. ꝑuenit ħ ad noticiā dn̄i pape.
Sup ħ ſtatuit pa. vt duo d̄ canonicis exi‑
ſtētes ī ſeruitio ep̄i itegre ꝑcipiāt fructus
p̄bendaꝝ ſuaꝝ. qꝛ abſentes dici nō dn̄t q
in ſeruitio ep̄i cōmorant̄. Nota ꝙ q in
firmus eſt q̄ſi deſeruire intelligit̄. vn̄ inte‑
gre ꝑcipit p̄bendā. Itē nō d̄r abſens q
in ſeruitio ep̄i vel eccleſie cōmorat̄.

Caſus. Antiochena ec‑
Cū ad hoc. cleſia ꝓpt̄ abſentiā illoꝝ
q ſeruire dēbāt in eccīa deſtituta erat mi‑
ſtris occaſiōe q̄rundā indulgētiaꝝ q̄s ſup
ħ ſe hr̄e dicebāt. petijt patriarcha ſup ħ ec
cleſie ſue ꝓuideri. Vn̄ mādat pa. ipſi p̄triar
che q̄tenus nō obſtātibꝰ apl'icis idulgētijs
⁊ p̄deceſſoꝝ ipſius patriarche licētia reuo
cet canonicos abſentes ⁊ q̊ſdā alios q ap
pellant̄ aſſiſii. i. ꝯtinue reſidētes. ⁊ ſi nō ve
nerint d̄ bn̄ficijs ipſoꝝ faciat eccīe deſerui
re dū ſunt abſentes. ⁊ qd̄ ſuꝑfuerit ī vtilita
tē eccīe ꝯuertat̄. De iure tn̄ poterāt p̄uari
ſed pa. voluit ī ħ eis facere gr̄am. No. ꝙ
clerici abſentes pn̄t reuocari a p̄latis ſuis
q̄ꝫuis indulgētia pa. ſint muniti. Itē ex
cā ceſſat ſiue ꝑdit̄ p̄uilegiū.

Caſus. Quidā clerici aſſe‑
Clericos. cuti ſunt bn̄ficia q̄ requirūt
reſidētiā in eccl'ijs dyoč. ſue. iſti clerici trā
ſibāt ad alienā dyoč. cā morādi ſine licētia
ſui ep̄i. Cōſultꝰ pa. qd d̄ talibꝰ ſit agendū
rn̄det ꝙ ſi moniti nō redierīt ad terminū ſi
bi datū ſpoliādi ſunt eccl'ijs illis. niſi oñde
rint rōnabilē cām q̄re nō poſſint redire.
No. ꝙ q̄litercūqꝫ clerici ſint abſentes d̄ li‑
cētia. vl' ſine licētia p̄lati ſui ſꝑ vocādi ſunt
an̄qꝫ ꝓcedat̄ ꝯ̄ eos. Itē ſi cām rōnabilē
oñdant q̄re venire nō pn̄t nō puniunt̄.

De p̄bendis ⁊ dignitatibus. Ti. v.

Caſus. Dicit̄
Et nullus. ħ ꝙ nullꝰ dꝫ ec‑
cleſiaſtica bona q̄rere iur̄ ꝯſang
uinitatis. Nota ꝙ heredita‑
ria ſucceſſio nō hꝫ locū in ſp̄ualibus.

Caſus. Dicit̄ ħ ꝙ ep̄s
Non liceat. aut nō faciat clericoſ. aut
ſi fecerit. dꝫ illis ꝓuidere vn̄ poſſint viuere
No. ꝙ ep̄s dꝫ ꝓuidere ordiatis ab ipſo

Caſus. Dicit̄ hic ꝙ nulla
Rō nulla. rō ſinit vt aliq̄s ꝓprijs ap‑
plicet vſibus. qd̄ ꝓ cōmuni vtilitate eſt da
tū. Nota ꝙ nullus rē eccleſie ita ſibi ap
ꝓpriare debet vt ita ſuā reputet. ſ. ꝙ poſſit
eam alienare.

Caſus. Statuit lateraň. ꝯciliū

Ep̄s ſi. ꝙ ep̄i nullū debeāt ordinare ſine certo titulo i dyaconū vł p̄ſbiteꝝ. ⁊ idē intellige đ ſubdyacono qđ ſi fecerit tādiu miſtrēt illi neceſſaria donec in aliq̄ eccl'ia ſibi ꝯueniēs bn̄ficiū aſſignēt. niſi de ſua vel paterna hereditate ſubſidiū vite poſſit hr̄e

No. ꝙ nullꝰ dꝫ ordinari ſine certo titulo ⁊ ſi ordinatꝰ fuerit. dꝫ ei ordinator ꝓuidere

Itē ad titulū ſui p̄rimonij p̄t qs ordiari.

Caſus. Quidā ambi

Quia intantū. tōe ducti nolunt eſſe ꝯtenti vna vł duabꝰ eccl'ijs. aut etiā tribꝰ. ſed q̄ſcūq3 acqrere poſſunt acqrūt. cū etiā duabus ſeruire nō poſſunt. p̄cipit lateraň. ꝯciliū ꝙ ambitio iſtoꝝ corrigat̃ ꝑ ep̄os. in quoꝝ iuriſdictōe clerici ꝯſiſtūt. ⁊ đ bn̄ficijs iſtoꝝ q̄ obtinent ꝯ̄ canones ⁊ ꝑiculū aiaꝝ inducūt ꝓuideat̃ pauꝑibꝰ clericis q eccl'ijs valeāt deſeruire. Nota ꝙ nemo p̄ōt habere duas eccias ſine ꝑiculo aie. niſi diſpēſatiue ꝑ pa. Itē indigētibus ⁊ deſeruire volētibus debēt eccie ꝯferri.

Caſus. Aliqs habēs

Cū teneamur. ſufficiens bn̄ficiū ipetrauit lr̄as ꝓ alio bn̄ficio in alia eccia obtinendo. nec fec̄ mentōe3 de bn̄ficio qđ habebat. q̄ſitum fuit a pa. vtꝝ teneret̃ ille cui lr̄e dirigunt̃ ꝓuidere illi autoritate illaꝝ lr̄aꝝ. Rn̄dit pa. ſi mādatū noſtꝝ recepis ſuꝑ ꝓuiſiōe illiꝰ q h3 aliud ſufficiēs bn̄ficiū. patiēter ſuſtinebimus ſi nō feceris qđ mādamus. niſi de bn̄ficio ſuo i lr̄is nr̄is fiat mentio. vł ſi nō potes ei ꝓuidere ſine ſcādalo.

Nota ꝙ oportet mādatū dn̄i pa. adiplere. niſi ſubſit rō nō adimplēdi. Itē ſi qs habēs bn̄ficiū cōpetēs lr̄as ipetrauerit ad aliud obtinendū. niſi fecerint mētōe3 de alio bn̄ficio nō valēt. Itē ꝓpter ſcādalū ſunt multa dimittēda. q̄ alias fieri deberēt

Caſus. Quidā p̄ſbiter i

Referente. archidyaconatu cuiuſdā archidyaconi habebat duas eccl'ias. archidyaconus ſpoliauit illū altera illaꝝ. ⁊ aſſignauit illā cuidā alij p̄ſbitero. g. noie. ꝓpter qđ p̄ſbiter ille appellauit ad metropolitanū ſuū. ſ. remeň. archiep̄3. ⁊ ſic archiep̄s reſtituit illi eccleſiā. poſt h̄ archidyaconꝰ vocauit illū p̄ſbiteꝝ ad p̄ſentiā ſuā. ⁊ q2 ille nō venit archidyaconus excōicauit eūdē. p̄ſbiter ꝯq̄ſtus eſt dn̄o pa. Vn̄ pa. fecit illū abſolui a ſn̄ia q̄ tenebat̃. mādat ep̄o dyoc̄. vt ille p̄ſbiter vnam de p̄dictis eccl'ijs eligat quā voluerit. alterā aſſignet p̄dicto. g. cui archidyaconus eā ꝯtulerat ſi nō h3 aliđ bn̄ficiū. aliogn cōcedat illā alij ꝑſone idonee bn̄ficiū nō habēti. Nota ꝙ hic appellat̃ ad metropolitanū omiſſo medio qđ eſt ꝯ̄ ius. Sed ꝯſuetudo eſt vt ad illū metropolitanū appellet̃ omiſſo medio. Itē nota ꝙ archidyaconꝰ p̄ōt excōicare. qđ pt3 ꝑ h̄ ꝙ a tali ſn̄ia abſoluit̃ iſte h. Itē nota ꝙ oli3 ſm̄ hāc decre. q habebat pl'es eccl'ias eligere poterat quā volebat altera relicta. h̄ hodie nō h3 locū. q2 recipiēdo ſcđam vacat p̄ma. Itē nemo p̄ōt hr̄e duas eccl'ias vt h̄ pt3. Itē bn̄ficiū nō habenti eſt dandū.

Caſus. Quidā p̄lati bn̄

Maioribus ficia minoꝝ clericoꝝ diuidebāt i plura bn̄ficia maioribus bn̄ficijs in ſua integritate manētibꝰ. ꝯciliū turoneň vidēs ꝙ h̄ erat iniquū. ſtatuit ꝙ eccl'ia ſeruet vnitatē ſine aliq̄ ſectōe in minoribꝰ beneficijs ſicut in maioribꝰ vt de cetero nulla fiat diuiſio p̄bēdaꝝ aut etiā dignitatū ꝑmutatio. Nota ꝙ ad vnā p̄bendā pl'es eligi nō poſſunt ⁊ ſi fiat nō valet. Itē idē iuris eſt in minoribꝰ ſicut in maioribꝰ.

Itē p̄benda diuidi nō debet. Itē ꝑmutatio dignitatū fieri nō debet. qđ veꝝ eſt ſine autoritate ſuꝑioris.

Caſus. Archiep̄s cantuarieň. inſtituit i eccleſia ſua

Relatū eſt magiſtꝝ iacobū i canonicū ⁊ in fratrē. ⁊ ꝓmiſit eidē ꝯferre p̄mā p̄bendā q̄ in ipſa eccleſia vacauerit. ⁊ aſſignauit eidem aliquā portōem quouſq3 p̄bendā integrā ꝯferret eidē. Sed cū poſtmodū in eccleſia ipſa p̄bēde vacaſſent. archiep̄s nō adipleuit ſua3 ꝓmiſſionē. Vn̄ iſte iacobus acceſſit ad pa. et expoſuit ei q̄liter archiep̄s ſe habuerat erga eū. Scribit pa. archiep̄o dicēs ꝙ poſtq3 dictus iacobus eſt inſtitutꝰ canonicus in ipſa eccl'ia. ⁊ ꝓmiſit ei dare p̄bēdā p̄mo vacaturā. dignū eſt vt integrā debeat habere p̄bendam. Vn̄ mandat ipſi archiep̄o q̄tenus ſi dictus iacobus fuerit in eccleſia canonice inſtitutꝰ. ⁊ i choro capl'o ⁊ alijs q̄ꝝ cōmunis eſt vſus habeat ſicut canonicus ptātē. ei p̄bēdā ſi q̄ vacat vel quā p̄mo vacare ꝯtigerit aſſignet ſm̄ ꝙ ipſe ꝓmiſit. q2 incōueniēs eſt vt p̄bēda careat q in canonicū ē receptꝰ. No. ꝙ aliqs p̄t recipi i canonicū ⁊ vacaturā expectare p̄bēdā. ita tn̄ ꝙ aliqd ꝑcipiat vt h̄ ꝑcipiebat. Itē ꝓmiſſum adiplendū eſt. Itē q eſt canonicus receptꝰ nō d3 carere p̄benda.

Caſus. Quidā monachi ⁊

Auaricie canonici regulares de eccleſiis ſuis certas pēſiones annuatim recipe ꝯſueuerūt. ſed ipſi portōes ⁊ antiq̄s redditus q̄s clerici ipſaꝝ eccl'iaꝝ ꝑcipiebāt. diminuerūt. ⁊ ꝓrochias ſuas diuidebāt ſine ꝯſenſu archiep̄i ſui. Vn̄ mādat pa. p̄dictis regularibꝰ q̄tenus ſi q̄s portōes vł antiq̄s redditus clericoꝝ ſine ꝯſenſu archiep̄i diminuerūt vel ꝓrochias diuiſer̃t ad integritatē priſtinā debeāt reuocare. Nota ꝙ monachi certas portōes vel redditus q̄s ꝑcipiūt clerici in eccl'ijs ipſoꝝ ſine ꝯſenſu dyoceſani ſui diminuere nō poſſunt. vł diuidere vnā ꝓrochiā in duas.

Caſus. Quedā p̄bēda

Significatū vacauit in q̄dā eccl'ia. p̄poſitus ⁊ capl'm illius eccl'ie cōi ꝯſenſu et volūtate ſtatuerūt vt qcūq3 ad ipſam p̄bēdā eligeret̃ miſſam de ſancta maria q̄tidie celebraret. niſi eſſ3 corꝑis ifirmitate grauatus. nec eccl'ia3 dimitteret ſine ꝯſenſu p̄poſiti ⁊ capl'i. ⁊ ꝙ iura illius p̄bēde nō alienaret. q̄ facto electꝰ ē qdā ſacerdos ad illā p̄bendā. Prepoſitꝰ ⁊ capl'm petier̃t a pa. vt inſtōe3 ipſius deberet ꝯfirmare. ⁊ dn̄s pa. ipſa3 ꝯfirmauit. ita ꝙ ſacerdos ille aſſidue dēat officiū ſuū ipēdere ipſi eccie. niſi fuerit corꝑis ifirmitate grauatꝰ. ⁊ q̄nto freq̄ntiꝰ poterit ſalua honeſtate ſua miſſaꝝ ſolēnia celebrare. nec liceat ſibi h̄ officiū ſubtrahere illi eccl'ie nec ad aliā ſe trāſferre.

No. ꝙ vacāte bn̄ficio p̄ōt onꝰ iponi ipſi bn̄ficio dū tn̄ onꝰ ſit licitū ⁊ honeſtū. Itē ꝯditio vt h̄ đ2 locū h3 i ſp̄ūalibꝰ. ſed nō ita itelligit̃. imo oneris ē đterminatio. Itē ſacerdos p̄ōt aliqd accipe vt miſſa3 celebret.

Caſus. Quidā monachi hn̄t eccl'ias ſuas

De monachis in qbus ponūt vicarios ſuos ⁊ iſtos vicarios in tm̄ grauāt ꝙ hoſpitalitatē ſeruare nō poſſunt. nec ep̄alia iura ſoluere. Mādat pa. vigornieň. ep̄o in cuiꝰ iuriſdictōne ſunt iſti monachi ꝙ nullū recipiat ad p̄ntatōem monachoꝝ. niſi tm̄ ei de ꝓuētibꝰ eccleſie corā ipſo fuerit aſſignatū. vnđ poſſit hoſpitalitatē ſeruare ⁊ ep̄alia iura ꝑſoluer̃. Hāc portōem nō poter̃t monachi diminuere ſine ꝯſenſu ep̄i. ⁊ ſic p̄ōt intelligi capl'm ſ̄. e. auaricie. Nota ꝙ clerici tenent̃ ad hoſpitalitatē. Itē cōpetēter d3 qs bn̄ficiari. ita ꝙ poſſit cōmode ſuſtentari ⁊ iura ep̄alia ꝑſoluere.

Caſus. In h̄. c. ⁊ ſeq̄nti dicit̃

Ad hoc. ꝙ nullus p̄ōt hr̄e plures dignitates vel ꝑſonatꝰ i vna eccia aut etiā in diuerſis ⁊ h̄ ius ꝯtinet̃ in iſtis duobus capitulis. Nota ex iſtis duobꝰ capitul' ꝙ nullus p̄t hr̄e pl'es dig̃tates vel ꝑſonatus.

Caſus. Quidā. g. erat ar

Preterea. chidyaconus i duabus eccleſiis. ſ. i toloſoň. ⁊ i burdegaleň. ⁊ i vtraq3 ꝓfeſſus. q2 monachi ſunt. q̄rit̃ qd iuris. Rn̄det̃ ꝙ eligat vnū archidyaconatū quē maluerit. ⁊ i alio inſtituat̃ ꝑſona idonea.

Caſus. Archip̄ſbr

Cū nō ignores. et clerici cuiuſdam plebis elegerūt q̄ndā p̄ſbiteꝝ rectorē cuiuſdā eccl'ie in ſuū p̄ſbiteꝝ ſiue i capellanū ſuū. ⁊ ipſe ꝯſenſit electōi. volebat tn̄ locum hr̄e in vtraq3 eccl'ia. Archip̄ſbr ⁊ clerici ꝯ̄ dicebāt. volētes ꝙ in ſua eccl'ia reſideret et ſic orta fuit ſuꝑ h̄ q̄ſtio inter ipſos. Vn̄ nūcius p̄ſbiteri ⁊ qdā clerici alteriꝰ eccl'ie ad ſe. ap. acceſſerūt. Dn̄s pa. auditis hinc et inde ꝓpoſitis ꝯſiderās ꝙ nō eſt ꝯueniens vt idē p̄ſbr locū habeat in duabꝰ eccleſiis. mādat archiep̄o ianueň. vt dictū p̄ſbiteꝝ bn̄ficio qđ h3 faciat manere ꝯtentū. et ſi archip̄ſbiter ⁊ clerici ꝯſenſerint. ⁊ mō diſſentiāt. nō d3 cū ipſoꝝ ſcandalo in eoꝝ eccleſia locū hr̄e. Nota ꝙ vna eccl'ia vnū tm̄ d3 hr̄e rectorē. cū in vno corꝑe duo capita eſſe nō debeāt. nec vnꝰ rector d3 p̄eſſe pluribꝰ eccl'ijs. Itē ꝓpt̄ ſcandalū aliqs

repellit̃ ab obtinendo bñficio. Jtẽ ar. ꝙ
erq̊ aliq ꝯſentiũt in aliquẽ poſſunt diſſenti
re. ⁊ h̃ ꝓpter ſcãdalũ. ⁊ iſti diſſentiebãt. qꝛ
ꝑſõꝛ ille nolebat dimittere ꝑmã eccl̃iam.

Sume ca-

Cum ſm̃ apoſtolum. ſum ad me-
dietatẽ capituli ibi. Jnde eſt ⁊c̃. Caſus.
Ep̃s zamoꝛeñ. oꝛdinauit i ſubdyaconũ q̃n
dam clericũ. g. noie ſine aliq̊ titulo. tandẽ
moꝛte ꝑuẽtus eidẽ clerico in bñficio eccle
ſiaſtico nõ ꝓuidit. Poſtmodũ ſucceſſoꝛ il
lius reqſitꝰ nõ ꝓuidebat eidẽ. Acceſſit ad
pa. exponẽs eidẽ q̃liter ꝑdeceſſoꝛ illius oꝛ
dinauerat ipſum in ſubdyaconũ. Scripſit
pa. qbuſdã vt illũ ſubdyaconũ examinarẽt
ſi dignus eſſet ad eccl̃iaſticũ bñficiũ obti-
nendũ ꝑus ep̃o zamoꝛeñ. citato. vt exami-
natõi interſit. Vñ ſcribit pa. zamoꝛeñ. ep̃o
ꝙ cũ clericus ille a ꝑdeceſſoꝛe ipſius oꝛdi-
natus fuerit ſine certo titulo ſi examinato
res ꝑdicti eo citato vt examinatõi ipſiꝰ in
terſit ꝑ ſe vel ꝑ aliũ. ⁊ vt liceat ſibi ꝓpone-
re qcquid rõnabiliter duxerit ꝓponendũ
tã ſup̱ idoneitate ꝑſone q̃ꝫ etiã ſup̱ q̃ntita
te ⁊ q̃litate bñficij illũ iuenerint eſſe dignũ
tã diu neceſſaria vite ſibi miſtret. donec in
eccl̃ia zamoꝛeñ. vel alia ꝑ ipſum bñficiũ fu-
erit cõpetẽs aſſecutus. ſciturus ꝓ certo ꝙ
ſi dignus rep̱tus fuerit ⁊ ipſe ep̃s ei negle
xerit ꝓuidere cũ pa. ſup̱ h̃ fuerit reqſitꝰ cõ-
pellet ipſum ꝑ diſtrictõem eccleſiaſticã ad
ꝓuiſionẽ ipſiꝰ occaſiõe huius negocij. pa.
ꝑmittit illa q̃ ꝑcedunt. h̃ mõ dixit apl̃us q
altari ſeruit viuere dꝫ de altari. ⁊ q ad onꝰ
aſſumit̃. emolimentũ dꝫ inde hr̃e. Ergo pꝫ
ꝙ clerici q deputati ſunt obſeqo ieſu chꝛi-
ſti de ipſius patrimonio viuere dñt. clerici
eñi a cleros qd̃ eſt ſoꝛs appellant̃. ⁊ id̃ dñi
oꝛdinant̃ vel aſſumunt̃ i hereditatẽ dñi vl̃
aſſequunt̃ hereditatẽ in ipſo. licet aũt ꝑde
ceſſoꝛes inocẽtij oꝛdinatões eoꝝ q ſine cer
to titulo ꝓmouent̃ q̃ntũ ad executõeꝫ irri
tas eſſe voluerit ⁊ inanes i iniuriã oꝛdinã
tiũ innocẽtius volẽs benigñus agere cũ ta-
liter oꝛdiatis ſtatuit ꝙ ꝑ ipſos oꝛdiatoꝛes
vel ſucceſſoꝛes eoꝝ tãdiu ꝓuideat̃ oꝛdia-
tis. donec ꝑ eos bñficia eccĩaſtica fuerint
ꝯſecuti. Nota q altari ſeruit de altari vi
uere dꝫ. Jtẽ ad quẽ ſpectat onꝰ ⁊ emoli-
mentũ. Jtẽ q aliquẽ oꝛdinat vel oꝛdina-
ri fac̃ ad ſacꝝ oꝛdinẽ ꝓuidere tenet̃ eidem
donec ꝑ ipſum oꝛdinatꝰ bñficiũ eccĩaſticũ
fuerit ꝯſecutꝰ. Jtẽ ſi ep̃o ſimpl̃r ſcribat̃ vt
alicui ꝓuideat i eccĩa ſua nõ ſolũ in cathe-
dꝛali eccĩa ꝑt ꝓuidere ſed etiã i ꝑochiali.

Caſus. Vuer. ⁊ hug. ꝑ

Jnter cetera. mutatões ſuaꝝ ꝑbenda
rũ affectãtes eas in manu pa. renũciauer̃t.
poſtmodũ mãdauit pa. decano remeñ. vt
de ꝑbẽda vuer. iueſtiret hug. ſed ep̃s h̃ in
telligẽs ꝯtulit eã magiſtro. p. Vñ oꝛta lite
inter magiſtꝝ. p. ⁊ hug. dñs pa. reuocauit
ꝑfatã renũciatõeꝫ ⁊ vtriqꝫ reſtituit bñficiũ
ſuũ. ⁊ ne magiſter. p. remaneret fruſtratus
ſpe ſua mãdat pa. ep̃o vt ꝑbendã alicui nõ
ꝯferat donec aſſignauerit magiſtro. p. ꝑbẽ
dale bñficiũ in eadẽ eccĩa. ⁊ ſi ꝯ̃ fecerit illd̃
caſſat ne fraudulẽter viſus ſit illi ꝯtuliſſe ꝑ
bẽdã. No. ꝙ vbi ponit̃ iſta clauſula. ꝙ ſi
ꝯ̃ factũ fuerit decernimꝰ irritũ ⁊ inane qd̃
ſit poſtea ipſo iur̃ nõ tenet. Jtẽ q dat bñ
ficiũ qd̃ dare nõ põt. tenet̃ dare beneficiũ
qd̃ dare põt. ne frauduleñter viſus ſit ei be
neficium cõtuliſſe.

Caſus. Vacãte ꝑ

Cum iam dudũ. poſitura ſiduñ. a q
buſdã canonicis eccl̃ie ſiduneñ. electꝰ fuit
quidã noie iohẽs de betunia. maioꝛe p̱te
capl̃i ꝑus appellante. ⁊ qbuſdã canonicis
abſentibus ⁊ nõ vocatis ad petitõem iſtiꝰ
iohis. cõmiſſa fuit cã qbuſdã iudicibꝰ. Ju-
dices illi ꝯfirmauerũt electõem ipſiꝰ iohis
tandẽ cã cõmiſſa fuit alijs iudicibꝰ ad peti
tõem p̱tis aduerſe. ⁊ illi caſſauerũt ꝯfirma-
tõem ꝑoꝝ iudicũ. Demũ pa. caſſauit ꝓceſ
ſus ꝑoꝝ ⁊ ſecundoꝝ iudicũ reducẽs cãm i
eũ ſtatũ in q̊ erat añ ꝑmã cõmiſſionẽ. Jſtis
oĩbus ſic p̱actis. R. ſiduneñ. canonicꝰ op-
poſuit ſe iſti iohi ꝓponẽs multa ꝯ̃ ipſũ ſcꝫ
pluralitatẽ dignitatũ ⁊ bñficioꝝ. ꝯ̃ ꝯciliũ la
terañ. ⁊ ꝙ die intruſiõis ſue añ ꝯfirmatõeꝫ
admiſtrare ꝑſumpſit. ⁊ poſt caſſatõeꝫ ꝯfir-
matõis electõis ſue miſtrauit. His ⁊ alijs
auditis mãdat dñs pa. qbuſdã iudicibꝰ ꝙ
ſi inuenerint ꝑdictũ iohẽm hr̃e plures dig
nitates atqꝫ ꝑbẽdas aut aliqd̃ aliud de ꝑ-

miſſis q̊d ſufficiat inuenerint eſſe veꝝ eidẽ
iohi ſup̱ eadẽ ꝑpoſitura ſilentiũ iponãt ab
ipetitõe ipſius ſiduneñ. eccl̃iaꝫ abſoluẽtes
Jn fine rñdet pa. q̃ſi tacite q̃ſtioni. Poſ
ſet qs opponere dño pa. q̃re vos iſtũ re-
pellitis. multi ſunt q habẽt pluralitatẽ dig
nitatũ ⁊ bñficioꝝ. mlt̃a ꝑ patiẽtiã tolerant̃
q̃ ſi in iudiciũ deducerent̃. exigẽte iuſticia
caſſarent̃. Nota ꝙ q hꝫ plures dignita-
tes ſeu ꝑſonatus ſine diſpẽſatõe pa. ineligi
bilis eſt. Jtẽ ante ꝯfirmatõnem nemo dꝫ
admiſtrare. qd̃ ſi fecerit dꝫ eius electio caſ
ſari. Jtẽ ꝑ patientiã mlt̃a tolerant̃. qꝛ nõ
denunciant̃ vl̃ accuſant̃. q̃ ſi in iudiciũ de-
ducerent̃. ſm̃ iuſticiã caſſarent̃.

Caſuſ. Ep̃s lingoñ

Dilectus filius. de mãdato dñi cele
ſtini pa. cuidã clerico. g. noie q̃ndã ꝑbẽdã
in eccl̃ia lingoñ. aſſignauit. ſed capl̃m lin-
goñ. noluit ipſuꝫ recip̱e ad eandẽ. tandẽ ad
inſtantiã remeñ. archiep̃i. tũc ep̃i ꝑneſtini
apl̃ice ſedis legati talis cõpoſitio inter ca-
pl̃m ⁊ ipſum. g. interceſſit ꝙ receptꝰ fuit in
canonicũ ⁊ in fratrẽ. ꝯceſſo ſibi ſtallo i cho
ro ⁊ loco i capitulo ⁊ p̱ticipatõe diuinoꝝ.
ita tñ ꝙ fructus ꝑbẽde recip̱e nõ deberet
niſi loco ꝓxime vacature. ſed qꝛ plures ꝑ-
bende poſtmodũ vacauerunt. nec eidẽ. g.
aliquã aſſignauerũt. acceſſit ad papã ꝓpo
nens eidẽ oĩa ſupꝛadicta. Scribit pa. iudi
cibus dicẽs. Dictũ. g. in canonicũ recipi.
canonicis nõ obuiat inſtitutis. ſed vacatu
ram expectare ꝑbendã eſt cõtra lateraneñ
ꝯcilium. Vñ papa factũ legati in eo ꝙ di-
ctũ. g. recipi fecit in canonicũ ⁊ in fratrem
appꝛobauit. ſed ꝙ nihil recip̱et niſi loco ꝓ
xime vacature repꝛobauit. qꝛ v̊o indignũ
eſt vt receptus in canonicũ beneficio care
at. mãdat iudicibus vt ep̃m ⁊ capitulũ cõ-
pellant vt ei ꝑbendã cũ ſe facultas obtule
rit aſſignẽt. ⁊ poꝛtões quotidianas que fi-
unt in eccleſia. faciãt aſſignari eidẽ. No
ta ꝙ aliquis põt recipi in canonicũ ſine aſ
ſignatõe ꝑbende. dummõ aliqd ſibi aſſig-
net̃ tanq̃ꝫ canonico. ⁊ ſi addit̃ ꝙ nihil ꝑci-
piet niſi cũ vacauerit ꝑbenda. hoc nõ licet
ſed ſic põt recipi. recipimus te in fratrẽ et
ꝓuidebimus tibi cũ facultas ſe obtulerit.
iſtud nõ eſt ꝯ̃ lateraneñ. cõciliũ. Jtẽ ſm̃ ia
ꝓ p̱te tenet ⁊ ꝓ p̱te non tenet. Jtẽ vtile
nõ viciat̃ ꝑ inutile nec licitũ ꝑ illicitũ.

Caſus. Aliq̃ñ

Tuc fraternitatis. ꝯtingit ꝙ ad v-
nã ꝑbendã vacantẽ duo eligunt̃. ꝓpter im
poꝛtunitatẽ petentiũ. queſitũ fuit a pa. an
talis electio de iure teneat. Pa. ꝯſiderãs
ꝙ ſi duo vnã ꝑbendã tenerẽt. illud eſſet ꝯ̃
ꝯcilium turoñ. qd̃ ꝑbendaꝝ inhibet ſectio
nem. ⁊ ſi vnus illoꝝ ꝑbendã haberet. alter
illoꝝ ſub expectatõe cõtra laterañ. ꝯcil̃. re-
maneret. Rñdit papa. ꝙ talis electio de ri
goꝛe iuris eſt caſſanda. Nota ꝙ que ꝑ i
poꝛtunitatẽ fiunt. valere nõ debent. Jtẽ
ꝑbenda diuidi nõ debet. Jtem electões
cõtra iura facte nõ valent. ⁊ ipſo iure nul-
le ſunt:

Caſus. Vacãte q̊dã ꝑo

Niſi eſſent. ratu duo fuer̃t electi ad
ipſum. cã cõmiſſa fuit ſup̱ his duabꝰ electi
onibus vt negociũ poſſet faciliꝰ expediri.
p̱tes cõpꝛomiſerũt ſup̱ iſtis duabus electi
onibus i iudices delegatos retẽta ſibi iu-
riſdictõe delegata. Judices iſti ſiue arbitri
ꝓ bono pacis ⁊ cõcoꝛdie oꝛdinauerunt ꝙ
vnus electus ꝑoꝛatũ haberet. alter v̊o .xx.
libꝛas ꝑcip̱et annuatim de redditibꝰ capl̃i
et. xl. libꝛas de ꝓuentibus ꝑoꝛatus. ⁊ hec
oꝛdinatio ab oĩbus recepta eſt ⁊ appꝛoba
ta. tandẽ petiuerunt illã oꝛdinatõnem ꝑ ſe.
ap. cõfirmari. Sup̱ hoc ſcribit papa dicẽs
ꝙ illã oꝛdinatõem haberet valde ſuſpectã
ꝓpter malũ exemplũ. niſi tam illi qui eã fe-
cerunt. q̃ꝫ illi circa quos facta fuit eſſent vi
ri ꝓuidi ⁊ honeſti. quod eñi factũ fuit ꝑ il-
los vt vnus de duobus electis habeat ꝑo
ratũ. hoc factũ fuit ſm̃ iuſticiã ex delegata
iuriſdictõne. qd̃ de altero factũ eſt vt ipſe
xx. libꝛas de redditibus capituli. ⁊. xl. de ꝓ
uentibus ꝑoꝛatus ꝑcip̱iat annuatim. hoc
ſm̃ ꝓuidentiã fuit oꝛdinatũ ex arbitraria
poteſtate cũ in delegatos fuerit cõpꝛomiſ-
ſum qui retenta iuriſdictõe delegata ꝓ bo
no pacis ⁊ cõcoꝛdie cõfeſſi ſunt ſe hoc fe-
ciſſe. qꝛ igit̃ oꝛdinatio iſta ab oĩbꝰ eſt recep
ta ⁊ ꝑoꝛ ⁊ capl̃m ꝓuiſionẽ iſtã ſine graua
mĩe ꝑñt exhibere. q̃ facta fuit nõ ex pactõe

VNiVERSIDAD
DE SALAMANCA

ꝑtium ſed ex iudicii ꝓuiſiõe ꝓ bono pacis
papa eã tolerat h mõ. vt videlicet dig̃tas
p̃oꝛatus nõ remaneat onerata. ita ꝙ defũ-
cto p̃oꝛe ſucceſſoꝛ eius ad p̃ſtatõez. xl. lib.
nullatenus teneat̃ ne circa ꝓuẽtus p̃oꝛat⁹
aliqua ſectio fieri videat̃. Nota ꝙ ꝓpt̃
honeſtatẽ ꝑſone p̃ſumit̃ ꝓ ipſo. Itẽ ali-
qs põt vti ſimul delegata ⁊ arbitraria ptã-
te. Itẽ ꝓ bono pacis aliqua ſunt tolerã-
da que alias reprobarent̃. Itẽ que fiũt
ex pactõe ꝑtium circa ſpũalia illicita p̃ſu-
munt̃. Itẽ ꝓuiſio iſta fuit ꝑſonalis non
tñ tranſit ad ſucceſſoꝛẽ.

Caſus. Papa mãdauit ar-
Proilloꝝ. chiep̃o burdegaleñ. vt in a-
liqua ecclĩaꝝ ſuaꝝ magiſtro. P. cõpetens
bñficiũ faceret aſſignari. ꝯdictoꝛes ꝑ cenſu-
rã eccl'iaſticã cõpeſcẽdo. recepto iſto man-
dato mãdauit decano ⁊ capitulo xantoñ.
vt dictũ magiſtꝝ reciperẽt in canonicũ ⁊ i
fratrẽ. Canonici xantoñ. ex aduerſo dice-
bant ꝙ habebãt certũ numeꝝ canonicoꝝ.
et iõ ipſum recipe nõ tenebant̃. Archiep̃s
intelligẽs ꝙ ipſi abuſi fuerãt indulgentia
d̃ certo numero canonicoꝝ: dictũ magiſtꝝ
de p̃bẽda ⁊ canonia xantoñ. eccl'ie inueſti-
uit ⁊ ꝯdictoꝛes excõicauit. Et q2 canonici
nõ recipiebãt eundẽ. iteꝝ acceſſit ad pa. pe-
tẽs ſuꝑ h ſibi ꝓuideri. Scribit papa qbuſ-
dã dicẽs. qđ de p̃dicto magiſtro ꝑ dictuz
archiep̃m ꝓuide factũ fuit autoꝛitate ſua
voluit ratũ hr̃e. mãdat q̃tenus ſi ꝯſtiterit p̃
dictos canõicos idulgentiã d̃ certo cano-
nicoꝝ numero nõ ſeruaſſe. autoritate ꝓp̃a
aliquẽ vltra ꝯſtitutũ numeꝝ i canonicũ re-
cepiſſe. ſn iam excõis quã tulit archiep̃s in
eoſdẽ tãdiu faciãt obſuari donec dictũ ma-
giſtꝝ recipiãt in canonicũ ⁊ in fratrẽ. ⁊ ea
q̃ ad canonicatũ ꝑtinent duxerint aſſignã-
da. cũ legẽ dño pa. iponere nõ poſſint quã
ipſi negligãt obſeruare. Nota ꝙ ſi ſcri-
bit pa. archiep̃o vt det alicui i aliq̃ eccĩaꝝ
ſuaꝝ p̃bendã. põt dare p̃bendã in q̃libz ec-
cleſia ſui ſuffraganei. Itẽ ꝑ hãc decre. ꝓ-
bat̃ ꝙ ex vi hmõi mãdati ñ poſſit executoꝛ
mittere i poſſeſſionẽ coꝛꝑalẽ. licz ſit ar. ꝯ ex
eo ꝙ dic̃. de xantoñ. eccl'ie p̃bẽda iueſtiuit
ſed h ſoluit̃ in glo. q̃ incipit. ꝑ talẽ. Itẽ q

autoꝛitate ꝓpꝛia venit ꝯ indulgentiã in h
caſu amittit eã. Itẽ excõicati recipiũt ali-
quẽ in fratrẽ ⁊ valet receptio. ⁊ ſic eſt ar.
ꝙ excõicati poſſunt eligere. ſed nõ eſt veꝝ.

Caſus. Quidã cleri-
Tuis'qõibus. ci in minoꝛib⁹ ꝯſtituti
nõdũ fuerãt bñficiũ eccl'iaſticũ aſſecuti. ha-
bebãt de bonis patrimonialib⁹ vñ poterãt
cõmode ſuſtẽtari. volebãt ꝓmoueri ad ſa-
cros oꝛdines. Rñdit pa. ꝯſultus ꝙ bñ pñt
ad ſuꝑioꝛes oꝛdines ꝓmoueri. dũ aliud ca-
nonicũ nõ obſiſtat. Et intelligit̃ oꝛdinatus
ad titulũ ſui patrimonij. Nota ꝙ qs põt
oꝛdinari ad titulũ ſui patrimonij.

Caſus. Querebat̃ h vtꝝ
Accedens. aliqs abſens de bñficio ec-
cleſie poſſit inueſtiri. Rñdet̃ ꝙ aliqs noĩe
ac vice abſentis de bñficio eccĩe p̃t iueſti-
ri. q2 ille d̃2 inueſtiri. cui⁹ noĩe ali⁹ inueſtit̃
Nota ꝙ abſens põt ꝑ aliũ inueſtiri.

Caſus. Archiep̃s remeñ. dũ
Dilecto. in francia legatõis officio fun-
geret̃. intẽdebat ꝓuidere cuidã nepoti ſuo
g. noĩe. in treceñ. eccl'ia. Cãcellarius tre-
ceñ. vt g̃ram legati ſibi acqreret in manib⁹
legati renũciauit p̃bendã quã in treceñ. ec-
cleſia obtinebat. Dictus legatus nepotẽ
ſuũ ⁊ dictũ cancellariũ inſtituit in canoni-
cos treceñ. ⁊ archiep̃s ⁊ capitulũ cõmuni-
ter aſſignauerũt vtriqz ſtallũ in choꝛo. ⁊ lo-
cũ in capl'o. vt fructus illius p̃bẽde diuide-
rẽt inter ſe. donec idẽ. g. integꝝ eſſet bñfi-
ciũ aſſecutus. ⁊ ꝓcuratoꝛ general' ep̃i tũc
abſentis iſta oĩa cõpꝛobauit. ⁊ dict⁹ cãcel-
larius lectõem ⁊ euãgeliũ legit in ſua ſepti-
mana. ⁊ alia fecit q̃ alij canonici facere cõ-
ſueuerũt. Defuncto ep̃o tp̃e cuius h̃ facta
fuerũt alter ſucceſſit. ⁊ dũ accederet ad ec-
cleſiã ꝯſecratus dictũ cãcellariũ cũ cano-
nicis alijs recepit ad oſculũ pacis̃. ⁊ tũc nõ
recipiunt̃ ad oſculũ niſi canonici. ⁊ ꝑ bien-
niũ ſine q̃ſtiõe ſic ꝑmãſit. Poſtmodũ ep̃s
excitatus a ſomno. cepit mouere q̃ſtionem
ꝯ ipſum cancellariũ ſuꝑ p̃benda p̃dicta. et
ſic queſtio inter ep̃um ⁊ cancellariũ ad ſe.
ap. eſt delata. Datus fuit quidã cardinal'
vtriqz ꝑti auditoꝛ. coꝛã quo cancellarius
ꝓpoſuit oĩa ſupꝛadicta. petens dictũ ep̃m

a ſua moleſtatõe cõpeſci. Pꝛocuratoꝛ ep̃i
ꝓpoſuit ex aduerſo ꝙ ad vnicũ beneficiũ
qđ vacabat in eccl'ia treceñ. nõ licuit ipſi le-
gato duos inſtituere. allegãdo ad h ꝯciliũ
turoneñ. qđ p̃bendaꝝ inhibet ſectõez. ⁊ cõ-
ciliũ lateraũ. qđ p̃bendaꝝ ꝓhibet expecta-
tionẽ. Preterea in eccl'ia vbi nõ eſt certus
numerus p̃bendaꝝ nulla etiã p̃benda va-
cãte põt aliqs in canonicũ aſſumi. q2 intel-
ligit̃ eligi ad qđdã ius qđ ex electoꝝ aſſen-
ſu de nouo creat̃ ⁊ cũ electo in canonicũ
naſcit̃ ⁊ deſinit cũ defuncto. ſed vbi eſt cer-
tus numerus p̃bendaꝝ: duo ad vnã p̃ben-
dã eligi nõ poſſunt. cũ illud ius ſpũale di-
uidi nõ poſſit. ꝓpter qđ dictus ꝓcuratoꝛ
aſſerebat inſtitutõez p̃fatã nõ valere. cũ in
treceñ. eccleſia certus ſit numerus p̃bẽda-
rũ. quẽ capl'm vel legatus augmẽtare nõ i-
tendebãt. vel ius creare de nouo. His ⁊ a-
lijs auditis papa dictũ cancellariũ cõdem-
nauit ad reſtitutõez coꝝ que tenebat rõne
p̃dicte inſtitutõis: iponendo ſilentiũ eidez
ſuꝑ dicta p̃bẽda vel ꝑte ipſius. ita tñ ꝙ ꝑ h
p̃dicto. g. nepoti legati nullũ p̃iudiciũ ge-
neret̃. q2 res iter alios acta. alijs obeſſe nõ
debet. Nota ꝙ legatus nõ põt inſtitue-
re duos ad vnã p̃bendã ꝯ cõciliũ turoñ.
Itẽ beneficij ſpũalis ꝑceptio nõ dat ius.
ſed ſola canonica inſtitutio. Itẽ res int̃
alios acta. alijs obeſſe nõ dz.

Caſus. Vacãte quadã p̃-
Vacante. benda in q̃dã eccl'ia cathe-
dꝛali. ep̃s ex illa p̃bẽda ꝯſtituit duas. ⁊ ibi
ĩſtituit duos canonicos. altero illoꝝ defũ-
cto qdã clericus noĩe ipolitus p̃bẽdã illi⁹
defuncti autoꝛitate apl'ica fuit adept⁹. iſte
ipolitus ipetrauit lr̃as a dño pa. ꝯ ep̃m vt
integraret illi p̃bendã illã. ⁊ alius dicebat
ſe hr̃e idẽ ius ꝯ ipſum ep̃m. q̃ſiuit ep̃us qd
facere deberet. Rñdit pa. ꝙ cũ turoñ. ꝯcil'.
diuiſionẽ ꝓhibeat p̃bẽdaꝝ ep̃s tenet̃ vtri-
qz illas p̃bendas reintegrare d̃ vacaturis
niſi ex certa ⁊ rõnabili cã de p̃dicta p̃ben-
da ꝯſtituerit duas. ⁊ tot ſint ꝓuẽtus vtri-
uſqz ꝙ poſſint cõpetẽter vtriqz ſufficere.
Nota ꝙ vna p̃bẽda põt diuidi i duas dũ-
tñ vtriqz ſufficiãt illius ꝓuẽt⁹. alias nõ põt
et ſi diuiſa fuerit reintegrari debet.

Caſus. Quidã cleric⁹. G.
Dilectus. nomie obtinuit lr̃as a dño
papa ad capl'm nouarieñ. ꝑ quas mãdaba-
tur eidẽ vt dictũ. G. reciperẽt in canonicũ
et in fratrẽ. ⁊ p̃bendã ſi qua vacaret ꝯfer-
rent eidẽ. Capitulũ mãdatũ apoſtolicũ no-
luit adiplere. imo p̃bẽdã vacantẽ quã dñs
papa p̃dicto. G. cõferri mãdauit. alij aſſig-
nauerũt. Unde idẽ. G. petijt a dño pa. vt
qđ de ipſo mãdauerat faceret adipleri. Ex
ꝑte capituli allegabat̃ ꝙ p̃benda nõ vaca-
bat ibidẽ. Papa his auditis mãdat cuidã
ep̃o q̃tenus ſi ꝯſtiterit ꝙ in nouarieñ. eccle-
ſia p̃benda vacaret eo tp̃e quo nouarieñ.
canonici lr̃as receperũt. dictũ clericũ ſi nõ
habet ſufficiẽs beneficiũ eccleſiaſticũ faci-
at recipi in canonicũ ⁊ in fratrẽ. cũ canoni-
ci p̃bendã illã alij in deriſionẽ mãdati apo-
ſtolici. duxerint ꝯferendã. ⁊ de ꝓuẽtibus il-
lius eccleſie aliq̃s redditus annuatim faci-
at aſſignari eidẽ donec p̃bendale beneficiũ
fuerit aſſecutus. Nota ꝙ licet pa. mãdet
vt alicui cõferat̃ p̃benda ⁊ canonici eã alij
ꝯferunt tenet collatio. ſed ipſi cõpellẽdi ſũt
vt illũ poſtea recipiant. ⁊ qđ dicit in fine. d̃
redditibus ꝓuideat̃ ⁊c̃. credo appoſitũ fu-
iſſe in penã capl'i. q2 mãdatũ apoſtolicũ cõ-
tempſit. q2 illud nõ erat in antiqua.

Caſus. In lateraneñ. ꝯci-
De multa lio ſtatutũ fuit ꝙ nullus di-
uerſas dignitates ⁊ plures eccleſias pro-
chiales reciperet. alioqn recipiẽs ſic accep-
tũ amitteret. ⁊ ꝯferẽs ꝯcedendi poteſtate
pꝛiuaret̃. Sed q2 iſtud ſtatutũ male obſer-
uabat̃. innocẽtius volẽs obuiare hmõi cu-
piditati ſtatuit vt quicũqz de cetero rece-
perit aliqđ bñficiũ curã habẽs aĩaꝝ annex-
am. ſi p̃us tale beneficiũ obtinebat ipſo iur-
ſit p̃uatus eodẽ. ⁊ ſi illud ꝯtenderit retinet̃
etiã alio ſpoliet̃. ⁊ ille ad quẽ ſpectat colla-
tio p̃oꝛis beneficij illud ꝯferat cui viderit
ꝯferendũ. ⁊ ſi vltra ſex mẽſes ꝯferre diſtu-
lerit. ipſius collatio ad alios deuoluat̃ ſm
ſtatutũ lateraneñ. ꝯcilij. Et inſuꝑ tantũ co-
gat̃ de ꝓuẽtibus ſuis i vtilitatẽ ipſius ec-
cleſie cuius eſt illud bñficiũ aſſignare q̃ntũ
a tp̃e vacatõis cõſtiterit eſſe p̃ceptũ. ⁊ hoc
idẽ in ꝑſonatib⁹ ſiue dig̃tatibus obſeruet̃.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Addit inſuꝑ vt nullꝰ in eadē eccīa plures diḡtates vel ꝑſonatus hr̄e p̄ſumat. etiā ſi curā nō habeāt aīaꝝ. Cū circa ſublimes et lr̄atas ꝑſonas q̄ in maioꝛibꝰ bn̄ficijs ſūt honoꝛāde ꝑ ſe. ap. poterit diſpēſari. No. ꝙ q hꝫ curā aīaꝝ vel ꝑſonatū ſi ad ꝯſil'e bn̄ficiū eligat̃. poſtq̄ꝫ illud recepit. ipſo iure vacat p̄mū. Itē q nō vult dimittere qđ ſuū nō eſt. dꝫ p̄uari eo qđ ſuū eſt. Itē cū qs receptꝰ eſt ad ſcđm bn̄ficiū. ſm iura p̄mū dꝫ ꝯferri. Itē no. penā negligētis ꝯferre bn̄ficiū. Itē no. ꝓ venerabilibꝰ ⁊ lr̄atis ꝑſonis. Itē ſolus pa. pōt diſpēſare vt aliqs habeat plures diḡtates vel curas aīaꝝ.

Caſus. Quidā p̄lati **Graue nimis**. eccleſiaꝝ carnali affectōe ducti nō iudicio rōnis ꝓmouēt indignos ad eccleſiaſtica bn̄ficia vn̄ multa ꝑicula iminēt eccl'ijs volēs ꝯciliū huic moꝛbo mederi p̄cipit vt p̄termiſſis indignis ꝓmoueāt idoneos q deo ⁊ eccl'ijs valeāt deſeruire. ⁊ de h̃ fiat diligēs inq̄ſitio i ꝓuinciali ꝯcilio annuatim. ⁊ ſi qs poſt trinā ām onitōez culpabil' reꝑtus fuerit a bn̄ficijs ꝯferēdis ꝑ ipſum ꝯciliū ſuſpēdat̃. ⁊ ibi ꝑſona idonea inſtituat̃. q̄ ſuppleat ſuſpēſi defectū in bn̄ficijs ꝯferēdis. ⁊ h̃ idē circa capl'a obſeruet̃. delictū v̄o metropolitani ex ꝑte cōcilij dn̄o pa. nūciet̃. ⁊ vt iſtud ſtatutū meliꝰ obſeruet̃ ſn̄ia hmōi ſuſpēſionis ſine licētia ro. pō. vel ꝓpꝛij patriarche nō relaxet̃.

Nota hic penā illoꝝ q ꝓmouēt indignos

Itē aliqs pōt ꝯdemnare nō tn̄ abſolueꝛ

Itē vbi cōditoꝛ iuris ſibi reſeruat abſolutōem alijs ꝓhibere videt̃.

Caſus. Patroni eccleſiaꝝ ⁊ alij qdā. ꝓuentꝰ **Extirpande**. ipſaꝝ ita ſibi vſurpāt. ꝙ p̄ſbiteri d̾ ſua poꝛtōe neq̄ant ſuſtētari. ita ꝙ p̄ſbiteri in qbuſdā locis nō obtinēt. niſi q̄rtā q̄rte. i. ſextaꝫ decimā decimaꝝ. ⁊ iō ibi nullꝰ ſacerdos inuenit̃ q habeat peritiā lr̄aꝝ. cū ergo q altari ſeruit viuere dꝫ de altari. ſtatuit ꝯciliū vt nō obſtāte aliq̄ ꝯſuetudine alicuiꝰ ꝑſone p̄ſbiteris ipſis ſufficiēs poꝛtio relinquat̃.

Qui v̄o. Dicit̃ in. §. iſto ꝙ q hꝫ prochialē ecciam i ꝓpꝛia ꝑſona deſeruiat ibidē i oꝛdine debito quē ipſiꝰ eccīe cura reqrit ⁊ nō ꝑ vicariū. niſi foꝛte illa prochial' eccl'ia ſit annexa diḡtati vel p̄bēde. in qbus caſibꝰ ꝑ vicariū ibi poterit deſeruire canonice inſtitutū. q habeat de ꝓuētibus ipſius eccl'ie cōgruā poꝛtōez. alioqn ſciat ſe illa p̄uatū auctoꝛitate hmōi decreti. ⁊ alij ꝯferat̃ q velit ⁊ poſſit qđ dictū eſt adiplere. i. deſeruire in eccl'ia ꝑ ſeipſum. In fine dicit ꝙ nullꝰ de ꝓuētibus eccl'ie q̄ dꝫ habere curā ꝓpꝛij ſacerdotis. alicui ꝯferat ꝓ bn̄ficio pēſionē

Nota ꝙ laici etiā patroni bona eccleſiaꝝ ſibi vſurpare nō debēt nulla ꝯſuetudine obſtāte. Itē q altari ſeruit de altari viuere debꝫ. Itē p̄ſbiteris dꝫ cōpetens bn̄ficiū aſſignari. Itē qlibet rectoꝛ prochialis eccleſie ꝑ ſe ⁊ nō ꝑ vicariū debet deſeruire in ipſa. niſi i duobus caſibus q hic ponunt̃. ſ. cū annexa ſit dignitati vel p̄bende. Itē vicarius dꝫ hr̄e ꝯgruā poꝛtionē. Itē q renuit oꝛdinari. p̄uari dꝫ bn̄ficio. Itē nulla pēſio ꝯſtitui dꝫ ꝓ bn̄ficio i prochiali eccīa.

Caſus. Quod **In lateran̄. cōcilio**. dicit̃ hic habet̃ ſ. de p̄uilegijs cū ⁊ plātare. vſq̄ꝫ ad. §. ſane In quo p̄dicto cōcilio p̄cipit̃ vt tales rep̄ſentare ꝓcurēt in eccl'ijs que ad ipſos pleno iure nō ꝑtinent. quos vel cōuerſatio illoꝝ notos reddat vel cōmendet teſtimonium p̄latoꝝ. Nota ꝙ patroni nō debent aliquos p̄ſentare niſi diſcreti ſint ⁊ honeſte fame.

Caſus. Mādauit dn̄s **Licet nobis**. pa. abbati ⁊ p̄oꝛi ſancte genoueſe q̄tenus magiſtro. R. archid. eboracen̄. in ſacra pagina ſtudere volēti ꝓuentus ſuos eccleſiaſticos facerēt integre miniſtrari. dubitabat̃ vtꝝ deberēt ei facere dari diſtributōes que tantū reſidētibus cōcedunt̃. Rn̄dit papa. ꝙ nō vult ꝙ ei faciant dari diſtributōnes. que tantū reſidētibus cōcedunt̃. ⁊ his qui interſunt hoꝛis canonicis. Nota ꝙ cōſtitutio honoꝛij nō intelligit̃ de hmōi diſtributōibus quotidianis. licet dicat ꝙ integre ꝑcipiant ſua beneficia in theologia ſtudentes. ⁊ hoc eſt quod dicit.

Caſus. Canonici veſ- **Expoſuiſti**. primen̄. ante cōcilium generale. ſ. e. extirpāde. ꝯſueuerūt hr̄e capellas ad ſui ſuſtētatōez. cū de maioꝛi eccleſia nō poſſent cōmode ſuſtētari. ſed occaſione p̄dicti ꝯcilij ſubtracte fuer̃t capelle canonicis illis. vn̄ nō poterāt de redditibꝰ p̄bēdaꝝ ſuaꝝ ſuſtētari. ep̄s ſiḡficauit h̃ dn̄o pa. Mādat pa. ep̄o ſi euidēs neceſſitas vl' vtilitas exigat bn̄ poterit p̄bēdas eccīe ſue augmētare adiūgendo capellas in ꝑpetuū eiſdē p̄bēdis. reſeruata ꝯgrua capellaꝝ poꝛtōe capellanis. No. ꝙ ep̄s p̄t ⁊ dꝫ augere p̄bēdas canonicis ſuis ſi nō poſſint d̾ ſuis p̄bēdis cōmode ſuſtētari. ⁊ h̃ d̾ capell' vl' aliūde reſ̾uata tn̄ debita poꝛtōe capellanis

Caſus. Pa. mādauit deca **Dilectus**. no et capl'o andegauen̄. vt q̄ndā. G. noīe reciperēt i canonicū ⁊ frēm q̄ꝫcito facultas ſe offerret. qbuſdā ſuꝑ h̃ executoꝛibꝰ deputatis. coꝛā qbꝰ cū ex ꝑte capl'i eſſet excipiēdo ꝓpoſitū ꝙ lr̄e nō valebāt ꝓ eo ꝙ nō faciebāt mētōꝫ ꝙ collatio p̄bēdaꝝ ad ipſū decanū ex donatōe regis ꝑtinebat. ipſi executoꝛes int̾loq̄ndo ꝓnūciauerūt ſe ꝑ illas lr̄as ꝓcedere nō debeꝛ. Vn̄ mādat pa. ꝙ exceptōe hmōi n̄ ob. ad executōem mādati apl'ici ꝓcedāt. No. ꝙ dn̄s pa. friuolas exceptōes nō admittit.

Caſus. Querebatur vtꝝ pueri ⁊ bn̄ **Suꝑ inoꝛdinata** ficiati dicant̃ idonei ad bn̄ficiū aliqđ obtinendū. Et rn̄debat̃ ꝙ cū pueri ⁊ bn̄ficiati ſeruire nō poſſunt in eccīa nō dn̄t dici idonei i eadē. Nota ꝙ q ſeruire nō poſſunt in eccleſia nō reputant̃ idonei in eadē.

Caſus. Quidā canonicꝰ ſan **Cū cām**. cte crucis noīe iohes nō habebat integrā p̄bendā. vn̄ oꝛta fuit ꝯtentio int̾ ipſum ⁊ ep̄m aurelien̄. ſuꝑ integratōe p̄bende ipetrauit cām cōmitti iudicibꝰ ſuꝑ h̃ vt p̄bendā ei facerēt integrari. dubitauer̃t iudices vtꝝ alia p̄bēda deberet ſcindi ꝓ integratōe p̄bende p̄dicti iohis. Cōſultꝰ pa. rn̄dit ꝙ nō fuit intentōis dn̄i pa. ꝙ aliq̄ p̄bēda de nouo ſcinderet̃ ꝓpt̾ reintegratōeꝫ p̄dictā. Nota ꝙ p̄bēda nō dꝫ diuidi. ⁊ ſi diuidat̃ tenet̃ diuiſoꝛ ad reintegrādā p̄bēdā. ⁊ ſic talis diuiſio p̄t tolerari. ſed d̾ rigore iuris talis collatio deberet caſſari.

Caſus. In eccl'ia ar- **Venerabilis** gētina q̄dā p̄bēda vacauerat tāto t̄pe ꝙ ipſiꝰ collatio ad ſe. ap. fuerat deuoluta. ep̄s poꝛtuen̄. tūc legatꝰ in ꝑtibus illis ꝯtulit p̄bēdā illā cuidā clerico I. noīe. ſed capl'm illiꝰ eccl'ie nō recipiebat eūdē. Vn̄ p̄fatus ep̄s petijt a pa. vt ſuā collatōeꝫ faceret obſeruari. Ex aduerſo ꝓpoſuit ꝓcuratoꝛ capl'i. ꝙ h̃ audito capl'm allegauit antiq̄m ꝯſuetudinē illiꝰ eccīe. ꝙ nullū receperāt i ſuū ꝯſoꝛtiū niſi nobilē liberꝫ et ab vtroq̄ꝫ ꝑente illuſtrē honeſte ꝯuerſationis ⁊ eminētis ſcīe. ⁊ ne ꝯ h̃ fieret. maxie cū nulla tūc p̄bēda vacaret añq̄ꝫ monitoꝛias lr̄as recepiſſent ad ſe. ap. fuit ap. Dn̄s pa. ꝯſiderās ꝙ nobilitas generis n̄ fac̄ deo gratū ⁊ idoneū ſ̾uitoꝛē ſꝫ potiꝰ v̾tutū ⁊ vite honeſtas. ⁊ dn̄s paucos nobiles ⁊ potētes ad ſuū elegit ſ̾uitiū. ſꝫ ignobiles ⁊ pauꝑes. cū n̄ ſit ꝑſonaꝝ acceptō apđ deū. ⁊ vix ad diḡtates iueniūt̃ eminētis ſcīe. nedū ad p̄bēdas. Vn̄ pa. hmōi exceptōes nō admiſit. Vn̄ mādat pa. ꝙ ſi ꝯſtiterit p̄dictā p̄bēdā vacaſſe qn̄ legatꝰ dicto. I. ipſam ꝯtulit illū faciāt recipi ad eādē. Itē no. ꝙ nobilitas generis n̄ ē attēdēda i collatōe bn̄ficioꝝ i eccl'ia dei ſed potiꝰ v̾tutū ⁊ vite honeſtas. Itē nō ē acceptio ꝑſonaꝝ apđ deū.

Caſus. Dn̄s pa. mādauit p̄oꝛi ſancte marie vt. V. diacono **Cū oliꝫ** faceret ꝓuideri i aliq̄ eccīa ciuitatis vl' dyoce. lucane dictꝰ p̄oꝛ p̄fatū. V. deſignauit i rectoꝛē eccīe ſancti petri d̾ vico i q̄ ꝑ clericos eiꝰdē eccīe rectoꝛ eligi ꝯſueuit. ⁊ qꝛ clerici n̄ recipiebāt eūdē excōis vincl'o inodauit eoſdē. Siḡficatū fuit h̃ dn̄o pa. ⁊ ip̄e rn̄dit di. Cū mādatū apl'icū ad talia ſe nō extēdat. nec ſit intētō dn̄i pa. d̾ ꝯferēda rectoria vl' diḡtate cū ꝓ ſimplici bn̄ficio ſcribit. mādat qtūs inſtōeꝫ ⁊ excōicatōꝫ denūciet nō tenere. No. ꝙ qn̄ ſcribit̃ ꝓ ſimplici bn̄ficio ꝓuidere nō p̄t huiꝰ executoꝛ i rectoria vl' diḡtate. Itē cū ſic mādat̃ ꝓuideas ſiue facias ꝓuideri i aliq̄ eccleſia ciuitatis vel dyoc̄. foꝛma iſta ad ſimplex bn̄ficiū tm̄ extendit̃. Itē intentio mādātis ſemꝑ attendenda eſt ⁊ ſeruāda.

De clerico egrotāte vl' debilitato. Ti. vi.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

Caſus.
Um percuſſio. Quidaʒ ſacerdos īfirmitate detẽtus nõ poterat eccīe deſeruire. ꝓpter qð ep̃s ſuꝰ ſubtrahebat ei ꝯſueta ſtipẽdia ſua. Sacerdos ꝯq̃ſtus eſt dño pa. Mãdat pa. illi ep̃o ꝙ ꝓpter h̃ ꝯſueta ſtipẽdia ſua ei nõ ſubtrahat. ſed oia ſibi tribuat. q̃ ſi ſanus eſſet ab ipſa eccīa ꝑcipe poſſet. q2 ſi alij exẽplo hmõi eſſent deterriti inueniri forte nõ poſſet q vellet eccīe militare. Nota ꝙ infirmꝰ ſeruiť itelligiť eccīe ⁊ oia ꝑcipe dʒ ac ſi ſanꝰ eſſet. ſatis ei affligiť ipſa ifirmitate.

Caſus. Quidã ſacerdos
Preſbiteꝝ. amiſerat duos digitoſ cũ medietate palme ꝑ quendã p̃done abſciſos. ep̃s illiꝰ q̃ſiuit vtꝝ deberet ꝑmitti celebrare miſſam. Diť pa. ꝙ nõ ꝑmittit illũ miſſam celebrare. q2 nec ꝓpť debilitatẽ ſecure nec ſine ſcãdalo ꝓpť deformitatẽ põt celebrare. in alijs ſacerdotalibꝰ officijs ꝑmittit illũ celebrare. No. ꝙ ab inicio libere p̃t exeq ex poſtfacto infirmať vt pʒ in iſto ſacerdote. Jtẽ deformitas ⁊ ſcãdalũ remouẽt aliquẽ ab excõicatõe ſacroꝝ ordinum.

Caſus. Diciť i hac
De rectoribus. decre. ꝙ leproſi non poſſunt nec debẽt miniſtrare altari ꝓpter ſcãdalũ alioꝝ q ſani ſunt. ſed dãdus eſt illʼ coadiutor q habeat curã aiaꝝ ⁊ de facultatibus eccleſie habeat ſuã portõeʒ vñ poſſit ſuſtẽtari. Nota ꝙ nihil eſt cũ ſcandalo faciendũ. Jtẽ ꝓpter ſcandalũ remoueť aliquis ab officio ſuo. Jtẽ egrotanti dandus eſt coadiutor. ⁊ hoc veꝝ eſt ⁊ ſpeciale in leproſo.

Caſus. Quidaʒ ſacerdos
Tua nos. diuino iudicio fuit lepra ꝑcuſſus. q̃rebať an deberet ꝓpter h̃ remoueri ab officio p̃latõis. Rñdit pa. ꝙ remoueri debet ab adminiſtratõe ꝓpter ſcandalũ et abominatõem populi. ita tñ ꝙ neceſſaria ſm̃ facultates ecclʼie ſibi dũ vixerit miniſtrenť. Nota ꝙ ꝓpter ſcãdalũ aliquis remoueť ab adminiſtratõe ſua. Jtẽ nota ꝙ leproſi ⁊ clerici egrotãtes q licʒ eccleſie nõ ſeruiãt nõ tñ debent bñficia amittere ſʒ eis debet eccleſia ꝓuidere.

Caſus. Ep̃s auraſiceñ. gra
Ex parte. ui morbo ⁊ incurabili fere ꝑ q̃drienniũ laborauit ita ꝙ ep̃ale officiũ nõ potuit exercere ꝓpter qð p̃nceps terre illius ac ciues ciuitatis illius petebãt ab archiep̃o arelateñ. metropolitano ſuo inſtãter vt eis ſuꝑ h̃ ꝓuideret. archiep̃s ſignificauit h̃ dño pa. Rñdit pa. ꝙ nõ põt illũ ad renũciandũ cõpellere. nec addẽda eſt afflicto afflictio. ſed ẽ ei potiꝰ miſerendũ. cũ ille i officio ſuo laudabiliter ſe habuit. Vñ pa. volẽs tã ep̃o q̃ʒ eccleſie ꝓuidere mãdat archiep̃o vt det illi coadiutorẽ viꝝ ꝓuidũ et honeſtũ. ꝑ quẽ ⁊ ep̃o ⁊ eccleſie ꝯſulať.
Nota aliqs nõ dʒ cõpelli ad renũciãdũ ꝓpter infirmitatẽ. Jtẽ afflictis nõ eſt addẽda afflictio. Jtẽ dare coadiutorem ep̃o morbo detẽto ſpectat ad archiep̃m.

Caſuſ. Quidã
Conſultationibus. archið. morbo ꝑalitico laborãs officiũ lingue amiſit. q̃riť qd iuris. Dicit pa. ꝙ dãdus eſt coadiutor
Nota ꝙ p̃latis ipotẽtibus officiũ ſuũ exercere dãdi ſunt coadiutores.

De inſtitutõibus. Titulus. vij.

Caſuſ. Di
On amplius. ciť ꝙ ñ plures recipianť i monaſterio mõachoꝝ aut clericoꝝ. vel etiã monialiũ q̃ʒ q poſſint cõmode ð boniſ eccleſie ſuſtẽtari. Nota ꝙ nõ debẽt tot eſſe canonici in eccleſia ꝙ ſint pauꝑes.

Caſus. Jn q̃dã eccleſia
Jn eccleſia. erat certꝰ numerus canonicoꝝ. ⁊ tandẽ vacauerũt ibi q̃dã p̃bende. Jn eadẽ eccleſia qdã laici erãt ititulati. q̃rebať vtꝝ tales laici deberẽt cõputari i numero clericoꝝ vt ſic numerꝰ clericoꝝ reputareť plenꝰ. Rñ. pa. ꝙ laici nõ debẽt i clericoꝝ numero cõputari. nec differãt numeꝝ canonicoꝝ adiplere ð ꝑſonis idoneis. ⁊ tales aſſumẽdi ſũt ꝑ q̊s i diuinis officijs ðo ꝯgrue valeat deſeruiri. No. ꝙ ius canonice nõ cadit i laicũ. Jtẽ vbi certꝰ numerus canonicoꝝ vel clericoꝝ ẽ ꝯſtitutus nõ dʒ diminui ſed adipleri. Jtẽ ꝑſone idonee nõ debẽt in eccleſiis inſtitui.

Caſus. Jn archi
Ex frequẽtibus. ep̃atu cãtuarieñ. q̃dã p̃ua ꝯſuetudo inoleuit ꝙ clerici bñficia ecclʼiaſtica recepiebãt ſine licẽtia ep̃oꝝ vel offi. ſuoꝝ nõ ꝯſiderãtes ꝙ illud erat ꝯ̄ inſtituta ſanctoꝝ patꝝ ⁊ eccleſiaſticã honeſtatẽ. ꝓpter qð archiep̃s volẽs illã ꝯſuetudinẽ penitus extirpare. oẽs illos q ſciẽter bñficia taliter detinẽt temere occupata vel q de cetero p̃ſumpſerint occupare excõicauit. ⁊ dñs pa. ꝯfirmauit eandẽ. mãdãs q̃tenus p̃dicti clerici q ſniam illã icurrerint nlʼlatenus abſoluanť. niſi p̃us ſatiffecerint.
Nota ꝙ ꝯceſſio eccleſie facta a laico nõ valet ſine ꝯſenſu ep̃i. Jtẽ bñficia eccleſiaſtica recipiẽda nõ ſunt niſi ab his ad q̊s ꝑtinẽt. ſ. ab ep̃o vel eiꝰ officiali q gerit vicẽ ep̃i vel ab alijs ad q̊s ꝑtinet collatio. ⁊ q ꝯ̄ fecerit excõicandus eſt. Jtẽ ꝯſtitutio tranſit ad p̃terita vt h̃ diciť. q2 p̃uat iam inſtitutos ⁊ ſimiliter inſtituẽdos. qð veꝝ eſt cum facit mentõem de p̃teritis.

Caſus. Statuiť h̃ ꝙ in
Auctoritate. eccleſiis nõ inſtituanť vltra q̃ʒ de facultatibus ipſaꝝ cõmode ſuſtineanť. Nota ꝙ cũ clerici inſtitui debẽt in eccleſiis ꝓuẽtus ecclʼiaꝝ ꝯſiderãdi ſũt.

Caſus. Patriarcha cõ
Ad decorẽ. ſtantinopolʼ. in ecclʼijs cõſtãtinopolitanis iſtituebat venetos tñ aliaꝝ nationũ clericos ſpernẽs nõ cõſiderãs ꝙ q iuſticiã facit acceptꝰ eſt deo. ⁊ bñficia eccleſiaſtica ꝑ ſucceſſionẽ poſſideri nõ p̃nt Vñ pa. mãdat cuidã legato exiſtẽti i ꝑtibꝰ illis q̃tenꝰ moneat eũdẽ patriarchã vt clericos lr̃atos ⁊ idoneos vñcũqʒ fuerit inſtituat i eccleſiis p̃dictiſ. ⁊ p̃cipue i maiori eccleſia. qð ſi nõ fecerit indignũ ſe reddet vt iſti legati cõpellãt aliaꝝ nationũ clericos ad ſuã obediẽtiã venire. nec diſſimulẽt qn ſignificẽt h̃ dño pa. vt ipſe ꝑ h̃ itelligat vtꝝ ſit veꝝ ꝙ ipſe patriarcha vt ð2 h̃ venetis ꝓmiſit. Nota ꝙ i eccleſia dei nõ dʒ locũ hr̃e ſucceſſio hereditaria. Jtẽ q iuſticiã fať deo acceptꝰ eſt. Jtẽ q iuſticiã alijs nõ facit eſt illi denegãda iuſticia.

Caſus. Jnter ar
Cum veniſſent chiep̃m eboraceñ. ex vna ꝑte. ⁊ archið. richimñdie ex alr̃a qð ꝯ̂tebať ſuꝑ inſtõibus ꝑſonaꝝ ⁊ cuſtodia eccleſiaꝝ vacãtiũ. Vñ ꝓcurator archiep̃i et archið. acceſſerũt ad pa. Procurator archiep̃i ꝓponebat ꝙ inſtitutio ꝑſonaꝝ ⁊ cuſtodia eccleſiaꝝ vacantiũ ſpectabãt ad ipſum in dyoč. ſua tã de iure cõi q̃ʒ de ꝯſuetudine generali. ſed qdã añceſſores illiꝰ cõmiſerũt qbuſdã archið. richimũdie ꝑſonaliter tã inſtitutõem q̃ʒ cuſtodiã. vñ petebat ꝓcurator vt archið. illas dimitteret libas et qetas. Ex aduerſo rñdit archið. ꝙ archiep̃s nõ ꝑſonaliter archidiacono q tũc erat ſed realiter ⁊ ꝑpetuo ꝯceſſit tã inſtõem q̃ʒ cuſtodiã archidyaconatui de ꝯſenſu caplʼi ſui. ⁊ archidyaconatꝰ fuerat in ꝯtinua poſſeſſiõe iſtaꝝ dignitatũ ⁊ aliaꝝ libtatũ tꝑibꝰ multoꝝ archiep̃oꝝ ⁊ archið. ⁊ ipſe archiep̃s ſine aliq̃ ꝯditõe archidyaconatũ ipſuʒ ꝯceſſit eidẽ. ſed poſt ꝯceſſionẽ dicebat archiep̃s ꝙ ꝯceſſerat ei archidyaconatũ exceptis inſtõnibus ⁊ cuſtodia vacantiũ eccleſiaꝝ. Preterea dicebat archiep̃s ꝙ archið. abiurauerat illas dig̃tates. Dñs pa. his ⁊ alijs auditis inťlocutus fuit ꝙ archidyaconꝰ defendẽdus eſſet i plena poſſeſſione ipſaꝝ libertatũ donec ex ꝑte archiep̃i ꝓbareť ꝙ libtates p̃dicte ꝯceſſe fuiſſent archidyaconis ꝑſonalr̃. ⁊ in h̃ caſu ⁊ añ ꝯceſſionẽ archidyaconatꝰ ⁊ pꝰ ⁊ in ipſa ꝯceſſiõe archiep̃s dictas dig̃tates potuit licite retinere. vlʼ donec ꝓbatũ fuerit archidyaconũ illas libtates abiuraſſe. ſed i caſu iſto ſi cõceſſio fuerit realʼ nihil vtilitatis accederet archiep̃o. q2 pa. ad petitõeʒ eboriceñ. eccie vlʼ etiã ꝑ ſeipſũ archidyaconatui ꝓuidebit ſi ergo alterutꝝ iſtoꝝ fuerit ꝓbatũ ſilẽtiũ i ponať archidyacono ſuꝑ libtatibꝰ illis. ⁊ ſi neutꝝ ꝓbatũ fuerit iponať ſilẽtiũ archiep̃o
No. ꝙ q eſt i poſſeſſiõe dʒ defendi in ea donec ꝯſtet ð iuť. Jtẽ ꝯceſſio ꝑſonalʼ cũ ꝑſona finiť. realʼ ꝑpetua eſt q̃ fit nõ ꝑſone ſed ecclʼie. Jtẽ factũ p̃lati in dãnũ ecclʼie nõ p̃iudicat eccleſie. Jtẽ iuramẽtũ p̃lati in dãnũ eccleſie p̃ſtitũ ipſi p̃lato nõ ecclʼie p̃iudicat. Jtẽ eccleſia ſine p̃lato agere p̃t ſed h̃ eſt ꝓpť iuramentũ qð ſeruari põt ſine p̃iudicio eccleſie ab ipſo p̃lato.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Caſus. Vacante

Cum ad noſtrã. quadã abbatia cuſtos illius eccleſie fuit elect⁹ in abbatẽ. ſibi nihilominus retinebat cuſtodiã. querebaꝫ vtꝝ de iure illã poſſet retinere cũ collatio ipſius ad ipſum abbatẽ ꝑtineat. Rñdit pa. ꝙ poſtq̃ꝫ fuit abbas effect⁹ cuſtodiã de iuꝛ nõ potuit obtinere. q꜡ cũ donatio illi⁹ cuſtodie ⁊ aliaꝝ dignitatũ illi⁹ eccl'ie ꝑtinent ad abbatẽ ipſũ. a ſeipſo eã nõ potuit recipe cũ int' dantẽ ⁊ recipientẽ dꝫ eſſe diſtinctio ꝑſonaꝝ. ab alio eã nõ potuit hr̃e cũ eã ali⁹ ius nõ habeat ꝯferẽdi. Nota ꝙ eoipſo ꝙ aliqs adept⁹ eſt aliquã dignitatẽ vacat ꝑ̃ma ſi quã hꝫ. Itẽ nullus pt̃ dare ſibiipſi Itẽ dr̃ia dꝫ eſſe inter dantẽ ⁊ accipiẽtẽ Itẽ no. decre. iſtã ꝯ ep̃os ⁊ p̃latos. q p⁹ q̃ꝫ ſunt ꝓmoti dignitates ꝑ̃us habitas vel de nouo vacãtes retinent.

De cõceſſione p̃bende vel eccleſie nõ vacantis. Titulus. viij.

Caſus. In

Ni in vinoꝝ. h. c. dr̄ ꝙ q ꝑmittit ſciẽter ſe iſtitui i bñficio vinctis excõicandus eſt. No. ꝙ nullus i loco vinctis inſtituẽdus eſt vel ponẽdus. ⁊ q ſe paſſus fuerit poni excõicãdus eſt ſi ſciẽter h fecerit aliter nõ.

Caſus. Quidã p̃lati añ ꝯcil'. lateraň. ꝯferebãt eccl'ias ſeu bñficia ⁊ etiã dignitates añq̃ꝫ vacarẽt. ⁊ ſic illi qbus ꝯferebanꝛ deſiderabãt mortẽ ꝓrimi ſui i cui⁹ locũ credebãt ſuccedere. et iõ ſtatuit ꝯcil'. lateraň. ꝙ de cetero nulla eccleſiaſtica bñficia miſteria vl' eccl'ie ꝯcedanꝛ. ꝓpt' cãm p̃dictã. Cũ eñ i legib⁹ gentiliũ h ſit inhibitũ turpe ẽ ſi expectatio future ſucceſſiõis i eccl'ia dei habeat locũ. Cũ eñ p̃dicta officia miſteria vel eccl'ie vacare ꝯtigerit nõ diu maneãt in ſuſpẽſo. ſed ifra ſex mẽſes ꝑſonis idoneis ꝯferanꝛ. ſi aũt ep̃s h diſtulerit ꝑ capl'm poſtea ordinenꝛ. Q ſi ad capl'm ꝑtinẽt ⁊ ifra dictũ tp̃s h nõ fecerit ep̃s h de ꝯcil'. religioſoꝝ exequaꝛ. Et ſi oẽs fuerit negligẽtes metropolitan⁹ abſq꜡ alicui⁹ ꝯdictõe de illis ſm deũ diſponat.

Nota ꝙ bñficia nõ dñt ꝯferri añq̃ꝫ vacẽt. Itẽ future ſucceſſiõis expectatio i eccl'ia locũ nõ hꝫ. Itẽ ꝓpter negligẽtiã amttit quis ius ſuũ ⁊ transferꝛ ad aliũ.

Caſus. Aliq recipiebãt

Relatũ eſt. ꝓmiſſionẽ d̃ eccleſiis nõ vacãtibus. poſtmodũ cũ vacabãt illi appellabãt ne aliis ꝯferri deberẽt. queriꝛ an tali appellatõi ſit deferendũ. Rñdet pa. cũ tales ꝓmiſſiões in ꝯcillo lateraň. ſint caſſate nunq̃ꝫ p̃textu talis appellatõnis dꝫ omitti qn ordinenꝛ cũ vacauerint. No. vbi nõ tenet ꝓmiſſio ſuꝑ h nõ tenet appellatio. Itẽ ſi nõ tenet p̃ncipale nec acceſſoriũ.

Caſus. Celeſtinus pa.

Propoſuit. mãdauit p̃poſito ⁊ capl'o cameraceň. vt. G. p̃ſbiteꝝ reciperẽt i canonicũ ⁊ in fratrẽ. ⁊ aſſignarẽt ei p̃bendã ꝓrimo vacaturã que ad donatõem ſuã ſpectaret i eccl'ia ſua. decano remẽſi ſuꝑ h executore ꝯceſſo. ſed cũ decanus inueniſſet eos cõtumaces dictũ p̃ſbiteꝝ inueſtiuit de p̃benda. p̃mo vacatura in eccl'ia cameraceň. ꝑtinẽte ad donatõez ipſoꝝ. tandẽ vacauit vna p̃benda ⁊ ipſi eã aliĳ aſſignauerũt. Celeſtinus h intelligẽs ⁊ volens ratũ hr̃e qd̃ ab eodẽ decano factũ fuit caſſauit collationẽ factã a capitulo ⁊ dictũ p̃ſbiteꝝ de ipſa ꝑ anulũ inueſtiuit. Sed cũ dictus p̃ſbiter p̃bendã illã adhuc qete habere nõ poſſet cũ alius eã poſſideret. acceſſit ad dñm innoceň. ⁊ expoſuit ei oĩa p̃dicta. Dicit ergo innoceň. licet nõ ſit intentõis ſue inueſtituras de vacaturis factas habere ratas qui põt ſuꝑ ius diſpenſare. tamen cõſiderans ꝙ dictus p̃ſbiter nõ fuit inueſtitus d̃ vacatura ſed de vacante ꝑ celeſtinũ. que poſt caſſatõem cõceſſionis quã fecit capitulũ intelligebaꝛ vacare. mãdat papa p̃poſito ⁊ capitulo cameraceň. quatenus amoto ab eo quolibet detentore dictã p̃bendã p̃fato p̃ſbitero aſſignare ꝓcurent. Nota hic ꝙ collatio facta cõtra mandatũ pape valet ex eo ꝙ celeſtinus irritauit cõceſſionẽ capituli. ⁊ ex eo ꝙ dicit innocẽtius q̃ poſt caſſatõnem cõceſſionis a capitulo facte. ⁊ ſic tenuit cõceſſio capituli ꝯ mãdatũ pape ⁊ ꝯtra inueſtiturã decani. Et ſic ẽ ar.

ꝙ ꝑ inueſtituram ius nõ acquiriꝛ. Itẽ no. ꝙ papa põt dſpenſare cõtra ius

Caſus. Archi

Quia diuerſitatem. ep̃us eboraceň. fuit ſuſpẽſus a papa tꝑe ſuſpenſionis ſue ⁊ etiam poſtea qdam p̃ter auctoritatẽ ip̃ius intruſerãt ſe in eccl'am eboracen. ⁊ alias eccleſias in qbus collatio bñf. cioꝝ ꝑtinet ad ip̃m Suꝑ his conqueſtus eſt archiep̃us dño pa. Mandat pa. legato ap. ſe. q erat in ꝑtibus illis qtũs cõpell'at oĩs qui acceperũt p̃bẽdas vel eccleſias et dignitates ꝑtinẽtes ad collatõez archiep̃i p̃ter auctoritatem ip̃ius ad reſignatõez ip̃aꝝ ꝑ ſẽtentiam excõicatõis et ſubtractõem alioꝝũ bñficioꝝ ſuoꝝ nõ obſtãte cõfirmatõe aliq̃ a ſe. ap. in forma cõi obtenta niſi forte aliq illas habuiſſent ex ſp̃ali mãdato ap. ſe. vel auctoritate lateraň. concil'. ita tñ ꝙ tp̃s ſuſpenſionis infra vi. menſes nullatenuſ cõputetur q꜡ cõciliũ lateraň. ꝯ neg'i gẽtes tm̃ fuit ꝓmulgatũ et tũc archiep̃us nõ potuit vti ꝓpria ꝑtãte in cõferendis bñf. ciis et ſi ꝓpria culpa ſuſpenſus fuerit a ꝑtãte conferendi tñ ad capl'm ꝑꝑ culpam illam collatõ bñficioꝝ nõ erat deuoluta ſed ad dñm pa. donatio ꝑtinebat q p̃ter culpam aliq̃ꝫ põt cõferre p̃bendas. Tp̃s etiam in q̃ acceſſit ad pa. et ꝑmanſit ibidẽꝫ ⁊ receſſit infra. vi. menſes nullatenus cõputeꝛ. tp̃s aũt vi. mẽſiũ cõputeꝛ nõ a tꝑe vacatõis p̃bendaꝝ. ſꝫ a tꝑe noticie ip̃ius archiep̃i. No. ꝙ ꝑ ꝯfirmatõem in forma cõi nihil iuris acquiritur Item ſuſpenſus ab hoie non põt eligere Item tp̃s q̃ qs ſuſpẽſus eſt non currit nec cõputaꝛ in. vi. menſib⁹. Itẽ vi. menſeſ currere incipiũt a tꝑe ſcie nõ a tꝑe vacationis

Caſus. Significatũ fuit

Cũ noſtris. it dño pa. ꝙ prepoſitura lauſaň. eccl'e tanto tꝑe vacauerat ꝙ donatio illius ad ſe. ap. fuerat deuoluta. Vñ papa mandauit ep̃o et canonicis lauſaň. vt p̃poſiturã ip̃am cõferrẽt thezaurario lauſaneň. qbuſdam ſuꝑ h executoribus ſibi datis Ep̃us et canonici coram executoribus ꝓpoſuerũt ꝙ illa p̃poſitura nõ vacabat q꜡ ille qui fuerat p̃poſitus electus fuit in ep̃ꝫ poſt ſuam conſecratõem fuit elect⁹ denuo in p̃poſitum et eam ſicut antea poſſidebat Executores dicentes h eſſe ꝯtrarium iuri ip̃am p̃poſituram de iure vacantem p̃fato thezaurario aſſignarunt. Hec oĩa ꝓpoſita et allegata fuerunt coram auditore dato a papa et alia plura. auditor de mandato pape decreuit vt quicqd factũ fuerat p̃dictis executoribus habereꝛ irritũ et inane obtẽtu p̃dcãꝝ lr̃aꝝ eo ꝙ ꝑ falſi ſuggeſtiõem et veri ſuppreſſionem fuerant impetrate cuꝫ illa p̃poſitura non vacaret de facto q̃ꝫuis de iure vacaret q꜡ talis poſſeſſio plus habet facti q̃ꝫ iuris. et dñs pa. ſñiam illam ratam habet et firmam et mandat qbuſdã vt niſi p̃fatus ep̃us ſufficienter oñderit ꝙ vel ex indulgẽtia ſe. ap. ſp̃ali vel ex alia iuſta cã et neceſſaria poſt cõſecratõem ſuã p̃poſitura cõceſſa fuerit eidẽ cõpellant ip̃m ad reſignatõez ip̃ius. deinde moneant ⁊ inducãt capitulũ lauſaň. vt thezaurario ſup̃dcõ cõferre ꝓcurent No. ꝙ cũ aliquis trãſit de vna dignitate ad aliam dignitatem prima vacat de iure licet ille de facto primã retineat cũ ſcd̃a Itẽ ꝑ ſubrepticias lr̃as ñ datur iuriſdictõ Iteꝫ licet bñficiũ de iuꝛ vacet et nõ de facto tñ mentio facienda ẽ i litteris ſuꝑ h impetratis de ipſo facto. alias nõ valent ut hic ꝑtꝫ Item in iure canonico ſunt q̃dam q̃ plurimũ habent facti et parum iuris Item ꝑꝑ iuſtam et neceſſariaꝫ cãm põt ep̃us vel alius p̃latus hr̃e plures dignitates etiam inconſulto pa.

Caſuſ. Magiſter

Poſt electiõem. H. et. R. d̃ ſancto eadmundo cõtendebant ad inuicem de archidiaconatu richemũdie ꝓpter qd̃ acceſſerũt ad dñm pa. in p̃ſentia eius ex ꝑte. R. de ſancto eadmũdo in hũc modũ fuit propoſitũ Vacante archidiaconatu richemũ dic archiep̃us eboraceň. in remotis agenſ hoc audito archidiaconatũ ip̃ꝫ cõtulit magiſtro. H. mandans capl'o eboraceň. ut eũ in archidiaconũ recipent. ſed ip̃i mandato ipſius acquieſcere noluerunt q꜡ p̃deceſſor Innocẽtii inter cetera que decano et capitulo eboracen. ſuo priuilegio conceſſit. decreuit ordinatõem canonicoꝝ ſeu ꝑſonaꝝ liberam eſſe vt videlicet idonea et honeſta

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ꝑſona cui archiep̄us vacantem p̄bēdaȝ vel
dignitatem in eccleſia eboracē. duceret cō
ferendam ſm antiquam cōſuetudinem ec-
cleſie p̄ſtaretur decano et capitulo ebora
ceñ. et ſi qs cōtra hoc eſſet introductꝰ nec
ꝓ ꝑſona nec ꝓ canonico haberetur et ſi ar
chiep̄us infra tps lateranen. cōcil'. ſm for-
mam priuilegii h̄ nō faceret tūc liceret de-
cano et cap̄lo p̄dcā cōferre. ſed qꝛ de ipſo
decano in litteris archiep̄i directis cap̄lo
mentio nō fiebat ꝑ quē dēbat in cap̄lo in-
ueſtiri ipſius mandato fuit cōtradictū ⁊ ſic
collatione archiep̄i reprobata credētes au
ctoritatem cōferendi ad cap̄lm deuolutaȝ
R. d ſcō eadmūdo archidiacōatū cōtulerūt
inſtallantes eūdem. ꝓponebat inſuꝑ p̄di-
ctus. R. ꝙ magiſter. H. renūciauerat ⁊ ab
iurauerat collationi archidiaconatuſ quā
ſibi fecerat archiep̄us et poſt illam renun
ciatōem eidem. R. archiep̄s cōtulit archi-
diaconatū. vnde dcūs. R. tam rōne prime
concesſionis q̄ȝ ſcdē petebat aſſignatū ſibi
archidiaconatū cōfirmari. His et aliis au
ditis qꝛ cōſtitit dn̄o pa. archidiaconatū p̄
dictū mg̅ro. H. ꝑ archiep̄ȝ primo fuiſſe cō
ceſſum et ꝙ inſtitutōe facta de ip̄o. H. ſm
iuris ordinem nō reprobata. archidiacona
tus nō vacans alteri cōferri nō potuit p̄di
cto mg̅ro. R. q cōtra iuſticie regulā in lo-
cū alterius ꝓuehi ſe cōſenſit ſuꝑ ip̄o archi
diaconatu ſilentiū impoſuit decernens vt
inſtitutio facta ꝑ archiep̄ȝ de mg̅ro. H. ſor
tiatur effectū et ſi poſtmodū aliqs apparu
erit q cōtra ip̄m aliqd velit opponere ſuꝑ
renūciatōne vel abiuratione vel aliq̄ p̄miſ
ſorū ordine iudiciario poterit expiri No
ta ꝙ prima electōe celebrata ea nō caſſata
nō eſt alia facienda Item q in locū viuē-
tis inſtitui cōſentit dȝ repelli Itē poſt fa
ctam inſtitutōem pōt opponi abiuratio vl'
renūciatio ne ꝑ ſurreptōeȝ hēat dignitatē.

Ca. Quidaȝ clericꝰ. C. no

Cum ſuꝑ.mine qōem habebat cū ca
nonicis tridoñ. ſuꝑ p̄benda eccleſie trido-
neñ. ꝓpter ꝙ ꝑtes acceſſerunt ad dn̄m pa
pam ꝓponebat dictus. C. ꝙ canonici tri-
doneñ. eū receperūt in canonicū et in fra-
trem nulla p̄benda ſibi aſſignata nec men-
tione facta prime vel ſcdē p̄bende vn̄ pete
bat a dn̄o pa. canonicos p̄dcōs compelli
qtūs p̄bēdam aſſignarent eidē in eccīa tri
doneñ. ex aduerſo rn̄debaᵗ ꝙ nō tenebanᵗ
ei bn̄ficiū aſſignare cū receptus fuiſſet cō-
tra cōcil'. lateran̄. vn̄ nō debebāt ad h̄ ꝯpel
li. Dn̄s pa. his auditis qꝛ nō fuit ꝓbatū ꝙ
receptus fuiſſet ꝯ cōcil'. lateran̄. licet obie-
ctum nec illi canonici videbanᵗ h̄ poſſe ꝓ
bare ꝯ illū. C. q cōfitenᵗ ſe illū cōtra cōcil'.
lateran̄. recepiſſe ſn̄ando decreuit vt q̄ȝci
to facultas ſe obtulerit p̄dcō. C. p̄bendale
beneficiū i tridoñ. eccl̄ia cōferaᵗ qꝛ ex q̊ re
ceptus eſt in canonicū nō debet carere p̄-
benda. No. ar. ꝙ allegans ſe feciſſe ꝯ cō
cil'. ex eo ſubſidium habere non debet.
Itē h̄ poteſt ſumi illud generale fruſtra im
plorat auxilium legiſ qui cōmittit in legem
Item ex quo eſt aliquiſ in canonicū rece
ptus debet habere beneficium.

Ca. Significatū fuit dn̄o pa.

Litteras. ꝙ in eccleſia ſci ꝛwiſcardi bre
meñ. quedam p̄benda vacauerat tanto tē
pore ꝙ ip̄ius donatio ſm cōcil'. lateran̄. ad
ip̄m fuerat deuoluta. Unde pa. mandauit
quibuſdam qtūs. B. clericū inueſtirent d
ipſa coram iſtis executoribus ex ꝑte illius
B. fuit ꝓpoſitū ꝙ. H. p̄poſituſ quondam
ſimplex canonicus illius eccleſie fuit ele-
ctus in canonicum maioris eccleſie ⁊ poſt
modū anno elapſo electus fuit in p̄poſitū
ſancti ꝛwiſcardi nihilominus retinens prio
rem p̄bendam quam in ip̄a eccleſia tūc ha
bebat vnde petebat illam p̄bendam ſibi cō
ferri que de iure vacabat Sed p̄poſitus al
legauit ecōtra ꝙ erat de conſuetudine ge
nerali ꝙ vnus in eadem eccleſia plures p̄-
bendas haberet et quando archiep̄us bre
meñ. ip̄m de p̄poſitura inueſtiuit tam p̄po
ſituram q̄ȝ p̄bendam illam de conſenſu ca
pituli cōfirmauit. Dubitabant iſti executo
res cū aliquis de vna p̄benda eligitur ad
aliam vtrum ſtatim prima vacare intelliga
tur an ꝑ ſn̄am debeat abiudicari eidē ⁊ an
ꝓpter cōfirmatōem p̄dcām p̄benda illa de
beat dici nō vacare Suꝑ h̄ cōſuluerūt do.
pa. et ipſe rn̄dit ꝙ ſi eſt ita prebenda illa et
ſi de iure vacet de facto tamen non vacat

Unde mandat qtūs dcm̄ p̄poſitū compel
lant vt illam reſignet et cū h̄ de facto vaca
uerit illam p̄dcō clerico aſſignare ꝓcurent
No. ꝙ p̄benda dꝛ vacare de iure et nō
de facto et ſic de ipſo facto facienda ē mē
tio in lr̄is dn̄i pa. ſuꝑ illo bn̄ficio obtentis.

Ca. In eccīa aſtenſi q̄dā p̄

Ex parte. bende ꝑ q̄tuor annos et ā-
plius vacauerūt Ep̄s aſtenᵗ quoſdam in-
ſtituit in eis credens ſibi hoc licere aucto-
ritate concil'. lateran̄. Illi inſtituti ſcientes
inſtitutōem illā firmam nō eſſe ad mediola
neñ. archiep̄m acceſſerūt q eoſdem ordina
uit et incorꝑalem poſſeſſiōem p̄bendaꝝ ip
ſaꝝ de cōſenſu capituli induxit exceptiſ tri
bus q ſe opponere curauerūt. ꝓpter quod
vtraqȝ ꝑs ad ſe. ap. acceſſit. ⁊ dn̄ cā tracta
baᵗ ibidē vtraqȝ ꝑs cōfeſſa fuit ꝙ p̄bende
nō erant ibi diſtincte nec certus canonico
rum numerus cōſtitutꝰ. Un̄ pa. euidenter
cōſiderans ꝙ lateran̄. cōcil'. de bn̄ficiis vl-
tra. vi. menſes vacātibus in h̄ caſu locū nō
habebat q̄ȝuis eccīa canonicoꝝ pateretur
defectū q̄re inſtitutio ꝑ ep̄m vel archiep̄m
fcā occaſiōe lateran̄. cōcil'. nō valebat Ue-
rūtn̄ qꝛ totū cap̄lm tribus tm̄ exceptis p̄di
ctoꝝ receptōem affectat nec ab illis tribus
aliqd rōnabile cōtra ip̄os obiectū eſt et dn̄
ſuȝ. man. pa. q. ſi facultates eccīe ſuppetūt
ſm cōſuetudinē hactenus obſeruatā p̄dci
clerici ꝓ canonicis hēanᵗ No. ꝙ ubi cer
tus numerus canonicoꝝ ſtatutus n̄ eſt. nō
hȝ locū canon lateꝝ. cōcil'. nec dꝛ ibi ꝓprie
vacare p̄benda Item minor ꝑs etiaȝ vnꝰ
pōt ſe opponere maiori dūmō iuſtā cāȝ dn̄
dat. Itē ſm facultates eccīe canonici ſūt
inſtituendi ſm cōſuetudinem obſeruatam.

Ca. Ep̄us lauduñ. con

Conſtitutus. tulit. H. canonico ſuo
poteſtatem cōferendi p̄bendam ſacerdota
talem que primo in ip̄a eccīa vacaret et ar
chiep̄s remeñ. ap. ſe. legatus p̄cepit cap̄lo
lauduñ. vt cū p̄benda vacaret ꝑſonam illaȝ
recipent ad eam cui dictus. h. illā duceret
cōferendam. iſte. h. adhuc dubitans de iu-
re ſuo acceſſit ad do. pa. vt qd ſuꝑ collatōe
dicte p̄bende factū fuerat ratū hr̄et. Man
dat pa. ep̄o et cap̄lo qtūs ꝑſonam illaȝ cui
dictus. h. p̄bendam illam cum uacare con
tigerit duxerit conferendam ſine cōtradi-
ctione recipiant et ep̄us interim p̄bendaȝ
illam cōtra formam cōceſſionis ſue alicui
non cōferat In fine dicit pa. ſi cōceſſiōeſ
hmōi ad cōſequentiam traherenᵗ fieri poſ
ſent in fraudem lateran̄. cōcil'. ꝑ qd bn̄ficia
an̄q̄ȝ vacent cōferri ꝓhibenᵗ Unde p̄cipit
pa. ꝙ occaſione huius mandati qd ꝯtinet
grām ſpālem fraudem adhibere volentibꝰ
licentia nullatenus tribuaᵗ No. ꝙ ep̄us
ex cauſa pōt delegare p̄bendaꝝ collatiōes
qꝛ hoc eſt iuriſdictionis Item cōceſſiōeſ
vel donationes facte in fraudem iuris nō
valent Item priuilegium ꝑſonale ad ius
cōmune trahi non debet.

Ca. Magiſter. ꝛv. ca

Dilectus filiꝰ. nonicus cuiuſdam ec
cleſie cathedralis acceſſit ad pa. exponens
eidem ꝙ ep̄o ſuo viam vniuerſe carnis in
greſſo. archiep̄us ſancti ſeuerini credēs ꝙ
ꝑ negligentiam canonicoꝝ q non elegerāt
infra ſex menſes ad ip̄m eſſet eligendi au-
ctoritas deuoluta dictū. ꝛv. elegerit i ep̄m
Pa. videns ꝙ canon lateran̄. concil'. ꝯtra
negligentes editus ad ep̄atus vel archie-
piſcopatuſ non ſolet extendi ſȝ ad ꝑſonatꝰ
alios et minora beneficia vnde electioneȝ
hmōi exigente iuſticia caſſauit. Per hāc
decre. declaraᵗ illa decretalis nulla. de q-
bus beneficiis intelligaᵗ. nec corrigiᵗ iſta
ꝑ illam conſtitutōem. ne ꝓ defectu. No.
ꝙ canon lateran̄. concil'. cōtra negligentes
editus ad ep̄atus vel archiep̄atus non ex
tenditur ſed ad ꝑſonatus alios et minora
beneficia

Ca. Inter. I. clericū ex ꝑ

Ex tenore. te vna et abbatem et con
uentum de bello ex altera vertebatur que
ſtio ſuꝑ ꝓuiſione ipſius. I. impetrauit cāȝ
cōmitti ſuꝑ h̄ quibuſdam iudicibus coram
quibus petebat dictū abbateȝ ⁊ mōachos
cōpelli ad ꝓuiſionem ip̄ius ſm ꝙ ſibi ꝓmi
ſerant lite cōteſtata dictus. I. exhibuit q̄n
dam chartam cōtinentem ꝙ monachi pro
miſerant ei dare primam eccleſiam ad do
natōem ſuaȝ ꝑtinentem. monachi dicebāt
ſe ad h̄ non teneri cum talis ꝓmiſſio fuerit

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

contra lateranū.concil'. Dubitauerunt iudices qd iuris eſſet Pa.cōſultus rn̄dit ꝙ ꝓmiſſio p̄dicta nō tenet facta cōtra cōcil'.lateranū.vnde mandat ꝙ p̄dcō clerico ſuper hoc ſilentiū imponatur No.ꝙ hic auditur allegans turpitudinem ſuam et cōtra fcm̄ ſuum excipiendo. Jtez ꝓmiſſio contra concil'.lat'.non tȝ nec obligationem inducit

Ca.Quidam monachi ꝑ

Accedens.miſerūt cuidam clerico.R nomine ꝓuidere in eccleſiaſtico beneficio quando poſſent ſiue cum obtulerit ſe facl'tas ſed q2 nō ꝓuidebant eidez impetrauit litteras cōtra ip̄os ad quoſdam iudices ð legatos corā qbus petebat monachos cōpelli ut ꝓuiderent eidē ſm qð ꝓmiſerant. Rn̄debāt monachi ꝙ nō tenebant' ei ꝓuidere ꝑ illā ꝓmiſſiōez cū ſit facta ꝯtra ꝯcil'. lat'. Judices ſuꝑ h̄ dubitātes ſignificauerūt h̄ dn̄o pa.et ip̄e ſuꝑ h̄ reſcribit monachis illis dicēs ꝙ aliud eſt p̄latū ꝓmittere collatōem bn̄ficij cū poterit et aliud cū vacabit cū in multis caſibus facultas ſe poſſz offerre in qbus collatio nō eſſet ſub expectatione vacaturi bn̄ficii differēda.vn̄ mādat illis vt p̄fato clerico cū potuerint bn̄ficiū eccleſiaſticū debeant aſſignare. No. ꝙ ꝓmiſſio de nō vacāte nō valet. Jtem aliud eſt ꝓmittere bn̄ficiū cū vacauerit qð nō licet ⁊ aliud cū facultas ſe obtulerit qð licet Unde patet ꝓmiſſionem non vacantis factam in genere non valere

Ca.Jn quadam archi

Poſtulaſtis.ep̄ali eccia collatio p̄bendaꝝ ſiue bn̄ficioꝝ pertinet cōiter ad archiep̄m et capl'm.querebat' ſi infra.vi.menſes p̄bendam vacātem neglexerint ordinare vtꝝ collatio ip̄ius p̄bende penes archiep̄m remaneat Rn̄dit pa.ſi capl'm ⁊ archiep̄s infra p̄dc̄m tp̄ſ circa h̄ fuerint negligētes nec ab archiep̄o ad capl'm nec a capl'o ad archiep̄m ptās deuoluit' cōferendi.ſed ad ſupiorem ſm lat'.cōcil'.tranſit collatō niſi forte archiep̄s nō tanq̄ȝ p̄latus ſed tanq̄ȝ canonicus cū capitulo ius hēat cōferendi et in eo caſu ſi archiep̄ſ doloſe impedierit collatōem dolus ei ꝓdeſſe nō dȝ No.caſum in quo metropolitanus non pōt purgare negligētiam capl'i. Jtē iſtud eſt ius cōe ꝙ collatio bn̄ficioꝝ ſiml' ad capl'm ⁊ epiſcopū ꝑtinet et tūc ꝑ negligētiaz ep̄i trāſfert' ad ſupiorem ꝓximū Jtē qn̄qȝ archiep̄s reſidet i capitulo ut p̄lat⁹ qn̄qȝ ut ſimplex cāonic⁹ Jtē dol⁹ nemi dȝ ſuffragari

Ca. Comitiſſa flādrenſis

Cū dilecta.hȝ ius p̄ronatus in qbuſdam eccleſiis in qbus hȝ p̄ūtatōem q̄ſdam ꝓmiſſiōes fecit de nō vacātibus bn̄ficijſ ⁊ donatōes illoꝝ bn̄ficioꝝ poſuit in manib⁹ quorūdā ut cōferrēt illa cū vacauerint.ꝑuenit h̄ ad noticiā dn̄i pa.vn̄ man.qbuſdaz qtūs hmōi donatōes denūcient irritas et inanes' p̄cipiēdo illi comitiſſe ne de cetero ſimilia attemptare p̄ſumat No.ꝙ ꝓmiſſio vel collatio de beneficio nō vacāte nō tenet. Ne ſe.vacā.aliqd innouet'. Ti.ix.

Ca.Celeſtin⁹ pa

Pauit ille.pa monaſterium glaſtonenſe erexit ecciam cathedralem vniēdo illud eccie batonieū.ut idem eſſet ep̄s vtriuſqȝ p⁹ hec monachi glaſtoneū.cōquerebant' dn̄o Jnno. ꝙ illa vnio vergebat in graue p̄iudiciū monaſterij ſui cū ꝑ illam vnionē ſolueret' religio.elemoſina fraudaret' et hoſpitalitaſ tolleret' vn̄ petebāt ſibi et monaſterio ꝓuideri ſuꝑ his.ꝓpter qð mādauit pa.qbuſdam vt monaſteriū ip̄m ſub prioris regimīe facerent gubernari et epiſcopus certis redditibus eſſet cōtentus vnione manente.⁊ ꝙ ep̄s res monaſterii nō expenderet et ad petitōem bathonieū.ep̄i ꝯfirmauit Jnno. hanc prouiſionem ſuo priuilegio.mortuo bathonieū.ep̄o petebant monachi a dn̄o pa.ut ſtatū monaſterii ſui deberet in meli⁹ releuare q2 tp̄s aduenerat in q̄ illð fieri poterat ſine ſcādalo et h̄ idem petebat bathonieū.eccia et dn̄s rex et alii plures magnates et ep̄i et abbates vt vnione penit⁹ diſſoluta monaſteriū reduceret in ſtatū antiquū.dn̄s pa.cōſiderans ꝙ ſede vacāte nō debet aliqd innouari cū nō ſit qui ius ep̄ale defendat ne pa.viſus ſit plus ꝓuidiſſe ꝑſone q̄ȝ eccleſie ſi mortuo illo ep̄o mutaret ſubito id qð eo viuente cōceſſit et ideo petitionem illoꝝ non potuit exaudire.verūtamen cōcedit illis ut cū eccleſia batoniē. de paſtore fuerit ordinata ius ſuū ꝓſequēdi liberam habeant facultatem interim tamen monaſteriū regatur ſub cura prioris.

No.ꝙ ſede vacante nihil eſt innouādū Jtem tūc eccia caret defenſore et ſic nō eſt q agat vel cōueniat Jtem que cuȝ deliberatōe fcā ſunt nō dn̄t ſubito immutari.

Ca.Collatio pre

Jlla deuotionis.bendaꝝ in eccleſia ſancti leutii ꝑtinet ad ep̄m loci vacante ſede ep̄ali vacauit q̄dam p̄benda in dicta eccleſia ſancti leutii.capl'm illius eccie credēſ collatōem p̄bendaꝝ vacante ſede deuolutam ad ip̄m p̄bendam illam vacantem contulit cuidam clerico.poſtmodū archiep̄us capuan⁹ de mādato dn̄i pa.inueſtiuit magiſtrū.R.de illa p̄benda cui pa.illam p̄bendam cōtulerat et ita orta fuit diſcordia inter mgr̄m.R.et illū cui capl'm p̄bendā illaz cōtulerat.vnde qō ſuꝑ h̄ delata fuit ad ſe. ap.pa.auditis rōibus vtriuſqȝ ꝑtis confirmauit p̄bendam illam dicto magiſtro non obſtante cōceſſiōe ꝑ capl'm alij facta vel cōfirmatione in forma cōi obtenta. q2 nullo iure cauet' ꝙ vacante ſede capl'm fūgatur vice ep̄i in beneficiis cōferendis nec in eo caſu pōt dici ꝙ ptās cōferendi bn̄ficia vel p̄bendas ꝑ ſupioris negligentiam ad capitulū ſit deuoluta cū nullus ſit tūc ſupior q de iure vel facto poſſit p̄bendas conferre.

No.ꝙ collatio que nulla eſt nō impedit ſcðam Jtem qð nō eſt cōceſſum intelligitur ꝓhibitū Jtē ſede vacante ius cōferēdi p̄bendas non deuoluit' ad capl'm Jtē non currit p̄ſcriptio tunc quia cum nullus ſit ibi p̄latus nulla eſt negligentia

Ca.Jnter ep̄m burgeū

Conſtitutis et eccleſiam ſancte Marie de caſtro forti quedam qō vertebat'. ꝓcurator eccie ſcē marie petebat ab ep̄o burgeū.reſtitutōem ſuꝑ libertate libere ſibi eligendi p̄latū in dicta eccia et ſuꝑ terris ip̄ius et rebus alijs qbus eccia fuerat ſpoliata lite.cōteſt.coram Jnno. et poſtmodum factis poſitōibus et reſpōſiōibus ſiue confeſſionibus coram delegatis iudicibus et receptis quibuſdaȝ teſtibus cauſa iteꝝ delata eſt ad ſe.ap.Pa.examinato ꝓceſſu ð poſitōes teſtiū q vacante burgeū.eccia et carente ltimo defēſore recepti fuerant reꝓbauit. No.ꝙ ſede vacante cā tractari non pōt nec teſtes recipi q2 non ē cū q̄ iſta fiāt et altera ꝑte abſite ꝓceſſus cāe null⁹ ē

De his que fiūt a p̄latis ſine conſenſu capituli. C i. Titulus.x.

Ca.Dicitur in h̄ capitulo ꝙ irrita erit e

Jrrita piſcoꝝ venditio vel donatō vel cōmutatio rei eccleſiaſtice abſqȝ cōſilio capl'i. No.ꝙ ep̄us nec vendere nec alienare pōt rem eccie ſine cōſenſu capl'i qð veꝝ eſt de magna re.ꝑuam em̄ ꝑ ſe alienare pōt vt.xij.q.ij.terrulas.

Ca.Quedam abbatiſſa C ij

Continebat' fecit q̄ndam donationē cuiuſdam decime cuidā noie.h.poſtea vo aliq̄ȝto tꝑe elapſo eandem decimā cōceſſit eidem.q̄rebatur q̄ cōceſſio p̄ualeret. rn̄dit pa.ꝙ cōceſſio decime p̄us facta ſi cōuētu ſciente ⁊ non ꝯtradicente fcā eſt tenet ⁊ vȝ ſed ſi ignorante cōuentu aut contradicēte decimā p̄dcō.h.p̄us conceſſit et poſtea de conſenſu capl'i eandē decimā dedit eidem ſecunda donatio dȝ valere et p̄iudicare p̄ori. No.ꝙ q non ꝯdicit cōſentire vr'. Jtem p̄latus ſine conſenſu capituli conceſſionem facere non poteſt C iij.

Ca.Ep̄us vigoriniecū. ſine

Cum nos conſenſu capl'i ſui conceſſit quandam ecciam qbuſdam religioſis ſucceſſor illis donatōnem illā reuocare volebat q̄rit' an poſſit.rn̄dit pa.ꝙ donatio illa de rigore iuris non vȝ quā fecit an̄ceſſor illius capl'o ſuo reclamante niſi capl'm eā ratam poſtmodū hūiſſȝ No.ꝙ p̄latus ſine conſenſu capl'i ſui donatōȝ i dānū eccie facere non poteſt Jtē ratihabitio retrotrahitur et mandato cōꝑatur Jtē ſubſequēſ conſenſus valet Jtem qð ab inicio nō vȝ ex poſt facto conualeſcit. C iiij.

Ca.P̄triarcha hieroſolimitan⁹

Nouit ſine cōſilio fr̄m ſuoꝝ abbates et abbatiſſas et alias eccīaſticas ꝑſonas inſtituebat et deſtituebat.ꝑuenit h̄ ad noticiaȝ

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

domini pa. vnde ſup̄ hoc ſcribit ipſi p̄riarche dicenſ q̄ cū ipē et frēs ſui ſint vnū corp⁹ ita q̄ ipſe eſt caput ⁊ illi mēbra nō deꝫ ipm̄ vti cōſilio alioꝝ omiſſis fratribus ſuiſ in negociis ecc̄ie ſue cū illud ſit cōtra inſtituta ſcōꝝ patrū. vñ p̄cipit ei q̄d de cetero illud nō faciat et tales inſtitutōes et deſtitutiones decreuit carere robore firmitatis.

No. q̄ non decet mēbꝝ a capite recedere nec ecōuerſo Itē p̄lat⁹ negocia ecc̄ie ſue d̄ ꝯſilio fratrū ſuoꝝ facere dꝫ ⁊ p̄cipue hmōi ſpūalia aliter em̄ facta non tenent.

Ca. Predictus p̄riarcha o-

Quanto miſſis fratribus ſuis in cōfirmatōibus et cōceſſionibus et aliis negociis eccleſie ſue vtebaſ cōſilio alioꝝ. Mādat pa. eidē q̄ de cetero id non faciat. ſed de cōſilio frm̄ vel maioris et ſanioris ꝑtis eadem ꝑtractet et diſponet. Preterea idē p̄riarcha in priuilegiis ſuis et aliis inſtrumētis nomina abſētiū frm̄ inſcribi faciebat precipit pa. q̄ h̄ nō faciat q̄ talia munimēta irrita ſunt et falſa et ipſe q̄ōem falſi poterit formidare. No. q̄ prelatus de cōſilio frm̄ ſuoꝝ negocia eccleſie ſue ꝑtractare ⁊ diſponere dꝫ Itē epi p̄nt ꝯferre p̄uilegia

Iteꝫ de falſo teneſ ut h̄ d̄r q̄ nomina abſentiū ſcribit in litteris ac ſi eſſent p̄ntes

Ca. Abbates et cōuen-

Ea noſcitur tus hñt ius preſentādi ī eccleſiis cōtingit aliqñ q̄ ipſi abbates preſentāt ꝑſonas idoneas epis dioc̄. ad eccleſias illas vacantes Et eis receptis ꝑ ep̄um monachi aliqñ añ p̄ntatōem aliqñ pͤ ſt cōtradicūt. q̄riſ an talis inſtitutio valeat. Rñdet pa. q̄ qñ prelati faciūt hmōi p̄ntatōes Intelligendū eſt q̄ fiāt de cōſenſu frm̄ ſuorum ſine q̊ nō valent et ideo ſi cōſtiterit q̄ cōſenſus frm̄ vel maioris ꝑtis nō interuenerit tales inſtitutōeſ dn̄t caſſari niſi ex antiqua et approbata cōſuetudine vel ex aliq̄ ſpāli cōceſſione. abbates ipſi ꝓbauerit q̄ conſenſus monachoꝝ in talibus collatōnibus nō ſit requirendus. No. q̄ abbas ñ pōt p̄ſentare aliquem vel cōferre bñficium eccleſiaſticū alicui ſine cōſenſu capituli.

Item collatio aut p̄ſentatio ſeu electio cōiter ꝑtinet ad p̄latum et capl̄m hoc em̄ eſt ius cōmune niſi aliud in cōtrariū ꝓbetur. a p̄latis Item ex antiqua cōſuetudine vl̄ priuilegio abbas ſolus poteſt cōferre bñficia irrequiſitis monachis.

Ca. Inter cap̄l'ꝫ ſancti ſte-

Cū apl'ica phani ex vna ꝑte et monachos de pratea ex altera q̄ō vertebaſ ſup̄ quadam decima cōpromiſerūt ꝑtes ſup̄ q̄ſtione illa in quoſdā arbitros coram q̄bus ꝓponebant monachi donatōem ipius decime ſibi fcām fuiſſe a q̊dam milite et accedente conſenſu bituricen̄. archiep̄i dioce. ipius cōfirmatam fuiſſe et ad cōfirmandaꝫ cōceſſioneꝫ ſuā inducebāt auctoritatē hieronimi dicentis ſi aliqñ fuerit a laicis que diuini iuris eſſe noſcūtur male detenta ⁊ in vſum tranſierint monachoꝝ ep̄o loci p̄bēte cōſenſum cōſtabūt eis oīa ꝑpetua firmitate ſubnixa. ec ōtrario ꝑs altera rñdebat q̄ cōſenſus epi ſine cōſenſu capl'i nō ſufficiebat Ad h̄ inducebat auctoritatē leoniſ pape dicētis q̄ ep̄us de rebus ecc̄ie quicq̄ꝫ donare vel cōmutare aut vēdere nō audeat niſi ut meliora ꝓſpiciat et de cōſenſu capituli ſui id faciat q̄d nō ſit dubiū eccleſie ꝓfuturꝫ Dubitauerunt iſti arbitri qñ decima teneſ a laico ſi cōferaſ ecc̄ie vtꝝ ſufficiat cōſenſus epi ſine clericoꝝ cōſenſu. ⁊ pa. rñdet q̄ monendus eſt laicus q decimā tenet ut illā reſtituat illi eccl'ie ad quam ſpectat q̄d ſi noluerit et de cōſenſu epi alti eccleſie cōceſſerit valebit donatio. Et auctoritates p̄dicte licet ſint diuerſe nō tñ ſt̄ aduerſe q̄ aliud eſt alienare q̄d ab eccia poſſideſ in q̊ caſu intelligiſ auctoritas leonis et tūc nō ſufficit cōſenſus epi ſine cōſenſu capituli. et aliud eſt ad vſum ecc̄ie reuocare q̄d a laico detineſ. in q̊ caſu intelligitur auctoritas hieronimi et tūc ſufficit cōſenſ⁹ ep̄i q̄ ꝑ vtranq̄ꝫ auctoritatem vtilitati eccleſie ꝓuideſ et h̄ ꝓbaſ ꝑ cōcil'. lat. ſumpto ar. a cōtrario ſenſu in q̊ ꝓhibeſ ne aliq̄ religioſa ꝑſona eccias et decimas de māu recipiat laicoꝝ ſiñ cōſenſu ep̄oꝝ ꝑ q̄d datur indirecte intelligi q̄ ſufficit cōſenſuſ epi ut licitū ſit eccie decimas de manu recipe laicoꝝ. hoc q̄d dictū eſt de illis decimis debet intelligi q̄ laicis in feudū ſunt cōceſſe.

No. q̄ licet cōpromittere in arbitros d̄ rebus ſpūalibus Item ille pōt iura diſtiguere qui pōt conſtituere Itē ſicut ad cōſultatōem iudicū rñdet pa. ita et arbitroꝝ. Item ar. a cōtrario cōſenſu bñ vꝫ Iteꝫ decime date laicis in feudū p̄nt reuocari.

Ca. Queſiuit archi. metē.

Tua nup̄ vtꝝ ep̄s ſiue electus de cōſenſu archidi. tantū ſine conſenſu capituli poſſit cōferre ꝑpetuo vacantem eccleſiam baptiſmalem alicui mōaſterio vel alteri eccleſie que habent ius p̄onat⁹ in illa eccleſia vacāte Et rñdeſ q̄ non pōt auctoritate leonis pa. q̄ cōceſſiones eccleſiaꝝ vacātiū ꝑpetuas non eſt dubiū ad alienatōnes ꝑtinere. No. q̄ p̄latus ſine cōſenſu capituli ſui bona eccleſie tꝑalia vel ſpiritualia non poteſt alienare Iteꝫ donatio epi cū cōſenſu archidi. non valet. Item ꝑpetue donationes nomine alienatōis cōtinētur.

Ca. Ep̄us elien̄. fecit taleꝫ

Paſtoral' queſtōem dño pa. Parrochie auctoritate dioniſii fuerūt limitate et diſtincte ut ꝓuentus cuiuſlibet ꝑrochie in vſus cederent miniſtroꝝ. queſiuit vtruꝫ liceat ep̄o ſine auctoritate pa. vel ſine conſēſu capituli ſui cōferre viris religioſis obuētiones alicuius ꝑrochialis eccleſie reſeruata ſuſtentatione vicarii Secūdo fecit aliaꝫ queſtōem lateran̄. concil'. ꝓhibet nouā pēſionem imponi eccleſiis vel veterem augeri. queſiuit ep̄us elien̄. vtꝝ ep̄us poſſit religioſis locis totam eccleſiam uel de nouo cōferre aliquam portionem de cōſenſu patroni Ad h̄ rñdit pa. q̄ ep̄s nec primū nec ſcōm facere pōt ſine licētia pape p̄ter capituli ſui volūtatē ſalua cōſtitutōe canonica q̄ dicit q̄ ep̄us pōt cōferre piis locis quinquageſimam portōem. No. q̄ ep̄us nec eccleſiam pōt dare monachis nec penſionem augere ſine cōſenſu capituli ſui Itē centeſimam vel quinquageſimam portōeꝫ poteſt dare piis locis ſine conſenſu capituli ſui ut hic ꝓbatur.

Ca. Satutum fuit in

Et ſi membra concil'. generali quod habetur infra de accu. ſicut olim. q̄ metropolitani ſingulis annis debeant ꝓuinciale concilium celebrare Archiep̄us ſenonen̄. et ſuffraganei eius ad conciliū illud nō recipiebant ꝓcuratores et nūcios capitulorum cathedraliū eccleſiaꝝ ſenonen̄. ꝓuincie depoſuerunt ſup̄ hoc coram dño papa queſtionē Scribit dñs pa. archiep̄o et ſuffraganeis eius dicens q̄ capitula p̄dcā ad hmōi concilia debeant inuitari et eoꝝ nūcii ad tractatum admitti et p̄cipue ſup̄ his que contingūt ipa capitula. Et hec eſt ratio. q̄ cū archiep̄us et epi ſint vnū corpus cum capitulis ſuis et ipſi caput ſine membris ſuis talia uel alia facere non debent.

Nota q̄ omnes tangit ab omnibus debet tractari. Iteꝫ non debet caput a mēbris recedere. nec membri a capite.

De his que fiunt a maiori parte capituli. Titulus. xi.

Caſus.

Cum in cunctis In quibuſdam eccleſiis minor ꝑs clericoꝝ non ſecundum ratōem. ſed ꝓpria voluntate potius impediebant eccleſiaſticam ordinationem quod graue et dignum erat rep̄henſione cum in ordinationibus eccleſiaꝝ ſemꝑ debeat p̄ualere q̄d a maiori et ſaniori ꝑte capituli fuit ordinatum. ideoq̄ꝫ ſtatuit concil'. lateran̄. vt niſi a pautioribus et inferioribus aliq̄d rationabile obiectum fuerit et oſtenſūm ap. re. preualeat et ſuuꝫ conſequaſ effectum quod a maiori parte capituli fuerit ordinatū. non obſtante ſi aliquis dicat ſe iuramento aſtrictum ad ſeruandam eccleſie ſue conſuetudinem quia non ſunt dicenda iuramenta. ſed potius ꝑiuria ſiue temeraria iuramenta que in damnum eccleſie et contra ſcōꝝ patrum veniunt inſtituta. et ſi aliquis conſuetudines que nec ratione iuuantur. nec canonicis conſonant inſtitutis iurare preſumpſerit a ꝑceptione dominici corporis donec penitentiam egerit ſit penitus alienus Nota q̄ i maiori et ſaniori parte capituli reſidet poteſtas capituli. Item vt contradictio minoris partis capituli valeat duo ſunt neceſſaria ſcilicet q̄ rationabile quid obiiciatur et probetur.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

Item iuramenta cōtra vtilitatem eccleſi
aſticam p̄ſtita nō iuramēta ſed potius ꝑiu
ria vel temeraria iuramenta dici debent ⁊
ideo nō ſunt ſeruāda Itē ſiqs iurat ſerua
re cōſuetudinē eccie nō aſtringit̄ ad illicita
ſub tali eñ iuramento nihil niſi licitū ꝯpre
hendit̄ Itē q cōſuetudinē illicitā iurat ſ-
uare donec egerit pñiam a ꝑceptione cor-
poris chriſti debet abſtinere.

Ca. In eccia claremonteñ

Queſiuit obſeruabat̄ vt ſi aliqs pro-
chianus penſionem debitam eccie nō ſol-
ueret vel clericus aliqs delinq̄ret. aliqs de
canonicis etiam minimis interdicebat ec-
cleſiam ſine cōſenſu ep̄i et alioꝝ canonico-
rum. q̄ſiuit ep̄us an h̄ fieri deberet. Rñdit
pa. ꝙ interdēm in aliq̄ eccia ꝑ aliquē de ca
nonicis poſitū ſine cōſenſu ep̄i ⁊ fratꝝ ſuo
rū obſeruari nō debet nec ſuſtineri vt ab a
lijs obſeruet̄. ſed ſi aliqs deliq̄rit ip̄e puni-
atur qꝛ peccata ſuos actores tenere debēt
nec pena dꝫ vlterius ꝓtrahi q̄ꝫ delictū fue
rit in cōmittente reꝑtum No. ꝙ excōica-
tio ⁊ interdēm fieri dūt d̄ cōſenſu ep̄i ⁊ ca
pituli Itē ille q peccat ſolus puniri dꝫ et
nō illi q nō peccauerūt Itē pēa dꝫ ſuoſ ac
tores tēre It pēa ñ dꝫ excedere delictū.

Ca. Pater cuiuſdā canonici

Ex ore . auguſteñ. b. noie accedens ad
do. pa. impetrauit litteras ab eodē ad de-
canū et caplm̄ auguſteñ. qb⁹ decano ⁊ ca-
pitulo mandabat̄ vt dictū. b. filiū ſuū infra
ſpaciū tp̄is vnius menſis eligerent et aſſu
merent in p̄poſitū et in ſignū inueſtiture ſi
bi anulū aureū deſtinauit executoribus ſu
per h̄ deputatis. executores caplm̄ memo
ratū monuerūt vt mandatū aplicū adiple-
rent. caplm̄ licet literas recepiſſent audito
ꝙ. E. p̄poſitus ip̄oꝝ eſſet electus et cōfir-
matuſ in ep̄m brixieñ. infra terminū in q̄ d̄
bebāt executoribus rñdere. b. tūc eoꝝ de-
canū in p̄poſitū elegerūt cui dictus. b. re-
uerentiam exhibuit tanq̄ꝫ p̄poſito. tandē il
le. b. fuit mortuus eo mortuo caplꝫ ſtatim
elegit in p̄poſitū iſtū cui pa. ſcribit dicto. b
appellante prius ne ad aliq̄ꝫ aliaꝫ electōem
ꝓcederent cū ad ip̄m dicta p̄poſitura ſpe
ctaret. e ſic orta fuit cōtrouerſia inter ip̄m
b. et iſtum p̄poſitū. delata fuit cā ad Cele.
pa. coram q̄ multa obiecta fuerūt ꝯtra iſtū
b. ita ꝙ Celeſtinus caſſauit inueſtiturā de
ipſo. b. ad vltimū delatu eſt cā iteꝝ ad dñꝫ
Inno. coram q̄ iſta et alia allegata fuerunt
Pa. v̄o ſuꝑ h̄ ita duxit ſtatuendū qꝛ cōſti-
tit ei ꝙ p̄fatus. b. nō fuit inueſtitus de dcā
p̄poſitura q̄ꝫuis mandatū fuiſſet ut de ea i
ueſtiretur et ſi etiam inueſtitus fuiſſet illa
inueſtitura caſſata fuit ꝑ celeſtinū. et ſi etiā
caſſata nō fuiſſet tñ ꝓpter h̄ ꝙ dicto. b. re-
uerentiam exhibuit tanq̄ꝫ p̄poſito iuri ſuo
renūciaſſe videt̄. pa. cōſiderāſ ꝙ ip̄e. b. ap-
pellare non poterat vt ꝑ appellatōem ip̄i⁹
ordinatōem eccie impediret et intelligens
ꝙ a maiori ꝑte capli electus fuit iſte in p̄-
poſitū electōem ip̄ius et ordinatōeꝫ aucto
ritate aplica cōfirmauit et dicto. b. ſilētiuꝫ
impoſuit ſuꝑ p̄a p̄poſitura No. ꝙ ip̄o fa
cto renūciat qs iuri ſuo vt iſte obedientiā
faciendo dicto. b. Itē tacite renūciat qs
iuri ſuo Itē ñ vꝫ appellatō niſi interſit illi⁹
q appellat It electō maioriſ ꝑt capli vꝫ.

Ca. Archiep̄us rothomageñ

Ex ꝑte cū fabrica eccleſie ſue reſtau-
ratione indigeret habuit tractatū cū fratri
bus ſuis vt quilibet eoꝝ cū ipſo archiep̄o
aliquam portōem redditūū ſuoꝝ taꝫ pio ⁊
neceſſario oꝑi deputaret qd̄ ip̄i facere no-
luerūt. vnde ipſe ſignificauit h̄ dño pa. Su
per hoc ſtatuit pa. vt ſi aliqui cōtradixerīt
ſtatutis illius archiep̄i et maioris partis
capli et ſanioris obtineat ſententia plimo
rum No. ꝙ ſñia maioris et ſanioris ꝑtis
capli p̄ualet Item in iſto caſu non tenen
tur niſi maior et ſanior ꝑs conſentiret.

Ut eccleſiaſtica beneficia ſine dimi nutione conferantur. Titulus. xij.

Ut plene in-

I noſtrum telligas hanc
decretalem. ſic pone caſum ali-
ter ñ plene intelligeres eā. Ca.
Intellexit dominus pa. ꝙ cancellaria me-
diolañ. eccleſie vacauerat vltra annum. et
ſic poteſtas conferendi cancellariam deuo
luta fuerat ad pa. vnde ip̄e mādauit archi
ep̄o mediolañ. vt ip̄am conferret cuidā. b.

ſubdiacono ſuo et ſi poſt receptōem man-
dati ſui in cōtrariū faceret illud caſſauit. ar
chiep̄s receptis litteris rñdit ꝙ cācellariā
nō cōtulerat qꝛ ꝓpter grauamina debito-
rum retinuerat fructus ip̄ius de q̄ rñſione
fcm̄ fuit publicū inſtrm̄. viſis lr̄is die ſequē
ti rñdit ꝙ mandatū dñi pa. nō poterat adi
plere qꝛ reſeruatis ſibi ꝓuētibus iaꝫ. x. mē
ſibus elapſis cōtulerat eā cuidā. b. noie et
de hac rñſione fcm̄ fuit publicū inſtrm̄. iſta
relata ſunt do. pa. et inſtrā oñſa. Pa. vero
intelligēs varietatem huius rñſioniſ ſtati
mādauit archiep̄o ut ad pñtiaꝫ ſuā mitte-
ret ꝓcuratorem idoneū oñſurus ꝙ ip̄e cā
cellariam ip̄am cōtuliſſet ꝑſone idonee. et
mō canonico et tp̄e ſibi cōpetēti et ideꝫ. b.
veniret et defēderet ius ſuū ſi vellet. acceſ
ſit ꝓcurator archiep̄i et ille. b. q ꝓduxerūt
duos teſtes in pñtia pa. q iurati dixerūt ꝙ
paꝝ poſt mortem cancellarii archiep̄s cō-
tulit cācellariā dcō. b. reſeruatis ſibi ꝓuē-
tibus ⁊ illū inueſtiuit de cancellaria ꝑ libꝝ
p̄cipiens ꝙ illud eſſet ſecretū et vn⁹ teſtis
adiecit ꝙ poſt mādatū dñi pa. eo vidente
tradidit ei ſigillū alter dixit ſe h̄ audiuiſſe ⁊
ꝓcurator h̄ idem cōfeſſus fuit. pa. h̄ intelli
gens mādauit qbuſdam ꝙ ſi poſt fm̄ man
datū ꝑ qd̄ totū negociū reuocabat̄ ad curi
am ei tradidit ſigillū talē traditōem decer-
nerēt eſſe nullam et inhiberent illi. b. ne ſi-
gillo vlterius vteret̄ qd̄ totū fcm̄ fuit et ꝓ-
hibitus fuit vti ſigillo ꝑ h̄ intellige illā. ē. d̄
appel. vt noſtrū. que eſt ꝑs iſtius et illā de
bes h̄ legere in prin. qꝛ p̄cedit iſtam. utptꝫ
in antiq̄ cōpilatōe. Ab iſto loco in antea
hēs in littera que p̄cedūt ſunt in ꝑte deci-
ſa. Poſt multas allegatōes et executiōes
ip̄ius archiep̄i. vltimo ꝓponebat dcūs ar
chiep̄us ꝙ cū nullus debeat ſine accuſato
re damnari nec aliqd ſit actū in dcō nego-
cio in forma iudicii teſtes cōtra ip̄m recep
ti nō debeant ei p̄iudicare. qꝛ hec allegatō
ꝑſonam dñi pa. tangere videbat̄ apti⁹ vo-
luit exprimere cām q̄re mandauit inq̄ri de
p̄dictis ne aliqs crederet ꝙ in facto iſto ꝑ
peram ꝓceſſiſſet. p̄ſertim cū rō aſſignanda
illi⁹ inq̄ſitōis debeat eſſe poſteris ꝓfutu-
ra cū eñ ſit cautū in iure ꝙ actore non ꝓ-
bante reus debeat q̄ꝫuis nihil ꝓhet abſol-
ui videri poterat ꝙ pa. malitioſe impoſuiſ
ſet onus ꝓbandi archiep̄o ſuꝑ p̄dcis trib⁹
articulis videlicet ut ꝓbaret ꝙ p̄dcām cā-
cellariaꝫ ꝑſone idonee mō canonico ⁊ tp̄e
cōpetenti donaſſet Cā v̄o inq̄ſitōis eſt cū
eñ donatio fuiſſet occultata ꝓpter qd̄ nō
carebat ſuſpitōe et elapſo anno nullus cā-
cellarius appareret merito credebat̄ ꝙ ad
pa. eſſet donatio deuoluta fm̄ lat̄. cōcil̄. et
iō illā poterat ſine culpa ꝯferre qꝛ pa. d̄ oc
cultis diuinare nō p̄ōt et p̄ſumptio erat ꝓ
pa. cū ip̄e p̄ma vice rñderet ꝙ cācellariā ñ
cōtulit vnde nō fuit grauamen ſed gr̄a qd̄
ei cōceſſit facultatem ꝓbādi ꝓ ſe. Item ꝙ
de mō canonico fidem ſibi fieri mandauit
ip̄e archiep̄s dedit cām illi mādato qꝛ mā
dauit ꝑ litteras et ꝓbauit ꝑ teſtes ꝙ retē-
tis ſibi ꝓuentibus officiū illud cōceſſit. vñ
pa. cōtra talem conceſſionem fuit merito
ſuſpicatus et ideo pa. ex officio ſuo illā inq
ſitionem cōmiſit faciendam cum ad ipſum
ꝑtineat de ſubditoꝝ exceſſibus inq̄rere ve
ritatem Omnibus p̄dictis diligenter exa-
minatis papa inuenit archiep̄m culpabileꝫ
in tribus circa contrarietatem reſponſi cū
nulli debuerit ex certa ſcientia contraria
reſpōdere circa carnalitatē animi qꝛ nō de
buit cum affectu carnali cōmittere illud of
ficiū et circa inhoneſtatem facti. qꝛ ex pa-
cto vel aliqua cōuentione cōmittere nō de
buit nudum officium et retinere ꝓuentus
cū h̄ in lateranī. concil̄. ſit ꝓhibitum et in a
lio canōe reꝑitur ꝙ eccleſiaſtica beneficia
ſine diminutione ſunt conferenda. vñ cir-
ca hoc eſt diſtinguendum vtrum ille q dat
beneficium ſp̄ūale ꝑcipiat ꝓuentus añ do
nationem ſi enim non ꝑcipit ꝓuentus añ
donationē ſed alius et ex donatiōe conſe
quitur vt ipſe fructus ꝑcipiat ſimonia cō-
mittitur. ſi vero ante donationem percipit
ipſe ꝓuentus hoc diſtinguendū eſt vtrum
cōſtituat ante donatōem ut ex cā neceſſa-
ria retineat ꝓuentus. iſtud licitū eſt an cō-
ueniat cum eo q accipit beneficiū vel cum
alio mediatore ut retineat ꝓuentus et cō-
cedat bñficiū iſtud qdem nō licet ne aꝑiat̄
uia illis q p̄uitatem ſuam ſtudent palliare.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ex hac decre.no.ꝙ nullus debꝫ ſine ac
cuſatore damnari. Jtē cū aliq̄ pſumptio
apparet ꝯ aliquē dꝫ ſe excuſare ⁊ reddere
rōem ſup h̄ vt fecit h̄ dñs pa. Jtē actore
nō ꝓbāte reus q̄uis nihil ꝓbet dꝫ abſolui
Jtem qñ pſūptio eſt ꝯ reū onus ꝓbandi
transfert in eū ut hic erat ꝯ archiepm et iō
pa.impoſuit ei onus ꝓbādi ſup trib⁹ arti-
culis p̄dictis Jtē tria ſunt cōſiderāda in
collatōne bñficii pſone idoneitas modus
canonic⁹ et tps cōpetēs Jtē occulta do
natio nō caret ſuſpitōe q̄re nō dꝫ valere
Jtē nemo diuinare tenet. Jtē ſupior ex
officio ſuo dꝫ ingrere de inferioꝝ exceſſib⁹
Jtem ꝯria ꝓponēs nō eſt audiendus
Jtē carnalitas dꝫ attendi in bñficiis confe
rendis. Jtem in ſpūalibus oīs pactio et
cōuentio illicita dꝫ ceſſare Jtē bñficia in
tegra cōcedi dñt Jtem ſi ecclia eſt onera
ta debito vel ꝓpter aliā iuſtā cām ⁊ hone-
ſtam pōt epūs ad tps ꝓuent⁹ alic⁹ digni-
tatis vel p̄bende licet illā cōferat retinere.
Jtē nemini apienda eſt via malignandi.

De rebus ec.alie.vel non. Ti.xiij.

Ca.Dicit in hoc
On liceat capitulo ꝙ epūs
vel abbas q p̄eſt pluribus eccle-
ſiis nō debet terras vnius eccie
vertere ad aliā et ſi fuerint mutande ex cā
iuſta cū volūtate ambaꝝ ptiū fiat No.ꝙ
abbas vel epūs nō pōt rem vnius eccie ap
plicare aliJ q̄uis ambe ſint ſue ſine iuſta cā
Jtē ſi epūs uel abbas voluerit res vni⁹
eccleſie pmutare cū rebus alterius eccleſie
pmutatio dꝫ fieri de cōſenſu ambaꝝ ptiū.

Ca. Olim quidam petebant
Qui res.a regibus res eccie et obti-
nebant aliqñ q2 iſtud iniquū erat ſtatuit cō
cil.lugd.ꝙ illa que ſic tradūtur irrita ⁊ va
cua habeant et illi excludant a cōione [illegible]
[illegible] rapiūt bona ipſius No.ꝙ
hic nō excuſat aucto[illegible] Jtem
nō valet cōceſſio laici fact[illegible] de re eccle[illegible]
ca q2 ꝓ non dato habet Jtem p̄textu lai
ce donationis vel conceſſionis vſurpans
ſibi rem eccleſie excōmunicandus eſt

Caſus.Statuit concil.to-
Cōſenſus.letañ.ꝙ ſacerdotes q aut
bona ſua relinquūt eccleſiis aut aliqua p̄-
dia vel familias eccleſie ſue acquirunt poſ
ſunt aliquos de ſeruis eccleſie tradere lib
tati ſm q̄titatem bonoꝝ que contulerunt
eccleſie ſm ꝙ canones dicunt ita tamē vt
cum peculio et poſteritate ſua maneant in
ſeruitio eccleſie.vtilitatē eccleſie ſm ꝙ po
tuerint ꝓſequentes. Nota hic duos ca-
ſus in quibus ſacerdos poteſt manumitte
re ſeruum eccleſie ſcꝫ cum bona ſua relin-
quit eccleſie aut aliqua p̄dia eccleſie acqui
rit que duplum valeant q̄ ſeruus. Jtem
poſteritas manumiſſi licet ſit ingenua de-
bet eſſe obnoxia eccleſie et p̄ſtare operas
impoſitas tpe manumiſſionis.

Caſus.Jn capitulo iſto dici-
Epi qui.tur contrarium eius quod di
citur in p̄cedenti videlicet ꝙ epiſcopi q ni
hil de ſuo conferunt eccleſie libertatem ſer
uis eccleſie dare non poſſunt q2 iniquū eſt
vt qui res ſuas eccleſie non cōtulit damnū
inferat eccleſie et ſucceſſor illius qui h̄ fece
rit illos ad ius eccleſie reuocabit. Nota
ꝙ p̄latus qui nihil de ſuo dedit eccleſie vl
acquiſiuit ſeruis eccleſie libertatē dare nō
poteſt Jtem ſucceſſor reuocare poteſt et
debet ꝙ anteceſſor male alienauit.

Caſus. Quia prelati et
Nulli liceat.clerici eccleſiarum indif
ferenter obligabant res eccleſie mobiles ⁊
immobiles ꝓpter quod damna multa ꝓ-
ueniebant eccleſiis.ſtatuit concil.ꝙ de ce
tero nullus debeat alienare rem immobi-
lem eccleſie ſue ſiue agrum ſiue ruſticū mā
cipium nec pignori obligare.et alienatōis
verbum continet conditionem pmutatio
nem venditionem donatiōem et emphite-
oticum contractum ppetuum et ideo om-
nes ſacerdotes abſtineant ab huiuſmodi
alienatione quod niſi fecerint penas con-
ſtitutionis leonine poterunt formidare.
Nota ꝙ nullus debꝫ alienare res eccleſie
immobiles et eſt ſententia generalis. fallit
enim in caſu vtilitatis. Jtem verbo alie-
nationis continetur omnis alienatio que
transfert dñiū utputa venditio et omnis il
la p quam res obligat Jtē alienāti illicite
res ecclie pena cōſtitōis leonine infligitur

Ca.Qr p̄la
Si quis preſbiterorū.ti eccleſiarū
frequenter alienabāt bona ecclie et alij ſb
ſcribebant in damnū eccleſie ſtatuit ſima-
chus pa.ꝙ ſi aliqs p̄ſbroꝝ vel aliqs alioꝝ
ſubſcripſerit alicui alienanti p̄diū eccleſie
excōicetur niſi forte et alienator et q acce-
pit p reſtitutōꝫ ſibi celeriter ꝓſpexerint ꝙ
ſi nō fecerint inſtrumentū inde cōfectū nō
valebit p̄ter penam quā pp h̄ ſuſtinebūt et
licitū erit qbuſlibet eccleſiaſticis pſonis ꝯ
dicere et male alienata repetere cū fructi-
bus. No.ꝙ q alicui cōtractui ſubſcribit
vr illi cōſentire Jtē fallit h̄ regla illa nēo
pōt venire ꝯtra fcm̄ ſuuꝫ q2 vt h̄ dr alienator
pōt repetere alienata. Jtem ubi non
vꝫ alienatio nec ualet inſtrm̄ de ea cōfectū
Jtē res male alienata cū fructib⁹ peti pōt.

Ca.Quidam de ſiluis ec-
Ad aures.cl eſiaꝝ fecert terras arabi
les illas extirpādo.q̄rebat utrū terre ille a-
rabiles facte poſſent ſub annua pēſiōe con
cedi hr̄ditario iure tenēde illis uel hr̄dibus
eorū q labore ſuo illas extirpauerūt Et rñ
dit pa.ꝙ bñ poſſunt illis concedi niſi forte
poſſint aliJs ad maiorē utilitatē eccie con-
ferri ſub eodē onere et labore No.ꝙ ec-
cleſia utilitatē ſuā ſp facere debet et res ſu
as meliorare debet.

Ca.Archieps rauen̄. recepit
Ut ſup.quaſdaꝫ poſſeſſiones ſiue red
ditus a rege aut etiam aliūde ex certis lo-
cis in recōpēſatōeꝫ decimarū ſb̄tractarum
et redditus illos ſiue poſſeſſiones retinuit
ad uſum ſuū q̄uſqꝫ diē clauſit extremū.q̄ſi-
uit ſucceſſor illius utrū reddit⁹ illi ſiue poſ
ſeſſiōes intelligant ad menſam archiepi p-
tinere. Jtē cū ip̄e archieps teneat iuramē
to fidelitatis ꝙ fecit ap.ſe. ſcꝫ nō alienare
de nouo.q̄ſiuit utrū de redditib⁹ illis poſ-
ſet fieri cōtractus cuiuſlibet alienatōis. rñ
dit pa.ꝙ ſiue intelligant de mēſa archiepi
ſiue nō.non dñt alienari.Cōcedit tam̄ pa.
archiepo ut ipſe de cōſilio ⁊ aſſenſu fratrū
ſuorū uel maioris ptis poſſit alienare poſ-
ſeſſiōes ecclie ſue minus utiles ul cōmuta
re ꝓ aliJs utiliorib⁹ habēdis Nota ꝙ ar-
chiepi ⁊ epi iuramēto tenent nō alienare d
nouo poſſeſſiones eccleſie Jtem p̄lati ec
cleſiarū poſſeſſiōes min⁹ utiles alienare ul
ꝯmutare pñt ꝓ utiliorib⁹ d ꝯſēſu frm̄ ſuoꝝ

Ca.Quidā de canōicis
Ad audiētiā exoñ.eccie q̄dā p̄dia ip
ſi⁹ eccie aliJs frib⁹ icōſultis locauert ippe
tuū in dānū eccie.ꝑuenit h̄ ad noticiā do-
mini pa.unde mandat exonen.epō.qtūs ſi
eſt ita locatōes illas ſtudeat reuocare. Si
vo nō poſſint reuocari niſi pecunia ind re-
cepta reſtituat cōpellat locatores ad pecu
niaꝫ reſtituēdā cōductorib⁹ No.ꝙ male
alienata in dānū eccie ſunt reuocāda Jtē
cōductores habent actōeꝫ cōtra locatores
ad p̄cium repetendum.

Ca.Queſiuit archi-
Poſſeſſiones.epūs iſte utrū poſſet
alienare poſſeſſiōes ad mēſaꝫ ſuā vel capli
ptinētes.rñdet ꝙ nō Jtē q̄ſiuit vtꝝ poſ
ſet eccias in qb⁹ monachi eſſe cōſueuerūt
cōcedere clericis vel laicis.⁊ rñdet ꝙ non
No.ꝙ eps poſſeſſiōes ad mēſaꝫ ſuā vel
capli ptinētes als nō pōt Jtē eccie regu
lares amplius ſeculares eē nō debēt ſed re
formari debēt p homines eiuſdem religio
nis que prius ibi fuerat

Ca.Monaſteriū cuſiñ.
Ad noſtram.grauatū erat onere ma
ximo debitoꝝ pp ꝙ abbas et cōuent⁹ eiuſ
deꝫ tali neceſſitate ducti quandam villam
ſuam cōceſſerūt in feudū cuidam laico tali
cōditōne appoſita ꝙ idem laicus ſolueret
octuaginta li. ꝓ qbus villa ip̄a erat obliga
ta qd ip̄e nō diſtulit effectui mācipare Ui
dentes monachi ꝙ monaſteriū ex tali con
tractu enormiter eſſꝫ leſum.ſupplicarūt hu
militer do.pa.vt feudū ip̄m faceret ad mo
naſteriū reuocari cū idē laic⁹ p̄mo āno de
redditib⁹ ip̄i⁹ feudi ultra ſūmā pcepit quā
pſoluit ⁊ poſtmodū ēt p plēs an.pcepit fru
ctus ei⁹.vnde mādat pa.qbuſdam qtūs ſi
p̄dictū mōaſteriū pp h̄ inuenerint enorme
diſpendiū incurriſſe cōpellāt dictū laicum
vt p̄dictū feudū liberꝝ et quietum dimittat
monaſterio p̄dicto.recepta p̄us pecunia a
monachis quam ꝓ vtilitate monaſterij ꝓ
p̄dcō feudo dicit expēdiſſe cū fructus pce
pti ſibi debeāt ſufficere pro labore

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

ꝗtitate pecunie quo defūcto relicta illius
ꝯ illā venditionē venire pſūpſit allegās ꝙ
domus illa ſibi donatiōis titulo aſſignata
nō potuit alienari ꝗuis ipā conſenſerit.
Predicta.b.rn̄debat ꝙ.xxx.annis ꝯſtante
illoꝝ matrimonio bona fide et iuſto titulo
domuꝫ illā quiete poſſedit. ⁊ in cōes vſus
viri et vxoris p̄cium domus eſt conuerſū.
et tpe venditōis tantum habebat in bonis
maritus illiꝰ mulieris ꝙ ſibi cōſulere pote
rat. Judex q de hoc cognoſcebat cōſuluit
dn̄ꝫ pa. qd iuris eſſꝫ. ⁊ rn̄dit ſi p̄dicta vera
ſūt dicta.b.ſup domo p̄dicta nō dꝫ vlteriꝰ
fatigari. Nota ꝙ iure empt̄. pōt allega
ri p̄ſcriptio. Jtē nota ꝙ ſi res donata in
donationē ꝓpter nuptias ſi ꝯſtante ma-
trimonio alienet̄ de ꝯſenſu vxoris ſoluto
matrimonio tenet alienatio. cū donatio ꝓ
pter nuptias ſoluto matrimonio ad virum
vel eius heredes debeat redire niſi ꝯſuetu
do vel pactū aliud inducat. infra de dona
tio. inter virum et vxorem capi. vltimo.

Caſus. Quidaꝫ laicus

Ad noſtram. R. noie quādā quanti
tatem pecunie mutuo accepit a quodā vſu
rario. M. nomine. creditor ille ne poſſet p
canonem ꝯtra vſurarios editum in poſte-
rum ꝯueniri recepit ab illo domus q̄ſdam
et oliuas titulo emptionis cum in veritate
cōtractus vſurarius eſſet. ꝙ cōtractus vſu
rarius eſſꝫ patet ex eo ꝙ eſt in inſtrumen-
to venditionis exp̄ſſum vt qn̄cūqꝫ a ſeptē
nio vſqꝫ ad nouenniū debitor ſolueret cre
ditori. lx. vncias carenoꝝ q̄ vix dimidiā iu
ſti p̄cij ꝯtingebant creditor domos et oli-
uas reſtitueret debitori. Conſultus papa
an creditor compelli debeat ad reſtituen-
das domos et oliuas. Rn̄det pa. q꞉ fraus
et dolus alicui patrocinari nō debent: mā
dat quatinus non obſtante p̄dicto inſtru-
mento ꝯfecto in fraudem canonis ꝓmul-
gati ꝯtra vſurarios compellat p̄dictū cre-
ditorem p penā in cōſilio lateran̄. ſtatutaꝫ
contra vſurarios ad reſtituendas domos
et oliuas ei ad quem debēt hereditario iu
re deuolui cū debitor ſit viā vniuerſe car-
nis igreſſus. Ex hac decre. nota ꝙ ex for
ma ꝯtractus apparet qn̄qꝫ an ꝯtractus ſit
vſurarius: ⁊ ex p̄cio apparet an cōtractus
ſit vſurarius an vera ſit venditio. Jtem
fraus et dolus nemini debent patrocinari
Jtem potius cōſideraꝛ qđ agiꝛ ꝗ̄ quod
ſimulate concipitur. Jtem ſicut ille q de
dit vſuras poteſt repetere ⁊ agere ꝯ vſura
rium: ita et eius heredes.

Caſus. Monachi ſācti

Cum cauſa. martini de monte vendi
derūt q̄dam accaſamenta.f.et.r.ciuibꝰ vi-
terbien̄. in qua venditiōe dicebant mona-
chi ꝙ monaſterium deceptum erat vltra
dimidiam iuſti precij. cauſa ſuper hoc de-
lata eſt ad dn̄m pa. Quia conſtitit dn̄o pa.
monaſterium deceptū fuiſſe in illa vendi-
tione vltra dimidiam iuſti precij ſentētiā-
do decreuit vt p̄dicti ciues aut recepto p̄
cio reſtituant poſſeſſiones. aut ſuppleant
ꝗtum conſtiterit iuſto p̄cio defuiſſe tem-
pore venditionis. Nota ꝙ in optione
emptoris eſt aut p̄cium recipere et rem re
ſtituere. aut ſupplere iuſtū p̄cium. Jtē in
ꝯtractibus initium eſt ſpectandum.

Caſus. Aliqs vendi

Si venditori. dit rem ſuā titio. mo-
uetur queſtio titio de re illa ſibi vendita.
Dicitur hic ꝙ ſi titius non denunciauerit
venditori iudicio inſtituto contra ipm̄ vt
rem ſibi venditaꝫ defendat. vel ſi titius cō
tumaciter ſe abſentauerit tpe ſententie. vl̄
per iniuriam iudicis ſentētia lata fuerit cō
tra ipm̄. contra ſuū venditorem de euictio
ne agere non valebit. Nota hic tres
caſus in quibus venditor non tenetur de
euictione. ſ. ſi non denunciauerit emptor
venditori vt rem ſibi venditam defendat.
vel ſi contumaciter ſe abſentauerit tpe ſen
tentie. vel ſi p iniuriā iudicis ſn̄ia lata fue-
rit contra ipſum.

De locato et conducto.
Titulus. xviij.

Caſus.

e **Ex reſcripto** Dicitur
hic ꝙ nullus ſcolaris nullꝰ
magiſter ꝯducat hoſpiciuꝫ
alioꝝ̄ īfra tps ꝯductiōis ſine licētia iqlini.

niſi p̄us tps ꝯductiōis elapſū fuerit: q ꝯ fe
cerit excōicatōem incurret Nota ꝙ trā-
ſcripto crediꝛ ſine originali. Jtē nota ꝯ
ſupbiā ⁊ elatiōeꝫ ſcolariū qui volūt appeꝛ
potētes in pecunia. Jtē vnꝰ legatꝰ p̄t ſta
tutū alteriꝰ ꝯfirmare. Jtē ſtatutū legati
ppetuū ē lꝫ eiꝰ iuriſdictio ſit tpalis. Jteꝫ
nota ꝯ fraudes ⁊ deceptiōes mercatoruꝫ.

Ca. Quidam epi ſta

Veſtra nobis. tuerunt ꝙ nullus de
beret locare fructꝰ decimaꝝ ſuaruꝫ ad fir-
mā niſi parrochialibus pb̄ris ꝓpter iſtud
ſtatutū eccie nō modicū ledebāꝛ. Vn̄ mo-
nachi petierūt a dn̄o pa. ſup hoc ſibi ꝓui-
deri. Sup hoc reſcribit pa. monachis illis
ꝙ nō obſtāte ꝯtrario ſtatuto ep̄oꝝ poſſint
locare fructꝰ decimaꝝ ſuaꝝ pſonis illis cū
qbꝰ ꝯditiōeꝫ eccie poterūt facere melioreꝫ
ita tn̄ ꝙ iſta locatio nō extēdaꝛ ad feudū l̄
alienatōꝫ. No. ꝙ fructꝰ decimaꝝ ⁊ aliaꝝ
reꝝ ſpūaliū pn̄t locari et vēdi ⁊ obligari. lꝫ
res ex qbus ꝓuētus tales pcipiūꝛ alienari
nō pn̄t. Jtem iſti ꝓuentus nō pn̄t dari ī
feudū vel alienari ppetuo.

Caꝰ. Ecce locaui alicui p̄-

Propter. diū meū ꝓ certa pēſiōe an
nuatim reddenda. ſterilitas magna cōtigit
et ſic magnū damnū dedit cōductori ſine
culpa ſua vicio tn̄ ipiꝰ rei ſeu caſu fortuito
queriꝛ vtꝝ colonꝰ totā teneaꝛ ſoluere pen
ſionē. Rn̄det pa. ꝙ pēſio remittēda eſt ꝓ
rata. niſi ſterilitaſ poſſit cōpēſari cū vbtate
p̄cedētis vel ſubſequētis āni. Scđo q̄riꝛ
vtrū locator poſſit expellere inquilinuꝫ de
domo ſua inuitū. Rn̄deꝛ. Si mō immine-
at neceſſitas q̄ nō iminebat tpe locationis
locator inuito inqlino poterit domū ihabi
tare et inquilinū expellere. vel ſi refectiōe
indiget q̄ nō iminebat tpe locatōis remiſ-
ſa ſibi pēſione ꝓ reſiduo tpe. Jtē ſi inqli
nus puerſe moraꝛ ibidē pōt inde amoueri
vel ſi nō ſoluit canonē p bienniū nec ſibi ce
leri ſatiſfactōe ꝓuidit pōt expelli. No. ꝙ
pēſio aliqn̄ remittēda ē Jtē ſterilitas pōt
ꝯpēſari cū vbertate. Jtē nota ꝙ in q̄tuor
caſibꝰ pōt inquilinꝰ expelli. ſ. ſi imineat ne-
ceſſitas q̄ n̄ iminebat tpe locatōis. vl̄ ſi re-
fectione indigeat domus. vel ſi inquilinuſ
peruerſe moratur ibidem. vel ſi non ſoluit
canonem per biennium.

Ca. Eccia dedit rē aliquā ali-

Potuit. cui i emphitheoſim. iſte emphi
theota meliorauit rē illā. q̄ritur vtrū poſſit
vendere meliorationes ſuas. Rn̄detur ꝙ
emphitheota dꝫ p̄mo reqrere ecciaꝫ ſi ve-
lit emere ius ſuū: et dꝫ denūciare illi ꝗtuꝫ
pōt habere ab alijſ. ⁊ ſi dixerit ſe nolle eme
re tūc p̄t ius ſuū vendere. vl̄ ſi nihil dixerit
dꝫ expectare ecciam p duos mēſes. qbꝰ ela
pſis poterit emphitheota vendere alijs ſu-
as melioratōes q ab hmōi emptiōe nō ꝓhi
benꝛ. ⁊ ſi ꝯ h̄ fecerit vl̄ p bienniū in ſolutōe
pēſionis ceſſauerit licite pōt expelli: niſi ce
leriter poſt biēniū ſatiſfecerit nō obſtante
ꝙ ei nō fuit denūciatū: q꞉ tps in h̄ caſu ipm̄
interpellat. No. ꝙ emphitheota ſp dꝫ de
nūciare dn̄o ſi vult vēdere ius ſuū alias ca
dit a iure ſuo. Jtē ſi p biēniū nō ſoluit ca
nonē poteſt expelli. Jtem ſolutione ca-
nonis poteſt mora purgari. Jtem tps ē
hic pro admonitione.

De rerum permutatione.
Titulus. xix.

Caꝰ. Queſituꝫ

f **Si princeps** fuit in concilio
iſto vtrū eccia poſſet rem imo-
bilē pmutare cū principe. Sta
tuit ꝯcil̄. ꝙ ſi p̄nceps voluerit pmutare rē
imobilē cū ſcis locis. ⁊ ab eis rē aliā accipe
et de ꝯmuni volūtate pmutatōꝫ facere hoc
licitū ſit: dummō cā rōnabilis h̄ expoſcat.
et res quā p̄nceps p̄ſtiterit maior fuerit vl̄
ſaltē equalis et ſup hac pmutatiōe p̄ncipis
ſanctio ꝓmulgeꝛ. Nota ꝙ p̄nceps p̄t rē
ſuā imobilē cū re eccie immobili pmutare
dummō eccia non ledaꝛ. Jtē pragmati-
ca ſanctio ē ꝯfirmatio ab impatore facta.

Ut commutationes.
Caꝰ. Diciꝛ in h̄ capi. ꝙ cōceſſiōes facte ab
anteceſſore i damnū eccie poterūt reuoca
ri a ſucceſſore. No. ꝙ res eccie caute cō
mutari dn̄t. Jtē ſucceſſor poteſt reuoca-
re res male alienatas a predeceſſore.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

Caſus. Queſitũ fuit in cõ-

Mancipia cil'. iſto. vtrũ mácipia eccleſiarum poſſint permutari cũ mancipijs laicorũ. Statuit cõcil'. q mancipia eccíaſtica pmutari nõ debeãt niſi ad libertatẽ. ita videlicet q mácipia q̃ dant p mácipio eccie pmaneãt in ſuitute eccie ⁊ mancipiũ eccie i libertate ppetua maneat: q: qđ ſemel deo dedicatũ fuit ad hũanos vſus ñ dz redire. Nota q res eccleſiarum ad humanos vſus redire non debent.

Caſus. Idẽ dicit in capi.

Iniuſtum iſto qđ in pzimo. ſ. q mácipia q̃ fideles deo et ſanctis eccleſijs p remedio aiaꝝ ſuarũ ɔtulerũt occaſiõe alicui⁹ cõmutatiõis in ſuitutẽ ſecularium iterũ non redigant. q: vt canon dicit. ſui fugitiui ſolũmodo diſtrahi pñt. elemoſina eni vnius peccatũ alterius fieri nõ dz. nec ad humanos vſus ſuus eccie redire dz. Nota q mancipia eccíaſtica in ſuitutẽ ſecularium redigi non dñt. Itẽ ſerui fugitiui diſtrahi poſſunt. Item vnius elemoſina alterius peccatum eſſe non debet.

Ca. In cõcil'. turoñ. ſta

Queſitum. tutũ fuit q commutatio dignitatũ fieri nõ deberet. q̃ſitũ fuit a pa. vtrũ cõmutatio pbendarũ fieri poſſit cũ h in ɔcil'. ſi fuerit ꝓhibitũ. vñ videbat pmiſſũ Rñdit pa. generaliter verũ ẽ q cõmutatio pbendaꝝ fieri nõ pt pcipue aliq̃ pactiõe p miſſa q̃ iſpũalib⁹ vl' ſpũalibus áneris ſimoniacã ɔtinet prauitatẽ. ſi vo eps cám viderit neceſſariã poterit de loco ad locũ transferre pſonas. Nota q pmutatio tam in pbendis q̃ȝ in dignitatib⁹ ẽ ꝓhibita. Itẽ in ſpũalibus ois pactio illicita reprobatur. Itẽ nõ ſolũ in ſpũalib⁹ h etiã in eis áneris cõmittit ſimonia. Itẽ eps ꝓpter cáȝ neceſſariã poteſt facere cõmutationes pbendarũ et tranſlationes perſonarum. qđ intellige non pmiſſa aliqua pactione.

Ca. Due cõuentua-

Ad queſtiones les eccleſie cõſtitute erant in dioc. iſtius epi. vtraq3 illaꝝ habebat eccíaȝ parrochialem cũ poſſeſſionibus ſuis. et vtraq3 parrochialis eccleſia magis erat vicina alteri q̃ȝ illi cui erat ſubiecta. Iſte ɔuẽtuales eccie volebãt adinicẽ pmutare illas prochiales eccías: h altera parrochialis eccia pluribꝰ poſſeſſionib⁹ abũdabat: et iõ ɔuẽtual' eccia cui ſuberat poſtulabat ſibi adijci certã pecunie q̃titatẽ vt ſic cõtractus pmutatiõis poſſit ad eq̃litatẽ pduci. q̃rebat vtꝝ h licite fieri poſſit. Rñdit pa. q vnus cõtractus fiat de prochialibus eccl'ijs p ſe et alius ɔtract⁹ de poſſeſſionibus fiat p ſe. et ſi ratione poſſeſſionũ vna eccia pferẽ alteri ab alia eccia certa ſibi pecunie quantitas adijciat. ita q ɔctus ſibi inuicẽ nullaten⁹ miſceat. No. q mõaſteria pñt habere eccías prochiales. Itẽ pmutatio tpaliũ et ſpũaliũ adinuicẽ fieri nõ põt. h ſpũalia inter ſe ⁊ tpalia inter ſe recte pmutari pñt. Item commutatio eccie fieri poteſt licet venditio ſit interdicta.

Caſus. Magiſter. S. ar

Cum olim. chid. et. B. ppoſitus ad inuicẽ ſuas dignitates pmutauerũt ꝓpria temeritate. orta fuit poſtmod ſup ipa pmutatiõe qđ int eos ꝓpt qđ ptes acceſſerũt ad dñz pa. c⁹ pſentia mgr. S. ſpõte fuit cõfeſſus de pmutatiõe. h. B. ppoſit⁹ cã iſicia bat oĩno. dicẽs q ipe ppoſiturã ſuã ſine aliq̃ ɔdictõe reſignauit et p⁹ reſignatẽȝ pdicti mgri archidiaconatũ fuerat aſſecut⁹. pa. auditis hinc et ide ꝓpoſitis ɔſtitit ei q dictus. b. pmutatõni ɔſenſit ⁊ pdict⁹ magiſter publice fuit errorẽ ſuũ ɔfeſſus. vnde vtrũq3 ſua dignitate p ſniaȝ diffinitiuã puanit. No. q g dignitates vel bñficia auctoritate ꝓpa ɔmutãt illis dignitatib⁹ ⁊ pbendis ſũt puãdi. Itẽ ɔfeſſus i iure p ɔuicto habet. Itẽ cũ ſpõte ɔfeſſo nõ mitiuſ agit q̃ȝ cũ ɔuicto. h h forſitã fit ꝓpter cõnexitatẽ.

Ca. G. canoni

Cũ vniuerſorum. cus leodieñ. et L. cleric⁹ ceperũt iter ſe tractare đ pmutatiõe pbẽdaꝝ ſuaꝝ quã pmutatõȝ credebãt ſibi expedire. G. canonic⁹ pbẽdã ſuã iſti. l. rſignauit dict⁹. l. ɔtulit eã cuidã ɔſanguineo ſuo h ſuã pbẽdaȝ ſiẽ pmiſit noluit rſignare: ⁊ ſic dict⁹. g. ſpe ſua fruſtrat⁹ remãſit. Sup h corã leodieñ. epo fuit diutius litigatum Tandẽ dictus. l. appellauit ad pa. h dict⁹ g. ad ſedẽ ap. acceſſit. dictuſ. l. nec iuit nec miſit. Dict⁹. g. pdicta expoſuit dño pape. Vñ ſup h ſcribit pa. q̃buſdã dicẽs. cuȝ igit deceptis et nõ decipientib⁹ iura ſubueniãt q̃uis ipi nõ poſſent đ iure bñficia eccleſiſtica pmutare. vt tñ ſimplicitati venia tribuat: mandat q̃tinus ſi ɔſtiterit pdictuȝ. g. taliter fuiſſe deceptũ ɔſãguineus illi⁹. ſ. ab ipa remoueat pbẽda. ⁊ glibȝ ali⁹ illicit⁹ detentor. et eã reſtitui faciant dicto. g. No. h duas regulas q deceptis ⁊ nõ decipiẽtibus iura ſubueniũt. Itẽ fraus et dol⁹ nemini dñt patrocinari. Itẽ pmutatio pbẽdarũ non pt fieri a poſſeſſorib⁹ pbendarũ ſine auctoritate ſuperioris. Item ſimplicitati parcendum eſt.

Ca. Inter abbatẽ et cõuẽ-

Exhibita. tũ ſci martini de panormo ex vna parte et ppoſitũ albeneñ. ex altera ſup quibuſdã decimis queſtio vertebat. cã ſuper h cõmiſſa fuit cuidam capellano dñi pape i vngaria cõmorãti tandẽ ſup queſtione illa ɔpromiſſũ fuit vtriq3 i dictũ capellanũ et magiſtrũ. m. tanq̃ȝ i arbitros. q taliter arbitrati ſũt q ſi dict⁹ ppoſit⁹ obtinere poſſet a rege vngarie decẽ milia ſol'. ɔcedi monaſterio pdicto monachi ceſſarẽt a petitione decimaꝝ. Mõachi dubitãtes forſitan an talis pmutatio valeret: ſignificauerũt h dño pa. Vñ mandat q̃buſdã q̃tinus ſi ɔſtiterit de pmiſſis tale arbitriũ dcernãt irritũ ⁊ iane. ⁊ quicqđ ſecutũ ẽ ex eo vl' ob id cũ pmutatio de ſpũalib⁹ ad tpalia ſit inhibita. Nota q tpalia cũ ſpũalib⁹ pmutari nõ debẽt. Itẽ ſi principale nõ tenet nec acceſſorium vel qđ eſt ex eo ſecutum.

De feudis. Titulus. xx.

Ca. Epus

Inſinuatione. maurieñ. recepit in pignus quaſdaȝ poſſeſſiones ab. M. p quadam pecunie q̃titate quã mutuauit eidẽ q̃s dict⁹ m. ab eccia maurieñ. tenebat in feudũ. q̃rebat vtꝝ eps deberet ɔputare fruct⁹ in ſortem. Rñdet q eps pt licite retinere gangeriaȝ pdictã fructibus nõ cõputatis in ſorteȝ q̃ȝ dñi ſortẽ reſtituerit totã. ita tñ q q̃ȝdiu fructus illos recepit nõ ɔputãdos in ſortem: dict⁹. m. a fuitio q̃ eccie illi p feudo ipo tenet interim ſit imunis. No. h caſũ i quo fruct⁹ nõ ɔputãt in ſortẽ nec tñ ɔmittit vſura. Itẽ fruct⁹ ſuccedũt loco fuicij. Itẽ ꝓprietas fructuũ ſiue poſſeſſio penes feudatarium eſt et non penes dominuȝ feudi.

Ca⁹. Archiepus mediola-

Ex parte. neñ. fecit tres queſtiones dño pa. vaſallus eccie deceſſit. feuduȝ qđ ab ecclia tenebat deuolutũ ẽ ad ipm. queſiuit vtrũ feudũ illud liceat ei alij dare non obſtãte iuramẽto q̃ tenet nõ infeudare de nouo romano põtifice incõſulto. Scđo q̃ſiuit. Ecclie vaſallus alienauit feudũ qđ ab eccia tenebat ſine licẽtia dñi ⁊ ſic amiſit feudũ vtꝝ poſſit filiũ illi⁹ vl' cõſanguineũ con ſortẽ eiuſđ feudi inueſtire đ illo. Tertia qđ eſt talis. Vaſallus eccie alienauit feudum qđ ab ecclia tenebat. eccia nõ pt feudũ illđ de facili recupare. q̃ſiuit vtꝝ feudũ illđ poſſit alij laico dare in feudũ q illud recuperet ⁊ ab eccia recognoſcat. Ad quãlibet queſtionẽ rñdet q licite feudũ illud cõcedi pt. No. q iuramẽtũ de nõ ifeudãdo de nouo nõ extendit ad feuda antiq: h ad illa tãtũ que nũq̃ȝ fuerũt infeudata ſed ab ecclia poſſeſſa. Item ſi vaſallus feudũ alienat ſine licẽtia dñi debet illud amittere. Itẽ valet donatio illius rei quam conſequi nõ poſſumus.

De pigneribus et alijs cautionibus. Titulus. xxi.

Caſus. Dicit i h

Nullus. capi. q nulli pbro licet ornamẽta eccíaſtica laicis inpignerare niſi in ſũma neceſſitate. No. q ornamenta ecclie inpignorari laicis non poſſunt niſi iuſtiſſima neceſſitate vrgente.

Ca. Dicit q hõ liber capi vel

Lator. detineri nõ dz. ſ. p debito etiã ſi res defuerit. Nota q homo liber p debito capi vel detineri non debet. quod verum eſt ſi bonis cedere voluerit vt. C. qui bonis cedere poſſunt. l. i.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

Caꝰ. Sacerdos ec-
Ex preſentiuꝫ. cleſie de offitona pro
ſua ꝓpria neceſſitate obligauit calicē argē
teuꝫ et medietatē vnius breuiarij eiuſdem
eccl'ie. et morte ꝑuentus ea nō recuꝑauit fi
lius illiꝰ defūcti fuit reqſitꝰ per ſucceſſoreꝫ
vt res q̄s pater obligauerat recolligeret.
qđ facere noluit. Vn̄ ſacerdos ꝯqueſtꝰ eſt
dn̄o pa. Vn̄ mādat ep̄o exon̄. q̄tinꝰ ſi veꝝ ē
qđ aſſerit filiū illiꝰ ꝗ ſucceſſit eidē cōpellat
vt res p̄dictaſ recolligat ⁊ eccl'ie reſtituat ſu
pradicte: qꝛ indignū ē vt res eiꝰ debeāt de
perire. Nota ꝙ p̄latꝰ nō p̄t obligare bo-
na eccl'ie ꝓ ſuo facto ꝓp̄o. qđ ſi fecerit here
des illiꝰ p̄nt ꝯueniri. Item bona illiꝰ ta-
cite ſūt obligata eccl'ie ꝓ facto rectoris.
Itē filius heres ꝯueniť ex ꝯtractu defūcti.

Caſus. Heinricꝰ ⁊. h. eiꝰ fra
Illo vos. ter filij. g. de coſa receperūt
xxiij. libras mutuo a q̄dam muliere. g. noīe
filia theobaldi ⁊ ab heredibus ſuis ꝓ q̄ pe
cunia obligauerūt ei q̄ſdam terras. ſ; cum
dicta mulier terras illaſ r̄ſtituere nollet ipe
trarunt l'ras ꝯ ip̄am ad quoſdā iudices. co
ram quibꝰ petebant terras illas ſibi reſtitui
Ex aduerſo r̄ndebať ex p̄te mulieris ꝙ ter
ras illas nō tenebať reſtituere cū pigneri o
bligate nō eſſent ſ; pure vēdite ſm̄ quod in
inſtrumento inde ꝯfecto ꝯtineť. Predictꝰ
h. ꝓ ſe et fratre ſuo dicebat terras illas nō
eē vēditas ſ; pigneri obligatas. qꝛ in iſtru-
mento venditōis talis erat adiecta ꝯditio.
vt ſi a tp̄e ꝯtractꝰ vſq; ad duos ꝓximos an
nos p̄fato. t. patri ip̄iꝰ mulieris emptio di
ſpliceret. g. pater. h. abinde vſq; ad vnū an
nū ſolueret. xxvi. libras fructibꝰ ꝯputatis ꝑ
ceptis. Iudices dubitauerūt vtꝝ pura et
abſoluta eēt vēditio an ꝯctꝰ pignoraticius
iudicari deberet. Cōſultꝰ pa. r̄ndit ꝙ q̄liſcū
q; fuerit intētio ꝯhentiū ⁊ ex forma ꝯctus
nō appareat vēditio ꝯditionalis ſ; pura q̄
nis ꝑ ꝯditōꝫ poſſit reſolui. tn̄ ex duobꝰ q̄ in
inſtrumēto ꝯtineť vicꝫ ꝙ fructus ꝑcepti in
ſoluēda pecunia debeāt ꝯputari. ⁊ ꝙ vltra
ſortē tres libre debeāt ꝑſolui ꝯ ip̄m empto
rē p̄ſumiť vehemēter maxie cū ip̄e ꝯſueue-
rit exercere vſuras. Nota ꝙ cū dubitať
de intētiōe ꝯtrahētiū forme ꝯtractꝰ ſtandū
eſt. Itē cū aliqd vltra ſortē ꝑcipiť vſura
p̄ſumiť. Itē ꝯtra eū preſumitur ꝙ ſit vſu
rarius qui vſuras recipere conſueuit.

Ca. Quidā ſpoliauit quē
Ex litteris. dam mercatorē et etiam
vulnerauit grauiter et ſic aufugit de terra.
Iuſticiariꝰ regis cepit fr̄eꝫ et vxorē illiꝰ ma
lefactoris. ⁊ de mandato ip̄iꝰ oīa bona illiꝰ
diſtracta fuerūt. ⁊ pecunia ſoluta fuit mer-
catori ꝗ ſpoliatus fuerat ⁊ vulneratꝰ a ma
rito illius mulieris. ſ; q̄dam poſſeſſiōes mi-
nute remāſerāt q̄s frater illiꝰ malefactoris
retinuit de mandato iuſticiarij ſoluta ꝓ eiſ
pecunia p̄dicto mercatori. qꝛ emptor aliuſ
nō inueniebať. Vn̄ cū mulier illa dote ſua ꝓ
pter maleficiū viri fuerit ſpoliata impetra-
uit l'ras ad iudicē ꝯ fr̄em mariti ſui qui q̄dā
mariti bona poſſidebat. corā q̄ petebat do
tem ſuā ſibi reſtitui vel ſaltē mitti in poſſeſ-
ſionē bonoꝝ mariti q̄ ille poſſidebat. Ipſe
r̄ndebat ꝙ bona illa retinuerat de mādato
iuſticiarij ſoluta ꝓ eis pecunia mercatori
ꝓut ſupius ē narratū. et hec oīa ꝓbauit co
rā iudice. Dubitabat iudex qd iuris eſſet.
Et pa. ꝯſultꝰ r̄ndit ꝙ ſi ꝯſtiterit ei ex his q̄ ī
p̄ſentia ſua ꝓpoſita ſunt ⁊ ꝓbata ꝙ mulier
tantū dediſſet viro ſuo in dotē q̄tum ipſa
petit ꝯdēnet fr̄eꝫ ſui mariti eidē ad reſtitu-
tōem dotis in tantū q̄tuꝫ de bonis mariti
noſciť poſſidere. qꝛ mulieribꝰ fauor multꝰ
debeť in dotibꝰ recuꝑandis: ⁊ iure ciuili ca
ueť ꝙ ꝓpť maleficiū viri mulier remanere
nō debeat indotata. ⁊ qꝛ bona mariti obli-
gata ſūt vxori ꝓ dote ſua ad quēlibet tran
ſeūt cū ſuo onere. Nota ꝙ fauor multuſ
debeť mulieribꝰ in dotibus ſuis recuꝑan
dis. Itē ꝓpť maleficiū viri vxor dotē ſuā
nō dꝫ amittere. Itē bona mariti tacite ſūt
obligata vxori ꝓ dote ſua. Itē res trāſit
cū onere ſuo ad quēlibet poſſeſſorem.

Caꝰ. Quidā nomine
Cum contra. laurētiꝰ quādā pecu-
nie q̄titatē recepit a quodā creditore pro
q̄ pecunia obligauit ei q̄ſdaꝫ poſſeſſiones.
tp̄e ꝓcedente mortuus ē creditor ille. he-
redes creditoris illius poſſeſſiōes illas ob

ligauerunt. g. ciui anagnino. mortuo poſt
modū laurētio debitore. r. de mōte fortino
filius illiꝰ in p̄ntia dn̄i pa. mouit queſtiōeꝫ
ſuꝑ poſſeſſiōibꝰ p̄dictiſ ꝯ dictū. g. ciuē ana
gninū dicēs ꝙ de fructibus illaꝝ tantū fue
rat ꝑceptū. tū ab ip̄o. g. tū ab alijs qbuſ ille
poſſeſſiōes fuerāt obligate ꝙ fructꝰ illi ſor
ti poterāt adequari. Vn̄ petebat illas poſ
ſeſſiōes ſibi reſtitui. ad h̄ ꝓbādū ſuas pro-
batōes induxit. Dn̄s pa. ꝯſiderās ꝙ in ta-
libus fructus ꝑcepti debeāt ꝯputari ī ſortē
⁊ ſi ꝗ vltra ſortē ꝑcepti ſūt r̄ſtitui videť etiā
ꝙ fructꝰ illaꝝ poſſeſſionū extenuaſſēt ⁊ an
nullaſſent totū debitū decreuit poſſeſſiōeſ
illas reſtituēdas dicto. r. ⁊ ī corꝑalē poſſeſ
ſionē illaꝝ ip̄ꝫ fecit induci. Nota ꝙ pig-
nus mihi obligatū alijs poſſum obligare.
Item heres p̄t petere piguera patri ob-
ligata. Itē fructꝰ pignoris dn̄t ꝯputari ī
ſortē Itē ad officiū iudicis ꝑtinet nō ſo-
lum ferre ſn̄iam ſ; mittere in poſſeſſionem.

Ca. Quidaꝫ ciuis pi
Significante. ſanus. r. nomie acce-
pit mutuo. cc. libras a. g. ciue piſano ꝓ qua
pecunia obligauit ei quādaꝫ domū. et ꝓmi
ſit ei p̄ſtito iuramēto ꝙ niſi domum ip̄am
recolligeret termīo ꝯſtituto vlterius credi
torē ſuꝑ ea nō moleſtaret. ſ; dictꝰ. r. īfra tpſ
ſtatutū ꝑ certū ⁊ fidelē nūciū vt credebat
pecuniā numeratā creditori remiſit. ſ; nū-
cius ille ꝑfide agēs pecuniā illā ſić ſibi iniū
ctū fuerat nō ꝑſoluit. ⁊ poſtmođ ideꝫ. r. ab
imꝑatore detentꝰ creditori ſatiſfacere non
potuit vt debebat. ſ; poſtmođ ab īꝑatore
liberatꝰ pecuniā ſoluere voluit creditori ⁊
ip̄e eā recipe noluit qꝛ n̄ fuit in termīo ꝑſo
luta. vn̄ dictꝰ. r. ſignificauit h̄ dn̄o pa. ſuꝑ h̄
ſcribit pa. qbuſdā diceſ. Cū ergo pactū le-
gis cōmiſſorie ſit ī pigneribꝰ īꝓbatū. ⁊ p̄-
fatus. r. q̄tū in eo fuit iuramētū ſuauit. qꝛ
ꝑ eū quē certū nūciū eē credebat pecuniaꝫ
remiſit ī termīo ꝯſtituto. mādat pa. q̄tinus
ſi eſt ita p̄dictū creditorē eccl'iaſtica cēſura
ꝯpellāt vt ſorte ſua ꝯtentꝰ penſiōibus illiꝰ
domus ꝯputatis eā domū p̄fato reſtituat
debitori pacto tali vel iuramento nequaq̄
obſtāte. Nota ꝙ pactū legis ꝯmiſſorie
in pigneribꝰ appoſitū nō obſtat q̄minus pi
gnus reſtituať: niſi iuramentū īteruenīſſet
Itē iuramentū in caſu iſto p̄iudicat legi
cū ſine ꝑiculo aīe poſſit ſuari. Itē poſſe
ſuū faciēs mandatū legis adīplet. Item
malicia nuncij n̄ obeſt dn̄o dūmō ab initio
credať fidelis nūcius. Itē fructus pigne
ris computandi ſunt in ſortem.

Ca. Quidā fecit te-
Cum conſtet. ſtamentū et in teſta-
mento illo reliqt ꝓprietatē bonoꝝ ſuorum
marie vxori. c. vſūfructum vo. I. matri ſue
vxori ogerij. maria ꝓprietaria mortuo te-
ſtatore petebat ab. I. vxore ogerij p̄ſtari ſi
bi idoneā cautōꝫ ꝙ ip̄a vtereť ⁊ fruereť ſal
ua rerū ſubſtantia ī rebus īmobilibꝰ ad ar-
bitriū boni viri. Mādat pa. qbuſdā q̄tinuſ
ꝯpellāt ip̄aꝫ ad cautiōeꝫ idoneā p̄ſtandā ꝙ
ip̄a vtať ⁊ fruať rebus īmobilibus ad arbi-
triū boni viri q̄ vſu nō ꝯſumanť. pecuniaꝫ ſi
quā habuit vel habebit et eſtimatōꝫ aliorū
bonoꝝ q̄ vſu ꝯſumūť ⁊ in hereditate īuēta
fuerūt pꝰ mortē ip̄iꝰ reſtituat dicte marie ꝉ
heredibus eius. No. ꝙ vſufructuarius
tenetur preſtare cautionē ꝙ vtatur et frua
tur ad arbitrium boni viri. alias repellitur
vt quidam dicunt.

De fideiuſſoribus. Titulus. xxij.

Ca. Diciť in hoc
c Lericus. capi. ꝙ clericus in
ſeruiens fideiuſſionibus a clero
dꝫ remoueri. Nota ꝙ clericuſ
fideiubere nō dꝫ. qđ verū eſt frequēter per
illlud verbum inſeruiens.

Ca. Quidā clerici. e. et. f.
Peruenit. angli ci receperūt quādam
q̄titatē pecunie mutuo a quibuſdā merca
toribus bonon̄. qdam clericus. r. noīe fide
iuſſit ꝓ p̄dictis clericis apud mercatores
vnus. e. ſ. ꝑ fidē ſuā ⁊ alterꝰ per iuramētū ꝓ
miſſit ad terminū ꝯſtitutū ſoluere pecuniā:
ſed illis pecuniā nō ſoluētibus dictꝰ. r. cle-
ricus ſatiſfecit creditoribꝰ de eadē. Vn̄ cō
queſtꝰ fuit dn̄o pa. Scribit pa. ep̄o elien̄. ⁊
archiđ. norueriden̄. dicens ne dictus. r. di
ſpendiū patiať vnde videť p̄miū obtinere.
mandat papa bonon̄. ep̄o vt inſpiciat īſtru

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA

mēta ſup debitis illis q̄ ſūt apō creditores
τ eoꝝ trāſcripta ſub ſigillo ſuo ſignata mit
tat iudicibus iſtis. mandans eiſdē q̄tinus
ſi ꝑ ꝯfeſſionē clericoꝝ p̄dictoꝝ vl' alias eis
ꝯſtiterit rem taliter ſe habere moneāt illos
et ꝯpellant vt p̄dicto.r.pecuniā quā ꝑ eis
ſoluit reſtituāt τ ipƺ cōſuēt indemnē. alio
quin de redditib⁹ eoꝝ debita ip̄a pſolui fa
ciāt.et dāna illa reſarciri aut reddit⁹ illos
ſibi aſſignent.tādiu detinendos donec de
ip̄is ei fuerit ſatiſfactū. preterea ſi ꝯſtiterit
p̄dictos clericos religionē fidei τ iuramēti
ſui violaſſe eos ab officio τ bñficio ſuſpen-
dāt Nota ꝙ ſi clericus fideiuſſerit teneᵗ
Item qs nō dƺ pati ſuſpendiū de q̄ me-
ruit p̄miū obtinere. Itē ſigillo ep̄i ſtatur
tanq̄ꝫ vere ꝓbatiōi. Item ꝯfeſſus in iure
ꝓ iudicato habeᵗ Itē cū oī itereſſe ſatiſfa
ciendū eſt fideiuſſori. Item ſtipendia cle
rici vel bñficiū detineri dñt ꝓ debito ſuo.
qō verū eſt ꝑ iudicē. Item fides et iura
mētum equiparantur. Item ꝑiurus p̄ua
ri debet officio et beneficio.

Ca. Cancellarius cā

Conſtitutus. tuarieñ. tp̄e lateraū.
cōcil'.recepit mutuo quādā q̄ꝫtitatē pecu-
nie a creditoribus bonoñ. ꝓ q̄ pecunia ma
giſter ſimon fideiuſſit. τ qꝛ cācellarius pe-
cuniā nō ſoluebat moleſtias plures p̄dict⁹
magiſter a creditoribus ſuſtinebat et debi
tū fuit augmentatū. Unde dict⁹ magiſter
ꝯqueſtus fuit dño pa. Uñ mandat archi-
ep̄o cantuarieñ.quatin⁹ ſi legitime ſibi de
hmōi aſſertione ꝯſtiterit p̄fatū cancellariū
moneat τ cōpellat eccīaſtica cenſura vt p̄-
dictū magiſtrū ab interceſſiōe et obligatōe
abſoluat. τ ſi debitū vl' acceſſiōes forte ne
gauerit iuramētuƺ calūnie ſubire cogatur
nō obſtante ꝯtraria cōſuetudie. τ qꝛ diffici
le foret dicto magiſtro teſtes ſuos i angliā
ducere mādat iudicib⁹ bonoñ. vt teſteſ q̄s
ideƺ magiſter inducere voluerit vice ip̄ius
archiep̄i recipiāt τ examinēt diligēter τ de
poſitōes eoꝝ trāſmittāt ſub ſigillis eoꝝ in
cluſas ſignificātes q̄ꝫta fides teſtib⁹ τ inſtru
mētis poſſit apponi ip̄i cācellario p̄us iniū
cto vt ad teſtes vidēdos vadat vl' mittat.

Nota ꝙ debitor teneᵗ liberare fideiuſſo
rem ab obligatōe in q̄ diu ſtetit. Iteƺ de
bitū τ acceſſiones ſi eas ſoluit p̄t fideiuſſor
petere a debitore. Item nō obſtante loci
cōſuetudine clericus dƺ iurare de calūnia.
Itē ſi teſteſ remoti ſunt dñt eoꝝ teſtimo
nia recipi τ mitti iudicibus q de cā cogno
ſcūt. Itē iudex q teſtes recipit vice alte-
rius ei dƺ ſignificare quāta fides illis ſit ad
hibenda. Item teſtes recipi non debent
in abſentia eius ꝯ quē inducuntur vel eius
procuratoris.

Caſus. Qui-

Quod quibuſdam. buſdaƺ religio
ſis fuit prohibitū ne fideiubeant ꝓ aliquo
ſine licentia ſui abbatis et conuentus vel
maioris ꝑtis.hanc ꝓhibitionē extēdit cō-
cil'.generale ad oēs religioſos:et prohibet
ne aliqs pecuniā mutuo accipiat vltra ſum
mā a capitulo ꝯſtitutā.alioquin nō teneaᵗ
conuentus ꝓ talibus rñdere niſi pecunia
illa in vtilitatē mōaſterij ſit ꝯuerſa et de h
legitime ꝯſtet. τ q ꝯ h fecerit grauiori diſci
pline ſubijciaᵗ. No. ꝙ monachus nō p̄t
fideiubere vl' mutuū accipere ſine licentia
abbatis et ꝯuēt⁹. Itē generaliᵗ teneᵗ ec-
cleſia de his q̄ in vtilitatē ei⁹ ſūt ꝯuerſa.

Ca. Obligaſti te ꝓ

Eum pro quo. aliq̄ fideiuſſorio noīe
querit vtrū poſſis agere ꝯtra principalem
debitorē vt te liberet ab obligatione. Rñ-
det pa. ꝙ ſi debitor diu ceſſauit i ſolutione
debiti.vel ſi diſſipare icipit bona ſua.aut ſi
ſuꝑ h cōdemnat⁹ fuiſti recte agere poteris
ꝯ ip̄m vt te liberet a fideiuſſione. Ex hac
decre.no. ꝙ i trib⁹ caſibus pōt fideiuſſor a
gere ꝯ debitorē anteq̄ꝫ ſoluat.ſ.ſi debitor
diu ceſſauit in ſolutione debiti.vel ſi diſſi-
pare incipit bona ſua.aut ſi condemnatus
ſit fideiuſſor.

De ſolutionibus. Titulus.xxiij.

Caſus. Dicitur in h

D hoc. capi. ꝙ ſic fili⁹ debita
a ꝑ̄ris c⁹ ē heres teneᵗ ſolueᵗ ita p̄
lat⁹ d̄bita aīceſſoris ſui ꝓvtilita
te eccīe ꝯtracta. No. ꝙ fili⁹ teneᵗ ſoluere
debita p̄ris ex ꝯctu vl' q̄ſi.ex d̄licto ñ teneᵗ
niſi q̄ꝫtuƺ ad ip̄ƺ ꝑueit. vt. C. ne d̄ ſtatu de
fūc.l.i.vt qdā dicūt.ſm canōes vō teneᵗ ex
d̄licto i ſolidū. τ h itellige de filio q ē hereſ
ſi ei hereditatē ñ hēret i nullo teneretᵗ. Itē
nota ꝙ p̄lat⁹ p̄deceſſoris ſui debita ſoluere
teneᵗ ſi ꝓ vtilitate ecclīe contracta fuerint

Ca. Quidaƺ p̄lati

Si quorundam. eccliaꝝ obligabāt
eccliaƺ ſuā ꝓ debitis alienis.ꝯcedebāt etiā
lr̄as vel ſigilla vt pecuniā recipent cū ſigil-
lis ip̄oꝝ p̄latoꝝ. p̄cipit pa. ꝙ d̄ cetero iſta
nō fiāt.decernēs eccīas nō teneri ſi ſecus
fuerit attēptatū ad ſolutōƺ taliū debitoꝝ. τ
ſi aliqs p̄lat⁹ ꝯ h venire preſumpſerit ab ad
miſtratōe tꝑaliū et ſp̄ūaliū nouerit ſe ſuſpē
ſum. Nota ꝙ ex ꝯtractu p̄lati non teneᵗ
eccīa niſi verſū ſit i vtilitatē ip̄i⁹. Itē p̄lat⁹
q obligat eccīaƺ ꝓ alienis debitꝫ ſuſpēſus ē
ip̄o facto ab admiſtratiōe ſp̄ūaliū τ tꝑaliū.

Ca⁹. Odardus clericus

Odardus. obligatus erat.p.clerico
et.d.laico et qbuſdā alijs in q̄dam q̄ꝫtitate
pecunie.ip̄i ꝯuenerūt ip̄ƺ odardū corā offi
ciali archid̄. remeñ. ip̄e cōfeſſus fuit debi
ta illa ſ; ꝓpᵗ inopiā ſoluere nō valebat.offi
cialis nihilomin⁹ excōicauit eum. propter
qō cōq̄ſtus fuit dño pa. Mandat pa. qui-
buſdā ꝙ ſi cōſtiterit ꝙ idem.o.nō poſſit ſol
uere debita p̄dicta in totū vl' in ꝑtem ſñiaƺ
ip̄am debeant relaxare ſine aliq̄ difficulta-
te.recepta prius ab eo idonea cautione ꝙ
ſi ad meliorē ſtatū ꝑuenerit debita ip̄a per
ſoluat. Nota ꝙ q ſoluere vel ſatiſfacere
non poteſt non eſt excōmunicandus ſed
preſtet idoneam cautionem ꝙ ſoluat q̄ꝫci-
to poterit.

Caſus. Aliquis credens ſe te

Is qui. neri alicui creditori ſoluit ei pe
cuniaƺ.videns poſtea ꝙ ei non tenebatur
quia plene ſatiſfecerat ei repetebat pecuni
am indebite ſolutaƺ.queritur quis debeat
ꝓbare ꝙ indebita fuerit illa pecunia. Rñ-
detur ꝙ ille q dicit ꝙ indebite ſit ſoluta dƺ
h ꝓbare niſi ille negaret ſolutōeƺ ſibi factā
tūc ſi ei ꝓbeᵗ ſolutōƺ factā ip̄e q ꝯueniᵗ de
bet ꝓbare ꝙ pecuniā debitam recepiſſet.
Nota ꝙ q repetit indebitū ſolutū illud
debet ꝓbare. Item q negat ſolutionem
ſibi factam ſi de hoc cōueniatur in eū trāſ-
fertur onus probandi ꝙ debitam pecuniā
recepit.

De donationibus. Titulus.xxiiij.

Caſus. Si no-

P Rudentes. bilis homo ſp̄ō
te donet aliquid alicui eſtimare
debƺ ſe ad h teneri. τ hāc legē ſibi
debƺ iponere. τ niſi ampli⁹ fecerit τ creue-
rit in bñficio nil credat feciſſe. Nota ꝙ ſi
aliqs nobilis tribuat tanq̄ꝫ debitū peti p̄t.
Item parū ē dare niſi datum augeatur.
Item apō mentes nobiliuƺ ſemiplenum
donū videtur qō ſine adiectione relinqᵗ.

Ca. Ep̄s papieñ.

Fraternitatem. predeceſſor iſtius
graues fecit donatiōes de rebus ep̄atus i
detrimētū eccl'ie incōſultis canonicis ſuis
petebat iſte ſucceſſor a pa. vt poſſet eas re
uocare. Reſcribit ei pa. dicens ꝙ ep̄us et
qlibet p̄latus ecclīe ꝓcurator ē et nō dñs.
et iō ꝯditōeƺ eccīe meliorē facere pōt. dte-
riorē vō facere ñ dƺ. vñ donatōes ille d̄ iu-
re nō tenēt.quare indulget vt donationes
illas tam a clericis q̄ꝫ a laicis debeat reuo-
care. No. ꝙ p̄lat⁹ nō ē dñs ſ; ꝓcurator
reꝝ eccīe. Itē ꝯditōƺ ecclīe meliorare p̄t
deteriorare nō. Item donatio ep̄i facta
ſine conſenſu capituli non valet.

Ca. Abbas fecit donatōeƺ

Ceterum. cum priore τ qbuſdam de
cōuentu vel ſolus abbas.poſtea ꝑs cōuen
tus reclamat et cōtradicit.queriᵗ qd iuris
ſit.rñdeᵗ ꝙ q̄ꝫtitas rei donate et cōſuetu-
do loci dƺ ꝯſiderari i tali donatōe.ita tñ ꝙ
ꝯſuetudo nō ſit ꝯ canones.et ſm h donuƺ
ratū dƺ eē vel irritū. Nota ꝙ cōſuetudo
in donatiōibus dƺ ꝯſiderari. Item q̄ꝫti-
tas rei facit donuƺ licitū vel illicitū.

Caſus. Aliqs

Cōſultationibus. patronus vel p̄
latus cōceſſit eccliaƺ alicui clerico viuente
rectore illius eccl'ie.queritur an talis con-
ceſſio valeat. Reſpondetur ꝙ nullius eſt
momenti.ſi aūt conceſſio fiat religioſis lo-
cis ab ep̄o vel ip̄ius auctoritate tenet. ſed

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

pſona q̃ eccíaꝫ tenet ſine aſſenſu ípi⁹ remo
ueri nõ ꝺꝫ. Nota ꝙ eccia nõ vacãs ꝑua-
te pſone ꝯcedi nõ p̃t. Jtẽ eccie ꝯcedi pñt
locis religioſis viuentibus pſonis eaꝝ qꝺ̃
verũ ẽ auctoritate ep̃i. Jtem nullus ſine
culpa iure ſuo priuari ꝺebet.

Ca. Quidam nobiles flo-
Per tuas. rentini tp̃e ſciſmatis tenue
runt ep̃m florentinum in ꝺomo ſua. ſedato
ſciſmate ep̃s ꝺe mãdato alex. pape ꝺedit ĩ
feudum p̃dictis nobilibus quatuor modi-
os terre. et ſucceſſor ip̃ius p̃fatos nobiles
ꝺe certo feudo inueſtiuit. ꝫ cũ ip̃i terrã illã
menſurari feciſſent. nõ inuenerũt niſi ꝺuoſ
modios. Vñ petebãt feudũ illud ſibi inte-
grari. Dubitabat ep̃s an poſſet cum non
eſſent in poſſeſſiõe illi⁹ ne ꝺe nouo videreť
ꝯferre. Cõſultus pa. rñdit ꝙ ecclia ĩ actib⁹
ſuis nõ ꝺꝫ fraudẽ adhibere vel ꝺolũ. vñ ſe-
cure poterit feudũ reintegrare. cũ terra illa
q̃tuor modioꝝ illis fuerit aſſignata. No.
ꝙ ep̃s rõe fuitij pſone ſue p̃ſtiti põt rẽ ec-
cleſie ĩfeudare. Jtẽ ex ĩueſtitura nãciſciť
qs poſſeſſionẽ. Jtẽ eccia ĩ factis ſuis nõ
ꝺꝫ fraudẽ vel ꝺolũ adhibere. Jtẽ bñficiũ
ꝓmiſſum reintegrari ꝺebet et non minui.

Ca. Quidam nobiliſ
Cum dilecti. cõtulit quaſdã terras
pure et ſimpliciter ſine aliq̃ cõditiõe ꝓ re-
medio aie ſue in elemoſinã monaſterio ꝺe
melros. Jtẽ aliã terrã ꝺedit eidẽ mõaſte
rio ſub ꝯditõe penſiõis. vt forte ſi pẽſio ꝺe
bita nõ ſolueret redigere poſſet terrã illam
in foreſtã. Alanus ꝺicti nobilis fili⁹ ꝺona
tões illas volebat p violentiã redigere ĩ fo
reſtaꝫ. Sup h̃ cã fuit ꝯmiſſa iudicib⁹. Judi
ces exaiato negocio ꝺubitauerũt ꝓ q̃ pte
ꝺeberẽt ferre ſniaꝫ: remiſerũt cãm inſtructã
cũ inſtrumẽto ꝺonatiõis ad pa. Reſcribit
pa. ciſꝺ̃ iudicib⁹ mãdãs q̃tin⁹ ꝓ monaſte-
rio ferãt ſniaꝫ ap. re. q: ex tenore ĩſtrumẽti
apparet ꝙ iſta fuit ĩtẽtio ꝺonatoris vt clau
ſula illa de foreſta q̃ poniť in fine inſtrumẽ
ti nõ ꝺꝫ referri ad p̃mã ꝺonatõeꝫ q̃ libera ꝛ
pura fuit ab omni ꝯſuetudíe ſeculari: ꝫ re-
ſpicit inferiorẽ ꝯceſſionẽ q̃ hꝫ penſioneꝫ in-
ſertã ſm rectũ intellectũ: q: in cõtractibus
plena ꝺꝫ interp̃tatio adhiberi. ĩ teſtamẽtis
plenior. ĩ bñficijs pleniſſima. No. ꝙ ꝺo-
natõeꝫ a patre factã filius nõ p̃t reuocare.
Jtẽ qñ ꝺubitať ꝺe intẽtiõe teſtatoris vľ
ꝺonatoris. ꝛ ip̃e ꝺeceſſit recurrẽdũ ẽ ad ſu
periorẽ et ei⁹ interp̃tatio tenẽda ẽ ſup hoc.
Jtẽ ĩ ꝺonatiõib⁹ ad intentõeꝫ ꝺonatoriſ
recurrẽdũ eſt. Jteꝫ ꝺeterminatõ qñqꝫ re
ſpicit ꝓxime poſita qñqꝫ alia. Jtem nota
regulã ꝙ in ꝯtractibus plena. in teſtamen
tis plenior. in beneficijs pleniſſima ꝺebet
interpretatio adhiberi.

Ca. Ep̃s ꝺe cõſenſu pa
Paſtoralis. troni conceſſit eccleſiam
quãdam qbuſdã religioſis ſub hac forma.
Cõcedimus vobis talẽ eccliam. queritur
vtrũ eo ip̃o videatur in eorũ vſus fuiſſe cõ
ceſſa. vel ſolummõ ius patronatus. Rñ-
ꝺetur ꝙ ſi ep̃s illã ecciam illis ꝯferat ꝺe cõ
ſenſu patroni patronus videť cõferre qꝺ̃
ſuũ eſt. ſ. ius patronat⁹. et ep̃s ꝯferre videť
qꝺ̃ tpaliter obtinet in ip̃a eccia. vt ſi aliquã
portionem fructuum eiuſdem eccie perci-
piat portio illa conuertetur in eoruꝫ vſus.
ſi vero ꝺe fructibus illius ecclie nullaꝫ per
cipit ep̃s portionem. omnes ꝓuẽtus p̃ter
cathedraticum cõuertũtur in vſus mona-
chorũ. ſed vt epiſcopi ꝺonatio ſit legitima
conſenſus capituli eſt requirẽdus. No-
ta ꝙ quedam ſunt q̃ generali conceſſione
non tranſeunt inter que eſt cathedraticuꝫ.
Jtem ꝺonatio ep̃i nõ valet ſine conſen-
ſu capituli. Jtem conſenſus capituli va-
let licet tempore conceſſionis non ſit pre-
ſtitus. Vnde nota qꝺ̃ ab initio nõ valet ex
poſt facto conualeſcit.

Ca. Jnter hoſpitala
Jnter dilectos. rios ſancti ſepulcri ꝛ
fratres hoſpitalis ſancti allucij vertebatur
q̃ſtio ſup ip̃o hoſpitali. cuꝫ hoſpitalarij ſup
poſſeſſorio ſemel et iterũ queſtionẽ intẽtaſ
ſent ip̃i ꝯtrariã ſniam reportarũt. tandem
ad petitoriũ recurrerũt. ꝓponẽtes in p̃ſen
tia pa. ꝙ. g. rector et fratres et patroni ho
ſpitalis ſancti allucij habito communi cõ-
tractu ꝺeliberauerunt ipſum hoſpitale ſup
ponere hoſpitalarijs ſupradictis. Com-
mittentes in h̃ tribus ꝓcuratoribus vices
ſuas vt qꝺ̃ ſup h̃ p eos fieret approbarent
Jlli ꝓcuratores cũ hoſpitalarijs taliter ſta
tuerũt. vt aliq mitterẽť ad ip̃m hoſpitale q
eoꝝ nomie reciperẽt aſſignatõꝫ ip̃i⁹. Duo
miſſi ad ip̃m hoſpitale fuerũt q receperunt
ꝺonatiõeꝫ et aſſignatõꝫ hoſpitalis a magi-
ſtro ꝛ ꝓcuratorib⁹ ꝛ alijs fr̃ib⁹ hoſpitalis.
Procurator hoſpitalis ex aduerſo rñdit.
ꝙ p̃dicta ꝺonatio ñ valebat: q: ꝺonatio il
la facta fuerat a p̃dicto rectore ꝛ fr̃ib⁹ pau
ciorib⁹ piuris ꝛ excõicatis. multis ex alijs
fr̃ib⁹ incõſultis ꝛ in fraudẽ plebani ꝺ̃ piſcia
q ſup ip̃o hoſpitali ꝯ eos mouerat q̃ſtiõem
Dñs pa. his ꝛ alijs intellectis ꝯſiderãs ꝙ
frẽs ꝛ patroni ſcĩ allucij ꝓ ſe imo poti⁹ ꝯ ſe
ſuã turpitudinẽ allegabãt excõicatiõeꝫ piu
riũ ꝛ fraudẽ ab ip̃is ꝯmiſſã ꝛ intelligẽs ꝺo
natõeꝫ ab ip̃is factã purã ꝛ ſimplicẽ extitiſ
ſe: q: ꝺeceptis ꝛ nõ ꝺecipiẽtib⁹ iura ſubue
niũt. p ea q̃ ꝓpoſita ſũt ꝯ ꝓpriũ factũ ꝺefẽ
ꝺere ſe non pñt. adiudicauit hoſpitale p̃di
ctũ cũ oibus ptinentijs ſuis hoſpitalarijs
ſcĩ ſepulcri. ita tñ ꝙ p hanc ſniam nulluꝫ p̃-
iudiciũ generet ꝺioſeſano ep̃o et plebano
ꝺe piſcia cũ res inť alios acta alijſ obeſſe ñ
ꝺebeat. No. ꝙ lꝫ quis ſuccũbat ĩ poſſeſ-
ſorio nihilomin⁹ p̃t intentare petitorium.
Jtem allegans turpitudinẽ ſuã nõ ẽ au-
ꝺiẽdus. Jtem ꝺeceptis et nõ ꝺecipienti
bus iura ſubueniũt. Jteꝫ res inter alios
acta alijs non preiudicat.

Caſus. Epiſco
Apoſtolice ſedis. pi ſucceſſiue lo-
cis religioſis ꝺe redditibus eccliarũ ſuarũ
cõferunt vltra quinq̃geſimã portionẽ. qñ-
qꝫ vſqꝫ ad tertiã vel q̃rtã pteꝫ. q̃rebať vtrũ
ſucceſſores poſſint reuocare qꝺ̃ vltra qnq̃-
geſimã ꝺatum eſt. Ad h̃ rñdit pa. lꝫ ſit ꝺiffi
nitũ in canone. vt ſi aliquis ep̃oꝝ in parro
chia ſua voluerit cõſtruere mõaſterium et
ip̃m ꝺotare ꝺe rebus eccie ſue nõ amplius
ꝯferat q̃ꝫ qnq̃geſimã portõeꝫ cenſus ipſiuſ
eccie. ſi v̊o ecciaꝫ ſecularẽ vellet facere mõa
ſteriũ vľ eam ampliare ꝓ ſuis ſepulturis ñ
amplius ei ꝯferat q̃ꝫ centeſimã ptẽ cenſus
eccleſie cui p̃eſt. hac equitate ſuata vt cui
tribuit ꝯpetẽs ſubſidiũ cõferat: et cui tollit
ꝺamna grauia non infligat. ita tñ ꝙ vnã ꝺ̃
p̃dictis remuneratiõib⁹ quã voluerit tãtũ
aſſumat. ꝛ hoc ſuandũ eſt ꝙ vnus ep̃s vel
alius nõ ꝺꝫ vltra qnquageſimã vel centeſi
mã portõem ꝯferre. ꝫ nec tãtũ vľ etiã min⁹
cũ graui ꝺ̃trimẽto eccie ſue ſiue ſimľ et ſe-
mel id facere velit ſiue pluries ſucceſſiue ei
ꝺẽ eccie vľ ꝺiuerſis. vñ qcqd cũ graui ꝺ̃tri
mẽto ſiue ꝺe poſſeſſionibus ſiue ꝺe ꝓuen-
tibus ad ecciam cathedralem vel menſam
ep̃i ptinẽtibus cõſtiterit eẽ collatũ poterit
legitime reuocari niſi p̃ſcriptiõe vel alia le
gitima exceptione hmõi actio excludatur.
Tandẽ rñdet q̃ſi tacite queſtioni. Diceret
aliquis nõ videť ꝙ collatio quinquageſi-
me vel centeſime ptis poſſit graue ꝺamnũ
inferre. et ip̃e rñdet. ſiue ſemel tantũ id' fiat
ſiue pluries ex varijs circũſtãtijs p̃t ꝺepre
hendi eſſe valde ꝺamnoſuꝫ. et hoc potius
poteſt cognoſci ip̃o facto q̃ꝫ p aliqꝺ̃ ſtatu-
tum. et ita nec quinquageſima nec centeſi-
ma ꝺebet cum graui ꝺamno cõcedi ſemel
aut ſepe. Si v̊o in tantum abundet ep̃s vt
ſine ꝺamno eccie ſue amplius q̃ꝫ quinqua-
geſimam vel centeſimã poſſit ꝯferre neceſ-
ſitati alterius eccie licet p ſe nõ ꝺebeat ex-
cedere ſummam a canone conſtitutam. tñ
ꝺe ſuperioris auctoritate poteſt etiã in ma
iori ſumma neceſſitati alterius eccie ſubue
nire. Nota ꝙ equitas eſt ſeruanda non
ſolum in iudicijs ſed etiã in ꝺonatiõibus.
Jtẽ ꝺonationem poteſt ep̃s facere non
tantuꝫ ꝺe rebus ep̃atus ꝫ etiã canonicoꝝ.
Jtẽ nõ ſolũ ꝺe ꝓuẽtib⁹ ꝫ etiã ꝺ̃ poſſeſſiõi
b⁹. Jtẽ ſucceſſor p̃t reuocare ꝺonatõꝫ fac
tã a p̃deceſſore ſi v̊gat ĩ graue ꝺãnũ eccie.
Jtem in ꝺonationib⁹ valet preſcriptio.
Jtem hic probatur ꝙ epiſcopus poteſt
conferre quinquageſimam vel centeſimaꝫ
portionem. Jtem licet aliquid preſuma-
tur p̃ma facie nõ eſſe ꝺãnoſũ. tñ probatio
admittiť in cõtrariũ. Jtem q̃daꝫ melius
ſciunť ip̃o facto q̃ꝫ iuris exp̃ſſione. Jteꝫ
ſummã taxatam a canone poteſt p̃latus in
ꝺonatione excedere. non tñ propria aucto
ritate ſed ſuperioris.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ca. Aliqs pone titiꝰ

Propter eius. aliquã libertatẽ ſiue donationẽ contulit in aliquẽ. q̄rit vtrū talis libertas ſeu donatio aliquo caſu poſſet reuocari. Rñdet ꝙ de iuris rigore donatio i caſibꝰ pōt reuocari. ſi forte donatariꝰ impias manus i ſuū donatorẽ iniecit. vl' ſi atroces iniurias ſibi itulit ſeu graue dãnū rerū ſuarū vl' piculū vite datori ſuo inferre p̄ſūpſit. ẜ ſi donator i vita ſua de his nihil dixit ſucceſſores illiꝰ hãc libertatẽ ſeu donatōem reuocare nō poterūt. Nota hic q̄tuor caſus in q̄bus ꝓpter ingratitudinẽ donatō reuocat̄. ſ. ſi donatariꝰ impias manus in ſuū donatorẽ iniecit. l' ſi atroces iniurias ſibi itulit ſeu graue dãnū rerū ſuarū vl' piculū vite ſibi inferre p̄ſumpſit. Itē nota ꝙ ſi donator de his in vita ſua tacuerit ſucceſſores eius libertatem ſeu donationem reuocare non poſſunt.

De peculio clericorū. Titulus. xxv.

Caſꝰ.

Nueſtigandum. Sta-

l tuit concil'. arelateñ. ꝙ ſi preſ-

biter nihil habēs ꝓmotꝰ fuerit ad regimē alicꝰ ecclie ⁊ poſtea emerit p̄dia illiꝰ ecclie debēt eē ad quã nihil habēs promotꝰ ē. No. ħ ar. oĩa q̄ p̄latꝰ poſſidet p̄ſumūtur d̄ bonis eccleſie acquiſita fuiſſe.

Ca. Dicit̄ in hoc capi. ꝙ ſi

Preſbiter pb̄r qui tenet parrochiam aliqua emerit ad nomē ecclie cōficiat īſtrumētū. et q ꝯ fecerit ab eiꝰ ordinatiōe remoueat̄. No. ꝙ cū preſbiter aliqd emit dȝ facere inſtrumentū in q̄ cōtineatur illud eſſe eccleſie. qđ verū ē cū emit de rebus ecclie. ſecus ē ſi de patrimonio ſuo emit.

Ca. Dicitur in ħ

Ut vnuſquiſqȝ. capi. ꝙ quicquid preſbiter acq̄ſiuit tp̄e ꝓmotionis ſue poſt mortē eius remaneat eccie. No. ꝙ q̄cq̄d p̄latus acq̄rit poſt inſtitutionē ſuam de rebus ecclie vel eius occaſione ecclie eſt.

Ca. Satuit cōcil'. re-

Inquirendum meñ. ꝙ ſi aliqs preſbiterorū de redditibus ecclie vel oblatiōibꝰ ecclie vel votis fideliū res aliquas cōpauerit nō noīe eccie ẜ alieno eccīa poterit res illas petere ſi conſtiterit ꝙ de bonis ecclie fuerit cōpate ⁊ ip̄e q ħ fecit dȝ puniri: q: ſic nō ſuo noie ita nec alieno de ſuis facultatibus eccie fraudē facere dȝ ħ ei ſacrilegiū ē et par crimini iude qui ſacras oblatōes furabat̄. No. ꝙ de rebus ecclie nō poteſt p̄latus aliqd alicui acq̄rere vel emere niſi eccleſie. Itē q de rebus ecclie fraudē facit ſacrilegium committit et furtum.

Ca. Statuit concil'.

Si quis ſane. toletañ. ꝙ ſi aliqs clericus ꝓ ſua ſuſtētatione i terra eccie vineolas aut agella fecerit meliorando terrã eccleſie poſſideat ea vſqȝ ad mortē et tūc eccleſie reſtituat. nec iure teſtamēti aut iure ſucceſſiōis alicui relinq̄t. niſi forſitan ep̄us velit eã aſſignare alicui ad tp̄s ꝓ ſuicijs eccleſie p̄ſtitis. Nota ꝙ nec p̄latus nec clericus bona ecclie pōt alicui poſt mortē ſuã relinquere. Itē ep̄us pōt conferre alicui terrã eccleſie pro ſeruitio eccleſie preſtito.

De teſtamentis et vltimis volūtatibꝰ Titulus. xxvi.

Caſus. Jo-

Uorundam. hanneſ arhe-

q lane ciuitatis ep̄s fecit teſtamē-

tū. quãdã nurum ſuam in octo vncijs ſubſtãtie ſue ſibi heredē īſtituit ⁊ eccleſiã ſuã in reſiduis q̄tuor. Mandat pa. anthonio ſubdiacono vt hoc diligenter inq̄rat. ⁊ q̄cq̄d de bonis eccie ip̄ȝ ꝯſtiterit habuiſſe ad iuſ eccie a q̄libȝ pſōa debeat reuocare niſi illud ſolū qđ añ ſuã ꝓmotōȝ noſcitur habuiſſe: et q̄cq̄d acquiſiuit pꝰ ſuã cōſecratōȝ in dñio ecclie cōfuet̄. Nota ꝙ prelatus de bonis ecclie teſtari nō pōt. Itē quicquid acquirit prelatus poſt ſuam conſecrationē remanere debet eccleſie.

Caſus.

Quia ingredientibus. Quedaȝ abbatiſſa cuiuſdam monaſterij. S. nomie fecit teſtamentū in quo quibuſdã plura legauit que vſqȝ ad mortem non induit habitum monachalem. ſed ſtetit in veſtibus quibus preſbiteri illius loci vtuntur. ſicut et illa que ipſam preceſſerat dicens.

hoc ſibi licere ex ꝯſuetudie. gabina abbatiſſa eiuſdē monaſterij q̄ ſucceſſit ꝯqueſta eſt dño pa. ꝙ illa taliter legata reliq̄rat. Rñdit pa. poſtq̄ȝ illa ordiata ē abbatiſſa et i mōaſterio morata: ad culpã ep̄i ptinuit q illã in ſecularibꝰ veſtibꝰ ſtare pmiſit. nō tñ ꝓpter hoc monaſterio p̄iudicare potuit. ẜ poſtq̄ȝ monaſteriū intrauit ſe ⁊ ſua eiđ mōaſterio dedicauit. No. ꝙ delictū ſubdictoꝝ ad culpã p̄latoꝝ ptinet. Itē delictū pſone i damnū eccie redūdare nō dȝ. Itē intrãdo monaſteriū ſe et ſua intelligit̄ qs cōtulit̄ ſe. nec amplius poteſt inde teſtari.

Caꝰ. Quidã. S. noie

Nos quidem. fecit teſtamentū. et. t. mulierē ſibi heredē inſtituit. p̄cipiēs mōaſteriū de bonis ſuis debere fundari cuius deſideriū ab illa muliere ip̄iꝰ herede protrabitur. peruenit ħ ad dñm pa. Uñ mandat ep̄o loci quatinus mulierē illã moneat vt infra annū mōaſteriū qđ teſtator fieri p̄cepit debeat ꝯſtruere i loco vbi fuit ꝯſtitutū ꝙ ſi ħ nō fecerit ep̄s illud faciat fieri. et oĩa p ep̄m deſignent̄ illi loco ſine aliq̄ diminutōne: q: etiã ſm leges volūtates defūctoꝝ per ep̄os adimpleri dñt. Nota ꝙ volūtas defūcti ad pias cãs adimpleri dȝ ab herede infra annū. Itē ſi heres negligēs ē ep̄s loci ħ faciat. q: ſm leges volūtates defunctorū per ep̄os adimpleri debent.

Ca. Mulier quedã vxor

Indicante. redēpti moriens cōcam argenti iuſſit venūdari et dari libertis ſuis et quandam ſcuſtellam argenteam reliquit cuidã monaſterio. Mãdat pa. ꝙ volūtas illius p omia debeat adimpleri. Nota ꝙ vxor poteſt teſtari viuente marito. Item volūtas teſtatoris p omnia adimpleri dȝ.

Ca. Quidam. p. noie

Filius noſter. fecit teſtamētuȝ et in teſtamēto illo q̄dã que ad ip̄m nō pertinebant cã ſue ſepulture reliq̄t cuidã ep̄o. filiꝰ eius petebat bona illa vt ea reſtitueret illi cuiꝰ fuerãt. ẜ ep̄s ħ facere nolebat. Uñ cōqueſtꝰ ē dño pa. Scribit pa. illi ep̄o dicēs ꝙ leges ſeculi hñt vt heres ſoluere ꝯpellat̄ ſi teſtator rē legauerit alienã: ẜ q: ep̄s viuere debet lege dei nō aūt lege ſcl'i iniuſtū ē vt res ſibi legate q̄ dicunt̄ eſſe cuiuſdã eccleſie teneant̄ ab ip̄o q aliena reſtituere debuit. No. ꝙ ſi teſtator ſciēter rē alienã legauerit ſm leges heres tenet̄ rem legataȝ dare legatario vel eſtimationē eius: ſcđm legem dei non compellitur.

Ca. Dicit̄ in ħ capi. ꝙ ſi

Si heredes. heredes nō impleuerint iuſſa teſtatoris p ep̄m loci iterdicãtur illis oĩa relicta cū fructibus inde perceptis vt vota defūcti ipleant̄. No. ꝙ heres tenet̄ adiplere volūtatē teſtatoris. Itē ep̄s p̄t ꝯpellere heredē et ei interdicere res ſibi relictas cū fructibus a teſtatore donec fecerit quod ſibi iuſſum eſt a teſtatore.

Ca. Int̄ alia opa

Cum in officiis. caritatis p̄mo loco id ſuandū eſt vt illis teneamur obnoxij a q̄bus bñficia recepimus: ẜ q̄dam clerici ꝯtrariū faciūt. cū ei multa bñficia pcipiant ab eccl'ijs ip̄i bona illa p ecciãȝ acquiſita i alios trãſferre p̄ſumunt: ẜ q: ħ inhibitum ē p canones ſtatuit ꝯcil'. lat̄. ꝙ clerici ſiue teſtati ſiue īteſtati deceſſerint ſiue alij ꝯferre voluerit bona illa penes ecclias debeãt remanere. No. ꝙ q ab alio beneficiū pcipit obligatus eſt ei. Item clerici de rebus eccleſie teſtari non poſſunt.

Caꝰ. Clerici de bonis ecclie

Ad hec teſtari nō poſſūt: tñ viuētes et ſui cōpotes pñt aliq̄ de bonis ip̄is ītuitu elemoſine erogare in egritudine conſtituti. No. ꝙ de rebꝰ mobilibꝰ p ecciãȝ acq̄ſitis nō pōt clericus teſtari. poteſt tñ intuitu elemoſine aliqua de bonis eccleſie erogare.

Ca. Dicit̄ in hoc capi. ꝙ lȝ

Quia nos clerici de his que paterna cognatione vel ſucceſſione vel artificio vl' dono amicoruȝ ſunt adepti non habito reſpectu ad eccleſiam poſſint condere teſtamentum. de his tamen que conſideratiōe eccleſie perceperūt de iure teſtari non poſſunt. Nota ꝙ clerici de bonis paternis vel de his que intuitu perſone acquiſierūt poſſunt libere teſtari. Itē de bonis rōne eccie acquiſitis teſtari non poſſunt.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ca°. In ep̄atu hoſtieñ.

Cum eſſes. talis erat conſuetudo q̄ teſtamēta q̄ nō habebāt ſubſcriptionē. vij. teſtiū ſm q̄ leges hūane ſtatuūt reſcindebanť. Hoſtieñ. ep̄s h̄ ꝓpoſuit i p̄ſentia pa. Quia vō talis ꝯſuetudo aliena ē a diuina lege ⁊ patrū ſcōꝝ inſtitutiōib⁹ et a generali ꝯſuetudie eccie cū ſcriptū ſit in oꝛe duoꝝ vł triū teſtiū ſtat oē vbū. papa p̄ſcriptā ꝯſuetudinē repꝛobauit. et teſtamēta q̄ pꝛochiani ep̄i hoſtieñ. fecerūt coꝛā pb̄ro ſuo ⁊ trib⁹ vł duabus idoneis p̄ſonis in extrema voluntate firma p̄maneant. ⁊ p̄cipit ſub pena excōicatōis ne aliqs reſcindere audeat hmōi teſtamēta. ⁊ idē dr̄ i ſequēti capi. i q̄ ſcribit pa. iudicib⁹ velletrenſib⁹. ⁊ intelliguntur iſta duo capitula ſup relictis eccliis vł ad pias cauſas. vt ibi ſufficiant duo vel tres teſtes.

Ex hac decre. cū eſſes. nota q̄ vbi ius legale ꝯtradicit iuri canonico p̄ualet ius canonicū. Itē generalis cōſuetudo ecclie ꝓ lege habēda ē. Itē in oꝛe duoꝝ vł triū teſtiū ſtat oē vbū. Itē ſm canones duoꝛū teſtimonium ſufficit in teſtamento.

Ex hac decre. relatū. nota q̄ cū de teſtamētis agiť nō ſm leges ſ; ſm canones iudicandū eſt. Itē cauſa teſtamētaria ad iudicē eccīaſticū ptinet. qđ verū ē in relict' eccleſijs et ad pias cās. Itē duoꝝ teſtimoniū valet in cā teſtamenti. Itē i oꝛe duorū vel triū teſtiū ſtat omne verbum.

Ca. In capitulo ſupꝛa e. cū

Relatum. in officijs. dicitur bona per eccīam acquiſita ad eā deuoluanť in obitu clericoꝝ. queſitū eſt a pa. vtrū de immobilibus tantū vel de mobilib⁹ ſit intelligendū. Rñdeť generaliter bona q̄libet per eccīas acq̄ſita eis dñt iuxta lať. cōcil'. poſt acq̄rētis obitū remanere. ſed p h̄ vocabulū eccīa nō intelligiť ep̄s vel ſucceſſoꝛ clerici moriētis in eccīa collegiata. ſed ip̄m collegiū intelligiť. Ubi āt in locū defuncti vnus tātū eſt oꝛdinand⁹ ille bona illi⁹ et alia bōa ip̄i⁹ eccie dꝫ habere. et lꝫ mobilia p eccīaꝫ acq̄ſita in alios transferri nō p̄nt: ꝯſuetudo tñ nō eſt impꝛobāda vt de mobilib⁹ illis clerici poſſint aliq̄ ꝯferre paup̄ib⁹ et alijs locis religioſis. ⁊ illis q clericis ſeruierāt ſiue ſint ꝯſanguinei ſiue alij ſm ſuitij meritū. ſi vō clerici de hereditate vel aliter ītuitu p̄ſone ſue aliq̄ acq̄ſierint de illis diſponāt pꝛo arbitrio ſuo. In fine dicit. clerici q plura hñt bñficia in pluribus eccleſijs bona illorum debent diuidi inter eccīas ꝓ rata ſm ꝯgruam diſtributionē. Nota q̄ noie bonoꝝ tam mobilia q̄ꝫ immobilia dicunť. Item nota caſum vbi noie eccie nō ep̄s ſed capitulum tantū intelligiť. Iteꝫ clericus de rebus eccie acquiſitis poteſt dare pauperibus locis religioſis et ſeruientibus ſuis.

Item clericus de rebus intuitu perſone ſue acquiſitis poteſt teſtari. Item bona clericoꝝ plura beneficia habentiū debent diuidi inter eccleſias in quibus habent beneficia.

Caſus. Aliqs cōmiſit extre

Cum tibi. mā volūtatē ſuaꝫ in diſpoſitionē alicuius amici ſui. et ſic moꝛtuus eſt queritur an ille dicať decedere inteſtatus. Rñdet pa. q̄ nō videtur decedere inteſtatus. Nota q̄ qui extremam voluntatem in alterius diſpoſitionem committit non videtur decedere inteſtatus.

Ca. Aliquis in teſtamēto

Officiis. ſuo reliquit ep̄o pꝛopꝛiam poꝛtionē et alia multa mōaſterijs vł eccīis q̄riť vtꝝ ep̄s de illis poſſit petere legitimā poꝛtionē. Rñdet pa. q̄ ſi poꝛtionē illā legauit ep̄o cū ꝯditōe vt ea eſſet ꝯtētus: et ep̄s cōditionē acceptauit de alijs nihil poterit petere: q2 p hoc alijs renūciare videtur. ſ; ſi poꝛtionem illaꝫ abſolute reliquit de alijs nihilominus legitimam poꝛtionem poterit vēdicare. ſi vō ꝯſtiterit q̄ fraudulēter modicam poꝛtionē reliquit cū ꝯditiōe vt in ceteris eius poꝛtōne debita fraudareť: quia fraus et dolus alicui patrocinari nō dñt. ep̄s de illis poꝛtionē exigere poterit canone cōſtitutā. ſaluis indulgentijs ro. pon. q̄ quibuſdā regularibus ſunt cōceſſa. Capitulū iſtud et ſequēs loquūtur ſm cōſuetudinem quorūdam locoꝝ. Nota q̄ electione vnius qs renūciat alteri. Itē fraus et dolus nemini debent patrocinari.

Caſus. Aliquis fecit te

Requiſiſti. ſtamentum et multa pꝛo anima ſua legauit. queſitū fuit a pa. qualiter illa diuidenda ſūt inť ep̄m et eccleſiam Rñdit papa q̄ regulariter obtinet q̄ ep̄s ſm diuerſas ꝯſuetudines locoꝝ dꝫ habere tertiam vel quartam poꝛtionē. ſed vidēdū ē vtrū teſtatoꝛ diceret reliquo iſtđ ep̄o: an relinquo iſtud eccie. vel ſic. relinquo iſtud ep̄o ⁊ eccie. an ſic: reliquo iſtud ep̄o ⁊ illđ eccie. In p̄mo caſu cū diť reliquo iſtđ ep̄o diſtinguēdū ē vtrū relinquať ep̄o ab extraneo an a ꝓpiquo. ſi ab extraneo p̄ſumiť relictum intuitu eccie et nō p̄ſone. vñ eccīa cathedralis debet habere ſuā ptē ſicut in ſcđo caſu. ſi aliq̄d relinquiť eccie ep̄s debꝫ habere ſuā pteꝫ. ſed iſtud verū ē niſi teſtatoꝛ exp̄mat q̄ velit illud eſſe tantū ep̄i et ñ eccie. in quo caſu voluntas teſtatoris ſuāda eſt. ſecus eſt ſi dicat q̄ velit illud eē tm̄ eccie et nō ep̄i. q2 p̄uata diſpoſitio teſtatoris nō poteſt īmutare generalē ꝯſtitutionē canonis. Sed huic dicto canon obuiare videť Dicit. n. canon. ſi aliquid legať pontificibus ab extraneis aut cū eccīa aut ſequeſtratim. q2 ille qui hoc donat pꝛo remedio aīe ſue donat non ꝓ cōmodo ſacerdotis nō ꝓpꝛium ſ; q̄ſi eccie dimiſſū cōputabūt. Rñdet pa. illi canoni dicēs. qđ diciť i canone veꝝ eſt qñ teſtatoꝛ ñ exp̄mit q̄ velit illud eē tantū ep̄i et non eccie. ſ; hoc exp̄mit hic teſtatoꝛ et ita nō ꝯtradicit. ſi vero a ꝓpinquo legať ep̄o p̄ſumiť q̄ intuitu p̄ſone et nō eccie niſi ꝯtrarium oſtendatur ⁊ de iſto eccīa nihil habebit. ſi aūt reliquatur ep̄o ⁊ eccie ꝯiūctim canonica diuiſio ē īter eos facienda. ſi vō diuiſim legauit iſtđ ep̄o et illud eccie ſiue eq̄lia ſiue inequalia ſint relicta reducēda ſunt ad canonicā diuiſionē niſi vtraq꞉ ps velit eſſe ꝯtenta ſuo relicto. ſi vō teſtatoꝛ dicat lego h̄ ep̄o ⁊ illa capellis vł monaſterijs. ī caſu iſto qđ legatur ep̄o ei⁹ erit p̄cipuū cū eccīa ſīc ſi cuilꝫ alteri legareť. et de alijs q̄ leganť monaſterijs vel capellis poꝛtionē canonicā obtinebit. In fine dicit ſi aliqua leganť clericis p̄ lationē vł adminiſtrationem aliquam non habētibus et q p̄nt pꝛopꝛiū habere ſiue relinquať ab extraneo ſiue a ꝓpinquo ītuitu p̄ſone p̄ſumiť eſſe relictū. ⁊ de illo nec ep̄s nec eccīa aliquid habebit niſi aliq̄d in contrariū oſtendať. q̄ h̄ dicunť localia ſūt: q2 ñ ſuatur hoc generaliter. Nota q̄ relictū ep̄o ab extraneo regulariter et generaliter p̄ſumiť intuitu eccie eē relictū. ſi autē a ꝓpinquo intuitu p̄ſone. tñ in vtroq꞉ caſu ꝓbatio admittiť in cōtrariū. Item q̄ obtētu alic⁹ queriť illi ē reſtituēdū. ⁊ valet notari cōtra nūcios ꝓcuratoꝛes negocioꝝ geſtoꝛes. Item voluntas teſtatoꝛis ſemp debet obſuari vbi ius vel aliqs nō offēdiť

Item ſoluitur queſtio cui ab ep̄o q̄ſita cedant. Item relictum p̄uate p̄ſone ſiue habeat beneficium ſiue non ſemper pꝛeſumitur eſſe relictum intuitu perſone.

Nota ad intelligen

Raynuncius. tiam huius decre. q̄ iure lūbardo ſi maritus pꝛemoꝛiatur vxoꝛ eius ſuperſtes lucratur tertiam partem bonoꝛum mariti ſui. et de illa tertia poteſt facere quicquid placet ſibi: et ita clera habet tertiam partem in bonis mariti ſui patris raynuncij. et adelaſia habet tertiam partē in bonis raynūcij. ⁊ ſi vxoꝛ p̄moꝛiať maritus lucratur dotem. Caſus. Raynūci⁹ de clero habuit duas filias alterochaꝫ et adiectam. habebat inſuper matreꝫ nomine cleram et vxoꝛem nomine adelaſiam. filiā ſuam alterocham tradidit cuidam in vxorem cum dote. demum in extremis agens fecit teſtamentuꝫ. in quo teſtamēto alteroche filie ſue reliquit domum quandam et oꝛtum vltra dotem ſuam. adiectam vero filiam ſuam impuberem ſibi inſtituit heredem in omnibus aliis bonis ſuis adiiciēs in teſtamento ſuo vt ſi adiecta filia ſua impubes decederet ſine liberis alterocha ⁊ ſoboles quā tunc geſtabat in vtero ei ſuccederēt et ſic deceſſit raynūcius. Demū tutores adiecte tradiderunt eam in vxorē cuidā petro iure lūbardo cū oibus bonis ſuis de quo filium ſuccepit: qui breui tempoꝛe elapſo moꝛtuus eſt. Inſuper clera auia adiecte mať raynūcij dōauit adiecte

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

et petro viro ſuo tertiã ꝯtem bonoꝝ quaꝫ habebat in bonis raynũcij. ⁊ adelaſia mat adiecte ſuã tertiã quã habebat i bonis raynũcij vendidit petro marito adiecte. poſtmodũ võ adiecta fecit teſtamentuꝫ et inſtituit ſibi heredẽ petrũ maritũ ſuũ. et ſic ſine liberis ẽ defũcta. c⁹ bona petr⁹ pdict⁹ poſſedit. q ꝯtradixit poſtea cũ alia ⁊ filios ex ea ſuſcepit. Tãdẽ alterocha et fili⁹ ei⁹ mouerũt queſtionẽ ſup bonis adiecte ꝯ dictum petrũ petẽtes bona illa ſibi reſtitui ex cã fideicõmiſſi ſiue ſubſtitutõis ſm teſtamẽtuꝫ raynũcij. lite ꝯteſtata int petrũ ⁊ alterochã et filium eius lite pendente dictus petrus mortuus eſt poſt mortẽ petri alterocha et filius eius ceperũt tandẽ queſtionẽ mouere ꝯ filios ipſius petri. et ranerium tutoreꝫ ipoꝝ coram. g. iudice tuſculañ. ex cã pmiſſa. ex pte tutoris ⁊ filioꝝ pdicti petri reſpõdebatur ꝙ obſtabat illis annalis pſcriptõ. vſucapio ꝓ dote. longi tempis ſilentiũ diuturnũ. pterea dicebat idẽ tutor ꝙ et ſi hoc nõ pficeret de bonis illis prius debebant deduci tertia clere ac tertia adelaſie q̃s dederant petro. ⁊ quarta ꝑ treblelianũ nomine ipſius adiecte. iudex auditis allegationibus ꝯdemnauit tutorẽ noie pupilloꝝ i reſtitutiõe bonoꝝ raynũcij alterochе ⁊ filio eius tertia clere ac tertia adelaſie primo ꝺ ducta ſm ꝯſuetudinẽ ciuitatis. pcepit etiã deduci quartã ꝑ trebellianũ quã glibet extraneus deducere potuiſſet. a qua ſentẽtia vtraqꝫ ps ad ſe. ap. appellauit datus fuit qdam cardinalis auditor corã quo ex parte alterochе ꝓponebatur ꝙ clara auia ⁊ adelaſia mater ipſius ipam in legitima ſua priuare non poterant. vñ petijt alterocha ſuã legitimã in bonis auie et matris ipſius. petijt inſup fructus pceptos a tẽpore litis cõteſt. in quarta trebellianica cõputari i qb⁹ dicebat ſniam pdicti iudicis iniquã. et ab ea legitime ꝓuocatum. Ex pte pupillorum allegabat ꝙ pater adiecte ipaꝫ in legitimã q̃ ſibi ab inteſtato debebat aggrauare nõ potuit. Vñ petebat illã detrahi ꝺ reſtitutõe pdicta. Iudex auditis hinc ⁊ inde ꝓpoſit ſniaꝫ iudicis ſupradicti i eo ꝙ dixit tertiã clere ac tertiaꝫ adelaſie itegraliter ꝺ ducendas ꝓnũciauit iniuſtã dicẽſ ꝙ legitima ipa ſalua ſit alterochе ivtraqꝫ tertia ad c⁹ reſtitutõꝫ dictũ tutorẽ noie pupilloꝝ cõdẽnauit. i eo ꝙ dixit quartã ꝑ trebellianũ deducẽdã ſniaꝫ ſupradicti iudicis ꝯfirmauit. ita viꝫ ꝙ fruct⁹ de bonis ipis a tpe liẗ ꝯteſt. pcepti cõputent in ipam quartã. et ſi fructus ſufficiant ad q̃rtam ipaꝫ et fructus ipſius quarte alia deductio nulla fiat. quia vero pater adiecte ipaꝫ in legitimã que ſibi debebat ab inteſtato nõ potuit aggrauare legitimã ipam cenſuit retinendaꝫ. ita ꝙ deductio fiat ſm ꝯſuetudinẽ ciuitatis: i eo võ ꝙ iudex cõdemnauit raneriuꝫ noie pupilloꝝ ad reſtitutiõeꝫ reſidui faciendaꝫ alterochе et filio ei⁹ ſniaꝫ ꝯfirmauit ipſius et dñs pa. ſniam ipaꝫ ratã hꝫ et firmam.

Nota ꝙ tutori dato in teſtamento põt teſtator pcipe vt ſic vel ſic de rebꝫ ſuis diſponat. Item ſi ſit lis cũ pupillo tutor cõuenit. Item ſnia fertur in perſonã tutoris. Item iudex appellatõnis põt in quibuſdã ſniam ꝯfirmare et in quibuſdã infirmare. Item a tempore litis cõteſtate. dicitur quis eẽ in mora. vt hic videtur poſſe colligi. Item pater non poteſt priuare filium quarta legitima vel etiam in ea grauare.

Caſus. Quidam in vltima volũtate ſua pecuniã et alia bona relinquũt expendenda ad piaſ cãs. et ad hoc faciendum deputant tam religioſos q̃ꝫ clericos ſeculares et etiam laicos executores. iſti cũ deberẽt bona pdicta in pios vſus expendere. alijs vſibus cõtra voluntatẽ teſtatoris applicare pſumũt ſignificatũ fuit dño pa. cũ epi locoꝝ ꝺbeãt ꝓuidere vt oẽs pie volũtates defũctoruꝫ debeant adimpleri etiã ſi teſtator illꝺ ꝓhibeat. mãdat pa. epo dioc. quatinuſ ꝯpellat executores hmõi teſtamẽtoꝝ vt bona ipa fideliter et plenarie in pias cãs expendant ſm voluntatẽ defuncti. Nota ꝙ epi poſſunt compellere executores teſtamentorũ vt volũtatem defuncti ad pias cauſas adimpleant.

Tua nobis.

Ca. Vt melius intelligas diuide decretalem iſtã in. vi. ptes hoc mõ. Quidaꝫ noie pepo duos habẽs fratres fecit teſtamẽtũ in quo rainaldum filiũ ſuum inſtituit ſibi heredem adijciens. vt ſi abſqꝫ filijs maſculis moreretur hereditatem patruis ſuis reſtitueret. mortuo võ pepone orta eſt diſcordia inter rainaldũ ⁊ patruos ei⁹ ſup qbuſdaꝫ bonis hereditatis ipſi⁹. Tandẽ cõpromiſerunt in tres arbitros ſub hac forma vt ſi oẽs ſimul intẽſſe nõ poſſent duo illoꝝ arbitriũ ꝓmulgarent. duo ipoꝝ altero mortuo taliter arbitrati ſunt ꝙ neutra ps hẽret lniam trãſferendi q̃cunqꝫ mõ in aliũ res ipas niſi i eoꝝ filios maſculos legitimoſ. ⁊ qcquid ꝯtra ꝧ fieret ñ valeret. poſt hoc võ dict⁹ rainald⁹ ꝓlẽ nõ hñs ꝯdidit teſtamentuꝫ in q̃ teſtamento medietatẽ ptis ſue de rebus pdictꝭ de quib⁹ cõpromiſſũ fuit legauit quibuſdã auũculis ſuis. in alia võ medietate et in oĩbus alijs bonis ſuis vnũ de patruis ſuis ⁊ filios eius ſibi heredes inſtituit et adiecit in teſtamẽto vt ſi patruus et eius filij venirẽt ꝯtra legatũ auunculis debitũ amitterẽt quicquid poſſet eis cõpetere ex teſtamento ipſius vel ab iteſtato ⁊ ad dictoſ auũculos ſuos ꝓ determinatꝭ portionib⁹ pueniret et ſic mortu⁹ ẽ rainaldus. Mortuo võ rainaldo dict⁹ patruus ei⁹ adiuit hereditateꝫ ipi⁹. pdicti auũculi ſtatim ceperũt mouere q̃ſtionẽ ꝯtra patruũ et filios ei⁹ petẽdo ab eis legatũ pdictũ ꝓ rata ei⁹ ptis q̃ ipos cõtingebat de ipo legato. ⁊ ſi venirent ꝯ ipm legatũ petebãt ſibi reſtitui qcquid occaſione teſtamẽti ipi⁹. R. ad ipos poterat peruenire. Lite võ ꝯteſtata ſup iſtis duob⁹ articulis pfat⁹ iudex abſoluit patruũ et filios ab ipetitõne auũculoꝝ ſup ipo legato. ⁊ cõdẽnauit patruũ et ei⁹ filios ad reſtitutionẽ alioꝝ bonoꝝ q̃ ex teſtamẽto. R. cape poterant faciendã predictis auunculis. a q̃ ſnia vtraqꝫ ps ad ſe. ap. appellauit. poſt ꝧ ptib⁹ ꝯparẽtib⁹ in pñtia pape dat⁹ fuit qdã cardinal auditor corã quo ps vtraqꝫ petebat ſniaꝫ in eo qꝺ lata erat ꝯtra ipaꝫ ifirmari ⁊ quaten⁹ faciebat ꝓ ipa ꝯfirmari. Lite võ ꝯteſ. ⁊ auditis allegatiõibus vtriuſqꝫ ptis cardinalis ꝯſiderãs ꝙ dict⁹. R. habebat i bonis q̃ndam peponis patris ſui tertiam pteꝫ debitã iure nature in qua grauari nequit. habebat etiã quartam trebellianicam in bonis predictis quam quilibꝫ extraneuſ reſtitutione grauatus deducere potuiſſet vñ potuit eaſdẽ portiões in vltima volũtate legare. et iõ legatũ tenuit vſqꝫ ad tertiaꝫ et q̃rtã pfatas ꝓnũciauit pdictũ iudicẽ perperã ꝓceſſiſſe i eo ꝙ ſup hoc dictũ patruũ in totũ abſoluit nõ obſtãte pdicto arbitrio ꝙ nõ poterat impedire ne pdictũ legatum valeret. ⁊ ꝯdemnauit patruũ ipm ad reſtõnem medietatis tertie et q̃rte ptis ipſius legati ꝓ rata que ipos auũculos ꝯtingit de ipſo legato. ⁊ in reſiduo ſniam pfati iudiciſ ꝯfirmauit. In ſcꝺo võ articulo in q̃ dictus iudex patruũ et filios totaliter condẽnauit decreuit ipꝫ male ꝓnũciaſſe. q꜠ filij contra volũtatẽ teſtatoris nõ inueniunt aliqd cõmiſiſſe. cũ nihil de his q̃ petita fuerãt poſſiderent: ſed in portõne illa quã patruus habebat in bonis illis rõne tertie ⁊ q̃rte quas hẽbat in bonis ipis dict⁹. R. ſniam pdicti iudicis ꝯfirmauit ꝓ rata q̃ cõtingit auunculos ipos de ipſis reb⁹. cũ in illis reb⁹ teneret inſtitutio ⁊ legatio ⁊ adiectio pene. i reſiduo abſoluit eũdẽ patruũ ⁊ filios ſuos ſaluo nihilomin⁹ ipi patruo ex iure inſtitutionis bñficio legis falcidie in reſtõne legati pdicti. ſi ideꝫ patru⁹ infra tps legitimum id ẽ infra annũ volũtati paruerit teſtatoris cũ fecerit inuẽtariũ ⁊ ꝯtra voluntatem teſtatoris lex falcidia inducat. dñs pa. ſniam cardinalis ratã hꝫ. ⁊ eã autoritate aplica ꝯfirmauit. Nota ꝙ modus ꝓ cõditione ſeruat. Iteꝫ forma cõpromiſſi ſuanda ẽ. vñ ſi in plures ſit cõpromiſſuꝫ tertio abſente l mortuo ceteri pñt ꝓcedere ſi ꝧ ſit dictũ in cõpromiſſo vt hic: alias nõ Itẽ ſi pluribus relictũ fuerit fideicõmiſſuꝫ ⁊ vnus ſol⁹ ſupſtes eſt illi debetur qui tpe exiſtẽtis cõditionis ſolus inuenit. Item vbũ q̃nqꝫ ponit ꝓprie ⁊ improprie ſicut ꝧ ẽ in verbo legauit. Item teſtator põt impõere penã heredi ſi ſue nõ pareat voluntati. Itẽ

Rainaldus.

legatuȝ petendū eſt ab herede nō autorita
te ꝓpria occupandū. Jtē ambe ꝑtes pñt
a ſnia appellare. Jtē litis ꝯteſtatō faciēda
eſt corā iudice appellatiōis Jtē due q̄rte
pñt deduci.ſ. d̄bita iure nature et trebellia
nica. Jtē in legitima q̄ iure nature debeṫ
nullū grauamē pōt imponi. Jtem ſnia ꝓ
parte ꝯfirmaṫ et ꝓ parte infirmaṫ. Jtem
lex falcidia induciṫ ꝯtra voluntatē teſtato
ris. Jteȝ ſi heres fecerit inuentariū vteṫ
bñficio legis falcidie.alias non poteſt.

Ca. O. clericus ſancte
Johannes. crucis legauit de bonis
ſuis in vltima voluntate venerabilibus et
pijs locis.⁊ hāc volūtatē ſuā exequendaȝ
ꝯmiſit iohāni clerico et.p.laico ⁊ mādauit
eiſdē vt creditoribꝰ ſuis ſatiſfacerēt.Dicit
pa.ꝙ poſt mandatū ſuſceptū ꝑ dyoc.epm
compelli dñt explere volūtateȝ defuncti ſi
fuerint negligentes. No.ꝙ voluntates
defūctoꝝ ad pias cauſas ꝑ dyoc. epm mā
dari debent executioni.

Caꝰ. De his que legantur in
De his. ornamētis ecclie vel ad cultū
diuinū vel anniuerſarie vel alijs pijs locis
canonica portio deduci nō dȝ.dūmō iſta le
gata nō fiant in fraudem.vt epiſcopus vel
parrochialis ecclia portiōe debita defrau
deṫ. Nota ꝙ epūs vel parrochialis eccia
nō debet hēre portionē de his que leganṫ
in ornamentis eccleſie vel ad cultū diuinū

De ſucceſſionibus ab inteſtato.
Titulus.xxvij.

Ca. Omnes cle
Ed hoc.rici generaliter de
ſ bis que habēt ꝑ hereditatē vel
alio modo intuitu ꝑſone acqui
ſierint dū viuūt pñt inde facere q̄cquid eis
placet.ſi v̄o ante moriaṅṫ q̄ȝ de his diſpo
ſuerint.ſi ꝯſanguineos nō habēt in ius ec
cleſie ſue debēt tradi. No.ꝙ clericꝰ p̄t te
ſtari ad libitū ſuū de oībus acq̄ſitis intui
tu ꝑſone ſue puta artificio hereditario iure
donatione amicorum et hmōi.

Caſus.Laici qui
Sancto concilio dam habebant ſer
uos manumiſerunt illos ⁊ ordinati ſunt in
preſbyteroſ qñ p̄ſbiteri iſti moriebanṫ totā
ſubſtantiam illorū laici illi ſibi vendicabāt
tanq̄ȝ de ꝓprijs ſuis.iſta relata ſunt in cō
cilio.Vñ ſtatuit cōcilium ꝙ iſta de cetero
nō fiant.ȝ ſicut liberi facti ſunt ad ſuſcipiē
dum gradum et diuinū officiū ita nihil ab
eis exigaṫ p̄ter diuinū officiū. ſed peculiū
illorum diuidaṫ in quattuor ꝑtes.quarum
vna aſſigneṫ epō.altera ecclie cui ſeruiuit
tertia pauꝑibꝰ.quarta conſanguineis.et ſi
idoneos ꝯſanguineos nō habuerint epūs
in vſuȝ eccie conuertat. Nota ꝙ laici ni
hil debent occupare d̄ rebus clerici moriē
tis. Jtē patronus in liberto pōt retinere
oꝑas ſpūales. Jtē ſubſtātia clerici mori
entiſ diuidi dȝ in q̄ttuor ꝑteſ. vna epō.alia
eccie.tertia pauꝑibꝰ.q̄rta parētibus. Jtē
parētibus nō idoneis nihil pōt teſtari cleri
cus moriens.vt puta hereticis.vt infra de
hereticis vergentis.

Ca.Archip̄ſbyter d̄
Cum dilectus. alerio ſe ⁊ ſua obtu
lit mōaſterio de bruſia.tādē dū ageret i ex
tremis volūtatē vltimā exp̄mendo aſſeruit
ſe ⁊ ſua monaſterio cōtuliſſe.⁊ ſic deceſſit.
Ep̄s educū. dyoceſanꝰ eiꝰ occupauit q̄dā
bona q̄ndā ip̄iꝰ archip̄ſbyteri et etiā q̄dam
bona monaſterij. vñ ſuꝑ bonis iſtis cauſa
ꝯmiſſa fuit iudicibꝰ corā q̄bus petebat ab
bas de bruſia monaſterio ſuo reſtitui q̄cq̄d
ep̄s de bonis archip̄ſbyteri aut etiā mona
ſterij occupauerat.⁊ ecōuerſo petebat ep̄s
ſibi reſtitui noīe ꝑrochialis eccie cuius ille
fuerat archip̄ſbr̄ quicq̄d de bonis dicti ar
chip̄ſbyteri monaſteriū detinebat.ad ꝓbā
dam itentionē ſuā abbas teſtes induxit.tā
dem cā delata eſt ad pa.ip̄e v̄o examinato
negocio diligenṫ intellexit eē ꝓbatū ꝙ ar
chip̄ſbyter dū ageret in extremis volūtatē
vltimā exp̄mēdo aſſeruit ſe et ſua monaſte
rio ꝯtuliſſe ⁊ cū req̄ſitꝰ fuiſſet vt conderet
teſtamentū Rñdit ſe nō poſſe teſtari.q2 ſe
⁊ ſua dederat monaſterio.et vnꝰ de teſtibꝰ
dixit ſe vidiſſe qñ ſe ⁊ ſua obtulit mōaſterio
et teſteſ alij dicebāt ſe audiſſe ipȝ archip̄ſbi
teꝝ in p̄ſitia abbatis ꝯfitentē qd̄ p̄dictuȝ ē
adiuuātes plurimū aſſertionē abbatis nō

tanq̄ȝ ꝓbarēt ſufficienṫ: ȝ tanq̄ȝ vehemenṫ
adminiculū p̄ſtabāt : ſed q2 ex aduerſo ꝑs
ep̄i aſſerebat ꝙ dictꝰ archip̄ſbiṫ i extremis
agēs alienatꝰ erat a mente. Vñ nō valuit
qd̄ dicebat. Pa.cām ip̄am ꝯmiſit ſub hac
forma.ꝙ niſi ep̄s ꝓbauerit archip̄ſbyterū
nō fuiſſe ſane mentis cū vltimā voluntatē
exp̄ſſit imponaṫ ei ſilentiū ſuꝑ impetitione
monaſterij et ꝯpellaṫ reſtituere mōaſterio
q̄cquid occupauit de bonis illiꝰ archip̄ſby
teri aut etiā mōaſterij.Si v̄o ꝓbauerit illū
alienata mente dixiſſe p̄dicta ꝯdemneṫ mo
naſteriū ad faciendā epō reſtitutiōeȝ noīe
ꝑrochialis ecclie oīum bonorū que fuerūt
ip̄ius archip̄ſbiteri cū ip̄e archip̄ſbyṫ ab in
teſtato deceſſerit nec habuit cōſanguineoſ
⁊ ip̄i monaſterio ſilentiū imponaṫ. No.
ꝙ vnus teſtis cū alijs adminiculis vehe
mentibꝰ fauore religionis ſufficit ad fidem
faciendā. Jtē furioſus ñ pōt facere teſta
mentuȝ .i.qui ē mente captus. Jtē publi
catis atteſtationibus poſſunt teſtes iduci
ſuꝑ nouo articulo pendente ex p̄ori. Jtē
quis pōt ꝓbare negatiuā ſi includit in ſe af
firmatiuā. Jtē epūs poteſt agere pro ec
cleſia ſibi ſubiecta.

De ſepulturis. Titulus.xxviij.

Caſuſ. Sta
Os inſtituta. tuit leo pa
n pa ꝙ q̄libet debeat ſepeliri in ſe
pulturis parentum ſuoꝝ ſm ꝙ
fecerūt antiqui patriarche.Verumtñ nulli
negandū eſt ꝓpriā eligere ſepulturā ⁊ etiā
alienā.q2 dñs hoc fecit : ſed q2 dignus eſt
mercenariꝰ mercede ſua tertiā ꝑtē iudicij
ſui illi eccie p̄cipit dari in qua ſepeliri debe
bat ſi nō elegiſſet alibi ſepulturā ⁊ vbi duȝ
viuebat celeſti pabulo refici cōſueuit.qd̄ ſi
fecerit vbicūq̄ȝ voluerit eligat ſepulturam
⁊ ne aliter fiat p̄cipit leo pa.ſub pena excōi
cationis. Nota ꝙ debemꝰ eligere ſepul
turā vbi maiores noſtri ſepulti ſūt. qd̄ veꝝ
eſt de honeſtate. Jtē licitū ē alienā elige
re ſepulturā.i.in alieno loco.vt patȝ ꝑ exē
plū dñi qui ſibi elegit ſepulturam ioſeph.
Jtem eccie ꝑrochiali relinquēda eſt ſua
portio cū q̄s eligit ſibi ſepulturam. Jteȝ
nullus debet terminos trāſgredi a ſanctis
patribus cōſtitutos.

Ca.Leo papa ſtatuit in.c.
Relatum. iſto vt quicunq̄ȝ voluerit a
modo in monaſteriū conuerti ſiue in vita.
ſiue in morte medietatē oīum rerum ſuarū
et poſſeſſionū quas decreuit diſponere ꝓ
anima ſua relinquat illi eccie ad quā perti
net. Nota ꝙ ꝑrochialis eccia dȝ habere
medietatē.vt hic dī de oībus que relinq̄t
ꝑrochianus in vltima voluntate.ſed circa
hoc attende conſuetudinem locorum.

Caꝰ. Quidam ciuis
Fraternitateȝ. ianueñ.p.noīe de ca
ſtello habebat ſepulturā ab antiquis tꝑibꝰ
et ſui maiores apud monaſteriū ſancti ſte
phani apud aliā eccliam minus religioſaȝ
elegit ſepeliri. orta eſt queſtio de corpore
illius corā archiep̄o ianueñ.ſignificatū fuit
hoc dño pa.Vñ ipſe reſcribit archiep̄o ia
nueñ.dicēs ꝙ nō credit ip̄m ignorare q̄li
ter ab antiquo fuit diſpoſitū apd̄ monaſte
ria et loca religioſa corꝑa defunctorū de
bere ſepeliri in q̄bus orōnes et miſſaꝝ ſolē
nia frequentius celebranṫ. Vñ qui volunt
ibi ſepeliri nō eſt eis ꝯtradicēdū.q v̄o relin
quūt antiquas ecclias ⁊ ſepulturā patrū ⁊
alioꝝ parentū ſuoꝝ.⁊ ad noua et minꝰ reli
gioſa loca ſe trāſferūt ꝯ antiquā inſtitutio
nē ſanctorū patrū facere dinoſcunṫ. Vñ ſi
p̄dictus.p.ꝯ inſtitutionē vel cōſuetudinē
iſtā antiquā et rōnabilē corpꝰ ſuū ſepelien
duȝ mādauit h̄ nō p̄iudicat rōni.et iō man
dat q̄tenus corpus illiꝰ reddi faciat mona
chis ſci ſtephāi. et cū patribꝰ ſuis ſepeliri.
Nota ꝙ q vult eligere ſibi ſepulturā reli
cta ſua ꝓpria eccia eligere debȝ locū magiſ
religioſū.aliṫ nō poteſt. Jtē ſi dimiſſo lo
co magis religioſo eligat q̄s locū minꝰ reli
gioſum nō valet electio talis ſepulture per
illā lr̄aȝ.q v̄o relictis antiq̄s ⁊c̄. et ita non
ſequitur ꝙ extrema voluntas ſit ſemper ef
fectui mancipanda.

Ca. Aliqui quādoq̄ȝ ſe trāſ
De his. ferunt ad loca religioſa cū bo
nis ſuis in infirmitate:vel etiam in ſanitate
⁊ nihil relinquūt eccl'ijs a q̄bus receperūt

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſalutis pabula.querebatᷣ qd iuris eẽt ꝺ hiſ
Rñdit pa.ꝙ ſi in egritudie ad religioſa lo
ca ſe transſferũt ⁊ de illa egritudie moriũtᷣ
canonica portio dꝫ exiberi illis eccl'ijs a q
bus aſſumitᷣ et in qbus ſepeliri debebant.
Si ṽo in ſanitate ſe trãſſerũt tũc nihil dare
ↄpelluntᷣ eccl'ijs ſuis ṗoribus. qꝛ liberũ ẽ
tũc bona ſua cuilibet imptiri etiã ṗuatis p
ſonis. No.ꝙ cũ aliqs trãſit ad religionẽ
in egritudie dũ tñ ex illa egritudie ꝺcedat
canonicã portõꝫ dꝫ hẽre prochialis eccia
de his q̃ legat illi monaſterio. Item cum
qs in ſanitate ſua trãſſert ſe ad religionem
nihil põt prochialis eccia petere qꝛ tũc nõ
ſolum pijs locis poſſet res ſuas dare.imo
etiam cuicunqꝫ vellet.

Ca. Prior de inſula quẽ-

Ex patre. dã prochianũ canonicorũ
obrigeñ.poſt appellationẽ in ſua ecclia ſe-
peliuit.Vñ canonici ↄqueſti ſunt dño pa.
Mãdat ipẽ q̃ten⁹ dictus prior ↄpellatᷣ vt
corp⁹ prochiani p̃dicti p̃fatis canonicis re
ſtituat.et de his q̃ habuit occaſione ſepul
ture illius amicabilitᷣ ↄueniat cum eiſdem.
No.ꝙ monachi pñt hẽre populũ. Itẽ
nõ ſolũ iuritᷣ vl' rei petitᷣ reſtõ ſed etiã cada
ueris. Itẽ officiũ iudicis ẽ vt admoneat
partes ad concordiam.

Ca⁹.Quidam p̃ſbytᷣ

Cum liberum. corpus cuiuſdã mu-
lieris deferri faciebat ad monaſteriũ ſancti
martini lauduñ.ſepeliendũ ꝓut ipſa in vlti
ma diſpoſuerat voluntate.monachi ſancti
vincentij corp⁹ illud violẽter rapuerunt et
illud violẽter i ſua eccia ſepelierũt.Conq̃-
ſti ſũt monachi ſci martini dño pa. Man-
dat pa.q̃ten⁹ ſi eſt ita monachi ſci vincẽtij
ↄpellantᷣ vt oſſa p̃fate mulieris ⁊ bñficia q̃
occaſiõe ſepulture illi⁹ habuerũt reſtituãt
monachis ſcti martini. No.ꝙ libere qs
teſtatᷣ h̃ hꝫ ex iuris bñficio. Itẽ qꝺ vniuer
ſalitᷣ ẽ dictũ recipit diſtinctõꝫ. Itẽ qꝺ ob
tẽtu vl' occaſione alic⁹ q̃ritᷣ illi ẽ reſtituẽdũ
et eſt notabile ꝫ nuncios ꝓ dominis et cõ
tra negociorum geſtores

Caſus. Sicut liberum eſt

De vxore. viro eligere ſepulturã ita li
bex ẽ mulieri.nulla ẽ i h̃ caſu iter eos diffe
rentia.cũ a lege viri ſoluta eẽ intelligatᷣ.illa
fuit dubitatõ.qꝛ ꝺi.xiij.q.ij.vna q̃qꝫ ꝙ.mu
lier ſiue i vita ſiue in morte virũ ſuũ ſeq̃tur
In fine dicit ꝙ de filijs miorib⁹ vbi dẽant
ſepeliri a ſcis patrib⁹ diffinitũ ñ ẽ.⁊ iõ ↄſue
tudini loci relinquẽdũ ẽ. No.ꝙ vxor põt
eligere ſibi ſepulturã ſicͭ vir. Itẽꝫ ↄſuetu
do loci attendenda eſt.

Ca. Queritᷣ q̃ꝫtuꝫ debe

Cum ſuper. at defunct⁹ q alibi eligit
ſepulturã dimittere prochiali eccie vñ aſſu
mitᷣ.Et rñdetᷣ ad min⁹ q̃rtaꝫ ptẽꝫ. No.h̃
dĩ ꝙ eccia prochial' dꝫ hẽre q̃rtã ptẽ teſta
menti:ſed h̃ cõſuetudini relinquendum ẽ.

Ca⁹.Quidam impetrãt

Certificari. priuilegiũ.vt qui apud
coꝝ ecclias elegerint ſepeliri licitũ ſit eis
eos recipere ad eccliaſticã ſepulturã. cum
iſta clauſula ſalua ꝺbita iuſticia illaꝝ eccle
ſiaꝝ a qbus mortuorũ corpa aſſumuntᷣ. q̃ſi
tuꝫ fuit a pa.q̃litᷣ clauſula iſta ſalua debita
iuſticia ⁊c.ſit itelligẽda et exponẽda.rñdit
pa.ꝙ ſup h̃ articulo diuerſa añceſſoꝝ ſuoꝝ
ↄſtituta manauerũt.leo pa.qñꝫ appellauit
illã iuſticiã tertiã ptẽ.qñꝫ mediã. Vrban⁹
et luci⁹ qñꝫ appellãt illã canonicã iuſticiaꝫ
q̃rtã ptẽ.Vñ pa.rñdet ſm ꝙ btũs hieroni
m⁹ inqͭ.vna queqꝫ ꝓuicia in ſuo ſenſu abũ
det.et ita ſm rõnabilẽ ↄſuetudineꝫ loci illa
iuſticia erit aliqñ medietas.aliqñ tertia vl'
q̃rta ꝓ diuerſitate locoꝝ. No.ꝙ in hmõi
mortuarijs cõſuetudo loci ſeruatᷣ.

Ca. Prior ecclie mõtiſſer

In noſtra randi et hoſpitalarij clare-
monteñ.dyo.habebãt intᷣ ſe q̃ſtionẽ ſuper
iure funerãdi.hoſpitalarij recipiebãt ad ec
cleſiaſticã ſepulturã prochianos dicti pri-
oris. Cauſa ſup his ↄmiſſa fuit iudicib⁹ co
rã qb⁹ petijt dict⁹ ṗor ſatiſfieri ſibi ꝺ dãno
qꝺ ſuſtinuerat ab ill' hoſpitalarijs: qꝛ pro-
chianos ſuos receperũt ad ſepulturã.et ꝙ
de cetᷣo ñ recipent ad ecciaſticã ſepulturã
prochianos ipi⁹ ad.ꝓbãdã ſuã intẽtioneꝫ
teſtes induxit.tandẽ cã ad ſe.ap.eſt delata
In pñtia pape ṗor p̃dict⁹ ꝓpoſuit p̃dicta.
Ex pte hoſpitalariorũ fuit ꝓpoſitum ꝙ ex

priuilegijs ſibi ↄceſſis licitũ ẽ eis oẽs p̃tᷣ ex
cõicatos et iterdictos ad ecciaſticã recipe
ſepulturã q apꝺ eoſ elegerit ſepeliri et ſiꝺi
ↄmiſſa in vltima volũtate ſibi relicta recipe
ſoluta tantũmõ q̃rta prochiali eccie ꝺ cui⁹
prochia mortuoꝝ corpa aſſumũtᷣ p̃terq̃ꝫ ꝺ
equis et armis de qbus q̃rtã deducere nõ
tenentᷣ.Pa.auditis rõnibus vtriuſqꝫ ptis
talẽ ꝓtulit ſñiaꝫ ꝙ p̃dicti hoſpitalarij de ce
tero nõ recipiãt prochianoſ dicti ṗoris ad
ecciaſticã ſepulturã niſi apꝺ eos elegerint
ſepeliri et tũc prochialiſ eccia recipiat q̃rtã
ptẽ de oblatõib⁹ lectis ⁊ alijs q̃ defũctus
ꝓ aĩa ibidẽ reliquit p̃tᷣq̃ꝫ de equis et armiſ
hoſpitalarij reſiduũ hẽant niſi dolo l' frau
de hoſpitalarioꝝ defũct⁹ induct⁹ fuerit ad
hmõi electiõeꝫ vel diſpoſitionẽ faciendam
Inſup iniunxit eiſdẽ hoſpitalarijs vt eideꝫ
ṗori ſatiſfaciãt de q̃rta pte trium miliũ ſoli
doꝝ q̊s ↄſtat eos a prochiãis illi⁹ recepiſſe
cũ ꝓbatũ nõ fuerit ꝙ coꝝ oblati vl' ↄuerſi
fuiſſẽt.Preterea p̃cepit eiſdẽ vt ſatiſfaciãt
ṗori de oib⁹ q̃ habuerũt a q̊dã q fuit inter
fectus in cãpis niſi ꝓbauerint ꝙ apꝺ eos
elegerit ſepulturã alioqn ei reſtituãt q̃rtaꝫ
ptẽ. Item reſtituant oĩa q̃ habuerũt pro
qbuſdã alijs occaſione ſepulture ipſoꝝ q̊s
ↄſtat ĩfra ãnos legitimos deceſſiſſe No.
ꝙ monachi pñt habere ppl'm. Itẽ cum
dolo inducitᷣ qs vt aliã eligat ſepulturã nõ
p̃iudicat talis electio prochiali eccie. Itẽ
qꝺ occaſione rei mee p aliũ queritᷣ mihi de
iure reſtituendum eſt.

Ca. Quidam nobilis ſollici

Ex parte tauit ſepe q̃ndã puellã ꝺ ſtu
pro et cũ nõ ↄſentiret eidẽ poſuit ei iſidias
ſup quodã põte.⁊ dũ fugeret caſu cecidit
de põte ⁊ mortua ẽ.queritᷣ vtrũ debeat i ci
miterio ſepeliri.Mãdat pa.ꝙ cum illa nõ
ſponte p̃cipitauerit ſe de põte ſed caſu cecĩ
derit corp⁹ eius dꝫ in cimiterio ſepeliri ma
xime cũ ex honeſta cã fugiſſe noſcatᷣ.et cui
cõicabatᷣ viuẽti cõicãdũ ſit iam defuncte.
No.ꝙ q caſu et nõ ſpõte ſubmergitᷣ vel
moritᷣ nõ ṗuatᷣ ecciaſtica ſepultura. Itẽ
nota regulã cui viuo cõicamus et mortuo
communicare debemus.

Ca. Aliqñ contingit ꝙ corpꝰ

Sacris. excõicatoꝝ p violẽtiã aliquoꝝ
vel aliq̃ caſu in cimiterio ſepeliuntᷣ.queritᷣ
an debeant exhumari.Rñdetᷣ ſi ab aliorũ
corpib⁹ diſcerni pñt exhumari debent. et
longe ab ecciaſtica ſepultᷣa iactari.ſi ṽo diſ
cerni ñ poterũt ñ dñt corpa illoꝝ excõica-
toꝝ cũ alioꝝ corpib⁹ exhumari.cũ ſepultᷣa
p̃cioſa illis nõ ꝓſit.ſicͭ nulla vl' vilis nõ ob
eſt iuſtis. No. ꝙ cui nõ cõicamus viuo
nõ ẽ cõicandũ defũcto. Itẽ rõe dubieta
tis aliqd amittitᷣ:qꝺ ſi certũ eẽt repelleretᷣ.
Item vtile nõ viciatᷣ p inutile. Item
nec p̃cioſa ſepultura prodeſt defuncto nec
vilis nocet.

Ca. Apud montem peſſu-

Abolende lanũ erat cõſuetudo ꝙ cle-
rici nõ pmittebãt effodi ſepulturã niſi ṗus
eis certũ p̃cium pſoluatᷣ. Precipit pa.iſtã
ↄſuetudinẽ aboliri. et clerici nihil audeant
exigere hac de cã. Nota ꝙ ꝓ terra in q̃
ſepeliendi ſunt defuncti nihil eſt exigendũ

Ca.Quidã prochia

Parrochiano. nus fuit excõicat⁹ ꝓ
manifeſtis exceſſib⁹ ſcꝫ hoicidio icẽdio.et
ꝓ violẽta manuũ iniectiõe in pſonas eccle
ſiaſticas et ꝓ violatiõe eccliarũ et inceſtu.
duꝫ ageret in extremis fuit abſolutus per
p̃ſbyterũ ſuũ iuxta formã ecclie. q̃ſituꝫ fuit
vtrũ deberet in cimiterio ſepeliri. Rñdetᷣ
ꝙ nõ dñt ei cimiteriũ et alia ſuffragia eccie
denegari.ſ; heredes ei⁹ et ꝓpinq ad q̊s bo
na peruenerũt ipi⁹ ↄpellẽdi ſũt vt ſatiſfaciãt
ꝓ eodẽ. No.ꝙ cui vnũ ſacramẽtũ cõce-
ditᷣ oĩa alia q̃ ſunt eiuſdẽ cenſure ſũt ↄcedẽ
da. Itẽ ſacerdos i neceſſitate põt abſol-
uere a q̃libet excõicatione. Itẽ heredes
tenentᷣ ex maleficio defũcti licet ad eos ni
hil ex illo maleficio peruenerit.

De parrochijs et alienis parrochia-
nis. Titulus.xxix.

Caſus Ep̃s alicuius

I eps. ciuitatis cum magna
ſ parte ppl'i incidit i hereſim do
natiſtarũ. Vñ oẽs p̃ciſi ſunt ab
eccia.In reſidua prochia ↄſtitut⁹ ẽ nouuſ
ep̃s.Prior cũ ppl'o q ſecuti fuerãt ipꝫ re-

ſꝫ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

uertiť ad vnitatē eccłe cū eo diſpēſať. tñ ꝓ multitudine ſequētiū ipm. tñ ꝓ vtilitate vt dignitatē recipiat. ſꝫ q2 alr canõice fuerat iſtitutꝰ remoueri ex toto nõ dꝫ. ſꝫ inť ſe diuidāt ppl'm put i lrã ꝯtineť. hodie ñ fuať h diſpēſatio. No. h habes vnū caſū i ꝗ duo epi pñt eē in eod ēpatu. ſ. qñ alr labiť in hereſim et alr canõice eligiť. Jtē melior eſt ꝯditio minoris. q2 maior diuidit et mior eligit. Jtē volũtas pluriū pferēda ē paucioribꝰ. qđ verū ē niſi a paucioribꝰ opponať aliqđ rõnabile et pbeť. vt ſupra de his ꝗ fiunt a maiori pte capituli. cum in cunctis.

Ca. Diciť in hoc ca.

Ut dominicis ꝙ ſacerdotes in diebus dñicis et in alijs diebꝰ feſtiuis dñt ꝓponere i eccłia. vt ſi ē ibi aliqs ꝗ ex ꝯtēptu dimiſit ſuū pſbiterū ſtati recedat. No. ꝙ nullus pſbr alterꝰ prochianū recipe dꝫ ad diuia. qđ veꝝ ē ſi ꝯtēpto plato ſuo audire velit ibi diuina. abſens eī iuſta de cã põt audire diuina in eccleſia ad quam venerit.

Ca. Diciť ꝙ nullus epũs alie

Nullus. nũ prochianū iudicet: q2 ꝗ eū ordinare ñ põt nec iudicare No. ꝙ nullꝰ põt iudicare prochianū alterius: q2 ad quē ſpectat ordinatõ alicuꝰ et eiꝰ iudicatio. ergo ꝗ ñ põt ordinare ñ põt iudicare. h tñ intellige de epõ. de alijs ei nõ: q2 lꝫ archidiaconus non poſſit ordinare põt tñ iudicare ſicut et alij iudices.

Ca. Jn canonibus repitur

Super eo ꝙ limites ꝓuinciarum ſiue dioceſiū et ea ꝗ limitibꝰ adherent nõ pſcribunť. qſitū fuit vtꝝ idē ſit iudiciū i limitibꝰ prochiaꝝ. Rñdeť ꝙ idē ſuandū ē i vtroqꝫ dũmõ ꝯſtiterit limites canoica ordinatiõe fuiſſe diſtinctos No. ꝙ limites legitie diſtincti et ea ꝗ limitibꝰ adherēt ꝓuiciaꝝ ſiue dioceſiū ⁊ prochiaꝝ nõ pſcribunť. Jtem idem iuris eſt in minori qđ in maiori.

Ca. Poſtꝗ̃ ciuitas

Significauit. aconeñ. recupata fuit a chriſtianis multi ſe trãſtulerũt ad habitãdũ illuc ꝗ ante generalē occupatõnē terre ſctē in alijs ciuitatibꝰ regni hieroſolimitani morabanť. plati pdictarū ciuitatū volebãt exercere iuriſdictõꝫ i pdictis habitatoribꝰ aconēſibꝰ. ⁊ alia ſpũalia ⁊ tpalia exigebãt ab eis qbꝰ ñ miſtrabãt ſpũalia. Epũs aconeñ. ꝯqſtꝰ eſt dño pa. Vñ mãdat iudicibꝰ qtenꝰ ꝯpellãt platos pdictoꝝ locoꝝ vt nullã iuriſdictõꝫ vſurpēt i pdictoſ aconeñ. habitatores nec ab eis tpalia exigant qbuſ ſpũalia ñ miſtrãt. Verũtñ ſi de agris i eoꝝ prochijs ꝯſtitutis fructꝰ pcipiũt. ⁊ in ptibꝰ vltramarinis rõe pdioꝝ decime ſoluũť decimas illas decetõ itegre pcipiãt. dicto vero aconeñ. tãꝗ̃ ſuo dioceſano decetõ rñdere coganť. No. ꝙ licitū ē alicui domiciliū mutare. Jtē nota ꝯ epõs et archidyaconos et alios platoſ ꝗ redditꝰ ſuos pcipe nõ dñt niſi officiū ſuū in vbo pdicatiõis et alijs exercuerint Jtē decime pdiales illi ecclie ſunt dande in cuius territorio predia ſunt conſtituta.

De decimis primicijs et oblationibus. Titulus. xxx.

Caꝰ. Primo po

Pecuniam. nit tria genera decimarū ſm ꝙ olim in veteri teſtamento ſoluebanť. Scdo dicit ꝙ pmicie ꝗs d frugibꝰ offerebãt nõ erãt aliꝗ ſpēali noie deſignate. ſꝫ ꝓ volũtate ſua glibet offerebat. pꝰ ea traditiõe hebreoꝝ iolevit arbitrio magiſtroꝝ ꝙ ꝗ plurimū dabãt xl. ptē offerebãt ſacerdotibꝰ ꝗ mimū. lx. ptē ⁊ ſic inť. xl. ⁊. lx licebat offerre qđ volebãt. ⁊ ita qđ pꝰ dubiū erat pꝰ ea diffinitū fuit ꝓpť auariciã ſacerdotū. No. ꝙ datio decimarū icepit a veťi teſtamẽto. Jtē opiones magiſtrorū tuende ſunt ac fouende. Jtē nota cõtra ſacerdotes ꝙ auari ſunt.

Caꝰ. Queſitū fuit a

Nouū genus. pa. vtꝝ clerici a cl'iciſ decias exigere poſſint. Rñdit pa. ꝙ h eēt nouū genꝰ exactiõis vt clerici a clericis decimaſ petãt cū i lege dñi h ñ legať. leuite ei a leuitiſ deciaſ ñ accipiebãt. Jlli vo cl'ici ꝗ ab alijs clicis ſpũalia recipiũt de laboribuſ ſuis eis dñt decimas dare No. ꝙ leuite a leuitis decias ñ exigebãt. Jtē clerici dñt ſoluere decias. qđ veꝝ ē d bonis patmonialibꝰ. ⁊ ſic ñ ꝯtradicit ei qđ pmo eſt dictuꝫ

Ca. Jnter abbatē et

Ex multiplici. cõuētū de brudeia ex vna pte. et quēdã pſbiterū ꝓ ecclia ſua ex alťa. tal' ꝯpoſitõ iterceſſit ſcripto autētico mõachoꝝ roborata ꝙ mõachi deberēt ſoluere ãnuati dicto pſbro dũ viueret deciaſ d blado ⁊ vniuerſ legumibꝰ exceptis minutis decis ꝗs eis remiſit. poſtea abbas ipetrauit puilegiū vt d laboribꝰ ſuis ꝗs ꝓpijs ſũptibꝰ excolũt deciaſ ſoluere ñ teneãť nl'la de ꝯpoſitõe pdicta mētiõe facta. ſtati cepe rũt excolere ſuis ſũptibꝰ poſſeſſiões ſuꝑ ꝗbus ꝯpoſitõ facta erat: ⁊ ea occaſiõe ſubtrahebãt decias. Unde pſbiť ꝯqſtꝰ ē dño pa. Suꝑ h diē pa. ꝙ ñ fuit ſue intētiõiſ ꝑ puilegiū ſuū pdicte ꝯpoſitõi derogare. ꝗre mandat pa. qtenꝰ abbaſ ⁊ mõachi ꝯpellanť pdictã ꝯpoſitõꝫ ſuare. l' cū ipõ pſbro amicabiliť ꝯuenire niſi d ipa ꝯpoſitõe i puilegio cõtineať expſſe. No. ꝙ pa. ꝑ puilegiū ſuū ñ intēdit reuocare ꝯpoſitõꝫ de ꝗ in puilegio mēſio ñ hēť. Jtē ſꝑ ꝯſiderari dꝫ itētio dãtis puilegiū. Jtē cõpoſitõ locū hꝫ i decis Jtē puilegiū ſitate tacita ipetratū nõ vꝫ

Ca. Monachi de boſle

Commiſſi. eccłe ſãcte marie in cuiꝰ prochia ꝯmorãť dciaſ ex itegro ñ ſoluebãt ꝯqſtꝰ ē rector illiꝰ eccłe dño pa. Vñ mãdat archiepõ canť. qtenꝰ mõachos illos cõpellat vt decias de ťris cultis i qbꝰ olĩ domꝰ ꝯſtructe fuerãt eccłe pdicte cū ea itegritate pſoluãt: ꝗ pꝰ ſolui ꝯſueuerãt anteꝗ̃ i ea dē prochia morarēť ⁊ ſīc dcīe olĩ ſoluebãť d paſcuis ita ⁊ nũc ſoluãť d eiſdē ad frugū fertilitatē trãſlate abſqꝫ diminutõe. No. deciaſ itegre pſ[illegible]uēdas. No. ꝙ mõachi tenēť ſolueť d[illegible]cias. Jtē reſ trãſit cū onere ſuo Jtē mutatio ſ[illegible]ꝑficiei nõ tollit tributū ipi ťre ãnexū ꝑ illõ ſīc olim de paſcuis. ⁊c.

Ca. Diciť hic ꝙ ꝯpelli

Peruenit. dñt prochiãi pſoluere d ꝓuētibꝰ molēdinoꝝ ⁊ paſcuoꝝ ⁊ lino et lana dcias itegraſ eccl'ijs qbꝰ debēť. No. ꝙ decīe pſolui dñt d oibꝰ ꝗ renouãť in ãno. Jtē cum integritate debēt ſolui decime

Ca. Diciť ꝙ de apibꝰ ⁊ de oi

Nũcios fructu ꝯpellēdi ſunt prochiani dare decimas. Nota ꝙ decime dande ſunt de omni fructu.

Ca. Hoiēs de ortona tenētur

Cū hoies ſoluere deciaſ prochiali eccłe: ſꝫ anteꝗ̃ id faciãt d fructibꝰ nõ decia tis ſatiſfaciũt ſuientibꝰ ⁊ mercenarijs ſuis ꝓ debito totꝰ ãni. ⁊ de reſiduo decimã ꝑſoluũt. Mãdat pa. ꝙ vt ſtati collectꝭ fructibꝰ añ aliquã deductõꝫ dcimã ſoluere ꝯpellanť ⁊ d ſubtractis ſatiſfaciãt ꝯpetēť. No. decias pſoluēdas ãte aliquã deductionē.

Ca. Mõachi d noual'.

Dilecti filii. hēbãt puilegiū de nõ dãdis decis de ťris ꝗs colũt ſuis ſũptibꝰ. ipi ꝯducebãt pdia alioꝝ i prochia monachoꝝ ſctē crucis de qbꝰ pdijs mõachi ſctē cruciſ pcipe decias cõſueuerũt de qbꝰ in magna pte ſuſtētatõꝫ hēbãt. ⁊ occaſiõe puilegij pdicti decias nõ ſoluebãt mõachis ſctē crucis d pdijs ꝯductꝭ. Vñ cū ipi mõachi enormiť grauarēť ꝯqſti ſunt dño pa. Vñ ſcribit eiſdē mõachis de noual'. dicēs ꝙ nõ fuit itētio ſua nec ãteceſſoꝝ ſuoꝝ vt d poſſeſſiõibꝰ ꝗs ꝯducũt l' ad firmã recipiũt deciaſ nõ pſoluãt. ꝗre mãdat eiſdē vt d pdijs ꝯductꝭ mõachis pdictis integre decias pſoluãt l' cū eis amicabiliť ꝯueniãt. No. puilegia ſic intelligēda ſũt vt itellexit actor ipõꝝ. Jtē puilegia nõ ſũt ãpliãda ꝗ ſũt odioſa. Jtē puilegiū ciſtercięſibꝰ mõachis ꝯceſſū de nõ ſoluēdis decis de laboribꝰ ſuis nõ extenditur ad terras cõductas. Jtem in decimis poteſt interuenire compoſitio.

Ca. Abbas et frēs dolen

Suggeſtum leñ. mõaſterij conqſti ſũt dño pa. ꝙ cū ipi hēant puilegia de nõ dãdis decis mõachi d vriſino decias auferre conãť ab eis ꝯ tenorē puilegioꝝ ſuorum. Mãdat pa. abbati ⁊ fratribꝰ dolen. mõaſterij qtenus cū pdicto abbate et frĩbus ſuꝑ decimis illis cõponãt. q2 qñ ro. ec. ordini illoꝝ puilegia d nõ dãdis decis ꝯceſſit ita erãt rare abbatie illiꝰ ordĩſ ꝙ exiđ nulli poťat d iure ſcãdalū ſuboriri: ſꝫ mõ itm̃ ſũt augmētate ⁊ poſſeſſiõibꝰ ditate ꝙ multi viri eccłaſtici de ipſ deponũt querelã. No. ꝙ ſuꝑ decimis cõpoſitio fieri põt inť eccłia

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſticas pſonas. Jtē ſi ṗuilegium ex poſtfacto incipiat enorme detrimentum inferre reuocandum eſt priuilegium.

Ca. Quidā monachi albi

Ex parte. et nigri occaſiōe ṗuilegioꝝ q̄ ſup nō dandis decimis ſibi conceſſit ro. ec. ſpoliare pſumebāt ecclias iuriſdictiōis tracon̄. archiepi. vn̄ ipe ſigificauit h dn̄o pa. ⁊ ipe rſcribit ei dicēſ. ꝙ pdeceſſoreſ ei⁹ fere oib⁹ religioſ ꝯceſſerūt decias d labori bus ſuis. ſꝫ adrian⁹ poſtmodū ſolis frib⁹ ciſterc̄. ordinis tēplarijs et hoſpitalarijs decimas laborū ſuorū quos ꝓprijs manib⁹ ⁊ ſūptibus excolūt ꝯceſſit. alijs vo cōceſſit vt de noualibus ſuis q̄ ꝓprijs manibus et ſūptibus excolūt ⁊ de nutrimētis aialium ſuoꝝ et d ortis decias n̄ pſoluāt. et alex. ſuper h imitat⁹ ē adrianū. Vn̄ pcipit ꝙ illi qbus h indultū ē hac occaſione decimas de alijſ reb⁹ ecciaꝝ ſuaꝝ ſubtrahere n̄ pſumāt vl' ſibi aliqd vlterius vendicare. No. ꝓ tēplarijs hoſpitalarijs et ciſterciēſib⁹ ꝙ hi ſoli ſūt exēpti ne ſoluāt decias de laborib⁹ ſuis. ceti vo religioſi exēpti ſūt i noualibuſ tm̄ q̄ ꝓprijs manib⁹ et ſūptibus excolunt.

Jtē nota ꝙ ṗuilegiū n̄ dꝫ ad alia extēdi qꝫ ad ea que continentur in ipſo.

Ca. Religioſi qbus cōceſſuꝫ ē vt

Licet. de laboribus ſuis q̄s ꝓprijs manibuſ aut ſūptib⁹ excolūt decias n̄ pſoluāt ſi poſſeſſiones ſuas alijs tradūt excolēdas decias de ill' ſoluere tenēt eccl'ijs parrochialib⁹ i qbus ṗuilegiū locū nō hꝫ. No. ꝙ ṗuilegiū ciſtercien̄. de nō dādis decis n̄ extēdit ad tras q̄s excolēdas alijs tradūt.

Ca. Jn ṗuilegijs ciſterc̄. cōtinet ꝙ de la

Ad audientiā. boribus q̄s ꝓprijs manib⁹ aut ſūptib⁹ excolūt decias nō pſoluāt. qdam malicioſe i terpretātes vbuꝫ illd de laboribus dicūt de laboribus. i. de noualib⁹. vbū illd ad noualia reſtringētes. Peruenit h ad noticiā dn̄i pa. Vn̄ mādat q̄ten⁹ plati h de cetero fieri nō pmittāt. ſi ei pa. itellexiſſet d noualibus vbi poſuit de laboribus poſuiſſet de noualib⁹. No. ꝙ ṗuilegiū pncipis malicioſe nō ē interptandū. Jtē nō ē recedēdū a forma verborum. Jtem ṗuilegium ſane intelligendum eſt.

Ca. Epūs brixienſ

Quoniā a nobis queſiuit a dn̄o pa. qd d decimis noualiū ſue dioc̄. ſit ſtatuendum. Rn̄det pa. ꝙ ſi noualia illa ſint intra certā pꝛochiā alicui⁹ eccie decias illas faciat aſſignari illi eccie ſua pte ſibi retēta. ſi vo nō ſunt itra certā pꝛochiā de illiſ diſponat ꝓut ſibi placuerit. Nota ꝙ decime noualiū illi eccie dari dn̄t i cuius pꝛochia ſunt noualia. aliogn i diſpoſitiōe ſunt epi.

Ca. Decime dari

Parrochianos. dn̄t ex debito cuꝫ ſint ab ipo dn̄o inſtitute. No. ꝙ decime inſtitute ſunt a dn̄o. Jtem decime q̄ſi debitū exigi pn̄t. Et iſtd q̄ſi expꝛeſſiuū ē veritatis. ſicut illud quaſi vnigeniti a patre.

Ca. Quidā abbas fecit dona

Ad hec tionē de q̄dā decia cuidā laico et heredib⁹ ei⁹. q̄rit an tal' donatio teneat. Rn̄det pa. qꝛ ſāctuariū dei hereditario iur poſſideri n̄ dꝫ. mādat epo dioc̄. q̄ten⁹ donatiōꝫ illā virib⁹ carere decernat ⁊ ſi laicuſ ille dcimā ipaꝫ ipi eccie libere rſignauerit ipꝫ excōicet. No. ꝙ i ſpūalibus ſucceſſio hereditaria locum habere non debet.

Ca. Querebat vtruꝫ iudei

De terris. cōpellēdi ſint ad decimaſ p ſoluēdas. Rn̄det ꝙ cōpellēdi ſunt ad decimas pſoluēdas vl' poſſeſſiōes penit⁹ dimittēdaſ. ne hac occaſiōe iure ſuo eccie valeāt dfraudari. No. ꝙ iudei tenēt ſoluere decimas pdiales. huic enī ad quē ſpectat emolumentum et onus.

Ca. Quidā laici vſurpāt ſibi i

Quāuis rebus ecciaſticis qd ad ſacerdotes noſcit ptinere. qd qdē graue nimis ē et dignū pena diui iudicij. ⁊ maiorē etiā icurrūt formidinē ꝙ ipi fomitē ſui erroris in clero iueniūt ex eo ꝙ qdā plati cōcedūt decias et eccleſias laicis diſponēdas. vn̄ impellunt eos in ꝓmptū piculū cum poti⁹ eos ad viā vite debeāt reuocare. Et iō ſtatuit pa. vt ſi qs plat⁹ alicui laico remanēti i ſeculo ꝯceſſerit decimā vel eccliaꝫ vel oblationē a ſtatu ſuo remoueat. ſicut arboꝛ q̄ ē

inutilis donec emēdet et ſatiſfaciat. No. ꝙ laico nulla ſpūalis adminiſtratio ꝯcedi dꝫ. Jtē nota penā plati ꝯcedētis laicis ad miniſtrationē rerum ſpūalium.

Ca. Aliqn̄ ꝯtingit ꝙ aliqui cō

Cū ſint. moꝛātes in vna pꝛochia excolunt terras in alia. q̄rit cui eccie decie ſint reddēde. Rn̄det pa. ꝙ ſup h nō ē facile dare reſpōſū. cū autoꝛitates ſanctoꝝ patrum ſint i h diuerſe. vn̄ in talib⁹ recurrēdū ē ad cōſuetudinē. ⁊ videndū eſt vtꝝ ille eccie in vno ſint epatu vl' diuerſis epatib⁹ ꝯſtitute qꝛ graue ⁊ difficile foret ſi vna ecclia i alio epatu recipet decias cū ex h fines epatuū viderent ꝯfūdi. No. ꝙ in decis dandis cōſideraꝛ cōſuetudo patrie. Jtē decie in pꝛochia alteri⁹ pſcribi nō pn̄t vt colligit h ne fines epatuū vel pꝛochiaꝝ cōfundant.

Ca. Quia laici ſine

Prohibemus. piculo aiaꝝ decimas detinere nō pn̄t ꝓhibet lat. cōcil'. ꝙ ipſi in alios laicos decimas ipſas trāſferre nō pſumāt aliq̄ mō. et ſi qs eas recepit ⁊ n̄ reſtituerit eccie ad quā ptinēt chꝛiſtiana careat ſepultura. No. ꝙ laici ſine piculo aiarū ſuaꝝ decias retinere nō pn̄t. Jtē pena laici detinētis decimas eſt ꝙ careat eccleſiaſtica ſepultura

Ca. Cōſuetudo q̄dam ino

Ad aplice leuit in vngaria vt plerunqꝫ ppl'i de pꝛochia vni⁹ epi transferant in pꝛochiā alterius epi ⁊ tn̄ vtqꝫ eps decimā ab eis regrit. q̄ſitū fuit cui epo potius decime ſint reddēde. Rn̄dit pa. ꝙ decie pſonales illi eccie ſūt reddēde i q̄ ppl'i ecciaſtica pcipiūt ſacramēta. decie vo pdioꝝ vl' fructuū arboꝝ ſi coluerit i alia pꝛochia qꝫ i ea in q̄ habitāt: qꝛ in caſu iſto a diuerſiſ diuerſa ꝯſuetudo ſeruaꝛ archieps iſte id eligat i h caſu ⁊ obſeruet qd p legittimā ⁊ pſcriptā ꝯſuetudinē nouerit obſuatū. No. ꝙ de iure decie pſonales dāde ſūt vbi qs audit diuina. pdiales vbi ſita ſunt pꝛedia niſi cōſuetudo pꝛeſcripta repugnet.

Ca⁹. Quidā agricultoꝛes

Ex parte. in eodem agro ſimul in anno vl' diuerſo tēpoꝛe ſemināt diuerſa ſemina nec decimas pſoluūt niſi de vno ſemie. Mādat pa. ꝙ d oib⁹ fructib⁹ pdioꝝ ſine aliq̄ diminutiōe decias pſoluāt. No. ꝙ lꝫ fructus vnius agri diuerſi ſint tamē codeꝫ iure cenſentur. Jtem in decimis ſoluendis locum non habet deductio.

Ca. Quidā

Non eſt in poteſtate. ante ſolutionē decimarū deducebāt expenſas. Rn̄det pa. ꝙ ſcti patres ſtatuerunt ꝙ de omibus bonis q̄ fidel' homo acqrit decias ſoluere dꝫ ad qd etiā ꝯpellēd⁹ ē. vn̄ pcipit q̄ten⁹ an̄ qꝫ deducāt expēſaſ d bonis pdictis deciaſ pſoluāt eccl'ijs qbus dbent cū debita integritate. No. ꝙ decime tā pſonales qꝫ pdiales d oibus bonis ſolui dn̄t integralit. Jtē an̄ oēꝫ deductionē integralit ſolui dn̄t

Ca. Quidā archidiaco

Ex trāſmiſſa nus de ꝓuentibus cuiuſdā tre decimas pcipere ꝯſueuerat poſtmodū qdā miles in eod loco molēdinū ad ventū ꝯſtruxit d c⁹ obuētōib⁹ nolebat ſoluere deciaſ. q̄rit qd iuriſ ſit. Et rn̄det ꝙ cōpelli dꝫ ad ſolutōꝫ deciaꝝ d ꝓuētib⁹ molēdini ſine aliq̄ diminutiōe. No. ꝙ de oib⁹ licite acqſitis ſoluēde ſunt decie. Jtem de ꝓuentibus molendinoꝛum ſicut' de alijs bonis ſoluende ſunt decime.

Ca. Aliqs locat aliqn̄ poſ

A nobis. ſeſſiōes ſuas ad firmā. locatoꝛ d pte ſua decias n̄ ſoluebat. q̄rit qd iuris. Rn̄det pa. ꝙ cū qlibꝫ deciaſ ſoluere teneaꝛ ⁊ dātes ⁊ recipiēteſ poſſeſſiōes ad firmā decias ſoluere tenēt niſi on̄dere poſſit q̄re ab hmōi ſint imunes. No. ꝙ oēs tenēt ad decias dādas. Jteꝫ nec colon⁹ p dn̄m nec dn̄s p colonū ſe pn̄t excuſare qn qlibꝫ ſm poꝛtionē ſuā teneaꝛ deciaꝫ dare

Ca. Jmpatoꝛ ꝯcedit alicui

Tua et. i. poſſeſſiones aliq̄s liberas ⁊ imunes ab aliq̄ onere ⁊ ſine pſtatiōe decimaꝝ. q̄rit an talis ꝯceſſio liberet a pſtatiōe deciaꝝ. Rn̄det pa. ꝙ laicis d ſpūalib⁹ nl'la ē diſponēdi attributa ptās. et ideo q̄ntumcunqꝫ imperialis cōceſſio generaliter fiat neminem poteſt eximere a ſolutione decimarū q̄ diuia inſtitutiōe debent. Scdo di

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

cif alicui laico decime alic⁹ loci ſſit in feu
dū ɔceſſe ſurgūt in eodē loco noualia.q̄rif
vtrū laicus ille hēre debeat decimas noua
liū. Rñdet pa. licʒ decime ſint laico in feu
dū ɔceſſe nō tñ ſunt ea occaſione ab eodē
decime noualiū vſurpāde. qꝛ in talib⁹ nō ē
licētia extendenda ſed poti⁹ reſtringenda.
No. ꝙ laici q̄ʒtumcūqʒ ſint p̄eminentes
de rebus ſpūalib⁹ diſponēdi nō hñt pote
ſtatem. Item imꝑialis ɔceſſio neminem
pōt eximere a p̄ſtatione decimaꝝ. Iteʒ
decie diuina inſtitutiōe debēt Itē in feu
dationes decimaꝝ nō ſūt extendēde ſʒ re
ſtringende. Itē cui ɔceſſum ē qđ eſt ma
ius non tamen cōcedit quod eſt minus.

Ca. Quidam laici dice

Tua nobis. bāt ꝙ ſemen et ſumptus
qui fiunt in agricultura ſunt p̄mit⁹ deducē
di et de reſiduo decima p̄ſoluēda. Alij vō
erāt q de portione fructuū quā recipiūt a
colonis ꝑtē decime ſeꝑabāt et eaʒ aſſigna
bant capellis ſuis vl' alijs eccl'ijs vl' pauꝑi
bus vl' in alios vſus ꝓ ſua volūtate diſtri
buebāt. Alij ſūt q vitā clericorū tanq̄ʒ ma
laʒ vel peſſimā deteſtanf et ob h̄ decimas
ſibi ſubtrahūt. Ep̄s dioc̄. ſignificauit h̄ do
mino pa. Rñdit pa. ꝙ ſi iſti ad deū a q̄ oia
bona ꝓcedūt reſpectū haberēt ius eccīaſti
cū talif nō diminuerēt. nec decimas egēti
uʒ aiaꝝ detinerēt. ⁊ p̄mo ſoluit p̄mū dictū
p̄dictoꝝ. q̄ſi ꝑ locū a miori. De⁹ cui⁹ ē t̄ra
ñ dʒ eē deterioris ɔditōis q̄ʒ dñs tꝑalis: ſʒ
dñs tꝑalis q terrā ſuā alij tradit excolēdā
ꝑtē ſuā itegralif recipit a colono ſine aliq̄
deductōe expēſaꝝ. multofortiuſ decie q̄s
de⁹ ſibi retinuit i ſignū vniuerſalis dñij ſi
ne deductōe aliq̄ expēſaꝝ clericis ꝓ cultu
diuino ſūt ſoluēde. et ſi laici moniti eas ſol
uere noluerīt eccīaſtica cenſura ſūt cogē
di. Scđo rñdet ad ſm dictū p̄dictoꝝ. Sic
colon⁹ de ꝑte fructuū q̄ ſibi remāet rōe cul
ture ſine diminutōe dcimā ſoluef tenef ſic
⁊ dñs đ portōe quā recipit a colono. Ter
tio rñdet ad vltimū dictū. Quāuis clerici
mali ſint p̄textu coꝝ malicie decie alijs q̄ʒ
his qb⁹ đ iure debenf ñ ſūt ſoluēde. qꝛ ñ lʒ
cuiq̄ʒ ɔcedere aliena p̄t dñi volūtatē. In ſi
ne mādat ep̄o q̄ten⁹ ɔpellat oēs ad decias
ꝑſoluēdas cl'icis ⁊ eccl'ijſ ſue dio. qb⁹ exhi
bef tenēt tā rōe pſōaꝝ q̄ʒ etiā ɔdioꝝ. No.
ꝙ de⁹ nō dʒ eē deterioris ɔditiōis q̄ʒ hō.
Itē decie ſoluēde ſūt ſine aliq̄ deductōe
expēſaꝝ. Itē decie in ſignū vl'is dñij de
benf. Itē decime danf clericis ꝓ cultu
diuio Itē laici pñt ɔpelli a cl'icis ad ſolu
tiōeʒ deciaꝝ. qđ ē mixꝝ cū null⁹ poſſit eē iu
dex in cā ſua. Itē nulli lʒ cuiq̄ʒ ɔcedere ali
ena p̄ter dñi voluntatem: qꝛ ꝓpter hoc nō
remittitur debitum ſed augetur.

Ca. Abbas ſctē colūbane

Ex parte. ſenoñ. impetrauit p̄uilegiū
vt decias de laborib⁹ terre ꝑrochiaꝝ ſuaꝝ
cū integritate ꝑcipet. poſt impetratū p̄uile
giū ſurrexerūt ibi noualia. queſiuit abbas
vtrū deberet ꝑcipe decimas noualium au
toritate p̄uilegij ſibi ɔceſſi. Rñdit pa. ꝙ cū
ſit ei cōceſſuʒ qđ mai⁹ eſt vicʒ vt poſſit ꝑci
ꝑe decimas de laborib⁹ terre ꝑrochiarum
ſuarū et decimas de noualib⁹ ꝑcipe pōt: qꝛ
vbi mai⁹ ɔcedif et minus ɔceſſum videtur
No. ꝙ p̄uilegiū trahif ad res futuras et
res ɔſecuturas. Itē p̄uilegiū large interp̄
tari debet in hoc caſu. Itē cui cōceditur
maius et minus conceſſum eſſe videtur.

Ca. Aliquis habet mo

Paſtoralis. lendina et piſcarias ſuas
facit ibi expenſas neceſſarias ad conſer
uationē ip̄aꝝ rerū. q̄ſiuit ep̄s elieñ. vtrū ex
pēſe iſte neceſſarie ſint dedūcēde de fructi
bus illaꝝ rerū anteq̄ʒ decia p̄ſoluaf ſm ꝙ
in negociatōe deducunf. Anteq̄ʒ papa ad
hāc q̄ſtionē rñdeat oſtēdit qđ iuriſ ſit đ ill'
expēſis q̄ fiunt circa res emptas de pecūia
decimata cā negociatōis. dicit ꝙ expēſe q̄
fiūt in reb⁹ illis deduci dñt cū res ille ven
dunf et đ reſiduo dñt decime p̄ſolui q̄ſi đ
lucro: ſʒ expēſe q̄ fiūt ꝓ ꝑcipiēdis fructib⁹ il
laꝝ reꝝ ñ ſūt đducēde lʒ reſ ip̄e ſit empte đ
pecūia deciata: qꝛ fruct⁹ illi ſūt illoꝝ q faci
unt ip̄as expēſas ſalua decima. et fructus
illi alienari nō pñt ſine onere deciaꝝ. De
mū rñdet ad q̄ſtiōeʒ ꝓpoſitā dicēs ꝙ expē
ſe q̄ fiūt ꝓ reſtauratiōe molēdinoꝝ ſiue pi
ſcariaꝝ ⁊ aliaꝝ reꝝ nō ſūt deducēde đ ꝓuē

tibus decimādis qꝛ res ille penes dñʒ re
manēt reſtaurate vt ſi ꝑs aliqua moriaf ar
menti vel clibanus deſtruaf. Nota ꝙ ex
penſe q̄ fiunt in negociatōe deducunf āte
ſolutiōeʒ decimaꝝ. Itē res ſemꝑ rema
net cū onere ſuo obligata. Itē nō dedu
cunf expenſe que fiūt ꝓ fructib⁹ ꝑcipiēdis
vel rebus reſtaurandis.

Ca. In quibuſdā

Cum contingat. ꝑrochijs quedam
eccl'ie et eccl'iaſtice ꝑſone ab antiquo per
ceperūt decimas. de nouo fiūt noualia in
ꝑrochijs illis. querif ad quē decima iſtoꝝ
noualiū incipiat ꝑtinere. Rñdet pa. ꝙ cuʒ
ꝑceptio decimaꝝ đ iure ɔmuni ꝑtineat ad
ꝑrochiales eccl'ias decime noualiū q̄ fiunt
in ꝑrochijs earūdē ad ip̄as ꝑtinere noſcūf
niſi illi q antiquas decimas ꝑcipiūt cauſaʒ
rōnabilem oñderint ꝑ quā decime nouali
um ad eos debeāt ꝑtinere. No. ꝙ de iu
re ɔmuni decime ꝑtinēt ad ꝑrochiales ec
cleſias. Itē vna eccl'ia pōt p̄ſcribere de
cimas in ꝑrochia alterius. Itē q p̄ſcribit
in vno capitulo non preſcribit in alio.

Ca. Quedā monaſteria

Cum in tua. et cōuentuales ecclie ꝑ
cipiūt decimas maiores et minutas i alijs
ꝑrochijs. ſʒ đ qbuſdā fructibus annuatim
ꝑceptis ſibi nō fuerunt decime ꝑſolute. q̄
rif quis debeat ꝑcipere decimas illorū fru
ctuū. Rñdet pa. ſi fruct⁹ p̄dicti ꝓuenīunt
ex illa terra đ qua moneſteria vel ɔuentua
les ecclie decimas ꝑcipiebāt eis decie illo
rū fructuū dñt dari cum terra illa ab anti
quo illis fuerit decimalis. qꝛ vna et eadem
res nō dʒ duplici iure cēſeri. alioqn eccl'ijs
ꝑrochialib⁹ ꝑſoluanf ad quas de iure cō
muni ꝑtinet ꝑceptio decimaꝝ. Nota ꝙ
vna ecclia pōt p̄ſcribere decias in alteriuſ
ꝑrochia. qđ hodie intelligēdū eſt cū habet
titulū. Iteʒ vna et eadē res diuerſo iure
cenſeri non debet. Item decime de iure
cōi ꝑtinent ad parrochiales eccleſias.

Ca. Inť ep̄m veſprimeñ. et

Dudum. frēs hoſpitalis hieroſolimi
tani ſcti ſtephani ſuꝑ qbuſdā deciſ queſtio
ṽtebaf ꝑtibus ꝓpter hoc in p̄ñtia dñi pa.
ɔſtitutis dat⁹ fuit eis auditor corā q̄ petūt
ep̄s decimas terrarū que ꝑ ruſticos hoſpi
talis p̄dicti i veſpmeñ. dioc̄. excolūt. petijt
inſuꝑ q̄ſdā ecclias q̄ ꝑ ipſos hoſpitalarios
detinenf. in qbus dicebat intentiōeʒ ſuā đ
iure cōi fundatā. p̄or vero p̄dictus in p̄di
ctis eccl'ijs ⁊ decimis p̄ſcriptōʒ allegās ꝓ
poſuit ſuꝑ his nō teneri ep̄o rñdere. Audi
tor hoc audiēs ſignificauit illud dño pa. ⁊
ipſe mandauit eidē ꝙ idem p̄or ꝓbaret ti
tulū p̄ſcriptionis quā allegabat. ip̄e ſtatim
exibuit p̄uilegium regis ac regine vngarie
qui ɔtulerūt eccleſiaʒ ſancti ſtephani hoſ
pitali donationis titulo in ꝑpetuā elemoſi
nam. ad quam dicte eccleſie et decime per
tinebant. induxit etiam quoddam ſcriptuʒ
cōfirmationiſ celeſtini pape ꝑ quod proba
re volebat predictam conceſſioneʒ valere.
Ex parte epiſcopi fuit ꝓpoſitum ꝙ in deci
mis ⁊ eccl'ijs donatꝭ a rege et regina p̄ſcri
ptionē allegare nō poterat. pars aduerſa q̄
nō poterat habere initium a donatōe ip̄oꝝ
nec a confirmatione celeſtini tātum tem
pus effluxerat ꝙ poſſit p̄ſcriptio confirma
ri. et ſic talis titulus nō valebat imo vt di
cunt canones ſacrilegiū incurrit qui deci
mas vel eccleſias de manu recipit laicali.
Dñs pa. his oībus ɔſideratis dicit ꝙ do
natores p̄dicti alijs ɔferre nō potuerūt qđ
de iure cōi nō poterant poſſidere. ⁊ per cō
firmationē celeſtini ſuꝑ eccia ſancti ſtepha
ni et alijs ad ip̄am ꝑtinētibus factā hoſpi
tali iuri ep̄i nō derogaf. etiam ſi ſcriptū au
tēticū appareret. quare ꝓhibet ne fratres
hoſpitalis p̄ſumāt vlterius impedire quo
minus p̄dictus ep̄s decimas ꝑcipiat ante
dictas et pacifice poſſideat in futuꝝ. No.
ꝙ eo ipſo ꝙ eccl'ie vl' decime ſunt in dioc̄.
ep̄i de iure cōi ad eū ꝑtinent. Itē tituluſ
debet ꝓbari in q̄libet p̄ſcriptiōe canonica.
Item laici in alios tranſferre nō poſſunt
quod eis poſſidere non licet. Item ſi do
natio nō valet cōfirmatio ſuꝑ ea facta non
valebit. Itē ꝑ huiuſmodi ɔfirmationem
non fit p̄iudicium dioc̄. ep̄o. Itē ſi ſcri
ptum autenticū non oſtendaf ad tranſcri
ptum nihil fieri poteſt.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Ca. In quibuſdā regionibus quedā ſūt

In aliquibus. gentes pmitte que ſm ritus ſuos decimas nō ſoluunt licet chriſtiano noīe cenſeant.q dā dñi prediorum talibus pſonis ſua predia tradāt excolenda vt inde maiores red ditus ɔſequant.ſtatuit cōciliū vt ipſi dñi talibus pſonis ſua predia cōmittant ꝙ abſ q3 aliqua ɔtradictione cū integritate pſol uant decimas eccl'ijs quibus debent.ꝛ ſi neceſſe fuerit ɔpellant.In fine dicit ꝙ ille decie q̄ debent de iure diuino vl' etiā loci ɔſuetudie approbata neceſſario ſunt ſolue de. No.ꝙ res trāſit cū onere ſuo. Itē decime de iure diuino debent. Itē loci ɔſuetudo attendenda eſt in ſolutione deci marum.

Ca. Quidam ante ſo

Cum non ſit. lutionē decimaꝝ dedu cebāt de fructibus decimandis cenſus et tributa et alias expēſas. Cum igit dñs in ſignū vniuerſalis domini q̄dam ſpēali titu lo ſibi decimas reſeruauerit volens ɔciliū et eccl'iaꝝ diſpēdijs et animaꝝ piculis ob uiare.ſtatuit ꝙ ante exactōes aliquā tribu toꝝ vel cenſuū pcedat ſolutō decimarū vl' ſaltē illi q cenſus vl' tributa in decima pci piunt compellant ea decimare:q2 res trā ſit cū onere ſuo. No.ꝙ decime dantur i ſignum vniuerſalis domini. Item oēm deductionem debet pcedere ſolutio deci marū predialium. Item res tranſit cum onere ſuo.

Caſus. Abbates

Nuper abbates. ordinis ciſtercieñ. habebant pˀuilegiū de non dādis decimis de laboribus q̄s excolunt ſumptibus ſuis vnde grauiter ledebant ecclie cu3 ipſi quo tidie multas acquirant poſſeſſiones de q bus eccleſijs decime ſoluebantur.pꝑter quod predicti abbates ad cōmonitionem ɔcilij ſtatuerūt ne de cetero frēs ipiˀ ordi nis emāt poſſeſſiones de qbus decime de beant eccl'ijs niſi forte ꝑ mōaſterijs fūdā dis d̄ nouo.ꝛ ſi tales poſſeſſiōes de qbus decime ſoluebant eis fuerit collate aut em pte ꝑ mōaſterijs de nouo fundādis ɔmit tant alijs excolēde a qbˀ decime eccl'ijs ꝑ ſoluant ne occaſiōe pˀuilegioꝝ ſuoꝝ ecclie vlterius aggrauent.pꝑter qd̄ ſtatuit ɔciliū vt de alienis terris et d̄ his etiā quas dece tero acqrēt decimas eccl'ijs ſoluant qbus debent etiā ſi ꝓꝑ̄ijs ſumptibˀ eas excolāt niſi cum ipſis eccl'ijs amicabilit duxerit cō ponendū.Et hoc qd̄ dictū ē de ciſtercieñ. extendit ad oēs alios q hñt ſimilia pˀuile gia:pcipit ɔciliū vt eccl'iaꝝ plati prompti exiſtāt ad exhibēdū pdictis pˀuilegiatis de ſuis malefactoribus iuſticie ɔplementum et eoꝝ pˀuilegia diligenter obſeruēt No. ꝙ ſi pˀuilegiū aliquoꝝ incipiat vergere in enorme detrimentū alioꝝ derogandū eſt vel in toto vel in parte. Item compoſitō poteſt interuenire in decimis.

Ca. In hoc capitulo

Interdicimus prohibetur ne aliqua eccliaſtica pſona preſumat in pignus acci pere decimas detentas a laicis q̄ ad alie nas ſpectant ecclias. No.ꝙ decime de tente a laicis in pignus accipi non debēt niſi ab eo ad quē de iure ſpectant.

De regularibus et tranſeuntibus ad religionem. Titulus.xxxi.

Caˀ.

Nullus tōdeatur. Dicit in hoc capitulo ꝙ nullus deb3 intrare religionē niſi in legitia etate et ſpōtanea volūtate. No. ꝙ etas et volūtas attendenda ſunt circa intrantes religionem.

Ca.Statuit cōciliū maguntī

Siquis. neñ.ꝙ ſi aliqs infra legitimos annos religionem intrauerit ſine conſenſu parentū ſuoꝝ ſi pentes infra annum nō re clamauerint ad papā vel ad epm vl' ciˀ vi cariū poſt annū ipm nō poterūt reuocare. Si v̄o poſt legitimos ānos p vim religio nem intrauerit et infra annu3 nec ipſe nec parentes eiˀ reclamauerint ad pdictas pſo nas poſtea exire nō poterit cū pſumat cō ſentire. No. qd̄ ab initio nō valuit tra ctu temporis conualeſcit.

Caſus.Clerici qui fingunt

Ut clerici ſe monachos cōpellantur vt fiant vl' veri monachi vel veri clerici. Nota ꝙ q fingit ſe mōachū d3 fieri mona chus aut habitū dimittere. Itē habitus nō facit monachū ſed ꝓfeſſio regularis.

Caˀ. Si qua vidua ſponte ve

Vidua lū ɔuerſionis ſibi impoſuerit ꝛ in eccl'ia int alias velatas oblationem deo obtulerit velit nolit vlterius habitū religio nis d3 habere q̄uis p ſacramentū firmare velit eo tenore velū ſibi impoſuiſſe vt ipm deponere poſſet Nota ꝙ vidua pōt ſibi velū imponere.p ill ud.ſibi impoſuit.et in tellige de velo ɔuerſionis. Itē ipſo facto pſumit qs monachus. Itē ex quo quis aſſumpſit habitū non audit reclamās nec ſtatur iuramento ipſius in preiudiciu3 vo ti ex quo apparuit monachus.

Ca.Statuit pa.ꝙ monachus

Johēs. de monaſterio ad monaſteriū temere non tranſeat.nec aliquis monachˀ peculium habeat et qui ɔ̄ fecerit monaſte rio pmo reſtituat cōpetenti coertione ad hibita. Nota ꝙ non licet monacho tran ſire de vno monaſterio ad aliud monaſte riū niſi ſit artioris religionis et tūc cū licē tia ſupioris ſui tranſire d3. Itē monachˀ non d3 habere peculium et idē de omnibˀ regularibˀ intelligēdū ē. Itē monachus cā leuitatis exiens de monaſterio ad mo naſterium debet compelli redire ad primū et ibi coerceri.

Caˀ. Quia nimia

Quia in inſulis. erat aſperitas reli gionis in inſulis pcipitur ne qs ante.xviij. annum ibi monachari volens recipiatur. Nota ꝙ ꝓpt auſteritatē vite regula in ſtituta a canone immutatur.

Ca.Mandat pa.pre

Non eſt nobis latis p gallia3 cōſtitu tis ꝙ non pmittāt recipi p eꝑatˀ ſuos mo nachos vel cōuerſos ciſterē. ordinis poſt q̄ fecerint ibi ꝓfeſſionē ſine lnia abbatum ſuoꝝ et ſi aliqs ɔ̄ h̄ fecerit et monitˀ ad ſuū monaſteriū nō redierit ɔpellāt ipm ad mo naſteriū ſuū redire. No.ꝙ ciſterē.mona chi ad aliā religionē trāſire nō pñt.q2 ñ re perit artior. Itē monachˀ ſuū monaſte rium non pōt deſerere ſine lnia ſui abbatis Itē deſerētes monaſteriū ſuū monendi ſunt vt redeant et niſi redierint per ſniam excōicationis ſunt compellendi.

Ca.Heremite de mōte

Ad noſtram folio q̄ſdā pueros ſe du xerūt in tantū ꝙ quidā ſuaſionibus eorum ɔſentiētes ſtatim religionis habitu3 in ſuo monaſterio receperūt vnˀ eoꝝ.t.noīe ſtati penituit ꝛ īfra triduū ind̄ exiuit.ꝛ poſtmo dū iurauit q̄ndā recipe in vxorē: h̄ illi here mite ñ pmittebāt ip3 illā ducere vt iurauit Significatū fuit h̄ dño pa. Uñ ipe mādat q̄tenus ſi ɔſtiterit ꝙ pfatˀ.t.añ.xiiij.annū ɔpletū habitū ſuſceptū dpoſuerit aut ſi pˀ xiiij.annū habitū ipm ſine ꝓbatōe ſuſcepit et īfra triduū depoſuerit cū ab impetitiōe dictoꝝ heremitaꝝ denūciet abſolutū.et cā quā iurauit accipiat in vxorē.ſi aliud nō im pediat. Nota ꝙ añ.xiiij.annū votū non obligat. Itē qui illectus habitu3 ſuſcipit preſumitur non voluiſſe.

Ca.Quidam clerici ſuſce

Super eo perunt habitum religionis eo aīo vt ad ſeculū nō redirēt et ante factā ꝓfeſſionē ad priorē ſtatū ſunt reuerſi.q̄ſitū fuit de his clericis vtrū ſic remanere poſ ſint.Rñdit pa.ꝙ ſi auſteritatē religiōis ad quā migrauerūt ſeruare noluerit ad mino rē religionē cōpellēdi ſunt trāſire nec am plius in eccl'ijs ſecularibˀ dñt aſſumi ne ɔ̄ votū ſuū venire ꝓbent.h̄ ſi añ ſuſceptū reli gionis habitū poſiti in ꝓbatione recedere voluerit ad priorē ſtatˀ redire nō ꝓhibētur Nota ꝙ q habitū religionis aſſumit eo aīo vt in religiōe pſeueret ad ſeculū redire nō pōt:ſed ad latiorem ordine3 ſi voluerit tranſire pōt. Itē q cā ꝓbatiōis habitum religionis aſſumit ante profeſſionem ad ſe culum redire poteſt.

Ca.Quidā canonicˀ aromateñ.

Sanc ꝓfeſſus ibidē ab eccia aromateñ. aufugit et a quodā abbate in monachum eſt receptus.q̄ſitum fuit an deberet ibi re manere Rñdit pa.epo'ambañ.ꝙ ſi locˀ ille vbi nūc eſt maioris religionis exiſtit q̄ ec cleſia aromateñ.ipſum in eode3 loco cum

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

pura ꝯſciētia remanere ꝑmittat. alioqn ad ꝓmam redire ꝯpellat eundem. Nota ꝙ de minori religione ad maiorē tranſire licȝ et nō econuerſo.

Caꝰ. Quidam. g.

Significatum. noie infra .xiiij. annum ꝯſtitutus timore magiſtri ſui habituȝ religionis aſſumpſit. et inde infra annū exiuit. et ſic vagabundus diſcurrit. ſignificatū fuit hoc dño pa. Unde mandat epo heluaceñ. quatenus ſi inuenerit ꝙ ille. g. nō fuiſſȝ oblatus a parētibus et īfra .xiiij. annū a religione receſſit ab illo voto qđ fecit ipm̄ denunciet abſolutū. ſi vo a parētibꝰ fuit oblatus aut .xiiij. annum ꝯpleuerit qñ religionē intrauit ſiue poſt .xiiij. annuȝ ꝓfeſſioneȝ a ſe factā ratā habuerit. ꝯpellat eūdē ad eādem religionē vel aliā tranſire. Nota ꝙ votum ante .xiiij. annū non obligat. Itē votum quod ab initio non tenuit per ratihabitionem ſubſequentem tenet.

Ca. Quedam puella

Cum virum. infra annos diſcretionis tradita fuit monaſterio a parētibus et habitū religionis aſſumens bñdictionem accepit quā recipiunt que velant̄. poſtmodū de monaſterio exiens cuidā militi ſe copulauit. querit̄ vtrum ad mōaſteriū redire teneatur. Rñdet pa. ꝙ ſm toletañ. ꝯcil. paterna deuotio aut ꝓpria ꝓfeſſio monachū facit. et quodcūqȝ iſtorū allegatū ⁊ ꝓbatum fuerit obligatꝰ erit. et iđ ad ſeculū redire non pōt nec illa pōt vlterius iugū ꝓfeſſiōis reijcere cū nō ꝯdixerit qñ benedictōeȝ accepit. quā bñdictōem tantū in etate diſcreta recipiūt q̄ velant̄. et qꝛ etiā ſi ꝯtradixerit poſtmodū ratū habuit. Poſtea rñdet tacite q̄ſtioni q̄ poſſet fieri ꝑ decretū leonis pa. a cōtrario ſenſu. vbi dr̄ puelle que nō coacte ꝑentum imꝑio ſed ſpōte v̄ginitatis habitū ſuſceperunt habitū nō pñt deſerere: ergo ꝑ ꝯtrariū ſenſuȝ dat̄ intelligi ꝙ ſi coacte habitū ſuſcipiūt ipm̄ deſerere pñt. Rñdit pa. nō obſtat illud decretū: qꝛ illud ītelligit̄ de puella nubili que nō cogit̄ ſequi voluntatē ꝑentum cū habeat liberū arbitrium in vouendo. hic loquit̄ de illa que adhuc erat īfra ānos diſcretionis que adulta facta ꝓfeſſionē fecit vel ſi coacta fuit poſtea ꝯſenſit. Nota ꝙ ex deuotione et oblatione ꝑentuȝ obligat̄ filius ad religionē. Itē ꝓfeſſus in etate diſcreta vlterius ad ſeculū redire ñ poteſt

Item votum qđ ab initio nō valuit tractu tꝑis ꝑ ratihabitionē tenet. Itē nota ꝙ argumentū a ꝯtrario ſenſu validum eſt dūmodo in eundē caſuȝ fiat. ſed hic erat diuerſus caſus.

Ca. Quidam canonicꝰ

Porrectum acherontinus. Jo. noie votū emiſit vt fieret monachus in infirmitate ꝯſtitutꝰ. ipe vo timēs ne voto incōpleto decederet iūctis manibus tradidit ſe abbati in monachū et in fratrem. querit̄ an talis ſit cōpellendus promiſſum adimplere. Rñdet pa. ꝙ cū monachū nō faciat habitus ſꝫ ꝓfeſſio regularis. talis cōpellēdus ē vt fiat monachus. ⁊ reddat dño qđ vouit ⁊ qđ ꝓmiſit ex quo votū emiſit et abbas ipȝ recepit. Nota ꝙ ſola ꝓfeſſio ſine habitu monachum facit. Itē qui votum facit vt fiat monachus ꝯpellēdus eſt reddere dño qđ ꝓmiſit. alias ſaluari non poterit.

Caꝰ. Quidam miles. b.

Cum ſimus noie ſe cum filio ſuo infra .xiiij. annum ꝯſtituto ad quoddam monaſterium cū bonis ſuis tranſtulit et dictum filiū ſuū fecit habitū ſuſciꝑe monachalem: ſed cū ipſi puero diſpliceret mōaſtica diſciplina infra modicū tp̄s a monaſterio receſſit. et bona paterna cepit cuȝ inſtantia poſtulare. ſed abbas dicebat ꝙ nō erat audiendꝰ cū tꝑe ſue oblatōis extiterit maior .xiiij. annis. Cōſultꝰ pa. rñdit dicēs ꝙ ſi dictus puer ad annos diſcretiōis iam ꝑuenerit et habitū retinere noluerit monachalē nō eſt ad hoc vllatenus ꝯpellēdus. qꝛ tūc liberū ſibi erit habitū ipȝ dimittere et paterna bōa que ipȝ ex ſucceſſiōe ꝯtingūt poterit poſtulare. Nota ꝙ intrās religionē ante .xiiij. annū cū venerit ad annos diſcretiōis habitū dimittere p̄t. ⁊ paterna bōa poſtulare.

Caſus. Quidam ſacer-

Sicut tenor. dos dum in infirmitate grauiſſima laboraret ita ꝙ extra ſe poſitꝰ deſperabat de vita p̄nti indutꝰ fuit habitu monachali. et ad monaſteriū deportatꝰ. tādem ꝯualuit ⁊ habitū dimiſit. ⁊ de abbatis lnīa de monaſterio receſſit. Dñs pa. ꝯſultꝰ quid eēt huic ſacerdoti faciēdū. rñdit ꝙ lȝ iſta duo int̄ ſe repugnātia videāt̄. ſ. vt aliquis ſit extra ſe poſitꝰ. et de p̄nti vita deſperet. tn̄ ſi eo tꝑe quo poſitꝰ extra mentē aſſeritur indutus fuit habitu monachali. cum tūc nec ꝯſentiat nec diſſentiat ipȝ denūciet abſolutū ab obſuātia regulari niſi poſtq̄ȝ ſane mētis factꝰ fuit ꝓfeſſionē fecerit ſpontanea volūtate. Nota ꝙ ꝯtraria allegās audit̄. Item nota ꝙ mente alienatus nō obligatur cū nec ꝯſentire valeat nec diſſentire tanq̄ȝ dormiēs. Itē qđ ab initio nō valet ex poſtfacto conualeſcit.

Ca. Regularis in

Ad apoſtolicam ſtitutō ꝓhibet monachuȝ fieri añ vnius anni ꝓbationē. Uerūtn̄ quidā ante tēpus illud aut etiam ſtatim faciūt ꝓfeſſionē que recipit̄ ab abbate querit̄ vtrum tales monachi ſint cenſendi. Rñdet pa. licet tp̄s ꝓbationis vnius anni a ſanctis patribꝰ ſit inſtitutū tam in fauorē ꝯuertēdi q̄ȝ monaſterij. tn̄ ſi ante tp̄s ꝓbationis ille qui ꝯuerti deſiderat habitū recipit ⁊ ꝓfeſſionē facit abbate ꝑ ſe vel ꝑ aliuȝ habitū ꝯcedēte et ꝓfeſſionē recipiēte vterqȝ iuri ſuo renūciare videt̄ qđ ꝓ ſe noſcit̄ introductū. ⁊ ideo monachus eſt cenſendus. qꝛ multa fieri ꝓhibēt̄ facta tn̄ tenent. In fine ꝓhibet abbatibꝰ ne paſſim añ tp̄s ꝓbationis quoſlibet ad ꝓfeſſionē recipiant ⁊ ſi ꝯtra fecerint puniant̄. Nota ꝙ regulare ē vt nullus añ vnius anni ꝓbatōnē in monachū vl' regularē canonicum recipiatur.

Item nota h̄ rōes. quare tp̄s ꝓbationis fuit inuentū. Itē receptio et ꝓfeſſio monachi pōt delegari. Item qlibet renūciare pōt iuri ſuo qđ ꝓ ſe noſcit̄ introductū.

Item multa fieri ꝓhibent̄. facta tn̄ tenēt. Hec regula locū habet in his que non hñt ꝑpetuā ꝓhibitionem: qꝛ nō cauet̄ in ꝓhibitione qđ ſi factum fuerit nō valebit. Itē tempus ꝓbationis eſt inſtitutū in ſubſidiū fragilitatis humane.

Caꝰ. Quidam clericus

Sicut nobis nimia egritudine laborans q̄ſi de morte ſecurus. ⁊ de recuperanda ſanitate deſperās habitū canonicorum regulariū petijt ⁊ accepit. ſed ad eccleſiā nō tranſiuit. nec bonis ſuis vti poſtpoſuit. videntibꝰ ⁊ ſcientibꝰ epo ⁊ canonicis eccl'ie nazareth a qbus habitū ſuſceꝑat regularē ꝑ multa tꝑa ſeculariter ſe habuit. queſiuit ep̄s vtrū eſſet ꝯpellendus habitum reſumere regularē. Rñdit. pa. ꝙ ſi regularē habitum petijt ⁊ accepit ⁊ ꝓfeſſionē fecit ꝯpellendꝰ ē vt habitū regularē aſſumat. nec ꝓdeſt illi ꝙ tanto tꝑe extra canoniā manſit. imo in augmentū maioris tranſgreſſionis ipiꝰ pōt merito allegari. Nota ꝙ monachi ꝯpellēdi ſunt habitū depoſituȝ reaſſumere ⁊ ad clauſtrū redire. Itē ꝯtra votū nō p̄ſcribit̄. Itē diuturnitas tꝑis peccata non minuit. ſed auget.

Ca. Quidam monachꝰ ſine lnīa

Licet. p̄oris ſui tranſiuit ad ordinem ciſterē. p̄or et fratres moleſtabāt eū dicēdo. ꝙ ſine lnīa nō potuit ꝓprium monaſteriuȝ deſerere. Peruenit h̄ ad notitiam dñi pa. Uñ ipſe ſuꝑ ipſo negocio ſcribit p̄ori et fratribꝰ dunelmeñ. a qbus monachus p̄dictꝰ receſſit dicēs. Licet qbuſdā regularibus a ſede ap. ſit ꝯceſſum. vt poſtq̄ȝ aliquis apđ eos ꝓfeſſus fuerit ad aliū locū ipis inuitis etiā cauſa maioris religiōis trāſire nō poſſit. ſed hoc eadē rōe fuit illis ꝯceſſuȝ ne qs ex temeritate vel leuitate in iniuriā ſui ordinis ad aliū poſſet ordinē ſe trāſferre. nō ꝙ ei debeat lnīa denegari q cū humilitate cā duxerit poſtulādā. qui ergo talit̄ a ſuo p̄lato lnīam poſtulauerit ex lege p̄uata que legi cōmuni p̄iudicat abſolutꝰ ad artiorē religionē libere poterit ſe trāſferre nō obſtāte indiſcreta ꝯtradictione p̄lati. qꝛ p̄uilegium meret̄ amittere q ꝑmiſſa ſibi abutit̄ poteſtate. vñ nouerint vniuerſi qbus hoc priuilegium eſt ꝯceſſum ſe teneri talit̄ poſtulantibus tranſeūdi lnīam impꝑtiri. qꝛ ſicut ſubditus lnīam a ſuo p̄lato poſtulare tenetur ſic p̄latꝰ ſine difficultate tenet̄ ſubdito lnīaȝ idulgere. Illud tn̄ regularit̄ ē obſuandum

vt nullus epus ſine lnia ro.pō. p̄ſumat de
ſerere p̄ſulatū.q2 ſicut maius bonuz minori
bono p̄ferī.ita cōis vtilitas ſpēali vtilitati
p̄ferī.Mādat igiī pa.p̄dictis fratrib9 qua
tenus p̄dictū monachū qui de puro corde
et ꝯſcia bona ad ordinē ciſterē. tranſiuit vl
terius non moleſtent Nota ꝙ qui lege
p̄uata ducir a lege cōi eſt exemptus. Jtē
petita licētia a p̄lato licet nō ſit cōceſſa pōt
quis ad artiorē religionē tranſire quaſi ab
ip̄ius lege ſolutus. Jtē priuilegiuz mere
tur amittere qui pmiſſa ſibi abutitur ptāte
Jtē ſicut ſubditus teneī p̄lato ita p̄lat9
teneī ſubdito in hoc caſu. Jtem ep̄s ſine
licentia pa.nō poteſt ep̄atum dimittere.
Jtem maius bonum minori bono p̄fertur.
Jtem cōis vtilitas p̄ferī priuate.

Ca.Quedā mulier contra
Veniens. xit matrimoniū cum q̄dam
viro in facie eccl'ie ⁊ diutius cohabitauit
eidem.Tandē orta fuit diſcordia inī eos
ex eo ꝙ vir dicebat ſe q̄ndā amitā ip̄i9mu
lieris anteq̄ȝ eā duceret cognouiſſe:ȝ de h
nō fuit eccie facta fides.vn̄ ꝯtigit ꝙ vterq3
illoꝝ iurauit ꝙ deinceps alterū nō regre
ret.et poſtmoduȝ ad ſecūda vota tranſiuit
vterq3.Viro ſcd̄o de medio ſublato mlī vi
ro p̄ore viuēte ad agendā pniaȝ q̄dā mo
naſteriū itrauit poſtulās ſibi ꝯſiliū a pa.ſa
lutare ip̄edi.Pa.vō ꝯſiderās ꝙ iuramētū
illō illicitū fuit.mādat qbuſdā q̄tenus p̄fa
tū viꝝ moneāt et ꝯpellāt vt illam quā ſup
induxit dimittat ⁊ vxorē ſuā recipiat.audi
turi poſtmodū ſi quid fuerit q̄ſtionis.et ſi
ꝯtra matrimoniū nihil fuerit ꝓbatum ſi vir
ad religionē tranſire voluerit ei lniaȝ tribu
ant tranſcēdi vt et illa mulier i ſuo poſſit ꝓ
poſito remanere. Nota ꝙ iuramentum
ꝯtra matrimoniū illicitum eſt ⁊ nō ſuandū
Jtem ſi vir adulteriū ꝯmittit mulier tn̄ n̄
poteſt intrare religionem ipſo in ſeculo re
manente.

Ca.Aliquis intrauit mona
Conſulti. ſteriū habitum ſumendo no
uicij.querit vtꝝ infra tp̄s ꝓbationis an̄ fa
ctā ꝓfeſſionē licite poſſit ad ſeculū redire.
Sup hoc diuerſi diuerſa dixerūt. Jnnocē
tius tn̄ diſtiguit vtꝝ ille q ꝯuertit ꝓpoſue
rit abſolute ſeculū mutare vt i habitu regu
lari de cet'o deo famuleī vl' ꝯditōalit' regu
larē obſuantiā expiri.vt ſi ſibi diſplicuerit
ad ſeculū reuertaī.Jn p̄io caſu ſaltē ad la
tiorē regulā trāſire dȝ. vt regularit' viuat.
Jn ſcd̄o vō caſu pōt ad ſeculū redire. Vt
ergo appareat q̄ fuerit eius intentio ab ini
tio ꝓpoſitū et itentiōeȝ ſuā ꝓteſteī.hāc in
tellige ſm illā infra.c. penl'. No.ꝙ eadē
ē ſubſtātia religionis apd̄ oēs religioſos:
ſed in qualitatibus differunt. Jtem nota
vtilem diſtinctōem quā ponit lr̄a circa con
uertendos. Jtem ꝓteſtatio in omni ꝯtra
ctu dȝ fieri vt ſciaī cōtrahētiū voluntas.

Ca. Aliqui ifra.xiiij.an
Poſtulaſti. nū aſſumpſerunt habitū
nouicioꝝ poſtmodū infra annū ante factaȝ
ꝓfeſſionē ad ſuas eccleſias ſunt reuerſi.q̄
riī vtrū debeāt tolerari.Rn̄det pa.ꝙ ꝓpī
hoc nō ſūt a ſuis eccleſijs amouēdi No.
ꝙ qui habitū nouiciorū aſſumunt infra an
num probationis pn̄t redire ad priſtinum
ſtatum niſi fecerint profeſſionem.

Ca. Quidam ſunt qui plu
Ex parte. ribus ānis portauerūt ha
bitū monachalē.tn̄ ꝓfeſſionem monaſticā
non fecerunt.cum iſti poſtmodū arguunī
ſup eo ꝙ ꝓprium habent et alias irregula
riter viuūt dicūt ſe nō teneri ad carentiā ꝓ
prij.nec ad ꝯtinentiā cū habitus nō faciat
monachum ſed ꝓfeſſio regularis.ſignifica
tum fuit hoc dn̄o pa.Vn̄ mandat ep̄o loci
q̄tenus quoſlibet ſibi ſubiectos qui p̄dicto
modo terrā duab9 vijs ingredi nituī cō
pellat p cen.ec. vt poſtq̄ȝ p ānū geſtauerit
habitū monachalē regulā ſm formā ordi
nis ꝓfiteanī et ſeruēt. No. ꝙ nemo de
bet terrā duabus vijs ingredi. Jtem qui
p annū gerit habitū monachalē p̄ſumitur
monachus.vnde cōpelli debet vt ꝓfiteaī
regulam illius ordinis.

Ca. Statuitur in.c.iſto
Statuimus. ꝙ nouicij in probatione
poſiti libere pn̄t ad priorem ſtatum redire
infra annū anteq̄ȝ ſuſcipiant habitum qui
dari ꝓfitentib9 ꝯſueuit vel ante ꝓfeſſionē
emiſſaȝ niſi appareat euidenī ꝙ tales volu
erint vitā mutare ⁊ i religiōe ppetuo dn̄o
deſuire: q2 licituȝ eſt cuilibet renūciare iu
ri ſuo. Statuit inſup ad oēȝ ābiguitatē tollē
dam ꝙ cū i qbuſdā locis religioſis habitus
nouicioꝝ nō diſtinguaī ab habitu ꝓfeſſoꝝ
tpe ꝓfeſſiōis bn̄dicanī veſtes que ꝓfitenti
buſ cōceduntī vt p hoc habit9 ꝓfeſſoꝝ diſcer
naī ab habitu nouicioꝝ. No.ꝙ nouicij in
ꝓbatiōe poſiti infra annū libere pn̄t redire
ad ſeculū niſi euidēī appareat ꝙ voluerint
vitā mutare Jtē differētia dȝ eē inter ha
bitum nouicioꝝ et habitū ꝓfeſſoruȝ que in
benedictione veſtium conſideratur.

Ca. Cuȝ p̄lati corrigere
Ne religioſi teneāī ſubditorū exceſſuſ
et oues vagabundas reducere ad ouile ne
ſanguiſ eoꝝ de ſuis manib9 requiraī ſtatuit
pa.greḡ.vt p̄ſidētes capl'is celebrandis ſm
ſtatutū concilij generalis ſiue abbates aut
priores regrant fugitiuos ſuos et eiectos
d̄ ordine ſuo ſolicite ānuatī reducendo eos
ad clauſtrū ne vagabundi diſcurrant in ani
marū ſuaꝝ piculū. et ſi in monaſterijs ſuis
recipi pn̄t ꝯpellanī abbates ſeu prioreſ eoꝝ
vt eos recipiāt ſalua ordinis diſciplina. Si
autē regularis ordo h nō patitur ꝓuideāt
vt apud eadē monaſteria in locis cōpetēti
bus vite neceſſaria talibus miniſtrentur ſi
abſq3 graui ſcandalo fieri pōt.alioqn in alijſ
domub9 eiuſdē ordinis ꝓuideaī eiſdē. ſi aūt
iſti fugitiui inobediētes extiterit excōicenī
et tādiu ab eccl'iaꝝ p̄latis excōicati publice
nūcienī donec ad mādatū ſuoꝝ hūilit' ſuer
tanī.No.ꝙ mōachi vagabūdi reducēdi ſūt
ad monaſteria ſua ne dānabilit' euagētur.

De conuerſione coniugatorum.
Titulus.xxxij.

Ca.Quidam laic9
Preterea. preſentibus ſacer
dotibus et monachis ignorante
ep̄o de lnia et pmiſſione vxoris
monaſteriū intrauit et ꝓfeſſionē fecit vxore
in ſeculo remanēte.nec tranſeunte ad religi
onē aut ꝯtinētiā vouēte.querit vtrū laicus
ille poſſit ab ep̄o ſuo ad thoꝝ vxoris de mo
naſterio reuocari:an illa debeat cōpelli ad
cōtinētiā obſeruandā.Rn̄det pa.ꝙ vir pōt
⁊ debet de mōaſterio reuocari niſi vxor ad
religiōeȝ trāſierit aut caſtitatē ppetuo ſerua
re ꝓmiſerit cū ſit illius etatis ꝙ ſine ſuſpitō
ne poſſit in ſeculo remanere. No.ꝙ alter
cōiugū non pōt ad religionē tranſire altero
in ſeculo remanente niſi caſtitatem ſeruare
promiſerit.

Ca. Diciī h ꝙ ſi aliq
Verum poſt. p cōſenſuȝ mutuuȝ de
p̄ſti matrimoniū cōtraxerint anteq̄ȝ ſint car
naliter cōiuncti pōt alter religionē intrare
altero inuito.ſicut quidā ſancti de nuptijs
vocati fuerūt. ⁊ ille q remanſit in ſeculo po
terit matrimoniū cōtrahere cū nōdum ſint
vna caro effecti. No.ꝙ an̄ carnalem co
pulam poteſt alter coniugum altero inuito
intrare religionem.

Ca.Quidam i
Quidam intrauit. trauit mōaſteriū
vxore inuita.coactus eſt ad eā redire. tan
dem mortua eſt illa.queriī vtrū debeat cō
pelli ad mōaſteriū reuerti:an poſſit aliam ac
cipe vxorē.Rn̄det pa.ꝙ votū nō tenuit.vn̄
rōe voti ad monaſteriū non tenetur redire.
tn̄ vlteri9 nō poterit vxorē accipe:q2 promi
ſit ſe nō exigere debitū carnis qd̄ fuit in ei9
ptāte.et q̄ȝtum ad hoc tenuit votum ſed nō
reddere non erat in poteſtate viri ȝ vxoris.
vn̄ dicit apl'us.vir nō habet ptāteȝ ſui cor
poriſ ȝ mulier ⁊ ꝯuerſo.Ex hac decre.no.
ꝙ alter cōiugū altero inuito ad religionem
trāſire non poteſt. Jtem votum pro par
te tenet et pro parte non tenet. Jtem vo
tum meum obligat me ad id quod in me eſt
Jtem mutuam ſeruitutem ſibi debent vir
et vxor ex quo ſunt vna caro effecti.

Ca.Precipit pa.ep̄o exoñ.
Cum ſis. ne in epiſcopatu ſuo pmittat
virū vel vxorē ad religionē tranſire niſi vter
q3 ad religionem migrauerit. tn̄ ſi vxor eſt
ſenex que ſine ſuſpitione poſſit in ſeculo re
manere diſſimulare poterit vt in ſeculo re
maneat caſtitate ꝓmiſſa.et vir poterit ad re
ligionē tranſire. Nota ꝙ alter cōiugū nō
debet ad religionem tranſire ſine reliquo.
Jtem ſi mulier ſit ſenex et caſtitatem pro

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

miſerit poteſt vir ad religionem tranſire. Ité nota hic ar. ꝓ ſenibus ꝙ ſint ꝯtinétes.

Ca. Dicit̃ hic ꝙ nul-

Coniugatus. lus ꝯiugat⁹ ad ſacros ordines recipiatur niſi prius continentiam vouerit et ab vxore fuerit abſolutus. No. ꝙ non ſufficit viro licentia mulieris vt ad ordines promoueatur imo exigitur ꝙ continentiam voueat.

Caſus Dicitur

Sane ſi coniugati. hic ꝙ ſi côiugati ordinari voluerint voluntas vxoris pri⁹ deb; requiri et obtineri. vt dicit̃ in precedé ti capitulo. ꝓhibet etiam ne vxoratus poſſit in epm̃ ꝓmoueri niſi vxor ſuá ꝯtinentiá profiteatur et intret religionem ſacrá veſtem aſſumendo. Nota ꝙ vxoratus nõ debet ꝓmoueri ſine licentia vxoris. Ité nota ſpeciale in vxore epi ꝙ debet côtinentiá ꝓfiteri et intrare religionem anteꝗ̃ vir eius promoueatur in epiſcopum.

Ca. Inter. a. virũ et. m.

Ex publico. mulierem queſtio matrimonij vtebat̃. que fuit cõmiſſa epõ veroñ. qui pro matrimonio ſniam ꝓmulgauit precipiés mulieri vt ad vir; rediret et ei ꝯiugalé exhiberet affectũ. qð cũ facere nollet fuit excõicata. ſed illa ſe vginé aſſeréſ dicebat ſe velle religioné intrare. Significatum fuit h dño pa. Vñ mádat epõ brixieñ. q̃tenus ſi p̃dictus vir ea; carnaliter ñ cognouerit ⁊ illa ad religioné tranſire voluerit abſoluatur a ſnia excõicationis recepta prius ſufficienti cautione ab ipa ꝙ debeat ad religioné tráſire vl' ad virũ ſuũ redire infra duos menſes et ſi ad religioné tranſierit vterq; reſtituat alteri qð ab eo rͤcepit. In fine rñd; tacite q̃ſtioni que poſſet fieri autoritate euágelij q̃ dr̃ nõ liceat alicui dimittere vxoré ſuam excepta cauſa fornicationis. illud intelligédũ eſt de his quoꝝ matrimoniũ eſt carnali copula ꝯſummatum. Nota ꝙ añ carnalem copula; poteſt alter ꝯiugum religionem intrare altero in ſeculo remanéte. Item cũ diſſoluitur matrimoniũ iuſta de cá vterq; debet alteri reſtituere qcquid ab eo habuit. Item p̃uat̃ quis iure ſuo ſine culpa ſua.

Item ꝑ carnalem copulá matrimonium conſummatur.

Ca. Primo dicit̃ ꝙ vxo

Vxoratus. ratus nõ recipiat̃ ad religioné niſi vxor p̃mo ꝓmiſerit côtinentiam et ſi eſt talis ꝙ ſine ſuſpitione poſſit in ſeculo ꝑmanere in domo ꝓpria cum familia ſua ſtare poterit. Secũdo dr̃ ꝙ ſi eſt iuuenis cõpellat̃ recedere a conuerſatione ſecularium hoim ⁊ intrare religioné. Tertio dicitur ꝙ nullus cleric⁹ vel monachus tondeat mulierem vel ſecum teneat. Nota ꝙ vxorat⁹ nõ poteſt tranſire ad religioné niſi vxor p̃us vouerit caſtitaté. Ité votũ publice factũ videt̃ eſſe ſolenne. Item ſi mulier ñ caret ſuſpitiõe nõ ſufficit viro eius lnia ꝯuertédi niſi ipſa intret religionem. Item moniales non debent habitare cum monachis.

Ca. Quidam. d. noie in in-

Ex parte. firmitate poſitus vxore ſua ꝯſentiéte votũ caſtitatis emittens ſuſcepit habitum monachalem. et poſtmodum liberatus vxoré ſua; retinuit et ea defficta aliá ſuꝑduxit. querit̃ vtꝝ cũ ea valuit remanere. Rñdet pa. licet ille. d. ad religione; de iure nequerit ꝓficiſci vxore in ſeculo remanére ea tñ ſublata de medio votum ſuũ violare nõ potuit. vñ mádat q̃ten⁹ ſi verꝝ eſt qð aſſerit̃ p̃dictus. d. ꝯpellat̃ ꝑ excõicatiõe; vt mulieré ſuam dimittat. et ad ſuum monaſteriũ reuertat̃ ð cetero i habitu regulari moraturus. Nota ꝙ vir nec intrare religionem nec votũ vouere poteſt ſine cõſenſu vxoris. Item nõ ſufficit viro intranti religionem licentia vxoris in ſeculo remanétis. Ite; vouétes ꝯpellendi ſunt per ſniam excõicationis votum ſuum ſeruare.

Ca. Quidá cõſentiéte vxo-

Cóſuluit. re ſua tranſiuit ad religiõem tandem vxor illa mortua eſt. q̃ſitũ fuit vtrũ poſſit habitũ ſeculare; reaſſumere et aliam ducer̃ i vxoré. vl' ſi ductá ſibi liceat retinere. Rñdit pa. ꝙ p̃dict⁹ vir nec hitũ qué aſſũpſit abijcere põt nec aliquá ſibi in matrimoniũ copulare. et ſi cõtraxerit matrimonium ipſum eſt dirimendum. Nota ꝙ ſufficit vxoris licentia ad hoc vt votum viri teneat vt hic colligitur.

Ca⁹. Vxor regis ſuanie

Cariſſimus. graui infirmitate dep̃ſſa cõtinentiá vouit. vir ſuus ad tépus voto cõtinentie cõſenſit. ipſa poſtmodũ liberata viro ſuo adherere matrimonialiter recuſabat vñ rex petijt a pa. ſibi ſuꝑ h ꝓuideri et ꝯpelli vxoré ſibi matrimoniali adherere affectu. Mádat pa. quibuſdá quatenus ſi inuenerit vxoré regis p̃dicti graui infirmitate detentá ꝯtinentiá vouiſſe et virꝝ ſuũ ad tp̃s p̃buiſſe ꝯſenſu; maxime ſi idem vir nõ vouit ꝑpetuá ꝯtinentiá p̃dictá dñam viro ſuo faciát adherere ⁊ vtrũq; ad inuicé matrimoniali affectu tractare. Nota ꝙ vir et vxor pari ꝯſenſu pñt ꝯtinentiá vouere: ſed alter ſine altero vouere ñ põt. Ité votũ ad tp̃s emiſſum non obligat vouentem.

Ca. Quedá mulier credés ma

Placet ritũ ſuũ eſſe mortuũ habitũ religionis aſſumpſit. tandé eo reuerſo de monaſterio educta fuit viro ſuo poſtmodũ defuncto. querit̃ vtꝝ ꝯpellenda ſit ad mõaſteriũ redire. Rñdet pa. ꝙ votũ ſuũ nõ tenuit oino. tñ intátũ tenuit q̃tenus ſe potuit obligare. intrando ei monaſteriũ ꝓmiſit ſe non exacturá vlterius debitũ carnis qð erat in eius ptáte. redire vo ad ſeculũ non erat in ptáte ipius ſed mariti. et iõ quo ad ſe votũ tenuit et poſt obitũ viri tenere nõ deſijt. cũ ad eũ caſu; deuenerit in quo efficax potuit habere p̃ncipiũ. tñ ſaluti ſue melius ꝓuideret ſi ad monaſteriũ rediret. ſi vo ad hoc induci non poterit nõ eſt cõpellenda. No. ꝙ votũ pro parte tenet et ꝓ parte nõ tenet. Ité iuri ſuo licitũ eſt cuilib; renũciare ſed iuri alterius nemo renũciare põt. Item ſi res venit ad eũ ſtatũ a quo incipe potuit tenet etiá ſi ab inicio non tenuit.

Ca. Dicitur hic ꝙ

Ad apoſtolicam cum vir et vxor ſint vna caro non poteſt vir ad religionem intrare niſi mulier ſimiliter caſtitatem voueat et religioné ingrediat̃ niſi forte ſine ſuſpitione incõtinentie poterit in ſeculo remanere. No. ꝙ vir et vxor ꝑ carniſ ꝯmixtioné fiũt vna caro. Ité vir non debet conuerti niſi vxor ꝯuertat̃. Item nota hic ar. pro ſenibus ꝙ ſint continentes.

Ca. Quedam mulier corá

Ex parte. duobus abbatibus velu; viduitatis aſſumpſit cũ celebratione miſſe ac letania ſicut moris eſt. poſt hoc qdam nobilis ꝓponebat ſe p̃us mulieré illa; mediantibus int̃nũcijs ꝑ verba de pñti deſponſaſſe. Mulier illa ꝯfitebat̃ ſe ꝯſenſiſſe in illũ. h qr audiuerat illũ lepra ꝑcuſſu; nolebat ſibi vlterius adherere. querebat̃ vtꝝ hmõi veli ſuſceptio matrimoniũ impediat int̃ eos. Rñdit pa. licet videat̃ ꝙ ex q̃ matrimoniũ ꝯtractũ eſt inter legitimas ꝑſonas ꝑ vba de preſenti in nullo caſu poſſit illis viuétibus diſſolui vt alt̃o viuéte alter poſſit ad ſcða vota tráſire etiá ſi vn⁹ fideliũ int̃ q̃s é ratũ ꝯiugiũ fieret heretic⁹ niſi forte ſec⁹ fieret ex reuelatõe diuina q̃ ſuꝑat oém lege; ſicut de qbuſdam ſanctis legit̃ eé factũ. tñ pa. nõ vult declinare a veſtigijs anteceſſoꝝ ſuoꝝ q dixerunt ꝙ anteꝗ̃ matrimoniũ ſit ꝑ carnalé copulá ꝯſummatũ licitũ eſt alteri ꝯiugum reliquo incõſulto ad religioné tráſire. ⁊ alt̃ poterit alij copulare. ⁊ hoc idé pa. ꝯſulit obſeruandũ in caſu p̃miſſo. q̃uis cá ſit falſa per quá mulier p̃dicta ad veli ſuſceptõ; fuit inducta. qr ⁊ ſine tali q̃lib; cá ml'r ꝓpt̃ religioné id facere potuiſſet. Verũtñ l; mulier illa videat̃ religiõis habitũ aſſũpſiſſe i veli ſuſceptiõe tñ ſi velit i domo ꝓpria ꝑmanere q̃ſi ſuatura ꝓpoſitũ religiõis ꝯpelli d; ad matrimoniũ ꝯſummandũ niſi voto ſolenni ſe aſtrinxerit ad obſuátiá regularé. in q̃ caſu cõpellenda eſt religionis ꝓpoſitu; adimplere. No. ꝙ matrimoniũ põt ꝯtrahi ꝑ nũcios et ita pñt ꝑ aliũ ꝯſentire. Ité anteꝗ̃ matrimoniũ carnali ſit copula ꝯſummatũ alter ꝯiugũ põt altero inuito ad religioné tráſ re al's ꝯpelli dñt in ſimul ꝑmanere. Ité falſa cá nõ impedit ſuſceptõ; religionis. Item velu; viduitatis nõ impedit matrimonium ꝯtractũ ſi religioné certá nõ intrat mulier. Ité votũ ſolenne impedit matrimonium ꝯtrahendũ et dirimit iam contractum.

Ca. Quida; acolitus. b.

Conſtitutus noie q̃ndá puellá duxit

in facie eccl'ie in vxoꝛē et eā carnalit' cogno
uit tandē oꝛta eſt diſcoꝛdia inter illū et ami
cos puelle. q̄re fuit alij copulata ⁊ dict⁹ aco
litus fuit vſq₃ ad grad⁹ ſacros oꝛdinatuſ et
tandē habitū ciſterc̄. aſſūpſit. dubitauit iſte
h. an licite poſſꝫ i ſuo ꝓpoſito remanere ac-
ceſſit ad pa. exponēs ſibi p̄dicta Un̄ mādat
dyoc̄. ep̄o q̄ten⁹ ſi res ita ſe hꝫ p̄dictā mulie
rem ꝯpellat vt ab illo recedat cui ꝑ adulte-
riū fuit copulata. nec p̄dictū monachū im-
petat q̄minus votum ſuū valeat adimplere

Nota ꝙ ſi vxoꝛ alicui⁹ publice adulterat'
vir licite pōt poſtmodū ꝓmoueri ad oꝛdi-
nes et intrare religionē. hoc intellige ſi poſt
adulterium commiſſum eam non cognouit

Ca⁹. Quidam coniugatus

Veniens. noīe lamptus ꝓpoſuit mo-
naſteriū itrare p̄ſītib⁹ plurib⁹ ſacerdotibus
inſtetit apō vxoꝛē ſuā vt ſuꝑ h ſuum p̄ſtaret
aſſenſum. aſſerens ꝙ niſi hoc faceret taꝫ ſibi
q̄ꝫ toti mūdo redderet ſe inutilē. ⁊ ſic illa tā
p̄cibus ip̄ius q̄ꝫ alioꝝ et fletib⁹ deuicta ca-
put illi⁹ ſponte altari ſuppoſuit manu ſua et
ea p̄ſente ibidē extitit tōſoꝛat⁹. ⁊ poſtmodū
finito tp̄e ꝓbatiōis fecit ꝓfeſſionē. illa in ſe
culo remanēs inhoneſtos amatoꝛes admi-
ſit. Dictus. L. timēs ne factū illi⁹ ſibi poſſꝫ
imputari acceſſit ad papā exponēs ſibi p̄di
cta. Un̄ mādat pa. ep̄o pictauen̄. et cuidaꝫ
abbati q̄ten⁹ ſi eſt ita p̄dictū. l. ꝑmittāt libe-
re ꝑmanere in mōaſterio qđ intrauit q̄ꝫuis
multū deliq̄rit ꝙ ip̄e malicioſe aſſeruit ꝙ ni
ſi illa ꝯſentiret tā ſibi q̄ꝫ toti mūdo redderꝫ
ſe inutilē. et q̄n̄ rogauit pb̄ros ne mulieri p̄-
dicte exponerēt ꝙ ip̄aꝫ ſeculū relinq̄re opte
ret ſi licētiā daret viro. tn̄ ex quo caput viri
altari ſponte ſuppoſuit et poſtmodū nō con
tinuit ip̄m vlteri⁹ reuocare nō poterit. cū ex
ceptione foꝛnicationis poſſit repelli. maxie
cū anteq̄ꝫ fuerit foꝛnicata ip̄m non repetijt

No. ꝙ dolus in ſp̄ualib⁹ nō reſcindit cō
tractū vbi mulier nō ꝯtinuit. ſecus ſi ꝯtinuiſ
ſet vt in c. ſeq̄nti. Itē poſtq̄ꝫ alter cōiugū
publice fornicatur alter poteſt religionem
intrare altero inuito.

Ca⁹. Quidam coniugatus

Accedens volens aſſumere habitum
mōachalem petijt ab vxoꝛe ſua vt ſuꝑ hoc
ſuū p̄ſtaret aſſenſum. q̄ ꝓpt' multa v̄bera et
alia grauamina q̄ dictus vir inferebat eidē
dicēs ꝙ ipſam dimitteret annuit voluntati
ip̄i⁹. ⁊ ſic vir ille aſſumpſit habitū ciſterc̄. et
mulier domū quarūdā monialium intrauit
nullo habitu aſſumpto. vl' voto ꝯuerſionis
emiſſo. tādē vir ille habitū dimiſit ad ſcl'm
redeūdo ml'r ſtatim petijt illū ſibi reſtitui ꝓ
pter h ad pa. accedēs. Un̄ mādat q̄tenus ſi
eſt ita vir ꝯpellat' eā recipere et ei exhibere
cōiugalē affectū. No. ꝙ lnīa fraudulēter
extoꝛta nō valet vt vir poſſit monaſterium
intrare.

Ca. Quedā mulier. a.

Significauit. noīe coꝛā decano ſcti
griaci fungēte vices archiep̄i ſenoñ. dedit
lnīam viro ſuo religionē intrandi voto ꝯti-
nentie ſibi iniūcto ⁊ recepta fide ab ipſa ꝙ
ꝑpetuo ꝯtinētiā ſuaret. ⁊ ſic vir ꝓfeſſionē
fecit. Decan⁹ v̄o poſt factā ꝓfeſſionē a viro
dicebat ꝙ ml'r illa d̄bebat religionē intrare
ħ illud p̄mo ſibi nō exp̄ſſit. qđ ſi exp̄ſſuꝫ fuiſ
ſet viro lnīam nō dediſſet. Sꝫ decanus ad
h ꝯpellebat eandē Un̄ mulier illa hec oīa ſi
gnificauit dn̄o pa. Un̄ mādat q̄buſdā q̄te-
n⁹ ſi eſt ita. ⁊ ml'r talis etatis exiſtat de qua
ſuſpitio n̄ poſſit haberi nō ꝑmittāt illā ꝯpel
li religionē intrare votū cōtinentie obſeruā
teꝫ. No. ꝙ ml'r coꝛā iudice eccl'iaſtico dꝫ
dare lnīam viro intrandi religionem. Itē
nota ar. ꝙ ſi ml'r dat lnīam viro religionē
intrandi ſi iuuenis eſt debet cōpelli vt ipſa
ſimiliter religionem intret alioquin ſufficit
eius lnīa continentie voto emiſſo.

Ca. Alique mulieres cō

Gaudemus dēnate ſūt de adulterio.
ꝓpter qđ a viris ſuis ſunt relicte. Dicitur
ꝙ ſi ad frugē melioꝛis vite cōuerſe fuerint
ſi mariti earū cōmoniti eas recipe noluerit
in monaſterijs cū religioſis mulieribus de
bent poni. vt ꝑpetuam pnīam ibi agant.

No. ꝙ q̄n̄q₃ ꝓpter culpā ſuā ꝯpellit' q̄s
intrare religionē vt ibi pnīaꝫ agat.

Ca. Inf. C. laicū et. I. vxo

Dudum. rem ſuam matrimonij q̄ſtio
vertebat'. dat⁹ fuit eis auditoꝛ coꝛam audi

toꝛe petebat dictus. c. ſibi vxoꝛē reſtitui cū
qua ꝑ v̄ba ꝯtraxerat de p̄n̄ti carnali copl'a
ſubſecuta. Ad qđ fuit ex ꝑte mulieris rn̄ſuꝫ
ꝙ ip̄e ꝓ anime ſue remedio ſpōtanea volū-
tate p̄n̄tibus duob⁹ ſacerdotibus et teſtib⁹
adhibitis renūciauit omni iuri qđ hēbat in
ipſa reſignādo illud in manib⁹ alterius ſa-
cerdotis ꝓmittens ſe caſtitatē ſuaturuꝫ de
nouendo ſe hoſpitali de pōte voto ſolenni
et ip̄i dedit lnīaꝫ mōaſteriū intrādi. ⁊ v̄ſa vi
ce ip̄a dedit ei lnīaꝫ ſimilimō. et reſignauit
omne ius qđ hēbat i ipſo ꝓut iſta ꝯtinebāt'
in publico inſtrumento. Uer̄ p̄dict⁹. C. ꝓ
poſuit ꝙ inſtrumētū illud mutatū fuerat. q₂
cum caſu amiſſuꝫ fuerat illud qđ p̄us fuerat
in tertia ꝑſona mutatū fuit in p̄mā poſtea ⁊
plus in vno q̄ꝫ in alio ꝯtinebat'. Inſuper ꝙ
q̄dam deceptoꝛie eū allexerūt ꝓponētes ei
dē ꝙ in hoſpitali p̄dicto cibis ad volūtatē
ſuā poſſet vti. ⁊ ꝙ ardoꝛē libidinis ibi extin
guere poſſet. ⁊ ſic ſeduct⁹ iratus ⁊ illect⁹ nō
dꝫ ſibi obeſſe qđ dī in hac ꝑte feciſſe. Sꝫ ad
p̄dicta ſic fuit rn̄ſum ꝙ non nocet an inſtru
mentū loquat' in p̄ma vl' i tertia ꝑſona dū
mō veritas nō mutet'. P̄reťea q̄ꝫuis aliq̄n̄
dicto. C. ſpeſ data fuiſſꝫ. tn̄ eo tp̄e q̄ p̄dicta
facta fuerūt pure ſimpl'r et ꝓpꝛia volūtate
ea noſcit' feciſſe. vn̄ ꝯpelli debet vitā mutar'
Dn̄s pa. ſuꝑ his habito ꝯcilio cū fratribus
ſuis mulierē p̄dictā ab impetitōe dicti. c. ab
ſoluit ꝑpetuum ſilentium imponendo eidē.

Nota ꝙ vir et ml'r ab omni iure qđ alter
habet in alteꝝ ſe abſoluere p̄n̄t et religionē
intrare. q₂ iuri ſuo quiſq₃ pōt renūciare.
Item ꝑ inſtrumentū aliq̄d ꝓbat' ſicͨ ꝑ teſtes

Item n̄ refert diuerſitas narrandi vbi ea
dem dicunt' et veritas nō mutat'. Itē do
lus in ſp̄ualibuſ nō reſcindit ꝯtractū q₂ non
fit ꝯditio illi⁹ ꝑ dolū talē deterioꝛ. Item
licet aliq̄d caloꝛe iracūdie factū ſit ab initio
ſi poſtmodū ꝑ cōſenſum ratificetur valet.

Ca⁹. Aliquis cōiugatus

Mulier que. tranſiuit ad infidelitatem
vxoꝛe ſua remanente in fide ꝓpter qđ illa
fuit a viro iudicio eccl'ie ſeparata. vir reuer
ſus ē ad fidē. vir eā repetebat. ipſa nolebat
redire ad eū ſed poti⁹ volebat religionē in-
trare. q̄rit' vtruꝫ poſſit ad religionē tranſire
eo inuito. Et rn̄det' ꝙ pōt: ſed ſi nollet reli
gionem intrare debet ꝯpelli redire ad virū

Nota ꝙ vxoꝛ poteſt a viro per iudicium
eccl'ie ſeparari ſi ſit infidelis. Item ſi vxoꝛ
ꝓpter infidelitatē viri ab eo ſeꝑata fuerit vi
ro nolente poteſt ad religionē tranſire licet
vir ſit reuerſus ab infidelitate.

De conuerſione infidelium.

Titulus. xxxiij.

Ca. Quidaꝫ

l **Audabilem.** ſaraceni erāt
in captiuitate chꝛiſtianoꝛuꝫ et in
terfecerunt viros quarundā mu-
lierū chꝛiſtianoꝝ inſidijs et machinatōnib⁹
ipſarū. poſtea ip̄i ſaraceni per mulieres illaſ
ad fidē chꝛiſtianam ſunt conuerſi. queritur
vtrum de iure illas poſſint accipere in vxo
res et ſi eas duxerint an tale coniugium te
neat. Rn̄det papa ꝙ iſta queſtio determi-
natur ꝑ ꝯcilium triburien̄. in quo dī ꝙ ſi in
moꝛtem ip̄oꝝ malicioſe fuerint machinate
q̄ꝫuis earum ſtudio ad fidem ꝯuerſi fuerint
cōtrahere cum eis nō debent. ⁊ ſi ꝯtraxerit
nō ſunt tolerandi. q₂ tale damnum cuꝫ tali
lucro cōpenſari nō debet. Ad hec. Qui-
dam ſaraceni interfecerūt q̄ſdā chꝛiſtianos
in bello. et quidaꝫ chriſtiani q̄ſdā ſaracenoſ
ſimiliter interfecerunt in bello. poſtea vero
ſaraceni illi ad fidē ꝯuerſi ſūt ⁊ ꝯ̄xerunt ma-
trimoniū cū vxoꝛib⁹ illoꝝ quos in bello inf'
fecerunt. ⁊ chꝛiſtiani cū mulieribus ꝯuerſis
ad fidem illoꝛuꝫ quos in bello interfecerūt.
mulieres iſte poſtq̄ꝫ intelligunt veritatem
de moꝛte prioꝛum viroꝛum diuoꝛtium pe-
tunt. queritur quid iuris ſit. Rn̄det pa. ꝙ
cum tales non ꝓcurauerint moꝛtem viro-
rum matrimonium inter huiuſmodi perſo-
nas licite poteſt cōtrahi. nec debent aliqua
tenus ſeꝑari. cum hic cauſa illa non ſubeſt
ꝓpter quā debeant ſeparari. No. ꝙ mu-
lier non poteſt contrahere cum illo qui viꝝ
ſuū interfecit ſi in moꝛtē eius fuerit machi
nata. Item compenſatio nō habet locum
in delictis. Item quod per me non ſtetit
mihi imputari non debet.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ca. Quidã iudeus conuer

Ex litteris ſus ad fidez vxoꝛe ſua in iudaiſmo relicta petebat in iudicio vt eoꝝ filius q̄driennis aſſignaret eidē ꝑ ipm̄ ad fidem quã ſuſceperat ꝑducendus. Mulier rñdebat ꝙ cũ puer infãs exiſteret magiſ idigeret mat̃no ſolatio q̃ȝ pat̃no. q ſibi añ ꝑtuȝ fuerat onerosus. doloꝛoſus in ꝑtu. ⁊ pᵒ partũ laborioſus. vñ potiᵒ legitima cõiũctio viri ⁊ mulieris đ matrimoniũ q̃ȝ patrimoniũ et iđ apđ ipam debebat potiᵒ remanere. q̄ſitũ fuit a pa. gd iuris eēt cũ filiᵒ in ptãte patris ꝯſiſtat cuius familiã ſequiſ ⁊ ñ matris et in tali etate apud ſuſpectas ꝑſonas aliqs remanere nõ debeat q̃ vite ipſius inſidienſ. et pueri poſt trienniũ apđ patrē non ſuſpectum ali debeãt et moꝛari. ⁊ ſi apud matrē maneret poſſet illũ trahere ad infidelitatis erroꝛē. et iđ ꝓpter fauoꝛē fidei rñdet pa. puerum illũ patri aſſignãdũ. Nota ꝙ filius ꝯditiõeȝ patris vel matris ꝯuerſi ad fidē ſeq debet. Item nota diffinitionē matrimonij. matrimoniũ eſt legitima ꝯiunctõ maris et femine indiuiduã vite ꝯſuetudinem retinens. Itē filius ē in ptãte patris ⁊ nõ matris. Itē filij apud ſuſpectas ꝑſonas moꝛari nõ dñt. Itē filij poſt trienniũ a patre ſunt alendi. Itē fauoꝛ fidei attēdēdus eſt

De voto et voti redemptione.

Titulus. xxxiij.

Ca.

Ex peregrinationis Aliqſ fecit votũ peregrinationis. queritur vtrũ tale votũ poſſit redimi elemoſinis. vel ꝯmutari in aliud neceſſitate inſtãte. Rñdet pa. ꝙ de arbitrio ſupioris pēdet vt ipe ꝯſideret diligēter qualitatē vouentis ⁊ cãm ꝯmutatiõis. ſ. an ex infirmitate vel affluentia diuitiaꝝ aut alia ꝓbabili cã vt. ſ. ꝑegrinatio vel cõmutatio magis ſit deo accepta et ſm̄ h ſupꝫ h diſpēſet. No. ꝙ circa votũ peregrinatiõis põt ep̄s diſpēſare. Itē in ꝯmutatiõe voti q̄litas vouentis ⁊ cã ꝯmutationis cõſiderari dñt. Itē in votis ꝯmutãdis ꝯſiderari debet gd deo magis placet.

Ca. R. clericus dum eēt

Venientis. in puerili etate cõſtitutuſ et dolicapax diſpoſuit ꝓficiſci hieroſolimã et cuidam qui illuc accedere volebat fidem dedit et ſuaȝ ab eo accepit ꝙ in via fideles ſocij exiſterēt. tandē factᵒ diſcretᵒ et adultᵒ acceſſit ad pa. petēs eiᵒ ꝯciliũ Pa. illũ abſoluit a voto qđ in etate puerili fecerat ex facilitate potiᵒ q̃ȝ arbitrio diſcretionis. ita tñ ꝙ votum redimat elemoſinis et toto tꝑe vite ſue ſi poterit vni paupi debeat ꝓuidere. Nota ꝙ votum redimi poteſt elemoſinis iuxta de cauſa.

Ca. Magiſter. a. fecit ſibi minui in bꝛachio. bꝛachiũ eiᵒ intumuit ex illa minutiõe ita ꝙ perterritus fuit ad moꝛtē. dũ eēt in tali ſtatu ꝓtulit hec v̓ba. nõ diu h moꝛaboꝛ ꝓponens ĩ aĩo religionē intrare. dubitauit an ex tali facto tenereſ religionē intrare. Rñdit ei pa. ꝙ ſi plus nõ eſt in voto ꝓceſſum nõ dȝ dici tranſgreſſoꝛ ſi nõ adipleat qđ dixit. No. ꝙ ꝑ ſimplicia v̓ba non obligaſ quis niſi habeat animũ adiplēdi votũ. Item nota hic ar. ꝙ ex nuda ꝓmiſſione nõ oꝛiſ obligatio.

Ca. Aliquis vouit viſitare

Scripture ſepulcrũ dñicũ et mutando ꝓpoſitum efficiſ monachᵒ. queriſ an ſit reᵒ voti fracti. Et rñdeſ ꝙ nõ. No. ꝙ nõ frãgiſ votũ qui illud in melius ꝯmutat. Iteȝ magis ſeruire videtur qui tempoꝛale ſeruicium in perpetuum commutat.

Ca. Archiep̄s ſtrigonieñ. votũ emiſerat hieroſolimã viſitãdi. rex vngarie ſignificauit dño pa. ꝙ cũ regnũ vngarie ĩ ꝑturbatõe eēt ꝯciliũ ⁊ auxiliũ archiep̄i erat ſibi mľtũ neceſſariũ. vñ petijt a a. q̄tenᵒ mandaret archiep̄o vt hieroſolimã ñ accederȝ donec regnũ ad trãq̄llitatē ꝑueniret. vñ pa. mãdat archiep̄o q̄tenus iſ

Non eſt nõ arripiat hirľimã adeũdi ꝑuſq̃ȝ regnũ trãq̄llitati ꝑſtine fuerit reſtitutũ ľ ſupꝫ h ab ap. ſede recipiat mãdatũ. ⁊ iđ tranſgreſſoꝛ voti nõ hēbiſ q de mãdato pa. votũ diſtulit adiplere No. ꝙ nõ diciſ tranſgreſſoꝛ voti q ipſum differt adiplere. qꝛ qđ differſ nõ auffertur. et ſic cã poteſt executio voti differri

Caſᵘˢ. Rex vngarie

Licet vniuerſis. votũ emiſerat hieroſolimã adeundi. tandem voto non cõpleto agens in extremis filio ſuo andree duci ſub interminatione maledictiõis paterne iniunxit exequendũ. et ille ſigno crucis aſſumpto ꝓmiſit votũ patris ſine dilatõne adimplere patre ſublato de medio collecta multitudine q̃ȝplurima bellatoꝛũ hieroſolimã adire ſimulauit. et tandē aciem bellatoꝛũ cõtra fratrem ſuum regem vngarie ꝯuertit. Pa. hoc intelligens mãdauit eidem q̄tenus omnibᵒ alijs poſtpoſitis vſqȝ ad feſtum exaltationis ſancte crucis iter arripiat hieroſolimaȝ adeundi ſibi onus iniunctum ⁊ ſponte receptum exequendo. ne ſucceſſione paterna ſe reddat indignũ. qđ ſi non fecerit extũc ſe nouerit excõicatum. ⁊ priuabiſ iure qđ ſibi cõpetebat oꝛdine geniture ſi dictus rex frater eius ſine ꝓle decederet. ⁊ regnũ ad minoꝛē frēm ipiᵒ deuolueſ. No. ꝙ vouere eſt voluntarium: ſed adimplere eſt neceſſarium.

Item aliqs votũ ſuuȝ põt exequi ꝑ alium

Item qui nõ adimplet voluntatē defũcti priuari debet ſucceſſione illius

Caſus. Dũ co

Magne deuotionis mes cãpanie in vltramarinis partibus moꝛam faceret et eccleſia treceñ. ꝯ eccleſiaſticam libertatem pluri mũ grauareſ treceñ. ep̄s cõſiderãs ꝙ per aliũ eidē ecclie nõ poſſet de facili ſubueniri ad ipm ꝓpoſuit accedere in ſignũ peregrinationis et deuotionis terre oꝛientalis ſignum crucis aſſumpſit et ſic arripuit iter peregrinatiõis. Dũ eēt in via ĩtellexit ꝙ dictᵒ comes moꝛtuus erat. et lȝ intētionē ſuaȝ cõſpiceret iã fruſtratã noluit tñ redire ſine ꝯſilio domini pa. ⁊ ſic ad vꝛbē acceſſit. ⁊ intentionem ſuã et ſtatum ecclie ſue dño pa. expoſuit. Dñs pa. ꝯſiderãs dicit ꝙ in hoc negocio tria ſunt cõſideranda. gd liceat ſm̄ equitatē. gd deceat ſm̄ honeſtateȝ. gd expediat ſm̄ vtilitatē. oñdens ꝙ ipe votũ ſuũ debeat ꝑficere autoꝛitate ꝓphete dicētiſ. vouete ⁊ reddite. et hoc eſt qđ dixit. gd liceat. Itē autoꝛitate euangelij dicentis. Nemo mittēs manũ ad aratrum et reſpiciens retro aptus eſt regno dei. ⁊ hoc ē qđ dixit. quid deceat Item expediebat vt votũ ꝑficeret ꝓpter exemplum alioꝝ: qꝛ qđ agiſ a p̄latis facile trahiſ in exemplũ ab alijs. ⁊ hoc ē qđ dixit. gd expediat. Poſtmodũ allegat in ꝯtrariũ ꝙ votũ ꝑficere nõ debeat ꝓpter etatē. cũ vix poſſet ſuſtinere laboꝛes ꝓpter neceſſitatem treceñ. ecclie cui ē obligatᵒ. ipm̄ etiã votum qđ licet ex ſui natura ſanctũ eēt nõ tñ ſine licẽtia ſedis ap. vouere potuit. Poſtea oſtēdit ꝙ votũ ꝯmutari poſſit autoꝛitate veteris teſ. Vñ ꝯſiderauit ꝙ votũ poſſit cõmutari in aliud opus pietatis. non curãdo gd homines inique loquanſ exemplo domini dicentis. Sinite illos: qꝛ ceci ſunt concedit ep̄o licentiam votum peregrinationis taliter ꝯmutare vt expenſas quas eēt facturus eundo et moꝛando et redeũdo tranſmittat in ſubſidiuȝ terre ſancte. laboꝛem oꝛationibus et ieiunijs recõpenſans: et quia epiſcopus ſpecialiter ꝓ libertate treceñ. eccleſie ꝑ dictũ comitem aſſequenda votum peregrinationis emiſit eo ſublato de medio cauſa ceſſauit. et ideo ceſſare potuit et effectus. ⁊ hac cauſa inſpecta pa. hanc indulgentiam ſibi fecit. Nota ꝙ ecclia poteſt imploꝛare auxilium et bꝛachiũ ſeculare cum iniuſte aggrauatur. Item in quolibet voto tria conſideranda ſunt. quid liceat. quid deceat. et quid expediat. Item factum p̄latoꝛuȝ de facili trahitur ab alijs in exempluȝ. et ideo valde cauere debēt quid eis liceat. quid deceat. et quid expediat. Item clericus vel ep̄s ſine licentia ſui ſuperioꝛis votuȝ peregrinationis nõ debet emittere. Item votũ iuſta de cauſa poteſt ꝯmutari. Item veritas ꝓpter ſcandalum non eſt dimittenda.

Item in voto locum habet recõpenſatio.

Item cauſa voti in ipo ꝯmutando cõſideranda ē. Itē ceſſante cã ceſſat et effectus.

Ca. Quidam aſ

Quod ſuper his. ſumpſerant ſignum crucis in ſubſidium terre ſancte. et qꝛ iſti votũ ſuũ non adimplebãt mandauit pa. cantuarieñ. archiep̄o vt eos cõpelleret ad executionem voti. Quidam pꝛopter infirmitatem. quidam pꝛopter paupertatem vel

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA GREDOS USAL

aliā iuſtā cāz vtilit nō poterāt votū ſuū adimplere. q̄ſiuit archiep̄us a pa. quid de his eēt agēdū. Et ip̄e rn̄dit ꝙ debiles ⁊ inopes magis in defectū q̄ȝ ad ꝓfectū illuc accedūt q2 debiles pugnare nō pn̄t. et paupes mendicare cogunt niſi forte ſint nobiles et magnates vt ſuis expenſis ſecū poſſint ducere bellatores vel artifices vel agricole q de laboribus ſuis ſibi victū querere poſſint. Vn̄ pa. diſtinguit int illos q tp̄alē cām habere noſcunt et int illos q ꝑpetuā. p̄mis danda ē dilatio. ſec̄dis eſt redēptio indulgēda. ita tn̄ ꝙ expenſas q̄s eēnt facturi trāſmittāt in ſubſidium t̄re ſancte. Rurſus. In iſto. §. diſtinguit inter illos q ꝓ defenſione t̄re ſancte votū ꝑegrinationis emittūt. et illos quibus ꝓ ſatiſfactiōe ſuoꝝ peccatoꝝ iter ꝑegrinatiōis iniungit. Circa p̄mos plus ꝯſiderat ſuccurſus t̄re ſācte. Circa ſc̄dos labor itineris ſm intentionē vouētis vel penitētis. et iō ſi aliqs de vouētibus eſt inutilis ad pugnandū meli⁹ eſt votū redimere q̄ȝ expenſas ꝯſumere Et de penitēte q nō p̄ot ꝓpter debilitatē iter ꝑegrinationis implere idē eſt dicendū. ſ. vt redimat votū. ſed nō de illo q p̄ot ire: lȝ nō poſſit pugnare: q2 p̄ncipalis cā conſideranda eſt. Mulieres v̄o que nō vouerūt ſi remanere noluerint viros ſuos ſequāt. ille v̄o que vouerunt niſi ſint diuites vt poſſint ſecū ducere bellatores redimant votū. Nota ꝙ votū ꝓ terre ſancte ſubſidio factū ex iuſta cā p̄ot redimi vel differri.

Item in voto ꝑegrinationis cauſa ſubſidij terre ſancte ꝯmutatō p̄ot interuenire. nō aūt cū cauſa laboris et pn̄ie tantū imponit.

Item p̄ncipalis cauſa voti cōſideranda ē et ſm illam diſpenſari debet.

Ca. In capi. p̄cedenti dicit

Ex multa ꝙ circa cruce ſignatos diſpēſatur vt illi votū redimant qui perpetuo impedimento detinent. queſiuit archiep̄s ille cantuarieñ. vtrum id quod in decretali predicta dicit ius generale ꝯſtituat vt licitum ſit p̄latis qbuſlibet abſoluere ſibi ſubiectos ſm formā ſibi exp̄ſſā. Preterea i dicta decre. in pte deciſa dicit. per viros religioſos poterit diſpenſari. queſiuit idem archiep̄us de quibus religioſis intelligatur. Rn̄dit papa ad primā queſtionē ꝙ in ꝯſultatione predicta ius cōſtituitur generale. et licȝ dicatur ibi ad quales. ſ. viros religioſos. nō tn̄ explicatur ibi ad quos eius executio ſpēalit ſpectet. Dicit pa. executio illius iuris ad illos tantum pertinet quibus a ſede ap. fuerit iniunctum. Per hanc rn̄ſionem ſoluta eſt ſecunda queſtio de quibus religioſis ſit illud intelligendum. ſ. vtrum de regularibus an de epiſcopis. Ad neutros iſtorum executio illius iuris ſpectat. ſed ad illos tantum quibus a ſede apoſtolica ſpecialiter indulgetur

Sec̄do in precedenti decretali dicitur ſi quis vouentium eſt inutilis ad pugnanduȝ q̄uis ſit habilis ad eundum melius eſt redimere votum q̄ȝ expenſas conſumere. queſiuit archiepiſcopus vtrum ſit generaliter intelligendum tam de nobilibus qui ſecum poſſunt ducere bellatores. an de minoribus tantū. Reſpondit pa. ſi diligenter conſideraſſet queſtionem iſtam ſolutā inueniſſet in decretali predicta. vbi dicit ꝙ debiles ⁊ inopes magis in deffectū q̄ȝ profectum accedunt ⁊c̄. Quod autem dicitur in fine precedentis. c. mulieres que remanere noluerint de illis intelligitur que per votum non ſunt aſtricte. Itē in voto iſto viri vouere poſſunt ſine conſenſu vxorū ꝓpter neceſſitateȝ populi chriſtiani. Clerici vero qui vouerūt ire ad ſubſidium terre ſancte cum clericatus officiū eos reddat inabiles ad pugnandum votū redimant. niſi vel concilio ſint ſtrenui vel officio predicationis inſtructi. aut ſint magnatuȝ obſequio deputati. vel ſint adeo diuites vt ſecum poſſint ducere bellatores hoc autem de vouentibus intelligendum ē non de illis quibus labor ꝑegrinationis in penitētia eſt iniunctus. Nota hic ab initio vnum mirabile ꝙ ius cōmune eſt vt diſpenſetur in voto terre ſc̄tē ⁊ tamen eius executio nulli ꝑmittitur niſi cui pa. ſpecialiter committit. Item quod generaliter dictū eſt generaliter eſt intelligendum. Item nota caſum vbi vir poteſt ſine vxoris conſenſu vouere et in eius preiudicium Iteȝ clerici pugnare non debent.

Ca. Quidam emiſit votum

Per tuas. ſolēniter ſuſcipiendi habitū regularē in grationopolitana eccl'ia. et poſtea ꝓmiſit ꝙ infra certū tp̄s votū qd̓ emiſerat adimpleret. tandem termino tranſacto votū ſuū nō adipleuit. poſtmoduȝ vocatus fuit ad regimen eccl'ie gebeñ. Iſte conſiderans ꝙ votū emiſerat nec fecerat qd̓ promiſit petijt cōciliū a dn̄o pa. Et ip̄e cōſuluit ei vt ſi ſuā ſanare deſiderat ꝯſciāȝ reſignȝ regimen eccl'ie gebeñ. et reddat dn̄o votū ſuū. ſi p⁹modū capl'ȝ eccl'ie p̄dicte ip̄m duxerit eligendū electōnē poterit recipere de ſe factā

Nota ꝙ qui ꝓmittit ſolenniter religionē intrare omnino intrare tenetur.

Ca. Duo priores re-

Poſtulaſtis. gulares quorum vnus erat cruce ſignatus et alt ſigno crucis deſiderabat inſigniri. petierūt a dn̄o pa. vt liceret eis ſecuȝ deferre viceſimā ꝓuentuū eccleſiarū ſuaꝝ deputatā ſuccurſui terre ſācte Rn̄dit eis pa. Si eccl'ie ſue ꝑ ip̄oꝝ abſentia enormit nō ledant et ipſi vtiles fuerint t̄re ſc̄tē v̄bo et exemplo. qd̓ tn̄ cōmittit illorū cōſc'ie dimittāt ꝓcuratores ydoneos in eccleſijs ſuis. tenet ei votū ſuū explere. ⁊ ſic poterūt viceſimā eccl'iaꝝ ſuaꝝ d̄putatā ſubſidio terre ſancte ſecū portare. Nota ꝙ cū p̄latus ſe abſentat ab eccl'ia ſua tenet dimittere procuratorem qui vice ſua ꝓcuret negocia eccl'ie ſue tā in iudicio q̄ȝ extra iudicium. et iſtud teneant omnes.

De ſtatu monachorum et canonicorū regularium. Titulus. xxxv.

Caſ⁹. Archi

Theodoſius. ep̄s neapolitanus monaſteria ſua grauabat et ea q̄ offerebantur ibidem ſibi vendicare volebat. Vn̄ pa. mādat eideȝ q̄tenus nec ip̄e nec preſbiteri ſui alieni monaſterio aliqd moleſtie inferāt preter ſolam diſciplinā. et ſi aliquid illic a fidelibus acceſſerit nihil ſibi debeāt vendicare. ȝ totū monachis proficiat. Nota ꝙ ep̄s nihil iuris habet in monachos niſi cauſa diſciplīe. Itē de eo quod monachis offertur nihil debet epiſcopus vendicare.

Ca. Statuit lat. cōcilium ꝙ

Monachi monachi nō recipiantur precio in monaſterijs nec peculiū habeant. nec ſoli per ꝑrochias habitēt. q2 ve ſoli q2 non ē qui ſubleuet eū ſi ceciderit. et qui dederit et qui receperit puniant. Qui vero peculium habuerit niſi forte ꝓ admīſtratiōe a cōmunione remoueat altaris. ⁊ qui cū peculio in extremis inuētus fuerit ⁊ nō reſtituerit nec oblatio ꝓ eo fiat nec int frēs accipiat ſepulturā. qd̓ intelligendū ē de oībus religioſis. Itē nullū officiū ꝓ p̄cio alicui cōcedat. In fine dicit ꝙ p̄ores qui ꝑ electionē canonicā capl'i ſui fuerint inſtituti nō mutent nec remoueant niſi pro manifeſta cauſa. No. ꝙ monachus ꝓ ſua receptione in monachum nihil dȝ dare. Itē non dȝ habere peculiū

Itē ſolus habitare nō debet. Itē pena dantis pecuniā ꝓ ſua receptiōe eſt ꝙ nō poteſt ad ſacros ordines ꝓmoueri. Item in caſu monach⁹ p̄ot hēre peculiū ſcȝ cā adminiſtrationis. Item pena habētis peculiū eſt penit⁹ in morte carere ſepultura. Iteȝ p̄oratus vl' officia ꝓ p̄cio alicui dari nō dꝫ

Itē nota h̄ differētiā int p̄orē cōuentualeȝ ⁊ aliū: q2 prior ꝯuētualis deponi nō p̄ot niſi ex manifeſta et rōnabili cā. puta ſi ſit dilapidator. vel viuat incontinenter.

Ca. Abbates et conuen-

Recolentes tus ciſterc̄. ordinis ī multis receſſerāt a ſua p̄ma inſtitutione intātuȝ vt multi ex illis ꝯ regulā ordinis ſibi vendicarent villas. eccl'ias. et fidelitates. et alia q̄ ab honeſtate regulari diſcrepāt. de quibus pa. dicit ſe ꝯdolere. Vn̄ mādat eis q̄tenus domus illorū ſuis terminis ſint cōtente ſm ꝙ a p̄ma ſui origine fūdate ſūt. Si eñ ſuas inſtitutiōes reliq̄rint te ꝯuerti ad cōia iura alioꝝ monaſterioꝝ voluerit optebit eos re cōi cenſeri. q2 dignū eſt vt q ſil'em cū alijs ſuſcipiūt vitā ſimilē ſentiāt in legib⁹ diſciplinā. In fine dic̄ ꝙ dom⁹ alie q̄ ad iſtoꝝ ordinē ſūt trāſlate vl' ſe trāſtulerīt inſtōib⁹ iſtoꝝ ſe ꝯforment. Nota ꝙ q ſil'em vitā ducunt ſimili dꝫ foro cōueniri. vel p̄uilegio gaudere. Itē quod alij aggregatur eius naturā debet imitari.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

aliã iuſtã cãꝫ vtilit̃ nõ poterãt votũ ſuũ ad-
implere. q̃ſiuit archiepũs a pa. quid de his
cẽt agẽdũ. Et ipẽ rñdit ꝙ debiles ⁊ inopes
magis in defectũ q̃ꝫ ad ꝓfectũ illuc accedũt
q꞉ debiles pugnare nõ pñt. et paupes men
dicare cogunt̃ niſi forte ſint nobiles et mag
nates vt ſuis expenſis ſecũ poſſint ducere
bellatores vel artifices vel agricole q de la
boribus ſuis ſibi victũ querere poſſint. Vñ
pa. diſtinguit int̃ illos q tpaleꝫ cãm habere
noſcunt̃ et int̃ illos q ppetuã. p̃mis danda ẽ
dilatio. ſecũdis eſt redẽptio indulgẽda. ita
tñ ꝙ expenſas q̃s cẽnt facturi trãſmittãt in
ſubſidium t̃re ſancte. Rurſus. In iſto. §.
diſtinguit̃ inter illos q ꝓ defenſione t̃re ſan
cte votũ pegrinationis emittũt. et illos qui
buſ ꝓ ſatiſfactiõe ſuoꝝ peccatoꝝ iter pegri
natiõis iiungit̃. Circa p̃mos plus ꝯſiderat̃
ſuccurſus t̃re ſãcte. Circa ſcdos labor iti-
neris ſm intentionẽ vouẽtis vel penitẽtis.
et iõ ſi aliqs de vouẽtibus eſt inutilis ad pu
gnandũ meli⁹ eſt votũ redimere q̃ꝫ expen-
ſas ꝯſumere Et de penitẽte q nõ põt ꝓpter
debilitatẽ iter pegrinationis implere idẽ eſt
dicendũ. ſ. vt redimat votũ. ſed nõ de illo q
põt ire: lꝫ nõ poſſit pugnare: q꞉ p̃ncipalis cã
conſideranda eſt. Mulieres ṽo que nõ vo-
uerũt ſi remanere noluerint viros ſuos ſe-
quãt̃. ille ṽo que vouerunt niſi ſint diuites
vt poſſint ſecũ ducere bellatores redimant
votũ. Nota ꝙ votũ ꝓ terre ſancte ſubſi-
dio factũ ex iuſta cã põt redimi vel differri.
Item in voto pegrinationis cauſa ſubſi-
diĳ terre ſancte ꝯmutatõ põt interuenire. nõ
aũt cũ cauſa laboris et pnie tantũ imponit̃.
Item p̃ncipalis cauſa voti cõſideranda ẽ
et ſm illam diſpenſari debet.

Ca. In capi. p̃cedenti dicit̃
Ex multa ꝙ circa cruce ſignatoſ diſpẽ
ſatur vt illi votũ redimant qui perpetuo im
pedimento detinent̃. queſiuit archiepũs ille
cantuariẽ. vtrum id quod in decretali pre
dicta dicit̃ ius generale ꝯſtituat vt licitum
ſit p̃latis qbuſlibet abſoluere ſibi ſubiectos
ſm formã ſibi exp̃ſſã. Preterea i dicta decre.
in pte deciſa dicit̃. per viros religioſos po-
terit diſpenſari. queſiuit idem archiepũs de
quibus religioſis intelligatur. Rñdit papa
ad primã queſtionẽ ꝙ in ꝯſultatione predi-
cta ius cõſtituitur generale. et licꝫ dicatur
ibi ad quales. ſ. viros religioſos. nõ tñ expli
catur ibi ad quos eius executio ſpẽalit̃ ſpe-
ctet. Dicit pa. executio illius iuris ad illos
tantum pertinet quibus a ſede ap. fuerit in-
iunctum. Per hanc rñſionem ſoluta eſt ſe-
cunda queſtio de quibus religioſis ſit illud
intelligendum. ſ. vtrum de regularibus an
de epiſcopis. Ad neutros iſtorum executio
illius iuris ſpectat. ſed ad illos tantum qui
bus a ſede apoſtolica ſpecialiter indulgetur
Secũdo in precedenti decretali dicitur ſi
quis vouentium eſt inutilis ad pugnanduꝫ
q̃ꝫuis ſit habilis ad eundum melius eſt re-
dimere votum q̃ꝫ expenſas conſumere. que
ſiuit archiepiſcopus vtrum ſit generaliter
intelligendum tam de nobilibus qui ſecum
poſſunt ducere bellatores. an de minoribuſ
tantũ. Reſpondit pa. ſi diligenter conſide-
raſſet queſtionem iſtam ſolutã inueniſſet in
decretali predicta. vbi dicit̃ ꝙ debiles ⁊ in
opes magis in deffectũ q̃ꝫ profectum acce-
dunt ⁊c̃. Quod autem dicitur in fine prece
dentis. c. mulieres que remanere noluerint
de illis intelligitur que per votum non ſunt
aſtricte. Itẽ in voto iſto viri vouere poſ-
ſunt ſine conſenſu vxorũ ꝓpter neceſſitateꝫ
populi chriſtiani. Clerici vero qui vouerũt
ire ad ſubſidium terre ſancte cum clericatuſ
officiũ eos reddat inabiles ad pugnandum
votũ redimant. niſi vel concilio ſint ſtrenui
vel officio predicationis inſtructi. aut ſint
magnatuꝫ obſequio deputati. vel ſint adeo
diuites vt ſecum poſſint ducere bellatores
hoc autem de vouentibus intelligendum ẽ
non de illis quibus labor pegrinationis in
penitẽtia eſt iniunctus. Nota hic ab ini-
tio vnum mirabile ꝙ ius cõmune eſt vt di-
ſpenſetur in voto terre ſctẽ ⁊ tamen eius ex
ecutio nulli pmittitur niſi cui pa. ſpecialiter
committit. Item quod generaliter dictũ
eſt generaliter eſt intelligendum. Item
nota caſum vbi vir poteſt ſine vxoris con-
ſenſu vouere et in eius preiudicium Iteꝫ
clerici pugnare non debent.

Ca. Quidam emiſit votum
Per tuas. ſolẽniter ſuſcipiendi habitũ
regularẽ in grationopolitana ecclia. et poſt
ea ꝓmiſit ꝙ infra certũ tp̃s votũ qđ emiſe-
rat adimpleret. tandem termino tranſacto
votũ ſuũ nõ adipleuit. poſtmoduꝫ vocatus
fuit ad regimen ecclie gebeñ. Iſte conſide-
rans ꝙ votũ emiſerat nec fecerat qđ promi
ſit petĳt cõciliũ a dño pa. Et ipẽ cõſuluit ei
vt ſi ſuã ſanare deſiderat ꝯſciaꝫ reſignꝫ regi
men ecclie gebeñ. et reddat dño votũ ſuũ. ſi
p⁹modũ caplꝫ eccie p̃dicte ipm̃ duxerit eli-
gendũ electõnẽ poterit recipere de ſe factã
Nota ꝙ qui ꝓmittit ſolenniter religionẽ
intrare omnino intrare tenetur.

Ca. Duo priores re-
Poſtulaſtis. gulares quorum vnus
erat cruce ſignatus et alt̃ ſigno crucis deſi-
derabat inſigniri. petierũt a dño pa. vt lice-
ret eis ſecuꝫ deferre viceſimã ꝓuentuũ ec-
cleſiarũ ſuaꝝ deputatã ſuccurſui terre ſãcte
Rñdit eis pa. Si eccie ſue ꝓ ipõꝝ abſentia
enormit̃ nõ ledant̃ et ipſi vtiles fuerint t̃re
ſctẽ ṽbo et exemplo. qđ tñ cõmittit illorũ cõ
ſcie dimittãt ꝓcuratores ydoneos in eccle
ſĳs ſuis. tenet̃ ei votũ ſuũ explere. ⁊ ſic pote
rũt viceſimã eccliaꝝ ſuaꝝ đputatã ſubſidio
terre ſancte ſecũ portare. Nota ꝙ cũ p̃la
tus ſe abſentat ab eccia ſua tenet̃ dimittere
procuratorem qui vice ſua ꝓcuret negocia
eccie ſue tã in iudicio q̃ꝫ extra iudicium. et
iſtud teneant omnes.

De ſtatu monachorum et canonicorũ
regularium. Titulus. xxxv.

Caſ⁹. Archi
Theodoſius. ep̃s neapoli-
tanus monaſteria ſua grauabat
et ea q̃ offerebantur ibidem ſibi
vendicare volebat. Vñ pa. mãdat eideꝫ q̃te
nus nec ipẽ nec preſbiteri ſui alieni mona-
ſterio aliqd moleſtie inferãt preter ſolam di
ſciplinã. et ſi aliquid illic a fidelibus acceſſe
rit nihil ſibi debeãt vendicare. ſꝫ totũ mona
chis proficiat. Nota ꝙ ep̃s nihil iuris ha
bet in monachos niſi cauſa diſciplie. Itẽ
de eo quod monachis offertur nihil debet
epiſcopus vendicare.

Ca. Statuit lat̃. cõcilium ꝙ
Monachi monachi nõ recipiantur pre
cio in monaſterĳs nec peculiũ habeant. nec
ſoli per prochias habitẽt. q꞉ ve ſoli q꞉ non ẽ
qui ſubleuet eũ ſi ceciderit. et qui dederit et
qui receperit puniant̃. Qui vero peculium
habuerit niſi forte ꝓ admĩſtratiõe a cõmu-
nione remoueat̃ altaris. ⁊ qui cũ peculio in
extremis inuẽtus fuerit ⁊ nõ reſtituerit nec
oblatio ꝓ eo fiat nec int̃ frẽs accipiat ſepul
turã. qđ intelligendũ ẽ de oibus religioſis.
Itẽ nullũ officiũ ꝓ p̃cio alicui cõcedat̃. In
fine dicit ꝙ p̃ores qui p electionẽ canonicã
capli ſui fuerint inſtituti nõ mutent̃ nec re-
moueant̃ niſi pro manifeſta cauſa. No. ꝙ
monachus ꝓ ſua receptione in monachum
nihil dꝫ dare. Itẽ non dꝫ habere peculiũ
Itẽ ſolus habitare nõ debet. Itẽ pena
dantis pecuniã ꝓ ſua receptiõe eſt ꝙ nõ po
teſt ad ſacros ordines ꝓmoueri. Item in
caſu monach⁹ põt hẽre peculiũ ſcꝫ cã admi
niſtrationis. Item pena habẽtis peculiũ
eſt penit⁹ in morte carere ſepultura. Iteꝫ
p̃oratus vl̃ officia ꝓ p̃cio alicui dari nõ dñt
Itẽ nota h̃ differẽtiã int̃ p̃orẽ cõuentua-
leꝫ ⁊ aliũ: q꞉ prior ꝯuẽtualis deponi nõ põt
niſi ex manifeſta et rõnabili cã. puta ſi ſit di
lapidator. vel viuat incontinenter.

Ca. Abbates et conuen-
Recolentes tus ciſterc̃. ordinis ĩ mul
tis receſſerãt a ſua p̃ma inſtitutione intãtuꝫ
vt multi ex illis ꝯ regulã ordinis ſibi vendi-
carent villas. eccl̃ias. et fidelitates. et alia q̃
ab honeſtate regulari diſcrepãt. de quibus
pa. dicit ſe ꝯdolere. Vñ mãdat eis q̃tenus
domus illorũ ſuis terminis ſint cõtente ſm
ꝙ a p̃ma ſui origine fũdate ſũt. Si eñ ſuas
inſtitutiões reliq̃rint te ꝯuerti ad cõia iura
alioꝝ monaſterioꝝ voluerĩt optebit eos in
re cõi cenſeri. q꞉ dignũ eſt vt q ſil̃em cũ alĳſ
ſuſcipiũt vitã ſimilẽ ſentiãt in legib⁹ diſcipli
nã. In fine dic̃ ꝙ dom⁹ alie q̃ ad iſtoꝝ ordi
nẽ ſũt trãſlate vl̃ ſe trãſtulerĩt inſtõib⁹ iſtoꝝ
ſe ꝯforment. Nota ꝙ q ſil̃em vitã ducunt
ſimili dñt foro cõueniri. vel p̃uilegio gaude
re. Itẽ quod alĳ aggregatur eius naturã
debet imitari.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ca. Quicunqȝ regu-

Super quodã. laris in morte cum pe culio inuentus fuerit inter frẽs non debet ſepeliri. et ſi ſepultus fuerit debet inde eijci dũmodo ſine ſcandalo fieri poſſit. Nota ꝙ monachus habens ꝓpriũ in morte non debet cum fratribus ſepeliri Item in ſimi libus idem eſt iudicium.

Caꝰ. Quidam plebanus

Quod dei. ſancti garini deſiderans ad frugẽ melioris vite trãſire corã fratribuſ ſancti victoris reſignauit officiũ plebani ꝓ miſſionẽ faciẽs de ſua ꝯuerſiõe ꝓfeſſioneȝ tñ ſolennẽ nõ fecit. nec habitũ aſſũpſit Par rochiani illiꝰ ꝯſiderãtes laudabilẽ admini ſtratiõem ipſius impetrauerunt a florẽtino epõ vt adhuc adminiſtraret ibidẽ. ⁊ h idẽ ob tinuerũt a q̃dã legato ap. ſe. poſtmodũ peti erunt a pa. ꝙ hoc ratũ haberet p̃cipue cum illud feciſſet de lnia p̃oris ſãcti victoriſ. Su per hoc ſcribit pa. eidẽ plebano dicẽs ꝙ lȝ in ꝯcilio laſ. de monachis caueaſ ne ſinguli ꝑ villas ⁊ oppida ꝑ q̃ſcũqȝ ꝑrochiales eccle ſias ponanſ. de regularibꝰ tñ hoc nõ caueſ q et ſi nõ puteuſ ſcilicet a monachis regule tñ infuiſit latiori. ⁊ monachi ꝑ canones ãti q̃s ad curã ꝑrochialiũ eccliaꝝ ordinãſ. ex q̃ dñt p̃dicationis officiũ exercere. qđ p̃uilegi atũ eſt. ſic ergo annuit poſtulationibus pre dictoꝝ ꝑrochianorũ vt ibi exerceat plebani officiũ. ita ꝙ vnũ canonicũ regularẽ ſi fieri põt habeat ſecũ. Nota ꝙ q ꝓmittit regu larem vitã aſſumere teneſ religionẽ intrare et poſſet ad hoc ꝯpelli. Iteȝ monachi ſoli habitare non dñt. Itẽ licet eadem ſit ſub ſtantia ordinis canonicoꝝ regulariũ et mo nachoꝝ: ẽ tñ differẽtia in q̃litatibꝰ. Item monachi pñt habere ppl'm. Itẽ officium preſbiteroꝝ eſt predicare. Item officium predicationis priuilegiatum eſt.

Caꝰ. In

Cum ad monaſterium. capi. iſto tradiſ qualiter monachi viuere debeant. et qualiter etiã in alijs officijs tam prelati q̃ȝ alij debeant ſe hẽre. In fine dicit ꝙ abbas cũ aliq̃ monacho diſpenſare ñ põt vt ꝓpriũ habeat: qꝛ abdicatio ꝓprietatis et cuſtodia caſtitatis ita ſũt ãnexa regule mõachali vt ꝯ ea ſũmuſ põtifex ñ poſſit lniaȝ indulgere Nota ꝙ monachꝰ lineis camiſiis vti nõ dȝ. Itẽ monachꝰ ꝓpriũ habere nõ debet. Itẽ monachꝰ hñs ꝓpriũ in ſterquilinio ſe peliri dȝ. Itẽ in oratorio dormitorio. refe ctorio et clauſtro ſilentiũ ſeruari dȝ. Iteȝ monachꝰ in refectorio carnes comedere nõ dȝ. Item nihil eſt cũ ſcãdalo faciendum. Itẽ nullũ officiũ alicui monacho ꝯcedi dȝ in ꝑpetuũ. Item p̃or ꝯuẽtualſ ſub abbate exñs põt mõachos corrigere. Itẽ tota cu ra monaſterij ad abbatẽ ꝑtinet Itẽ ꝓpter negligentiã põt p̃latus deponi. Item cũ monacho vt habeat ꝓpriũ nõ ſolum abbas non poteſt diſpenſare ſed nec etiam papa.

Ca. Innocentiꝰ pa. volẽſ

In ſingulis. intendere circa reforma tionẽ et ſtatũ monachoꝝ in generali cõcilio reſidens ſtatuit ꝙ in ſingulis ꝓuincijs ſiue regnis fiat de triennio in trienniũ cõmune capl'm abbatũ et p̃oꝝ abbates ꝓprios non habẽtiũ. q nõ cõſueuerũt tale caplȝ celebra re ſaluo iuſ dioceſanoꝝ epõꝝ ad qđ vniuer ſi ꝯueniãt niſi fuerint legitie impediti apud vnũ de monaſterijs ad hoc aptũ. ita ꝙ nllꝰ pluſq̃ȝ. vi. eqtaturas ⁊. viij. ꝑſonas adducat et in hac nouitate aduocent duos abbates ciſterc̃. ordinis ad p̃ſtandũ ſibi concilium et auxiliũ. cũ in hmõi capl'is meliꝰ ſint inſtructi et illi duo aduocent duos abbates de ipis q̃s viderint expedire. et ipi q̃ttuor p̃ſint ipi caplo. ita tñ ꝙ ꝑ h nllꝰ coꝝ autoritateȝ p̃la tionis ſibi aſſumat. vñ pñt mutari cũ viſum fuerit expedire. In q̃ caplo diligẽs hẽaſ tra ctatꝰ đ reformatõe ordis ⁊ obſeruãtia regu lari. ⁊ qđ ſtatutũ fuerit ill' q̃ttuor ap ꝓbãtibꝰ irrefragabiliſ obſerueſ. Et i eodẽ caplo cõ ſtituanſ certe ꝑſone que ſingulas abbatias eiuſdeȝ regni ſiue ꝓuintie monachorum et monialium debeant viſitare corrigentes et reformãtes que correctiõis et reformatio nis officio viderint indigere. ita ꝙ ſi rector aliquis fuerit remouendus denũcient hoc epiſcopo dioc̃. vt illum remoueat. qđ ſi non fecerit viſitatores hoc referant ad ap. ſe. Et

hoc qđ dictũ eſt de mõachis de canonicis regularibus p̃cipit obſeruari. Item dioc̃. epũs monaſteria ſibi ſubiecta ſtudeat refor mare vt cũ viſitatores illuc acceſſerit plus inueniant ibi ꝯmẽdatione q̃ȝ reformatione dignum. In fine p̃cipit pa. epĩs et ꝑſonis q̃ p̃erunt capitulis celebrãdis vt ꝯpeſcãt per cen. ec. aduocatos. patronos. rectores. ꝯſu les. ⁊ magnates ne monaſteria p̃ſumãt of fendere in ꝑſonis vel rebus. Nota h ar. ꝓ antiqoribus ꝙ ſint ſapientiores. Item aliquis põt eſſe delegatus ex cõſtitutione. Itẽ dñs pa. ſic vult iura ſupioꝝ ſeruare vt inferioꝝ iniurias nolit ſuſtinere. Iteȝ ad iudicẽ ſecularẽ ꝑtinet tueri eccliãs ad qđ ſi non fecerit poterit compelli.

Ca. In p̃cedenti capi. concilij

Ea que. generalis ſtatuiſ qualiter capi tula de triennio in triennium dñt abbates et p̃ores celebrare. dicit honoriꝰ in. c. iſto ꝙ viſitatores ordinati ſm ꝯciliũ p̃dictum cuȝ ꝓceſſerint ad viſitandũ đ ſtatu monachorũ et obſeruãtijs regularibꝰ diligenſ inqrant et corrigant et reforment q̃ fuerint reformã da ſm regulam beati bñdicti et puniãt deli quẽtes iuxta modũ culpe ſine ꝑſonarũ acce ptione Si v̾o abbates fuerint negligentes in corrigendis monachis aut ſeipſis iuxta mandatũ viſitatoꝝ ita publice puniantur in capitulo generali. ꝙ pena illoꝝ ſit ceteris in exemplum. Si v̾o abbas nõ exemptuſ a viſi tatoribus inuẽtꝰ fuerit negligens vel remiſ ſus denũcient hoc dio. epõ et ꝑ epm̃ deſ ei coadiutor vſqȝ ad capitulum generale. Si v̾o dilapidator inuentus fuerit vel alias re mouendus ꝑ dioc̃. epm̃ remoueaſ poſtq̃ȝ ſi bi a viſitatoribus fuerit denũciatuȝ a regi mie abbatie qđ ſi epũs hoc non fecerit ap. ſe di viſitatores ipi ſtudeant nũciare. Sequẽ tes viſitatores diligenter ꝑquirãt veſtigia p̃orũ viſitatorũ. et eorũ negligẽtias referãt ſequenti capi. generali vt ipi inde puniãſ ⁊ idem faciendum eſt de p̃ſidentibus capitu lo generali Iteȝ p̃cipit ꝙ abbates et mona chi de cetero nõ recipiant ad p̃bẽdas cleri cos ſeculares. et ibi qui recepti ſunt in capi tulo locũ vel vocẽ ſibi non audeant vendi care: ſed beneficijs ſint ꝯtẽti. ⁊ ſi qui de pre dictis clericis inuenti fuerint criminoſi per epiſcopũ dioc̃. punianſ. ſi vero ſint exempti per viſitatores vel preſidentes puniantur. Hec omnia in monaſterijs que nõ habent abbates ꝓprios ſꝫ p̃ores et in monaſterijs monialium q̃ ad articulos ꝯgruentes abba tiſſis et monialibus p̃cipit obſeruari. No. ꝙ correctio monachi p̃mo loco ſpectat ad abbatem. Item pena non debet excede re culpã. ſed ſm modum culpe puniendi ſũt delinquẽtes. Item pena vnius debet eẽ metus aliorum. Item clerici ſeculares in eccleſijs regularibus prebendari non de bent.

De religioſis domibus vt epiſcopo ſint ſubiecte.

Titulus. xxxvi.

Caꝰ. Quedam ec-

Nunc aũt cleſia ꝯſtructa fuit circa confines duorum epãtuum populus petebat illam cõſecrari. cõtentio erat inter epiſcopos quis eorum deberet eam conſecrare. queſituȝ fuit a pa. quid iuris ſit. Rñdit pa. debet inquiri cuiꝰ ciuitatis epiſcopus baptizauerit incolas il lius loci anteq̃ȝ eccĩa fundaretur et ad cuiꝰ conſignationeȝ annuatim ꝯcurrerint nõ enĩ hoc diffiniſ termĩs aut locis. Sic ergo ille vocãdus eſt ad ꝯſecrationẽ qui p̃dicta con tulit ſacramẽta. Nota ꝙ per collationem ſpũaliũ probatur cui ſubſit eccleſia ſiue po pulus et non per terminos vel loca.

Ca. Quoddam

Quia monaſteriũ. monaſteriuȝ ſitũ erat i fũdo maciano qđ fuit hoſtilitate deſo latum. Pa. vniuit illud monaſterio agapiti abbatis cum oĩbus rebus ſuis iuribus et a ctionibus. ita tñ ꝙ epũs ſurrentinus in cuiꝰ ciuitate eſt monaſteriũ hmõi abbatis aga piti nõ hẽat ibi iuriſdictionem ſed epũs mice rinus in cuius dioc̃. ẽ illđ mõaſteriũ vt iura ſua ſingulis epĩs iuiolata ſeruentur. Nota ꝙ ꝑ hanc vnionẽ non fit p̃iudiciũ epõ in cꝰ dioc̃. eſt illđ mõaſteriũ. Item pa. iura ſua cuilibet ꝯſuare intẽdit. Itẽ p̃uilegiũ ſeu indulgẽtia ſine p̃iudicio alteriꝰ dari debȝ.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Ca⁹. Ordinatio et
De xenodochijs. diſpoſitio xenodochioꝝ monaſterioꝝ et alioꝝ locoꝝ ſimiliū ptinet ad epm in cuius dioc. ſunt cōſtituta.
Nota q omnia monaſteria ꝛ loca religioſa ſubſunt epiſcopo in cuius dioc. ſunt conſtituta ipſo iure. niſi aliud in contrarium oſtendatur.

Ca. Queſitum fuit a pa. vtruz
Ad hec. locus deputatus ad hoſpitalitatē poſſit in ſeculare habitaculū cōmutari. Rndet q ſi loc⁹ ille ad vſum hoſpitalitatis et puiſionez pauperū autoritate pontificis deputatus fuerit nō dz ampli⁹ mūdanis vſib⁹ deputari cū ſit religioſus. ſicut de veſtibus et vaſis ligneis ꝛ alijs ad diuinū cultū p epm deputatis obſuat ↄſuetudo et ſacri canones edocent. Nota q ad h vt locus ſit ſacer neceſſe eſt q accedat autoritas pōtificis. Item q̄ ſemel diuio cultui deputa ta ſūt ad hūanos vſus āpli⁹ redire nō dnt.

Ca⁹. Eccleſie regula-
Inter quatuor res nō debent fieri ſeculares niſi deficientibus regularibus.
Nota q eccleſia debet ſemper reformari p homines eiuſdē profeſſionis. Item neceſſit as non ſubijcitur legi.

Ca. Eps albañ. in pñtia
Cōſtitutus. dñi pa. ↄſtitutus petebat ius epale i eccia caſtri. qd pauli dr ab abbate et fratrib⁹ monaſterij cripte ferrate. in q̄ mōaſteriū ius patronat⁹ hēbat ex eo q erat ſita in dioc. albañ. ꝛ id de iure cōi debebat ſibi de iurib⁹ epalib⁹ rñdere. ſi non ↄtrariū appareret petēs ↄpelli monaſteriū ad ſoluēdā penſionē p p̄dicta eccia et reſtitutiōez pēſionis ſubtracte a. xl. ānis citra. Sz yconomus mōaſterij ex aduerſo oſtēdit q licet eccia illa ſita eēt in dio. albañ. ei tñ nō tenebaſ rñdere in aliq̄. ex eo q dñic⁹ lucañ. eps q fuerat eps albañ. oēs ecclias ſitas in dio. albañ. ptinētes ad mōaſteriū iſtud ꝛ qcqd iuris hēbat tā in mōaſterio q̄z in eccl'ijs illiſ cōceſſit mōaſterio in empbitheoſim ſub annua pēſione. viij. denarioꝝ. ita q licituz eēt abbati et fratribus oia ſacramenta recipe a q̄cunqz vellent epo. tā in monaſterio q̄z in alijs eccl'ijs in qbus ei eccl'ijs conceſſit eis tertiā mortuarioꝝ ꝛ. C. pa. qd factū fuerat ab illo epo ↄfirmauit. Inſup pposuit q ꝛ ſi eccia illa aliqñ fuiſſet ſubiecta ecclie albañ. mōaſteriū p. xl. ānos et ampli⁹ in pace poſſedit eandē. Ad h rñdit pcurator epi ↄceſſionē lucañ. epi nō tenere. vtpote cōtinētem ſimoniacā prauitatē ex eo q eps ſpūalia cōceſſit recipiēdo p eis annuā penſionē. et ſic ↄmiſit viciū ſimonie. Vñ ↄceſſio illa nō tenuit. ꝛ ↄfirmatio pa. fuit obtēta p ſurreptionem cum in confirmatione illa nō fuerit mētio facta de illa penſiōe. Ad hoc fuit ex pte monaſterij reſponſum. Non eſt inſolitum nec nouū vt cū epi ↄcedūt ecclias pijs lociſ aliqd ſibi reſuent in eis noie penſionis. et pa. cū p̄uilegiū libertatis vel ptectionis p̄ſidiū aliqb⁹ eccl'ijs ↄcedit aliquē cenſuz ſibi reſuat in eis et in lr̄is ↄceſſionis cenſus exprimiſ ad ppetuā memoriā. His et alijs auditis dñs pa. ↄdēnauit yconomū monaſterij yconomo epi in ſolutiōe p̄dicte pēſionis de cet'o faciēdā iuxta ratā q̄ ↄtingit p̄dictā eccliaz ꝛ in reſtōne pēſionis ſubtracte a. xl. ānis ſm ratā eādē. Sup oibus alijs abſoluit yconomū mōaſterij ab ipetitiōe yconomi ipſius epi eidē ppetuū ſilētiū imponēdo.
No. q eoipſo q eccia ſita eſt in dio. alicui⁹ epi pbaſ ſibi eē ſubiecta niſi aliđ oñdaſ
Itē eps pōt remittere iura epalia p annua pēſione vt h colligiſ nec eſt ſimonia. et p̄cipue cū accedit ↄfirmatō pa. Itez ſnia ↄcipiēda ē in pſona pcuratoris ſiue ab initio ſiue p⁹ litē ↄteſ. inſ'ueniat vt h colligitur
Itē nota h ar. q lz qs ceſſet i ſolutōe pēſionis vltra bienniū nō id cadit a iure ſuo.

Ca⁹. Epus ſabi
Cum venerabilis. neñ. petebat eccleſiā ſcti angeli de cantia a monaſterio farfaneñ. cū ptinētijs ſuis ꝛ poſſeſſionibus. dicēs illam ad ſe ptinere tā in ſpūalibus q̄z in tpalibus iure cōi eo q erat ſita in dio. ſabineñ. q i tpalib⁹ ad ſe ſpectaret nitebaſ oſtēdere p publicū inſtrumētū in q̄ cōtinebatur expſſe q. I. ſabineñ. epſ. h. farfaneñ. abbati ꝛ duob⁹ alijs abbatib⁹ poſt illū dictā ecciaz cū ptinētijs ſuis locauit p annua penſione

q̄ttuor ſolidoꝝ papieñ. Cōtra inſtrumētuz illud ex pte monaſterij fuit ppoſitū q nulla fides eſt ei adhibēda ppt ſuplineare ſcripturam et raſurā in loco ſuſpecto in annotatōe inditōis. His ꝛ alijs intellectiſ q2 ↄſtitit domino pa. ecciam p̄dictā ſitā eē in dioc. ſabineñ. adiudicauit epo ius epale in oib⁹ ſpūalibus in eadem eccia exceptis qbuſdā capitul' q̄ p autētica ſcpta ei ſubtracta eē noſcūſ Sz q2 inſtrumētū p̄dictū inſufficiēs fuit ad pbandū q eccia ipſa ei ſubeēt q̄ ad tpalia vtpote de iure ppter p̄dicta ſuſpectū abſoluit mōaſteriū ab impetitiōe epi quo ad tpalia. No. eo ipo q eccia ſita eſt in dioc. epi de iure ↄmuni ſubeſt ei q̄ ad ſpūalia. Itē inſtrumētū ſuſpectū eſt ppter ſuplinearem ſcripturā ꝛ raſurā i inditione. i. in ānis domini et in alijs locis ſuſpectis. Itē illa dūtaxat q̄ ↄtineñ in p̄uilegijs ſunt obſuanda

Ca. Eps aurieñ. p
Cum dilectus. circunuētionē fecit ſibi p̄ſtari obedientiā ab abbate cuiuſdā monaſterij qd ſitū erat in ſua dioc. preſ' fratruz ſuoꝝ aſſenſuz. cū monaſteriū ipm diceretur liberū et exēptū et ſic orta fuit qō inſ' epm ꝛ monaſteriū ſup ſubiectiōe ipi⁹ mōaſterij abbaſ timēſ ſe p epz aggrauari ad ſe. ap. appellauit. Eps nō obſtāte appellatōe tulit ſniaz ſuſpēſionis et excōicatiōis in abbatē et monaſteriū inſ'dixit. ppſ' qd nūcius mōaſterij ꝛ nūci⁹ epi ad ſe. ap. acceſſerūt. Corā pa. pPoſuit nunci⁹ monaſterij p̄dictas ſnias non tenere cū monaſteriū exēptū eſſet vel ſaltez tutū erat legitia p̄ſcriptiōe. Sz q2 nuncius monaſterij mandatū pcuratoriū non hēbat cā nō potuit in pñtia pa. ſ'minari. Vñ ↄmittit cāz qbuſdā ſub hac forma. q̄ten⁹ ſi ↄſtiterit iudicib⁹ abbatē ad ſe. ap. anteq̄z eps tuliſſet ſnias p̄dictas in abbatē et i monaſteriuz legitie appellaſſe. vel ſi cōſtiterit mōaſteriū p̄dictū exēptū eē a iuriſdictiōe epi. indicēt p̄dictas ſnias ñ tenere. nō obſtāte q abbas ab epo circūuētus p̄ter fratꝝ aſſenſū ei obedientiā pmiſit cū fraus et dolus ei patrocinari nō debeāt. h ſi abbas defecerit in pbatione exēptionis nec legitia p̄ſcriptōe potetiſ ſe tueri adiudicēt monaſterium aurieñ. eccie ſubiacere. q̄zuis pbet ſe appellaſſe āte ſnias ſupradictas cū monaſteriū ſit in ipiuſ dioc. ↄſtitutū. Itē et ſi abbas defecerit in pbatōe appellatiōis ſi ↄſtiterit de exemptiōe vel legitia p̄ſcriptiōe tā abbatē q̄z monaſteriū abſoluāt ab epi impetitōne. Nota q ſine mandato nō admittiſ qs ad agendum.
Itē excōicatio vel inſ'dictū p⁹ appellatiōz legitimā pmulgata nulla eſt. Itē delictū ſiue factū p̄lati non p̄iudicat ecclie. Item fraus et dol⁹ nulli pdeſſe dz Itē pōt quiſ ſe tueri p̄uilegio vel p̄ſcriptiōe ſub alſ'natione: ſed ſil' ↄiunctiue nō pōt: quia contraria ſunt priuilegium et preſcriptio.

Ca. Probibet h cōciliū ne
Ne nimia. aliquis de cet'o nouā religionē inueniat: ſed q vult ad religionē trāſire vnā de ap pbatis aſſumat. Itē qui voluerit nouaz domuz fundare regulam et inſtōz accipiat de approbatis. In fine pbibet ne i plurib⁹ mōaſterijs mōach⁹ exiſtat. No. q diuerſitas religionū reprobaſ. Itē q fundat ecciaz nō nouā religionē dz ↄſtituere: h vnā de approbatis dz aſſumere. Itē vn⁹ monach⁹ nō dz habere locū in diuerſis monaſterijs. nec vnus abbas preeſſe debz pluribus abbatijs.

De capellis monachorū et aliorum religioſorū. Titulus. xxxvij.

Ca. Statuit
In eccleſiis. vrbanus pa.
i q monaſteria que ppl'm habent hēant capellanū ſuū inſtitutum ab epo de ↄcilio mōachoꝝ q ppl'm regat et viſitet cū neceſſe fuerit. cui⁹ ordiatio ꝛ dīpoſitio ad epm ptinet Nota q monachi curā populi habere nō debēt. Itē ordinatō et diſpoſitio preſbiteroꝝ ad epm pertinet.

Ca⁹. Sindicus ec
Dilectus filius. cleſie ſancte cicilie noie ipſius ecclie petebat ab yconomo ſcti laurentij de piſcinula ſubiectionem in ſcrutinijs baptiſmate capl'is et ſimilibus poſſeſſorium et petitorium intentando dicens. q cum ecclia ſancti laurētij ſit in prochia ſancte cecilie ſita de iure cōi dz ei in predictis oibus ſubiacere cū p̄uilegium exemptionis

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

nō habeat.nec p̄ſcriptionē poterat allegare cū eccia ſancte cecilie p̄ſcripſiſſet p̄dicta ſīc ꝑ teſtes dicebat eē ꝓbatū. Preterea cū inter p̄dictas ecclias coꝛam. C.pa.ſuꝑ p̄dictis queſtio v̄tebaꝛ. M.p̄ſbyter ecclie ſancti laurentiȷ̄ fuit ſpōte cōfeſſus ꝙ ecclie ſancte cecilie debebat ſcrutiniū et baptiſma:et cuꝫ eccia ſācte cecilie vellet ꝓducere teſtes ad ꝓbandū ꝙ ille p̄ſbꝛ diuerſis tꝑibus vocat⁹ fuerat ad capitulū.et ꝙ ad ip̄m venerat dictus p̄ſbyꝛ ꝯfeſſus fuit ſe vocatū ad capitulū veniſſe. Vn̄. C.reſtituit eccliam ſancte cecilie quo ad capitulū. quo cōqueſta fuerat ſe ſpoliatam ſaluo iure ꝓprietatis.ꝑ hoc ſindicus ſancte cecilie ꝓbare volebat ꝓprietatē q̄ ad ſcrutiniū et baptiſma et poſſeſſionem quo ad capitulū. Ad h̄ yconom⁹ ſancti laurētiȷ̄ ex aduerſo r̄ſidit ꝙ ecclia ip̄a nl'lo medio ꝑtinebat ad ro.ec. Preterea ipſa ecclia fuit monaſteriū monialiū et gn̄aliter ſeruaꝛ in vꝛbe vt nullū monaſterium titulo ſit ſubiectū q̄re incōgruū videbaꝛ vt ſeculares regularib⁹ ſupponanꝛ. Et dn̄s pa.in ipſa ecclesia inſtōem ⁊ deſtitutōꝫ liberā exercebat Dn̄s pa.his et aliȷ̄s intellectis ꝯdemnauit yconomuꝫ ſancti lauren.ſindico ecclie ſācte cecilie in ſcrutinio et bap̄o.ita tamen ꝙ ꝑ h̄ nullū p̄iudicium generēꝛ ro.ec.ſi ius ſuum duxerit ꝓſequēduꝫ.in inſtōne v̄o et deſtitutione et capitulo yconomū ſctī laurentiȷ̄ ab impetitione ſindici ſancte cecilie ꝓſus abſoluit ſibi ſuꝑ h̄ ꝑpetuū ſilentiū imponendo

Nota ꝙ in codeꝫ libello pōt quis intentare poſſeſſoꝛiū et petitoꝛiū ſuꝑ diuerſis articulis.⁊ etiā ſuꝑ eodem Itē ꝯfeſſio ſindici vel ꝓcuratoꝛis p̄iudicat eccie. Itē obedientia ꝓbaꝛ ꝑ hoc ꝙ quis vocaꝛ et venit ad capitulū vl' ꝯciliū. Itē ꝓteſtatio faciēda eſt ne factum ꝓpꝛium ſue ecclie noceat.

Iteꝫ in ꝑſonā ſindici foꝛmāda eſt ſn̄ia. et ideo ꝯdemnatiōis ⁊ abſolutiōis ſn̄ia poteſt in ꝓcuratoꝛē vel ſindicum pꝛoferri.

Ca⁹. Abbas et ꝯuentus ri-

Ex parte. uēſi.veneteſi.dioc̄.lr̄as apl'icas ad q̄ſdam iudices impetrarunt ne ep̄s dioc̄.eos ꝯpelleret plures mōachos ponere in quibuſdam p̄oꝛatibus ſuis.vbi ſinguli monachi eē ꝯſueuerunt cū pluribus facultates nō ſufficerent eoꝛundē.inquiſita p̄us veritate de facultatib⁹ p̄oꝛatuuꝫ.occaſione iſtarum litteraꝝ dicebāt ſibi eſſe ꝯceſſum vt in ſingulis pꝛioꝛatibus ſuis ſinguli mōachi ꝯmoꝛenꝛ.dūmodo plures facultates ſi ſuꝑpetunt coꝛūdem. Ep̄s veneteū.ſignificauit hoc dn̄o pa.et ip̄e reſcribit ei dicēs. cū iſtō obuiet ꝯcil'.laꝛ.de quo nulla fit mētō in litteris p̄dictis.r̄ſidet ꝙ nō credit hmōi lr̄as a ſe.ap.emanaſſe ꝙ ſi foꝛſitan ꝑ occupatōeꝫ emanauerit nō vult ꝑ hoc derogare ꝯcilio ante dicto Nota ꝙ monachi in eccl'iȷ̄s ſoli ꝯmoꝛari nō debēt. Iteꝫ ſi quis lr̄as impetrat ꝯtra aliqō ius ſine ꝯciliū de ip̄o iure ſiue ꝯcilio mentiōeꝫ facere dūt aliꝛ ū valent

Ca. Significatum

Ad audientiam. fuit dn̄o pa.ꝙ q̄dā ſubiecti erchiep̄o burdegaleū.ſolitariȷ̄ habitabāt in quibuſdā p̄oꝛatibus cōtra ſtatutuꝫ laꝛ.ꝯcil'. Vn̄ mandat pa.eidem archiep̄o q̄tenus abbates ſeu pꝛioꝛes ipſoꝛum vt vel ipſos reuocent ad clauſtrū faciētes per clericos ſeculares i eiſdeꝫ eccl'iȷ̄s deſeruiri vl' aſſocient ſibi alios monachos cū q̄bus vitā regularē obſeruent ꝑ cen.ec.monitiōe p̄miſſa compellat. Nota ꝙ mōachi in eccl'iȷ̄s ſoli ſine aliȷ̄s monachis habitare non dūt contra ꝯcil'.laꝛ. Item ep̄i pſūt compellere abbates ne monachos ſolos per villas dimittant.

De iure patronatus.

Titulus.xxxviiȷ̄.

Ca. Aliq̄ū ꝯtingit ꝙ vn⁹ patro

Elatum. nus eccl'ie relinq̄t plures heredē cui glibꝫ heredum vult ꝓ ſuo arbitrio ecciaꝫ oꝛdinaꝛ cū vacat.ſtatuit ꝯciliū ꝙ inꝛ heredes patroni eccia diuidi ū debeat.et ſi diſcoꝛdia fuerit inꝛ eos ꝓpꝛ quā ſacerdos ibi oꝛdinari nō poſſit ep̄s pꝛecipiat vt nullo mō miſſaꝝ ſolēnia celebꝛenꝛ ibidē donec ad cōcoꝛdiā redeant et canonice ꝓuideāt eccleſie. No.ꝙ eccie diuidi ū debēt. Itē ep̄s poteſt compellere patronos eccl'iaruꝫ diſcoꝛdantes ꝑ ſubtractionem diuinoꝛum vt ad concoꝛdiam redeant.

Ca⁹. Si pa-

Quecunqꝫ eccleſia. troni eccleſie diſcoꝛdes fuerint vt eaꝫ nolint de vno pꝛeſbitero oꝛdinare ſi ep̄s aliter eccleſie ꝯſulere non poterit tollat inde reliquias. ⁊ claudat oſtia ecclie.nec diuinuꝫ ibi celebꝛeꝛ officiuꝫ donec canoīce vnū elegerint pꝛeſbyterum. Iſta duo capitula reducenda ſūt ad capitulū ſequens. Nota ꝙ ep̄s poteſt compellere patronos diſcoꝛdantes ad oꝛdinandam eccleſiam de vno pꝛeſbitero.

Caſus

Quoniam in quibuſdam In quibuſdā locis patroni eccliaꝝ vel eoꝛū heredes abutunꝛ poteſtate ſibi ab ecclia ꝯceſſa. qꝛ cum vna ecclia vnius debeat eſſe rectoꝛis ipſi in diſcoꝛdia plurimos repꝛeſentant. Vn̄ ſtatuit laꝛa.cōcil'.vt ſi foꝛte vota patronoꝛū in plures ꝑtes ſe diuiſerit ille p̄ficiatur ecclie qui plurimoꝛū eligiꝛ et appꝛobaꝛ aſſenſu.et alias ydoneus fuerit. Si aūt hoc ſine ſcandalo fieri non poterit. ep̄s oꝛdinet eccliam ſm̄ ꝙ melius ſibi viſum fuerit. In fine dicit ſi de iure patronatus queſtio emerſerit inter aliquos.et illa infra q̄ttuoꝛ menſes non fuerit diffinita extunc ſuperioꝛ oꝛdinet eccliam. Nota ꝙ ex fundatione eccleſiaꝝ acquiritur ius patronatus. Item plures rectoꝛes non debent inſtitui in vna eccleſia Itē electio maioꝛis ꝑtis tenet dū modo electus ſit ydoneus. Itē ꝓpꝛ ſcandalū aliq̄ū recediꝛ a iure. Itē ſi q̄ſtio iurispatronatus infra q̄ttuoꝛ menſes nō finiaꝛ ep̄us poſtea oꝛdinare poteſt eccleſiam.

Ca. Quidā laici patroni in

Preterea. tantam audaciaꝫ ꝓꝛumpūt vt ſine auctoꝛitate ep̄oꝝ clericos iſtituūt in eccl'iȷ̄s ⁊ d̄ſtituūt poſſeſſiōeſ ⁊ alia bōa eccia rū ꝓ ſua volūtate diſtribuūt ꝓpꝛ qō laꝛ.ꝯci. decreuit illos anathemate feriēdos. Clerici v̄o qui ecclias de manib⁹ recipiūt laicoꝝ ſine autoꝛitate ep̄i ſui ꝯmunione p̄ueñ et ſi eas nō dimiſerint a miniſterio ecclie ⁊ oꝛdine deponanꝛ. Nota ꝙ laici etiā patroni de rebus eccliaꝝ ſpūalibus et tꝑalibus ſine autoꝛitate epiſcopi ſui nihil diſponere dūt.

Item ſine autoꝛitate ep̄i clerici nō debēt inſtitui in ecclīiſ Item pena clerici recipiētis bn̄ficium de manu laici eſt vt ꝯmunione pꝛiueꝛ. Item pena clerici nō dimittentis beneficiū receptū a laico ē ꝙ deponi debꝫ.

Ca. Patronus eccie

Quod autem. ad vacātē eccliaꝫ p̄ſētauit p̄lato ſuo ad queꝫ ꝑtinet inſtitutio clericū ydoneū. clericus ille nō fuit a p̄lato admiſſus.poſtmodū patronus voluntate mutata aliū ydoneū p̄ſētauit q̄ fuit ab ep̄o inſtitutus et in poſſeſſionē inductus.queriꝛ q̄s iſtoꝝ alteri p̄ferri debeat. R̄ſideꝛ ꝙ in caſu iſto melioꝛ eſt ꝯditio poſſidentis.qꝛ anteq̄ꝫ p̄ſentatio ꝑ ep̄m appꝛobeꝛ ratū non eſt qō a patrono fuit inchoatuꝫ. De cetero. Aliquis laicus patron⁹ cōceſſit eccliam. et inſtrumentum fecit ſub hac foꝛma. Ego talis ꝯcedo ⁊ do eccliam talibus clericis ſiue collegiȷ̄s et p̄n̄ti carta cōfirmo.queriꝛ an talis ꝯceſſio teneat. R̄ſidet pa.ſi ꝯſenſus ep̄i nō accedat nihil agiꝛ.qꝛ ꝓ non dato habeꝛ qō datur ab illo qui donare nō poteſt. Nota ꝙ licitū eſt laico patrono variare an̄ inſtitutionē p̄ſentati. Itē nota caſum in quo melioꝛ eſt ꝯditio poſſidētis.ſ.qn̄ laicus patronus pꝛeſentat pꝛimo vnum nec recipiꝛ.et p̄ſentat ſecundo alium et recipiꝛ.ſecus eſt in clerico patrono. Itē laicus eccliam nemini dare pōt ſine cōſenſu ep̄i. Item ꝓ non dato habeꝛ qō ab illo datur qui de iure donare non poteſt.

Ca. Quidam clerici cō-

Quia clerici pant iuſ patronat⁹ eccleſiarū.vel alio modo quo p̄n̄t acquirunt. vt poſtmodū cum vacauerint eoꝝ filiȷ̄ vel nepotes p̄ſentenꝛ ad eas. Pꝛecipit pa. ep̄o exoñ.vt h̄ diſtricte ꝓhibeat et eoſdem clericos aduocationibus taliꝛ acquiſitis ap.re. ſpoliet. Nota ꝙ ius patronatus emi non debet. Item qui ius patronatus emit eo debet pꝛiuari.

Ca. Abbatiſſa et moniales

Ex litteris monaſteriȷ̄ de euintonenꝛ. quandam villam ſuam in qua ſita erat eccleſia delatoñ. ꝑtinens ad monaſteriuꝫ ipſum locauerunt ad firmam. G. militi. Miles ille ad eccleſiam ipſam poſtmodum vacan-

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

tem p̄ſentauit ep̄o .xv. clericum quē ep̄s inſtituit. Poſtmodū abbatiſſa p̄dicto ep̄o aliū p̄ſītauit. ſed ep̄s admittere noluit p̄ſentatū ab ipſa. Uñ abbatiſſa apō archiep̄ꝫ cantuarien̄. de ep̄o depoſuit queſtionē q̄ primū p̄ſītatum fecit remoueri et ſecūdū ſibi p̄ſentatū fecit inſtitui. Uñ orta fuit cōtentio int̄ eos. Saleſbrien̄. ep̄us q primum inſtituerat ſignificauit hoc dn̄o pa. Uñ mandat iudicibus q̄ten⁹ ſi cōſtiterit ꝙ p̄dicto militi p̄dicta villa fuerit cōceſſa nō excepto iure patronatus. vel etiā ſi cōſtiterit ꝙ anteq̄ꝫ de iure patronatus inter abbatiſſā et militē cōtrouerſia orta eēt p̄fatus .xv. inſtitutus fuiſſet per ep̄m ad p̄ſītatōeꝫ militis eccliam eidē adiudicent dūmō ydoneus ſit. ita ꝙ ſi abbatiſſa obtineat aduerſus militē p̄dictus .xv. illi de tp̄alibus debeat rn̄dere. ⁊ ſic in vtroqꝫ caſu obtinebit. No. ꝙ ius patronat⁹ tranſit cū vniuerſitate niſi ſpecialit̄ excipiat̄. Itē lite mota ſup iure p̄ſītandi vel eligendi p̄ſentatio poſtea fieri nō debet. vel electio et ſi fieret nō debet cōfirmari vl̄ infirmari pēdente queſtione iuris patronatus vel electōis
Item p̄ſītatio facta ab illo q in poſſeſſione iuris patronatus eſt valet.

Ca. Patro-

Illud preterundum nus eccleſiaꝫ non vacantē cōcedit alicui religioſe domui incōſulto ep̄o poſtmodū vacat ecclia patronus p̄ſītat clericum ep̄o ad eccliam illaꝫ vacantem. et ep̄s illū inſtituit. querit̄ vtruꝫ prima ꝯceſſio impediat ſecūdā. Rn̄det pa. ꝙ ſecūda ꝯceſſio tenet nō obſtāte p̄ma que de iure nulli⁹ eſt momēti. tū qꝛ de re non vacante facta eſt. tū qꝛ laici ſine autoritate ep̄i nulli p̄ſīt ecclias dare. Quis ius patronat⁹ poſſint loco religioſo cōferre. Si aūt ecclia vacante ius patronatus loco religioſo cōtulerit. et aliqs ſine p̄ſentatōe fratꝝ eiuſdē loci fuerit inſtitut⁹ eius inſtō eſt de iuris rigore irritāda. Nota ꝙ non p̄ſtat impedimētum qd̄ de iure nō ortit̄ effectū. Itē eccleſia nō vacās ꝯcedi ñ pōt. Itē laici ſine autoritate ep̄i ecclias dare nō p̄ſīt. Item laici poſſunt dare ius patronatus loco religioſo.

Ca. Dicit̄ i capi. iſto

Querimoniaꝫ ꝙ ꝓpter mutationes patronoꝝ ordinatio eccleſiarū mutari non debet ab ipſis patronis vel ab alijs. qd̄ eēt abſurdum. cum in patronorū poteſtate eccleſia nō cōſiſtat. Nota ꝙ ꝓpt̄ mutabilitatem rerum mūdanarum mutari non debet diſpoſitio eccleſiarum.

Ca. Aliquis laicus patron⁹

Cum laici cōcedit eccliam vacantē alicui clerico ignorāte ep̄o aut non cōſentiēte poſtea pnia duct⁹ clericū aliū p̄ſentat ep̄o et ep̄s ipſum inſtituit. querit̄ q̄ cōceſſio valeat. Dicit̄ ꝙ inſtitutio illi⁹ valere debet q autoritate ep̄i ē inſtitut⁹. nō obſtāte p̄ma cōceſſione q̄ nulla ē. qꝛ nō licet laicis clericos in eccl'ijs ordinare. Nota ꝙ loc⁹ eſt pnie et ex hoc ſurgit illd̄ ꝙ aliquis pōt ꝯtra factū ſuū venire. Item nō p̄ſtat impedimentuꝫ qd̄ de iure nō ſortit̄ effectū Itē laici eccleſias ordinare non debent.

Ca. Quidā religio

Cura paſtoralis ſi et alij etiam clerici recipiebant ecclias de manibus laicoꝛuꝫ ſine autoritate ep̄orū qd̄ erat cōtrariū iuri. Uñ mandat pa. p̄dictis religioſis ꝙ nullus eorum ecclias recipiat ex donatione laicoruꝫ ſine autoritate et cōſenſu dioceſani ep̄i vel retinere p̄ſumat tal'r acq̄ſitas. niſi legitima fuerint p̄ſcriptiōe muniti. vel poſtea cōſenſum habuerint dioč. ep̄i. qꝛ cuꝫ laici non poſſint in alios transferre qd̄ non h̄nt hmōi ꝯceſſiones irrite ſunt. No. ꝙ laici eccleſias ꝯferre ñ poſſūt Itē titulus nō ydoneus acq̄rit̄ alicui. Itē ratihabitio retrotrahitur. Itē nemo plus iuris in alium trāſferre poteſt q̄ꝫ ipſe habeat.

Ca. Inter aliq̄s v̄tit̄ cōtrouer

Si vero ſia de iure patronatus ſup aliq̄ ecclia ꝓ qua cōtrouerſia differtur vltra tēpus a iure ꝯſtitutū ordinatio ipſius. Dicit pa. ꝙ ep̄s ap. re. ordinet eccliaꝫ de perſona ydonea ita ꝙ inſtitut⁹ rep̄ſentet̄ ab eo qui ius obtinuerit patronatus Nota ꝙ dicit̄ hic qd̄ dictū fuit in illa decre. ſupra. e. quoniā in q̄buſdā. Iteꝫ pſona ydonea debet inſtitui in ecclia. Itē licet iſtitutus pleno iure gaudeat. tū rep̄ſītari dꝫ a patrono q ius euicerit patronat⁹. qd̄ veꝝ eſt nō vt ius aliq̄d ſibi creſcat. ſed ne de facto poſtea vexet̄.

Ca⁹. Hoſpitalarij ali-

Cum ſeculum q̄ñ acquirūt ius patronatus in eccl'ijs rōe feudoꝝ emptorum aut etiam alio modo. prohibet eis papa ne ius ep̄ale hac occaſione diminuat̄ ep̄o dioceſano. Nota ꝙ ius patronatus tranſit cum vniuerſitate in venditiōe. Item religioſi viri nō h̄nt plus iuris in eccl'ijs in quibus ius patronatus habent q̄ꝫ alij.

Ca. O clericus cō

Ex inſinuatione queſtus fuit domio pa. ꝙ cū frater ei⁹ ei cōceſſerit ius patronat⁹ qd̄ cōiter habebant in quibuſdam eccleſijs quidā clerici ſine ip̄ius aſſenſu et preſentatione illas eccleſias occupant et detinent occupatas. Mandat pa. quatenus ſi eſt ita detentores illaꝝ cōpellant̄ vt illas predicto clerico reſtituāt per cū libere ordinādas
Nota ꝙ patron⁹ pōt dare ius patronat⁹ ſiue ius p̄ſentationis perſone priuate.

Ca. Dicit̄ hic ꝙ ſanctua

Conſuluit. riuꝫ dei hereditario iure poſſideri nō pōt. et iō ſuſtineri non debet ꝙ clerici autoritate ꝓpria detineāt eccl'ias a parētibus coꝝ fundatas. nec laici poſſunt eccl'ias cōcedere filijs aut aliquib⁹ alijs cuꝫ ſola p̄ſītatio et nō cōceſſio ꝑtineat ad patronum. Nota ꝙ ſucceſſio hereditaria in eccleſia reprobat̄. Itē laici patroni eccl'iaꝝ a lquibus eccleſias concedere non p̄ſīt autoritate propria.

Ca. Dicitur hic ꝙ ius patro-

De iure. natus cum ſit ſpūali annexum vendi vel emi nō poteſt. et ideo qui illud cōparauerit talis ꝯtractus irritus ē decernēdus. Nota ꝙ ſpūale vel ſpūali annexum vendi vel emi non poteſt.

Ca. Statuitur hic ꝙ nullus lai

Nullus cus decimas vel eccleſiam aut quicquid eccl'iaſtici iuris eſt ſine conſenſu ep̄i ſui monaſterijs vl' canonicis ꝯferre p̄ſumat. Si v̄o ep̄s cōſentire cā auaricie noluerit requiſitus ro. pon. nunciet̄ vt de ip̄ius lnia qd̄ offerendū eſt offeratur. Nota ꝙ laicus nullum ſpūale vel ſpūali annexum cōcedere poteſt alicui ſine autoritate ep̄i.

Ca. Aliquis ep̄s poſtq̄ꝫ

Significaſti adeptus eſt ep̄atum acq̄ſiuit ius patronatus in aliquibus eccl'ijs a patronis ip̄aꝝ ꝓ eccl'ia ſua dicit̄ hic ꝙ ſi ꝑſonas ydoneas ad illas eccl'ias vacātes p̄ſentauerit admittēde ſūt. Nota ꝙ ſi quis ep̄s habet ius patronat⁹ in eccl'ijs alterius dioč. tenetur ei preſentare clericum.

Ca. Aliqs cre-

Conſultationibus. debatur patronus alicui⁹ eccl'ie p̄ſītauit aliquē ordinario ad illā eccl'iam vacantem. et ille fuit ꝑ ep̄m inſtitutus. poſtea alius cōtra illū euicit ius patronat⁹ in iudicio. querit̄ vtrū ille inſtitutus ꝓpter h̄ debeat remoueri. Rn̄det pa. ſi tp̄e p̄ſītationis ſue ille qui p̄ſītauit cum ius patronat⁹ eccl'ie poſſidebat et credebat̄ patronus nō dꝫ inſtitutus ꝓpter h̄ ab ip̄a eccleſia remoueri. cū ꝑ hoc patrono nullum p̄iudiciū in poſteꝝ generet̄. Si v̄o nō poſſidebat ius patronat⁹ ꝫ tantū credebat̄ eſſe patronus cū nō eēt ab ip̄a poteſt eccl'ia remoueri. Nota ꝙ ex ſola poſſeſſione cum bona fide acquirit̄ ius. Itē ar. ꝙ plus valet qd̄ eſt in opiōne q̄ꝫ qd̄ eſt in veritate. Itē nota qd̄ legitime factū eſt nō debet irritari licet ad euꝫ caſuꝫ deueniat a quo nō potuit incipere. Item ex ſola opinione non acquiritur ius.

Ca⁹. Quidam patro-

Suggeſtum. nus quarūdam eccleſiaꝝ de aſſenſu archiep̄i eboracen̄. eccleſias illas cōceſſit eccl'ie beati petri eboracen̄. vt illas haberēt in p̄bendā. canonici de nouo burgo ꝯceſſionē illā annulare intendūt eo ꝙ dicūt ꝯceſſionē illaꝝ ecciaꝝ p̄uſ ſibi factā querit̄ q̄ ꝯceſſio valere debeat. Rn̄det pa. ꝙ licet in donatōibus eccl'iaꝝ regrēdus ſit ⁊ expectādus patronoꝝ aſſenſus: tū niſi autoritas pōtificalis interuenerit ꝯcedi nō p̄ſīt ⁊ iō p̄ma ꝯceſſio ſi cum aſſenſu patroni ⁊ autoritate dioč. facta eſt. aut etiā poſtea eius aſſenſus fuerit ſubſecutus poſteriori conceſſioni p̄fertur. alioquin illa debꝫ valere q̄ de autoritate dioč. facta eſt. Quis poſterius

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

facta dicaſ. Ro. q patron⁹ ſine auctorita
te epi ius qd hȝ in eccl'ia cōferre nō poteſt.
Itē qd ab initio nō valuit p ſubſequentem
cōſenſum confirmatur. Item cōceſſio pri
ma que non tenet non impedit ſecundam.

Ca. Quidaȝ clerici occaſio
Relatum. ne cōceſſionis ſibi facte per
laicos ſi reqſita epi autoritate in ipis eccle
ſijs bñficia ſibi vēdicare pſumunt. qre hmōi
pſone nō intrant per oſtiū: ſed aliūde cōten
dunt. ac p hoc ſe reddūt indignos. Mādat
pa. plati ipoꝝ quaten⁹ ſi ꝯmoniti pdicta ñ
reſignauerit ab officio et beneficō remoueā
tur niſi epali fuerit ꝯceſſione muniti. Ad
hec. Quidā laici ſpoliant eccl'ias poſſeſſio
nibus ſuis vt ſic viros eccl'iaſticos faciant
litigare corā iudice ſeculari. Vñ mādat pa.
platis pdictis qtenuſ id publice ſub intermi
natione anathematis debeāt inhibere et ſi
ꝯ hoc fecerint excōicenſ. Nota q ex cō
ceſſiōe laici ſine autoritate epi nullus eccle
ſiam recipe dȝ. Item actoꝛ foꝝ rei ſeq dȝ
Item ꝓhibitus ſub inſminatione anathe
matis ſi ꝯtra fecerit non eſt excōmunicat⁹:
ſed excommunicandus.

Ca. Si de iure patronatus ali
Eam te cuius eccie cōtrouerſia fuerit i
ter aliquos. et infra ſex menſes non fuerit
terminata poſtq̄ȝ vacauerit extūc licitum ſit
ſupioꝛi eandem de pſona ydonea oꝛdinare.
Nota q qſtio iuris patronatus infra ſex
menſes terminari debet.

Ca. Patroni eccleſiarū ius
Preterea. patronatus donationis vel
emptionis titulo vel alijs cōtractibus ꝓ ar
bitrio ſuo in alios transferre preſumunt. et
alias exactiones ab eis exigunt tanq̄ȝ a ꝓ
prijs ruſticis. Vñ ſtatuit concil'. q ab hmōi
grauaminib⁹ ceſſare dēant. et nihil aliud exi
gant pter antiqs reddit⁹ ab epis inſtitutoſ
et ſi aliud exegerit excōicenſ. ꝯtract⁹ hmōi
ſi qs fecerit ſtatuit ꝯcil'. ñ tenere. Nota q
patroni eccl'iaꝝ id ſolū ab eccl'ia dſit habere
qd a canonibus repiſ eſſe cōceſſū. Iteȝ ꝯ
faciens excommunicari debet. Item ius
patronatus vendi vel emi non poteſt.

Ca. Patronus ad vacā
Cum autem tem eccl'iam clericū ydo
neū pñtauit epo. et eo nō reprobato poſt
modū aliū pſentauit ydoneū. queriſ quis p
ferri dēat. Rñdet pa. q iudicio epi eſt relin
quēdū. Et hoc verū ē ſi laic⁹ fuerit pſenta
toꝛ: ſed ſi collegiū vl' eccl'iaſtica pſona preſē
tationē habuerit q potioꝛ eſt tpe potioꝛ eſt
iure. Nota q laicus patron⁹ variare pōt
in pſentando anteq̄ȝ pſentat⁹ ſit admiſſus.
collegiū vel eccl'iaſtica pſona non poteſt va
riare. Itē q poꝛ eſt tpe potioꝛ eſt iure.

Ca. Queſitum fuit a pa.
Nobis fuit. vtrū aliquis efficiatur pa
tronus ex ſola ꝯſtructione eccie. Itē qritur
vtꝝ patron⁹ ſit ad electōeȝ plebani cū cleri
cis admittēdus vel repellendus q̄ȝuis alle
gauerit ſe ex lōga ꝯſuetudine inſeſſe debe
re. Taliſ rñdet pa. q ſi aliqs d aſſēſu epi ec
cleſiā ꝯſtruxerit ex h ipo ius patronatus ac
quirit. Ad ſecūdā qſtionē rñdet q in eccl'ia
ꝯuētuali ꝯſenſus patroni ad electōȝ facien
dā nō ē regrendus. ſȝ electōi iam facte eiuſ
dē requiri dȝ ꝯſenſus. niſi aliſ de ſua iuriſdi
ctiōe obtineat. Sȝ in capella vbi vnus pbꝛ
eligiſ patronus ipm epo pñtare pōt et dȝ d
iure. Itē patrono honoꝛ ꝓceſſiōis fuaſ.
et ſi ad inopiā vergat ab eccia illi ſm faculta
tes ipi⁹ ſuccurriſ. ſicut eſt in canonib⁹ ꝯſti
tutū. No. q ex ſola cōſtructiōe eccl'ie acq
riſ ius patronat⁹. Itē in collegiata eccl'ia
ius electōis nō cadit in laicū patronū. ſecuſ
in capella vbi vn⁹ tantū eligiſ. Itē patro
no debeſ honoꝛ ꝓceſſionis. Itē ſi patro
n⁹ ad inopiā vergat eccia illi ſuccurrere dȝ.

Ca. Clericus habet ius
Per noſtras patronatus in aliq̄ eccle
ſia. queriſ vtrū poſſit ad eā vacantē pñtare
ſeipm. Et rñdeſ q nō q̄ȝtūcūqȝ ſit ydoneus
qꝛ nullus ſeipm eligere dȝ. Nota q null⁹
debet ſeipm ingerere alicuius prelationis
officio. Item nullus pōt ſeipm preſenta
re q̄ȝtumcunqȝ ſit ydoneus.

Ca. Dicitur hic q ſi
Cum propter. queſtio emerſerit inſ
patronos d iure patronat⁹ et infra qttuoꝛ
menſes non fuerit diffinita liceat extūc epo
eccl'ias oꝛdinare. ita tñ q nō fiat in poſterū
piudiciū illi q ius euicerit patronat⁹. No.
q qſtio iuris patronat⁹ infra. iiij. mēſes ter
minari dȝ. Itē ꝓpter diſcoꝛdias patrono
rū non dȝ eccl'ia puari diuino officio. Itē
oꝛdinatio epi nō facit preiudicium patrono
euincenti ius patronatus.

Ca. Eps hoſtieñ. ap.
Cum dilectus ſe. legat⁹ mādauit ar
chid. carnoteñ. vt eccl'iaȝ q pmo vacaret ī ar
chidiachōatu ſuo donatōi ſue reſuarȝ ꝓhi
bēdo eidē ne alicui ꝯferret eādē. de q ɼv. cle
rico ſuo ꝓuidere volebat. Tādē vacauit ec
cleſia de berouilla archid. ꝯ mādatū legati
G. ſubdiaconū pñtauit ad ipaȝ dioc. epo q
tñ nō fuit admiſſus. Legat⁹ h audiēs caſſa
uit qd archid. fecerat et ecciaȝ illā pfato ɼv.
ꝯceſſit ſic vacātē. p⁹ h vacauit qdā pbenda
ī eccia ſcti martini carnoteñ. que aſſignari
dēbat de iure. h. clico. Dioc. eps ꝯſideranſ
q pbēda ſci martini magis ꝯgruebat. ɼv. p
fato q̄ȝ eccia de berouilla. et eccia d berouil
la magis ꝯgruebat. h. clico pbendā ſcti mar
tini aſſignauit. ɼv. clico legati. et eccl'iam de
berouilla p⁹ reſignatōȝ ipi⁹. ɼv. ad pñtatōeȝ
ipi⁹ archid. pdicto. h. clico cōceſſit. Vñ oꝛ
ta fuit ꝯtrouerſia inſ. h. clericū et. g. ſubdia
conū cui archid. ecciaȝ d berouilla ꝯtulerat
Vñ dict⁹. h. et pfat⁹ g. ſubd. ad curiā acceſſe
rūt diu ſup ipa eccl'ia litigādo. Dñs pa. au
diſ hic et ind ꝓpoſitiſ ꝯſiderāſ q et ſi archid.
carnoteñ. pdcs pfatū. g. ſubdiaconū tanq̄ȝ
laic⁹ pñtauit. et ipe ñ fuit p dioc. admiſſuſ ſȝ
dict⁹. h. ab archid. pñtat⁹ et ab epo iſtitutuſ
ſm decre. alex. nō pm⁹ ſed ſcdus dȝ eccl'iam
obtinere. ſi vo archidiacon⁹ pdictū. g. ſubdi
aconū tanq̄ȝ cleric⁹ pñtauit ī eo q tanq̄ȝ cle
ricus faciebat ſuberat iuriſdictiōi legati. vñ
ꝯtra ꝓhibitōȝ legati q donatōi ſue collatōȝ
ipi⁹ eccl'ie decernebat reſeruādā ad eā non
potuit aliū poſtmodum pſentare. Vñ pa.
preſentationē ipi⁹. g. minus canonice factā
decreuit. et ea nō obſtāte ꝓnūciauit cōceſſi
onem ipſius eccl'ie. h. clerico factam canoni
cam extitiſſe. Adiudicando eidem eccl'iam
ipſam cuȝ fructib⁹ medio tēpoꝛe perceptis
aduerſario perpetuū ſilentium imponendo

Nota q legatus poteſt ſibi reſeruare col
lationem vacaturi beneficij. Item laicus
patronus ſiue clericus patronus ratiōe pa
trimonij q̄ȝtum ad preſentationem ñ ſubeſt
legato. vnde eo inuito eccleſiā concedere ñ
poteſt. qd eſt valde notandum. Item cle
ricus patronus ratiōe patrimonij ſui varia
re poteſt: quia in hoc nō reputaſ clericus ſȝ
laicus. Item pſentatus quouſqȝ non fue
rit inſtitutus non diciſ habere plenum ius.
Item qui canonice nō habet eccl'iam fru
ctus quos medio tempoꝛe percipit reſtitue
re debet.

Ca. Aliquis preſentatuſ
Paſtoꝛalis. ē epiſcopo a patrono lai
co ad aliquam eccleſiam vacantem. ſed epi
ſcopus ipſum non admiſit. queritur vtrum
ex tali preſentatione ius ſit illi acquiſitum
in illa eccleſia. et ſi ille appellauerit vel aliuſ
inſtituatur et poſt appellationē patronus a
lium preſentauerit. et epiſcopus ſecundum
preſentatum inſtituerit. queritur vtruȝ ille
ab eccleſia debeat remoueri. Innocentius
vero volens inherere veſtigijs alex. qui di
ſtinguēs inter pñtatos a clico et laico patro
nis. inſ pñtatos a laico poſſidētis cōditio
nē cēſuit melioꝛē. Rñdet q iſtitutō ſcdo lo
co pñtati a laico patrono robur obtinet fir
mitatis. Sed quia eps idoneum clericum
ſibi pſentatū malicioſe recuſauit. ſtatuit vt
ad ꝓuidendum eidē in cōpetēti bñficio cō
pellaſ quatenus puniaſ in eo in q peccauit
Nota q laic⁹ patronus pōt variare añ in
ſtitutionē. Itē inter pñtatos a laico et cle
rico melioꝛ eſt cōditio poſſidētis. Item a
liquis puniſ in eo in quo peccauit et meri
to: quia iniuriam fecit primo preſentato.

Ca⁹. Primo foꝛmatur
Poſtulaſti. talis queſtio. Vtrum ſa
cerdos parrochialis eccleſie poſſit aliquem
preſentare ad oꝛdines ad titulum eccleſie
ſue irrequiſito patrono. et ſi poſſit intitula
ri irrequiſito patrono. queritur vtrum per
talem intitulationem fiat preiudicium pa
trono quominus poſſit preſentare quē vo
luerit cū eccia vacauerit illo ititulato exclu
ſo. Ad pmā qſtionē nō videſ pa. rñdere ſed

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ad ſcđaȝ rñdet q̀ p̱ talẽ ĩtitulatõȝ nullũ p̃iu
diciũ generaꝫ patronis i poſterũ qn poſſint
ad illas eccl'ias cũ vacauerit q̊s voluerit p̃⸗
ſentare niſi illi đ aſſenſu patronoꝝ ĩtitulati
fuiſſent. No. q̀ p̱ factũ p̃lati ñ p̃iudicaꝫ pa
trono in pñtatione futura niſi patronus cõ
ſentiat facto rectoris

Ca. Capi. eboraceñ. ec⸗

Tranſmiſſe. cleſie eccl'iaȝ q̄ndam in q̄
ius obtinẽt patronat⁹ ↄceſſerũt. R. clerico
p⁹modũ volũtate mutata. L. cl'icũ pñtaue⸗
rũt archiep̃o ad eãdẽ eccl'iaȝ p⁹appellatõȝ a
dicto. r. ad ſe. ap. inꝫpoſitã. q̄ſiuit archiep̃s
vtꝝ cl'icũ illũ ſibi pñtatũ dẽret inſtituere nõ
obſtãte appellatõe p̃dicti. r. rñdit pa. q̀ illũ
pñtatũ iſtituere potͥt in eccia illa ad quã ex
titit pñtat⁹ tanq̃ȝ potiorẽ dũmõ aliqd aliud
canonicũ ñ obſiſtat. cũ ex vi iuris pꝛõnatus
ſola pñtatio p̱tineat ad patronũ ⁊ ñ ↄceſſio
ecclie. No. q̀ aliđ eſt ↄcedere ecciaȝ. et aliđ
pñtare. Jlle dꝫ cõcedere ecciaȝ ad quẽ oꝛdi
natio ip̃i⁹ eccie et collatio pertinet. hoc nõ
poteſt facere patronus.

De cenſibus exactionibus et pꝛocura
tionibus. Titulus. xxxix.

Ca. Statutũ

Vncitum eſt. fuit in conci⸗
lio ꝛvarinaceñ. vt vnicuiqȝ eccie
vn⁹ manſus ĩteger tribuaꝫ abſqȝ
vllo ſuicio et pb̄ꝛi in eis ↄſtituti nullũ ſui⸗
ciũ faciãt. neqȝ đ decis. neqȝ de oblationi⸗
bus fideliũ. nec de domib⁹. nec de arcis vel
oꝛtis iuxta ecciaȝ poſitis. neqȝ de mãſo p̃di
cto p̃ꝫ eccíaſticũ. ſi aũt ãpli⁹ habuerit ſenio⸗
rib⁹ ſuis debitũ ſeruiciuȝ ĩpendant. No.
q̀ dos eccie immunis dꝫ eẽ ab omni tributo
Jtẽ res tranſit cum onere ſuo.

Ca. Dicitur hic q̀ omis

Omnis aĩa. aĩa regibus ſubdita dꝫ eẽ
et in ſignũ ſubiectiõis dat tributũ. Nota
q̀ tributi p̃ſtatio ſignũ eſt ſubiectionis.

Ca. Quidã abbas cõqueſt⁹

Scientes ẽ dño pa. q̀ ep̃s maſſe nouaꝫ
cõſuetudies ſiue pẽſiones monaſterio ſuo
volebat iponere. Vñ mãdat cuidã cantoꝛi
q̄tenus ſup̱ hoc veritatẽ inqrat. et ſi ab ini⸗
tio h̃ ipoſita nõ fuerint đ cetero nouiter im
poni nõ p̱mittat. No. q̀ iniciũ ſpectãdũ
Jtem nouus cenſus ſiue conſuetudines
noue eccleſijs imponi non debent.

Ca. Quidã cecus cõ⸗

Licet multum q̄ſtus ẽ dño pa. q̀ ip̃e
ↄpellebaꝫ ad ſoluẽdas collectas piꝫ cũ alijſ
nõ hito reſpectu ad cecitatẽ ſuam. mandat
pa. ep̃o loci q̀ h̃ fieri ñ p̱mittat. qꝛ iniquũ ẽ
eũ q talr̄ afflict⁹ eſt i collecta affligere cui de
buit poti⁹ ex collecta ſi eẽt neceſſe ſubueniri.
No. q̀ miſꝫabiles p̱ſone ab eccia dñt de⸗
fendi. Jtẽ afflictis nõ eſt addẽda afflictio

Ca. Abbas fraxinoꝛeñ. dep̃

Peruenit datus fuit eccl'iaȝ carpenſeȝ
occaſione cuiuſdã cenſus quẽ petebat ab⸗
bas ab eccl'ia carpẽſi. Sȝ archip̃ſbꝛ carpẽſiſ
dicebat q̀ ip̃e ignoꝛabat cãȝ q̄re cenſuȝ illũ
ſoluere debebat. q̄ſiuit a pa. quid iuris eſſet
Rñdit pa. comitiſſe matilde q̀ cenſ⁹ cui⁹ cã
ignoꝛaꝫ nec diuiſ nec hũanis legib⁹ q̀ ſolui
dẽat iueniꝫ. Vñ op̱tet vt p̃ſciaꝫ ad qd ſit et
qñ cẽſus ſolui dẽat. ⁊ ſic abbas cãȝ h⁹ cẽſuſ
oñdere teneꝫ No. q̀ cẽſus ignoꝛãtie. i. c⁹
cã ignoꝛaꝫ ſolui nõ dꝫ. Jtẽ qui petit aliqd
cauſam petendi allegare debet.

Ca. Quidã p̃lati tam

Cũ apoſtolus cardinales q̃ȝ archiep̃i
ep̃i et alij ĩferioꝛes cũ eccias viſitabãt gra⸗
uabãt eas in p̱curatiõib⁹ exigẽdis. vt q̄nqȝ
oꝛnamẽta eccl'iaſtica ſubditi vẽdere vl' obli
gare ↄpellanꝫ et bꝛeuis hoꝛa lõgi tp̄is victũ
ↄſumat. Vñ ſtatuit ↄcil'. laꝫ. q̀ p̃lati p̃dicti
ſm facultates eccl'iaꝝ recipiãt p̱curatiões
ſtatuendo certum numerũ cuilibet p̃dicto⸗
rum tã p̱ſonarũ q̃ȝ equoꝛũ quibus contenti
exiſtant recipientes cuȝ gꝛatiarum actione
qđ illis fuerit miniſtratũ ab illicitis abſtinẽ
do querendo non que ſua ſunt ſed q̄ Jeſu
chꝛiſti querere videanꝫ. Pꝛohibet inſuper
ne ſubditoſ ſuos idebitiſ exactõib⁹ aggraua
re p̃ſumãt niſi qñ neceſſitas ſup̱uenerit. vt
ſi maĩfeſta ⁊ rõnabil' cã extiterit moderatuȝ
auxiliũ ab eis poterũt poſtulare cum dicat
apl's nõ dñt filij theſaurizare p̱entib⁹: ſȝ ecõ
uerſo. Jn fine dicit qđ dictũ ẽ đ p̃dicto nũe
ro p̱ſonaꝝ ⁊ euectõis ſm tolerãtiaȝ dẽm ẽ i
ill' locis in qb⁹ ãplioꝛes ſũt reddit⁹. i paup̱i
bus aũt locis illã teneãt menſurã vt mino⸗
res ñ debeãt aggrauare. ⁊ illi q paucioꝛib⁹
eq̄s vti ſolebãt nõ credãt ſibi p̃dictam idul
gentiã foꝛe ↄceſſam. No. q̀ p̱curationes
recipiẽde ſũt ſm facultates eccíaꝝ. Jtẽ h̃
deꝫminaꝫ numer⁹ euectionũ in viſitationi
bus faciẽdis. Jtẽ p̃lati viſitantes ſubdi⸗
tos ſuos canes venaticos vel aues habere
nõ dñt. Jtẽ ſumptuoſas epulas q̄rere nõ
dñt. Jtẽ qđ eis i p̱curatõe ↄpetẽter mini
ſtratũ fuerit recip̱e debẽt. Jtẽ ep̃i ſubdi⸗
tos ſuos talliare nõ debẽt ſine cauſa. Jtẽ
cã facit licitũ qđ alias nõ liceret. Jtẽ filij
nõ debent theſauriſare parẽtibus ſed econ
uerſo. Jtem qđ p̱uiſuȝ eſt ad leuamen ex
tendi non debet ad grauamen.

Ca. Pꝛecipit concil'.

Pꝛohibemus laꝫ. q̀ archiep̃i ep̃i ab⸗
bates et alij p̃lati nouũ cenſuȝ nõ imponãt
eccl'ijs nec veteres augeant nec p̱tẽ p̱uen⸗
tuũ eccl'iaꝝ ſuis vſibus appꝛopꝛiare pꝛeſu⸗
mãt ſȝ libertatẽ inferioꝛib⁹ cõſeruent quã ſibi
volũt a ſuis ſup̱ioꝛibus ↄſeruari qui ↄ̃ fece⸗
rit irritum qđ egerit habeaꝫ. No. q̀ noui
cenſus eccl'ijs iponi nõ dñt nec veꝫes au⸗
geri. Jtẽ ep̃s nõ p̃ot ſibi appꝛopꝛiare red
ditus ecclie. Jtem qđ tibi vis fieri alteri
facere debes. et qđ tibi non vis fieri alteri
non facias.

Ca. quidã rectoꝛes eccleſia

Pꝛeterea. rũ colluſione quadam facta
cũ religioſis q habẽt in illis eccl'ijs ius pa⸗
tronatus ſoluũt eiſdẽ eccl'ijſ annuatim pẽſio
nẽ et illi eã recipiũt ep̃o ignoꝛãte. querit an
ſucceſſoꝛes penſionẽ iſtã ſoluere teneantur
Rñdeꝫ q̀ monachi nõ ſunt audiẽdi in rece
p̱tione pẽſionis ſi autoꝛitas ep̃i vel ei⁹ offi
cialis q autoꝛitatẽ p̃ſtare poſſit nõ iteruene
rit ſup̱ hoc: qꝛ ſimplices ſacerdoꝛes vl' cl'ici
nõ pñt eccl'ias qbuſ p̃ſunt ↄſtituere cenſua⸗
les p̃ſertim poſt ip̃oꝝ deceſſuȝ. No. qȝ ſi
ne autoꝛitate ep̃i pẽſiones eccl'ijs iponi nõ
dñt. Jtẽ cenſus a p̃uata p̱ſona ecc'lie im⸗
poſitus vitã ſoluẽtis excedere non poteſt.

Ca. Aliqñ laici tenent eccle

Eccleſiis ſias ep̃i liberant eas de ma⸗
nibus laicoꝝ. q̄riꝫ vtrum plus iuris habere
dẽant in iſtis eccl'ijs q̃ȝ in alijs. Rñdet pa.
q̀ nullã exactõeȝ iponere eis pñt nec debẽt
p̃ter cathedraticũ. et alia iura oĩa q̄ alijs ec
cl'ijs iponunꝫ. No. q̀ idẽ ius qđ ep̃i hñt
in antiquis eccl'ijs idẽ et non plus debent
habere i nouis ſiue in illis q̄s liberãt de ma
nibus laicoꝝ. Jtem nõ debent eccleſie di
uerſo iure cenſeri.

Ca. Noua pedagia ſi

Jnnouamus. ne autoꝛitate regum
vel p̃ncipũ cõſtitui nõ debẽt. et qui cõtra fe
cerit cõione careat chꝛiſtiana. Nota q̀ ſoli
p̃ncipes noua pedagia cõſtituere poſſunt.

Ca. Quidã clerici cũ qui

Cum clerici buſdã religioſis ſine auto
ritate ep̃i faciũt colluſionẽ cõſtituendo eis
cẽſuales eccl'ias q̄s tenẽt vt poſt eoꝛum de
ceſſum ad pñtationẽ religioſoꝝ ad eaſdẽ ec
clias filij vel nepotes clericoꝝ ip̃oꝝ repꝛe⸗
ſentenꝫ. Pꝛecipit pa. vt q inuẽti fuerint fa⸗
cere talia ab eccl'ijs ip̃is appellatõe poſtpo
ſita ſpolienꝫ. No. q̀ clerici ecclias q̄s te⸗
nẽt nõ pñt conſtituere cenſuales. et ſpoliã⸗
di ſunt ip̃is eccl'ijs qui hoc faciunt.

Ca. Quidam archidiaconi fa⸗

Ea que ciebãt collectã denarioꝛuȝ bea⸗
ti petri p̱ archidiaconat⁹ ſuos et ſub tali oc
caſione eccias ⁊ p̱ꝛochiaſ plurimũ aggraua
bãt. Pꝛecipit pa. q̀ h̃ ñ faciãt. qđ ſi ſecus p̃
ſumpſerit id qđ videnꝫ hẽre aufereꝫ ab eis
No. q̀ p̃textu officij ſibi ↄmiſſi non dꝫ q̄s
illicitas exactiões p̃ſumere. qđ q fecerit offi
cio illo p̃uari dꝫ Jtẽ p̃uilegiũ mereꝫ amit
tere q p̱ꝛemiſſa ſibi abutitur poteſtate.

Ca. Monachi đ clau

Significauit. ſtiq̃. elegerũt quẽdam
clericũ. T. noĩe ad regimẽ ecclie đ Fultiq̃.
ip̃m iuramẽti vincl'o aſtrigẽtes de ſoluen⸗
do eiſdẽ ãnuatim cẽſuȝ triũ marcharũ q̄s p̃
deceſſoꝛ ei⁹ ſoluerat poſtmodũ ep̃s dioc̃. p̃
cepit eidẽ in p̱iculũ oꝛdis ne cenſuȝ illũ eis
ſolueret. niſi p̃mo ↄſtaret q̀ autoꝛitate ep̃a
li fuiſſet ipoſitus. Sacerdos p̃dict⁹ hoc ſig
nificauit dño pa. Vñ mãdat cuidã quaten⁹
ſi conſtiterit p̃fatũ cenſum autoꝛitate ep̃i et
non de nouo fuiſſe ipoſitum p̃cipiat ep̃o vt
p̱hibitionẽ ſuã relaxet. ſi v̄o cenſus đ nouo

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

ſit impoſitus ſiue autoritate epi factum ſit
ſiue nō ꝯpellat monachos illos vt clericuꝫ
illuꝫ a iuramento abſoluant. No. ꝙ noui
cenſus etiā de autoritate epi eccl'ijs iponi
non debent. Item iuramentum de nouo
cenſu ſoluendo preſtitum relaxandum eſt.

Ca°. Inter archiepm rauena-
Sopite. teſi. et monaſteria de bononia
ꝯtrouerſia vtebat ſup ꝓcurationibus reci-
piendis cā viſitatiōis. Abbas ſancti ꝓculi
alioꝝ monaſterioꝝ d' bononia ꝓcurator et
ꝓ monaſterio ſuo ꝓpt ꝯtrouerſiam iſtā ad
ap. ſe. acceſſit et ſup cā ipa diutius litigauit
Archieps aſſerebat ꝓcuratiōes ipſas in a-
lijs monaſterijs ſue ꝓuincie ſibi ſine ꝯtradi
ctione pſtari et ꝓbauit ꝑ teſtes ꝓcuratiōes
exhibitas fuiſſe pdeceſſorib⁹ ſuis in mōaſte
rijs bonoñ. Pa. vidēs intentōem archiepi
iure ꝯmuni fūdatā ⁊ añceſſoꝝ ſuoꝝ ꝯſuetu-
dic adiuuari ꝯdēnauit mōaſteria ſupradic-
ta ad ꝓcurationē pſtandaꝫ dicto archiepo
et ſucceſſoribus ſuis ſm facultates eorum.

No. ꝙ archieps cū viſitat ſuā ꝓuinciā ꝓ
curatiōes de iure cōi recipe debet. Item
ꝯſuetudo in ꝓcuratiōib⁹ recipiendis atten
denda eſt. Itē ꝓcuratiōes ſm facultates
eccl'ie ſunt exigende. Item ſnia lata pro
predeceſſore prodeſt ſucceſſori.

C. Quidā eccl'iaſtici ſeu religi
Grauis oſi habentes pñtationem in ec
cl'ijs nolunt ad eas vacantes aliquos pñta
re: niſi aut nouū cenſum illis imponant aut
veterē penſionē augmentēt ꝯtra cōcil'. lat.
et ad ſolutiōeꝫ ipi⁹ inſtituēdos pbros iura-
toria vl' fideiuſſoria cautōe ꝯpellūt. Perue
nit hoc ad noticiā dñi pa. Vñ mādat qbuſ-
dā qtenus quicquid ꝯſtiterit ꝯtra cōſtituti-
onē ꝯcilij ſup hmōi a tpe pfati concilij attē
ptatū in irritū debeāt reuocare. ⁊ pſbiteroſ
q ſup his iuramēta illicita pſtiterunt faciāt
abſolui ꝯgrua ſatiſfactione impoſita et qui
cōtra formā canonū de cetero ſuper his ve
nire pſūpſerit canonice puniantur. No.
ꝙ nouus cēſus eccl'ijs nō debet iponi nec
vetus augeri. Iteꝫ ꝯſtitutio trahit ad fu-
tura et ea tm̄ reſpicit niſi dicat in ea ꝙ pte-
rita reſpiciat. Item iuramenta contra for
mam canonū pſtita illicita ſunt et ideo non
ſeruāda. Itē qui contra formā canonum
aliquid attemptant puniendi ſunt.

Ca. Fūdatores monaſterij
Quanto. belleuille ab ipſa fundatione
ipius monaſterij ꝯſtituerunt vt fratres illic
dño deſuientes fratrib⁹ ſancti irenei vnam
ꝓcurationem ānis ſingulis exhiberēt ꝗuis
ab eis nihil teneāt. ſed ab initio ꝓpter pau-
citatē fratrū. et ſuiētiū ſancti irenei ꝓcura-
tio illa frēs monaſterij belleuille nō graua-
bat. Poſtmodū intantum creuit numerus
eorūdē ꝙ ad ꝓcurationē vix ſufficerent qt-
tuor marche que ꝓ vna fieri conſueuit. qre
mōachi iſti ꝓuideri ſibi ſup hoc poſtularūt.
Pa. indulget eis ne vltra pmā mēſurā in ꝓ
curatiōe ſint vlterius pdictis fratrib⁹ obli-
gati. ſꝫ expēſis q ꝯſueuerūt fieri ſint ꝯtēti ni
ſi facultates ſui monaſterij intantū excreue
rint ꝙ ſine grauamine poſſint exhibere ꝓcu
rationē pdictā. Nota ꝙ in fundatione ec
cleſiarum poteſt imponi cenſus de volunta
te fundatoris. Item augmentatis facul-
tatibus procuratio poteſt augmentari et ca
nonicorum numerus poteſt augeri. et ſic ē
ar. ꝙ cenſus ex cauſa poteſt augmentari et
diminui

Ca°. Primicerius et
Cum inſtātia. clerus mediolaneñ. ꝑ
quoſdā nuncios ſuos ꝯqueſti ſunt domino
pa. ꝙ cum ipſi legatos et nuncios ap. ſe. de
uote recipiant et ꝓcurent ordinarij maio-
ris eccl'ie mediolañ. ipſos ꝓcurare renuūt
et ad faciendas expenſas ſubſidium dene-
gant impartiri. vnde in ꝓcurationibus ex-
hibendis plus debito aggrauantur. quare
ſibi ſup hoc ꝓuideri poſtulabāt. Pa. ſic eo
rum poſtulationi vel petitioni rñdit ꝙ cum
omnes eccie legatis et nūcijs ec. romane ꝓ
curationes impendere teneant nullam ha-
beri vult ab huiuſmodi ꝓcurationib⁹ excu-
ſatam. niſi forte ꝑ ſpeciale ꝑuilegium aplice
ſedis ſit exempta. quod tamen papa nō cre
dit: etiam ſi longiſſimo tēpore ꝓcurationē
non pſtiterit. cum in talibus locū non hēat
pſcriptō. q: ⁊ pa. circa ꝓuiſionē ⁊ paſtoralē
ſollicitudinem omnium eccl'iarū non ceſſat

Verſitū in his exigendis eū modum et or-
dinem vult obſuare vt null⁹ plat⁹ vl' eccl'ia
ſup hoc rōnabiliter cōquerat. Si vero d' cōi
collecta expēſas legatoꝝ et nuncioꝝ ap. ſe.
facere voluerint hoc eis pa. non ꝓhibet. tñ
ꝑ hoc nullū vult preiudiciū generari nūcijs
et legatis ſuis quominus poſſint a quocun
qꝫ voluerit ꝓcuratiōes debitas poſtulare
ita tñ ꝙ ſi aliquis in hoc fuerit grauat⁹ ſibi
ab alijs reſtauret et nūcijs ap. ſe. in neceſſa
rijs exibendis parcat quicunqꝫ fuerit requi
ſitus. ita ꝙ in fraudē nihil fiat nec ꝯpellant
ꝓcurationē recipe ꝑ cōmunes miniſtros. et
qui ꝯtumacit eis reſtiterint per ec. cen. ſunt
cōpellēdi. Nota ꝙ oēs eccl'ie legatos et
nūcios ro. ec. ꝓcurare tenent. Itē cōtra
ꝓcurationē que debet nuncijs ap. ſe. non
currit pſcriptio. Itē dñs pa. oīuꝫ eccleſia
rum curā et ſollicitudinē gerit. Item ſcdꝫ
facultates eccliaꝝ ꝓcuratiōes exiberi dnt.

Item ꝯpelli pñt eccl'ie nuncijs ap. ſe. pro
curationes exhibere.

Ca. In archiepatu cōpoſtel
Ex parte. lano quidaꝫ vota beati iaco
bi ꝯtinue ꝑſoluerunt ad cōmunē menſuraꝫ
terre cuꝫ qua emunt et vendunt et ꝑſoluūt
quidā alij a longis retro tpib⁹ ab eoꝝ ſolu-
tione ceſſarunt de nouo inceperunt ſoluere
vota illa ad quandā menſurā ꝑuiſſimam et
ignoratam et cum eadē ſoluere nituntur. q
ſitum fuit a pa. vtrū illi cogendi ſint ſoluere
vota pdicta ad cōem menſuram terre ſm ꝙ
alij ſoluerūt cōtinue. Rñdit pa. cū nō ꝯſtet
ad quā menſurā anteceſſores eoruꝫ pdicta
vota ꝑſoluerūt diſtinguēdū eſt vtꝝ habita-
tores regiōis ipſius qui vota illa continue
ꝑſoluerūt ad vnā et eandē menſuram ꝑſol-
uerint: an ad varias et diuerſas. Si ad vnā
menſurā ꝑſoluerūt et illi ad eandē menſur ā
ſoluere ſunt cogēdi. Si vō ad diuerſas ſol-
uere ꝯſueuerūt et illi volūt ſoluere ad mino
rem nō ſunt cogendi vt ad maiorē ꝑſoluāt.
q: cuꝫ hmōi vota gratuita fuerint ab initio
benigne ſūt ab hmōi viris eccl'iaſticis exigē
da ne videant lucris tpalib⁹ inhiare. No.
ꝙ ſucceſſor tenetur ad id qd' anteceſſor ſol-
uere cōſueuit. Itē minor pars tenetur fa
cere qd' maior facit. Item in votis locum
habet coactio. Itē in dubijs liber eſt ſeq
qd' magis placuerit. Itē que gratis ſunt
oblata benigne ſunt exigēda. Iteꝫ clerici
lucris temporalibus inhiare non debent.

Ca. Inter epm ceſarangu-
Cuꝫ olim ſtañ. et abbatē ſancti iohānis
de pēna fuit olim ꝯtentio ſup iuribus epa-
libus duarū eccl'iaꝝ de luna et de bel. que
erāt in dioē. dicti epi. ꝯpoſitio facta fuit de
ꝯtrouerſia illa int epm et abbatē. et poſt cō
poſitionē illā ſcda ꝯpoſitō inuenit ꝑ quā q
dā fiebāt deductiōes de pma ꝯpoſitōe. iteꝝ
orta fuit ꝯtrouerſia inter eos ſup predictis
eccl'ijs. cā delata fuit ad dñm pa. in cuius p
ſentia oſtēſe fuerūt pdicte ꝯpoſitiōes. verū
tñ abbas ſcdam ꝯpoſitionē noluit approba
re imo eaꝫ ſtuduit multiplr impugnare. pte
rea abbas oñdebat in iure qdaꝫ inſtrumēta
pdeceſſoris huius epi conceſſa monaſterio
ſup vna eccl'iaꝝ illarū. Pa. auditis et intel
lectis rōnibus vtriuſqꝫ ꝑtis q: ꝯſtitit ſibi ꝙ
eccleſie predicte de luna et de bel erant cō-
ſtitute in dioē. ipſius epi ꝑ inſtrumenta cō-
poſitionū in quibus cōtinetur expſſe vt ab
bas predict⁹ epo debeat reſpōdere: tam de
decimarū quarta qꝫ de ceteris iuribus epa
libus cōdemnauit abbatē ipſum epo ad in-
tegrā ſolutionē quarte omniū decimarum.
et ad preſtationem ꝓcurationum et aliorū
iurium epalium in predictis eccleſijs nullis
factis deductionibus. Sed diceret aliquis
quare pa. condemnauit abbatem ad inte-
gram ſolutionē cōtra tenorē ſecūde cōpoſi-
tionis. Rñdit pa. qꝛ [illegible] deductōnes qdam
faciende eſſent ex forma ſcde cōpoſitōis: q:
abbas cōpoſitionem illā nullatenus appro
bauit ſed eā ſtuduit multipliciter impugna
re nō debuit ex ea beneficium conſequi cui
renunciaſſe tacite videbatur. Preterea ab
bas negare non poterat illam eccleſiam cō
ſtitutam eſſe in dioē. huius epiſcopi. cū ipe
ſuper illa eccleſia oſtendebat in iure inſtru-
menta pdeceſſoris iſtius epi monaſterio cō
ceſſa fuiſſe per que inſtrumēta eps ius epa
le petebat expſſe No. ꝙ eo ipō ꝙ eccl'ia ſi-
ta ē in dioē. alicuius epi ei tenet in epiſco-

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

palibus rñdere. Jtē ſup iurib⁹ ep̄alibus
pōt fieri ꝯpoſitio. Jtem ex eo ꝙ ꝗs impu-
gnat nō debet aliqđ bñficium ꝯſeqⁱ cuȝ ex
hoc tacite ei renūciare videaꝑ. Jtē tacita
renūciatio p̄iudicat. Jtē ñ dȝ ꝗs iſtrumē
ta ꝓducere ꝑ que aduerſari⁹ ꝓbet intētōeȝ
ſuā. Jtem ꝯtraria ꝓponēs ñ ē audiēdus.

Ca. Jnter ep̄m ſpole

Olim cauſam tañ. et clericos plebis
rupiñ. queſtio vertebatur ſuper ſinodatico.
cā ſup hoc ꝯmiſſa fuit ep̄o tudertino et col-
legis ſuis corā quibus ꝓponebaꝑ ex parte
epi ꝙ ydem clerici p̄deceſſoribus ipſi⁹ epi
ſcopi ſoluere ꝯſueuerūt tres deñ. papieñ. in
feſto natalis dñi. et tres i feſto reſurrectiōis
domini ꝓ ſinodatico. nūc tantū ſoluūt tres
lucceñ. ꝓ ſingul' denarijs papieñ. cū tñ dena
rius papieñ. valeat. vi. lucceñ. vñ petebat eoſ
compelli ad papieñ. ſolutionem et cum ipſe
primo anno recepiſſet lucceñ. ius tamen ſuū
poſtmodū ſemꝑ fuit ꝓteſtatus ꝙ per hoc ñ
fieret ei p̄iudiciū quo ad denarios papieñ.
Ex aduerſo dicebatur ꝙ et ſi aliqñ denarij
papieñ. ꝓ ſinodatico fuerint perſoluti iā ꝑ
xlv. annos et amplius tā huic epiſcopo ꝗȝ
p̄deceſſoribus ipſius lucceñ. fuerāt perſoluti
⁊ ſic nitebāꝑ ſe p̄ſcriptione tueri. Lite ꝯteſ.
ſuꝑ p̄dicta petitione recepti fuerunt teſtes
ab vtraqȝ parte et poſitiones et reſponſio-
nes hincinde facte. et tandē cām iudices re
miſerūt ad papā. Jpſe v̄o examinato nego-
cio q2 conſtitit ſibi ꝙ papieñ. olim fuerāt ꝑ-
ſoluti ꝓ ſinodatico qđ ex eo ꝓbaꝑ ꝙ lucceñ.
ſoluti ſunt poſtmodū ꝓ eiſdē. et ex dictis te
ſtiū et ex cōfeſſione aduocati clericoꝝ nō re
uocata euidenꝑ appareat ꝙ tꝑe lotharij p̄-
deceſſoris huiuſ epi papieñ. moneta ꝓ ſino
datico ſoluta fuit. et a tꝑe dicti lotharij nō
niſi. xxxvi. annoꝝ ad plus tp̄us effluxerit. ⁊
ꝓbatū etiā fuit ꝙ tres lucceñ. qui ꝓ vno pa
pieñ. ſoluebanꝑ poſt mortē ipſius lotharij
v. vel. vi. valebāt de illis qui mō ſūt in vſu ⁊
videns ꝙ ꝓpꝑ mutationē monete acciderit
ꝙ vſqȝ ad tp̄us hmōi ep̄i lucceñ. dati fuerāt
ꝓ ſinodatico ſicut erant in vſu. ꝯdemnauit
ꝓcuratorē ꝑtis aduerſe noīe clericoꝝ pleb
p̄dicte ep̄o ad ſolutionem denariorum pa-
pieñ. ꝓ ſinodatico vel eorū eſtimationē per
diffinitiuam ſniam. Nota ꝙ ꝓteſtatio nō
ꝓdeſt vbi ꝓteſtās venit ꝯtra ſuam ꝓteſta-
tionē vt colligiꝑ hic. quia ſi clerici iſti p̄ſcri-
pſiſſent nō ꝓfuiſſet ep̄o ꝓteſtatio. Jtē cō
feſſio aduocati p̄iudicat niſi fuerit reuocata
Jtē pars penſionis vel alicuius alterius
preſtationis poteſt preſcribi. Jtem ꝑ par
tem non retineꝑ totū. Jtē ſnia formatur
in ꝑſona ꝓcuratoris Jtem ſolutio penſio
nis vel cenſus fieri debet ad illā monetam
que ab initio fuit conſtituta ſi ē in vſu. alias
ad eius eſtimationem. et ita principium cō
ſiderandum eſt.

Ca. Jnter ep̄m

Cum venerabilis fauēñ. et p̄orem
ſancti ſtephani ſuꝑ iuribus ep̄alibus cōtro
uerſia v̄tebatur que a dicto priore dictus
ep̄s petebat. p̄or ecōtra rñdebat ꝙ ab ipſo
nihil petere poterat exhibens quoddā in-
ſtrumentū in quo continebatur expreſſe ꝙ
ep̄s fauētinus olim ab omni exactione tam
ſua ꝗȝ ſuoꝝ ſucceſſoꝝ dictā eccl'iam ꝓrius
abſoluit et remiſit eideȝ ſpallas ꝗs ip̄e et an
teceſſores ſui ab ip̄a eccl'ia recipe ꝯſueuit
retento ſibi et eccl'ie ſue vno cereo triū libra
rū cere annuatim ſoluēdo. ſtatuēs ꝙ aliud
ei ſeruicium non imponeret. Dñs pa. viſo
inſtrumēto p̄dicto et alijs auditis et intelle
ctis que ꝑtes ꝓponere voluerūt cognouit
ꝙ p̄fatus ep̄s ſpallas p̄dictas quas recipe
ꝯſueuerāt ip̄e et anteceſſores ſui eccl'ie p̄di
cte remiſit ⁊ ꝙ nihil aliđ iponereȝ retēto ſibi
⁊ eccie ſue cereo p̄dicto. tñ q2 viſitationi an
nexa eſt ꝓcuratio et ep̄us rōne epiſcopalis
iuriſdictionis quā habet i ea teneaꝑ eccl'iaȝ
cauſa correctionis viſitare. nec intelligatur
quaſi nouum imponi qđ ab ip̄a fundatione
de iure ꝯmuni intelligaꝑ impoſitum. ſtatuit
pa. ꝙ idem ep̄us cum ad eccliam illam ac
ceſſerit cauſa correctionis moderatam pro
curationem ab ea recipiat bis in anno. et ni
hil aliud a dicta ecclia exigere vel extorq̄re
p̄ſumat p̄ter penſionem et ꝓcurationes p̄-
ſcriptas. Nota ꝙ viſitationi annexa eſt
procuratio. Jtem quantumcūqȝ ep̄s exi-
mat eccleſiam et quibuſcunqȝ verbis nihi-
lominus ſibi retinet viſitationē et ꝓcuratio
nem. Jtē epi ꝓcurationē habere nō dñt
niſi qñ cauſa correctiōis accedūt ad eccl'iaȝ
Jtem moderata debet eſſe procuratio.

Ca. Fere tota ꝓuincia cō-

Super eo poſtellana ad iuriſdictionem
cōpoſtellane eccl'ie de nouo ꝯuerſa erat. ꝗſi
uit ꝯpoſtellanus archiep̄s a dño pa. q̄liter
ei obſequi debeat ⁊ ſeruire cū ip̄e ꝓuinciaȝ
viſitat vel ꝓuincie ꝑtē ⁊ qualr̄ in ꝓcuratio
nibus et alijs ꝓuidere. Rñdit pa. ꝙ illđ ob
ſuare teneꝑ qđ in vicinis ꝓuicijs obſuaꝑ.
No. ꝙ i viſitatōib⁹ et ꝓcuratiōib⁹ exigēdis
ꝯſuetudo vicinaꝝ ꝓuinciaꝝ debet attēdi.

Ca. Quidam prela

Procurationes ti aliqñ recipiebant
ꝓcurationes cā viſitationis nec viſitabant.
Vñ ſtatuit ꝯcil'. generale vt ꝓcurationes q̄
debenꝑ p̄latis rōne viſitationis nullatenus
exiganꝑ ab eis ſiue ſint ep̄i vel archidiaconi
vel etiā cardinales vel alij abſqȝ rōnabili cā
et neceſſaria niſi qñ ꝑſonaliter viſitationis
impēdunt officiū. et tūc ſeruēt modū et mē
ſurā in laꝑ. ꝯcil'. ſtatutā hoc adhibito mode
ramie circa legatos ⁊ nuncios ap. ſe. vt ſi a
pud aliquā eccliam morā fecerint longiorē
et neceſſariā ne loc⁹ ille nimiū aggraueꝑ ꝓ
curatiōes recipiāt ab alijs eccl'ijs modera-
tas. ita ꝙ numer⁹ ꝓcurationū non excedat
numeꝝ dieꝝ. ⁊ ſi vna eccl'ia ñ ſufficit due vl'
plēs ſil' ꝯiūganꝑ ad vnā ꝓcurationē facien-
dā. viſitatores nō querāt q̄ ſua ſunt ſed que
ieſu xp̄i. ⁊ q ꝯ h̄ ſtatutū venire p̄ſūpſerit qđ
accepit reddat et tantundeȝ eccl'ie quā talr̄
grauauit impendat. Nota ꝙ procuratio
peti nō debet niſi qñ viſitatiōis officiū im-
pendiꝑ Jtem in ꝓcurationibus exigēdis
eccleſie grauari non debent.

Ca. Jnꝑ ep̄ȝ cenomaneñ

Venerabili et abbatē ⁊ ꝯuētū đ clūra
ſuꝑ ꝓcurationibus exhibēdis queſtio ver-
tebatur. que cōmiſſa fuit iudicibus coram
quibus petebat ep̄us ꝓcurationeȝ rōne vi
ſitationis. abbas dicebat ſe ad hoc non te-
neri ex eo ꝙ monaſteriū ſuū in cenomaneñ.
villa ſit ſitū et eidē ꝓcurationes hactenus
nō ſoluit. Judices ꝯſuluerūt dñm papam.
Et ip̄e rñdit q̄tenus niſi aliđ rōnabile oſtē-
derint ꝯpellāt abbatē et mōachos ad exhi
bendas eidē ep̄o ꝓcurationes. Nota ꝙ
in procuratione que ratione viſitatiōis de
betur non currit preſcriptio.

Ca⁹. Archiep̄s beneuen

Cum nuper tanus dū viſitabat ꝓuin-
ciā ſuaȝ tam autoritate ꝓpria ꝗȝ autoritate
dñi pa. cui⁹ autoritate ꝓcuratiōes petebat
clerici nolebāt ei ꝓcurationē exhibere. Vñ
ꝯq̄ſtus eſt dño pa. Vñ mandat eiſdē quate
nus cū archiep̄s ꝓuinciā ſuā viſitauerit ſi-
ue autoritate ꝓpria ſiue autoritate pa. ꝓcu
rationes rōe viſitationis debitas ſm facul
tates eccl'iaꝝ ſibi exhibeāt. aliogn ſnias q̄s
tulerit i rebelles ratas habebit et eas faciet
inuiolabiliꝑ obſuari. Nota ꝙ archiep̄us
de iure cōi pōt ꝓuinciā ſuā viſitare et ꝓcu
ratiōes recipere et ꝯtradicentes excōicare

Ca. Rector cuiuſ-

Cum canonicis dā eccl'ie ſoluebat
certā penſionē annuatim canonicis maio-
ris eccl'ie. et illā aliq̄t annis ſoluit ad mone
tā antiquā in qua penſio fuerat ab initio cō
ſtituta. poſtea alia moneta maior fabricata
fuit. canonici exigebāt penſionē ſibi ſolui đ
meliori moneta ex integro. Mandat pa. q-
buſdā q̄tenus canonicos illos faciant ma-
nere cōtentos ſolutione p̄oris pecuie vel' ſi
nō eſt in vſu cōtenti ſint eſtimatione penſio
nis antique. Nota ꝙ penſio ſoluenda eſt
ſm ꝙ ab initio fuit cōſtituta ſiue moneta di
minuta fuerit ſiue augmentata vt ſic initiuȝ
ſpectetur.

Ca. Religioſi licet aliqñ

Autoritate celebrent i oratorijs q̄ in
grāgijs ſuis habēt ꝓpꝑ hoc rōe viſitationis
ꝓcurationes exhibere non debent Nota
ꝙ in oratorijs religioſorum procurationeſ
peti non debent.

De conſecratione eccleſie vel altaris.

Titulus. xl.

Ca. Dicitur hic ꝙ ſi

De hec altare motū fuerit vel
a lapis ſuperior ſiue tabula cōfra
ctus aut diminutus enormiter
iterū cōſecreꝑ. ſed eccia ꝓpꝑ h̄ reconſecrari

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

nō debet. licet quidā canones h dicere videanṫ. et hoc dicit in iſto capitulo. Nota ꝙ totum non viciatur ꝗuis pars vicietur.

Ca. Quia cōſecrationes clericorum

Tua fraternitas certis tēporib⁹ fieri debēt. ꝗſiuit epſ toma ceñ. quibus dieb⁹ ꝯſecratio eccliaꝝ fieri debeat. Rñdit pa. ꝙ dieb⁹ dñicis et alijs pōt eccleſias conſecrare. Nota ꝙ omni die poſſunt eccleſie conſecrari.

Ca. Primo dr hic

Quod in dubiis ꝙ ſi altare motū fuerit vl' tabula ſupioꝛ enormiter fracta deb; iterū cōſecrari. Itē oleum non cōſecratū pōt cōmiſceri oleo conſecrato et dicetur totum conſecratu;. Nota ꝙ ea q̄ religioſis adherent religioſa cenſentur Ite; magis dignum trabit ad ſe minus dignum.

Ca. Peregrini ꝺ diuerſis mundi partibus veni

Propoſuiſti unt ad eccl'iam beati iacobi. iter quos riraſ et ꝯtentiones ꝑpter cuſtodiam altaris fieri cōtingit. vñ vulnera et homicidia inferunṫ ibidē. querit vtrū ꝑpter hoc eccleſia debeat iterū conſecrari. Rñdet pa. ꝙ non debet recōſecrari ſed d; recōciliari ꝑ aquā cum vino et cinere bñdictam. No. ꝙ ꝑpter ſanguinis effuſionem non reconſecrātur eccleſie ſed reconciliantur.

Ca. Cū plures clericos poſſit

Cu; ſis eṗs ſimul oꝛdinare. ꝗſitum fuit a quodā arcbiepō vtrū plura altaria in vna eccl'ia et plures epos poſſet ſimul conſecrare. Et pa. rñdit ꝙ poteſt. Nota ꝙ plura altaria et plures epī poſſunt ſimul ꝯſecrari

Ca. Ligna ecclie ꝯſumpta fūt

Ligneis vetuſtate vl' alia cā: tectū ecclie deſtructū eſt et ꝯſumptū. ſed parietes integri remanſerūt. ſed menſa ꝑncipalis altaris modicā paſſa ē fracturā. repatum eſt tectu; queritur vtrum eccl'ia vel altare debeat reconſecrari. Rñdet pa. ꝙ cū parietes in ſua integritate ꝑmanſerint nec eccleſia nec altare propter cauſam predictam debet denuo conſecrari. Nota ꝙ parietib⁹ eccleſie in ſua integritate permanentibus non eſt eccleſia reconſecranda.

Ca. Coꝛpa excōicatoꝝ

Conſuluiſti in cimiterio eccl'ie ſepulta ſunt. querit vtrū cimiteriū debeat de nouo cōſecrari. Rñdet pa. ꝙ cimiteria illa reconcilianda erūt ꝑ aſperſionē aque bñdicte ſolenniṫ ſicut in recōciliationibus eccl'iaru; fieri ꝯſueuit. eiectis ꝑus coꝛpoꝛibus excōicatoꝝ ſi a coꝛpoꝛibus fidelium diſcerni poterunt Nota ꝙ ſicut eccl'ia reconciliatur ita et cimiterium.

Ca. Regina vngarie quandā eccliam fundauit et eam

Cu; ſicut fecit cōſecrari. et in ea fuerūt clerici inſtituti: ſed eccl'ia; nō dotauit. clerici illius eccie ſignificauerūt hoc dño pa. Vñ ipe reſcribit regine dicens. cū eccl'ia nō ſit ꝯſecrāda niſi de dote ſit ei ꝓuiſum. tāto liberali⁹ ad dotā dam eccl'ia; ꝑdictā liberalitatis ſeu ꝓuiſionis man⁹ apire d; q̄nto ad hoc forti⁹ tanq̄ ex debito iā teneṫ. No. ꝙ nō debet eccia ꝯſecrari nec etiā fundari niſi a patrono ei ꝺ dote ꝑmo ꝓuideaṫ. Item q̄ fundat eccleſiam tenetur dotem aſſignare eidem.

Ca. In ꝓuincia bracbareñ. ꝗſi

Aqua. eccl'ia vel ꝑ ſanguinis effuſionē vel alio modo fuerat violata reconciliabaṫ ꝑ ſimplices ſacerdoteſ. peruenit hoc ad noticiā pa. Vñ ſuper hoc ſcribit aſtoꝛicēñ. epō dicēs ꝙ ꝑ aliū eṗs q̄ ꝑ ꝓpriū eccia pōt recōciliari aqua ꝑ epm bñdicta et nō ꝑ ſimplices ſacerdotes recōcilianṫ ecclie non obſtāte ꝯſuetudine ꝓuincie bracbareñ. q̄ dicēda eſt potius coꝛruptela: q: licet eṗs ꝯmittere poſſit q̄ iuriſdictiōis ſunt inferioꝛibus clericis. tñ ea q̄ ſunt eṗalis oꝛdinis nō pōt eiſdē clericis inferioꝛib⁹ demādare. Quod aūt ſup recōciliatione hmōi hactenus factū ē de mādato epoꝝ duxit ꝺ miſericoꝛdia tollerandū. No. ꝙ eccl'ia ſolūmodo ꝑ epm recōciliari d; nō obſtāte ꝯtraria ꝯſuetudie.

Ite; eṗus pōt cōmittere ea q̄ ſunt iuriſdictionis inferioꝛib⁹ clericis: ſed ea que ſunt oꝛdinis eṗalis demādare inferioꝛib⁹ ñ pōt

Itē recōciliatio que nulla eſt ꝑ tollerātiā pa. fit aliqua. et ita de nihilo facit aliquid. ſicut de ſententia que nulla eſt facit aliqua;.

Ca. Aliqua eccl'ia nō cō

Si eccleſia. ſecrata ſanguinis effuſione aut alio mō polluta ē. ꝗriṫ q̄liter ſit reconcilianda Rñdet pa. ꝙ laueṫ aqua exoꝛcizata ne diuine laudis oꝛgana ſuſpendanṫ in ea. et q̄cito poterit fieri d; ꝯſecrari. No. ꝙ licet eccia nō ſit ꝯſecrata ſi tñ polluta fuerit nō deb; in ea celebrari niſi ꝑus aqua laueṫ et in hoc equipaṫ ecclie ꝯſecrate. ſed aliter reconciliaṫ q̄ cōſecrata. vt hic patet.

De celebratione miſſarum ſacramento eucbariſtie et diuinis officijs.

Titulus. xli.

Ca. Preſ

Reſibter mane biter mane omnes horas ſuas dicere d;. et peractis hoꝛis et infirmis viſitatis exeat ad rurale opus et alia faciat q̄ ſequnṫ in lr̄a. Nota ꝙ omnes hoꝛe mane dici ꝑñt excepto cōpletoꝛio. Item clericus cui beneficiū nō ſufficit ex artificio poteſt victum querere.

Ca. Quidam lai

Quidā laicoꝛum ci habēt in cōſuetudine vt ꝑ ſingulos dies audiāt euāgeliū In ꝑncipio erat verbū. et miſſas peculiareſ Vñ ſtatuit cōcilium vt vlteri⁹ hoc nō faciāt niſi ſuo tpe niſi aliq̄ꝫ ex deuotione h facere velint. et nō ꝑpter aliud. ſed audiāt miſſas de eodē die. Nota ꝙ aliquid ꝓhibetur ñ ꝑpter ſe ſed ꝓpṫ illud qd̄ inde ſequi poteſt.

Item miſſe de die audiende ſunt niſi aliquis ex deuotione velit alias audire.

Ca. Queſitum fuit a pa.

Conſuluiſti vtrū ſacerdos poſſit celebrare plures miſſas eodē die. Rñdit pa. ꝙ excepto die natiuitatis dñi ſufficit ſacerdoti ſemel in die vnā miſſam celebrare niſi neceſſitas immineat. Nota ꝙ neceſſitas facit licitū qd̄ alias eſt illicitū. Item nota ꝫ ſacerdotes qui plures miſſas celebrant in die cauſa cupiditatis.

Ca. Queſitum fuit a pa.

Concilium: vtrū in diebus feriatis i q̄bus ad honoꝛē ſancti ſpūs. beate v̄ginis ⁊ ſancte trinitatis miſſa celebrari ꝯtigit hymnus angelic⁹. ſimbolū. ꝓpria ꝑfatio cantari debeat. Rñdit pa. ꝙ apud ipſ; in ꝑdiebus ꝑ feſtis cū miſſaꝝ ſolēnia in honoꝛe beate v̄ginis cecebꝛenṫ neq; hymn⁹ angelicus. neq; ſimbolū decantātur lic; ꝓpꝛia ꝑfatio cantetur. vt differentia oſidaṫ inṫ ꝯmemoꝛationē et feſtiuitatē. vñ te deū laudamus regulariṫ dimittiṫ in laudib⁹ matutinis. Nota ꝙ in officio ecclie differētia debet eſſe inter cōmemoꝛationem et ſolennitatem.

Ca⁹. Queſitū fuit a pa. q̄ ſe;

Ex parte aqua vel vino perfūdere debeat ſacerdos poſtq̄ totum accepit eucbariſtie ſacramentū. Rñdit pa. ꝙ vino perfundere d; niſi cū eodē die aliā miſſa; debuerit celebrare. q: ſi vinū ꝑfuſionis acciperet celebrationē aliā impediret. Nota ꝙ ſacramenta a ieiunis ſunt percipienda.

Ca. In euangelio ſic

Cum marthe legitur. Accipiēs calicem ḡſas agens bñdixit et dedit diſcipulis ſuis dicēs. bibite ex hoc oēs. hic eſt ei ſanguis meus noui teſtamēti q̄ ꝓ vobis et pro multis effundeṫ in remiſſionē peccatoꝝ. ad vim et ꝓbatōe; iſtoꝝ verboꝝ panis et vinū in coꝛp⁹ et ſanguinē xp̄i tranſſubſtantianṫ. In canone miſſe q̄ eccl'ia vtiṫ generalis additū fuit miſteriū fidei. qd̄ verbū nulluſ euāgeliſtarū expꝛſſit. Vñ mirabaṫ archieṗs iſte qs auſ⁹ fuit adijcere v̄bū illd̄ q̄rens a pa. qs illd̄ v̄bū adiecit. Ad h rñdit pa. ſi formā illi⁹ canoniſ inſpiciat diligenṫ ꝑter v̄bū illud de quo q̄ſiuit alia duo videlicet eleuatis oculꝰ in celū. et eterni teſtamēti. poterit in ipō canone repire que i textu euāgelij nō legunṫ: h mlta tā de v̄bis q̄ de factis dñi omiſſa fuerūt ab euangeliſtis que aplī ſuppleuerūt In actib⁹ aploꝝ legiṫ dñ; dixiſſe. beati⁹ eſt dare q̄ accipe. h null⁹ euāgeliſtaꝝ expꝛſſit. Itē ipſi etiā euāgeliſte inter ſe mutuo ſuppleuiſſe legiṫ q̄ ab aliq̄ coꝝ vel aliq̄b⁹ ſunt omiſſa. Alia v̄o duo q̄ in canone miſſe adduntṫ ꝑñt ex alijs locis euangelij ꝯꝓbari. Iohēs ei deſcribēs ſuſcitatiōem lazari aſſerit Ieſum ſurſum oculos eleuaſſe et dixiſſe pa ḡſas ago tibi q: audiſti me. Si tunc leuauit oculos ad patrē qñ aīam lazari reuocabat ad coꝛp⁹ ꝓbabilius eſſe videṫ ꝙ tunc

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS USAL.ES

oculos leuauerit ad patrem in celum cū pa
nem et vinū tranſſubſtantiauit in corpus et
ſanguinem ſuū. Preterea in textu euāgelij
ponit̄ noui teſtamenti. Jn canone miſſe in=
terponit̄ et eterni. qꝛ vetus teſtamentū tpa
lia pmittebat. nouum aūt qđ fuit chriſti ſan
guine ꝯſecratū ꝓmittit eterna. et ideo teſta
mentum illud fuit vetus et tranſitoriū. hoc
aūt nouum eſt et eternū. Uel alia rōne. Uñ
nouū. i. vltimū eē deſcribit̄. inde eternū id ē
ppetuū ꝯprobat̄. Nouiſſimū ei hominis te
ſtamētū imobile pſeuerat: qꝛ teſtatoris obi
tu ꝯfirmat̄. alioquin non valet dum vixerit
qui teſtat̄ et nō ſolū ſcriptura ſed tiā promiſ
ſi o dr̄ teſtamētū ſm ꝙ dicit apl's. Jdeo no=
ui teſtamenti mediator eſt vt repromiſſionē
accipiant qui vocati ſunt hereditatis eter=
ne. Sic ergo dꝫ intelligi qđ in canone legit̄
hic eſt ſanguis meus noui et eterni teſtamē
ti. ſ. noue ac eterne ꝓmiſſionis cōfirmator.

Ex eo aūt. Anteq̄ꝫ rñdeat ad queſtionem
dicit pa. ꝙ ex v̄bo illo de q̄ queſitū fuit vıđ
licet miſterium fidei ſumūt quidā munimē
tū erroris dicentes in ſacramento altaris ñ
eſſe corpis chriſti et ſanguinis veritatē. ſed
imaginē tantū et ſpēm et figurā ꝓ eo ꝙ qñꝫ
ſcriptura ꝯmemorat id qđ in altari ſuſcipit̄
eē ſacramentū et miſteriū et exemplū. Sed
qui hoc dicūt errant. qꝛ nō intelligūt auto=
ritates ſcripture nec ſacramēta ſuſcipiūt re
uerēter. Si ſacramētuꝫ altaris v̄itas eē ne=
gat̄: qꝛ eſt figura. ergo nec mors nec reſurre
ctio chriſti vera fuit cū figura ſit. Sꝫ apl'us
dixit ꝙ mors et reſurrectio xp̄i fuit ſimilitu
do et imago dñ dixit. Chriſtuſ mortuus eſt
ꝓ delictis noſtris et reſurrexit ꝓpter nr̄am
iuſtificationē. Et h̄ etiā dic̄ petr⁹ i epl'a ſua
Et ita mors chriſti et reſurrectio ē exemplū
quare ſi nō eſt veritas qꝛ fuit exemplum: er
go nec fuit mortuus nec reſurrexit. Sed ab
ſit error iſte a fideliū mentibus. Tū dicitur
miſterium fidei: qꝛ aliud credit̄ q̄ꝫ cernat̄. et
aliud cernit̄ q̄ꝫ credat̄. videt̄ ſpēs panis et
vini. credit̄ veritas carnis et ſanguis et vir
tus vnitatis et caritatis. et ita īter iſta tria
diſtinguēduꝫ eſt que ſunt in h̄ ſacramēto di
ſcreta. et ſūt iſta forma panis et vini quā vi=
demus. v̄itatis carnis et ſanguis. v̄t⁹ vnita
tis ⁊ charitatis. Jſta nō videmus ſed credi
mus. Primū. ſ. forma quā videmus eſt ſa=
cramētuꝫ ⁊ nō res. ſecunduꝫ ē ſacramētum
et res deſignata ꝑ formā panis et vini. ter=
tiū eſt res et nō ſacramētū. Sꝫ p̄mum. ſ. for
ma ē ſacramētū gemine rei. ſcđm ē ſacramē
tū vnius et res alterius exiſtit. tertiuꝫ ē res
duoꝝ ſacramentoꝝ. His p̄miſſis rñdet pa.
ad q̄ſtionē credens ꝙ formā verboꝝ ꝓut i
canone repit̄ apl'i receperunt a chriſto et ab
illis apl'is coꝝ ſucceſſores. Queſiuiſti etiā
Scđa q̄ſtio fuit vtrū aqua cum vino in ſan
guinē ꝯuertat̄. Suꝑ iſta queſtione varie ſūt
opiniones apud ſcolaſticos. Quidā dicunt
ꝙ cum duo ſacramēta ꝓfluxerint de latere
chriſti. ſ. ſanguis et aqua i illa duo ſacramē
ta vinū et aqua ꝯmixta in calice diuina vir=
tute mutant̄ vt in hoc ſacramēto ſit v̄itas ⁊
figura. Alij dicūt ꝙ aqua cū vino tranſſub=
ſtantiat̄ i ſanguinē. Preterea dici poſſet ꝙ
aq̄ nō tranſit i ſanguinē ſed remanet p̄oris
vini accidētib⁹ circūfuſa ita ꝙ vini ſaporem
aſſumit. qđ inde ꝓbat̄. ſi poſt calicis conſe
crationē aliud vinū mittat̄ in calicē illud ñ
trāſit in ſanguinē nec ſanguini ꝯmiſcet̄. ſed
accidētib⁹ p̄oris vini ꝯmixtum circūfundit̄
corpi qđ ſub illis accidētibus latet nō madi
dans circunfuſum. et ſic ꝯtingit accidentia
pmutare ſubiectū. et hic cedit natura mira=
culo. Uerūtū int̄ p̄dictas opīones illa ꝓba
bilior indicat̄ que aſſerit aquā cū vino i ſan
guinē trāſmutari vt exp̄ſſius eluceſcat ꝓpri
etas ſacramēti. et ideo vino aqua vnitur vt
xp̄o ppl's adunet̄. ꝑ hoc em̄ ꝙ ipſe accepit
de noſtro et accepim⁹ ipſi de ſuo indiſſolu=
bili vinculo ꝯiungimur. vt ille q eſt vnū cuꝫ
patre ꝑ vnitatē ineffabilē fiat vnū nobiſcuꝫ
ꝑ admirabilem vnionē et eo mediāte efficia
mur vnū cū patre. Tertio loco. Jn ſecre=
ta beati leonis olim ita dicebat̄. Annue no
bis q̄s dn̄e vt aie famuli tui leonis hec ꝓſit
oblatio. Modo ſic dr̄. Annue nobis q̄ſum⁹
dn̄e vt interceſſione beati leonis hec nobis
ꝓſit oblatio. Queſiuit archiep̄ſ q̄re fuit illđ
mutatū. Rñdit pa. Sacra ſcriptura dicit ꝙ
īni uriam facit martiri qui orat pro martire.

Et idē eſt intelligēdū de alijs ſāctis q ora
tiōibus nr̄is nō indigēt: ſꝫ nos potius eorū
orōnibus indigemus. Uñ qđ ꝯtinet̄ i pleriſ
qꝫ orōnib⁹ ꝓſit vl' ꝓficiat huic ſācto vl' illi.
talis orō ad gloriā ⁊ honorē ita dꝫ intelligi
vt magis a fidelibus glorificet̄ in t̄ris. Jn
fine dicit pa. vtrū in hoc articulo locū habe
at illa diſtinctio q̄ docet̄ ꝙ defunctorū alij
ſunt valde boni. alij valde mali. alij medio=
criter boni. alij mediocriter mali. diſcretio
hui⁹ archiep̄i hoc ingrat. No. ꝙ beatius
ē dare q̄ꝫ accipe. Jtē teſtamētū morte te=
ſtatoris ꝯfirmat̄. Jtē deambulatoria eſt
voluntas teſtatoris vſqꝫ ad mortem. Jtē
accidentia mutāt ſubiectū et ecōtra. Jteꝫ
natura cedit miraculo. Jtē virtus ſupra
ꝯſuetudinē opat̄ Jtē iniuriā facit marti=
ri qui orat ꝓ martire. Jtem vbi eadem ē
ratio debet eſſe idem ius.

Ca. Quidā ſacerdos cū
De homine eſſet i mortali peccato cō
ſtitutus et opteret ip̄m miſſarū ſolennia ce=
lebrare ꝓpter ꝯſciam dubitabat celebrare.
ꝑactis ceteris circūſtantijs miſſam celebra
re ſe finxit. et ſuppreſſis v̄bis quibus ꝯficit̄
corpus chriſti panē et vinū ſolūmō purum
ſumpſit. credēſ ꝑ hoc ppl'o ſatiſfacere ⁊ deū
nō ꝓuocare. Queſitū fuit quid đ hoc pb̄ro
videat̄. vtrū minus malū fecerit q̄ꝫ cōficien
do. Rñdit pa. ꝙ falſa remedia ſunt abijciē=
da q̄ ſunt veris ꝑiculis grauiora. licet ei ille
qui ꝓ ſui criminis ꝯſciētia reputat ſe indi
gnū grauit̄ peccet ſi ſe īgerat irreuerēter ad
illud: grauius tū offēdit q ſic fraudulenter il
lud p̄ſumpſerit ſimulare. qꝛ ille q vere cōfi=
cit in manū ſolius dei icidit. ille v̄o qui ſic ſi
mulat et deo et ppl'o ſe aſtringit quē taliter
decipit. No. ꝙ falſa remedia veris peri=
culis ſūt grauiora. Jtē exiſtēs in mortali
peccato celebrare nō debet. Jtē de duo
bus malis minus malum eſt eligendum.

Ca. Jn precedenti decre
Jn quadam tali cū marthe. inter cete=
raſ opioneſ q̄ ibi ponunt̄ erat alia opio que
dicebat in ſacramento euchariſtie aquaꝫ in
flegma cōuerti. qꝛ de latere chriſti dicebāt
non aquam ſed humorē aquaticum ꝓfluxiſ
ſe. Hāc opinionē tenebat magiſter hugo
ep̄s ferrarienſ. quā opinionē pa. reprobauit
in decre. p̄dicta cum marthe. ſꝫ ex q̄ vidit ꝙ
pa. contrariū ſentiebat voluit ſibi adherere
Sꝫ autoritas Johānis apl'i monebat magi
ſtrū hugonē. q̄ dicit. tres ſunt qui teſtimo=
niū dāt in terra. ſpūs. aqua. et ſanguis. et hi
tres vnū ſunt. vnū. i. de vna et eadē re. ſ. de
hūanitate chriſti vt hugo expōebat. dicebat
hugo ꝙ ſi v̄a fuit aq̄ q̄ exiuit de latere chri
ſti et nō aquatic⁹ humor nō videt̄ qualiter
ꝓbat̄ ꝑ illā autoritatē ꝙ chriſt⁹ ſit ver⁹ hō.
gl. ſuꝑ locū illū ſic ſe habet. ſpūs. i. humana
aīa quā emiſit in paſſiōe. aq̄ et ſanguis que
fluxerūt de latere chriſti. Per hāc autorita
tē ꝓbat̄ ꝙ chriſt⁹ ſit verus hō. ſꝫ dico ꝙ illa
non fuerit vera aq̄ ſꝫ aquatic⁹ hūor. Uerba
apl'i et glo. ſuꝑ illū locū intelligibilia ſibi vi=
debāt̄. ſꝫ dato ꝙ eēt vera aqua nō intellige
bat autoritatē iohānis et gl. ſuper locū illū.
Uñ petijt a pa. vt autoritatē et gloſam ſibi
exponeret. Et ip̄e rñdit dicēs ꝙ q̄dā dixe=
runt: ſꝫ errauerūt chriſtū nō fuiſſe verū deū
ſꝫ adoptiuū vt miſeri arriani. Alij dixerunt
chriſtū nō fuiſſe verū hoīem ſed fantaſticuꝫ
vt impij manichei. Sꝫ ꝯtra iſtos loqt̄ iohā=
nes apl's in epl'a ſua. Tres ſunt qui teſtimo
niū dant in celo. pat̄. verbū. et ſpūſſanctus
et hi tres vnū ſūt. ꝑ hoc oñdēs ꝙ chriſtus
ſit ver⁹ deus. ⁊ tres ſūt q teſtimoniū dāt in
terra. ſpūs. aqua. et ſanguis. ꝑ hoc intēdēs
oñdere ꝙ chriſtus ſit verus hō. Ad eſſe em̄
hoīs duo exigūt̄ p̄ncipalit̄. ſ. corp⁹ et aīa ex
q̄bus verus hō ꝯſiſtit. ꝑ h̄ aūt ꝙ in articulo
mortis tradidit ſpūꝫ de q̄ dixerat. Pater ī
manus tuas ꝯmēdo ſpūꝫ meū manifeſte ꝓ=
bat̄ ꝙ ſpūm hēbat et aīam rōnalē. de q̄ dixe
rat. triſtis ē aīa mea vſqꝫ ad morteꝫ. Per h̄
ꝙ vn⁹ militū lancea lat⁹ eius apuit et cōti=
nuo exiuit ſanguis et aqua. ꝓbat̄ ꝙ chriſt⁹
hēbat veꝝ corpus ⁊ nō fantaſticū. de q̄ nec
aqua nec ſanguis poſſet exire. vñ ille qui vi
dit teſtimoniū ꝑhibuit et teſtimonium eius
veꝝ ē. et ſic tres ſūt qui teſtimoniū dāt iter
ra. ſpūs. aq̄. et ſanguis. ꝙ chriſt⁹ ſit verus
hō ex anima rōnali ſubſiſtēs. ꝓbatur ex eo
ꝙ ſpiritū vitalē emiſit ex vero corꝑe. et hoc

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ꝓbatur. qꝛ inde ſanguis et aq̄ exiuit. ſed aīa rōnalis nō poſſet viuificare niſi corpus humanū. ⁊ ait ſicut fuit verus ſpūs ⁊ verꝰ ſanguis ita et vera aqua. ꝙ ſi nō fuiſſet vera aq̄ ſed flegma ille qui vidit ꝓfecto nō aquā ſed flegma dixiſſet. nec in hoc veꝝ regenerationis ſacramentū fuiſſet oſtenſum cū ꝑ ſacramentū baptiſmi ñ regeneremur in flegmate ſed ī aqua. nec ꝑ hoc poſſet ꝓbari ꝙ in ſacramento eucbariſtie admiſcenda ſit aqua cum vino ſi de latere chꝛiſti nō aqua ſed flegma cū ſanguine fluxiſſet. Item non fuiſſet vera figura que ſuꝑ hac re p̄ceſſit ī veteri teſtamento qñ moyſes virga ꝑcuſſit ſilicēꝫ. et ex ea nō flegma ſ꜔ aqua manauit. ergo q̄luſcunqꝫ fuerit illa aqua ſiue de nouo diuina v̄tute creata ſiue de ꝯponētibus reſoluta ꝓculdubio vera fuit. ſic verꝰ extitit ſudoꝛ ipſiꝰ ſicut gutte ſanguinis decurrentis in terraꝫ cū ei ad ꝯpoſitionē humani coꝛꝑis q̄ttuoꝛ elemēta ꝯcurrāt. terra. aq̄. aer et ignis. ⁊ ad vegetatiōeꝫ eiuſdē coꝛꝑis q̄ttuoꝛ humoꝛes ꝯſiſes illis ꝯuemāt. viꝫ ſanguis. colera. flegma. ⁊ melācolia. vt v̄itatē humani coꝛꝑis expꝛeſſius demōſtraret vnuꝫ de elementis et vnū de humoꝛibꝰ q̄ magis miſterio ꝯgruebāt. iohānes expꝛeſſit de elemētis aquā. et ex humoꝛibꝰ ſanguinē. in qbus duo marie ſacramenta relucēt. redēptiōis ꝑ ſanguinem et regenerātiōis ꝑ aquā. No. ꝙ ad eē hominis duo exiguntꝛ. ſ. coꝛpꝰ et aīa. Itē de coꝛꝑe fantaſtico ſanguis exire non poteſt.

Itē a foꝛma verboꝝ non eſt recedenduꝫ.

Itē cōpoſitū in componentia et elementatum in elementa reſolui poteſt.

Ca. In cōcilio iſto reprehen-

Dolentes. dit pa. clericos et p̄latos eccleſiaꝝ qui circa cōmeſatiōes ſuꝑfluas et cōfabulationes illicitas potius ſunt intenti q̄ꝫ circa diuina officia et qdā coꝝ vix miſſarū ſolennia quater in anno celebrāt. Hec et alia ſ꜔lia p̄cipit pa. ſub pena excōicatiōis et in v̄tute obedientie coꝛrigi ac emendari.

Nota ꝙ clerici et p̄lati ꝯmeſatiōibus ſuꝑfluis et ꝯfabulatiōibus illicitis vacare non dn̄t. Itē in officijs diuinis ſincopatio reprobatꝛ. Itē officiū diuinum deuote celebrari debet.

Ca. In capi. iſto p̄

Sane cum olim cipit pa. ꝙ ſacerdotes in loco mundo cuſtodiant eucbariſtiam diligenter ne ꝑ coꝝ incuriā diuina indignatio exardeſcat. et quilibet ſacerdos frequēter doceat plebē ſuaꝫ vt qñ in celebratione miſſarū hoſtia eleuatꝛ ſe reuerenter inclinet et idē faciat cū poꝛtatur ad infirmum lumine precedente et p̄lati hm̄ōi mandati tranſgreſſoꝛes puniāt. ſi et ip̄i diuinā volūt effugere vltiōeꝫ. Nota ꝙ eucbariſtia in loco mundo cuſtodiri dꝫ. Iteꝫ q̄ faciunt ꝯ mādatum pape puniendi ſunt.

Ca. Prelati et clerici

Cum creatura cōuentualiū eccl'iaruꝫ miſſam pꝛo anniuerſarijs defunctoꝛum ſine ꝯuentu celebꝛabant ſolus ſacerdos cū alio. Vñ mādat pa. oībus p̄latis eccl'iarum q̄tenus nullā negligentiam in eos permittant obꝛepe. q̄minus miſſarū ſolennia ꝓ āniuerſarijs defunctoꝝ et ꝓ feſto vl' feria ꝯuētualiter ſm̄ tempoꝝ ꝯgruētiā debeant celebꝛare. No. ꝙ negligentia in p̄latis repꝛobatꝛ.

Item in officijs diuinis celebꝛandis congruentia tempoꝛis attendenda eſt.

Ca. Archiep̄s ſipōti-

Te referente. nus in die cene dn̄i de antiqua ꝯſuetudine tenetꝛ cōficere criſma in eccl'ia ſipontina. ſed idē archiep̄s eodē die mane de conſuetudine accedit ad eccleſiaꝫ garganicā vt ibi recipiat ꝑegrinos illius loci et ibi a clero et ppl'o compellitꝛ celebꝛare vñ ſuꝑ hoc petijt ꝯciliū a dn̄o pa. Et ip̄e reſpōdit ꝙ tantū in eccl'ia ſipontina in q̄ tenetꝛ ꝯficere criſma dēat celebꝛare miſſarū ſolennia. cū cuilibet ſacerdoti q̄ꝫtūcunqꝫ dignus ſit ſufficit vnā in die miſſā celebꝛare ⁊ valde felix eſt q̄ digne celebꝛat vnā. Nota ꝙ ſacerdos duas miſſas in die celebꝛare nō debet niſi ex cā neceſſaria. Item ar. ꝙ miſſa ſit de ſubſtantia confectionis criſmatis.

Ca. Cōſuetudo erat ī

Perniciosus. quibuſdam partibuſ ꝙ ſacerdotes plus ponebāt de aqua in ſacramento q̄ꝫ de vino. Mandat pa. ep̄o loci vt hoc de cetero fieri non ꝑmittat. cum ſcd̄m ꝯſuetudinē eccl'ie generalis plus ſit de vino q̄ꝫ de aqua ponendū. Nota ꝙ generalis cōſuetudo eccl'ie ab oībus eſt ſeruanda. qꝛ turpis ē pars que ſuo nō cōgruit vniuerſo.

Ca. Cū ep̄s brixieñ. i

Litteras tuas. quireret ſuꝑ exceſſibꝰ pb̄ri ſancte brigide brixieñ. confeſſus ē ideꝫ ſacerdos ꝙ cū quadam die hoſtiam nō haberet et calicē in pane fermentato et cipho ligneo miſſarū ſolennia celebꝛare p̄ſumpſit Itē alia vice intellecto ꝙ eccl'ia illa per eundē pꝛeſbiterū lederetꝛ multipliciter iterū cepit inquirere ꝯtra ip̄m. et ex eius ꝯfeſſiōe īuenit ꝙ ideꝫ ſine igne ſacrificabat et aqua Queſiuit ep̄s a pa. qd faciendū eēt de ip̄o. Rn̄dit pa. cū vel ex nimia vel apta malicia vel nimia negligentia ſiue ignoꝛātia peccatꝛ ſe videatꝛ. mandat q̄tenus officio et bn̄ficio p̄uet eundē. Nota ꝙ cū pane fermētato et in vaſe ligneo ſacrificari non dꝫ. Item ſine igne et aqua ſacrificari non dꝫ. Item ex aperta malicia vel nimia deſipientia peccanti parcendum non eſt.

De baptiſmo et eius effectu.

Titulus. xlij.

Caſus

Si quis puerum. patet.

Nota ꝙ in baptiſmo foꝛma verboꝛum eſt de ſubſtantia ipſius. et ea omiſſa nihil agitur.

Caꝰ. Si de aliquibus ſit

De quibus. dubium an ſint baptizati datur foꝛma qbus verbis p̄miſſis debeant baptizari. Nota ꝙ ratione dubij fiunt q̄ alias non fierent.

Ca. Quidam heretici fece-

Maiores. runt q̄ſdam queſtiones catholicis. Archiep̄s arelateñ. poſtulauit dn̄ꝫ papā illis queſtionibꝰ rn̄dere. Dicebant ei ꝙ paruuli inutiliter baptizantur. ad qđ pꝛobandū inducebant autoꝛitatem beati iacobi apoſtoli dicentis. Charitas oꝑit multitudinem peccatoꝛum. Et autoꝛitatem euāgelij de peccatrice que lauit pedes dn̄i dicentis. Dimiſſa ſunt ei peccata multa quia dilexit multum. Sed non niſi ꝑ charitatem et in charitate crimina dimittuntꝛ. et paruuli nec ſentiunt nec ꝯſentiunt nec charitatē habent que tantum ſentientibus et cōſentiētibus infunditur. et ita ꝑuulis peccatum non dimittitꝛ in baptiſmo. Ad quod rn̄dit papa ꝙ baptiſma circūciſioni ſucceſſit: ſ꜔ abſit vt in illam hereſim incidamus que aſſerit legē cum euāgelio et circunciſioneꝫ cū baptiſmo ſeruandā: quia dicit apl'us. Si circūcidimini chꝛiſtus nihil vobis ꝓdeſt. Sed circūciſio et ꝑuulis et adultis ꝯferebatꝛ ⁊ baptiſmꝰ qui ſucceſſit loco illius generalioꝛ eſt. et cuꝫ tam viri q̄ꝫ femine baptizentur nō debet eē minoꝛis effectus. et ita tam ꝑuulis q̄ꝫ adultis eſt ꝯferendus. Sicut enim in veteri lege dicebatꝛ. Anima cuiꝰ pꝛepucij caro circūciſa nō fuerit ꝑibit de populo dei. Ita nūc dꝛ Niſi quis renatus fuerit ex aqua et ſpiritu ſancto nō intrabit in regnū dei. Ab iſta generalitate nec ſexus nec etas excipitꝛ. Verū tamen notandum eſt q̄ꝫtum plus hodie baptiſmus ꝯferat chꝛiſtianis q̄ꝫ iudeis circūciſio olim cōtuliſſet. In fine autoꝛitatis p̄dicte anima cuiꝰ. ⁊c. dicitꝛ peribit de populo ſuo. In autoꝛitate euangelij dicitꝛ. nō intrabit in regnuꝫ dei. Olim ꝑ circūciſioneꝫ licet culpa originalis peccati dimitteretꝛ et periculum vitaretꝛ. non tn̄ ꝑueniebatꝛ ad regnuꝫ celoꝛum. ſed ꝑ baptiſmuꝫ culpa remittitꝛ. vitatur ꝑiculum. et ad regnū celoꝝ ꝑuenitur. qđ ab oībus vſqꝫ ad moꝛtem chꝛiſti fuerat obſeruatum. Abſit eniꝫ vt vniuerſi paruuli pereant quoꝛuꝫ quotidie tanta multitudo moꝛitꝛ. quin deus aliqđ remediū illis ꝓcurauerit ad ſalutē. Predicte v̄o autoꝛitates quas inducebant heretici intelligēde ſunt de adultis qui habent multitudinem peccatoꝝ: quia de ꝑuulis nō poſſent intelligi qui peccato tantū oꝛiginali grauantꝛ. Et eodeꝫ modo illa autoꝛitas qui crediderit et baptizatus fuerit tota intelligitꝛ de adultis. cū ꝑuuli nō poſſint credere: ſed adulti. Illud vero. Opponebāt p̄dicti heretici fidē ⁊ charitatem et alias virtutes ꝑuulis nō infūdi. qꝛ nō cōſentiūt: ſed iſtud nō ſimpliciter conceditꝛ cū inter theologos queſtio referatur. Quidā dicunt ꝑ virtutem baptiſmi ꝑuulis culpaꝫ remitti ſed grām nō ꝯferri. alij dicūt

et peccatū dimitti ⁊ v̓tutes infundi quo ad
habitū non ad vſum habentis eas quouſqꝫ
ꝑuenerit ad etatē adultā. Sed ex hac rñſio-
ne ꝗdam viam inueniūt ad alias queſtioneſ
ex eo ꝙ dꝫ paruulis i baptiſmo peccatū di-
mitti originale. dicūt eadē rōe adultis dor-
mientib⁹ et amētib⁹ ſi baptizenť peccata di
mitti. qꝛ cum nec iſti nec illi tūc ſentiant vł
diſſentiant idē iudiciū eſt habendū. Sed h
pa. dicit diſtinguendū. Peccatum duplex
ē originale et actuale. Originale qđ ſine cō
ſenſu cōtrahiť. ſine cōſenſu remittitur ꝑ ba-
ptiſmū. Sed actuale qđ conſenſu contrahiť
ſine ꝯſenſu nō relaxať. Sed adhuc queritur
quare dormiētibus et amētibus originale
peccatū nō dimittiť in baptiſmo ſicut ꝑuul.
Ad hoc rñdet papa dicens. Qui totum ho
minē ſanū fecit in ſabbato op⁹ imperfectio
nis non nouit. et ideo peccata non ex ꝑte: ſ
ex toto dimittit. Preterea pena originalis
peccati ē carētia viſionis dei. pena v̓o actu
alis eſt cruciatus ꝑpetuus. Vñ ſi primum
dimittereť alicui altero nō dimiſſo talis nō
careret viſione dei ꝓpter originale dimiſſū
et cruciareť ꝑpetuo ꝓpter actuale. Sꝫ hec
tanꝗ incōpaſſibilia ſe nō compatiunť imo
aduerſanť. Item queriť. In. §. iſto queriť
vtrum dormientibus et amentibus ſi bapti
zenť ſaltim caracter impⁱmatur. vt excitati a
ſomno vel ab egritudine liberati nō ſint vl-
terius baptizandi. Ad hoc dicūt quidaꝫ ꝙ
ſacramenta que ꝑ ſe ſortiunť effectum vt or
do. baptiſmus. et ꝯſimila nō ſolum dormiē-
tibus et amentibus: ſed etiā inuitis et con-
tradicentibus ꝯferunť. et ſi nō ꝗtum ad reꝫ
ideſt ꝗtum ad remiſſionem peccatorum: tñ
ꝗtum ad caracterem cum et paruuli qui
non conſentiunt. et ficti qui non ore corde
tamen diſſentiūt recipiunt ſacramentū. Sꝫ
iſtis opponiť ſi iſti fuiſſēt inuiti et reluctātes
immerſi ſaltim rōne ſacramēti ad iuriſdictio
nē ecclie ꝑtinerēt. vnde ꝯpellendi eſſent ad
fidem ſeruandā. Sed iſtud eēt ꝯgruū chri-
ſtiane religioni vt ſemꝑ inuitus ⁊ ꝯtradicēſ
ꝯpellať ad fidē. Vñ diſtinguendū eſt inter
inuitum et nō inuitum. coactum et non coa
ctū. ſi ei aliqs terrorib⁹ atꝫ ſupplicijs violēť
attrahiť. ⁊ ne detrimētū incurrat baptiſmū
ſuſcipit talʼ caracterē ſuſcipit ſacramēti ſic il
le ꝗ ficte baptizať. Vñ cogēdi ſūt ad obſua
tionē fidei. i quo caſu debet itelligi decretū
toletani ꝯcilij ne nomen dñi blaſphemeť et
fides quā ſuſceperunt ꝯtemptibilis habeať
Sꝫ ille qui nunꝗ ꝯſentit ⁊ penitus ꝯtradi-
cit nec ſacramentū nec effectū recipit ſacra
menti. ſicut nec ille peccatū incurrit ꝗ thuri
ficare ydolis cogiť violenter. Dormientes
aūt et amentes ſi anteꝗ dormirent vł ante
ꝗ amentiā incurriſſent in ꝯtradictōne ꝑſti-
tiſſent. ſi fuerint ſic baptizati caracterē nō ſu
ſcipiunt ſacramenti. qꝛ adhuc intelliguntť in
ꝯtradictōe ꝑſiſtere. Secus autē eſſet ſi ꝑus
cathecumini extitiſſēt ⁊ habuiſſent ꝓpoſitū
baptizādi. Vñ tales cathecuminos ꝯſueuit
eccia in neceſſitate baptizare. tunc ei caracť
impⁱmiť cum obicē volūtatis ꝯtrarie ſacra-
mentalis oꝑatio non inuenit obſiſtentem.

Nota ꝙ cū de articulis fidei dubitať ad
romanā ſedē eſt recurrendū. Iteꝫ baptiſ-
mus loco circūciſionis ſucceſſit. Item ꝑ
circūciſionē peccatū originale dimittebať.
Item ianua paradiſi in morte chriſti fuit
aꝑta. ⁊ ꝑ hoc ꝓbať ꝙ antiqtus ſācti patres
deſcendebāt ad inferna. Itē licet chriſtuſ
mortuus ſit ꝓ oībus quo ad ſufficientiā tñ
p̄deſtinatis tantū ꝗ ad efficientiā. Item
vniformis debꝫ eē intellectus cuiuſlibet au
toritatis. Item de ſiſibus ſimile debꝫ eſſe
iudiciū. Item ꝑticulariter non remittitur
peccatū. qꝛ aut totū remittiť aut nihil Itē
pena originalis peccati eſt carētia viſionis
dei. pena actualis ē gehēne cruciat⁹. Itē
duo ꝯtraria in eodē ſubiecto eſſe non pñt.
Item baptiſmus et ordo ꝯſenſu accipien
tiū ꝯferunť ſi nō ꝯdicant expreſſe. Itē co
acta volūtas volūtas ē. et ꝗ tali volūtate a-
liqd facit valet ēt ꝯpelliť illud ſeruare vt h
dꝛ. qui v̓o ſimpliciter cogiť attract⁹ violenť
nihil agit ꝑ talem coactōꝫ. Item plus eſt
exp̄ſſe cōtradicere ꝗ minime cōſentire

Caſus. Quidam iudeus in
Debitum. mortis articulo conſtitutus
cum inter iudeos exiſteret. nec aliquē chri-
ſtianum habere poſſet ſeipſum in aquam

īmerſit dicēdo. ego baptizo me in noīe pa-
tris et filij et ſpūſſācti amē. queriť an iſte ſa
cramentū baptiſmi receperit. Rñdet pa. ꝙ
cū inter baptiſantē et baptizatū debeat eſſe
diſcretio ſm ꝙ ex verbiſ dñi colligiť ꝗ dixit
apoſtolis. baptizate oēs gentes in noīe pa
tris et filij et ſpūſſancti. p̄dictus iudeus eſt
ab illo baptizandus. Vñ etiam dñs nō a ſe
ipo ſed a iohāne voluit baptizari. Tñ ſi ſta
tim deceſſiſſet ad patriaꝫ ꝯuolaſſet nō ꝓpť
ſacramentū baptiſmi ſed ꝓpter fidem quaꝫ
habuit ſacramenti. In baptiſmo illa ſpūalis
generatio celebrať de qua dixit dñs ieſus
niſi quis renatus fuerit ex aq̄ et ſpūſancto
nō intrabit in regnū dei. Sicut ei in carnali
generatione ali⁹ eſt ꝗ generat et ali⁹ ꝗ gñať
ſic et in ſpūali alius dꝫ eſſe ꝗ ſpūalr̓ generet
⁊ alius ꝗ ſpūaliter genereť No. ꝙ differē
tia ē int̓ baptizātē et baptizatū: qꝛ nemo dꝫ
oriri a ſe Itē nota hic tertiū gen⁹ baptiſ-
matis. ſ. baptiſmū flaminis. Itē nota h re
gulā ariſtoteł. ꝙ natura correlatiuoꝝ ē ꝙ ſi
mul non patiuntur ſe in eodē ſubiecto.

Ca⁹. Ecce aliqs puer erat ba-
Non vt ptizandus ꝓpť ꝑiculuꝫ mortis
cū aq̄ nō poterat haberi nec ſacerdos: aliqſ
ſimplicitate ductus liniuit pueꝝ in caput ⁊
pect⁹ ⁊ iter ſcapulas ſaliue aſꝑſione loco ba
ptiſmi. q̄riť an talʼ eēt baptizat⁹. Rñdet pa.
ꝙ cū in baptiſmo duo ſint neceſſaria. ſ. v̓bū
et elementū cū dñs dicat. Niſi qs renatus
fuerit ex aqua et ſpūſcō nō intrabit i regnū
celoꝝ. dubiū nō ē ꝙ ille ñ eſt baptizat⁹ in ꝗ
defuit nō ſolū alteꝝ ſed vtrunqꝫ. No. ꝙ
forma v̓borum eſt de ſubſtantia baptiſmi
Item non poteſt quis baptizari in alio liq̄-
re ꝗ in aqua.

Ca. Poſtꝗ greci ſe ſub
Licet grecos traxerūt ab obediētia ec.
ro. in tantū ceperūt abominari latinos ꝙ in
ter alia que ꝯ chriſtianos cōmittebāt ſi qñ
ſacerdotes latini in eorū ſacrificaſſent alta-
ribus nō ꝑus ſacrificabant in ipis ꝗ ea tan
ꝗ ꝑ hoc polluta lauiſſent. ⁊ baptizatos a la
tinis p̄ſumebāt auſu temerario rebaptiza-
re. Precipit pa. vt talia de cetero non p̄ſu-
mant conformantes ſe ro. ec. matri ſue. Si
quis tale quid p̄ſumpſerit excōmunicatiōis
ſnīa percuſſus ab omni officio et bñficio ec
cłiaſtico deponatur. Nota ritus grecoꝝ
reprobatos. qꝛ mēbra dñt cōformare ſe ca-
piti ſuo. Item ipſo iure ſunt excōicati qui
hec faciunt que hic prohibentur.

De preſbitero non baptizato.
Titulus. xliij.

Ca. Pa
Si quis p̄ſbiter tet. No.
qđ ꝯ iure non fit pro non facto
habetur.

Ca. Quidā ſacerdos
Apoſtolicam. credens ſe baptizatuꝫ
et in fide baptiſmi ꝑſiſtēs mortuus eſt. poſt
modū compꝑtū eſt ꝙ nō fuerat baptizatus.
q̄ſitū fuit a pa. vtrū ecclia deberet eū habe-
re ꝓ baptizato vt ꝓ eo poſſet orare. Rñdit
pa. qꝛ pbr ille in fide ſcē matris eccleſie et in
cōfeſſione noīs chriſti ꝑſeuerauit ab origi-
nali peccato ſolut⁹ gaudium celeſtis patrie
fuit adeptus. In. viij. libro Augu. de ciui-
tate dei legiť. baptiſm⁹ inuiſibiliter miſtrať
quē nō ꝯtempt⁹ religionis ſed terminus ne
ceſſitatis excludit. Et i libro beati ambroſij
de obitu valētiniani idē legiť. Et ſic hmōi q̄
ſtionibus ſopitis eccleſia poteſt preces et
hoſtias deo offerre pro pbro memorato.
No. ꝙ ꝑ fidē quā qs hꝫ de baptiſmo lꝫ non
ſit baptizatus ſ in fide illa deceſſit ſaluatur

Ca⁹. Quidā credens ſe ba-
Veniens ptizatū ſm formā eccīe pro
mot⁹ fuit vſqꝫ ad ſacerdotiū. tandē inuenit
ꝙ ñ fuerat ſm formā eccīe baptizat⁹ acceſſit
ad pa. h ſibi exponēſ. Vñ pa. fecit eū rite ba
ptizari. Poſtea diſputatū fuit ſuꝑ ordibus
vtꝝ vicꝫ ordies ſuſcepiſſet. Et ꝗdā dicebāt
ꝙ cū baptiſmus ſit ianua oīum ſacramētoꝝ
aū baptiſmū nō ſuſcipiť aliꝺ ſacramētuꝫ. qꝛ
vbi fundamentū nō eſt ſuꝑedificari nō pōt.
Sed ecōtra videť: qꝛ ꝑ ſolā fidē baptiſmi ef
ficiť qs mēbrū xp̄i. et ꝗ xp̄m hꝫ ꝑ fidē etiā ſi
baptiſmū nō hēat hꝫ vtiqꝫ fūdamentū et ita
ſuꝑedificari poſſe videť ſicut ſalutifera ope
ra ſic et quelibet eccīaſtica ſacramēta. Pre
terea ſacramentum ordinis pontificalis.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

et sacerdotalis et leuitici ex instōne sua pceſſit baptiſmū. p qđ videt̄ q etiā añ baptiſmū hmōi ordines poſſint rite ɔferri. His p̄miſſis dicit pa. q cū in ɔcilio apud ɔpendiū ſit ɔſtitutū vt ſi qs in p̄b̄rm ordinatus deprehēderit ſe nō eē baptizatū. baptizet̄. et iterū ordinet̄. Mādat pa. q̄tenus p ſingl'os ordines vſq; ad ſacerdotiū ordinet̄. et miſtret in officio ſacerdotis. nec de ſacramēto male ſentit cū illū nō ɔtēptus religionis ſ; neceſſitatis articulus ipediuit. Si ei aliqs natus eſt de chriſtianis pentib' et iter chriſtianos fidelit̄ ɔuerſat' de illo tā violēt' p̄ſumit̄ q fuerit baptizat' vt hmōi p̄ſūptio p certitudīe hēat̄ donec in ɔtrariū manifeſtis ɔſtiterit argumēt̄. No. q baptiſmus ē fūdamētū oim ſacramētoꝝ. ita vt q hūc n̄ h; ad ordines nō poterit pmoueri. Itē nō itelligit̄ iteratū qđ neſcit̄ eē factū. Itē p̄ſumit̄ baptizat' q inter chriſtianos tāq; fidel' fuerit conuerſat'. tn̄ ɔ hmōi p̄ſūptōes pbatō admittit̄. Et ſic nota ꝺ q violēta p̄ſūptō recipit p hibitōe; i ɔtrariū.

De cuſtodia eucharistie criſmatis et aliorum ſacramentorum.

Titulus. xliiij.

Ca. Statuit in ꝺ

Statuimus capi. q chriſma et eucharistia cuſtodiunt̄ ſub claui hunc poſſit ad illa temeraria man' extēdi ad aliq horribilia t' nephāda exercēda. et ſi is ad quē ptinet eoꝝ cuſtodia ea incaute ꝺrelīqrit trib' mēſib' ab officio ſuſpēdi dȝ. et ſi ide aliqđ nephariū ɔtigerit graui ori pena puniat̄. No. q chriſma et eucharistia ſub clauib' cuſtodiri dn̄t. Itē ſi p culpā alicui' aliqđ nephādū eueniat puniri dȝ acſi feciſſet. Et ſic nota ꝺ q qui occaſionem damni dat damnū dediſſe videtur.

Ca. Quidā cl'ici eccias ſup

Relinqui pellectilibus ſuis et etiā alienis ſic exponūt vt poti' videant̄ dom' laicoꝝ ꝗ eccl'iaꝝ. Sūt et alij q eccl'ias dimittūt incultas ſiue i mūdas et etiā vaſa miſterij veſtimēta et pallas altaris et corporalia tā imūda relinquūt q aliq' iterdū ſunt horrori. Vñ pcipit pa. q hmōi ſuppellectilia i eccl'ijs nō ponant̄ niſi ncētate inſtāte. ſic tn̄ vt ea ceſſante de ecclijs remoueant̄. Precipit etiā vt oratoria vaſa et corporalia et veſtimēta p̄dicta mūda et nitida ɔſeruent̄. Abſurdū eſt ei i ſacris hmōi ſordes negligere q̄ dedeceret etiā in veſtib' p̄uatoꝝ. No. q neceſſitas facit licitū qđ al's eēt illicitū. Itē ceſſante cā ceſſat effect'. Itē eccl'ia et ornamēta eccl'iaꝝ mūda et nitida ſūt fuāda. et ſuppellectilia in ecclijs nō ſunt ponēda niſi ex cā.

De reliquijs et veneratiōe ſanctoꝝ.

Titulus. xlv.

Cas'. Quidam

Audiuimus dyabolica fraude decepti quēdā in ebrietate occiſum ꝗſi ſanctū venerabant̄. cum etiā p talibus in ebrietate occiſis eccl'ia vix orare pmittat. Cū dicat apl'us. Ebrioſi regnū dei nō poſſidebunt. Vñ mādat pa. q illum de cetero colere nō p̄ſumat: q2 et ſi p eu; miracula fierēt ſine autoritate ro. ec. nō liceret ipm p ſancto venerari No. q ebrietas eſt mortale peccatū. Itē nullus debet venerari q̄ntumcunq; miracula pro ipſo fiant niſi prius a ro. ec. approbetur.

Caſus. Quidā exponebāt

Cum ex eo reliquias ſanctoꝝ venales et eas indifferenter oſtēdebāt pp̄ter quod ſepe detrahitur chriſtiane religioni. Unde ſtatuit cōcilium vt antique reliquie de cetero extra capſam nullatenus extrahant̄ nec exponant̄ venales. Inuentas de nouo nullus venerari p̄ſumat niſi prius a ſede apl'ica fuerint approbate. nec p'lati eccl'iaꝝ permittant aliquos decipi huiuſmodi falſis figmētis ſicut in pleriſq; locis occaſione queſtus fieri conſueuit. Nota q reliquie venales exponi non debent. Item reliquie venerari non debent ſine autoritate apoſtolica.

De obſeruantia ieiuniorum.

Titulus xlvi.

Ca'. Si natiuitas

Ex parte dn̄i vel aſſumptio beate marie aut feſtiuitas alicui' apl'oꝝ veiat i ſc̄da feria die ſabbati p̄cedēti vigilia dȝ ieiunari. Et vigilia bti mathie apli dȝ ieiunari Nota q dignitas diei feſti non aufert onus ieiunij.

Ca. Queſitum fuit vtrū

Concilium oēs vigilie apl'oꝝ debeāt ieiunari. Et rñdet̄ q ſic p̄ter vigilias apl'orum philippi et iacobi et bti iohānis euangeliſte. q2 feſtiuitas illoꝝ ifra ſolēnitatē paſcalem celebrat̄. feſtiuitas bti iohānis infra natale dn̄i. et etiā ieiuniū i aduētu dn̄i agit̄ Vigilie ſanctoꝝ quoꝝ feſtiuitates ſc̄da feria celebrant̄ in p̄cedēti ſabbato ieiunande ſūt. De celebratōe bti bartholomei dubitatur apō q̄ſdā. Rn̄det pa. ɔſuetudo regiōis ſuet̄. Itē qdā in q̄drageſima pp̄ter neceſſitatē famis coacti ſūt comedere carnes. q̄rit̄ que pn̄ia ſit illis iniungenda. Rn̄det pa. q in tali articulo nō peccāt. Itē qdā pp̄ter debilitatē comedūt carnes die ſabbati ɔ loci ɔſuetudinē vn̄ alij hn̄t moleſtum. Rn̄det pa. q ɔſuetudo loci ſuet̄. ita tn̄ q debilib' et infirmis pp̄e hoc piculū n̄ iminēat. Itē qdā infirmant̄ in q̄drageſima et in alijs ieiunijs et petūt eſū carniū ſibi ɔcedi Rn̄det̄ q deſideriū infirmoꝝ ſupportādū eſt cū vrgēs neceſſitas ꝺ reqrit. cū legi n̄ ſubiaceat neceſſitas. No. q bonaꝝ mētiū ē ibi culpā timere vbi culpa nō ē. Itē ɔſuetudo regionis i eſu carniū attēdenda ē. Itē neceſſitas legē nō habet et oia licita facit.

Ca. Querit̄ ſi dies natalis

Explicari dn̄i in ſexta feria euenerit vtrū illa die liceat nobis carnes comedere. Et rn̄det q ſic ſi voto vl' regulari obſeruātia nō ſum' aſtricti. nec tn̄ peccam' ſi ob deuotionē abſtinem'. No. q ɔſuetudo generalis ecclie ſeruanda eſt.

De purificatione poſt partum.

Titulus. xlvij.

Ca. Queſitum fuit a

Volens pa. p q̄tu; tp̄s mulier poſt partū ab ingreſſu ecclie debeat abſtinere. q2 ſm lege; moſaicā certi dies determinati erāt q' mlr ab ingreſſu ecclie poſt partū abſtinebat. Sed q2 per ieſu; xp̄m veritas facta ē. Rn̄det pa. q p' ꝗ vmbra legis euanuit et ditas illuxit euāgelij. ſi mulieres poſt ptū voluerit eccl'ia; itrare acture gr̄as deo nullū ē peccatu;. nec adit' ecclie illis ē denegādus ne pena illis videat̄ in culpā ɔuerti. tn̄ ſi aliq̄diu voluerint abſtinere non eſt improbandū. No. q pena nulli debet conuerti in culpam.

De eccleſijs edificandis vel reparandis. Titulus. xlviij.

Littera huius

Vbicunq; capituli patet. Nota q cuius eſt emolumentū eius debet eſſe et onus.

Ca. Quia le pſi cū ſanis

Cum dicat. habitare non dn̄t. nec vna ouis morbida ificiat ſanas oues. ſtatuit cōcil' lat'. vt vbicūq; tot ſimł' leproſi fuerit cōgregati ſub cōi vita q eccl'iam cū cimiterio poſſint cōſtruere et pp̄riū p̄b̄rm habere ſine ɔtradictiōe alicuius hoc faciāt. caueant tn̄ q de iure prochiali veterib' ecclijs iiurioſi nequāq; exiſtāt: q2 qđ eis pietate ɔcedit ad alioꝝ iiuriā redūdare nō dȝ. De ortis tn̄ et nutrimētis aialiu; ſuoꝝ decimas ſoluere nō cogant̄. No. q noua eccl'ia in p̄iudiciū veteri eccl'iaꝝ fieri n̄ dȝ. Itē priuilegiū in iniuriā alteri' dari nō dȝ. Ite; qđ dat̄ p pietate nō dȝ trahi ad grauamen alterius. Itē leproſi de ortis et ꝺ aialibus ſuis decimas ſoluere non coguntur.

Ca. Quedā villa tantu;

Ad audiētiā diſtabat a parrochiali eccleſia q tpe hiemali ſine magna difficultate prochiani ipam eccl'ia; adire nō poterāt vn̄ cōgruo tpe n̄ poterāt diuinis officijs intereſſe Vñ dn̄s illi' ville petijt vt ibi poſſet eccleſiam conſtruere quā dotare volebat. et maior ecclia intantū redditibus abūdabat q nullū vl' modicū p̄iudiciū pp̄e hoc fieret eidē ſine obuētiōib' illi' ville. Vñ mandat pa. dioc. q̄ten' ſi ita eſt eccl'ia; ibi edificet et i ea ſacerdotē iſtituat ad p̄ntatiōe; rectoris maioris eccl'ie cū aſſēſu patroni pceptura obuētōes illi' ville puideat vt ɔpetens honor ſm facultates illi' loci eccie matrici fiet qđ ſatis fieri pōt. cū dn̄s eiuſdē ville. xx. acras t're illi eccie aſſignare velit. Si āt rector mr̄icis eccie op' illđ voluerit ipedire vl' p̄b̄rm idoneū diſtulerit p̄ntare archiep̄s nihilominus idē opus fieri faciat et p̄b̄rm inſtituat. No. q ex iuſto cā noua eccia fieri

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

poteſt in ꝑrochia alteriuſ ea inuita. ita tñ ꝙ ꝓ facultatibꝰ ipiꝰ loci nō mīt ꝯſtituti honor matrici eccl'ie et pñtatio rectori maioris et patrono ſeruet. Itē modicū dānū ex cā ſuſtineri pōt. Itē negligentia inferioris ſuppleri dꝫ per ſuperiorem.

Ca. Queriṫ vtrū rectores ec-
De his cl'iaꝝ ꝯpelli debeant eas reꝑare. Et rñdeṫ ꝙ cogi dñt de bonis eccl'ie ſi eis ſupſunt ad reꝑationē eccl'iaꝝ ꝯferre vt coꝝ exemplo ceteri inuitētur. No. ꝙ cuius ē emolimentū eiꝰ debꝫ eſſe et onus. Item qui aliū iuitat in ſe debꝫ habere qđ ꝑdicat

Caꝰ. Quidam ca-
Ad audientiam nonicus eccl'ie ſe-cularis vocatus fuit in eꝑm eccl'ie alterius eꝑatus. deſiderabat in eccia illa đ q̄ fuerat aſſumptꝰ iſtituere canonicos regulares. petijt a dño pa. vt h̄ ei liceret. Indulget ei pa. vt h̄ facere poſſit ſi eꝑs dioc̄. in h̄ ſibi cōſentiat. ita tñ ꝙ clericis ſi q ſunt in ea dum vixerint ibi vel alibi neceſſaria miniſtrentur. Itē petijt a pa. vt faceret ꝑuilegiū ꝯfirmationis canōicis ibidē inſtituēdis. In h̄ pa. ipm̄ de iure exaudire nō pōt. cū nulli canonici adhuc ibi ſint qbus ꝑuilegiū ꝯcedatur

No. ꝙ pa. ꝑ ſuā indulgētiā vl' ꝑuilegiū alicui ꝑiudicare n̄ intēdit vt h̄ patꝫ. qꝛ ſi eꝑs dioc̄. h̄ nō ꝑmittat n̄ valet h̄ indulgētia. nec etiā cl'icis illius eccl'ie ꝑiudicatur. Item rei que non eſt non datur priuilegium.

Ca. Quidā eꝑs iurauit ꝙ
Tua nos bona eccl'ie n̄ alienaret poſtmodum qdam habitatores ſui eꝑatus non hñtes eccl'ias vl' oratoria in qbus poſſent audire diuia. petebāt ab eꝑo vt oratoria in locis illis erigerꝫ in qbꝰ audirēt diuinū officiū. Eꝑs occaſione iuramēti ꝑdicti dubitabat eccl'ias ibi erigere. ne ꝑtextu nouarum eccl'iaꝝ eccia ſua detrimentū incurrat. q̄re ſuꝑ hoc ꝯſuluit pa. et ipe mandat eidē q̄tenus occaſione illius iuramēti non dimittat qn ppl'o indigēti ſuꝑ eccl'ijs ꝯſtruēdis debeat ꝓuidere. No. ꝙ iuramētuꝫ ad caſuꝫ inopinatū extēdi nō dꝫ Itē ex iuſta cauſa noue eccl'ie poſſūt cōſtrui i ꝑrocbijs alioꝝ. alias non debent conſtrui

De emunitate eccleſiarum cimiterij et rerum ad eas pertinentiū. Ti. xlix.

Ca. Statuit
T in domibus pa. i capit'o iſto ꝙ in domibus eccleſiarū placitum vel hoſpiciū nullus ſibi debeat vendicare nō obſtante aliqua conſuetudine: ſed in publicis locis hoc faciāt. No. ꝙ placita ſecularia in eccl'ia teneri nō dñt. Item iudices ſeculares ꝑtextu alicuius conſuetudinis hoſpitium in eccleſijs vendicare non debent.

Ca. Satuitur in capi. iſto ꝙ
Peruenit cū neceſſitaſ immineat nullꝰ a cuſtodia ciuitatis ſeu vigilijs dēat excuſari: ſed oēs ad h̄ gñalit̄ teneanṫ. vt oibꝰ vigilātibus ciuitas melius valeat cuſtodiri. No. ꝙ i neceſſitate ceſſat ꝑuilegiū. Itē qđ omīs tangit ab oibus ꝑcaueri debet.

Ca. Dicitur hic ꝙ ruſti-
Iudicatū eſt ci eccl'ie rura eccl'ie dimittere non debent trāſferendo ſe ad priuatorum rura. Nota hic contra ruſticos eccleſie. ſ. aſcripticios.

Ca. In quibuſdaꝫ ꝑtibꝰ
Non minus mūdi rectores locoꝝ tot onera imponūt eccl'ijs vt ſacerdotes eaꝝ đterioris ꝯditōis videāṫ q̄ꝫ fuerit ſub pharaone q legis diuie noticiā n̄ hēbat ille qdem oibꝰ alijs ꝑuituti ſubactis ſacerdoteſ ꝛ iura eoꝝ i ꝑſtina libertate dimiſit ꝛ đ publico eiſ nec̄aria miſtrabat. h̄ iſti oia ſua onera fere iponūt eccl'ijſ ꝛ iuriſdictōꝫ ecciaꝝ ſibi i totū vſurpāt vñ lat. ꝯcil'. ſb anathemate ꝓhibꝫ ne talia de ceṫo attētare ꝑſumāt niſi eꝑs et clerꝰ tantā nec̄itatē ꝓſpexerit l' vtilitatē vt abſqꝫ vlla coactōe eſtimēt eis ꝑ eccl'ias ſubueniēdū. vbi laicoꝝ nō ſuppetūt facultates Si ꝟo đ ceṫo ꝯ iſta venire ꝑſumpſerit ꝛ cōmoniti nō deſtiterit ſe nouerint excōicatoſ nec cōioni reſtituāṫ donec ſatiſfecerint ꝯpetenṫ No. ꝙ laici nō dñt onera iponere eccleſijs nec eaꝝ iuriſdictioneꝫ vſurpare. et ſi cōmoniti nō ſatiſfecerint ſunt excōicati.

Ca. Eccl'ia dei ſm euan
Cum eccl'ia geliū dꝫ eſſe domꝰ orōniſ et nō ſpelūca latronū aut ſanguinis forum. et iđ ſtatuit pa. ꝙ iudices ſeculares cauſas criminales vbi de ſanguis effuſione vl' corꝑali pena agiṫ ibi ſub iterminatōe anathematis nō dēant exercere. abſurdū eſt ei ibi cām ſanguinis agitari vbi ē tutela refugij ꝯſtituta. Nota cās criminales laicorum in eccl'ijs nō debere agitari. Itē confugientes illuc debent ab eccl'ia defendi.

Ca. Queſitū fuit a pa. vtrū
Inter alia cōfugientes ad eccl'iam debeāt ibi defendi. Pa. ſuper hoc diſtinguit. Cōfugiens ad eccl'iam aut eſt liber aut eſt ſeruus. Si liber quātūcunqꝫ grauia cōmittat nō ē ab eccl'ia ꝑ violentiā extrahendus nec inde dꝫ dānari ad mortē vel penā. h̄ rectores eccl'iaꝝ vitā ſibi reſeruēt. puniaṫ tñ alias ſuꝑ eo qđ iniq̄ fecerit niſi fuerit latro publicus vl' nocturnus đpopulator agroꝝ q publicas ſtratas obſidet ſuis inſidijs qui ab eccl'ia extrahi pñt nulla defenſione ſibi tradita. Si aūt fuerit ſuus ad eccl'iaꝫ cōfugiens ſi dñs eiꝰ de impunitate ꝑſone clericis iuramentū ꝑſtiterit dño ſuo reſtituatur etiā inuitꝰ. alioqn a dño poterit occupari.

Nota diſtinctionē huiꝰ decre. circa fugiētes ad eccl'iam Itē cōfugientes ad eccleſiam debēt ibi defendi preter duas ꝑſonas ſcꝫ latronē publicū. et deuaſtatorem agroꝝ et vinearum.

Ca. Laterañ. ꝯcil'. excōica-
Aduerſus uit rectores ciuitatū et aliorū locorū q admonitione ꝑmiſſa de grauaminibus illatis eccl'ijs nō ſatiſfacerēt ſm tenorē ꝯcilij lat. ſupra. c. Non minus. Sꝫ qꝛ nec ſic coꝝ malicia ꝯqeuit adijciṫ i iſto ꝯcilio generali vt ꝯſtōnes et ſnīe q̄ a talibꝰ vl' đ ipoꝝ mādato fuerīt ꝓmulgate inanes ꝛ irrite habeanṫ nullo vnq̄ꝫ tꝑe valiture. Verꝫ tñ qꝛ fraus et dolꝰ alicui patrocinari n̄ dñt nullꝰ rector đcipiaṫ vano errore nec credat vt infra tꝑs ſui regiminis tantū ſit excōicatus q̄ſi poſt illđ nō ſit cōpellēdus ad ſatiſfactōem: qꝛ tā ipe q ſatiſfacere recuſauerit q̄ꝫ ſucceſſor ipiꝰ erit excōicatꝰ. niſi infra mēſeꝫ ſatiſfecerit ꝯpetēter qꝛ i onere ſuccedit qui ſubſtituiṫ in honore. No. ꝙ laici exactōes ab eccl'ijs exigere n̄ dñt Itē dñs pa. omnium vtilitatibꝰ intēdit. Itē ſnīa vel ꝯſtitutio ꝑ excoicatū ꝓlata nulla ē. nec tractu tꝑis ꝯualeſcit. ꝛ ita qđ ab iitio n̄ tenet nl'lo tꝑe ꝯualeſcit. Itē fraus ꝛ dolꝰ nemini patrocinari dñt. Itē ſnīa excōicatōis trāſit in alium in quē lata non fuit. ſed h̄ eſt qꝛ ille ſuccedit in vicium. Itē qui ſuccedit in honore ſuccedit et in onere.

Ca. Aliqñ cōtingit ꝙ
Quia pleriqꝫ eꝑi et alij ꝑlati vt ꝓcurationē vel aliud ſeruiciū impendāt legato vl' alij plꝰ extorq̄nt a ſubditis q̄ꝫ ſoluāt legato vl' alij. et ſic in alioꝝ dānis lucra ſectanṫ ꝓhibet ꝯciliū ne de ceṫo hoc fiat. ꝙ ſi quis forte cōtra ꝑſūpſerit ſic extorta reſtituat et tantūdē de ſuo cogaṫ pauꝑibꝰ elargiri. et ſi de hoc ad ſuꝑiorē querela ꝑuenerit ſi negligēs fuerit canonice ſubiaceat vltioni. Nota ꝙ cum dāno alterius nemo lucrum querere debet. Itē ſi aliquis exigit indebituꝫ a ſuis ſubditis debet illud reſtituere et tantundem pauꝑibus erogare. Item prelatus negligens puniendus eſt.

Ca. Aliqua eccl'ia nō
Eccl'ie in qua dum eſt conſecrata: tñ diuina officia celebrantur in ea. queriṫ vtꝝ cenſeri debeat eodem priuilegio acſi eſſet conſecrata. Et reſpondeṫ ꝙ licet nondum ſit cōſecrata nullo iure adimitur priuilegiū emunitatis: quia ex quo diuinis officijs eſt dedicata non eſt temerarijs auſibus quorū libet ꝓphananda. Nota ꝙ eccl'ia non cōſecrata priuilegium habet emunitatis propter diuina officia que celebranṫ in ea.

Ca. Quidam in eccl'ijs vel cimiterijs
Immunitatem earū cōmittunt aliquādo homicidia et alia maleficia ſperantes obtinere ibidem impunitatem ſuorum exceſſuū in quos nullatenꝰ commiſiſſent niſi per eccl'iam ad quam cōfugiunt crederent ſe defendi. queritur an iſti debeant ab eccl'ia defendi. Rñdet pa. cū in eo quis puniri debeat i quo peccauit et fruſtra legis implorat auxiliuꝫ qui cōtra legem delinquit. mādat pa. ꝙ tales publice nuncientur non debere gaudere emunitatis priuilegio quo faciunt ſe indignos.

No. ꝙ qs puniri dȝ in eo in q̇ peccauit. Itē q offendit canonē bñficiū illi⁹ impetrare nō pōt Itē ip̄o facto amittit qs p̄uilegiū. Itē nō dȝ qs offendere illuȝ a quo ſperat auxilium.

Ne clerici vel monachi ſecularibus negocijs ſe immiſceant. Titulus.l.

Ca⁹. In capitło

Multa ſunt. iſto enumerant quedā negocia cā exēpli a qb⁹ dn̄t clerici et mōachi ⁊ moniales oēs oīno abſtinere de qb⁹ ait apl's. Nemo militās deo dȝ ſe negocijs ſecularib⁹ īmiſcere No. ꝙ cauſe miſerabiliū ꝑſonaꝝ ad eccliaȝ ꝑtinēt. Itē iuſta et boneſta negociatio licita eſt clericis. et h̄ intellige cū nō bn̄t ſufficiens bn̄ficiū. Itē canes vel aues ad venandū hēre nō dn̄t Itē nemo militāſ deo ſecularibus negocijs ſe immiſcere debet.

Ca. Quidā clerici pu

Sacerdotibus blice admiſtrabant negocia laicoꝝ et eorum ꝓcuratores fiebant Mādat pa. dioc̄. ep̄o vt eis publice denūciet ne de cet'o h̄ faciāt. ꝙ ſi poſtmodū p̄ſūpſerint. et in admiſtratiōe ꝓpt' cām pecuniariā in fraude dep̄henſi fuerit ab ecclia ñ ſubueniet eiſdē cū ex h̄ ſcandalū ꝯtingat in eccl'ia generari. No. ꝙ clerici nō dn̄t ēē ꝓcuratores laicoꝝ nec geſtores negociorum ip̄oꝝ. Item qui ſcandalum facit eccleſie eius preſidio ſe reddit indignum.

Ca. Quidā regu

Non magnopere lares audiūt phiſicales cōfectiōes inde ſumētes occaſioneȝ vt conſulāt fratribus infirmis. audiūt etiaȝ leges vt negocia eccl'ie ſciant melius ꝑtractare. Sȝ q: hmōi ſeculares mūdanis actionib⁹ inuolui non dn̄t. ſtatuit ꝯcil'. turonēſi. vt nullus poſt factā in aliq̇ loco ꝓfeſſioneȝ ad phiſicā vl' leges mūdanas legendas permittat exire. qḋ ſi fecerit et infra duos menſes ad clauſtꝝ ſuū ñ redierit ſic excōicati ab oib⁹ euitēt. ⁊ i nl'la cā coꝝ p̄ocīniū admittat. cū aūt redierit vltimū locū int' frēs i. c. et in mēſa et i oibus alijs hēant et ſpē toti⁹ ꝓmotōis amittāt niſi miſe ḋiaȝ ſe. ap. fuerit conſecuti. No. ꝙ ip̄o iure ſunt excōicati reglares q phiſicā ⁊ leges audiūt. ⁊ cū talib⁹ ſol⁹ pa. diſpēſat vt ad honores ꝓmoueāt

Ca⁹. Quia

Sȝ nec procurationes clerici circa negocia ſecularia et ſub ſecularib⁹ viris pl⁹ debito intendebāt et coꝝ iuſticiarij fiebāt. ſtatuit ꝯcil'. lat'. ꝙ nl'l⁹ clericorū talia de cetero exercere p̄ſumat. Si qs ḋo ꝯ h̄ venire p̄ſūpſit ab officio eccl'iaſtico fiat alienus ꝓ eo ꝙ miſterio clericali neglecto vt ſcl'arib⁹ placeat fluctib⁹ ſeculi ſe īmergit ꝯ doctrinā apl'i dicētis. Nemo militās ḋo ſe negocijs ſecularib⁹ īplicet. Et ſi qs religioſoꝝ aliqd p̄dictoꝝ auſ⁹ fuerit attēptare ſeueri⁹ caſtiget. No. ꝙ clerici iuſticiarij ſecl'ariū p̄ncipū ēē nō dn̄t. Itē āmonitio p̄cedere dȝ vindictā vt i p̄dict̄ capl'is patȝ et h̄. Iteȝ dignitas perſone aggrauat peccatum.

Ca⁹. Statuit tolletanū ꝯcil'. ꝙ

Clericis clerici iudiciū ſanguinis exercere nō audeāt. Vñ et h̄ ꝓhibet pa. ne clerici ꝑ ſe vel ꝑ alios mēbroꝝ trūcationes faciāt nec iudicēt inferēdas. et q ꝯ fecerit honorē et locū amittāt. Itē nl'l⁹ ſacerdos officiū vicecomitis vel ſecularis p̄poſiti hēat. Si qs ꝯ h̄ venire p̄ſūpſerit et ꝯmonit⁹ ñ deſtiterit nouerit ſe excōicatū. No. ꝙ cl'ic⁹ iudiciū ſanguis exercere nō dȝ Itē āmonitio precedere debet vindictam.

Ca⁹. Precipit

Secundū inſtituta hic pa. ſub interminatione anathematis ne mōachi vel clerici cā lucri negocient. ⁊ ne mōachi firmas habeāt a clericis vel laicis. nec laici eccl'ias ad firmā teneāt No. ꝙ clerici et mōachi cā lucri negociari nō debent. Item monachus firmas tenere ñ dȝ. Itē laicus eccleſias ad firmam tenere non debet.

Ca. Monachi cuiuſdā mo

Relatum naſterij ḋ hruſia ſeculariter viuebāt religiōe relicta. Vñ mādat pa. dioc̄. ep̄o q̄tenus ap. re. eos ꝯpellat ad obſeruantiam regularē. quod ſi cōtradixerit inde remoueant. et ſi non pōt reformari de monachis eiuſdē ordinis fratres alterius ordinis in illud inducat. vt labores impiorū iuſti edant. ⁊ tandē illi cōfuſi rubore ad ſui ordinis obſuantiā reuertant No. ꝙ monachi cōpellēdi ſunt ad ſuandā regulaȝ ſuam Itē h̄ eſt vn⁹ caſus in q̇ monachi poſſunt eijci de ſuo monaſterio. ſ. qn̄ nolunt viuere ſm regulā ſuā. Itē ſꝑ reformari dȝ monaſteriū de hoib⁹ eiuſdē ꝓfeſſiōis ſi fieri pōt.

Ca. Quidā clerici i ſacris ordi

Sicut te nibus conſtituti indifferenter exercebant officiū tabellionatus. Mandat pa. dioc̄. ep̄o quaten⁹ clericis in ſacris ordinibus ꝯſtitutis ap. re. ꝑ bn̄ficiorū ſubtractōnem int'dicat officiū tabellionatus Nota ꝙ clericus in ſacris ordinibus conſtitutus tabellio eſſe non debet.

Caſ⁹. Statuit ꝯcil'. generale ꝙ

Sniam nullus clericus ſniam ſanguinis dictet vl' ꝓferat nec vindictā ſanguinis exerceat nec vbi exerceat interſit. Si aūt occaſione hmōi ſtatuti aliqs eccl'ijs aliqḋ diſpendiū inferre p̄ſūpſerit ꝑ cen. ec. ꝯpeſcat. Itē nullus clericus lr̄as ſcribat aut dictet ꝓ vindicta ſanguis deſtinēdas. Sȝ laicis h̄ officiū in curijs p̄ncipū ꝯmittat. Itē nullus clericus p̄ponat baliſtarijs aut hmōi viris ſanguinū ⁊ ſubdiacon⁹ diacon⁹ ⁊ ſacerdos artē cirurgie nō exerceat. q̄ aduſtionē vl' inciſionē inducat. nec impendat ritū alicuius bn̄dictōis purgatiōi aq̄ feruēt̄ vl' frigide vl' ferri candētis ſaluis nihilomin⁹ ꝓhibitōnibus de monōachijs ſiue duellis añ ꝓmulgatis. No. ꝙ iudiciuȝ ſanguinis clericus exercere nō dȝ. Itē lr̄as vindictā ſanguinis cōtinētes ſcribere vel dictare nō debet Itē cleric⁹ viris ſanguinum p̄eſſe nō dȝ. Itē cleric⁹ in ſacris ordinib⁹ conſtitutus cirurgiā exercere non debet Item purgatio aque vel ferri cādentis fieri non debet.

Ca. Alexander papa

Super ſpecula ſtatuit in ꝯcil'. turoñ. ſupra. c. Nō magno. ꝯ regulares ꝑſonas exeuntes ad audiendas leges vel phiſicaȝ. vt niſi infra duos menſes ad clauſtrū redirent ſicut excōicati artius vitarentur et in nulla cā ſi patrociniū p̄ſtare voluerint audiant. reuerſi ad clauſtrū vltimi fratrum exiſtant. et omnē ſpem ꝓmotionis amittāt. niſi forte ex miſericordia ſe. ap. Sed quia nōnulli ex talib⁹ ꝓpt' diuerſas opiones q̇rundaȝ excuſationē aſſumebāt. Volēs pa. vt ḋ cet'o ip̄o facto ſniam excōicationis incurrāt. mādat q̄ten⁹ tā dioc̄. ep̄i q̄ȝ capl'a ip̄oꝝ et alij ep̄i in quoꝝ dioc̄. tales ꝯmorant publice denūciēt eos excōicatoſ ⁊ p̄dictis penis obnoxios. Verū q: dn̄s pa. theologie ſtudiuȝ deſiderat ampliari vt fides catholica circūcincta ſit muro inexpugnabili bellatoꝝ quib⁹ reſiſtere valeat veniētibus ex aduerſo: ſtatutū ꝯcilij turoñ. extendit ad archidiaconos. decanos. plebanos. p̄poſitos. cantores. et alios clericos ꝑſonat⁹ hn̄tes. necnō p̄ſbyteros. niſi ab his infra ſpaciū p̄ſcriptū deſtiterint. et appellatōe poſtpoſita p̄cipit obſeruari. No. ꝙ religioſi nō dn̄t audire leges vl' medicinā Itē ip̄o facto quis excōicat Itē ꝯſtitutio poſt duos mēſes a t̄pe ip̄i⁹ ꝯſtōnis ligat. Itē theologia ſuꝑ oēs ſciētias eſt fauorabilis Itē p̄bri et ꝑſonatus hn̄tes nō dn̄t audire phiſicam vel leges: alias ſicut religioſi audientes puniuntur.

Finit liber tertius.

Incipit liber quartus.

De ſponſalibus et matrimonio.

Titulus primus.

Ca. Quidaȝ

De francia iuuenis de frācia duxit vxorem q̄ndam nobilē mulierem de ſaxonia ſm conſuetudinem ſaxonuȝ. Iuuenis ille dicebat ꝙ in matrimonijſ contrahēdis franci nō vtunt eiſdē cōſuetudinibuſ cum illis de ſaxonia. et iō q: deſpōſauerat eā nō lege ſua ꝫ ſaxonū dimiſit illā et aliaȝ in vxorē duxit. In ꝯcil'. q̄ſitū eſt qd de hoc fieri deberet. Statuit ꝯciliū vt ille trāſgreſſor euāgelice legis ſubijciat pn̄ie. et a ſcḋa vxore ſepetur. et ad primā redire cogatur

Nota ꝙ in matrimonio cōtrahendo potius cōſiderat intentio cōtrahētiū q̄ȝ verba quib⁹ mediātibus cōtrahūt dūmō aio contrahēdi h̄ faciant. Itē ſolēnitates nō ſūt de ſubſtantia mrīmonij. Item verba dn̄t deſuire intentioni. et nō intētio ḋbis. Itē ad intentionem recurrēdum eſt.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ca. Quidam vir et mulier
Preterea volunt cõtrahere. ꝓmittunt adinuicẽ pure et ſine omni ꝯditiõe fide hĩc inde p̃ſtita ꝙ cõtrahẽt matrimoniũ poſtea mutant ꝓpoſitum. Queritur quid ſit ſuper hoc agendum. an videlicet ſint ꝯpellendi vł non. Rñdet papa ꝙ cõmonendi ſunt ⁊ modis omnibus inducendi vt fidem p̃ſtitam obſeruẽt. Si aũt hoc facere noluerit nõ ſũt cõpellẽdi ne deterius inde cõtingat vt illã ducat quã odit: ſed ad inſtar illoꝝ qui ſocietatem ꝯtrahunt fide data et poſtea illã ſibi remittunt põt in patientia tollerari. No. ꝙ licet fides ſit pure et ſimpliciter hĩcinde data de matrimonio cõtrahendo. ſi poſtea diſpliceat cõtrahẽtibus nõ ſunt vt ꝯtrahãt compellendi ne deterius inde contingat. Idem intellige in ſocietate.

Ca. Quidã iuuenis duxit quã
Iuuenis dã puellã nondum ſeptem annorum ſponſalia contrahendo cum ipſa. et attemptauit cum ipſa quod complere non potuit. Tandem mortua fuit. vel dictus iuuenis ab ea receſſit anteq̃ȝ poſt ſeptimum annum ſponſalibus ꝯſentiret. et cuȝ alia cõſanguinea illius puelle matrimoniũ ꝯtraxit Querebaꝛ vtrum poſſent ſimul remanere. Reſpondit pa. in his que dubia ſunt quod certius eſt ſeruari dȝ. et ideo taȝ ꝓpter honeſtatem eccľie quia dicebaꝛ ſpõſa eius q̃ȝ ꝓpter p̃dictũ dubiũ dꝫ abinuicem ſepari Nota ꝙ in dubijs ſemper tenendum eſt illud quod ſecurius eſt et certius.

Ca. Quidam ciuis
Ad audientiam. papicñ. nomine henricus volebat copulare filiam ſuam matrimonialiter cuidam filioꝝ conciuis ſui noĩe L. iurauit ꝙ ſi ille aliquo caſu eam habere non poſſet alteri filio quem de altera vxore genuerat eandem matrimonio copularet. ⁊ ſic cõtraxerunt ſpõſalia. Poſtea quidã probauerunt ꝯſanguinitatem inter eos. Unde p̃fatus. h. eandẽ filiam dare vult alteri filio vt iurauit. Queritur an poſſit. Rñdet pa. Scriptũ eſt ꝙ frater ſponſaȝ fratris habere non poteſt. Unñ mandat ꝙ ille ſuũ ꝓpoſitũ nõ adimpleat. et pñiam accipiat de illicito iuramento. et ſi opus fuerit per excõicationis ſñiam compellatur. Nota ꝙ ſpõſalia que nulla ſunt impediunt matrimonium cõtrahendum cum conſanguinea alterius ſed hoc facit ſola publice honeſtatis iuſticia. Itẽ illicitũ iuramẽtum non eſt ſeruandum.
Item ad pñiam quis põt ꝯpelli. admoneri tamen prius debet et poſtea cõpelli.

Ca. Quidã ꝓmittũt iuramento
De illis to iterpoſito ſe ducturos ĩ vxores aliq̃s mulieres. et poſtea anteq̃ȝ matrimoniũ cõtrahãt transferunt ſe ad partes alias. Querebatur quid facere deberent ille mulieres vtrum poſſint cum alijs cõtrahere. Rñdet papa ꝙ ſi non fuit amplius in facto proceſſum liberum eſt illis mulieribus cum alijs ꝯtrahere recepta pnĩa de piurio ſi ꝑ eas ſteterit q̃minus matrimonium fuerit cũ alijs cõſummatum. Nota ꝙ ſponſa non tenetur ſequi ſponſuȝ vagabundũ nec diu ipſum expectare ſine aliqua pena dummodo non fuerit in mora

Ca. Quedam mulier per
De muliere vim tradita fuit viro et d̃tenta. Querebatur a pa. an inter eos eſſet matrimoniuȝ. Rñdet pa. Inter vim et vim eſt differentia. nec conſtat an poſt violẽtiã conſenſus interuenerit. et ideo certum papa non poteſt dare reſponſum. Nota ꝙ inter vim et vim eſt differentia. Item certa et finita debet eſſe queſtio et non duplex ad hoc vt certa dari poſſit reſponſio.

Ca. Quidam vir et mulier
Ex litteris contraxerunt ſponſalia. nec alter itellexit qđ alter ꝓpoſuit. i. dicebãt ſe nõ intellexiſſe. q̃rebaꝛ quid deberet obſeruari. Rñdit pa. iudex p̃mo dȝ videre vtruȝ illi ꝯtrahẽtes ſint idonei ad hoc diſcretiõe et etate. vt ꝑ hoc p̃ſumaꝛ ꝓ eo qđ dicũt vel ꝯtra. q̃ facto ſeu cognito ſi alter nõ intellexit qđ alter ꝓpoſuit recurrendũ ẽ ad cõmunẽ intelligentiã verboꝝ et vterqȝ cõpellaꝛ v̾ba ꝓlata in ſenſu retinere quẽ ſolẽt recte intelligentibꝰ generare. Nota ꝙ in matrimonio diſcretio et etas eſt attendenda et cõſideranda. Itẽ verba obſcure ꝓlata ad cõmunẽ intelligentiã ſunt reducenda.

Caꝰ. Dicitur in iſto capi. ꝙ
Sponſaȝ ſpõſam alterius maxie nubilem nullus de conſanguinitate viri ducere poteſt in vxorẽ. Nota ꝙ ſponſaȝ conſanguinei conſanguineus habere non poteſt quod verum eſt de ſponſa iam ſeptẽni que preſtat impedimentum.

Ca. Quidam andreas noĩe
Ex parte iuramentũ p̃ſtitit ꝙ. e. mulierẽ ab eo tpe ĩ añã ꝓ vxore teneret ⁊ ei fidẽ ſeruaret. et illa ſimiliter ꝓmiſit eidẽ q̃ facto dictus andreas illã dimiſit et aliam ſuꝑduxit. Unñ illa mulier domino pape fuit conqueſta. Dicit pa. Nemini liceat ſuã vxoreȝ dimittere ſine manifeſta cã fornicationis ⁊ tũc aut dȝ illã ſibi recõciliare. aut viuere ꝯtinenter ea viuẽte. Unñ mãdat dictũ andreaȝ ꝯpelli vt illã quã ſuperduxit dimittat. ⁊ ad ſuã vxorẽ redeat ⁊ affectu maritali ꝑtractet No. q vxorẽ ſuã cã fornicatiõis dimittit aliã ſuꝑducere ea viuẽte nõ põt et dȝ continẽter viuere. Itẽ qui dimiſſa vxore legitima cõtrahit cũ alia debet cõpelli ad primaȝ redire ſi eum petat.

Ca. Duo nobiles viri ſilua
Ex litteris necteñ. cp̃atꝰ ſcȝ. r. et. b. filios et filias impuberes hẽbant. cõueniũt ĩter ſe ꝙ eos adinuicẽ copularẽt. qđ ꝓmiſerunt adinuicẽ ſe facturos. ⁊ h̃ tã pentes q̃ȝ filij iurauerũt. Unꝰ illoꝝ. ſ. g. filiã alterius ꝯſentiẽte patre iurauit ducere in vxorem. poſtmodũ v̾o voluit aliã ducere in vxorem Ep̃s ꝯpellebat eũ ducere illã quã iurauerat. Queſiuit ep̃s a pa. qd eẽt ĩ hac cã faciẽdũ. Rñdit pa. qꝛ ꝑiculoſuȝ ẽ dicto. g. ꝯ iuramẽtũ ſuũ venire mãdat pictauieñ. ep̃o vt ſi de hoc ſibi ꝯſtiterit moneat illũ et ꝯpellat q̃tenus ip̃aȝ recipiat quã iurauit et eã maritali affectu ꝑtractet niſi rõnabilis cã ĩpediat No. ꝙ ſponſalia ꝯtrahi pñt ꝑ verba generalia. Iteȝ iuramentũ impuberis tenet. Itẽ cõpellitur qs accipere illã quã iurauit ſe ducturum in vxorem. ſed hoc fit propter iuramentum.

Caꝰ. Inter regem an
Nõ eſt uobis glorũ et filios eius orta fuit controuerſia. ꝓpter qđ rex anglorũ detinebat vxores filioꝝ ip̃iꝰ ita ꝙ mariti ad eas accedere ñ valebãt. Cõqueſti ſũt dño pa. filij regis. Mãdat pa. archiep̃is et ep̃iſ ꝑ angliã ꝯſtitutis ꝙ cũ ſit iuſtũ et equuȝ vt viri ſuas petãt vxores q̃tenus dictũ regem moneãt vt filijs ſuis vxores eoꝝ reſtituat. qđ ſi infra terminũ cõſtitutuȝ non fecerit ex tũc in quacunqȝ terra vł ꝓuincia detineãꝛ vel etiã transferanꝛ donec ibi fuerint nulla diuina officia celebrenꝛ vł ꝑmittãꝛ aliquo modo celebrari p̃ter baptiſma ꝑuuloꝝ ⁊ penitẽtias morientiũ. No. ꝙ mitius agitur cum regibus et principibus q̃ȝ cum alijs.
Item ꝓpter delictũ dñi tota terra ip̃ius ſupponiꝛ int̾dicto. Itẽ in generali interdicto iſta ſacramenta excipiuntur. ſ. baptiſma paruuloꝝ et penitẽtie morientiuȝ.

Caꝰ. Quidã vir volebat cõ
Preterea trahere cum quadam muliere conſanguineus illius viri dicebat ſe deliquiſſe cũ ea ſed illud ñ audebat publice confiteri ꝓpť potẽtiã mulieriſ. Queritur qd iuris ſit Rñdet pa. ꝙ matrimoniũ illud fieri ñ ꝑmittaꝛ ne deterius inde cõtingat niſi iuramentũ iteruenisſet. Nota ꝙ matrimoniũ ad dictum vnius impeditur ne cõtrahatur ſed ſi iuramentũ interueniſſet de contrahẽdo propter dictum vnius non impeditur.

Ca. Quedam mulier. M.
Veniens noĩe intantũ adamauit quẽdã iuuenẽ ꝙ vterqȝ eoꝝ in p̃ſentia triũ teſtiũ p̃ſtitit iuramentũ de matrimonio adinuicem cõtrahẽdo. Parentes mulieris hoc ignorãtes eam inuitã et reclamantẽ cuidaȝ alij in vxorẽ tradiderũt: ſed illa intantũ ip̃m exhorruit ꝙ nullo mõ ab ip̃o cognoſci ſe ꝑmiſit et cepit publice cõfiteri ꝙ a p̃mo viro cognita fuit et iurata. Ep̃us dioč. cognito ꝙ illi eẽnt ꝯſanguinei eoſ abinuicẽ ſeꝑauit Sed dũ cã illa tractabaꝛ et illa nollet cõſentire viro cui a ꝑentibus tradita fuerat. ipſe vir aliã duxit in vxorẽ et illa cuidaȝ alij. T. noĩe fuit publice deſpõſata. de q̃ poſtmodũ filiũ genuit. Pater illiuſ viri ei oppoſuit ꝙ filium ſuũ in virũ habere nõ poterat. eo ꝙ ab alio viro q iam defunctꝰ erat deſpõſata fuerat. Unđ mulier illa ad dñm pa. acceſſit

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA

exponēs ei oīa ſupradicta. Mādat pa. qbꝰ dā quatenus ſi inuenerit ꝙ p̄dicta mulier a p̄ore viro iudicio eccl'ie fuerit ſepata et ab illo. T. ſine ꝯdictiōe eccl'ie in vxorē traducta ⁊ ille cui a pentibꝰ tradita fuerat de p̄ñti vita deceſſit moneāt dictū. T. ⁊ ꝯpellāt vt p̄fatā. M. recipiat in vxorē. et eā maritali affectiōe ꝑtractet. qd̄ ſi ñ fecerit eū et ſupin ductā et patrē ip̄ius ſi ꝯtradixerit excōicationi ſubijciā. No. ꝙ coactū mrioniū nō p̄ſtat impedimētuʒ alij mrionio ꝯtrahendo q2 coactū mrioniū nullū eſt. Iteʒ oēs impedientes iuriſdictionē iudicis ſine executionem ſunt excōicandi. q2 per hoc efficiuntur de iuriſdictione ip̄ius iudicis.

Ca. Int' duos ciues papiē

Cum locum ſcs q̄dā queſtio vertebatur ſuꝑ mrimonio cuiuſdam puelle. Vterqʒ dicebat ſe matrimoniū cū illa ꝯtraxiſſe. Mulier illa timebat violētiā ſibi iferri a p̄dictis q eā petebāt. q̄ſitū fuit a pa. qd fieri deberet. Rñdit vbi metꝰ vel coactio intercedit conſenſus locū habere nō pōt. ſed vbi cōſenſus requirit' metꝰ vel coactio dʒ repelli et matrimoniū ſolo aſſenſu ꝯtrahit' ⁊ ſic oīs metꝰ vel coactio dʒ repelli ab eo cuiꝰ animus eſt indagandus ne ꝑ timorē dicat ſibi placere qd̄ odit. Vñ mādat pa. ep̄o papieñ. vt puellā illaʒ de cuiꝰ mrionio q̄rit' ponat i domo aliqua vbi nullomodo timeat et faciat eam cuſtodiri honeſte donec cā fuerit per ſniam terminata. Nota ꝙ matrimoniū ſolo conſenſu cōtrahitur. Iteʒ inuita matrimonia fieri non debent. Item iudex locum ſecurum debet partibus prouidere.

Ca. Quidā noīe. xv. quādā

Veniens mulierē in domo ſua recepit de qua ꝓlem habuit. et ei poſtmodū fidem dedit ꝙ eā duceret in vxorē. Poſt h̄ acceſſit ad domū vicini ſui et cū nocte illa in domo vicini ſtetiſſet. inuētus fuit cuʒ filia vicini dormiuiſſe. Pater puelle iueniēs illos ſimul in lecto ꝯpulit euʒ accip̄e in vxorē filiā ſuā ꝑ verba de p̄ñti. Iſte. xv. acceſſit ad papā ⁊ expoſuit ei p̄dicta. Vñ mādat pa. ep̄o loci q̄tenꝰ ſi inuenerit ꝙ p̄maʒ mulierē poſt fidem dataʒ cognouerit cum illa remaneat. Si v̄o ipſam poſt fidem datā non cognouerit maneat cū ſecūda: niſi ꝑ talē metū fuiſſet ꝯpulſus eā accip̄e in vxorē q poſſet cadere in ꝯſtantē virū. No. ꝙ ſi fides data ſit de aliq̄ ducēda ſi poſtea carnalis copula interueniat inducit' ſtatim matrimoniū p̄ſūptuʒ Item matrimoniū cōtractum ꝑ metū qui cadit in conſtantem virum non tenet.

Ca. Quidā dedit fidem

Cōmiſſum cuidā mulieri ꝙ eam duceret in vxorē ⁊ ꝙ cum ea ꝑ verba de p̄ñti ꝯtraheret infra bieniū int'poſito iuramēto. poſtea v̄o p̄uata lege ductꝰ volebat religionē intrare. dubitat' an poſſet ꝓpter iuramētū. q̄ritur quid iuris. Rñdet pa. ꝙ tutiꝰ eſt illi iuramenti religioneʒ ſuare vt p̄us cōtrabat: et poſtea poterit religionē intrare dummō carnalis copula iter eos nō interuenerit. Nota ꝙ iuramentū ſuandū eſt dūmō ſine peccato ſeruari poſſit. Item ante carnaleʒ copulam poteſt alter coniugum religionem in rare etiam altero inuito.

Caꝰ. Mulier q̄dam iura

Requiſiuit mento iterpoſito ꝓmiſit cuidā viro ꝙ cū eo matrimoniū cōtraheret poſtea v̄o voluntate mutata nolebat cū eo cōtrahere. q̄ritur qua cenſura ſit ad hoc cōpellenda. Rñdet pa. ꝙ matrimonia libera dñt eſſe et non coacta. et ideo monenda eſt potiꝰ q̄ʒ cogēda. q2 coactiōes hmōi frequēter ſolēt difficiles exitus habere. vel p̄us eſt monenda et niſi acquieuerit poſtea eſt cōpellēda. No. ꝙ matrimonia libera debēt eſſe et nō coacta. Item ſm vnā lecturā videt' ꝙ eccl'ia diſpenſet hic ꝯtra iuramentuʒ ꝓpter rōem q̄ hic redditur. Iteʒ coactiones difficiles exitus ſolent habere.

Ca. Quedā matrimonia

Cū in apl'ica lis cā vertebat' iter quēdā virū et vxorē eius corā ordinario añ publicatōnē teſtiū. Ille reuerſus domū cepit publice dicere ꝙ iter ip̄m et vxorē ſuaʒ ſnia diuortij fuerat promulgata. et ſic falcitate ſuggeſta q̄ndam aliā hmōi facti neſciam in vxorē accepit. Poſtmoduʒ v̄o ꝑ quoſdam delegatos quibus cā fuit ꝯmiſſa ſententia diuortij fuit lata. Dubitauit dioceſanꝰ vtꝝ

matrimoniū illud teneat. cū lite pendēte inter viꝝ illū et p̄orē vxorē cuʒ illa cōtraxerit queſiuit a pa. quid iuris eēt. Et ip̄e rñdit ꝙ bñ poſſent in ſimul remanere; iꝑoſita illi viro pnia ꝯpetēti et infra tp̄us penitētie carnali copula interdicta. No. ꝙ matrimoniū qd̄ de iure ñ tenet lʒ ꝓ matrimonio ab eccl'ia teneat' nō p̄ſtat ipedimētum ſecūdo dummodo primum appareat poſtmodum non tenuiſſe.

Caꝰ. Quidā viri erant in

In preſentia captiuitate vel alias abſentes cauſa ꝑegrinationis vxores eoꝝ expectauerāt illos ꝑ ſeptēniū et etiam vltra. nec poterant certificari de vita vl' morte illoꝝ q̄ʒuis ſuꝑ hoc diligētiam adhibuiſſent Et q2 iuuenes erant nō poterāt ꝯtinere petebant alijs copulari. Querit' quid iuris Rñdet pa. ꝙ quātocūqʒ tp̄e ita remāſerit viuētibꝰ viris ſuis ad alia matrimonia non poterūt ꝯuolare niſi p̄mo certū nūciū receperint de morte viroꝝ. No. ꝙ in matrimonio non currit preſcriptio licet oīa iura p̄ſcriptione tollant'. Item alter cōiugum alteꝝ expectare tenet' quouſqʒ ſit certus d̄ morte alterius. Itē ꝑ hanc decretalē abrogant' leges que dicunt mulierē per quinquennium tantum expectare virum.

Ca. Dicit' h̄ ꝙ inter ce

Inter opera tera opa caritatis magna caritas reputat' peccantē ad penitentiā reuocare. Vñ ſtatuit clemens pa. ꝙ quicūqʒ publicas mulieres de lupanari extraxerint et eas duxerint in vxores in remiſſioneʒ eiſ ꝓficiat peccatorum. Nota ꝙ opus caritatis eſt errantē reuocare. Item qui meretricem duxit in vxorem meretur. et ſic nota ꝙ caſtitas dicitur eſſe in matrimonio.

Ca. Quedā mulier con

Ad id' quod. traxit matrimoniuʒ cum quodā viro iuita et renitēs vt dicebat i. xi. anno. Poſtea ꝑ annū et dimidiū cohabitauit eidē. et tandē receſſit ab illo. et tam vir q̄ʒ mulier ad illicitos concubitus tranſiuit. Poſt hec dicebat mulier. ꝙ inuita et renitens cōtraxit cum illo et h̄ volebat ꝓbare. Vñ ab illo ſepari debebat. querebat' quid iuris ſit. Rñdit pa. q̄ʒuis. xi. ānos ab initio habens inuita et renitēs tradita illi viro fuiſſet. q2 tñ poſtmodū ꝑ annū et dimidiū cohabitauit eidē ꝯſenſiſſe videt'. cogi debʒ ad ip̄m redire nec teſtes recipiēdi ſūt ſi q̄s illa mulier vellet inducere ad ꝓbanduʒ ꝙ non ꝯſenſit in illū. q2 mora tāti tp̄is hmōi ꝓbationē excludit. cū illa coactio iam trāſiuerit in cōſenſuʒ. Vñ mādat ordinario loci vt ꝓpter hoc nō dimittat q̄minus cōpellat vtꝝqʒ ad tractandū alteꝝ maritali affectu niſi ambo vellent ad religionē trāſire cum vterqʒ fidem alteri nō ſeruauerit. No. ex iſta decretali preſumptionem iuris et de iure. Itē quis tacite videt' ꝯſentire. Itē matrimoniū qd̄ ab initio nō tenet tractu tp̄is ꝯualeſcit. Itē que per metū fiunt ꝑ ſeq̄ntem ꝯſenſum valēt nec teſtes in cōtrarium ſunt amodo recipiendi. Item mutua delicta pari compenſatione tolluntur.

Ca. Quidaʒ noīe

Sicut ex litteris lamꝑtus iurauit ſe ducturū mulierē. p. nomīe in manu patris ip̄iuſ mulieris iurantis ſimiliter ꝙ ei filiam ſuā traderet in vxorē nec ſtetit ꝑ virum ſed ꝑ mulierē q̄minus matrimonium ꝯtraxiſſēt poſtmodū q̄ttuor annis vel quinqʒ elapſis quādā aliā. c. noīe ꝑ verba de preſenti deſponſauit. Querit' quā de iſtis habere debeat Rñdet pa. et mandat ep̄o loci ſi conſtiterit ei ꝙ ideʒ lamꝑtus p̄mā mulierē ꝑ verba de futuro et aliam poſtmodū ꝑ verba d̄ p̄ñti deſpōſauerit matrimoniū ſcd̄o loco cōtractū legitimum iudicet. impoſita illi viro pnia ꝯpetēti ꝓ eo ꝙ p̄mā fidem irritā fecit niſi in iuramēto ſuo certū terminū appoſuerit infra quē illā duceret in vxorē nec ſtetit ꝑ eū qn ad ſtatutū terminū matrimoniū cōſummaret. Et ſi forte cū vtraqʒ ꝑ verba de futuro ꝯtraxerit p̄mū iuramentū ip̄m ſuare ꝯpellat et de ſecundo ſibi pniam iniungat. Si v̄o de his nō ꝯſtiterit ad plenū tamdiu adhuc d̄ cā cognoſcit donec ſuꝑ his pleniꝰ inſtruatur. Nota ꝙ matrimonium p̄iudicat iuramento. Item iuramentum primo factum ſeruandum eſt niſi fortius vinculuʒ ſuꝑueniat. Item ſi ꝑ me nō ſtat q̄minus

faciam qꝺ ꝓmiſit nõ eſt mihi imputandum
Item vbi paria vincula ſunt p̄muꝫ tenet
ſcđm nõ obligat. Item q̄ꝺiu iudex plene
non inſtruit de cã ſemꝑ cognoſcere debet.

Ca. Queſitũ fuit a pa. vtruꝫ

Cũ apud mutus et ſurdus poſſint cõ-
trahere matrimoniũ. Rñdit pa. edictuꝫ de
matrimonio ꝯtrahẽdo ꝓhibitoriũ eſt. quod
eſt dicere. quicũqꝫ nõ ꝓhibet per iura per
cõſequẽtiã ꝯtrahere põt. et ſolus conſenſus
ſufficit ad matrimoniũ ꝯtrahẽdũ. Vñ ſi mu
tus et ſurdus velint ꝯtrahere et inueniant
cũ quibꝰcis ñ debet denegari. qꝛ qꝺ nõ poſ
ſunt verbis ꝑ ſigna valẽt declarare. No.
ꝙ edictũ ꝺ matrimonio ꝓhibitoriũ ẽ Itẽ
qꝺ nõ ꝓhibet cõceſſum intelligitur. Itẽ
ſolus cõſenſus facit matrimonium Iteꝫ ĩ
matrimonio cõtrahẽdo idẽ faciũt ſigna qꝺ
verba. et hoc intellige cũ cõtrahentes volũ
tatẽ ſuam verbis exp̄mere nõ poſſunt Itẽ
non refert an verbis vel ſignis quis decla
ret voluntatem ſuam.

Caꝰ. Quidã noĩe robertus

Dilectus filiã ſuam cuidã iuueni matri
monialiter copulauit ignorãs ꝙ ille iuuenis
eſſet furioſus. vñ petebat filie ſue ꝓuideri.
Rñdit pa. ꝙ cũ mlr̃ illa cũ ip̃o viro qui cõti
nuo furore laborat morari non poſſit et ꝓ-
pter alienatõeꝫ furoris legitimus iter eos
ꝯſenſus iteruenire nõ potuit. mãdat pa. ep̄o
loci vt ſi res talr̃ ſe habuerit p̄dc̃os ab inicẽ
ſtudeat ſepare. No. ꝙ qui non põt cõſen
tire nõ poteſt matrimoniũ contrahere.

Ca. Queſituꝫ fuit

Tue fraternitatis a pa. vtrũ per ſola
verba poſſit contrahi matrimoniũ. et ſi per
ſola v̄ba q̄rit ex quibus. Rñdet pa. ꝙ ma-
trimoniũ in veritate cõtrahitur ꝑ legitimũ
conſenſum viri et mulieris. Sꝫ verba neceſ
ſaria ſunt q̄ꝫtum ad eccl'iam exp̄mentia cõ-
ſenſuꝫ mutuũ de p̄ñti. Et ꝑ cõſenſum re ve
ra ꝯtrahit matrimoniũ: qꝛ muti p̄ñt ꝯtrahe
re matrimoniũ ꝑ cõſenſuꝫ mutuũ ſine verbiſ
dũmõ ꝑ aliqua ſigna cõſenſuꝫ exp̄mant. Sꝫ
pueri añ legitimos ãnos ꝑ ſola verba non
cõtrahũt cũ antea eorũ ꝯſenſus nõ ſit legiti
mus. No. ꝙ ſolus conſenſus facit matri
moniũ exp̄ſſus v̄bis vel ſignis. Itẽ mutꝰ
põt ꝯtrahere matrimoniũ. Itẽ pueri non
p̄ñt mr̃ioniũ ꝯtrahere: qꝛ nõ p̄ñt cõſentire.

Ca. Quidã iuuenis ſepe re

Tua nos quiſierat quãdã mulierẽ vt
ei carnalit ꝯmiſceret. ſꝫ ip̃a conſentire nole
bat niſi deſpõſaret eãdẽ. tãdẽ nullo p̄ñte ac
nulla ſolennitate adhibita dixit illi mulieri
iohes te deſpõſat cũ ip̃e nõ vocaret iohes
ſꝫ finxit ſe ſic vocari nõ credẽs ꝓpterea ma
trioniũ ꝯtrahere cũ eadẽ ex eo ꝙ ip̃e ñ vo-
caret iohes nec habebat ꝓpoſitũ ꝯtrahẽdi
cũ ea nec ꝯſenſit ĩ illã. ſꝫ illa in eũ ꝯſenſit et
ſic carnalr̃ cognouit eandẽ. Querit vtꝝ ſit
matrimoniũ iter eos Rñdet pa. ꝙ cũ p̄fatꝰ
vir mulierẽ illã deſpõſauerit ĩ ꝓpria ꝑſona
et ſub noĩe alieno q̄ vocari ſe finxit et inter
eos ſit carnalis copula ſubſecuta videt ꝓ
mr̃ionio p̄ſumẽdũ. niſi exp̄ſſe dictuꝫ fuiſſet
pape ꝙ ille nec ꝓpoſuit nec ꝯſenſit illã du-
cere ĩ vxorẽ. tñ dic̃ pa. ꝙ ſi res ita ſe hꝫ vieꝫ
ꝙ ille ñ ꝓpoſuit eaꝫ ducere in vxorem nec
ꝯſenſit ĩ eã. nõ dꝫ ex illo facto mr̃ioniũ iudi
cari. qꝛ in eo nõ inuenit ſubſtãtia cõiugalis
cõtractus nec forma ꝯtrahẽdi matrimoniũ
qꝛ ex altera ꝑte dolus ſolummõ affuit et de
fuit oĩno cõſenſus ſine q̄ mr̃ioniũ nõ ꝯtrahi
tur. No. ꝙ ad ħ vt matrimoniũ cõtrahat
neceſſe ẽ vt vterqꝫ cõtrahẽtiũ conſentiat in
alterũ. et ꝙ forma verborũ ꝑ quã matrimo
niũ contrahit exp̄ſſe vl' tacite exp̄matur. et
ſic ſubſtãtia et forma neceſſaria ſunt. alias
nõ eſt matrimonium. Item hic eſt caſus
ſp̄alis in quo dolus ꝓfuit. Item deſtru
cto p̄ncipali deſtruitur acceſſorium.

Ca. Quidã vir et mulier vo

Cũ in tua lebãt cõtrahere matrimoniũ
ſm ꝯſuetudinẽ loci. ꝓpoſitũ fuit bãnuꝫ pu-
blice ĩ eccl'ia vt q ſciret impedimẽtum illud
exponeret. Sed nullus apparuit ꝯdictor.
Fama tñ p̄uatũ impedimẽtũ parentele de
ferebat vt oĩs ſuſpitio tolleret. ex ꝑte ꝯtra
hẽtiũ efferebant iuramẽta maioꝝ ſuoꝝ de
ꝓpinqtate ſua ꝙ nl'la eẽt ꝯſanguinitas int
eos. Querit qꝺ ſit in ħ articulo faciendum
Rñdet pa. ꝙ ſi ꝑſona grauis cui merito ſit
fides adhibẽda dñũciet ꝙ illi ſũt ꝯſãguinei
et de fama ꝓbet vl' ſcãdalo. aut etiã ip̃e iu-
dex ꝺ plano ꝺ ħ certificari ꝑ ſe poſſit. iudex
nõ ſolũ dꝫ iuramẽta ꝑentum ſponte oblata
nõ recipere ſꝫ etiã dꝫ illos ꝯpellere vt a tali
ꝯtractu deſiſtant ex q̄ fama vel ſcandalũ eſt
ꝓbatũ ſi moniti induci nõ p̄ñt. vl' ꝯ famam
hmõi iuramẽta exhibeãt ꝓpiquoꝝ alioqn ſi
ꝑſona denũciãs talis non fuerit vel ſi talis
fuerit et de fama vel ſcãdalo non ꝓbauerit
monẽdi ſũt ne ꝯtrahant. ſed non cõpellẽdi.
No. ꝙ q denũciat dꝫ eſſe honeſta ꝑſona
⁊ grauis al's repellit a denũciãdo. Iteꝫ
fama vel ſcãdalũ impedit matrimoniuꝫ cõ-
trahẽdum. Itẽ ꝯ famã ꝓbatio admittit.

Ca. Conſuetudo eſt

Conſultationi in qbuſdã locis ꝙ ſpõ
ſus et ſpõſa cũ dñt benedici veniũt ad val-
uas eccl'ie. i. ad hoſtia ecclie ſpõſa tũc dicit
ꝙ nunq̄ꝫ ꝯſenſit in ſponſum matrimonialit
ſed ſpõſus vult ꝓbare cõtrariũ ſcꝫ ꝙ in ma
trimoniũ illiꝰ cõſenſit. q̄rit vtrũ ſpõſa ſit au
diẽda. et dꝛ ꝙ nõ dꝫ audiri cũ eius ſimplex
aſſertio non debeat legitimis teſtibus p̄ua
lere. Scđo ponit aliꝰ caſus. Quidã deſpõ
ſant aliquas in vxores. ſponſe bñdictione
recepta ſtatim añ carnalẽ copulã aufugiũt
a ſpõſis dicẽtes ſe nullatenus in illos ꝯſen
ſiſſe. ſed cõpulſas ꝑ metũ ꝓtuliſſe v̄ba cõſẽ
ſus. ſed aĩo diſſenſiſſe. q̄ritur vtrũ iſte ſpon
ſe ſint audiende. Rñdet ꝙ ſic. et ſi talis me
tus ꝓbatꝰ fuerit qui poſſit cadere in cõſtan
tẽ virũ a ſponſis merito ſint ſeꝑande. No.
ꝙ potius teſtibus credẽduꝫ eſt q̄ꝫ ſimplici
aſſertioni alicuius. Itẽ matrimoniũ per
metũ contractum qui poſſit cadere in con-
ſtantem virum non valet.

Ca. Theberga filia gemme

Gemma dũ eſſet infra ſeptimũ annuꝫ
conſtituta cõtraxit ſponſalia cũ. p. filio et
b. de alfeuo p̄ñtibus ip̃a gemma et p̄dicto
b. et a ꝑentibꝰ pena fuit appoſita vt ꝑs que
ꝯtraueniret penã alteri ꝑti ꝑſolueret. poſt
modũ dicta. T. ꝯtraxit matrimoniũ cũ alio
C. noĩe. vñ hac occaſione dictꝰ. b. a p̄dicta
gẽma penã in ſtipulatõne appoſitã nitit ex
torquere. vñ ꝯqueſta eſt dño pa. papa dicit
cũ matrimonia libera debeant eſſe et iõ ſti-
pulatio pene in matrimonio vl' ſpõſalibus
appoſita merito ſit iꝓbanda. Mãdat pa.
q̄tenꝰ ſi eſt ita iudex dictũ. b. ꝑ excõicatõeꝫ
ꝯpellat vt a petitiõe predicte pene deſiſtat
Nota ꝙ matrimonia ſiue ſponſalia libera
dñt eſſe ab omni coactione ꝑſone vel pecu
nie et ſi pena fuerit appoſita non tenet pro
miſſio ſiue ſtipulatio pene.

Ca. Quidã iuuenis de

Is qui fidem dit fidem cuidã mulieri
ꝙ eã duceret in vxorẽ. et eã poſtmodũ car
naliter cognouit. poſtea in facie eccl'ie cuꝫ
alia matrimoniũ ꝯtraxit. querit quã iſtaruꝫ
debeat habere. dꝛ ꝙ ad p̄mã redire tenet.
qꝛ lꝫ p̄ſumptũ matrimoniũ videat. tñ ꝯtra
p̄ſumptionẽ talẽ ꝓbatio in ꝯtrariũ non eſt
admittẽda. vñ ſequitur ꝙ matrimoniũ poſt
ea de facto cõtractũ nullũ ſit Nota ꝙ hic
eſt preſumptio iuris et de iure contra quã
probatio non admittitur.

Ca. Si inter viruꝫ

Si inter virum et mulierẽ cõſenſus
de p̄ñti interuenerit ſub hac forma verboꝝ
ego accipio te in meam. et ego accipio te in
meũ. vel ꝑ alia verba conſenſum exp̄men-
tia de preſenti ſiue iuramentũ interuenerit
ſiue nõ. nõ licet alteri poſtmodũ ad alia vo
ta tranſire. qꝺ ſi fecerit ſcđꝫ matrimoniũ de
facto ꝯtractũ etiaꝫ ſi carnalis copula fuerit
ſubſecuta debet ſeꝑari et p̄mũ matrimoniũ
in ſua firmitate manere. ſed ſi ĩter eos v̄ba
ĩteruenerĩt ꝺ futuro dicẽdo vnꝰ alteri. ego
accipiã te in meã. et ego accipiã te in meuꝫ
vel ſimilia v̄ba. ſi alter cũ illa muliere ꝑ v̄ba
de p̄ñti poſtmodũ ꝯtraxerit nõ dñt ſeꝑari.
etiã ſi inter ip̃ã et p̄mũ iuramẽtũ interuene
rit. ſed de fide mentita e pnĩa in iniungenda
eis. Nota ꝙ iuramentum non eſt de ſub
ſtantia matrimonij.

Ca. Adoleſcẽs quidam

Adoleſcens cũ quadam contraxit per
verba de futuro. niſus fuit ſepe illã cogno
ſcere ſed nõ potuit. poſtmodũ cum alia con
traxit ꝑ verba de p̄ñti. querit quaꝫ illarum
debeat habere. dꝛ ꝙ p̄mam habere nõ põt
quia cum illa nõ fuit veꝝ matrimoniuꝫ nec
p̄ſumptũ. qꝛ conatus non habuit effectum

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA

et ita ſcđam habebit vxorē. Nota ꝙ conatus ſiue voluntas ſine effectu nō nocet ⁊ verba cum effectu accipienda ſunt.

De deſponſatione impuberum.
Titulus.ij.

Ca. Pat

Ua fraternitas. vult ꝙ filius eius cōtrahat cum aliqua muliere.filius adultus non vult cum illa cōtrahere.queriť an pater filiū cōpellere poſſit vt cū illa contrahat.d̄r ꝙ ſi filius n̄ cōſentit id fieri non poteſt.Sed filium non dum adultū poteſt pater cui vult in matrimonio tradere:qꝛ ipſius volūtas adhuc diſcerni non poteſt. Sed poſtq̄ȝ venerit ad legitimā etatē debet factū patris ratum habere ſi ſibi placuerit ſed non compellitur.
Nota ꝙ libera debet eē voluntas in matrimonio cētrahendo et filius nō adultus in hoc patri ſubiacet Itē pater nō poteſt cogere filiū adultū ad contrahendū.filium vero nō adultū bene cogere poteſt vt videtur qđ verū eſt quo ad ſpōſalia nō quo ad matrimoniū.qđ patȝ ꝑ h̄ qđ diciť in littera. dū venerit ad legitimā etatē.⁊ illud qđ poſtea ſequitur debet exponi de debito honeſtatis non neceſſitatis.

Caᵒ.Dicitur hic ꝙ aliq

Ubi non eſt quoꝝ vterqȝ vel alter ad legitimā etatem ad matrimoniū ſpectanteȝ nō ꝑuenerit ꝯiūgi non dn̄t niſi forte aliqua iuſta cā interueniente vt puta ꝓ bono pacis. cuius ꝯtrariū fuit cā hmōi ꝓhibitionis. puta contrahebāt aliqui in minori etate cum ad etatē legitimā ꝑueniebāt diſplicebat alteri et ſic n̄ contrahebāt ꝓpter qđ ſcandalū et odiū inter ꝑentes oriebať. No.ꝙ ꝓ bono pacis reformando toleratur matrimonium quod alias fieri interdiceretur.

Ca. Iſidorus interpretatur

Puberes quis dicať pubes.d̄r a pudētia corporis. qꝛ loca illa primo lanuginem ducunt.q̄dam tamen putant pubertateȝ ex annis.i.illum puberem dicunt qui annum xiiij.cōpleuit.q̄ȝuis tardius pubeſcat. Sed verū eſt illū puberē eſſe q ex habitu corꝑis pubertatē oſ̄dit et generare pōt. ⁊ puerꝑe dicunť que in puerilibus annis pariunt.
Nota ꝙ in matrimonio contrahendo non debet conſiderari tempus Sed vtrum ſit talis qui generare vel concipere poſſit tam in maſculo q̄ȝ in femina.

Ca. Quidam cū eſſet etatis le

Litteras gitime ad matrimoniū ꝯtrahēdū deſponſauit quādam puellā in cunabulis poſtmodū cognouit matrem et eam in vxorē accepit.Dubitabatur an eā in vxorē habere poſſet. R̄ndit pa.ꝙ ſi prefatus vir matrē puelle in vxorē accepit anteq̄ȝ puella ſeptimū annū ꝯpleret matrimoniū tenet qꝛ hmōi deſpōſatiōes q̄ infra ſeptimū ānuȝ fiunt nulle ſūt. Verūtn̄ ſi poſtq̄ȝ puella.vij. annū ꝯpleuit vir ille matrē accepit: quia ex tunc placere ꝯſueuerūt ſponſalia matrimonij illud ſeꝑari debet.nec matrem nec filiā habere poterit. No.ꝙ ſpōſalia ante.vij. annū ꝯtracta nulla ſunt poſt.vij.annū contracta valent et tenent. Iteȝ qđ ab initio non valuit tractu temporis valere incipit.

Ca. Quidā.xv.nomie cōtraxit

Acceſſit ſponſalia cum quadā puella in minori etate ſiue infra nubiles ānos et cuȝ ipſa i dictū.xv.ꝯſentire nollet ab eo fuit per archiepm̄ abſoluta poſtmodū dictus.xv.cū matre puelle matrimoniū ꝯtraxit et ex ea filios ſuſcepit. Dubitauit archiepſ̄ verū matrimoniū illud teneret et an filij eorū legitimi ſint habendi.Suꝑ hoc pa. cōſultꝰ r̄ndēt et mandat archiep̄o q̄tenus ſi conſtiterit ei ꝙ puella nō eſſet.vij.annorū qn̄ p̄fato.xv. deſponſata fuit et ꝙ idē.xv.fuiſſet abſolutꝰ ab ipſa matrimoniū illud legitimū iudicet et ꝓlē eorū legitimā nūciet. qꝛ deſponſatiōes infra.vij.annū nō tenēt ſi conſenſus poſtea nō accedat.Si vero dicta puella anq̄ȝ deſponſata p̄dicto.xv.fuiſſet.vij. annū ꝯpleuerit q̄ȝuis ab ipſa abſolutus fuiſſet qꝛ in eū cōſentire nolebat.matrē puelle habere non pōt. Nota ꝙ diuortium d̄r celebrari iter q̊s nullū fuit matrimoniuȝ. Itē ſponſalia infra.vij.annū cōtracta nō tenent et ita nō impediť q ea contraxit coniūgi matri illius puelle dummodo poſt.vij. annum adinuicem non cōſenſerint. Itē ratihabitio ſub ſeqūens cōfirmat contractum p̄cedentem.

Ca. Quedaȝ puella in

Continebatur fra nubiles annos cōſtituta tradita fuit in vxorē cuidā iuueni et ab eo traducta.poſtmodū cū ꝑuenit ad nubiles ānos poſtulauit lniam cū alio ꝯtrahēdi dicēs ꝙ in illū nō ꝯſenſit.Iuuenis ille in cōtrariū allegauit ꝙ et ſi forte cuȝ deſpōſauit eam dū annū.xij.nō attigiſſet ita erat etati ꝓxīa ꝙ eā carnaliter cognouit et parētes ipſius aſſerebāt eā eſſe etatis legitime. Queſitū fuit a pa.cui eſſet potius credēdū. R̄ndit pa.ꝙ i decretis habeť exp̄ſſum vt ſi vir dicat ꝙ vxorē ſuam ꝯgnouerit ⁊ mulier negauerit ſtandū eſt verbo viri. vn̄ in caſu p̄miſſo ſtādum eſt verbo viri q dicit ſe eam cognouiſſe ſi illud iuramēto firmauerit. Si v̊o fuit etati ꝓxima vt in.xi.anno vel circa. xij.et cum aſſenſu ſuo deſpōſata et cognita ab eo ſeparari nō dȝ precipue cum parētes ipſius eā legitime etatis faterenť.In fine dicit ꝙ ſi puella infra nubiles annos alicui fuerit deſpōſata nō licet alicui de conſanguinitate illius cui deſpōſata fuerat eā ducere in vxorē.nec ſpōſus poterit aliquā accipe d̄ ꝯſanguinitate ſpōſe. No.ꝙ potiꝰ crediť viro q̄ȝ mulieri.ſ; hoc eſt fauore matrimonij
Itē ab.xi.anno d̄r mulier etati ꝓxima et nuptui apta. Item ſpōſalia infra nubiles annos cōtracta licet ad matrimoniū non ꝑueniant impediunt matrimonium cōtrahendum cum oībus cōſanguineis alterutrius.

Ca. Aliqui infra nubiles ānos

De illis cōſtituti maiores ſeptennio cōtrahūt ſpōſalia.ſiue vterqȝ ſiue alter anteq̄ȝ ad legitimos ānos ꝑueniant poſtulēt ſeꝑari nō ſunt audiēdi.Si v̊o alter eoꝝ ꝑueniat ad legitimos ānos altero in minoribus adhuc exn̄te maior ſi petat ſeꝑari nō eſt audiēdus niſi cum alter ad etatem legitimam vel debitā ꝑuenerit ⁊ petierit ſeꝑari tūc iudicio eccl̄ie poterūt ſeꝑari. Si vero qn̄ cōtrahūt ſponſalia alter eoꝝ maior fuerit et alter minor.ſi maior poſtulet ſeꝑari nō eſt audiēduſ qꝛ exquo in eum ſemel cōſenſit non poteſt amplius diſſentire niſi minor cuȝ ꝑuenerit ad etatem legitimā petierit ſeꝑari Nota ꝙ illi qui in minoribus annis cōtrahunt an̄ legitimā etatem nō poſſunt reſilire. Item maior debet expectare minorē. Iteȝ ſufficit ſemel in aliquē conſentire.

Ca. Quidā infra nubiles ānoſ

A nobis cōiunguntur noīe matrimonij ſi vťqȝ vel alter anteq̄ȝ ad legitimos annoſ ꝑueniāt petierit ſeꝑari. q̄ritur vtrū ſint audiendi. R̄ndet pa.ꝙ cū an̄ legitimos ānos cōiugalē cōſenſum nō habeāt vſqȝ ad legitimā etatē expectare teneň.et tūc aut cōfirmetur matrimoniū aut īfirmeť niſi carnalis copula ātea īteruenerit cū illa tp̄s anticipare ſoleat pubertatis. Nota ꝙ ante ānos legitimos nō pn̄t aliq matrimonialiter ꝯſentire. Itē matrimoniū nō ſemꝑ ꝯſideratur ſm̄ annos.qꝛ aliqn̄ carnaľ cōmixtio anticipat etatē et inducit matrimoniū p̄cedētibꝰ ſponſalibus.et malicia etiā ſupplet etatem.

Ca. Quidā minori etate ſpōſa

De illis lia cōtrahūt et traducunť. poſtmodū diuortiū petunt minorē allegantes etatē aut vim ſibi illatā.queritur quid iuris. R̄ndet pa.ꝙ ſi ita fuerint etati ꝓximi ꝙ potuerint carnaliter ꝯiungi p̄textu mīoris etatis nō ſunt ſeꝑandi.ſi vnus in aliū viſus eſt cōſenſiſſe:qꝛ in eis malicia ſupplet etatē.ſed cuiuſcunqȝ ſint etatis ſe pn̄t ꝑ illatā ſibi violētiā excuſare niſi poſt violētiā cōſenſus accedat. Nota ꝙ malicia ſupplet etatem in matrimonio. qđ intelligo ſapiam diſcretionem dolicapacitatē. Itē violentia omni tp̄e excuſat. Itē matrimoniū ꝑ vim cōtractum per conſenſum ſequentem fit firmum quod prius erat infirmum.

Ca. Quedā cā matri

Atteſtationes monialis v̊tebatur inter.b.iuuenē et.g. mulierē.ſuꝑ cā illa coraȝ ordinario teſtes fuerunt ꝓducti. dubitauit iudex qualiter i cā ꝓcederet. miſit atteſtatiōes teſtiū dn̄o pa. Atteſtationibꝰ illis inſpectis conſtitit dn̄o pa.ꝙ iuuenis ille nōdum attigerat.xij.annū qn̄ dictā.g.in vxorē accepit.et licet niſus fuiſſet eā corrūpere ſm̄ qđ vterqȝ ꝯfitebatur mulier tn̄ credit ſe virginē euaſiſſe.ſed ipſe anteq̄ȝ ꝑueniſſet ad xiiij.annum ab ea receſſit et cum ille poſt

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

modū ad annos legitios ꝑueniſſet petebat illū virū ſuū. Rn̄dit pa. eidē ep̄o dicēs ꝙ ſi mlr illa ꝑ idoneos teſtes ꝓbare nequerit ꝙ poſt. xiiij. ānū etatis ſuevel circa finē. xiiij. anni p̄dict⁹ iuuenis ꝯſenſiſſet in eā recepto iuramēto ab ipſo ꝙ poſtq̄ꝫ ad legitimaꝫ etatē ꝑuenit eā habere nō ꝯſenſit vxoꝛē. dictū iuuenē a pꝛedicta. g. debeat ſeꝑare et dare vtriqꝫ lniam cū alio cōtrahendi vel alia. Nota ꝙ iutilis conat⁹ nō facit pꝛeiudiciū.

Itē poſt publicatas atteſtationes de nouo pn̄t teſtes recipi Itē hic defertur iuramētū reo q̄ꝫuis actoꝛ nihil ꝓbꝫ cū tn̄ deberet abſolui. qꝛ actoꝛe nō ꝓbāte reus abſoluitur. ſed h̄ fit ꝓpt̄ p̄ſumptiones qꝛ tēptauit eam coꝛrumꝑe et etiaꝫ fauoꝛe matrimonij.

Ca. Quedā puella. xij. āno

Ex litteriſ rū deſponſata fuit cuidam puero. ix. vel. x. annoꝝ et poſtmodū de volūtate patris et nō de ſua vt dicebat ad domū patris illius pueri ducta fuit iuita et nolēs et minis ꝑentū ꝯpulſa fecit ibi ꝑ annum moꝛā. et tādē ad domū patris ſui ē reuerſa dicēs ꝙ nunq̄ꝫ in eū ꝯſenſit nec vult cōſentire imo petebat lniam cū alio ꝯtrahēdi. q̄rebaꝛ quid iuris. Rn̄dit pa. cū dict⁹ puer nōdū ad. xiiij. annū ꝑuenerit nec ad eā carnaliter acceſſum habuerit mādat ꝙ ſi puella cōmonita ip̄m noluerit expectare q̄uſqꝫ ad etatē legitimā ꝑuenerit et ſi eſt ita vt ē ꝓpoſitum liberā tribuat lniam cū alio ꝯtrahēdi. No. ꝙ ſpōſalia ꝑ vim ꝯtracta nō tenent et ideo daꝛ huic lnia ꝯtrahēdi. Itē cohabitatio vnius āni nō ſufficit ad p̄ſumendū cōſenſum matrimonialē. qꝺ veꝝ eſt vbi inuite quis contrahit nec vnq̄ꝫ conſenſit.

Ca. Duo pueri guilhelm⁹

Duo pueri ſex annos habēs et guilhelma. vij. m̄rimonialiꝛ ſūt ꝯiuncti. q ſimul per tres ānos manſerūt. et ſic ſpōſalia tenuerūt q̄ ab initio nō valebāt. poſtmodū pꝛ̄ puelle ip̄am copulauit cuidā alij. M. noie cū q̄ pacifice ꝑ. vij. ānos ꝑmanſit. Tandeꝫ dimiſit eandē qꝛ credebat ip̄am aliū virū guilhelmū hēre cui fuerat p̄mo deſponſata. dictus guilhelmus ad ānos diſcretionis ꝑueniēs cū alia cōtrahendi lniam poſtulauit qua ob tenta ꝯtraxit cū quadā. s. noie ꝯſobꝛina dicte guilhelme et cū ea ꝑ aliqꝺ tp̄s cohabitās vt dicebat nō cognouit eādē. ip̄a tn̄ ab eo ſe cognitā aſſerebat. p⁹ea v̄o paꝛ̄ guilhelme cū vidiſſet eā a ſc̄do viro dimiſſā ꝯpulit dictū guil. vt. S. neptē ſuā dimitteret et ad guilhelmā rediret q poſtmodū ꝑ biēniū cohitauit eidē. Queſitum fuit a pa. qd ſuꝑ his eēt agēdū. et ip̄e rn̄dit ꝙ iter guilhelmū et guilhelmā nō fuit matrimoniū puerili etate impediēte. et licet idē poſtq̄ꝫ illa nupſit alij potuerit aliā ducere in vxoꝛē ꝯſobꝛinā guilhelme hēre nō potuit ꝓpter publicā honeſtatē. ſiue eam cognouerit ſiue non. nec ad guilhelmā potuit redire. qꝛ fuit alteri legitime copulata. Cū ergo guilhelm⁹ dicat ſe n̄ cognouiſſe. S. ꝯſobꝛinā guilhelme aliam ſi voluerit poterit ducere in vxoꝛē: ⁊. S. alteri viro poterit copulari. ⁊ cum fuerit ſeꝑati pnia debet vtriqꝫ iniūgi ad tp̄s ꝓ vitando ſcandalo. ſi v̄o ꝯſtaret guilhelmū. s. cognouiſſe: neutri altero viuēte dabiꝛ lnia ꝯtrahēdi ⁊ guilhelma manebit cū. M. ipoſita ipi. M. pnia ꝯpetēti ad tp̄s q ꝓ ſua volūtate ſine iudicio ecclie dimiſit eandē. Nota ꝙ publica honeſtas ipedit m̄rimoniū ꝯtrahēdū ⁊ dirimit iā ꝯtractū. Itē m̄rimoniū ſuꝑueniēs ſponſalib⁹ diſſoluit ea. Item vir caput eſt mulieris. Itē ꝓpter ſcandalum pnia dꝫ iniungi. Itē inceſt⁹ impedit matrimoniū ꝯtrahēdū Itē nemo ſine iudicio eccie debet ſuā vxoꝛē dimittere.

Ca. Quidam noie

Ad diſſoluenduꝫ iohānes contraxit matrimoniū cū quadā puella. s. noie infra ſeptēnium conſtituta tandem ex parte puelle accuſabatur matrimoniū ꝓpter conſanguinitatē et dum teſtes ꝓducerentur ad ꝓbandam conſanguinitatem p̄dictus iohānes multas exceptiones ꝓpoſuit per quas intendebat accuſatoꝛes ab accuſatione repellere. Cunqꝫ ſuꝑ exceptiōibus ipſis fuiſſet multipliciter diſputatum papa auditis quecūqꝫ partes pꝛoponere voluerūt interloquēdo ꝓnūciauit inter p̄dictū iuuenem et puellam nec matrimonium nec ſponſalia fuiſſe contracta quia puella nonduꝫ ad. vij. annū ꝑuenerat. vn̄ accuſatio locū habere n̄ poterat cū nō eēt qꝺ poſſet legitime accuſari. ſed dnūciari poꝛ̄at ꝯſanguitas vt iterdiceref matrimoniū ꝯtrahendū. Vn̄ pa. ſtatuit terminū ad denūciationē ꝓbādā ſaluis exceptiōib⁹ ꝓpoſitis ac etiā ꝓponendis. Ne v̄o in puellā aliꝺ interim attempteꝛ. p̄cipit pa. ne in negocio vlteri⁹ ꝓcedaꝛ d̄ nouo donec ceſſeꝛ a denūciatiōe vel ea ꝓbata oꝛdine iudiciario ꝓcedaꝛ ꝙ ſi ꝯ h̄ mādatū aliqd in p̄iudiciū puelle fuerit attēptatuꝫ illud decreuit pa. irritum et inane No. ꝙ infra vij. ānū nec matrimoniū nec ſpōſalia cōtrahi pn̄t. Itē matrimoniū qꝺ non eſt accuſari non pōt. Itē ꝯtra accuſationē que n̄ tenet exceptio ꝓponi nō pōt. Item qn̄qꝫ denunciaꝛ crimen qꝺ non eſt cōmiſſum ſed committendum. Itē qꝺ fit contra pꝛeceptum pape non tenet.

Ca⁹. Quidā filiā ſuā circiꝛ̄

Tue nobis xij. annos hn̄tē deſpōſauit cuidā nobili q ſubarrauit eandē per annuli immiſſionē cōſenſu mutuo accedente. poſtmodū puella ip̄a fuit alteri copulata. dubitatū fuit vtrū illa puella deberet remanere cū ſc̄do. an deberet redire ad illum cui fuit pꝛimo deſponſata. Cōſultus pa. rn̄dit ꝙ n̄ ꝯſtitit ei cui⁹ etatis eēt puella qn̄ cū p̄mo viro extitit deſponſata. cū dicaꝛ ꝙ circiꝛ̄. xij. ānos hēbat. vel vtrū malicia ſuppleret etatē. dicit ꝙ ſi puella nubilis n̄ erat etatis cū p̄mo viro extitit deſpōſata et etatē i ea pꝛudētia nō ſupplebat ꝓculdubio iter eos nō matrimoniū ſed ſpōſalia fuerūt cōtracta q̄ꝫuis ab ipſo viro eadē puella fuerat ſubarrata. et ita remanere dꝫ cū ſc̄do viro cū q̄ ꝯtraxit in etate legitima. Nota ꝙ malicia ſupplet etatē circa m̄rimonium cōtrahendum. Itē matrimoniū ꝯtractū i etate legitīa ſoluit ſpōſalia in minoꝛi etate contracta.

De clamdeſtina deſponſatione.

Titulus. iij.

Ca. Si aliquis

Si quis clam occulte deſponſauerit aliquā mulierem et ipſe eā petat poſtmodum in vxoꝛeꝫ et ip̄a neget deſpōſatiōeꝫ vir dꝫ hoc ꝓbare et ecōuerſo ſi vir h̄ negauerit mlr h̄ ꝓbare dꝫ: alr̄s abſolueꝛ vtqꝫ. No. ꝙ qn̄ negaꝛ m̄rimoniū clādeſtine contractuꝫ ei qui ſtat pꝛo matrimonio incūbit pꝛobatio.

Ca. Aliqui contrahūt

Quod nobis. m̄rimoniū occulte ita ꝙ aliq̄ ꝓbatio fieri n̄ pōt. q̄riꝛ qd iuris ſit. Diciꝛ ꝙ n̄ ſūt ab eccia aliq̄ten⁹ cōpellēdi ſi alr̄ negauerit. Verūtn̄ ſi illi h̄ voluerit publicare ab eccl'ia talia m̄rionia recipienda ſūt et cōpꝛobāda tanq̄ꝫ ſi a p̄ncipio in cōſpectu eccl'ie cōtracta fuiſſēt niſi aliq̄ rōnabilis cā impediat. No. ꝙ clam cōtrahētes nō ſūt cōpellēdi cohitare. Itē viro et mulieri creditur de m̄rionio. Itē m̄rioniū qꝺ ab initō q̄ ad eccl'iam non valebat ex poſtfacto valet et tunc filij reputantur legitimi.

Ca. Pꝛohibitio cō

Cum inhibitio iugalis copule in tribus gradib⁹ vltis reuocata eſt ꝑ idē ꝯciliū ifra d̄ ꝯſan. ⁊ affi. n̄ dꝫ. ⁊ iō pa. cā diſtricte p̄cipit i alijs obſuari. vn̄ inherēdo veſtigijs p̄deceſſoꝝ ſuoꝝ oino ꝓhibꝫ ꝯiugia clādeſtina ſiue occulta p̄cipiēs vt nl'l⁹ ſacerdos talib⁹ nuptijs intēſſe p̄ſumat. ſtatuēs general'r vt cū m̄rionia fuerit ꝯtrahēda in eccl'ijs publice ꝓponāꝛ ꝑ pbꝛos t̄mino cōpetēti ſtatuto vt infra illuꝫ terminū qui voluerit et valuerit legitimū impedimētū opponat et ipi p̄ſbiteri ꝑ ſe nihilominus iueſtigēt vtrum aliqꝺ inpedimētū obſiſtat. Si aūt aliqꝺ rōnabile obiectū fuerit cōtra copulā contrahendam cōtractus interdicaꝛ exp̄ſſe donec impedimentū ꝓbeꝛ. Si quis aūt hmōi matrimonia clādeſtina vel taliter ꝓhibita inire p̄ſumpſerit i gradu ꝓhibito etiā ignoꝛanter ſoboles de tali ꝯiunctione ſuſcepta illegitima ſit nullū habitura ſubſidiuꝫ de paterna ignoꝛantia cum ipſi taliter ꝯtrahēdo poti⁹ affectāt ignoꝛantiā q̄ꝫ ſciam impedimenti. et eodē mō filij illegitimi erūt ſi ābo ꝑentes ſciant impedimētū. et ꝯtrahant p̄ter omne interdictū. Si v̄o pꝛochialis ſacerdos taleſ ꝯiūctiōes ꝓhibere cōtēpſerit aut itereſſe p̄ſumpſerit ꝑ trienniuꝫ ab officio ſuſpendaꝛ. et illis qui ꝯtrahūt ꝯ hmōi foꝛmaꝫ etiam in gradu cōceſſo pnia imponaꝛ condigna. Et

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA

qui malicioſe ad impediendã copulã legiti
mã impedimẽtũ obiecerit ſimiliter puniaꝛ.
Nota ꝙ clãdeſtina matrimonia ꝓhibẽꝛ
Item q contrahũt cõtra formaꝫ exp̄ſſam
in iſta decretali filij coꝝ illegitimi erũt.⁊ pa
terna ignorantia eos non excuſat. Itẽ q
põt ſcire et nõ ſcit idem eſt acſi ſciret. . Itẽ
ecclie opinio nõ excuſat. Itẽ puniꝛ ſacer
dos qui clamdeſtina matrimonia non ꝓhi
bet aut q eis itereſt. Iteꝫ puniꝛ qui facit
ꝯtra canones. Itẽ puniunꝛ ꝯtrahentes ꝯ̄
formã iſtã etiã in gradu ꝯceſſo. Itẽ puniꝛ
qui malicioſe impedimentũ opponit ad im
pediendã legitimam copulã.

De ſponſa duorũ Ti.iiij.

Ca. Au-

Duobus modis guſtinus
in capitulo iſto oſtendit ꝙ fides
cõiugalis contractus duplex eſt.
Eſt eĩ fides pactiõis.et eſt fides cõſenſus.
Si aliqs dedit alicui mulieri fidẽ pactionis
nõ dꝫ aliã ducere.ſi aũt duxerit valꝫ.ſꝫ agat
pniam de fide mẽtita.ſi aũt dederit fidẽ cõ
ſenſus nõ dꝫ aliã ducere.et ſi duxerit dimit
tat illã ⁊ adherebit p̄ori.Eſt aũt fides pacti
onis qñ aliqs ꝓmittit alicui mulieri ꝙ eam
ducet ſi ꝑmiſerit eũ rem ſecum hẽre vel etiã
ꝓ ꝯſenſu.fides aũt cõſenſus qñ ꝑ mutuũ cõ
ſenſũ de pñti adinuicẽ cõſẽtiũt et mutuo ſe
ſuſcipiũt. No.ꝙ duobꝰ modis dr̄ fides
pactionis.ſ.et ꝯſenſus. Itẽ adueniẽte for
tiori vinculo rũpiꝛ minꝰ forte. Item poſt
ſponſalia de pñti nõ dꝫ qs ꝯtrahere.et ſi cõ
trahat debet redire ad primam.

Caꝰ. Si aliqs cõtraxerit cũ

Accepiſti. aliq̃ que ſit alteri deſponſa
ta ꝑ v̄ba de pñti illã dimittat. qꝛ eius vxor
eẽ nõ põt et.xl.dies peniteat Nota qđ ab
initio non valet tractu tp̄is non ꝯualeſcit.

Ca. Diciꝛ in h̄ capl'o ꝙ

Licet preter. ſi aliqs cõtraxerit cũ aliq̃
ꝑ v̄ba de pñti dicẽdo ſic.recipio te in meaꝫ
et illa recipio te in meũ. ſi etiã nõ iurauerit
nõ pñt đ cet'o ad alia matrimonia ꝯuolare.
et ſi fecerint ſeparí dñt a ſecũdis ⁊ ad p̄mũ
matrimoniũ redire q̃uis carnalis copula
ſit ſecuta. Idẽ habes ſupra de ſpon. Si inꝛ

Nota ꝙ ſpõſalia de pñti matrimonia ſũt
vnde poſtea diſſolui non poſſunt.

Ca. Aliquis coraꝫ

Tua fraternitas ſuo iudice petit ali
quã in vxorẽ.vl' aliq̃ petit aliquẽ in viꝝ quẽ
dicit in eã ꝯſenſiſſe ꝑ ꝯſenſuꝫ mutuũ đ pñti
Ille appellat ad ſe.ap.et appellatione pen
dẽte ãte cauſe cognitõnẽ ſiue ãte ſniaꝫ aliã
accipit in vxorẽ.q̃riꝛ qd iuris. Rñdet pa.ſi
aliqs amodo in tali caſu duxerit appellan
dũ iudex iterdicat ei publice ne an̄ deciſiõꝫ
cãe cũ alia ꝯtrahat.qđ ſi fecerit mrioniũ tã
p̄ſũptuoſe ꝯtractũ dẽat irritare q̃ ad thorũ
⁊ ſeꝑare dẽat ꝯtrahẽtes abiuicẽ vſqꝫ ad de
ciſionẽ cãe. No. ꝙ pendẽte appellatiõe
nihil ẽ innouandũ. Itẽ q contrahit ꝯ̄ iter
dictũ eccie dꝫ ſeꝑari ab illa q̃uſqꝫ cognoſca
tur de impedimento.

Ca. Olim obtinuit cõſue

Tuas dudũ tudo in eccl'ia mutiñ.vt ſi
quis aliquã diſpõſaſſet ꝑ v̄ba de pñti et añ
carnalẽ copulã ſi aliã accepit et cognouit il
la ſibi adiudicabaꝛ quia p̄mo cognouit. Oꝛ
v̄o turpis eſt oĩs ꝑs q̃ ſuo nõ congruit vni
uerſo.et eccia mutineñ.tenere dꝫ hũiliter ⁊
ſuare qđ romana eccl'ia et ſua metropol'.
ſuat.p̄cipit pa.vt eccl'ia mutineñ. in matri
monijs cõtrahẽdis illud obſeruet vt poſtq̃
inꝛ ꝑſonas legitĩas ꝯſẽſus legitimꝰ interuene
rit de pñti ſi poſtea cũ alijs de facto ꝯ̄hant
qđ priꝰ de iure factũ fuerat ñ poterit irrita
ri. No.ꝙ turpis ẽ ꝑs q̃ ſuo nõ ꝯgruit vni
uerſo Itẽ qđ romana eccl'ia et ſua metro
pol'.ſuat ſubditi ſuare dñt. Item carnaꝛ
copula nõ facit matrimoniũ ſed conſenſus.

De conditionibus appoſitis in deſpõ
ſatione et alijs contractibus.

Titulus.v.

Ca. Si aliquis de

Quicunqꝫ ſpõſauerit aliquaꝫ
ſub cõditõne q̃ nõ ſit contra ſubaꝫ
mrionij.puta cõtraho tecuꝫ ſi fur
tũ feceris. ſi voluerit eaꝫ relinq̃re. queritur
an poſſit. Rñdeꝛ ꝙ ꝯditio frãgatur et ma
trimoniũ firmiter teneatur. Nota turpẽ
conditionẽ que nõ ſit cõtra ſubſtantiaꝫ ma
trimonij non impedire matrimonium.

Ca. Quidaꝫ diaco

Cum ſit propriũ nꝰ manumiſit duos
ſeruos ſub hac ꝯditõe vt monachi eſſent et
permanerẽt in q̊dam monaſterio adijciens
vt ſi cõtra facerẽt iterũ ſubijcerenꝛ ſuituti.
et vnus illoꝝ receſſit a ꝯditõe et de mona-
ſterio exiuit et iter clericos ſeculariter ꝯuer
ſabaꝛ. Uñ quidã p̄bꝛ illiꝰ monaſterij de hoc
ꝯqueſtus eſt dño pa. Uñ mandat ep̄o dio-
ceſano vt ſi ita eẽ inuenerit compellat eũ vt
in monaſterio ꝑmaneat.nec monaſteriũ de
ſerat.et volũtas manumittẽtis non valeat
p̄teriri. No.ꝙ libertas põt ſub ꝯditione
dari. Itẽ ex quo quis monachus ẽ optꝫ
vt monachus perſeueret Item voluntas
manumittentis ſeruanda eſt.

Ca. Aliquis iurauit cuidã mu

De illis lieri ſub hac forma v̄boꝝ. Ego
accipiã te in vxorẽ ſi tantũ mihi donaueris
mulier nolebat ſoluere illđ qđ petijt. q̃ritur
vtrũ ille ſit ꝑiurus ſi eã nõ accepit. Rñdeꝛ
ꝙ nõ erit ꝑiurus ſi noluerit eã accipere in
vxorẽ niſi cõſenſuſ de pñti poſtea acceſſerit
vel carnalis copula fuerit ſubſecuta No.
ꝙ conditio honeſta põt iteruenire in matri
monio. Item ea que ſub conditione pro
mittuntur. vel iurantur non obligant niſi a
conditione recedatur.

Caſuſ. Aliquis

Uerum cum alicui donauit aliquã
poſſeſſionẽ alicui eccl'ie ſub aliqua cõditiõe
ideſt ſub mõ vt aliquid fiat.et ſic donatõ te
nuit.eccl'ia nõ ſeruabat modũ in donatiõe
appoſitũ:donator reuocare volebat dona
tionẽ.q̃ritur an poſſit. Rñdeꝛ ꝙ nõ põt eã
reuocare niſi tali cõditõe.i.tali mõ vl' pacto
donatũ ſit ꝙ ea ceſſãte donatio dẽat reuo
cari.tũc ei ſi nõ fiat qđ ꝯuenit donatõ reuo
caꝛ. No.ꝙ donator in traditione rei ſue
põt apponere pactũ ſiue modũ dummodo
non ſit contra leges.

Ca. Quidam cõtra

Super eo vero xit matrimoniuꝫ cũ
aliqua muliere ſub hac cõditione ſi patri eiꝰ
placeret. queriꝛ vtrũ ſit cõpellendus ad ma
trimoniũ cõſummandũ. Rñdetur ꝙ cõſen
ſus liber dici nõ poteſt q in alieno arbitrio
reſeruaꝛ.et ꝯditio talis ñ improbaꝛ a iure.⁊
iõ niſi volũtas patris accedat nõ eſt ad ma-
trimoniũ ꝯtrahẽdũ cõpellẽdꝰ. Poſtea rñdꝫ
pa.decretali alex.q̃videꝛ huic rñſo ꝯtradice
re.dixit alex.ſponſalia interpoſita cõditiõe
ꝯtracta licet nõ ſit impleta ꝯditio ſi ꝯſenſus
de pñti inꝛcedat vel carnalis copula ſubſeq̃
tur matrimoniũ illđ diſſolui nõ debet. Illa
decretal' nõ ꝯtradicit huic:qꝛ talis ꝯſenſus
non ẽ de pñti habẽdus q̃uis per verba de
pñti exp̄maꝛ.q in alieno arbitrio habendo
ꝯſiſtit. Nota ꝙ matrimonium ſub condi
tione ꝯtrahi poteſt non tñ tenet niſi condi
tio extiterit vel receſſum ſit a conditione ꝑ
contrarium factum.

Caꝰ. Quedã mulier.p.noie

Per tuas petebat quẽdã i virũ.n.noie
dicẽs ꝙ mutuꝰ ꝯſenſus inter eos et carna
lis copula acceſſerit. Uir ille non negabat
ſpõſalia ꝯtracta ⁊ carnalẽ copulã ſubſecutã
dicebat tñ ſe non teneri illã ducere in vxorẽ
qꝛ ſponſalia inter eos tali conditione ꝯtra
cta fuerũt ſi pater eius et patruꝰ ſponſalibꝰ
ꝯſentirẽt.ſed ipi q̃ꝫcito ſciuerunt cõtradixe
rũt. Teſtes ſuꝑ hoc recepti fuerũt. Teſtibꝰ
receptis et publicatis dicebat mulier ꝙ lꝫ
ſponſalia ꝯtracta fuiſſent ſub cõditione p̄di
cta.nõ tñ ſibi fuerat a patre viri vel patruo
ꝯtradictũ.et añ tp̄s ꝯditiõis exp̄ſſum a teſti
bus et poſt dicebat iter ſe et illũ carnalẽ co
pulã acceſſiſſe. Iudex dubitãs qualiter eẽt
i h̄ negocio ꝓcedẽdũ ꝓceſſũ cãe ad dñꝫ pa.
remiſit. Ipſe examinatis atteſtationibus re
ſpondit eidẽ ꝙ cũ manifeſte conſtet ꝙ poſt
cõtracta ſponſalia carnal' copula ſit iter eoſ
ſubſecuta ꝓ matrimonio eſt preſumendum
quia receſſiſſe videntur a conditione appo
ſita:quia etſi conſtet per teſtes ꝙ poſtq̃ pa
ter et patruus viri contradixerunt ſponſali
bus idem vir carnaliter cognouit eandem.
non ẽ tamen aliquo modo probatum ꝙ an
teq̃ ipſe cognouiſſet eandem pater eius et
patruus eius contradicere curauiſſent.
Nota ꝙ dubia probatio non facit fidem
ſed aperte et clare debet quis intentionem
ſuam probare prout hic patet.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA

Ca. Aliquis cōtra

Si conditiones. bit mrioniū ſub cō‐ditione que ē ↄ̄ ſubam mrionij h̄ mō. Contraho tecū ſi ꝓlē euites vel donec inueniā aliā digniorē honore vl' facultatib⁹ vel ſi pro q̄ſtu te adulterādā tradas. querit vtꝝ in talibus caſib⁹ teneat mrioniū. Rñdet pa. ꝙ q̄tū cunqʒ matrimonial' ↄtract⁹ ſit fauorabil' tñ i caſibus p̄dictis caret effectu q̄uis alie appoſite ↄditiōes in matrimonio ſi turpes fuerint aut impoſſibiles dēant ꝓ non adiectis haberi ꝑpt' fauorē mrionij No. ꝙ cōditō appoſita in mrionio ↄ̄ ſubſtantiā ip̄ius reddit mrionīū nullū. alie v̄o ↄditiōes pro non adiectis habentur ſi apponantur.

Qui clerici vel vouentes matrimoniuʒ contrahere poſſunt. Titulus. vi.

Ca. Quidā dia

E diacono conus in ſabbato ſcō aliū diaconū vulnerauit et vxorē accepit. qd ſit agendū de ip̄o q̄rit. Rñdʒ pa. ꝙ ſi corde ↄtrito ⁊ hūiliato ad eccīaʒ redire voluerit dimiſſa ea quā accepit i vxorē ⁊ abſolutōe obtēta ipoſita ſibi pnia de vtroqʒ exceſſu. ea pacta poterit ep̄s ſu⁹ cū ip̄o diſpēſare et officiū diaconatus ſibi reddere. et ſi bone vite apparuerit i pb̄rm ordinare. In fine dic̄ ꝙ diacon⁹ q homicidiū fecerat ſiue etiā ñ fecerat mrioniū ↄ̄here ñ pōt. No. ꝙ ep̄s pōt diſpēſare cum eo q i ſacris ordinib⁹ ↄtrahit matrimoniū.

Ca. Quidā ſubdiaconuſ

Ex litterarū copulauit ſibi quādā mulierē in vxorē. ep̄s ſu⁹ fecit illū abiurare ip̄aʒ mittēs ip̄m dño pa. petēs qd ſit de ip̄o faciendū. Pa. cōmēdat ep̄m mandans q̄tenus ſi ad religionē tranſire voluerit et dign⁹ apparuerit poſit illū ad maiores ordies ꝓmouere. ꝙ ſi ad religionē trāſire noluerit neqʒ in ſubdiaconatu ꝑmittat illū admīſtrare neqʒ ad maiores ordines ꝓmoueri. ſed in minoribus poterit miſtrare. No. ꝙ hic non ꝑmittit pa. diſpēſare cū illo q ↄtraxit i ordine ſubdiaconat⁹. Sʒ in p̄cedēti capitulo dicit pa. ꝙ ep̄s cū tali diſpenſare poteſt. ratio reddit' in glo. in capl'o iſto ſignata. Item fauore religionis mitius agit' cum aliquo.

Item ſi ſubdiaconus contrahit matrimonium in ordine ſubdiaconali miniſtrare nō debet.

Ca. Aliquis ſuſcepit

Meminimus. habitū religiōis. Querit' an poſſit poſtea ↄtrahere matrimoniuʒ. Rñdet pa. ꝙ ſi ſe deuouerit religioni ⁊ profeſſionē fecerit poſtea mrioniū cōtrahere ñ pōt. ꝙ ſi ↄtraxerit poſtea cōpellendus ē eā dimittere ⁊ ad monaſteriū redire. ſed ſi nec habitū ſuſcepit nec ꝓfeſſionē fecit: ſʒ ſolūmō votū fecit ſi poſtea cōtraxerit nō eſt cogendus ad religionē tranſire nec matrimoniuʒ debet reſcindi Nota ꝙ votū ſimplex non impedit matrimoniū cōtractum cum ſit fortius vinculum q̄ʒ votum ſimplex.

Ca⁹. Quedā nobilis mulier

Conſuluit veſtib⁹ p̄cioſis abiectis mutauit habitū. et de manu p̄ſbiteri velū aſſūpſit. ſʒ non renunciauit ꝓprijs nec intrauit clauſtrū nec in manu alicuius ꝓfeſſa eſt vel obedientiā ꝓmiſit. poſtmoduʒ anno elapſo mrioniuʒ ↄtraxit. querit' quid iuris. Rñdet pa. ꝙ ſicut ſimplex votū impedit matrimoniuʒ cōtrahēdū ſed nō dirimit iā contractū ita habitus ſine ꝓfeſſione ſuſceptus impedit ne cōtrahatur. ſed non diſſoluit iam contractum. Nota ꝙ votū ſimplex impedit matrimoniū contrahendum ſed non dirimit iā contractum. Item habitus ſine profeſſione monachum non facit.

Ca. Quedā mulcir ꝓmiſit ſi

Veniens. de data ſe nupturā cuidam viro abſenti. poſtmodū audiuit plura d̄ crudelitate ip̄ius. noluit cū eo cōtrahere. et cū timeret ne cōpelleret' ↄtrahere cū ip̄o in manu. m. heremite votū cōtinētie ꝓmiſit. q̄ tñ veſtē vel locū nō mutauit. Vir h̄ audito cū alia ↄtraxit. Dict⁹ heremita ad dñm pa. acceſſit ꝓponēs ei predicta. Ip̄e cōſiderās tutius eē vt p̄dicta mulier poſt fidē ⁊ votū ſimplex matrimoniuʒ ↄtrahat q̄ʒ fornicationē incurrat. mādat ep̄o vt ſi nō ē ampli⁹ in facto ꝓceſſuʒ ſibi de fide mentita et de voto violato pniaʒ iponat et ei det lniaʒ ↄ̄hendi

Nota ꝙ poſt votū ↄtinētie ſimplex matrimonium contractum non diſſoluitur.

Ca. Quidā emiſit votuʒ caſtita

Rurſus tis. et poſtea iurauit ſe ducturū q̄ndā i vxorē. queſitū fuit qd̄ iſtoꝝ poti⁹ ſuari debeat votū vl' iuramētū. Rñdit pa. ꝙ ſimplex votū apd̄ deū nō minus obligat q̄ʒ ſolenne. vñ ꝓ eo ꝙ iurauit temere agat pniaʒ et votū ſuū ſtudeat obſeruare. Si v̄o poſtq̄ʒ iurauit ↄ̄xit mrioniū tenet ⁊ valet: qꝛ votū ſimplex matrimoniū cōtrahēdū impedit ſʒ nō dirimit iā contractū. Nota ꝙ votuʒ ſimplex et ſolēne q̄ ad deuʒ eq̄liter obligant. Item votū ſimplex impedit matrimonium contrahendum ſed non dirimit iā contractum.

Ca. qdam curiales regis

Inſinuante legiōñ. ſupplicauerūt ipſi regi vt. I. nobilē mulierē faceret copulari i matrimoniū cuidā viro. Cum iſtud ꝑueniſſet ad noticiā conſanguineoruʒ ip̄ius eideʒ mulieri cōſuluerūt vt virū acciperet. Et ip̄a rñdit ꝙ nubere nolebat. cōſiliū recipiēs ab eiſdē ꝙ votū emitteret caſtitatis qd̄ fecit in manibus cuiuſdā de frībus ſcti auguſtini. hoc adiecto tenore ꝙ in domo ſua cuʒ omī ſubſtātia ſua remaneret. et ſic in habitu eiuſdē ordis poſtea ꝑ bienniū ꝑmanſit coacta et inuita. metu regio et parētum id aſſerēs ſe feciſſe. tādē cōſiderās ꝙ inuita votū emiſerat eo dimiſſo mrioniū publice cōtraxit d̄ parētū cōſilio. mulier deſiderās aīe ſue conſulere ſignificauit h̄ dño pa. Vñ ſcribit duobus modis cōſiderans ꝙ in emiſſione voti qd̄ p̄ceſſit nulla vel modica coactio interuenit. quā pacia tp̄is ſequentis profugauit. et ꝙ ſubſequēs cōiunctio iniqua fuit. mandat q̄buſdā ep̄is quatinus ſi p̄dicta v̄a ſunt p̄dictā mulierē moneant vt habitū male dimiſſuʒ reaſſumat et ſeruet qd̄ vouit. ⁊ ſi op⁹ fuerit ꝑ cenſurā eccl'iaſticā cōpellāt eādem

Nota ꝙ qs pōt ꝓfiteri in manu monachi. Itē votū cōtractū ꝑ metū per patientiam ſequētis tēporis fit validum et poſtea violentia profugatur. Item qui habitum regularem dimittit debet compelli ad reaſſumendum.

De eo qui duxit in matrimoniū quaʒ polluit per adulterium.

Titulus. vij.

Ca⁹. Quidā

P Ropoſitum habēs vxorē cōtraxit cū alia huius rei inſcia. p̄ma mortua vult recedere a ſecunda. q̄rit' qd iuris ſit. Rñdet pa. ꝙ licʒ in canonib⁹ habeat' vt null⁹ ducat in matrimoniū quā polluerat p̄us ꝑ adulteriū et precipue illā cui fidē dedit de ea ducēda viuēte vxore vel q̄ machinata eſt in mortē vxoris tñ quia illa mulier fuit inſcia ꝙ ille haberet aliā vxorē viuentē. nec dignuʒ eſt vt ille vir de dolo ſuo cōmodū ſentiat. dicit pa. ꝙ niſi mulier illa diuortiū petat ad petitionē viri nō ſunt aliq̄ten⁹ ſeparādi. No. h̄ duos caſus in quib⁹ nō pōt qs cōtrahere cum ea cū qua adulterat⁹ eſt. Itē de dolo ſuo nō dʒ qs cōmodū habere. Itē argumentum ꝙ cōtractus ꝓ parte tenet et ꝓ parte non.

Ca. Quidā. o. noīe ande

Significauit gaueñ. coactus fuit per metū iuramēto iterpoſito. a. mulierē recipe in vxorē. poſtmodū aliā in vxorē accepit ꝓpter qd̄ dicta. a. cū traxit in cām corā eboraceñ. archiep̄o q cōpulit ip̄m. o. iurare ꝙ ad illā quā ſponte accepit in vxorē nō accederet donec int' ip̄m et dictā. a. lis eēt in eccl'iaſtico iudicio terminata. Sed anteq̄ʒ de cā cognoſceret' p̄dicta. a. diem clauſit extremū. tñ idē. o. nō audebat redire ad illā quā ſpōte acceperat ꝓpter iuramentū. Vñ h̄ ſignificauit dño pa. Vñ mandat papa cuidā abbati quatinus ſi cōſtiterit ꝙ illi. o. tanta vis fuerat illata ꝙ coactus ⁊ non ſponte in illā. a. ↄſenſerit nec poſt iuramentū p̄ſtitum eā cognouit ad aliā quā poſtea ſpōte accepit libere reuertat'. aliogn eidē p̄cipiat ſub i terminatione anathematis ne ad ſcd̄am reuertat': aliā tñ accipia. ſi voluerit in vxoreʒ.

No. ꝙ mrioniū ꝑ vim ↄtractū nō valʒ. qꝛ libera debent eſſe matrimonia. Itē licet vis p̄ceſſerit veruntñ per ſequentē carnalē copulam cōſummatur matrimoniuʒ. Itē quod ab initio non valuit tractu temporis non conualeſcit.

Caſus. Aliquis viuente

Super hoc vxore ſua de facto aliam

ſibi mrionio copulauit. tandē vxor ſua mortua eſt. qrit᷑ an ipe poſſit cōtrahere cum illa quā ſibi de facto mrionio copulauit viuēte ſua vxore. Rñdet pa. ꝙ ſi adultera in mortē vxoris aliqd machinata fuerit ſiue fidem dederit ꝙ eā duceret poſt mortē vxoris illā habere non pōt. et h ꝓhibitio eſt perpetua.

No. ꝙ adulter cū adultera poteſt cōtrahere niſi ei fidē dederit de ɔtrahēdo vl' niſi ipſa fuerit machinata in mortem vxoris.

Ca. Quidam auctori

Ex litterarum tate prelati ſui dimiſit vxorē ſuam in adulterio deꝓhenſam q̄ poſt modū aſſūpſit habitū monachalē. ille maritus aliā ſupduxit illa viuēte. tandē pma deceſſit. qrit᷑ an ſimul debeāt remanere. Rñdetur ꝙ abinuicē ſūt ſepandi. et ille vir pnia ſibi iniūcta de adulterio poterit aliā ducere in vxorē. No. ꝙ mulier in adulterio deꝓhenſa dimitti pōt. ſ. q̄ ad thor. Item vir viuente vxore aliam habere nō pōt. Item nota mirabilē caſū ꝙ viro nō ꝑiudicat᷑ q̄ ad ɔtinentiā ſi vxor intret religionē nec votū viri ꝓpter introitum vxoris ſolenniſatur.

Ca. Quidam io. noīe ha

Cū haberet. bens vxorem. a. noie cōmiſit adulteriū cum mechilda et cū ſup hoc vocatus fuiſſet in ius illam adulteram abiurauit. Tandem iuramēto cōtempto viuēte vxore ſua matrimonium cū alta ɔtraxit diutius cohabitādo eidē de q̄ decem filios ſuſcepit. qſitū fuit a pa. vtꝝ tale matrimoniū ſtare poteſt. Rñdit pa. ꝙ ſepent oino. ⁊ eis impoſita pnia ꝑpetua cōtinentia indicatur g tanto tempe in adulterio et ꝑiurio ex certa ſcia ꝑduraſſit. Lꝫ eo ei pa. ſtatuit vt null9 ducat ī mrimoniū quā polluit ꝑ adulteriū ꝗ h plus fuit ꝓceſſum q̄ ſi fides tantū data eſſet adultere vt mortua vxore eā duceret ī vxorē. qꝛ legitima vxore viuente copulauit ſibi adulterā et iuramentum violauit. Et ſi etiā iuramentū nō interueniſſet tam grego. pa. q̄ triburieñ. ſinodus tale ɔnubiū deteſtat᷑. Et ꝙ tanto tpe ꝑmanſerit inſimul. vt ſimul remaneāt nō pſtat adminiculum. vel ꝙ decē filios ſuſceperūt: qꝛ diuturnitas tēporis non minuit peccatum ſed augmentat tñ ſolicitus ſit eps vt vterqꝫ filijs ſuis ſm facultates ſuas neceſſaria ſubminiſtret. No. ꝙ nullus poteſt habere in matrimoniū illā cui fidem dedit de ea ducenda poſt mortē vxoris ſi eam cognouit vxore viuēte. Itē plus eſt aliquam de facto ducere q̄ fidem dare. Item hec impedimenta impediunt et dirimunt mrionium. Item in caſu iſto multiplicitas filioꝝ nō inducit diſpēſatiōeꝫ

Item diuturnitas tpis nō minuit peccatum ſed augmentat. Item filij nati de illegitimo coitu alendi ſunt a parentibus licet hoc ſit contra leges.

Ca. Quidam ciuis ſpola

Significaſti tanus. P. nomie dimiſſa vxore legitima cuidā meretrici adheſit. ⁊ qꝛ monitus nō dimittebat eandē fuit excōicatus. tandē vxor ſua mortua eſt. ipē vō cū ea mrioniuꝫ ɔtraxit. qrit᷑ an tale matrimonium teneat. Rñdet pa. ꝙ niſi alter eoꝝ in mortē defuncte vxoris ſue fuerit machinatus vel ea viuente ſibi adinuicem fidem dederint d mrionio contrahendo mrioniū illud legitimum cenſendū eſt. et ſi ille abſolutionē petierit abſoluatur. Nota ꝙ licet qs adulteret᷑ cū aliq̄ viuente vxore ſua pōt illā habere in vxorem poſt mortem vxoris niſi viuente vxore fidem ei dederit de contrahendo vel alteruter eoꝝ in mortē vxoris ſit machinat9

Item excōicatus cōtrahere pōt matrimoniū lꝫ alia ſacramenta denegentur eidem.

Ca. Quidā. s. noie cōtraxit

Veniens. mrioniū cū quadaꝫ muliere in ciuitate lemoniceñ. tandē ab ea receſſit ⁊ iuit meſſanam. vbi cū. m. muliere mrioniuꝫ ɔtraxit ignorante ꝙ ipē haberet aliā vxorē Poſtmodū penitentia fuit ſibi iniuncta vt ad legitimā rediret vxorē. Ipē rediit ad patriam ſuā. et inuenit eaꝫ defunctaꝫ. et ſic reuerſus ē ad meſſanā ciuitateꝫ et ſupradicte m. cohabitauit tanq̄ vxori. Dubitatū fuit vtꝝ poſſet manere cum illa. Rñdit pa. licet vxore ſua viuēte dictam. m. in vxorem ſibi nequiuerit copulare. tñ vxore ſua defuncta vtpote ſolutus a lege ipſius de nouo potuit in dictam. m. matrimonialiter cōſentire dummō nō pſtiterit fidem adultere vel machinat9 fuerit in mortē vxoris. Vñ mandat capitulo meſſ ano qtin9 ſi ē ita cōcedat ei licentiā vt eidē. m. affectu adhereat ɔiugali.

Nota ꝙ ignorantia iſtam excuſat vt cum iſto remaneat. Itē cōſenſus pmus iſtius nullus fuit et iō de nouo dꝫ ɔſentire in illā.

Ca. In pluribus capi

Si quis vxore tulis habuiſti ꝙ nullus pōt ducere in vxorē illā cui dedit fidem de ea ducenda poſt mortē vxoris vl' ſi de facto cū ea ɔxit. Ecce aliquis viuente vxore legitima dedit alicui fidem de ea ducenda poſt mortē vxoris vel cum ea ɔxit de facto. mortua ē vxor. ille poſt mortē vxoris ɔtraxit cū ea. qrit᷑ an illā poſſit habere in vxorē. et videt᷑ ꝙ nō ꝑ regulā ꝑdictam. Rñdet pa. ꝙ ſi nec ante fidem datā nec poſt fidē datā cognouit eandē ſua viuente. nec ante ɔtractū mrioniū de facto eā cognouit vel poſt ſua viuente non ē dirimenduꝫ matrimoniū qd poſt mortē vxoris cū illa cōtraxit. penitētia tñ dꝫ vtriqꝫ iponi ꝓ eo ꝙ grauiter deliqrāt Sꝫ ſi ꝑus vel poſt in vtroqꝫ caſu vxore ſua viuēte eā cognouit tale matrimoniū tolerari non dꝫ. Nota ꝙ ſola fides data vel ꝙ tñ de facto cū alia ɔtraxit vxore viuēte nō īpedit q̄min9 poſt mortē vxoris poſſit ɔhere cū illa cui fidem tantū dedit vel cum qua tantum de facto contraxit.

De coniugio leproſorum.

Titulus. viij.

Ca9. Conſuetudo

P Eruenit erat in cātuarieñ. puincia ꝙ ſi aliq leprā incurrant a cōione hoīm ſeparētur nec viri vxores. nec vxores viros ſequūtur. Conſultus pa. qd fieri debeat de h. Rñdet᷑ ꝙ cum vir et vxor vna caro ſint effecti nō dꝫ alter ſine altero eē diuti9. Vñ mandat archiepō cātuarieñ. vt moneat eos qtin9 viri vxores et vxores viros q leprā incurrūt ſequātur. et eis ſuiāt ɔiugali affectu. et ſi ad h induci ñ poterūt ꝑcipiat eis vt vterqꝫ altero viuēte ɔtinētiā ſuet. qd ſi ɔtēpſerit excōicētur.

No. ꝙ lepra ñ ſepat mrioniū. et adinuiceꝫ tenet᷑ ſibi reddere debitū Itē ſi ſe adinuicē ſequi noluerint cogendi ſunt cōtinere.

Ca. Dicit᷑ hic ꝙ ꝓpter lepram

Quoniā vel aliā infirmitatē vir ab vxore ſepari nō dꝫ. Item ſi leproſi ɔtinere noluerint hñ pñt ɔhere matrimoniū dummō inueniāt aliqs q̄ ipſos accipe velint. Item ſi vir vel vxor fiat leproſus et infirmus a ſano debitū exigat. debitū eſt ſoluendū ex generali precepto apl'i ſine aliq̄ exceptione. Nota ꝙ non niſi ꝓpter fornicationem licet viro vxorē ſuā dimittere. nec etiā ꝓpter leprā. Itē leproſi pñt cōtrahere mrionium

Item qd generaliter dr generaliter intelligendum eſt Iteꝫ vbi ius non excipit nec nos excipere debemus.

Ca. Aliqui ɔhunt ſponſalia de

Litteras futuro. alter ante contractum matrimoniū efficit᷑ leproſus. Queritur vtꝝ ali9 ſit ɔpellendus ad mrioniū ɔtrahenduꝫ Rñdet᷑ ꝙ nō dꝫ cōpelli. Nota ꝙ lepra ſuperueniens ſoluit ſponſalia ſolum. non matrimonium.

De coniugio ſeruorum.

Titulus. ix.

Ca. Querebat᷑

D Ignum eſt vtrū ſuus ɔtradicēte dño ſuo poſſit cōtrahere mrioniū. Rñdit pa. ꝙ ſm apl'm ſic᷑a ſacramētē eccle neqꝫ ſuus neqꝫ liber ē remouēdꝰ. ita iter ſuos mrioniū ꝓhiberi ñ dꝫ. qd ſi dñis ɔdicētib9 cōtrahant nō ſūt ꝓpter h ſepandi. tñ ſuitia debita non min9 dñt dñis ſuis exhibere. No. ꝙ quilibet pōt mrionium contrahere qui non prohibetur.

Itē a ſacramētis eccl'ie nullus fidelis dꝫ excludi. Itē ſi ſuus ɔtrahat nihilomin9 debet dño ſeruitia debita exhibere.

Ca. Quidā vir cōtraxit

Propoſuit. matrimoniuꝫ cū qdā muliere et cum ea diutiꝰ ꝑmāſit. tandē ei oppoſuit ꝙ eſſet ancilla credens eā liberā qñ cū ea cōtraxit. qritur qd ſit agendū. Mandat pa. ꝑpoſito et priori mortarieñ. qtinus ſi cōſtiterit ꝙ idē vir pfatam mulierē poſt q̄ audiuit et credidit illam eſſe ancillā carnaliter cognouit. moneant illum et compellant vt illā ſicut vxorem maritali affectione ꝑtractet. Si vero aliter fuerit et contigerit

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

diuortij ſniam ferri mulieri pecuniam reſti
tuant quã viro p̃fato ꝓ dote ↄceſſit. No.
ꝙ ſi liber ignoranter cũ ſerua ↄtrahat non
eſt mrioniũ. Si vero poſtea itelligat illam
eſſe ancillã et eam poſtea cognoſcit ſtatim
ẽ mrioniũ lꝫ ab initio nõ fuiſſet. Jtẽ qđ
ab initio non tenet tractu temporis tenet.
Jtẽ dos eſt reſtituenda ſerue vel ancille
ſi matrimonium diſſoluitur.

Ca. Quedã mulier cõtraxit mrio-
Licet. nium cuꝫ q̃dam. dicebatur ꝙ erat
ſuus cuiuſdã monaſterij. volebat ab eo ſeꝑ
ari ꝓ eo ꝙ dicebat ꝙ ignorabat eũ eẽ ſuuꝫ
ecclie. Rñdebaẽ ꝙ idẽ vir ↄditõeꝫ pris dꝫ
ſeq ſm legeꝫ ꝓuincie q tꝑe mortis ꝓ libero
ſe gerebat. et iam elapſo decennio nec noie
ſuo nec noie pris ſtatꝰ controuerſiaꝫ paſſus
fuit. q̃ritur qd iuris ſit. Rñdet pa. ꝙ rõne tẽ
poris et fauore libertatis ꝓ ꝑte viri iudican
dum eſt. et ſic remanebit cum illo tãq̃ꝫ cum
libero. Nota ꝙ ꝓ libero habẽdus eſt qui
in ſtatu libertatis per decenniũ ſtetit. Jtẽ
fauor libertatis attendendus eſt.

Ca. Quidã miles contraxit
Ad noſtrã cũ quadam muliere. tandeꝫ
ei oppoſuit coram cardinali ap. ſe. legato ꝙ
eſſet ancilla. Cardinalis rõnibus vtriuſqꝫ
ꝑtis intellectis eos propter cõditiõis erro-
rẽ abinuicem ſeꝑarauit. lata ſnia dicebatur
ꝙ poſtq̃ꝫ intellexit illam eẽ ancillã in illã cõ
ſenſerat. Vñ nõ poterat ↄtrahere cũ alia. ꝫ
illam retinere debebat non obſtãte ſnia car
dinalis. Jſtud factũ ſignificatum fuit dño
pa. Vñ mandat qbuſdã q̃tinus ſi conſtite-
rit ꝙ miles ille ignoranter contraxit cuꝫ an
cilla. ita ꝙ poſtq̃ꝫ intellexit ↄditõeꝫ ipiꝰ nec
facto nec v̂bo ↄſenſit in illã ꝓpter qđ cardi
nalis ſeꝑauit eoſdẽ. eidẽ militi dare debeãt
liberam facultatem cum alia contrahendi.
Nota ꝙ error cõditionis mrionium diri
mit iã ↄtractũ. Jtẽ idẽ eſt ↄſentire v̂bo et
facto. Jtem mrioniũ qđ ab initio nõ valꝫ
tractu tꝑis ↄualeſcit. Jtẽ de ſnia lata ↄtra
mrioniũ itex cognoſcit ſine appellatõe. et
ħ iõ qꝛ talis ſnia nõ tranſit in rem iudicataꝫ
qꝛ qñcunqꝫ poteſt reuocari probato ꝙ ma
lo modo lata ſit.

De natis ex libero ventre. Ti. x.

Ca. Quedã ec-
i **Ndecens** clia manumiſit
quãdã ſuã ancillam q̃ poſtmo-
dum filios ſuſcepit. eccl'ia vole
bat eos reuocare in ſuitutẽ. mulier iſta ac-
ceſſit ad pa. et oſtẽdit ei inſtrumenta manu
miſſionis ſue cõquerẽdo de eccl'ia q̃ filios
ſuos vocabat in ſuitutem. Suꝑ ħ dicit pa.
Jndecẽs eſt vt filij nati ex libera vel liberta
ad ſuiciũ eccliaſticũ reuocenẽ. Vñ p̃cipit vt
ſi ex ꝑte ecclie nulla alia documẽta oſtendã-
tur q̃ obuient inſtrumentis iſtius mulieris
cõpellat iudex eccliam ab eius moleſtatione
ſine aliq̃ retractatiõe: qꝛ durũ ẽ vt ecclia li-
bertatẽ debeat reuocare q̃ libertatẽ defen-
dere dꝫ. No. ꝙ inſtrumentũ põt reꝓbari
per aliud inſtrumentum. Jtẽ non debeo
impugnare quod teneor defendere.

De cognatione ſpũali. Ti. xi.

Ca. Aliqui ↄxe
Trum aũt rũt adinuicẽ cõ-
v paternitatẽ. Querebaẽ vtrũ filij
iſtoꝝ nati añ compaternitatẽ vel
poſt poſſit adinuicẽ copulari. Cõſultus pa.
rñdit ꝙ canones ſm diuerſoꝝ locoꝝ cõſue
tudinẽ cõtrarij reperiuntur. Primus canõ
ſuꝑ ħ editus ꝓhibet natos poſt cõpaterni-
tatẽ adinuicẽ copulari. alter canon poſte-
rius editus p̃mũ videẽ corrigere in quo dꝛ
ꝙ ſiue ante ſiue poſt compaternitatem nati
ſint ſimul pñt ↄiũgi illa ꝑſona excepta medi
ante q̃ cõpaternitas fuit ↄtracta. vnde ſm
poſteriorẽ canoneꝫ dꝫ obſeruari niſi conſue
tudo ecclie q̃ ſcandalũ generet aliter ſe ha
beat. Nota ꝙ p̃ora iura trahũtur ad po
ſteriora. Jtem conſuetudo tollit ius et ei
preiudicat.

Ca. Aliqs vel aliq̃ filiũ ſuũ ſciẽ
Si vir. ter vel ignoranter de ſacro fon
te ſuſcepit. q̃riẽ an ꝓpẽ ħ debeant ſeparari.
Rñdet pa. ꝙ i qbuſdã canonibꝰ generaliter
ſtatutum eſt vt debeãt ſeꝑari Alij aliter et
melius ſtatuerũt. Vñ dicit alex. ſiue ex igno
rãtia ſiue malicia ħ fecerint nõ ſũt ſeꝑandi:
qꝛ ſi ex ignorãtia id factũ ẽ ignorantia eos
excuſat. ſi ex malicia ex ſua fraude et dolo

cõmodũ habere nõ dꝫt. Nota ꝙ ignorã
tia excuſat. Jtem dolus ſuus nemini de-
bet prodeſſe.

Caꝰ. Aliqui ſunt cõpatres.
Super eo querit vtꝝ filij eoruꝫ poſſint
ↄtrahere mrioniũ adinuicẽ. Rñdeẽ ꝙ ſi ta-
les ſunt ꝑ q̃ꝝ alterũ vel vtrũqꝫ parentes ad
cõpaternitatẽ ꝑuenerũt cõiungi non pñt. ⁊
ſi ſint coniũcti ſeꝑari dñt. Si vero ꝑ neutrũ
illoꝝ filioꝝ cõpaternitas contracta fuit de
his conſuetudo metropolitane eccl'ie ſuari
dꝫ. et aliaꝝ eccliaꝝ circũpoſitaꝝ. ita videlicꝫ
ꝙ ſi cõſuetudo metropolitane ecclie hꝫ iter
eos mrioniũ nõ fieri nec factũ firmitatẽ ha-
bere et ip̃e ep̃s in ſua ecclia idem obſeruet.
Verũtñ ſi de conſuetudine habeaẽ vt talia
mrionia ꝑmittanẽ ex q̃ ↄtracta ſunt. ip̃e ep̃s
illud in ſua ecclia diſſimulare poterit. ita ꝙ
nec cõtradicere nec conſentire videaẽ: qꝛ ſicẽ
graue eſt ſuꝑ his cõtemnere ↄſuetudinẽ cir
cũpoſitaꝝ eccliaꝝ. ita grauius videẽ ſi ꝓpẽ
talẽ cõſuetudinẽ hmõi ↄiugijs p̃ſtet aſſenſũ
cum poſſet ab alijs in exemplũ aſſumi. No.
ꝙ conſuetudo ecclie metropolitane obſer-
uanda eſt et aliaꝝ circumpoſitarũ. Jtem
ↄſuetudo facit ꝑſonas legitimas vel illegi-
timas ad contrahendum. Jtem aliquid
omittitur propter exemplum.

Ca. Martinꝰ ↄxit mrioniuꝫ
Martinus cum berta et lotharius cum
theberga. lotharius filiũ martini et berte đ
ſacro fonte leuauit. tandem lotharius ⁊ ber
ta mortui ſunt. et martinꝰ cõtraxit cũ theber
ga. q̃riẽ vtꝝ tale mrioniũ teneat vel valeat.
Rñdeẽ ꝙ cũ vir et vxor ꝑ connubiũ efficiã
tur vna caro patet ꝙ theberga non põt eſſe
vxor martini q fuit cõpater lotharij cum q̃
theberga vna caro noſciẽ extitiſſe. Nota
ꝙ cõpaternitas ↄtracta ꝑ virum tranſit ad
eius vxorẽ et econuerſo cum ſint vna caro

Ca. Quidaꝫ
Contracto mrionio. P. noie con
traxit mrionium cum. a. muliere. Tandem
conſanguinei eiuſdem. a. contra matrimo-
nium obiecerunt ꝙ illa nõ poterat eſſe vxor
ip̃ius ꝓ eo ꝙ eadẽ. a. tenuit filiũ concubine
ip̃ius. p. in primo pabulo ſacrati ſalis. Ju-
dex dubitauit qd iuris eſſet. Cõſultus pa.
rñdit ꝙ ſi vera ↄſtaret eẽ p̃dicta mrionium
ↄtractũ nõ diſſolubereẽ. q̃ res vix p̃ſtaret im
pedimẽtũ mrionio ↄtrahẽdo. Vñ mãdat q̃
tinus p̃fato. p. iudex iniungat vt dictã. a. ſicẽ
vxorẽ ꝑtractet. ſiue ħ fuerit factũ añ contra
ctuꝫ mrioniũ ſiue poſt. ꝫ ſi fraudulẽter ħ fe-
cit cã mrionij ſeꝑandi pniam inde accipiat
mrionio in ſua firmitate durante. Nota
ꝙ per ea q̃ precedunt baptiſmum non con-
trahitur compaternitas.

Ca. Quidã anglicuſ. c. noie
Veniens. ↄxit mrioniũ cum. h. muliere
dicebaẽ ꝙ. h. mulier ſuſceꝑat filium p̃dicti
c. viri ſui de ſacro fonte. Querebatur an ꝓ
pter ħ debeat ſeꝑari ab ip̃o. Mãdat pa. q̃ti
nus ſi conſtiterit dictã. h. filiũ viri ſui añ cõ
tractũ mrioniũ de ſacro fonte leuaſſe oĩno
ſeꝑeneẽ. ſecus eſſet ſi poſt mrioniũ ↄtractum
No. ꝙ cognatio ſpũalis impedit matri-
monium et dirimit ſicut carnalis.

Ca. Aliqs puta martinꝰ ha
Tua nos bebat filium. nato iſto filio
martinus ſuſcepit filiã petri de ſacro fonte
Querebaẽ vtꝝ filius iſte natus ante cõpaẽ
nitatẽ ↄtractã inter martinũ et petrũ poſſet
accipe in vxorẽ filiã petri ꝑ quam cõpater-
nitas illa ↄtracta fuit. ⁊ an ſi ↄxerint debeãt
ſeꝑari. et an illi q conſcij ſunt illius mrionij
debeant illud accuſare. Rñdeẽ ꝙ hmõi ꝑſo
ne mrioniũ nõ pñt contrahere et ſi ↄxerint
debẽt ſeꝑari. et q ↄtractũ ſciuerit debẽt illđ
ecclie nũciare. No. ꝙ ꝑſona illa qua medi
ante compaternitas eſt contracta nõ poteſt
copulari alicui de filijs alterius compatris
ſiue ſit natus ante cõpaternitatem ſiue poſt
Jtem quilibet tenetur denunciare matri
monia illicite contracta.

Ca. Quedã mulier. m. noie
Ex litteris corã officiali cãtnariẽ. archi
ep̃i petijt quẽdã. a. noie in maritũ dicens ſe
affidatam ab ip̃o et carnaliter cognitã. Ad
hoc probanduꝫ induxit teſtes. Publicatis
atteſtationibus per quos mulieris intentio
probata erat dictus. a. excipiendo propo-
ſuit ꝙ eam habere non poterat in vxo-
rem pro eo ꝙ pater eiuſdem mulieris qui

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſacerdos fuerat ip̄m baptizauerit. ſed non obſtante hm̄oi exceptiōe tulit ſniam diffinitiuā ꝓ mr̄ionio ↄ̄ ip̄m a q̄ ſnia ſe. ap. appellauit. Mādat pa. q̄tinus ſi eſt ita eundē. a. iudex ab impetitiōe mulieris abſoluat. eidē ſuꝑ hoc ſilentiū imponēdo. Nota ꝙ filius ſacerdotis ſpūalis vel filia non poteſt copulari in matrimonio filio vel filie carnali ipi⁹ ſacerdotis

De cognatiōe legali.
Titulus. xij.

Caſus

Si qua per adoptionē Pater meus adoptauit ſibi aliquam in filiā querebatur an ego poſſem illam accipere in vxorē. Dicit nicolaus ꝙ q̄ȝdiu durat adoptio inter me et illā mr̄ionium ↄſiſtere nō pōt. Nota ꝙ nō poſſuȝ ↄtrahere cū ſorore adoptiua q̄ȝdiu durat adoptio Itē ceſſante cauſa ceſſat effectus.

De eo qui cognouit conſanguineam vxoris ſue vel ſponſe. Titulus. xiij.

Ca⁹. Dicit h̄ ꝙ ille q̄

Si quis cognouit filiaſtrā ſuaȝ nō poteſt petere debitū ab vxore nec filiaſtrā habere in vxorē. nec vnquam filiaſtra vel ille poterunt ſe alij matrimonialiter copulare. Nota ꝙ inceſtuoſi contrahere nō poſſunt.

Ca. Quidam cōtraxit ſpon

Veniens ſalia de futuro cū quadam ⁊ pater ipi⁹ mr̄eȝ ſpōſe accepit i vxorē. Tādē inſtigante diabolo matrē ſpōſe ſue cognouit. tā pater q̄ȝ cōſanguinei ſui volebant vt mr̄ioniū de p̄nti cū ſpōſa cōſūmaret ſed ip̄e noluit donec ſuꝑ h̄ ep̄o ſuo factuȝ ꝓponeret. Ep̄s conſuluit dn̄m pa. Et ip̄e rn̄dit ꝙ ſi mr̄ēȝ ſpōſe cognouit et ſpōſe carnaliter nō adheſit iponēda eſt ei pn̄ia paulo maior q̄ȝ ꝓ adulterio. et illa pacta vel ꝑte ip̄ius ep̄s diſpēſet cū eo vt aliā recipiat ſi voluerit in vxorē. Si v̄o ſponſā cognouit anteq̄ȝ mr̄ēm vel poſt aliā n̄ poterit accipe i vxorē ꝓpt̄ inceſtū ȝ a ſpōſa ꝓpterea n̄ ſeꝑabit̄. et in h̄ nō tenet q̄d dicit. Nunq̄ȝ eā ſcȝ ſponſaȝ poteſt accipe in vxorē. Nota hic penam illius qui matrem ſponſe ſue cognouit.

Ca. Quidā dicebat ꝙ cogno

De illo uerat vxorē fratris ſui anteq̄ȝ cū illa mr̄ioniū cōtraxiſſet. q̄ritur quid iuris ſit Rn̄dit. pa. ꝙ ꝓpter h̄ non ſunt ſeꝑandi niſi hoc eſſet notoriū aut ꝑ idoneos teſtes legitime ꝓbaretur. Nota ꝙ ſimplici aſſertiōi alicuius non eſt credendum.

Ca. Quidā habebat vxo

Tranſmiſſe rem. ea mortua filiā vxoris defuncte cognouit. poſtmodū aliā accepit. et nihilominus cū priuigna publice delinquebat. q̄ſitū fuit a pa. q̄liter in facto iſto eſſet agēdū. Rn̄dit pa. ꝙ vxori legitime cohabitet et neceſſaria ſubmiſtret. nec eam cognoſcat q̄ȝdiu vixerit niſi ab ea fuerit requiſitus. donec cū ea ꝑmanſerit ꝓ inceſtu ⁊ adulterio pn̄iam agat ꝓ arbitrio imponentis et ſi ſuꝑuixerit vxori ſine ſpe coniugij ꝑſeueret. Nota ꝙ penitentie ſunt hodie arbitrarie. Item inceſtuoſi cōtrahere non debent. tn̄ ſi contraxerint tenet matrimoniuȝ.

Ca. Quidam cōtraxit mrio

Super eo niū cum aliqua muliere. tandē tam ip̄e q̄ȝ vxor cōfitebatur ꝙ quādam conſanguineā vxoris ſue anteq̄ȝ cū ea contraxiſſet carnaliter cognouit. ⁊ aliqua pars vicinie illud cōclamabat. Querit̄ an ſint ſeꝑandi. Rn̄det̄ ꝙ ꝓpter eoꝝ ↄfeſſionē tantū modo nō ſunt ſeꝑandi. vel etiā ꝓpter rumorē vicinie. q2 multi q̄nq̄ȝ colluderent adinuicem. et ad confeſſionē inceſtus faciliter ꝓſilirent ſi ꝑ eoꝝ cōfeſſionē crederent ſeꝑari. ⁊ rumor vicinie nō eſt adeo validus ꝙ h̄n cōiūcti debeāt ſeꝑari niſi rōnabiles ꝓbatiōes accedāt. No. ꝙ confeſſio ↄiugum contra matrimoniū nō p̄iudicat ip̄i mr̄ionio ꝓpter colluſionē. Item rumor vicinie non facit ꝓbationem . ſecus de fama

Ca. Quidā cōtraxit matrimoniū cū quadā ꝑ verba de p̄nti. et an̄q̄ȝ eā cognoſceret tradidit

Diſcretionē illā inquantum potuit renitentem et inuitā cuidā cōſanguineo ſuo in vxorem. et ille eā accepit licet inuitaȝ. Sed mulier q̄ȝcito fuit reddita libertati aufugit ab eo. et primo viro reſtitui poſtulauit. querebatur an deberet illi reſtitui. Reſpōdit pa. ꝙ viro ꝓ tam

turpi facinore grauis pn̄ia dȝ iponi. ⁊ mulier monēda eſt ꝓpt̄ publice honeſtatis iuſticiā vt nec p̄mū repetat c⁹ ↄſanguine⁹ eā cognouit lȝ inuitā. nec redeat ad ſc̄dȝ cui p̄ter adulteriū ↄmiſceri nō pōt. ȝ i ↄtinentia maneat donec p̄mus vir viam fuerit vniuerſe carnis igreſſus. Si āt ad h̄ induci nō poſit p̄or vir cogat̄ eaȝ recipe et maritali affectione tractare. nec pōt ei adulteriū obijcere q̄ eā adulterandā tradidit p̄ſertim inuitaȝ. et lȝ dicat̄ in euāgelio ꝙ ꝓpt̄ fornicatōȝ vir dimittere poſſit vxorē. nō tn̄ ꝓpt̄ eandeȝ cām vir ſꝑ pōt dimittere vxorē. nec vxor virū. cū poſſit ꝑ exceptōȝ repelli vl' replicatōȝ. et affinitas ſuꝑueniēs mr̄ionio ei obeſſe nō dȝ q̄ ↄſcia ſeu ꝑticeps hm̄oi iniq̄tatis nō fuit. cuȝ iure ſuo ſine culpa non debeat defraudari. Alex. tn̄ i ↄſimili caſu dixit diſtinguēduȝ ꝓut ſeq̄t̄ in lr̄a. Nota ꝙ ei adulteriū obijci nō pōt q̄ ad h̄ inuita coacta ē. Itē nō ſꝑ ꝓpt̄ adulteriū vir pōt dimittere vxorē. Itē affinitas ſuꝑueniēs mr̄ionio ip̄ȝ n̄ diſſoluit. Item nullus dȝ ſine culpa iure ſuo p̄uari.

Ca. Quidā cōtraxit ſpō

Fraternitati ſalia cū q̄dā puella. vij. annoꝝ quam polluit extraordinaria libidine. Poſtea ↄ̄xit mr̄ioniuȝ cū ſorore ipi⁹. Poſtmodū v̄o archiep̄s biſuntinē. cū de h̄ ad ip̄ȝ q̄ eſſet delata diuortij tulit ſniam inter eos quam dn̄s pa. approbat. No. ꝙ poſt contracta ſponſalia ſponſus nullam de conſanguinitate ſponſe pōt habere vxorē. nec ecōuerſo ſponſa de conſanguinitate ſponſi poteſt habere maritum.

Ca. Quidā. g. noie cōtraxit

Ex litteris ſpōſalia cū quadā puella infra nubiles ānos. et poſtmodū matrē puelle carnaliter ſepe cognouit. et poſtea puellam ip̄am carnaliter tractauit adultam. ⁊ hec notoria erāt. Petijt ep̄s loci illi viro ꝓuideri et vtrū ip̄a mulier poſſit cum alio matrimoniū cōtrahere. Dn̄s pa. fecit illi viro pn̄iam iniungi mandās ep̄o vt illos debeat ſeparare abinuicē. et mulier alteri viro nō nubat ſi poſtq̄ȝ ſciuit delictum viri et matris ei non erubuit ↄmiſceri. vir ⁊ mater illi⁹ mulieris n̄ dn̄t ad alias nuptias conuolare. ȝ continēter viuere dn̄t ⁊ ſuū flere delictū ſi de lapſu carnis n̄ timeat̄ ip̄oꝝ. No. ꝙ affinitas ſuꝑueniens ſoluit ſponſalia. Itē inceſtus impedit mr̄ionium cōtrahenduȝ. Item cum inceſtuoſis poteſt diſpenſari vt contrahant ſi timeatur de lapſu carnis.

Ca. Quidā. c. noie cōtraxit

Veniens. ſponſalia cū q̄dā puella iuramento iterpoſito ꝙ eā duceret in vxorē q̄ȝcito illa ad legitimam ꝑueniret etatē. pater puelle eū recepit i domo. deinde ſorori ipi⁹ ſpōſe ſe carnaliter ↄiunxit. poſtmodū ad inſtantiā amicorū ſuoꝝ puellā illā adultam in vxorē accepit. et poſtmodum q̄n facultas ſe offerebat cognoſcebat vtranq̄ȝ. Poſtea v̄o ad cor rediens cōſiliuȝ ſue ſalutis petijt ſibi ipendi. Archiep̄s ſuus eum remiſit ad dn̄m pa. Et ip̄e ſcribit eidē dicēs. ꝙ nō ſolū a malo ȝ ab oī ſpecie mali p̄cipit apl'us abſtinere mandat pa. q̄tinus p̄dicto. c. ꝓ tanto exceſſu pn̄iaȝ ↄpetentē iponat: et moneat illuȝ et ↄſulat ei vt de cetero abſtineat ab vtraq̄ȝ et h̄ itellige dictū in iudicio aīe. ȝ ſecus in iudicio eccīe cū factū ſit occultū. aliud eēt ſi poſſet ꝓbari. No. ꝙ nō ſolum a malo ȝ ab oī ſpecie mali abſtinēdum ē. Item ꝓpter cōfeſſionem cōiuguȝ tm̄ non ſeꝑatur matrimonium niſi alie ꝓbationes accedant.

Ca. Quidaȝ cō

Tue fraternitatis. traxit cum q̄dam matrimoniū. poſt ↄtractū mr̄ioniū et conſūmatum cognouit ſororeȝ vxoris. Queritur vtꝝ poſſit exigere debitum ab vxore ac ſoluere requiſitus. Rn̄det pa. ꝙ vxor monenda eſt vt a cōmixtione viri abſtineat et in cōtinentia ꝑmaneat donec vir eius mortuus fuerit ꝓpt̄ publicā honeſtateȝ. Si aūt parere noluerit et talis fuerit vt de lapſu timeatur ipi⁹ vir poterit ei debitū ſoluere cuȝ affinitas poſt mr̄ioniū inique cōtracta illi nocere nō debeat q̄ in culpa non fuit. Nota ꝙ affinitas poſt matrimoniū ſuꝑueniens ip̄m non diſſoluit. Item iniquitas vnius alteri nocere non debet. Item non debet q̄s puniri ſine culpa.

Caſus. Quedam

Jordane puella Jordana noie que

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

nondū ↄpleuerat.x.annū cōtraxit cum q̄dā
ꝑ v̄ba de futuro.et eā infra ſpacium eiuſdē
āni carnalit̄ cognouit.et poſtmodū matrez
ip̄i⁹ in vxorem accepit et carnalit̄ cognouit
eādē. Vn̄ petebat dicta iordana a dn̄o pa.
ſibi ſup h̄ ꝓuideri cū ſine culpa ſua iure ſuo
p̄uari n̄ deat nec ip̄a valeat ↄtinere. Man
dat pa. ep̄o dioc̄.q̄tin⁹ ſi ita res ſe habeat
vtrūq3 ip̄oꝝ moneat et inducat ad ꝑpetuā
cōtinentiā obſuandam.ꝙ ſi ad h̄ induci ne
quiuerint iniuncta ꝓ cōmiſſo inceſtu pn̄ia
ↄpetēti viro illi⁹ ꝑ cenſurā eccl'iaſticā ↄpella
tur vt eid̄ mulieri cohabitet ⁊ ↄiugale debi
tū reddat exact⁹. No.ꝙ malicia ſupplet
etatē. Item affinitas ſupueniēs m̄rionio
ip̄m non diſſoluit. Item nemo iure ſuo ſi
ne culpa p̄uari debet.

De conſanguinitate et affinitate. Titulus.xiiij.

Ca.Quidam ſecre
Ex litteris te ſubarrauit quan
dā viduā ꝑ anuli immiſſionē ⁊ eā
carnalit̄ cognouit.tādē cū vellet
in ↄſpectu eccl'ie cū ea ↄtrahere duo ꝓpoſu
erūt ꝙ eam habere non poterat in vxorem
ex eo ꝙ p̄orem virū attingeret q̄rto gradu
conſanguinitatis.vnus illoꝝ iurauit ꝙ ita
audiuit.alius noluit illud iurare.et ſic publi
ce cōtraxerunt.poſtmodū venerūt alij duo
et iurauerunt ꝙ primus vir fuit iſti ſupſtiti
quinto conſanguinitatis gradu cōiunctus
dubitabat̄ quid eſſet in hoc caſu agendum
Conſultus pa.mandat cuidā abbati q̄tin⁹
vtrāq3 ptē an̄ ſuā p̄n̄tiā ↄuocet ⁊ teſtes iura
re faciat corā ip̄o.et ſi ꝑ teſtes legitios con
ſtiterit ꝙ p̄m⁹ vir attinet viro ſupſtiti q̄rto
gradu illos debeat abinuicē ſepare:q2 vt di
cunt canones.mulier illa nō poterit aliquē
habere de cōſanguinitate prioris viri vſq3
ad q̄rtum gradū. In fine dicit ꝙ cāe matri
moniales nō ſunt tractande ꝑ q̄ſlibet ſed ꝑ
viros diſcretos q ptātem habeāt iudicādi
et qui ſciāt canones. No.ꝙ cauſe m̄rio
niales tractari dn̄t tantū ꝑ iudices q habēt
iuriſdictionem ordinariā vel etiam delega
tam et non ꝑ arbitros. Item tractari de
bent per tales qui ſciant canones.

Ca.Quidā iuuenis cōtraxit
Super eo ſpōſalia de futuro cuz q̄dam
puella q̄ nō erat nubilis etatis:h̄ facta nubi
lis petijt illū et ip̄e excepit dicens.ꝙ illam
habere non poſſet.q2 poſtq̄3 affidauit illam
ↄſanguineā ei⁹ carnalit̄ cognouit. Cōſult⁹
pa.rn̄det ꝙ ſi maifeſtū ē ꝙ illā cognouit vl̄
ſi etiā nō ē notoriū et fama loci h̄ habet ille
d3 ab ip̄etitiōe ip̄i⁹ abſolui cū fuerit ſponſa
tantūmodo de futuro. Nota ꝙ affinitas
ſponſalibus ſupueniēs diſſoluit ea Item
fama impedit matrimoniū contrahendum.

Ca⁹. Quidā legatus
Quod dilectō auctoritate dn̄i pa.fe
cit q̄ndā indulgentiā hoibus ſue legatiōis
vt poſſent ↄtrahere m̄rioniū in.vi. gradu.
Duo.ſ.vir et mulier volebant ↄtrahere ma
trimoniū vn⁹ diſtabat a ſtipite ꝑ lineā deſcē
dentē i ſexto vel ſeptio gradu. mulier ex al
tera pte ꝑ lineā deſcendentē diſtabat a cōi
ſtipite ſcd̄o vl̄ tertio gradu.q̄rit̄ vtrū poſſit
m̄rionialit̄ copulari ꝓpt̄ indulgētiā p̄dictā
qd̄ videbat̄ fieri poſſe ſm̄ regulā illā q̄ dicit̄
quoto gradu diſtat qs a ſtipite ⁊ a q̄libet ꝑ
aliā lineā deſcendentiū ab eodem. Conſue
tudo tn̄ illi⁹ t̄re eſt ꝙ ſi aliq̄n tal' caſus emer
ſerit hoies illi ꝓpt̄ ꝓximiorē gradū ↄiūctos
ſepant et ip̄ediūt copulari volētes. Rn̄det
pa.ꝙ indulgētia illa ſic ē itelligenda ꝙ vter
q3 ↄiūgēdoꝝ diſtet a ſtipite.vi.gradu.et ita
in caſu p̄miſſo ↄiungi nō dn̄t. vn̄ in hac pte
poti⁹ deferendū eſt multitudini et obſuate
ↄſuetudini q̄3 aliud i ſcādalū ppl'i ſtatuēdū
q̄dam adhibita nouitate. No.ꝙ regl'e ar
boris ſunt autētice. Itē conſuetudo ſine
ſcandalū p̄iudicat iuri in matrimonio vt ꝑ
ſonas legitimas ad ↄhendum faciat illegi
timas. Item nouitas contra conſuetudi
nem et ſcandalum eſt vitanda.

Ca. Aliqui infideles
De infidelib⁹ ↄxerūt m̄rioniū in gra
du ꝓhibito a canone. poſtmodum cōuerſi
ſunt ad fidē et baptizati.q̄rit̄ vtꝝ poſt batiſ
mū debeāt ſepari. Rn̄det pa.ꝙ nō ſunt ſep
andi.q2 dn̄s a iudeis reqſitus ſi liceret ip̄is
vxorē ex q̄cunq3 cā dimittere.ip̄e rn̄dit q̄s
de⁹ ↄiūxit hō non ſepet.ꝑ h̄ dedit itelligere.

ꝙ m̄rioniū ſit apud eos. Nota ꝙ baptiſ
mus non ſepat legitime coniunctos. Itē
matrimonium eſt apud iudeos

Ca. Pater et filius
Quod ſuper his cōtrahunt m̄rioniū
cum matre et filia.duo cognati cū duabus
cognatis.auūculus et nepos cū duabus ſo
roribus.queritur qd iuris ſit. Rn̄det pa.ꝙ l3
oēs conſanguinei vxoris ſint affines viri et
ecōuerſo.tn̄ int̄ cōſanguineos viri et ↄſan-
guineos vxoris nulla affinitas ē cōtracta ꝑ
quā inter eos m̄rionium debeat impediri.
Item in fine p̄cipit vt infra grad⁹ ꝓhibi-
tos nulli debeāt matrimoniū cōtrahere nō
obſtāte aliq̄ ↄſuetudīe q̄ ē poti⁹ corruptela.
Nota ꝙ nulla affinitas ē int̄ ↄſanguineos
viri et conſanguineos vxoris. Item con-
ſuetudo nō excuſat in delictis.

Ca. Quidā nobilis con-
Quia circa traxit m̄rioniū cū q̄dā mu
liere q̄ ip̄m cōtingebat q̄nto gradu conſan
guinitatis de q̄ filiā vnicā ſuſcepit. tandem
mortua fuit ip̄a filia.p⁹ mortē filie ſupplica-
uit nobilis dn̄o pa.vt fauore filie quā d̄ ip̄a
ſuſcepit diſpenſaret vt inſimul poſſent rema
nere.et ſic allegata falſa cā diſpenſauit vt in
ſimul remanere poſſent. Ep̄s loci viſa idul-
gentia cuz obtēta eſſet ex cā falſa dubitauit
vtrū poſſent p̄textu hm̄oi indulgentie ſic re
manere. Significauit h̄ dn̄o pa.addēs ꝙ ex
ſepatione illoꝝ magnū ſcādalum iminebat.
Rn̄dit pa.ꝙ ip̄e poterit diſſimulare vt re-
maneant i copula ſic cōtracta ꝓpt̄ ſcādaluz
qd̄ iminebat ſi ſepararentur. No. ꝙ ꝓpter
ſcandaluz tolleratur diſpenſatio ex falſa cā
conceſſa. Item fauore filiorum diſpenſat̄
in gradu prohibito.

Ca. Quidā ↄtraxerūt m̄rio
Tua nos niū i gradu ꝓhibito. accuſa-
tū fuit m̄rioniū ꝓpt̄ cōſanguinitatē inducti
fuerūt teſtes ad m̄rioniū dirimendū ꝓpt̄ cō
ſanguinitatē.q inceperunt computare con
ſanguinitatē ab auūculo et nepote videlicz
filio fratris vl̄ ſororis. q̄rit̄ vtrum tale teſti
moniū ſufficiat ad dirimendū m̄rioniū. Rn̄
det pa.ꝙ cum m̄rioniū ſit res fauorabilis te
ſtes iducti ad ꝓbandū cōſanguinitatē de-
bēt incipe a ſtipite.i.a ꝑentib⁹ vel fr̄ibus et
ſic ꝑ ordinē diſtinguere gradus ꝓprijs no
mib⁹ vl̄ eq̄pollētib⁹ indicijs deſignādo ꝑſo
nas ab vtroq3 latere:q2 cū frequēter ꝑhibe-
ant teſtimoniū de auditu et illud ſit minus
validū nō ē in h̄ articulo laxanda facultas:
q2 q̄ rōne inciperēt a ſcd̄o gradu eadē rōne
inciperent ab vlterioribus. No.ꝙ m̄rio-
niū res fauorabilis eſt. Item in cōputa-
tione cōſanguinitatis icipiendū eſt a ſtipi
te vel a duob⁹ fratribus. Ite indicia q̄daz
eq̄pollēt ꝓprijs noibus. Itē teſtimoniū
de auditu eſt minus validum.

Ca. In prima pte h⁹ cō-
Non debet ſtitutiōis premittit cōci-
liū cauſaz ip̄ius conſtitutionis dicēs. ꝙ nō
debet reprehēſibile iudicari ſi ſm̄ varietatē
tēporum ſtatuta quandoq3 variētur huma
na maxime cuz vrgēs neceſſitas vel euidēs
vtilitas h̄ expoſcit.et hoc probat exemplo
dn̄i qui ex his que in veteri teſtamēto ſtatu
erat nonnulla mutauit in nouo.q2 ergo pro
hibitiones de m̄rionio cōtrahēdo i ſcd̄o vl̄
tertio genere affinitatis et de ſobole ſuſce
pta ex ſcd̄is nuptijs nō copulāda cōſangui
neis viri p̄oris difficultatē frequēter iducāt
et aliq̄n ꝑiculū pariant aīaꝝ cū ceſſante cā
ceſſet effect⁹.cōciliū illud hm̄oi ꝓhibitiōes
reuocat et ſtatuit vt ſic ↄtrahētes de cetero
libere copulētur. In ſcd̄a pte dicit ꝙ ꝓhibi-
tio copule ↄiugalis de cetero nō extēdatur
vltra q̄rtū gradū cōſanguinitatꝭ et affinitatis
q2 i vlterioribus nō p̄ōt abſq3 ꝑiculo hm̄oi ꝓ
hibitio generalit̄ obſuari. oñdens h̄ q̄ſi na
turali rōe.q̄ternarius ei numerus bn̄ ↄpetit
ꝓhibitioni corpalis ↄiugij de q̄ dicit apl's
ꝙ vir nō h3 ptātez ſui corꝑis h̄ mulier et ecō
uerſo:quia quattuor humores ſunt i corpo
re quod conſtat ex quattuor elemētis et in
iſtis quattuor gradibus ita debet inhibitio
matrimonij perpetuo obſeruari non obſtā
tibus antiquis conſtitutionibus ſuper hoc
promulgatis vt ſi aliquis contra hm̄oi pro
hibitionē preſūpſerit copulari nullo tractu
temporis defendatur cum diuturnitas tē
poris peccatū non minuit ſed auget. No.
ꝙ ſecundū varietatē tēporum iura varian̄t

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

Item ceſſante ꝓhibitōne ceſſat effectus. Itē ꝓhibitio mrionij vltra q̄rtū gradū ñ extēdit. Itē nota ius antiquū innouari. Itē diuturnitas tpis nō excuſat a pctō.

Ca. Duo volūt cō

Vir qui a ſtipite trahere mrionium vir diſtat a ſtipite quarto gradu. mulier vō ex alio latere diſtat ab eodez ſtipite quinto gradu. q̄ritur an poſſint cōtrahere matrimonium. Rñdetur ꝙ ſic ſm regulā illā q̄ dicit. quoto gradu remotior perſona diſtat a ſtipite et a q̄libet deſcendentiū per aliaz lineā ab eodem ſtipite. Nota ꝙ ſi vnus ꝯiugū diſtat a ſtipite quarto gradu et alius quīto licite pñt copulari. Item magis conſideratur remot⁹ gradus q̄ꝫ propinquus. Itē regule arboris ſunt autentice.

De frigidis et maleficiatis et impotentia coeundi. Titulus.xv.

Ca. Aliquis acce

Accepiſti pit aliquā in vxorē

a

et cū ea pmāſit per menſez vel p tres vel etiā p annū. poſtmoduz dicit vir ꝙ eſt frigide nature ita ꝙ cū illa vl' alia rē habere nō pōt. Dicit h ꝙ ſi illa eadē affirmat q̄ ille dicit ⁊ pōt ꝓbari p verū ⁊ rectū iudiciū ita eē dñt ſepari: ita tñ ꝙ ſi poſtmodum aliā acceperit re⁹ erit piurij et acta pnia ꝑora cōnubia reſtaurabūt. Si vō illa ꝑor p⁹ annū et dimidiū ad epm̄ reclamauerit dicēs ꝙ eā nō cognouit ille aūt cōtrariū affirmat ei credēduz ē cū ſit caput mulieris q: ſi ꝓclamare voluit cur tātum tacuit. cito potuit ſcire ſi eaz cognoſcere potuit. Si vō ab initio poſt mēſem vl' duos ad epm̄ ꝓclamauerit dicēs. volo mater eē volo filios ꝓcreare. et iō maritū accepi: ſꝫ vir quē ego accepi frigide nature eſt. ſi h ꝓbari pōt per rectū iudiciū ſepent. et mulier alteri ſi voluerit nubat in dño. Nota ꝙ nō creditur viro vl' mulieri ꝯfitēti ꝯ mrioniū ſꝫ exigit probatio. Itē vir caput ē mulieris. Item ex taciturnitate p̄ſumitur contra aliquem. Item impotētia coeundi impedit matrimonium et dirimit.

Caſus. Dicitur hic

Quod ſedem ꝙ ſicut nō eſt aptus matrimonio. ita nec vir q coire non poteſt.

No. ꝙ ipotētia coeūdi impedit mrioniū

Ca. Quidā ꝯxit mrionium

Ex litteris cū q̄dam q cum debitū reddere nō poſſet licet vterqꝫ legitie fuiſſet etatis mulier tā grauē ꝯxit infirmitatē vt oīno inutilis ſit facta viro ꝙ nullo mō eam cognoſcere pōt. q̄rit an debeāt ſepari. Rñdet pa. ſi viciū illō a natura ꝯxit mulier nec ope medicorum poterit ei ſubueniri vir poterit aliā ducere in vxorē Nota ꝙ cum inhabili ad coitum nullum eſt matrimonium.

Ca. Alique mulieres

Conſultatōni ita ſunt clauſe et impotētes ꝙ viris carnaliter ꝯmiſceri non pñt. Querit an poſſint mrioniū ꝯhere et ſi ꝯxerit an debeāt ſepari. Rñdet pa. ñ videt credibile ꝙ aliqs cū talib⁹ ꝯhat mrioniū. tñ romana eccl'ia ꝯſueuit in talib⁹ iudicare vt ſi nō pñt eas habere vt vxores habeant eas vt ſorores. Nota ꝙ cū arta mrionium cōtrahi nō pōt. Item de ſimilibus ſimile iudicium eſt habendum.

Ca. Quidā ꝯtraxit mrio

Laudabilem niū cū q̄dā: tandē dicitur eē frigide nature. Querit h q̄ꝫtuz tps dandū ſit eis ad experiētiā copule coniugalis. Pa. rñdet ꝙ ab eo tpe q̄ celebrat ꝯiugium et incipiunt ſimul cohabitare ſimul cohabitēt p trienniuz dādo opam carnali copule. ſi ante triēniuz nō poſſit ꝓbari frigiditas q̄ elapſo ſi poſtea ſimul cohabitare noluerit ſi mulier p iuſtū iudiciū de viro ꝓbare potuerit ꝙ cū ea coire nō poſſit accipiat aliū. et ſi ille aliā accepit ſepent. Si vero ābo conſentiant ſimul eē vir eā et ſi nō vt vxorē ſaltem habeat vt ſororē. Si aūt ꝯfiteant ꝙ nunq̄ꝫ adinuicē ſe cognouerit. vij. manu ꝓpinq̄ꝝ vel vicinoꝝ bone fame ſi ꝓpinqui deficiant iureiurādo dicat vterqꝫ ꝙ nunq̄ꝫ p carnis copulā vna caro effecti ſūt. ⁊ tūc mulier pōt aliū accipe. et ſi ille aliā accepit tūc ꝺ piurio notāt hi q iurauerāt. et acta pnia cogantur ad ꝑora cōnubia redire. No. trienniū dādum ad ꝓbandum frigiditatem. et ita non tenet qꝺ dicit de āno vel dimidio ſupra. e. ca. i. et idē tēpus dādum eſt in maleficiato

Ca. Quedam mulier

Fraternitatis. cōtraxit matrimoniuz cū q̄dā viro. et cū eo p plures annos pmanſit. nec potuit ab eo carnaliter cognoſci. Archipreſbiter altiſiodoreñ. iſtud negociū ſignificauit epō ſuo. Epſ volēs ſup hoc veritatē ingrere q̄ſdaz matronas ad pñtiam ſuā vocauit diſtricte illis iniūgēſ ſub piculo aīarū vt illā inſpicerēt vtrū eſſet idonea ad officiū ꝯiugale. q̄ tandē ea inſpecta dixerunt ꝙ nūq̄ꝫ poterat eē mater. ⁊ iō int' eos diuortiū ꝓmulgauit mulierē inducens vt religionē intraret ꝑpetuā ꝯtinentiaz ſuatura. viro aūt dedit licentiā ꝯtrahēdi. q cum alia ꝯxit. poſtmodū illa mulier fuit ab alio carnaliter cognita abiecta cōtinētia quā ꝓmiſit. et cuidā. xv. noīe nupſit. Negociū iſtud altiſiodoreñ. epſ ſignificauit dño pa. querēs qd ſup hoc eēt agendū. Reſcribit pa. eidē epō dicēs ꝙ ſemiplene ei exp̄ſſit quō mulier ꝓmiſerit ſe cōtinētiā ſuaturā vtꝝ ſimplici verbo an p votū ſolēne. ⁊ vtꝝ trāſierit ad religionē ſic ꝓmiſit. nec dixit etiaz q̄liter cognita fuerit. vtꝝ artificio medici an cōcubitu viri aut alio mō. Vñ pa. cōſiderās ꝙ impedimentū illius nō erat ꝑpetuū qꝺ remotū fuit ſine piculo corꝑali p̄ter diuinū miraculū: inuenit diuortij ſniam latā fuiſſe per errorē licꝫ ꝓbabilem. q: ex poſtfacto apparet ꝙ mulier illa cognoſcibilis erat viro ex q̄ eius ſimili cōmiſcetur. et iō pronunciauit inter ip̄am ⁊ ip̄m matrimoniū extitiſſe. Vñ iter ip̄az et. xv. p̄ſatū ꝓnūciauit mrioniū nō fuiſſe et eos precepit abinuicē ſepari. Si vō mulier illa tranſiuit ad religionē p̄mus vir q nō cognouit eā dē remaneat cū illa cū q̄ poſt eccl'ie auctoritate ꝯtraxit. Si vō nō trāſiuit ad religionē dimittat illā et redeat ad illā cū q̄ p̄mo contraxit niſi ip̄a votuz ſolenne fecerit: q: ſm h intelligitur fornicata fuiſſe cū predicto. xv. vel etiā ſi non fecit votū ſolenne fornicario mō alij ſe immiſcuit. vt ſic p̄textu fornicationis primus vir eam repelleret. Si vero ſimplici voto ꝓmiſit ſeruare continentiam et poſtea in facie eccie p̄dicto. xv. nupſit q̄ꝫdiu articulus iſte dubitabilis erat preſumi non debet ꝙ fuerit fornicata: ſed amodo nō debet remanere cuꝫ illo p ea que dicta ſunt ſupra in verbo illo abſqꝫ periculo corporali. Alia queſtio ſoluitur que eſt talis. aliqua ē ita arta ꝙ nō pōt alicui cōmiſceri carnaliter niſi per inciſionē vel alio modo violentia inferatur vt mortis piculū timeatur. Querit de tali vtrū ſit apta ad matrimoniū cōtrahēdum. Et dicendū eſt ꝙ nō Similiter ex his q̄ dicta ſunt ſupra ſoluitur alia queſtio que talis eſt. Aliqua nupſit alicui et ita arta eſt illi ꝙ non poteſt ab eo cognoſci. ſi ab eo p iudicium eccleſie fuerit ſeparata et nubat alteri cui arta non ſit: et per frequentem vſuz ſecūdi reddatur apta primo. Queritur vtꝝ debeat redire ad primū. Et dicas ꝙ non ſecundū diſtinctōnē ſuperius vbi dicit abſqꝫ corꝑali piculo. De talibus tñ non eſt facile iudicandū cū finale iudiciū pendeat ex futuro. Nota ꝙ cū in ſnia cōtra matrimoniuꝫ lata errat eccl'ia q̄ñcūqꝫ ꝺ errore conſtiterit retractat ſententia Item votum ſolenne ante carnalem copulam ſoluit matrimonium. Item mulier non tenetur ſubire periculum corporis vt reddatur apta viro

Item ex futuro euentu pendet vtrum matrimonium fuerit quandoqꝫ inter aliquos.

Ca. Quedā cauſa ma

Littere veſtre. trimonialis vertebat inter. m. mulierem et. A. virum. cauſa illa fuit commiſſa quibuſdā iudicibus per ſedem apoſtolicā. coram quibus ex parte mulieris fuit propoſitū ꝙ iam octo ānis fuit dicto viro matrimonialiter copulata et diu cohabitauit eidem. et adhuc integra permanebat: quia dictus. a. non habebat potētiam coeūdi. quare petebat diuortium celebrari. predictus vir fatebatur ꝙ nunq̄ꝫ eaz cognouerat. tamen dicebat ſe habere potentiam alias cognoſcendi. Iudices timētes ne iſtud confiterentur in fraudem fecerunt illam inſpici per matronas fide dignas et expertas in opere nuptiali. perhibuerunt illā adhuc virginem permanere. et poſtmodum fecerunt inquiri per parrochiā ipſi⁹ viri ſi aliquā cognouiſſet. nec potuerūt īuenire ꝙ aliquā

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

cognouiſſet. Mulier inſtanter diuortium poſtulabat. Uir vō dicebat ꝙ ꝑatus erat ſtare ꝯcilio eccle. iudices ꝑceperūt eiſdē vt pniaꝫ agerēt de cōmiſſis et ſic forte deo volente mrioniū cōſummarēt. Tandē reuerſi ad iudices dicebāt ꝙ ſi poterāt carnaliter cōmiſceri. vn̄ totū negotiū dn̄o pa. ꝑ ſuas lr̄as intimauerūt petentes qd ſit ſuꝑ h̄ agēdū. Mandat pa. q̄tenus ſi eſt ita et eis cōſtiterit ꝙ infra octo ānos ꝑdicti vir et mulier ꝑ ꝯtinuū trienniū inſimul habitaſſent. ſi iurauerit cū. vij. manu ꝓpinq̄ꝝ ꝙ nō potuerūt carnaliter cōmiſceri ſniam diuortij ꝓferāt inter eos. No. ꝙ q̄ ſeꝑantur ꝓpter frigiditatē ſiue ꝓpt̄ maleficiū ꝑus ſimul debent cōmorari per trienniuꝫ continuū ſecuto poſtea iuramento tam principalium perſonarum q̄ꝫ. vij. manu propinquorum.

De matrimonio contra interdictum eccleſie contracto.

Titulus. xvi.

Ca°. Quidam

Itterꝫ quas iurauit ſororeꝫ
l ſuam iam nubilem ſe daturum cuidam in vxorē ea ꝑſente et cōſentiente. q̄ poſtmodū munera et dona ſm morem terre recepit ab illo tanq̄ꝫ ꝓprium ſponſū ſepius amplexando tandem mortuo frē ſuo a frē ſponſi ſe deſpōſari ꝑmiſit dicēs mendaciter ꝙ ab eo cognita fuerat. Ep̄us loci ꝑcepit eideꝫ ne alicui illoꝝ nuberet aut etiā alij. Ip̄a ſpreto mandato ep̄i cum alio contraxit. ꝓpter qđ ep̄s ei ꝑcepit vt ad domū matris rediret. Ip̄a vō ad ſe. ap. appellauit. Ep̄s factū ſignificauit dn̄o pa. Mādat pa. q̄tenus ſi ē ita mulierē ꝑfatā ad domū mrīs redire cōpellat impoſita ſibi pnia condigna de tanto exceſſu ne mandatū iudicis cōtēptibile videat̄. et poſt menſeꝫ ad tertiū virū reuertat̄. Nota ꝙ mandatum iudicis contēni nō dꝫ alias punit̄ cōtemptor.

Item mrionium contra interdictum eccleſie contractū tenet.

Ca. Quidam filiā ſuā. M.

Ex litteris nomine abſentem deſponſauit cuidam. R. nomine. poſtmodum orta ſuſpitione ꝙ idē. R. vellet aliam ducere in vxorem. Delata fuit queſtio ſuper hoc ad archiepiſcopuꝫ. qui ſub interminatiōe anathematis prohibuit ne anteq̄ꝫ de cauſa ip̄a conſtaret vir acciperet aliam in vxorē. Sed ipſe non obſtante prohibitione quandam aliā ſibi ſolenniter copulauit. Sed cum archiepiſcop⁹ vellet cognoſcere de ꝑmo matrimonio mulier ad ſedē ap. appellauit. Archiep̄s eius appellatōi deferēs ꝑcepit eidē mulieri ſub pena excōicationis ne alicui nuberet donec cā finē dbitū ſortiretur. ip̄a tn̄ de appellatiōe cōfiſa aliū in virum accepit. Archiep̄us negociū iſtud ſignificauit dn̄o pa. Un̄ ip̄e mādat eidē q̄tenus ſi nihil cōſtiterit qđ ip̄ediat ꝑter ꝯſenſuꝫ de futuro q̄ inter ꝑfatū. r. et. m. dr̄ interueniſſe. ſcđꝫ mrioniū legitimū iudicet nō obſtāte appellatiōe q̄ꝫuis ꝯ mādatū eccle ꝯtrahere ñ debuiſſet nō tn̄ mrioniū dꝫ ꝓpter h̄ diſſolui. pniaꝫ tn̄ imponat illis ꝓ eo ꝙ ꝯ ꝓhibitiōeꝫ eccle cōtraxerūt. Nota ꝙ matrimoniū ſuperueniens ſponſalibus diſſoluit ſponſalia. Itē qui contrahit contra prohibitionē eccleſie puniri debet. nihilominus tamen tenet matrimonium.

Ca. Quidaꝫ volunt con

De muliere trahere matrimoniū dicitur ꝙ ſūt cōſanguinei. eccl'ia ꝑcipit illis ne cōtrahāt donec de conſanguinitate cōſtiterit. ip̄i ꝓhibitōe cōtēpta ꝯtrahūt. Querit̄ qd iuris ſit. r̄ndet pa. ꝙ dn̄t abinuicē ſeparari q̄uſq̄ꝫ cognoſcatur an de iure poſſint inſimul remanere. No. ꝙ ſi ſuſpecti de conſanguinitate contrahunt cōtra prohibitionem eccl'ie ſeparandi ſunt vſq̄ꝫ ad finē cāe alias non eſſent ſeparādi quouſq̄ꝫ de cauſa plene conſtaret.

Qui filij ſint legitimi.

Titulus. xvij.

Ca. Quidaꝫ

Conqueſtus. h. noie quā
c dam in vxorem accepit. r. patru⁹ ip̄ius mulieris volebat eā ꝑuare hereditate paterna ꝓ eo ꝙ ip̄a nata fuit anteq̄ꝫ pater ip̄ius matrē ſuā acciperet in vxorē dicēs eam illegitimā fuiſſe. Unde predictus. h. conqueſt⁹ fuit domino pape. et ipſe

mādat q̄tinus ſi ē ita eaꝫ iudicet legitimā ꝑ dicto. r. ꝓhibēdo ne hac occaſione ſuꝑ pat̄na hereditate eā dēat moleſtare. ꝙ ſi ꝯ fecerit excōicet̄. No. ꝙ mrioniū ſequēs legitimat filios natos ante mrionium. Item cauſa legitimationis pertinet ad eccleſiam quia eſt acceſſoria matrimonio.

Ca. Io. ꝯtrit mrioniū cū

Cum inter. theberga in facie eccle đ q̄ filios ſuſcepit. tādē cū grauida eſſet accuſatū fuit mrioniū de ꝯſāguinitate. lata fuit ſnia diuortij inter eos. Dubitabat̄ an filij nati ante ſniam ꝛ q̄ ꝯcept⁹ ante fuerat eſſēt legitimi. R̄ndit pa. ſuꝑ hoc conſultus ꝙ filij nō dn̄t inde ſuſtinere iacturaꝫ cū ꝑentes in facie eccle publice cōtraxiſſent. et iō ſtatuit pa. vt filij coꝝ q̄s habuerunt ante ſniaꝫ et qui cōceptus fuerat ante ipſam ſniam legitimi habeantur. ꝛ in bonis paternis hereditario iure ſuccedant et de parentū facultatibus nutriantur. Nota ꝙ qui in facie eccl'ie publice ꝯtrahunt q̄ꝫuis impedimētū ſubſit tn̄ filij de tali mrionio nati ſm antiq̄ iura legitimi erant etiā ſi poſtea ſeparentur hodie ſtatur ſuꝑ hoc illi cōſtitutioni ſupra đ clamdeſtina deſpon. cum inhibitio.

Ca. Quidam nomine. n.

Tranſmiſſe nutriuit quēdam pueruꝫ vſq̄ꝫ ad iuuētutē cohabitante. ſibi. m. vxore ſua tunc non deſpōſata. ſed eam poſtmoduꝫ deſponſauit et filios ex ea ſuſcepit. ꝑdictus iuuenis ſic nutritus gerens ſe filiū et heredem hereditatē. n. predicti poſſidebat q̄ꝫuis a vicinia crederetur eorum ſpurius vt dicebatur. Sed predicti vir et vxor negabant illum ſpuriū ſuum aut legitimum filium eſſe ſed dicebant ꝙ eum nutrierāt pietatis intuitu. Filij iſtorum petebant hereditatem paternaꝫ ab illo. ip̄e vero cōtradicebat. queſtio fuit ſuper hoc delata coram archiep̄o rothomageñ. Predictus iuuenis quia coram eo citatus venire noluit fuit excōicat⁹. Papa ſuper hoc cōſultus ab archiep̄o qd ſibi ſuper hoc eſſet agendum. R̄ndit ꝙ in hoc caſu ſtandum eſt v̄bo viri et mulieris. niſi certis indicijs et teſtib⁹ iuuenē ꝑditū verū illoꝝ conſtiterit eſſe filiū. No. ꝙ ſtādū eſt verbo viri et mulieris an aliquis ſit eorum filius niſi expreſſe contrarium oſtendatur.

Ca. Dicebat̄ ꝙ aga

Cauſam que tha de cuius hereditate agebatur non eſſet nata de legitimo matrimonio. Mandat pa. inquiri de hoc et ſi cōſtiterit ꝙ agatha nata fuit de anelina muliere radulphi ſauarici eo tempore quo ipſa anelina publice morabatur cum alano viro ſuo. vel ſi conſtiterit ꝙ predictus radulph⁹ anelinam virum habentem publice teneret et eo tempore nata fuerit ſcilicꝫ ip̄a agatha pronuncietur illam legitimam non fuiſſe. q̄r non potuit eſſe vxor que viuente viro ſuo alij ſe copulare preſumpſit. đ hoc plene dicit̄ infra eodem cauſam que. No. ꝙ cauſa natiuitatis ad eccleſiam ſpectat. Item ſi aliqua mulier viuēte marito alteri đ facto matrimonialiter ſe cōiungat proles ex tali matrimonio nata illegitima iudicatur

Ca. Quidaꝫ. r.

Lator preſentium nomine acceſſit ad papā coram ip̄o proponēs ꝙ auus ip̄i⁹ duas habuit vxores de quarū vna patrem ip̄ius de altera hug̃. patruū ſuū recepit qui hereditatem aui ſui totam detinebat nec ei volebat partem debitam exhibere. vnde cū ip̄e hug̃. patruum ſuum ſuper parte hereditatis paterne coram iudice conueniſſet idē patruus ei obiecit ꝙ pater eius de legitio matrimonio natus non fuit. et ideo de hereditate aui ſui nihil poterat vendicare ſucceſſorio iure. tandē fuit tractatū ſuꝑ q̄ſtione natiuitatis corā ep̄o norniceñ. ꝓpter tergiuerſationem ip̄ius. hug̃. patrui ſui ad ſe. ap. appellauit. Un̄ pa. mādat iudicibus q̄tin⁹ cām ſuꝑ queſtione natiuitatis ip̄ius. r. īfra duos menſes ap. re. debeāt terminare. Si vero infra duos menſes dictus hug̃. nō ꝓbauerit legitīe qđ obiecit extunc ſcl'ari iudicio corā q̄ hereditatis q̄ſtio vertit̄ debeāt intimare vt ꝓ q̄ſtiōe natiuitatis nō dimittat q̄n cāꝫ hereditatis audiat et decidat. No. ꝙ cert⁹ terīn⁹ agere volētib⁹ ſtatui ꝑt infra quē ſi intētionē ſuā nō ꝓbauerint vlterius non audiantur. Item cauſa natiuitatis

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

p̄reiudicialis eſt queſtioni hereditatis etiā ſi queſtio hereditatis primo ſit mota.

Ca. Aliquis filios ſuſcepit de aliqua muliere. poſtmodū ꝯtraxit mrioniū cū eadē. Queſitū fuit verū filij ante mrioniū ſuſcepti legitimi ſint habendi. Rn̄dit pa. ꝙ tāta eſt vis

Tanta eſt vis. matrimonij vt q̄ ante mrioniū ſunt geniti poſt mrionium ꝯtractum legitimi habeanť. tn̄ ſi vir vxore ſua viuente aliaꝫ cognouerit et ex ea ꝓlē ſuſceperit nihilominus filius eſt ſpurius habendus et repellendus ab hereditate. lꝫ poſt mortem vxoris alteruter eoꝝ aliquid machinat⁹ fuerit. No. ar. ꝙ qui ab initio nō fuit legitimus tractu tp̄is legitim⁹ reputať. Itē p̄ncipiū ꝯſiderandū eſt.

Ca. Nota ordinē huius facti. Radulphus de q̄ habes ſupra. c. cauſam que. et iſte. f. de q̄ hic agiť fuerūt frēs radulphus iſte ſuſcepit agathaꝫ de anclina muliere. Agatha iſta de legitio mrionio ſuſcepit filiū iſtū. r. de q̄ fit h̄ mētio et ſic radulphus fuit auus iſtius. r. Iſte radulphus h⁹. r. auus iuit vltra mare et dimiſit iſtum. r. et agatham matrem ſuam filiam ip̄ius radulphi in poſſeſſionē oīm bonoruꝫ ip̄i⁹ audito ꝙ radulphus frater. f. de q̄ h̄ habeť eſſet mortu⁹ vltra mare. f. iſte ſtatim ſpoliauit iſtū. r. poſſeſſione oium bonoꝝ radulphi aui ſui in q̄ꝝ poſſeſſiōe remanſit qū iuit vltra mare. qꝛ dicebat agatam neptem ſuaꝫ mrēm iſtius. r. nō fuiſſe ꝺ legitimo matrimonio natā. vt ſupra. c. cauſā que. ⁊ ſic nec ip̄a nec fili⁹ ei⁹. r. debebat ſuccedere radulpho fri ſuo: ſed ip̄e. f. Vn̄ iſte. r. ſic ſpoliatus ab f. auūculo ſuo ipetrauit lr̄as ſup̄ reſtitutiōe ſua ad iſtos ep̄os londoneū. et vigoreū. ſub hac forma vt deberent cognoſcere ſuper eo ꝙ mater ip̄ius. r. diceba ť de non legitimo mrionio nata. ita tn̄ vt ante igreſſum p̄ncipalis cauſe deberent ei reſtituere hereditatē aui ſui. Sed qꝛ rex turbatus fuit et cōmotus ꝙ pa. iudiciū poſſeſſoriū cōmiſerat illis papa reuocat iudicium iſtud de reſtitutiōe qꝺ ꝑtinet ad regē. et mādat vt procedatur

Cauſam. ſuper queſtione natiuitatis ip̄ius agathe videlicet vtꝝ nata ſit de legitimo mrionio licet icōgruū videať vt mrionium de q̄ nata fuit agatha genitrix dicti. r. impetatur qꝺ ea viuente non fuit impetitum. Sed quia iudices iſti forte non ꝓcedebant impetrauit eandem cauſam committi exoneū. et vintoneū. et eidem londoneū. et quia. f. habebat epiſcopum londoneū. ſuſpectum fecit eum remoueri. et loco iſtius ſubſtituit abbatem herfordeū. vt ſupra de officio dele. capi. cauſam que. et ſupra eodem cauſam que. et ſic habes hic continentiam totam iſtarum decretalium. et hec decre. deberet precedere in iſto titulo illam decre. ſupra eodem cauſam que. Nota ꝙ iuriſdictio temporalis non pertinet ad papam. Item papa non intendit iuri alicuius detrahere. Item de ſtatu alicuius queritur poſt eius deceſſum.

Ca. Quidam. h. nomine

Perlatum. habens vxoreꝫ ad partes conſtantinopol'. ſe tranſtulit. vbi per decem annos et amplius moram faciens ad vxorem ſuam non rediīt. Unde ipſa coram dioc̄. epiſcopo aduerſus eum querelam depoſuit. et ꝙ ipſum vlterius expectare nolebat. Epiſcopus mandauit parentibus viri vt pro eo mitterent et ipſum ad propria reuocarent. Cum ergo diutius expectatus fuiſſet nec rediret. epiſcopus auditis rationibus mulieris inter eos ſententiam diuortij promulgauit. et dedit mulieri licentiam contrahendi cum alio. et ſic auctoritate eccleſie contraxit cum alio de quo filios ſuſcepit. Contra filios iſtos obiciebatur ꝙ non erant legitimi. et ideo ab hereditate paterna repellendi. Conſultus papa reſpondit et mandat quibuſdam quatinus ſi conſtiterit ꝙ epiſcopus inter eos ſententiaꝫ diuortij tulerit filios quos de alio ad cuius copulam auctoritate eccleſie tranſiuit ſuſtulit legitimos iudicent. et hac occaſione non patiantur eos ab hereditate repelli. Nota ꝙ filij nati de matrimonio auctoritate eccleſie contracto legitimi ſunt habendi licet matrimonium non fuerit legitimum.

Ca. Dicitur hic ꝙ nati

Quod nobis de clādeſtino matrimonio poſtea per eccleſiam approbato iudicētur legitimi. Nota q ꝺ ab initio nō valuit ex poſtfacto cōualeſcit. Item ratihabitio retrotrahitur.

Sic pone caſuꝫ. Quidā cō-

Referēte traxit ſponſalia de futuro cū quadam. tandem illa mutata volūtate ꝯtraxit matrimoniū ꝑ verba de p̄nti cum alio et ſic ſoluta fuerunt ſponſalia priora. vel mortua eſt anteq̄ꝫ ꝑueniret ad nubileꝫ etatē. ille v̄o poſtmodum cōtraxit matrimonium cū quadam conſanguinea illius cum qua ſponſalia cōtraxerat et ex certa ſcīa. de qua filios ſuſcepit. q̄ritur an filij ſint legitimi an non. Et rn̄deť ꝙ non. qꝛ ipediente publice honeſtatis iuſticia matrimoniū non fuit inter eoſ et cōtractum debuit ſeꝑari. nec excuſat eos ignorantia parentum. quia ſcienter cōtraxerunt. nec ꝑmiſſio ecclie. et ita non ſunt admittendi ad ſucceſſionē paternorū bonorū Nota ꝙ publice honeſtatis iuſticia impedit et dirimit matrimonium. Item paterna ignorantia non excuſat filios.

Ca. Quidā poſt mortē parē-

Peruenit tuꝫ lucie vidue. nitebātur eā remouere ab h̄ditate paťna dicēs eā n̄ fuiſſe de legitio mrionio natā. Ip̄a v̄o dicebat ꝙ inter. g. patrē ſuū. et. a. matrē ip̄ius mrioniū fuit legitie celebratū. et q̄ꝫdiu vixerūt ꝗete inſimul ꝑmanſerūt ſine alicuius reclamatione. et iꝺ tanq̄ꝫ legitima debebat iudicari Unde mulier illa ſignificauit h̄ dn̄o pa. Et ip̄e mādat q̄buſdā q̄tin⁹ ſi ē ita ip̄am viduā legitimam debeant iudicare. No. ꝙ ex q̄ matrimoniū in facie eccleſie contractum ē et ſimul manent tanq̄ꝫ vir et vxor filij inde nati legitimi ſunt habendi.

Ca. Quidā. r. noīe quādaꝫ

Per tuas habebat cōcubinam ſm̄ opinionē maioris partis vicinie de qua filium ſuſcepit ⁊ poſtmodū ea dimiſſa aliā accepit i vxorē et illa cōcubina aliū i maritū. Proceſſu tp̄is idē. r. i p̄ntia multoꝝ firmauit ꝓ p̄o iuramēto ꝙ illā quā videbať habere ꝓ cōcubina affidauerat ꝙ eā accipet i vxorem et p⁹ fidē datā ꝓlē ſuſcepit ex illa. tandē dū ageret i extremis illū quē ſuſcepat ex illa legitimū filiū appellās heredē ſibi iſtituit. Sꝫ cū dubitareť vtrū fili⁹ ſic ſuſcept⁹ eēt legiti⁹ heres ip̄i⁹ ꝯmiſſū fuit cuidā iudici vt de h̄ cognoſceret. Iudex p̄ter illꝺ qꝺ ex quadaꝫ decre. alex. habeť. in q̄ ꝺꝛ ꝙ ſtādū ē v̄bo viri et mulieris teſtes recepit a filio p̄dicti. r. inductos q̄b⁹ ꝓbauit ꝙ dict⁹. r. mrēꝫ ip̄ius affidauerat anq̄ꝫ illū ſuſcepiſſet ex ea. et ita illū ꝓnūciauit legitimū heredē ip̄ius. r. Dubitatū fuit poſtea an dict⁹ iudex legitie ꝓceſſiſſet. Cōſult⁹ pa. rn̄dit eidē iudici cōſiderās ꝙ plus ē qꝺ i veritate agiť q̄ꝫ qꝺ ſimulate ꝯcipiť. lꝫ dictus. r. videať ip̄o facto mrioniū denegaſſe qꝺ inť eos fuerat celebratum cū ad alia vota trāſiuit. tn̄ qꝛ deſpōſatio per teſtes legitios ꝓbata fuit. ſiue ꝑ v̄ba ꝺ p̄nti ſiue ꝑ v̄ba ꝺ futuro carnali copl'a ſubſecuta fuerit celebrata nō tā innitens decre. alex. q̄ in caſu diſſimili loquiť q̄ꝫ inductis ꝓbationibus. rn̄det pa. iudicē legitie ꝓceſſiſſe eiuſ ſnīam confirmans. Nota ꝙ veritas opinioni p̄fertur. Item filij de matrimonio p̄ſumpto ſuſcepti legitimi ſunt.

Caſus. Nobilis

Per venerabilem vir. xv. de monte peſſullano legitima ſua vxore excluſa aliam ſuꝑduxit de qua filios ſuſcepit. tandem per archiepiſcopum arclateū. petijt a dn̄o pa. vt filios ſuos legitimaret quatinus eis natalium obiectio ſeu exceptio non noceret q̄ minus ſibi ſuccederēt et ꝙ diſpenſare poſſit oſtendit pluribus rōnibus. Primo ſic. Ap. ſedes diuerſis cauſis inſpectis diſpenſauit cum quibuſdam minus legitime genitis nō ſolum naturalibus ſed etiam adulterinis vt poſſint i ep̄os promoueri. multofortius videtur vt eos ad actus legitimare valeat ſeculares. precipue vbi ſuperiorē alium p̄ter ro. pontificem non cognoſcāt qui legitimādi habeat poteſtatem. quia quod poteſt in maiori multomagis poteſt in minori. Secūdo probat idē ꝑ ſimile et tale. eo enim ipſo ꝙ aliquis ad dignitatem epiſcopalem promouetur eximiť a paterna poteſtate. Preterea ſi epiſcopus ſcienter ſeruum alterius in preſbiterum ordinaret liber efficitur: licet ordinator ſatiſfacere domino teneatur

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

et mõſtruoſuʒ viderecͭ vt q ad actꝰ ſpũales
legitimꝰ fieret ad actus ſclares illegitimꝰ re
maneret. vñ eo ipõ ꝙ i ſpũalibꝰ diſpenſatꝰ ꝑ
ꝯſequẽtiã itelligitꝰ in tꝑalibꝰ diſpenſatũ. Sʒ
in patrimonio btĩ petri illō põt ap. ſedes li-
bere facere in q̃ ſũmi pncipis obtinet pote-
ſtatẽ. Tertio etiã videbatꝰ poſſe trahere au
daciã poſtulãdi. qꝛ rex frãcie reginã frãcoꝝ
vxorẽ ſuã dimiſit et aliã ſupduxit ex q̃ filios
ſuſcepit ſic et iſte nobilis. cũ qbus papa diſ
penſauit. ſic cũ filijs iſtius nobilis poterat
diſpẽſare. Poſtmodũ rñdet pa. ad id qð di
ctũ ẽ ꝙ diſpẽſauit cũ filijs regis francie di-
cẽs ꝙ res illa nõ ſimilis ſʒ valde diſſimilis i
uenitꝰ. Rex ei frãcie a regina fuit ꝑ legati ſe.
ap. ſniaʒ ſeparatꝰ. ſʒ iſte nobil' temeritate ꝓ
pa vxorẽ ſuã reiecit. et rex frãcie añq̃ ad cũ
ꝓhibitio pueniret de nõ ꝯtrahẽdo cum alia
ſupduxit aliã ex q̃ filios ſuſcepit. Sʒ iſte no-
bilis in ꝯtẽptũ ecclie aliã ſupduxit. Prete-
rea rex frãcie ꝯ mrionii impedimentũ affini
tatis obiecit. et corã legato teſtes induxit q
ſniaʒ tulit. q̃ reprobata fuit ſolũ ꝓpt' iudicia
riũ ordinẽ nõ ſuatũ. iſte nihil obiecit ꝓpter
qð diuortiũ fieri deberet. et vtrũ filij regis
legitimi fuerit vel illegitimi põt nõ imerito
dubitari q̃ diu pendet qð affinitatis opposi
te. qꝛ ſi affinitas oppoſita ꝓbata fuerit ap-
parebit ꝙ illa non fuit vxor regis francie et
ita ꝑ ꝯſequẽs alia legitima apparebit. et ita
filij legitimi fuerũt. Preterea rex ſupiorem
in tꝑalibus nullũ habet. q̃re ſine iniuria ali-
cuius ſe poterat ſe. ap. ſubijcere. imo videri
poſſet aliqbus ꝙ ꝑ ſeipm non tanq̃ pater ſʒ
tanq̃ pnceps poſſet cũ ſubditis diſpẽſare.
iſte võ nobilis alij eſt ſubiectus. Iſtis ergo
rõibus ꝯſideratis pa. diſpẽſauit cũ filijs re-
gis frãcie caʒ trahẽs tã ex veteri teſtamẽto
q̃ ex nouo. qꝛ nõ ſolũ in patrimonio btĩ pe-
tri in q̃ plenã hʒ ptãtem in tẽporalibꝰ. veruʒ
etiã in alijs regionibꝰ certis cauſis iſpectis
caſualitꝰ iuriſdictiõeʒ tꝑalẽ exercet. et h oſtẽ
dit ꝑ legẽ veteris teſtamenti. Si difficile et
ambiguũ apud te iudiciũ 'cẽ ꝓſpexeris iter
ſanguinẽ et ſanguinẽ. cauſaʒ et cãm. lepram
et lepram. venies ad ſacerdotẽ leuitici gene
ris et ad iudicẽ q fuerit illo tẽpore q iudica
bũt tibi iudicij veritatẽ. tandem exponit au
ctoritatẽ deutero. qd intelligendũ ſit ꝑ caʒ.
expoſita auctoritate veteris teſtamenti di-
cit pa. licʒ cum filijs regis de qbus ab initio
dubitabatꝰ an legitimi fuerint duxerimꝰ di-
ſpenſandũ. qꝛ tñ tam lex moſaica q̃ canoni
ca ſobolem ex adulterio ſuſceptam deteſta-
tur dicente dño ꝙ manzeres et ſpurij vſqʒ
in decimã generationẽ nõ intrabũt eccleſiã
et canon vetat tales ad ſacros ordines pro
moueri. et ſcðm leges a paterna ſucceſſione
repelli debent et denegant etiam alimenta
petitioni iſtius nobilis non duximus annu
endum. Nota ꝙ in cauſa matrimoniali
vbi agitur de federe matrimonij ordo iudi-
ciarius eſt ſeruandus. alias non tenet ſnia.
Item matrimoniũ qð non tenet non im-
pedit aliud matrimoniũ qð de iure põt va-
lere cum poſtea conſtiterit ꝙ pmuʒ nullum
fuit et filij de ſcðo nati legitimi ſunt. Iteʒ
aliqs facit aliquid cum filijs nõ tanq̃ pater
ſed tanq̃ rex. Item papa poteſt legitima
re ad ambos actus ſpũales et tẽꝑales vbi
hʒ vtranqʒ iuriſdictioneʒ. Item in certis
caſibus iuriſdictionẽ temꝑaleʒ poteſt exer
cere in aliena temporali iuriſdictiõe. Itẽ
excõmunicatus mortuus reputatur. Iteʒ
ſpurij ad ſacros ordines non debent pro-
moueri. et ſecundum leges non ſuccedunt
quibus etiam alimenta negantur.

Ca. Quedaʒ vidua. G. noie
Ex tenore petebat hereditatẽ quondã
r. mariti ſui reſtitui ſibi et filio ſuo pupillo.
pars aduerſa petitionem ſuam repellere ni-
tebatur pro eo ꝙ dictum. r. maritum ipſius
de adulterio genitum aſſerebat. dicens ꝙ
pater dicti. r. viuente vxore legitima aliam
m. nomine ſuperduxit ex qua dictum. r. ma
rituʒ ipĩus vidue ſuſcepit. pars vidue reſpõ
debat ꝙ dicta. m. neſciens ꝙ pater dicti. r.
aliam haberet vxorem cum eo contraxit in
facie ecclie. Vñ dictus. r. filius ipſius debe
bat legitimus reputari. cum illegitimi dici
non debeant qui de adultera conſcia non
naſcuntur. Iudices qui de hac materia co
gnoſcebant ſup hoc dubitantes conſulue-
runt dñm pa. Unde ipẽ intelligẽs ꝙ pater
ipĩus. r. mrẽʒ eiꝰ in facie eccĩe ignarã ꝙ ipẽ
ſibi aliã mrionialitꝰ copulaſſet duxerit i vxo
rẽ. et dũ legitia putaretꝰ vxor ipĩꝰ dictũ. r. ſu
ſcepit ex ea i fauorẽ ꝓlis dictũ. r. legitimum
reputauit. Nota ꝙ ignorãtia alterius pa
rentis facit ꝙ filij de tali mrionio nati legi-
timi ſunt et fauor prolis ad h coadiuuat.

Caº. Infideles quidã i
Gaudemus ſcðo vel tertio gradu ſm
opinionẽ ſuã contraxerũt mrioniũ et filios
de tali mrionio ſuſceperũt. tandeʒ conuerſi
ſunt ad fidẽ. q̃ritur an filij eoꝝ legitimi ſint
cenſendi. Rñdet pa. ꝙ vtilitate publica ſua
dente dñt legitimi reputari. No. ꝙ fauor
fidei et publica vtilitas attendenda ſunt.

Qui matrimonium accuſare poſſunt
vel contra illud teſtificari.

Titulus. xviij.

Caº. Quidã filiam
Elatum ſuã cuidam tradidit
r cũ q̃ ꝑ aliquot annos ꝑmanſit. tã-
dem ꝓpt' homicidium qð ꝯmiſit
de ciuitate timore mortis receſſit. poſtmo-
dũ dicebatꝰ ꝙ pat' puelle illũ d ſacro fõte le
uauit. epĩs loci fecit illũ ꝑ lrãs ingri ⁊ per qn
quenniũ expectatꝰ non potuit inueniri. Cõ
ſultꝰ pa. rñdit ꝙ ſi maifeſtũ ẽ qð aſſeritꝰ aut
legitimi accuſatores ⁊ teſtes appareãt poſt
q̃ iuuenis ille fuerit cũ oĩ diligentia requiſi
tus etiã ſi nõ potuerit iueniri poterũt recipi
teſtes et fine canonico negociũ terminari.
Nota ꝙ in cã mrionialiꝰ lite nõ cõteſtata
recipiuntꝰ teſtes altera parte abſente.

Ca. Aliquis vult accuſa
A nobis eſt re matrimoniũ vel etiam
teſtificare ꝯ illud ꝑ cartulã i qua ſcribit ac-
cuſatiõeʒ ſiue teſtimoniũ ſuum nihil dicens
voce ꝓpa. Queritꝰ vtrũ talis accuſatio vel
teſtimoniũ ſit admittẽdũ. Rñdet pa. ꝙ i ta-
libus nulliꝰ ẽ momẽti tale teſtimoniũ q̃ ad
ſniam ꝓferẽdã inſi q̃tũ q̃ ad pſũptionẽ niſi
alia legitima ſuffragentꝰ. et h qð dꝛ h meliuſ
intelligitꝰ de teſtibus q̃ de accuſatoribus ſʒ
de vtroqʒ verum eſt. Nota ꝙ ꝑ ſcripturã
nullus debet accuſari.

Caſus. Querebatur vtrum
Videtur. parentes fratres et cognati
vtriuſqʒ ſexus admitti debeãt in teſtimoniũ
ſuoꝝ ad mrioniũ ꝯiũgendũ vel dirimendũ.
Rñdit pa. ꝙ bñ admittũtꝰ. ⁊ h ꝓbatꝰ tã anti
qua ꝯſuetudie q̃ legibus. et iõ maxime ad-
mittuntꝰ ꝑentes. et ſi ꝑentes defuerĩt admit
tũtꝰ ꝓximiores. qꝛ vnuſqſqʒ ꝯſãguinitatẽ ſci
re laborat teſtibꝰ et cartis et recitatiõe ma-
ioꝝ. et illi meliꝰ recipi dñt q meliꝰ ſciũt ⁊ q̃ꝝ
itereſt. qð aũt dꝛ pater ñ recipiatꝰ ꝓ filio nec
filiꝰ ꝑ patre in cã illud veꝝ ẽ in crimĩalibꝰ
cauſis et in ꝯtractibꝰ. ſʒ in mrionio ꝯiũgen-
do vel diſiũgendo admittuntꝰ fauore matri
monij. Nota ꝙ in cã matrimoniali pater
admittitur ꝓ filio ſʒ non in alijs. Itẽ ma-
trimoniũ res fauorabilis eſt.

Ca. Quidã ꝯxit cũ q̃dam pu-
Inſuper ella infra nubilẽ etatẽ. tandem
facta maior et ab illo plurics cognita cõtra
mrioniũ ꝓclamauit dicens ꝙ ab initio ſẽꝑ
diſſenſit. et h ꝓbare volebat ꝑ teſtes. Que-
ritur an ſit audiẽda. Rñdet pa. ꝙ amplius
audiri ñ dʒ ꝯ mrioniũ. qꝛ reclamare debuit
añq̃ cognoſceretꝰ ab ipſo. ſicut cũ ante. xij.
annũ potuit diſſentire. ita poſtq̃ carnaliter
cognouit eandem nõ poterit reclamare ra-
tihabitione ſequenti. Nota ꝙ ipõ facto
cõfirmatur qð nõ valebat. Itẽ qð ab ini-
tio nõ tenuit ratihabitione ſequenti valet.

Ca. Quidã duxit quã
Significante dam in vxorem. mater
mulieris niſa ẽ mrioniuʒ accuſare vt ab illo
pecuniam extorqueret. et licet voluntati ſue
praua non poſſint opera rñdere nihilominꝰ
vult habere pecuniã vt ab accuſatione deſi
ſtat. Cũ igitꝰ malicijs hoium ſit obuianduʒ
mãdat pa. quatinus ſi eſt ita ab accuſatione
mrionij repellatꝰ No. ꝙ mater põt accuſa
re mrioniũ filie ſi non malicioſe moueatur.
Itẽ malicijs hoim non eſt indulgendum.
Item non auditꝰ ille q tantũ vult nocere.

Ca. Cõſuetudo ẽ in aliq̃
Cum in tua loco vt qñ aliqui volunt
ꝯtrahere mrioniũ publice ꝓponitꝰ in eccĩis
vt qcũqʒ ſcit aliqð ipedimentũ exponat et
dicat. nullus apparet ꝯtradictor et ſic ꝯhũt
poſtea apparet aliqs accuſator. Queritꝰ an
ſit admittendus. Rñdetꝰ ꝙ ſi tẽpore pmiſſe

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

denũciatiõis extra dioc̃.exiſtebat ille q nũc
mrioniũ accuſat vl' alias ad eũ denũciatio
nõ potuit ꝑuenire. puta qꝛ ĩfirmitate nimia
laborabat.vel ĩ tali erat etate ꝙ ad hoc eiuſ
etas nõ ſufficiebat.vel alia legitima cã erat
impedit⁹ eius accuſatõ dꝫ audiri.alioqn tã
q̃ꝫ ſuſpect⁹ dꝫ repelli.qꝛ p̃ſũptio eſt ꝯ ip̃m ꝙ
denũciationeꝫ publice factã nõ ignorauerit
dũ ĩ dioc̃.exiſtebat niſi ꝓprio firmauerit iu-
ramento qð poſtea didicerit ea que obijcit
et ꝙ ad h̃ ex malicia ñ ꝓcedit.et tunc etiã ſi
didiciſſet ab illis q denũciatiõis tp̃e tacue-
rũt ei tñ nõ dꝫ claudi aditus accuſandi.qꝛ et
ſi illi ab accuſatiõe repellanť ꝓpť culpã ſilen
tij.iſte tñ repelli ñ dꝫ cũ culpabilis ñ exiſtat.

No.p̃mo ꝙ ꝯ ea q̃ publice fiũt hꝫ qs accu
ſationẽ. Jtẽ q ẽ in dioc̃.nõ hꝫ accuſationẽ
cõtra ea q̃ publice fiũt. Jtẽ iu ram tuꝫ'cli-
dit p̃ſũptionẽ. Jtẽ aliqs admittiť ad accu
ſandũ cui⁹ actor repelliť .ſecus ĩ teſtimonio
Jtẽ aliqs ꝓpť culpã alienã ñ repelliť ab
accuſando. Jtem aliquis ꝓpter culpam ſi
lentij repellitur ab accuſando.

De diuortijs. Titulus.xix.

Ca. Dicitur

Jqua mulier hic ꝙ ſi aliq̃
mulier fuerit machinata in morteꝫ
viri.et vir defendendo ſe aliquẽ d̃
inſidiatoribus occiderit vir poſt mortẽ vxo
ris cum alia cõtrahere põt.mulier autẽ ſine
ſpe coniugij penitere debet. Nota'ꝙ co-
natus ſine effectu punitur.

Ca. Querebãtur in capitl'o

Queſiuit iſto vtrũ mulier ꝓ furto vel
alio crimine quolibet a viro ſuo ſeparari de
beat. Rñdet papa ꝙ mulier pro furto vel
alio crimine viri ſui ab eo ſepari non dꝫ niſi
velit religionẽ fidei ſue corrũpere. Sꝫ ſi vir
vxorẽ ſuã ad infidelitatẽ traxerit a viro po-
terit ſepari q̃ ad mutuã ſeruitutẽ. Jta tamẽ
ꝙ alij nubere nõ liceat.qꝛ licet ſepenť ſemp
tñ manẽt ꝯiugeſ etiã ſepati. ⁊ idẽ ſuať ĩ viriſ

No.ꝙ vir ꝓ nullo crimie põt vxorẽ ditte
re niſi ꝓ ſpſiali fornicatõe l'etiã carnali⁊ ecõ
uerſo qꝛ vir et mulier ad ĩparia ñ iudicantur

Ca.Quidã comes

Porro de comite pontini auctorita
te ſua abſqꝫ iudici ecclie dimiſit vxorem
ſuam .quia eam dicebat fuiſſe cognatã vxo
ris ſue defuncte.mulier petebat eũ ſibi reſti
tui.Queritur an potuerit eaꝫ ſic dimittere.
Rñdet pa.ꝙ ſi etiam parentela publica et
notoria eſſet ſine iudicio ecclie vxorẽ ſuam
dimittere nõ põt.Vñ comes compelli põt
vt eã recipiat q̃ reſtitutionem eius petebat.
qð ſi facere contempſerit excõicetur.

Ca.Quidaꝫ.b.noie quãdã

Preterea cognatã ſuã duxit in vxoreꝫ
queriť quid fieri debeat. Rñdet pa.ꝙ ſi nõ
appareãt accuſatores et parentela maĩfeſta
et publica exiſtit qð credibile ñ eſt niſi cẽnt
conſanguinei in primo gradu vel ſcðo illud
mrioniũ diſſoluať qð illicite eſt cõtractum.

No.ꝙ in notorijs ordo iuris ſeruandus
eſt. Jtem nullus debet auctoritate ꝓpria
ſuã vxorem dimittere. Jtem qð notoriũ
et manifeſtũ eſt accuſatione non indiget.

Ca.Quidaꝫ ſine iudicio

Significaſti ecclie dimiſit vxorem ſuã
ꝓ eo ꝙ ſuggeſtum fuit ei cũ q̃dam cõſangui
neo ſuo eam inceſtũ cõmiſiſſe.ꝓpter qð etiã
fuit excõicatus. Sed mulier illa d̃ alio ſobo
lem ſuſcepit.nihilominus petebat viro ſuo
reſtitui dicẽs ꝙ iniuſte eã dimiſerat et ſibi
materiam adulterãdi dediſſet. queritur qd
iuris ſit.Rñdet pa.ꝙ ſi notoriũ ſit mulierẽ
ip̃am adulteriũ cõmiſiſſe ad eã recipiendaꝫ
vir ꝯpelli nõ debeat niſi ꝯſtaret ip̃m cum al
tera adulteriũ ꝯmiſiſſe. No.ꝙ adulteriuꝫ
notoriũ ĩpedit reſtitutionẽ. Jtẽ paria de-
licta mutua cõpenſatione tolluntur.

Ca.Quidã.xv.noie duxit quã

Ex lris. dã in vxorẽ.tandẽ orta diſcor-
dia inter eos dicebat.xv.ꝙ eã ꝑ violẽtiã ſi-
bi illatã et metũ etiã illã duxiſſet.poſtmodũ
accuſauit eã ſuꝑ crimĩe fornicationis q̃ ce-
pit publice ꝓfiteri ꝙ cũ vir ei negaret in ne
ceſſarijs ꝓuidere crimẽ ꝯpulſa fuit incurre
re ſupradictũ.Sed cũ ãmonita fuiſſet ne ad
ſuggeſtionẽ alic⁹ illud turpe ꝯ ſe ꝓfiteretur
ip̃a illud maifeſtius aſſerebat.Ep̃s cõuoca
to capl'o ſuo d̃ cõſilio ip̃ius capl'i vtriqꝫ co
rũ ꝑuatim cõtinẽtiã indixit obſuandã ita ꝙ
caſte viuerent inuicẽ ſepati. Sꝫ dictus.xv.
ſtatim cũ alia ꝯxit.Ep̃s h̃ audiẽs ab ip̃o.xv.
veritatẽ inquirens ip̃e rei ſeriem explicauit
et ad ſe.ap.appellauit.Ep̃s ordinẽ h⁹ nego
cij dño pa. ſignificauit. Vñ mãdat pa. ep̃o
q̃tin⁹ ſi ẽ ita viꝝ p̃dictũ ad vxorẽ legitimã re
dire ꝯpellat. No.ꝙ ex ſola ꝯfeſſiõe adulte
rij ſepať vxor a viro q̃ꝫtũ ad mutuã ſuitutẽ

Jtem de ꝯſilio capl'i ep̃i hmõi ſententias
ferre debent. Jtẽ ſepati viuere debẽt cõ
tinenter alioqn nõ obſtãte ſnĩa dñt adinui-
cẽ redire.qꝛ paria delicta mutua ꝯpẽſatiõe
tolluntur. Jtẽ delictum ſuperueniens rei
iudicate tollit ſententiam.

Ca.Quidã vir lapſus fu

De illa que it in hereſim.vxor ei⁹ ſta-
tim ſine iudicio ecclie ip̃ius cõſortiũ decli-
nauit.tãdem ille reuerſus eſt.ip̃e repetebat
vxorẽ ſuã.ip̃a nolebat ad eũ redire.Queriť
quid iuris ſit.Rñdet pa.ꝙ ſi mulier maxie
ea intentione diſceſſit a viro vt ille in here
ſim lapſus tedio et cõfuſione affectus ab er
rore ſuo ſe cõuerteret ei reuerſo ẽ reddẽda.
et ſi ad eũ redire noluerit cõpellenda eſt.Si
ṽo iudicio eccie ab eo receſſit ad eũ recipiẽ
dũ non ẽ cõpellẽda.Sed h̃ qð in fine d̃r cor
rigitur per capl'm ſequens. Nota ꝙ ceſſã
te cauſa ceſſat effectus. Jtem exceptio ſe
mel acquiſita ex ſententia ſemper durat.

Ca.Duo erant cõiugati. al

Quãto te ter eorũ tranſiuit ad hereſim
qui remãſit in fide volebat ad ſecunda vota
trãſire.Ep̃s ferrariẽ.queſiuit vtrũ poſſet.
Rñdit pa.diſtinguẽdo inter fideles et infi-
deles.Si duo ſunt cõiuges infideles et alť
ad fidẽ catholicam cõuertatur altero nullo
mõ vel nõ ſine blaſphemia diuini nois vel
vt eũ trahat ad peccatũ mortale alteri coha
bitare volẽte alter ad ſcða vota ſi voluerit
poterit tranſire et in h̃ caſu intelligiť qð di-
cit apl'us.Si infidelis diſcedit diſcedat.fra
ter eñi vel ſoror nõ eſt hmõi ſuituti ſubiect⁹
Et canon eodẽmõ intelligiť q dicit cõtume
lia creatoris ſoluit ius mrionij circa eũ q re
linqť.Si vero alter fideliũ cõiugũ labať ĩ he
reſim vel trãſeat ad gẽtilitatis errorem in h̃
caſu is q relinqť nõ põt ad ſcða vota tran-
ſire.lꝫ in h̃ caſu maior videatur contumelia
creatoris.lꝫ eĩ inť infideles ſit mrioniũ.ñ tñ
ratũ exiſtit ſꝫ iter fideles ratum et verũ ẽ ma
trimoniũ vt illis viuẽtib⁹ cõiugiũ ip̃m ꝑdu-
ret.nec obſtat qð a qbuſdã forſan poſſet op
poni ꝙ fidelis relict⁹ nõ debeat iure ſuo pri
uari ſine culpa.cũ ĩ multis caſib⁹ h̃ ꝯtingat
vt ſi alter cõiugũ icidať. Per hãc rñſionẽ q̃
rũdã malicie obuiať q in odiũ cõiugum vel
qñ ſibi inuicẽ diſplicerent ſi poſſent eas di-
mittere ſimularẽt hereſim vt altero q remã
ſit in fide mrioniũ ꝯhente reuerteretť ab he-
reſi.Et ꝑ hãc etiã rñſionẽ ſoluiť q̃ſtio alia q̃
q̃ritur vtrũ ille q remanſit in fide cogať redi
re ad illũ q ab hereſi vel infidelitate reuerti
tur. No.ꝙ mrioniũ infideliũ illis viuẽti-
bus põt ſepari altero ad fidẽ cõuerſo.altero
remanẽte in infidelitate in tribus caſibus h̃
cõtentis.Sed mrioniũ fideliũ carnali copu
la ꝯſummatũ viuentibus cõiugib⁹ nũq̃ꝫ ſe-
parať Jtẽ ꝑuať qs iure ſuo ſine culpa ſua
Jtem malicijs hominum eſt obuiandum.

Ca⁹. Pagani accipiunt

Gaudemus vxores in ſcðo vel tertio
gradu vel vlteriori.pagani taliter ꝯiũcti cõ-
uertunť ad fidẽ.Queſitũ fuit a dño pa.vtrũ
poſt baptiſmũ debeãt inſimul remanere vel
abinuicẽ ſepari.Rñdit pa.ꝙ ſacramentum
cõiugij apð fideles et infideles exiſtit. Vñ
dicit apl's.Si qs frater infidelẽ hꝫ vxorẽ et
hec cõſentit habitare cũ illo nõ dimittat illã
et in predictis gradibus pagani licite ꝯhũt
mrioniũ:qꝛ ꝯſtitutiõibus canonicis nõ artã
tur.et iõ fideles hmõi in fauorem fidei chri
ſtiane mrionialiter copulati libere pñt et li-
cite remanere ꝯiũcti.cũ ꝑ ſacramẽtũ baptiſ-
mi nõ ſoluanť cõiugia. ſꝫ crimia dimittanť.
Quia vero.Pagani ſimul hñt plures vxo-
res ſi cõuertanť ad fidẽ queriť vtrum oñs
vel quã illaꝝ habere debeãt poſt baptiſmũ.
Rñdet pa.oſtẽdẽs ꝙ vnã tñ dꝫ habere cuꝫ
ab initio vna coſta in vnam feminã eſt con-
uerſa.et ſcriptura ſacra teſtať.ꝓpter h̃ relin
quet hõ prẽꝫ et mrẽꝫ et adherebit vxori ſue
et erũt duo ĩ carne vna.ñ dixit tres vl' pl'es
ſꝫ duo.nec dixit adherebit vxorib⁹ ſꝫ vxori.
Nec alicui vnq̃ꝫ licuit inſiml' plures habere
vxores.niſi diuina reuelatione alicui fuerit

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

conceſſū.ꝑ quā iacob a mendacio.iſraelite a furto. ſampſon ab homicidio excuſati fuerunt. Sic patriarche et alij iuſti viri q plures habuerūt vxores ab adulterio excuſantur Et hec ſnia i euāgelio cōprobať. Quicūqꝫ dimiſerit vxorē ſuā ob fornicatiōeꝫ ⁊ aliā acceperit mechať Ergo ſi vxore dimiſſa alia duci nō pōt.multofortiꝰ nec ea retēta ꝑ qđ cui deť apparet ꝙ nullꝰ ſimł pl'es pōt hrē vxores.nec aliq̄ plures maritos.ergo ſeqť ꝙ pꝰ baptiſmū ꝑmā dꝫ habere. Qui aūť. Pagani ſiue infideles dant vxoribus ſuis qñ voluit libellū repudij.q̄riť vtrū illis viuentibus poſſint accipe alias ad fidē cōuerſi vel añ cōuerſionē. Rñdeť ꝙ i euāgelio tale repudiū reprobať.et iđ viuēte vxore etiā conuerſus ad fidē aliā habere ň pōt.niſi pꝰ ꝯuerſionem ipiꝰ illa renuat habitare cū illo vł ſi ꝯſentiat vult tñ chriſtū blaſphemare.vel vult viꝝ trahere ad mortale peccatū.in qbꝰ caſibus mulier reſtitutōꝫ petere ň poſſet etiā ſi đ iiuſta ſpoliatiōe ꝯſtaret.qꝛ ſm aplm alter alteri ň ē in huiōi ſeruitute ſubiectus. Quod ſi. Aliqs cōuerſus ad fidē dimiſit vxorē ꝓpter p̄miſſas cās.añq̄ꝫ ꝯbat cū alia vxor cōuertiť ad fidē. Queriť an cōpellať eā recipe. Rñdeť ꝙ ſic. Quānis q̄ꝫ. Aliqs paganꝰ dedit libellū repudij vxori.illa nupſit alij ſm ritꝰ ſuū.vir ꝯuerſus ē ad fidē.et vxor ſua q̄ nupſit alij pꝰ repudiū ſimiliť ꝯuerſa eſt ad fidē petit illū. Queriť vtrū poſſit illū petere non obſtāte eo ꝙ alteri nupſit Rñdeť lꝫ ſm euāgelicā ꝟitatē q duxerit dimiſſā mechať. nō tñ dimiſſor poterit obijcere fornicatiōeꝫ dimiſſe pꝰ baptiſmū ꝓ eo ꝙ nupſit alij pꝰ repudiū.et ſic eā teneť recipe niſi alias fuerit fornicata. No.i ꝑma pte ꝙ i baptiſmo ſoluunť crimīa et nō ꝯiugīa.et ita infideles in gradu ꝓhibito ꝯiūcti pꝰ baptiſmū ň ſepanť

No.in ſcđa pte ꝙ nullus pōt ſimł habere plures vxores niſi diuina reuelatiōe q̄ excuſauit a mendacio.furto et homicidio predictos patres. In tertia pte nota caſus in qbꝰ denegať reſtitutio iniuſte ſpoliato. In q̄rta pte nota ꝙ maritꝰ nō pōt obijcere fornicationē vxori ꝓ eo ꝙ nupſit alij.lꝫ nō tenuerit matrimonium.

Ca. Quidā īfideles ſcꝫ liuonicñ.cōtrahebāt mrīoniū cū **Deus qui** relictis fratrū ſuoꝝ liuonicū.iſti đ nouo cōuerſi ſunt ad fidē. Querebať vtrū deberent remanere cū relictis fratrum ſuorum. Dñs pa.ꝯcedit eis ꝓpter infirmitatē coꝝ vt mrīonijs ꝯctis cū relictis fratrū vtanť dūmodo fribus deſcedētibꝰ ſine ꝓle cū talibus cōtraxerint vt iuxta legē moſaicā ſemen defuncti ſuſcitarēt.ꝓhibendo ne tales de cetero ſibi copulent poſt fidē receptā. Nota ꝙ ꝓpť nouitatē fidei diſpenſať cum aliqbus vbi alias non diſpenſaretur.

De donationibus inter virū et vxoreꝫ et dote poſt diuortiū reſtituenda.

Titulus.xx.

Ca. Diciť hic ꝙ ſi **Mulieres** mulier ex cā iuſta ſeparef a viro dos tota ſibi debet reſtitui. No.ꝙ vbi ꝑncipale nō tenet nec acceſſorium.

Ca. Inť.p.mulierē et.h. **Significauit** virū ſuū fuit diuortiū celebratū.Sꝫ dictꝰ.h.dotem ſuam illicite detinet et reddere ꝯtradicit.et poſſeſſiōes q̄ſdā quas habebāt communes et villas ſimiliť retinere cōtendit. Vñ mulier illa conq̄ſta ē dño pa.mandat quibuſdam q̄tinus ſi eſt ita nec ē aliud qđ impediat virū illū iudices cōpellant ad reſtitutionē dotis ⁊ ad diuiſionē coꝝ q̄ cōmuniter habuerunt. Nota ꝙ ſoluto matrimonio vir oīa vxori q̄ habuit ab ea reſtituere tenetur.

Ca. Cauſa matrimonij q̄ vertebať inter.h. **De prudentia** et.m.cōmiſſa fuit quibuſdā iudicibus. Iudices cōſanguinitate ꝓbata ꝓtulerunt ſnīam diuortij inter eos.ſed de dote quaꝫ mulier repetebat a viro nihil dixerunt.vnđ mulier ſignificauit h̄ dño pa. Reſcribit papa eiſdeꝫ iudicibus ꝙ ipi q ꝑncipaliter de matrimonio cognouerūt et de dote q̄ eſt cā incidēs acceſſorie cognoſcere debuerūt et diffinire Vñ mādat q̄tinꝰ ꝑdictū.h.cōpellāt vt ꝑdicte mulieri totā dotē ſicut iuſtū fuerit reſtituat. No.ꝙ cā dotis acceſſoria ſiue incidēs ē ad cāꝫ mrīonij.et q cognoſcit de matrimonio cognoſcere pōt et de dote. qꝛ cui committitur principale et acceſſoriū. Itē ſi ex iuſta cauſa matrimonium ſepareť dos debet reſtitui mulieri.

Ca. Dicitur hic ꝙ ſi mulier **Plerūqꝫ** cā fornicatiōis iudicio eccie aut ꝓpria volūtate receſſerit a viro et non fuit poſtea reconciliata perdit dotē. No. ꝙ vxor ꝓpter adulteriū commiſſum dotem ſuam amittit. Nota culpa vnius cedit lucro alterius.

Caꝰ. Rex legionū.accepit **Et ſi neceſſe** in vxorē filiaꝫ regis caſtelle.et ei dedit in donatiōeꝫ ꝓpť nuptias caſtra q̄dam.ita videliceꝫ ꝙ ſi aliq̄ caſu ipam relinqueret caſtra ipa cederēt in ius eius. Sꝫ ipi ꝓpter conſanguinitatem inſimul nō poterant remanere. Vñ mandauit pa.q̄tinus deberēt abinuicē ſepari.ꝫ rex legionen̄. nolebat eam dimittere niſi caſtra ſibi reſtituerenť. et ita caſtra illa preſtabant impedimētum copule diſſoluende. Vñ mandat pa.archiepō cōpeſtellano et vniuerſis epīs in regno legionū.cōſtitutis ꝙ cum caſtra ipa q̄ ipedimētū ꝑſtant copule diſſoluende nō taꝫ ob turpē q̄ꝫ ob nullā cauſaꝫ ſint data.cuꝫ inter eos mrīoniū eſſe nō poſſit.et iđ nec dos nec donatio ꝓpť nuptias eſſe pōt.ne ad cōmodū ei cedat qđ dꝫ potius in penā eiꝰ retorqueri.q̄tinꝰ viro caſtra ipa reſtitui faciāt et ad id ꝑ excōicatiōis ſnīaꝫ puellā coartari

Nota qđ ſine cauſa datum eſt repeti pōt.

Iteꝫ ſi principale nō tenet nec acceſſoriū tenet.et ita vbi mrīoniū eſſe non poteſt nec dos nec donatio propter nuptias.

Ca. Aliqs dedit alicui aliquaꝫ **Nuper.** terrā nō in feudum vel hereditatē ſꝫ q̄ꝫdiu viueret poſſidendā. Ille poſtmodū ptē illiꝰ terre dedit vxori ſue in donationē ꝓpter dotē.deceſſit vir. Queriť vtrū vxor eiꝰ ꝑfatā donatiōeꝫ habere debeat dū vixerit et tenere. Scđo poniť alia q̄ſtio. Aliqs dedit alicui et heredi ſuo đ legitimo matrimonio ꝓcreato i hereditatē vel feudū aliquā terrā poſtmodū ipe ptē ipiꝰ terre dedit vxori ſue i donatiōeꝫ.tandē deceſſit ſine ꝓle. Queriť vtrū de iure mulier poſſit habere donationē illam. Conſultus papa rñdet ꝙ cum regulariter nullus poſſit plus iuris transferre in alium q̄ꝫ ipe habeat vir predictus non potuit vxori relinquere qđ ei non licuit niſi quo aduiueret poſſidere.et iđ mulier illa terram illam habere nōn poteſt niſi ille ad quē terra illa ſpectat donationi voluerit ꝯſentire. Et idem eſt in ſcđa queſtiōe dicendum. Licet autē in cauſis viduarum eccīa fauorabilis debeat eē.tñ ꝯtra iuſticiā non eſt eis fauor ecclie cōcedēdus. In fine diċ ꝙ vxor đꝫ dotē dare viro.vir aūt vxori donationē ꝓpter nuptias. No. ꝙ nullus poteſt plus iuris in alium transferre q̄ꝫ ipe habeat. Item eccleſia nulli etiam pro perſonis eccīaſticis et miſerabilibus debet ꝯ iuſticiam ꝑiudicium facere. Item mulier dat dotem marito.maritus autem vxori donationem propter nuptias.

Ca. Inter.h.virū et vxorem ſuā coꝛā conſulibuſ **Per veſtras** ciuitatis ianuen̄.ſuꝑ dote ipius mulieris q̄ſtio vertebať.corā quibus dictus.h. petebat dotem vxoris ſibi aſſignari mulier econtra dicebat ꝙ ſibi aſſignari non deberet cum ad inopiam vergeret niſi cautionem ꝑſtaret de dote ſaluenda.et qꝛ eam a ſe expulerat iudices qꝛ ad inopiaꝫ vergere videbatur ꝓnunciauerunt ꝙ dos illa nō aſſignaretur eidem niſi preſtaret cautionem idoneaꝫ de ipa nō peritura. et ſic dos ipſa remanſit penes quendā magiſtrū.r.poſtmodum vero dictus.h. impetrauit lr̄as ad archiepm et archidia.ianuen̄.ꝯtra illū.r.ſuꝑ dote ꝑdicta. Iudices dictū magiſtrum.r.ad ſuam ꝑſentiam citauerunt.coram qbus dictus.h. petebat a dicto magiſtro.r.dotē vxoris ſue Sed dictus.r.exceptioneꝫ oppoſuit ꝯ ipm videlicet ꝙ vxorē ſuam a ſe repulerat et tacita veritate ſuꝑ h̄ lr̄as impetrauit. videliceꝫ ꝙ alia vice ſuꝑ eadem dote q̄ſtio mota fuit corā ꝯſulibus ciuitatis et ꝓnunciatū ſm ꝙ ſuꝑius eſt ꝑmiſſum. Iudices cū de hoc cōſtitiſſet eiſdem ꝑceperunt eidē vt ſic de dote ſaluanda caueret et vxorē reciperet: ſꝫ cū ipe cautōes ꝑſtare non poſſet ad ipiꝰ inſtātiam dño pa.hoc reſcribere curauerunt.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Uñ dñs papa his pmiſſis mandat eiſdem ꝗtinus dotem faciant aſſignari eidem ſub eã cautione quã poteſt pſtare .vel ſaltez ali cui mercatori eã ꝯmittãt vt de pte honeſti lucri valeant ſuſtẽtari ne occaſione dotis d tente vxor a viro dimiſſa. vel vir adulterij reatum incurrat. Satis ei põt ei credi modicũ dotis cui creditur totũ corpus vxoris

No. ꝙ cautio de dote ſoluanda pſtari debet viro cuz ad inopiam vergit. Jtẽ cautio que pſtari poteſt exigenda eſt. Jtem cui conceditur maius et minus multofortius concedi videtur.

Caꝰ. Queſitum fuit a papa

Donatio vtrũ inter virũ et vxorem durante mrĩonio donatio hinc et inde facta teneat. Rñdit pa. ꝙ donatio durante matrimonio inter cõiuges facta ex qua alter fiat locupletior et alter pauperior nõ habet firmitatẽ niſi donatio ꝯfirmet obitu donatoris et donatore viuente penitus euaneſcit. ſi reuocetur ab eo tacite vel expreſſe. vel ſi prius moriatur qui donationem accepit.

Sane. Dicitur in hoc. §. ꝙ ſoluto matrimonio dos redire debet ad mulierem. ⁊ donatio ad virũ niſi de cõſuetudine cõtrariuz obtineat vel niſi ex pacto facto inter virũ et vxorẽ de lucranda dote et donatione ꝓpt nuptias ꝯtrariũ inducatur et pactum iſtud equale dz eſſe ex vtraqz pte. No. ꝙ donatio int virũ et vxorẽ nõ valet niſi in caſibus

Jtem dos ad mulierem redire debet et donatio ad virum ſoluto matrimonio ſecũdum leges. conſuetudo tamen et pactum in hoc derogat legi.

De ſecundis nuptijs.

Titulus xxi.

Ca. Quedaz

Capellanum mulier mortuo viro ſuo trãſiuit ad ſecunda vota. quidam capellanus benedixit mulierem iſtã tranſeũtẽ ad ſcd̃m matrimoniũ. qr nuptie ſcd̃e bñdici nõ debent. q̃ſitum fuit qualiter capellanus iſte puniri debeat. Mãdat pa. epõ ſuo ꝗtinꝰ capellanũ illũ ab officio et bñficio ſuſpẽdat. et ſic ſuſpẽſum ad apl'icam ſedẽ tranſmittat. Nota ꝙ ſecunde nuptie benedici non debent. ⁊ q eas benedicit punitur.

Ca. Quidam chri-

Dominꝰ ac redemptor ſtiani erant in captiuitate ſaracenoꝝ qdam de his ꝯiugati nulla certitudine habita de morte vxorũ cõtrahebant ſecũda matrimonia. Querebatur an deberent ſic remanere cõiuncti. Rñdit pa. vt nullus pſumat amodo ad ſecundas nuptias cõuolare donec ei conſtet ꝙ vxor ſua de hac luce deceſſit. Si vero aliquis vel aliq̃ h nõ ſeruauerit et dubitet adhuc de morte prioris coniugis ei cui nupſit debitũ ñ deneget poſtulãti ſed nullatenus exigat ab eadẽ. Si vero poſtea conſtiterit de vita prioris coniugis ſtatim eam relinquat et ad priorem cõiugem reuertat

Nota ꝙ vir vel mulier contrahere ſcd̃a matrimonia nõ debet niſi de morte cõiugis certus exiſtat Jtez in dubio pro matrimonio pſumitur. Jtem errore comperto ad veritatem recurrendum eſt.

Ca. Dicitur h ꝙ bigamꝰ

Vir autem vel bigama non debent aliquo modo a ſacerdote benedici. quia cuz alias ſint benedicti iterum benedici non debent. hoc habes. xxxi. q. i. quemadmodum.

Nota mulieres ſecundo nubentes non eſſe a preſbitero benedicendas.

Ca. Secũdũ leges ſi mulier

Super illa mortuo viro infra annũ nubat efficitur infamis. Querit an ſecundum canones ſi nubat infra annum debeat dici infamis. Rñdet pa. ꝙ cum dicat aplus mulier viro ſuo mortuo ſoluta ẽ a lege viri nubat in dñو cui vult. ex licẽtia apoſtoli omis infamia aboletur.

Ca. Dicitur hic ꝙ

Cum ſecundum mulier mortuo viro ſuo nubendi tantum in dño habet libertatẽ nec dz ſi nupſerit legalis infamie ſuſtinere iacturã. Quoniã in his ſeculares leges non dedignant ſacros canones imitari. No. ꝙ mulier nubẽs tempe luctus non eſt infamis. Jtem ſeculares leges ſacros canones imitari non dedignantur.

Finit liber quartus feliciter.

Jncipit liber quintus

De accuſationibus inquiſitõibꝰ et denunciationibus.

Titulus. i.

Si legiti-

J legitimus mus non fuerit accuſator non fatigetur accuſatus. Nota ꝙ criminoſus non poteſt aliuz accuſare.

Ca. Dicitur in

Si quis epiſcopus capitulo iſto ꝙ ſi quis quis dignus ſit voluerit denũciare epiſcopum ſuum ſuper aliquibus exceſſibꝰ ſuis debet illum caritatiue admonere vt ſe emendet. Si autem ſe corrigere noluerit poſtmodum cauſam eius deferat ad primates alioquin caritatiua et legitima admonitione omiſſa a denunciãdo repellit. Nota ꝙ ad denunciandum non debet admitti qui legitime non premonuit et caritatiue.

Caſus. Quidaz

Jlla prepoſitorum abbas infamatꝰ erat apud papam. Unde mandat duci cãpanie ꝙ ſi aliquis eſt de monaſterio ipſius abbatis qui velit aliquid dicere contra ipſum abbatem ipſum accuſando vel denunciando Papa paratus eſt audire ipſum cũ illis quorum intereſt et cauſam diſtricte perſcrutari condemnando ipſum vel abſoluendo. Nota ꝙ monachi poſſunt abbatem ſuum accuſare vel denunciare. Jtem epiſcopus hãc cauſam debet inquirere cuz canonicis ſuis. Jtem ſententia debet cõtinere condemnationem vel abſolutionem.

Caſus. Dici

Omnipotens deus tur hic ꝙ ſi aliquis infamatur non debet ad honores ꝓmoueri donec de hoc inquiratur vel inde ſe purgauerit. Nota ꝙ opinio promouẽdi ad honores vacillare non debet et ſic pẽdente accuſatione promoueri non debet.

Ca. Quidaz

Nulli epiſcoporum. familiaris epĩ volebat ipſum epiſcopuz accuſare. opponebatur ſibi ꝙ erat vilis opinionis et male fame. queritur vtrum ſit admittẽdus. Rñdet pa. ꝙ non lz epõ illũ a ſua accuſatione repellere quẽ a ſe ſepare neglexit anteq̃z accuſaret eundem. Nota qd̃ ſemel approbaui iterum reprobare non poſſum.

Caſus. Dicitur hic ꝙ ſi aliqs

De his. eſt abſolutus de crimie de quo fuit accuſatus non debet iterum accuſari de eodem Nota ꝙ crimina ſemel dimiſſa iterum vindicari non debent.

Caꝰ. Dicitur hic ꝙ illi q

Repellantur morantur cum inimicis meis a mea debent accuſatione repelli cum mei inimici preſumantur quia affectio amicitie ſolet incitare huiuſmodi accuſationes.

Nota ꝙ cum inimicis meis habitantes inimici mei preſumuntur. Jtem aliquid ex cohabitatione preſumitur quod alias nõ preſumeretur

Ca. Dicitur hic ꝙ ſi accu-

Accuſaſti ſaſti aliquẽ malicioſe et per tuam accuſationẽ mortuus fuerit. vij. ãnis penitere debes. et. xl. diebus in pane et aq̃. Si autem per tuam accuſationem membrũ amiſerit ꝑ tres quadrageſimas penitere debes. Nota ꝙ qui occaſionem damni dat damnum dediſſe videtur.

Caſus. Euidentia patra-

Euidentia. ti criminis nõ indiget clamore accuſatoris. Nota ꝙ in notorijs iuris ordo non requiritur.

Ca. P. manconella preſbiter

Cum. p. ex vna parte. et preſbiter honꝰ et iohannes laicus eiꝰ frater ex altera. erãt in preſentia pape. Johannes laicus cepit accuſare. P. manconellaz de ſimonia. Papa quia laicus erat non admiſit eum ad accuſandum dictum. P. manconellam. Quo repulſo preſbiter bonus frater eius cepit illum ſtatim accuſare ſuper crimine ſimonie Et pa. eum repulit pro eo ꝙ cum idem Jo. accuſaſſet dictum. P. preſbiterum bonum frẽm ſuum duxit in teſtimoniũ cõtra ipm et

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

quia etiam frater.p.dictū bonū pꝛbꝛm de cā ꝯſimili accuſauit.et iō neutrū illoꝝ admiſit in accuſationē dicti.p.Sed qꝛ vterqꝫ ſuper obiectis erat infamat⁹ vtriqꝫ ꝓpt̄ infamiam purgatiōeꝫ indixit.Vñ mādat pa. qꝫ vterqꝫ illoꝝ cū trib⁹ ſacerdotib⁹ debeat ſe purgare. No.qꝫ laici clericos accuſare nō pñt.

Iteꝫ mutua accuſatio repellit̄.qꝛ p̄ſumit̄ odioſa. Itē q tulit teſtimoniū ꝯ aliquem ī cā criminali non pōt illum accuſare poſtea.

Item ſiqs accuſauit aliquē et fuit repulſus eius germanus repellitur ab illius accuſatione quia preſumitur inimicus.

Ca.Monachi debēt abbati obedientiā et reuerētiam

Ex parte. Dubitabat̄ vtrū h̄ non obſtante poſſint ipꝫ abbatē accuſare. Rñdit pa.qꝫ monachi nō ſunt repellēdi ab accuſatione abbatis ꝓ eo qꝫ de obedientia et ſubiectione ipius noſcūtur eſſe.niſi alia rōnabilis cā impediat.qbuſ ſiqdem debēt de bonis monaſterij expenſe neceſſarie miſtrari vſqꝫ ad finē cauſe cū proprii nō habeāt. No.qꝫ ſubditus pōt accuſare ſuū prelatū non obſtante obediētia.

Ca.Quidaꝫ ſacerdos

Si conſtiterit. d.noīe petebat eccliaꝫ ſuā ſibi reſtitui q̄ dicebat ſe ſpoliatū iniuſte Rñdebatur ab aduerſario.g.noīe qꝫ ñ erat audiendus.qꝛ nō fuerat ſpoliatus cuꝫ ipaꝫ nō intitulatam ſed tantūmodo cōmendatā habuit.Item qꝫ q̄ſi ebrius in taberna pnoctauerat et nulla dormitione facta ſequenti mane miſſam celebrauit.et iō iuſte p iudicē ſuū p̄uatus fuit.Ipe vero oīa negauit dicēs qꝫ in ea canonice fuerat iſtitutus et iniuſte poſt appellationē ſpoliatus.Mandat pa.p̄mo inquiri de p̄miſſis.et ſi ꝯſtiterit qꝫ ecclia nō fuit ei ꝯceſſa ſꝫ ad temp⁹ ꝯmēdata vl'qꝛ in taberna pnoctauerit.et mane ſequēti nulla dormitiōe p̄miſſa celebrauit īponatur ei ſilentium ſup ipa ecclia et deſiſtere cōpellat̄ ab ipetitiōe aduerſarij.Sed ſi ꝯſtiterit qꝫ eccia fuit ei caōice ꝯceſſa.et poſtea de eie ꝯuict⁹ ñ fuit.vl'ſi poſt ap.fuerit ſpoliat⁹ reſtituat̄ ſibi eccl'ia. No.qꝫ q eccliaꝫ hꝫ cōmēdatā nō dꝛ cā ꝓpe poſſidere.q̄re ñ dicit̄ ſpoliatus ſi inde remoueatur vel expellatur per commendationem.

Ca.Quedā monacha

Meminimus. C.nomie fuit electa in abbatiſſam cuiuſdā monaſterij.cui⁹ electionē pa.confirmauit mandans dioc.epo vt ei munus bñdictiōis cōferat.duꝫ eam benedicere vellet quidā.b.noīe ꝓpoſuit ex aduerſo dicens qꝫ eandem de ſimonia accuſare vellet appellās ne ipam bñdiceret ꝓpter qđ eam nō bñdixit.Proponebat̄ qꝫ ille nō deberet audiri.qꝛ inductus fuerat in teſteꝫ ꝯtra ipam in cā electiōis quā pa.ꝯfirmauit Significatū fuit hoc dño pa.Unde mādat eidem epo qꝫ ꝓpter appellationeꝫ predicti b.eam benedicere non poſtponat cum fuerit requiſitus.quia cuꝫ teſtimonium tulerit contra ipſam eius preſumitur inimicus. Nota qꝫ inimicus non admittitur ad accuſandum etiam in crimine excepto.

Ca.Quidā canonici biſuntini per

Licet ſuas lr̄as ſuper crimie piurij ſimonie et inceſtus archiepm ſuum denunciauerunt domino pa.C. Ipe iuris ordie obſeruato archiepo biſuntino mādauit vt ad certum terminum ad preſentiam ſuā accederet reſponſurus obiectis.Archieps ad terminū ſibi prefixū acceſſit Innocē.C.iterim ſublato de medio cum nullus apparuiſſet q diceret aliquid cōtra ipm q̄ſiuit ab.I.et.o. archidiaconis conſtitutis in preſentia pa. ſi aliquid contra ipm ſuper premiſſis vellēt proponere et legitime oſtendere.Ipſi rñderunt qꝫ non propoſito accuſandi illa ſcripſerant ſed quia incorrigibilis videbatur denūciauerant illa domino pa.et nūcius q venerat mādati formā exceſſit.Vñ pa.ill' ſilētiū impoſuit ne de cetero ſup his accuſarēt vel infamarēt eūdē.et qꝛ circa inſcriptionē deſiſtere voluerūt nō iputat̄ eiſdē.Ne igit̄ pa. minus canonice in ipi⁹ archiepi abſolutiōe ꝓcedere videatur inqſitionē ſup fama ipiuſ cōmittit faciendā.Nota qꝫ licitum eſt deſiſtere ab accuſatiōe ſine pena añ inſcriptiōeꝫ

Itē ꝯtra infamatū debet fieri inqſitio deficiente accuſatore. Item prelatus poti⁹ debet delectari in bona fama ſubditoꝝ q̄ꝫ in infamia eorundem.

Ca.Quidā canonicus pragen.

Ueniens A.noīe in pñtia pape ꝓpoſuit qꝫ cū eps pragen.eſſet filius ſacerdotis pragen.eccliam non fuerat canonice ingreſſus.et ꝯ p̄uile.ecclie pragen.duci bohemie homagiū p̄ſtitiſſet.ſic ſubijciēdo ecciaꝫ ſuituti.Vñ pa.citauit eū vt ad certū terminū ꝯpareret corā ipo.Ipe vero in ſuā excuſationē p nūcios allegauit viarū diſcrimina cōſecrationē chriſmatis iminentem et qꝫ filius ducis baptiſandus erat tunc tp̄is p eūdē.Pa.audiēs h⁹ allegatiōes eas friuolaſ reputauit.et ipm habuit cōtumacē.et lꝫ ꝓcuratores ei⁹ in cā crimiali recipe nō poſſet tñ eis ꝯceſſit auditores.vt ſi poſſent ipm aliq̄ten⁹ accuſarēt.Corā qb⁹ p̄dict⁹.a.obiecit p̄dicta ꝯ epm.Sed ex aduerſo fuit ei reſpōſum.qꝫ cum olim ſup h̄ lr̄e fuiſſent ipetrate ad archiepꝫ magdeburgen.idē.a.in ꝓbatōne deficiēs ad pedes epi hūiliter ſe ꝓſtrauit veniā poſtulās ab codē.et confeſſus fuit qꝫ calūnioſe ꝓceſſerat ꝯ ipm ꝓpter qđ iurauit ſtare mandatis ipius.et ipe p̄cepit ei ſub debito iuramēti vt ꝯ ipm de cetero talia ꝓponere non auderet.qđ totum in pñtia dñi pape fuit cōfeſſus.vñ ipe ipoſuit ei ſilentiū ſup ipetitiōe epi. Tamen qꝛ ꝯtumax fuit eps citat ipm ad pñtiā ſuā.et ꝓpter infamiam indicit ei purgatiōeꝫ. Nota qꝫ in crimiali ñ admittitur ꝓcurator. Item in cā criminali auditur qs allegās excuſationē. Item q ſemel calūniatus ē ꝯ aliquē nō audit̄ amplius contra eundem. Item licet quis ad iudicium malicioſe vocetur venire tenet̄ alias contumax reputatur.

Ca.Quidā electus fuit ī

Super his. epm lucan.qdam canonici opponebāt ſe illi electo q̄dam ipedimēta ꝯtra ipm ꝓponētes.ſcilꝫ qꝫ erat male fame et opinionis.et qꝫ ꝯtxerat mrīonium cum vidua.vt ſic repelleret̄ tanq̄ꝫ indignus Super his mandat pa.inquiri.Opponebat̄ ꝯ illos q ſe opponebāt et ipetrauerāt de his inquiri qꝫ debebāt ſe obligare ad penā ſi deficerent in ꝓbatōe.Vñ iudices illi ſup h̄ cōſuluerūt dñm pa.Et ipe rñdit qꝫ tribus modis pōt crimē opponi.denūciando.excipiendo et accuſando.Quando crimen in modū denunciatiōis opponitur nō eſt neceſſaria inſcriptio.Sed cum opponitur in modum accuſationis tunc debet inſcribi.cum talis accuſatio fiat ad depoſitionem.Cum vero crimen opponitur in modum exceptionis diſtinguendum eſt quare opponat̄ et qñ.Si obijciatur vt aliqs repellatur ab accuſatione vel teſtimonio non ē neceſſe inſcribi.Sꝫ cum opponitur vt aliqs repellatur promotione officij et bñficijs.i.ante cōfirmationē opponitur ſm qꝫ hic opponebatur nō debꝫ quiſquam inſcribere.quia crimen hoc mō probatum impedit promouendum.ſed non deicit iam promotū.Si vero obijcitur poſt confirmationem cum electus debet conſecrari debet obijciens ſe obligare ad penam extraordinariam ad arbitrium iudicis.quia deijcit ab obtento.et repellit ab obtinendo quia crimine ſic probato perdit quod per electionem et confirmationem fuerat conſecutus.et in caſu iſto licet agatur de crimine non tamen eſt queſtio criminalis.Unde per procuratorem poteſt tractari. Nota tres modos obijciendi crimen prout in littera dicitur. Item cum agitur de crimine non criminaliter poteſt cauſa tractari per procuratorem.

Caſus.Inquiſitores qdaꝫ legati apoſtolice ſedis ceperunt facere inquiſitionem contra epiſcopum nouarien.

Qualiter et quādo Significatum fuit domino pape qꝫ inquiſitores ipi non ſeruauerant debitum ordinem inquiſitionis cōtra epm nouarien.Unde papa ſup h̄ ſcribit inquiſitoribus illis dicens.qꝫ ſi ordinem inquiſitōis debituꝫ ſuauerint cōmendat eos.Si vero ñ ſuauerint debitū ordinem inquiſitionis vult qꝫ ipſum tempe oportuno debeant obſeruare ne inde naſcantur iniurie vnde iura naſcuntur. Si autem tanq̄ꝫ homines exceſſerint non pudeat eos errorem ſuum corrigere.qꝛ q̄ menſura menſi fuerit remetiet̄ eis.et aliquaꝫ occaſionē inueniant congruenteꝫ ne ſua vileſcat auctoritas.quia ex his q̄ inordiate ſūt acta non poteſt aliquid ordinabiliter agi.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Si vero ordinē debitū ſuauerit deū ſolum
habentes pre oculis via regia incedētes in
negocio ipō ſine pſonarū acceptiōe ꝓcedāt
formā vō iuramenti quā a clericis nouari-
cū .i. hoc negocio ceperūt in ſimilib⁹ debeāt
obſeruare hoc mō vt iurent clerici ꝙ ſuper
his q̄ ſciunt et credunt in ſua eccia reformā
da tā in capite q̄ȝ in mēbris exceptis crimi-
nibus occultis plenā et meram dicant inqſi
toribus veritatem. Nota ꝙ in inquiſitiōe
ordo iuris ſuandus ē. Itē vnde iura ꝓce
dunt non dñt iniurie naſci. Item iudex
errorē ſuū reuocare debet. Item ex his q̄
inordinate ſunt acta nō pōt aliquid ordina
biliter agi. Itē in inqſitionibus faciēdis ō
occultis nec querendum eſt nec diſcenduȝ
ſȝ de his tm̄ de qbus infamia preceſſit.

Ca. Abbas ciſtercieñ. et

Cum dilecti p. et .r. monachi apoſtoli
ce ſedis legati cum per frequentē clamoreȝ
multa ſibi de agatheñ. epō nunciata fuiſſēt
acceſſerunt ad eccleſiam agatheñ. vt ſuper
his inquirerent veritatem. recipientes iura
menta tam epī q̄ȝ canonicorum. Et in illa
inquiſitione cōfeſſus fuit epō ꝙ ipē cōmiſe
rat ſimoniā dilapidationem. et ꝙ habuerat
res naufragij. Confeſſionibus iſtis in ſcri-
ptis redactis epō timens ex confeſſionibuſ
illis ſibi preiudicium generari voluit poſtea
ſe excuſare contra illas confeſſiones dicēs
ꝙ iurauerat reſpondere tantum ad interro
gata. Legati illi dicebant ꝙ ſub alia' forma
iurauit. videlicet ꝙ plenam et meram dice
ret veritatem inquiſitoribus. et quia tunc ſe
non excuſauit poſtea audiri non debuit. et
quia ipī non audiebant eundem delatū eſt
ad ſedem apl'icam negociū. Coram domi-
no papa ꝓpoſita fuerunt p̄dicta ex p̄te epī
agatheñ. a quo producti fuerūt quidam te-
ſtes ad probandum ꝙ iurauerat reſpondē-
re ad interrogata tantum. Sed quia nō con
ſtitit pape ſub qua forma iuraſſet cum depo
ſitiones ille non fuerunt publicate. nec ipē
renunciauerit teſtibus producendis. Mā
dat papa quibuſdam quatinus ipſi ſuper
hoc veritatem inquirant ab illis inquiſito-
ribus ſub qua forma iurauit epiſcopus. et
ſi per illorum reſponſionem conſtiterit ꝙ
iurauit ad interrogata ſolummodo rñdere.
vel ſi ipē epūs hoc probauerit per deſpoſi-
tiones teſtium quos apud ſedem apl'icam
produxit. aut per depoſitiones aliorum. qꝛ
ſm illam formam non tenebatur ex debito
iuramenti reſpondere ad interrogata. ad-
mittant excuſationes epiſcopi ſuper con-
feſſionibus predictis. cum excuſationes ille
confeſſiones eius non perimant ſed expo-
nant. que tales ſunt vt ad bonum et ad ma
lum valeant retorqueri. et ideo iudicari de
bent ex cauſa. quas ſi probauerit illum ab-
ſoluant. ꝙ licet culpabilis fuerit in quibuſ-
dam ex labore tamen et pondere quod pro
pter hanc cauſam incurrit huiuſmodi leuis
culpa leuiter valet indulgeri. Si autem ex-
cuſationes illas non probauerit vel ſi iura-
uit plenam et meram inquiſitoribus dicere
veritatem. cum ſecundum illam formaȝ nec
veritateȝ tacere nec admiſcere debuerit fal
ſitatem. non obſtantibus excuſationibus il-
lis quas de nouo propoſuit. remoueant ip
ſum ab eccleſia agatheñ. licet dixerit ꝙ plu-
res ex illis excuſationibus predictis lega-
tis expoſuit cum hoc per ſe probare non
poſſent tanquam qui ſolus examinabatur
ab illis. Nota ꝙ in inquiſitione qui exa
minantur veritatem plene quam ſciunt de
bent dicere. nullum falſum commiſcere. idē
eſt in alijs iudicijs. Item ad cauſam di-
cti recurrendum eſt potius q̄ȝ ad ipſum
dictum. Item teſtis ſingularis ſiue ſolus
non valet.

Caſus. Quidam ca-

Cum oporteat nonici viceñ. ad ſe. a-
po. accedentes multa enormia coram pa-
pa contra epiſcopum ſuum propoſuerunt.
Unde papa ſuper his inquiſitionem com-
miſit faciendam. Epiſcopus hoc intelligēs
anteq̄ȝ a iudicib⁹ citaretur ad ap. ſe. acceſſit
proponens ꝙ illi qui enormia illa propoſu-
erant contra ipm̄ odio et nō bono zelo du-
xerant dño pape intimāda cū ſint eius ini-
mici manifeſti. et cū eius hoſtibus conuer-
ſentur. et conſanguineos ſuos et cōplices
intēdant ad teſtificanduȝ producere ꝯ ipm̄

qui non debent ad teſtificandū admitti. cū
ſint pluri ꝛ alijs crimib⁹ irretiti. Quo audi
to mādat pa. iudicib⁹ ipīs q̄tin⁹ ad inqſitio
nē nō ꝓcedāt niſi ſup p̄dictis crimib⁹ dict⁹
epō fuerit infamatus. Si vō ad inqſitioneȝ
fuerit ꝓcedendū p̄dictos vel alios q̄s ipī⁹
epī ꝯſtiterit eſſe iimicos nec ad ꝓſequēdū i
qſitionē nec ad teſtimoniū ꝑhibendū admit
tant. ſȝ p viros idoneos veritatē inqrant et
ſi nihil ꝓbatū fuerit ꝯ ipȝ purgationē cano
nicā indicāt eidē. Nota ꝙ inimici nō ad-
mittunt ad denunciādū vel teſtificandum.

Item non eſt facienda inqſitio niſi ꝯ infa
matū. Item ꝓpter infamiā indicenda eſt
purgatio deficiente probatione.

Ca. Quidā clerici ſu-

Cum dilectus per qbuſdā exceſſibus
denūciauerūt epm̄ ſuū impetrātes ꝯtra ipȝ
inqſitionē fieri. corā inquiſitoribus ꝓpone
batur ex p̄te epī ꝙ clerici illi audiendi non
erāt qꝛ erāt publice ꝯcubinarij. et ſic idigni
ad denūciandū ꝓpter qō fuerāt excōicati.
Itē nō p̄monuerāt epm̄. Itē erant cōſpira
tores ꝯ ipm̄. Iudices ſup h̄ ꝯſuluerūt dñm
pa. Et ipē rñdet ꝙ ſi conſtiterit eos publi-
ce cōcubinarios vel eos nō p̄monuiſſe ipm̄
epm̄ de iam dictis exceſſibus. vel eos ꝯſpi
ratores fuiſſe ꝯ eū a denūciatione repellan
tur. alioquin audiāt q̄ hincinde ꝓpoſita fue
rint. et eidē epō ꝓhibeant ne ſuper his ſup
qbus ad ſedē apl'icā appellatuȝ fuit ab illis
clericos ipōs aggrauare preſumat donec
cā ſm mandatuȝ aplicum fuerit terminata.

Nota ꝙ crimioſus aliū denūciare ñ pōt
Item q nō p̄monuit. Item conſpirator
Item iudex a q̄ legitime appellatū eſt de
cā illa ſe intromittere non debet donec ap-
pellationis cauſa ſit finita.

Caſus Quedaȝ relata

Inquiſitionis fuerant domino pape
de epō et canonicis valentiñ. q̄ non debue
rūt ſub ſilentio p̄teriri. Uñ pa. ſup his cōmi
ſit inqſitionem faciendaȝ. Inquiſitores ſup
qbuſdā articulis dubitātes conſuluerūt pa.
Scḋa queſtio illoꝝ hec fuit. Ecce per inqſi
tionē tale crimē ꝓbatū eſt ꝙ ſi criminaliter
accuſatus fuiſſet deponeretur. q̄ſitum fuit
qualiter eſſet puniendus. Super hoc papa
diſtinguit vtrū ſit tale crimen qō impediat
executionē ordinis aut etiam retentionem
bñficij etiam poſt pactā penitentiam. puta
ſi homicidiū ꝯmiſiſſet. vel adeptus eſſet or-
dinem vel bñficium vicio ſimonie. In iſtis
caſibus eſt ita ꝓcedendum ſicut in iudicio
accuſationis. In alijs vero criminibus di-
ſcretus iudex poterit penam moderari ſm
meritum perſone et qualitatem exceſſus.

Tertio queſierunt ſi duo vel plures iura
ti affirmant aliquem eis videntibus crimen
cōmiſiſſe de quo alia infamia non laborat.
vtrum illi penam debeant infligere. Item
ecce aliq̄s occulte tradit inquiſitori cedulā
vel cartam infamationem epiſcopi continē
tem. queritur vtrum ſit ꝓcedendum ad inq
ſitionem eorum que continentur ibidem.
Itē aliqui iurauerunt vt deponant contra
illum de quo fit inquiſitio. in ſecreto exami
nātur et interrogantur vtrum diligant illoſ
contra quos inquiritur. vel ſint eorum ini-
mici. et ipſi reſpondent ꝙ non diligunt illoſ
vel expreſſe dicunt ſe inimicos illorum aut
etiam ante iuramentum publice confiten-
tur ſe inimicos eorum: ſed non oſtendunt
aliq̄s iimicitias probabiles. Et ad hec tria
reſpondet papa ꝙ nullus debet puniri ꝓpt
dicta paucorum de quo non laborat infa-
mia. vel clamoſa inſinuatio non preceſſerit.
nec ſuper hoc teſtes ſūt recipiēdi. cū inqſitō
ſolūmodo fieri dȝ de qbus infamia preceſſit
Item ad petitionē illoruȝ qui cedulas in
famationis porrigunt in occulto ad inqſitō
nē eoꝝ que continentur ibidem non eſt pro
cedendum. Item non eſt adhibenda fides
dictis illorum qui poſt iuramentū vel añ ta
cite vel expſſe aſſerūt ſe inimicos eorū niſi
forſitan ante iuramentum in fraudem hec
dicere preſumant. Queſiuiſtis. Aliqui in
quirunt ſuper exceſſibus aliquorum. ſed di
cunt ſe nihil ſcire per certam ſcientiam: ſed
tantum per famam et credulitatem. Queri
tur quid ſtatui debeat contra illos. Itē
duo vel tres vel etiam plures dicunt ali-
quem infamatum de aliquo crimine. ſed in
publico nihil ſiniſtrum refertur. Queritur

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA

vtrũ de crimĩe illo debeat reputari infamatus. Ad ꝑmũ rñdet pa. ꝙ ꝓpꝛ famã ꝛ credulitatẽ deponentiũ ſolũmõ non eſt deponendus ꝫ infamato purgatio canonica poterit indici ſm arbitriũ iudicantis. Ad ſcðm rñdeꝛ ꝙ ꝓpꝛ dicta paucoꝝ infamatus dici ñ dꝫ cꝰ opinio apud bonos et graues leſa nõ exiſtit. No. ꝑmo duos caſus i qbus acta pnia executõꝛꝫ ordiſ exercere qs ñ pt. i qbꝰ eq̃ puniꝛ aliqs ſiue denũcieꝛ ſiue accuſetur

Item nullus dꝫ inqri nec puniri ꝓ crĩe ð quo non laborat infamia nec teſtes recipi.

Itẽ occulte infamantes nõ ſunt audiendi

Itẽ inimicis teſtibꝰ nõ ẽ credendũ. Itẽ ꝓpꝛ famã et credulitatẽ ꝓbatã nullꝰ dꝫ puniri. ꝫ purgatio ꝓpꝛ infamiã dꝫ indici Itẽ dicta paucorum non infamant. Iteꝫ purgationes arbitrarie ſunt.

Ca. Ad petitionẽ gal

Ad petitionem teri abbatis corbieñ. pa. ꝯmiſit inqſitiõeꝫ qbuſdã ſup ſtatu ipſius mõaſterij tã in capite q̃ꝫ in mẽbris. Inquiſitione cõmiſſa legatꝰ ap. ſe. ad monaſterium accedens p̃dictũ ipſo abbate p̃ſente nec reclamante incepit inqrere diligẽter ſup ſtatu mõaſterij. Inqſitiõe finita legatus dictũ abbatẽ pariſiꝰ euocauit vt ꝯ inqſitõem ꝓponeret ſi qd poſſet rõnabiliter. Abbas ad ipſm accedẽs allegauit ꝙ in correctiõe mõaſterij ꝓcedere non valebat cũ p̃dictis iudicibus inqſitio ꝑus fuiſſet ꝯmiſſa. allegãs cardinalẽ ipſm ex iuſtis cãis ſibi eſſe ſuſpectũ ad ſe. ap. appellauit. Cardinalis nõ obſtante ipſiꝰ appellatiõe inſpectis q̃ ꝓbata fuerant ꝯ ipſꝫ a regimĩe abbatie amouit eundẽ dãdo monachis licentiã aliũ eligẽdi. q cõcorditer elegerũt ꝑorẽ de argẽtolio in abbatem. Sup ħ delata ẽ qõ ad pa. Ipſe vͦo auditis hincinde ꝓpoſitis dicit ꝙ de talibꝰ fctã fuit fides ꝓpter q̃ dictꝰ. g. debuit amoueri a regimĩe abbatie. q̃ꝫuis reſtituendus eſſꝫ ꝓpꝛ ordinẽ iudiciariũ nõ ſuatũ. pa. nihilominus voluit ipſm manere ꝑuatũ officio abbatie. et amouit dictũ ꝑorẽ a regĩe abbatie q nõ legitime fuit dicto. g. ſubſtitutꝰ ꝓ eo ꝙ ipſe. g. ꝓpter ordinem iudiciarium non ſuatũ fuit iordinate remotꝰ: ꝫ q2 dictꝰ ꝑor ñ fuit remotꝰ ꝓpꝛ viciũ pſone vel defunctũ ſcie. ꝫ ꝓpꝛ iuris ſolẽnitatẽ omiſſã papa ipſm reſtituit in abbatẽ

No. ꝙ ſnia q̃ nulla ẽ fit aliq̃ ꝑ approbatõnẽ ꝑncipis. Itẽ ſi aliqs ẽ iniuſte remotus ꝑ ꝯſequẽtiã patet ꝙ aliꝰ in locũ ꝑoris ẽ iniuſte ſubſtitutus. ita iſta ſunt cõnexa. Item ordo iuris nõ ſeruatus et proceſſum et ſententiam reddit nullam.

Ca. Quidã ſubdiaconꝰ dñi

Accedens pape. b. noĩe canonicus cremoñ. apð ſe. ap. deceſſit. Pa. p̃bendã quaꝫ obtinuerat in eccliã cremoñ. g. nepoti ipſiuſ b. conceſſit. ſup ħ executoribus ſibi datis. q cõceſſionẽ p̃dictam executioni mandarent. Et dum executores vellent mandatũ aplꝛi cum adimplere ex parte capituli cremoñ. in modum exceptionis ꝓpoſituꝫ fuit corã eis ꝙ dictus. g. de ꝑiurio et homicidio erat infamatus publice. vñ p̃benda nõ erat ſibi cõferenda ꝫ potius auferẽda. Proptꝛ qð executores in negocio nõ ꝓceſſerũt. Vñ idem g. ad ſe. ap. accedẽs p̃dicta in p̃ñtia dñi pa. allegauit petẽs vt ꝯceſſionẽ ſibi factaꝫ faceret executõi mandari ꝯtradictores in expenſis puniẽdo. Vñ mãdat pa. executoribus q̃tinus cõceſſionẽ factã dicto. g. debeãt executiõi mãdare niſi ipſe ſup obiectis criminibus in modũ exceptionis publice fuerit infamatus. quo facto ſi legitimus apparuerit accuſator audiãt q̃ fuerint hincinde ꝓpoſita. et ſi crimina illa vel alterũ eoꝝ ꝓbatũ fuerit ꝯ ipſm ſup eadẽ p̃benda ſilentiũ iponant eidẽ. Si vͦo nullꝰ ꝯ ipſm appꝛuerit accuſator et ipſe ſup dictis criminibus fuerit infamatus purgationem canonicam indicant eidem in q̃ ſi defecerit imponãt ei ſilentiũ. ſi aũt ei p̃ſtiterit ꝯtradictores ab eius moleſtia ꝯpeſcãt eos q niſi ſunt cũ impedire in expenſis legitimis ꝯdemnãdo No. ꝙ executio ſnie ſiue collatiõis bñficij dꝫ differri ſi electuſ vꝛl ille cui eſt iam facta collatio ſit ſup criminalibus publice infamatus. Item deficiens in purgatione habetur ꝓ ꝯuicto et punitur

Item qui deficit in exceptione ꝓbanda punitur in expenſis. et ħ iõ fit. q2 iã ꝯſtabat de iure iſtius cum eſſet prebenda collata.

Ca. In cõci

Qualiter et quando. lio p̃ñti oſtẽdit papa quãdo prelati debeãt inquirere ð ſubditorum exceſſibus et qualiter eos debeant punire cum in culpa fuerint inuenti qð euidenter colligitur ex autoritatibꝰ noui et veteris teſtamenti ex quibus autoritatibꝰ ꝓceſſerũt poſtea canonice ſanctiones Legitur enĩ in euangelio ꝙ villicus ille q diffamatꝰ erat apud dñm ſuũ q̃ſi diſſipaſſꝫ bona ipſius audiuit ab illo. qd eſt qð audio de te. redde rõem villicatiõis tue. iam enim non poteris villicare. Et in geneſi dñs ait Deſcendã et videbo vtruꝫ clamorẽ q̃venit ad me ope compleuerit Ex iſtis autoritatibus manifeſte ꝓbaꝛ ꝙ nõ ſolũ cũ ſubditus ſed etiã cũ p̃latꝰ excedit ſi ꝑ clamorẽ ꝛ famã ad aures ſupioris ꝑuenerit nõ a maliuolis ſed ab honeſtis nec ſemel ſꝫ ſepe debet p̃latꝰ deſcẽdere ꝛ corã canonicis ſeniooribꝰ eccleſie ſue veritatẽ diligẽter inqrere. et ſi culpam inuenerit illã puniat: nõ tanq̃ꝫ ipſe ſit accuſator ꝛ iudex ſed quaſi fama denũciante ſuũ officiũ exequaꝛ Iſtud quidẽ obſuandũ eſt in ſubditis et diligẽtius in p̃latis. q2 ipſi ſunt quaſi ſignũ poſituꝫ ad ſagittã. et q2 nõ p̃ñt omnibꝰ cõplacere ꝓpter officiũ ſuũ odiũ multoꝝ incurrũt. Vñ ſtatuerunt ſancti patres vt accuſatio p̃latorũ nõ facile admittaꝛ ne cõcuſſis colũnis corruat edificiũ niſi diligẽs adhibeaꝛ cautela. videlicꝫ vt accuſatio que ad degradationẽ intendiꝛ nullatenus admittaꝛ niſi legitima p̃cedat iſcriptio. ſed cuꝫ aliqs fuerit infamatꝰ ita ꝙ ſine ſcandalo diſſimulari non poſſit. tũc ad inqrendũ et puniendũ p̃latus ꝓcedat non ex odio ſed ex charitate quatenꝰ ſi grauis fuerit exceſſus q̃ꝫuis non degradeꝛ ab ordine tamẽ ab adminiſtratõne remoueatur omnino. qð eſt ſm euangelicã vͥitatẽ a villicatõne villicũ amoueri Debet. In hoc. §. dꝛ ꝙ ille cõtra quẽ fit inqſitio debet eẽ p̃ñs niſi ꝑ cõtumatiã ſe abſẽtet. et illi ſunt exponenda capitula de qbus fuerit inqrendũ vt facultatẽ habeat defẽdẽdi ſeipſm. et dicta teſtiũ et nomina ipſorum ſunt ei publicanda. et replicationes legitime admittende ne ꝑ ſuppreſſionẽ nominuꝫ deꝛ audatia infamandi et ꝑ excluſionẽ exceptionũ deponẽdi falſuꝫ ſecuritas p̃beaꝛ. Ad corrigẽdos. In ħ. §. diciꝛ ꝙ p̃latus tãto diligẽtiꝰ debet ad corrigẽdos exceſſus p̃latoꝝ deſcẽdere quãto damnabiliꝰ eos dimitteret incorrectos. cõtra quos exceptis notorijs tribꝰ modis poteſt ꝓcedi: ꝑ accuſationẽ videlicet: denunciationẽ et inquiſitiõꝫ ipſoꝝ. ita tñ vt diligens in omnibus adhibeatur cautela vt accuſatõ nullatenꝰ admittaꝛ niſi legitima p̃cedat inſcriptio. et denũciationẽ charitatiua admonitio. et inquiſitionẽ clamoſa debet inſinuatio p̃uenire. hoc moderamĩe ſꝑ adhibito vt ſm iudicij formã ſententie quoqꝫ forma dicteꝛ. Hũc ordinẽ circa regulares ꝑſonaſ nõ credit papa vſqꝫquaqꝫ ſuandũ. que cũ cauſa reqrit de facili p̃ñt a ſuis adminiſtrationibus amoueri No͞ta ꝙ cũ infamia ꝓcedit a maliuolis nõ debet ꝓcedi ad inqrẽdum. q2 ex odio p̃ſumiꝛ famã illã ꝓceſſiſſe.

Item prelati quaſi ſignuꝫ dicunꝛ poſiti ad ſagittã. Iteꝫ p̃latus nõ debet ꝓcedere ad inqrẽdũ ex odio ſed ex charitate. Itẽ p̃latus ꝑ inqſitionẽ nõ deponiꝛ ſꝫ ab adminiſtratione remouetur niſi i duobꝰ caſibus ſupra. c. inqſitõis. i. rñ. Itẽ ille cõtra quẽ fit inquiſitio debet eẽ p̃ñs niſi cõtumaciter ſe abſentet Iteꝫ ea de quibus aliqs iqritur debẽt ei manifeſtari et oĩs defenſio ſibi reſuatur Iteꝫ accuſationẽ inſcriptõ ſꝑ p̃cedere debet. admonitio denũciationẽ. ꝛ inquiſitionem fama ſiue clamoſa inſinuatio.

Iteꝫ ſentẽtia ſꝑ formãda eſt ſm modum agẽdi Itẽ regulares de facili remouenꝛ a ſuis adminiſtrationibus.

Caſus. Statuit cõciliuꝫ

Sicut olim. generale ſicut oli a ſãctis patribus fuit ſtatutũ vt metropolitani ſingulis ãnis cũ ſuis ſuffraganeis ꝓuincialia non omittant concilia celebrare. in quibus diligenter intendãt circa correctiõeꝫ et reformationẽ clericorum ꝛ mores coꝝ: relegẽtes regulas canonicas. et p̃ſertim hmõi cõcilij penã debitã trãſgreſſoribꝰ infligẽdo Vt aũt id valeat meliꝰ adimpleri ꝑ ſinglꝛas dyoc. ꝯſtituãt ꝑſonas ydoneas ꝛ honeſtas

A

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

que ꝑ totū ānū ſimpl'r ⁊ de plano ⁊ ſine ali qua iuriſdictiōe diligenter inquirāt q̄ corre ctione ⁊ reformatiōe ſunt digna vt ea fideli ter referāt in cōcilio ſubſequēti. vt ſuꝑ hiſ ⁊ aliiſ ꝓuida deliberatiōe ꝓcedāt et ea q̄ ſta tuerint faciāt obſuari. et in ꝓ̄ualibꝰ ſynodis annuatim celebrādis ea debeant publicare ꝑ ſingulas dyoc̄. Quiſquis aūt h̄ ſtatutum neglexerit adimplere ab executōe ſui officij ſuſpendaꝛ. Nota ꝙ ꝓuincialia ↄcilia ce lebrāda ſunt ſingulis ānis. Itē ſtatui de bent in cōcilijs tales q ſtatuta ↄcilij faciant obſuari. Itē executores nullā hn̄t iuriſ dictiōez Itē exceſſus debēt per ſingulas dyoc̄. denūciari.

Caſus. Inquiſi

Olim. J. et. K. tio ſuper ſtatu cu iuſdam monaſterij ordinis turoneñ. tā in capite q̄ȝ in mēbris cōmiſſa fuit quibuſdā i quiſitoribꝰ ad petitionē. J. ⁊. xv. ⁊. p. mona choꝝ dicti monaſterij Pendēte inqſitione coraȝ ip̄is abbas quaſdā ſnīas ſuſpēſionis ⁊ excōicationis tulit in quoſdā monachos ip̄ius monaſterij ꝓſequētes inquiſitionē ⁊ adherētes eis ⁊ etiā ꝑ quoſdā iudices dele gatos fecerat ꝓmulgari. quoſdā etiā ſpoli auit ↄ iuſticiā ip̄o negocio pendēte. ⁊ q̄ſdā induxit ad iurandū ꝙ v̄itatē nō dicerēt con tra ip̄m. Et qꝛ ꝓpter hmōi impedimēta re tardabaꝛ reformatō monaſterij ſignificata fuerūt hec dn̄o pape. Petierūt inſuꝑ dicti monachi a papa vt faceret eis expenſas fa ctas et faciēdas ſibi miniſtrari de bōis mo naſterij. Suꝑ h̄ mādat pa. inqſitoribus qua tenꝰ ne reformatō monaſterij valeat retar dari debeāt relaxare ſnīas ſuſpenſionū ⁊ ex cōmunicationū q̄s abbas ꝓtulit vl' ꝑ q̄ſdā iudices fecit ꝓmulgari poſt inceptū negoci um in eos ⁊ in adherētes eiſdē. et reſtituāt illos q̄s abbas pendēte negocio ↄ iuſticiaȝ ſpoliauit. et relaxatis iuramētis ſi q̄ de tacē da v̄itate abbas extorſerat: ꝓcedāt in nego cio de plano et abſqȝ iudicioꝝ ſtrepitu. inq rentes q̄ circa ꝑſonas ⁊ obſuantias regula res viderint ingrēda. et corrigant q̄ fuerint corrigenda tā in capite q̄ȝ in mēbris: ꝓuiſo ꝙ negocio pendēte abbati obediāt et inten dant ita ꝙ ꝑ h̄ reformatō monaſterij ñ va leat impediri. Si v̄o teſtes ↄ abbatez ꝓdu cti fuerit copiā faciāt ei dictoꝝ ip̄oꝝ. Et fa ciant miniſtrari predictis monachis tribus vl' q̄ttuor vel alijs q̄s aſſumpſerit ad dictū negociū ꝓſequēdū expenſas neceſſarias fa ctas et faciēdas ad negociū ꝓſequendū de bonis monaſterij cōputatis ſi q̄ receperint de bonis monaſterij. Nota iuriſdictiōez inqſitorū extēdi ad ea ſine qbꝰ eoꝝ officiuȝ nō pōt expediri. Iteȝ iuramētū de v̄itate tacēda factū nō tenet nec eſt ſuandū Itē pendēte accuſatōe vel inqſitiōe ↄ p̄latū ſub diti debent obedire eidē Itē p̄latuſ pēdē te inqſitiōe vel accuſatiōe ↄ ip̄m non debet aliqd facere ꝓpter qḋ impediaꝛ officiuȝ iu dicis. qḋ ſi fecerit iudex vel inqſitor totū re uocet Itē copia atteſtationū facienda eſt abbati ↄtra quē ꝓcediꝛ Itē monachi i ex pēſis monaſterij proſequuntur inquiſitio nem cum nihil habeant.

Caſus Quidaȝ cano

Prelatorum. nici ferrigineñ denūci auerunt dn̄o pape ꝙ eorum epiſcopus mi nus canonice ep̄atuȝ adeptus bona ip̄iꝰ epi ſcopatus adeo grauiter dilapidat et conſu mit ꝙ niſi celeriter adhibeaꝛ remediū ad ir reꝑabile diſſolutiōis opprobriū deducetur ⁊ nō ſolū rex ꝓdiguſ ē. ſȝ etiā fame ſue ꝓdi gus eſt et ſalutis vtpote qꝛ vitā ducit nimi um diſſolutā. Propter q̄d mādat papa q buſdā iudicibꝰ q̄tenꝰ ꝑſonalr̄ accedētes ad locū veritatē inqrant et eā ad ipſum ſub ſi gillis ſuis tranſmittāt incluſaȝ. eidē ep̄o ter minū aſſignātes: quo cōſpectui dn̄i pa. ſe p̄ ſentet ꝓ meritꝭ recepturus. iteriȝ tū ꝑtāte vēdēdi dādi infeudādi ſeu q̄cūqȝ mō alienā di bōa ep̄atꝰ eidē penitꝰ interdicta No. ꝙ i quiſitores ꝑſonaliter accedere debēt ad lo cū in quo moraꝛ illi cōtra q̄s fit inquiſitō et non alibi faciēda eſt. Item cum aliquis denūciaꝛ ſuſpectus de dilapidatōe interdi cēda eſt ei poteſtas quocūqȝ modo alienā di bona eccleſie.

De calūniatoribꝰ Ti. ii.

Caſus. Hilarius

Cum fortius. ſubdyaconus ac cuſauit iohānē dyaconū. cauſa huius accu ſationis cōmiſſa fuit anthonio ſubdyacono et qbuſdā alijs. iudices in negocio ꝓcedē tes cū ille hylarius nihil ꝓbaſſet ↄ iohan nē dyaconū abſoluerūt eundē nullā penā imponētes hylario ſubdyacono ꝓ calūnia. Peruenit hoc ad noticiā dn̄i pape. Vn̄ ip ſe ſcribit antonio ſubdyacono dicens. ꝙ il la crimina fortiꝰ ſūt puniēda q̄ obijciūtur il lis q culpabiles nō fuerunt et p̄cipue ſacra tis hominibus. vn̄ reprehēdit iudices illos q in cauſa illiꝰ iohānis dyaconi reſiderūt ꝓ eo ꝙ nullā penam dicto hilario calūniatori ipoſuerūt. Vn̄ mādat dicto antonio quate nus cū tātū malū trāſire nō debeat impuni tū hilariū p̄dictū p̄uet officio ſubdyaconatꝰ et v̄berībꝰ caſtigatū publice in exiliū faciat deportari. Nota ꝙ qui non ꝓbat q̄d in tēdit cōtra aliū puniri debet pena talionis

Iteȝ vbi quis nō poteſt puniri pena qua debuit accuſatus alia pena additur priori pene: vt hic patet. quia nō poterat hilariuſ priuari dyaconatu loco illius verberibꝰ ca ſtigatus mittitur in exilium Itē ecclia po teſt infligere penam corporalem

Caſus. Magiſter

Cum dilectus. ſcolariū palētiñ. ad apoſtolicā ſedē accedēs de ſuo ep̄o exceſſꝰ varios nūciauit. Papa excōicationē ip̄orū cōmiſit qbuſdā inqſitoribus faciendā ⁊ exa minatiōez factā ſub ſigillis ſuis ſibi deſti narēt incluſam Quo facto pa. examinauit proceſſum negocij diligēter. nec inuenit ali q̄d de p̄dictis ſufficiēter eē ꝓbatū. vn̄ ab ſoluit ep̄m ab obiectis mādās qbuſdā q̄te nus dictū magiſtrū ſuſpēdāt ab officio ⁊ bn̄ ficio donec ſe purgauerit ꝙ nō calūniandi animo ꝓceſſit ad hmōi crimina ꝓponenda vt ceteri ſil'i pena ꝑterriti ad infamiam p̄la torū ſuorū de facili procedere nō p̄ſumant.

Nota ꝙ q deficit i ꝓbādo in cā denūcia tionis punitur. vt h̄ dꝛ. Itē negatiua po teſt probari. Iteȝ pena vniꝰ debet eē me tus multorum Itē nemo debet aliū et p̄ cipue prelatum ſuum infamare.

De ſimonia et ne aliquid pro ſpiritua libus exigatur vel promittatur.

Titulus. iij.

Caſus. Sta

In ordinando. tuit gregoriꝰ in ſynodo generali ꝙ pro ordina tione nullus aliquid accipiat nec ordinatuſ aliquid det. No. ꝙ qcq̄d colla tū fuerit ꝓ quolibet obſequio in ordinatō ne impenſo ſimoniam inducit.

Caſus. Dicitur hic ꝙ qui

Qui aliū. per pecuniam expulerit in ec cleſia legitime inſtitutum ⁊ eā ſic retinuerit omnino deponaꝛ. Nota hic ꝙ eque pu nitur qs ꝓ duplici pctō ſicut ꝓ ſimplici. hic tantum ſpoliauit ⁊ cōmiſit ſimoniam

Caſus. Querebatur

Si dominus. vtrum quilibet catho licꝰ admittēdꝰ ſit in accuſatiōe ſimoniacorū Rn̄det pa. ꝙ quilibet admittēdus ē argu mēto a maiori. Si eni dn̄s qui fuit ſine pec cato licētiā accuſādi dedit vni ſcȝ iudeo ſce leratiſſimo. ml'to fortiꝰ nullus catholicus repellēdꝰ imo potiꝰ exhorādꝰ ē vt v̄itatē aſ ſeueret ad repellēdā ſimoniacaȝ prauitatē

Nota quēlibet admittēdū i accuſation e ſimoniacorum

In iſto capl'o et in ſequē

Accuſatum. ti dicitur ꝙ ſi aliquis ac cuſatus fuerit de ſimonia de qua ſit publi ce infamatuſ debet prohiberi a celebratiōe miſſarum donec de veritate ↄſtiterit No ta hic argumētum ꝙ accuſatus ſimoniace debet ſuſpendi a celebratione miſſarum. et idem dicitur in capitulo ſequenti.

Caſus. Simonia a

Sicut ſimonia. lios morbos vincit vnde ſine aliqua dilatōe cum de ipſa conſti terit de eccleſia debet eliminari ⁊ expelli Nota ꝙ ſimonia inter alia crimina maius crimen reputatur. Nota quod dꝛ hic ꝙ ſi ꝑ aliq̄d ſignuȝ cōſtiterit aliquē fore ſimo niacuȝ iudex debet ipſum punire Iteȝ no ta ad ↄdēnatōez ſimonie ſufficere ↄiecturaſ

Caſus. Propter magnitudinē

Tanta. criminis ſimonie ſerui aduerſꝰ dn̄os ⁊ qlibet crimīoſi admittūtur ad accu ſationē ↄ ſimoniacos. Itē oīs pctōr pōt cātare miſſā preter ſimoniacū et qlibet pōt

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

eum accuſare etiam meretrix vt ab ordine
male accepto remoueatur No. ꝙ ab accu
ſatione ſimonie nec ſeruilis conditionis ho
mines nec infamatos repellẽdos.
In iſto capitulo prohibe
Non ſatis. tur ne ab his qui trãſeunt
ad religionẽ aliq̃ pecunia reqraẽ. nec ꝑora
t⁹ nec capellania ꝓ aliq̃ ꝑcio alicui ꝯmittaẽ
⁊ q ꝯ fecerit tã ille q dedit q̃ʒ ille q recepit ſi
moniã cõmittit. nec ꝓ aliquo ſpũali ñ obſtã
te aliq̃ cõſuetudine. qꝛ diuturnitas tꝑis nõ
minuit pctũm ſed auget Nota ꝙ ꝓ ſpũali
bus pecunia dari nõ debet nec recipi. Itẽ
cõſuetudo a iure reprobata ñ excuſat Itẽ
diuturnitas tꝑis nõ minuit pctũm ſʒ auget
Caſus. In quibuſdam
Cũ in eccl'ie. eccleſijs ita locum habe
bat venalitas vt ꝓ ꝑſonis eccliaſticis ponẽ
dis i ſede et ꝓ ſepulturis mortuorũʒ et bñ-
dictõib⁹ nubẽtiũ ſeu alijs ſacramẽtis aliqd
requireretur Cũ igitur quidã putãt h̃ ſibi lice
re de lõga conſuetudine nõ attẽdẽtes ꝙ tã
to grauiora ſunt crimina quãto diutius iſe
licẽ aĩaʒ detinẽt alligatã. ꝓhibet pa. vt d̃ ce
tero ꝓ ſacramẽtis nihil exigatur. et ſi quis
contra ꝑſumpſerit portionẽ cũ gyeſi ſe no-
uerit habiturũ. Nota ꝙ ꝓ ſepulcris ⁊ nu
bentium benedictõnibus et alijs ſacramẽtiſ
nihil eſt exigendum. Item diuturnitas
tꝑis peccatum nõ minuit ſed auget.
Ca. Querit ſi ꝓ ꝯſecratiõe
Cum ſit. eccliarũʒ aliqd põt exigi ꝑcẽ
ꝓcurationẽ Et reſpõdetur ꝙ non. hoc ha-
bes. i. q. i. placuit. Nota epm i cõſecratio
ne ecciarũ ꝓcurationẽ petere poſſe.
Caſus. Eps oxonieñ. ante ſu
De hoc. am electionẽʒ ꝓmiſit archidya
cono q̃ddã bñficiũ. et cuidã clerico quẽdaʒ
prioratum vtvterqʒ electõi ſue conſentiret
Itẽ rex et alij ꝑncipes pecuniã receperũt
vt electõi ꝯſẽtirẽt. q̃ſiuit archieṗs qd cẽt ſi
bi agẽdũ ſup ꝑdictꝭ. Rñdet pa. ꝙ ſi manife
ſtũ ẽ dictũ archidyaconũ et clericũ recepiſ-
ſe ꝓmiſſa ob cãm illã vl' exinde ꝯfeſſi fuerit
vel cõuicti ſũt deponẽdi. Si vo nõ eſt noto
riũ nec cõuicti ſũt vl' ꝯfeſſi: ſʒ tãtũ publica la
borãt infamia indicenda eſt illis canonica
purgatio in q̃ ſi defecerint ſunt puniẽdi. rex
aũt ⁊ ꝑncipes inducẽdi ſũt vt ſi aliq̃ recepe
rint a dicto epo vt electõi ꝑſtarẽt aſſenſũ ec
cleſie reſtituãt oxonieñ. cũ illa ſine periculo
aĩe non pñt retinere. Nota ꝙ deponendi
ſunt q ſimoniã cõmittũt Item pecunia re
cepta reſtituẽda ẽ ecclie i cui⁹ iiuriã data ẽ
Caſus. R. clericus et. xv
Cum eſſent. nobil' vir erãt in pñtia do
mini pa. ꝓ ꝯtrouerſia quã int' ſe habebant.
qꝛ nobil' ille in curia dñi pa. morã diuti⁹ tra
here nõ poterat ꝓ ſe in cã illa ꝯſtituit ꝓcura
torẽ. Partibus in pñtia pa. ꝯſtitutis cleric⁹
ille ꝯfeſſus eſt ꝙ miles ille ꝓmiſerat ei dare
eccliam illã ſup q̃ litigabãt: ſi quoddã nego
ciũ ipi⁹ militꝭ poſſʒ in pñtia pa. ꝓmouere. qꝛ
ꝓmiſſio illa cõtinebat ſimoniacã prauitateʒ
eidẽ. R. pa. impoſuit ſilẽtiũ ſup eccleſia ipa
Nota ꝙ ſola ꝓmiſſio ſup re ſpũali ſimo-
niam inducit.
Caſus. In eccliis ci-
Inſinuatum. ſtreñ. epãtus q̃ʒplures
clerici ꝑ ſimoniã dicuntur hic ingreſſuʒ. d̃ q̃
ſunt infamia notati. Vñ mandat pa. dyoc.
epo q̃ten⁹ ſi notoriũ fuerit aliq̃s in eccleſijs
illis per ſimoniã itraſſe inde eos remoueat
illis aũt q̃x crimẽ notoriũ non eſt ſʒ inde la
borãt infamia publica indicat qnqʒ vel ſex
manu ſui ordinis purgatiõʒ in q̃ ſi defecerit
bñficijs illis ꝑpetuo ꝑuet eoſdẽ. Nota ꝙ
infamat⁹ de ſimonia ſi nõ poteſt ſe purgare
punitur tan q̃ʒ conuictus.
Caſus. Statuit alex. ꝙ nullus
Nemo. preſbiter aliquod emolimentũ
tꝑale recipiat a q̃cũqʒ publice peccante. vt
epo vel eius miniſtris celet peccatũ illi⁹. nec
ꝓ reſpectu alicui⁹ ꝑſone ꝯſanguinitatis vel
familiaritatis dimittat qn peccatũ illd' epo i
noteſcat. Secũdo dicit ꝙ nullũ digne peni
tẽtẽ vl' etiã min⁹ digne penitẽtẽ ꝓpt' grãm
vel fauorẽ ad recõciliationẽ adducat ⁊ teſti
moniũ recõciliatõiſ ferat eidẽ vl' ꝓpt' aliquẽ
liuorẽ ſiue odiũ remoueat a reconciliatẽe.
qꝛ vtrũqʒ ſimoniacũ eſt. Nota ꝙ qui dat
tꝑale ꝓ ſpũali ſimoniã cõmittit. ⁊ q ꝓptcõ
ſanguinitatẽ vel amicitiã nõ denuntiat epo
pctũʒ alicui⁹ ſimoniã cõmittit Itẽ qcunqʒ

penitentẽ ꝓpter grãm vel fauorẽ ad pñiaʒ
adducit vel ꝓpter odiũ remouet a reconcili
atione ſimoniã cõmittit. et ſic fauor vel grã
ſiue odiũ ſuccedit loco precij.
Caſus. Monachi d̃ acra
Querelam. qdam manerium cũ ꝑti
nẽtijs ſuis et ecciam q̃ndã adepti fuerunt
a monachiſ de cadomo ſub annuo cẽſu. xv
librax. ⁊ ſup h̃ cartaʒ ab ipis monachis ha
buerũt. Poſtmodũ vo ꝑor monachorũ de
acra capitulo ſuo iconſulto cartã ꝑdictã ac
cepta inde pecunia dictis monachis de ca
domo reſignauit. Vñ monachi iſti de acra
cõquerebãtur ſe iniuſte grauatos. q̃re man
dat pa. qbuſdã quaten⁹ ptib⁹ ꝯuocatꝭ cauſã
cõcordia vel iudicio termiare ꝓcurẽt. Sciẽ
tes ꝙ eccia ꝑdicta emi nõ potuit. ita nec re
dimi Si vo mõachi d̃ cadomo legitie citati
fuerint ꝯtumaces iudiceſ mõachos de acra
iducãt in poſſeſſionẽ corũ de qb⁹ ꝯtrouer
ſia v̇titur inter eos nec ꝑmittãt eos exinde
abſqʒ iuris ordine moleſtari No. ꝙ eccia
nec põt emi nec redimi alias ſimonia cõmit
teretur . Itẽ ꝓpter ꝯtumaciaʒ rei añ litis
ꝯteſ. actor dʒ mitti in poſſeſſionẽ rei petite
et iudex iductũ in poſſeſſionẽ defẽdere dʒ.
Item delictũ ꝑlati capitulo incõſulto nõ
preiudicat eccleſie
Caſus. Quidã epi extorq̃bãt
Ea que. nũmos a clericis ꝓ chriſmate
et illos denarios aliqñ appellãt cathedrati
cũ. aliqñ paſchalẽ ꝑſtationẽ. aliqñ appellãt
illos ꝯſuetudinẽ epalẽ Sʒ qꝛ h̃ ſimoniacũ ẽ
mãdat pa. quaten⁹ ꝑtextu alicui⁹ cõſuetudi
nis vel ꝑlatõis denarios ꝑdictos nullate-
n⁹ exigãt. q̃d ſi fecerit periculũ ſui ordĩs po
terũt formidare Nota ꝙ in delictis nõ ex
cuſat ꝯſuetudo ⁊ variatio nois nõ prodeſt.
Caſus. Archidyaco
Ex diligenti. n us cantuarieñ. indu
xit q̃ndã clericũ vt faceret ei fidelitatẽ ita ꝙ
ipſe illi clerico bñficiũ ecciaſticũ annis ſin-
gulis exhiberet. cleric⁹ iſte videns ꝙ hmõi
obligatio illicita erat petijt inſtanter a dño
pa. abſolui dicẽs ꝙ de ꝑdicto bñficio nil ã-
plius accipet Pa. vidẽs petitionem hmõi
boneſtã ⁊ fauorabilẽ ipm ab illa fidelitate
abſoluit. cũ illud ꝯtrariũ fuerit diuis legib⁹
⁊ humaniſ. ita ꝙ a ſacerdote diſcreto peni
tẽtiã accipiat et ne nota infamie poſſit reſꝑ
gi cõcedit ſibi has lr̃as quas poſſit oſtende
re in teſtimoniũ ſue indulgẽtie ꝯ infamãteſ
eundem Nota ꝙ fidelitas ꝓ re ſpũali ac-
qrenda fieri nõ debet. qꝛ ſimonia eſſet.
Caſus. Quidam
Et ſi queſtioneſ. electus fuit i archi
epiſcopũ ſtrigoñ. ⁊ confirmat⁹ Pa. ꝑ quen
dã cardinalẽ ꝑ mare eunteʒ trãſmiſit ei pal-
liũ Frater illi⁹ electi occurrit obuiam cardi
nali. ⁊ cuʒ paucas eqtaturas haberet obtu
lit ei palefridũ. epo electo ignorante et reci
piẽte poſtmodum palliũ ab eodẽ. poſtea ar
chieṗs h̃ intelligẽs dubitauit an cẽt ſibi in
aliq̃ iputãdũ. conſuluit papã ſup h̃. ⁊ ipe rñ
dit ꝙ in his vltra q̃ʒ oporteat dubitare nõ
dʒ. cũ dicãt humane leges ꝙ qdã tenui reli
gione ꝯtemnũt ſacramẽta etiã neceſſaria ex
hibere dicẽtes tenuẽ religionẽ que dubitat
vbi dubitãdũ nõ eſt. ⁊ iõ ꝓ eo frat' eius car
dinali equũ vnũ illo ignorãte trãſmiſit nul-
lo mõ ipm dubitare oportet. cuʒ paucas eq
taturas veniẽs ꝑ mare ſecũ haberʒ. qꝛ in ac
cipiendis muneribus vel dãdis tria ſũt cõ
ſiderãda. ſ. q̃litas dãtꝭ ⁊ accipiẽtꝭ. quantitas
muneris. ⁊ tꝑs donatõiſ. q̃litas ꝑſõax. vt a
paupe diuiti vl' ecõuerſo. q̃ntitas mũeris ſi
magnũ vel puũ ſit donũ. tꝑs donatõis an i
ſtãte neceſſitate vel alio tꝑe doneẽ Si ꝑdi-
cta ꝯſidereẽ ñ fuit magnũ ſi frater ille equũ
vnũ cardinali donauit quẽ hiſtrioni etiã ñ
petẽti donaret. et potius h̃ fecit neceſſitate
iſpecta q̃ʒ alia intentione. qd autem dr bea
tus qui excutit manus ſuas ab omni mune
re de donis illis dictuʒ eſt que ſolẽt accipi
entis animuʒ allicere. in alijs que accipiẽtꝭ
animũ nõ immutãt romana eccia interpre-
tari conſueuit accipientẽ nõ deliquere vel
donãtẽ Nota ꝙ nõ dʒ eps dubitare vbi
dubitandũ nõ eſt. Iteʒ in donis dandis
tria conſiderãtur vt lr̃a dicit. Item modi
ca nõ preſumitur aliquẽ immutare
Caſus. Quidam preſbiter
Veniens. F. nomine voluit fieri mona
chus in quodã monaſterio. abbas ⁊ fratreſ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

noluerunt euʒ recipe in monachũ quouſqʒ ꝯuenerit eis dare .xxx. ſol'. facta cõuẽtione ſequẽti die receptus fuit ĩ monachũ. monachi poſtulauerũt ab ipõ .xxx. ſol'. abbas .x. familia .xij. ꝓ paſtu dicentes hoc eẽ conſuetudinem monaſterij. monachꝰ ille acceſſit ad papã ꝓponẽs predicta coram papa. Unde mãdat cuidã q̃tenꝰ ſi eſt ita cõpellat abbatẽ et monachos ad reſtituẽdã pecuniã p̃ſbitero indigne acceptã et eidẽ p̃cipiat vt ĩ alio monaſterio in habitu monachali dño ſtudeat fuire. abbatẽ ⁊ maiores pſonas monaſterij ab executiõe ordinis ſui ſuſpẽdens ꝓ tãte prauitatis exceſſu Nota pecuniaʒ reſtitui monacho quam dedit monaſterio ſuo ꝓ ſua receptione.

Caſus. Quidam cum vellet ad

Ex tue. ordinen aſcẽdere. acceſſit ad archidyaconũ vt eũ p̃ſitaret ad ordineʒ ſacerdotis qui noluit eum ad ordinem p̃ſitare niſi prius ſex ſol'. ſoluiſſet eidẽ. et ſic ordinem ipſum ꝑ eũ p̃ſitatꝰ accepit. Ep̃s dyoc̃. cui ſacerdos hoc in ſecreto fuerat cõfeſſus q̃ſiuit a dño pa. quid de ipſo p̃ſbitero eẽt agendũ rñdit pa. ſi hoc eſt ſecretũ eundẽ ſacerdotẽ moneat et inducat vt ordinẽ alicuiꝰ religionis aſſumat et ꝑpetuo abſtineat ab officio ſacerdotis. alioqui nõ debet ip̃m ab officio ſacerdotꝭ arcere cuʒ ſit ſecretꝰ eius exceſſus pniam tñ ſecretã ſibi iniũgat. No. ꝙ crimẽ occultuʒ p̃latꝰ punire non debet. qꝛ illud ſcit vt deus non vt iudex.

Caſus. In hoc capitulo

Ad noſtraʒ. dicitur ꝙ ꝓ miniſterio eccleſiaſtico et prouicarijs et chriſmate nihil omnino accipiatur Nota ꝙ ꝓ officijs eccleſiaſticis nihil dari debet.

Caſus. Quidã ordi-

De ſimoniace. nati fuerãt ſimoniace q̃ſitũ fuit de his qd eẽt agendũ. Pa. rñdit ſuper hoc certũ non poſſumus dare reſpõſum niſi p̃mo ſciamus qualiter fuerint ordinati. qꝛ ſecũdũ quãdã ſpẽm ſimonie qdã licet ſimoniace ſint ordiati vt pote ip̃is ignorantibꝰ ſimoniaci non ſunt. ⁊ illi diſpẽſatiue pñt in ſuis ordinibus remanere. Nota ꝙ q ſimoniace ordinati ſunt ip̃is ignorãtibꝰ non ſunt ſimoniaci cum quibus poſſunt epiſcopi diſpenſare.

Caſus Quidam electus

Mattheus. fuit ad regimẽ cuiuſdam eccleſiẽ de voluntate maioris ꝑtis paucis ꝯtradicentibus. qdã amicus illius deuolũtate electi turbata q̃ndã pecuniã ſoluit illi q diſcordiã faciebat ⁊ ſic contradictio q̃euit poſtea dubitãs ꝙ ſimoniaʒ cõmiſiſſet ꝑ cardinalem iſtũ factũ ſecrete dño pa. intimauit petẽs ſuꝑ h̃ ꝯſiliũ ſalutare. Et pa. rñdit ei dicens ꝙ ml'tũ conſulit ſibi ſi adminiſtratiõʒ ſpõte dimittat. memor exiſtẽs illiꝰ v̾bi. nihil ꝓdeſt hõi ſi vniuerſum mũdũ lucretur: animẽ vero ſue detrimẽtum patiatᷣ Nota ꝙ turbata voluntas non excuſat

Caſus. Quidam G. nomi-

Ad aures. ne ꝓpt̃ pecuniã quã debebat excõicatꝰ fuit qꝛ eã ad terminũ nõ ꝑſoluit et tandẽ creditoribus ſatiſfecit Sed abſolutionis bñficiũ hẽre non potuit excõicatoribꝰ q̃rentibꝰ .x. lib. ꝓ abſolutiõe. cõqueſtus fuit ille pa. Unñ mãdat qbuſdã quatenꝰ ſi p̃dictꝰ G. debitũ ſoluit ip̃m gratis abſoluẽt. ſi excõicatores requiſiti ip̃m nõ duxerit abſoluendum Nota ꝙ abſolutio gratis eſt impendenda cum ſit ſpirituale

Caſus. Quidam

De regularibus. regulares canonici ⁊ monachi ip̃is ſcientibꝰ per ſimoniam ingreſſum in mõaſterijs et eccleſijs regularibus habuerũt. q̃ritur quid de ip̃is ſit agendũ. Rñdet pa. ꝙ cũ ml'te ſuꝑ h̃ autoritates reperiãtᷣ exp̃ſſe nihil aliud eſt ſtatuẽdũ niſi vt locũ quẽ talitᷣ adepti ſunt oĩno dimittãt ⁊ alia monaſteria ſtrictiora adeãt. in qbus pniam agãt Si aũt ignorãtibꝰ ip̃is pecunia data fuerit cõpellẽdi ſunt vt eidẽ loco renũciẽt ⁊ poſtmodũ reducãtᷣ in eundeʒ. ſi abſqʒ ſcãdalo ibi potuerint remanere vel in alijs eiuſdem ordinis collocentᷣ. Nota ꝙ illi q bus ſcientibus ſimonia eſt cõmiſſa ĩ artioribus monaſterijs ſũt ponẽdi. alij ignorãtes ſimoniã ĩ eiſdẽ vel in alijs locis eiuſdẽ ordinis diſpẽſatiue pñt remanere. Nota ꝙ regularis ſimoniacus ĩ alio loco eiuſdẽ ordinis p̃ficitur ad agẽdã pniaʒ. Nota ꝙ mitiꝰ agitur cum aliquo ratione ſcandali.

Caſus. Quidan pa

Ex inſinuatione. terna cupiditate ip ſo tamẽ ignorãte in canonicũ cuiuſdam eccleſie fuit receptus. poſtmodũ ad annos diſcretionis veniẽs ſignũ crucis aſſumpſit et p̃bẽdã quã taliter adeptus fuerat in manu p̃poſiti ⁊ fratꝝ ſpõte reſignauit ſʒ idẽ prepoſitꝰ et fratres ſibi cõpatiẽtes ipſuʒ de nouo in canonicũ elegerũt ita videlicʒ ꝙ poſt iſtã electionẽ poſtremum locum in choro et in alijs obtineret Iſte queſiuit a pa. vtruʒ primũ locum quẽ habuerat ſecundum primam electioneʒ valeat recuperare. Rñdet ei pa. vt indulgentia quã fratres illi miſericorditᷣ ſibi fecerunt contentus exiſtat et ratione p̃me receptionis nihil audeat in ipſa eccleſia vendicare. Nota ꝙ capl'm poteſt diſpẽſare cum eo q ignorãtᷣ in eccleſia beneficium eſt adeptus vt in eadem eccleſia in canonicuʒ admittatur Item actio ſemel extincta amplius non reuiuiſcit.

Caſus. Uacante q̃dam

Nobis fuit. plebe capitulum eiuſdem plebis dederũt ꝑtãteʒ eligendi q̃ttuor qui eligerẽt plebanũ. amici illius d̃ cuiꝰ electiõe ſperabatur ꝓmiſerunt vni de p̃dictis q̃ttuor vel etiam oĩbus pecuniã ſe ſoluturos eo tñ ignorãte. et ſic interueniẽte hmõi ꝓmiſſiõe electꝰ fuit. queritur an talis electio ꝓpterea ſit iprobãda. Rñdet pa. ꝙ q̃ʒuis illius promiſſionis cõſcius nõ fuerit eius electõ ſi de h̃ cõſtiterit eſt reprobãda niſi ꝯſtaret illos q ꝓmiſſionẽ fecerunt fraudulẽter id feciſſe in diſpendiũ illius q fuerat eligẽdus. Secũdo alia q̃ſtio ponitur. Ecce aliqs eſt electꝰ in prelatũ alicuius eccleſie. illa electio reprobata eſt propter ſimoniacam prauitateʒ vt dictũ eſt. q̃ritᷣ vtrũ ep̃s cum talibꝰ valeat diſpenſare Et rñdetᷣ ꝙ nõ. No. ꝙ ſimonia ab alio cõmiſſa alij nocet q culpabilis ñ fuit niſi illud factũ fuerit in diſpendiũ electi. qꝛ ei ñ nocet cũ fraus alicui ꝓdeſſe nõ debeat

Caſus. Archidyacon ꝰebo

Dilectus. raceñ. r. prepoſitum multis grauaminibus et iniurijs affligebat. vt archidyaconus ab iniurijs deſiſteret ꝓmiſit ei certã pecunie quãtitatẽ ſe daturũ ⁊ ꝑſoluit. ſʒ poſt receptionẽ pecunie archidyaconus ſuꝑ dignitatibus ⁊ bñficijs ab eius moleſtia nõ q̃euit Unñ p̃poſitus dño pa. fuit cõqueſtus Mãdat pa. qbuſdam quatenus ſi eſt ita cõpellãt archidyaconũ reſtituere q̃d accepit ſi ip̃m contra ꝓmiſſionẽ ſuã veniſſe conſtiterit Nota ꝑ hãc decretalẽ ꝙ licituʒ eſt alicui redimere vexationẽ ſuam Item fidem non ſeruanti fides nõ eſt ſeruanda.

Caſus. Capellanꝰ de villa frã

Suam. ca ꝓ exequijs mortuoꝝ ⁊ bñdictionibus nubentiũ exigebat pecuniã a parrochianis ſuis iniuſte ⁊ extorq̃bat. parrochiani illi conq̃ſti ſũt pa. Unñ mãdat qbuſdam quatenꝰ capellanũ illũ moneãt vt a tãta p̃ſũptiõe deſiſtat ⁊ ꝓ exceſſu ſatiſfaciat cõpetẽter Si autẽ obedire noluerit puniãt ip̃ʒ pena canonica. No. ꝙ ſimoniacꝰ ſine licẽtia ſuꝑioris renũciat beneficio. No. ꝙ regularis ſimoniacꝰ in alio loco eiuſdẽ ordinis p̃ficitur ad agendũ pniaʒ No. ꝙ ſi data ſit pecunia ꝓ ingreſſu regularis eo ignorãte locũ quẽ hʒ nõ põt retinere niſi ei renũciet. Nota ꝙ mitiꝰ agitᷣ cuʒ alio ratione ſcãdali

Dilectus. Caſꝰ. Archiep̃s cãtuariẽ. cum ipſe dyoc̃. ſuã viſitaret in monaſterijs ⁊ alijs locis religioſis inuenit pullulaſſe ſimoniacã prauitateʒ ita ꝙ in eis multi p̃cio ſunt recepti q gratis recipi debuerunt Sʒ qꝛ multitudo erat in eã q̃ſiuit a pa. an ſeueritati ſit aliqd detrahenduʒ Et ip̃e rñdit ꝙ ſi p̃dicti coram ip̃o fuerunt accuſati poſtq̃ʒ crimẽ ordine iudiciario fuerit cõprobatũ. tã dantes q̃ʒ recipiẽtes canonica pena puniat Si autẽ ꝑ ſolã inq̃ſitionẽ de h̃ ſibi cõſtiterit illos qui per ſimoniã ĩ locis talibus ſũt recepti inde remoueat ⁊ ad monaſteria dirigat artiora ad pniaʒ ꝑagendã. et abbatibꝰ prioribꝰ et p̃latꝭ qbuſlibʒ ⁊ officialibꝰ eorũdẽ iniungat pniaʒ cõpetentẽ ⁊ donec illã ꝑegerit ab executiõe ſacroꝝ ordinum ſuſpẽdat eoſdẽ. iniungẽs ep̃is ſuis vt hãc formã ꝑ ſuas dyoc̃. faciant obſuari. tamẽ ſi gratꝭ ſine aliq̃ taxatiõe fuerit eiſ oblatũ illud gratenter recipi poterit Nota penã regulariũ qui per ſimoniã ſunt recepti vt q

cõuictus eſt in modũ accuſatõis debeat de
poni.q in modũ inqſitõis i aliud monaſte-
rium artioris religiõis dꝫ poni ad pniam
pagendã.hodie ſtandũ videt̃ illi cõſtitutõi
infra.e.quoniã Itẽ ſi gratis aliqd detur ſi
ne aliqua taxatiõe illud recipi põt.

Oſtẽdit pa. in decretali
Licet hely. preſenti ꝙ prelati tanto
diligẽtius ſubditoꝝ exceſſus corrigere de
bent quãto dãnabilius eorũ offenſas deſe
rũt icorrectas qđ oſtẽdit exẽplo hely q licꝫ
in ſe bon⁹ exiſteret q: tñ filioꝝ exceſſus nõ
corripuit ⁊ in ſe ⁊ in ipſis vidictã accepit.p̃
latuſ eni ꝫ ſubditos trib⁹ modis except̃ no
torijs ꝓcedere põt ꝑ accuſatõeꝫ dñũciatõꝫ
et iqſitiõeꝫ ipoꝝ.ita videlicet ꝙ accuſatõeꝫ
precedat inſcriptio denũciatõeꝫ ãmonitio
et inquiſitionẽ clamoſa inſinuatio .et hoc
probatur autoritate domini dicẽtis .deſcẽ
dã et videbo vtrum clamorem qui venit ad
me opere cõpleuerint. Cum clamor pue-
nit ad prelatum deſcẽdere debet et inqui
rere et videre an veritas ſic ſe habeat .et h̃
idẽ oñdit ꝑ canonẽ antiquũ ſi qđ de q̃cũqꝫ
clerico ad aures p̃lati puenerit ꝙ iuſte of-
fẽdere poſſit nõ ſtati credat ſꝫ p̃us cũ cano
nicis ſuis v̄itatẽ iqrat vt ſi culpã inuenerit
ipaꝫ puniat ñ tãq̃ ipe ſit accuſator ⁊ iudex
ſꝫ fama dſerẽte ſuũ officiũ exeq̃t̃ ita videlicꝫ
vt iuxta indicijformã ſnia formet̃ His p̃miſ
ſis dſcẽdit ad caſũ cui⁹ occaſiõe p̃miſit p̃di
cta Cũ igit̃ Ca. Abbas põpoſian⁹ erat iſa
matuſ apđ dñm pa. de ſimonia .dilapidati
one.piurio.⁊ iſufficiẽtia.qdã monachi põ
poſiani ſup his denũciauerũt ipſũ abbateꝫ
dño pa.ꝫ quos abbas excepit ꝙ denũciati
onẽ hmõi fraterna correctio nõ p̃ceſſit ſm
regulã euãgelij. ſꝫ mõachi aſſerebãt ſe illũ
p̃monuiſſe et ad h̃ ꝓbãdũ induxerũt duos
monachos Sꝫ q: ſup h̃ ꝯtẽdere nõ deſiſte
bãt.pa.ex officio ſuo voluit iquirere de pre
miſſis Vñ ſup p̃dict̃ criminibus recepit iu
ramẽta monachorũ tã q ꝫ ipm q̃ꝫ ꝓ ipſo ve
nerãt .quorũ depoſitionib⁹ publicatis ce-
perũt diſputare ſuper illis.ſꝫ q: ꝑ dicta illo
rũ ⁊ ꝯfeſſiõeꝫ abbat̃ ꝯſtitit pa.ꝙ abbas q̃n
dã ſũmã pecunie ab añceſſore ſuo dimiſſaꝫ
expẽderat et in alia ſũma maiori monaſteri
uꝫ obligauerat.ꝓpt̃ q̃d pa.ipꝫ anteq̃ꝫ de di
lapidatõe ſuſpectũ ſuſpẽdit ab adminiſtratio
ne.ſꝫ q: ſimonia multis modis videbat̃ eſſe
probata abbas cõtra teſtes multas excepti
ones oppoſuit.videlꝫ ꝯſpiratões et inimi-
citias capitales furtũ ⁊ adulteriũ vt eoſ a te
ſtimonio remoueret ſup qbus ſatis fuit diſ
putatũ .qdaꝫ dicebãt ꝙ oẽs indiſſerẽt̃ erãt
admittẽdi.cũ accuſatõ ſimonie ad iſtar cri-
minis leſe maieſtatis ꝓcedat.alij v̂o cõtra
rium dicebãt.q: licet crimia iſta q̃ntuꝫ ad
accuſationẽ paria iudicentur differũt tamẽ
in multis et preterea diſtinguendũ eſt inter
accuſatores et teſtes Pa. v̂o eqtate penſa
ta ne innocẽs ſuccũberet vel prauitas ſimo
nie effugeret impunita illas exceptões tãtũ
admiſit .q̃ ſi ꝓbent̃ teſteſ ipſi nõ zelo iuſticie
ſꝫ ex odio ꝓcedere viderent̃ Nota ꝙ ille q
venit ad denũciandũ admittit̃ ad teſtificã-
dũ Item nota admonitio p̃cedere dꝫ denũ
ciationeꝫ.alias denũciãs repellitur Iteꝫ ſu
ſpect⁹ de dilapidatiõe ſuſpẽdit̃ ab admini-
ſtratiõe Itẽ cõſpiratoreſ ⁊ iimici capitales
repellũt a teſtimonio q: ex odio dpõi videt̃

Caſus. In decre. precedẽ
Per tuas. ti dicitur ꝙ abbas pompo
ſianus pl'es exceptiones oppoſuit ꝫ teſtes
iductos ꝫ ipꝫ in crimie ſimonie.et pa. q̃ſdã
exceptõeſ admiſit q̃ſdã repulit. vñ videbat̃
ꝙ teſtes criminoſi admitti debeãt in crimi
ne ſimonie.q̃ſitũ fuit a pa.q̃liter eſſet intelli
gẽda.Et ipe rñdit ꝙ decre.illã licet hely.e
didit ad cui⁹ intelligẽtiã ſic diſtiguit̃ Prio
circa modũ agẽdi vtꝝ agat̃ d̃ crimie ſimo
nie criminalit̃ an ciuilit̃.⁊ ſi ciuilit̃ agat̃ vtꝝ
de rigore iuris an de eqtate Secũdo diſti
guit circa pſonã ꝫ quã ꝓcedit̃ vtꝝ ſit regla
ris an ſecularis .et ſi eſt reglaris vtrũ illa ſit
iſerioris grad⁹ an excellẽtioris dignitat̃ .et
an ſit bone opiniõis an grauit̃ infamat⁹ et
vtrũ de facili poſſit puniri.an ſine ſcandalo
neq̃at ꝯdẽnari Tertio diſtinguit circa pſo
nas teſtiũ vtꝝ ſint boneſti vel emẽdati d̃ cri
mie:an in crimie pſeuerẽt.et vtrũ teſtificẽt̃
ex charitate vl' ex odio. q̃rto q̃ crimia obij
ciunt̃ teſtibus vtꝝ eadẽ vl' miora an paria l'
mai ora .Quinto an ſint alia adminicula q̃
adiuuẽt teſtes.hec oia ad intelligentiã illi⁹
ep'le ſunt diſtinguẽda Recollige illos qui-
q̃ꝫ modos q̃ntũ ad alteraꝫ ptẽ h̃ modo. Si
agat̃ ciuiliter de crimie ſimonie et ſm eqta
tem ⁊ pſona ꝫ quã agit̃ ſit regularis et infe
rioris grad⁹ et male fame et q̃ de facili p̃t re
moueri ⁊ adſint alia adminicula vt cõtingit
in abbate põpoſiano q eſt regularis et gra
uiter infamatus et iferioris dignitat̃ ⁊ q d̃
facili potuit remoueri Cõtra talẽ pſonã te
ſtes q adhuc in crimie pſeuerant cum alijs
adminicul' puta furti adulterij q̃ ſunt miora
crimina q ex charitate deponunt et habent
alia adminicula admittũtur in crimie ſimo
nie ꝓpter crimis enormitatẽ.⁊ tales teſtes
admiſſi fuerũt ꝫ abbatẽ pompoſianũ nõ ob
ſtãtib⁹ exceptõnib⁹ furti adulterij.de eqta
te et nõ de rigore .alias v̂o exceptões.ſ.cõ
ſpiratões et inimicitias capitales ꝓbãdas
admiſit q: eis ꝓbat̃ ptꝫ ꝙ ex odio teſtificã
tur.⁊ tales teſtes ꝫ talẽ p̃latũ tl'r admittũt̃
nõ ſecũdũ rigorẽ iuris h̃ ſm tpantiã eqtat̃
cũ ageret̃ non crimialiter vt deponeret̃ ab
ordine: ſed ciuiliter vt ab adminiſtratione
amoueretur tãq̃ꝫ immerit⁹ et dãnoſus et d̃
facili poterat remoueri.vñ ipe ſi expectata
ſnia ceſſit:ergo intellige a cõtrario ſenſu ꝙ
ſi pſona ꝯtra quã tl'r agit̃ d̃ ſimonia ñ ſit ta
lis ꝫ illã tales teſteſ nullo modo recipiũtur
et ml'to min⁹ ſi ageret̃ crimialit̃. Nota ꝙ
criminoſi teſtes recipiũtur in crimie ſimo-
nie de eqtate ciuilit̃ cum agitur nõ ſimpl'r
h̃ cũ alijs adminicul' Item ꝯſpiratores et
inimici capitaleſ in nullo caſu recipiunt̃.

Caſus. Vacante eccia
Sicut tuis. iemblaceñ.quẽdã mona-
chũ ſuũ virũ ꝓuidũ et diſcretũ elegerunt i
abbatẽ.et q: leodieñ .eccia cathedralis pa
ſtore carebat ad colonieñ .ecciaꝫ metropo
litanã ipi⁹ acceſſit.⁊ d̃ licẽtia ipius interim
miſtrauit in monaſterio iemblaceñ. p⁹mo-
dũ in leodieñ.eccia fuit inſtitut⁹ epõs.q req
ſit⁹ ab ipo electo electõꝫ ipi⁹ noluit cõfirma
re.ſꝫ cõpto ꝙ h̃ fiebat ꝓ extorq̃nda pecunia
ꝓtulit excõicatõeꝫ ne ꝓ facto hmõi aliq̃ pe
cunia pſolueret̃.⁊ q cõtra faceret eẽt excõi
cat⁹ Sꝫ qdã d̃ fratribus ei⁹ eo ignorante ꝓ
miſit pecuniã et pſoluit et ſic ab epõ inuita-
t⁹ cõfirmationẽ et inſtitutõeꝫ accepit .poſt
modum ꝑuenit h̃ ad notitiã abbat̃ ipi⁹.du
bitauit an poſſit licite miſtrare in officio ab
batie q̃ſiuit a dño pa.qđ facere dberet. rñ
dit pa.licet ſm canones etiã puuli q cupidi
tate parẽtũ eccias ꝑ pecuniã ſũt adepti eaſ
dimittere teneãt̃.tñ q: aliud eſt lõge diuer
ſũ nõ p̃bere ꝯſẽſũ:et aliud eſt exp̃ſſe ꝓhibe
re nihil dꝫ ſibi ad penã et culpã imputari ex
eo ꝙ cõtra ꝓhibitionẽ et voluntatẽ ſuã a q̃
poſtmodũ ñ receſſit alius pecuniã ſoluit eo
ignorante.p̃ſtim cuꝫ ille nõ ſit ei aliq̃ conſã
guinitate coniunctus niſi poſtea conſenſe
rit ſoluendo pecuniã ꝓmiſſã aut reddendo
ſolutam . Alioquin cõtingeret ꝙ factũ ali-
cuius parẽt̃ inſidias inimico ſuo ei dãnoſũ
exiſteret cui omnino diſpliceret et ſic aliqs
de loco ſuo cõmodum reportaret . Illi ve-
ro qui pecuniã dederũt aut etiã receperũt
intantũ culpabiles ſunt ꝙ ſi eorũ exceſſus
manifeſtus eſſet eccie pena eſſent canoni-
ca feriendi Nota primo arg. eccia vacãte
poteſtas ꝯfirmãdi electões p̃latorũ non ꝑ
tinet ad capitulũ ſed conſuetudini ſtat̃ Itẽ
electus in abbatẽ et confirmatus põt excõi
care Item ſi pecunia ſoluatur contra ꝓhi-
bitionẽ electi ei non obeſt niſi poſtea conſẽ
tiat ipſam ſoluendo Iteꝫ qđ ab initio nõ
nocebat tractu tpis per conſenſum ſequen
tem imputatur .et ſic ratihabitio retrotra-
bitur in maleficijs ⁊ mandato comparatur
Item dolus vnius alteri obeſſe non debet
nec ſibi prodeſſe.

Caſus. Aliquis clericus ali
Tua nos. qua de bonis ſuis obtulit
alicui eccie .petẽs vt id̃ clericus in cano-
nicũ admittatur. et eadẽ bona ſibi retinere
liceat pro prebenda in vita ſua .queritur
vtrum bona illa recipi liceat.idem clericus
in canonicum aſſumi abſq̃ꝫ vitio ſimonie .
Reſpõdet pa. ꝙ ſi clericus conditione vel
pacto offerat bona ſua vt ea retineat ꝓ p̃-
bẽda et in canonicum admittat̃ hmõi obla
tio ñ p̃t fieri abſq̃ꝫ ſimonia.q: in talib⁹ om
nis pactio ceſſare debet. Si vero pure et

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

ſine pacto et cōditōe bona ſua offerat rogāſ
humilit̄ vꝫ in canonicū admittaſ et bona ſi-
bi retinere liceat ꝓ ꝑbēda et clerici pure cō
ſentiant talis receptō poterit fieri abſqꝫ ſi-
monia In fine dicit pa. ꝙuis taliter duxeri
mus rñdendū. ſi tamē ille q talē facit dona
tionē ea itentione ducatur vt ꝑ tpalia ſpūa
alia valeat adipiſci ⁊ clerici eū aliter nō reci
perent ſine dubio tā iſte ꝙ illi apud deum
quē nullū latet ſecretuꝫ culpabiles iudicāſ
Nota ꝙ in ſpūalibuſ adipiſcendis nulla cō
ditio vel pactū dꝫ interuenire Item aliqſ
pōt rogare vt in canonicū admittaſ Itē
eccia de manifeſtis tātū ⁊ nō de ocultis dꝫ
iudicare. Iteꝫ ar. ꝙ intentio facit hominē
ſimoniacuꝫ

Caſus. Quidā .G. nomi-

Per tuas. ne monachus ordinis car-
tuſieñ. a dyoc. eṗo ſuſcepit ordinē ſubdya-
conatus. poſtmodū monachus intellerit ꝙ
eṗs ille multotiēs cōmiſerat viciū ſimonie
vnde mōachꝰ timebat i ſuſcepto ordine mi
niſtrare nolēs etiā ab eodē ꝓmoueri ad ma
iores ordines ꝗrebaſ qd facere debeat ille
monachꝰ. Rñdit pa. vt ſecure in ordine ſic
ſuſcepto miniſtret. ſꝫ cōtra ꝯſciam ad ſupe
riores ordines ñ aſcēdat ne forte edificet
ad gehennā. et licet in hmōi difficultatē ſit
collapſus et eo ꝙ cōſcientiā nimis habuit
ſcrupuloſam eam tamen non euadet niſi de
ponat errorē. Nota ꝙ contra ꝯſciam nullꝰ
debet venire. alias peccat mortaliter Iteꝫ
cōſcia erronea deponēda eſt.

Caſus. Quidaꝫ ſuffraga

Intantum .nei cantuarieñ. archieṗi
recipe ꝯſueuerūt certā ꝗtitateꝫ pecunie ꝓ
chriſmate metuētes penā canonicā et corre
ctionē ꝓpt̄ h̄ āticipant tps faciēde ſolutōis
recipiēdo in media ꝗdrageſima qd̄ recipe
ꝯſueuerūt in paſcha. et vt cāꝫ recipiēdi diſſi
mularēt nomē denarioꝝ variabant denari
os ꝗs ṗus dicebāt chriſmales ſecūdo pa-
ſcales dicebāt ꝯſuetudinē medie ꝗdrageſi-
me nūcupātes Peruenit h̄ ad notitiā dñi
pa. cū gr̄a ſit grat̄ ꝯferēda et q ṗmo recipit
ṗciū ꝙ rē ꝯferat ṗcioſā exṗſſius ſpēꝫ expri
mat vēditōis Mādat pa. archieṗo ꝙtenus

hmōi exceſſꝰ corrigat ⁊ ſuffraganeos ſuos
et officiales eorū taliter puniat ꝙ aliorum
culpa ſibi ob negligentiā non iputetur ad
penā In fine dicit ꝙ ꝗndā prauā cōſuetu-
dineꝫ de ſua ꝓuintia ſtudeat extirpare ſm
quā ꝓ inueſtitura ecciaꝝ archidyacōi mar
chā argēti exigebāt alij ṗlati. ſ. decani rura
les vaccā albā vl' certā pecunie ꝗtitateꝫ ꝓ
vacca. No. ꝯ vſurarioſ et ſimoniacos ꝙ mu
tatō nois ꝯtractꝰ eiꝰ ſubam non mutat Itē
celebrata intelligiſ venditio ſi ṗciū recipiaſ
ꝙuis traditō rei differaſ Item gratia grat̄
eſt cōferēda Item nihil dandū eſt ꝓ aliꝗ
ſpūali qdcūqꝫ ſit illud. Item delictum ſub
ditorū imputaſ negligētie prelati. Item
conſuetudo nō excuſat in delictis.

Caſus. Quidā clericus cū

Per tuas. vellet in ſubdyaconū ordi-
nari et certum tituluꝫ non haberet. rogauit
quēdā ṗſbiteꝝ vt ipm ad titulum eccie ſue
pñtaret. ſꝫ cū ṗſbiter h̄ facere nollet ꝓmiſit
eidē ꝙ nūꝗ portionē aliquā peteret in ec-
cleſia ſua ſi pñtaret eūdē ⁊ ſic ad eiꝰ pñtatio
nē fuit ordinatꝰ. ꝗrebaſ qd iuris eēt de ipō
clerico Rñ. pa. ꝙ niſi cū eo fuerit miſicor-
dit̄ diſpēſatū: nec in eo ordie dꝫ miniſtrare
nec ad ſupiores ordines poterit ꝓmoueri
Nota ꝙ q ordinē ſcient̄ recipit per ſimoni
am non hꝫ executiōꝫ niſi cū eo diſpenſetur.

Caſus. Quicūqꝫ per pe

Conſulere .cuniaꝫ aliquā adminiſtra
tionē obtinuerit tā dātes ꝙ accipientes cū
ſimone ꝑcelluntur et ab illa eccia repelluntur
in cuiꝰ ignominiā dare pecuniā voluerūt.
Nota ꝙ tā emētes ꝙ vendentes ecciarum
adminiſtratiōes ſunt ſimoniaci.

Caſus. In pleriſqꝫ

Sicut pro certo. locis multis prela
tis fiunt turpes exactōes pro conſecratio-
nibus eṗorū bñdictionibus abbatū ⁊ cōſilii
hꝰ et ē taxatū ꝗntū debeat dari iſti vel illi
hmōi prauitatē ꝑ ꝯſuetudinē defendentes
ꝯciliū hmōi cōſuetudinē ꝗ dicēda eſt potiꝰ
corruptela penitꝰ reprobat ꝓhibendo exṗſ
ſe ne ꝓ talibus quocunqꝫ pretextu aliquis
extorquere preſumat aliquid vel exigere.

alioquin ⁊ qui dederit et q recepit cū gyezi
⁊ ſimone cōdemnetur. No. ꝙ praua cō-
ſuetudo abolēda eſt. Iteꝫ ꝓ ꝯſecratōnibus
eṗoꝝ ⁊ bñdictōibus abbatū ⁊ ordinatōibꝰ
clericorum nihil eſt dādū vel accipiendum.

Caſus.

Quoniam ſimoniaca . Simonia
ca prauitas apud mltas moniales intātuꝫ
inualuit ꝙ vix recipe volūt aliꝗs in ſorores
ſine ṗcio paupṫatiſ ṗtextu. ṗcipit cōciliū ne
de cetero iſtō fiat. ſtatuens vt quecūqꝫ de
cetero talē cōmiſerit prauitatē et recipiēs ⁊
recepta ſiue ſubdita fuerit ſiue prelata ſine
ſpe reſtitutionis de monaſterio expellatur
in arcꝰ monaſteriū ad agendā ꝑpetuā pniaꝫ
detrudēda. d̄ his vō q añ iſtō ꝯciliū taliter
ſunt recepte ſtatuit vt de illis monaſterijs i
qbus ꝑperā ſunt ingreſſe remoueāſ et in a
lijs eiuſdem ordinis collocētur Si aūt ꝓp-
ter multitudinē hoc fieri non poterit ne dā
nabiliter in ſeculo euagenſ de nouo diſpen
ſatiue in eiſdem monaſterijſ recipianſ mu
tatis locis prioribus et inferioribꝰ aſſignat̄
Et h̄ ꝗd dictū eſt de monialibꝰ obſuanduꝫ
eſt de mōachis et alijs regularibꝰ. ⁊ ne ꝑ ſi
plicitatē vl' ignorātiā aliq ſe valeāt excuſare
ṗcipit vt eṗi ꝑ ſuas dyoc. h̄ faciāt publica
ri. Nota ꝙ ſm iſtud cōciliū mōachi et oēſ
regulares q ſciēter ⁊ ignorāter ſunt recepti
ꝑ ſimoniā ſunt puniēdi. Itē cōſtitutō exten
ditur ad ṗterita. Itē propter multitudineꝫ
detrahēduꝫ eſt ſeueritati. Item ꝓpter mul
titudinē diſpēſaſ vbi alias nō diſpenſaretur

Caſus. Quidam eṗi

Audiuimus .decedentibus ecciaꝝ
rectoribꝰ eccias ipās ſubijciūt itdicto nec
ꝑmittūt aliꝗs inſtitui donec pecunia eis ꝑ
ſoluaſ Iteꝫ cū miles aliq vel clericꝰ domū
religiōis ingrediſ vl' apd religioſos eligit ſe
pulturā ſi nihil reliꝗrit loco religioſo diffi-
cultates ingerūt et malicias donec aliquid
muneris recipiāt. ꝑuenit h̄ ad notitiaꝫ pa.
Cū ergo nō ſolū a malo ſꝫ ab oi ſpecie mali
ṗcipiat apl's abſtinere cōciliū hmōi exactio
nes duxit inhibēdas. ⁊ q ꝯ h̄ fecerit exacta
duplicata reſtituat i vtilitatē locoꝝ i ꝗꝝ fue

rīt ſoluta diſpēdiū fidelit̄ ꝯuertēda. No. ꝙ
nō ſolū a malo abſtinēdū eſt ſꝫ ab eo ꝗd ſpe
ciē mali hr̄e videſ. Iteꝫ eccia pōt ſuuꝫ reci
pere in duplū. Iteꝫ eccie dꝫ reddi pecunia
que in eius iniuriā data eſt vel ſoluta.

Caſus. Quidā cle-

Ad apoſtolicā .rici ꝓ benedictioni
bus nubētiū et exeqis mortuoꝝ et ſimilibꝰ
pecuniā exigūt et extorquēt. et niſi eis fue
rit ſatiſſactū fraudulenter impedimenta op
ponūt. Econuerſo ſunt qdā laici q laudabi
leꝫ conſuetudinē erga ſanctā ecciam pia de
uotiōe fideliū introductā infrīgere nitūtur
ſub ṗtextu pietat̄. vñ cōciliū ſuper his pra-
uas exactōes ꝓhibet fieri ⁊ pias cōſuetudi
nes ṗcipit obſuari. ſtatuens vt libere cōfe-
rātur ecciaſtica ſacramēta et ꝑ eṗm loci cō
peſcanſ q laudabilē cōſuetudinē mutare ni
tunſ No. ꝙ laudabilis ꝯſuetudo ſuāda ē
⁊ eṗs loci ꝑ officiū ſuū illā faciat obſuari.

Caſus. Abbates ci

Ne dei ecciam .ſtercieñ. ordinis cō
ſueuerunt dare archidyacōis palefriduꝫ in
ſua inſtallatōe vel aliud eqpollēs. ṗcipit ho
norꝰ papa ne de cetero talis cōſuetudo de
beat obſuari que de cupiditatis radice pro
ceſſit ꝓhibendo inſtallanonis ſolennitates
in abbatibus electis ordinis ciſtercieñ. adij
ciendo vt archiepiſcopi et epiſcopi ea ſint
forma ꝓfeſſionis contenti ꝗ ab origine huiꝰ
ordinis fuit inſtituta que talis eſt. Ego frat̄
abbas ⁊c. vt in ipſa littera cōtinetur No.
ꝙ epiſcopꝰ dyoceſanus abbateꝫ ciſtercieñ.
ordinis inſtallare nō debet. Item licet in
aliquo inſtrumēto fiat mentio de aliꝗ alio
nō ideo debet illud exhiberi. Item ſi nō
exhibetur ſtatutum ordinis contrariū aſtri
gitur regularis mandato epiſcopi Item cō
tra ſtatuta regule non dꝫ monachus dyoce
ſano obedire.

Caſus. Jacobus iſte cano-

Jacobus .nicus eſculanus receptꝰ erat
in fratrem et canonicum in eccleſia apruti
neñ. canonici illiꝰ eccie ꝑtē beneficij ſui ſibi
aſſignare nolebāt niſi prius reciperēt prādi
um ab eodē ꝯſuetudinē ṗtendentes vt a ca
nonico de nouo recepto prandiū recipiant

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Mãdat pa. cuidã priori q̃ten⁹ ſi eſt ita cõ
ſuetudine illa nequaꝗ̃ obſtãte cõpellat ca
nonicos illos vt p̄bẽdã ſicut vni ex alijs cõ
ferãt et aſſignẽt Nota ꝙ ꝓ ſpũalibus nihil
dari dꝫ etiã obtentu alicui⁹ conſuetudinis.
Caſus . Or

Si quis ordinauerit .frequẽter or
dinãtur aliqui ſine certo titulo ꝓpter quod
fiunt ꝓmiſſiones illicite.ſtatuit gregorius
ꝙ ſi aliqs ordinauerit ſeu ad ordinẽ p̄ſẽta
uerit aliquẽ recipiẽs ab eodẽ ꝓmiſſionẽ vl'
iuramẽtũ ꝙ ſup ſua ꝓuiſiõe ñ iqetabit eũdẽ
ordinator a collatõe ⁊ p̄ſẽtator ab executõe
ordinũ ꝑ trienniũ nouerint ſe ſuſpenſos. et
ordinatus ab ordine ſic ſuſcepto nouerit ſe
ſuſpenſuꝫ.donec diſpenſationẽ ꝑ ſedẽ apo
ſtolicã meruerint obtinere. No. ꝙ qs pu
nitur ĩ eo in q̃ deliquit .Item ſolus pa .diſ
penſat cum illis qui ſcienter per ſimoniã or
dinãt vel p̄ſẽtant vel ordinãtur
Caſus.Quidam recepit

Mandato .in mandatis a pa. vt ſm
cõſtitutionẽ generalis cõcilij ſupra.c .q̃niã
diſpẽſaret cũ monachis q ꝑ ſimoniã aliquo
dato in monaſterijs ſunt recepti.nulla de
abbatib⁹ in mãdato pa.habita mẽtione.cõ
ſuluit iſte papã vtrũ autoritate illi⁹ manda
ti poſſet diſpẽſare cum abbatibus Itẽ ali
qui ſunt adepti ſpũalia nullo dato p̄cio nul
lo pacto dãdi vel recipiẽdi precedente .ſed
ſolo affectu animi antecedente hincinde.q̃
ritur vtrũ iſti ꝓpter iſtuꝫ affectũ teneãt ad
reſignationẽ hmõi ſpũaliuꝫ. Ad primũ rñ
det pa.ꝙ mãdatũ apoſtolicum ad abbates
extenditur ⁊ ſic ꝯſtitutõ illa.quoniã ſimoni
aca cõtinet diſpẽſationẽ ꝑ papã exhibẽdaꝫ
Ad ſcdꝫ rñ.ꝙ iſti ꝓ hmõi ſimonia ñ tenẽtur
ad reſignationẽ ſpũaliũ vl' tp̄aliũ q̃ nullo pa
cto ſed affectu animi p̄cedẽte ex vtraqꝫ pte
taliter acqruntur.ſed ſufficit delinquẽtibus
per ſolã pniam ĩ hoc caſu ſuo ſatiſfacere cre
atori .Nota ꝙ beneficium principis latiſ
ſime interpretandum eſt. Item ſimonia
ſolo affectu animi ñ ꝯmittit nec renunciare
qs tenet ſpũalia vl' tp̄alia ꝓ tali ſimonia.licꝫ
aliaſ peccꝫ. Item affectuſ ſiue volũtas
punitur

Ne prelati vices ſuas vel eccleſias ſub
annuo cenſu concedant Titulus.iiij.
Caſus .Quidam epi

Retcrea.ſcopi pro certa quãti
tate pecunie vendebant ep̄alem
iuriſdictionẽ quibuſdã qui decani
vocantur ſtatuit cõciliũ lateranẽ.ꝙ q de ce
tero iuriſdictiõeꝫ ep̄alẽ taliter receperint of
ficio ſuo p̄uent ⁊ ep̄i ꝯferẽdi h̄ officiũ ptãtẽ
amittãt Nota ꝙ iuriſdictõ ep̄alis vẽdi ñ
debet ſed gratis conferri.alias puniũt vt
hic dicitur Itẽ punitur qs in eo in q̃ deliqt
Caſus. Ep̄i et archidya

Quoniam .coni ad agendas vices ſu
as ⁊ cauſas ecciaſticas terminãdas qbuſ
dam decanis ſeu archipreſbiteris ſub an
nuo p̄cio cõmittebãt qđ in ſubuerſioneꝫ iu
diciorꝫ ⁊ grauamẽ ſacerdotũ redũdabat.ſta
tuit ꝯciliũ turonẽ .ꝙ iſtud đ cetero non fiat
et q fecerit remoueatur a clero. ⁊ ep̄s qui h̄
ſuſtinuerit et iudicia ecciaſtica diſſimulat ꝑ
uerti canonice puniatur . Nota ꝙ ep̄s gra
tis iuriſdictionẽ ſuã impendere debet.

Caſus.Con

Quoniam enormis.ſuetudo erat i
quibuſdam locis ꝯ̄ inſtitutiones ſanctoruꝫ
patrꝫ introducta vt ſacerdotes ſub annuo
p̄cio ad regimẽ ecciarꝫ ꝯſtituãt .p̄cipit ꝯcil'.
turonẽ.ne id de cetero fiat qr dũ ſacerdotiũ
talit venale diſponit ad p̄miũ retributõis e
terne ꝯſideratõ ñ habetur .Nota cura ani
marũ ſub annuo cẽſu cõſtitui nõ debet .
Caſus. G. rector eccie

Querelam .de cepelay ꝓuẽt⁹ ipſius
eccie cõceſſit ad firmã ſeu locauit magiſtro
x.vſqꝫ ad ſeptẽniũ certũ cenſũ eidẽ recto
ri annuatim reddẽdo p̄ſtita fide ab ipſo re
ctore dicto magiſtro ꝙ vſqꝫ ad dictũ tẽp⁹
nullã iiuriã ſiue grauamẽ ſup ip̄a eccia ĩfer
ret eidẽ.ſꝫ ip̄e ꝯ̄ fidẽ p̄ſtitã veniẽs añ vnius
ãni ſpaciũ ecciaꝫ ip̄i.x.auferre p̄ſũpſit Vñ
idẽ magiſter ꝯq̃ſt⁹ ẽ dño pa. Jdõqꝫ mandat
pa.ep̄o oxoñ.q̃ten⁹ ſi ẽ ita rectorẽ illũ cõpel
lat vt p̄fatã ecciaꝫ dicto.x.reſtituat ⁊ vſqꝫ
ad tp̄s ꝯſtitutũ ſm ꝙ inter eos cõuenit ip̄ꝫ
eandem ecciam ꝑmittat pacifice poſſide

re. Nota ꝙ eccleſia.i.obuentiões eccleſie
poſſunt ad tp̄s locari ſiue ꝯcedi ꝓ certo cen
ſu annuatim reddendo

De magiſtris et ne aliquid exigatur ꝓ
licentia docendi.

Titulus.v.

Caſus .

Voniã eccia dei. Uolens
eccleſia tanꝗ̃ pia mater pauperi
bus ſcolaribus q ꝑentuꝫ opibus
ſuſtentari nõ poſſunt prouidere :ne legendi
oportunitas ſubtrahatur eiſdẽ ſtatuit con
ciliuꝫ lateranẽ. ꝙ ꝑ vnãquãqꝫ cathedralẽ
eccleſiam vni magiſtro competens benefi
ciũ aſſignetur qui clericos et ſcolares eiuſ
dem gratis doceat Secundo dicit ꝙ ꝓ li
centia docẽdi nullus preciuꝫ exigat vel ſub
obtentu alicuius conſuetudinis ab his qui
docẽt aliquid petat .nec aliquẽ qui ſit ido
neus petita licẽtia ĩpediat.qui autem cõtra
h̄ venire p̄ſũpſerit ab eccleſiaſtico beneficio
fiat alienus.qr dignũ eſt vt ĩ eccleſia fructũ
ſui laboris non habeat qui eccleſiaſticum ꝓ
fectum nititur impedire Nota ꝙ pro licẽ
tia docendi nihil debet exigi. Item qui ẽ
idone⁹ admitti dꝫ ad docẽduꝫ. Iteꝫ punit
quis in eo in quo deliquit.vt in fine dicit .
Caſus .Quia quidam

Prohibeas.pro licentia docendi pe
cuniã exigebãt p̄cipit pa.vintoniẽ.ep̄o vt
ꝓhibeat ne ꝓ licẽtia docẽdi in ꝑochia ſua
aliquid exigat aut etiã ꝓmittat.⁊ ſi poſtea
ſolutũ aliqd fuerit illđ faciat reſtitui .⁊ ſi ali
qđ ꝓmiſſum fuerit faciat remitti ꝓmiſſum
qr ſcriptũ eſt. gratis accepiſtis gratis date
Scđo dicit ꝙ ſi aliqs diſtulerit inſtituere
magiſtros in locis cõgruis liceat huic ep̄o
ad inſtructiõꝫ alioꝫ ibi p̄ficere viroſ ad hoc
idoneos Nota ꝙ exactũ vl' ꝓmiſſũ ꝓ licẽ
tia docẽdi poteſt repeti et ꝓmiſſum facere
remitti Itẽ negligẽtiã ſubditoꝫ ep̄s ſupple
re debꝫ. Itẽ ꝑ negligẽtiã amittit qs ius ſuũ
Sꝫ h̄ ñ ẽ appoſitũ tp̄s.ſꝫ poſſꝫ dici ꝙ h̄ põt
referri ad arbitriũ ſupioris.vl' tãtũ tp̄s poſ
ſet dari q̃ntũ dat ꝓ bñficijs vacãtib⁹.ſ.ꝑ.vi.
mẽſes expectet ille q debet inſtituere magi
ſtros.qr in tãto tp̄e nõ eſt magnũ damnuꝫ.

Caſus.Conſuetudo erat in

Quanto.eccleſia gallicana ꝙ magiſtri
ſcolarũ ſine certo p̄cio alicui docẽdi licẽtiã
nõ ꝯcedebãt. Papa volẽs illã prauã cõſue
tudinem extirpare q̃ de radice cupiditatꝭ ꝓ
cedit ꝓhibet ſub anathematis ĩterminatõe
vt quicũqꝫ idonei fuerit regere ſcolas ſine
moleſtia vel exactione aliq̃ ꝑmittatur.⁊ ſi q
hmõi ꝓhibitõiſ fuerit trãſgreſſores officijs
et dignitatib⁹ ſuis ſpoliẽt . No. ꝓpt̃ digni
tatẽ deliquẽtꝭ crimẽ graui⁹ puniẽdũ eẽ. Itẽ
p̄latis aſcribit q̃d ĩ ſubditis laudabile repit
⁊ eis ĩputat q̃d ĩ eis rep̄hẽſibile ꝓbat . Itẽ
nota magiſtros ſcolaruꝫ dignitatẽ habere.
Statutum fuit in

Quia nõnullis .lat. concilio ꝙ in
vnaquaqꝫ cathedrali eccleſia ĩſtitueret ma
giſter q paupes clericos gratꝭ doceret ſꝫ qr
illud male obſuabat cõciliũ generale illud
p̄cipit obſuari.adijciẽs vt nõ ſolũ in cathe
drali eccleſia ſꝫ etiã in q̃libet alia vbi facl'ta
tes ſufficiũt ꝯſtituat magiſter idone⁹.et in
metropolitana eccia theologus cõſtituat q
ſacerdotes et alios ĩ ſacra pagina doceat ⁊
ĩ alijs q̃ ad curã ꝑtinent aiarꝫ.⁊ cuilibet ma
giſtrorꝫ a capl'o aſſignẽt ꝓuẽt⁹ vni⁹ p̄bẽde.
⁊ ꝓ theologo a metropolitano tãtũdeꝫ. nõ
tñ ꝓpt̃ h̄ efficit canonic⁹ .q̃d ſi forte metro
politan⁹ de duob⁹ grauet :theologo ꝓuide
at et grammatico faciat ĩ alia eccia ꝓuideri
Nota ꝙ magiſter idone⁹ debet inſtitui in
eccia in qua ſufficiũt facultates Itẽ ma
giſter iuxta poſſe ſuũ debet inſtruere diſci
pulos ſuos . Itẽ a capl'o debent aſſignari
magiſtro ꝓuent⁹ vni⁹ p̄bende Itẽ aliqs
poteſt habere p̄bendam ſine canonia.
Caſus. Quod ſta

Super ſpecula :tutum fuit per con
ciliũ generale in capitulo p̄cedenti đ magi
ſtris theologis precipit honoriuſ inuiolabi
liter obſuari ſtatuens ne propter raritateꝫ
magiſtrorum ſe forſan poſſent aliq excuſare
vt ab ecciaruꝫ p̄latis et capitulis ad theo
logie ſtudium aliq dociles deſtinentur:qui
cum docti fuerint alios poſtmodum inſtru
ant et informent .quibus ſi prouentus ec
cleſiaſtici non ſufficiunt prelati et capitula

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

neceſſaria ſubminiſtrēt. In fine dicit ꝙ do
cētes i theologica facultate ⁊ ſtudētes i ip
ſa integre ꝑ annos .x. de licētia ſe. ap. ꝑcipi
ant bñficiorū et ꝓbēdarum ſuarum ꝓuēt⁹
non obſtāte cōtraria conſuetudine vel ſta-
tuto .cū premio fraudari non debeāt in vi
nea dñi opantes Nota ꝙ vna cōſtitutio
confirmat aliam. Itē docētes et ſtuden
tes in theologia debēt ꝑ qnquennium ꝓuē
tus beneficioꝝ ſuorū ꝑcipe. Itē tollit cō
ſuetudo inducta contra iſtud ſtatutū.

De iudeis et ſaracenis ⁊ coꝝ ſeruis
Titulus. vi.

Caſus. Iudei retine
Reſēti .bāt ſuos chriſtianoꝝ
ſtatuit cōciliū iſtud ꝙ de cetero iu
dei ſeruos chriſtianos ñ retineant
liceat chriſtiano cuilibet datis .xij. ſolidis
pro quolibet mancipio ipm redimere ſiue
ad libertatē ſiue ad ſuiendū ſibi. ⁊ ſi ſeruus
iudei chriſtianus fieri deſiderat et nō per-
mittitur idē fiat. qꝛ nephas eſt iudeū in ſui
tutis vinculis retinere illum quē chriſt⁹ ſā
guine ſuo redemit. Nota ꝙ iudei ſeu pa
gani chriſtianos ſeruos habere non poſſūt
ſed hocipſo in libertatem proſcribuntur.

Caſus .Dicitur hic ꝙ
Multorum .nullus iude⁹ chriſtianū
mācipiū debeat in ſuo dñio retinere. ſꝫ qui
apud eos inueniūt libertati donent Secū
do dicitur ꝙ originarij q in poſſeſſionibus
iudeorum ſunt q colendis terris coꝝ diu
ti⁹ adheſerūt q̄uis liberi ſint remaneāt ad
colēda rura illorū. et iura ſua eis exhibeāt
⁊ nihil ab eis exigāt. Tertio dꝛ ꝙ ſi aliqs iu
deoꝝ aliquē d originarijs ſuis ad aliū locū
trāſferre voluerit vl̓ i alio ſuitio ſuo ſecū re
tinere: ius colonarium qd hꝫ in eo amittat.
No. ꝙ chriſtiani cū iudeis hitare nō debēt
Itē originarij liberi ſūt q̄uis glebe ſint a-
ſtricti Itē ar. ꝙ ex tpe fuit⁹ acqritur Itē
iudeus q chriſtianū liberū ꝯ ius retinere vo
luerit hoc ipo ius illud amittat Itē ar. ꝙ
iuris ſeueritas ſiue rigor ſeruandus eſt

Caſus. Iudei ſm leges nouas
Iudei .ſynagogas erigere non debent
ſed veteres ꝑmittūtur hēre Nota ꝙ iudei
nō poſſunt facere nouas ſynagogas licet
poſſint veteres retinere.

Caſus Dicitur ꝙ
Quia ſuper his. in die paſceue nul
lus iudeus aperiat feneſtras ſuas nec ex
eat i publico ſed teneat eas clauſas Nota
iudeos in die paſceue oſtia vl̓ feneſtras api
re non debere nec in publico exire.

Caſus. Primo dꝛ ꝙ iudei ſi-
Iudei .ue ſaraceni chriſtianas mulieres
vl̓ chriſtiana mācipia nulla de cā ſecū de
bēt hēre. et qcūqꝫ chriſtian⁹ cū his habitare
ꝓſūpſerit excōicetur Secūdo dꝛ ꝙ ſi aliqui
iudei vel ſaraceni deo iſpirāte ad fidē chri
ſtianā ſe cōuerterit a poſſeſſionib⁹ ſuis nul
latenus expellāt cū ꝓpter h melioris debe
ant eē cōditōis q̄ꝫ ante fidē receptā Si au-
tē ſecus factū fuerit ꝑcipit pa. poteſtatibus
locorū vt ꝑtē hereditatis et omniū bonoꝝ
ſuorū ex integro eis faciāt exhiberi Nota
ꝙ iudei chriſtiana mancipia habere nō de
bent. Itē chriſtiani cū iudeis vel ſarace-
nis habitare ñ debēt. Itē eccleſia iudicat d
his que foris ſunt. Item iude⁹ ad fidem
conuerſus a poſſeſſionibus ſuis excludi nō
debet Item fidelis melioris conditionis
eſt q̄ꝫ infidelis Itē argumētum ꝙ iudices
ſeculares cōpelli pñt per excōicatōis ſniaꝫ
ad iuſticiā faciēdā. Item papa ratione ſi
dei de hereditate iudicat.

Caſus. Quidam
Ita quorundaꝫ. chriſtiani ceca du-
cti cupiditate deferūt ſaracenis arma ferrū
⁊ ligamia galearū. et dum ad impugnādū
chriſtianos ꝑdicta eis miniſtrāt ſuperiores
illis fiunt in malicia. Itē ſunt ⁊ alij qui i
galeis et nauibus ſaracenorum curam gu-
bernationis aſſumunt. omnes predictos la
teranēſ. cōciliū excōicauit. et precipit illos
per poteſtates locorum bonis ſuis priuari.
et capientium ſeruos fieri. et precipit vt per
ciuitates maritimas crebra et ſolēnis excō-
municatio proferatur Nota ꝙ chriſtiani
qui cum ſaracenis impugnant chriſtianos
auxilio vel facto deteriores ſunt q̄ꝫ ſaraceni
Item ſeruit⁹ hic inducitur iure canonico.
Item excōicat⁹ poteſt iterum excōicari.

Caſus. Iudei nouas ſy
Conſuluit. nagogas erigere non de
bent ſꝫ antiqs ſi corruerint pñt reedificare
in ꝓſtinā formā ſiue ſtatū et ñ āpli⁹ exaltare
q̄ꝫ fuerūt et h ꝓ magno bñficio habere de
bent. Nota ꝙ aliud eſt de nouo facere
et aliud eſt reficere. Item licitū eſt ꝯſum
mare qd nō eſt licitū incipe. Itē eccleſia
ſuſtinet iudeos in ſuis obſeruantijs.

Caſus. Precipit hic papa pre
Ad hec. latis eccleſiarū ꝙ ipſi ꝓhibeāt
oībus chriſtianis et ꝯpellāt ſi neceſſe fuerit
per cenſurā ecclaſticā ne in ſuitio iudeorū
morētur nec infātes iudeoꝝ nutrices mu-
lieres in domib⁹ coꝝ nutrire ꝓſumāt. quo-
niam iudeorū mores morib⁹ chriſtianorū
ñ ꝯcordāt. ⁊ ꝑ aſſiduā ꝯuerſationem ſimpli
ces ad ſuā perfidiā inclinarēt Nota ꝙ fa
miliaritas malorum vitanda eſt ne boni
corrumpātur ab eis.

Caſus. Statuit clemens
Sicut iudei. papa ꝙ nullus iudeus cō
pellatur ad fidem venire inuitus et ſi aliqs
ad fidem confugerit chriſtianā poſtqnā vo-
luntas eius patefacta fuerit abſqꝫ ipedimē
to chriſtianus efficiatur. fidē eni habere nō
creditur qui nō ſpōtane⁹ ad fidem accedit.
Secundo dicit ꝙ null⁹ chriſtian⁹ ſñ iudicio
ſecularis ptātis iudeum occidere vl̓ mutila
re vel pecunias ſuas auferre ꝓſumat. vel bo
nas cōſuetudines iudeorū imutet. nec in fe
ſtiuitatib⁹ ſuis ꝑturbet vel coacta ſuitia exi
gat. Tertio ſtatuit vt null⁹ cimiteriū iudeo
rū mutilare aut inuadere. ſiue obtētu pecu
nie humata corpa effodere ꝓſumat. ⁊ ſi quis
ꝯ h fecerit honoris ⁊ officij ſui piculū pa-
tiatur aut excōicetur niſi ſatiſfecerit No.
ꝙ iudeus ñ ē cōpellēdus iuitus recipe bap
tiſmū. Itē coacta ſuitia non ſūt a iudeis
extorquēda. Itē iudei pñt hēre cimiterū

Ca. Quidā
Quam ſit laudabile. epiſcopus q
volebat predicare fidē catholicam paganis
q̄ſiuit a papa vtrū deberet vti cibis illorū
ꝯcedit ei dñs pa. ⁊ ſocijs eius vt cū exibunt
ad ꝑdicādā fidē paganis liceat eis vti his ci
bis cū grārū actōe q̄ ſibi ab ipis ifidelib⁹ ap
ponētur dūmodo abſtineāt ab eſu carnium
his diebus quibus carnib⁹ vti ñ licet iuxta
canonicas ſanctiones. Inſuꝑ ꝯcedit eidē
vt quicūqꝫ religioſi aut clerici idonei ad ꝑ-
dicādā fidē ſibi adherere voluerint liberaꝫ
habeāt facultatē petita ⁊ obtēta ꝓlatorum
ſuoꝝ licētia Nota ꝙ a carnib⁹ abſtinēdū
ē dieb⁹ a canōibus ꝯſtitutis Itē nemo
pōt ꝑdicare ſine licētia ſui ꝓlati Item nō
ſufficit petere licentiam niſi ſit optenta.

Caſus Quidam erāt
Significauit. in captiuitate ſarace-
norū amici ſiue conſanguinei illorum vole-
bant illuc ire ꝓ ipis recuꝑādis. queritur q̄li
ter valeant illuc ꝓficiſci. Rñdet pa. ꝙ bene
pñt ire dūmō nihil i mercib⁹ portēt vl̓ alio
mō vñ poſſit ſaracenis aliqd ſubſidiū ꝑue-
nire excepto redēptiōis articulo. ita tñ ꝙ h
ꝓus firmēt ꝓprio iuramēto Scdo dicē ꝙ illi
q poſt treugā factā int̓ chriſtianos et ſara-
cenos portāt illuc merces ꝓhibitas ab excōi
catōe nullaten⁹ excuſāt. ſicē nec illi excuſan-
tur q per alios merces ꝓhibitas illuc trāſ-
mittūt. Tertio dicit Aliq iurauerūt i terrā
ſaracenorū cū mercib⁹ ꝓhibitis ſe āpli⁹ nō
ituros niſi pax eēt int̓ chriſtianos ⁊ ſarace-
nos reformata ⁊ p⁹ factā treugā iuerunt il-
luc cū mercib⁹ ꝓhibitꝫ. q̄rit an excuſēt ab ex
cōicatōe. Rñdet pa. ꝙ ꝯditio illa d pace vl̓
treuga hñda eos ab excōicatōis viculo ñ ab
ſoluit nec etiā a piurio No. ꝙ q portāt mer
ces ꝓhibitas ſaracenis ſūt ipo iure excōi-
cati et nullo tpe pacis vl̓ treuge excuſantur

Caſus. In lat. concilio
Quod olim. prohibitum fuit ꝙ nul-
lus merces ꝓhibitas ſaracenis portarꝫ ꝑ
ſe vl̓ ꝑ aliū. ⁊ clemēs pa. oēs illos excōica-
tioni ſupponit q ampli⁹ cū ſaracenis mer-
cimoniū habuerint ꝑ ſe vel per alios aut q̄
cūqꝫ modo aliq̄ rerū ſubſidia dū guerra du
rauerit duxerit ipendēda Vñ mādat qbuſ-
daꝫ q̄tenus nullo mō aut q̄cūqꝫ ingenio eis
mercimonia cōſilia vel alia ſubſidia trāſmit
tant. ⁊ ſi q cōtra fecerit ñ ſolū ſint ipſo iure
excōicati verū etiaꝫ irā dei viuent̓ icurrant.
Nota ꝙ q cunqꝫ cum ſaracenis mercimo-
nia habuerint ipo iure ſunt excōicati.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Caſus. Quāuis chriſti-
Et ſi iudeos. ani pro ſola humanitate
recipiāt iudeos et ſuſtineāt cohabitationē
illorum tamen ingrati chriſtianis eſſe non
debent vt reddāt chriſtianis pro grā cōtu
meliā. et de familiaritate ɔtemptū et illā re
tributionē impēdāt de qua dr iuxta vulga-
re ꝓuerbiū. Mus in pera ſpens i gremio.
⁊ ignis in ſinu hoſpites ſuos male remune
rare ɔſueuerūt. ipi ei faciūt chriſtianas mu
lieres nutrire filios ſuos. et cuʒ in die reſur
rectōis illas recipe corpus et ſanguinē do
mini contingit ꝑ triduū anteꝗ̄ lactēt filios
ſuos lac effundere faciūt in latrinā. qđ hor
rendū eſt dicere. ⁊ alia turpia ɔ̄ fidē catholi
cam cōmittunt. ꝓpter qđ timendū eſt ne fi
deleſ diuinā indignationē incurrāt: cū eoſ
patianſ talia ꝑpetrare. Vnde ꝓhibet papa di
ſtricte ne de cetero nutrices vel ſuiētes ha
beant chriſtianos. ne filij libere filijs famu-
lenſ ancille Si vō nutrices et ſuiētes non
dimiſerint chriſtianos ꝑcipiaſ omnib⁹ chri
ſtianis ſub pena excōmunicatōis ne cū eis
cōmertiū audiāt exercere. Nota ꝙ nul-
lus debet eē ingrat⁹ accepti bñficij Iteʒ
nota ꝓuerbiū illud vulgare. mus i pera ⁊c̄.
Item chriſtian⁹ iudeo ſuire nō dʒ. Iteʒ
iudei ſui ſunt chriſtianoꝝ

Caſ⁹. Quidā iudeus ma
Poſtulaſti. nus in quendā clericuʒ in
iecit violētas queriſ qualiter contra illum
ſit procedendum. Rñdet papa ꝙ ille cuius
iuriſdictōis exiſtit pena pecuniaria ipſū pu
niat vel alia tꝑali ſm̄ ꝙ ſibi viſum fuerit. ⁊
faciat leſo ɔgrue ſatiſfieri. alioqn dñs eius
monēd⁹ eſt vt paſſo iniuriā et eccie ſatiſfieri
faciat cōpetēter. qđ ſi dñs eius hoc negle-
xerit ꝑlatus loci ꝑcipiat chriſtianis ꝑ cenſu
ram eccīaſticā ne cū ipo iudeo cōmercium
habeāt donec ſatiſfaciat Nota ꝙ ꝓ iniu
ria illata poteſt qs pecuniaria pena puniri
Itē ante abſolutionē debet leſo ſatiſfieri
Itē ꝓpter negligētiā iudicis ſecularis de-
uoluitur iuriſdictio ad iudicē eccīaſticum
Item indirecte excōicantur iudei.

Caſus. In qbuſdam
In nōnullis. prouincijs iudei ſeu
ſarraceni ꝑ habitum diſtinguūtur a chri-
ſtianis in quibuſdā vero non. Vnde contin
git aliqñ ꝙ chriſtiani iudeis et iudei chri-
ſtianis mulierib⁹ per errorē carnaliter cōmi
ſcētur Ne igiſ tā damnat⁹ exceſſus ꝑ taleʒ
errorē vlteri⁹ cōmittaſ ſtatuit cōciliū gene
rale vt iudei ſiue ſarraceni vtriuſqʒ ſexus in
qualibet prouincia chriſtianoꝝ ꝑ habitū pu
blice diſtinguanſ a chriſtianis. Secundo
dicitur ꝙ i dieb⁹ lamētationū iudei ſiue ſar
raceni non exeāt in publicuʒ. qr vt dr tunc
ornatius incedere nō erubeſcūt chriſtianiſ
qui paſſionis ſacratiſſime memoriā exhibē
tes lamētatōnis ſigna ꝑtēdunt illudere nō
formidant Tertio ꝓhibeſ ne in cōtumeli
am creatoris ꝓſilire ꝑſumant. ⁊ qr cōtume
lia creatoriſ diſſimulari nō debet: ꝑcipit cō
ciliū hm̄ōi ꝑſumptores ꝑ poteſtates loco-
rum cōdigne cōpeſci. ne crucifixū ꝓ nobis
blaſphemare ꝑſumāt Nota ꝙ iudei ⁊ ſar
raceni a chriſtianiſ ꝑ habitū diſcerni debēt
Itē iudei ſiue ſarraceni chriſtianis mulie
ribus nō ſunt cōmiſcendi Iteʒ i die lamē
tationū in publicū exire nō debēt. Item
iudex eccīaſticus pōt cōpellere ꝑncipes vt
cōpeſcāt iudeos a ſuis ꝑſumptionibus.

Caſus. Statuit concilium
Cum ſit. tolletanū ꝙ nullus iudeus
ſuper chriſtianos vllū officiū vel poteſtateʒ
exerceat. Sʒ qr illud nō bene ſuabatur cō-
ciliū generale inouauit cōciliū tolletanū ꝓ
hibēs ne iudei publicis ꝑferanſ officijs. qr
ſub tali ꝑtextu chriſtianos infeſtāt plꝰimū et
moleſtāt. ⁊ ſi eis tale fuerit officiū ɔmiſſū ꝑ
ꝓuiciale cōciliū ānuatim celebrandū moni
tōe ꝑmiſſa cōpeſcaſ. et tali officiali cōmūio
chriſtianoꝝ in cōmercijs ⁊ alijs denegetur
donec reſtituerit qcqd ex tali officio hnīt
a chriſtianis conuertendū in vſus pauperū
chriſtianoꝝ ſm̄ epi dyoc̄. ꝓuidētiā ⁊ officiū
ipſū cuʒ pudore amittat q̊d irreuerēter aſſū
pſit. et qđ de iudeis dr extēdiſ ad paganos
Nota ꝙ infideles fidelibus preponi non
debent nec publicis officijs preferri. Iteʒ
quod ꝑcipitur ex officio quod habere nō li
cet reſtitui debet. qr ſi principale non licet
nec eius acceſſorium.

Ca. In ɔcilio iſto
Ad liberandam. dr illud qđ legiſ
ſupra. e. ita quorumdam. hoc adiecto ꝙ il
lis qui predicto modo delinquūt gremiū ñ
aꝑiaſ eccie niſi totuʒ quod ex tam damna
to cōmertio ꝑceperūt ⁊ tantundem de ſuo
in terre ſancte ſubſidiū deſtinauerint. vt in
eo puniantur in quo peccauerunt. ꝙ ſi ſol
uendo non fuerint alias delictū iſtoruʒ ta
liter puniatur ꝙ alij attēptare ſimilia perti
meſcant. Nota ꝙ qui contra eccleſiam de
linquit in eo punitur vt ab ea non recipiaſ
donec ſatiſfaciat. Item punitur quis i eo
in quo deliquit. Item pena vnius debʒ
eſſe metus alterius.

Caſus. Rex portugalie
Ex ſpeciali. in officijs publicis chriſti
anis preferebat iudeos contra cōcilium ge
nerale ſupra e. Cum ſit. Vnde mandat pa.
duobus epiſcopis quatenus regē ipſū mo
neant et inducant ne in publicis officijs iu
deos preficiat chriſtianis contra conciliuʒ
generale. ꝙ ſi forte reddit⁹ ſuos iudeis vē-
dere voluerit vel paganis aliquē chriſtia-
num deputet non ſuſpectum de grauami-
nibus clericis et eccleſijs inferendis ⁊ per
illum iudei et ſaraceni ſine chriſtianorum
iniuria iura regalia conſequantur Nota iu
deos chriſtianis nō eſſe ꝑferendos Itē of
ficiales ſuſpecti ñ debent preponi clericis

Caſus. Iudei eme-
Nulli iudeoſ. bant ſeruos chriſtia
nos et eos in ſuo ſeruitio retinebāt quod
fieri non dʒ. vñ ſtatuit ɔciliū generale ꝙ ñ
liceat iudeo baptiʒatū vel baptiʒari volētē
emere vel i ſuo ſuitio retinere Secūdo di
cit ꝙ ſi aliqs iude⁹ cauſa mercimonij eme
rit aliquē nonduʒ ad fidē ɔuerſum et poſt-
modū factus fuerit chriſtian⁹ vl' deſideꝛ fi
eri. deneſ ab aliq̇. xij. ſolidi. et ille ab illi⁹ ſui
tio ſubtrahaſ Si vō infra tres menſes ipm̄
venalē nō expoſuit. ſi emit eundē ad ſuien
dum ſibi ipe nec eū poſtea vēdere nec ali⁹
ipm̄ audeat ɔparare. ſed nullo dato precio
ad libertatē ꝑducaſ. Nota ꝙ ſi iudeus ali-
quis ſeruū emerit cā mercimonij et factus
ſit chriſtian⁹ infra tres menſes illū venalē
exponat Alioquī ꝑſumiſ ꝙ illū emerit cau
ſa ſeruiendi ſibi. ɔ̄ quā ꝑſūptioneʒ nō indu
citur ꝓbatō. et ita ē ꝑſūptio iuris ⁊ de iure
Item fauor fidei priuat aliquem ſuo ſuo.

De hereticis.
Titulus. vij.

Caſus. Di
Dubius in fide. citur in hoc
capitulo ꝙ qui in fide dubitat in-
fidelis eſt. nec eſt credēdū teſtimonio eoꝝ
qui fidē ꝟitatis ignorāt Nota ꝙ dubius
in fide infidelis eſt. Item infidelis teſtis
eſſe non poteſt

Caſus Qui alios cū po
Qui alios. teſt ab errore non reuo
cat ſeipſum errare demōſtrat. Nota ꝙ qui
aliū ab errore non reuocat ſeipſū errare de
mōſtrat Et eſt ar. q tacet conſentire videſ

Caſus. Queſituʒ fuit ab
Firmiſſime. auguſtino vtrum hereti-
cus vel ſciſmaticus ſaluari poſſit. Rñdit
aug⁹. Firmiter teneas ⁊ nullaten⁹ dubites
ꝙ oīs heretic⁹ vel ſciſmatic⁹ cū dyabolo ⁊
angelis ei⁹ eterni ignis incēdio puniēſ niſi
añ finē vite catholice eccie fuerit recōcilia
tus. qr nulli hoi de mūdo q eccie catholi-
ce nō tenet vnitatem: baptiſmus vl' elemo-
ſina quātūcūqʒ copioſa aut mors pro noīe
chriſti ſuſcepta ꝓficere poterit ad ſalutem.
No. ꝙ extra eccīam catholicā nullus ſalua
tur quantūcūqʒ bona oꝑa fecerit.

Caſus. Celeſtinus ⁊
Fraternitatis. pelagius condemna-
ti fuerūt de hereſi i ſynodo epheſiana. an-
thiochenus patriarcha dubitauit an ſcri-
pta ipſorum recipi debeāt Rñdit pa. ꝙ nō
qr ex quo auctores dānati ſunt: ſcripta illo
rum quomodo admitti pñt. q̄ſi diceret nō
pñt Nota rōe auctoris aliqd dānari vel re
probari. qualis eni auctor fuerit talia eius
oꝑa preſumūtur Itē ar. ꝙ deſtructo princi
pali deſtruitur acceſſoriuʒ.

Caſus. Queſi-
Si quis epiſcopus tum fuit in con
cilio affricano vtrum heretici poſſint inſti-
tui heredes ab epiſcopo Reſpondit con
cilium ꝙ ſi epiſcop⁹ inſtituerit ſibi heredes

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

extraneos a ꝯſanguinitate ſua vel etiã inſti
tuerit ꝯſanguineos hereticos vel paganos
poſt mortẽ dꝫ excõicari et nomẽ ei⁹ int̃ ſa-
cerdotes dei nullaten⁹ recitet̃. et idẽ intel
lige de oĩbus clericis et hoc dicitur in ſe-
quẽti capitulo Nota ꝙ hereticus iure he
reditario catholico ſuccedere nõ dꝫ. Item
aliqs põt poſt mortẽ excommunicari .

Caſus. Dicitur in hoc capitu

In eos. lo ꝙ nullus epiſcopus vel preſ
bit̃ trãſferre dꝫ bona ſua i eos q catholici ñ
ſũt etiã ſi ꝯſãguinei fuerit ⁊ q̃d de epĩs ⁊ p̃ſ
biteris dr̃ ad alios clericos extẽdit̃ No. ꝙ
vbi eadẽ cã iuris ẽ ibi idẽ ius eſt ſtatuẽduꝫ

Caſus. quidã theolo

Cum chriſtus. gi vltra q̃ꝫ oporteret
ſubtiliter intelligẽtes dicebãt chriſtũ ñ eſſe
aliqd ſm ꝙ hõ Cũ igit̃ chriſt⁹ ꝑfectuſ de⁹ ⁊
ꝑfect⁹ hõ ſit mãdat pa. remeñ. archiep̃o q̃
ten⁹ ſub anathemate int̃dicat ne aliqs d̃ ce
cetero audeat dicere chriſtũ ñ eẽ aliqd ſm
ꝙ hõ. qꝛ ſicẽ eſt ver⁹ deus ita eſt verus hõ ex
aĩa rõnali et hũana carne ſubſiſtens . No.
ꝙ chriſtus eſt verus deus et verus homo

Caſus. In capl'o iſto late

Sicut ait raneñ. conciliũ excõicat oẽs
hereticos qbuſcũqꝫ noĩb⁹ ſẽceant̃. ⁊ omẽs
dẽſẽſores ⁊ receptatores eoꝝ. ⁊ p̃cipit ſb it̃
mĩatõe anathematis ne qs eos in domo vl'
in terra ſua tenere vl' fouere p̃ſumat aut cũ
eis negociatõeꝫ hẽe . Siquis auteꝫ in hoc
pctõ deceſſerit oblatõ ꝓ eo non fiat nec int̃
chriſtiãos accipiat ſepl'turã ñ obſtãte aliq̃
p̃uilegio qbuſcũqꝫ idulto No. ꝙ fautores
hereticorũ cũ hereticis eq̃liter puniũt̃ Iteꝫ
p̃uilegiũ nõ excuſat aliquẽ a pctõ. Itẽ rõe
delicti ꝑdit̃ p̃uilegiũ. qꝛ p̃uilegiũ ñ extẽdit̃
ad illicitũ caſum nec tuet̃ aliquem in malo.

Caſus. Luci⁹ pa.

Ad abolendam. in capitulo iſto ex
cõicat oẽs illos q de ſacramento corporis
et ſãguis dñi nr̃i ieſu chriſti ⁊ d̃ aliis eccia
ſticis ſacramẽtis alit̃ ſentiũt vel docent q̃ꝫ
ſãcta romana eccia p̃dicet ⁊ obſuet. ⁊ oẽs
illos q̃s romana eccia vl' ſinguli epĩ vel cle
rici vacãte eccia cũ ꝯcilio vicinoꝝ ep̃oꝝ he
reticos iudicauerit. Scd̃o ſtatuit vt qcũqꝫ
dep̃hẽſi fuerint manifeſte in hereſi ſi clerici
fuerint eis p̃us degradatꝫ ſecl'ari ptãti reli
quãt̃ aiaduerſiõe debita puniendi niſi ſtati
p⁹ dep̃henſionẽ erroris ſponte ad catholi-
cã vnitatẽ redierit. et ad arbitriũ epĩ ſatiſſe
cerint Si v̓o laici fuerit niſi vt dictum eſt
abiurata hereſi ad arbitriũ epĩ ſatiſfecerit ſe
cularis iudicis arbitrio relinq̃nt̃ Tertio dr̃
ꝙ q poſt adiuratã hereſim vel poſtq̃ꝫ ad ar
bitriũ epĩ ſe purgauerint dep̃henſi fuerint
in hereſim recidiſſe. ſine villa audiẽtia ſecu
lari iudicio relinq̃nt̃ Quarto ſtatuit vt oẽs
rectores cuiuſlibet loci iuxta cõmonitiõeꝫ
ep̃oꝝ iuramẽto ꝓprio ꝓmittant ꝙ cum ab
eis fuerit requiſiti ecciaꝫ ꝯ hereticos adiu-
uabũt bona fide Si v̓o id obſeruare nolue
rint honore p̃uent̃ ⁊ ad alios nullaten⁹ aſ-
ſumant̃ et ip̃i excõicẽt̃ et terre illorũ inter-
dicãtur et ciuitas q̃ his inſtituꝫ duxerit re
ſiſtendũ vel punire neglexerit reſiſtẽtes epi
ſcopali dignitate p̃uet̃ ⁊ aliaꝝ careat ꝯmer
tio ciuitatũ Quito dic̃ ꝙ ſi aliq fuerit exem
pti a iuriſdictõe ep̃oꝝ et ſoli romane eccie
ſubiecti. nihilominus in his q̃ ꝯ hereticos
ſunt inſtituta ſubeãt iudiciũ ep̃oꝝ et eis tã
q̃ꝫ ſup̃ h̃ a ſe. ap. delegat̃ obſequẽtur nõ ob
ſtãtib⁹ aliqb⁹ p̃uilegiis libertatis. Nota pri
mo ꝙ vacãte ſede caplm obtinet vicem epĩ
i his q̃ ꝑtinẽt ad iuriſdictõeꝫ Item oẽs q
male ſentiũt de ſacramẽtis eccie ſunt excõi
cati Itẽ ar. ꝙ cleric⁹ depoſit⁹ non gaudet
clericali p̃uilegio Itẽ ab errore reuerſus er
rorẽ ſuũ publice abiurare dꝫ Item iterata
delicta graui⁹ puniunt̃. Item lapſis i here
ſim audiẽtia vel appellatõ eſt deneganda.
Item ratiõe delicti amittit quis priuilegiũ
libertatꝫ. ſꝫ epĩ tũc tanq̃ꝫ delegati a pa. eos
puniũt et nõ tanq̃ꝫ ordinarii .

Caſus. Statuit domin⁹

Vergentis. pa. vt in terris ſue tem-
porali iuriſdictõi ſubiectiſ bona hereticorũ
publicẽt̃ ⁊ in aliis idẽ p̃cipit obſuari per re
ctores locoꝝ ⁊ ſi ad hoc negligẽtes extite
rit ꝑcẽ. ec. cõpellãt̃ nec ad eoſ bona illa vlte
rius reuertãt̃ niſi redierit et abnegauerit
hereticã prauitatẽ . niſi ex ſola miſicordia
aliqs eiſ voluerit miſereri vt tꝑal'ſaltẽ pena
corripiat quẽ ſp̃ũalis nõ corrigit diſciplina
cum etiã ſm leges reis leſe maieſtatꝫ capite
punitis bona publicentur eorum vita ſoluꝫ
modo ex miſicordia reſuata. multo fortius
iſti q aberrãt a fide filiũ ieſum chriſtũ offen
dũt a capite noſtro qd̃ eſt chriſt⁹ debẽt p̃ci
di et bonis tꝑalib⁹ ſpoliari. qꝛ graui⁹ eſt et̃
nã q̃ꝫ tẽꝑalẽ ledere maieſtatẽ. nec exhere-
datio filiorum catholicorũ dꝫ impedire cẽ
ſuram hmõi ſeueritatꝫ p̃textu alicui⁹ miſi-
cordie cũ in multis caſibus filii pro patrib⁹
tꝑaliter puniantur. ⁊ ſm canoneſ quãdoqꝫ
non ſolum puniantur auctores ſceleꝝ ſꝫ eti
am ꝓgenies damnatoruꝫ No. ꝙ iudex ec
cleſiaſticus põt ꝯpellere iudicẽ ſecularẽ ad
iuſticiam faciendam Item grauius eſt eter
nã q̃ꝫ tꝑalẽ ledere maieſtateꝫ Itẽ in crimie
hereſis nõ ꝑcit̃ filiis circa bona paterna ſꝫ
in totũ p̃uãtur bonis paternis .

Caſus. Quãuiſ gene

Si aduerſus . raliter ꝓhibitum ſit vt
nullus ꝯciliũ auxiliũ vel fauorẽ preſtet here
ticis: qꝛ tamẽ ſolet plus timeri quod ſpecia
liter iniungit̃ q̃ꝫ quod generalit̃ p̃cipitur ꝓ
hibet papa aduocatis et notariis ne hereti
cis credentib⁹ fautoribus vel defenſoribuſ
eorũdẽ in aliq̃ preſtẽt cõciliũ auxiliũ vel fa
uorẽ nec eis in aliqbus factis vel cauſis vl'
aliquibus litigãtibus ſub eis p̃beãt patro-
ciniũ nec ꝓ ipſis publica cõficiãt inſtrumẽ-
ta vl' ſcripta. qd̃ ſi cõtra fecerint ab officio
ſuo nouerint ſe ſuſpẽſos et ꝑpetue infamie
ſubiacere Nota regulã ꝙ plus timetur q̃d
ſp̃aliter p̃cipit̃ q̃ꝫ quod generaliter impat̃
Nota aduocatos et notarios eẽ ifames q
aduocant vel inſtrumẽta cõſcribũt ꝓ here
ticis. et nihilominus ſunt excõicati Itẽ pa.
poteſt infamiã irrogare .

Caſus. Quidã

Cum ex iniuncto laici in vrbe me
tenſi p̃cipue delinquebãt in qbuſdã articu
lis faciebãt ſibi diuinas ſcripturas exponi .
vt ſm eas ſibi aſſumerent officiũ p̃dicandi.
Itẽ occulta cõuenticula faciebant. vſurpa
bant ſibi officiũ p̃dicandi. ſacerdotũ ſimpli-
citatẽ eludebãt. et aſpernabãt̃ eoꝝ ꝯſortiũ
q ſibi in talib⁹ ñ ihereбãt. primo improbat
papa occulta ꝯuẽticula. de⁹ enĩ itantũ odit
oꝑa tenebraꝝ vt apl'os ſuos predicaturos
euangeliũ miſſurus p̃cepit eis dicẽs. qd̃ di
co vobis in aure p̃dicate ſuper tecta Secũ
do ipugnat eorũ officiũ p̃dicãdi. Sicut enĩ
multa mẽbra ſunt corꝑis ſꝫ non hñt eundẽ
actũ: ita ſunt plures ordines in eccia ſꝫ non
habẽt oẽs idẽ officiũ. qꝛ vt dicit apl's: dñs
alios dedit apl'os. alios ꝓphetas. alios do
ctores. ſed ordo doctoꝝ p̃cipu⁹ eſt in eccia
et id̃ ñ debet qs indifferẽter officiũ p̃dicati
onis aſſumere. qꝛ vt dicit apl'us non p̃dica
bũt niſi mittant̃ Et dñs etiã dixit apoſtoliſ
Rogate dñm meſſis vt mittat operarios ĩ
meſſem ſuã Sꝫ forte aliquis illorũ diceret
ꝙ tales iuiſibiliter mittunt̃ a deo. põt eiſ rñ
deri ꝙ cũ illa miſſio ſit occulta ñ ſufficit cui
q̃ꝫ dicere ꝙ ſit miſſus a deo cũ h̃ qlibꝫ' here
tic⁹ aſſeueret. ſꝫ oportet ꝙ illã iuiſibilẽ miſ-
ſionẽ aſtruat ꝑ oꝑationẽ miraculi. qd̃ oſtẽ-
dit duob⁹ exẽplis. ſ. moyſi et iohis baptiſte
Licet añt. Hic tertio dicit ꝙ nullus elude
re debet ſimplicitatẽ ſacerdotũ. licet eniꝫ ne
ceſſaria ſit ſcia ſacerdotib⁹ ad doctrinã nõ
eſt tñ ſimplicib⁹ ſacerdotib⁹ detrahendum
etiã a ſcolaſticis nedũ a laicis cũ in eis de
beat ſacerdotale officiũ honorari. Vñ p̃ci-
pit dñs Diis tuis non detrahes. de ſacer
dotib⁹ intelligẽs ꝙ ꝓpter excellẽtiaꝫ ordis
deorũ noĩe nũcupant̃. nec aliqs iſtoꝝ defẽ-
dat audaciã ſuã illo exẽplo ꝙ aſina rep̃hen
dit ꝓphetã balaam. vel ꝙ dñs ait. Quis ex
vobis arguet me de pctõ. Quia aliud ẽ cuꝫ
qs occulte rep̃hẽdit fratrẽ ſuũ in ſe peccãtẽ
ad q̃d qlibet tenet̃ ſm euãgelicã v̓itatẽ. in q̃
caſu põt intelligi ꝙ aſina rep̃hẽdit ꝓphetaꝫ
⁊ aliud eſt frẽm ſuũ delinquenteꝫ manifeſte
rep̃hendere. qd̃ nulli licet. Aliud eſt cũ p̃la-
tus de ſua innocẽtia cõfidẽs ſupponit ſe ac
cuſationib⁹ ſubditorũ. In q̃ caſu põt intelli
gi v̓bũ dñi. Quis ex vobis ⁊c̃. Et aliđ ẽ qñ
ſubdit⁹ aĩo rep̃hendẽdi ſurgit in p̃latũ ſuuꝫ
cũ poti⁹ debeat ei obſeq. Sꝫ ſi tanq̃ꝫ inutil'
debet remoueri tũc agendũ eſt ordiate apđ
ep̃m ſuũ ad cuius officiũ ꝑtinet inſtitutio et
deſtitutio ſacerdotũ. Nota ꝙ q male agit
odit lucem. Item laici q̃ꝫtũcunqꝫ idonei

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

p̄dicare nō debēt. nec etiaꝫ clerici. niſi qb⁹
ex officio cōceſſum eſt. Itē nō ſufficit ali
cui dicere ꝙ ſit miſſuſ a deo niſi hoc oñdat
Itē ſacerdotib⁹ nullus detrahere debet
Itē quilibet teneẜ aliū in ſe peccantē coꝛ
rigere in ſecreto. Itē quilibꝫ teneẜ ad de
nunciandū. Itē ſicut inſtitutio ſacerdo-
tum pertinet ad epiſcopos. ita et coꝛum de
ſtitutio.

Caſus. In pri
Excōmunicamus. ma p̄te hui⁹ ca-
pituli excōicat cōciliū omēs hereticos qui
buſcūqꝫ noībus cenſeanẜ. facies quidē di-
uerſas habētes. ſed caudas adinuicē colli
gatas. dānati vō heretica prauitate p̄ntib⁹
poteſtatib⁹ aut coꝝ nuncijs relinquanẜ pe
na debita puniēdi. clericis p̄us a ſuis oꝛdi-
nibus degradatis. bonis dānatoꝝ publica
tis. ſi laici fuerint cōfiſcētur. ſi vō clerici ec-
cleſijs applicenẜ a qb⁹ ſtipendia receperūt.
Secūdo dicit ꝙ ſi aliq fuerint ſola ſuſpi-
tione notabiles niſi ad volūtatē epi ſe pur-
gauerint excōicenẜ. ⁊ ſi ꝑ annuꝫ ſic ſteterint
poſt annū tanq̄ꝫ heretici ꝯdēnētur. Mo
neātur. Tertio loco dꝫ ꝙ poteſtates loco-
rūꝫ moneanẜ ⁊ ſi neceſſe fuerit per cen. ec.
cōpellātur qbuſcūqꝫ funganẜ officijs vt ꝓ
defenſione fidei p̄ſtent publice iuramētuꝫ
ꝙ de terris ſue iuriſdictioni ſubiectis expel
lant hereticos ab eccl'ia denotatos. ⁊ qcū-
qꝫ de cetero in ptātem aſſumpt⁹ fuerit h̄ ca
pitulum teneaẜ iuramēto firmare. Si vero
dñs tp̄alis reqſituſ ab eccia terrā ſuā ab he
reticis purgare neglexerit ꝑ metropolita-
nū ⁊ cōpꝛouinciales ep̄os excoiceẜ. ⁊ ſi ſa-
tiſfacere ꝯtēpſerit infra annū ſignificeẜ hoc
dñō pape vt extūc vaſallos illi⁹ ab eius fide
litate denūciet abſolutos. et terrā illi⁹ expo
nat catholicis occupandam q exterminatis
inde hereticis eā poſſideāt ⁊ in fide cōſuēt
ſaluo iure dñi pꝛincipalis dūmō ſuper hoc
nullꝫ p̄ſtet impedimentū. et idem ſeruetur
circa illos q nō habent dños pꝛincipales.
Quarto dicit ꝙ catholici q ꝫ hereticos
crucē aſſūpſerint illa gaudeāt indulgētia et
illo p̄uilegio ſint moniti q̄ cōcedunẜ accedē
tibus in ſubſidiū terre ſancte. Credentes
In. §. iſto excōicat ꝯciliū receptatoꝛeſ defē
ſoꝛes ⁊ fautoꝛes hereticoꝝ ſtatuēs vt q̄ꝫci
to quilibet taliū fuerit excōicatione nodat⁹
ſi ſatiſfacere cōtēpſerit infra annū extūc ip-
ſo iure ſit factuſ infamis. nec ad aliq̄ officia
admittaẜ ſeu cōſilia. nec ad alios eligēdos
ad hmōi. nec amittaẜ ad teſtimoniū. nec te-
ſtamentum facere poſſit. nec cap̄e aliqd ex
teſtamēto. null⁹ ipſi rñdeat. ipe vō oibus rñ
dere teneaẜ. ⁊ ſi iudex fuerit eius ſnia nō te
neat. nec cauſe deferanẜ ad ip̄m. ⁊ ſi fuerit
aduocat⁹ eiuſ patrociniū nullaten⁹ admit-
tatur. Si tabellio: inſtrumēta ꝑ ip̄m cōfecta
nullius ſint momēti. ſed cū auctoꝛe damna
to dānenẜ. et in ſimilib⁹ idē eſt obſeruāduꝫ
Si vō cleric⁹ fuerit deponaẜ. ⁊ ſi aliq tales
p⁹q̄ꝫ ab eccl'ia fuerint denotati euitare con
tēpſerint excōmunicenẜ vſqꝫ ad debitā ſa-
tiſfactionē. Sanc. Clerici hmōi viris nō
exhibeāt eccl'iaſtica ſacramēta. nec eos ſe-
peliāt. nec elemoſinas vel oblatiōes coꝝ re
cipiāt. qꝺ ſi fecerint officio ſuo pꝛiuētur. ad
qꝺ nunq̄ꝫ reſtituanẜ ſine ſp̄ali mādato dñi
pa. ⁊ idē faciāt regulares. et eadē pena in-
fligaẜ eiſdē. et illoꝝ p̄uilegia nō ſeruētur in
illa dyoc̄. in q̄ tales exceſſus ꝑpetrauerint.
Quia vō. Hic dꝫ ꝙ nulli⁹ p̄dicatiōis offi
ciuꝫ vſurpare p̄ſumat. qꝛ vt dicit apl's. quō
p̄dicabūt niſi mittanẜ. et qui ꝯtra h̄ fecerit
excōicētur. et niſi ſe coꝛrexerint alia pēa pu
niātur. Adijcim⁹ inſuꝑ. In. §. iſto adijci-
tur vt qlibet archiep̄s vel ep̄s ꝑ ſe vl' archi
dyaconū ſuū vel alias honeſtas ꝑſonas vi
ſitet ꝑochiā ſuā in qua fama fuerit hereti-
cos habitare. et ibi tres vel quattuoꝛ viroſ
idoneos aut ſi expedire viderit totā vicini
am iurare ꝯpellat vt ſi aliquoſ hereticoſ ſci
uerīt vel aliquos occulta cōuenticula faciē
tes. vel ſi etiā diſcrepēt a vita ⁊ moꝛib⁹ alio
rū ep̄o ſtudeāt nūciare. et ipſe vocet ad p̄-
ſentiā ſuā denūciatos. q ſi ſe non purgaue
rint. vel ſi poſt purgationē p̄ſtitā relapſi fue
rint canonice puniātur. Si q vō. Diciẜ i
iſto. §. ꝙ ſi q de p̄dictiſ iurare noluerit ex h̄
ip̄o tanq̄ꝫ heretici reputenẜ. mādat pa. et i
vtute obediētie diſtricte p̄cipit vt ad hec ef
ficaciter exequēda epi diligenter inuigilēt

ſi canonicā voluerint effugere vltionē. ⁊ ſi
qs ſuꝑ hoc negligēs vel remiſſus fuerit cū
de h̄ ꝯſtiterit ab ep̄ali officio deponaẜ. ⁊ in
locū ipi⁹ ali⁹ inſtituaẜ idone⁹. q velit ⁊ poſ-
ſit hereticā cōfundere prauitatē. Nota ꝙ
diuerſitas noīm rei ſubaꝫ nō imutat. Itē
ſola ſuſpitio ſiue p̄ſumptio purgatōeꝫ indu
cit in crimie hereſis Itē trāſcurſus tēpis
ꝓbat crimē Itē iudices ſeculares tenenẜ
hereticos de ꝓuincijs ſibi ſubiectiſ extermi
nare. Itē ſi iudex ſecularis i extermiatōe
hereticoꝝ negligēs fuerit pōt excōicari.
Itē dñs pa. p̄ncipē ſecularē dponere p̄t
ꝓpter hereſiꝫ. Itē ar. ꝙ ꝓpter delictū vni
us ali⁹ puniri nō dꝫ. Itē autoꝛitate ecc'ie
bellū fieri pōt. Itē pari p̄uilegio ⁊ indul-
gentia gaudēt cruce ſignati ꝫ hereticos cū
illis q vadūt ꝫ ſaracenos. Itē ꝯſentientes
⁊ agētes pari pena puniunẜ. Itē nota hic
multas penas editas ꝫ fautoꝛes ⁊ defenſo
res hereticoꝝ. Itē heretic⁹ cuilibet rñde-
re teneẜ ⁊ nemo ſibi. Itē ſnia vl' ſcriptura
publice excōicati nō valet. Itē in ſilib⁹ ſi-
mile iudiciū eſt habendū. Itē q in maioꝛi
dignitate eſt pl⁹ puniẜ. ⁊ ſic circūſtantie ag
grauāt peccatū ⁊ vindictā. Itē abſolutō ⁊
reſtitutio excōicati ꝑticipātis cuꝫ heretico
excōicato ꝑtinet ad ſolū papā. Itē ar. ꝙ
vniuerſitas p̄ſtare pōt iuramentū calūnie.
Itē deficiēs in purgatiōe puniẜ. Itē q
iurare nō vult ꝓ ꝯdēnato habeẜ. Itē ꝑ in
dicia ꝓbaẜ crimen. Itē ꝓpter negligētiā
deponitur vel remouetur p̄latus.

Caſ⁹. Di
Sicut in vno coꝛpoꝛe. citur i iſto
capitulo ꝙ timendū eſt ne ſub ſpecie pieta-
tis impietas pallietur. ⁊ ideo ꝓhibet pa. ne
laici cuiuſcūqꝫ ſint oꝛdinis officiuꝫ p̄dicādi
aſſumāt. Et hoc qꝺ hic diciẜ habeẜ. ſ. c. ꝓ
xi. §. Quia vō. ⁊ ſupꝛa. c. Cum ex iniūcto.
No. ꝙ ſub ſpecie pietatis nō eſt cōmittē
da impietas. Item omnibus laicis officiū
pꝛedicandi eſt interdictum.

Caſus. Pꝛi
Excommunicamus. mo diciẜ ideꝫ
quod dictū eſt ſupꝛa. c. excōmunicamus. i.
rñſo. Vltimo adijcit ꝙ ſi quis de pꝛedictis
poſtq̄ꝫ fuerit dep̄henſus redire voluerit ad
agendā cōdignam pniam in ꝑpetuo carce
re detrudatur. et credentes coꝛuꝫ erroꝛib⁹
hereticos iudicat. Nota hic qualiter reci
piuntur de hereſi condemnati ad ꝑpetuum
carcerem.

Caſus. Diciẜ hic ꝙ qcū
Abſolutos. qꝫ obligati ſūt lapſis ma-
nifeſte in hereſim: nouerint ſe abſolutos ab
oi debito fidelitatis et totius obſequij ⁊ oi
pacto quacunqꝫ firmitate vallato. Nota
ꝙ ipſo iure abſolutus eſt quicunqꝫ aliq̄ ge-
nere obligationis tenetur aſtrictus hereti-
cis vt interiꝫ ei nihil facere teneatur. Et ſic
nota ꝙ papa poteſt laicum abſoluere a iura
mento fidelitatis.

De ſciſmaticis et oꝛdinatis ab eis.
Titulus. viij.

ribus.
Quod a pꝛedeceſſo Caſ⁹.
Tēpe alex. pa. fuit ſciſma i ro. ec. ⁊
tūc iſte octauian⁹ oꝛdiat⁹ ē ꝑ ſciſma i papā.
⁊ poſt illū guido. Iſti ſciſmatici plureſ oꝛdi
nauerūt in ep̄os q adheſerant eis. quidam
etiā ſpōte iurauerūt de ſciſmate tenendo.
Per iſtos ſciſmaticos alie nationes de bo
nis eccl'iarū facte fuerūt. Iſti etiā dignita-
tes ⁊ bñficia ꝯtulerūt. ſuꝑ his oibus ſtatuit
lateranū. ꝯciliū oꝛdinatōes ab iſtis duob⁹ fa
ctas. ⁊ ab oꝛdinatis ab eis irritas eē. Itē
q dignitates eccl'iaſticas ſeu bñficia per di
ctos ſciſmaticos acceperūt careāt impetra
tis. ⁊ alienatiōes q̄ ꝑ dictos ſciſmaticoſ ſeu
ꝑ laicos facte ſunt de reb⁹ eccl'iaſticis omī
careant firmitate. ⁊ ad eccl'ias libere reuer
tantur. et ſi qs ꝯtra ire p̄ſumpſerit excōica-
tum ſe nouerit. et illi qui ſpōte iurauerūt de
tenēdo ſciſmate a ſuis oꝛdinibus et digni-
tatibus nouerint ſe ſuſpēſos. Nota ꝙ oꝛ
dinationes ſciſmaticoꝛum carent executio
ne: et alienatiōes ab eis facte nulle ſunt.

Caſus. Quidā pꝛioꝛ oꝛ-
Fraternitati dinatus fuit a ſciſmatico
q̄ſituꝫ fuit a pa. qd agendum ſit de ip̄o. Rñ
dit dñs pa. ꝙ poterit ab officio repelli niſi
pꝛobauerit ſecum miſericoꝛditer diſpenſa-
tum fuiſſe. et ab illa perſona que diſpēſandi

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

habuit poteſtatē. Nota ꝙ q dicit ſecū ſu iſſe diſpenſatū diſpēſationē ꝓbare tenet. τ ꝑ talē q potuerit diſpenſare.

De apoſtatis et reiterātibus baptiſma.

Titulus.ix.

Caſ⁹. Dicit i capi.

Reterea. iſto ꝙ clerici q habitū clericalē τ tonſurā dimittunt et ī apoſtaſia tanq̄ laici ꝯuerſant ſi in criminibus dep̄henſi teneant nō p̄cipit pa. ꝑ cē ſuram eccle. illos liberari. Nota ꝙ eccl'ia nō defendit clericos in criminibus comprehenſos τ detentos.

Caſus. Quidā egritu

Ex litterarum dine longa ꝯfect⁹ d̄ cōſilio quarūdā mulierꝫ vt citius ſanari poſſet ſe fecit iterꝫ baptizari. gdaꝫ acolit⁹ frat' illi⁹ infirmi miſteriū p̄ſtitit ſciēter p̄ſbytero baptizanti. q̄ſituꝫ fuit q̄liter puniri debeat acolitus iſte q minoris erat etatis τ vt frat' eius ſanari poſſet h̄ fecit. vnde excuſandus videbat. Rn̄dit pa. ꝙ ad ſupiores ordines ñ p̄t ſi publicū eſt factuꝫ ei⁹ ꝓmoueri. niſi ad religionē trāſire voluerit vt fauore religiōis diſpenſet cū ipō. Si v̄o occultū eſt poterit ꝓmoueri τ de cōmiſſo pniam agat. Nota ar. ꝙ etati minori pcenduꝫ eſt. Itē baptiſmus iterari non debꝫ. Item fauore religionis diſpenſatur cum aliquo.

Caſus. Quidaꝫ

Tue fraternitatis. clerici infamati erant de apoſtaſia q abiecerant habitū clericalem. q̄ſitum fuit vtrū deberent tal'r tollerari vel cōpelli vt habituꝫ reaſſumāt. Rn̄dit pa. ꝙ clerici q taliter ſūt infamati tollerādi nō ſūt i habitu ſeculari. ſꝫ ꝑ cen. ec. ſūt coercēdi vt habitū reaſſumāt donec ſe purgauerint deficiente ꝓbatione. Nota clericos cōpellendos vt habitum clericaleꝫ dimiſſum reaſſumant. Item infamatus ad purgationem cogi debet.

Caſus. Quidā iudei ſeu in

Quidam. fideles voluntarie baptizati fuerūt. verſūtñ religas p̄oris rit⁹ nō reijtiūt vñ xp̄iane religionis decorē ꝯfundūt. q̄ſitū fuit in cōcilio gd de talib⁹ ſit agēdū. cū maledict⁹ ſit hō q duab⁹ vijs terrā ingredit. τ indui nō debeat veſte de lana τ lino ꝯtexta ſtatuit ꝯciliū vt ꝑ p̄latos eccl'iaꝝ tal' obſuātia veteris rit⁹ ꝯpeſcat vt ſic libero arbitrio ad baptiſmū acceſſerūt. ita neceſſitaſ coactionis eos i ei⁹ obſuatōe ꝯſuet. cū min⁹ malū exiſtat viā dñi nō agnoſcere q̄ꝫ p⁹ agnitā retroire. No. ꝙ q baptiſmū recipiūt ſponte cōpellēdi ſūt vt fidē obſuēt. Item duabus vijs hō ire nō dꝫ. Itē pl⁹ peccat xp̄ianus aberrās a fide q̄ꝫ ille q fidē ñ agnouit.

Caſ⁹. Quidā clerici apoſta

A nobis. te in cuſtodia detinent nec induci p̄ſt minis vl' terrorib⁹ vt habitū reaſſumāt. q̄rit gd de eis ſit agēdū. Rn̄det pa. ꝙ tales ſub graui p̄ſt cuſtodia detineri et carcerari. ita ꝙ ſolūmō miſera ſibi vita reſtet donec a ſua malicia reſipiſcāt. Nota clericos apoſtatas poſſe in carcere detineri donec a ſua nequicia reſipiſcant.

Caſus. Quidā mona

Conſultationi chus ſacrū ordinē in apoſtaſia recepit. tandē pniam agēs abbati ſuo recōciliat⁹ fuit. q̄rit vtrū miſtrare poſſit in ordine ſic ſuſcepto. Rn̄det pa. ꝙ quātūcūqꝫ recōciliatus fuerit τ pniam egerit abſqꝫ diſpēſatione ſe. ap. in ordine ſic ſuſcepto miſtrare nō pōt. Nota ꝙ ſolus pa. diſpenſare pōt cū eo q in apoſtaſia ordines ſuſcepit vt in ordinibus ſic ſuſceptis miſtret.

De his qui filios occiderunt.

Titulus.x.

Caſus. Quedā muli

Eniens er filiū d̄ quodā ſuſcepit. ille v̄o improbabat eideꝫ ꝙ ei⁹ fili⁹ nō fuiſſet. vñ ipa diabolico furore accēſa filiū interfecit. vñ ipa lachrymabiliter ad pa. accedēs petijt ſibi impēdi ꝯſiliū ſalutare. Mādat pa. ep̄o loci vt laboret eā inducere vt ad aliqd̄ mōaſteriū trāſeat i q̄ pniaꝫ agat d̄ cōmiſſo. Si aūt ad h̄ iduci ñ poterit det ei licētiā vt i dño nubat. qꝛ tuti⁹ videt vt nubat vni q̄ꝫ inhoneſte multos admittat. No. ꝙ dñs pa. votū reuocat τ cōmutat etiā ſi de iure naturali debeatur.

Caſuſ. Quedā mulier

Intelleximus. diabolo inſtigante filiam ſuam occidit. ꝓpter quod dñs t're ma

ritū ipi⁹ ipaꝫ cōpulit abiurare. Significatū fuit h̄ dño pa. Vñ mādat ep̄o dyoc. q̄tinus ſuꝑ h̄ ita ꝓuideat ꝙ d̄ ꝯmiſſo exceſſu pniaꝫ agat τ ſaluti ſue τ filioꝝ cōſulat. τ nō obſtāte iuramēto p̄dicto eam viro ſuo reſtituat. ita ꝙ filios ſuos poſſit libere gubernare. No. iuramētū illicitū nō eſt ſuādū. Itē nullū maleficiū ſepat matrimoniuꝫ legitime cōtractū quomin⁹ alter alteri adherere teneatur niſi eſſet crimen idolatrie.

Caſ⁹. Infantes aliqñ

De infantibus repiunt mortui cū patre et mr̄e in lecto. nec appaꝛꝫ vtꝝ a p̄re vl' a mr̄e opp̄ſſus ſit ipſe vl' ſuffocat⁹ vl' ꝓpria morte defunct⁹. q̄rit gd ſit in h̄ caſu agēdū p̄ri vel matri. Rn̄det pa. p̄ētes nō debēt eē inde ſecuri nec ſine pena. Verūtñ diſcretio pietatis dꝫ adhiberi vbi ñ fuit volūtas ſed euēt⁹ mortis in cā. Si v̄o eos interfecerint ſcire debēt ſe grauit' deliq̄ſſe. gdaꝫ dicūt ꝙ pniaꝫ triū ānoꝝ agere dēt. q̄ꝝ vnū pagāt i pane τ aq̄. Nota ꝙ i pnia imponēda volūtas euēt⁹ τ alie circūſtantie ꝯſiderāde ſūt

De infantibus et languidis expoſitis.

Titulus.xi.

Caſus. Si a patre

I a patre. aut alio p̄re ſciēte aut raptū habēte infans expoſit⁹ fuerit ꝯtra officiuꝫ pietatis h̄ ipſo fili⁹ a ptāte patria ē liberat⁹. τ in h̄ caſu libert⁹ efficit ingenu⁹ τ ſu⁹ in libertatē eripit. Et h̄ idem intellige d̄ lāguidis p̄dictiſ expoſitis cuiuſcūqꝫ etatis fuerint. vl' ſi alimēta alicui d̄ p̄dictis pſonis filijs libtis τ ſuis languidis negari ꝯtigerit. Verūtñ q hos ſuſcipiūt ꝓpter h̄ in eoꝝ pſonis ius aliqd̄ vēdicare nō p̄ſt. No. ꝙ ratihabitio in maleficijſ retrotrahitur τ mandato comparatur.

De homicidio volūtario vel caſuali.

Titulus.xij.

Caſ⁹. Dicit h̄ ꝙ ſi ali

I quis. qs ꝑ induſtriā vl' inſidias hoieꝫ interfecerit euellat ab altari τ int'ficiat. No. ꝙ publicus latro ab eccl'ia extrahi pōt immunitate nō caſſata.

Caſ⁹. Dicit h̄ ꝙ ſi aliqs

Interfeciſti. interfecit furē vl' latronē quē cape poterat abſqꝫ occiſiōe. xl. dies in pane τ aq̄ peniteat. et alia facere dꝫ q̄ in lr̄a ſequūt. Si v̄o ſine odio liberando ſe et ſua hmōi hoieꝫ interfecit ſm idulgentiaꝫ. qꝛ ad imaginē dei fact⁹ erat ſi aligd ieiunare voluerit bonū erit τ elemoſinā faciat. ſi āt preſbyter hec eadē fecerit ñ deponat. tñ q̄ꝫdiu viuit pniam agat. No. ꝙ q̄ꝫdiu aliqs ſe d̄fendere vel ſibi cōſulere alit' pōt neminē etiam ſe defendendo occidere debet.

Caſus. In exodo le

Si perfodiens gitur ſi pfodiēſ domū inuēt⁹ fuerit fur τ ꝑcuſſus mortu⁹ fuerit ñ imputabit illi homicidiū. ſi āt oriat ſuꝑ euꝫ ſol re⁹ erit. Aug⁹. exponēs v̄ba iſta dic̄ ꝙ ſi nocturn⁹ fur occidit nō reputat homicidiū ſi āt diurn⁹ ad homicidiū ptinet. qꝛ poterat diſcernere ꝙ ad furāduꝫ veniſſet nō ad occidēduꝫ. vñ nō debuit occidi. h̄ etiā i ſecularib⁹ legib⁹ iuenit. ſ. nocturnū furē ipune occidi gb⁹iſta ē antiqor. diurnū v̄o ſi defēdat ſe telo: iā eni pl⁹ ē q̄ꝫ fur. No. ꝙ magis cā facti q̄ꝫ ipm factū ꝯſiderari dꝫ. Itē nocturn⁹ fur ipune interfici pōt diurn⁹ aūt nō.

Caſ⁹. Herodes

Cum iuramento. cū iuramēto ꝓmiſit puelle ſaltāti dare gcgd peteret etiā ſi dimidiū regni ſui poſtulaſſet. puella illa de ꝯſilio mr̄is petijt caput iohiſ bap. τ accepit Dic̄ hie. Si ꝓpt' iuſiurādū h̄ feciſſe ſe dicat nūgd ſi p̄ris vl' mr̄iſ poſtulaſſꝫ iteritū factur⁹ eēt h̄ vl' ñ. q. d. nō feciſſꝫ. ergo qd̄ ñ feciſſꝫ in ſuis ꝯtēnere debuit i ꝓꝑha. No. ꝙ iuramētū nō extēdit ad illicita. Itē qd̄ qs non faceret in ſuis nō dꝫ in alijs attēptare. Itē q̄leꝫ diligentiā adhibet qs in ſuis reb⁹ taleꝫ adhibere debet in alienis.

Ca. ſi aliqs cā libidiniſ ex

Si aliquis. plēde vel odio homi aut mulieri aligd fecerit vl' dederit ad potāduꝫ vt nō poſſit generare vel ꝯcipe vel ꝙ ſoboles nō naſcat. vt homicida teneat. No. ꝙ aliquis occaſionaliter eſt homicida.

Caſ⁹. Rex anglie

Sicut dignum. ad ſuggeſtionē q̄ꝝdam fecit occidi archiepiſcopū cantuarieñ. quorum quidam venerunt ad cōfeſſionem

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ad epm oxoneſi.epiſcopus oxoneſi.q̃ſiuit a
papa q̃liter cũ illis eſſet agenduʒ. Rñdit ei
pa.cũ ipſe ſit vir ꝓuid⁹ ⁊ diſcret⁹ plene no
uit ꝙ in exceſſib⁹ ſingulorꝝ q̃dã ſunt cõſide
rãda.videlʒ quãtitas ⁊ q̃litas delicti. etas
ſcia ſexus ⁊ ɔditio delinquẽtis.⁊ loc⁹ ⁊ tp̃s
q̃ delictũ ɔmittiť.iſtis ɔſideratis vnicuiqʒ
pnia dʒ imponi.qꝛ idẽ exceſſus pl⁹ i vno q̃ꝫ
in alio puniť. Tandẽ rñdet ad quẽlibʒ arti
culũ de q̃ q̃ſiuit. Sc̃do dicit ꝙ illi q vene
runt aĩo occidẽdi feriẽdi aut capiendi illuʒ
ſanctũ virꝝ tñ manus nõ iniecerunt in illũ.ſi
de captione illa mors ſubſecuta fuiſſet pari
pnia vel fere pari ſunt puniẽdi cũ occiſori-
bus Tertio dic̃ ꝙ illi q nõ vt ferirẽt ſʒ vt
ferrẽt opeʒ ꝑcuſſorib⁹ ſi ab alijs impediren
tur paulo mĩori pnia debent puniri.qꝛ ſcri-
ptũ eſt q potuit hoiem liberare a morte ⁊ ñ
liberauit eũ occidit.qꝛ cõſtat eos imunes ñ
eſſe a reatu homicidij q venerũt vt occiſori
bus opẽ ferrẽt. Quarto dicit ꝙ illi q ſe aſ
ſerunt animũ regis inflãmaſſe ad odiñ vñ
homicidium ſecutum fuit: dure ⁊ aſpe ſunt
puniẽdi ſʒ nõ ita ſeuere niſi forte ip̃m regeʒ
ad homicidiũ ꝓuocaſſent cũ alias id nõ fe-
ciſſet. Quinto dicit ꝙ illi q nõ fuerũt im-
munes a culpa nec debẽt eẽ immunes a pe
na.q licet ignari fuiſſent homicidij: in cuſto
diẽdis tñ rebus ſuis miniſteriũ p̃buerũt.

Sexto dicit ꝙ illi q occupauerũt bõa illi
us ſancti viri p⁹ mortẽ ip̃ius ſi nihil aliđ fe-
cerũt a pena mortiſ illius ſũt imunes.ſʒ illa
q̃ occupauerũt reſtituere teneñť illis q̃rꝝ fu
erũt ſi hñt vñ reddere poſſint. ⁊ licet q̃dam
dicãt ſe illa paupibus erogaſſe nõ ſuffic̃ eis
ſi potuerũt illa eis quorꝝ fuerũt reſtituere.

Illis p̃terea. Diciť hic ꝙ ill' q ꝑticipaue
rũt ill' excõicatis pnia dʒ indici ſi ſciẽter ꝑti
cipauerũt eiſdẽ ɔſiderata mora tpis ⁊ vtrũ
affectiõe vel timore ꝑticipauerũt. Cleri-
cos aũt. In iſto vltimo.§.dꝛ ꝙ clerici q ar-
mati tãto facinori interfuerũt vl' ɔſiliũ de-
derũt vt ſctũs vir capeť ꝑpetuo ab altaris
miſterio ſũt deponẽdi. ⁊ i eccl'ijs nullo tpe
lectiões legant vl' rñſoria in choro ſepatim
cantẽt.⁊ i clauſtro monachorꝝ vl' canonico
rũ regulariũ ſi fieri põt ſũt recludẽdi. ita ꝙ

vſqʒ ad ſeptẽniũ vel qnquenniũ debeãt ab
introitu eccl'iarꝝ coerceri No.in p̃ncipio
capituli ꝙ in penitentijſ imponẽdis cõſide
rãda ſunt q̃ntitas et q̃litas delicti.etas.ſciẽ
tia.ſex⁹ atqʒ conditio delinquẽtis.locus et
tp̃s quo delictum cõmittitur Item digni-
tas pſone aggrauat vindictam Item volũ
tas puniť licet non ꝓceſſerit ad factũ. Iteʒ
ɔſentientes ⁊ agentes et opem dãtes pari
pena puniunť Iteʒ de pſuaſu tenetur qs.
Itẽ in debito facultas debitoris ɔſiderari
debet Itẽ ar. de rebus alienis et male acq
ſitis elemoſinas fieri non poſſe. Iteʒ nõ re
mittitur debitum ſed augetur ſi alij ſoluať
qđ alij ex debito debetur. Item mora tpis
aggrauat pctũʒ. Iteʒ timor attenuat culpã
Item ignorantia excuſat ꝑticipanteʒ cũ ex
cõicatis. Itẽ cõcilio cõmittitur homicidiũ

Caſus. Quidam pſ

Preſbyterum biter cauſa diſcipline
percuſſit quendã pueruʒ in capite qui poſt
paucos dies mortuus eſt.queritur qđ ſit
agendum de ipſo preſbitero Rñdet papa
ꝙ ab omni miniſterio altaris debet perpe-
tuo remoueri.et ab officio ſacerdotali đpo
ni ſi ex percuſſione illa interijt vel aliam in
firmitatẽ incurrit vnde mortu⁹ eſt Nota ꝙ
qui fines diſcipline excedit in culpa eſt.
Itẽ qui cãm homicidij p̃ſtat et qui homici
diũ cõmittit equaliter puniunť. Itẽ ar. ꝙ
ita puniri debet qui occaſionem cauſe pre-
ſtat ſicut et qui cauſam

Caſus. Cum quidaʒ

Cõtinebatur. dyacon⁹ et alij quidã
clerici a vineis ſuis opere cõpleto redirent
cã leuiãdi laboris imitati ſunt quẽdaʒ ludũ
viatorũ ꝓijciendo baculos ſuos in directũ
vt alter alterius fuſteʒ feriret.cuius ludi cõ
ditio talis eſt vt ille q percutit baculũ alte-
rius q̃ſi ꝓ equo vtitur eo.ſed clerici ſola iac
tatõe ɔtẽti erãt Quidã laic⁹ ſupuenit et ꝑ
cuſſit baculũ dyaconi p̃dicti ip̃e ſtatĩ indi-
ſcrete dorſuʒ ipſi⁹ dyaconi inſilijt et a falce
ip̃i⁹ dyaconi quã ad cingulũ habebat mor
tale vuln⁹ accepit.đ quo infra octo dies ex
pirauit poſt hec dyacon⁹ cũ litteris archi-
epiſcopi ſui negociũ cõtinẽtibus ad papaʒ

acceſſit. Vñ mãdat pa.eidẽ archiepiſcopo
quatinus ſi res ita ſe habuit eundeʒ dyaco
nũ ſine licentia romani pon. ad ſupiorẽ or
dinẽ nõ aſcẽdere nec in officio dyaconat⁹
miſtrare ꝑmittat ſed eum diſpenſatiue per
mittat in ſubdyaconat⁹ officio miſtrare.
Nota ꝙ clericus cuʒ laico ludere nõ debet
Itẽ q ñ adhibet diligentiã quã dʒ i culpa ẽ

Caſus. Quidã

Lator preſentium. clericus.p.noie
cũ quadã die caſu cũ quodã clerico lude-
ret cõtigit ꝙ ille cleric⁹ ꝓiecit iſtũ.p.ad ter
ram cui⁹.p.cultell⁹ quẽ ad latus habebat i
cidit in illum clericũ ꝓijcientẽ et occubuit
vulnerat⁹. vñ ille.p.acceſſit ad papã hec ſi
bi exponens. Mandat pa. ep̃o dyoc̃. q̃ti-
nus ſi eſt ita et alia iuſta cã nõ impediat ꝑ-
mittat illum.p.ad ſacros ordines ꝓmoueri
Nota ꝙ homicidiũ caſu cõmiſſuʒ nõ culpa
precedẽte non eſt imputandum.

Caſus. Duo monachi

Suſcepim⁹. erant i cuſtodia cuiuſdã
dom⁹ de mandato abbať.et dũ in cuſtodia
eſſent q̃dã latrones de nocte ingredientes
ad eos ceperunt illos in pſonis affligere ⁊
veſtimẽtis etiã denudare. Monachi iſti re
ſumptis virib⁹ ligauerũt eos et illos retine
re voluerunt q̃uſqʒ capl'o nunciarẽt. Dum
vnus illorꝝ ad noticiã abbatis rẽ pferret di
mittẽs illos in cuſtodia frĩs et latrones illi
ſe ſoluere niterenť frať iſte timẽſ ne occide
reť ab illis illos occidit. Iſte q rẽ ad notici
am abbatis deferebat dubitauit ꝙ factũ il
lud ſibi imputareť. ad dñm papã cuʒ lr̃is ab
batis ſui acceſſit. Vñ ſcribit pa. ipſi abbati
dicẽs ꝙ potius expediebat relinq̃re tunicã
⁊ palliũ et rerꝝ ſuſtinere iacturã q̃ꝫ ꝓ rebus
vilibus et trãſitorijs ɔſuãdis taliť in aliq̃s
exardeſcere. Vñ iſte abſtineat a miniſterio
altaris.et vterqʒ illorꝝ ad arbitriũ abbatis
peccatũ ſuũ ſtudeat expiare.qꝛ cõſtat eos
ex ſtudio vtriuſqʒ eſſe interẽptos. Nota
ꝙ q licite defenſionis fines excedit i culpa
eſt. Itẽ ꝓ amiſſiõe rerꝝ tpalium nullus dʒ
homicidiũ incurrere. Itẽ ar. ꝙ pnie ſunt
arbitrarie. Item ar. ꝙ ita puniť qui cãm
preſtat ſicut ipſe faciens.

Caſus. Quidã dyaconuſ p̃

De cetero ſtitit cãʒ homicidio. q̃riť vtrꝝ
poſſit ad ſacerdocium ꝓmoueri. Et rñdet
pa. ꝙ nõ Nota ꝙ q cãm damni dat dam
num dediſſe videtur.

Ca. Quidã p̃ſbyť vo

Ad audientiã. lẽs corrigere quẽdaʒ
de familia ſua corrigia q̃ cingi ſolebat ip̃m
ṽberare tẽptauit.cõtigit ꝙ cultellus de va
gina q̃ cingulo adherebat elapſus eũ i dor
ſo aliquãtulũ vulnerauit. Poſtmodũ cũ il-
le vulneratus cõualuiſſet a vulnere grauio
ri infirmitate ꝑcuſſus deceſſit. q̃ſitum fuit a
pa. qđ de ipſo ſit agẽdum. Rñdit pa. qꝛ du
bitať vtrũ occaſiõe vulneris deceſſerit. et i
dubijs via ſit tutior eligẽda p̃dictus ſacer-
dos i ſacris ordibus ñ miſtret: tñ iniũcta ſi
bi pnia ɔpetẽti ɔcedi p̃t eidẽ vt mĩoribuſ or
dinibus ſit cõtẽtus. Si ṽo ex alia infirmita
te deceſſit vt p̃us ſuũ officiũ exeq̃ť. No.
ꝙ q nõ adhibet diligentiã quã dʒ imputať
ei licet det operã rei licite. Itẽ in dubijs
via tutior eligẽda eſt. Itẽ ṽbum diſpẽſa-
tionis ius cõmune continet.

Caſus. Quidã capellan⁹.a.

Dilectus. noie duʒ infirmitate corpis
grauareť vt comedẽdi appetitum excitaret
equũ quẽ nutriuerat aſcẽdit.ſʒ cũ hñ nõ pa
reret habenis p̃ter volũtatẽ ſedentis cepit
ſaltibus laſciuire. Capellan⁹ vt ei⁹ ĩpetum
refrenaret viʒ ĩtulit freno et equũ calcarib⁹
ſtimulauit et freno fracto dũ curreret feſti-
nãter arbitrio ꝓprio q̃dã mulier ĩfantẽ por
tãs veniẽs ex obliq̃ obuiauit equus ĩ eã ru
ens puerꝝ interfecit ꝓcul abiecto ſeſſore.ca
pellan⁹ ad pa.accedẽs eidẽ p̃dicta expoſuit
Vñ mãdat dyoc̃. ep̃o q̃tinus ſi ẽ ita ipſum
nõ impediat q̃minus ſuũ officium exequať
cũ ip̃e nec voluntate nec actu homicidium
ꝑpetrauerit nec dabat operã illicite rei. et
adhibuit diligentiã quã debuit adhibere.

No. ꝙ duobus modis cõmittiť homici-
diũ actu.ſ.et voluntate. Itẽ voluntas et
ꝓpoſitum diſtinguũt maleficia. Itẽ nota
diſtinctionẽ an qs det operam rei licite vel
illicite. Itẽ ſi homicidium caſu cõmittať
et culpa nõ precedat non imputatur.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Caſ⁹. Quidã p̃ſbyter dñ
Ex litteris. fenū vellet de curru de-
ponere particã qua fenū ligaẽ ꝓijcit in ter-
rã. et dū fenū in terrã ꝓijceret quendam
puerum iuxta currum inuenit ſemiuiuū. q
modicū liuoris in frõte hẽbat. et nihil aliđ
leſionis. dubitauit ſacerdos an h̃ eſſet ei im
putãdum. acceſſit ad papã cū lr̃is ep̃i ſui.
Papa q̃ſiuit ab eo vtꝝ circa currū ſolicite
circunſpexit p̃uſq̃ꝫ particã ꝓijceret in terrã
an eẽt aliqs circa currū. q r̃ndit ꝙ diligẽter
circũſpexit. ſ; neminẽ vidit. Unde papa ip̃ꝫ
ad ep̃m ſuū remiſit. mãdans quatin⁹ ſi ẽ ita
ip̃m libere p̱mittat exeq officium ſacerdotiſ
niſi cõtra eū graue ſcãdalum ſit obortū. vl̃
tãta laboret infamia ꝙ inde debeat ſe pur-
gare. Nota ꝙ q diligentiã adhibet quã đ
bet dãdo operã licite rei ſi inde homicidiū
cõtingat nõ imputaẽ. Itẽ ſcãdalū reddit
hominẽ irregularẽ ⁊ inducit purgationẽ li-
cet ṽitas aliter ſe habeat. et ſic punitur qs
ſine culpa.

Caſus. Quidã monach⁹
Ex litteris. dū deponeret đ cãpani-
li cãpanã qđdam lignū corruit ⁊ quẽdã pu
erū occidit. q̃riẽ qđ iuris ſit. R̃ndet pa. ſi
monach⁹ rẽ neceſſariã ⁊ vtilẽ agebat ⁊ i lo
co p̱ quẽ nõ crederet aliquẽ tranſire vel ibi
eſſe vel aliquẽ illuc de conſuetudine venire
qñ lignū mouebat. bene poterit ad maioreſ
ordines p̃ſertim in monaſterio ꝓmoueri.
Nota ꝙ homicidiū caſuale non imputaẽ
alicui ſi dat operam rei licite et adhibet di-
ligentiam quam debet.

Caſus. Quidã cleric⁹ cū
Significaſti eqtaret equ⁹ tam ſe q̃ꝫ ip
ſū ꝓiecit in aquã ꝓpter qđ cleric⁹ equum
grauiter calcarib⁹ ſtimulauit. equ⁹ ṽo cū eſ
ſet bucca dur⁹ p̃ter voluntatẽ ſeſſoriſ rapt⁹
eſt in curſū. ⁊ quandã mulierẽ quã obuiã
habuit interfecit. cleric⁹ ad papã acceſſit et
ipſe fecit ingri ab ipſo vtrū equi viciū p̃us
ſciret. et ille aſſeruit ſe ignoraſſe. Mandat
pa. ep̃o ſuo q̃tin⁹ ſi eſt ita ad cautelã iniun-
gat ei pniam cõpetentẽ. q̃ pacta nõ impedi
at ip̃m q̃min⁹ in ſuſcepto ordine miniſtret
et ad maiores valeat ꝓmoueri. Nota ꝙ
qs teneẽ ꝓbare ignorantiã ſuã. Item qñ
qꝫ pena indicitur ad cautelam.

Caſus. Petruſ
Petrus dyaconus dyacon⁹ ⁊ mõa
chus dū olim eẽt in habitu ſeculari qđdã
beneficiū obtinẽs i eccl̃ia de tigulo. abbas
illi⁹ eccl'ie ip̃m eodẽ beneficio ſpoliauit ꝓ-
pter qđ amici illius cõmoti nocte q̃dã i do
mo dyaconi cõuenerũt. et cena facta dice-
bãt ꝙ volebãt vindictã ſumere de abbate.
ſ; dyacon⁹ ill' exp̃ſſe inhibuit ne abbatẽ oc-
ciderẽt aut aliqđ facerẽt vñ poſſet p̱iculum
ſui ordis incurrere. ip̃i nihilomin⁹ irruerũt
in eū. ⁊ plagis impoſitis p⁹ aliq̃t dies expi
rauit. Monach⁹ iſte dño pape rẽ p̱ ordinẽ
explicauit. Unde mãdat pa. ep̃o dyoc. qua
tinus ſi p̃miſſa ṽa ſunt dyacon⁹ p̃dict⁹ ⁊ in
dyaconat⁹ officio poterit miniſtrare ⁊ ad ſu
periores ordines poterit ꝓmoueri. niſi ali-
ud canonicū impediat. p̃ſertim ſi ſup̱ h̃ non
fuerit infamat⁹ cū ſibi obeſſe nõ debeat ꝙ
ꝯ ꝓhibitõeꝫ ip̃i⁹ exp̃ſſã eo cãꝫ vl' occaſiõeꝫ
nõ donãte fuit ab ip̃ius cõſanguineis attẽ-
ptatum. Nota ꝙ infamia reſperſus ꝓmo
ueri nõ põt. Itẽ nõ eſt imputãdum alicui
qđ ꝯtra ꝓhibitionẽ eius exp̃ſſam actū eſt.
alioqn dol⁹ alteri⁹ ei obeſſet q culpabiliſ nõ
fuiſſet. Itẽ q cãm vel occaſionem damni
dat damnū dediſſe videtur.

Caſus. Quidã malefic⁹
Significaſti intrauit eccl'iam. et cum
ornamẽta altaris ⁊ libros eccl'iaſticoſ ⁊ eu
chariſtiã aſportaret laurẽti⁹ p̃ſbyter eiuſdẽ
eccl'ie canonicus regularis accepto ligone
maleficum illū p̱cuſſit. ſ; ſi ad mortẽ fuerit
ictus hm̃õi penit⁹ ignorauit. p̱rochiani illi⁹
eccl'ie vidẽtes illū ornamẽta eccleſie aſpor
tantem acceptis fuſtibus et gladijs inter-
fecerunt eundem. Preſbyter iſte de ſua ſa
lute cogitans confeſſus eſt abbati ſuo p̃di-
cta. Unde abbas domino pape ſupplica-
uit vt cum eo miſericorditer agere digna-
retur. Dominus papa in caſu premiſſo di
cit diſtinguendum. vtrum cõſtare poſſit ꝙ
prefatus ſacerdos non inflixit mortalem p̱
cuſſionem de qua mortuus nõ fuiſſ; ſi alio
rum vulnera nõ fuiſſent ſubſecuta. et ſi ille

p̱cuſſor volũtatẽ nõ habuerit occidẽdi. nec
ſtudio cõſilio vl' mãdato illi⁹ ꝓceſſerũt alij
cõtra illū. et ſi h̃ ita eſt: poſt pniam ad caute
lam iniunctã in officio ſuo poterit miſtrare
religionis fauore. et ſine ſcãdalo ſacerdota
le officiū põt exercere. cū regularis exiſtat
cū de his ſit ei credendū q nõ accuſaẽ vl' đ
nũciaẽ ſed p̱ ſeip̃m ꝯſiliū appetit ſalutare. ꝙ
ſi diſcerni nõ poſſit ex cuius ictu mortu⁹ fu
erit. in hoc dubio tanq̃ꝫ homicida dꝫ habe-
ri ſacerdos. et ſi forte homicida nõ ſit a ſa-
cerdotali debet officio abſtinere. q2 in h̃ ca
ſu tutius eſt abſtinere q̃ꝫ celebrare. ꝓ eo ꝙ
in abſtinendo nullū: in celebrando ṽo ma-
gnū p̱iculum timeaẽ. Si ṽo ſacerdoſ p̃us p̱
cuſſus ab illo malefico vt dicebaẽ mox cū
ligone illū p̱cuſſit in capite: licet vim vi re-
pellere liceat. q2 tamẽ id fieri debuit cū mo
deramine inculpate tutele nõ ad ſumẽdam
vindictã ſ; ad repellendã iniuriã. nõ videẽ
idem ſacerdos ab homicidio penit⁹ excuſa
ri. tñ rõne inſtrumẽti cū quo ipſe p̱cuſſit qđ
nõ ſolet lenẽ plagam inferre cū graue ſit. tñ
rõne p̱tis in qua fuit ille p̱cuſſus in qua de
modico ictu mortaliter qs ſolet ledi. No
ta ar. ꝙ volũtas iputaẽ in homicidio. Itẽ
cõſilio. mãdato. ſtudio. cõmittiẽ homicidiū
Itẽ in pnia cuilibet eſt credendū. q2 non
eſt veriſimile ꝙ aliqs ſit imemor ſalutis ſue
Itẽ pnia iniūgitur alicui ad cautelam.
Itẽ fauore religionis fit qđ alias non fie
ret. Itẽ nihil cū ſcandalo eſt faciendum.
Itẽ in dubijs via certior eſt tenẽda. Itẽ
puniẽ qs ſine culpa. Itẽ vim vi repellere
licet. ſed cū moderamĩe inculpate tutele. ſcꝫ
cū equali repulſione. Itẽ vindicta nõ eſt
ſumẽda. ſ; iniuria ꝓpulſanda. Itẽ rõe in-
ſtrumẽti cū quo qſ p̱cutiẽ ⁊ rõne p̱tis i qua
p̱cutitur iudicatur homicidium.

Caſus. Quidam monach⁹
Tua nos. credẽs ſe quãdam mulierẽ a
gutturis tumore liberare: tumorem illū ape
ruit. p̃cipiens illi mulieri ne vento ſe expo-
neret vllomodo ne forte ſi vẽtus ſubintra-
ret cauſam mortis inferret. ſed mulier con-
tempto eius mandato dum meſſes collige
ret vento ſe expoſuit incaute. et ſic p̱ aptio
nem gutturis ſanguis multus effluxit. ⁊ ſic
mulier diē clauſit extremū. queſitū fuit qđ
de iſto monacho ſit agendū. R̃ndit papa
ꝙ licet ipſe monachus multum deliquerit
alienū officiū vſurpando qđ ſibi nõ ꝯuenie
bat. ſi tñ cauſa pietatis hoc fecit et peritus
erat in exercitio cirurgie et adhibuit diligẽ
tiam quã debuit. ex eo ꝙ p̱ culpã mulieris
cõtra illi⁹ cõciliū hoc ei ꝯtigit nõ eſt repel
lend⁹ quin p⁹ ſatiſfactionẽ cõdignã cū eo
miſericorditer agi poſſit vt valeat celebraẽ
diuina. alioquin interdicta eſt ei ſacerdota
lis ordinis executio de rigore. Ad vltimū
Alia queſtio facta fuit dño pa. Ecce quidã
ſcolaris timens ne latrones eſſent i domo
ſurrexit de lecto et inuenit ibi furẽ q ſcola-
rem vulnerauit et receſſit. Mane facto ſco
lares queſierũt eundẽ latronẽ et inuẽt⁹ eſt
vulnerat⁹ et traditus poteſtati. corã quo aſ
ſeruit ꝙ predicta nullatenus p̱petraſſ;. po
teſtas ad ſcolarem illū nũcios miſit vt dice
ret quicquid ſciret de fure illo vel traderet
interſigna. qui cultrū quẽ ipſi latroni abſtu
lit et ſotulares quos ibi dimiſerat nuncijs
tradidit. nil amplius de ipſo facto ſe intro-
mittens. poteſtas his receptis latronē ip-
ſum apparitoribus ſuis tradidit puniendū
qui ſibi amputauerunt virilia et ocl'os erue
runt. latro ira et dolore cõmotus nec cibū
ſumere voluit nec potum. et ſic mortu⁹ eſt.
queritur vtrū ſcolaris ille poſſit ad ſacros
ordines ꝓmoueri. Reſpondet papa ꝙ ſi p̃
fatus ſcolaris alias dignus eſt ꝓpter predi
ctum euentum a ſacris ordinibus nõ eſt ꝓ
hibendus. Nota ꝙ nullus debet vſurpa-
re officium qđ ad ip̃m non p̱tinet. Item
qui diligentiã adhibet in factis ſuis licꝫ ali
quod ſiniſtrū eueniat ei nõ eſt imputãdum
Itẽ qui nõ eſt in culpa nõ eſt ab ordini
bus prohibendus.

Caſus. Qui
Sicut ex litterarum. dam mona-
chus cartuſieñ. ordiniſ qui prius fuerat ni-
ger monachus quandam mulierem aſſerẽ-
tem ſe concepiſſe ex eo traxit per zonã qua
ſi ludens cum ea: ipſa per hoc ſic ſe aſſeruit
eſſe leſam ꝙ huius occaſione fecit aborſum

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ꝓpter qđ dict⁹ ſacerdos de cõcilio quorũdam ab altaris miniſterio ſe ſuſpẽdit. queſitum fuit qd eſſet de eo agendũ. Rñdit pa. ꝙ ſi nõ erat viuificat⁹ cõcept⁹ poterit miniſtrare. alioquin debet ab altaris miniſterio abſtinere. Nota ꝙ tanq̃ cõceptus ſit animatus non dicitur committi homicidium per aborſum.

Caſus. Quidam q2 decimas debitas eccleſijs nõ ſoluebãt excõicati fuerũt. ipſi excõicatione cõtempta decimas ſoluere nõ curabãt. queſiuit epũs vtrũ licitum eſſet illi poteſtatem regiã implorare cũ ad ſolutionẽ ipſarũ abſq3 ſanguinis effuſione vix poſſent cõpelli. Rñdit papa ꝙ ſi de hmõi hoibus querimoniam ſimplr̃ deponat apud regez. et ipſe in eoſdem rebelles traditã ſibi exercuerit poteſtatẽ corũ erit duricie imputandũ. Nota ꝙ ſi clericus ſimplr̃ ꝯqueratur de laico corã poteſtate ſeculari ſi ꝓpter inobedientiaz ipſius ipm durius puniat q̃3 natura q̃rimonie requirat: clerico nõ imputatur. Itẽ gladius eſt cõmiſſus regi ad vindictam malorũ3. laudem vero bonorum.

Poſtulaſti.

Caſus. Quidã clericus. J. noie du3 eſſet in puerili etate conſtitutus. et cu3 quibuſdã alijs pueris luderet et inſequeretur vnũ et illis lapidẽ poſt illum ꝓiecit nõ aio ledendi ſed timorem incutiẽdi. qui a lapide ꝓiecto nõ fuit tactus ſed cadẽs ad aliũ lapidem et caput ledẽs tñ ꝓpter imperitiam medici. tñ ꝓpter patris incuriã q laboribuſ et ſudorib⁹ ipſu3 expõſuit expirauit. Dict⁹ iohes veniã põſtulauit a patre illi⁹ vt mitigareť dolor ipſi⁹ ꝓpter qđ epũs illũ a ſacris ordinib⁹ repellebat q̃uis pater defuncti laborãs in extremis cõfeſſus fuerit epõ ꝙ nihil dict⁹ clericus in mortẽ filij ſui cõmiſiſſet. Unde petebat cleric⁹ ille a papa vt cum leſam cõſciẽtiam de morte illi⁹ nõ haberet cũ eo miſericorditer agere dignaretur. Unde mãdat quatinus ſi cõſtiterit ita eſſe a ſacris ordinibus ꝓpter hoc nullaten⁹ repellatur.

Exhibita nobis.

Nota ꝙ etas excuſat a delicto. Itẽ ſi ꝑcuſſus ab alio culpa ſua in maiorem infirmitatez inciderit nõ tenetur percuſſor.

Caſus. Sacerdos iſte du3 pulſaret campanã vt ppl'us fidelium ad diuina officia conueniret campana cecidit et occidit quedam puerum corã ipſo. vnde ipſe hoc dño pape humiliter intimauit. Papa cõſiderãs ꝙ dictus ſacerdos dabat operam licite rei non debuit ſibi imputari ſi caſus omnes fortuitos non ꝑuidit. vnde mãdat quatinus ſi cõſtiterit ita eſſe dictus ſacerdos libere ſuũ officium exequatur. Nota ꝙ đ caſu fortuito nullus tenetur cũ ꝑuideri non poſſit.

Johannes ſacerdos.

Caſus. Saraceni inuaſerũt quoddã caſtrũ i quo pelagius pr̃ſbyter morabať. tandẽ chriſtiani tam laici q̃3 clerici exiuerũt cõtra illos et inuicẽ cõfligentes hinc et inde multi occiſi fuerũt. Unde cũ ſacerdos iſte aliq̃s ꝑcuſſiſſet timebat ne irregularitatẽ incurriſſet. propter hoc expoſuit hec dño pape. Et ipẽ mãdat eidẽ quatin⁹ ſi de interfectione cuiuſq̃3 in illo ꝯflicto ipm ꝯſcientia ſua remordet a miſterio altaris abſtineat reuerenť cu3 in h̃ caſu tutiuſ ſit abſtinere q̃3 temere celebrare.

Petitio tua

Nota ꝙ clerici pugnare nõ debent etia3 contra ſaracenos. Item in dubijs via tutior eligenda eſt.

Caſus. Quidã pr̃ſbyter euocauit quedã in adiutoriũ ad edificationẽ eccl'ie. et dũ pr̃ſbyter quoda3 lignũ diſſolueret ille hõ cũ ligno ruit in terra3 et mortu⁹ fuit. dubitabať an illi pr̃ſbytero eſſet hoc imputandũ. ſignificatum fuit h̃ dño pape. Ipſe võ conſiderãs ꝙ ſacerdos dabat operã licite rei et etiã adhibuit diligẽtia3 quã debuit adhibere circũſtantibus ꝑmonitis ita alta voce ꝙ intelligere potuerũt. Rñdit pa. ꝙ ꝓpter hãc cãm vel q2 oẽs caſus fortuitos nõ ꝑuidit q ꝑuideri nõ pñt nõ d3 eidẽ q̃ ad officiũ vel bñficiũ imputari.

Quidam.

Nota ꝙ caſus fortuitos nemo põt ꝑuidere. ⁊ iõ iſte pr̃ſbyter nõ teneť đ homicidio.

De torneamentis. Ti. xiij.

Felicis memorie

Caſus. Lateranẽ. ꝯciliũ inherẽdo veſtigijs innocẽtij ⁊ eugenij ꝓhibet deteſtabiles nũdinas illas vel ferias que vulgo torneamẽta vocanť. in qbus milites ad oſtẽtationez viriũ ſuarũ ꝯueniũt. vnde mortes ⁊ aiarum pericula ſepe ꝓueniũt. Qđ ſi aliqs coꝝ ibi mortu⁹ fuerit careat eccl'iaſtica ſepultura. pnia tñ ei nõ denegať. Nota ꝙ aliqd ꝓhibetur ꝓpter malũ qđ inde ſeq põt. Itẽ nota hic caſum in quo maius ꝯceditur et minus denegatur. Itẽ nota ar. cum aliquo cõmunicãdum viuo nõ tñ mortuo.

Caſus. Quidã cauſa requirendi quedã debita acceſſit ad locu3 torneamẽtoru3. ꝯtigit ꝙ caſu đ equo cadens mortu⁹ fuit. nõ i torneamento ſ3 q2 ibi mortuus fuit denegabatur ei ſepultura. queſitum fuit a papa qd iuris eſſet. Papa võ ꝯſiderãs ꝙ illis tãtu3 q ad torneamẽta aio ludẽdi accedẽtes decedunt ibidẽ eccl'iaſtica ſepultura debet interdici. mãdat q̃tinus ſi ꝯſtiterit ꝙ ad ꝑdictũ torneamẽtu3 nõ aio ludendi ſ3 ꝑcipiẽdi credita acceſſiſſet licet ibi caſu obierit nõ deb3 carere eccl'iaſtica ſepultura. maxime cũ dominicũ corp⁹ accepit et fuerit oleo ſacro ꝑunctus.

Ad audientiã.

Nota ꝙ volũtas ⁊ ꝓpoſitu3 diſtingunt maleficia. Itẽ q̃ fortuito caſu accidunt imputari nõ debent.

De clericis pugnantibus in duello. Titulus. xiiij.

Caſuſ. Queſitu3 fuit a pa. q̃liter puniri deberet clericus q duellũ alicui ſpõte obtulit vel ſuſcipit oblatum. Rñdit papa ꝙ ſiue victor fuerit ſiue victuſ fuerit cleric⁹ q duellũ obtulerit vel ſuſcepit de rigore iuris eſt deponẽdus. verũtñ quãtũcunq3 exceſſerit epũs ſu⁹ cu3 eo poterit diſpenſare dũmõ ex ipſo duello homicidium vel mẽbroꝝ diminutio nõ fuerit ſubſecuta.

Henricus preſbiter. (? **Porro ſi clericus.**)

Nota ꝙ non licet clerico in duello pugnare. Item epũs cũ clerico in duello pugnante diſpenſare põt. Item ar. ꝙ epũs cum clerico homicida vel membri detruncatore diſpenſare non poteſt.

Caſus. Quidam pr̃ſbyter noie. h. cõuenit quẽda3 laicu3 ſuꝑ furto coram ſeculari iudice. ⁊ q2 intentionẽ ſuã non potuit ꝓbare ꝑ teſtes: ſm prauã cõſuetudinem terre pugilem obtulit. q aduerſarium adeo vulnerauit ꝙ exinde mortuus fuit. ſacerdos ille ſignificauit h̃ dño pa. et dyocẽ. epũs ꝯſuluit dñm papã qd de eo eſſet agẽdum. Rñdit pa. ꝙ tales pugiles veri homicide ſunt. ⁊ ꝑdict⁹ ſacerdos non d3 i ſacris ordinib⁹ miniſtrare q̃uis nõ pugnauerit i duello ſ3 ali⁹ ꝓ ipõ. homicidiũ eni ꝯmittiť tã facto q̃3 ꝑcepto. cõſilio aut defenſiõe. tñ circa bñficiũ habendũ cu3 dicto preſbytero poterit diſpenſari. Nota ꝙ ꝯſuetudo nõ excuſat aliquẽ a delicto. Itẽ q̃ttuor modis cõmittitur homicidiũ. facto. ꝑcepto. cõſilio. defenſione. Itẽ nota caſu3 vbi epũs poteſt diſpenſare in beneficio ⁊ non in executione ordinis.

De ſagittarijs. Ti. xv.

Caſus. Precipit hic papa ſub interminatione anathematis ꝙ nulluſ debeat exercere aduerſus chriſtianos et catholicos artem illã mortiferã et odibilem baliſtarioꝝ ⁊ ſagittariorum. Nota ꝙ contra catholicos pugnare nõ licet: et intellige đ bello iniuſto: ſecus de iuſto.

Artem illam.

De adulterijs ⁊ ſtupro. Ti. xvi.

Caſus. Legiť in exodo ꝙ ſi qs ṽginẽ ſeduxerit nõdũ deſpõſatam ⁊ dormierit cũ illa dotabit eã. ⁊ habebit vxorẽ. Si võ pater puelle ea3 ſibi dare noluerit dabit ei pecuniã ſm modũ dotis quã ṽgineſ recipe cõſueuerunt. Nota hic penam ſtupri ſm antiqua tempora.

Si ſeduxerit.

Caſus. Quidã felix noie đcepit quandã ṽginẽ ſtupro. queritur qualiter ſit puniẽdus. Rñdet pa. Si verũ eſt ſm legem deberet puniri: tñ aliquãtulum tẽꝑat pena3 legis ſtatuẽs vt aut illã i vxorẽ accipiat. aut ſi noluerit corpaliť

Peruenit

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

caſtigatꝰ ⁊ cõione ſacramẽtorũ ꝓuatꝰin mo
naſterio detrudatᷣ ad pniam ꝑagẽdã.nec in
de recedat ſine licentia. Nota ꝙ pene re
ſtringẽde ſũt nõ ampliãde. Jtẽ mitiꝰ agit
canon ꝗ̃ lex. Jtẽ nota h̃ penã canonicaꝫ
ꝓ ſtupro impoſitã.ſ. caſtigatiõꝫ corꝑalez et
in monaſterio detruſionem.

Caſus. Dicitur i iſto

Si vir ſciens. capl'o ꝙ ſi vir ſcit vxo
rem ſuã deliq̃ſſe q̃ nõ egit pniam ſ; ꝑmanet
in fornicatiõe et ſteterit cũ illa reus erit pec
cati illiꝰ. Si v̂o mulier pniam egerit et volu
erit ad virũ reuerti q eã ꝓpter peccatũ ſuuꝫ
dimiſerat dꝫ eã recipe ſed nõ ſepe. Nota
ꝙ q vxorẽ ꝓpriã adulterã detinet ſeipſum
adulterũ reddit. Jteꝫ nota ar. delicta ſepi
us cõmiſſa grauius punienda.

Caſus. Dicitur hic ꝙ mari-

Maritis. tus ex ſola ſuſpitõe accuſare
põt vxorẽ de adulterio. ⁊ plꝰ ceteris d̃ adul
terio accuſare ⁊ defendere põt. Nota ꝙ
maritus ꝓ̃fertur alijs in accuſatõe adulterij
cõtra vxorẽ. Jtem crimen adulterij eſt pu
blicum.

Caſus. Quidam p̃ſbyter

Significaſti ĩfra eccleſiã dormiuit cuꝫ
q̃dam ꝯiugata. tandẽ tam mulier q̃ꝫ p̃ſbyter
ille cõfeſſi fuerũt hmõi peccatũ cuidã ſacer-
doti. q̃ poſtmodũ publice h̃ detexit epiſco-
po dyoc. et h̃ ipm ſacerdos ipſe in p̃ñtia epi
dixit nomẽ adulteri celãs. ſ; p̃ſbyter ille hoc
negabat muliere ĩ ſua cõfeſſiõe ꝑſeuerãte. q̃
ſiuit epꝰs qd ſuꝑ iſto negocio fieri debeat.
Mãdat pa. q̃tinꝰ ꝯdignã pniam mulieri in
iungat. et eccłiaꝫ ꝑ aſperſionẽ aq̃ bñdicte re
cõciliare ꝓcuret. ⁊ q2 p̃ſbyter ille ſuꝑ h̃ infa
matꝰ erat ei purgatiõeꝫ indicat ſm ꝙ ſibi vi
ſum fuerit cũ vicinis. v. p̃ſbyteris de qbꝰ nõ
ſit veriſĩl'e ꝙ debeãt deierare ne ppl's in eo
ſcãdalũ patiatᷣ. ⁊ ne alij ad ſĩl'ia ꝓlabanᷣ. ſi
aũt ſe purgare non poterit ab officio ſuo ſu
ſpẽdat eundẽ. Nota ꝙ cõfeſſio vnius ſuꝑ
eodẽ crimĩe alteri nõ nocet q̃uis illa ſint cõ
nexa. ſ; purgatio dꝫ indici ꝓpᷣ infamiã ĩd̃
ortã. Jtẽ ad dictũ vniꝰ licet alter h̃ neget
eccł'ia dꝫ recõciliari. Jtẽ purgatiões arbi
trarie ſũt. Jtẽ deficiẽs ĩ purgatiõe puniᷣ

Caſus. Quidã.ſ.noĩe

Intelleximus. vxorẽ ſuam noĩe eliza
beth a ſe remouit. illa cũ alio adulteriũ cõmi
ſit. dyoc. epꝰs h̃ audiẽs eã ⁊ adulterũ excõi-
cauit. q̃ tandẽ adultero abiurato abſolutõe
recepta viruꝫ ſuũ ſibi reſtitui poſtulauit. ille
obiecit ſibi adulteriũ ⁊ ꝙ ab eo ſpõte receſſe
rat. ⁊ ideo reſtitutõeꝫ petere nõ valebat. qd̃
mulier negãs replicauit ꝙ et ipſe fuerat for
nicatꝰ. ad hec ꝓbãda teſtes fuerũt inducti ⁊
vir teſtes induxit ad reprobãdos teſtes mu
lieris ꝑ q̃s adulteriũ viri ꝓbare volebat. q̃ſi
tuꝫ fuit a pa. qd in h̃ negocio ſit agendum.
Mãdat pa. dyoc. epõ quatinus ipm recipe
cõpellat eandẽ. niſi cõſtiterit mulierẽ p̃dictã
adulterã eſſe vel ꝑ euidentiã rei vel cõfeſſio
neꝫ mulieris: ceſſante etiã ꝓbatione adulte
rij qd̃ vir dĩ cõmiſiſſe. Si aũt de fornicatõe
cõſtiterit mulieris cũ ꝯſtet virũ adulterium
cõmiſiſſe et paria delicta mutua ꝯpenſatiõe
tollanᷣ nihilominus cõpellat eundẽ vt eam
recipiat. et maritali affectu pertractet niſi te
ſtes mulieris ꝑ q̃s viri adulteriũ eſt ꝓbatuꝫ
fuerint reprobati. alioqn mulieri ſilentiũ im
ponatur. Nota hic ꝙ ꝯ̃ exceptioneꝫ doli
datur replicatio. Jtẽ aliquid dicitᷣ ꝯſtare
rei euidẽtia vel cõfeſſione legitima. Jteꝫ
cõfeſſioni mulieris ſtatur cuꝫ agiᷣ ad thori
ſeꝑationẽ. Jtẽ ius matrimonij in vtroq̃ꝫ
ſcꝫ viro et muliere pari mõ cõſiſtit. Jtẽ cõ
penſatio admittitur in criminibus. quia pa
ria delicta ⁊c̃.

Caſus. Aliquis de

Tua fraternitas. ꝓ̃hendit vxorẽ ſuaꝫ
in adulterio ꝓpter qd̃ negauit ei debitũ cõ
iugale. poſtmodũ cũ alia cõmiſit adulteriuꝫ
manifeſte. q̃riᷣ vtrũ vir cogi debeat eandeꝫ
recipe in vxorẽ. Rñdet pa. ꝙ cũ paria crimi
na mutua cõpenſatione deleanᷣ. vir p̃textu
fornicationis hmõi nequit vxoris cõſortiuꝫ
declinare. Nota ꝙ delictum ſuperueni-
ens rei iudicate affert preiudicium. Jtem
paria delicta mutua compenſatione delen-
tur. Et ſic nota ꝙ compenſatio admittitur
in delictis. et hoc intelligunt quidam quo
ad exceptionem ⁊ replicationẽ. aliter nunq̃ꝫ

De raptoribus incendiarijs et viola-
toribus eccleſiarum.

Titulus. xviij.

Caſus. Contingit ali

Eillis. quando ꝙ aliqui de
vno loco ad aliuꝫ iter faciũt et ibi
rapinas et dep̃datões cõmittũt. q̃
ſitũ fuit ĩ concilio a quo puniri debeãt. pla
cuit ꝯcilio vt a p̃lato illiꝰ loci in q̃ deliquũt
excõicentur nec antea de parrochia exeant
q̃ꝫ ſatiſfaciãt. et coꝝ excõicatio ꝓprio epõ ĩ
timẽda eſt. nec illos recipiat añq̃ꝫ redeãt il
luc vbi rapinam cõmiſerunt et oĩa emẽdẽt
. Nota ꝙ ibi crimẽ puniri dꝫ vbi qs de
liquit Jtem ratione delicti ſortiᷣ quis foꝝ

Caſus. Statuit eugeniꝰ

Super eo. pa. in hac decre. vt qui-
cunq̃ꝫ rapinã fecerit violenter ſiue in eccia
rum violatõe manifeſte fuerit dep̃henſus
penitẽtia ſibi denegetur niſi priuſ ablata re
ſtituat ſi poterit vel ſaltẽ emẽdandi ſecuri-
tatẽ p̃ſtiterit Si vero ĩ cõtumacia ſua vſq̃ꝫ
ad obitũ durauerit et in extremis poſitꝰ pe
nitẽtiã poſtulauerit ſi ſatiſfecerit vel emen-
dandi ſecuritatẽ p̃ſtiterit pnia et ſepultura
ecciaſtica cõcedãᷣ Tertio dicit ꝙ q ĩ ſani-
tate obſtinata mẽte nõ penituerit vel emen
dauerit et in morte ſecuritatẽ emẽdãdi p̃
ſtare nequerit pnia paꝝ ſibi ꝓdeſſe videᷣ.
Sꝫ ſi de pctõ cõtritus fuerit viaticũ nõ ne-
getur: ita tamẽ ꝙ nullus clericorũ ſepultu-
re ſue interſit nec eius elemoſinã quiſq̃ꝫ ac
cipiat Quarto refert ſe ad primũ caſum vt
ſi aliqſ clericoꝝ ꝯ̃ hec in vita vel ĩ morte pe
nitẽtias dare aut ſepulture ĩtereſſe vł' eorũ
elemoſinas accipe p̃ſumpſerit vel ꝑticeps
hmõi rapine fuerit ꝑiculum ſui ordinis pa-
tiatur et careat ecciaſtico bñficio Nota ca
ſum in q̃ pnia denegatur Jteꝫ nõ dimittiᷣ
pctũm niſi reſtituaᷣ ablatũ ſi reſtitui poſſit
Jtẽ ad terrorẽ clerici ñ d̃bẽt ĩtereſſe ſepul
ture violẽti raptoris vł' violatoris ecciaruꝫ
nec illorũ elemoſinas accipe debent. Jteꝫ
clerici ñ d̃bẽt ĩtereſſe ſepulture illiꝰ q ĩ mor
tali decedit nec elemoſinas illius accipere

Caſus. Sta

Excommunicationi tuit lateraũ.
conciliũ ꝙ illi qui ſpoliare preſumũt roma-
nos vel alios nauigio vectos pro negocia
tione vel alijs iuſtis cauſis excõicẽtur Se
cundo dicit ꝙ illi qui ſpoliant chriſtianos
naufragiũ paciẽtes quibus potius auxiliũ
p̃ſtare deberẽt niſi ablata reſtituerint excõ
municationi ipõ facto ſe nouerint ſubia-
cere Nota ꝙ q ſpoliãt pacientes naufragi
um ſunt excõicati. cum non ſit afflictis ad
denda afflictio

Caſus. Rex

In archiepiſcopatu. ſicilie cõmi-
ſerat archiepõ panormitano et alijs epĩs
exceſſus ſaracenorum puniẽdos. continge
bat aliquãdo ꝙ ſaraceni mulieres chriſtia-
nas et pueros rapiebant et eis abutebanᷣ
et q̃ſdã etiã occidere non verebãtur. q̃ſiuit
archiep̃s q̃liᷣ hmõi exceſſus puniret. Rñ
dit pa. ꝙ tales exiſtẽtes ĩ iuriſdictõe illiꝰ pe
cuniaria pena poterit punire. et etiã flagel
lis afficere. ita tamẽ ꝙ flagella invidictã ſã
guinis ñ trãſeãt. Si v̂o ita fuerit grauis et
enormis exceſſus ꝙ mortẽ vł' trũcationem
membroꝝ debeãt ſuſtinere vindictã illã re-
gi reſeruet. Nota ꝙ princeps p̃latꝭ ecciarũ
cauſas criminales delegare põt vbi pena
ſanguinis non ſequitur Et ſic nota ꝙ cleri
ci penam ſanguis inferre non debent.

Caſus. Quidam. h.

In lrĩs tuis. nomine multis crimi-
nibus fuerat irretitꝰ q ecciarũ excidiũ dya
bolo inſtigãte cõmiſerat. vñ fuerat excõica
tus. tãdẽ ĩ egritudĩe ꝯſtitutꝰ accepta pnia d̃
ꝯmiſſis ꝑ capellanũ ſuũ fuit ab excõicatõe
abſolutꝰ ſ; eo mortuo ſepulturã ecciaſticã
hr̃e ñ potuit. q̃riᷣ qd iuris ſit. Mandat pa.
q̃tenus ſi eſt ita corpꝰ illiꝰ ĩ cimiterio ſepe-
liri et heredes eiꝰ monẽdi ſunt et cõpellẽdi
vt illis qbus ille dãnũ dedit ꝯ̃ iuſtitiam ꝑ
incendiũ vel alio mõ ſm facultates defũcti
ſatiſfaciãt vt ſic a pctõ valeat liberari. No
ta ꝙ ſimplex ſacerdos ĩ neceſſitate p̃t abſol
uere a maiori excõicatõe d̃ qua alias abſol
uere ñ poſſꝫ. Jtẽ heredes teneᷣ ex delicto
defũcti etiã ſi ex illo delicto ad eos nihil ꝑ
uenerit Jtẽ nota h̃ ar. ex delicto defuncti
heredes ñ teneri vltra facultates vel vires

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

hereditatis defuncti. Item ar. poſt mortẽ
peccata dim tti.

Ca. Quidã miles vole-

Cum cauſa. bat contrahere matrimo
nium cũ quadã muliere pẽtes ei⁹ eã ſibi da
re nolebãt. tãdẽ de cõſenſu mulieris eã ra
puit et cũ ea ꝯtraxit ⁊ carnalit̃ eã cognouit
deide illa monaſteriũ itrauit. miles eã repe
tebat tãq̃ vxorẽ ſuã. q: ſine licẽtia ſua poſt
carnalẽ copulã mõaſteriũ itrare nõ potuit
Mulier allegauit ecõtra dicẽs q eã hr̃e ñ
poterat ivxorẽ cũ eã rapuerit. ⁊ raptor nõ
p̃t ꝯtrahere cũ rapta puella. q̃ſitũ fuit a pa.
qd iuris ſit i h casu Et ip̃e rñdit q ille mi-
les raptor dici ñ dʒ cũ habuerit ml'ieris aſ
ſcſũ. ſʒ rapt⁹ dr̃ vbi nihil aſi d̃ nuptijs agit̃ ⁊
miles iſte p̃us eã deſponſauit q̃ cognoue
rit q̃uis pẽt es reclamarẽt. Preterea poſt
matrimoniũ carnali copula ꝯſũmatũ vxor ñ
hʒ ptãtẽ ſui corpis ſʒ marit⁹ ⁊ ecõuerſo Vñ
ſi ꝯſtiterit matrimoniũ p̃ceſſiſſe ex pbatõib⁹
viri vel ex ml'ieris ꝯfeſſiõe poſtmodum mu
lier ſine licẽtia viri non potuit mõaſteriuʒ
ingredi aut cõtinẽtiã pfiteri Ergo ſi p⁹ ma
trimoniũ ꝯſũmatũ rapta monaſteriũ intra-
uit nõ poterit viri ꝯſortiũ declinare maxie
ſi pbari nõ poterit virꝫ ꝯſenſiſſe vt mulier
ꝯtinẽtiã pfiteret̃. Nota q vbi mulier cõſen
tit raptus nõ dr̃ Item poſt matrimonium
carnali copula ꝯſũmatũ vir ptãtẽ nõ hʒ ſui
corpis ſʒ mulier et ecõuerſo Item cõfeſſiõi
alterius ꝯiugũ ſtat̃ in p̃iudiciũ ſpũal' matri
monij Item ar. q ſolus ꝯſenſus ſufficit ad
h q alter ꝯiugũ poſſit religionem intrare.

Caſus. Querebatur vtrum

Accedẽs. raptor poſſit contrahere cũ
rapta. Et rñdit pa. q ſic ſi p̃or diſſẽſus trã
ſeat poſtmodũ i ꝯſenſuʒ: ⁊ q̃d prius diſpli-
cuit poſtea incipiat cõplacere. dũmodo a-
lias ſint legitime pſone ad contrahendum
Nota q raptor põt contrahere cum rapta
dũmodo conſentiant.

De furtis. Titulus. xviij.

Caſus planus

Si furatur. eſt. Nota hic
penam eius qui hominem furatur
et eum vendiderit.

Caſus. Dicitur hic q ſi fures

Fures. et latrones in furando fuerint
interfecti non eſt orandũ p illis. Sʒ ſi cõp̃
henſi aut vulnerati confeſſi fuerit cõmunio
eis negari non debet. Nota in furto oc
ciſos ab eccleſia non recipiendos nec p eiſ
orandum eſſe. Et nota q non eſt orandũ
p decedẽtibuſ in mortali peccato

Caſus patet. Nota q ne

Si quis. ceſſitas omnino non excuſat
a furto: et intelligunt quidã de modica ne
ceſſi tate. ſecus de magna

Caſus. Qui furtũ cũ

Qui cum fure. fure partit̃ occidit
animã ſuam Item non ſolum fur tenetur
furti ſʒ ille etiam qui conſcius furti non in-
dicat dño ip̃ʒ q̃rente No. q ꝯſentiẽtes ⁊ a
gẽtes pari pena puniri debẽt Itẽ q̃libet te
netur furẽ indicare: alias furti tenetur

Caſus. Quidam cleric⁹

Ex litteris B. nomine quendam ca
liceʒ ſubripuit de eccleſia ibi minus caute
dimiſſũ et longo tp̃e ip̃ʒ tenuit ſʒ poſtmo-
dũ reſtituit ip̃ʒ. volebat ad ſacros ordines
pmoueri. q̃rit̃ qd iuris ſit. rñdet pa. Si ſpõ
te ꝯfeſſus fuerit et exinde eccie cui⁹ erat ca
lix ſatiſfecit nec ẽ ſup h ifamat⁹ p⁹ pactam
pniaʒ aut ptẽ ipi⁹ dũmodo alias idone⁹ ſit
ad ſacros poterit ordines pmoueri Nota
miti⁹ agendũ cũ ſpõte ꝯfeſſo q̃ cũ ꝯuicto.
Itẽ ñ dimittit̃ pctũʒ niſi reſtituat̃ ablatũ ſi
reſtui põt Itẽ ifamat⁹ d̃ furto ñ dʒ pmoue
ri. Itẽ licet qs ſatiſfaciat d̃ furto nihilomi
n⁹ eſt illi pnia iponẽda Itẽ nota ptẽ pnie
pactã ſufficere vt cũ crimioſo diſpenſetur.

De vſuris. Ti. xix.

Caſus

Lures clericorum. Quia
plures clerici data pecunia poſſeſ
ſiões recipiebãt in pign⁹ dicẽtes non eſſe
vſuram ſtatuit concil'. turoñ. vt nullus con
ſtitut⁹ in clero h vl' aliud genus vſure exer
cere preſumat. q ſi aliquis poſſeſſioneſ ali
cui⁹ data pecunia recepit i pign⁹ ſi ſortem
ſuã recepit deduct̃ expẽſis poſſeſſionẽ li
bere reſtituat debitori ſi minus aliqd hʒ eo
recepto poſſeſſio ad dñʒ reuertet̃. Si vero
poſt iſtud ſtatutum aliq̃s clericus vſurarũ
crimen cõmiſerit officii ſui piculũ patiatur
nõ fuerit bñficiũ eccie qd redimendũ ſibi h
mõ de manu laici videat̃ No. fructus pi
gnoris cõputandos in ſortem Itẽ cleri-
cus vſurarius de rigore iuris ab officio ec
cleſiaſtico dʒ repelli Itẽ hẽs h caſuʒ in q̃
fauore eccie frcũs nõ cõputant̃ in ſortem.

Ca. Dicitur h

Quoniam nõ ſolũ. q nõ ſolum vi
ris eccіaſticis ſed etiam laicis piculoſum ẽ
vſuris intendere et iõ mandat̃ q poſtq̃ d̃
poſſeſſiõibus vel fructibus arborꝫ q̃s i pi-
gnore tenent recepint ſortem ſuam dedu-
ctis expenſis reſtituant̃ poſſeſſiones ſuis
dñis No. q vſure reprobant̃ i laicis ſic i
clicis Iteʒ frcũs pigneris cõputari dñt i
ſortem prius inde deductis expenſis.

Ca. In multis locis

Quia in oibus. ita crimen inualuit
vſurarꝫ vt alijs negocijs p̃termiſſis vſuraſ
exerceant tanq̃ licitas nõ cõſiderantes q̃li
ter crimen iſtud vtriuſq̃ teſtamẽti pagina
cõdemnet̃ et ideo ſtatuit lateranẽ. cõcil'. vt
vſurarij manifeſti ad cõionem non admit-
tant̃ altaris nec xp̃ianam accipiant ſepl'tu-
ram q in h peccato deceſſerint nec oblatio
nes eorꝫ q̃ſq̃ accipiat. qui aũt accepit aut
xp̃iane tradiderit ſepulture qd accepit re-
ſtituat et ab officio ſuo ſuſpenſus maneat.
donec ad arbitriũ epi ſatiſfaciat No. h ẽ
pena q̃ primo imponi dʒ de qua fit mentio
in reſcriptis ꝯ vſurarios impetratis

Ca. Quidam exercebãt v

Super eo ſuras ut inde captiui redi
merent̃. querit̃ an liceat. rñdet pa. q cũ v-
ſurarũ crimen vtroq̃ teſtõ cõdemnet̃. ſup
hoc nõ eſt aliq̃ diſpenſatio adhibenda. q̃a
etiam dicit ſcriptura p alterius vita menti
ri non licet. multo magis phibendus ẽ ali
quis ne vſurarũ crimẽ exerceat p redimẽ-
da vita captiui. No. circa crimen vſura-
rum diſpenſari non poſſe Itẽ p̃textu pie
tatis nõ eſt impietas cõmittenda Itẽ nõ
debet qs mentiri p vita alterius ſaluanda
Item argumentum q vſura eſt maius
peccatum q̃ mendacium

Ca. Archiep̃s ſalernitanus ſecũ

Cũ tu. dum p̃dictũ cõciliũ. s. e. q: i om
nibus p̃cepit vſurarios manifeſtos cõioni
altaris et eccleſiaſtica ſepultura priuandoſ
donec reſtituant vſuras. quidam ad excu-
ſandas excuſatões in peccatis. dicebant il
las vſuras tm̃ reſtituendas que poſt p̃di-
ctum conciliũ ſunt recepte. alij dicebãt q
non habebant vñ reſtituere poſſint vſuras
alij dicebant q de pecunia vſuraria poſſeſ
ſiones fuerant cõpate q̃s dederãt filijs et
pntibus ſuis. vnde pecuniam illam reſtitu
ere non poterant. queſiuit archiep̃s quid
ſup his ſit agendũ. rñdit pa. ad primũ q ſi
ue ante ſiue poſt cõciliũ p̃dictuʒ vſure ſint
extorte cogendi ſunt p penam illius cõcilii
ad eas reſtituendas his a q̃bus extorte fu
erunt vel eorꝫ heredibus vel ſi nõ extant a
liqui heredes paupibus dent̃ dũmõ habe
ant in facultatibus vnde reddere poſſint.
q: ut dicit Auguſt. Nõ dimittit̃ peccatuʒ
niſi reſtituat̃ ablatũ. Illi v̾o qui nõ hñt vñ
reddere poſſint nõ debent vlla pena puni
ri q: paupertas eos excuſat poſſeſſiones de
vſuris compate debent vendi et p̃cia inde
recepta reſtitui his a q̃buſ extorte ſunt vſu
re vt ſic a peccato et a pena p̃dicta poſſint
liberari Nota cõſtitutõem extendi ad p̃-
terita Item nõ dimittit̃ peccatũ niſi re-
ſtituatur ablatũ. Item paupertas excuſat.
Item res empte de vſuris ſuccedunt lo
co pecunie de vſuris recepte Iteʒ q̃diu
inuenit̃ cuius eſt res reſtituenda vel ei⁹ he
redes non debet dari pauperibus.

Ca. Quidaʒ merca

In ciuitate tua. tores emunt pip ci-
namomũ aut alias merces q̃ tpe venditio
nis nõ valent vltra q̃nq̃ libras et pmittũt
ſe ſoluturos in termino cõſtituto. vi. libras
querebat̃ vtrꝫ talis cõtractus eſſet vſurari
us. rñdit pa. licet talis cõtractus ex forma
vſurarius non poſſit iudicari tñ vẽditores
nihilominus peccatũ incurrũt niſi dubium
eſſet merces illas plus vel minus valituraſ
tpe ſolutionis faciende et ideo q ſic cõtra-
hunt melius facerent et bene ſibi cõſulerẽt
ſi a tali cõtractu abſtinerent q: hoim cogi-
tationes deo occultari non pñt No. ali-

C

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

que͂ excuſari a peccato ;vſure ꝓpter dubiu͂
Ca. Ma͂dat pa. cuida͂ ep̄o
Preterea. qtu͂s oibus ꝓrochianis ſu
is vſuras recipe interdicat qꝺ ſi facere co͂
tempſerint ſi clerici fuerint illos ab officio
et bn̄ficio ſuſpendat. ſi laici eos excoi͂ce͂t vſ
qꝫ ad debitam ſatiſfactoe͂m No. qualiter
puniri dn̄t vſurarii tam clerici qꝫ laici.
Idem dicit h qꝺ dictu͂
Co͂queſtus. eſt. ꝫ. e. c. i. fructus enim
pigneris ſꝑ co͂putandi ſunt in ſortem . niſi
terra fuerit de feudo monaſterii. No. ꝙ
fructus pigneris co͂putari debent in ſorte͂
Item nota hic caſum vbi ructus no͂ co͂
putantur in ſortem
Ca. Queſitum fuit a papa
Tua nos. quid ſit obſeruandu͂ de fili
is vſurarioꝝ q eis ſuccedunt in crimine v
ſurariu͂ aut etiam de extraneis heredib⁹ ad
quos bona illoꝝ ꝑueniu͂t. rn̄dit pa. ꝙ filii
eadem diſtrictione cogendi ſunt vſuras re
ſtituere qua ꝑntes eoꝝ cogere͂tur ſi viue
rent et idem eſt faciendum de heredib⁹ ex
traneis Nota ꝙ res tranſit ad ſucceſſio
nem cum ſuo onere vel cauſa.
Ca. Tres qo͂es h forman
Conſuluit. tur Prima eſt talis. Ali
quis mutuat pecuniam ſine aliq͂ pacto vel
conuentione eo tamen animo ut aliqd vl
tra ſortem recipiat alias no͂ mutuaret ſi ni
hil crederet habere vltra ſortem. queritur
an talis ſaltem in iudicio anime vſurarius
ſit cenſendus Secunda qo͂ eſt. Aliqs mu
tuat pecuniam ad certum terminu͂. termio
adueniente creditor non vult dare ꝑabola͂
donec aliq͂d emolimentu͂ ꝑcipiat non ta͂m
aliqd petit vel exigit a debitore. q͂rit vtruꝫ
iſte eodem crimine cu͂ primo inuoluatur
Tercia qo͂ e͂. Aliqs negociator ve͂dit mer
ces ſuas longo maiori p̄cio ut alio tꝑe pre
cium ꝑſoluatur qꝫ ſi ei inco͂tinenti p̄cium
ſolueret. queritur de iſto an pena ſimili de
beat co͂demnari. Ad h rn̄det pa. ꝙ ex eua͂
gelio Luce colligitur qd in his caſibus ſit
tenendu͂ in q͂ dicit Mutuu͂ dantes nihil i
de ſꝑantes hoies iſti ꝓ inte͂toe lucri qua͂
habent cu͂ omnis vſura et ſuꝑabundantia
ꝓhibeat in lege iudicandi ſunt male agere
et ideo in animaruꝫ iudicio efficaciter ſunt
induce͂di vt taliter accepta reſtituat No
ta ꝙ quicqd recipit vltra ſorte͂ lꝫ ex forma
co͂tractus no͂ ſit vſurarius q͂ ad eccłiaꝫ iudi
candus ꝓpter intentoe͂m tn̄ q͂ ad deu͂ ta͂qꝫ
vſurarius punief niſi reſtituerit et ſic aliqſ
no͂ e͂ vſurari⁹ q͂ ad eccłiaꝫ ſꝫ q͂ ad deum
Ca. Aliq ſunt
Qua͂ pernicioſum. manifeſti vſu
rarii q͂ru͂ qda͂ publice renu͂ciauerunt vſuris
cu͂ iſti vſurarii manifeſte co͂ueniebant ſuꝑ
vſuris appellaba͂t. q͂rit an appellatoib⁹ co
rum ſit deferendu͂. mandat pa. p̄latis qtu͂s
manifeſtos vſurarios et p̄cipue illos q͂ſ co͂
ſtiterit publice renu͂ciaſſe vſuris cu͂ aliquis
eos co͂uenerit no͂ ꝑmittat appellatois bn̄fi
cio ſe tueri. Nota ꝙ non tenet appella
tio ut in crimine quis ꝑmaneat
Ca. Querebatur
Poſt miſerabile͂. q͂liter iudei co͂pel
le͂di ſunt ad vſuras reſtitue͂das uel remitte͂
das. p̄cipit pa. iudeos co͂pelli ad remitten
das vſuras xp̄ianis ꝑ principes et ptates
ſeculares et donec eis remiſerint uel reſti
tuerint ab vniuerſis fidelibus in mercimo
niis et aliis. iubet pa. ꝑ excoicatoe͂m omne͂
coione͂ꝫ denegari. No. iudeos indirecte
co͂pellendos ad vſuras remittendas Ite͂
eccleſia iudicat de his que foris ſunt.
Ca. Quida͂ vſurarii fa
Tuas dudu͂. ciunt iurare illos qbus
mutua͂t pecunia͂ ꝙ vſuras no͂ repetant ab
eis et ſuꝑ ſolutis nulla͂ moueat qo͂em. q͂ſi
tum fuit a pa. qd ſuꝑ h ſit agendu͂. rn̄dit pa
pa ep̄o dioc̄. ut vſurarios ip̄os monitione
p̄miſſa eccłiaſtica cenſura co͂pellat au͂ ſolu
toe͂m vſuraꝝ deſiſtere ab eaꝝ exactoe͂ vł
reſtituere ip̄as poſtqꝫ fuerint ꝑſolute ne ꝺ
dolo ſuo videa͂tur co͂modum reportare.
No. ha͂c decre. co͂tra vſurarios ꝑ qua͂ poſ
ſunt co͂pelli ut relaxent debitoribus iura͂m
tu͂ p̄ſtitum ꝓ vſuris ſolue͂diſ uel repete͂dis
ſolutis. Item de dolo et fraude non de
bet quis commodum reportare.
Ca. Quia fruſtra le
Quia fruſtra gis auxiliu͂ implorat.
qui co͂mittit in legem. ſtatuit pa. ut ſi aliqs
vſurarius litteras impetrauerit ſuꝑ reſtitu

endis ſibi vſuris vel fructibus co͂puta͂dis
in ſortem auctoritate illaru͂ litteraru͂ nulla
tenuſ audiaf niſi p̄us reſtituerit vſuras q͂ſ
ab aliꝭs noſcif extorſiſſe No. regula͂ fru
ſtra auxiliu͂ legis inuocat q co͂mittit i lege͂
Item vſurarius repetens vſuras no͂ au
ditur niſi p̄us receptas reſtituat. et ſic no
ta ꝙ q morbo co͂ſimili laborat ꝯ aliu͂ no͂ e͂
audie͂d⁹ Ite͂ obiectu crimis ciuilis actio
retardatur.
Ca. In dioc̄. altiſiodo
Cu͂ in dioce. ren͂. ꝑſes era͂t vſurꝭ ma
nifeſti. ſꝫ ꝓpter timore͂ potentu͂ q defe͂du͂t
eoſdem nullus accuſator co͂tra eos appa
ret nec ſunt ꝑ ſn̄iam co͂demnati. q͂ſitu͂ fuit.
qd de illis ſit agendu͂. rn̄dit pa. ep̄o dioc̄.
ꝙ qꝫuis co͂tra eos non appeat accuſator
tn̄ ſi aliꝭs argume͂tis co͂ſtiterit illos ee͂ vſu
rarios manifeſtos pena͂ lateran͂. concił. co͂
tra illos poterit exercere No. ꝙ iudx ex
officio ſuo poteſt ꝓcedere contra crimio
ſos manifeſtos qꝫuis non accuſentur.
Ca. Aliqs recepit aliqꝫ
Salubriter. in vxorem certa dote ſi
bi a ſocero co͂ſtituta. ſed qr ſocer ille pecu
niam tu͂c tꝑis cu͂ genero ſponſam tradidit
no͂ habebat tradidit ei q͂ſdam poſſeſſioneſ
ꝓ dote qꝫ dedit ſibi in pignus q͂uſqꝫ dos
ei fuerit ꝑſoluta. q͂rif vtꝝ fru͂s ꝑceptis de
iſtis poſſeſſionibus pigneri obligatis de
beant co͂putari in ſortem. et rn̄det pa. ꝙ ſi
cu͂ frequenter fru͂s dotis no͂ ſufficiant ad
onera mr̄ionꝭ ſupporta͂da. No. h caſuꝫ
in q͂ fructus non co͂putanf in ſortem.
Ca. Michael lai
Michael laicus. cus co͂queſt⁹ fu
it dn̄o pa. ꝙ. m. et qdam aliꝭ ciues bonon̄.
multa extorſeru͂t ab ip̄o et a pr̄e ſuo cuius
heres extitit ꝑ vſurariam prauitatem. vn͂ꝺ
mandat pa. ep̄o bonon̄. ut in ca͂ ꝓcedat ſe
cu͂du͂ qꝺ de iure fuerit ꝓcede͂du͂ ꝓuideat
tame͂ attenti⁹ ne in negocio ꝓcedat eode͂
auctoritate illaꝝ lr̄aꝝ niſi dc̄us michael re
ſtituerit vel adhuc reſtituat ſi q͂s ip̄e aliqn͂
vel pr̄ ei⁹ extorſit vſuraſ. No. fruſtra legis
auxiliu͂ inuocat q co͂mittit in legem Ite͂
q morbo co͂ſili laborat co͂tra aliu͂ no͂ eſt au
diendus Ite͂ ex q͂ ꝑſona qs lucruꝫ capit
de eius facto tenetur. Item filius tene
tur ex facto patris
Ca. Quanto amplius xp̄iani
Qua͂to. co͂peſcu͂tur ab exactoe͂ vſura
rum tanto grauius iudei ſuꝑ his xp̄ianos
infeſtant grauiores et immoderatas extor
quendo ab eis vſuras vn͂ ſtatuit co͂ciliu͂ ge
nerale ut ſi de cetero iudei q͂cunqꝫ occaſi
one graues et immoderatas a xp̄ianiſ vſu
ras extorſerint. xp̄ianoꝝ eis ꝑticipiu͂ ſub
trahaf donec immoderato grauamine ſa
tiſfecerint et ſi opus fuerit xp̄iani ꝑ ce͂. ec.
co͂pellanf ab eoꝝ co͂mertꝭs abſtinere pre
cepit inſuꝑ co͂ciliu͂ principibus ut ꝓpter h
no͂ ſint xp̄ianis infeſti ſed iudeos co͂peſca͂t
a tanto grauamine In fine dicit ꝙ eadeꝫ
pena co͂pellanf iudei ad ſatiſfaciendum ec
cleſiis ꝓ decimis et oblationib⁹ q͂s a xp̄i
anis de domibus et poſſeſſionibus aliuſ ꝑ
cipe co͂ſueueru͂t anteqꝫ ad iudeos ꝑueniſ
ſent ut ſic eccłie co͂ſeruenf indemnes No
ta iudeos co͂pellendos ab exactoe͂ vſuraꝝ
indirecte et ut ſatiſfaciant eccleſiis de do
mibus et poſſeſſionibus ꝓ decimis et ob
latioib⁹ ſibi debitis Et ſic no. ꝙ iudei te
nentur ſoluere decimas tam ꝑſonales qꝫ
p̄diales Ite͂ res tra͂ſit cum onere ſuo.
Ca. Aliqſ mutuauit cer
Nauiganti tam pecunie qꝫtitate͂ ali
cui nauiganti ultra mare uel eunti ad nu͂
dinas et ꝓ eo ꝙ creditor recipit in ſe ꝑicu
lu͂ pecunie recipit aliqd vltra ſorte͂. querif
vtꝝ vſurarius ſit cenſendus. Et rn̄det pa.
ꝙ ſic. Secu͂do ponit alia͂ qo͂em Ecce aliqſ
dat dece͂ ſolidos ut alio tꝑe recipiat totiꝺ
menſuras vini olei uel frumenti q͂ tu͂c pluſ
valent. q͂rif vtru͂ iſte ſit vſurari⁹ cenſend⁹.
Rn̄det pa. Si dubiu͂ ſit utru͂ plus uel mi
nus ſint valiture tꝑe ſolutois no͂ dꝫ ꝓpter
h vſurarius reputari et ita ꝓpter dubium
excuſaf Tercio ponif alia qo͂ Ecce aliqs
vendit pannos granu͂ vinu͂ vel alias mer
ces ut amplius recipiat in termino conſti
tuto qꝫ valeant tꝑe venditionis. q͂rif vtru͂
iſte vſurarius ſit ce͂ſendus. Rn͂. pa. ꝙ iſte
etiaꝫ roe͂ dubii excuſatur ab vſura. du͂mo͂
merces ſuas tꝑe ꝯtract⁹ n͂ fuerat ve͂ditur⁹
No. ꝙ mutuans pecunia͂ mercatori vt

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

aliqd vltra ſortem recipiat ꝓ vſurario ha‑
betur licet piculũ pecunie in ſe ſuſcipiat ⁊
ſic no. ꝙ nõ admittiẜ cõpẽſatio in vſuris.
Itẽ nõ ſolũ abſtinendũ eſt a malo immo a
ſpecie mali Item dubia in meliorẽ ptem
ſunt interptãda Item rõne dubꝛ excu‑
ſaẜ qs ab vſura. Itẽ non qñcũq3 dubiũ
excuſat ab vſura ſ3 qñ ꝓbabliṙ dubitari pt

De crimine falſi Titulus .xx

Ca.

Aſſidicus teſtis. Te‑
ſtis q falſum teſtimoniũ diẽ tri‑
bus pſonis obnoxius eſt. Deo
cuius piñam cõtempnit. iudici quem fallit
et illi cõtra quẽ falſum teſtimoniũ dicit.
Item ille reus eſt q veritatem occultat et
qui mendaciũ dicit. pmus nõ vult ꝓdeſſe
ſcdus vo nocere deſiderat No. ꝙ teſtiẜ
falſus tribus pſonis obnoxius eſt. ſ. do iu
dici et ꝓximo. et in tribus debet puniri
Item qui veritatem celat peccat et iõ te‑
ſtis cõpellitur ferre teſtimonium.

Ca. Quedam ſñia lata fu

Super eo. it auctoꝛitate falſaꝝ litera
raꝝ ille ꝓ q̃ lata fuit ſñia impetrauit execu
tionem faciendam p epm vigoꝛnicẽ. ille ci
tatis ptibus ut ſñiam executioni mandar3
oppoſitũ fuit coꝛam illo ꝙ cũ ſñia illa lata
eſſet autoꝛitate falſaꝝ litteraꝝ non dẽbat
executioni mandari cũ nulla eſſet. eps lit‑
teris illis viſis noluit eam executõi man‑
dare cũ eſſent falſe. cõſuluit pa. et pa. com
mendat ipm q2 noluit ſñiam illam lataz p
falſas litteras mãdare executioni. pcipiẽs
ei ut q̃tiens aliq̃ ſcripta ſub noie pape de
ſtinata redarguenda viderit falſitate nul‑
lam eis fidem adhibeat nec obſeruet qd p
ipas mandaẜ ſed eũ q pñtauerit illas faci
at detineri No. ꝙ falſe littere nõ confe‑
runt iuriſdcõem et ideo nullo tpe cõnale‑
ſcit qd p eas iudicatũ eſt Item iudex nõ
debet ſñiam mãdare executõi vbi vid3 ea3
nullam ſecus ſi eſſet iniuſta Item falſari
us debet detineri.

Ca. Quidam cle

Ad audientiam .rici falſauerant ſi
gillũ regis francie. epus qdam poſuit eos
in carcere et ſignificauit h dño pa. et que‑
ſiuit q̃liter eſſent puniẽdi. rñdit pa. ꝙ nec
membꝛum eis auferri faciat nec pena3 in‑
fligi coꝛpalem p quam moꝛtis piculum in
currere poſſent ſed eis a ſuis oꝛdinib9 de
gradatis in ſignũ maleficii aliquem cara‑
cterem impꝛimi faciat p quẽ inter alioẜ ho
mines cognoſcanẜ et ꝓuintiam eos abiu
rare cõpellat No. ꝙ ſigilla regũ ſunt au
tentica Item eccleſia penam ſanguinis
non infert Itẽ aliter puniunẜ falſarii cle
rici litteraꝝ dñi pa. q̃3 ſigilloꝝ regũ ſed il‑
lud eſt ſpetiale in litteris domini pape.

Ca. Quia clerici et alii re‑

Dura ſepe. cipiebant litteras in curia
a qbuſdam ꝓpter qd falſitatis piculũ imi
nebat. ſtatuit Inno. ſub pena excõicatiõis
et ſuſpenſionis oꝛdinis et beneficii diſtri‑
ctius inbibendo ne aliqs apud ſe. ap. litte
ras pape recipiat niſi de manibuẜ domini
pa. uel de manibus illoꝝ q ad h officiũ de
mandato pa. ſunt deputati. Si vo pſõa tã
te fuerit auctoꝛitatis ut ipm deceat p nũ‑
ciũ litteras recepere. nũciũ ad cancellariũ
vel ad pa. mittat idoneũ p quẽ litteras re‑
cipiat iuxta modũ pdictũ Si vo aliqs hu‑
iuſmodi mãdati tranſgreſſoꝛ extiterit ſi lai
cus fuerit excõicationi ſubiaceat. ſi cleric9
officij et beneficij ſui ſuſpenſione damneẜ
Statuit etiam ut plati eccIaꝝ generalẽ fe
rant ſñiam quam p ſingulas pꝛochias fre
quentius faciant innouari ꝙ ſiqs ſſas lit‑
teras ſe hře cognoſcit infra. xx. dies illas
deſtruat aut reſignet ſi penam illam volu‑
erit euadere quam ſñiam null9 relaxare p‑
ſumat ſine ſpãli mãdato dñi pa. niſi i moꝛ‑
tis articulo et ſi abſolutio cõtra h pſump‑
ta fuerit nullam obtineat firmitate3 No
ta ꝙ littere aplice de manu pape uel illiuẜ
q ad h officiũ p pa. deputatus eſt dñt reci
pi alias pſumptio eſt cõtra eas. Item q
cõtra h fecerit ſi laicus eſt excõicationi ſb
iaceat. ſi clericus eſt debet officio et bene
ficio damnari Item ar. ꝙ littere p excõi
catũ impetrate non valent. Item q ha‑
bet falſas lr̃as infra. xx. dies illaẜ deſtruat
alias cũ ſñia ſup h lata eſt erit excõicatus.
Item excõicatio in diem lata non ligat
niſi poſt diem elapſum Item falſari9 lite
raꝝ dñi pa. non põt ab alio q̃3 a dño papa
abſolui niſi in articulo moꝛtis. Item in
caſu iſto q excõicat nõ põt abſoluere h eſt
q2 pa. h ꝓhibuit et ſi fiat non tenet abſolu
tio q2 et hoc pcipit.

Ca. In decretali p

Licet ad regnũ. ſenti diſtinguit pa.
ſeptem ſpecies falſitatis p q̃s littere apli‑
ce cognoſci debent vtrũ ſint falſe q̃s qli‑
bet diligenẜ q p litteras aplicas conueniẜ
debet aduertere diligenter q̃s p ſingulos
§. videas p teipm In. §. illo. eos etia . diẽ
pa. ꝙ illi non ſunt immunes a crimine fal‑
ſitatis q litteras aplicas recipiũt cõtra te
noꝛem cõſtitutõis ꝓxime pdicte Item q‑
dam ſunt q accedũt ad bullam et falſas lit
teraẜ ꝓiciũt ut de vera bulla cũ alijs ſigil
lentur Sed iſte due ſpecies falſitatis non
poſſũt de facili comphendi niſi uel in mo
do dictaminis uel in foꝛma ſcripture uel ĩ
qualitate charte. in alijs aũt diligẽs inda
gatoꝛ cõſideret uel in adiũctione filoꝝ vł
in collatione bulle uel monitione uel ob‑
tuſione ſi bulla nõ ſit equalis No. diligẽ
ter hãc decre. et inuenies in ea mł'tos mo
dos falſitatis litteraꝝ do. pa. q qualiter d
phenduntur ſatis patet in littera

Ca. Quidã epẜ ſuaſeñ.

Quã graui. coꝛam legato ap. ſe. ſup
qbuſdam criminibus accuſatus renuncia
uit epatui poſtmodũ ad ap. ſe. accedẽs q̃ẜ
dam litteras ſub noie ap. ſe. ad archiepm
ſuũ antinaceñ. repoꝛtauit in qbus cõtine‑
batur ꝙ ipm reſtitueret ad eccIam ſuã al‑
tero ſubſtituto inde remoto. qd et fecẽ rex
illius loci non credens litteras illaẜ a ſede
apoſtolica emanaſſe. pcepit litteraẜ illas ⁊
ipm impetrantem ad ſe. ap. pſentari. Do‑
minus pa. viſis litteris q̃ ipſi archiepo fu‑
erant pñtate reſcribit eidem dicens ꝙ in
eis tam in cõtinentia q̃3 in dictamine falſi
tatem inuenit. et in h fuit admirat9 ꝙ litte
ras illas a ſe. ap. credidit emanaſſe cũ ipe
ſcire debeat cõſuetudinem ap. ſe. talem eẽ
vt přiarchas. archiepos. epos fratres ap
pellet. ceteros oĩs dilectos filios in ſuis
litteris noiando. ⁊ qñ vni pſone ſcribit nũ
q̃3 ei loqtur in plurali vos uel veſter appł
lando. ſed in litteris pſentatis huic dile‑
ctus fili9 vocabaẜ. vñ mandat qtũs litte‑
ras aplicas taliter ſtudeat intueri tam i fi
lo bulla charta q̃3 ſtilo ꝙ veras ꝓ falſis vł
falſas ꝓ veris nullo mõ admittat Nota
ꝙ pa. oĩs epos et ſupioꝛes frẽs appellet
inferioꝛes aũt oẽs dilectos filios et ſi aliẜ
appellenẜ littere ſunt falſe. Item vni nõ
loqtur in plurali cuiuſcunq3 dignitatis ſit
Item falſitas pcipue dephendiẜ in bul
la filo charta et ſtilo

Ca. Ad cõfuſione3 fal

Ad falſarioꝝ. ſarioꝝ ſtatuit Inno. iij
de cõſilio fratrũ ſuoꝝ ut q litteris apoſto
licis vti voluerint eas pus diligenter exa
minent q2 ſi ſe falſis litteris vti dixerit ig
noꝛanter penas euitare nõ poterũt inferi9
poſitas. ipe cũ excõicationi ſuppoſuit oẽẜ
falſarios litteraꝝ ap. ſe. q p ſe uel per alioẜ
viciũ faſiltatis exercent cũ omnib9 fautoꝛ‑
ribus et defenſoꝛibus ſuis. ſtatuẽs ut cle‑
rici q falſarii dephenſi fuerint oibus bñfi
cijs et officijs ppetuo ſunt puati. ita ꝙ q p
ſe viciũ falſitatis exercuerint a ſuis officyẜ
degradati ſeculari ptãti tradanẜ ſm leges
puniẽdi. et ſi laici fuerint p eaſdẽ legeẜ pu
niantur legittime. illi vo q ſub noie pa. fal
ſis litteris p alios impetratis vtũtur. ſi cle
rici fuerint officiis et beneficiis ſpolientur
ſi laici fuerint tamdiu maneant excõicati
donec ſatiſfaciant cõpetenter ita videlicet
ꝙ et in clericis et in laicis malicia grauiuẜ
puniaẜ q̃3 negligẽtia. et idem obſeruãdũ
eſt de his q falſas litteras impetrant
No. ꝙ omnes falſarii litterarũ ap. ſe. cum
fautoꝛibus et defenſoꝛibus ſuis ipo facto
ſunt excõicati Item clerici degradati ꝓ
pter hoc viciũ puniendi ſunt ſm leges. Et
nota hic vnum caſum in quo clericus ſta‑
tim poſt degradationem traditur curie ſe
culari Item vbi clericus deponiẜ vł ſpo
liatur officio et beneficio ꝓ aliquo delicto
laicus ꝓ conſimili poteſt excommunicari.
Item malicia grauius punienda eſt q̃3
negligentia.

Ca. Quidam impetrauit

Accedens. litteras cõtra aduerſariu3
ſuum de ſimplici iuſticia in quibus litteris

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

falſitas fuit deꝑhenſa Jmꝑator hoc intel
ligens amplius noluit vti eis ꝓpter h dio
ceſa. epus ipm ab officio et bñficio ſuſpen
dit Unde acceſſit ad dñm pa. rem ſibi ex-
ponens. mandat pa. epo ſi littere apice i
qbus falſitas fuit deꝑhenſa formã habeãt
de ſimplici iuſticia officiũ et bñficiũ illi re-
ſtituat et ipm ſuꝑ hoc vlteri⁹ nõ moleſtte
qꝛ non eſt p̃ſumendũ ꝙ ꝑ talibus lr̃is q̃ d̃
facili habentur qſ cõmittat viciũ falſitatis
et ille non fuit vſus illis poſtq̃ꝫ eas falſas
eſſe cognouit No. ꝙ n his q̃ de iure cõ
petunt alicui et que de facili habentur nõ
ẽ p̃ſumẽdũ fl̃m cõmitti. ⁊ ſic no. ꝙ circa mo
dica nõ p̃ſumiſ dol⁹ cõmitti. Jt̃ q vitat
malũ q̃ꝫcito ſcit malũ ñ dꝫ dici culpabilis.

Ca. Quidam impe-
Ex cõſcientia. trauit litteras cõtra
aduerſariũ ſuũ ſuꝑ quadã eccleſia aduer-
ſarius ille in iudiciũ euocatus poſtulauit
ſibi fieri copiam reſcripti. quo viſo cepit il
las litteras arguere vicio falſitatis obligã
do ſe ſub ꝑiculo cauſe ſue ad ꝓbanduꝫ ꝙ
littere falſe eſſent Judex litteras illas mi-
ſit ad dñm pa. ut ꝑ eum ſciret veritateꝫ hu
ius falſitatis. Pa. litteras illas diligenter
inſpiciens nullum ſignũ falſitatis vel ſuſpi
tionis in eis inuenit niſi raſuras paucarũ
litteraꝝ que ſapientis animũ in dubitatio
nem inducere non debuerunt. vnde man-
dat pa. qtũs ſi cõſtiterit p̃dictum. R. ſe ob
ligaſſe ſuꝑ ꝑiculo cãe ſue ꝙ lr̃as illas fal-
ſas eſſe ꝓbaret ſibi ſuꝑ p̃dicta eccleſia ſilẽ
tium imponatur qꝛ quilibet liberam habꝫ
poteſtatem ad renũciandũ iuri ſuo No.
ꝙ raſura paucarũ litterarũ non reddit fal
ſum reſcriptum niſi eſſet in loco ſuſpecto.
ꝓut hic intelligiſ Et ſic no. ꝙ modica ſu
ſpitio non viciat reſcriptũ. Jtem modi-
ca ſuſpitio non debet animũ ſapientis im
mutare Jtem aliqs põt ſe obligare ſb ꝑi
culo beneficij ſui Jtem licitũ eſt vnicui-
qꝫ renunciare iuri ſuo.

De ſortilegiis. Titulus. xxi.

Ca. Jn caplo
N tabulis. iſto dicitur ꝙ
furta non ſunt requirenda ſor-
te in tabulis vel codicib⁹ aut a
liis. nec diuinationes aliquas in aliqbus
rebus quis obſeruare p̃ſumat et qui cõtra
fecerit. xl. dies peniteat. No. hic penam
illoꝝ qui ſortem et diuinatões exercent.

Ca. Quidam p̃-
Ex tuarũ tenore ſbyter. zv. nomi-
ne acceſſit cũ q̃dam infami ad locũ priua-
tum non illa intentõne ut demoniũ inuo-
caret. ſed ut poſſet inuenire furtũ cuiuſdã
eccleſie ꝑ inſpectões aſtrolabii. patriarcha
gradenſ. ſignificauit hoc do. pa. vnde ipe
ſcribit eidem dicens. ꝙ licet ex bono zelo
et ſimplicitate p̃ſbyter ille hoc ſe feciſſe ꝓ
ponat. tamen non modicam maculam pec
cati cõtraxit. quare mandat qtũs ꝑ annuꝫ
at amplius ſi ei viſum fuerit cũ ab altaris
miniſterio p̃cipiat abſtinere et ex tũc offi-
cium ſuũ poterit exercere No. ꝙ ſimpli-
citati ꝑcendũ eſt Jteꝫ pene ſunt arbitra
rie Jtem nota hic penam illoꝝ q huiuſ-
modi inſpectiões vel diuinatiões exercẽt

Ca. Uacante luca-
Eccl'ia ueſtra na eccia canonici cõ
uenientes in vnũ de futuri paſtoris electi
one tractaturi vnũ elegerũt ex ſe ꝑ ſortem
qui vice capituli tres eligeret electores ꝑ
quos vice oim ꝓuidereſ eccleſie de paſto
re. qbus ab ipſo electis duo ex illis tertiuꝫ
ex ſe mgr̃m. R. elegerũt. qꝛ ſub hac forma
eis data fuit eligendi poteſtas ut uel ex ſe
vel ex aliis eligere poſſẽt. electõem iſtaꝫ ꝑ
nũcios ſuos p̃ſentauerunt dño pa. peten-
tes eam cõfirmari Dñs pa. examinato ta
li ꝓceſſu dignũ multa reꝑhenſiõe ꝓ eo ꝙ
ſors in talibus interuenit. electõeꝫ celebra
tam de p̃dcõ mgr̃o ad gr̃am cõfirmatõnis
admiſit ſortis vſum in electionib⁹ ꝑpetua
cõdemnans ꝓhibitiõe. No. ꝙ cũ ſb hac
forma daſ aliqbus eligendi ptãs ut uel ex
ſe uel ex aliiſ eligere poſſint tũc pñt eligere
vnũ ex ſe. alias non ut hic colligiſ Jtem
ad quem ꝑtinet cõfirmatio ad ipm ꝑtinet
examinatio ꝓceſſus et ꝑſone Jtem ſor-
tes in electione ꝓhibite ſunt

De colluſione. Titulus. xxij.

Cripta fraternitatis
Caſus. Quidam accuſauerunt
adrianum epm. tandem accuſa
tores cuꝫ adriano in amiciciam conuene-
runt deſiſtendo ab accuſatõne. ſignificatũ
fuit hoc dño pa. ꝙ ꝑ colluſionem deſiſte-
rent ab accuſatione Unde ſcribit pa. epis
de corinth. ſuꝑ hoc dicens. ꝙ qualitas fa
cinoris nũciati ipm inducit ut talia diſſiſa
re non debeat cũ gratiaꝫ inter ſe feciſſe di
cãtur Unde mandat hoc diligenter inqui
ri ne forte hmõi concordia non ex charita
te ſed ex p̃mio ſit compata. No. ꝙ qua-
litas facti cõſideranda eſt Jtem non licꝫ
recedere ab accuſatione ex p̃mio

Littera iſta ꝑ ſe pꝫ No.
Crimina. ꝙ crimina ſemel audita in-
diſcuſſa remanere non debent qꝛ crimina
vñcunqꝫ claruerint punienda ſunt.

Caſus. Quidam cleri-
Audiuimus. ci ſuꝑ beneficiis q̃ poſ-
ſident ſe ꝑmittunt et ſuſtinent ab aliis mo
leſtari. et poſtmodum ut queſtioni cedant
et illi quiete poſſideant quaſi nomine trãſ
actionis ſoluũt illis qui eos moleſtabant
de ipſis beneficiis annuam penſionem ut
poſt mortem illoꝝ ſibi ſuccedant in bene-
ficiis illis ſuꝑ quibus facta eſt colluſio. ꝑ-
uenit hoc ad noticiam dñi pa. Uñ mãdat
dioc. epo qtũſ ſi conſtiterit ei clericos ſue
iuriſdictionis ꝑ colluſionem fraudem hu-
iuſmodi cõmiſiſſe eoſ beneficiis illis ſuꝑ q
bus colluſum eſt non differat ſpoliare. cũ
ſatis eſſet indignum ſi fraus et dolus q̃ in
alioꝝ p̃iudiciũ nitunſ cõmittere in coꝝ in
commodũ non redundaret No. ꝙ p̃la-
tus non põt ecciam cõſtituere p̃ẽſionariã
Jtẽ fraus et dol⁹ ñ dñt alicui ꝓdeſſe.

Caſus. Archiepus ache-
Jntantum. rontinus ſuper ſimonia ⁊
aliis criminibus intantum fuerat diffama
tus ꝙ ſine ſcandalo et periculo non pote
rat amplius diſſimulari. Unde papa mul-
toꝝ clamoribus excitatus hoꝝ inquiſitio
nem commiſit. ſed ꝓpter tergiuerſationeſ
ipſius ⁊ calliditates cum ipſis inquiſitori
bus et examinatoribus ut dicebanſ collu
ſionem fecerat et teſtes duxerat corrum-
pendos ita ꝙ non ſolum p̃dicti exceſſus
remanſerunt hactenus incorrecti veꝝ eti
am peiora prioribus committere nõ expa
uit. Unde mandat papa quibuſdam qua-
tenus ſi de huiuſmodi colluſione ac corru
ptione conſtiterit ex integro ſuper premiſ
ſis exceſſibus et aliis inquirant que vide-
rint inquirenda. alioquin ſuꝑ nouis tan-
tum inquirant. Nota ꝙ non licet alicui
corrumpere iudices vel inquiſitores uel
teſtes. vnde puniri debet ex colluſione et
iterum inquiri. Jtem crimina ſemel di-
miſſa iterum puniri non debent

De delictis puerorum.

Titulus. xxiij.

Caſus. Quidaꝫ no-
Ueris. lebant pueris etiam
grandiuſculis peccatũ attribue
re niſi poſt. xiiii. anno. cum inci-
piunt pubeſcere. dicit Gregoꝛ.
iſtud merito crederemus ſi non eſſẽt alia
peccata niſi que membris genitalibus cõ-
mittuntur. ſed furta mendacia ꝑiuria ſunt
peccata et puerilis etas plena eſt his veꝝ
tamen non ita punienda ſunt in his vt in
maioribus puniũtur. Jtem no. ꝙ pueri
doli capaces peccare poſſunt in multis et
puniri debent. ſed non intantum ſicut ma
iores. et ita peierare poſſunt. Jtem om-
ne delictuꝫ cadit in pueꝝ p̃ter delictũ car
nis. Jtem ratione etatis mitius agitur.

Caſus. Quidam puer de
Referente. cem annoꝝ dum cum ali-
is pueris ſagittaret quendã aliũ pueꝝ for
tuito caſu ſagitta ꝑcuſſit et mortuus fuit.
ꝓpter quod abbas ſancti Remigii a pa-
tre ipſius pueri centum ſolidos requi-
rebat ſecundum conſuetudinem terre illi
us. Unde dictus. H. pater pueri appella
uit ad papam. Suꝑ hoc ſcribit pa. hermo
nen. epiſcopo dicẽs. quia pueri nõ ita pu-
niuntur ſm leges ſicut illi q ſunt maioris
etatis. mandat qtũs ſi cõſtiterit filiũ p̃dci
H. infra. xiiii. an. eundem exceſſuꝫ cõmiſiſ
ſe. p̃dictũ abbatem moneat et cõpellat ut
ab eodem. H. p̃dictos centũ ſolidos ꝓpt̃
aliquam conſuetudinem nõ exigat nec re-
quirat ꝓ temporali pena. Nota ꝙ etas
excuſat a tanto ſed non a toto. Jtem ꝓ
delicto filii minoris. xiiii. annis pena pecu
niaria pater puniri non debet.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

De clerico venatore. Titulus.xxiiij.
Ca. Dicit in

Epiſcopum.capitulo iſto
q̄ ep̄s p̄ſbyter diaconus aues
ad venandū aut canes habere
non debent q̄ ſi aliqs eoꝝ in hac volupta
te ſepe inuentus fuerit ep̄us tribus menſi
bus a cōione.p̄ſbyter duobus. diaconus
ab omni officio ſuſpendat. No.q̄ cleri-
cis auiū et canū venatōes cauſa volupta
tis ꝓhibentur Et ſic eſt ar.q̄ hec eadē cā
neceſſitatis exercere poſſunt. Item no.
hic penam clericoꝝ q venatōes exercent.
Ca.In h̄ capitl'o ꝓhibet

Omnibus.omnibus clericis venatō
nes et ſiluaticas vagationes cum canib⁹
exercere et accipitres et falcones interdi
cuntur eiſdem No.q̄ omnes venatiōes
cū canibus et auibus clericis ꝓhibentur.

De clerico percuſſore.
Titulus.xxv.
Ca.Si aliqs in ſa-

Iquis.cro gradu ꝑcuſſor
extiterit corripiatur et ſi ſe non
emendauerit deponatur No
ta q̄ clerici ꝑcuſſores eſſe non debent.
Ca.Ep̄us tarentinus ſfec̄

Preterea.cedi fuſtibus quandaꝫ mu
lierem contra ordineꝫ ſacerdotii que poſt
octo menſes deceſſit: ſed non ꝓpter illam
ꝑcuſſiōeꝫ.ꝑuenit h̄ ad noticiaꝫ do. pa.vn
de ipſe p̄cipit illū duobuſ menſibus ab ad
miniſtratione miſſaꝝ abſtinere q: ad ordi
nem ſuum noluit habere reſpectum No
ta q̄ ep̄us nō debet eſſe ꝑcuſſor nec ꝑ ſe
nec ꝑ alium indebito modo.
Caſus.Quidam p̄ſbyt̄ fu

Preſentiū.it in quodam conflictu ꝓ
ꝑte illoꝝ qui violentiam repellebant .in q̄
conflictu lapides ꝓiecit ſed aliquem nō ꝑ
cuſſit aliq occiſi fuerunt illic ꝑ alios. dubi
tauit ſacerdos an eſſꝫ ei imputandum ac-
ceſſit ad pa. Ip̄e intellecta eiuſ cōfeſſione
p̄cipit illū abſtinere a celebratione miſſaꝝ
ꝑ bienniū ita q̄ ſi aliud nō impediat ex tūc
ſuum officiū exequatur. No.q̄ in dubi-
is tutior via eligenda eſt. Item cl'ici cō-
flictibus intereſſe non debēt vnde puniſ
ad cautelam et ſic eſt argu.q̄ aliquis puni
tur ex alterius culpa.
Ca. Quidam acolitus

Cōtinentia.p.noie arma ſumpſit ad
reſiſtendū p̄donibus et in illo cōflictu treſ
fuerunt vulnerati ad morteꝫ tn̄ homicidia
illa neqꝫ facto neqꝫ conſilio eius ꝑpetrata
fuerunt.tandem acolitus ille ad religionē
tranſiuit volebat ꝓmoueri ad ſacros ordi
nes.q̄ſitū fuit a pa.an poſſet.rn̄dit q̄ cum
ad frugem melioris vite tranſiuerit pote-
rit ad ſubdiaconatus ordineꝫ ꝓmoueri ⁊
altaris miniſteriū exercere. No.q̄ non
debent clerici intereſſe talibus cōflictibuſ
vnde iſte punitus fuit licet culpabilis non
fuerit ſed ad cautelam potius.

De maledicis Titulus.xxvi.
Ca.Quidam cle

Innotuit.ricus in preſen-
tia multoꝝ q̄daꝫ v̄ba ꝓtulit i cō
temptū et dep̄ſſiōem officii et
bn̄ficii dn̄i pa.h̄ ſignificatū fuit ei et man-
dat cuidaꝫ ut illū clericum a ſua temerita
te compeſcat.ut pena illius ſit aliis in ter
rorē ne de cetero ꝯtra romanam eccleſiaꝫ
verba talia ꝓponat. No.q̄ principi ſuo
ſeu p̄lato ſuo nemo maledicere debꝫ It̄
pena vnius debet eſſe metus multoꝝ
Ca.Statuit in capitl'o

Statuimus iſto q̄liter puniri dēant
q publice blaſphemiam dicere p̄ſumpſerit
cōtra deū ⁊ aliquē ſcōꝝ eius ⁊ p̄cipue cō
tra btām v̄ginē.et ꝑ ep̄m ſuū pena iſta eſt
imponēda ꝓut inferius annotaſ.ſi v̄o ali-
qs penā iſtā recipe noluerit eccie ſibi int̄-
dicaſ ingreſſus.⁊ in obitu careat ecciaſti
ca ſepl'tura It̄ ſi blaſphem⁹ diues fuerit
ꝑ tꝑalē ptātē mulcteſ pēa.xl.ſol'.aliogn. x
xx.ſiue.xx.et ſi ad h̄ nō ſufficit.v.ſol'. vſual'
monete nullā in h̄ miaꝫ hiturus et ſi ptās
h̄ nō fecerit ꝑ ep̄m cōpellaſ ⁊ h̄ ſtatutū po
naſ inter alia ſtatuta comitatū No.q̄ ꝯ
deū ⁊ alios ſcōs et p̄cipue btām v̄ginē in
blaſphemiā nēo ꝓrūpe dēat al's puniſ ꝓ-
ut h̄ dr It̄ ar.q̄ pene p̄nt cōmutari It̄
arguiſ q̄ vna iuriſdictio iuuaſ ꝑ aliā It̄
vbi iudex ſecularis negligit facere iuſticiā
ꝑ ep̄m debet ad hoc compelli

De clerico excōicato depoſito vel in
terdicto miniſtrante. Ti.xxvii.
Ca.Statutū

Si quis ep̄us.eſt in canone
apl'oꝝ q̄ ſi ep̄us p̄ſbyter diaco
nus iuſte depoſit⁹ fuerit ꝓ cer-
tis criminibus ⁊ poſtea auſus fuerit attra
ctare miniſteriū ſibi ante depoſitioneꝫ cō
miſſum ab eccia abſcindaſ No.q̄ depo
ſitus diuinū miniſteriū vlterius attracta-
re non debet alias punitur ut hic diciſ.
Ca.Statutū fuit

Siquiſ preſbiter.in cōcil'.antiocē.
q̄ ſi p̄ſbyter aut alius clericus degradat⁹
fuerit ab officio ſuo ꝓ certis criminib⁹ ſu-
ſpenſus et ip̄e poſtmodū ꝑ cōtemptū et ꝑ
ſuꝑbiam aliqd de miniſterio ſibi ꝓhibito
agere ꝑſumpſerit ſi ab ep̄o ſuo admonituſ
nō deſtiterit excōiceſ .et q ei ꝑticipauerit
erunt excōicati.et ſil'r qui participauerint
clericis vel laicis uel femis excōicatis ex-
cōicati ſunt Si v̄o aliqs iſta cōtēpſerit et
ep̄us illū corrigere nō poterit innoceſ au-
xiliū regis et exilio damneſ No.q̄ cleri
cus depoſitus vel ſuſpēſus ab ep̄o ſuo mi
ſteriū diuinū agere non debet Item q ꝑ
ecciam non corrigitur ꝑ ſeculareꝫ poteſta
tem ad reqſitionem ep̄i corrigatur.
Ca.Diciſ h̄ q̄ ſi aliq cle-

Clerici aūt.rici ab ep̄is ſuis aut etiaꝫ
de mandato pa.ab alienis ep̄is interdicti
vel excōicati fuerint et ante abſolutionem
diuina officia celebrauerint niſi moniti in
cōtinenti redierint ꝑpetuo ꝓ auſu tāte p̄-
ſumptionis deponanſ. No.q̄ monitio
ſemꝑ debet p̄cedere vindictam Iteꝫ no
ta h̄ penam illoꝝ q excōicati vel interdicti
celebrant ſcꝫ ꝑpetuam depoſitionem
Ca.Quidaꝫ p̄ſbyteri accedē

Latoreſ.teſ ad pa.intimauerūt ei q̄ tā
ipſi q̄ꝫ multi alii poſtq̄ꝫ interdicti et excōi-
cati fuerunt diuina officia celebrauerunt.
Unde mandat pa.archiep̄o tolletan̄.q̄ ſi
xl.ſolūmō uel pauciores in h̄ deliquerunt
om̄ſ in ꝑpetuū ab officio ſacerdotali depo
nat.ſi v̄o multitudinem magnam in h̄ pec
caſſe cōſtiterit illos deponat q cāꝫ delicti
dederūt alios q non tm̄ deliquerūt ab of-
ficio ſuſpendat ad tꝑs et oībus ſm qd̄ ſibi
viſum fuerit penitentiam iniungat No.
vltra.xl.multitudinem appellari Item q
excōicati uel interdicti celebrant ſunt de-
ponēdi It̄ vbi maior ē culpa maior dꝫ ex
erceri vindicta Item multitudini ꝑcēdū
eſt Unde v̄ſus.Ob populum multum cri
men ꝑtrāſit inultū Itē p̄nia ē arbitraria
Ca. Ep̄us hilde

Illud dominuſ. ſemeſ̄.non petita
nec obtenta licentia dn̄i pa.eccia hildeſe
meſ̄.relicta herbipolen̄.ecciam auctorita
te ꝓpria occupauit ꝓpter qd̄ mandat pa.
ep̄o magdeburgeſ̄ ut cū factū illud noto-
rium eſſet in ꝑtibus illis niſi infra.xx.dies
ab admiſtratōe herbipolen̄.eccie ceſſaret.
ipꝫ excōicatū publice nūciaret qd̄ idē ep̄s
nō diſtulit adimplere ip̄e v̄o nihilominus
diuina poſtmodūofficia celebrauit et fecit
ſibi ab aliis celebrari et ſe ingeſſit celebra-
tiōi diuioꝝ.ip̄e v̄o p⁹mod̄ i p̄ſitia dn̄i pa.
cōſtitutus ſuum recognoſcens errorē mi-
ſericordiam et non iudiciū poſtulauit ta-
men in ſuam excuſatōeꝫ ꝓpoſuit q̄ cū ma
gdeburgeſ̄.ep̄s nō eſſet ordinari⁹ iudx ei
us nō credebat q̄ monitōe nō p̄miſſa au-
ctoritate delegata poſſꝫ ꝓcedeſ̄ ꝯ ip̄m vn̄
cū an̄ fcm̄ nec poſt lr̄as ab eo monitorias
accepiſſet peccare non credebat ſi diuina
officia celebraret maxime cū ſibi nō cōſta-
ret niſi ꝑ famam de ſn̄ia ꝯ eū lata.do.pa.
his auditis ſcribit capl'o herbipol'.dicens
q̄ lꝫ in h̄ nō videaſ oīno culpabil' extitiſſe
q: tn̄ in dubiis via tutior ē eligenda q̄ꝫuis
dubitaret de ſn̄ia ꝯ ip̄m lata debuit poti⁹
abſtinere q̄ꝫ ſacr̄a ecciaſtica ꝑtractare. Il
lud v̄o qd̄ allegabat q̄ ſub ſpe venie p⁹q̄ꝫ
nouerat ſe excōicatū a pa.ſibi fec̄ diuia of
ficia celebrari ⁊ alioꝝ cōioni ſe igeſſit ip̄m
nō excuſat ſed poti⁹ ꝯ eū fac̄ cū ſb̄ ſpe nul
lus debeat delinq̄re et grauius ē excōica-
to nō vitare alios q̄ꝫ ab aliis nō vitari. qa
excōicatus poteſt vitare alios ſed non po
teſt ab aliis euitari Papa tam̄ fecit ei gra
tiam q: nō imponit ei penam quam canō
illis imponit qui poſt excōicatōem preſu-
munt celebrare diuina vel celebratōi ſe in
gerūt diuinoꝝ Nota q̄ ep̄s ſine licētia

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

pape eccleſiam dimittere nō poteſt Jte3 in dubijs tutioꝛ via eſt eligenda. Jtem q dubitat de ſñia 3 eū lata cu3 p famā h itelligit potius abſtineat q̄ celebꝛet q2 illð eſt tutius Jtem ſub ſpe pñie nullus peccare pōt uel d3 q2 poſſet cōtingere q tps nō haberet etiam ad cōfitendū Jtem ſic excōicatos vitare dēm9 ſic excōicati nō excōicatos vitare dñt. alias peccāt Jtē p9 excōicatōem nullus d3 celebꝛare uel celebꝛatiōi ſe ingerere diuinoꝝ alias debet deponi

Ca. Archiepus

Fraternitatis tue. biſuntinus excōmunicauit q̄ſdam pſbyteros et clicos pro ſuis exceſſibus q nihilominuſ excōicati celebꝛarūt diuina. queſiuit archiepſ a papa vtꝝ poſſet eos a ſuis bñficijs ſpoliare. rñdit pa. q ſi canonice ſunt excōicatōis ſñia innodati et poſtea pſūpſerit celebꝛare diuina poterit eos omnibus bñficijs eccleſiaſticis ſpoliare. No. q̄liter puniunt q celebꝛant excōicati quia omnibus beneficijs eccleſiaſticis ſpoliantur.

Ca. Quidam clici erāt

Poſtulaſtis. excōmunicati tempore ſue excōicatōis eccleſiaſtica bñficia ſunt adepti. querit vtꝝ ea poſſint retinere. Rñdit pa. q cū excōicatis excōicari nō dēat excōicacis clericis bñficia cōferri ſi pſit. nec poſſunt illa retinere niſi cū eiſ fuerit diſpēſatū cū ipſa canonice nō fuerint cōſecuti ⁊ illi q ſcienter talibus illa beneficia cōtulerunt tamdiu debent a collatōe bñficioꝝ ſuſpendi donec ſup h veniam cōſeq mereantur ut in eo puniant in q̄ delinq̄re pſūpſerunt. Scðo ponit alia qð. Clerici qda3 et monachi et moniales celebꝛauerūt in locis ſuppoſitis interdcō tpe ipius interdci et adhuc celebꝛare diuina ſi ceſſant ꝓpter qð etiā ſunt excōis ſñia innodati. q̄rit q̄liter iſti ſunt puniēdi. rñdet pa. q clerici qui talia pſumpſerūt ſunt eccleſiaſticis bñficiis ſpoliandi. monachi et moniales in artōribus monaſterijs ſunt ad agendā pñia3 dtrudendi No. q excōicatis bñficia conferri ſi pſit ⁊ ſi eiſ cōferant nō pſit ea retiere niſi cū eis diſpenſet Jtē cōferētes excōicatis bñficia puniunt in collationibus beneficioꝝ. vnde puniunt in quo peccarerūt. Jtē in locis interdcis nō eſt celebꝛādū alr facientes puniunt ut h dr. q2 clerici bñficijs ſuis ſunt ſpoliandi. monachi ⁊ moniales i artioꝛib9 mōaſterijs ſūt dtrudēdi.

Ca. Eps tuſculan9 erat legatus in ptib9 lemoniceñ.

Propoſuit Quidā de lemoni. ſupplicarunt legato p ſe ⁊ mgrō. p. ut eiſdē in lemonicē. eccia ꝓuideret et eos faceret recipi in canonicos et in frēs ꝑcipne cū. v. uel. iiij. ꝓbende ab vltima oꝛdinatōe ipi9 eccie vacarent ibidē Legatus ciuitatē lemoniceñ. igreſſus canonicos monuit diligēt ut illoſ in ſocios recipent et in frēs ad pdcās pbēdas vacātes qð cū p9 petitaſ inducias facere nō curaſſent. legatus de pdcis pbēdis inueſtiuit eoſdē Poſtmodū vo pmari9 lemoniceñ. 3 pdēm mgrm. p. lrās ipetrauit ad q̄ſdā iudices delegatos corā qbus petijt inſtitutōem fcām de ipo caſſari et ipm remoueri ab eccia lemoniceñ. p eo q tpe ſue inſtitutōis erat excōicat9 p epm lemoniceñ. pluribus annis añ ſuā inueſtitura3 ſup h teſtes ab vtraq3 pte pducti fuerunt iudices cām inſtructā remiſerūt ad ap. ſe. ptibus in pñtia pa. cōſtitutis ex pte pdicti mgri q̄dā ꝓpoſita fuerūt. pa. vo auditis q ptes ꝓponere voluerūt acta iudicu3 fecit inſpici diligēter et inuenit eſſe ꝓbatū p teſtes pmarij q eps lemoniceñ. pdictu3 mgrm. p. et q̄ſdam alios excōicauerat pluribus annis añ inueſtiturā dicti mgri. p. p teſtes vo mgri. p. pbat q eps pdictū magiſtrū et alios clericos et etiam laicos per tres annos abſoluit añq3 dictus magiſter fuerat inueſtitus et q epus dicto mgro cōicauit poſtea in eccia et in mēſa. ſed ga pmarius non pbauit dictum mgrm tempoꝛe inueſtiture ſue excōicatu3 extitiſſe ab epo ſuo ſicut obtulerat ſe pbaturum cum ex pte ipſius magiſtri fuerit facta fides de abſolutione et communione epiſcopi. dominus papa quod de pdicto magiſtro p legatum pdictum factum eſt per diffinitiuam ſententiam approbauit. Nota q q fuit publice excōmunicatus adhuc pſumitur excōmunicatus niſi pbet abſolutū Unde nota q q abſoluitur litteras ſue abſolutōis obtineat ad cautelā futuroꝝ ut h pt3 Jtem dū qs eſt excōicatus nullū bñficiū eccīaſticū obtinere pōt Jtē cui eps cōicat pſumit nō excōicatus tñ pſumptio talis nō ſufficit nec ꝓpterea eſt abſolutus.

Ca. Duo canonici pragens eccie

Apoſtolice ſedis. p eccie prageñ. oꝛdinatione acceſſerūt ad ap. ſe. obiectū fuit eis q erant ſuſpēſi vt ſic repellerent Jpſi volebāt pbare ſñias illas nullas eſſe et eis ignoꝛantibus latas fuiſſe Pa. relaxauit illas ſñias ad cautelā ne oꝛdinatio eccie differret. ſed q2 tpe ſuſpēſionis ignari celebꝛauerūt diuina eos pbabilis excuſat ignoꝛantia. ſi vo craſſa et ſupia aut erronea ignoꝛantia fuerit ꝓpter qð indigeāt diſpēſatōe pa. diſpēſauit cū eis.

No. q ſi ſuſpenſuſ ignoꝛanter diuina celebꝛat non incurrit irregularitatem niſi ignoꝛantia craſſa fuerit et ſupina

Ca. Aliqs pticipauit ex

Si celebꝛat cōicato in locutione vel oꝛōne et ſic incidit in minoꝛē excōicatōem conſueuit dubitari de tali vtꝝ ſi celebꝛaret tpe talis excōicatōis eſſet irregulariſ. rñdit pa. q licet grauiter peccet celebꝛando non tñ eſt irregularis et eligere pōt et alia q̄ iuriſdictionis exiſtūt exercere tñ ſi talis ſcienter electus fuerit talis electio eſt repꝛobandā p eo qð eligitur ad ſuſceptōe3 eoꝝ a q̄rum pceptōe puatus eſt p ſcōs pres. Peccat autē cferēdo. dixit ſup q talis excōicatus peccat celebꝛando. vnde poterat foꝛte aliqs dubitare. vtꝝ ſacra ab eo collata habeant effectū. dicit pa. q ſacra illa nō carēt effectu licet ille peccet cōferēdo ⁊ redditur rō cū ille nō videat remotus a collatōe ſacramentoꝝ ſed a pticipatōe q̄ cōſiſtit in ſola pceptōe ⁊ h va ſunt dūmō nō ingerat ſe ptinaciter cōioni excōicatoꝝ in cōtemptu3 eccie 3 phibitōem ſui ſupioꝛis q ſi p9 admonitōem ltiam fecerit d3 excōicari. et ſic poſtea celebꝛādo ſacra ab eo collata vtrū3 carebūt effectu et puatus erit et electiōe et iuriſdictione No. q ligatus minoꝛi excōicatōe irregularitatē nō incurrit et pōt eligere et alia facere que ſibi competūt rōe iuriſdictōis eligi tamen non poteſt.

De clerico non oꝛdinato miniſtrante
Titulus. xxviij.

Ca. Statuit hoꝛmiſda

Jqs. pa. q ſi aliqs non oꝛdinat9 ita pſumptuoſus fuerit ut nulla neceſſitate inſtāte tanq3 eſſet oꝛdinatus baptizauerit aut aliqð diuinū officiū exercuerit ꝓpter ſuam pſumptōnem abijciatur ab eccleſia et nunq3 oꝛdinetur No. q in neceſſitate quilibet baptizare poteſt. Jtem nota hic penam non oꝛdinati miniſtrantis.

Ca. Quidam diaconus. J

Ex litteris. noīe anteq̄ eſſet in pſbyterum oꝛdinatus miſſaru3 celebꝛatōem vſurpare pſumpſit. queritur qd iuris ſit de illo Rñdet pa. q ad officium ſacerdotis nō poteſt ꝓmoueri. ſed a diaconatu biennio vel triennio ſm q dioceſano viſu3 fuerit ſuſpēſus maneat. de beneficio poterit cū eo miſericoꝛditer agi ne ſuſtentatione priuatus ad ſeculi negocia in cleri oppꝛobꝛiū reuertatur ut cum eo ſecurius diſpenſet ſibi cōdigna penitentia imponat ſalubꝛius tamē faceret ſi ad uitam regularem ſe transferre3

No. hic penam illoꝝ qui celebꝛant non oꝛdinati. puniuntur eñi in eo in q̄ peccauerunt. Jtem pene ſunt arbitrarie

De clerico p ſaltū ꝓmoto. Ti. xxix.

Ca. Quidam

Ve litteree. ſubdiacon9. p. noīe diaconat9 oꝛdie ptermiſſo ſe fecit in pbyteꝝ oꝛdiari. cōfeſſus fuit ſecreto epō ſuo ſe neſcire ſi res ita ſe hret 3 ex q̄ boni viri h aſſerebāt inter q̄s fuerat cōuerſatuſ credebat aſſertōi eoꝝ cū tūc tpis q̄ſi inferioꝛes oꝛdines ſuſcepat cōſtitut9 cēt infra annos diſcretōis. queſiuit eps a pa. qd eēt d eo agēdū. vñ mādat pa. ei qtūſ cōdignā pñia3 p hmōi negligentia ei imponat q̄ pacta ipm in diaconū oꝛdiare pcur3 q2 nō intelligitur iteratū qð neſcitur eſſe factum. et ita de miſericoꝛdia pmittat eum miniſtrare in oꝛdine ſacerdotis.

Nota q non debet qs miniſtrare in maioꝛi oꝛdine niſi hēat inferioꝛes. Jtem nō dicitur iteratum qð neſcitur eſſe factum.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS

De eo q̄ furtiue ordines ſuſcepit
Titulus .xxx.

Ca. Clericus q̄
Veniens. dam .p. noīe acceſ
ſit ad pa. exponens eidē ſe furti
ue diaconatus ordinē ſuſcepiſ
ſe. vnde mandat pa. epō dioc̄. ꝙ ſi non fuit
ab ipō vel ab aliq̄ archidiaconoꝝ ſuoꝝ vel
p̄latoꝝ ſub interminatōe anathematis pro
hibitus cōdigna pn̄īa ſibi impoſita ꝓmoue
at ipm̄ ad officiū ſacerdotis diſpēſatiue ꝑ
arbitrio ſuo niſi alia impediant. Si vō ex
cōicatio ſup hoc facta fuit ipm̄ moneat ut
in aliquo monaſterio ſeu canonia habitum
ſuſcipiat regularem et poſtq̄ȝ fuerit ibi aliq̄
tp̄e laudabiliter cōuerſatus. poterit cū illo
miſericorditer ꝓuidere alioqn nulla ratiōe
pa. ꝑmittit eū ad ſacerdotiū ꝓmoueri
No. ꝙ archidiaconi et alij p̄lati pn̄t excōi
care Item cū eo q̄ poſt excōicatōem fur
tiue ordinatur nō pōt ep̄us diſpenſare. al's
poteſt. q: excōicatus diuinum p̄ſumit offi
ciū exercere Item argu. ꝙ ingreſſus reli
gionis non tollit irregularitatem.

Ca. Quidaꝫ .h. noīe
Cum h. lator acceſſit ad ep̄m tem
pore ordinatōis et iuxta cōſuetudineꝫ pa
trie cōtulit ei quattuor minores ordines q̄
bus nō cōtentus furtiue p̄ter cōſcientiam
ep̄i ordinem ſubdiacōatus accepit. pꝰ mo
dum videns ꝙ male fecerat ad pa. acceſſit
rem ſibi exponens. q: ipē in h̄ facto multū
exceſſit. mandat pa. dioc̄. epō vt eū in mio
ribus ordinibus miniſtrare ꝑmittat Si vō
domū religionis intrare voluerit ſi aliaſ di
gnus fuerit abbas ſuus ſi voluerit in alijs
ordinibus cū eo poterit diſpenſare No.
ꝙ oīs minores ordines vna die pn̄t con
ferri Item eodem die non debet qs acci
pere minores ordines cum ordine ſacro
Item fauore religionis fit qđ alias non fie
ret. Item cum tali ſi religionem intraue
rit poteſt abbas diſpenſare

Ca. Quidam cle
Innotuit nobis ricꝰ .g. noīe ⁊ duo
alij cū litteris ep̄i ſui acceſſerunt ad ep̄um
ſeguntiū. ut ordines reciperent ab eodē ep̄s
dum accedereꝫ ad ordinationeꝫ excōicauit
quicunq̄ȝ ſe ad duos ſacros ordines inge
reret. p̄dicti clerici nihilominus ſubdiaco
natus et diaconatus ordines ſuſceperunt
furtiue. querit̄ qđ iuris ſit de illis reſpōdet
pa. ꝙ illi de iuris rigore non debent in ſu
ſceptis ordinibuſ miſtrare. ſed ſi ad religio
nem voluerint ſe transferre pacta peniten
tia ſi laudabiliter ibi fuerint cōuerſati dio
ceſanus illoꝝ de licentia pape cū eis pote
rit diſpenſare vt in ſuſceptis ordinibus mi
niſtrent Nota ꝙ nullus duos ſacros or
dines eodem die recipere debet Itē fa
uore religionis facilius cū aliq̄ diſpenſat̄.
Item q̄ poſt excōicatōem lataꝫ ne aliqs
recipiat ſimul duos ſacros ordines eodeꝫ
die hos ſuſcepit ep̄us cū illo diſpenſare n̄
poteſt tanq̄ȝ cū eo q̄ excōicatus diuina p̄
ſumpſit celebrare. Item ar. ꝙ ingreſſus
religionis non tollit irregularitatem.

De exceſſibus p̄latoꝝ ⁊ ſubditoꝝ.
Titulus .xxxi.

Ca. Ep̄i p̄ſbyte
Eruenit. ros et alios cleri
cos q̄ſi filios et fratres fraterna
debent charitate tractare ſꝫ ip
ſi cōtrariū faciebāt et niſi ad volūtatē ſuaꝫ
eis pecuniaꝫ ſoluerēt diuinū officiū inter
dicebāt eiſdē. vn̄ mandat pa. ep̄is qtn̄s in
eos tallias et exactōnes indebitas exerce
re nō p̄ſumāt nec de cetero illos grauēt in
debite vel tractēt inhoneſte et ſine cōſen
ſu capl̄i ſui ipōs ſuſpēdere vel eoꝝ eccl̄ias
interdicere nō p̄ſumāt neq̄ȝ duas eccleſiaſ
q̄rū vna ſufficiat eos h̄re ꝑmittāt nec aliq̄ſ
excōicēt ſine ordine iudiciario. ſcituri ꝙ ſi
cōtra fecerint pa. eos tl̄r puniat ꝙ timore
pene ſue alii a ſil̄ibꝰ abſtinebūt No. ꝙ ep̄i
ſubditos aggrauare indebite nō dn̄t Itē
ſine cōſilio capl̄i nō dn̄t ſuſpēdere cl̄icos.
vel eccleſias interdicere nec excommuni
care ſine ordine iudiciario. Et ſic nota ꝙ
ordo iudiciarius ſeruari debet in ſentētia
excōmunicationis ſiue ſuſpēſioniſ Item
pena vnius debet aliis timorem inferre.

Caſus. Quidam ep̄us ſuffra
Ad hec. ganeus cantuarien̄. archiep̄i
pl̄es eccl̄ias cōſtituit imunes a cōſuetudīe
⁊ obſego archidiacōꝝ ꝑꝑ qđ redditꝰ eorū

diminuit. ꝑuenit h̄ ad pa. Unde mādat ar
chiepō p̄dicto q̄tenus p̄fatū ep̄m ſup hoc
corrigat ⁊ emēdet ⁊ ita ꝓuideat ꝙ archi
dyaconis ſua iura ſeruent̄ illeſa in eoꝝ ec
cleſiis ⁊ p̄ſbiteri illis debitā exhibeant re
uerentiā ⁊ honorem. Nota ꝙ ep̄i iura
archidyaconoꝝ ⁊ etiam aliorum p̄latoꝝ di
minuere nō poſſunt nec eoꝝ iuriſdictōem
eis auferre.

Caſus. Quidā archidya
Ad aures. coni exon̄. ep̄i in eccleſiis q̄
in ſuis archidyaconatibus vacabāt ſe au
toritate ꝓpria intrudere nō verent̄ ⁊ eas
ſuis vſibus deputabāt cū ꝑſonas deberēt
inſtituere in eiſdē. ꝑuenit h̄ ad pa. Un̄ mā
dat epō exon̄. q̄tenus illos qui tali mō ec
cleſias occupāt vel detinēt occupatas ec
cleſiaſtica cēſura cōpellat vt eas dimittāt
et eas ordinet de ꝑſonis idoneis. p̄fatos
vō archidyaconos ꝓ tanta p̄ſumptōe pu
niat animaduerſatōe cōdigna. Nota ꝙ
nō debet aliqs ſibi retinere qđ alij neceſſe
hꝫ dare. Itē nemo debet ſeipſum ingere
re ad id qđ alij debet̄.

Caſus. Quia ⁊ clerici ⁊ laici
Clerici. laborāt illo vicio ſodomitaꝝ ꝓ
pter qđ ira dei venit in filios diffidētie et
q̄nq̄ȝ ciuitates igne cōſumpſit. ſtatuit late
ran̄. ꝯciliū vt quicunq̄ȝ illo vicio dep̄henſi
fuerint laborare ſi clerici fuerint deijciant̄
a clero vel ad agendā pn̄iam ī monaſterijſ
detrudant̄. Si laici fuerint excōicent̄. ⁊ a
cetu fideliū excludant̄. Nota ꝙ clerici la
borātes vicio ſodomitico a clero eijci de
bent vl' in monaſterijs detrudi. Itē laici
laborantes eodē vicio excōicari debent et
a ꝯſortio fideliū excludi.

Caſus. Statuit̄ in capi
Sane ſi ep̄i. tulo iſto ꝙ ep̄i aliquid
ab abbatibus p̄ter debitā obedientiā ꝯ li
bertatē huic ordini ꝯceſſam nō exigāt. Si
aūt amplius exegerint liberꝝ ſit abbatibus
huius ordinis autoritate apoſtolica dene
gare qđ petit̄. Nota ꝙ abbates debent
ep̄is obedientiā. Item nō licet epiſco
pis aliquid petere ꝯtra libertatem a domi
no papa alicui cōceſſam alioquin licite de
negat̄ quod petit̄.

Caſus. Aliq̄ ſunt cōſti
Illud etiam. tuti vicarij in eccl̄ijs au
toritate epōꝝ qui obligati ſunt ꝑſonis ec
cleſiaꝝ fide ⁊ ſacramēto. vicarij iſti ſe in ſu
perbiā erigentes falſo aſſumebant ſibi no
men ꝑſonatus ꝯ fidē ⁊ iuramentū. Statu
it alex. pa. ꝙ ſi ſup h̄ ī iure ꝯfeſſi fuerint vel
ꝯuicti de cetero in eodē ep̄atu ad executi
onē ſui officij nullatenꝰ admittant̄. No
ta ꝙ ꝯfeſſus in iure ꝓ ꝯuicto habet̄. Itē
cōfeſſio in iure ⁊ cōuictio equiparant̄.
Itē q̄ ꝯ fidē ⁊ iuramentū venit tanq̄ȝ falſa
rius ⁊ ꝑiurus dꝫ expelli de toto ep̄atu.

Caſus Sta
Cum ad quorundā. tutū fuit ī la
teran̄. ꝯcilio ꝙ p̄lati eccleſiaꝝ cū viſitāt ec
cleſias ſuas certū numeꝝ equoꝝ ⁊ ꝑſona
rū debent habere. ſed quidā p̄lati hoc non
ſeruabāt. Un̄ quidā p̄lati quarundā eccle
ſiaꝝ petierūt a dn̄o pa. ſibi ſup h̄ ꝓuideri.
Un̄ papa autoritate apl̄ica indulget iſtis
vt ſi eccleſiaꝝ p̄lati numeꝝ euectōis ⁊ ꝑſo
naꝝ in lateran̄. cōcilio ꝯſtitutū exceſſerint
cū eoꝝ eccleſias viſitauerint liberꝝ ſit eis
autoritate apl̄ica denegare ſi ꝓcuratōem
ꝓ pluribus poſtulauerint ⁊ ſi p̄lati ꝓpter
h̄ in eccleſias illoꝝ vel clericos aliquā ſen
tentiā ꝓmulgauerint. papa decernit ipſaꝫ
nō valere. Nota ꝙ ſn̄ia lata cōtra p̄uile
giū vel indulgentiā pape ab aliquo inferio
ri nō tenet. tamen videt̄ ꝑ hanc lr̄am ꝙ h̄
oibus ſit cōceſſum.

Caſus. Prior gran
Sicut vnire den̄. monaſteriū ſuuꝫ
qđ eſt in dyoceſi fauſtini ep̄i ſubiecit ſiue
vniuit monaſterio de acerato ſine aſſenſu
dyoc̄. ep̄i p̄dicti. de cuius autoritate id fie
ri debuiſſet. aſſenſu tn̄ archiep̄i interuenie
te. ep̄s ſignificauit h̄ dn̄o pa. petēs vt ſibi
liceat reuocare qđ eo incōſulto factū fuit.
Rn̄dit ei pa. vt liceat ei reuocare qđ ille p̄
or granden̄. fecit eo incōſulto nō obſtante
aſſenſu vl' ꝯfirmatōe archiep̄i quā interpoſu
iſſe ꝓponit̄. q: archiep̄s in dyoc̄. ſui ſuffra
ganei ſine ipſiꝰ aſſenſu nihil diſponere pōt
ꝯ canonicas ſanctōes. ⁊ pa. id decreuit ir
ritandū. Et ꝙ ep̄s id ī irritū reuocare poſ
ſit p̄mo illud oſtendit. Sicut eīm ad papaꝫ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ꝑtinet vnire epiſcopat⁹ ⁊ aliene poteſtati ſubijcere. ita ad epũm ꝑtinet vnio ⁊ ſubiectio eccl'iaꝝ ſue dyoc̃. Nota ꝙ vnio epatuum ad ſolũ papã ꝑtinet. Jtẽ ordinatio eccl'iaꝝ vnio ⁊ ſubiectio eaꝝ ad epm ꝑtinet in ſua dyoc̃. Jtẽ oĩa monaſteria niſi ſint exempta ſpectant ad epm loci. Jtez archiepſ i dyoceſi ſuffraganei ſui nihil hꝫ diſponere ſine aſſenſu ipſius. Jtẽ ar. ꝙ archiepſ nõ eſt iudex ordinarius totius ꝓuintie ſue.

Caſus. Quidã dyaconus. p. noĩe publice ꝯfitebat̃ ſe carnaliter cognouiſſe vxorẽ cuiuſdã ſui cõuicini ſiue ꝓchiani ꝓpter qḋ ille vir vxorẽ ſuã remiſit ad ꝓpria. Significatũ fuit h̃ dño pa. Vñ mandat cuidaꝫ archiepõ q̃ten⁹ ſi ꝯſtiterit de p̃miſſis p̃fatũ clericũ ap. ceſſante ab officio ⁊ bñficio ſuſpẽdat. ⁊ viꝝ illũ cõpellat vt vxorẽ ſuã recipiat ⁊ maritali affectu ꝑtractet eãdẽ.

Quã ſit graue.

Nota ꝙ ꝯfeſſio in ſcandalũ alteri⁹ extra ius facta clerico p̃iudicat. Jtẽ nemo de iprobitate ſua debet cõmodũ habere.

Caſus. Quidã viſitatores in lõbardia acceſſerũt ad eccl'iam albiganẽ. vt in ea viſitatõnis officiũ exercerẽt. Epſ albigañ. inter cetera q̃ ꝓpoſita fuerãt ꝯ ipſum ꝯfeſſus fuit ꝙ cũ quidã in villa q̃dã q̃ ad eius iuriſdictõem ſpectabat infamaret̃ de furto. ⁊ ipſe fur illud negaret obtulit purgatõeꝫ ferri candẽtis. ⁊ ſi deficeret ſuſpenderet̃. Epſ q̃ſiuit a iudice deputato ab ipſo ad maleficia puniẽda qd ſibi ſup h̃ videret̃. Judex rñdit vt fieret ſicut fur dixerat. Tandẽ ferꝝ candẽs in ipſi⁹ p̃ñtia eſt allatũ. Qḋ cũ fur ille accepiſſet. cõbuſtus eſt. Judex pauefact⁹ ꝯſuluit epm qd ſibi ſup h̃ eſſet agendũ. Et ipſe rñdit ꝙ ſi fur euaderet malũ eſſet. Et ſic epſ ⁊ iudex villã illã exeũtes in coꝝ p̃ſentia fur ille eſt ſuſpẽſus. tñ epſ ipſe dicebat in ei⁹ excuſatõeꝫ ſe talib⁹ ṽbis vſũ fuiſſe. auditis q̃ntus ẽ clamor ppl'i. oẽs dicunt malũ ẽ ſi ſic euaſerit ĩpunit⁹. His auditis ⁊ redactis i ſcriptis inq̃ſitores ipſuꝫ epm cũ lr̃is ſuis ꝯfeſſionẽ p̃dictã ꝯtinẽtib⁹ remiſerũt ad pa. ſed ipſe nihil ſup his ꝓpoſuit corã pa. nec lr̃as inq̃ſitoꝝ oñdit. ipſe tñ dicebat lr̃as illas pa. p̃ñtaſſe. imo ſtatiꝫ cũ alter d̃ p̃dictis inq̃ſitorib⁹ ad ap. ſe. acceſſit q rẽ ꝑ ordinẽ dño pa. expoſuit idẽ epſ d̃ curia receſſit ⁊ ꝑquiſit⁹ nõ potuit iueniri. Dñs pa. his auditis ꝑ dictũ inq̃ſitorẽ ⁊ ꝑ lr̃as inq̃ſitoꝝ. q̄ꝛ idẽ epſ nõ ſolũ i iudicio ferri cãdẽtis veꝝ etiã i ſuſpẽdio multũ exceſſit. cũ his nõ tñ autoritatẽ p̃ſtitit ſed etiã p̃ñtiaꝫ ſuã exhibuit corꝑalẽ ipſũ reputauit idignũ miſterio altaris. ⁊ q̄ꝛ põtificale officiũ ſine miſterio altaris exerceri nõ põt: mãdat dictis inq̃ſitorib⁹ q̃tenus moneãt eundẽ vt epatui cedat. alioqn ipſũ remoueãt ab eccleſia albiganẽ. ⁊ eidẽ eccl'ie faciãt de ꝑſona idonea ꝓuideri.

Ex litteris.

Nota h̃ ar. ꝙ ſufficit abſentẽ requiri lꝫ ꝑemptoriũ ad eius noticiã nõ ꝑuenerit. Jtẽ clerici vl' epi iudiciũ ferri cãdentis indicere. vl' recipe talẽ purgatõem nõ debẽt. Jtẽ nec intereſſe debẽt nec autoritatẽ p̃ſtare dñt ſpẽaliter vt pena corꝑal' infligat̃. qḋ ſi fecerint h̃ eſt pena expſſa in p̃latis. Jtẽ officiũ epale ſine altaris miſterio exerceri nõ põt. Et ſic eſt h̃ ar. ꝙ nõ põt eſſe epſ niſi p̃mo fuerit ſacerdos. Jtẽ in locũ epi depoſiti vel irregularis facti ex culpa ſua ali⁹ ſubſtitui debet.

Caſus. Vacãte ſuccẽtoria pictauẽ. cantor ipſius eccl'ie ad quẽ ꝑtinet collatio ſuccẽtorie eã ꝯtulit. p. canonica pictauẽ. poſtmodũ dicta collatõe nõ caſſata eandẽ ſuccẽtoriã ꝯtulit. B. canonico pictauẽ. Vñ orta q̃ſtiõe inter eos cã cõmiſſa fuit ſup ipſa ſuccẽtoria qbuſdã iudicib⁹ delegatis corã qbus petijt vtraq; ꝑs electõeꝫ de ſe factã ꝯfirmari ⁊ electõeꝫ alteri⁹ caſſari. Lite ꝯteſtata ⁊ teſtib⁹ hinc inde receptis cã delata ẽ ad dñm pa. Preterea iudices q̃ſdaꝫ lr̃as ꝯceſſerũt ꝑtib⁹ i qbus q̃dã clauſula vltimo i lr̃is ill' fuit appoſita. ꝓponebat̃ ꝯ dictũ. B. ꝙ illa nõ fuerat appoſita de ꝯſcia iudicũ ⁊ ſic falſauerat lr̃as illas ⁊ ꝙ vſus fuerat lr̃is ſic falſatis ſup h̃ depoſuerũt iudices q lr̃as illas ꝯceſſerãt. Dñs pa. atteſtatõibus vtriuſq; ꝑtis iſpectis iuenit eſſe ꝓbatũ dictũ. p. publicũ aleatorẽ eſſe ac publicũ vſurariũ q. xi. ꝓ. xij. mutuabat in ludo.

Inter dilectos.

Jpſe vero in ſui excuſatõꝫ allegabat cõſuetudinẽ gallicoꝝ q̃ clerici mutuãt ſic frequẽter ⁊ ludũt. ſed pa. illã ꝯſuetudinẽ penitus reprobauit. cũ in illis magis ſit puniẽda offenſa ꝑ q̃s delinquendi autoritas vſurpat̃. vñ ꝙ circa dictũ. p. de ſuccẽtoria ipſa factũ eſt ꝓpter indignitatẽ ⁊ vilitateꝫ ipſius decreuit dñs pa. irritandũ. cũ ꝑſonis vilibus et indignis porte dignitatis patere nõ debeãt. Preterea ꝯ p̃fatũ. B. fuit ꝓbatuꝫ ꝙ de ꝯſcia iudicum vltima clauſula nõ fuerat inſerta in lr̃is eorũdẽ ſicut ꝑ ipſorũ depoſitõẽs cõſtitit euidẽter ꝓpter qḋ ꝑs altera ꝓponebat ꝙ p̃dictus. B. vſus fuerat lr̃is ſic falſatis. ⁊ iḋ tanq̃ falſariuſ debebat repelli. Papa tñ cõſiderauit ꝙ lꝫ cõſtaret ꝙ dicta clauſula in lr̃is illis fuiſſet appoſita p̃ter cõſciaꝫ iudicũ tñ fides facta nõ fuit ꝙ dictus B. illã clauſulã appoſuerit vel ꝓcurauerit vt ab alio apponeret̃ vl' etiã ꝙ ſciẽter vſus fuerit lr̃is ſic falſatis. Vñ pa. ab hmõi falſitatis obiectu dictũ. B. abſoluit p̃cipue cũ poſtq̃ h̃ ſibi obiectũ fuit eis vti noluit. Sꝫ q̄ꝛ ꝑ depoſitõẽs duorũ teſtiũ ꝯſtitit ꝙ conceſſio facta. p. p̃dicto p̃ceſſit cõceſſionẽ factã poſtmodũ. B. pa. decreuit ipſam irritã et inanẽ. Et q̄ꝛ cãtor ita inconſtãter ſe hñit in h̃ facto vt p̃ma donatõe nõ caſſata ſcḋaꝫ facere attẽptauit vt puniat̃ in quo pcãuit. dñs papa priuat ipm ꝑtãte conferendi hac vice ſuccẽtoriã ipam. mandãs iudicibus q̃tinus eãdẽ autoritate aplica ꝑſone idonee aſſignare ꝓcurẽt. Nota ꝙ aleator publicus ⁊ vſurarius publicus repellit̃ a dignitate obtinẽda nõ obſtãte cõſuetudine aliq̃. Jtẽ praua cõſuetudo potius dicẽda ẽ corruptela q̃ꝫ ꝯſuetudo. Jtẽ nemo autoritate vel conſuetudine dꝫ vſurpare delinq̄ndi licentiã. q̄ꝛ ꝓpter h̃ magis punit̃. Jtẽ vilibus ꝑſonis ⁊ indignis dignitates nõ ſũt cõcedende. Jtẽ ar. ꝙ ſuccentoria eſt dignitas. Jtẽ iudices p̃ñt ferre teſtimoniũ de his q̃ coraꝫ eis acta ſunt ⁊ ꝑ eos. Jtẽ nõ ꝓbat h̃ eſſe qḋ ab hoc cõtingit abeſſe. ⁊ ſic dubia ꝓbatio nõ nocet. Jtẽ ñ punit̃ q falſis lr̃is nõ vtit̃ poſtq̃ ſibi opponit̃. Jteꝫ duo teſtes ſufficiunt. Jtẽ prima electiõe nõ caſſata attemptari nõ debet ſcḋa. cum ſiat de re nõ vacãte. ⁊ ita nulla. vt hic. Jtẽ punit̃ elector q prima ſua electõe nõ caſſata ſecundã attemptat. Jtẽ puniri debet quis in eo in quo peccauit.

Ca. Epi in concilio generali cõſtituti cõq̃ſti ſunt de abbatibus ꝙ ipſi ſuis terminis nõ cõtenti manus extẽdũt ad ea q̃ ad epos ꝑtinere noſcunt̃ videlicet cognoſcendo de cauſis matrimonialibus iniungẽdo pñias publicas. cõcedendo lr̃as indulgentiarũ et ſil'ia p̃ſumẽdo. ꝓpter q̃ autoritas epalis vileſcit interdũ apud multos. volẽs conciliũ epoꝝ dignitati. ⁊ abbatũ ſaluti in his ꝓuidere ꝓhibuit ne decetero aliqs abbatũ ad talia ſe extendat ſi ꝓpriũ periculũ voluerit euitare. niſi forte aliqs ipſorũ ſpãli ꝯceſſione vl' alia legitima cã ſup hmõi valeat ſe tueri.

Accedentibus.

Nota ꝙ iſta q̃ hic ꝓhibent̃ abbatibꝫ de iure cõi ꝑtinent ad epos. Jtem abbates iſta p̃ſcribere poſſunt.

Ca. Quidã fecerãt quoddam furtũ q vt dicebat̃ cõfeſſi fuerãt ſup furto iohanni p̃ſbytero in penitentionali iudicio. rectores fraternitatis vrbis cõpellebant dictũ p̃ſbiterũ iohannẽ ad reuelandũ fures. et id qḋ ſup furto ſibi fuerat reuelatũ. vel ad ſatiſfaciendũ exinde damnũ paſſo. ⁊ niſi alterum p̃dictorũ faceret tulerũt in ipm ſñiam interdicti. ꝓpter qḋ dictus ſacerdos conq̃ſtus eſt dño pa. q̄ꝛ ꝑniciofum eſſet dictũ p̃ſbyterũ reuelare taliter ſibi credita et cogi ad ſoluendũ id qḋ nõ rapuit. Mandat pa. cardinali ſancte prudentiane p̃ſbytero vicario ſuo q̃tinus p̃fatos rectores corã ſe conueniens iniungat eiſdẽ vt a grauamine p̃ſbyteri memorati ſup hoc penitus congeſcãt.

Dilectus filius.

Nota ꝙ ſacerdos cõpelli nõ debet vt reuelet ſibi in pñia credita. Jtẽ non debet qs puniri in eo in quo nõ peccauit.

Ca. Preſbyteri et clerici lotreñ. eccleſie meldeñ. dyoc̃. cũ non cõſueuerint habere ſigillũ nec ſint vnũ corpus ita ꝙ capitulũ appellent̃ nihilominus cõtra voluntatẽ abbatiſſe lotreñ. eccl'ie. q̃ eſt ipſorũ caput ⁊ patrona ꝓpriũ ſigillũ hr̃e contendũt

Dilecta in chriſto.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

Uñ abbatiſſa ſignificauit h̄ dño pa. Man
dat pa. qbuſdã q̄tinus ſi eis conſtiterit ita
eſſe dictis p̄ſbyteris ⁊ clericis auctoritate
dñi pa. p̄cipiant exp̄ſſe ne preſumãt vel de
nouo fabricare ſigillũ vel vti eo ſi forte no-
uiter fuerit fabricatũ. Nota q̄ q nõ ſunt
vnũ corpus nec faciunt vnũ collegium nõ
debent habere cõmune ſigillum.

Ca. Archidiaconus ambi-
Grauem. añ. veniẽs cõtra fidẽ p̄ſtitaꝫ
et debitã reuerentiã ſemel ⁊ ſcđo ep̄m pro
priũ ſuũ eẽ dñm denegauit. Jtẽ in foro ſe-
culari depoſuit cõtra eum ſup rebus ſp̄ualí
bus q̄õnem. Jtẽ cãm ⁊ cõſiliũ p̄buit fratri
ip̄ius archidiaconi ⁊ cõplicibus ſuiſ aduer
ſarijs ep̄i ⁊ inuaſori ep̄i ⁊ ſociorum eius. ⁊
ita cõtra fidelitatẽ in tribus peccauit. Ep̄s
ambiañ. grauẽ de ipſo archidiacono coraꝫ
pa. depoſuit q̄õnem. Uñ mandat pa. qbuſ
dã q̄tinus ſi cõſtiterit ip̄m archidiaconũ ſe
mel ⁊ ſcđo cõtra fidẽ ⁊ reuerentiã p̄ſtitam
ep̄m p̄dictũ dñm ſuũ denegaſſe. vel in foro
ſeculari cõtra ip̄m ſup rebus ſp̄ualibus q̄õ
nem depoſuiſſe vel cãm vel cõſiliũ p̄buiſſe
aduerſarijs ep̄i ꝯtra ip̄m. eundẽ archidya-
conũ tanq̄ꝫ putridũ mẽbrũ ne ſana inficiat
ab ambiañ. eccl'ia ꝑpetuo abſcindãt ⁊ bñfi-
cia ſua ꝑ eos ad q̄s donatio ꝑtinet ꝑſonis
ydoneis faciãt aſſignari. No. qualiter pu
niſ clericus q negat p̄latũ ſuũ dñm ſuũ eſſe
Jtẽ q trahit ip̄m in foro ſeculari ꝓ re ſp̄ua
li vel q facit cõtra fidelitatẽ ꝑdere dꝫ feudũ
Jtẽ vbi pl'a narranſ quorũ alterũ ꝑ ſe ſuffi
cit ad p̄uationẽ bñficij alterũ ꝓbari ſufficit
Jtẽ mẽbrũ putridũ abſcindi dꝫ ne ſana mẽ
bra inficiat. Jtem clericus q negat ep̄m
dñm ſuũ eſſe. vel ip̄m trahit ad iudiciũ ſecu
lare. vel dat conſiliũ aduerſarijs ſuis cõtra
ip̄m ꝑ ſniam ꝑdit bñficia ſua nõ ipſo iure ſi
cut fecit archidyaconus iſte.

Ca. Jn capitulo iſto
Nimis iniqua. rep̄hendiſ auaricia ſi
ue auiditas p̄latorũ quã exercent cõtra vi
ros religioſos q dimiſerũt oĩa ꝓpter deũ.
⁊ enumeranſ multa ꝓut in ipſa lr̃a cõtineſ
Jn fine mandat dñs pa. quatinus vniuerſi
et ſinguli p̄lati a p̄dictis grauaminibus de
ſiſtant ſubditos ſuos ab hmõi artius com-
pellendo. Nota hanc decre. contra aua-
riciam ⁊ cupiditatem prelatorum.

Ca. Quidã viri religi
Nimis praua. oſi. ſ. frẽs p̄dicatores
et minores quorũ ordinẽ ⁊ regulã ſe. apo.
noſcitur approbaſſe in altiſſima pauptate
xp̄o pauperi famulari elegerũt. ſed p̄lati ec
cleſiarũ ⁊ alij in multis articulis aggraua-
re nituſ eoſdẽ. ⁊ enumeranſ in lr̃a. Unde
mãdat pa. vniuerſis p̄latis eccl'iarũ q̄tinus
vniuerſi ⁊ ſinguli a p̄dictis grauamibꝫ om
nino deſiſtant ⁊ ſubditos ſuos cõpeſcãt ar
tius ab hmõi. Nota q̄ frẽs p̄dicatores ⁊
minores ad ſynodũ ire nõ debent. Jtem
iuramentũ fidelitatis ep̄is facere nõ debẽt
Jtem de fructibus ortorũ ſuorũ decimas
ſoluere nõ teneneſ. exempti enĩ ſunt ab om-
nibus prenotatis grauaminibus.

Ca. Dñs pa. pro
Tanta eſt clauis. pter quoſdã exceſ
ſus quorundã cõmiſſos in quoſdã canoni-
cos ⁊ p̄latos ⁊ clericos ⁊ res p̄dictorũ re-
gnũ portugalie ſuppoſuit interdicto. p. ep̄ſ
colĩbricẽ. ab initõ cepit ſeruare interdictũ
tandẽ mutato cõſilio violauit temere inter
dictũ delinq̄ndo i dñm pa. q tulerat ip̄m et
eccl'iam ro. contẽnendo petri claues ⁊ ledẽ
do eccl'iſticã ptãteꝫ. ⁊ alios induxit imo cõ
pulit nõ ſeruare interdictũ. ⁊ q̄s ad h̄ indu
cere nõ potuit poſt multas iniurias ſpolia-
uit eos dignitatibꝫ p̄bendis ⁊ bñficijs ſuis
⁊ eos coegit exulare interdicẽdo ⁊ excõicã
do eoſdẽ. ⁊ cõferẽdo p̄dicta fautoribꝫ ſuis.
q̄ oĩa idẽ ep̄s in p̄ñtia pa. ⁊ fratrũ ipſius pu
blice recognouit. renũciãs ep̄atui in mani-
bus dñi pa. ſp̄õtanea volũtate ⁊ lꝫ ille renũ
ciauerit. volẽs tñ dñs pa. vt illi q ſniam in-
terdicti violauerãt ⁊ receperãt bñficia alio
rum q ſine cã rõnabili nõ debuerãt ſpoliari
effugiant impuniti ne facti ꝑuerſitas trãſe-
at p̄ſumptoribus in exẽplũ. decreuit irritaſ
⁊ inanes oẽm inſtitutionẽ. deſtitutõnẽ. col
lationẽ bñficiorũ ⁊ dignitatũ p̄ſumptas ꝑ
dictũ ep̄m. ⁊ excõicatõis ⁊ interdicti ſnias
in quoſcũq̄ꝫ p̄latas ab eo hac occaſiõe poſt
violationẽ interdicti. ⁊ q̄ꝛ vbi magis exce-
ditur grauius eſt vindicandũ. mandat pa.
archiep̄o bracharẽ. quatinus omẽs illos
quos ep̄s intruſit in bñficia et dignitates
aliorũ nõ ſolũ a bñficijs ipſis verũ etiaꝫ ab
alijs ſiqua obtinẽt debeat remouere tam p̄
ſumptores p̄dictos q̄ꝫ oẽs alios q violaue
rũt dãnabiliter interdictũ ab officio ⁊ bñfi
cio ſuſpẽdendo ⁊ illos q̄s cõſtiterit manus
temerarias extẽdiſſe in ꝑſonas ⁊ res predi
ctorũ canonicorũ prelatorũ ⁊ clericorũ ad
p̄ñtiam pa. venire cõpellat ꝓ meritis rece-
pturos inuocato ad h̄ ſi op⁹ fuerit brachio
ſeculari. No. q̄ q violat interdictũ in duo
videſ delinq̄re ſcꝫ in principẽ ⁊ eccl'iã. q̄ꝛ le
dit eccl'iaſticã ptãtem ⁊ contẽnit claues pe
tri. Jtẽ poſt talẽ violationẽ ⁊ contẽptum
ſnĩa lata ab ipſo violatore ⁊ inſtitutio ⁊ de
ſtitutio irrita ẽ. Jtẽ violatores interdicti
ab officio ⁊ bñficio ſũt ſuſpẽdẽdi. Jtẽ q gra
uius excedit graui⁹ ẽ puniẽdus. q̄ꝛ vbi ma-
ior ẽ culpa maior dꝫ exerceri vindicta. Jtẽ
qui violẽtas manus mittit in clericũ ad ſe.
ap. ire cõpelliſ. Jtẽ vbi eccia ꝑ ſe nõ ſufficit
inuocari dꝫ auxilium brachij ſecularis.

De noui operis nunciatiõe. Ti. xxxij.

Ca. Clerici de rodi-
Intelleximus. go ceperunt edificare
quandã capellã in p̄iudiciũ eccie baptiſma
lis de coſta ꝑtinẽtis ad priorẽ ſcti cypriani
de venetijs. ex parte eccl'ie baptiſmalis de
nũciatũ fuit nouũ opus clericis de rodigo
ne in p̄iudiciũ ipſius eccie illã capellã edifi
carẽt. ipſi ſpreta denũciatione ꝓceſſerũt in
oꝑe. Uñ ſup h̄ ad petitionẽ prioris ſcti cy-
priani de venetijs cõmiſſa fuit cã paduano
ep̄o. ep̄s q̄ꝛ de noui oꝑis nũciatõe in cano
nibus nõ repiſ q̄ſiuit a pa. qualiter ſup hoc
eſſet ꝓcedendũ. q̄ꝛ vero ſicut leges nõ de-
dignanſ ſacros canões imitari. ita ſacri ca
nones principũ cõſtitutionibus adiuuanſ
mandat pa. eidẽ ep̄o quatinus diligẽter cõ
ſiderat q̄ ſi poſt denunciationẽ noui oꝑis
ſiue iure ſiue iniuria aliq̄d conſtruaſ ſm̄ le
ges dꝫ demoliri. ⁊ ſm̄ canones nulla eccia
in p̄iudiciũ alterius eſt cõſtruenda. Uñ ne
gociũ ip̄m tam ſm̄ leges q̄ꝫ ſm̄ canones nõ
differat terminare. No. q̄ leges nõ dedi
gnanſ canones imitari ⁊ ecõuerſo canões
legibus adiuuanſ. Jtẽ poſt denũciationẽ
noui oꝑis nihil eſt faciendũ al's totũ dꝫ de
ſtrui. Jtẽ nulla eccleſia in p̄iudicium alte
rius eſt conſtruẽda. Jtem in cauſis eccle
ſiaſticis ſm̄ leges põt iudicari.

Ca. Archiep̄s can
Cũ ex iniuncto. tuariẽ. cepit edifica
re quandã capellã de lamech in loco ꝑtinẽ
te ad eccl'iam cantuariẽ. monachi cantua
riẽ. eccleſie denũciauerũt ei nouũ opus.
ipſe archiep̄s ſpreta denunciatõne edifica
uit eccleſiã ⁊ canonicos inſtituit in eadem
redditus aſſignando eiſdẽ. recepit etiã iu-
ramenta fidelitatis ab ipſis. Uñ monachi
cantuariẽ. eccleſie dño pa. grauiter ſũt cõ
queſti. Mandat pa. cãtuariẽ. archiep̄o q̄
tinus quicq̄d edificatũ eſt in eccleſia de la-
mech. poſt noui oꝑis nũciationẽ ſuis expẽ
ſis faciat penitus demoliri. eo nõ obſtante
ſi abſens fuerit. cum in lege ſit cautũ vt ſi il
le cui opus nouũ fuerit nunciatũ edificaue
rit añ remiſſionẽ ⁊ poſtmodum agere cepit
ius ſibi eſſe ita edificatuꝫ habere debet ſibi
actio denegari. et in irritũ reducat quicq̄d
de inſtituendis canonicis ibidẽ ⁊ alijs ad
ip̄aꝫ eccíam ꝑtinẽtibꝫ. ordinatũ ẽ ab ip̄o vł
ab eius anteceſſore ⁊ canonicos ab obliga
tione p̄ſtiti iuramenti denũciet abſolutos
autoritate pa. q̄ꝛ ex quo p̄icipale nõ tenet
quicq̄d ex eo vel ob id ſecutũ eſt debet irri
tari. Sup eo quoq̄ꝫ. Jn. §. iſto dicit pa.
q̄ multũ miraſ q̄ monachi cantuariẽ. cuꝫ
omnia dimiſerint ꝓpter deũ tot laboribus
et ꝑiculis ꝑſonas ⁊ res nõ dubitauerint fre
quenter exponere q̄đ nullo modo feciſſent
niſi cognoſcerent p̄miſſa in p̄iudiciũ cãtua
riẽ. eccleſie redundare. archiep̄s ꝓ vitan-
do ſcandalo ipſorũ ab hmõi iniurijs nõ ceſ
ſauit. cũ ſcriptura dicat q̄ illa q̄ ſine morta
li peccato omitti nõ poſſunt nõ ſunt ꝓ ſcan
dalo vitando dimittenda nec illa debent ꝓ
ſcãdalo vitãdo cõmitti q̄ ſine peccato mor
tali ꝯmitti nõ poſſunt. tñ ab illis q̄ ſine mor
tali pctõ cõmitti poſſunt ⁊ dimitti ꝓ vitan
do ſcandalo ceſſandũ eſt ⁊ eis etiã inſiſten
dum eſt. Uñ ap̄ls. Si ſcandalizaſ frater nõ
comedã carnes ineternũ. Et dñs in euan-
gelio cõtra eos q ſcandali p̄ſtant materiaꝫ.
Ue inquit hoĩ illi ꝑ quẽ ſcandalũ venit. Et
lꝫ ſcandalũ maiorũ ſit vitandũ. vitandũ eſt

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

etiā ⁊ minorū. Jn fine dicit ꝙ cōtradictiōi ſue taliter finē imponat ꝙ contradictio p̄terita p virtutē obedientie valeat expiari. Nota ꝙ quicqd factū eſt poſt denunciatōnem noui opis expenſis eius cui denūciatū eſt demoliri debet. nec debet qs audiri ſi dicat ius ſibi eē. Jtē deſtructo pricipali ⁊ acceſſoria deſtructa ſunt. Jtē ar. p religioſis qđ ſemp p̄ſumit iuſtā cām habere. Jtā ar. ꝙ p vitando ſcādalo qñqꝫ detrahēdum eſt ſeueritati. Jtē ppter ſcandalum peccatū mortale cōmitti nō debet. Jtē ſcādalū minorū vitandū eſt ſicut maiorum.

Ca. Quidam ciuis

Significātibus. pariſieñ. N. noie cepit edificare in platea eccie ſctē oportune pariſieñ. in p̄iudiciū ipſius ecclie. canonici ipſius denūciauerūt ei nouū opus deponētes de ipſo ſup h corā officiali pariſieñ. archidiaconi qōnem ⁊ offerētes ſe pbaturos incōtinenti plateā illā ad ſuā eccliā ptinere ⁊ illū in ſuū p̄iudiciū edificare. Vñ petebant illū phiberi ne edificaret nō obſtante ꝙ dictus. N. offerebat cautōnē de ope demoliēdo ſi appareret ipm. N. ius edificādi nō habere. Officialis interloquēdo decreuit pbatōes canonicorū admittēdas et ab ope interim geſcendū. a qua interlocutoria idē. N. ad ſenoñ. curiā appellauit. Officialis curie ſenoñ. interlocutoriā illaꝫ caſſauit decernēs p̄dictum. N. pcedere debere in ope cōſtruēdo p̄ſtita prius cautiōe de ipſo demoliēdo ſi ius nō habuerit non admiſſis pbatōnibus clericorū predicti canonici ad ſe. ap. appellarūt. Mandat pa. q̄tinus ſi eſt ita quicqd factū eſt poſt hmōi appellatōnē in ſtatū priſtinū reuocet ⁊c̄. No. ꝙ qcqd factū eſt poſt denunciationē noui opis debet demoliri. nō obſtante cautōe oblata de ope demoliendo ſi ius nō haberet.

Ca. Quidā denūciauit

Is cui opus. nouū opus alicui qui in ſuū p̄iudiciū edificare volebat. ille volebat p̄ſtare cautionē de ope deſtruēdo. denūcians nolebat cautionē illā recipe imo volebat ſtatim pbare preiudiciū ſuū vel ſaltem vſqꝫ ad tres mēſes. queſiuit iſte denūciās an deberet audiri. Rn̄dit ei pa. dicēs ꝙ ille cui ipſe nouū opus denunciauit tenet ipm expectare vſqꝫ ad tres mēſes volentē pbare p̄iudiciū ſui iuris nō obſtāte cautōe q̄ offert ab ipſo de ope deſtruēdo ſi nō iure edificatū appareat. No. hic in p̄cedēti caplo ꝙ nō pdeſt offerre cautionē de ope deſtruendo ſi aduerſarius eā recipe noluerit. Jtē nūciās nouū opus expectare dꝫ ab aduerſario p tres mēſes volēs pbare p̄iudicium ſui iuris non obſtante cautione de ope demoliendo.

De priuilegijs ⁊ exceſſibus priuilegiatorum. Titu. xxxiij.

Ca. Epi non

Piſcopalia. niſi maioribꝫ pplis ⁊ frequentioribus ciuitatibus preſidere debent ne honor epalis cui debent excellentiora cōmitti ſui numeroſitate vileſcat. No. ꝙ ne vileſcat dignitas epi non in minoribus villis ſed in ciuitatibus reſidere debet.

Ca. Dicit greḡ.

Sicut in iudicijs. ꝙ ſicut ipſe ñ vult in iudicijs turbare priuilegia laicorū. ita ñ vult ꝙ ipſi laici ei debeāt p̄iudiciū aliqđ inferre. qđ ſi fecerint autoritate apo. vult eis reſiſtere. violētos itaqꝫ laicos coercere nō eſt cōtra legē agere ſed legi facere ſubſidiū Nota ꝙ ecclesia nō vult ius alteriuſ ſibi arrogare quia diſtincta deƀ et eſſe iuriſdictio Jtem violentos coercere nō eſt cōtra legē agere. ſed legi ſubſidium facere.

Ca. Frēs tēpli ⁊ hoſpitalis

Cū et plantare. ſpitalis excedebāt in plibus cōtra epalē autoritatē. q etiā ſcādalū faciebāt ⁊ inducebāt piculū animarū. ppter q̄ epi in lateraū. cōcilio de ipſis grauiter ſunt cōqueſti. Sup his primo dicit pa. Cū ⁊ plātare ſacrā religionē ⁊ plantatā fouere modis oībus debeamus. nuſqꝫ illud melius exeqmur q̄ꝫ ſi ea nutrire q̄ recta ſūt et corrigere q̄ pfectū virtutis impediūt cōmiſſa nobis autoritate curemus. Demum deſcendit ad articulos in qbus p̄dicti frēs excedebāt. recipiebāt eñi eccliās ⁊ decias de manibus laicorū ſine cōſenſu epōrū. phibet pa. p̄dictis fratribꝫ ⁊ alijs qbuſcunqꝫ religioſis ne decetero p̄dicta recipiāt ſine

conſenſu epōrū dimiſſis illis quas contra tenorē iſtū aliq̄ tpe receperūt. Jtē excōicatos ⁊ noiatim interdictos ab epis recipiebant ad diuina p̄cipit cōciliū tam his q̄ꝫ alijs religioſis p̄dictos euitādos iuxta ſniaſ epōꝝ. Jtē in ecclijs ſuis q̄ ad eos pleno iure nō ptinent p̄ſbiteros inſtituendos in eis cū vacauerint epis repn̄tent vt de cura plebis epis rn̄deant ⁊ ipſis fratribus de rebus tpalibus rōnem exhibeāt. ⁊ inſtitutos incōſultis epis nō audeāt remouere. Jtē ſi tēplarij vel hoſpitalarij ad eccliam venerint interdictā ſemel in anno ad eccliaſticū officiū admittant. excluſis excōicatis ⁊ interdictis nec tunc ibi ſepeliant corpa defūctorū. Jtē de cōfratribus p̄dictorū ſtatuit cōciliū vt ſi oīno ſe nō reddiderint fratribus ipſis ſed in pprietatibus ſuis remanſerint ppter h ab epōrum ſuorū ſnia ⁊ iuriſdictione nullatenus eximant. ſed ptātem ſuā in eos ſicut in alios parrochianos ſuoſ exerceāt cū deliq̄rint. Qđ aūt dictū eſt de p̄dictis fratribus idē p̄cipit ab alijs oībꝫ obſeruandū. Si eñi cōtra hoc inſtitutū venerint eccie in qbus iſta p̄ſumpſerint ſubiaceāt interdicto. ⁊ qđ egerint irritū habeat Nota ꝙ eccleſie vel decime de manu laici ſine cōſenſu epōꝝ recipi nō debent. Jteꝫ cōſtitutio extēdit ad p̄terita. Jtē excōicati ⁊ interdicti obtētu alicuius priuilegij ad diuina recipi nō debent. Jtē inſtitutio et deſtitutio p̄ſbiterorū ad epm ptinet niſi eccleſie vtroqꝫ iure. i. quo ad ſpūalia ⁊ tpalia ad religioſos ptineāt. Jtē templarij ⁊ hoſpitalarij ſemel in anno in eccleſijs interdictis celebrare pn̄t. Jtē q in cōfraternitate priuilegiatorū recipiunt ſi in pprijs poſſeſſionibus remanſerint ppter hoc a ſubiectione dyoc. epi nō eximunt. Jtē qđ de templarijs ⁊ hoſpitalarijs hic dr. ad alios oēs religioſos extendit. Jtē p abuſum ſiue delictum perdit priuilegiū. ⁊ ſic nota ꝙ priuilegiū meret amittere q pmiſſa ſibi abutitur poteſtate.

Ca. Frēs hoſpitalis hieroſolomitani

Dilecti filii. roſolomitani ꝯqueſti fuerūt dño pape ꝙ archiepi ⁊ epi eis de ſuis malefactoribus iuſticiā facere nolunt priuilegia ipſorū nō recipiētes. Vñ pa. ſcribit p̄latis p̄dictis ꝙ ipſi p certo ſciāt ꝙ ipſe priuilegia ipſorū p̄latorū decurtabit cum ipſi obuiare nō timeāt ſcriptis autēticis ro. ec. No. ar. cōtra iudices q iuſticiā q̄relantibuſ nō exhibent ⁊ partiū pbatōes nō attendūt Jtem nota ꝙ ei iuſticia non eſt ſeruanda q alijs iuſticiā denegat exhibere.

Ca. Hoſpitalarij defūctos in

Ad hec. excōicatione ſepeliebant in cimiterijs eccleſiarū. Mandat pa. cātuarieñ archiepo quatinus p̄cipiat ipſis hoſpitalarijs vt corpa illorū defunctorū in excōicatione extra cimiteria ejiciant. ⁊ ſi non fecerint archieps illud exequi nō omittat. Nota ꝙ corpora defunctorū in excōicatiōe nō ſunt in cimiterijs ſepelienda.

Ca. Monachi ſancti andree

Si de terra. dree ordinis ciſtercieñ. habent priuilegiū de nō dādis decimis de laboribus ſuis. mōachi iſti hn̄t terras in parrochia canonicorū de plantio de qbus decias pſoluerūt. p. xxx. ānos dictis canōicis nūc excitati nolūt ſoluere deciaſ dictis canōicis. Vñ mādat pa. mōachis illis q̄tinuſ ſi de terra illa quā hn̄t in parrochia illorꝫ canonicorū p. xxx. annos decimas pſoluerunt eiſdē eas decetero integre ſibi ſoluāt. qꝛ lꝫ eis ſit cōceſſum vt de laboribus ſuis decimas nō pſoluāt. de priuilegio tñ indulto tāto tpe detrahere voluerūt. vñ nō pn̄t p priuilegiū ſe in hac parte tueri cuꝫ liberū ſit vnicuiqꝫ iuri ſuo renūciare. No. ꝙ q nō vtit priuilegio ſibi cōceſſo legitīo tpe amittit illud. Jtē. xxx. annorū ſpaciū beneficia priuilegij excludit. Jtem liberum eſt cuilibet iuri ſuo renunciare.

Ca. Templarij ⁊ hoſpitalarij

Porro quāuis. ſpitalarij multa p̄rogatiua libertatis ſunt muniti. veruntñ aliaꝫ libertatem hr̄e videnf in locis illis in qbus fuerāt habitatores añq̄ꝫ ad eos perueniſſent q̄ꝫ in alijs ſuis poſſeſſionibus ſi habuerunt eandē vel aliā h ex inſpectōne priuilegiorū ſuorū dꝫ cognoſci ⁊ ſm qđ inuenit in priuilegijs ita eſt obſeruandū. Jn fine dicit pa. Sic volumus eos tenorē priuilegiorū ſuorum ſeruare ꝙ fines eorū nō trāſgrediant.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

Ro.ꝙ priuilegia ſeruāda ſunt ſm qᷦ cōti⸗
neꝛ in eis. Et ſic ē ar.ꝙ priuilegia ſtricti iu
ris ſunt. Itē ar.ꝙ nulli priuilegiato cre⸗
dendū eſt niſi priuilegiū ſuū inſpiciendum
concedat. Itē a forma verboꝝ nō eſt re
cedendū. Itē fines priuilegij nemo exce
dere debet.⁊ ſic eſt ar.ꝙ fines mādati dili
genter ſunt obſeruandi.

Ca. Quidā legatuſ ap.

Recepimus. ſc. inuenit plēs eccl'ias
in ſua legatōe cēſuales. dubitauit vtrū hoc
ipſo eſſent exēpte a iuriſdictōe ep̄oꝝ. q̄ſiuit
a pa. qd iuris ſit ſup h. Et ipſe rn̄dit cōmen
dans in h diligentiā ſuā dicens ꝙ ſicut nō
oēs illi q ſpāliter exiſtunt de iure beati pe⸗
tri ap. ſc. annuatim cēſum exoluūt. ita non
oēs cēſuales ſubtrahunꝛ a iuriſdictōe ep̄o
rū. verūtn̄ inſpiciēda ſunt priuilegia eccia
rūꝫ. ⁊ ſi fuerit dep̄hensum in eis ꝙ eccl'ia q̄
ſoluit cēſum ſpāliter beati petri iuris exiſtit
⁊ ad iudiciū ꝑcepte libertatis annuatim cē
ſus ſolnaꝛ. eccia illa libera eſt ⁊ exēpta. Si
vero ad iudiciū ꝑcepte ꝓtectōis cēſus pſol
uiꝛ ꝓpterea a iuriſdictiōe ep̄i nō eſt ſubtra
cta. Ro.ꝙ ꝑ hanc decre.dꝫ ⁊ pōt cogno
ſci ex inſpectōe priuilegioꝝ an ſit eccia ex
empta vel nō. quia ſi dicaꝛ in priuilegijs ꝙ
daꝛ cēſus in ſignū libertatis tūc eſt exēpta
eccia. Si aūt daꝛ in ſignū ꝓtectōis ſi ē exē
pta. Itē priuilegia inſpiciēda ſunt cuꝫ de
eoꝝ tenore dubitaꝛ. Itē exēptio in ꝓte
ctione parū vel nihil cōmoditatis affert.

Ca. Nullus debꝫ autoritate ſua

Sanc. ſibi p̄ſumere qᷦ alij certa rōne in
ſpecta a ro. ec. ſingulari priuilegio eſt con⸗
ceſſum. Ro.ꝙ nullus debet ꝓpria auto⸗
ritate aliqd ſibi p̄ſumere. Itē priuilegiuꝫ
nō debet cōcedi niſi certa ratione inſpecta
Itē ſpāle nō debet trahi ad generale.

Ca. Hoſpitalarij ⁊ tem⸗

Patētibus. plarij ⁊ alij etiaꝫ habent
oratoria in domibus ſuis. q̄ſiuit ep̄us abn
leū. vtrū liceat p̄dictis ponere ibi cāpanas
et publice pulſare. Et rn̄dit pa.ꝙ nō lꝫ eis
h agere. imo cōpellendi ſunt vt ita iuri ſuo
ſint cōtenti ꝙ iuſticiā nō impediant alioꝝ
Nota ꝙ in oratorijs tēplarioꝝ ⁊ hoſpita
larioꝝ ⁊ alioꝝ nō lꝫ habere cāpanas. Itē
ar.ꝙ exempti ſi excedant metas priuilegio
rum ſuoꝝ ſiue publice delinquant poſſunt
ab ep̄is coerceri. Iteꝫ priuilegiū ſic eſt in
telligendū ⁊ ſeruandū vt nō ledat vel impe
diat iuſticiam alioꝝ.

Caſus. Fratres hoſpita

Tuarū nos. lis ſancti iohannis cū ꝓ
elemoſynis colligendis mittere debeāt cle
ricos ⁊ fratres de ordine ſuo crucesigna⸗
tos. ipſi mittunt laicos et illiteratos qui in
ſuꝑbiam elati in multis excedere p̄ſumunt
In quadam eccl'ia baptiſmali ſibi ab archi
ep̄o lugduneū. conceſſa quidā eoꝝ ꝑcuſſit
vicariū ſacerdotē. ipſam eccl'iaꝫ ſanguinis
effuſione fedando. ꝓpter qᷦ archiep̄s ꝓhi
buit ibi celebrari diuina donec fuerit recō⸗
ciliata. ipi nihilominus ibi diuina officia ce
lebrauerūt. Itē quoſdā p̄ſbyteros ab ep̄is
ſuis ab officio ſuſpēſos ijdē q̄uis laici ſint
reſtituunt ad diuina officia exequēda. Itē
quoſdā laicos q cū vxoribus ſuis in domi
bus ꝓprijs cōmoranꝛ ꝓ eo ꝙ ſibi ſoluūt ali
qd annuatim ita eximere cōtendūt vt alijs
ſm legē terre rn̄dere nō teneanꝛ. Cōſultus
pa. rn̄dit. cum priuilegiū mereaꝛ amittere q
ꝑmiſſa ſibi abutiꝛ ꝑtāte. mandat archiep̄o
lugdunū. q̄tinus ſi aliquos clericos aut lai⸗
cos inuenerit miſſos a p̄dictis fratribus ꝓ
elemoſynis colligēdis falſo crucesignatos
interdicat illis q eos miſerūt officiū p̄dica⸗
tionis in tota ꝓuintia ſua. et miſſos ſi laici
fuerint excōis mucrone ꝑcellat. ſi clerici ab
officio ⁊ bn̄ficio ſuſpēdat. nō obſtante aliq̄
priuilegio vl' appellatōe. Illos vero q poſt
interdictū ſuū in eccia p̄dicta celebrauerūt
diuina eadē pena ſuſpenſionis inuoluat. ⁊
in eadē diuina officia celebrari nō ꝑmittat
donec fuerit recōciliata. p̄ſbiteros ab ep̄is
ſuis ſuſpēſos ⁊ ꝑ frēs illos ad officia ſua te
mere reſtitutos in eandem ſn̄iam reducat.
Alios vero q̄s ꝓpter p̄miſſam cām ad rn̄⸗
dendū alijs ſm legē terre aſſerunt nō tene⸗
ri cōpellat alijs rn̄dere nō obſtante appella
tione. Ro.ꝙ priuilegiuꝫ mereꝛ amittere q
abutiꝛ ipſo. Itē q mittunꝛ ad colligēdas
elemoſynas a fratribus hoſpitalis ſancti io
hannis debēt eſſe de ipſis fratribus cruce
ſignati vere ⁊ nō falſo. Aliogn repelluntꝛ cū

pena hic ſtatuta. Itē ar.ꝙ licet aliqs poꝛ
tet habitū regularē nō obligaꝛ dūmodo cō
ſtet ꝙ animo obligandi hoc nō facit. Et ſic
eſt hic ar.ꝙ habitus nō facit mōachū. Itē
priuilegiū nō excuſat in delictis.. Itē ap⸗
pellatō nō tueꝛ aliquē in delicto Itē ar.
ꝙ ordinarius poſſit punire exemptos cum
publice delinquūt. Item in eccl'ia ſangui
nis effuſione polluta celebrari nō debꝫ do⸗
nec reconcilieꝛ. Itē abſolutio vel reſtitu
tio facta ab illo q nō habet ius abſoluendi
vel reſtituendi nō valet. Itē priuilegio cō
uerſoꝝ gaudere nō debent qui nō ſunt cō
uerſi.

Ca. Abbas monaſterij eugu

Cū olim biū. olim priuilegiū lucij pape
p̄ntauit dn̄o pa. petens illud innouari. ep̄s
eugubinus cōtradixit aſſerens hoc in eius
p̄iudiciū redundare ꝓpter qᷦ priuilegium
nō extitit innouatū. tꝑe ꝓcedēte abbas ite
rū cōſtitutus corā pa. ꝓcuratoribus ep̄i p̄
ſentibus allegās ſe p̄dictū priuilegiū lucij
pa. amiſiſſe. petijt vt dn̄s pa. faceret recipi
teſtes ſuꝑ amiſſione ipſius priuilegij ⁊ te⸗
nore ipſius pa. cōmiſit h cardinali. xij. apl'o
rū q fideliter redegit in ſcriptis depoſitōes
x. teſtiū iuratoꝝ eis publicatis ꝓcuratoreſ
ep̄i petierunt inducias ad reprobādos te⸗
ſtes abbatis. Pa. illas eis cōceſſit vt apud
ſe. ap. ꝓbarent q̄ vellent. vbi pars altera ſu
os teſtes ꝓduxerat. Poſt h dn̄s pa. mani⸗
feſte cognoſcēs tam ꝑ depoſitōes teſtiū q̄ꝫ
aſſertionē q̄rundā cardinaliū tenoreꝫ dicti
priuilegij talē fuiſſe. ꝙ cenobiū illud nullo
mediante ad ro. ec. ꝑtinebat. ⁊ ꝙ nō liceret
alicui ep̄o cōtra monaſteriū illud ⁊ eius ca
pellas excōicatōes ꝓferre cū ſoli ro. pō. ſit
ſubiectuꝫ. ⁊ ꝙ nulla in eo dyoc. ep̄i mentio
habeaꝛ. ⁊ p̄terea abbas tꝑe celeſtini ad pre
ſentiā eius accedens ipſe inſpectis priuile
gijs ipſius abbatis ip̄m lꝫ excōicatus dice
reꝛ ab ep̄o eugubino tanq̄ꝫ nō ligatū admi
ſit ad oſculū pacis. qᷦ nō feciſſet niſi eēt ex
emptus. Iſtis oībus ꝯſideratis dn̄s pa.
decreuit priuilegiū illud lucij pa.ꝙ ſinere⸗
p̄henſione bulle carte vel lr̄e apparebat qū
fuit ei oſtēſū illius fuiſſe tenoris cuius dꝛ ex
titiſſe ꝑ depoſitōes teſtiū ⁊ cardinaliū aſſer
tionē. Ro.ꝙ innouatio priuilegij fieri nō
dꝫ ſi cōtradictio ſequaꝛ. lꝫ ꝑ illā innouatiōꝫ
nihil noui iuris acqraꝛ. Itē amiſſio priuile
gij pōt ꝓbari ⁊ tenor ipſius. Itē eq̄litas in
iudicijs ſuāda ē vt vtraq̄ꝫ ꝑs in eodē loco
ſuas offerat ꝓbatōes. Itē poſt publicatas
atteſtatōes teſtes pn̄t induci ad īꝓbatōꝫ
teſtiū inductoꝝ. Itē ſi p̄latus excōicatū re
cipit ad oſculū. ꝑ h p̄ſumiꝛ ꝙ ñ ē excōicatꝰ.
Itē ſn̄ia a nō ſuo iudice lata nō tꝫ. Itē in⸗
ſtr̄m in tribꝫ p̄cipue rep̄hēdiꝛ in bulla car⸗
ta ⁊ littera.

Ca. Ep̄s meldeū

Ex ꝑte abbatiſſe. impetrauit q̄ſdaꝫ
lr̄as ꝯ̄ abbatiſſā ⁊ ꝯuētū iotreū. eccie ad q̄ſ
dā delegatos in qbus nulla mētio fiebat d
p̄uilegijs mōaſterij q̄ ip̄m mōaſteriū ⁊ eius
eccias clerū ⁊ ppl'm iotreū. declarāt ad ro.
ec. nullo medio ꝑtinere. q̄rū p̄uilegioꝝ ep̄s
nō erat ignarꝰ corā qbus petebat ep̄s obe
diētiā ab abbatiſſa ⁊ mōialibꝫ ⁊ clero ⁊ po
pulo iotreū. ſubiectōꝫ oīmodā reqrebat. ſꝫ
cū iudices abbatiſſā ⁊ moniales valde gra
uarēt ad ſe. ap. appellarūt. iudices nihilomi
nus in abbatiſſā excōis. ⁊ i clerū ⁊ ppl'm io
treū. interdicti ſn̄ias ꝓtulerūt. poſt h nūcij
mōaſterij p̄dicta ⁊ alia corā dn̄o pa. retule
rūt oſidētes eidē p̄uilegiū libertatis ⁊ petē
tes illud p̄uilegiū īnouari. Dn̄s pa. ꝓpter
appel. p̄dictā nūcios p̄dictos diutius de⸗
tinuit. tādē cū ꝓ altera ꝑte nullus appꝑerit
q defēſareꝫ eādē p̄uilegiū ꝯceſſū eccie iotrē.
innouauit. ita tū ꝙ ꝑ talē inouatiōꝫ eccie ñ
plus iuris accreſcat q̄ꝫ ꝑ p̄uilegia ſuoꝝ añ⸗
ceſſoꝝ obtinuit ſꝫ ius antiquū ꝯſueꝛ. Ro.
ꝙ a grauamie iudicū p̄t appellari. Itē fra⸗
gilitati ſexꝰ ꝯpaciēdū ē. Itē ſn̄ia lata ꝯ̄ p̄ui
legiū pa. nō tꝫ vt h ptꝫ ⁊ in p̄cedenti capl'o.
Itē ſn̄ia lata poſt ap. nō ligat. Vn̄ pa. iſtas
ſn̄ias omittit tāq̄ꝫ nullas. Itē dr̄ia ē inter
excōicatōeꝫ ⁊ interdictū. qꝛ excōicatio in ꝑ
ſonas dꝫ ꝓferri. Itē pēdēte cā p̄t peti inno
uatō p̄uilegij. Itē innouatio p̄uilegij nihil
noui iuris tribuit ſed ius cōſeruat antiquū

Ca. Ep̄s colūbrieū. mouit q̄

Cū olim. ſtionē ꝯ̄ mōaſteriū ſcē crucis
ſuꝑ ſubiectōe ipſius mōaſterij ⁊ quibuſdaꝫ
alijs articulis ſuꝑ qbus impetrauit lr̄as cō

tra monaſteriũ ad iudices delegatos.corã
quibus petijt ep̃s ſubiectionẽ monaſterij ⁊
duo milia morabatinorũ ſibi reſtitui.q̃ duo
milia colũbrieñ.ep̃s q fuerat canonicus re
gularis ip̃ius dederat ipſi mõaſterio.petijt
etiã quaſdã eccĩas cũ fructibus medio tp̃e
pceptis q̃s monaſteriũ autoritate ꝓpria ſũ
dauerat p̃ter aſſenſum colũbrieñ.ep̃i ⁊ ex
pẽſas factas ⁊ faciẽdas in lite interim inter
partes ſup p̃dictis.tãdẽ ex parte mõaſterij
extitit appellatũ ꝓpter qđ ep̃us colũbrieñ.
ad ſe.ap.accedẽs morã fecit ibidẽ lõgiorẽ.
Sed q2 ꝓ parte altera nullus cõparuit rñ-
ſalis.frĩbus ipſius mõaſterij mandauit cer
tũ terminũ p̃figendo in q̃ venirẽt ad p̃ñtiaꝫ
ſuã vel mitterẽt diffinitiuã ſniam recepturi
ſup priuilegijs ⁊ libertatibus q̃ a ro.ecc.⁊
ab.M.q̃ndã colũbrieñ.ep̃o ſe hr̃e dicebãt
et ſup alijs q̃õibus intẽtatis cõtra eos ab
eccĩa columbrieñ.interim aũt liceret vtriqꝫ
parti corã abbate de alcobatia ⁊ eius iudi-
cibus q̃bus cã prius fuerat delegata ꝓpo-
nere ac ꝓbare quicq̃d vellẽt ⁊ ſi de partiũ
ꝓcederet volũtate diffinitiuã ſniam ꝓmul
garẽt.Iudices auditis hinc ⁊ inde quicq̃d
partes ꝓponere voluerũt credẽtes ſufficiẽ
ter actũ eſſe de cã cõdẽnauerũt mõaſteriuꝫ
in expẽſis q̃s ep̃s occaſione ipſius negocij
taxatiõe p̃miſſa iurauit ſe feciſſe infirmãdo
libertatẽ quã dictus.M.ep̃s colũbrieñ.cõ
tulerat mõaſterio ſctẽ crucis canonicorum
aſſenſu extorto p nunciũ regis.Itẽ cõdem
nauerũt monaſteriũ ad reſtitutionẽ duorũ
miliũ morabatinorũ.q̃.M.q̃ndã colũbriẽ.
ep̃s dederat mõaſterio.Itẽ iudicauerũt p̃
dictas eccĩas q̃s monaſteriũ fundauerat ſi
ne aſſenſu ep̃i cũ fructibꝫ medij tp̃is in ius
colũbrieñ.eccĩe reuocari.cũ p̃s ſctẽ crucis
nec p̃ſcriptõe nec alia defenſiõe ſup h̃ pote
rit ſe tueri.Tandẽ ꝓcurator monaſterij ad
ap.ſe.accedẽs ꝓpoſuit p̃fatam ſniam nõ te
nere.⁊ ſi etiã teneret.dicebat mõaſteriũ in
defenſum.q2 priuilegia libertatis exhibita
iudicibus nõ fuerũt.⁊ delictũ pſone nõ dꝫ
in dãnũ mõaſterij redundare.Vñ petebat
ad exhibitionẽ priuilegiorũ de benignitate
ap̃lica ſe admitti.Pa.vero ꝯſiderãs ꝙ pri
uilegia illa nõ ſolũ ꝓ libertate mõaſterij fa-
ciebãt ſed ius ro.ec.tuebanť ne in ro.ec.le
ſio mõaſterij redũdaret ad exhibẽda priui-
legia ꝓcuratorẽ admiſit.cõſideratis priuile
gijs ⁊ alijs cauſe meritis diſtinguẽdo inter
libertatẽ p.M.colũbrieñ.ep̃m monaſterio
cõceſſaꝫ ⁊ libertatẽ eidẽ mõaſterio a ro.ec.
cõceſſam.q2 cõſenſus cap̃li extortus fuit in
cõceſſione ep̃i.⁊ pagina cõceſſiõis in aliq̃t
lineis raſuras habebat ſuſpectas.⁊ ſubſcri
ptiones ſingulis manibus ſubſcribẽtiũ an-
notatas.aliud ſcriptũ qđ exhibitũ fuit nul-
lam raſurã habebat.⁊ eadẽ manu ſcriptũ.li
bertatẽ ab ipſo ep̃o cõceſſam.dñs pa.indi
cauit irritã ⁊ inanẽ.q̃ntũ ad h̃ ſniam iudicũ
cõfirmãdo.verũ q2 p priuilegia añdicta cõ
ſtitit mõaſteriũ liberꝫ ⁊ exẽptũ ⁊ ꝙ tãto tp̃e
fuerat in poſſeſſione libertatis ꝙ alijs ceſſã
tibus etiã p̃ſcripſiſſet libertatẽ illã mõaſte-
rio cõceſſam.dñs pa.cõfirmauit ep̃o ſup h̃
ſilentiũ imponendo.p h̃ tñ nõ derogať ſen
tentie priorũ iudicũ.cum ipſi de hac nõ co
gnouerint libertate.ꝓnunciauit etiã mona
ſteriũ nõ teneri ad ius ꝓfeſſionis qđ eſt cõ
trariũ libertati nõ derogãdo iudicibus de
legatis q̃bus priuilegia libertatis nõ fuerũt
p̃ñtata.in ceteris vero articulis ſniam ꝓ co
lumbrieñ.eccĩa ꝓmulgatã cõfirmauit.No
ta ꝙ cã põt monacho delegari.Itẽ q nõ ꝓ
ſequiť appellationẽ ⁊ in cã ſuccumbit.in ex
pẽſis puniť.Itẽ ꝓbatio expẽſarũ p iura-
mentũ fieri dꝫ.Itẽ cõſenſus ſeu cõfeſſio
p metũ extorta nõ valet.Itẽ ep̃s regula
ris donare bona eccĩe nõ p̃t nec etiã ſecu-
laris.Itẽ nullus p̃t edificare eccl̃ias ſine
conſenſu ep̃i in cuius territorio edificanť.
vñ ep̃s põt illas reuocare.Itẽ delictũ p
ſone in damnũ eccĩe redũdare nõ dꝫ.Itẽ
cũ eccĩa leſa eſt in iudicio reſtituiť in his q̃
amiſit.Itẽ inſtrũm debet eſſe ſine aliqua
raſura ſuſpecta.Itẽ libertas põt p̃ſcribi
contra ep̃m noĩe alterius allegata.Itẽ lꝫ
ſnia iudicis reuoceť ex noua cã iudex qui
eam tulit ꝓpterea nõ notať.Itẽ ſnia pro
parte tenet ⁊ ꝓ parte nõ tenet.

Ca.Monachi noni

Accedentibus. aceñ.in p̃ñtia dñi pa
pe petebant decimas terrarũ cuiuſdam lo
ci a templarijs quas diu q̃ete poſſederant

anteq̃ꝫ ad templarios ꝑueniſſent.et poſtq̃ꝫ
templarij terras illas acq̃ſierunt decimas
earũ p.xl.annos ⁊ amplius pacifice ꝑcepe-
runt.ſed modo de nouo templarij eas ſub
trahere moliunť.Ex parte templariorũ al-
legabať priuilegiũ qđ de laboribus ſuis de
cimas ſoluere nõ teneнť.Mandat pa iudi
cibus quatinus ſi abbates ⁊ monachi pro
bauerint ꝙ a templarijs decimas de terriſ
p̃dictis p.xl.annos cõtinue ꝑceperit ſine li
te cõpellant templarios ad p̃ſtationẽ ipſa-
rum cum tanto tp̃e cõtra priuilegia ſibi cõ-
ceſſa decimas ipſas ſoluerint eis tacite re-
nunciaſſe videnť.Si vero in ꝓbatõe defe-
cerint abſoluant tẽplarios ab eiſdẽ.No.
ꝙ qui nõ vtiť priuilegio ſuo p.xl.annos a-
mittit illud.Et ſic nota ꝙ cõtra priuilegiũ
preſcribiť.Itẽ tacite renunciat quis iuri
ſuo p contrariũ actum.Item deficiente
actore reus abſoluitur.

Ca.Capella duciſbur

Cum capella. gundie gaudet priuile
gio ſpeciali ſibi a ſe.ap.conceſſo videlicꝫ ꝙ
nullus archiep̃s vel ep̃s in pſonas canoni
corũ ipſius capelle ſnias ſuſpẽſionis vel in
terdicti aut etiã excõicatiõis audeat ꝓmul
gare quidã canonici ipſius capelle habent
eccl̃ias parrochiales q̃ ſubſunt ep̃o lingoñ
occaſione dicti priuilegij dicũt ſe exẽptos
in om̃ibus ita vt quantũcunqꝫ grauiter ex-
cedant nolunt correctioni ⁊ ſnie ipſius ep̃i
ſubiacere.ep̃s ſignificauit hoc dño pa.Vñ
mandat eidẽ quatinus inquantũ exẽpti ſũt
rõne ipſius capelle priuilegijs ap̃licis defe
rat reuerẽter.ſed rõne aliarũ eccleſiarũ q̃s
ab ipſo ep̃o habent vel al̃s ad ep̃i ꝑtinẽt iu
riſdictionẽ officij ſui debitũ in eoſdẽ libere
ꝓſequať.Nota ꝙ in capellis poſſunt eſſe
canonici.Itẽ canõici poſſunt habere ec-
cleſias parrochiales.Itẽ aliq̃s eſt partiꝫ
liber quo ad aliquem.⁊ partim alij ſubeſt.
Itẽ aliquis põt habere plures dños.Itẽ
eadem res duplici iure poteſt cenſeri.

Ca.Inter ep̃m vi-

Ex ore ſedentis. gornieñ.ex vna par
te ⁊ monaſteriũ eueſhameñ.ex altera.que-
ſtio vertebať ſup ſubiectõe ac libertate ipſi
us monaſterij.Procurator monaſterij ꝓ-
poſuit ꝙ monaſteriũ ip̃m ab ipſa ſui funda
tiõe liberũ extitit.et exemptũ cum capellis
ſuis.ad hoc ꝓbandũ induxit priuilegia ro-
manorũ pontificũ conſtantini vnum ⁊ alte
rum alexandri.⁊ indulgẽtias clemẽtis ⁊ ce
leſtini quorũ vſum cõtinuũ p teſtes oñdere
nitebať.Ex parte rñdebať aduerſa ꝙ in pri
uilegio cõſtantini q̃ddam ꝓſpiciť cõtineri
p qđ monaſteriũ videť ad iuriſdictionẽ ep̃i
ꝑtinere videlicet ꝙ abbas eiuſdẽ monaſte-
rij primũ locũ poſt vigornieñ.ep̃m ſemp ob
tineat.ſed hoc locũ habere nõ poſſet in ge
nerali cõcilio neqꝫ in ꝓuintiali.⁊ ſic relinq̃ť
ꝙ illud intelligiť in ſynodo ep̃ali quare ad
eius ſynodum venire teneť.In priuilegio
alexandri quiddã aliud cõtineť p qđ dioc̃.
ep̃s in eodẽ monaſterio iuriſdictionẽ ſuaꝫ
videť in aliq̃bus retinere.q2 ibi diciť.Ep̃i
vigornieñ.a fratribus eiuſdẽ monaſterij ali
quid iniuſte nõ exigant.ſed his cõtenti ſint
que fratres eiuſdem monaſterij vigornieñ.
ep̃is preſtare rõnabiliter cõſueuerunt.per
hoc videť ꝙ aliqua de bonis ſuis abbates
ſuis ep̃is exhibere teneнť.Dñs papa his
et alijs intellectis cum a neutra parte ſit ꝓ
bata preſcriptio ſententialiter diffiniuit ꝙ
monaſteriũ eueſhameñ.liberũ eſt in capite
et prorſus ab ep̃ali iuriſdictione exemptuꝫ
tutela ipſius monaſterij archiep̃o cantua-
rieñ.reſeruata.In membris vero que nõ ꝓ
banť exempta dyoc̃.ep̃o ſit ſubiectũ.ꝓpter
qđ abbas ad ſinodũ ep̃i venire teneť.⁊ pri
mum locũ poſt vigornieñ.ep̃m obtinere.⁊
idẽ abbas ꝓ ipſis mẽbris nõ exẽptis teneť
vigornieñ.ep̃o exhibere reuerentiã obſeq̃ũ
et honorẽ.quibus exhibitis vigornieñ.ep̃s
debet manere cõtentus.No.ꝙ iudex dꝫ
rectã ferre ſniam.nulli cõtra iuſticiã parce
re.ius ſuũ vnicuiqꝫ tribuere.Itẽ aliq̃s ꝓ
parte ſubeſt alicui.⁊ ꝓ parte liber eſt.Itẽ
lꝫ monaſteriũ liberũ ſit in capite.membra ꝓ
ptera nõ ſunt exempta niſi expreſſe de mẽ-
bris cõtineať in priuilegio.Itẽ ar.ꝙ ali-
quis põt eſſe vaſallus plurium dñorum.

Caſus.Clerici vel laici im

Ex parte. petrant litteras a dño papa
per quas recipit eos cum pſonis et rebus
ſuis ſub ipſius ꝓtectione.queriť.vtrũ per

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

taleꝫ ꝓtectionē exēpti ſint a iuriſdictōe epō rū ſuoꝝ. Rñdet pa. ꝙ ꝑ hmōi lr̃as a ptāte ſuoꝝ epōrum non ſubtrahunt. No. ꝙ ꝑ verbū ꝓtectōis nō daꝫ exemptio. ſecus cū dicit ad iudiciū libertatis ꝑcepte.

Ca. Quidā religioſi lr̃as

Paſtoralis. obtinent a ſe. ap. in qbus indulgeꝫ eiſdem vt eccľias ſuas in ꝓprios vſus cōuertere poſſint decedētibus ꝑſoniſ illarū. querit vtrū liceat eis autoritate propria poſſeſſionē illarū eccleſiarū intrare vel ꝑ dioc. epm in illas ſint poti⁹ inducēdi. Ad h̃ rñdet pa. ꝙ ſuo epō incōſulto nō lꝫ eis in poſſeſſionē earū intrare. qꝛ ꝑ hmōi indulgētiam epali iuri nihil intelligiꝫ derogari niſi forte in ipſa indulgentia cōtineaꝫ expreſſe ꝙ epō incōſulto id facere poſſint. Nota hic ar. ꝙ vbi cōcediꝫ maius nō tū id qđ minus eſt. Itē priuilegiū vel indulgentia intelligiꝫ eē cōceſſa ſine alterius iniuria. Itē vbi duo ſunt impedimēta nō ſufficit alterū tolli niſi ⁊ vtrunqꝫ remoueaꝫ. Itē priuilegia cum ſint odioſa nō debent extendi niſi quatinus in eis contineꝫ.

Ca. Aliqñ contingebat ꝙ ciuitas

Petiſtis. uitas tripolitana ꝓpter hoſpitalarios vel tēplarios generali ſupponebaꝫ interdicto. iſti in quoꝝ fauore poſituꝫ fuerat interdictū nō ſeruabant illud. queſiuit epō tripolitanus vtrū ipſe cuꝫ capitulo ſuo illud debeant obſeruare. Rñdit pa. ꝙ exceſſus illoꝝ illis nō prebet licentiā delinquendi. ſed ſi p̄dicti fines priuilegioꝝ ſuorū nō ſeruauerint violando interdictuꝫ qđ ꝓ eis fuerat ꝓmulgatū. epō ⁊ capitulū predicti in penā p̄ſumptionis illoꝝ q̄diu ipſi nō ſeruauerint interdictū de licētia dñi pape celebrēt ne videaꝫ de alioꝝ fletu ridere. No. ꝙ nō debꝫ quis illud facere a quo impetrauit alios ꝓhiberi nec debet alij legeꝫ imponere quā ipſe negligit obſeruare. Itē eo iure quo qs contra aliū vtitur ip̄e debꝫ vti eodem. Item nullus debet excedere fines priuilegij ſui. Item nullus debꝫ de alterius fletu ridere.

Caſus

Quoniā per confeſſionē. Epiſcopus nephesinus petebat ius epale in eccleſia beati blaſij de flaiano ꝑtinente ad quoddam monaſteriū in dyoc. dicti epi conſtitutum. ex parte aduerſa allegabaꝫ quoddam capitulū quod cōtineꝫ in priuilegio monaſterio cōceſſo. videlicet vt nullus epō eccl̃ias vtroqꝫ iure illi ſubiectas interdicto ſupponere. vel monachū ſeu clericū eiuſdē monaſterij ſynodare vel excōicare p̄ſumat. Sꝫ ꝓcurator monaſterij fuit confeſſus in iure ꝙ epūs nephesinus ius epale ꝑcipit in eccleſia predicta. dubitabaꝫ vtrum capitulūꝫ predicti priuilegij obſtaret quominus epō ius epale poſſit exercere in dictam eccleſiā vel capellanū ipſius. Reſpondit pa. cum ꝑ confeſſionem ꝓcuratoris monaſterij conſtet ꝙ epō ꝑcipit ius epale in eccleſia p̄dicta idem epūs nō obſtante capitulo iſtius priuilegij poteſt dictam eccleſiā interdicere ⁊ excōicare monachum ſeu clericum monaſterij ad regimen ipſius eccleſie deputatum. cum de iure illa fuerint facienda. quia illud capitulum intelligiꝫ de monachis vel clericis in ipſo monaſterio permanentibus vel deſtinatis ad eccleſias vtroqꝫ iure ſibi ſubiectas. Nota ꝙ confeſſio ꝓcuratoris in iure facta dño preiudicat. Item priuilegium nō tuetur aliquē in delicto. Item eccleſia tunc ſubiecta eſt abbati vtroqꝫ iure qñ epūs nullum ius epale exercet in illa. Item licet ꝑſona ſit exempta tū rōne rei quā poſſidet nō exempte eſt ſubiecta.

Ca. Archiepūs lundeñ.

Quia circa. ꝯceſſit mōachis oim ſctōrū priuilegiū ſuꝑ decimis epalibus retinēdis ſic forte dicēdo. remittimus mōaſterio oim ſanctoꝝ decimas poſſeſſionū ipſius mōaſterij ꝑtinētes ad archiepatum. Archiepō lundeñ. ſucceſſor cōcedētis priuilegiū queſiuit vtrū monachi p̄dicti priuilegiū illud extendere valeant ad poſſeſſiones acqſitas tp̄e priuilegij ⁊ poſtmodū acquirēdas. Reſpondet papa ꝙ ſi remiſſio decimarum illarū facta fuit ſm canones. predeceſſor illius indefinite remittēdo decimas epales monaſterio cum nihil exceperit ⁊ potuerit excepiſſe intellexiſſe videtur non ſolum de decimis poſſeſſionum illius tp̄is. ſed etiaꝫ futuri. quia in beneficijs pleniſſima debet

interpretatio adhiberi. ⁊ vna ⁊ eadē res nō debet diuerſo iure cenſeri. No. ꝙ cōceſſio ſimpliciter ⁊ indefinite facta reſpicit etiam tp̄a futura ⁊ generaliter intelligiꝫ. Et ſic eſt hic ar. ꝙ indefinita eqpollet vniuerſali. Itē qui nihil excepit ⁊ potuit totum ius ſuū intelligiꝫ alienaſſe Itē in bñficijs pleniſſima debet fieri interpretatio. Iteꝫ vna res nō debet diuerſo iure cenſeri. Itē ar. ꝙ priuilegiū extendiꝫ ad futurū.

Ca. Conciliū generale renouat

Antiqua. uat priuilegia quatuor patriarchaliū ſediū ſtatuendo vt poſt romanam ec. q̄ inter alias obtinet principatū conſtantinopolitana primū locum obtineat alexandrina ſecūdū. antiochena tertiū. hieroſolomitana quartū. ſeruata cuilibꝫ ꝓpria dignitate ita ꝙ poſtq̄ꝫ p̄lati illarū a romano pontifice palliū acceperit. p̄ſtito ſibi fidelitatis et obedientie iuramento. ⁊ ipſi poſtmoduꝫ palliū ſuis ſuffraganeis largiaꝫ. recipiētes ꝓ ſe obedientiā canonicā ⁊ ꝓ romana ecc. ſponſionē obedientie ab eiſdē. Secđo dicit ꝙ ante ſe faciant crucē vbiqꝫ deferri niſi in vrbe romana. ⁊ vbicunqꝫ ſummus pōtifex pñs fuerit aut etiaꝫ legatus vtens inſignijs apľice dignitatis. Vltimo dicit ꝙ in omnibus ꝓuintijs eoꝝ iuriſdictōi ſubiectis ad eos cum neceſſe fuerit appelleꝫ. ſaluis appellationibus ad ſe. ap. interpoſitis quibus eſt ab omnibus deferendū. No. ꝙ dñs pa. eſt iudex ordinarius ſinguloꝝ. Itē pallium eſt ſignū plenitudinis ptātis paſtoralis officij. Itē ſuffraganei teneꝫ p̄ſtare iuramentū obedientie ⁊ reuerentie patriarche. Itē minor iudex nō pōt exercere iuriſdictionē ſuā p̄ñte maiori. Item ad patriarchā p̄t appellare omiſſis medijs et hoc intellige de his qui ſunt eius iuriſdictioni ſubiecti. Itē omiſſis omnibus medijs poteſt appellari ad papam.

Ca. Romana eccľia

Ut priuilegia. quibuſdā regularibꝫ cōceſſit quedā priuilegia. Sed qꝛ ipſi fineſ priuilegioꝝ ſuoꝝ excedebāt ea minus bñ intelligentes. pa. ea in concilio generali declarat qualiter ſint intelligenda ne illa ꝑtrabant ad abuſum. qꝛ priuilegiū mereꝫ amittere qui ꝑmiſſa ſibi abutiꝫ ptāte. Secđo ponit verba priuilegioꝝ. Conceſſuꝫ eſt ab eccleſia romana quibuſdā regularibus. ſ. templarijs ⁊ hoſpitalarijs vt his qui fraternitatem eoꝝ aſſumpſerint nō negeꝫ eccleſiaſtica ſepultura niſi ſint excōicati vel noīatim interdicti. ſi forte eccleſie quas ꝑtinent fuerint interdicte. ipſos quoqꝫ mori cōtigerit. ſuos quoqꝫ cōfratres quos eccleſiarū p̄lati apud eccleſias ſuas nō ꝑmiſerint ſepeliri ipſi ad eccleſias ſuas deferant tumulādos niſi excōicati vel noīatim fuerint interdicti declarat hic papa de qbus fratribus ſit intelligendū. ſ. de illis qui adhuc moraꝫ in ſeculo ⁊ eoꝝ ord. ni ſunt oblati mutato habitu ſeculari vel de his qui ſua bona eis dederant inter viuos retento ſibi q̄diu vixerint vſufructu iſti quidē ſepeliaꝫ apud eccleſias ipſoꝝ regularū. vel apud eccleſias alioꝝ nō interdictas ſi ibi elegerint ſepeliri. Si eñ de quibuſlibet cōfratribus ipſoꝝ fraternitatē aſſumētibus intelligereꝫ ꝓ duobus aut tribus denarijs annuatiꝫ ſibi collatis nimiū vileſceret eccleſiaſtica diſciplina. tñ ⁊ ip̄i certā obtinēt remiſſionē ab apľica ſede conceſſam. Vltimo ponit aliū articulum in quo excedebāt fines priuilegioꝝ ſuoꝝ. Contineꝫ eñ in priuilegijs ip̄oꝝ vt ſi q fratrū ipſoꝝ ꝓ colligendis elemoſynis ad aliquā ciuitatē caſtellū vel vicū aduenerint ſi forte locus ille a diuinis fuerit interdictus in eoꝝ aduentu ſemel in anno aperiaꝫ eccľie vt excluſis excōicatis ⁊ interdictis diuina officia celebreꝫ. verba illa aperiaꝫ eccľe ſemel in anno ſic debēt intelligi vt vna tñ eccľia eiuſdē loci ſemel tñ in anno aperiaꝫ. qꝛ licet dictū ſit pluraliter aperiaꝫ eccľie nō tñ de qualibet eccľia eiuſdē loci intelligendū eſt. ne ſi hoc mō intelligereꝫ nimiū vilipēdi contingeret ſnīam interdicti. q vero cōtra iſtas declaratōes quicq̄ꝫ ſibi vſurpare p̄ſumpſerint graui ſubiaceant vltioni. Nota ꝙ priuilegiū mereꝫ amittere q ꝑmiſſa ſibi abutiꝫ ptāte. Itē aliqs habet habitū monachalē nō tñ eſt monachus Itē vileſcere nō debet eccleſiaſtica diſciplina. Item pluralis locutio exponitur de vno.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ca. Quibuſdã re
Quod nõnullis. gularibus cõceſſuz eſt vt cũ3 cõe terre fuerit interdictũ diuina poſſint officia celebrare ianuis clauſis τ voce ſuppreſſa τ nõ pulſatis cãpanis excluſis excõicatis τ interdictis in fauorẽ põtificalis officij cõciliũ extẽdit h̃ ad epõs niſi hoc eis expſſe fuerit inhibitũ. veruntñ h̃ illis cõcedit q cãm aliquã nõ preſtiterint interdicto. nec aliquã fraudẽ ingeſſerint cum tale compendiũ ad iniquũ diſpendiũ trahi non debeat. Nota ꝙ occaſio iuris ad iniquũ diſpendium trahi nõ debet.

Ca. Abbas τ conuentus or
Quanto. dinis cluniaceñ. ſunt exẽpti. vñ cũ epĩ τ archiepĩ in quorũ dyoc. cõmorant eos excõicare vł interdicere ñ poſſint in eos q molunt in molendinis eorũ vel coquũt panẽ in furnis ipſorũ τ q vendẽdo vł emẽdo aut alias eis cõicant excõicationis et interdicti ſniãs pferunt. et ſic nõ vim et ptãtem priuilegiorũ aplice ſe. ſed ſola verba ſuantes mõachos dicti ordinis qꝛãmõ excõicant vñ eis alios cõicare nõ ſinunt. τ ſic q̃ntũ ad h̃ iudeorũ iudicio iudicent. τ q cõicant illis maiorẽ excõicationez incurrũt q̃ q excõicatis pticipant pter qð mõachi cluniaceñ. de pdictis platis grauiter dño pa. ſunt conqſti. Vñ mãdat vniuerſis τ ſingulis pdictoꝝ q̃tinus ſniãs in fraudẽ priuilegiorũ ap. ſe. decetero nõ ferãt. qꝛ ſi ſup h̃ ad ipm q̃rela puenerit pmulgatores taliũ ſniarũ ſeueritate debita caſtigabit. No. ꝙ nõ tm̃ verba ſed vim τ ptãtem priuilegiorum legis et canonis ſeruare debemus. Item fraus legi vel canoni fieri nõ debet quia nihilominus incidit in legem.

Ca. In diſtrictu regine an
Ex parte. glorũ erãt qdã3 lrati q̃s nec habitus nec tõſura clericos oñdit. Sed cũ ipſi dephẽdunt in aliqbus maleficijs vt iuriſdictõ3 regine deludãt τ penã debitã3 p delictis euadãt reſumũt tonſurã abiectã τ habitũ clericalẽ q antea p laicis ab oĩbus habebant. Regina ſignificauit h̃ dño pape Rñdit ei pa. ꝙ ſi ſuã iuriſdictionẽ in hmõi delinq̃ntes exercuerit q ſine tõſura τ habitu in delictis fuerint dephẽſi eq̃nimiter ſuſtinebit. cũ malicijs hoim nõ ſit indulgẽdũ nec tonſura vel habitu ſic reſumpto ipſorũ malicia foueri nõ dʒ. No. ꝙ q tonſura τ habitu dimiſſis in delictis dephendunt amittũt priuilegiũ clericale τ pñt puniri ſine pena excõicatiõis. Itẽ malicijs hoim nõ eſt indulgendũ ſed potius obuiandum.

Ca. Quãuis eccl̃ia ſe
Sup ſpecula. cularium legũ nõ reſpuat famulatũ q̃ imitant veſtigia eqtatis. tñ qꝛ in frãcia τ in multis alijs puintijs laici nõ vtunt legibus romanorũ impatorũ τ raro eccliaſtice occurrũt cauſe q̃ nõ pñt p canones expediri vt plenius ſacre pagine inſiſtat. firmiter phibet dñs pa. ne pariſius vel in ciuitatibus ſeu alijs locis vicinis aliqs docere vel audire ius ciuile pſumat. τ q cõtra fecerit a cauſarũ pꝛocinijs interim excludat τ p epm loci excõicet. Nota ꝙ eccleſia approbat leges τ eis vtit. Itẽ magis eſt inſiſtendũ ſacre pagine q̃ alijs ſciẽtijs. Itẽ ar. ꝙ rõne vicinitatis ſentit qs cõmodum vel incommodum.

Ca. Dñs pa. inno
Quia intentõis. uauerat priuilegiũ cuiuſdã monaſterij cõſtituti in dyoc. baioceñ. epõs baioceñ. dubitauit vtrũ p talem innouatõ3 iuri epali ſit derogatũ q̃ſiuit a dño pa. an ei piudicarʒ. Rñdit ei pa. ꝙ innouatio ius nouũ nõ cõfert nec tollit vetus. Vñ vult eũ eſſe in eo ſtatu in q̃ erat tpe innouationis impetrate. ſed p h̃ nõ intendit pa. iuri alias cõpetentiei dẽ monaſterio piudiciũ generare. No. ꝙ innouatio priuilegij nihil noui iuris tribuit. nec ius vetus tollit. Itẽ pa. nõ intendit p lr̃as ſuas alicui piudicium generare.

Ca. Frẽs pdicatores τ mio
In his q. res impetrauerũt indulgẽtiã a dño pa. vt vbicũq3 fuerit cũ altari viatico valeãt celebrare ſine piudicio iuris pꝛochialis. qdã plati nimis ſtricte illã indulgẽtia3 interptãtes. dicebãt ꝙ p illã indulgẽtiã pdicti frẽs pter aſſenſuʒ platorũ h̃ facere nõ pñt. vñ nõ pmittũt eos celebrare ſm illã indulgẽtiã. Cũ ãt ſine illa indulgẽtia frẽs pdicti poſſint de platoꝝ lnia celebrare nihil eis cõferret. mandat dñs pa. cuidã epõ qtinus interptatõe hmõi reprobata omnimõ abſtineãt ab iniurijs alioꝝ datã licẽtiã pdictis fratrib' debeat publicare. ita ꝙ dicti frẽs ex indulgẽtia ipſa aliquã videant gratiã pſecuti. Nota ꝙ ea q̃ cultũ diuinũ reſpiciũt benigne ſunt interptãda. Itẽ bñficiũ pncipis late eſt interptandũ. Itẽ indulgẽtia ſiue puilegiũ ſine alteri' iniuria cõcedi dʒ. Itẽ idulgẽtia ſiue puilegiũ ſic dʒ itelligi vt aliqd pferat. alias deluſoriũ eſſet

Caſus. Inter porẽ τ puentũ de
Dudũ. butele ex pte vna τ porifſam et moniales de cãpeſſe ex pte alia corã iudicibus q̃ſtio ſup decimis noualiũ vtebat. lite pendẽte corã iudicib' moniales ipetrauerũt indulgẽtiã ſup decimis noualiũ nõ ſoluẽdis. nullã d̃ lite mota i indulgẽtia mẽtionẽ facientes. p quã indulgentiã volebãt repellere porẽ τ puentũ pdictos a lite dubitabãt iudices qd iuris eſſet. Pa. de pſilio fratꝝ ſuoꝝ decreuit iuri pdictoꝝ fratꝝ p idulgentiã illã nõ facientẽ mentõem de lite mota nullũ piudiciũ generari ſup decimis noualiũ nõ ſoluendis q̃s poſſidebãt tpe indulgẽtie a pte altera ipetrate. No. ꝙ lr̃e ſiue indulgẽtia ſup re litigioſa ipetrate de lite mota nõ faciẽtes mentõe3 nõ valẽt nec ipediunt pceſſum iudicis qꝛ tacita veritate ſunt obtente. Et ſic nota ꝙ papa pcedẽdo alicui indulgentiã ſeu puilegiũ nõ intendit aliũ ledere.

Caſus.
Quidam ſicut aſſeris. Quidam puilegiati vt tẽplarij τ hoſpitalarij q̃ſdã receperãt in fraternitatẽ ipſoꝝ pter qð nolũt dyoc. epõ de iurib' epalib' rñdere. Dicit pa. ꝙ q̃diu frẽs iſti morã faciũt i domibus ſuis dyoc. eos cõpellat ad iura ſibi integraliter pſoluẽda. Itẽ nota ꝙ nõ ſufficit receptio puilegiatoꝝ ad euitanda iura epalia niſi recepti ad puilegiatos trãſeant.

Caſus. Aliq̃ terra d̃ no
Cõſultatiõi. uo redacta eſt ad culturã p aliqs religioſos de noualib' decimas nõ ſoluẽtes de q̃ nõ extat memoria ꝙ culta fuiſſet. dubitabat an ppetuo illa dici debeat noualis q̃ ad decimas nõ ſoluẽdas. Rñdit pa. ꝙ ppetuo terra illa debeat cẽſeri noual' q̃ ad imunitatẽ de decimis nõ ſoluẽdis. alias ptingere poſſ3 aliqñ idulgẽtiã de noualib' pl' eis diſpẽdij q̃ vtilitatis afferre. No. ꝙ ſcł' eſt nouale ſp erit nouale q̃ ad imunitatẽ d̃ decimis nõ ſoluẽdis. Et ſic no. h̃ ar. ꝙ pncipiũ pſiderãdũ eſt. Itẽ ar. ꝙ exq̃ res ſcł' eſt puilegiata ſemp erit puilegiata. qꝛ puilegia ppetua ſunt.

De purgatõe canonica. Titul'. xxxiiij.

Caſus. Statu
Nobilis hõ. i. pcil. triburie. ꝙ ſi nobilis hõ vł' etiã igenuus accuſatus fuerit in ſynodo τ crimẽ negauerit deficiẽte accuſatore cũ. xij. hoibus igenuis ſe expurget ſi de h̃ fuerit ifamat'. Scđo dic ꝙ ſi añ fuerit dephẽſus aut i furto aut i piurio aut falſo teſtimonio vlteri' ad iuſiurãdũ nõ admittat. ʒ ei ſic q igenuus nõ ẽ purgatio idicat. No. ꝙ dephẽſus i furto. piurio aut falſo teſtimonio ad iurãdũ vlteri' nõ admittit. Et ſic ẽ ar. ꝙ pſumit ʒ aliquẽ ex añcedẽti vita. Itẽ ar. ꝙ pter crimẽ pdit nomẽ dignitatis.

Caſuſ. Statuit cõ
Si qs preſbiter. cil' agatheñ. vt ſi pſbiter fuerit iſamatus negligẽs famã ſuam epõs pplm iuramẽto ſeu bãno chriſtianitatis aſtringat vt ei' ifamiã patefaciat. q̃ patefacta ſi accuſator defuerit epõs illũ ſeorſum admoneat τ ſi ſe nõ correxerit adhibeat duos vł' tres. τ ſi ſe nõ emẽdauerit. epõs eũ publice admoneat. τ ſi ſic nõ curauerit ſe corrigere ab officio ſuſpẽdat vſq; ad debitã ſatiſfactõẽ3. ne ppl's in eo ſcandalũ patiat. Nota ordinẽ p iſtã decre. q̃liter platus pcedere debeat ʒ ſubditũ ifamatũ añ q̃ eũ ab officio ſuſpendat.

Caſus. Si moniales accu
Moniales. ſent libidinibus inſeruire vel etiã denũcient ceſſante accuſatore ſm regulã ſuã ſe expurgẽt. Nota ꝙ monial' ſuſpecta de inceſtu tenet ſe purgare.

Caſus. Si ali
Si quis de gradu. qs clericus cõuictuſ fuerit i iudicio vł' pfeſſus ſe pſenſiſſe raptoribus alienaꝝ ſponſaꝝ vel mediatorem eſſe a propzio gradu repellat. τ ſi de h̃

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

verıſimiliter infamatus fuerit ſe expurget.
Nota ꝙ ꝯfeſſus in iure ꝓ ꝯuicto habet
Itē ꝯſentiēs ⁊ agēs pari pena puniunt
qꝺ veꝝ eſt de ꝯſenſu cooꝑatōis. Itē pe
na raptoꝛis aliene ſpōſe ē depoſitio. Itē
veriſilis ſuſpitio inducit purgatōem.

Caſus. Epūs tridētinus
Quotiens accuſatus fuit ꝙ ꝑ ſimo
niā eccliam beati petri dederat petro pſbi
tero. ſꝫ accuſatoꝛes h̄ ſm̄ foꝛmā canonicaꝫ
ꝓbare nō potuerūt. q̄ſiuit patriarcha agle
geñ. qd eſſet agendū. Rn̄dit pa. vt i tercia
manu ſui oꝛdinis ⁊ q̄rta abbatū ⁊ ſacerdo
tū de illa ſimonia ſe expurget. ſi de h̄ eſt in
famatꝰ ⁊ tenoꝛ purgatōis talis dꝫ eſſe. Iu
rabit eps̄ ſuꝑ ſancta dei euāgelia ꝙ ꝓ ec
cleſia ſancti petri dāda pſbitero. p. nec ꝑ ſe
nec ꝑ aliā ſubmiſſam pſonā. nec aliqs ꝓ eo
ſe ſciēte p̄ciū recepit. Cōpurgatoꝛes iura
bunt ꝙ credūt eū veꝝ iuraſſe. Nota ꝙ
ceſſante accuſatoꝛe. ſi accuſatꝰ remanet in
famatus. dꝫ ſe purgare. Itē ꝑ hoīes ſui
oꝛdinis debet qs ſe purgare. Itē arbi
trarius eſt numerꝰ cōpurgatoꝝ. Itē cō
purgatoꝛes illius opinionis eſſe debēt. ꝙ
nō ſit veriſimile eos velle deierare. Iteꝫ
nota hic foꝛmā purgatōis faciēde. purgā
dus iurabit ſe nō feciſſe qꝺ obijcit ei. nec
ꝑ ſe nec ꝑ aliū. cōpurgatoꝛes vō iurabūt ſe
credere illū dicere veꝝ. Itē nota ꝙ non
licet m ibi ꝑ aliū qꝺ ꝑ me nō licet.

Caſus Aliqs pro
Nos inter alios chianus epi iſama
tus eſt de aliq̄ crimine eccleſiaſtico. q̄ritur
vtꝝ eps̄ deficiētibus accuſatoꝛibus ⁊ teſti
bus poſſit illū cōpellere ad purgatōeꝫ p̄ſtā
dū. Rn̄det pa. ꝙ ſi de aliq̄ crimine publi
ca laboꝛat infamia deficiētibus p̄dictis ꝑ
ſonis. epūs pōt ipſum cōpellere ad purga
tōem. niſi ad ſuꝑioꝛem duxerit appellandū
⁊ ſi appellauerit. eius ꝑebit iudicio ad quē
appellauit. Nota ꝙ epūs prochianum
ſuū infamatū poteſt cōpellere ad purgati
onem. Item a tali cōpulſione appellat
iuſta de cauſa.

Caſꝰ. Pre
Cū P. manconella. ſbiter petrꝰ
manconella infamatus erat de ſimonia. ꝓ
qua fuit ſibi indicta purgatio. querebat q̄
les teſtes debeat habere ad ipſum cōpur
gandū. Rn̄dit pa. ꝙ cōpurgatoꝛes illi de
bēt eſſe talis honeſtatis ⁊ opinionis ꝙ nō
ſit veriſimile eos odio vel amoꝛe. aut obtē
tu pecunie velle deierare. ⁊ neceſſe eſt vt
vitā ⁊ cōuerſatōem eius agnoſcant. quem
purgare debēt. In fine dicit ꝙ qui deficit
in purgatōe. ab officio ⁊ beneficio eſt p̄uā
dus. Dicit etiā ꝙ ille qui recipit purgati
onē nullā maliuolentiā vel indignatōnem
cōpurgatoꝛibus oſtendere debet. nec ipe
diat eos. nec ab alijs impediri ꝑmittat.
Nota ꝙ cōpurgatoꝛes debent eſſe bone
fame ⁊ opinionis ⁊ vitā ⁊ cōuerſatōem cō
purgandi agnoſcere debent. Itē qui de
ficit in purgatōne. punit tanq̄ p̄ſumptiue
cōuictus. Itē pena deficientis in pur
gatione. eſt depoſitio ab officio ⁊ benefi
cio. Itē iudex nullam maliuolentiā vel
indignatōem oſtendere debet. Itē cō
purgatoꝛes nō ſunt ipediendi.

Caſus. Quidā p̄ſbiter. h.
Extuarū . noīe infamabat de homici
dio. ꝓpter qꝺ eps̄ ſuus ab officio ſacerdo
tali ſuſpendit eundē. ipſe quaſdā lr̄as exhi
buit anteceſſoꝛis ipſius epi. in quibus cō
tinebat ꝙ iudicio aque frigide ſuā innocē
tiam purgauiſſet. ⁊ eps̄ ipſum abſoluiſſet.
queſitū fuit a papa vtꝝ talis purgatio ſuffi
ciat. Quia vero peregrina iudicia ſunt in
hibita. dicit papa ꝙ p̄dicta purgatio inſuf
ficiens fuit. Vn̄ mandat papa epō q̄tenus
ſi accuſatoꝛes idonei nō apparuerint cū ſe
ptima manu aut qnta ſui oꝛdinis. debeat
ſe purgare. qua p̄ſtita ſuſpēſionē ſine diffi
cultate relaxet. ⁊ eum boni teſtimonij an
nuncians. ab infamia homicidij abſoluat.
Nota ꝙ ſententia que nulla eſt nō abſol
uit aliquē nec cōdemnat. ⁊ iteꝝ ſententiā
dū eſt. Itē hmōi purgatio. ſ. aque frigi
de vel feruētis inhibita eſt. ⁊ ideo ꝓ nō p̄
ſtita debet haberi.

Caſus. Quidam dya
Cōſtitutus. conus. p. nomine infama
tus erat de aliquo crimine. epiſcopus in
dixit ei purgationem. obtulit compurga
toꝛes epiſcopo. ipſe cepit eos ita dili
genter examiare. acſi eſſet oꝛdinationē fa
cturus nolēs eos recipe. vn̄ p̄dictꝰ dyaco
nus acceſſit ad dn̄m pa. ſibi exponēs p̄di
cta. Scribit pa. epō dicens ꝙ multū mirat
ꝙ purgatiōeꝫ oblatā recipe noluit niſi p̄us
ꝯmēdaſſet. i. ꝓbaſſet noīa ſinguloꝝ. vtinaꝫ
ſic diſcuteret oꝛdinādos. Satis eni ſufficit
i hmōi purgatōibus ſi ꝯpurgatoꝛes ſint bo
ne fame in ſuis oꝛdinibus miſtrantes ⁊ ab
eccl'ia tollerati. nec ſint in iudicio de crimi
ne ꝯdēnati vn̄ ſūt admittēdi. No. ꝙ ſuffi
cit ſi cōpurgatoꝛes ſint hōe fame et nō ꝯdē
nati de crimine. nec ſūt examinādi ita diſtri
cte ſicut alij teſtes.

Caſuſ. Decanꝰ
Inter ſollicitudies ſenoñ. erat gra
uiter infamatꝰ de hereſi. ex eo ꝙ cū hereticiſ
nimiā familiaritatē habebat in q̄dā villa ꝓ
pter qꝺ archieps̄ ſenoneñ. ſuſpendit ip̄ꝫ ab
officio et beneficio. et q̄uis ꝯ ip̄m nullꝰ ap
paruerit accuſatoꝛ tamen ex officio ſuo fa
ma publica deferēte voluit de hoc inquire
re v̄itatē. teſteſ ſuꝑ h̄ ꝯ ip̄m decanū recepit
poſtmodū decanū ip̄m cuꝫ atteſtatiōibꝰ mi
ſit ad dn̄m pa. Ip̄e v̄o intellecto negocio
et viſis atteſtationibus ſcribit archiepō di
cens. Quāuis ꝯſtitutio eccl'iaſtica doceat
tales ab officio tantū vſqꝫ ad purgationeꝫ
canonicā ſuſpēdendos. qꝛ tū ip̄m a benefi
cio ꝓpter enoꝛmitatē criminis ſuſpēdit nō
vult iꝓbare. nec etiā illꝺ iꝓbat ꝙ teſtes
ex officio ſuo ꝯ ip̄m decanū recepit licꝫ nul
lus apparuerit accuſatoꝛ. papa v̄o conſide
rans vulgatā infamiā et graue ſcādalum ⁊
vehementē ſuſpitionē ex dictis teſtiū ꝯ ip̄ꝫ
aboꝛtā cū ꝓpter coꝝ q̄libet ei eſſet purga
tio indicēda. purgationē. xiiij. manus ſui oꝛ
dinis idixit eidē remittēdo ip̄ꝫ ad archieps̄ꝫ
vt ibi purgetur vbi noſcit infamatus. man
dans archiepō q̄tinus adiunctis ſibi duo
bus epīs purgationē ei indictam recipiat.
et q ad ip̄m purgandum acceſſerint ſint ca
tholici et vita ꝓbati q cōuerſationē eius et
vitā agnouerint p̄teritā ⁊ p̄ntem q̄ recepta
beneficiū ſibi reſtituat. ab officio tū maneat
ſuſpēſus ꝓpter familiaritatē quā habuit cū
hereticis donec ſcādalum ſopiat heretico
rum familiaritate publice abiurata. et iniū
gat eidē vt in p̄dicta villa et alijs circūpoſi
tis ꝓfiteat ⁊ p̄dicet fidē catholicā ⁊ deteſte
tur hereticā p̄uitatē. talit deinceps vitā
ſuā bonis infoꝛmet opibus vt infamia con
uertat in famā. et oē ſcandalum tollat. ꝙ ſi
foꝛte in purgatione defecerit et ab officio
et bn̄ficio depoſitꝰ ad agendā p̄niam i artū
monaſteriū detrudatur. Nota ꝙ cum ali
quis eſt infamatꝰ nō dꝫ ſtatim ſuſpendi ab
officio ⁊ beneficio. ſꝫ ab officio tantum niſi
multum ſit infamatus. Itē ex officio ſuo
iudex ꝓcedere p̄t ꝯ infamatū ad inquiren
dū ſuꝑ q̄ eſt infamatꝰ. Itē numerꝰ ꝯpur
gatoꝝ eſt arbitrarius. Itē vbi qs eſt infa
matus ibi dꝫ ſe purgare. Itē q aliū cōpur
gat dꝫ eē bone fame ⁊ agnoſcere dꝫ vitaꝫ ⁊
ꝯuerſationē cōpurgādi p̄teritam ⁊ p̄ntem.
Itē q deficit in purgatiōe hereſis depoſi
tus ab officio ⁊ beneficio detrudi debet in
monaſteriū ad p̄niam ꝑagendam.

Caſus patet. Nota
Cum dilectus ꝙ pſone compurgato
rum debent eſſe vicine et honeſte.

Caſus. Epiſco
Cum in iuuētute. pus quinqꝫec
cleſieñ. eccleſie dicebatur habere immode
ratam familiaritatē cū quadam nepte ſua ꝓ
pter qꝺ rex vngarie ſepe ſcripſerat dn̄o pa.
vt illum de vngarica eccl'ia remoueret. Vn
de pa. ſcripſit cuidā epō vt ſuper hoc caute
inq̄reret a coepīs vngarie. et ip̄i poſtmodū
reſcripſerāt dn̄o pa. ꝙ bonū virum ⁊ hone
ſte cōuerſatiōis eū eſſe credebāt pſonam ip
ſius multipliciter cōmendātes. ſꝫ qꝛ pater fi
lium quem diligit coꝛripit ad maioꝛem cau
telam dn̄s pa. mandauit eidem epō vt ab il
lius familiaritate taliter ceſſaret ꝙ ſiniſtra
ſuſpitio de ipſo haberi non poſſet. Sed qui
dam malus homo reſcriptū illarū litterarū
ſubꝛipuit. ⁊ apud regem ⁊ alios magnates
ipſiuꝫ nequiter publicauit vt magis infama
retur. Sed pa. licet pulſatus fuerit multoci
ens contra ipſum: tamen aduerſus eum no
luit cōmoueri. ſciens ꝙ facile dictum ſequi
tur multitudo. poſtea v̄o cū dictꝰ epūs ad
ſtrigonieñ. metropoliꝫ extitit poſtulatꝰ qdaꝫ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

qui aduerſabanť eidē vt ꝓmotiões impedi-
rēt ipius ceperūt ipm iteꝝ infamare. Vnð
ipſe de q̄rūdā amicoꝝ ſuoꝝ ꝯſilio quēdā ꝓ
curatorē ad curiā dſtinauit. poſtulāſ a dño
pa. q̄tinꝰ purgatiões canonicā faceret ei in-
dici ad ſuā innocentiā oſtendendā. Papa
poſtulationē illam reputans minꝰ ꝓuidam
ab ea ipm ſepe reuocare voluit. Sed qꝛ ꝓ-
curatoꝛ inſtabat pa. mādauit purgationem
eidē iudici cum duobus abbatibꝰ q̄bus ꝓ-
teſtatus fuerit q̄ ex alia cā talis petitio im
ꝓuide tūc fiebat. qꝛ ſuffraganei ſtrigoniē.
eccl'ie vix eo tpe purgarēt eundē q in facto
poſtulatiōis ꝯdicebāt eidē ⁊ ſuffraganei co
loceñ. eccl'ie ipm tūc nō purgarēt cū inť ipſ
et coloceñ. archiepm de ſtrigonicñ. metro-
poli qð verteret. Vñ cū nō ſint alij pontifi
ces in vngaria merito videbať q̄ ꝑ epos re
gni ſui ſup illo articulo ſe purgare nō poſſet

Nota q̄ pater diligit filiū quē coꝛripit.

Item nō debet qs habere immoderataꝫ
familiaritatē cū aliqua etiā cuꝫ ꝯſanguinea
vnde ſuſpitio poſſit haberi. Itē dictum
facile ſiue leue ſequiť multitudo. qꝛ ꝓnioꝛ ē
humana natura ad malū q̄ꝫ ad bonū. Itē
ꝑ importunitatē etiā nō concedēda ꝯcedū-
tur. Item q aliū ꝯpurgant debent eē vici
ni illiꝰ ⁊ eiuſdē dyoč. ſiue ꝓuincie vt eū co-
gnoſcant. Item ex cauſa admittuntur ad
purgationē alicuius inferioꝛis oꝛdinis. cuꝫ
alias de iure eiuſdeꝫ oꝛdinis eē debeāt.

Caſus. Queritur hic qd

De teſtibus. ꝯpurgatoꝛes debeant iu
rare. Rñdeť q̄ hoc ſolum q̄ credant eū ve
ritatem dicere qui purgatur. Nota q̄ cō
purgatoꝛes iurare debent de credulitate.
et ita iuramentum compurgatoꝛum ⁊ iura
mentum calumnie vidētur ſimilia. Item
non debet quis compelli ſubire anceps iu-
ramentum.

Ca. Quidā diaconꝰ. t. noīe

Accedens dñ vellet in pbꝛm ꝓmoueri
quidā emuli ſui dixerunt illū eſſe filium ſa-
cerdotis ꝓpter qð epus ipm noluit ꝓmo-
uere. nec permiſit illuꝫ ab alio ꝓmoueri. vn
de ille dyaconus ad dñm pa. accedens pre
dicta eidē expoſuit. Mādat pa. epo q̄tinuſ

ſi de h eſt publice infamatꝰ ⁊ de ipa infamia
cōſtare nō poterit. purgatiões ab ipo recipi
at ⁊ ipm ꝓmoueat ad officiū ſacerdotis. qꝛ
etſi nō ſit nota delicti. tñ eſt nota defectus
impediētis ad ſacros oꝛdines ꝓmouēdum

Nota q̄ infamatus cū nō ſit legitimꝰ non
debet ad ſacros oꝛdines ꝓmoueri niſi ꝑus
ſe purgauerit. Itē nō legitime nati de iure
cōi nō debent ad ſacros oꝛdines ꝓmoueri
qꝛ ⁊ſi irregularitas illa non ſit nota delicti
eſt tamē nota defectus.

Ca. Inter. H.

Cum dilectis filiis pbꝛm ex vna ꝑ-
te et. O. clericū ex altera ſup quibuſdam ec
cleſijs queſtio vertebať. ꝓ qua dictꝰ. b. pbꝛ
et. g. ꝓcuratoꝛ. o. clerici ad ſe. ap. acceſſerūt
ꝓcuratoꝛ ipius. o. ꝓpoſuit q̄ cū dictuſ pbꝛ
eſſet publice infamatꝰ ſup crimine inceſtus
epus ꝯſtantieñ. oꝛdinariꝰ eius ei purgatio
nē indixit. q cum ſe purgare nō poſſet eccle
ſijs ſuis fuit ꝑ ſniam deſtitutꝰ. ſed ipſe nihi
lominꝰ eas ꝑ violentiā d̄tinebat. poſtmodū
cū idem p̄ſbyter vxoꝛē cuiuſdā ꝯſanguinei
ſui publice detineret. qdam clerici ꝯ ipm ſu
ꝑ hoc ad q̄ſdaꝫ iudices lr̄as impetrauerunt
ꝯtinētes vt ſi dictus pbr̄ ſup crimine adul-
terij ⁊ inceſtꝰ ſe purgare nō poſſet ipm pēa
debita caſtigarēt. et cū eis ꝯſtitiſſet q̄ ideꝫ
pbr̄ ꝓ eo q̄ i purgatione defecerat ab epo
fuerat cōdemnatꝰ ipm tanq̄ꝫ cōtumacē pꝛe
dictis eccl'ijs ꝑuauerūt maxime cū d̄ crimi
ne adulterij ⁊ inceſtus tanq̄ꝫ de notoꝛio cō
ſtitiſſet eiſdē. mādantes abbati ſancti galli
ad quē beneficioꝝ collatio ꝑtinebat. vt be-
neficia illa cōferret. q cōtulit illa. o. clerico
ſupꝛadicto. vñ petebat ſup illis dicto pbr̄o
īponi ſilentiū ⁊ ipi. o. tradi poſſeſſionē illo-
rū bñficioꝝ. Ex aduerſo dictꝰ. b. pbꝛ rñdit
q̄ ꝓceſſus iudicū p̄dictoꝝ debebat merito
retractari. cū lite nō ꝯteſtata ꝓceſſerūt ꝯtra
ipm. adijciēſ etiā q̄ purgationē indictā ſibi
ab electo ꝯſtantieñ. curauerit exhibere. Sꝫ
ei reſpondebať q̄ talis purgatio non vale-
bat cum iudicio pendēte coꝛā delegatis oꝛ
dinarius non debebat indicere purgatiões
infamato. et ita tanq̄ꝫ coꝛaꝫ non ſuo iudice
facta dicitur. His et alijs diligenter audit

⁊ itellectis lꝫ lr̄e delegatoꝝ iudicū dño pa.
oſtēſe nō fuerit vl' trāſcriptū ipaꝝ. tñ ex te-
noꝛe relatōis ipoꝝ iudicū quā ꝓcuratoꝛ p̄
dictꝰ exhibuit dño pa. ꝯſtitit euidēter q̄ iu
dices illi ꝓceſſerunt iuris oꝛdine p̄termiſſo
Vnð pa. ꝓceſſuꝫ illoꝝ ⁊ ꝯceſſionē eccl'iarū
a p̄dicto abbate factā retractauit. pꝛecipue
qꝛ relatio iudicū ꝯtinebat repugnātia ⁊ ad
uerſa. dicebať ei q̄ crimē eiuſdē pbr̄i adeo
notoꝛiū erat q̄ nullꝰ locꝰ inficiationi erat. et
tñ p̄mittebať ibidē q̄ eideꝫ pbr̄o terminū ꝑ
emptoꝛiū aſſignarūt in q̄ ſe purgaret ſi poſ-
ſet. Si eni crimē erat notoꝛium nō erat illi
purgatio indicēda ſꝫ in eū ꝯdēnatiōis ſnia
ꝓferēda. Si vō nullꝰ apparuerit legitimꝰ ac
cuſatoꝛ et ſup p̄dictis criminibus apud bo
nos et graues fuerit infamatꝰ. purgatio ca
nonica indicať eidē non obſtāte q̄ coꝛaꝫ p̄
dicto electo diciť ſe purgaſſe. qꝛ pendente
iudicio coꝛam delegatis non debuit oꝛdia
rius purgationē indicere infamato. No
ta q̄ lite non ꝯteſtata non tenet ꝓceſſus.

Item ſi non valet deſtitutio nec inſtitu-
tio facta in locū deſtitutoꝝ. Item ſi non
valet ꝑncipale nec acceſſoꝛiū. Itē ſcriptu
re cōtraria cōtinenti non adhibeť fides. et
ita ꝯtraria allegās non eſt audiēdus. Itē
cū crimen notoꝛiū eſt non eſt indicēda pur
gatio. ſꝫ cōdemnationis ferēda ē ſnia. ⁊ ita
in notoꝛijs neceſſaria eſt ſnia. Itē ſi aliqs
eſt infamatꝰ apud bonos ⁊ graues deficiē-
te accuſatoꝛe dꝫ ſe purgare. Itē purgatō
coꝛā ñ ſuo iudice p̄ſtita non tenet. vñ iterū
dꝫ ſe purgare. Et ita cauſa cōmiſſa alicui d̄
legato exēpta eſt ab oꝛdinario. ita q̄ de illa
vlteriꝰ ea pendēte coꝛā delegato intromit
tere ſe non poteſt.

Caſus. Archieps biſun

Accepimus. tinus infamatꝰ erat de ſi
monia de icōtinētia et q̄ iuſticiā vendebat
Pa. mādauit qbuſdam vt ſup pꝛedictis ſe
purgaret coꝛā ipſis recepto mandato ipſuꝫ
citarūt ad p̄ntiaꝫ ſuā. ipe ad diē ꝯparēſ pur
gationē obtulit ſubꝰ hac foꝛma videlicet q̄
erat imunis ab illis criminibꝰ ſup quibꝰ ſe
purgare debebat. ſꝫ iudices talē purgatōeꝫ
admittere noluerūt ſignificantes hoc dño

pa. Ipſe vō ad ap. ſe. accedēſ ꝓpoſuit q̄ ipi
volebāt vt aſſereꝛꝫ q̄ nūq̄ꝫ a natiuitate ſua
paſſus fuerit lapſuꝫ carnis. vnð petebat q̄ti
nus ſaltē ſup purgatōe incontinētie mitiga
ret rigoꝛē. ſꝫ pa. non credidit q̄ ſub illa foꝛ-
ma exactū fuiſſet iuramentū ab ipſo. ſed po
tius p̄ſumpſit q̄ alia de cā ſub illa foꝛma ſe
purgare volebat. videlicet q̄ immunis erat
ab illis criminibus de qbus fuerat infamatuſ
tanq̄ꝫ dimiſſis ꝑ pniam iaꝫ eſſet imunis ab
illis. Sꝫ hoc iurare temerariū erat. cū etiaꝫ
btūſ iob dicat. ⁊ ſi ſimplex fuero h ipm igno
rat aīa mea. Vñ papa pꝛeſcriptā foꝛmā ſm
quā iurare volebat repꝛobat. vtpote indi-
ſcretā et ineptā. mandās p̄dictis iudicibuſ
vt ſi voluerit ⁊ potuerit ſe purgare ſm hāc
foꝛmaꝫ ſe purget. videlicꝫ q̄ illa crimia gra
uioꝛa. ſcꝫ ſimoniā. venditionē iuſticie. ⁊ in-
cōtinentiā. de qbus extitit infamatus iuret
ſe nō ꝯmiſiſſe poſtq̄ꝫ fuit in archiepm aſſum
ptus. ⁊ cōpurgatoꝛes iurēt q̄ credūt illum
verū iuraſſe. q̄ facto illū dimittant in pace.
alioqn ipm ab eccl'ia biſuntina debeant re-
mouere. Nota foꝛmā ſm quā infamatus
de criminibus dꝫ ſe purgare. Itē licꝫ quis
pniam de ꝯmiſſis recepit adhuc neſcit vtꝝ
peccata ſint ei dimiſſa. ⁊ in hoc eſt ar. q̄ licꝫ
quis habeat remiſſionē vniꝰ anni aut etiam
totius tēpoꝛis pnie ſibi impoſite nihilomi-
nus ieiunare tenetur. Item non licet vē
dere iuſticiam.

De purgatione vulgari.

Titulus. xxxv.

Caſus. Que

Ex ra ſuſcepti. rebatur vtrū
ſuper poſſeſſionibus eccleſiaꝝ poſ
ſint fieri duella. Reſpōdit papa q̄
nec ſuper illis nec ſuper alijs debent fieri.

Nota q̄ duella ſm canones ſunt pꝛohi
bita.

Caſus. Quidā ac-

Significantibus cuſauit. V. laicū ⁊
frēs eius ſup q̄daꝫ furto. cū quo coacti ſunt
ſubire duelluꝫ in quo alijs peccatis ſuis p̄-
pedientibus ceciderūt. ꝓpter qð fuerunt ꝑ
conſules ſpoletine ciuitatis bonis pꝛopꝛijs
ſpoliati. ſꝫ poſtmodū furtū illud apud alios

eſt inuĕtũ ⁊ reuelatũ ꝙ fuerãt inocĕtes.iſti frẽs ſignificauerũt h̃ dño pa. petentes ſibi ſup h̃ ꝓuideri. Un̄ mãdat cõſulibus illis vt ablata reſtituãt vniuerſa. No.ꝙ ſnĩa que nulla eſt lata ꝯ canones nõ liberat aliquem nec cõdemnat nec trãſit in rem iudicatam. nec neceſſe eſt appellare ab ipſa.

Caſus. Linonieñ. de no

Dilecti filii. uo ad fidẽ cõuerſi grauez querimoniã ad ſe.ap.trãſmiſerũt ꝙ fratres templarij et alij qui ſup eos temporalez habent poteſtatem ſi aliquãdo de aliquo crimine infamanẽ cõpellunt eos ſubire iudicium ferri cãdentis.⁊ ſi qua exinde ſeqẽ aduſtio penam legalem infligunt. Cum igiẽ iudicium iſtud ſit interdictũ in quo deuſ temptari videtur. mandat papa. cuidam iudici q̃tinus dictos frẽs et alios ꝑ cenſuram ec.cõpellat vt ab hmõi cõuerſorum grauamine oĩno deſiſtant. Nota ꝙ iudiciũ ferri candentis ꝓhibitum eſt.

De iniurijs et damno dato.

Titulus.xxxvi.

Caſus. Jſta qnqꝫ

Irixati. capl'a p̃mo poſita ſũt veteris legis. Jn p̃mo dicit ꝙ ſi hoĩes rixati ſũt adinuicez et alter alterũ ꝑcuſſerit nec mortuꝰ fuerit ſꝫ iacuerit in lecto:ꝑcuſſor ſoluat illi operas deꝑditas ⁊ impenſas in medico. Nota hic penã ꝑcutientis hoĩem ſm veterem legẽ ꝑcuſſor p̃ſtabit oꝑas amiſſas ⁊ impenſas factas in curatione.

Caſꝰ.Si ali-

Si quis apparuerit. quis effoderit ciſternam ⁊ nõ cooperuerit eaꝫ ⁊ bos alterius vel aſinus in eã ceciderit dñs ciſterne det p̃ciũ aĩalis et illud qđ mortuuꝫ eſt illius erit. Nota ꝙ q occaſionem damni dat damnũ dediſſe videtur.

Caſus. Si bos alicuiꝰ ab heri

Si bos. et nudiuſtertiuſ cornupeta eſt et dñs illum non cuſtodierit :ſi alium bouẽ occiderit reddet bouem ꝓ boue et mortuũ bouem recipiet. Nota ꝙ quis tenetur ex negligentia.

Caſus. Si iumentuꝫ alicuiꝰ

Si leſerit. leſerit agrum vel vineam alterius reſtituet eſtimationẽ dãni. Nota ꝙ quis tenetur de paſtu pecoris ſui. qꝛ tenetur ſoluere eſtimationem damni.

Caſus. Si aliqſ

Si egreſſus ignis. appoſuerit ignẽ in agro ſuo et damnum dederit in ſegetes vicini ſui damnum reſtituet. Nota ꝙ q occaſionem dãni dat ⁊c̃.

Caſus. Si aliquis

Si quis domum voluntarie incẽderit domum alicuius totum damnũ reſtituet.⁊ tres annos peniteat. Nota ꝙ in dãnis illatis attenditur voluntas.

Ca. Florentini olĩ

Olim ſcribẽtibꝰ poſuerũt in banno ep̃m feſulanũ dãna et iniurias plurimas alias etiã irrogãtes. Sup his cõmiſit pa.cãm ep̃o mutineñ.vt eos compelleret ad ſatiſſaciendũ ſup predictis ep̃o predicto. Ep̃us vocatis ꝑtibus cepit in cã ꝓcedere.et recepit teſtes lite nõ cõteſta. deinde cauſa delata eſt ad dñm pa. Jpſe võ examinato ꝓceſſu.qꝛ lis conte.nõ fuit ꝓceſſũ illũ reuocauit ⁊ qꝛ cõe florẽtie bãnauerat ep̃m feſulanum ꝯ deũ ⁊ eccl'iaſticã libertatẽ ꝓpter iniuriaꝫ bãni et ꝓpter expẽſas ⁊ alia dãna ꝓpẽ hoc ſubſecuta cõdemnauit cõe floreñ. in mille libris vſualis monete p̃miſſa taxatione ⁊ p̃ſtito iuramẽto ep̃o feſulano. No.ꝙ nõ tenet ꝓceſſus lite nõ ɔte. Jtẽ nõ tenet bannũ datũ in eccl'iaſticã pſonã ꝯ eccl'iaſticam libertatẽ. Jtẽ ɔdẽnatio expẽſaꝝ ſemꝑ facienda ẽ taxatõe p̃miſſa et iuramẽto ſecuto.

Caſꝰ. Brixiẽſes multas di

In noſtra. ſcordias olim habuerũt inẽ ſe q̃rũ occaſiõe multa dãna ſuſtinuerũt illata adinuicẽ ꝓpter qđ cõiter ſtatutũ fecerũt de nõ petẽdo vel recipiẽdo vlteriꝰ reſtaurationes dãnoꝝ a cõmuni.⁊ ſtatutũ hmõi firmauerũt etiã iuramẽto. ſꝫ p̃ter dãna occaſione hmõi diſcordie multas fececerũt expẽſas q̃s petebãt ſibi refici a ɔmuni.dubitatũ fuit an obſtaret eis iuramentum ſuper dãnis nõ repetẽdis.ꝓpter qđ ep̃us brixieñ.ꝓpoſuit h̃ in p̃ſentia pa. Cum ergo aliud ſit dãnoꝝ reſtauratio ⁊ aliud ſatiſfactio expẽſarũ iuramẽto p̃ſtito ſup articulo dãnoruꝫ nõ dꝫ intelligi factũ expẽſaꝝ. Un̄ mãdat papa q̃tinꝰ iuramẽto p̃dicto nõ obſtãte ep̃us ꝓuideat auctoritate pape ꝙ dictum cõe ꝓ bono pacis ⁊ ɔcordie cõtribuat ad expẽſarũ ſatiſfactionẽ ad arbitriũ ip̃ius ſicẽ viderit expedire. No.ꝙ iuramẽtũ nõ extẽdiẽ ad aliđ q̃ꝫ iuratum ſit. Jteꝫ aliud eſt dãnũ ⁊ aliud expẽſe. ⁊ iõ iuramẽtũ p̃ſtitũ ſup vno nõ extendiẽ ad aliud. Jtẽ ꝓpter bonũ pacis multa fiũt q̃ alias fieri nõ debent.

Ca. Aliqs culpa ſua damnũ

Si culpa. dedit alicui aut iniuriã irrogauit ſeu alijs irrogãtibꝰ iniuriã opeꝫ tulit ⁊ hec imꝑitia vel negligẽtia euenerũt. diciẽ ꝙ ſup his ſatiſfacere teneẽ nec ignorantia ip̃m excuſat.qꝛ ſcire debuit ex facto iniuriã veriſimiliter poſſe cõtingere vel iacturã.

Qđ ſi. Caſus. Ecce aĩalia tua dãnuꝫ dederũt nihilominꝰ ſatiſfaceẽ te oportꝫ niſi tu velis liberare teip̃m dãdo aĩalia tua dãnũ paſſo.ſed ſi aĩalia tua fera fuerũt ⁊ que conſueuerũt noceẽ nõ ſufficit ad liberationẽ ea dando qꝛ nõ curaſti quaꝫ debueras diligẽtiam adhibere. Jn fine diciẽ ꝙ licꝫ ille q occaſionẽ dedit damnũ dediſſe videaẽ.tñ ſecus eſt in illo dicendũ q diligentiã quã debuerat adhibuit ne dãnũ cõtingeret. Nota ꝙ qs teneẽ ſi culpa ſua damnũ dedit.

Jtẽ teneẽ q iniuriã irrogauit vl' alijs opẽ tulit ⁊ ignorãtia in talibꝰ nõ excuſat. Jteꝫ ſufficit dare aĩal ꝓ damno dato ab ip̃o ſed in feris aĩalibꝰ h̃ nõ ſufficit. Jtẽ q occaſioneꝫ dãni dat dãnuꝫ dediſſe videẽ cũ diligẽtiaꝫ nõ adhibuit quã debuit. Jtẽ nõ eſt ei ĩputandũ q de ɔtingẽtibꝰ nihil omiſit.

De penis. Titulus.xxxvij.

Caſus. Quotiens qs

Ut que. peccat totiens puniri debet. Nota ꝙ frequens delictum frequenter puniri debet.

Ca. Si aliqs interfecerit

Preſbyteri. pbr̃m ⁊ cõpoſitio inde fiat accepta pecunia ſoluatur illi ep̃o ad cuiꝰ ꝑrochiã ꝑtinet.ita ꝙ medietateꝫ tribuat in vtilitatẽ illiꝰ eccl'ie cui p̃fuit ⁊ alterã ꝓ aĩa defuncti pauꝑibꝰ eroget.qꝛ nullꝰ heres eiꝰ ꝓximior eſt q̃ꝫ ille q ip̃m dño ſociauit. Nota ꝙ penã pecuniariã quã recipit ep̃ſ ab aliq̊ ſibimet applicare nõ dꝫ ſꝫ in vtilitatem eccleſie diſtribuere. Jtẽ eccl'ia ẽ heres clericoꝝ.vñ in rebꝰ eoꝝ ſuccedere debet.

Caſꝰ. Ar-

Licet iuxta apoſtolum. chidyaconi ɔuentrenſis ep̃atus ꝓ corrigẽdus exceſſibꝰ a clericis ⁊ laiciſ penã pecuniariã exigebant. Jtem ꝓ annua exactione qñqꝫ rectores eccl'iarũ ſuſpẽdunt et eccl'iaſ interdicũt a vicarijs denarios exigũt vt eos i eccl'ijs celebrare ꝑmittãt.hec et alia cõmittebant ꝯ canonũ inſtituta. Mãdat pa.cantuariẽ. archiep̃o q̃tinꝰ hec p̃dictis archidyaconis diſtrictius interdicat. Si aũt ɔtra venire preſumpſerint eos ec.cen.cõpellat. Nota ꝙ exceſſus clericoꝝ ſunt puniendi pena ſp̃ũali ſm canones et nõ pecuniaria.

Ca. Qui calumnioſe litigant

Calũniam. cõdemnãdi ſũt i expẽſis.⁊ de calũnia puniantẽ ſm ꝙ leges p̃cipiũt.⁊ qꝛ iſtud ſacris ɔſonat inſtitutis p̃cipit pa.vt de cetero in pecuniarijs cauſis victꝰ victori in expẽſis ɔdẽneẽ niſi feraẽ ſnĩa ꝓ abſente. No.ꝙ q calũnioſe litẽ agit in expẽſis alteri ꝑti cõdemnari debet.

Caſꝰ. Sacerdo

Quod in dubiis. tes q gubernãt naues ad pugnam et q ꝑſonaliter cõflictuꝫ exercẽt et alios incitãt ad pugnandũ oẽs ſunt deponẽdi. No.ꝙ non ſolum ille eſt homicida qui interficit: ſed etiam ille qui ĩcitat ad interficiendum.

Ca. Clerici aliqñ

Tue diſcretionis dep̃hendunẽ in latrocinijs et alijs magnis ſceleribꝰ. q̃ritur q̃liter ſint puniẽdi. Rñdet pa.ꝙ a ſuis ſũt ordinibꝰ degradandi.et in artis monaſterijs detrudẽdi ad agendũ pniaꝫ No.ꝙ clerici dep̃hẽſi in latrocinijs et magnis crimibꝰ degradari dñt ⁊ i artis mõaſterijs detrudi.

Ca. Ep̃s lauitanꝰ ɔceſſit

Conſtitutꝰ. mõaſterio cripte ferrate oẽs eccl'ias i eiꝰ dyoc̃.ſitas pertinentes ad mõaſteriũ illđ.⁊ qcqd iuris habebat in illis

In emphitheoſim ſub ãnua pẽſione redden
da.ita ꝙ ſola pẽſione cõtent⁹ eſſet ſub cer-
ta pena appoſita in inſtrumẽto inde ꝯfecto
poſtmodũ orta fuit ſup his contentio inter
eos.ꝑ cõfeſſionez vtriuſqȝ ꝑtis ꝯſtitit ꝙ ꝑs
monaſterij ſubtraxit epõ pẽſionem. et epõs
exegit a monaſterio ꝓcuratiõẽ.⁊ ſic vtra-
qȝ ꝑs cõmiſit in penã.vn̄ dñs pa. vtranqȝ
ꝑtem a pena illa reddidit abſolutã. Nota
ꝙ cõfeſſio in iure facta preiudicat. Item
pena cum pena compenſatur.

Ca. Quidã clericus co-
Super his. ram pa. in teſtimonio va
cillauit et variauit in dicto ſuo. Papa fecit
illum capi ⁊ detineri.q̃ritur vtꝝ ꝓpter hoc
incurrerit infamiam. Rñdet ꝙ non. No
ta ꝙ vacillans vel variãs in teſtimonio nõ
eſt ipſo iure infamis.

Ca. Clerici ſancti for
Suam ad nos tunati condẽnati fue-
runt epõ ſpoletano in.xl.libris ꝑ qđdam ar
bitriũ ſub certa pena niſi eas ꝑſoluerit i ter
mio ꝯſtituto tandẽ ſoluerũt i termio.xxxiij.
libras.epõs impetrauit q̃ſdam lr̃as ꝯtra eos
tacita veritate ꝑ q̃s fecit eos ſibi cõdẽnari i
xxx.libris noĩe pene q: nõ ſoluerãt totã ſũ-
mã in termio ꝯſtituto. Vñ dicti clerici dño
pape q̃rimoniã trãſmiſerunt. Mandat pa.
epõ ſpoletano q̃tin⁹.vij.librarꝝ ſolutiõe ꝯtẽ
tus exiſtat.⁊ ſup pena.xxx.librarũ clericos
illos de cetero nõ moleſtet. cũ non deceat
ipm̃ i honeſtis q̃ſtib⁹ cuȝ aliena iactura di-
tari. No.ꝙ pena nõ dȝ exigi niſi ꝓ parte
nõ ſoluta i termio cõſtituto lȝ de rigore iu-
ris ſit cõmiſſa i totũ ⁊ ſm̃ q̃ſdaȝ i totũ exigi
poſſit.in q̃ ſñia fuit index q clericoſ iſtos cõ
demnauit. Itẽ cum alteri⁹ iactura nemo
debet ditari et precipue clerici.

Ca. Quidã ciues vincẽtini
Ad aures. epm̃ ſuũ interfecerũt ꝓpter
qđ fuerũt feudis et bñficijs q̃ a vincentina
eccl'ia detinebãt ꝑ ſñiaȝ ſpoliati.q̃ſiuit epõs
vincẽtin⁹ vtꝝ ipis vl' coꝝ heredib⁹ illa bñfi
cia ſint reſtituẽda.rñdit pa. ꝙ nec ipis nec
coꝝ heredib⁹ ſũt illa bñficia reſtituẽda. ſeu
đ nouo alia ꝯferẽda cũ maiori etiã ſint aiad
uerſione plectẽdi. No.ꝙ oĩa bñficia dȝ
qs amittere q̃ obtinet ab eccl'ia q platũ ipi⁹
interficit nec alia ſibi vel ei⁹ heredib⁹ cõfe-
rẽda ſunt de nouo. Itẽ pena nõ ſolũ tenȝ
auctorẽ ſȝ extendiſ ad heredes.

Ca. Diciſ h ꝙ ſi aliqſ teme
Dilectus. re ꝓrupit ꝯ iudicis aſſertio
nẽ ſm̃ arbitriũ ſupioris dȝ puniri cũ de ipi⁹
litigatoris iprobitate conſtiterit ne vileſcat
iudicialis auctoritas. No.ꝙ litigator q
temere ꝯdicit iudici corã q̃ litigat arbitrio
ſupioris puniri dȝ q: nõ eſt vilipẽdenda iu
dicialis auctoritas.

Caſ⁹. Patroni ec
In quibuſdam. cl'iaꝝ aduocati ſeu
vicedñi i tantã p̃ſumptiõeȝ ſe extollũt ꝙ cũ
dȝ vacãtib⁹ eccl'ijs de ꝑſonis idoneis ꝓui
deri difficultates ingerũt.⁊ malicias. ⁊ de
poſſeſſiõib⁹ ⁊ alijs bõis eccl'iaꝝ ꝓ ſua vo-
lũt diſponere volũtate.⁊ qđ deteri⁹ ẽ in ne
ceȝ p̃latoꝝ p̃ſumũt.ꝓhibet generale ꝯciliuȝ
exp̃ſſe ꝙ de cetero patroni vicedñi aduo-
cati ſup p̃dictis nõ plus vſurpẽt q̃ȝ repiaſ i
iure ꝑmiſſuȝ.⁊ ſi ꝯ fecerint ꝑ ſeueritatem ca
nonicã ꝯpeſcanſ ne qđ ad defenſionẽ eſt in
uẽtuȝ ad dep̃ſſionẽ valeat retorq̃ri. Statu-
it inſup ꝯciliũ q̃tin⁹ ſi patroni aduocati ſeu
feudatarij ſeu alij bñficiati clericũ vel recto
rẽ alicui⁹ eccl'ie ꝑ ſe vl' ꝑ alios occidere vel
mutilare p̃ſũpſerint amittãt qcqd iuris i ec
cl'ia hñt vl' ab ipa tenẽt.⁊vſqȝ in q̃rtã gene
ratiõeȝ poſteritas taliũ i clericoꝝ collegiuȝ
nullaten⁹ admittaſ neqȝ in domib⁹ regula
rib⁹ p̃latiõeȝ aliquã aſſequãſ niſi cũ eis fue
rit diſpẽſatũ. No.qđ ꝓuiſuȝ eſt ad defẽſio
nẽ nõ dȝ ad grauamẽ extẽdi. Itẽ nota pe
nã illoꝝ q ꝯ eccl'iam delinquũt.ſ.ꝙ amitte
re dñt qcqd ab eccl'ia tenẽt. Itẽ pena extẽ
diſ ad heredes. Iteȝ monachat⁹ oẽm ma
culam non abſtergit.

Ca. Comes regiſtrẽſi. mul
Grauem. tas iniurias et grauamia ir-
rogauit capl'o lauduñ.ꝓpſ qđ ꝑ iudices đ
legatos ap.ſe.fuit excõicat⁹.⁊ ꝑ duos an-
nos et ãpli⁹ in excõicatione ꝑſiſtens noluit
parere iuri claues eccl'ie ꝯtẽnendo. Vñ ca
pl'm lauduñ.iteꝝ ſignificauit h dño pa. q̃ȝ-
uis hui⁹ꝑtinacia ſi careat ſcrupulo heretice

prauitatis.mãdat pa.qbuſdã q̃tin⁹ ſi comeſ
ille ꝯmonit⁹ iuri parere noluerit abſoluant
eccl'ias i qb⁹ ius hȝ ab ei⁹ obligatõe.⁊ fide
les ipi⁹ ab obligatõe ipi⁹ q̃ȝdiu i excõicatio
ne ꝑſtiterit denũciet abſolutos. No.ꝙ ex
cõicat⁹ q ꝯtẽnit claues eccl'ie iteꝝ punien-
dus ẽ ꝓut h dĩ q: creſcẽte ꝯtumacia creſce
re debet pena. Itẽ ar.ꝙ nobilitati parcẽ
dum eſt circa penas imponẽdas.

De penitentijs et remiſſionibus.
Titulus.xxxviij.

Ca.patet. No.ꝙ
Manifeſta. qui publice peccat
publice puniendus eſt

Ca. Statutũ fuit i
Qui preſbyterũ ꝯcil'. maguntiñ. vt
ſi aliqs pbr̃m occiderit.xij.ãnis peniteat et
ſi ꝯuict⁹ inde fuerit vſqȝ ad tp̃s vite ſue mi
litie cingulo careat et inde nõ ꝯhat. No.ꝙ
interficiẽs pbr̃m.xij.ãnis penitere dȝ. Itẽ
ſi miles pbr̃m occiderit cingulo militie ꝑpe
tuo careat et poſtea nõ ꝯtrahat

Ca.Quidã nobilis.p
Significauit. noĩe cũ frederic⁹ dict⁹
impator rediret ab vrbe romana tẽpe q̃ ha
buit guerrã cũ ale.denegauit ei qđdam ca-
ſtrũ. vñ contigit ꝙ q̃t tuor caſtra deſtructa
fuerũt et multi hoĩes interfecti et alia mľta
mala ꝯmiſſa dict⁹.p. ſignificauit h dño pa.
petẽs ſup h aĩe ſue ꝓuideri.vnde mãdat ar
chiepõ mediolañ.q̃tinus ſm̃ ꝙ ſibi viſũ fue
rit pñiam iponat eidẽ.ꝯſiderans ꝙ ꝓ liber
tate ſua et eccleſie deuotiõe h fecit. vñ talẽ
diſcretiõeȝ adhibeat vt tã ipe q̃ȝ alij timore
pñie a ſuitio eccl'ie nõ retardenſ nec ſalutiſ
ꝑiculũ debeãt formidare. No.ꝙ pñie ſunt
arbitrarie. Itẽ miſ icorditer agendũ eſt cuȝ ꝯ
peccatore. Itẽ licitũ eſt ꝓ libertate ſua pu-
gnare. Itẽ mitius agiſ cũ his q ꝓ ſuitio ec
cleſie peccatum incurrunt.

Ca.Queſituȝ fuit a dño
Quod aũt. pa.vtrũ remiſſiões q̃ fiũt
in dedicatiõibus eccl'iaꝝ aut ꝯferẽtibus ad
edificationẽ pontiũ ꝓſint alijs q̃ȝ his q ſub
ſunt illis q has remiſſiões faciũt. Rñdit pa
pa ꝙ cũ a nõ ſuo iudice ligari nulluſ valeat
vel abſolui.hmõi remiſſiões illis ſolũmodo
ꝓſunt qbus ꝓprij iudices h cõceſſerunt.
No.ꝙ ſñia a nõ ſuo iudice lata nõ tenet.
Itẽ ar.ꝙ cleric⁹ ſine licẽtia ſui epi in aliũ
iudicẽ etiã eccl'iaſticũ ꝯſentire nõ p̃t. Itẽ
remiſſiões vl' indulgẽtie illis tantũ ꝓſũt q
remittẽti vel indulgenti ſubſunt.

Ca. Aliq qñqȝ ve-
Quod quidam. niũt ad cõfeſſiõem
de crimib⁹ ſuis ⁊ petũt ſibi pñiam imponi
tñ nolũt de oĩb⁹ cõfiteri dicũt ſe ꝯtinere nõ
poſſe.q̃riſ qd de his ſit agendũ. Rñdet pa.
ꝙ coꝝ ꝯfeſſio audiẽda ẽ et eis eſt de crimi-
bus alijs ꝯſiliũ impẽdendũ.q: lȝ hmõi pñia
nõ ſit vera q̃ ad vitã eternã admitti dȝ coꝝ
cõfeſſio ⁊ pñia eſt illis imponenda. No-
ta ꝙ confeſſio non vere penitentis debȝ re
cipi ab eccleſia.

Caſ⁹. Diciſ hic
Licet tam veteris. ꝙ ſi qs ieiunare
dȝ in pane ⁊ aq̃ ⁊ nõ hȝ paneȝ legumibus ⁊
piſcib⁹ vel alijs reficiaſ ſi neceſſitas id expo
ſcat.adhibita tñ diſcretione vt nõ ad delici
as ſed tantũ ad ſuſtẽtationẽ vtatur. No-
ta ar. ꝙ neceſſitas licitum facit quod alias
non licet.

Ca. Pbr̃i greci vtunſ mr̃i-
Queſitũ. monio i miorib⁹ ordinib⁹ ꝯ-
cto qñqȝ ꝯtingit ꝙ opp̃mũt filios ſuos i le
cto.q̃riſ vtꝝ publica pñia ſit eis iponẽda ꝓ
filijs opp̃ſſis ſi eã ſibi petãt iniũgi. Rñdet
pa.ꝙ ſi ipis ꝓcurantib⁹ vel ſtudioſe negli-
gẽtib⁹ filij opp̃ſſi reperiũſ ab officio altaris
dñt ꝑpetuo abſtinere ⁊ grauior pñia q̃ȝ lai
cis eſt eis iponẽda nõ tñ publica niſi in pu
blicũ id veniat.ſȝ ſi ex incuria ipſoꝝ mortuĩ
ſũt i cunis ⁊ illud ẽ occultũ pñia eis iponaſ
ꝓ arbitrio ſacerdotis ⁊ ad terrorẽ alioꝝ ad
tp̃s abſtineãt ab officio miſſe. No.ꝙ ꝓcu
rare mortẽ ⁊ ſtudioſe negligere parificanſ.
Itẽ clerico maior pñia q̃ȝ laico dȝ impo-
ni.q: quãto grad⁹ altior tanto lapſus graui
or. Itẽ clericis nõ eſt pñia publica impo
nẽda niſi crimẽ illud ꝓ q̃ iponiſ publicũ ef-
ſet. Iteȝ q occulte peccat occulte puniri
debet. Item pñie ſunt arbitrarie.

Ca. Lingoneñ.
Deus qui eccleſiã. de nouo ꝯuerũ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA

erãt ad fidẽ nihilomin⁹ tñ aliqñ cõmittebãt exceſſus. Qſiuit epũs liuonieñ. ⁊ qdaʒ fratreſ q cum eo erant qͣliter eẽt eis pnĩa iniũgẽda Rñdit pa. ꝙ pnĩa nõ tam ſm quãtitatẽ exceſſus qꝫ ſm penitẽtis cõtritionẽ eſt moderanda pẽſata qͣlitate pſone ſup fornicatõne adulterio homicidio et alijs crimib⁹. conſideratis etiã circũſtãtijs oib⁹ ⁊ pcipue nouitate liuonieñ. eccl'ie pnĩa delinquẽtib⁹ eſt iponẽda ꝓut ſaluti coꝝ viderint expedire. ſequẽtes apl'i veſtigia dicẽtis. lac dedi vobis potũ nõ eſcã. eos paulatim inſtruẽdo in fide cõfeſſionis formã orõem dñicaʒ ⁊ ſymbolũ illos ſollicite edocẽtes. interiʒ tñ ſacramẽtuʒ corpis ⁊ ſanguinis dñi ꝯſuetis feſtiuitatib⁹ ⁊ in mortis articulo tribuãt eiſdeʒ.

No. hanc decre. p illis q iniũgunt pnĩas qd attẽdere debeãt. ſ. quãtitatẽ exceſſus. penitẽtis ꝯtritõeʒ. qͣlitatem pſone Itẽ nouitas fidei in hoc debʒ attendi. Itẽ a leuioribus debet qs incipe qñ nouus eſt qs non ſolũ in fide ſed etiã in doctrina.

Ca. Mulier qdaʒ cũ ꝓlem nõ

Officii. haberet nec ſparet hẽre timenſ ne viri poſſeſſio deuolucreſ ad alios ſuccẽ quarũdã herbaꝝ potauit et ſic vẽter ei⁹ intumuit. ⁊ granidã ſe oñdens ſibi partũ ſup poſuit alienũ. Illa timẽs maritũ q ꝓleʒ ſuã eſſe credidit nõ audet facin⁹ reuelare. Mulier aĩe ſue deſiderãs ꝓuidere ꝯfeſſa fuit h cardinali ſcti laurẽtij pbr̃o in iudicio pnĩe. Cardinalis ſignificauit h dño pa. petẽs ab eo vtꝝ fraude iſta durãte ſit ei pnĩa iniũgẽda. Rñdit pa. ꝙ ſicẽ mulieri q̃ ignorãte marito de adulterio ꝓleʒ ſuſcepit qͣuis illa viro nõ audeat cõfiteri nõ eſt pnĩa denegãda ita nec iſti mulieri eſt pnĩa denegãda. ⁊ pcipue ſi p alios intelligat alienos ad qs timeat poſſeſſionẽ viri deuolui. ſed ꝯpetens ſibi ſatiſfactio eſt iniũgenda. No. ꝙ pnĩa indiciſ alicui lʒ adhuc in peccato moreſ. Itẽ in iudicio aĩe crediſ cuilibet.

Caſ⁹. In qbuſdam

Noua quedam. ptibus abbatiſſe p prias moniales bñdicebãt et ipaꝝ ꝯfeſſiões audiebãt ⁊ euãgeliũ legere ac pdicare pſumebãt. Iſta noua ⁊ inaudita puenerũt ad noticiã dñi pa. Vñ ſup h ſcribit epĩs in qͣꝝ diocesib⁹ hec fiebãt mãdãs eiſdeʒ qͣtin⁹ cũ hoc ſit abſonũ et abſurdũ ne de cetero id fiat firmiter inhibere ꝓcurent. qꝛ licʒ beatiſſima vgo maria dignior et excellentior fuerit apl'is vniuerſis nõ tñ illi ſʒ iſtis dñs claues regni celoꝝ cõmiſit. No. ꝙ abbatiſſa moniales bñdicere nõ põt nec cõfeſſiones audire nec pdicare publice nec euangeliũ legere. Item beata virgo dignior eſt et excellentior omnibus apoſtolis Item officium clauium non cadit in ſexum femininum.

Ca. Cõtingit aliqñ ꝙ terra

Quod in te. ra ſupponiſ interdicto et ꝓhibenſ diuina officia celebrari pter baptiſma puuloꝝ ⁊ pnĩas morientiũ. Qſituʒ fuit a pa. vtꝝ tũc viaticũ. ſ. corp⁹ dñi dandũ ſit decedentibus. Rñdit pa. ꝙ in verbo illo p qꝺ pnĩa moriẽtib⁹ nõ negaſ. ſ. cũ dr̃ pter pnĩas morientiuʒ viaticũ etiã. ſ. eucbariſtia intelligiſ qꝺ decedentib⁹ cõcediſ. Licet auteʒ Scd̃o dr̃ ꝙ tpe generalis interdicit oibus tam vnctio qꝫ eccl'iaſtica ſepultura denegatur. tñ pa. ex grã cõcedit vt clerici decedentes q tñ interdictũ ſuauerũt in cimiterio eccl'ie ſepeliãſ ſine cãpanaꝝ pulſatõe ceſſantib⁹ oib⁹ ſolẽnitatib⁹. Tertio dr̃ ꝙ tpe interdicti clerici in ꝯuẽtualib⁹ eccl'ijs bini et bini vel ſimul tres pñt dicere horas canonicas ianuis clauſis excõicatis ⁊ interdictis excluſis vt poti⁹ videanſ legere qꝫ cantare ita ꝙ exteri⁹ audiri nõ poſſint. qꝛ ⁊ qbuſdã regularib⁹ ſil'e puilegiũ a ſe. ap. ẽ ꝯceſſũ. In fine dicẽ ꝙ recipientib⁹ ſignũ crucis pnĩa ſi eã poſtulauerint nõ eſt dñegãda qꝺ ⁊ alijs pegrinis pt de grã ꝯcedi. No. ꝙ penitentib⁹ viaticũ denegari nõ dʒ Itẽ noĩe pnĩe viaticũ intelligiſ Itẽ clerici interdicti pñt ſepeliri in cimiterio. Itẽ interdicti potiuſ debẽt legere horas canonicas qꝫ cãtare.

Iteʒ cruce ſignati et peregrini interdicti poſſunt accipere penitentias.

Ca. Statuit cõ

Omnis vtriuſqʒ. cilium generale ꝙ glibet fidelis vtriuſqʒ ſex⁹ poſtqꝫ diſcretionẽ habuerit ſaltẽ ſemel in anno ſua ſolus

cõfiteaſ pctã ꝓprio ſacerdoti et ad min⁹ in paſcha ſacramentũ eucbariſtie ſuſcipiat reuerẽter niſi d cõſilio ſacerdotis duxerit abſtinendũ. Alioqn ab ingreſſu eccl'ie arceaſ et moriens careat eccl'iaſtica ſepultura. Secundo dr̃ ꝙ ſi aliqs alieno cõfiteri voluerit ſacerdoti licentiã pus obtineat a ꝓpo ſacerdote cũ aliter ipe illum ligare nõ poſſit vel ſoluere. Sacerdos autẽ ſit diſcret⁹ vt diligẽter ingrat circunſtantias pctõris ⁊ peccati qbus prudẽter intelligat qͣle cõſiliuʒ ſibi debeat adhibere pcauens diligẽter ne vbo vl' ſigno ꝓdat aliquaten⁹ peccatorẽ. ⁊ ſi ꝯſilio prudentiori indiguerit illud regrat ſine alicui⁹ expſſione pſone: q eni peccatũ in pnĩa ſibi detectũ manifeſtare pſumpſerit ab omi officio ſacerdotali deponaſ. et in artuʒ monaſteriũ ad agendã pnĩam detrudaſ Nota ꝙ glibet fidelis ſemel in anno pnĩam accipere dʒ et cõionem. Itẽ fallit hic regula illa cui cõicamus viuo et mortuo cõicare debemus. Item ab alio ſacerdote nemo põt abſolui vel ligari niſi obtenta licentia ꝓprij ſacerdotis. Item ſacerdos teneſ inqrere circunſtantias peccati et peccatoris.

Item ſignis loquimur. Item aliquid licet in genere quod non licet in ſpecie. Itẽ ſacerdos qui peccatum in penitentia ſibi detectũ reuelauerit debet deponi et in monaſterium detrudi ad penitentiam peragendam.

Caſus. Diciſ hic

Cum infirmitas ꝙ infirmitaſ corporalis aliqñ accidit ex peccato. ideo ꝓhibeſ in h capl'o ne medici infirmos in ſuã curaʒ recipiãt niſi pus infirmi p medicuʒ aĩe ſe curauerint emẽdare. qꝛ remota cã remouetur effectus. Scd̃o dr̃ ꝙ h dedit cãm hui⁹ cõſtitutiõis. qꝛ quãdo infirmaſ aliqs et diciſ ei a medico vt de ſalute aĩe diſponat cadit in deſpationẽ et facilius mortis piculũ incurrit. Tertio diciſ ꝙ ſi medic⁹ fecerit ꝯ iſtam ꝯſtitutionem poſtqꝫ p plãtos locorũ fuerit publicata excõiceſ vſqʒ ad ſatiſfactionẽ cõdignam. Quarto diciſ ꝙ cum aĩa ſit multo pcioſior corpe nullus medic⁹ ſuadeat egroto ꝙ in piculum aĩe cõuertaſ. Nota ꝙ infirmitas corpis aliquãdo ꝓuenit ex peccato. Item ceſſante cauſa ceſſat effectus.

Item tranſgreſſores conſtitutionuʒ dñi pa. excõmunicari debent. Item anima multo precioſior eſt corpore.

Caſus. In hoc capitulo

Cum ex eo. diciſ ꝙ qͣſtores elemoſinaruʒ p ꝓuincias admitti nõ debẽt niſi litteris apoſtolicis vel loci epiſcopi muniantur nec aliud pdicare debent qꝫ in forma contineatur litteraꝝ. forma vero litteraꝝ in hoc capitulo inferius cõtinetur expreſſe. Secũdo dicitur ꝙ queſtores elemoſinaruʒ in tabernis vel alijs inhoneſtis locis hoſpitari non debẽt nec magnoſ ſumptus facere nec falſum religionis habitum ſimulare. Tertõ dicitur ꝙ cũ baſilica dedicatur ſiue ab vno ſiue a pluribus epiſcopis vltra dãnum non extendatur indulgẽtia nec in anniuerſario dedicationis tempore. xl. dies excedat remiſſio. ea maxime ratione. quia roman⁹ põtifex qui plenitudineʒ obtinet poteſtatis cõſueuit hoc moderamen in talibus obſeruare. Nota ꝙ creditur litteris epiſcopi.

Item iuriſdictio non extenditur vltra illud qꝺ in litteris cõtinetur. Item queſtores elemoſinarũ in inhoneſtis locis morari nõ debẽt. Itẽ indulgentia nõ debet ãnuʒ excedere. Item papa obtinet plenitudinem poteſtatis. Itẽ minores plati exemplum accipere debent a maioribus.

Ca. Queſiuit q

Noſtro poſtulaſti. dam plat⁹ vtrũ p ſuam ꝓuinciam poſſit cõcedere remiſſionis lr̃as generales. Rñdit pa. ꝙ hoc libere põt facere. ita tñ ꝙ ſtatutũ generalis cõcilij nõ excedat qꝺ eſt ſupra. c. primo. Nota ꝙ epĩ poſſunt cõcedere lr̃as remiſſionis vl' indulgentie in ſuis ꝓuincijs.

Caſus. Cũ nul

Ne pro dilatione. lus poſſit ligari vl' ſolui niſi a ſuo proprio prelato. et periculoſum ſit epiſcopis et alijs ſuperioribus et minoribus prelatis exemptis ſuos propter hoc prelatos adire vel licentiam petere ab eiſdẽ ne ꝓ dilatione penitentie periculum imineat animaruʒ permittit papa predictis

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

oībus vt etiā ꝑter ſui ſupioꝛis licentiā ꝓui
dū ⁊ diſcretū ſibi eligant ꝯfeſſoꝛē. No. ꝙ
ꝓpter ꝑiculū aīaꝝ multa licēt q̄ alias nō li-
cerēt. Itē epi ⁊ alij ꝑlati inferioꝛes exēp
ti pñt ſibi eligere ꝯfeſſoꝛē ſine licētia ſupio-
ris. Itē diſcret⁹ debet eligi confeſſoꝛ.

De ſententia excōmunicationis.

Titulus. xxxix.

Ca. Queſitū fuit a

Uper eo. pa. ſi clerici īfra mi noꝛes ānos conſtituti ſe adinuicē ꝑcuſſerint vtrū ſint ad ap. ſe. mittēdi ꝓ ab-ſolutione. Rñdit pa. ꝙ ſi infra dictā etateꝫ clerici ſe adinuicē ꝑcuſſerint ſine vn⁹ alteꝝ nō ſūt ad ſe. ap. mittendi q꞉ etas excuſat.

Itē nec clerici ſi ſint plene etatis ⁊ adin-uiceꝫ ſe ꝑcuſſerit. nō ex odio vel inuidia ſꝫ ex leuitate iocoſa ſūt excōicati. Itē nec ma giſter ſi clericū cā diſcipline ꝑcuſſerit vł coꝛ rectionis. q꞉ nō pōt in ipis iniectio manuū violenta notari. Secus vō ſi ex odio dicti clerici ſeſe ꝑcuſſerint. tūc eni ad ap. ſe. ire d̄ bent abſoluēdi. No. ꝙ clerici impuberes ſi ſe adinuicē ꝑcuſſerint pñt a ſuis epis ab-ſolui. Itē ē ar. etatē excuſare nō a toto ſꝫ a tanto. Itē q ludēdo clericū ꝑcutit vel ma giſter q cā coꝛrectionis diſcipulum v̄berat non eſt excōmunicatus.

Ca. Monachi ⁊ regulares

Monachi. canonici ſi ſe adinuicē ꝑcuſ ſerint nō ſunt ad ap. ſe. mittendi. ſꝫ ꝑ abbatē ſuū ſūt abſoluēdi et ſi abbas nō ſufficit epꝯ dyoc. eſt adhibend⁹ No. ꝙ regulares ſe ſe adinuicem ꝑcutientes per abbatem ſuū poſſunt abſolui.

Ca. Primo dꝫ ꝙ

Si vero alicui⁹. ſi hoſtiari⁹ alicuiuſ ꝑtātis ꝑtextu officij ſui malignat⁹ vł malici oſe clericū leſerit ab epo ſuo pt abſolui niſi grauit̄ eū vulnerauerit. Scđo dicit̄ ꝙ ſi offi cialis clericū vulnerauerit nō pt ſine māda to romani pōtificis abſolui. q꞉ laico nō dat̄ tāta ptās niſi foꝛte turbam arcēdo caſu foꝛ tuito clericū ledat. Tertio dicit̄ ꝙ ſi cleric⁹ vł laic⁹ vim vi repellēdo clericū ꝑcutiat nō eſt excōicat⁹. q꞉ vim vi ſm ꝙ iura ꝑmittunt repellere lꝫ. Ultio dicit̄ ꝙ ſi aliqſ in clericū turpiter inuētū cū matre filia ſoꝛoꝛe vł vxo re man⁹ iniecerit violētas nō eſt excōicatuſ Si aūt inueniat eū i ſtupꝛo vł adulterio cū alia q̄ ipm talit̄ nō ꝯtingat. ⁊ in eū violētas man⁹ iniecerit eſt excōicat⁹. No. ꝙ q ꝑter tu officij ſui clericum ꝑcutit ab epo pōt ab ſolui. Itē qđ caſu foꝛtuito fit nemini ē im-putandū. Itē vim vi repellēdo clericū ꝑcu tiēs nō eſt excōicat⁹. Itē ꝑcutiens clericū turpiter coeūtem cum vxoꝛe matre ſoꝛoꝛe vel filia non eſt excōicatus. in vlterioꝛibus autem perſonis ſecus eſt.

Ca. Si aliqs man⁹

Si vero aliquis. violentas iniecerit in clericū nutrientem comā ignoꝛans ꝙ cle ricus fuerit non erit excōicatus. vel ſi h̄ du bium fuerit et ꝓpꝛia manu iurauerit ꝙ euꝫ clericum ignoꝛauerit. Si autem iurare no-luerit ab illo ſicut ab excōicato conuenit ab ſtineri. q꞉ conſtat eum violentas manus in clericum iniceiſſe No. ꝙ ignoꝛantia excu ſat ab excōicatione. Item ꝑ iuramentū pur gatur cōſciētia alicui⁹. Et ſic ignoꝛantia ꝑ iuramentum ꝓbatur. Itē q ignoꝛantiam allegat eam ꝓbare debet. Itē iuramento alicui⁹ ſtatur in ꝑiudicium alteri⁹. ſꝫ h̄ facit pꝛeſumptio habitus laicalis.

Ca. Dicit̄ h̄ ꝙ qcūqꝫ violē-

Nō dubiū tas man⁹ in clericos aut cu iuſlibet religionis ꝯuerſos inijciūt ſniaꝫ ex cōicatiōis incurrūt et a ſolo papa pñt abſol ui niſi in articulo moꝛt̄ No. ꝙ ꝑcutiēs cle ricū aut alicui⁹ religionis conuerſum a ſolo pa. pōt abſolui. Itē ꝓpter ꝑiculū moꝛtis multa fiunt q̄ alias non fierent.

Ca. Dicit̄ h̄ i pmo rñſo ꝙ ſi

Mulieres mulieres ⁊ ſui ⁊ alie pſone q̄ ſui iuris nō ſūt man⁹ i clericū violētas in iecerint ab epo dyoc. pñt abſolui. Scđo dꝫ Aliq delicati ⁊ magne potētie violētas ma nus in clericos iniecerūt. Sed dicunt ꝙ la boꝛē veniēdi ad ap. ſe. ſuſtinere nō pñt. q̄rit̄ qd iuris ſit. Rñdet pa. ꝙ ſtat⁹ pſone et veri tas negocij ꝑus eſt intimanda romano pō tifici et ſm ei⁹ ꝯciliū erit ꝓcedendū Tertio dicit̄. Aliq nō inijciūt violentas man⁹ i cle ricum ſꝫ alij de ipſoꝝ mandato hoc faciūt.

q̄rit̄ an iſti q h̄ mādāt ſint excōicati. Rñdet pa. ꝙ ſūt excōicati et ſūt ad ap. ſe. mittendi cū ille ꝟe delinq̄t cui⁹ mādato delictū ꝯmit tit̄. No. ꝙ mulieres et ſui ab epo dioc. ꝓ iniectiōe manuū in clericū pñt abſolui. ⁊ ſic nota ꝙ parcit̄ ſexui et ꝯditioni. Itē ſtat⁹ pſone et ꝟitas facti vel negocij attēdēda ē. Itē q mandat tenet̄ vt faciens h̄ edicto. Itē idē eſt mādare quod facere.

Ca. Si aliq violen

Poꝛro ſi aliqui. tas man⁹ inijciunt in frēs ſuos et pnia ducti nō conuicti ⁊ ꝑ-uatim poſtulāt veniaꝫ q꞉ foꝛte occulta fuit offenſa monēdi ſunt vt ſatiſfaciant et ꝓ ab-ſolutione aplico conſpectui ſe pñtēt ſine q̄ abſolui nō pñt. Nota ꝙ nō dꝫ qs abſolui ꝓ iniectiōe violenta in clericū niſi ꝑus ſatiſ fecerit leſo. Et eſt hic ar. ꝙ nō valet penitē tia ſine ſatiſfactione.

Ca. Aliq ſunt ꝑ

Nulli ſe poſſunt. uilegiati. q̄rit̄ an ꝑ ꝑuilegiū ſuū excuſent̄ q̄min⁹ excōicatos vitare teneāt̄. rñdet pa. ꝙ ꝑtextu ꝑuilegij ñ excuſant̄ q̄min⁹ excōicatos vitare debeant et ſi clericos leſerint ſic excōicati dñt vitari No. ꝙ ꝑuilegiū nō extendit̄ ad iniquum cōpendium nec tuet̄ aliquē in delicto.

Ca. Dicit̄ h̄ ꝙ qui

Parrochianos. violētas man⁹ mit tunt i monachos vł cōuerſos tanq̄ excōi-cati ſunt denunciādi et euitādi donec leſis cōgrue ſatiſfecerint et aplico ſe ꝯſpectui pñ tauerit ꝓ abſolutōe. No. ꝙ cōuerſi codeꝫ ꝑuilegio gaudēt cum monachis q̄ꝝ ſunt cō uerſi. Itē ſatiſfacere dꝫ qs leſo anq̄ abſol-uat̄. Itē abſoluēdi a pa. lr̄as ſup ſatiſfactōe pꝛemiſſa ſecum poꝛtare debēt.

Ca. Quidā canonic⁹. b.

Ex tenoꝛe. noie violētas man⁹ miſit in quēdā ſubdyaconū q꞉ foꝛte ꝓ abſolutiōe ad ſe. ap. ire nō poterat ianueū. archiepꝯ ſi gnificauit h̄ dño pa. Uū mādat eidē q̄tin⁹ recepto iuramento ab ipo. b. ꝙ ſuo debeat ſtare mādato auctoꝛitate pa. ipm abſoluat et ſibi in ꝟtute iuramēti ꝑcipiat ne de cete-ro i clericū monachū vł alicuius religionis ꝯuerſuꝫ man⁹ violētas inijciat niſi ſe defen dēdo aut d̄ mādato ſuoꝝ ꝑlatoꝝ h̄ fecerit vł niſi ſup eū hēat pꝛelatōis officiū aut ma-giſteriū. et in q̄ttuoꝛ iſtis caſib⁹ nō eſt excōi catus ꝑcutiēs. ⁊ ſi in clericū ſocium ſuū ma nus iniecerit nō ꝑcipiat ei ꝑ ſacramētū licꝫ ſit excōicat⁹. No. ꝙ excōicat⁹ ꝓ violenta iniectiōe iurat ſtare mādato eccl'ie. Iteꝫ hic eſt foꝛma eccleſie expꝛeſſa ſm quā excōi cati ꝓpter manus violentas in clericum vł conuerſum dñt abſolui. Itē nota q̄ttuoꝛ caſus in qbus ꝑcutiens clericum nō eſt ex-cōicatus. ſ. defendendo ſe. aut ſi de manda to pꝛelati hoc facit. vel ſup eum habeat pꝛe lationem vel magiſterium.

Ca. Dicit̄ in hac decre. ꝙ ſi

De cetero quis man⁹ violētas mittit i clericū eſt excōicatus ſi hēat inimicitias ca pitales ꝓpter q̄s ad ap. ſe. ſine ꝑiculo ire ñ poſſit vel ꝓpter alias iuſtas cauſas dyoce-ſanus ſuus ipm abſoluat iuramēto recepto ſm foꝛmā eccleſie et ei pꝛecipiat ſub debito iuramēti vt quācito poterit romanū ponti ficē adeat mādatum aplicum recepturus.

No. ꝙ i oī edicto ſubintelligit̄ rationabi lis excuſatio. Itē nemo debet ſe tradere capitalibus inimicis.

Ca. Iudex delegatus ex cā rō

Ad hec. nabili excōicauit aliquē ille ex-cōicatus lr̄as impetrauit ad aliū delegatuꝫ iſte ſcđus delegatus mādat oꝛdinario vt il lum hēat abſolutum quē pꝛius denunciaue rat excōicatum ad mādatum ꝑoꝛis delega-ti. dubitat oꝛdinarius qd facere debeat. rñ det pa. ꝙ ſi in lr̄is ſecūdis continet̄ vt rece pta ſufficienti cautione ipſum excōicatū ab ſoluat oꝛdinarius ipm debet habere abſolu tum. q꞉ romana eccleſia abſolutionē ſnie ali oꝝ iudicū delegatoꝝ nō ꝯſueuit demāda-re niſi in lr̄is ꝯmiſſionis ſit exꝑſſum de ſuffi ciēti cautione ꝑſtanda ab his q debēt abſol ui ꝙ de mādato eccleſie debeant obedire. Caſus iſte colligit̄ ꝑ antiquam decretalem

Nota ꝙ reſcriptum impetratum ꝑter ro mane eccleſie conſuetudinarium ſtilum nō valet. Itē excōicati ꝓ iniectione violen-ta cautionem ꝑſtare debent mādato eccle ſie obedire anteq̄ abſoluantur.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

Ca. In ꝑncipio hui⁹ de
Ea noſcitur cre. dr̄ ꝙ ep̄s q̄ttuoꝛ pſo
nas abſoluere p̄t ab excōicatiōe ꝓpt̄ violē
taꝫ manuū iniectiōeꝫ i eccl'iaſticā pſonā ſa
tiſfactiōe p̄ſtita iuxta facultates ipſaꝝ. Alij
v̄o oēs ſiue paupes ſiue diuites ad ap. ſe.
vl' ei⁹ legatū ꝓ abſolutiōe ſua ſe p̄ſitent. Si
v̄o tpe infirmitatis timoꝛe moꝛtis a ſuo p̄la
to fuerit abſolut⁹ p iuramētū p̄cipiat̄ eideꝫ
vt ſanitate recepta ad romanā ec. vl' ei⁹ le
gatū accedat mādatū apl'icū recepturus.
No. ꝙ mł'ieres ſenes̄ valitudinarij ꝛ mē
broꝝ deſtitutiōib⁹ impediti ab ep̄is poſſūt
abſolui. Itē facultates in ſatiſfactōe ſemp
cōſiderande ſunt. Itē delictū ſemel puni
tum iterum puniri non debet.

Ca. Aliqs eſt excōica
Cū nō ab hoīe t⁹ ꝓ violēta manuū in
iectiōe in clericū. ſꝫ nōduꝫ eſt denūciat⁹. q̄ri
tur vtꝝ ab alijs ſit vitād⁹. Rn̄det pa. lꝫ non
dū ſit denūciat⁹ debes illū euitare niſi foꝛ
te id tibi ſoli cōſtet in q̄ caſu ip̄m p̄uatim tā
tummō debes euitare vt ruboꝛe cōfuſus ꝓ
latēti exceſſu ſatiſfaciat q̄ꝫdiu ab eccl'ia tol
leraſ. Scdo q̄rit̄. Aliq occidūt clericos qui
cōtēpto habitu clericali tyrānidi ꝛ enoꝛmi
tatib⁹ ſe imiſcent. q̄rit̄ an occiſoꝛes p̄dicto
rū clericoꝛū ſint excōicati. Rn̄det pa. ꝙ in
odiū clericalis exceſſus et terroꝛē ꝛ coꝛre
ctiōeꝫ ſimiliū excōicatōis ſn̄iaꝫ nō incurrūt
tn̄ pn̄ia aliquātulū aſpioꝛ ē illis iponēda q̄ꝫ
ſi in laicos talia ꝯmiſiſſent. No. ꝙ excōica
t⁹ dꝫ euitari an̄q̄ꝫ denūcieſ in publico. Itē
clerici q habitū cōtēnūt et enoꝛmitatib⁹ ſe i
miſcēt amittūt p̄uilegiū ſuū citra aliquā ad
monitionē. et taliū occiſoꝛes nō incidūt in
canonē. Itē ex pſona augeſ crimē. qꝛ quā
to gradus altioꝛ tanto lapſus grauioꝛ.

Caſ⁹. Primo talis qd̄
Cū deſideres. h ponit̄. Aliqſ erat ex
cōicat⁹ iurauit ſtare mādatis eccle. ep̄s añ
abſolutionē reddidit ei cōioneꝫ. q̄rit̄ vtꝝ ſit
ei ab alijs cōicādū. et an ep̄s ei cōicare de
buerit. Rn̄det pa. ꝙ iuratoꝛia cautio quaꝫ
p̄ſtant excōicati poti⁹ ad cautelā ex ꝯſuetu
dine eccl'ie introducta eſt q̄ꝫ ex rigoꝛe ca
nonū. nec ꝓpt̄ iuramētuꝫ dꝫ qs dici abſolu
tus niſi abſolutio ſit ſubſecuta. nec dꝫ cōio
ni reſtitui alioꝝ cū ꝯſtet ip̄m excōicatū fuiſ
ſe ꝛ verū ſit eū abſolutū nō eē nec ep̄us nec
alij dn̄t ei cōicare niſi ſm formā eccl'ie p⁹ iu
ramētū fuerit abſolut⁹. qꝛ q excōicato cōicat
eſt excōicat⁹. Scda q̄ſtio talis eſt. Publica
fama eſt aliquē eē excōicatū ꝓpter violētaꝫ
manuū iniectiōeꝫ i clericū. q̄rit̄ an ꝓpt̄ famā
illā debeat euitari. Rn̄det pa. ꝙ nec ep̄us
nec alij dn̄t ei cōicare niſi de h ad arbitriuꝫ
ep̄i ſe purgauerit. vel ſaltē ad cautelā fuerit
abſolutus. Tertia q̄ſtio eſt. Aliqs v̄berauit
clericū ep̄o mediāte cleric⁹ cum ſuo v̄bera
toꝛe ꝯpoſuit. ꝛ ille ſibi recōciliatus fuit. q̄ri
tur an ſit ei cōicandū ab alijs. Rn̄det pa. ꝙ
lꝫ ille clerico ſatiſfecerit: eccl'ie tn̄ quā offen
dit ꝓpter h nō ſatiſfecit. ꝛ niſi ſm formā ec
cleſie fuerit abſolut⁹ nō eſt ei ab alijs cōicā
dum. No. p̄mo ꝙ iuramētū nō eſt de ſub
ſtantia abſolutiōis. vn̄ ſi omittaſ in abſolu
tione nihilomin⁹ abſolut⁹ eſt q ſic abſoluiſ.
Itē fama in h caſu ꝓbat. Itē ꝓpter fa
maꝫ indiciſ purgatio. Itē excōicat⁹ duos
offendit. pſonā quā leſit ꝛ eccl'iam ꝛ vtriqꝫ
ſatiſfacere debet: alias non debet abſolui.
Item forma eccleſie in abſolutione eſt
neceſſaria.

Ca. Quedā monial' dum ſa
Veniens. cerdos matutinū officiū ce
lebraret intrauit eccl'iaꝫ ꝛ cepit ludere cum
alio clerico p̄ſtādo ipedimētū diuino offi
cio ꝓpt̄ qd̄ ſacerdos aliquātuluꝫ ꝯmot⁹ vt
diuinū officiū liberi⁹ celebraret man⁹ in eaꝫ
appoſuit vt ip̄am extra eccl'iaꝫ poneret. ſed
cū nollet exire ꝯpulit ip̄am intra eccl'iaꝫ reſi
dere ꝓpt̄ qd̄ ep̄s ſacerdotē illū tanq̄ꝫ excōi
catū vitabat ꝛ faciebat ab alijs euitari. Vn̄
ipſe ad papā accedēs factum ſibi expoſuit.
Mādat pa. ep̄o q̄tin⁹ ſi res ita ſe hꝫ ip̄m nō
euitet cū nō ſit excōicatus. No. ꝙ cleri
ci turbātes diuinū officiū poſſunt coꝛrigi ꝛ
eijci de eccleſia p̄ter excōmunicationē.

Caſus. Aliqui leuem ꝛ mo
Peruenit dicam iniuriam inferunt cle
ricis vt dicunt propter quam ſunt excōmu
nicati. dn̄s papa cōmittit arbitrio ep̄i vt vi
deat an leuis ſit iniuria vel non. ꝛ ſi iniuria
leuis fuerit eos abſoluat alias ad pa. remit
tat eoſdē. Quidam volunt dicere ꝙ hec de
cretalis continet gratiaꝫ ꝛ nō eſt ius quod
hic diciſ. Nota ꝙ ep̄i poſſunt abſoluere
de leui iniuria clericis irrogata.

Ca. Aliqui erāt excōi
Significauit. cati a pa. ꝓpt̄ ſuos ex
ceſſus. q̄dam clerici ſciēter ꝛ ſponte pticipa
uerūt illis excōicatis ꝛ ipſos in officijs re
ceperūt. q̄rit̄ a quo iſti clerici ſint abſoluēdi
Rn̄det pa. ꝙ iſti clerici eadeꝫ ſn̄ia ſunt liga
ti cum illis excōicatis ꝛ ab ipſo pa. ſunt ab
ſoluendi. vel foꝛte iſti erant excōicati cū oi
bus ſuis pticipantibus vel pticipauerūt cle
rici iſti illis in crimine. Nota ꝙ cōmuni
cantes excōmunicatis a papa ab eo tantuꝫ
ſunt abſoluendi.

Caſus. Queſituꝫ fuit a dn̄o
Tua nos. pa. vtrū illi tantū ab ip̄o ſint
abſoluēdi q man⁹ violentas in clericos inie
cerunt. Rn̄dit pa. ꝙ nō ſolum q violentas
manus mittūt in clericos ſed etiā incendia
rij ſi ꝓ incendio ſunt excōicati poſtq̄ꝫ ſūt p
ſn̄iaꝫ eccl'ie publicati a ſe. ap. ſūt abſoluēdi
ꝛ hoc ſtatutū fuit ꝓpter enoꝛme delictum
q̄bus p̄cipiendū eſt p̄ſtito iuramēto vt d̄
cetero talia nō cōmittant ꝛ iuxta facultateſ
ſuas ſatiſfaciant ſicut p̄cipitur excōmu
nicatis ꝓ iniectione manuum violenta vt
xvij. q. vlti. peſſimam. Nota ꝙ non ſoluꝫ
verberantes clericos a dn̄o pa. ſunt abſol
uendi ſed etiam incendiarij poſtq̄ꝫ ſunt per
ſententiam eccleſie denotati.

Ca. Quidā dubita
Ad eminentiam. bat vtruꝫ illi ſint ꝓ
abſolutis habendi qui a legatis cardinali
bus de latere pape miſſis abſoluūtur ab ex
cōicatione quā incurrunt ꝓ violenta manu
um iniectione in clericoſ vl' in alias religio
ſas perſonas. cuꝫ ipſi legati cardinales nul
lum ſup hoc mandatum exp̄ſſum oſtendāt.
queſiuit a pa. quid iuris ſit. Et ipſe reſpon
dit ꝙ illos debet habere abſolutos q̄s con
ſtiterit a talibus beneficiū abſolutionis ad
eptos. Nota ꝙ legati qui mittuntur a la
tere pape licet nō habeant mandatuꝫ ſp̄ea
le: abſoluere tn̄ poſſunt excōmunicatos.

Ca. Quidā ep̄us ꝓtulit
A nobis fuit ſn̄iam excōicationis ſub
hac foꝛma. Quiſqs furtū fecerit ſit excōica
tus. q̄rit̄ vtrū hec generalis ſn̄ia referaſ ad
ſubditos excōicatoꝛis tantū. an extendatur
ad oēs q nō ſunt de iuriſdictione illi⁹. Ad h
rn̄det pa. ꝙ hac ſn̄ia non liganſ niſi ſubditi
ipſi⁹ excōicantis. niſi foꝛte plus ꝯtulerit ma
ioꝛ auctoꝛitas delegantis. No. ꝙ ſn̄ia iu
dicis nō ligat vel abſoluit illos q nō ſunt d̄
ſua iuriſdictione. Itē ſn̄ia q̄ certas perſo
nas cōp̄rehēdit auctoꝛitate maioꝛis exten
diſ ꝛ pꝛoroga tur ad alios qui non ſunt de
iuriſdictione ꝓferentis. Itē ſn̄ia que nul
la eſt poteſt rata haberi et erit aliqua.

Ca. Canonici regini cō
Conqueſti. queſti ſūt dn̄o pa. ꝙ. J.
de malefrena et quidā alij ſequaces illi⁹ q̄ſ
dam eccl'ias regini ep̄atus fregerūt ſpoliā
tes eaſdē. Mandat papa q̄buſdam q̄tin⁹ ſi
eſt ita p̄dictos ſacrilegos excōicatos denū
cient et faciant arti⁹ euitari donec paſſis in
iuriam cōgrue ſatiſfaciāt et cum lr̄is verita
tem ꝯtinētib⁹ ad ap. ſe. accedāt. Nota ꝙ
effractoꝛes eccl'iarū ipſo facto ſunt excōica
ti. et poſt denunciationem excōmunicatio
nis coꝛū a ſolo papa ſunt abſoluendi vt hic
videtur.

Ca. Quidam ſacer
Perpendimus. dos nominabat ſe
filium regis acceptis armis ſeditionem fe
cit et guerraꝫ pꝛopter qd̄ comes quidā iuſ
ſit illuꝫ fuſtigari. qui poſtea de mādato eiuſ
dem fuit ſuſpenſus. q̄ſitum fuit vtrum occi
ſoꝛes illius ſint excōicati. Rn̄dit pa. ꝙ ſi ſa
cerdos tali modo exceſſit ꝛ nō ꝓpulſando
iniuriam fuit occiſus ſꝫ alijs inferendo int̄
fectoꝛes illius non ſunt excōicati. pn̄iam tn̄
iudex iniungat eis competentem ſm meri
ta perſonarum. Nota ꝙ vim vi repellere
licet. Item clericus immiſcendo ſe enoꝛ
mibus amittit pꝛiuilegium ſuū citra aliquā
admonitionem.

Caſus. Quidā laicus
Vniuerſitatis exiſtēs in ſuitio cuiuſ
dam abbatis de mādato ip̄ius i clericū mo
nachū vel ꝯuerſuꝫ man⁹ iniecit temerarias

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL

maxime vbi cā nō ſubeſt ꝓpť quā debeat v̄
berari. q̄riť vtꝝ laic⁹ ille incidat i excōicatō
nez. Rn̄det pa. ꝙ niſi abbaſ in ꝓpria pſona
h̄ faciat cā regularis diſcipline vel ſi neceſſi
tas imineat p clericū vl' p monachū h̄ faciat
taz ille q tales v̄berari facit q̄z ille qui v̄be-
rat excōicat⁹ ē etiā ſi cā ſubeſſet ꝓpter quā
debeat v̄berari. No. ꝙ diſciplina regula
ris p laicū imponi nō debet. ſed p abbatem
vel p monachū vel clericum.

Ca. Clerici aliq̄ñ reli

In audientia. cto habitu clericali aſ
ſumūt arma militaria. q̄riť vtrū illi q iniuriā
corpalez talib⁹ clericis inferūt ſint excōica-
ti. ⁊ an illi clerici adhuc p̄uilegio gaudeant
clericali. Rn̄det pa. ꝙ hm̄ōi clerici ſi a p̄la-
tis ſuis tertio cōmoniti noluerint arma mi
litaria deponere de p̄uilegio clericoꝝ ſub
ſidiū aliqd̄ hēre nō debēt. cū fruſtra legis i-
ploret auxiliū q cōmittit in legez. ⁊ lex huic
reſpōſo p̄ſtat optimū argumentū q̄ diciť ꝙ
ſi matrona c⁹ pudicitia attēptať in veſte me
retricali fuerit dep̄henſa iniuriarū agere nō
poterit. No. ꝙ clerici qui arma ſumūt dū
modo ſe enormib⁹ nō immiſceāt retinēt pri
uilegiū clericale vſqz ad tertiā admonitōez
Itē q legē vel canonē offendit illi⁹ auxili
um amittit. ⁊ ſic puniť i eo in q̄ peccauit.
Itē leges in ſubſidiū canonū inducunť.

Caſus. Quicūqz vio-

Quod de his. lentas man⁹ mittit i ec
cl'iaſticā pſonam eſt excōicat⁹ nec p̄t abſol
ui niſi a papa vl' ei⁹ legato exceptis qbuſdā
caſib⁹ q in ipſa lr̄a cōtinenť. No. ꝙ i mor
tis articl'o ꝯſtituti vel paupes aut ſenes vl'
debiles vel alio iuſto impedimēto impediti
ſi in canonē late ſn̄ie inciderint pn̄t ab ep̄o
loci abſolui.

Ca. Inter. G. ⁊. F. ar

Cū pro cauſa. chidyaconoſ gabilon̄.
eccl'ie qō v̄tebaſ occaſione cuiuſdā excōica
tionis ꝓpť qō ꝓcuratores coꝝ ad ſe. ap. ac
ceſſerūt. ꝓcurator. g. archidyaconi allega-
uit ꝙ. F. archidyacon⁹ in ſuccētorē manus
iniecit temere violētas trahēdo ipm̄ p clau
ſtrū ꝓpter qd̄ archiep̄s ob violētā manuū
iniectionē ⁊ violationē immunitatis eccl'ie
fecit eū excōicatū publice nūciari. ſz cū ipſe
in abſolutione ſua quā obtinuerat a ſe. pa.
alteram de p̄dictis cāis nō exp̄ſſerit nō dz
haberi abſolut⁹. ſz tanq̄z excōicat⁹ ꝓ altera
euitari. Und̄ mādat pa. iudicib⁹ q̄tin⁹ ſi eis
cōſtiterit p̄dictū. F. archidyaconū ꝓpť du
plicē cām excōicatū fuiſſe ⁊ alterā tantū ex
p̄ſſiſſe in lr̄is q̄s ſup abſolutiōe ſua impetra
uit ipm̄ tāq̄z excōicatū ꝯpellāt ſatiſfacere ec
cl'ie ꝓ altera. No. ꝙ violans imunitatez
eccl'ie excōicat⁹ eſt. Itē abſolutio tacita
v̄itate vel falſa de cā obtēta nō valet. Itē
q ꝓ pluribus cauſis eſt excōicat⁹ oēs illas
cauſas in abſolutione ſua exp̄mere dz: aliaſ
nō eſt abſolutus.

Ca. Aliqs erat excōicat⁹ ꝓ

A nobis. violēta manuū iniectiōe in
clericū. iſte iurauit ſtare mandatis eccl'ie. ⁊
q̄uis in eo fuit volebat abſolui. nec p eum
ſtetit q̄min⁹ abſolueref. ſz morte p̄uētus ab
ſolui nō potuit. q̄riť vtrū iſte vl' ali⁹ in qbus
manifeſta pn̄ie ſigna apparuerūt dēat habe
ri ab eccl'ia abſolut⁹. ⁊ vtꝝ ꝓ talib⁹ elemoſi
na ſit recipiēda. ⁊ a fidelib⁹ ſit orandū. Rn̄
det pa. ꝙ iudicium dei v̄itati que nec fallit
nec falliť ſemp innitiť. iudiciū aūt eccl'ie ali
qn̄ ſeqť opinionē q̄ fallit et falliť. Un̄ cōtin
git aliqn̄ vt q ligat⁹ eſt apud deū apud ec-
cl'iaz ſit ſolut⁹. ⁊ q liber eſt apud deuz apud
eccl'iam ſit ligat⁹. Unde quātumcūqz ſe qs
iuramento aſtrinxerit eccleſie mādato pa-
rere quantacunqz penitentie ſigna p̄ceſſe-
rint ſi morte preuētus abſolutus nō extitit
q̄uis apud deū abſolutus credať. tn̄ apud
eccl'iam nō eſt habendus abſolutus. tn̄ pōt
⁊ debet ei beneficio eccl'ie ſubueniri vt bn̄
ficiū abſolutiōis impēdať defuncto ex q̄ de
ipſius viuentis penitentia p euidētia ſigna
conſtiterit non obſtante ꝙ dicitur eccleſia
poteſtatem habz ligandi et ſoluendi homi-
nes ſuper terram tanq̄z non poſſit ſoluere
et ligare ſub terra ſepultos. Nec illud ob-
ſtat cui non cōmunicamus viuo nec mor-
tuo cōmunicare debemus. cū in certis caſi
bus legatur eccl'ia ligaſſe mortuos et ſoluiſ
ſe. Unde ſtatuit papa vt illi⁹ mortui abſolu
tio a ſe. apo. requiraf. qui dum viuebat ab

eadē fuerat abſoluēd⁹. abſolutionē v̄o alio
ruz ex cā p̄miſſa illis papa indulget a qbus
dū viuerēt fuerāt abſoluendi. abſolutionis
forma fiat cū pſalmo penitētiali ⁊ orōe dn̄i
ca et alijs cōſuetis. et heredes defūcti ꝯpel
lanť ad ſatiſfaciendū ꝓ ip̄o. No. ꝙ iudi-
ciū dei nō falliť ſz iudiciū eccl'ie ſepe falliť.
Itē apud deū aliqs abſolut⁹ eſt et apd̄ ec
cl'iam ligat⁹ et econuerſo. Itē p ſigna con
ſtat de pn̄ia alicui⁹. Itē eccl'ia ligat et ſol
uit etiā ſub t̄ra. ſz in certis caſib⁹. Itē p⁹
mortē abſoluiť excōicat⁹. Itē heredes te-
nenť ⁊ ꝯpellunť ſatiſfacere ꝓ defuncto.

Ca. Due q̄ſtiones

Nuper a nobis. ꝓponunť h̄. Pria
talis ē. Laici aliqn̄ detinēt clericoſ in cuſto
dia publica vel p̄uata vel etiā detrudūt il-
los in vincula ſine corpis leſione. q̄ritur an
iſti laici ſint excōicati. Scd̄a qō eſt talis. ali
q ſciēter cōicant excōicatis noiatim. q̄ritur
vtrū iſti pticipātes poſſint abſolui ab excōi
catione a ſimplici ſacerdote vel ab ep̄o vel
archiep̄o. Ad p̄maz q̄ſtionez rn̄det pa. ꝙ n̄
credit laicos illos penā excōicationis eua-
dere q̄uis nulla corpalis leſio fuerit ſubſe-
cuta. citra quaz violentia ſepius circa cleri
coſ ppetraſ. In ſcd̄a q̄ſtione diſtinguiť vtꝝ
ille q noiatim excōicatis ſcienter cōicat in
crimie cōicet crimioſo ei cōſiliū impēdēdo
auxiliū vel fauorē aut aliaſ in orōne vl' oſcu
lo aut orādo aut comedendo. In primo ca
ſu cū talis cōicet crimini et pticipet crimio
ſo et ideo rōne crimis in eū videť delinque
re q dānauit. ab excōicatore vel ei⁹ ſupiore
dz abſolui cū facientes et conſentiētes par
pena conſtringat. In ſcd̄o vero caſu a ſuo
ep̄o vel ſimplici ſacerdote pōt abſolui. q̄uiſ
tūc ſit ligat⁹ ſn̄ia canonis et non iudicis. tn̄
q2 conditor canonis ei⁹ abſolutionē ſibi nō
retinuit alijs indulſiſſe videť. Ille v̄o q pti
cipat crimini et criminoſo cū iuramēto de-
bet abſolui. q v̄o iuxta ſcd̄m modū pticipat
ſine iuramēto poteſt abſolui. In fine diť
ꝙ ſi difficile ſit ex aliq̄ iuſta cā ꝙ ad ipſū ex
cōicatorē abſoluēdus non poſſit accedere.
concedit pa. vt p̄ſtita cautiōe ſm̄ formā ec-
cleſie ꝙ ſuo excōicatori parebit a ſuo abſol
uať ep̄o vel ꝓprio ſacerdote. Nota p̄m̄
caſum ꝙ aliqs eſt excōmunicat⁹ licet nullā
leſionem clericis intulerit recludendo ipſoſ
in vincula vt ſepe faciunt iudices ſeculares
Item ſententia excōicationis p ſolam pti
cipationem criminis tranſit in illum in quē
lata non fuit. Item conſentiens diciť
qui conſilium auxilium fauorem preſtat ali
cui in crimine et eadem ſententia cuz illo li
gatur. quia facientes et conſentientes par
pena conſtringit. Item vbi conditor ca-
nonis abſolutionem ſibi ſpecialiter non re-
tinuit alijs intelligitur indulſiſſe. Itē no
ta hic formā abſolutionis maioris excōica
tionis et minoris. Itez vltimo nota ꝙ ex
cōicat⁹ poteſt ex iuſta cauſa abſolui ab alio
q̄z a ſuo excōicatore. ſed hoc eſt propter pe
riculum anime.

Caſ⁹. Aliqs erat

Quod in dubiis. excōicatuſ iurauit
ſtare mandatis eccleſie. queriť an ſit ei cōi
candū anteq̄z fuerit abſolut⁹. Rn̄det papa
ꝙ non eſt ei cōicandū donec p eccleſiā fue
rit abſolut⁹. alioquin poſt iuramentū nō eſ-
ſet abſolutio neceſſaria. Scd̄o q̄riť vtruz
aliqs ſciēter teneť cōicare noiatim excōica
tis. Rn̄det pa. ꝙ nullus teneť participare
excōicatiſ niſi quedā pſone q̄ p illud capl'm
Quoniā multos ſp̄aliter excuſanť. c. illud
eſt. xi. q. iij. quoniā multos. Tertio q̄riť q̄
pena imponi debeat illis qui pticipāt noia
tim excōicatis. Rn̄det pa. ꝙ illi qui noiatiz
excōicatis ſciēter ſiue preſumptuoſe parti-
cipant preter pſonas in dicto canone anno
tatas ſunt excōicationis vinculo innodādi
niſi cōmoniti ab earum pticipatione deſtite
rint. Secus autem eſt de illis qui ſciēter cō
municant ei q cū pticipibus ſuis eſt excom
municatus. tunc enim ipſi ſententiam excō
municationis incurrunt. Nota ꝙ nullus
tenetur communicare excommunicato qui
iurauit ſtare mandato eccleſie niſi prius p
eccleſiam fuerit abſolutus. Item q ſciē
ter participat excommunicatis niſi cōmo-
nitus deſtiterit eſt excōmunicandus. Itē
cum excommunicato cum participibus ſu-
is cōicans ipſo iure eſt excōicatus.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

Ca. Archiepꝯ ſtrigonienſ. in
Inter alia decretali ꝑdicta q̄ſiuit vtrū
aliq teneanṫ ꝑticipare excōicatis. ⁊ pa. rñ-
dit ꝙ nullꝰ teneṫ ꝑticipare excōicatis niſi q̄
dam ꝑſone q̄ ꝑ illud gregorij pa. caplm quō
multos. ſpēaliter excuſanṫ. Ex hac riſione
orta fuit occaſio diſputādi. Quidā dicebāt
ꝙ excōicato cōicare teneṇṫ ꝑſone i ꝑdicto
caplo noiate p̄ſertim q̄ ꝑus icʒ añ excōica-
tionē ex debito eis cōicare tenebanṫ. Alij
dicebāt ꝙ ꝑdicte ꝑſone licite pñt excōicatis
cōicare ſi velint nō tñ ad h̄ teneṇṫ ex neceſ-
ſitate. q̄ſiuit archiepꝯ q̄liter decretalis illa
ſit intelligēda. vt igiṫ vñ ius ꝓdijt interp̄ta
tio q̄ʒ ꝓcedat ſic pa. rñdit ꝙ quedā ꝑſone i
caplo ꝑdicto annotate tenebanṫ ad obſeq
um illis in q̄s lata eſt excōicatio añ ꝓlatōeʒ
ipius excōicatiōis ⁊ pꝰ excōicationē ad cō-
trariū nō teneṇṫ bñficio canonis id agente
vñ nō ſunt a ꝑori obligatione ſolute. ⁊ ita ꝑ
ꝯſequēs teneṇṫ illis ad cōioneʒ ſine q̄ obſe
quiū exhibere nō pñt. Sed h̄ non ꝑtinet ad
oēs ꝑſonas in dicto caplo denotatas. cum
mercatores ꝑegrini ⁊ viatores a cōione ta
liū debeāt abſtinere niſi articulꝰ neceſſitatis
immineat ſm qđ ex fine capli colligiṫ mani
feſte. ſʒ ad illas ſolūmō q̄ ipis excōicatis ſūt
aſtricte. ſʒ nō debēt eis cōicare ſeu ꝑticipa-
re in criminibꝰ ꝓ quibꝰ ipſi ſūt excōicati. qđ
ſi facerēt eadē ſnīa tenerenṫ. Nota ꝙ ad
illum ꝑtinet iuris interp̄tatio ad quē ꝑtinet
iuris cōſtitutio. Itē qdaʒ beneficio cano
nis tenēṫur ꝑticipare excōicatis. Iteʒ ne
ceſſitas excuſat ab excōicatione.

Ca. Abſolutio illoꝝ qui
Cum illorū. violētas manꝰ mittūt in
clericos ſedi aplice reſuaṫ exceptis quibuſ
daʒ caſibꝰ. qdaʒ tali excōicatio nc ligati ſen
tētiā ecclīaſticā negligētes ordies ſuſcipiūt
q̄riṫ qđ de his fieri debeat. In hac q̄ſtione
diſtinguit pa. ꝑdicti q ſic recipiunt ordines
vel ſe ſciūt excōicatos vl nō recolūt factum
ꝓ q̄ in ſniam inciderūt vl factū ſciūt ſʒ iuris
ignari neſciūt exinde ſe teneri. In ꝑmo ca-
ſu ſi fuerint ſeculares ſūt imꝑꝑetuū deponē
di. In alijs duobꝰ caſibꝰ nec epi nec archi
epi ſine ſpāli mādato pape diſpēſare pñt cū
ab excōicatiōe eos abſoluere nō pñt. qꝛ ma
iora illis ſūt ꝓhibita quibꝰ vetita ſunt mino
ra. poterūt iſta ſummo pōtifici intimari. vt
circa eos ſm ꝙ mādauerint ꝓcedaṫ. Si vō
q ſciūt ſe excōicatiōe ꝑdicta ligatos fuerint
clauſtrales ⁊ ordies ſuſceperint circa ipſoꝝ
abſolutionē ſtatuit alex. pa. ꝙ mōachi ⁊ ca
nonici q̄cunqꝫ mō ſe in clauſtro ꝑcuſſerint
ꝑ ſuū abbatē abſoluātur. Statuit etiā ꝙ de
ſeclo fugiētes q habitū mōaſticū acceperūt
⁊ inṫ cetera ꝯfitētur ſe excōicatos eſſe pro
violēta manuū iniectōe i clericos añ ingreſ
ſuʒ ſine licētia ro. pon. abbas eos abſoluere
nō pōt. Innoc. tñ cōcedit abbatibꝰ iſtoꝝ in
fauorē religionis vt eos abſoluere poſſint
niſi exceſſus enormis fuerit aut in epm vel
abbatē manus iniecta fuerit. Si vō aliquis
clauſtralis in religioſaʒ ꝑſonā alterius clau
ſtri manꝰ iniecerit violētas ꝑ abbatē vtriuſ-
qꝫ dʒ abſolui. Si vō hmōi regulares ſic ex-
cōicati ad ordines acceſſerint ſm ꝑmam di
ſtinctionē q ſciēter ordinem ſuſcepit. papa
ſtatuit illos ab executione ordinis manere
ſuſpēſos. Circa alios qui non hñt memori
am facti vel iuris ꝑitiam abbates ipſoꝝ mo
naſterioꝝ vtilitate pēſata poterunt diſpēſa
re niſi graue fuerit factum. aut ille qui fecit
adultus fuerit ⁊ diſcretus vt ꝯtra ignoran
tiam vel obliuioneʒ p̄ſumaṫ. In fine ꝑcipit
pa. abbatibus vt formā iſtam diligēter ob-
ſeruēt ne ꝑuilegiū mereaṫ amittere q ꝑmiſ-
ſa ſibi abutitur ꝑtāte. Nota ꝙ ſecularis
excōicatus ordinem ſciēter ſuſcipiens de-
poniṫ. Itē q nō pōt abſoluere excōicatuʒ
cum eo diſpēſare non pōt. Item quibus
ꝓhibita ſunt maiora ſunt multofortiꝰ ⁊ mi-
nora. Itē ex ꝑſona augetur crimē ⁊ ꝑ cō-
ſequēs pena. Itē regularis excōicatꝰ ſciē
ter ordinē recipiens ſuſpēſus eſt ab executi
one ordinis. Itē mitius agiṫ cum igno-
rante ius poſitiuū. ſecꝰ in iure naturali. Itē
in eodē genere delicti diſpēſat abbas cum
monachis in q̄ nō pōt diſpenſare epus cuʒ
ſuis clericis. Itē ar. ꝙ nō ſemꝑ credendū
eſt cōfitenti peccatum in pnīa. Itē ꝑuile-
gium meretur amittere qui ꝑmiſſa ſibi abu
titur poteſtate.

Ca. Diciṫ hic ꝙ ſi
De monialibus. moniales ſe adinui
cē ꝑcuſſerint vel cōuerſos ſuos vl ꝯuerſas
aut etiam clericos ab epo loci pñt abſolui.
No. ꝙ moniales ꝓ violēta manuū iniectōe
i eccliaſticā ꝑſonā ab epo loci dñt abſolui.

Caſꝰ. Quidā cruce ſignati ꝯue
Si vere nerāt cū venetis vt ipi veneti
ducerēt eos nauigio ſuo vſqꝫ in terrā ſara
cenoꝝ pro certa mercede maiore ꝑte nauli
recepta veneti fuerūt excōicati. iſti cruce ſi-
gnati dubitabāt vtꝝ deberēt tranſire in na
uibꝰ illoꝝ cū illi eſſent excōicati. Queſitū fu
it a pa. qđ facere deberēt cū illi veneti nol-
lēt eis reſtituere mercedē receptaʒ. Rñdit
pa. cruce ſignatis ꝙ ſi veneti noluerint ab-
ſolui nec ſatiſfacere ſibi đ mercede ꝑmittit
illis vt cū illis trāſeāt vſqꝫ i t̄rā ſaracenorū
ſm ꝙ cū ipis ꝯuenerūt vl etiā ꝯuenerit cōi
cātes illis cū dolore cordis ⁊ ſub ſpe venie
qꝛ cū maiorē ꝑtē mercedis receꝑint nec eā
velint reſtituere nec poſſint ad h̄ ꝯpelli ne
lucrū đ ſua malicia reportarēt ⁊ iſti dānum
et ab excōicatis poſſit exigi ⁊ recipi qđ de-
beṫ ⁊ i iure caueṫ ꝙ ſi qs trāſierit ꝑ t̄rā he-
reticoꝝ aut excōicatoꝝ neceſſaria emere po
terit ab eiſdē. Preterea ſi paterfamiliaſ do
mꝰ excōicatꝰ ſit eiꝰ familia excuſaṫ a ꝑticipa
tione ipſiꝰ et dux venetoꝝ tanq̄ dñs nauiū
ſit excōicatꝰ ipſiꝰ excōicatio iſtos nō ꝯtīgit
tanq̄ familiā ipiꝰ dñi in nauibꝰ eiꝰ fuerint et
excuſabiles erūt apud deum ſi cōicauerint
ipis in qbꝰ coꝝ cōionē nō poterūt euitare.
No. ꝙ ab excōicatis pōt exigi ⁊ recipi qđ
dñt. Itē tꝑe neceſſitatis pñt neceſſaria emi
ab excōicatis ⁊ hereticis. Itē familia p̄t ꝑti
cipare dño ſine pena excōicationis.

Ca. clerici aliqñ grauiter ex
Ut fame. cedūt nec pñt ad agendam
pnīaʒ i mōaſterijs deputari qm̄ cū nō peni
teāt đ ꝯmiſſiſ fugiēdi oportunitate captata
inde aufugerēt ⁊ ꝑoribꝰ ſceleribꝰ ſe imiſcerēt
vñ q̄ſiuit londoñ. epꝯ vtꝝ poſſint ab ipo vl
ab alijs p̄latis arte cuſtodie mācipari. Rñ-
dit pa. ꝙ cū p̄lati exceſſꝰ teneanṫ corrigere
clericoꝝ ⁊ publice vtilitatis interſit ne cri-
mia remaneāt ipunita. ⁊ illi clerici fiāt dete
riores dñt illos ſub arta cuſtodia detinere
pꝰ q̄ fuerint đ crimie ꝯdēnati. Scđo q̄ſituʒ
fuit vtꝝ laici incidāt i excōicationeʒ ſi cleri
cos i magnis ſceleribꝰ ꝯp̄hendāt cū eoſ ad
iudices trahere nō poſſint niſi manꝰ in eos
iniecerit violētas. rñdit pa. ꝙ laici citra ex-
cōicatiōeʒ pñt cape clericos ⁊ ad iudicium
trahere ſi oporteat etiā violēter dū tñ id đ
mādato ſuoꝝ faciāt p̄latoꝝ cū h̄ nō ipi ſʒ il-
li q̄ꝝ auctoritate h̄ faciūt facere videanṫ et
ñ ăpliuſ laicoꝝ violētia ſe extēdat q̄ exigat
defenſio clericorū. No. ꝙ p̄lati exceſſꝰ ſub-
ditoꝝ corrigere dñt. Itē ad publicā vtilita
tē ꝑtinet ne crimia remaneāt impunita. Itē
clerici de crimibꝰ condēnati q nolūt corrigi
pñt incarcerari. Itē laici de mādato p̄lato
rū pñt cape clericos et ad iudiciū trahere il
los cū moderamie inculpate tutele. Itē is
facere intelligaṫ cuiꝰ auctoritate fit.

Ca. Cōſuetudo eſt in ar
Contingit. chiepātu bracharēñ. ꝙ ſi
qs laicꝰ aliquē offendat corpꝰ ſuū ſupponit
ſpōte. xxx. ſeu pluribꝰ aut paucioribꝰ ꝑcuſſio
nibꝰ fuſtiū. clerici eandē ꝯſuetudinē obſua
bāt ſi clericꝰ aliū clericū offēdebat aut etiaʒ
laicū in ſatiſfactōe iniurie. q̄ſiuit bracharēñ.
archiepꝯ vtrū hmōi ꝑcuſſores clericorū in-
cidāt in excōicatōeʒ. Rñdit pa. ꝙ hmōi ma
nꝰ iniectio ⁊ ſi nō violēta iniurioſa tñ videṫ
cū ille canon nō taʒ in fauorē clerici ordina
ti q̄ in fauorē ordinis clericaľ fuerit ꝓmul
gatꝰ. ⁊ iō mādat pa. vt illud de cetero ꝓhi-
beat attēptari. vñ ſeqṫ ꝙ tales ſūt excōicati
Si qs clericꝰ poſt hmōi ꝓhibitiōeʒ ſpōte ſe
ſubiecerit excōiceṫ. ita tñ ꝙ clericꝰ ſatiſfaci
at iniuriā paſſo ſine iniuria ordinis clericaľ
No. ꝙ i iniectiōe manuū nō ſolū violētia at
tendiṫ ſʒ etiā temeritas ⁊ iniuria. Iteʒ iuri
publico nemo pōt renūciare q̄le eſt iſtud ꝙ
clericꝰ ſpōte ſe ſubijciat ꝑcuſſionibꝰ cū id re
ſpiciat iniuriā totiꝰ ordinis clericaľ. Iteʒ
volenti et ſciēti ac patienti fit iniuria ſi i eo
ledatur ius alterius.

Ca. Serui ꝓpṫ iniectioneʒ
Relatum. manuū i clericos in excōica
tionē incidūt dñi ſui allegāt ꝙ nolūt carere
ſuis ſuis. et ita nō curāt venire ad ſe. ap. ab

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſoluēdi illudētes canonicā diſciplinam. Si
gnificatū ē h dño pa. vnde mādat archiepo
lugdun. qtinꝰ cōpellat eos venire ad ap. ſe.
abſoluēdos cū potiꝰ deo ꝗ hōi ſit deferen-
dū niſi ſui illi h faciant i fraudē vt ſe ſubtra
hāt ab obſequio dñoꝝ aut ipi dñi ꝓpt coꝝ
abſentiā grauiter lederent ſine culpa dñoꝝ
⁊ tūc i vtroqꝫ caſu ab ipo archiepo ex idul-
gentia pape poterūt abſolui ⁊ i recōpēſatio
nē laboris alia eis ſatiſſactio iniūgat dūmō
nō ſit enormis exceſſꝰ vt ꝓpter ſcādalū tol-
lendū ad ſeruū ſuoꝝ venire dēant abſoluē-
di. No. ꝙ plus ē deo ꝗ hōi dferendū. Itē
ſui a ſe. ap. ꝓ iniectiōe manuū i clericos ſūt
abſoluēdi niſi in duobꝰ caſibꝰ h poſitis. ſ. ſi
faciāt h in fraudē vt ſubtrahāt dñis ſuitiuꝫ
debitū. vel ſi dñi graue dānū incurrerint d
eorū abſentia. Iteꝫ ꝓ vna ſatiſſactione alia
iniungitur.

Ca. Aliq ſūt excōicati cū oibus
Sacris. fautoribꝰ ⁊ ꝑticipibꝰ ſuis aliqs
ſpōte cōicauit talibꝰ tandē ad cor rediēs de
mādato eccl'ie illos excōicatos q̄s fouerat
expugnauit. qrit an iſte debeat haberi abſo
lutꝰ. Rñdet pa. ꝙ nō eſt habēdus abſolutꝰ
niſi grām abſolutiōis ꝑcepit ⁊ ſi occūbat in
hmōi bello nō ſūt oblatōes recipiēde ꝓ illo
nec orōes dño porrigēde niſi cū de ipſiꝰ vi
uētis pnia ꝑ euidētia ſigna ꝯſtiterit ꝙ fue-
rit abſolutꝰ fm tenorē ꝯſtitutiōis innocen.

No. ꝙ lꝫ qs excōicatꝰ iuret ſtare manda-
tis eccl'ie vel expugnet excōicatos nō habe
tur ꝓ abſoluto niſi beneficium abſolutionis
fuerit ſubſecutum.

Ca. Aliq excōicant aliqn
Sicut nobis ab epō ſuo. Illi accedūt
ad curiam dñi pa. redeūtes dicunt ſe abſo-
lutos nec oſtēdunt lras ſue abſolutiōis. qſi
uit epus aſiſinaten. vtrum debeat illos ha
bere ꝓ abſolutis. rñdit papa ꝙ niſi ſup ab-
ſolutione ſua litteras apl'icas vel illius cui
vices ſuas in hac parte cōmittit reportaue
rint aut alio modo legitime cōſtiterit de ab
ſolutōe ipſoruꝫ ipſos ꝓ excōicatis ſicut pri
us faciat euitari. Nota ꝙ non eſt creden
dum alicui q ui dicit ſe abſolutum niſi de h
fidem faciat.

Ca. Epus altiſiodoren. ex
Per tuas cōicauit archipbrm ſuū ar-
chipſbyt ad ſenonen. archiepm accedens
obtulit cautōeꝫ ſtādi iuri petēs abſolui ar-
chiepus volēs epo deferre ipm monuit vt
eū abſolueret. ⁊ qr eum abſoluere noluit ar
chieps eū abſoluit quē eps nō hēbat abſo
lutū dicēs ꝙ eiꝰ abſolutio ad archiepm nō
ꝑtinebat Vn archieps qſiuit a pa. qd in ſi
milibꝰ ſit tenendū. Sup h rñdit pa. ꝙ qdaꝫ
dicebāt ꝙ cū qd nō defert ad archiepm ꝑ
appellatiōeꝫ d illa qōne ſe intromittere nō
pt et excōicatꝰ vocē n hꝫ appellādi vtpote
ab eccl'ia ſepatꝰ ſiue appellauerit ſiue n me
tropolitanꝰ eū n dꝫ nec pt abſolueꝛ pmiſſa
opiniōe reiecta. pmo oñdit pa. ꝑ quādā de
cre. alex. ꝙ archieps eū abſoluere poſſit. di
xit eni alexāder ꝙ ſi añ appellatōeꝫ eps ali
quē excōicauerit metropolitanꝰ añ litis in
greſſū iuramēto recepto ꝙ ſtabit mādatis
eccl'ie dꝫ ipꝫ abſoluere niſi epo duxerit dfe
rendū ⁊ ipꝫ ad eū remittere abſoluēdū. Et
ſubſeqꝛ ibidē ꝙ nec excōicati ſūt audiendi
niſi pus fuerit abſoluti. nec ſūt ad illos a q
bus appellauerāt remittēdi. Scdo in ꝯtrū
ꝓ epo allegat pa. ꝯciliū ſardicen. in q dr ꝙ
ille q ab epo eſt excōicatꝰ vicinos epos in
terpellet et cā eiꝰ audiaꝛ. et eps q iuſte vel
iniuſte excōicauit patiēter accipiat vt nego
ciū diſcutiaꝛ quſqꝫ ipſiꝰ ſnia approbeꝛ vel
emēdeꝛ et añ finē cāe nullꝰ eū cōioni reſti-
tuat. Papa vo his pmiſſis dic diſtinguen
dū vtrū qs ꝓponat ſe pꝰ appellatiōeꝫ legi-
timā excōicatū fuiſſe vl' intollerabilē erro-
reꝫ i ſnia fuiſſe expſſuꝫ. in qbꝰ caſibꝰ ad ꝓba
tionē eorū dꝫ admitti etiā ſi abſolutiōeꝫ nō
petat ſꝫ i aliis debꝫ euitari. ꝗuis tl'es apl'i
ca ſedes abſoluere ꝯſueuit ad cautelā. ſꝫ in
aliis n dꝫ audiri niſi fuerit abſolutꝰ ne ſniaꝫ
ꝯtēnere videaꝛ ⁊ ꝑ h aplꝰ ligeꝛ. ⁊ i caſibꝰ
iſtis itelligi ꝯciliū ſardi. ꝙ ſi abſolutōis bn
ficiū poſtulauerit metropolitāꝰ dꝫ illū abſol
uere niſi ſuo duxerit ſuffraganeo deferēdū
⁊ ſi ſuffraganeꝰ ipꝫ n abſoluerit metropoli-
tanꝰ cautiōe recepta ꝙ ſuo debeat parere
mādato ipm abſoluat et cāꝫ audiat ⁊ ſic ar
chieps recte ꝓceſſit. ſꝫ ſi forte eps ſubditū

ſuū ꝓpter manifeſtū exceſſum excōicaſſet
metropolitanus nō dꝫ ipſum abſoluere ni
ſi eps reqſitus malicioſe ipſum abſoluere
noluiſſet. Nota hic duos caſus in qbus
nō tenet excōicatio cū de his ꝯſtiterit. ⁊ iō
ꝓpter dubiū interim audiꝛ ad ꝓbatōeꝫ eo
rū ſcꝫ ꝙ appellauerit añ excōicatōem. vl' ꝙ
error intolerabilis in ſnia ſit expſſus alias
nō eſt qs audiēdus añ abſolutōem. Itē
in dubio abſoluiꝛ qs ad cautelā. Itē li-
gaꝛ qs ex ꝯtemptu licet nō ſit excōicatus.
Item negligētia ſuffraganei ꝑ metropo
litanū ſuppleri debet.

Caſus Cōtingit aliqn
Si aliquādo. ꝙ papa excōicat aliq̄s.
poſtmodū eiſdē lras ſuas mittit cū ſaluta-
tionis elogo. queriꝛ an ꝓpter h ſint abſo-
luti. Rñdet pa. ꝙ nō ꝓpter h credaꝛ excōi
catōis ſnia relaxata. cū ꝑ ignorantiā vl' ne
gligentiā aut occupatōem nimiā vel ꝑ ſur-
reptōem hmōi lre ipetrenꝛ. Nota ꝙ ex
certa ſcientia debet abſolutio ipetrari nō
ꝑ ſurreptionem.

Caſus. Aliqs hꝫ plures pla-
Officii. tos ius in ipſum habētes. excō
municaꝛ ab ill' ꝓpter plures exceſſus tan
dē de vno exceſſu ſatiſſacere vult vni pla-
toꝝ. qriꝛ vtꝝ ipſum debeat abſoluere ꝓ ex
ceſſu de q ſatiſſacere vult eidē. ⁊ cū de alio
nō ſatiſſecerit alii vtꝝ abſolutꝰ valeat nūci
ari. Rñdet pa. ꝙ ſupprimēti vitatē abſolu
tio ſubrepta nō ꝓdeſt. ⁊ cū platus intellex
erit vitatē abſolutōeꝫ hmōi exhibere nō dꝫ
Nō videꝛ rñdere ad qſtionē. ſed pt dici rn
ſum eſſe dū dicit. abſolutio ſubrepta nō ꝓ
deſt qr abſolui dꝫ. ſed ei nō ꝓdeſt q ad effe
ctū niſi ab alio fuerit abſolutꝰ. Nota ꝙ
abſolutio ꝑ ſubreptōem obtēta nō valet.

Littera iſta plana eſt. Li
Reſponſo citū eſt plato pdicare iter
dictis vel excōicatis de his que ꝑtinent
ad ipſoꝝ correctōem dūmodo ꝯ formā in
terdicti nullū eis diuinū officiū celebreꝛ.
Secūdo qſiuit eps ferrarien. vtꝝ tpe inter
dicti cū diuina officia ſint tūc interdicta p
ter baptiſma puuloꝝ ⁊ penitētias morien-
tiū liceat pueros baptizatos ꝯſignare i frō
te. Rñdit pa. ꝙ ſicut poſſunt baptizari ſic
poſſunt in frōtibus ab epo ſacro chriſma-
te deliniri. Nota ꝙ excōicatis ⁊ interdi
ctis pōt pdicari de his que ꝑtinent ad eo-
rū correctōem. Item in generali inter-
dicto ſemꝑ excipiunꝛ baptiſma puuloꝝ et
et penitentia morientiū.

Caſus. Duo ſunt ꝯiu
Inquiſitioni. ges vir ⁊ vxor. alter di
cit ꝙ ipedimētū eſt inter eos ita ꝙ nō pūt
ſibi carnaliter cōmiſceri ſine peccato. qriꝛ
qd iuris ſit. Dñs pa. dicit eſſe diſtinguen
dū. vtꝝ alter ꝯiugū ſciat ipedimentū cōiu-
gii ꝓ certo ꝓpter quod nō pōt carnale cō
mertiū ſine mortali peccato exercere ꝗuis
illud apud eccleſiā ꝓbare nō poſſit. aut nō
ſciat ꝓ certo. ſed credat. In pmo caſu dꝫ
potius excōicatōem ſuſtinere ꝗ ꝑ carnalē
copulā vl' carnale cōmertiū mortaliter pec
care. In ſecūdo caſu diſtinguit. vtꝝ habe-
at ꝯſciētiā hmōi ex credulitate leui ⁊ teme
raria. an ꝓbabili ⁊ diſcreta. Si ex leui ⁊ te
meraria credulitate hmōi cōſcientiā habe
at eā oino dimittat ad cōſiliū ſui paſtoris.
et debitū reddat ⁊ exigat. Si ꝯſcientiā ha
beat huius ipedimētū ex cā ꝓbabili ⁊ di-
ſcreta. debitū reddat. ſed nō exigat ꝯ hmōi
cōſcientiā ne cōtra legē ꝯiugii vel ꝯ iudici
um ꝯſciētie cōmittat offenſam. Nota ꝙ
qs dꝫ potius excōicatōeꝫ ſuſtinere ꝗ mor
taliter peccare. Itē nullus ꝯ ꝯſcientiā fa
cere dꝫ ſed potius dꝫ ſeq ꝯſcientiā ꝗ ſniaꝫ
eccl'ie cū qs certus eſt in h caſu.

Caſus. Comes flandren
Contingit. ſis ſignificauit dño pa. ꝙ
in dyoc. epi ſui erāt quidā q nec in tōſura
nec in forma veſtimentoꝝ nec in qlitate ne
gocioꝝ aliqd de clerico oſtendebāt. ſed vt
penā poſſent aliqn euitare ſe ꝓ clericis ex
hibebāt cū ſuꝑ exceſſibus cōueniebanꝛ. cir
cūciſis crinibus vt poſſent circūuenire vin
dictā ꝓ clericis ſe repñtabāt clericalis fo-
ri priuilegiū labiis allegātes qui factis an
tea negauerant clericatū. Sup hoc ſcribit
dñs pa. dyoc. epo dicens ꝙ priuilegiū me
reꝛ amittere qui pmiſſa ſibi abutiꝛ poteſta
te. ⁊ fruſtra iplorat legis auxiliū qui cōmit
tit in legē. Unde mandat eidē vt ſi pdicti
clerici tercio ab epiſcopo cōmoniti ſeipſos

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS

cõtempſerint emẽdare nõ habebũt ꝑuilegium clericale. No. ꝙ ipſo facto negat ꝗs clericatũ. Itẽ ꝑuilegiũ meret̃ amittere q ꝑmiſſa ſibi abutit̃ poteſtate. Itẽ fruſtra legis iplorat auxiliũ qui cõmittit in legẽ Item clericus vſqꝫ ad trinã admonitõem retinet priuilegiũ.

Caſus. Quidã canoni-

In ꝑſentia. ci obijciebãt ꝯ decanũ ſuum in modũ denunciatõis excõicatõeꝫ. ipſe excipiẽdo ꝓponebat ꝯ ipſos ꝙ nõ erant audiẽdi cũ ſup h ipſuꝫ nõ ꝑmonuerint nec ab eis fuerit ipetitus. ⁊ eidẽ decano cõmunicauerũt tam eps ꝗꝫ ipſi in mẽſa ⁊ in diuinis. nec ipſuꝫ euitauerãt. querit̃ an ſint audiendi ꝯ ipſum decanũ. Et rñdet pa. ꝙ nõ ꝓpter ꝑdicta. Nota ꝙ q nõ ꝑmonuit nõ admittit̃ ad denũciandũ. Itẽ q ꝑticipauit excõmunicato nõ admittit̃ ad denũciandũ ipſum cũ eũ debuerit euitare. vñ nõ ꝑt reprobare mores ꝗs prius ꝓbauit.

Caſus.

Quante preſumptõis. Quidam dicebãt ꝙ illi ſolũmodo erãt excõicati qui manus violẽtas mittebãt i rectores eccleſiaꝝ ſiue clericos. Dic̃ pa. ꝙ magne ꝑſumptõis exiſtit i rectores eccleſiaꝝ manꝰ inijcere violẽtas. ⁊ ꝙ autoritas catholica nõ ſolũ punit anctores hmõi ſceleris. ſed oẽs faciẽtes ⁊ ꝯſentiẽtes pari pena ꝯdemnat. interꝑtans eos fauere delinq̃ntibus q manifeſto facinori deſinũt obuiare cũ poſſunt

Nota ꝙ q clericũ v̂berat ⁊ qui v̂berari facit vel ꝯſentit coopando vel q autoritatẽ habet ex officio ⁊ nõ ꝓhibet ſi põt. eſt v̂e excõicatus. Et ſic nota ꝙ faciẽtes ⁊ ꝯſentientes par pena cõſtringit.

Caſus. Qui-

Sacro approbãte. dã ꝑlati eccıaꝝ nimis erãt faciles ad excõicãdũ. voluit ꝯcilũ generale ꝯ ipſos adhibere medelã. ſtatuit ne ꝗs in aliquẽ excõicatõnis ſñiam ꝓmulgare ꝑſumat niſi cõpetẽti monitõe premiſſa. ⁊ ꝑſentibus ꝑſonis ꝑ ꝗs poſſit ꝓbari monitio ſi neceſſe fuerit. ⁊ ſi ꝯ ꝑſumptũ fuerit. etiã ſi iuſta fuerit excõicatio ex cauſa. ingreſſum ecclie ꝑ mẽſem vnũ ſibi nouerit iterdictũ. alia etiã pena multãdus ſi viſum fuerit expedire. Secũdo dicit ꝙ ſi etiã admonitio legitima ꝑceſſerit. ꝑlatus caueat diligenter ne aliquẽ excõicet abſqꝫ manifeſta ⁊ rõnabili cã. qḋ ſi fecerit ⁊ humiliter req̃ſitus nõ curauerit reuocare ꝓceſſum hmõi abſqꝫ grauamine. grauatꝰ deponat apud ſupiorẽ de iniuſta excõicatõe q̃relã. ⁊ ſupior ſi abſqꝫ ꝑiculo more põt ad excõicatorẽ illũ cũ ſuo mãdato remittat infra terminũ cõpetentẽ abſoluẽdũ. Aliogn ſupior ipſum abſoluat cautõne recepta. ꝗ abſoluto de iniuſta excõicatõe cognoſcat. ꝗ ſi iniuſta eſſe ꝯſtiterit excõicator ꝯdemnet̃ ad intereſſe excõicato. alias etiã puniẽdus arbitrio ſupioris ſi culpe q̃litas poſtulauerit. q2 nõ eſt leuis culpa tantã penã infligere iniuſte niſi forſitan ex cã ꝓbabili errauerit. Sed ſi ꝯ excõicatorẽ nihil ꝓbatũ fuerit a ꝯquerente. ⁊ ipſe ſili mõ ad intereſſe cõdemnet̃. vel alias ſm ſupioris arbitrium niſi forſan ⁊ ipſum ꝓbabilis error excuſet. ⁊ ſup eo ꝓ quo fuit excõicatus cautõe recepta ſatiſfacere cõpellat̃. vel in ꝑſtinam reducat̃ ſñiam vſqꝫ ad ſatiſfactõeꝫ ꝯdignã inuiolabiliter obſeruandã. Tercio dicit ꝙ ſi iudex ſuũ cognoſcẽs errorẽ paratus ſit talẽ reuocare ſñiam. ⁊ ille ꝓ quo lata fuerit appellet ne abſqꝫ ſatiſfactõe reuocet illã appellatõi nõ deferat. niſi talis ſit error de ꝗ merito debeat dubitari. ⁊ tũc cautõe recepta ꝙ corã illo iuri parebit ad quẽ extitit appellatũ. vl̃ corã delegato ab ipſo. ipſum abſoluat. ⁊ ſic penã euitabit ꝑdictã. caueat tñ oĩno ne malicioſe in alterius ꝑiudiciũ mentiat̃ errorẽ ſi penã canonicã voluerit euitare. Nota ꝑmo penã illoꝝ q excõmunicãt admonitõne nõ ꝑmiſſa. qḋ valde cauẽdũ eſt. q2 punit̃ etiã ſi excõmunicatio ſit iuſta ex cauſa. Itẽ nullus dꝫ excõicare ſine manifeſta ⁊ rõnabili cã. aliogn ꝯdẽnat̃ ad intereſſe excõicato. Itẽ ꝓbabilis error excuſat a pena intereſſe. Itẽ cũ iniuſte ꝗs excõicat̃ ſine grauamine dꝫ abſolui. Itẽ mora ꝑiculoſa eſt in excõmunicatõe. Itẽ ꝓpter appellatõem nõ dꝫ quis remanere excõmunicatus. ſed iudex ea nõ obſtãte illum abſoluat ⁊ cãm ad ſupiorem iudicem tranſmittat ſi appellatio valet.

Item nullus debet fingere errorem in preiudicium alterius. alias punietur.

Ca. Honorius in iſto capitulo

Nouerit. lo excõicat oẽs hereticos vtriuſqꝫ ſexus q̃cunqꝫ noĩe cẽſeant̃ ⁊ fautores et defenſores eorũ ⁊ receptatores et illoꝫ q decetero ſuari fecerint ſtatuta edita ꝯtra eccl̃iaſticã libertatẽ niſi ea deleri fecerit infra duos mẽſes de libris ſuis poſt publicationẽ hmõi ſñie Itẽ excõicat ſtatutarios et ſcriptores ſtatutorũ ipſorũ necnõ ꝑtãtes cõſules. rectores. ⁊ conſiliarios locorũ vbi decetero hmõi ſtatuta ⁊ cõſuetudines edite fuerint vel ſeruate. ⁊ illos q ſm ea ꝑſumpſerint iudicare vel ſcribere iudicata. Nota ꝙ oẽs heretici ipſo iure ſunt excõicati. Itẽ fautores ⁊ defenſores hereticorũ hereticis eq̃parant̃ Itẽ ar. ꝙ illa ſcripta ſũt reprobata quorũ damnant̃ auctores.

Ca. Statuit alexan. pa. ꝙ

Canonica. monachi ⁊ canonici regulares quocũqꝫ mõ ſe ꝑcuſſerint ꝑ abbatem ſuũ abſoluant̃. cuius ſtatutũ ponit̃. ſ. e. c. ij Conſtitutionẽ illaꝫ extendit pa. honorius ad hoſpitalarios hieroſolomitanos. vt ꝑ ꝑ̂orem ſuũ q ſacerdos debet eſſe in eodẽ caſu fratribus eiuſdẽ ordinis abſolutõnis bñficiũ impendat̃ niſi forſitan maioris eſſet ꝓuidentia req̃renda. Nota ꝙ monachi et canonici regulares ⁊ hoſpitalarij hieroſolomitani ſi ſe ꝑcuſſerint ab abbatibus vel ꝑ̂oribus ſuis poſſunt abſolui.

Ca. Mõachi greci ⁊ heremi-

Sup eo. te ꝓpter inobedientiã ſuſpendunt̃ ⁊ excõicant̃ tñ ad mãdatũ ecclie redire nolũt niſi ꝑ manualẽ ꝓmiſſionẽ. cõſultus pa. an eſſent recipiẽdi ſine iuramẽto. rñdit. ꝙ ſi nõ pñt induci ad ꝑſtandũ iuramentuꝫ ſm formã ecclie recipiant̃ hacvice cum manuali ꝓmiſſione. cũ interdũ ſeueritati conſideratis locorũ ⁊ tꝑorũ qualitatibus eſt aliqd detrahendũ. Nota ꝙ iuramentũ non ẽ de ſubſtãtia abſolutõis de rigore. ſed potius ad cautelã ꝑſtat̃. Itẽ detrahendũ ẽ iuri q̃ſqꝫ ex tpe ⁊ loco ⁊ aliis cauſis.

Ca. Archieps turoñ. tu

Venerabili. lit ſñiam ſuſpenſionis in epm cenomaneñ. ꝓpter quã ſuſpenſionem eps ⁊ ꝓcurator archiepi acceſſerũt ad ꝑñtiam dñi pa. Ipſe vero auditis allegatõibus partiũ ſñiam ipſam relaxauit ad cautelã ꝑſtito iuramẽto ab ipſo epo pñte ꝓcuratore archiepi ꝙ parebit mandato archiepi ſi cõſtiterit ipm culpabilẽ extitiſſe ſup eo ꝓ quo fuit ſuſpenſus. No. ꝙ iuramentũ ꝑſtari debet cum quis abſoluit̃ a ſuſpẽſione ſicut fit in excommunicatione.

Ca. Piſani fecerũt duo ſtatu-

Grauẽ. ta cõtra eccl̃iaſticã libertatẽ et in derogationẽ apo. ſe. Primũ videlicꝫ ꝙ ſi ꝗs clericus vel laicus cõtra quẽcunqꝫ laicũ piſani diſtrictus ad iudicẽ eccl̃iaſticũ litteras ap. impetraret in mille ſolidis condẽnaret̃. niſi renũciauerit lr̃is. neqꝫ redditus poſſeſſionũ ſuarũ reddant̃ eidẽ. nec agri colant̃ illius ſed bãno ſubiaceãt ꝑtãtis. Iteꝫ ſtatuerũt vt clerici ſuis ſumptibus ꝗddã caſtrũ piſanorũ facerẽt cuſtodiri. qḋ ſi nõ fecerint ꝑtãs contra eos ꝓcedere teneat̃. Sup his cõqueſtus fuit archiepus piſanus dño pa. Vñ mandat epo ſeneñ. q̃tinus in cõſiliarios ⁊ officiales ciuitatis piſanorũ excõicatõis ſñiam ꝓferat niſi ſtatuta ipſa de capitularibus ſuis fecerint amoueri. ⁊ caueri ꝙ decetero ſilia nõ attẽptent. Sed cũ ideꝫ ſtatutarij multa de bonis eccıaſticis dicãt̃ hr̃e in feudũ denũciet illos hmõi feudis fore priuatos. No. ꝙ laici cõtra eccl̃iam nihil ſtatuere pñt vel cõtra eccleſiaſticã libertatẽ ⁊ q cõtra faciunt ſunt excõicati.

Ca. In prio rñſo dr̃

Cũ voluntate. ꝙ ſi aliqs ꝑticipat excõicatis in his ꝗ ad ſalutẽ vel correctioneꝫ eorũ ꝑtinent in locutõe. lꝫ alia verba eis incidẽter interponat vt apud eos magis ꝓficiat nõ eſt excõicatus. Scḋo dr̃ ꝙ ꝑdicatores dum ꝑdicant excõicatis ⁊ alijs detẽtoribus alienarũ rerũ ⁊ audiũt cõfeſſiones eoꝝ licite pñt recipe ab eis elemoſynas. cũ ipſi q̃ſi gerãt cãm eorũ ꝗs res ipſe ꝑtinere noſcunt̃ ꝑcipue ſi al̃s in loco illo nõ poſſint ſuſtentationẽ hr̃e. Tertio dr̃ ꝙ clericus rõne officij qḋ in eccl̃ia obtinet ⁊ alij clerici ſeniores zelo deuotõis pñt ꝑcutere pueros vel adoleſcẽtes cõſtitutos in minoribꝫ ordinibus turbantes diuinũ officiũ nec in

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

currunt excōicationē. Jtē ꝑlati vel mgr̄i
ſubditos ꝛ ſcolares ſuos cā correctōnis le
uiter poſſūt ꝑcutere ſine pena excōicatōis.
Et idem dicenduꝫ eſt de his q aliquos de
familia ſua vl' ꝓpinqͣs ſuos inferiorum gra
duum ſilī modo corrigunt vt eos cohibeāt
a vicijs boniſqꝫ moribus informent. Jn
omnibus ꝑmiſſis caſibus excōicatiōis ſen-
tentiā nō incurrunt. cum hmōi participatō
et correctio bono animo ꝛ nō diabolo ſug
gerente fiat. Nota ꝙ volūtas ꝛ ꝓpoſitū
alicuius inſpicienda eſt ad h̄ vt de facto ſuo
iudiceť. Jtē neceſſitas facit licitū qđ al's
eſt illicitū. Jteꝫ rōne officij licet qđ alias
nō liceret. Jtē nota hic plures caſus in q
bus licet corrigere ꝛ ꝑcutere clericum ſine
pena excōicationis.

Ca. Publice cōcubi

Si concubine. ne clericorū q2 nolue
runt ab eis recedere excōicate fuerūt. cleri
rici iſti cōcubinarij poſt latam ſniam carna
liter ad eas habuerūt acceſſuꝫ. querit vtrū
illi ſint eadem ſnia ligati. Rn̄det pa. ꝙ ea-
dem ſnia inuoluunť. q2 participāt in codeꝫ
crimine crimīnoſis. Nota ꝙ participans
in crimine eadem ſnia notať cum noiatim
excommunicato.

Ca. Duobus fuit

Duobus collata. collata ptās vt ab
excōicatione minori ſi eam incurrāt ſe vicif
ſim abſoluāt. vterqꝫ incidit in hmōi ſniam.
q̄rif vtrū iſta ptās eis collata expiret. Rn̄-
det pa. ꝙ ꝓpterea non expirat quominus
vnus aliū abſoluat. tn̄ cōtradicunt quidam
ꝙ alter aliū abſoluere non pōt. niſi ab alio
nō ſuſpenſo primo fuerit abſolutus.

Ca. Permittit pa.

Permittimus. rectoribus eccl'iaruꝫ
ꝙ tpe interdicti ſemel in ſepťimana cā con
ficiendi corpus dn̄i ad opus infirmorū qđ
decedentibus in pnīa tpe interdicti nō ne
gať. poſſunt miſſarū ſolennia celebrare. ex-
cluſis excōicatis ꝛ interdictis. Nota ꝙ
tpe interdicti cōcediť corpus xp̄i deceden
tibus in penitentia.

Ca. Si aliquis incidēs in ex

Quāuis. cōicationē ꝓpter violentam
manuū iniectionē ſatiſfecerit iniuriā paſſo.
nō tn̄ poteſt aliter qꝫ p ſe. ap. vel eius lega
tum beneficiū abſolutōnis obtinere. niſi in
quibuſdā caſibus qui in ipſa lr̄a continenť.
Sed quibuſdā de ꝑdictis q videlicet tꝑali
laborant impedimēto exceptis pueris ꝑci-
piendū eſt ſub debito iuramēti vt impedi-
mento ceſſante ad ſe. ap. accedant manda-
tū apoſtolicum ſuſcepturi. Nota ꝙ lꝫ qs
ſatiſfecerit iniuriā paſſo. nō tn̄ eſt abſolutuſ
Jtē nota hic plures caſus in qbus excōica
ti ꝓpter violentā manuū iniectionē roma-
num pontificē adire nō debēt. Jtem ceſ-
ſante cauſa ceſſare debet effectus.

Caſus. Si aliqs ſub hac for

Si quem. ma verborū dixerit. excōico
illum vel ſimilia verba ꝓtulerit. dicendū eſt
eum nō ſolum minori excōicatione que a ꝑ
ceptione ſacramentorū ſeparat ligatū eſſe.
verū etiaꝫ maiori que a fidelibꝰ excludit cō
munione. Nota ꝙ idem eſt dicere excō-
munico ꝛ anathematizo.

Ca. Aliq pueri infra. xiiij. an-

Pueris. num conſtituti violentas ma-
nus mittūt in clericū. facti ſunt maiores an
te abſolutionē. queriť a quo debeant abſol
ui. Rn̄det papa ꝙ ſiue an̄ ſiue poſt puber-
tatem poſtulent ſe abſolui dyoč. ep̄us illos
abſoluere poteſt. cum ꝓpter defectum eta-
tis in qua ꝯmiſſus fuit exceſſus rigor eccle
ſie ſit māſuetudine tꝑandus. Nota ꝙ rō
ne etatis rigor iuris aliqn̄ tꝑatur. ꝛ ſic no.
ꝙ etati parcitur.

De verborum ſignificatione.

Titulus. xl.

Ca. Jn oſee ꝓphe

Innouate ta verba iſta. inno
uate nouale. reperiunť. Hieroni
mus exponit hic qd ſit nouale. et
melius exponiť. j. e. quid ꝑ nouale.

Ca. Jn daniele nabucho

Nam et rex donoſor appellatur pater
cuiuſdam. qui pater tn̄ nō fuit. Exponit hic
Hiero. q̄re dicať pater. hic pr̄ appellať ꝓ-
auus more ſcripture que auos ꝛ omnes ſu
periores patres appellat.

Caſus. Salomon pro-

Nam ꝛ ego tulit hec verba. Nam

et ego vnigenitus fui coram matre mea.
et tn̄ aliū habuit frēm q ꝑceſſit ipm̄. Expo
nit h̄ Hiero. q̄re vocat ſe vnigenitū. ſcꝫ ꝙ
ille mox natus ſine noie q̄ſi nō fuiſſet vita
deceſſit. et ita dr̄ nō fuiſſe. iō primogenitū
ſe vocauit No. ſi vr̄ ſcm̄ qđ n̄ durat ſcm̄

Ca. Jn euāglio mathi

Qđ dicitur. ſunt h̄ v̄ba. an̄qꝫ conue
nirent. ex h̄ v̄bo volebāt arguere q̄ſi a con
trario ſenſu ꝙ poſtea cōueniſſent Maria
et ioſeph. dicit Hiero. nō tn̄ ſeqtur ꝙ po-
ſtea cōueniſſent ſed ſcriptura on̄dit ꝙ nū-
qꝫ cōuenerūt. No. ꝙ lꝫ fortiſſimū ſit ge-
nus argumentandi a ꝯrio ſenſu. fallit tn̄ h̄
nō em̄ ſeqtur an̄qꝫ cōuenirēt. ergo poſtea
cōuenerūt. ſcriptura ei n̄ innuit ꝙ cōuene
runt. ſed oſtendit ꝙ non conuenerunt.

Ca. Jn eodem matheo diciť

Joſeph. Joſeph non cognouit donec
peꝑit filiū ſuū primogenitū. ex hac aucto-
ritate qdam peſſime ſuſpicabātur mariam
alios filios habuiſſe. dicit Hiero. Mos ē
diuinarū ſcripturaꝝ ut primogenitus vo-
cetur q primo natus eſt nō ille quē frēs ſe
quūtur. No. in loquēdo vſus intelligen
di v̄ba attendi dꝫ Jtē primogenitꝰ appl'
latur q prio natꝰ ē qꝫuis nullus ſequatur.

Ca. Cū aliqs audit ali

Intelligētia. q̄ v̄ba cōſiderare debet
cām dicendi et nō ipām ſignificatōem ver
boꝝ tm̄. q2 v̄ba deſeruiūt intentōni et nō
intentio v̄bis. verba em̄ inuenta ſunt ut ꝑ
ea intentōem ſuā qs exprimat No. ꝙ cā
dictoꝝ conſiderari debet.

Ca. Euangeliſte diuer

Nihil obſtat. ſo mō narrauerūt paſ-
ſionem dn̄i. dicit Augu. ꝙ nihil nocꝫ nar
randi diuerſitas vbi eadem dicunť q2 qli
bet euangeliſtaꝝ narrauit eo ordine q̊ de
us voluit. No. ꝓ teſtibus q diuerſo mō
ferunt teſtimonium. q2 non nocet dum tn̄
eadem dicant. ſecus ſi cōtraria dicerent

Ca. Grego. ſcribebat cui-

Preterea dā aico ſuo q forte male in
terp̄tabať dicta gregorij ſcribit ei dicēs ſi
epl'am meā ad interp̄tandū te recipe cōti-
gerit rogo nō v̄bū ex v̄bo transferri. ſꝫ ſen
ſum ex ſenſu. q2 aliqn̄ dū ꝓprietas v̄borū
attenditur veritas amittiť. No. ꝙ nō d-
bemus cōſiderare v̄ba ſed intentionem

Ca. Hoc nomen ꝑpoſitꝰ ge-

Quāuis. nerale nomen eſt ad om̄es q
ꝑſunt. vſus tn̄ obtinuit eos ꝑpoſitos vo-
cari q qꝫdam curā prioratus gerūt ſuꝑ ali
os. No. ꝙ vſus loquēdi cōſiderari dꝫ

Ca. Primo on̄dit Jſidorꝰ qd

Forus. ſit forus et vn̄ dicať. Secundo
on̄dit ex qbus cōſtet. cōſtat em̄ ex cā lege
et iudicio. oſtendit etiā q̄re dicať cā. diciť
em̄ cā a caſu q̊ venit. q̄ dū ꝓponiť cā ē dū
diſcutiť iudiciū. dū finiť diciť iuſticia. on̄-
dit etiam vn̄ dicať iudiciū et iuſticia. Ter
cio dicit qd ſit negociū ex eo ꝙ ſuꝑ dixit.
materia ꝛ origo negotij ꝛc. on̄dit etiaꝫ qd
ſit iurgiū et vnde dicať lis. Dicit inſuꝑ cā
aut argumento aut ꝓbatōibus cōſtat. Et
on̄dit q̄liter. poſtqꝫ on̄dit qd ſit negocium
dicit Jſido. ꝙ in omni negocio q̄ttuor ꝑ-
ſone ſunt reqrende. iudex. accuſator. reus
et tres teſtes. on̄dendo vnde dicať iudex
et vnde dicať accuſator. et reus et teſtis.
Ultimo dicit ꝙ in teſte tria ſunt reqrēda.
cōditio. natura. et vita. Conditio. vtꝝ ſit
ſeruus vel liber. natura ſi ſit vir uel mulier
vita ſi innocens ſit et integer actu. on̄dit
etiam cām q̄re iſta tria cōſiderenť in teſte
No. ar. ꝙ poſſumus inducere ꝓ nobis
libros gentiliū Jtem teſtes et inſtrumen
ta equiꝑanť Jtem in omni negocio q̄tu
or ꝑſone requirunť. iudex. accuſator. reus
et teſtis Jteꝫ tria cōſideranť in teſte. na
tura. vita. et cōditio. Jtem no. cōtra mu
lieres ꝙ variū et mutabile ſꝑ ꝓducunt.

Ca. Pactū diciť qđ fit in

Pactum. ter ꝑtes ſcriptura cōueni-
ens legibus et moribus approbata. et di-
citur pactū quaſi ꝓ pace factum.

Ca. Oſtendit h̄ Jſiđ.

Jus dictū eſt. vn̄ dicať ius ſcꝫ a iure
poſſidendo. h̄ em̄ iure poſſideť qđ iuſte et
hoc iuſte qđ bn̄. male autem poſſidet q ſu
is male vtitur uel vſurpat aliena.

Ca. Querebať de de-

Cā carpenť. cimis primitijs et ob-
lationibus. in q̄ꝝ boniſ dicerenť eſſe ꝛ qd
appellenť oblatōes. rn̄dit pa. ꝙ decime et

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

pꝛimitie et oblationes cõnumerant̃ in ſo-
lis bonis eccleſiaꝝ. oblatões vͦo dicũt̃ q̃-
cunq; de ꝓprijs et licitis rebus offerũtur
eccie a fidelibus. et qcunq; ꝑ ſecularẽ eas
obtinet ptãtem ꝓculdubio ɔ̃ deũ facit. et
q accipit et q tradidit raptoꝛ et ſacrilegus
iudicat̃. No. ꝙ oblationes de ꝓpꝛijs ꝛ
licitis rebus fieri debent. Item qui bõa
eccíaꝝ rapiũt et inuadũt ſacrilegi iudicãt̃

Ca. Queſitũ fuit a pa. utꝝ

Queſiuit. ſacerdos vno tm̃ clĩco pñ-
te infirmũ vngere poſſit. Scdo fuit q̃ſituʒ
qñ feſtũ beati mathie apl̃i in anno biſextili
debeat obſeruari. cũ qdam inter vigiliã et
feſtũ velint interponere diem. rñdit pa. ꝙ
ſacerdos vno clerico pñte et etiam ſol⁹ ſi
neceſſe fuerit põt vngere infirmũ. de feſto
bti math. apl̃i dic̃ pa. ꝙ vigilia ſm ɔ̃ſuetu
dinẽ eccíaſticã p̃cedat ip̃m feſtũ ita videli
cet ꝙ nec ꝓ biſexto nec alio mõ inter vigi
liam et ſolennitatẽ alia dies interueniat. i
q̃ vtiq; vigilia ieiuniũ celebꝛet̃ niſi venerit
die dñica. et ip̃m feſtũ ſiue fiat in die biſe-
xtili ſiue in ſequẽti. qꝛ duo dies ꝓ vno re-
putant̃ null⁹ erroꝛ ẽ ſʒ cõſuetudo eccie ſer
uet̃ No. ꝙ ſolus ſacerdos infirmũ vnge
re põt Item die dñica nõ eſt ieiunãdum
Item cõſuetudo eccie ſeruari debet.

Ca. Inter mgr̃m et cõuerſoſ

In his. hoſpitalis ſancti ſimpliciani.
coꝛam archiep̃o mediolañ. ſup eodem ho
ſpitali qõ v̾tebat̃. archiep̃s tulit ſñiam ſub
hac foꝛma v̾boꝝ. Statuo et p̃cipio ꝙ ita
fiat. qꝛ nõ fuit vſus his v̾bis. talem ptẽ cõ
demno uel abſoluo. dicebat̃ ꝙ talis ſentẽ
tia nõ tenebat. qõ ſup h̃ delata eſt ad dñm
pa. vñ ip̃e cõſiderans ꝙ h̃ v̾bũ ſtatuo rẽ ꝑ
ſcãm ſignat. Item ſm Grego. Qd̃ p̃cipit̃
impat̃ et qd̃ impat̃ neceſſe eſt fieri. et ali-
qñ ſi nõ fiat penã hʒ. cõſiderãs nihilomi⁹
ꝙ nõ dʒ qs cõſiderare v̾ba ſed volũtatem
ꝓcuratoꝛibus vtriuſq; ptis p̃ſentib⁹ inter
p̃tat̃ et diffinit ꝙ ſñia p̃dcã ꝑpetuã obtie-
at firmitatẽ. No. ꝙ itẽtio loquẽt̃ ɔ̃ſide
rãda ẽ ꝛ ñ v̾ba It̃ nõ refert ꝑ q̃ v̾ba fiat
cõdemnatio uel abſolutio dum tamen de
intentione iudicis conſtet ꝑ illa verba.

Ca. Dñs pa. mãdauit ca-

Olim tibi. pitulo paduano qtũs ma-
giſtro. g. canonico paduano p̃bendã q̃ tm̃
reſidẽtibus de cõi cõfert̃ ſicut vni ex alijs
reſidẽtibus et bñficia mannalia cõferrent.
qd̃ ſi canonici h̃ nõ facerẽt. pñarcha gran
deñ. ſup h̃ executoꝛ eos ad id ap. ceſ. com
pelleret. canonici mãdatũ apl̃icũ malicio-
ſe aliter q̃ʒ debãt interp̃tantes dicebãt ꝙ
nõ tenebant̃ ad h̃ cũ ipſe non reſideret. ex
eo qd̃ dꝛ ſicut vni ex reſidẽtibus ſʒ ip̃e nõ
reſidebat vñ nõ tenebant̃ vñ pñarcha pe-
tijt a do. pa. q̃liter mandatũ ſuũ eſſet intel
ligendũ. rñdit pa. ꝙ cũ bñficia pꝛincipis la
tiſſime ſint interp̃tanda. iniũxit capl̃o pa-
duano p̃bendã q̃ tm̃ reſidentibus in victu
et veſtitu cõfert̃ de cõi dicto mgr̃o. g. ple-
ne cõferendã ſicut vni ex alijs reſidentib⁹
malicioſa interp̃tatõe reiecta No. ꝙ bñ
ficiũ pꝛincipis largiſſime eſt interp̃tandũ.

Ca. In regno poꝛ-

Cũ in ptibus. tugalie diuerſa loca
ſupponũtur aliqñ interdicto. qdam haben
tes pꝛiuilegia ut liceat eis celebꝛare diuia
ianuis clauſis et excluſis excõicatis et in
terdictis cũ generale interdcm̃ terre fue-
rit. aſſerebant ſe non teneri ꝑticulari inter
dicto dicẽtes. interdcm̃ generale ſolũmo-
do cũ regnũ uel ꝓuintia tota ſubiicit̃ iter
dicto. ep̃us colubꝛieñ. ɔ̃ſuluit pa. qñ gene
rale uel ꝑticulare dici debeat interdictum
Rñdit pa. cñ in pꝛiuilegiis illoꝝ de regno
vel ꝓuintia nihil dicat̃ ꝑ h̃ verbũ terre nõ
ſolũ regnũ uel ꝓuintia intelligit̃. ſed etiaʒ
villa uel caſtrũ ut in his locũ hebeat q̃d d̃
generali dicit̃ interdicto No. ꝙ noie ter
re cõtinet̃ regnũ ꝓuintia caſtꝝ ꝛ villa

Ca. Altiſiodoꝛeñ. ep̃us. ob-

Cũ tibi tinuit indulgentiã a do. pa. ut
oꝛdinatio reꝝ clericoꝝ decedẽtiũ ab inte-
ſtato in ep̃i diſpoſitione cõſiſteret oꝛta eſt
cõtentio inter ep̃m et canonicos ſup v̾bo
illo reꝝ clericoꝝ dicebãt canonici ꝙ appl̃
latione clericoꝝ nõ intelligebãtur canoni
ci. Cõſultus pa. ſup h̃ rñdit ꝙ appellatõe
clericoꝝ et canonici et alii oĩs cõp̃hẽdũ
tur. No. ꝙ appellatione clericoꝝ cano-
nici compꝛehenduntur.

Ca. Clerici placentini

Cum clerici. iuramentũ p̃ſtant ep̃o
placentino ſub hac foꝛma verboꝝ. Ego ta
lis ab hac hora in antea fidelis ero et obe
diens placentine eccleſie et dño meo ep̃o
placentino. capl̃m placentinũ cõſuluit do
minũ pa. vtrum ꝑ vocabulũ illud eccie pla
centine intelligi debeat clerus totius dio
ceſ. an capl̃m tm̃ eccleſie placentine. Rñ-
dit pa. ꝙ ꝑ vocabulũ illud non debet itel-
ligi totius dioc̃. clerus licet caplm intelli-
gatur eccleſie cathedꝛalis. ille tñ q pꝛeſtat
hmõi iuramentũ ep̃o tãq̃ʒ capiti pꝛincipa
liter obligatur No. ꝙ cum dico eccía ca
thedꝛalis noie eccíe itelligit̃ ep̃s ꝛ caplʒ ꝛ
nõ alii clĩci qꝛ ep̃s ẽ i eccía et eccía i ep̃o.

Ca. In litteris ap. frequent̃

Quercẽti. apponitur iſta cl̃a ꝑ cen. ec.
queritur qd ꝑ clauſulam illã debeat intelli
gi. rñdet pa. ꝙ ꝑ eam intelligit̃ interdcĩ ſu
ſpenſionis et excõis ſñia ut iudex illã ipo-
nat quã magis viderit expedire rerũ ꝛ ꝑſo
narũ circũſtãtiis indagatis No. ꝙ noie
cenſure eccleſiaſtice interdicti ſuſpenſiõis
et excõicatõis ſñia intelligitur Itẽ iudx
in penis inferendis circũſtãtias reꝝ et ꝑ-
ſonarũ ɔ̃ſiderare dʒ It̃ pene ſt̃ arbitrarie

Ca. Religio-

Quid per nouale. ſi qdam hñt in
dulgentiaʒ ut de nouahbus ſuis decimas
non ſoluant. q̃ſitũ fuit a dño pa. qd intelli
gi debet ꝑ vocabulũ nouahs. qdam dixe-
rũt ꝙ nouale eſt terra p̃ciſa q̃ anno ceſſat
Alii dixerunt ꝙ nouale ſit ex ſilua q̃ arbo
ribus extirpatis ad cultũ redigit̃ et vtra-
q; interp̃tatio ex legibus ciuilibus habet̃.
Pa. tamen dicit ꝙ illa fuit intentio ante-
ceſſoꝝ ſuoꝝ cũ indulgentiaʒ de nouahb⁹
cõceſſerũt ꝙ nouale ſit terra de nouo ad
cultum redacta de qua nõ extat memoꝛia
qd̃ culta fuiſſet Verũtamẽ nõ credit pa.
de quolibet tali nouali indulgentiam fuiſ
ſe cõceſſam. niſi de illo ſolũmõ de q̃ religi-
oſus locus decimã ꝑcipe põt ſine graui d̃
trimento ꝓchialis eccleſie cũ ſepe de ta
li loco inculto ꝓchialis eccleſia magnos
ꝑcipit rõne decimaꝝ ꝓuentus Nota ꝙ
nouale dicit̃ dupl̃r ſm leges ſcʒ terra p̃ci-
ſa q̃ anno ceſſat Item ſilua q̃ arboꝛibus
extirpatis ad cultũ redigitur Itẽ ſm ca-
nones dꝛ nouale ager de nouo ad cultuʒ
redactus de q̃ nõ extat memoꝛia ꝙ aliqñ
fuerit cultus Item indulgentia ſiue pꝛi-
uilegiũ nõ dat̃ in graui detrimento alteri
us. Item de loco inculto dantur eccle-
ſie ꝓuentus ratione decimarum

Ca. Fr̃es ſancte cruciſ

Venerabili monaſteriũ de argañ. re
ceꝑunt ſub ꝓtectõe ſua q̃d cõſueuerat co
lubꝛieñ. ep̃o iura ep̃alia exhibere. tandem
qdam pꝛioꝛ illius mõaſterii q fuerat cano
nic⁹ colubꝛieñ. impetrauit ſup h̃ q̃ddã pꝛi
uilegiũ tacita v̾itate. ſaluo iure mr̃icis ec-
cleſie. occaſiõe h⁹ v̾bi ſaluo iure mr̃icis ec
cleſie dcũs pꝛioꝛ nolebat colubꝛieñ. ep̃o d̃
iuribus ep̃alib⁹ rñdere nec obedientiã ex
hibere dicens. ꝙ ꝑ mr̃iceʒ eccleſiã intelli-
git ro. ec. et nõ cathedꝛaleʒ. vñ cõq̃ſt⁹ fuit
do. pa. mãdat pa. qbuſdã ꝙ ſi aliud nõ oc
curreret ꝓpter ꝙ dcũs pꝛioꝛ nõ debat dy
oce. ep̃o rñdere. cõpellãt dcm̃ pꝛioꝛem ad
p̃ſtãdũ obedientiã dcõ ep̃o et de aliis rñ-
dere ſic̃ p̃deceſſoꝛes ip̃ius p̃deceſſoꝛibus
ip̃ius ep̃i rñderũt. nõ ob. pꝛiuilegio in p̃iu
diciũ colubꝛieñ. eccleſie ꝑ ſubreptõem ob
tento qꝛ ꝑ illud vocabulũ matricem eccle
ſiam cathedꝛalis eccleſia intelligit̃ non ro
mana No. ꝙ monaſteria tenent̃ ep̃o iu
ra ep̃alia exhibere niſi fuerint exempta.
Item pꝛiuilegiũ in p̃iudiciũ alicuius taci
ta veritate obtentũ non valet Item per
mr̃icem eccleſiã cathedꝛal̃ eccía intelligit̃

Ca. Officialis vel p̃poſit⁹

Ex parte. comitiſſe bleſcñ cepit quẽ-
dam latronem. et iuſticia fuit iñ facta poſt
ſcãm iuſticiã latro ille fuit ꝑ capl̃m carno-
teñ. reqſitus. qꝛ dicebat eũ in terra ip̃i⁹ ca
ptũ fuiſſe. official̃ comitiſſe dicebat eũ ca-
ptũ fuiſſe in terra comitiſſe et ſup h̃ cautõ
neʒ obtulit de ꝑendo iuri. ſʒ capl̃m nihilo-
min⁹ t̃rã comitiſſe ſupponi iterdcõ fecerit
qd̃ relaxare noluerũt niſi pꝛi⁹ eis ſolueret̃
emñda occaſiõe p̃uilegij ſui i q̃ ɔ̃tinet̃ ꝙ ne
mi liceat excõicat̃ l̃ noĩati int̃dcis ꝓ eccía
carnoteñ. abſq; ɔ̃grua ſatiſfcõe bñficiũ ab
ſolutõis idulgere. ſʒ qꝛ comitiſſa abſolutõʒ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

obtinere nequit. appellauit ad metropoli-
tanū q poſtea dubitauit ſup clauſula priui
legij. vnde q̄ſiuit a pa. interp̄tatōem illius
clauſule p̄uilegij carnoteñ. do. pa. coraꝫ q̄
p̄dcā et alia ꝓpoſita fuerūt ſup h̄ dic̄ diſti
guendū eē ad intelligēdā clauſulā illā. vtꝝ
in aliquē ſn̄ia lata ſit ꝓ cōtumacia tm̄. q̄a
citat⁹ noluit ſtare iuri uel ēt ꝓ offenſa. q2
iuſſus noluit maleficiū emēdare. Jn p2io
caſu ſufficit ꝙ ſn̄ia relaxeẽ ſi p̄us ſufficienſ
ſtādi iuri cautio p̄beaẽ Jn ſcd̄o v̄o caſu ſi
offēſa ē manifeſta nō dꝫ ſn̄ia relaxari niſi p̄
us p̄ſteẽ emēda. ſi v̄o dubia ē offēſa ſi cau
tio cōpetēs de iuri pendo p̄ſteẽ. dꝫ ſn̄ia re
laxari. No. ꝙ interdcūs pōt agere uł ꝓ
curatorē cōſtituere. Jtē interp̄tatō p̄ui-
legij ſi dubiteẽ de illo dꝫ fieri ab eo q de-
dit priuilegiū. q2 ei⁹ eſt interp̄tari cui⁹ eſt
cōdere. Jtē h̄ priuilegiū reduciẽ ad ius
cōe ſm̄ ꝙ dcām indulgētiā intelligit pa. ⁊
iō ad cautelā tm̄ vꝫ illa indulgētia q2 ſolet
pl⁹ timeri ⁊c̄. Jtē excōicaẽ q̄ſ aut ꝓ ꝯtūa
cia aut ꝓ offenſa ſiue ꝓ crimine.

Ca. Jn p̄dcā decre. d2. ſi of-

Cū olim. fenſa ē manifeſta nō debꝫ q̄ſ
abſolui niſi p2i⁹ p̄ſteẽ emēda. Sup v̄bo il-
lo manifeſta orta eſt cōtentio. dicebāt cāo
nici ꝙ illa offenſa d2 manifeſta q̄ ſibi et nō
alijs manifeſta vr̄. ex pte comitiſſe diceba
tur ꝙ ad coꝝ arbitriū nō eſt ſtandū. q2 ſp
dicerēt offenſā manifeſtā. Super hoc ſcri
bit pa. comitiſſe dicēs. dū anſam ſoluim⁹
nodū dicimur ligauiſſe. ꝓpter h̄ qd̄ dice-
bant canonici carnoteñ. offenſam illā eſſe
manifeſtā nō q̄ iudici nō q̄ alij. ſꝫ q̄ ſibi tm̄
manifeſta vr̄. ſed pa. dic̄ illā offenſaꝫ mani
feſtam q̄ uel p cōfeſſiōem uel ꝓbatōem le-
gittimā nota fuerit. aut euidētia fc̄ti q̄ nul
la poſſit tergiuerſatōe celari. No. ꝙ nō
diciẽ plene rn̄ſum cū rn̄ſio ē obſcura ⁊ ad
plura p̄t referri. Jtē n̄ eſt ſtādū cōfeſſiōi
alic⁹ in iure ꝓ ſe fcē. Jtē māifeſtū poniẽ
in p̄dcō capl'o ꝓ notorio. Jtē manifeſtū
d2 tripl'r. ſ. ꝯfeſſiōe. ꝓbatōe. fc̄ti euidentia.

Ca. Uacante mōaſterio ſan-

Abbate. cti ſiluini alciateñ. monachi e
legerūt quendā de gremio ſuo in abbateꝫ
et cōfirmatōeꝫ electōis ſue petierūt a mo
rineñ. ep̄o cōfirmari ſed monachis ſc̄i ber
tini ſe opponentib⁹ ex aduerſo ep̄s electōꝫ
illā noluit ꝯfirmare ꝓpter qd̄ ptes ad do.
pa. hūerūt recurſum corā q̄ ꝓcurator ſc̄ti
ſiluini electōem p̄fatā canonice fcām peti
it cōfirmari. ſed ꝓcurator ſancti bertini ꝓ
poſuit ex aduerſo ꝙ tā de cōſuetudine ap
probata q̄ꝫ de ſpāli priuilegio ro. pon. ele-
ctio monaſterij ſc̄ti ſiluini dꝫ de monaſte-
rio ſc̄i bertini celebrari. vn̄ hmōi electō erat
nō imerito reprobāda cōtra cōſuetudineꝫ
diuturnam et priuilegia ſe. ap. attempta-
ta. et monachi alciateñ. debebant de iure
cōpelli ut de monaſterio ſancti bertini p-
ſonam idoneam ſibi eligerent in abbatem
Lite cōteſtata et teſtibus receptis pa. de
poſitōib⁹ teſtiū diligenter inſpectis inue-
nit eſſe ꝓbatū ꝙ a. xl. an. et infra monachi
alciateñ. elegerūt ſibi abbatem de mona-
ſterio ſancti bertini et cū quadaꝫ vice gari
num monachū alciateñ. elegiſſent. electio
effectū habere nō potuit donec apd̄ mōa-
ſteriū ſc̄ti bertini ꝓfeſſiōe fcā poſt aliq̄ꝫtuꝫ
tp̄is q̄ñ placuit abbati et monachis ſc̄i ber
tini in abbatem ſancti ſiluini extitit elect⁹.
Jtem ex priuilegijs romanoꝝ pontificum
apparebat alciateñ. abbatem de monaſterio
ſancti bertini eligendū. nam in priuilegio
paſchalis pa. cōtineẽ ſubrogatōem abbatꝭ
penes mōaſteriū ſc̄ti ſiluini apd̄ alciateñ.
iuxta p̄teriti tp̄is morē in vr̄a ſp cōcedim⁹
diſpoſitōe conſiſtere. et in priuilegio cali
xti pa. hmōi capl'm inueniẽ. Porro iuxta
paſchalis pa. decretū abbatis ſubrogatōꝫ
penes alciateñ. nō aliūde q̄ꝫ de monaſte-
rio vr̄o fieri ap. auctoritate concedimus.
Ad iſta rn̄debaẽ a pte aduerſa ꝙ ſi ēt veꝝ
eēt ꝙ infra p̄dcm̄ tp̄s de mōaſterio ſc̄i ber
tini ſp fuit abbas alciateñ aſſūpt⁹. ex h̄ tm̄
dici n̄ poterat ꝙ aliq̄ ꝯſuetudo q̄ſi ꝯdicto
rio iudicio fuiſſꝫ obtēta cū id qd̄ dcm̄ ē de
dcō garino ꝓ bono pacis fcm̄ fuerit. p̄te-
rea in priuilegio paſchal' d2 iuxta p̄teriti tē
poris morē. ſed de more p̄teriti tp̄is nō fit
fides. vnde p illud priuilegiū monaſterio
alciateñ. nullum p̄iudicium generatur. ſed
cōtra hoc rn̄debatur ꝙ hec determinatio
iuxta p̄teriti temporis morem et cauſalis
et cōditiōalis pōt intelligi et referri tam ad
illud verbū concedimus. q̄ꝫ ad infinitiuū. ſ.
cōſiſtere. Si eīn determiēt verbū illud cōſi
ſtere qd̄ ē impſonale cōditionalis intelligiẽ
et eſt ſenſus. Concedimus ſubrogationeꝫ
abbatis ſc̄ti ſiluini in vr̄a diſpoſitiōe cōſiſte
re iuxta p̄teriti tp̄is moreꝫ. i. ſi mos p̄teriti
tp̄is talis fuit. Si vero determiet verbū p-
ſonale cauſaliter dꝫ intelligi. ⁊ ē ſēſus. Cō-
cedimus iuxta p̄teriti tp̄is moreꝫ. i. q2 mos
p̄teriti tp̄is ſic obtinuit. ⁊ iſte ē verior intel
lectus. q2 cū p̄uilegiū ſit lex p̄uata. ⁊ lex nō
debeat eē obſcura ſed certa. nec eſſet p̄uata
niſi aliqd ſpāliter indulgeret. ſic ei intelligē
da ſunt verba vt res de q̄ agiẽ potius vale
at q̄ꝫ peat. al's p̄uilegiū inutile eſſet. Prete
rea calixtus pa. determinationē illā dubiā
remouit. dicēs ꝙ electō mōaſterij ſancti ſil
uini nō fiat aliūde q̄ꝫ de mōaſterio ſc̄ti ber-
tini. His ⁊ alijs diligēter auditis dn̄s pa.
adiudicauit mōaſterio ſc̄ti bertini hmōi di-
gnitatē vt quotiēs vacauerit mōaſteriū ſc̄ti
ſiluini electio eiuſdē fiat d̄ mōaſterio ſancti
bertini. ita videlicet vt tādiu mōaſteriū ip̄ꝫ
hac debeat prerogatiua honoris gaudere.
donec ibi viguerit obſeruātia regularis vt
pſone idonee inueniāẽ in illo q̄ poſſint in
abbatē aſſumi. Nota ꝙ cōfirmatio abba
tis ſpectat ad ep̄m. Jtē priuilegiū dr̄ lex
priuata. Jtē lex nō dꝫ eſſe obſcura ſꝫ ma-
nifeſta. Jtē p̄uilegiū ſemp dꝫ intelligi vt
aliqd indulgeat. alias deluſoriū eſſet. Jtē
res de qua agiẽ potius dꝫ intelligi vt vale-
at q̄ꝫ pereat. Jtē aliq teneẽ eligere de a
liena eccīa. ⁊ h̄ ius p̄ſcribi pōt. ſed verū vid̄
tur ſi titulū hn̄t q p̄ſcribūt Jtē p̄uilegium
amittitur per delictum.

Caſus Quidā lega-

Sup quibuſdā tus ap. ſe. exercēs le-
gatōis officiū in ptibus toloſanis fecit que
daꝫ mandata comiti toloſano. videlicet vt
māifeſtos hereticos expugnaret ⁊ ꝙ peda
gia ſalinaria ⁊ guidagia nō erigeret. ⁊ de ſe
ꝯquerētib⁹ ad arbitriū ipi⁹ vel alteri⁹ legati
ſeu iudicis ordinarij vł delegati iuſticiā ex-
hiberꝫ. Comes toloſan⁹ petijt a pa. q dice-
reẽ heretici manifeſti ⁊ q̄ dicanẽ pedagia ⁊
guidagia ⁊ ſalinaria interdicta. ⁊ q̄liter ter-
tiū capl'm ſit intelligēdū. Ad p̄mū rn̄dit pa.
ꝙ illi dicunẽ heretici manifeſti q ꝯ fideꝫ ca-
tholicā publice p̄dicāt aut ꝓfiteẽ ſeu defen
dūt errorē. vel q corā p̄latis ſuis ꝯuicti ſūt
de hereſi uel ꝯfeſſi vł ab eis p ſn̄iaꝫ cōdēna
ti de heretica prauitate. quoꝝ bona ꝓpria
ꝯfiſcanẽ ⁊ ipi ſm̄ leges puniunẽ. Ad ſecun-
dū mandatū rn̄dit ꝙ illa pedagia guidagia
et ſalinaria dicūẽ ei interdicta q̄ nō appent
impatoꝝ vł regū vł lateraū. ꝯcilij autorita-
te cōceſſa. vł q̄ nō apparēt introducta ex an
tiq̄ cōſuetudine a tp̄e cui⁹ nō extat memo-
ria. Tertiū mandatū. ſ. ut de ſe ꝯquerētibuſ
ſm̄ arbitriū ipi⁹ legati vel alteri⁹ vł ordina-
rij vł delegati iuſticiā exhibere. ſic eſt intelli
gēdū. vt videlicet in omni cā q̄ rōne pſona-
rum vel rerū ad eccleſiaſticū forū ptinet et
ſup omnibus capitulis q̄ ꝓ pace ſeruanda
ſtatuta ſunt p ip̄m legatum vel autoritate
apo. ſtatuenda. Jtem viduis. pupillis. or
phanis. ⁊ pſonis miſerabilibus in his om̄i
bus tenetur in iudicio eccleſiaſtico rn̄dere.
Nota hic quis dicaẽ hereticus manifeſtuſ
Jtē bona hereticoꝝ cōfiſcāda ſunt. Jtē
ſolus rex vel imperator pōt inducere peda
gia. Jtē cōſuetudo cuius nō extat memo
ria ius ſiue priuilegiū inducit. Jtē verbū
generale reſtringiẽ. Jtē ratione pſone et
ratione rei ſortiẽ quis forum. Jtem cau-
ſe viduarum ⁊ miſerabilium perſonarū ad
eccleſiaſticum forum ſpectant.

Caſus. Epiſcopus pariſi-

Nouimus eñ. de mandato pape fecit
capi quendam falſarium litterarum apoſto
lice ſedis cōſulens papam quid de ipſo fal
ſario ſit agendū. Anteq̄ꝫ pa. ad queſtioneꝫ
reſpondeat. vult exponere verbuꝫ illud. qd̄
in antiquis canōibus ⁊ in decretali ſua cō
tra falſarios edita contineẽ videlicet vt cle
ricus p eccleſiaſticū iudicē degradatus ſe
culari tradaẽ curie puniēdus. quidā aſſeſ-
ſores innocentij ſup expoſitione illius ver
bi cōſulti diuerſa dixerūt. ⁊ quorūdā coruꝫ
opinio a pluribus fuit approbata. q dixerūt
clericus q ꝓpter hoc flagiciū vel aliud fue
rit degradatus tanq̄ꝫ exutus priuilegio cle
ricali ſeculari foro per conſequentiā appli-
catur cum ab eccleſiaſtico foro ſit ꝓiectus.

ſed innocētius aptius exponit verbū illud
hoc mō. degradatio illius celebrāda eſt ſe
culari ptāte pñte. ⁊ eſt nūciandū eidē. vt cū
degradatio fuerit celebrata in ſuū forū reci
piat degradatū. ⁊ ſic intelligit̃ tradi curie ſe
culari ⁊ eccl'ia ꝓ illo intercedere dꝫ. vt citra
mortis ꝑiculū ſnīa moderet̃. Ultio rn̄det
ad qōnem vt falſariū illū quē eṗs de māda
to ſuo capi fecit imꝑpetuū carcerē ad agen
dam pniam includat. pane doloris ⁊ aqua
anguſtie ſuſtētandū. vt cōmiſſa fleat. ⁊ flen
da vlterius non cōmittat. Nota hic quō
intelligi debeat verbū illud clericus degra
datus ⁊c. Itē eccl'ia ſanguinē defendit.
Item pnia eſt flere cōmiſſa. ⁊ flenda vlteri
us nō committere.

Ca. Archieṗs tireñ. ha

Dilecto filio. bebat cōtrouerſiā cū ve
netis ⁊ ꝓcuratore ipſorū ſuꝑ eccia ſcti mar
ci de tiro tꝑe innoc̄. ad petitionē archieṗi
cōmiſſa fuit cā qbuſdā iudicibus. veneti ci
tati legitime nō venerūt vñ ꝓpter cōtuma
ciam ipſorū archieṗs miſſus fuit in poſſeſ
ſionē illius eccie cā rei ſuande. tandē archi
eṗo ex cā neceſſaria tūc abſēte. iacobus ꝓ
curator venetorū voluit recuꝑare poſſeſſio
nē ⁊ ſtare iuri. ſed q2 archieṗs abſens erat
ex cā neceſſaria eam hr̄e nō potuit. vñ pa.
indulſit illi vt lapſus anni nō obſtaret q̊mi
nus poſt annū recuꝑaret poſſeſſionē. archi
eṗs poſtea h̄ intelligēs dubitauit an ꝑ talē
indulgentiā poſſet recuꝑare poſſeſſionē ec
cleſie qñcunqꝫ etiā poſt annū. vñ ipſe ſigni
ficauit dño pa. ꝙ tꝑe indulgentie impetra
te tm̄ tṗs effluxerat qđ ſufficiebat ei ad ve
ram poſſeſſionē ſm̄ ꝯciliū generale. ſ. ānus.
Uñ timebat archieṗs ꝙ indulgentia ṗclu
deret ei viā ad verā poſſeſſionē q̄re q̄ſiuit
a pa. interṗtationē illius indulgētie. Rn̄dit
pa. ꝙ nō fuit intentio ſua ius ei auferre qđ
ei ꝯpetebat ex poſſeſſiōe quā habuit añ ab
ſentiā vl' ēt poſt reuerſionē ipſius. ⁊ ſibi im
putet ꝑs aduerſa ſi negligens fuit in ſua iu
ſticia ꝓſeq̄nda. ſiue añ ſiue poſt reditum ar
chieṗi. q2 ceſſante impedimēto abſentie ipi
us archieṗi cōueniēdi ipm̄ habuit faculta
tē. No. ꝙ nō intēdit dñs pa. ꝑ indulgētiā
alij ṗiudicare. Itē neglīgētia ꝓcuratoris
nocet dño. Itē currit tṗs ei q agere pōt
Itē cōtra illū q abſens eſt ex cā neceſſaria
nō ꝓcedit̃. Itē ceſſante cā ceſſat effectus

Ca. Inter priorem ⁊

Cū inter vos. clericos ſctōꝝ iohis ⁊
pauli tudertini ex vna parte. ⁊ abbatē ſan
cti petri ſpoletane dioc̄. ex altera ſuꝑ tertia
ꝑte oblationum capelle ſcti hilarij ꝑtinētis
ad dictū abbatē qđ vertebat̃. receptis ꝓba
tōibus in qōne illa ꝓbatū fuit ex ꝑte ṗoris
et clericorū ſancti iohis ⁊ pauli ꝙ ꝑ. xl. an
nos ⁊ amplius tertiā ꝑtē oblationū ṗdicte
capelle ipſi receperāt ⁊ ꝙ ṗor cōmiſerat cle
ricis inſtitutis ꝑ abbatē de mōte ⁊ nuncijs
illis eandē tertiā colligendā. ꝓpter qđ in
nocētius pa. adiudicauit ipam tertiā eccl'ie
ſctōꝝ iohis ⁊ pauli. ſtatuēs vt priori liceat
ꝑ eoſdē clericos tertiā illā colligere ſicͭ fue
rat conſuetū. Poſtmodū vero ſacerdos ṗ
dicte capelle aſſerebat oblationū noīe non
cōtineri ea q̄ ipſi capelle in feſtiuitate oīm
ſanctorū mittunt̃ vel portant̃ ad illā ⁊ que
dam alia de qbus oīnbus tertiā illā priori
denegat exhibere. de alijs noīe tertie ꝑſol
uende ꝓ rata ꝑtis cōtingētis priorē retine
re volebat ad expenſas neceſſarias facien
das ipſi capelle reficiēde. Idem innoc̄. de
oīnbus ſuṗdictis integre ꝑſolui voluit et
mādauit tertiā portionē. Adhuc tertio di
cebant capellani dicte capelle ꝙ decime ṗ
mitie vel ea q̄ offerunt̃ ſacerdotibus ꝓ miſ
ſis mortuorum. ⁊ quedā alia q̄ ſequunt̃ nō
cōtinebant̃ noīe oblationū. Uñ de illis no
luerunt dicto priori tertiā partē ꝑſoluere.
Suꝑ his cā delata fuit ad honoriū pa. Ip
ſe vero auditis ⁊ intellectis ṗdictis oīnbꝫ
ſtatuit vt ꝑ clericū ṗoris in eadē capella in
ſtitutū de oīnbus ṗdictis ⁊ alijs oblationi
bus q̊cunqꝫ titulo ad capellā illā ꝑuenerit
ſine aliq̄ diminutōe integre tertia portio ṗ
ori ⁊ clericis predictis ꝑſoluat̃. Nota ꝙ
nomen oblationū generale eſt ad oīa q̄ q̊
cunqꝫ titulo ad eccleſiam ꝑueniunt.

Caſus. Inter epi

Ex parte veſtra. ſcopū aretiñ. ⁊. F.
et. P. bertrandi qui forte patroni ſiue mo
nachi erant monaſterij pro quo litigabant
ex vna parte. et canonicos Aretinenſis.

ex altera ſuꝑ q̊dā molēdino de caliano ⁊ q
buſdā alijs articulis qđ v̄tebat̃. dū mona
ſteriū vellꝫ reedificare molēdinū ṗdictū ca
nōici ꝑ iactū lapilli denūciauerūt ei nouū
opus. ſuꝑ his qđ delata eſt ad innoc̄. Ipſe
auditis cāe meritis diffinitiuā tulit ſnīaꝫ i
q̄ ꝯtinebat̃ nec canonica ipediat q̊ minus
monaſteriū ipſū ṗfatū molēdinū đ caliano
reedificare valeat i eo ſtatu i q̊ erat tꝑe mo
te litis. canonici aretini ſnīam ipſā reuoca
re volebāt dicētes capl'm illđ referēdū eſſe
ad tꝑs q̊ lapillꝰ i denūciatōe noui oꝑis ia
ctus fuit Eṗs ⁊. f. ⁊. p. dicebāt illđ eſſe in
telligendū de tꝑe q̊ inter ꝑtes litis ꝯteſ. fa
cta fuit. petiuerūt iſti q̄liter capl'm illđ eſſet
intelligendū. Dñs pa. ꝯſiderata ſnīa illa in
terṗtat̃ illud qđ i ṗfato capl'o dr̄ đ tꝑe mo
te litis referendū eſſe ad tꝑs q̊ litis ꝯteſta
tio facta fuit. Nota ꝙ tꝑs mote litis re
ferēdū eſt ad tꝑs litis ꝯte. ⁊ eſt ar. h̄ ꝙ tūc
demū ceptū dr̄ iudiciū cū lis eſt cōteſ.

Ca. Eṗs albañ.

Ex parte veſtra ap. ſe. legatꝰ i ꝑti
bus romanie fec̄ q̄ndā inſtōem ſuꝑ legatis
defunctoꝝ vt ṗriarcha ꝯſtātinopolitanus
terciā hr̄et portōꝫ đ his q̄ legant̃ a decedē
tibꝰ ⁊ pꝰmodū qdā aliꝰ cardinal' ap. ſe. lega
tus ibidē ꝯſtōem illā inouauit. ṗriarcha oc
caſiōe illiꝰ ꝯſtōis a ṗlatis vniuerſis frācige
naꝝ ⁊ ab alijs eccl'ijs ſuis de qbuſdā q̄ ſibi
a decedētibꝰ legant̃ terciā exigit portōꝫ. đ
qbꝰ vt dicebāt tercia illa deduci nō debe
bat. Suꝑ his delata eſt qđ ad dñm pa. Ip
ſe v̄o intellecta intētōe ipſoꝝ cardinaliū ſu
ꝑ ipſa ꝯſtōe reſcribit ṗlatis ṗdictis. Cū er
go dñs pa. ex iterṗtatōe cardialiū accepit
ꝙ ipſi nō itellexerūt vt đ his q̄ i ornamētis
eccīaſticis vl' ad fabricā eccie aut ad lumi
naria eccl'ie. ⁊ đ his q̄ ꝓ anniuerſario ſepti
mo triceſimo ac viceſimo faciēdis vl' đ his
q̄ ſpāl'r legāt̃ rectoribꝰ ecciaꝝ niſi forte rōe
eccie id fiat a q̊cūqꝫ legant̃ aliq̄ dēret ſolui
portio eccie cathedrali. ipe eoꝝ iterṗtatōꝫ
ratā hꝫ ⁊ firmā. ⁊ ſm̄ iterṗtatōꝫ eoꝝ ꝯſtōeꝫ
ṗfatā ṗcipit obſeruari ꝓhibēdo exṗſſe ne
fraudulent̃ aliqđ fiat i ṗiudiciū eccie cathe
dral'. No. ꝙ legatꝰ ṗt facere ꝯſtōeꝫ i ſua
ꝓuincia. Itē legatꝰ ṗt interṗtari ſuā cō
ſtitutōeꝫ q2 eius eſt interṗtari cuiꝰ ē ꝯdere

Ca. Eṗs tulleneñ. gra

Tua nobis. uatꝰ erat onere debitoꝝ
ipetrauit a dño pa. vt fructꝰ bñficioꝝ q̄ in
dyoc̄. ſua vacare ꝯtingeret ꝓpt̃ debita rele
uāda ꝑ biēniū retineret. qdā idulgētiā illā
malicioſe reſtrigere moliētes aſſerūt ṗben
das ⁊ bñficia maiora mīme bñficioꝝ noīe
ꝯtineri. eṗs ſiḡficauit h̄ dño pa. ⁊ ipe rn̄dit
ꝙ i h̄ caſu generali noīe bñficioꝝ ṗbēde ac
alia bñficia ꝯtinēt̃. No. ꝙ bñficiū ṗncipis
nō ē reſtringēdū. Itē ꝑ generale nomē oīa
q̄ ſb ipſo ꝯtinent̃ itelligi dn̄t. Et ſic no. ꝙ v̄
bū idefinite poſitū general'r accipiēdū eſt.

Ca. Eṗs ⁊ capl'm xan

Tranſmiſſe toñ. ſiḡficauerūt dño pa.
ꝙ q̄dragenarius canonicoꝝ numerꝰ i eoꝝ
eccia ꝯſtitutꝰ nō poterat obſeruari. q2 facl'
tates eccie nō ſufficiebāt. vñ petebāt q̄te
nus numeꝝ canonicoꝝ ſm̄ facl'tates eccie
dñs pa. moderari dēret. Mādat pa. qbuſ
dā vt canonicoꝝ ⁊ ṗbēdaꝝ numeꝝ ſm̄ fa
cultates eccie moderarent̃ ſtatuētes eūdē
numeꝝ firmit̃ obſeruari. Ipſi v̄o iuenerūt
facultates illius eccie a tꝑe ſtatuti numeri
adeo excreuiſſe. ꝙ ſine diminutōe ṗbēdaꝝ
maior ibidē numerꝰ poſ̃at ordiari. Uū pe
tebāt a dño pa. an ꝑ v̄bū moderatōis qđ i
lr̄is pa. poſitū erat numeꝝ eūdē augmētar̄
debeāt vl' minuere. Mādat pa. q̄tenꝰ ſi an
tiq̄ ṗbēde nō ſūt diminute. cū moderatio
ibi locū nō hēat numeꝝ ṗbēdaꝝ ⁊ canoni
coꝝ dimittāt i eo ſtatu i q̊ ipſū iuenerūt au
gmētū reddituū ꝯuertētes i vtilitatē eccie
donec pa. ſuꝑ h̄ alit̃ duxerit diſponēdū.
No. ꝙ ſm̄ facultates ecciaꝝ canonici ſunt
in eccl'ijs inſtituēdi. ⁊ ſi plr̄es ibi iſtituti ſūt
diminui dꝫ numerꝰ. Itē forma mādati
ſeruāda ē. Itē nō ē recedēdū a ſiḡficatōe
vocabuli. Itē augmētū reddituū nō dꝫ
diuidi int̃ canōicos ſꝫ i vtilitatē eccl'ie ꝯuer
ti. Itē vr̄ h̄ ꝙ canonici etiā cū eṗo ſine li
cētia pa. nūeꝝ canōicoꝝ nō dn̄t diminuere

De regulis iuris. Titulus. xli.

Ca. Oīs res

Omnis res. i. oīs obligatio
tꝑalis ꝑ q̄ſcūqꝫ cās ꝯhit̃ ꝑ eaſđ
diſſoluit̃. hmōi eīm obligatiōes

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

tꝑales ſiue ꝯtus ꝯſenſu ꝯbunt. ⁊ diſſenſu diſſoluunt. Sec⁹ in ſpũalib⁹ obligatõib⁹ q̃ ꝯſenſu ꝯbunt. ſed diſſenſu nõ amittunt vt ſacramẽta eccl'iaſtica. No. ꝙ oĩs obligatio tꝑalis ꝯſenſu ꝯbit ⁊ diſſenſu diſſoluit.

Caſus. Eſtote miſericordes

Eſtote. et nolite iudicare ⁊ nõ iudicabimini. Exponit h̓ beda ꝑticulã iſtam huius autoritatis. Nolite iudicare ⁊c̃. h̓ loco. i. hac ꝑte autoritatis. ſ. nolite ⁊c̃. dicit beda nihil aliud nobis ꝑ̃cipit. niſi vt ea q̃ dubia ſunt quo aĩo fiant in meliorẽ ꝑtem interꝑ̃temur. Qꝺ aũt ſcriptũ eſt. ex fructibus eorũ cognoſcetis eos. de manifeſtis dicit. q: illa ñ poſſunt bono aĩo fieri. vt ſtupꝝ. blaſphemie. furta. ebrietates. ⁊ ſĩlia de qb⁹ cũ certũ ſit illa eſſe mala nobis ꝑmiſſum eſt iudicare. ⁊ ideo ad bonũ reduci nõ pñt. Nota dubia in meliorẽ ꝑtẽ interꝑ̃tari. q: poti⁹ debemus ꝑ̃ſumere bonũ ꝙ̃ malũ.

Pone h̓ ca

Qui ſcandaliſauerit. ſuꝫ ꝑ. c. xi. q. iij. Inter v̓ba laudantiũ. Nõ qꝺ in os intrat coinquinat hoiem. ſed qꝺ ex ore ꝓcedit audito h̓ v̓bo ſcandalizati ſunt iudei. cũ h̓ dictum fuiſſet dño rñdit. Sinite illos. ceci ſunt ⁊ duces cecoꝝ. ⁊ ideo dicit beda. vtilius ſcandalũ naſci ꝑmittit ꝙ̃ veritas relinquat. Nõ eñ ꝓpter ſcandalũ debet homo peccare mortaliter. Nota ꝙ v̓itas. ſ. ius cõmune qꝺ indiſpenſabile eſt ꝓ nullo ſcandalo eſt relaxandũ.

Caſus. di

Quod non eſt licitũ. cit beda ſuꝑ marcũ. qꝺ nõ eſt licitũ in lege neceſſitas licitũ facit. q: neceſſitas nõ ſubiacet legi. qꝺ ꝓbat autoritate veteris legis ſm̃ quã ꝑ̃ceptum eſt ſabbatũ cuſtodiri. ⁊ tñ machabei ſine culpa pugnabãt in ſabbato ꝓpter neceſſitatẽ. ⁊ ſi qs egrotus ieiuniũ fregerit. reus voti nõ habet. Nota ꝙ neceſſitas legem ſeruare nõ põt.

Caſus. Illa que

Quod latenter. fiunt latenter ſiue clam aut ꝑ vim vel alias illicite introducta ſunt. firmitatẽ habere nõ debent. q: ꝯ ius et equitatẽ fiũt. Nota ꝙ ea q̃ fiunt ꝯ ius et equitatẽ firmitatẽ hr̃e nõ debent.

Caſus. In

Cũ in cõtemplatõne. dices a ꝑ̃ncipio cauſe nõ debent incipe a tormentis niſi ꝑ̃mo alique ꝑ̃ſumptiones ꝑ̃cedant. Nota ꝙ a tormentis iudices incipere nõ debent.

Caſus. Quicqd

Que multotiens cõmittit ſeu delinquit in ſacratis deo rebus ⁊ epĩs vel eccleſijs iniuſte ⁊ inique agit. ꝓ ſacrilegio reputat. q: ſacra ab aliquo violari nõ debent. Nota ꝙ qui res eccleſie inuadit ſacrilegiũ cõmittit.

Caſus. Dicit aug⁹.

Qui ex timore qui ex timore facit illud qꝺ ſibi ꝑ̃cipit aliter facit ꝙ̃ debeat. q: libenti aĩo illud facere deberet. ⁊ iõ iaꝫ nõ dicit facere. ⁊ iõ ex tali obedientia nõ meret. Nota ar. ꝙ nõ dicit factũ qꝺ legitime nõ fit. Itẽ ar. ꝙ qui inuitus ſeruit et rem ꝑdit ⁊ meritũ. Item ar. a ꝯrio ꝙ q inuitus offendit nõ eſt ei iputandũ.

Caſus. Peccator cũ peccat

Defleat. merito flere debꝫ. q: offendẽs in vno factus eſt oĩm reus. q: ꝓpter illud dãnabit. Nota ꝓ vno ſolo mortali peccato dãnabit quis. ꝙ̃uis multa bona opera fecerit.

Caſus. Paſtor ſiue ꝑ̃

Quãuis cãe. latus dꝫ habere curã d̓ ouibus ſuis. ⁊ iõ ſi lupus comedit oues et ipſe neſciat nullã habebit apud deũ excuſatõem ꝓpter negligentiã ſuã. Nota ꝙ ignorantia nõ excuſat.

Caſus. Dicit hic ꝙ ꝓ

Indignum . ſpũalibus obtinẽdis nullus cõpelli dꝫ homagiũ ſiue fidelitatẽ facere. cũ h̓ idignũ ſit ⁊ a ꝯſuetudine ro. ec. alienũ. ⁊ ideo ab alijs eccleſijs eſt ꝓhibendũ. Nota ꝙ nulla pactio illicita in ſpũalib⁹ debet interuenire. Itẽ nota regulas huius tituli notabiliter notãdas.

Expliciũt caſus longi cũ notabilibus dñi Bernardi ſuꝑ quinq; libros decretalium.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES